Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Monumenta Ordinis Minorum.

https://hdl.handle.net/1874/420893

Kast 2
59

ohne Bl. a 1 (weiss)

4° 3761

(Franciscan D... monumenta 1500)

ohne Bl.

Kla 521292

gerestauriert 7-12-84

Monumenta ordinis minorum.

Seraphici quicūq; legis patris acta: precare.
Numine ab utroq; ut deferat auctor opem.

GENERALIS quædã regulæ: priuilegiorũ. decla
rationũ. cõſtitutionũ: ac fere omniũ ſacrũ minorũ
ordinẽ cõtingentiũ ſũmo labore cõquiſita collectio.

PROLOGVS.

CVm hac noſtra tempeſtate illud Eccleſiaſtes
ultimo in ſingulis pene fratrum cellulis ꝑſpi-
cue experiamur: faciẽdi libros nullus eſt finis:
ſũmopere adnitendum uidetur: ut iuxta ſer-
monem ꝓpheticũ Eſa. xlviii. doctrina utilis
diligenter queratur. Porro illa inter cæteras
lectio accõmodatiſſima uidetur: atq; uiro religioſo digniſſi
ma: qua ſuæ profeſſionis nõ neſcius & quæ uouit deo ſyn-
ceriter reddere: & quid cuiq; debeat plene doceat. Id uero
nullo alio noſtris. i. minoribus facilius contingere poſſe ſu
ſpicabamur: q̃ ſi religionis ſue quotidiana quadam lectiõe
meditarentur arcana. Quam ob rem nos quoq; utile quip-
piam cudere ſatagentes: noſtri ſacri ordinis a primis (ut ſic
dixerimus) cunabulis monumenta omnia euoluim⁹: atq; in
preſentem libellum compingenda curauimus: quem ſic tri
faria diuiſione cõcluſimus. Nam in primo tractatu (quoniã
id quaſi clauis reliqui operis uidebatur) ſũmarium quoddã
contnetiur: in quo omniũ a regulæ inſtitutione ſũmorum
pontificum ſeries contexitur: quo uidelicet tempore ſedem
quiſq; ſuſceperit quo etiam noſtro ordini indulta ſit elargi
tus: uel aliud ad nos attinens ediderit. Adiunguntur & illæ
litteræ apoſtolicæ: quæ licet originales a nobis haberi non
potuerint: quia tamen aliis noſtræ familiæ monaſteriis ha
bentur: ſolidæ ueritatis putãtur. In tecundo uero tractatu
illa omnia collocãda cẽſuimus: quæ apoſtolica auctoritate
cõmunita fidẽ ſibi plenã ubilibet uendicarẽt. In tertio aũt
illa aggregare curauim⁹: q̃ a diuerſis edita ſũmis põtificib⁹
capitulis: aliiſq; auctorib⁹: regulã nr̃am declarãdo. defendẽ
do approbãdo: atq; multarũ ambiguitatũ caſus enodando
mirifice elucidãt. Gratulabit̃ ergo regulariũ inſtitutionũ
ſtudioſa iuuẽtus id nouicios breui aſſecutos: cuius nec exi-
guam partẽ poſt diuturnos ſudores patres emeriti uix tãdẽ
ſibi theſaurizaſſe ualebant: nr̃æq; ſedulitatis nõ immemor
ut eiuſmodi labor in cõſpectu altiſſimi ſit grat⁹ deprecabit̃.

Explicitus prologus.

Sũmarium pontificale.

¶ Incipit ſummariũ priuilegiorũ ꝓut ſingulus quiſqꝫ ſummorũ pontificũ ſuo tempore iam conceſſa cõfirmauit vel propria elargitus eſt.

Innocẽtiꝰ papa huiꝰ nois. iij. ⁊ a beato petro. clxxxiij. anno a creatiõe mundi. vMclxi. ſm minorem cõputationẽ: ſcõm vo maiorẽ. vi Mcccc vi. ⁊ anno incarnationis. Mcxcviij. (vt Vincentiꝰ dicit hiſtorialis) ad thronũ aplicum aſſumptꝰ eſt: ſeditqꝫ ãnis. xviij. menſibꝰ. iiij. diebꝰ. xxiiij. Sub quo ãno dñi. Mccvi. põtificatuſqꝫ eiuſdẽ anno ix. ille patriarcha pauperũ gl'ioſus ⁊ ſeraphicus pater nr̃ ſcũs frãciſcꝰ regulã ſue ſacre religionis ordinauit ſpiritu ſancto dictante: ⁊ ipſius approbationem a dicto pontifice obtinuit forte oraculo viue vocis: cum ſuper hoc apoſtolicum reſcriptũ minime inueniatur: niſi ꝙ chronice ordinis ⁊ hiſtoria eiuſdem ſancti ac vincentius hiſtorialis hoc aſſerunt. Dedit itaqꝫ dictus pontifex predicandi licentiam predicto ſancto franciſco ⁊ ſocijs eius datis eiſdem clericalibus paruis tonſuris: mittens illos cum benedictione ⁊ pace ad verbi dei ſemen in omnen terram ſpargendum: pollicens in ſucceſſu temporum plura illis concedere. Hac igitur regule approbatione glorioſus pater cum ſocijs ſuis contentꝰ: per vniuerſum mũdum ꝓut poterant verbum dei ſeminantes: penitentiam predicabant. Ita ꝙ regula noſtra aliquot annis cum hac tantum approbatione verbotenus facta remanſit.

HONORIUS. iij. ſepulto dño Innocentio. iij. ad ſummũ pontificatum anno dñi. Mccxvij. aſſumptꝰ eſt. Qui i dei eccleſie gubernatione annis. x. menſibus. vij. ſtetit: ⁊ ordini noſtro ſequentia priuilegia conceſſit.

¶ ANNO igitur. iij. pontificatus iſtius domini Honorij cum regula fratrum minorum non eſſet adhuc reſcripto apoſtolico ⁊ bulla cõmunita: nec modus viuendi fratrum mundo agnitus: ab aliquibus cenſebantur inſani: a nonnullis etiam nouitatum inductores ⁊ adhuc non catholici: propter quod multa patiebantur in primitiua eorum religione obprobria: quo accepto a dicto honorio. iij. deuotione maxima qua ad ipſũ ordinem ac ad eius inſtitutorem afficiebatur motus: miſit lr̃as omnibꝰ archiepiſcopis ⁊ epiſcopis ceteriſqꝫ alijs prelatis: eis mandans: vt in dioceſibus ſuis fratres tanqꝫ catholicos ⁊ verbi dei ſeminatores benigne ⁊ charitatiue recipiant: ſe fauorabiles eis exhibentes. Quarũ tenor incipit. Honorius ⁊c. Cum dilecti filij. q̃re infra iſto trac. ſo. 18.

¶ ANNO. v. ſui pontificatus ꝯceſſit nullũ ante annũ ꝓbatiõis elapſũ ad ꝓfeſſionẽ recipi. Incipit. Cũ ſm ꝯſiliũ. Et qꝛ ſub gregorio. ix. ꝑ eadẽ

verba ꝛ auctate ponit̃ hic omittit̃. Jdeo ibi q̃re pōtificatꝰ ſui anno. xij.

¶ ANNO. viij. ſui pontificatꝰ preſente chriſti paupculo ſeraphico frā ciſco cum ſocijs ſuis ꝛ hoc humiliter ſupplicante: regulam dicti ordinis bulle ſue munimine roborauit ap probauit ꝛ cōfirmauit. q̄ Incipit. Honorius eps. Require infra. iij. trac. fo. i.

¶ ANNO ſui pōtificatꝰ. ix. cōceſſit frēs cū altari viatico poſſe diuina celebrare.. Incipit. Quia populares. q̃re infra iſto trac. fo. 18.

GREGORIUS. ix. honorio. iij. i chriſti vicariatu ſuccedēs anno dñi. M. ccxxvij. cathedrā bti petri aſcēdit. Qui tā antea cardinal̃ ac ꝓtector ordinis exiſtēs maxima ad btm̄ frāciſcū ꝛ eiꝰ ordinē deuotione: q̄ etiā ſūmꝰ pōtifex afficiebat̃: qđ eiuſdē p̄ris filijs denūciāt tot ꝛ tam fauorabilia priuilegia ab ipō nr̄o ordini ꝯceſſa vt patet infra.

¶ ANNO igit̃. ij. ſui pōtificatꝰ. ix. kl̄s martij ꝯceſſit quādā bullā: in q̄ oibꝰ ſcitatē bti p̄ris nr̄i frāciſci notā faciebat: ideoq̄ ſcōꝝ catalogo cum ponebat: eiꝰ feſtiuitatē ab vniuerſis merito recolēdā eſſe cenſens. Incipit. Sicut fiale aurec. Require infra iſto trac. fo. 19.

¶ EODEM anno ſui pōtificatꝰ. iij. kl̄s aprilis ꝯceſſit: vt nullꝰ frēs de pn̄ia exactiōibus. publicis officijs. vel iuramētꝭ grauaret: ipoſq̄ ad hoc non teneri. Incipit. Deteſtanda humani hoſtis. Habetur infra iſto tractatu. fo. 18.

¶ EODEM āno ꝯceſſit executoriā ſupradicte ꝯceſſionis ſic incipiētē. Nimis patenter q̄re infra iſto trac. fo. 19.

¶ ANNO. iij. ſui pōtificatꝰ. iiij. nonas auguſti ꝯceſſit: tp̄e īterdicti fratres ꝛ ſorores tertij ordinis poſſe audire diuina ꝛ eccl̃icā ſepulturā habere. Incipit. Cū illoꝝ qui ſūt. q̃re infra iſto trac. fo. 19.

¶ ANNO. iiij. ſui pōtificatꝰ inſurgētibꝰ aliqbꝰ dubijs circa regulam frūm minoꝝ: edidit quādā declarationē ſup eādē regulā. q̄ īcipit. Quo elongatiꝰ a ſeculo. habet̃ infra tertio trac. fo. x.

¶ ANNO. v. ſui pōtificatus. xij. kl̄s ſeptēbris ꝯceſſit īmunitates multas frībus ſup quibus mandat̃ p̄latis ne eos grauēt vt ꝯſueuerāt. Priuilegiū incipit. Nimis iniqua. Sed q2 ſub alexādro. iiij. ſub eiſdē verbis auctentice ponit̃ ideo ibi quere āno ſcđo ſui pōtificatꝰ. Et etiā eſt in decretalibus titu. de exceſſi. ꝓla.

¶ ANNO. vi. ſui pōtificatꝰ. xiij. kl̄s martij ꝯceſſit frībus ab archiep̄is ꝛ ep̄is ſue dioceſis bn̄ficiū abſolutiōis ꝛ diſpēſatiōis cū oportuerit poſſe obtinere. Incipit. Quia proni ſunt. Habetur ſcđo trac. fo. 116.

¶ EODEM anno. vi. idus martij conceſſit fribꝰ tp̄e interdicti iuris ſolēnitate ſeruata poſſe diuina celebrare. Incipit. Deuotionis vr̄e. q̃re iſra ſcđo trac. fo. 116.

¶ EODEM āno. iij. nonas iunij ſue bulle auctate canonizationē bti antonij ꝓpalauit: in qua viſitātibꝰ eiꝰ ſepulchrū in feſto ipiꝰ ſancti vnius annū indulgentie conceſſit. Incipit. Cum dicat dominus. Vide infra ſecundo trac. fo. 117.

¶ ANNO. vij. ſui pontificatus. ij. nonas martij conceſſit frēs preſbyteros in terra ſarraceноꝝ exiſtentes poſſe audire confeſſiōes ꝛ a ſenten-

tia excõicatiõis abſoluere .incipit. Alarum ſalutez. Et q: ſub innocentio iiij. per eadẽ verba ⁊ aucten. ponitur hic omittitur. Jdeo ibi qre anno.ij. ſui pontificatus.

¶ EODEM anno.xvi.kl's iunij ↄceſſit fribus pficiſcentibus in terris virgianoꝝ ⁊ paganoꝝ poſſe cõicare cũ excõicatis: ⁊ audire ↄfeſſiones. ⁊ diſpenſare cum fribus in leui irregularitate. Incipit. Cum meſſis multa. quere infra iſto trac. fo. 20

¶ EODEM anno.xvi.kl's iunij ↄceſſit frẽs in terrã ſarracenoꝝ eũtes poſſe eos baptizare ⁊ clericos facere. ⁊ ſciſmaticos recõciliare ⁊ apoſtatas. incipit. fribus ordinis minoꝝ. habeẽ infra iſto trac. fo. 20

¶ ANNO. viij. ſui põtificat⁹. v. idus martij ↄceſſit frib⁹ minorib⁹ poſſe habere oratoria ⁊ inibi celebrare. parrochiali iure eccleſijs parrochialib⁹ reſeruato. Incipit. Nos attendentes. Et q: per innocentiũ. iiij. ſub eiſdẽ verbis ⁊ aucten. ponit ideo ibi qre põtificat⁹ ſui anno. iij.

¶ EODEM ãno. ij. id⁹ iunij mãdauit ⁊ exhortat⁹ eſt oẽs plãtos eccleſie: vt charitatiue ⁊ benigne in ſuis dioceſibus recipiãt frẽs minores. incipit. Cũ qui recipit. Require infra iſto trac. fo. 20.

¶ ANNO. ix. ſui põtificat⁹. v. kl's martij ↄceſſit quorũcũq ↄmiſſiões cauſaꝝ frẽs nõ teneri recipere: niſi de hoc indulto fecerint mentionẽ. Incipit. Quieti veſtre. vide infra. ij. trac. fo. 117

¶ EODEM anno. xv. kl's auguſti ↄceſſit frẽs nõ poſſe p lrãs aplicas nõ faciẽtes de hoc priuilegio mentionẽ cõueniri. incipit. Cũ iam p eius grãm. quere infra ſcdo trac. fo. 118.

¶ ANNO. x. ſui põtificatus. iiij. nonas iunij. predictus pontifex inhibuit fribus pdicatorib⁹ ne recipiant minores. incipit. Quo vos in chriſto. Et quia per alexandrũ. iiij. ſub eiſdem verbis ⁊ auctẽ. ponit. ideo põtificatus ſui anno. i. quere.

¶ EODEM anno phibuit fratribus minoribus ⁊ predicatorib⁹ ne inducant aliquem nouiciũ verbo vel facto ad pfeſſionẽ vel renunciationez ſeculi faciendã ante annũ pbationis elapſuz. ⁊ ne impediant quin ad aliam religionem tranſire valeat ſicut de ſua pceſſerit volũtate. incipit. Nõ ſolũ in fauorẽ conuerſi. Et q: ſub innocentio. iiij. p eadẽ verba ⁊ auctẽ. ponitur: ideo ponti. ſui anno. i. quere.

¶ ANNO. xi. ſui põtificat⁹. ij. kl's aprilis ſcripſit priorib⁹ puincialib⁹ ordinis frũm pdicatoꝝ inuehẽs ↄtra quedã frẽm ſui ordinis ipmq grauiter arguẽs: q: ↄtra beatũ frãciſcũ ⁊ eius ſtigmata pdicabat. icipit Nõ min⁹ dolentes. qre infra iſto trac. fo. 21.

¶ EODEM ãno. ij. kl's aprilis miſit lrãs cuidã epõ ipm redarguẽs ⁊ grauiter rephẽdẽs: q: ↄtra beatũ frãciſcũ ⁊ ſua ſtigmata aliqua male dixerat. incipit. Uſq ad terminos orbis terre. habeẽ ifra. ij. trac. fo. li.

¶ EODEM ãno nonis aprilis miſit lrãs p orbẽ vniuerſũ in teſtimoniũ ſacroꝝ ſtigmatũ bti pris nri frãciſci. icipit. Cõfeſſor dñi glioſus. Et q: dñs nicola⁹. iij. idẽ ↄfirmãs eaſdẽ lrãs ſua bulla iſeruit. Jdeo ſub ipo quere põtificat⁹ illi anno ſcdo.

¶ EODEM ãno. vij. kl's apl' decreuit excõicationẽ icurrere itrãtes mõa

ſteria ſcẽ clare niſi in caſibus contentis in ſua regula. Incipit. Et ſi oium illa cura. Uide infra. ij. trac. fo. 48.

EODEM ãno. xi. kl's iunij ſcripſit archiepis ⁊ epis ⁊ ceteris p̄latis ꝙ fribus p̄dicantibus neceſſaria miniſtrent ⁊ populũ eis ↄuocent. Incipit. Qm̃ abũdauit iniquitas. habes infra ſcðo trac. fo. 25

ANNO. xij. põtificat⁹ eiuſdẽ. vi. kl's aprilis ꝓhibuit: vt nullus ante annũ ꝓbationis elapſum ad ꝓfeſſionẽ admittat: nec ꝓfeſſum qs audeat retinere ſub excõicatiõis pena. Incipit. Cũ ſm̃ conſiliũ habet infra ſcðo trac. fo. 118.

ANNO. xiij. ſui põtificat⁹. iij. id⁹ iunij ↄceſſit frẽs eũtes ad trã ſarracenoꝝ ꝑ zelo fidei poſſe eos baptizare clericos facere apoſtatas ⁊ ſciſmaticos recõciliar. icipit. cũ hora vndecima nõ ponit qꝛ ſup hoc inuenies

ANNO. xiiij. ſui põtificat⁹. ix. kl's martij decreuit mulieres portantes hitũ ſcẽ clare ð ipo ordine nõ exiſtes ad ipm deponẽdũ ꝑ cenſurã eccleſiaſticã ꝑ dioceſanos poſſe ↄpelli. icipit. Ad audiẽtiã nrãm. Quere infra iſto trac. fo. 21.

EODEM ãno ẽt. ix. kl's martij ↄceſſit nullũ p̄latũ a frib⁹ manualez exigere poſſe obiam. Incipit. Inducimur pie ↄuerſatõis. vide ifra ſcðo tractatu. fo. 118

EODEM ãno. ij. idus decẽbris ↄceſſit miniſtris ꝓuincialib⁹ poſſe inſtituere p̄dicatores in ſuis caplis ꝓuincialib⁹ cũ diffinitorib⁹. Incipit. Prohibẽte regula vrã. habet infra. ij. trac. fo. 29.

EODEM ãno pridie idus decẽbris ↄceſſit p̄latos ordinis poſſe tã ad ordinẽ veniẽtes ꝙ ꝓfeſſos preuia ſatiſfactione a qualibet excõicatione abſoluere ⁊ cũ eoꝝ irregularitatib⁹ diſpenſare: niſi adeo graue ſit delictũ ꝓpter qð eſſent ad aplicam ſedem merito deſtinandi. Incipit. In iure canonico. Uide infra ſcðo trac. fo. 118.

EODEM ãno idib⁹ decẽbris ꝓhibuit nullũ extra nrãm religionez portare nrm̃ habitũ vel ita ↄſimilẽ ꝙ frater minor credi poſſit abſq; mãdato ſedis aplice ⁊ ↄriũ p̄ſumẽtes ꝑ dioceſanos ad ipm deponẽdũ ↄpelli debere. Incipit. Quia ↄfuſio habit⁹. qre infra ſcðo trac. fo. 118.

ANNO. xv. ſui põtificatus. v. kl's maij ↄceſſit frẽs nõ poſſe ↄpelli ꝑ lrãs aplicas ad ↄmiſſiones cauſarum recipiẽdas. Incipit. Qui poſtpoſita. Habetur infra ſcðo trac. fo. 119.

EODEM ãno. viij. id⁹ iunij ſtatuit frẽs minores eẽ ↄtentos officio diuino correcto ab ipo. Conceſſitq; cũ itereſſent officio cũ alijs: illud ſibi ſufficere: ⁊ ad dicẽdũ ꝓpriũ minime teneri. Incipit. Pro vrõ collegio. Nõ ponit qꝛ inocẽti⁹. iiij. ꝑ eadẽ vba eadẽ ↄceſſit ãno. i. ſui põtificat⁹.

EODEM ãno. vi. nonas iulij declarauit ⁊ poſuit caſus in qb⁹ licitũ eſt ingredi monaſteria monialiũ ſcẽ clare. Incipit. vrĩs pijs. Uide infra ſcðo trac. fo. 48.

CELESTINUS. iiij. ad culmẽ aplicũ aſſũptus eſt anno dñi Mccxli. qui ãtea dñs gaufrid⁹ vocabat: eratq; cardinal' ⁊ eps ſabinenſis mediolanẽſis nationeq;. ſedit. xviij. dieb⁹ tm̃ qꝛ ſenex ⁊ infirm⁹ erat. Uacauit ãt poſt ei⁹ obitũ ſedes aplica ꝓpter diſcordias. xxij. menſibus ⁊. xiiij. dieb⁹. Et ſicut parũ p̄fuit: nihil ↄceſſit nrõ ordini licet eum nimis pre corde habebat.

INNOCENTIUS.iiij.ſūmū pōtificatū āno dñi. Mccxliiij. adeptus eſt:ſeditq; ānis.xi.mēſib⁹.iij. Uocabaꝉ antea ſymbaldus cardinalis natiōe genuenſis de comitib⁹ anagnie. Qui ꝓ nimia d̄uotione quā ad ordinē nr̄m gerebat eidem plura priuilegia conceſſit vt apparet ex ſequentibus.

¶ANNO primo ſui pōtificat⁹.xi.kl'ſ maij ↄceſſit frēs p̄dicatores ordini nr̄o obligatos voto vel iuramēto p̄textu alicui⁹ ↄceſſionis eis facte vel fiende expreſſaꝫ mentionē de hoc p̄uilegio nō faciētē nō poſſe recipe. Incipit. Quo vos in chriſto. Et qꝛ eadē ſub alexādro.iiij.p eadeꝫ verba ꝛ auctē.poniꝉ hic omittiꝉ. Ideo ibi quere.ſui pōtificat⁹ āno primo.

¶EODEM anno.xv.kl'ſ iulij idē dñs Inno.iiij.ꝓhibuit ſub excōicatiōis pena aliquē ante ānū ꝓbatiōis elapſū ad ꝓfeſſionē recipi vel quomin⁹ ad aliā trāſeat religionē impediri. Profeſſionē aūt ſec⁹ factā irritā eē mādat ꝛ nullā. Incipit. Nō ſolū in fauorē. habeꝉ īfra.ij.trac.fo.lij.

¶EODEM āno.xviij.kl'ſ ianuarij ↄceſſit p̄latos nr̄i ordinis tā ꝓfeſſos q̄ꝫ nouiter veniētes ab oī vinculo excōicatiōis abſoluere poſſe: ꝛ cuꝫ eoꝝ irregularitatibus ſatiſfactiōe p̄habita diſpēſare. Incipit. In iure canonico. q̄re infra.ſc̄do trac.fo. 20

¶EODEM āno.xij.kl'ſ iulij.cōceſſit fratribus extra loca ſeu ↄuent⁹ ſuos exeuntibus in officio diuino ſe alijs ↄformare poſſe. Incipit. Pro veſtro collegio. Que infra ſc̄do trac.fo. 55.

¶EODEM primo anno ſui pontificatus.viij.kl'ſ iulij prohibuit frēs minores aliquem profeſſum ordinis predicatorum recipere ſub excōicationis pena: ꝛ ſecus facta receptio ſit nulla ipſo facto: ꝛ quēq̄ꝫ intra ānū ꝓbationis ↄſtitutū q̄min⁹ ad aliā tranſeat religionē ꝓhibere. Incipit. Meminimus. Quere infra ſc̄do trac.fo. 19.

¶EODEM āno.vij.idus octobris conceſſit fratres tempore interdicti iuris ſolēnitate ſeruata poſſe diuina celebrare. Incipit. Deuotiōis veſtre. Habetur infra trac.ij.fo. lij.

¶EODEM anno.iij.kl'ſ nouembris conceſſit generali ꝛ prouincialibus miniſtris auctoritatem abſoluēdi ab excōicatione: diſpenſandi in irregularitatibus cum ſuis fratribus de conſilio fratrum diſcretorum lfatoꝝ ꝛ timentium deum: niſi adeo grauis ꝛc̄. Incipit. Licet ad hoc frūm Require infra ſc̄do trac.fo. 19

¶EODEM āno primo.xi.kl'ſ Decembris conceſſit libere poſſe fratres commorari in terris excōicatoꝝ ꝛ ab eis tunc ꝛ quando per ipſas illos tranſire contigerit neceſſaria poſcere ac accipere. Incipit. Uobis extremam. Uide infra ſc̄do trac.fo. 21.

¶IPSO āno.xi.kl'ſ decēbris ↄceſſit frēs nō poſſe ↄueniri p lr̄as apl'icas nō faciētes mentionē de hoc indulto ꝛ ſuo ordine. Incipit. Cuꝫ iā p eius grām. habetur infra ſc̄do trac.fo. 15

¶EODEM anno.iij.kl'ſ decembris mādauit archiepiſcopis ꝛ epiſcopis vt a fratribus requiſiti quēq̄ꝫ habitum eorūdem deferentem vel conſimilem ad eum deponendum compellant. Incipit. Quia confuſio habitus. Habes infra ſc̄do trac.fo. 19

¶ANNO.ij.ſui pontificatus.iiij.nonas octobris ↄceſſit dictis fribus
ꝑficiſcētibꝰ in terras infideliū auctͣtē audiēdi in ↄfeſſiōibꝰ ⁊ abſoluēdi
ab excōicatiōe chriſtianos ibidē exiſtētes. Incipit. Aiarum ſalutē. Uide
infra ſcdo trac.fo. 120.

¶ANNO .iij.ſui pontificatus idibus ianuarij conceſſit miniſtrū gene
ralē in toto ordine ⁊ prouinciales in ſuis ꝓuincijs poſſe fratres ſuos de
putatos a ſede apoſtolica ad predicandū crucem vel.inquirendum vel
alia huiuſmodi negocia remouere.reuocare.trāſferre ſeu alios eiſdē ſub
ſtituere: aut ꝙ ſuperſedeant iniūgere. Incipit. Odore ſuaui. q̄re infra ſe-
cundo trac.fo. 120.

¶EODEM āno idibus ianuarij ↄceſſit frēs eūtes ad loca interdicto
ſuppoſita poſſe celebrare ianuis clauſis ⁊c̄.niſi eis fuerit ſpecialiter inter
dictum. Incipit. Eis qui ſanandis. Require infra.ij.trac.fo. 21

¶EODEM anno.xvi.kl's auguſti ↄceſſit frēs nō teneri morari in mo-
naſterijs mōialiū ſancti damiani incluſarū: neq3 ad hoc poſſe p lr̄as apo
ſtolicas impetratas vel impetrādas arctari. Incipit. Paci ⁊ trāquilli-
tati. Uide infra trac.ſcdo.fo. 120

¶EODEM anno. xvij.kl's auguſti ſcripſit archiepīs ⁊ epīs ceteriſq3
prelatis eccleſie ne moleſtarēt frēs: exprimēs certa grauamina: a q̄bus
mandat vt abſtineāt. Incipit. Nimis iniqua. Quia aūt ſub alexādro.iiij
per eadem verba ⁊ aucten.ponitur hic omittitur: ideo ibi quere ſui pon-
tificatus anno.ij.

¶IPSO enī āno ⁊ die ↄmiſit ſeu dedit certā executoriā ſup hoc qđ ſu
pra imediate dictum eſt. Incipit. Nimis iniqua. Que etiā ſub ipō alexā
dro eodem anno ſui pontificatus latius habet.

¶EODEM anno.xiij.kl's ſeptembris dedit auctoritatē generali ⁊ ꝓ
uincialibus miniſtris inſtituēdi per ſe vel per alios procuratores qui res
conceſſas ordini ⁊ concedendas auctͣte apoſtolica petere.vēdere ⁊ cete
ra hmōi facere valeant: necnon ſic cōſtitutos remouere alioſq3 ſubroga-
re quotiens ſibi viſum fuerit opportunum. Incipit. Quanto ſtudioſius
Quere infra ſcdo trac.fo. 29

¶EODEM anno.xiij.kl's octobris mādauit archiepīs ⁊ epīs ⁊ alijs
ꝑlatis vt benigne ⁊ charitatiue recipiāt frēs: eiſq3 neceſſaria miniſtrent:
populumq3 eis conuocent ⁊ ꝙ poſſint confeſſiones eorum audire. Inci-
pit. Quoniam abundauit iniquitas. Et quia in lr̄a ⁊ in ſnīa hec ponit per
gregoriū.ix.pōtificatꝰ ſui āno.xi.ideo ꝑtermitt it hic ſūmarie.

¶IPSO anno.iij.conceſſit apoſtatas ⁊ inſolentes noſtri ordinis poſ
ſe ligare.excōicare ⁊ incarcerare. Incipit. Prouiſionis noſtre. Habes
infra trac.ij.fo. 57

¶EODEM āno.viij.kl's octobris ↄceſſit nullū prelatū queq3 frēz ſibi
in ſociū aſſumere poſſe abſq3 aplice ſedis brīa ſpeciali. Incipit. Uobis p
aplice ſedis. Que ſub alexādro.iiij.anno.i.ſui pontificatus p eadē verba
⁊ aucten.ponit: ideo ibi vide.

¶EODEM anno.iij.kl's nouēbris ↄceſſit fratres in oratorijs ſuis cū
altari portatili iure parrochiali ecclīarū ꝑlatis reſeruato poſſe diuina ce-

lebꝛare. Incipit, Nos attẽdẽtes. q̃re infra.ij.trac.fo. 120

¶ ANNO.iiij.ſui põtificatꝰ.viij.kl'ſ.maij ꝯceſſit archiepõs ⁊ epõs a fribꝰ regſitos teneri apoſtatas nr̃i oꝛdinis denũciare ⁊ facere publicare eos eſſe ex cõmunicatos. Incipit, fratrum minoꝛũ, Habetur infra trac. ſcđo.fo. 37.

¶ EODEM anno,vi,kl'ſ Junij pꝛohibuit vllum fratrem ante annuz pꝛobationis recipi ad pꝛofeſſionem ⁊c. Incipit, Cum ſm̃ conſiliũ. Et qꝛ ſub grego.ix.per eadẽ verba fuit poſita hic non ponitur,ideo ibi q̃re,xij, anno ſui pontificatus,

¶ EODEM ãno.ij.kl'ſ Junij ꝓhibuit frẽs oꝛdinis ciſtercienſiuz frẽs nr̃i oꝛdinis recipere poſſe.⁊ ad receptos reſtituendos a dioceſanis p cẽſurã eccl'iaſticã ꝯpelli debere mãdauit. Incipit, Cum olim fe.re. Habet̃ infra iſto trac.fo. 21

¶ EODEM anno.vi.idus ſeptembꝛis ꝯceſſit frẽs ab oꝛdine eiectos vel pꝛopꝛio motu egreſſos nõ poſſe audire ꝯfeſſiones p̃dicare ⁊ docere: niſi ſedis aplĩce auctate ad alium oꝛdinem tranſiſſent. Incipit, Juſtis petentiũ. Quere infra trac.ij.fo. 36.

¶ EODEM anno.xviij.kl'ſ ſeptembꝛis inſurgentibꝰ aliquibꝰ dubijs inter fratres exiſtens lugduni declarauit regulaz fratrũ minoꝝ. Que declaratio in quãtum ſibi contradicitur declaratiõe nicolai.iij.eſt reuocata In alijs vero articulis ſi qui ſunt tenet, Incipit, Oꝛdinem veſtrũ. habet̃ infra ſcđo trac.fo. 3.

¶ EODEM ãno.xvij.kl'ſ ſeptembꝛis ꝯceſſit miniſtro generali vt poſſit vniuerſos fratres ſuos qui in alioꝝ moꝛant̃ obſequijs libere viſitare coꝛrigere.amouere ac alios eis ſubſtituere, Incipit. Cũ ſicut a te accepimus. Quere infra ſcđo trac.fo, 29

¶ EODEM anno.xvij.kl'ſ ſeptembꝛis ꝓhibuit fratres eiectos ab oꝛdine vel egreſſos poſſe tranſire ad oꝛdines beati auguſtini templarioꝛuz ⁊ alioꝛum religioſoꝛum arma poꝛtantium: bene tamen ad alios oꝛdines appꝛobatos cũ lr̃is teſtimonialibꝰ ſuoꝝ miniſtroꝝ, Incipit. Paci ⁊ trãquillitati. Uide infra ſcđo trac.fo. 37.

¶ EODEM anno conceſſit foꝛmã ⁊ modũ habendũ circa curã monialium ſancte clare ſibi ſubditaꝝ. Incipit, Licet olim. ⁊ qꝛ bonifaciꝰ. viij. ſua bulla inſeruit eã ꝯfirmãdo ideo. Quere ibi põtificatꝰ ſui ãno,ij.

¶ ANNO.vij.ſui põtificatus.v.kl'ſ martij ꝯceſſit in eccleſijs fratrum minoꝝ quibuſcũq3 volentibꝰ ſepeliri liberã eſſe ſepulturã: ſalua iuſticia eccleſiarũ a quibꝰ coꝛpa aſſumũt̃, Incipit, Cũ a nobis petit̃. Quere īfra iſto pꝛimo trac,fo. 22.

¶ EODEM anno,ij.nonas martij ꝯceſſit loca frũm vbi ꝯuentꝰ exiſtũt eccl'ie ꝯuentuales vocari.⁊ ꝙ in ip̃is liberã eſſe ſepulturã. Incipit. Cuz tãquã veri. Quere infra iſto trac.fo. 22.

¶ ANNO.x.ſui põtificatꝰ,xv.kl'ſ octobꝛis ꝯceſſit frẽs nõ ligari ꝯſtitutione illa.ſ.ꝙ quis poſſit ꝯueniri in loco aliquo rõne ꝯtractus vel delicti, Incipit, Cũ olim duxerimꝰ, Require infra iſto tra.fo. 22

¶EODEM anno.xvi.kl's iunij concessit de ijs que pro cultu diuino aut pro victu ⁊ vestitu: vel similibus offeruntur nulli canonicam teneri fratres soluere portionem. Incipit. ¶Pacem vestram. Habes infra isto trac.fo. 22.

¶EODEM anno.vi.kl's octobris misit litteras episcopis palentinē si ⁊ calagoritanensi eis mādans: vt fratres regni castelle a quibuscunqꝫ molestari contra eorum priuilegia non permittant. Incipit. Inundans malicia. Quere infra isto trac.fo. 22

¶EODEM anno.v.kl's decembris concessit prelatis suo volētes aggregari collegio alicuius censure ligatos preuia satisfactione beneficiuꝫ absolutionis posse impartiri ipsosqꝫ in fratres recipere: etiam si post receptum habitum se ligatos recoluerint. Incipit. Celestis amor. Uide infra scōo trac.fo. 121.

¶IDEM innocentius excōicauerat religiosos recipientes seculares in diebus festiuis temere ad diuina in suis ecclesijs vel oratorijs ⁊ alia multa valde preiudicialia religiosis preceperat sub eadem censura: que quidem omnia reuocata fuerunt ab alexandro.iiij.ideo quere pontificatus sui anno secūdo.

ALEXANDER.iiij.ad summū pontificij gradum anno dñi MCClv.sublimatus est. Qui antea dñs raynaldꝰ appellatꝰ. Cardinalis ⁊ ꝓtector ordinis erat. Cui cum frater ioānes de parma generalis minister cum aliquibus fribus aliquem cardinalē in ꝓtectoreꝫ iuxta regulā postularet: ipē sūmus pontifex eis benigne respōdit ꝙ q̄diu ipē viueret volebat esse ordinis imediatus ꝓtector sedit aūt annis.vi. in pōtificatu. Qui quātam beato frācisco ⁊ eiꝰ ordini dilectionē habuerit: nō minus vulgata fama q̄ȝ infra scripta priuilegia ab ipso ordini nostro concessa propalant.

¶ANNO igitur primo sui pōtificatus.xi.kl's Januarij reuocauit litteras innocentij.iiij.ꝓhibētes fratres recipere seculares diebus festiuis temere ad diuina ⁊ alia preiudicialia religiosis ꝯcedentes. Incipit. Nec insolitum est nec nouum. Require infra scōo trac.fo. 17.

¶EODEM anno dedit executoriā ad iudices super eandē reuocatoriam. Incipit. Quedam ab ap'lica sede. Uide infra.ij.trac.fo. 18.

¶IPSO anno.vi.idus aprilis post ꝯmēdationē mōtis aluernie rogat in virtute obediētie mādās fribus ordinis minoꝝ: ꝙ in p̄dicto loco mōtis aluernie quē nullo modo vult destrui vel ab ordine derelinqui aliquos frēs statuāt: qui iugem ibi dño prestent famulatū. Incipit. Si noue milite. Quere infra isto trac.fo. 23.

¶EODEM āno.v.idus aprilis scripsit vniuersis p̄latis rogās ⁊ mādans illis: quatenꝰ frēs in suis ciuitatibus aut ad p̄ñtiam suaꝫ euntes affabiliter ⁊ benigne recipiant: permittēdo eos libere vti suis obseruātijs regularibus per sedem apostolicam approbatis: ac etiam lr̄is ⁊ indulgentijs quas a sede ap'lica habent: eisqꝫ liberaliter concedant que sūt necessaria pro animarum salute. Incipit. ¶Patris eterni. Quere infra isto trac.fo. 22.

¶ EODEM anno ꝓdie kl's Maȷ̃ cõfirmauit oīa priuilegia ordini fra
trum minoꝝ ſignanter a Gregorio.ix.⁊ Inno.iiij.cõceſſa. Incipit. Quia
ordinẽ veſtrũ. Habet infra tra.ij.fo. 20.

¶ EODEM anno.xij.kl's Junij ꝓhibuit ꝑlatis eccl'iaꝝ ne ꝑſumerent
obedientiã manualem a fratribus dicti ordinis exigere. Incipit. Induci-
mur. Quere infra.ij.tra.fo. xxi.

¶ EODEM anno.v.kl's Julij ↄceſſit familiares fratrũ coꝛũqꝫ ꝓcurato
res officia diuina poſſe audire tp̄e interdicti. Incipit. Ut in veſtris domi
bus. Quere infra tra.ij.fo. 31.

¶ EODEM anno idib⁹ Julij cõceſſit auctatez miniſtris ⁊ alijs fr̄ibus
capiendi ⁊ incarcerandi ⁊ alias rigore diſcipline ſubijciendi apoſtatas ſui
ordinis etiam p' alios ſi neceſſe fuerit in quocũqꝫ habitu eos ↄtigerit ſue
niri. Incipit. Deuotionis veſtre. Uide infra.ij.tra.fo. xxi.

¶ EODEM anno primo.vij.kl's Auguſti ꝓhibuit quẽcũqꝫ ꝑlatũ ad
ſecum manendũ vel ꝓ ſuis negocijs ꝓmouendis aliquẽ ex fratribus ſine
ſui miniſtri licentia poſſe aſſumere. Et cuꝫ licentia aſſumpti nihilominus
diſcipline ⁊ correctioni ꝑlatoꝝ ſicut ⁊ ceteri fratres debeant ſubiacere. In
cipit. Uobis ꝑ aplice. Habes infra.ij.tra.fo. xxi.

¶ EODEM anno.v.kl's Auguſti ↄceſſit oībus vere penitentib⁹ ⁊ con
feſſis q eccl'iam ſancti fran.ciuitatis Salmãticenſis in feſtiuitatib⁹ beati
frãciſci ⁊ Antonij ⁊ vſqꝫ ad octo dies viſitauerint deuote.xl.dies de indul
gentia. Incipit. Cũ ad ꝓmerenda. Uide infra.ij.tra.fo. xxi.

¶ EODEM ãno.xv.kl's. Septẽbris ↄceſſit q̈ nõ tenemur ad recipien-
dũ curã monialiũ de q̈bus in bulla.ſcꝫ.S. Clare ꝑtextu q̈rũcũqꝫ lr̄aruꝫ
etiã aplicaꝝ. Incipit. Petitio vr̄a. Habet infra iſto tra.fo. 23.

¶ EODEM anno.7.idus Octobris ↄceſſit miniſtris ⁊ cuſtodib⁹ vt ſin
guli in ſuis adminiſtrationib⁹ poſſint abſoluere ⁊ diſpenſare cũ ſuis fra-
tribus ſiue ante ſiue poſt ordinis ingreſſuꝫ delinquerit. Incipit. Licet ad
hoc. Require infra.ij.tra.fo. xxi.

¶ IPSO anno.iiij.idus octobris inhibuit: fratres ab ordine expulſos
vel ꝓprio motu egreſſos ꝑdicare cõfeſſiones audire aut docere: niſi de li-
centia ſedis aplice vel miniſtroꝝ ad aliũ tranſiſſent ordinẽ: ⁊ contrafaciẽ-
tes poſſint a miniſtris ⁊ cuſtodibus excõicari. Incipit. Juſtis petentiuꝫ.
Quere infra.ij.tra.fo. xxi.

¶ EODEM anno.xvij.kl's Nouẽbris ↄceſſit miniſtris ꝓuincialib⁹ li-
cẽtiã frẽs eiuſdẽ ordinis q̈buſcũqꝫ maluiſſent põtificib⁹ ꝑſentare: ipoſqꝫ
põtifices ſine aliqua examinatione coꝛũdeꝫ fratrũ ⁊ obligatione ordinã-
doꝝ ad ordines ꝓmouere poſſe. Incipit. Cõuenit vt ſacer. Habet iſfra.ij.
tractatu fo. 123.

¶ EODEM anno ꝑmo.xvij.kl's nouẽbris cõceſſit nullũ ꝑlatũ inferio-
rem aliquẽ fratrẽ ad deferendũ lr̄as vel ad denũciandũ ſn̄ias cõtra prin-
cipes cõitates vel quoſcũqꝫ benefactores ſuos cogere poſſe ſine licentia
ſedis aplice de hac indulgentia ⁊ ordine mentioneꝫ faciente. Incipit. Cõ
uenit vt ſacer. Uide infra.ij.tra.fo. xxi.

¶ EODEM anno.xij.kl's nouembris conceſſit fratres tranſferentes ſe

de vno loco ad alium poſſe ſecum ducere edificioꝝ materiam locorum q̄ dimittunt.libros,calices:⁊ paramenta ⁊ cetera huiuſmodi, exceptis eccleſijs. Incipit. Ex parte veſtra. Habes infra.ij.tra.fo. 20.
¶ EODEM āno.iij.kl's nouēbris ſcripſit vniuerſis ꝑlatis egregie laudādo extollēdo ⁊ magnificādo glioſuȝ patrē nſȝ beatū frā.⁊ ſua ſtigmata de eis fidē exhibēs illis:ꝑcipiēſq̄ ꝙ denūciēt ꝑplis magnalia q̄ deus circa ipȝ ſanctū fecit.incipit. Benigna opa. Quere infra.ij.tra.fo. 12.
¶ EODEM āno kl's decēbris ꝯceſſit vt cū frēs ad loca interdicto ſuppoſita ꝯtigerit ire ibi poſſint celebrare iuris ſolēnitate ſuata. Sed hodie eſt ius cōe. Incipit. Eis q ſanandis. Quere infra.ij.tra.fo. 123.
In cōuētu ſalmāticenſi ē autentica, ¶ EODEM anno conceſſit miniſtris ⁊ eoꝝ vicarijs ipſoꝝ ſingulos fratres de quibus auctate ſedis apoſtolice ſeu legatoꝝ eius archiepiſcopis ⁊ epis eſt prouiſum viſitare corrigere ac ad eundem ordinē reuocare poſſe. Uirtuteq̄ quarumcūq̄ litterarum obtentarum vel obtinendarum de preſentibus mentionem nō facientium nō teneri prelatos ordinis deputare aliquos fratres in ſocios dictis archiepis vel epis. Incipit. Sacre religionis. Require infra iſto tra.fo. 24.
Salmā.hř.autentice, ¶ EODEM anno ſui pontificat⁹ nonis decēbris cōceſſit frēs ad dignitates electos bona ſuo vſui donata ordini reſignare debere. Incipit. Ex parte veſtra. Habes infra iſto tra.fo. 24.
¶ IDEM pōtifex damnauit quēdam libellū ꝯtra ſtatū mendicantium editū: eū(que) exuri precipiens: ac hmōi contēptores excōicatos denūciās. Incipit. Quidam ſacre ſcripture. Uide infra iſto tra.fo. 28.
¶ ANNO.ij.ſui pōtificatus idibus Junij conceſſit fratres in miſſis ſolennibus de ſpiritu ſancto ⁊ beata virgine poſſe cantare hymnū angelicum ⁊ proſas non obſtante ſtatuto in contrarium facto preſertiȝ metbis in capitulo generali fratrum minorum. Incipit. Preſſi graui. Quere infra iſto tra.fo. 23.
¶ EODEM anno.xj.kl's Auguſti conceſſit generali ⁊ prouincialibus miniſtris eodem modo ⁊ eadem auctate quibus poſſunt ipſi abſoluere ⁊ diſpenſare: poſſe a ſuis confeſſoribus abſolui. Incipit. Ordinis veſtri. Require infra.ij.tra.fo. 123.
¶ EODEM anno.v.kalendas Septembris conceſſit quandam bullā: in qua ponit multa grauamina que a prelatis eccleſiarum fratribus inferebantur: precipiens dictos prelatos ab ijs abſtinere: fratres liberos ab eis faciens. Incipit. Nimis iniqua. Uide infra.ij.tra.fo. 123.
¶ EODEM anno.v.kl's Septembris ſcripſit aretino.florentino ⁊ lucenſi epis ſuper eadem materia. Incipit. Nimis iniqua. Et nō poniſ qꝛ ſupra prime fuit poſita quaſi eadem.
¶ ANNO tertio ſui pontificatus.xiij.kalendas Februarij conceſſit ſingulos prouinciales in ſuis prouincialibus capitulis cum diffinitoribus fratres examinare ⁊ approbare ac illis officium predicationis committere poſſe. Incipit. Prohibente regula veſtra. Habeſ infra.ij.tra.fo.123.
¶ EODEM anno quinto kalendas Junij conceſſit: fratres in epos electos non poſſe abſq̄ ſuorum prelatorum licentia huiuſmodi electioni cō

ſentire. Incipit. Petitio tua. Quere infra iſto tra. fo. 23.

¶ EODEM anno tertio kalendas Aprilis declarauit fratres poſſe predicare ⁊ audire confeſſiones de licentia legatorum apoſtolice ſedis abſq; licentia inferiorum prelatorum vel aſſenſu: damnans hoc contradicentes. Incipit. Non ſine multa. Quere infra iſto tra. fo. 24.

¶ EODEM anno decimo ſeptimo kalendas Nouembris conceſſit fratres poſſe diſpenſare incerta ſub certo modo, ac relicta ad pios vſus recipere. incipit. Felicis recordationis. Require infra iſto tractatu fo. 25.

¶ EODEM anno ſcripſit teſtamentorum executoribus concedens idem quod ſupra de incertis ⁊ ad pios vſus relictis conceditur. incipit. Ex parte dilectorum. Quere infra iſto tra. fo. 26.

¶ EODEM anno dedit formam a miniſtris ſeruandam in licētiandis fratribus ad alium ordinem tranſire volentibus. incipit. Cum ⁊ plantare. Vide infra iſto tra. fo. 26.

¶ EODEM anno ſcripſit vniuerſis chriſti fidelibus illos rogans habere in veneratione Sacra ſtigmata beati Franciſci ⁊ cauere lab aſſertione contraria. incipit. Grande ac ſingulare. Habetur infra iſto tra. fo. 26.

¶ ANNO quarto pontificatus predicti Alexandri: cum videret ipſe priuilegia fratrum minorum licet eſſent multa tam a ſe ꝙ ſuis predeceſſoribus tamen propter indiſpoſitionē quaſi ignota plurimis: ipſa recollegit cumulauit ⁊ congregauit ⁊ ſub vna bulla omnia poſuit. Que quidē propter multiplicitatem ibidem contentorum primo a vulgarib⁹ deinde ab omnibus appellata eſt mare magnum. incipit virtute conſpicuos. Et q̄ ſub Sixto. iiij. ponitur in ſubſtantia in additionibus. extenſionibus. declarationibus. penarum inflictionibus: ideo ſub illo anno. iiij. ſui pontificatus quere.

Habet originalē Salmā. ſub eodē Alex. quarto.

¶ ANNO quinto. iij. idus Martij diſtrictius inhibuit quē ꝙ ſuper determinatione quam fecerat videlicet fratres poſſe predicare ⁊ confeſſiones audire de licentia legatorum eos moleſtare debere: decernens irritū quicquid in contrarium contigerit attentari. Cum olim. Quere infra iſto tractatu fo. 26.

¶ EODEM anno. 5. kalendas Auguſti miſit litteras vniuerſis archiepiſcopis regni caſtelle ſtigmata beati Franciſci mandās tam ab ipſis ꝙ a ſuis ſubditis in veneratione precipua habenda: eaq; ſibi impreſſa non eſſe aſſerentes excōmunicatos denūciat. incipit. Quia longū eſſet. Quere infra iſto tra. fo. 26.

¶ EODEM anno ſecundo idus Octobris conceſſit excommunicationem in fratres latam nullam eſſe ipſo facto ⁊ in alios cauſa ipſorum eſſe anullandam. incipit. Meritis veſtre religionis. Habes infra ſecundo tractatu fo. 124.

¶ EODEM anno ſeptimo kalendas Auguſti conceſſit conuentiones vel pacta a Guardianis vel alijs fratribus in preiudicium domorū vel locorum eiuſdem ordinis irrita abſq; prouincialium licentia nulla eēt irrita. incipit. Mente ſollicita. Quere infra iſto tra. fo. 27.

¶ ANNO. vj. ſui pontificatus. iij. nonas iunij ſcripſit. p̄uiciali p̄ori pre

dicatoꝝ alemanie illi mandās cōpellere quēdaz fratrē sui ordinis beatā Clarānō eſſe aggregatā collegio ſanctoꝝ ⁊ eccl'iaz illā canonizantem erraſſe ꝑdicantez retractare dictū ſuū in publica ꝑdicatione ⁊ cōparere īfra certū terminū ꝑſonaliter coraz ſūmo pontifice ꝓ meritis recepturus. Incipit. Profundi doloris. Regre infra iſto tra. fo. 28.

¶ ANNO .vij. ſui pontificatus. ij. nonas februarij mādauit vniuerſis abbatibus ceteriſqꝫ prelatis ſancti Benedicti ciſtercienſiū ⁊c. ne recipiāt fratres minores ſine licentia petita ⁊ obtenta miniſtroꝝ: contrafacientes ſint excōicati: nō abſoluēdi niſi a ſūmo pōtifice. Incipit. Veſtrā ac veſtrorum. Habes infra iſto tra. fo. 28.

¶ IDEM Alexander ſcripſit archiepīs ⁊ epīs ipſis mandās in virtute ſancte obie cogere rectores ⁊ clericos ſuaꝝ adminiſtrationū adminiſtrare eccl'iaſtica ſacramēta laicis apud fratres eligētibꝰ ſepulturā: cōmittēs qbuſdā hic cōtentis vt ↄtra ꝑſūptores ꝓcedāt ꝑ cenſurā eccl'iaſticā. Incipit. Dilecti filij miniſter ⁊. Quere infra iſto tra. fo. 29.

URBANUS papa. iiij. ad ſūmuz pontificatū aſſumptus eſt anno dn̄i. M. cclxij. in feſto decollationis beati Joānis baptiſte: q̄ antea dn̄s Jacobus vocabat: natione erat gallicus ex ciuitate trecacenſi: et patriarcha hieroſolymitanus. Sedit annis tribus. Qui aliqua ꝑuilegia nr̄o ordini conceſſit vt infra patet.

¶ ANNO primo ſui pōtificatus ordinauit regulā ſoroꝝ ſancte Clare ſub qua viuunt fere omnia monaſteria Alemanie Italie ⁊ hiſpanie. Que ponit infra. iij. tra. fo. 283.

¶ EODEM anno. xiiij. kl's Septembris miſit lr̄as mi. ge. ordinis minoꝝ ſup quadā ↄcordia inter moniales ſancte clare ⁊ ipſos frēs. Incipit. Inter perſonas. Sed q̄ nihil ꝓdeſt nō ponitur.

¶ ANNO ſcd̄o ſui pontificatus cōmuniuit ⁊ confirmauit omnia conceſſa ordini fratrum minorum. Incipit. Cum a nobis petitur. Non ponitur quia ſuperflua.

CLEMENS. iiij. in ſummū pontificez aſſumptus eſt anno dn̄i M. cclxv. in feſto ſancte Agathe: q̄ cardinalis ⁊ epūs Sabinenſis erat: ⁊ dn̄s Guido fulcadij vocabat: de natione ꝓuincie ⁊ de villa ſancti Egidij oriundus. Qui dei eccl'iam annis tribus menſibus, ix. ⁊ diebus xxj. ⁊ ordini noſtro ſequentia conceſſit.

¶ ANNO primo ſui pontificatus. ij. idus februarij cōceſſit frēs minores poſſe ſuccedere licite in bonis parentū ſuoꝝ ⁊ poſſeſſiones appꝛehendere ⁊ in ſuā vtilitatem cōuertere ꝓut ſibi melius videbit expedire: vniuerſas cenſuras occaſione ꝑmiſſoꝝ cōtra illos latas decernēs irritas ⁊ inanes. Incipit. Obtentu diuini nois. Quere infra. ij. tra. fo. 64. Sed poſtea Sixtus. iiij. declarauit hoc nō habere locū in fratribus familie obſuātie. vt infra ſub eodem patet.

¶ EODEM āno. xvij. kl's Julij cōceſſit frēs q̄bus aliq̄d ab ordinarijs conceditur ſuper abſolutionibus ⁊ diſpenſationibus in ſuis iuriſdictionibus: ſi illos prelatos mori contigerit: vti libere licentia ſibi conceſſa donec viduatis eccleſijs fuerit de paſtore prouiſum. Incipit. Exigentibus.

Uide infra.ij.tra.fo. 29.

¶IPSO anno ⁊ die cōceſſit nullū legatū niſi de latere delegatum vel ſubdelegatū poſſe excōicare ſuſpēdere vel interdicere fratres vel loca ſua niſi in lr̄is ſuis mentio ſpecialis de ordine ⁊ de hoc īdulto fiat. ⁊ aliter ſententias latas decreuit irritas ⁊ inanes. Incipit. Exigentibus veſtre. Regre infra iſto tra.fo. 29. Et eſt ſingulariſſima q̄ȝ expreſſius ceteris in ſua materia loquitur.

¶EODEM anno.xij.kl's Julij declarauit frēs de licētia legati ſedis ap̄lice vel ordinarij nō ſolū ſine cōſenſu inferioꝝ imo ipis inuictis p̄dicare ⁊ audire cōfeſſiones poſſe: ideoq̄ʒ ſtricte inhibet ne quiſq̄ʒ moleſtet fratres neq̄ʒ ipis cōfitentes vel ad ſuas p̄dicatiōes accedētes. Incipit. Quidā temere. Quere infra iſto tra.fo. 29.

Autentica ē in ꝯuētu Salmāticeñ.

EODEM anno.iij.kl's Julij decreuit infringentes loca fratrū minoꝝ aut in eis damnabiliter violentiā exercentes ipo facto excōicatos eſſe nō abſoluēdos niſi per ſedem ap̄licam vel cōſeruatores ordinis. Incipit. In quibuſdam locis. Require infra.ij.tra.fo. 21.

¶EODEM anno.v.idus octobris cōceſſit centū dies indulgētiaꝝ deuote viſitantib⁹ eccl'as fratrū minoꝝ in multis feſtiuitatibus in ipſa contentis. Incipit. Loca ſanctoꝝ. Habeť infra.ij.tra.fo. 124.

¶EODEM anno.xij.kl's decēbris cōceſſit monialib⁹ ſancte Clare nō teneri ad ſoluenda ſubſidia ſeu exactiōes q̄buſuis pſonis lraꝝ quarūcūq̄ʒ etiā tenore. Incipit. Quāto ſtudioſius. Quere infra iſto tra.fo. 29.

¶EODEM anno fecit quandā recollectionē oīum p̄uilegioꝝ ordinis vt dictū eſt ſupra feciſſe Alexandrū.4.Tū ſub Sixto.4.ponif: ibi caȝ q̄re in bulla que dicitur Maremagnū.

¶EODEM p̄mo anno.xij.kl's decēbris decreuit nullū monaſteriū de ordinibus in paupertate fundatis aut mulieribus edificari vel edificatū recipi ſeu transferri poſſe infra ſpaciū.ccc.cānaꝝ a monaſterijs fratrū minoꝝ decernens deſtruendū in ꝯtrariū edificatuȝ. Incipit. Ad cōſequēdaȝ gloriam. Quere infra iſto tra.fo. 31.

Habeť originaliter i cōuētu ȝamoreñ.

¶ANNO.iij.ſui pōtificat⁹.ij.kl's ſeptēbris cōmiſit ⁊ mādauit vniuerſis archiep̄is ⁊ ep̄is p italiā ꝯſtitutis: vt nouicios quos ſibi cōſtiterit voluiſſe abſolute vitā mutare ⁊ ſub religione ppetuo dn̄o deſuire ad ſeculū poſtea rediſſe: cōpellant ad eundē ordinē vl' aliū remeare p cenſurā eccl'iaſticaȝ. Incipit. Ex parte dilectoꝝ. Regre in.ij.tra.fo. 55.

¶EODEM anno.iiij.kl's Julij voluit illud ſpaciū.ccc.cānaꝝ intra q̄d nō debebat monaſterium in paupertate fundatorum edificari reſtringendum ⁊ deducendum eſſe ad ſpacium.cxl.cānaꝝ. Quia plerūq̄ʒ. Quere infra iſto tra.fo. 30.

¶ANNO.iiij.ſui pōtificatus.ij.nonas. Julij declarauit illam p̄hibitionē factā fratribus predicatorib⁹ ⁊ minoribus de ſe inuicē nō recipiēdis debere intelligi de obligatis poſt annū p̄batiōis alicui ipſoꝝ ordinū. Incipit. Lecta nobis. Quere infra iſto tra.fo. 30.

¶EODEM anno nonis Julij p̄hibuit archiep̄is ⁊ ep̄is ⁊ ceteris p̄latis ne priuilegia vel indulgentias fratrū p̄dicatoꝝ vel minoꝝ ſine clara ſine

dubia vel obſcura decetero interpretari p̄ſumāt: reſeruans aplice ſedi de claratione͂m dubioꝝ. Incipit. Ordinis vr̄i. Habet̄ infra iſto tra. fo. 30.

GREGORIUS. x. ad beati Petri ſedē aſſumptus ē anno dn̄i M. cclxxi. p̄ma die mēſis Septēbris poſt vacationem ſedis duoꝝ annoꝝ ⁊ nouē mēſiū cū eſſet vltra mare cauſa deuotionis: q vocabat̄ antea Theobaldus archidiaconus leodonēſis placētinuſq̄ erat. Fuit aūt in pōtificatu annis. iiij. ⁊ infra ſcripta ordini cōceſſit.

ANNO. iij. ſui pōtificatus nonis Nouēbris fecit quandā declarationem ſup duobus pūctis regule. ſ. demodo alienādi ⁊ cōmutandi res fratrum vſibus cōceſſas: ⁊ de ingreſſu monaſterioꝝ monialiū. Incipit. Voluntarie pauptatis. Habet̄ infra. iij. tra. fo. 11.

EODEM anno. x. kl's. Septembris cōfirmauit oīa p̄uilegia ordini minoꝝ a predeceſſoribus ſuis cōceſſa. Incipit. Cū a nobis petit̄. Habet̄ in fra. ij. tra. fo. 125.

INNOCENTIUS. v. in chriſti vicariū fuit electus anno dn̄i M. cclxxv. xxi. die menſis Januarij in aretio. Fuit de ordine fratrum p̄dicatoꝝ Petrus de tarantaſia vocatus: cardinalis ⁊ ep̄us hoſtienſis. Sedit tantum menſibus quinq̄ ⁊ diebus. xx. vnde nihil valuit concedere propter breuitatem vite eius.

ADRIANUS. v. vice Petri ſucceſſit anno dn̄i. M. cclxxvi. in menſe Julij othoponus genuenſis appellatus extitit antea ⁊ tituli ſancti Adriani diaconus cardinalis. Fuitq̄ nepos dn̄i Innocētij pape. 4. Qui de Roma Viterbiū veniens: cū tantū p menſem ⁊ nouē dies fuiſſet in papatu ibidem morit̄: ⁊ ex magna deuotione quā ad ordine͂ habebat ibidē in fratrū minoꝝ eccl'ia ſepelit̄. Et nihil ſuaꝝ gr̄aꝝ nobis potuit elargiri ꝓpter temporis anguſtiam.

IOANNES. xxi. eode͂ anno. ſ. M. cclxxvi. in Viterbio ad papatum aſſumit̄ vocabaturq̄ Petrus medicus cardinalis ⁊ ep̄us tuſculanus natione portugalenſis. Sedit menſibus. viij. q2 cadenti camera noua quā ſibi fieri fecerat: oppreſſus debitu͂ cōe exoluit: ⁊ ſic poteſtatis nobis nihil contulit.

NICOLAUS. iij. ad ſummā hierarchiā gubernāda͂ bene meritus fuit aſſumptus āno dn̄i. M. cclxxvij. in feſto ſancte catherine. q prius Joannes gaitani dicebat̄: q ordinis minoꝝ protector fuerat. Cuius dilectio ad ordinē tanta fuit vt etiā papa exiſtens memorabile v̄bum referat dixiſſe: q̄. ſ. fratres eū offendere poterant: ſ3 ip̄e offendi nō poterat cōtra fratres. Sedit aūt annis tribus ⁊ menſibus. viij. Qui aliqua neceſſaria ordini noſtro conceſſit vt ex ſequentibus patet.

ANNO. ij. ſui pōtificat⁹. ix. kl's Septēbris viden ſquorūda͂ mordaces inſult⁹ ꝯtra regulā fratrū minoꝝ fieri: ad declarandū regule dubia apud ſurianū reſidens: cūctis alijs negocijs p̄termiſſis fere p duos mēſes edidit illa͂ p̄clarā maturā ac pſpicuā ꝯſtitutionē. Exijt q ſeminat: q̄ p excellentes viros ta͂ ſūmos pōtifices q̄ʒ alios fuit approbata. Et licet poſtea Joānes. xx. aliqd videat̄ ꝯtra illā dixiſſe: hoc fecit q̄ſi ex indignatiōe: q2 p̄tendebat ſe offenſum ab aliq̄bus fratrib⁹ ⁊ principalibus ordinis: tū ipſe

ꝓpe obitum ſuum quicquid contra dictā decretalē, Exijt q ſeminat, diꝑerat reuocauit vt declaratū eſt in quodā ca. generali in ꝯuētu mecliniēſi celebrato per frēs de obſeruātia anno dn̄i. Mccccxcix. ꝓut patet īfra. iij. trac.fo.227. Quod antea martinꝰ.v.quo ad ꝓcuratores in ſua q̄ incipit. Amabiles fructus quos ſacer ordo. ꝯfirmatiōe fecerat dicēs. Nō obſtāte ꝯſtitutione ioānis pape.xxij.que incipit. Ad cōditorē. Et plenꝰ auctate ſua fecit quidā ioānes cardinalis tituli ſancti petri ad vincula natione hiſpanus eius legatus dicens. Itē quo ad votū pauptatis ſtatuimus ⁊ ordinamus illud incōcuſſe tenendū qđ fe. Re. nicolaus.iij.in ſua decretali extra de verbo.ſigni.c.exijt qui ſeminat li.vi.§.porro.ſucceſſiue ⁊ ſeriatim per ordinem vſqꝫ ad.§.verum quia expreſſe. Reuocādo omnes conſtitutiones apoſtolicas vel quaſcūqꝫ contrariū diſponentes ⁊c̄.prout infra iij.trac.fo.231.patet in martiniana que incipit. Ioānes miſeratiōe diuina Que quidē ſtatuta a dicto legato edita dictus dn̄s martinꝰ.v.in ſua bulla que incipit. Peruigilis habens pro ſufficienter expreſſas approbauit ⁊ confirmauit. Quā quidem bullam reperies infra iſto.i.trac.ſub eodem martino.v.fo.38.⁊ eſt in conuentu ſalmantino auctentica. Incipit. dicta declaratio prout tactum eſt. Exijt qui ſeminat. Require infra ſcđo trac.fo. 4.

ĒODĒM āno ſcđo pōtificatus eiuſdē dn̄i nicolai.xij.kl's ſeptēbris regulam fratrū minoꝝ ſua auctate muniuit: eāqꝫ ſic ſub ſua bulla miſit ad diuerſas ꝓuincias ordinis. Incipit. Lfas fe.rc. Quere infra ſecundo trac.fo. .i.

ĒODĒM āno.viij.kl's ſeptēbris ſue bulle munimine roborauit litteras gregorij.ix.que incipiunt. Confeſſor almus. ꝯmendantes beatum franciſcum ſuaqꝫ ſacra ſtigmata. Incipit. Litteras fe.rc. Vide infra ſecūdꝫ trac.fo. ij.

MARTINUS.iiij.anno dn̄i.Mcclxxxij.in feſto cathedre ſancti petri cum aliquot menſibus ſedes vacaſſet aſſumptus eſt ad ſedis aplice culmen: vocatus prius dn̄s Simon.natione gallicꝰ de bria campanie tituli ſancte cecilie preſbyter cardinalis. Paſtoriſqꝫ officio fūctus eſt.iiij.annis ⁊ menſe vno veſpere. Qui tantum dicitur dilexiſſe ordinem fratrū minorum ꝙ quolibet abſoluebat fratres mortuos vbiqꝫ requieſcētes. Hic etiam papa pn̄te fratre mattheo de aqua ſparta qui poſt fratrem ioānem de pechano factus fuerat lector ſacri palacij plenariam indulgentiam portiuncule confirmauit: ⁊ ad tollendū dubia ipſam ibi de nouo poſuit ſecūda die auguſti. Ac etiam ordini noſtro infra ſcripta conceſſit.

ANNO igitur primo ſui pōtificatus idibus decembris cōceſſit plenariā auctatē miniſtro generali p ſe ⁊ miniſtris ꝓuincialibꝰ in ſuis capitulis cum diffinitoribꝰ eruditis in ſacra pagina examinatis ⁊ approbatis vt officium audiendi confeſſiōes predicationis poſſent iniungere Incipit. Ad fructus vberes. Non ponitur quia alie que hoc copioſiꝰ concedunt hic ponuntur.

ANNO.ij.ſui pōtificatus.xv.kl's februarij dedit auctatē miniſtris

generali ⁊ ꝓuincialibus ⁊ cuſtodibꝰ noīandi ſiue inſtituēdi ꝓcuratores,
Incipit.Exultantes Require infra.ij.trac.fo. 45.

HONORIUS.iiij.āno dñi.Mcclxxxvi.nonis aprilis aſſūptꝰ
eſt ad ſūmūpontificatū q appellabat dñs:iacobꝰ de ſabellis dia
conꝰ cardinalis,eratqꝫ magnus pater ordinis,Sedit ānis duobꝰ mēſe
vno excepto ſequentiaqꝫ nobis ꝯceſſit,

ANNO primo ſui pōtificatus,iiij.idꝰ februarij decreuit ꝯuentiōes
⁊ pacta facta a fribꝰ ordinis minoꝝ cū ꝑlatis eccl'iarū rectoribꝰ ſiue cle
ricis in preiudicium ordinis niſi ſint acceptata per miniſtrū generalem
ſeu per capitulum generale ordinis eſſe irrita vt dictum eſt ſub alexādro
iiij.anno pontificatus ſui.Incipit,Religionis fauor.Uide infra ſcđo
tractatu.fo. 48.

EODEM āno ꝯceſſit frēs per quoſcūqꝫ maluerint epōs poſſe eccle
ſias altaria,oratoria ſua dioceſanis negātibus facere benedici,Incipit.
Ex parte veſtra,Require infra ſcđo trac.fo, 17.

IDEM fecit ſimilem recollectionē priuilegioꝝ vt fecit alexāder,iiij.
⁊ clemens.iiij.que etiam vocata eſt mare magnū.Et quia ſubſtātialiter
ꝯtinetur in mari magno ſixti,iiij,ideo ibi ponetur.

NICOLAUS.iiij.anno dñi.Mcclxxxviij.in feſto cathedre ſan
cti petri canonice in gregis dñici paſtorē totiuſqꝫ eccleſie rectorem
electus eſt.Fuit autem cardinalis ⁊ epiſcopus peneſtrius:necnon gene
ralis miniſter ordinis minorum ac dominꝰ frater Hieronymꝰ de eſculo
nuncupatus,Seditqꝫ annis,iiij.vno menſe,vij.diebus,Poſt cuius obi
tum ſedes apoſtolica vacauit duobus annis ⁊ tribus menſibꝰ. Qui gra
tias quas potuit vt euidens cauſa exigebat ordini conceſſit vt patet.

ANNO primo ſui pontificatus,ij.kl's maij conceſſit exemptionem
totalem ordini minoꝝ ipſum immediate ſedi apl'ice ſubmittendo, Inci
pit.Quia nōnulli,Habes infra.ij.trac,fo, 28.

EODEM āno,iij,idꝰ martij ſtatuit ⁊ declarauit vt ad electionē mi
niſtri general'cuſtodes vniuſcuiuſqꝫ prouincie vnū de ſeipſis conſtituāt
eiqꝫ vices ſuas cōmittant.Et iſte ſic ab alijs cuſtodibꝰ ꝯſtitutꝰ vnam ꝓ ſe
dūtaxat ⁊ ſuis oibus vocē intelligat habere.Incipit.Ad ſtatū pacificū
Quere infra iſto trac.fo. 51

EODEM anno.iij,idus maij approbauit taxationem prouinciarum
ordinis tempore Gregorij noni ⁊ diuiſionem ſeu additionem duarum
prouinciarum tempore Gregorij .x.ſubſecutam;inhibendo diſtrictius
ne decetero aliquarū prouinciarum diſtinctio diuiſio atqꝫ multiplicatio
abſqꝫ ſedis aplice,⁊ ꝓtectoris lnia ⁊ aſſenſu fiat.Incipit,Quia ꝓuincia
rum.Uide infra ſcđo trac.fo. 53.

EODEM āno pridie idus maij ꝓhibuit fribꝰ minoribꝰ euntibꝰ ad
alios ordines obtēta vel nō lnia ne in ordine ad quē trāſierint poſſint ha
bere prelaturā vel aliquā adminiſtrationem.Incipit, In veſtri ordinis
regula.habetur infra ſcđo trac.fo. 28

EODEM āno ꝑdie idꝰ maij ſtatuit ⁊ ꝓhibuit ne miniſtro gñali dece
dēte etiā interi q alterꝰ ſeqt electio ab ordine aſſumat ⁊ iſtituat vicarꝰ

ordinis abſq romani pontificis ⁊ ꝓtectoris aſſenſu. Incipit. Cũ reuocatur a vobis. Habes infra iſto trac. fo 51.

¶ EODEM anno. v. kl's auguſti ꝯceſſit eiectos ab ordine vł egreſſos ad nullã ꝑlaturã ſeu curã aïaꝝ aſſumi poſſe. Incipit. Inter cetera. Quere infra. ij. trac. fo. 125.

¶ EODEM primo ãno. viij. kl's ſeptẽbris ꝯceſſit ꝙ lʒ ponatᷣ interdictũ ⁊ cũ clauſulis non obſtãtib' aliq̃bus priuilegijs ſeu indulgentijs quibuſcũq religioſis ab aplica ſede ꝯceſſis oĩa eccliaſtica ſacra ꝓhibeãtur poſſint frẽs diuinũ officiũ ⁊ miſſas celebrare ianuis clauſis ⁊c. Incipit Meritis vr̃e. Require infra ſcd̃o trac. fo. 20.

¶ EODEM ãno. xv. kl's februarij ꝯceſſit moniales ſcẽ clare nõ teneri ad exhibẽdas ꝓcurationes collectas ⁊ ſubſidia aliq̃ legatis vel q̃buſcũq ꝑſonis. Incipit. Quãto ſtudioſius. Habes infra ſcd̃o trac. fo. 52.

¶ ANNO. ij. ſui põtificatus. xvi. kl's ſeptẽbris approbauit modũ viuẽdi fratrum ⁊ ſororum. iij. ordinis ſancti frãciſci: ponẽs regulã ⁊ ſtatuta ⁊c. que ab ipis obſeruari debent. Incipit. Sup montem catbolice fidei. Uide infra ſcd̃o trac. fo. 49.

¶ ANNO tertio ſui põtificat'. vi. id' auguſti mãdauit frẽs ⁊ ſorores iij. ordinis aſſumere viſitatorem de ordine minoꝝ: ⁊ ꝙ nullus volentes aſſumere iſtum ordinem impediat. Incipit. Unigenitus dei filius. Require infra ſcd̃o trac. fo. 31.

¶ EODEM anno. x. kl's ſeptẽbris ꝯceſſit auctãtẽ ac facultatem miniſtris generali ꝓuincialibus ⁊ cuſtodibus inſtituendi ſeu noiandi ꝓcuratores ſyndicos vel actores. vt martinus. iiij. ⁊ aliqd copioſius. Incipit. Religionis fauor. Habetᷣ infra ſcd̃o trac. fo. 25.

CELESTINUS iiij. ãno dñi. Mccxciiij. in vigilia ſancte cecilie ad ſũmũ pontificatũ ſublimat' eſt. ſedit mẽſib' quinq ⁊ vno die. Dicebatᷣ frater petrus morone' de ꝓuincia terre laboris: ꝯuerſatiõe heremita. Qui elegit abiect' eẽ in domo dei: ⁊ edita pri' ꝯſtitutiõeq̃ papa poſſʒ papatui reſignare: apud neapolim corã cardinalibus depoſitis papatus inſignijs ⁊ pontificalibus ornamentis ſolitariã vitã magis q̃ mũdanã amplectens: reſignauit papatus oneri ⁊ honori. Et cum tam parum ſedit nihil conceſſit.

BONIFACIUS papa. viij. ãno dñi. Mccxcv. in vigilia natiuitatis dñi in vniuerſalẽ ep̃m eccl'ie ẽ elect' ſeditq ãnis. viij. mẽſibus. ix. ⁊. xv. diebus: noiat' antea dñs bñs gaietani: eratq ꝑſbyter cardinalis tituli ſancti martini in montibus: qui fuit magnus pater ⁊ amicus ordinis ſpãlis a principio ſicut data per eum priuilegia ꝓteſtãtur

¶ ANNO primo ſui pontificatus pro ꝯcordia fratrũ mendicãtiũ cuꝫ clericis ⁊ rectoribus eccl'iarũ ſuper ꝑdicatiõibus ⁊ ꝯfeſſiõib' ⁊ canonica portione edidit illã ꝯſtitutionẽ q̃ incipit. Sup cathedrã. Eſt in cle. in ti. de ſepul.

¶ EODEM anno. iij. idus nouẽbris dedit exẽptionẽ ordinis vt dederat nicola'. iiij. ⁊ eſt in aliquo copioſior. Incipit Inter ceteros ordines. Habetur infra iſto trac. fo. 32.

EODEM āno ſcḋo idus nouembris ꝯceſſit ad correctiones ⁊ punitiones fratrū ĩdere poſſe ꝓcedere ꝑlatos ſm ꝯſuetudines ⁊ ſtatuta ordinis. Incipit. Ad augmentū ꝯtinuū. Require infra ſcḋo trac. fo. 125.

EODEM āno fecit quādā recollectionē priuilegioꝝ ordini ꝯceſſoꝝ vt fecerant ſui ꝑdeceſſores, que dicit̃ mare magnū. Uide ſub ſixto. iiij.

ANNO ſcḋo ſui pōtificat⁹. v. nonas iunij ꝯceſſit moniales ſcē clare nō teneri ad ꝑſtationē decimaꝝ de qbuſcūqꝫ poſſeſſiōibus ⁊ bonis vel ꝯtribuēda ſubſidia legatis ⁊ ordinarijs vel ad ſoluenda talia collectas aut pedagia thelonea vel quaſcūqꝫ alias exactiones regibus vel alijs qbuſcūqꝫ ꝑſonis. Incipit. Laudabil' ſacra religio. Uide ĩfra. ij. trac. fo. 38

EODEM āno. v. nonas iulij innouauit qḋ innocētī⁹. iiij. ſtatuerat ⁊ decreuerat circa monaſteria monialiū ſub cura frūꝫ minoꝝ exiſtētia. Incipit. Quaſdā lr̃as. Quere infra iſto trac. fo. 32.

ANNO. iij. pontificat⁹ eiuſdē bonifacij mattheus cardinalis ſancte marie de porticu ⁊ ordinis ꝓtector miſit qſdā lr̃as generali ⁊ ꝓuincialibus circa moniales ſancte clare: illis ſubmittēs curā monaſterioꝝ earūdē. Incipiūt. Mattheus. Require infra iſto trac. fo. 33

ANNO. iiij. nonis aprilis ꝯceſſit moniales ſancte clare gaudere oībus exēptiōib⁹ ⁊ priuilegijs ꝯceſſis ⁊ ꝯcedēdis quib⁹ vtūtur frēs minores. Incipit. In ſinu ſedis aplīce. Uide infra. ij. trac. fo. 38.

ANNO. vi. ſui pontificat⁹ conceſſit frēs vltra quartā portionē nō teneri parrochialib⁹ dare. Incipit. Nuper vt diſcordie. Sed quia nihil iam prodeſt: non ponitur.

IDEM conceſſit frēs a prelatis inuitatos ex cauſis in bulla ꝯtētis poſſe cum eiſdem monaſteria monialiū quarūcunqꝫ ingredi ibiqꝫ moraꝫ contrahere eiſdē ꝑlatis ibidē ꝑſītibus. Incipit. Habet veſtre deuotiōis. Quere infra iſto trac. fo. 36.

BENEDICTUS. xi. anno dñi. Mccciij. xi. kl's nouembris ad aplīce cathedre ſublimitatē aſſūpt⁹ eſt. Uocabat̃ prius frater nicolaus de triuiſio: eratqꝫ cardinalis ⁊ eps hoſtiēſis de ordine ꝑdicato. In cuius electione fuerunt tres fratres minores cardinales. Seditqꝫ tm̄. ix. mēſibus. Qui ⁊ ſi paruo tpe ſedit nihilominꝰ tñ aliqua conceſſit.

ANNO primo ſui pōtificatus. iz. kl's martij ꝓmulgari fecit illā cōſtitutionē. Inter cūctas ſollicitudines: q̄ eſt modificās ⁊ in aliquo detrahēs ꝯſtitutioni bonifacij octaui de ꝑdicatiōibus ⁊ ꝯfeſſiōib⁹ ⁊ canonica portione. Quere infra ſcḋo trac. fo. 126.

EODEM āno. iiij. nonas aprilis ꝯceſſit ⁊ dedit exēptionē copioſaꝫ ordini frūm minoꝝ vt bonifacius. viij. ⁊ nicola⁹. iiij. Que tres in hac materia paꝝ differūt. Incipit. Inter ceteros ordines. hēs ĩfra. ij. trac. fo. 24

CLEMENS. v. āno dñi. Mcccv. in vigilia ꝑētecoſtes aſſūpt⁹ eſt ad ſūmū pōtificatū. Noīabat̃ antea Bernard⁹ de gotho: natione vaſcon⁹: tūc archiep̄s burde galenſis. Ante cui⁹ electionē ſedes vacauit menſibus. xi. fuit aūt elect⁹ fraudulēter ⁊ cum maxima diſcordia. Seditqꝫ annis. viij. menſibus. x. ⁊ diebus. xv.

ANNO. vij. ſui pontificatus pridie nonas maij concluſuꝫ eſt in cā

que vertebāt inter frēm vbertinū cum ſuis ſequacibꝰ ex vna pte ⁊ ordinis cōitatē ex alia: ſuper quo edidit illā declarationē ſup regulā fratꝝ minorū in ꝯcilio viennēſi. Que incipit. Exiui de paradiſo. Eſt in cle. ti, de vbo, ſig. Et habetur etiā infra tertio trac. fo. 12.

IOANNES. xxij. anno dñi. Mcccxvij. lugduni ſexto idus augusti aſſūptus fuit ad pōtificij ſūmi gradū. Dictus antea Jacobꝰ de oza cardinalis. Qui poſt ſedis aplice vacationē poſt mortē clemētis. v. per multū tempus nouiſſime voce oium ſeipm in pontficē elegit: ⁊ ſedit xviij. annis ⁊ menſibꝰ tribꝰ. Qui in ſui pōtificatus initio ordinē nrm nimis dilexit: eiqꝫ ſequētia ꝯceſſit.

ANNO ſecundo ſui pontificatus videns dictus pontifex aliquos fratres ordinis minorum diſceptare circa obſeruantiam, vel intelligentiam ſue regule ⁊ declarationum iam factarum: conſtitutionem ſuper duobus articulis regule edidit, Que incipit. Quorundā exigit. Quere infra tertio trac. fo. 16.

Eſt in extra vagātibus. ⁊ ſalmañ, ancten,

EODEM āno ꝯtra quoſdā ſub regula bti frāciſci nouū ordinē inſtituentes quādā edidit ꝯſtitutionē, Que incipit. Sacra romana ac venerabilis eccleſia, Habet infra iſto trac. fo. 36.

EODEM anno idē dñs Joannes ſuper regulam fratrū minorum ⁊ declarationem eiuſdem. ſ. nicolai. iij. conſtitutionē quādam edidit que incipit. Ad conditorem canonuꝫ. Et poſtea occaſione diſſenſionis habite inter ipm ⁊ fratrem michaelem de ſeſena ordinis minorum generalem miniſtrum fratrem guillelmum ocham: dictus pontifex alias tres conſtitutiones edidit. Primam que incipit. Cum inter nonnullos, Alteraꝫ que incipit. Quia quorūdam mentes, Tertiam. Quia vir reprobꝰ. Habetur cōiter in fine clemētinarum in extrauagantibus gloſatis.

ANNO. xv. ſui pontificatus accumulauit indulgentias ⁊ remiſſiones factas viſitātibus ecclias fratrū minorꝫ ⁊ intereſſentibꝰ ſuis ſermonibus, ⁊ eas ꝯfirmauit ⁊ conceſſit. Incipit. Filiationi veſtre. Quere infra ſcdo trac. fo. 24.

EODEM anno damnauit ⁊ reprobauit quoſdā articulos quos tenuerat quidā ioānes de poliato magiſter pariſienſis ſuper ꝯfeſſionibus fratribus fiendis. Incipit. Vas electiōis, Habes infra. ij. trac. fo. 35.

ANNO. iij. ſui pōti. vi. kl's maij idē dñs Joānes dedit quādā ꝯſeruatoriā pro ordine frūm minorū contra ipſius ordinis moleſtatores. Incipit. Dilectos filios. Regre infra ſcdo trac. fo. 128.

IDEM pontifex fecit quandam conſtitutionem ſuper abſolutiōe excōicatorum. ſ. quando iniuria ſeu percuſſio dicatur atrox vel leuis ⁊ quō aggrauatur, de quo non poſſe dari regulam certam dicit: ſed arbitrio ⁊ diſcretioni prelatorum relinquitur. Incipit. Perlectis litteris. Quere infra iſto trac. fo. 37.

BENEDICTUS. xij. anno dñi. Mcccxxxv. xxij. die mēſis decēbris in bti petri ſede ſuccedit: ſeditqꝫ ānis. vij. ⁊ mēſibꝰ tribus. Prius quidē appellabat dñs Jacobus magiſter in theologia de ordine ciſtercienſiū monachoꝝ tituli ſancte priſce pſbyter cardinalis.

¶ANNO ſcđo ſui pontificatꝰ conuocatis miniſtro generali ⁊ aliqbꝰ alijs prībus de principalioribus ordinis fecit ꝯſtitutiones quaſdā ꝓ ordine minoꝝ. Incipiunt. Redēptor noſter factor celoꝝ, Sed qꝛ quo ad oīa penitus ſunt reuocate nō ponūtur.

CLEMENS.vi.anno dñi.Mccccxliij.aſſūptus eſt ad papatum ſeditq3 annis.x.⁊ mēſibꝰ.vi.fuit doctor in theologia monachus niger noīe petrus rogerij:nerei ⁊ archillei preſbyter cardinalis. A quo nihil ordini noſtro conceſſum inuenitur.

INNOCENTIUS.vi.anno dñi.Mccclij.electꝰ eſt in ſūmū pontificē.ſeditq3.x.ānis. Qui ātea noīabat̄ ſtephanꝰ alberti lemonicenſis ⁊ erat cardinalis ⁊ ep̄s hoſtienſis.

¶HIC pontifex reuocauit quaſdā exemptiones ꝯceſſas cuidam fratri gentili qui cum eis magnā ſciſſurā poſuit in ordine. Et nil aliud ab ipſo inuenitur conceſſum.

URBANUS.v.anno dñi.Mccclxiij.inchriſti vicariū aſſūptus eſt.ſeditq3 annis.viij.⁊ mēſibꝰ.v.Erat tūc tp̄is abbas marſilie ⁊ legatꝰ ſedis ap̄lice in italia ⁊ appellabat̄ guillelmus gemoardi. Grarū cuius nil nobis reperitur conceſſum.

GREGORIUS.xi.anno dñi.Mccclxxi.vniuerſalis paſtor oui um electus eſt:anniſq3.vij.⁊ mēſibus.v.officio functꝰ eſt:qui dicebat̄ prius petrus rogerij tituli ſancte Marie noue diaconꝰ cardinalis. Qui ordini noſtro ſequentia conceſſit.

¶ANNO tertio ſui pontifictaus conceſſit ſeu declarauit ptātem ꝓtectoris ſuper ordinem fratrū minoꝝ. Incipit. Cunctos chriſti fideles. Et quia ſixtus.iiij.eam ſue bulle inſeruit ideo quere ſub illo anno ſcđo ſui pōtificatus.

Hbeē autem, ſalman. ¶EODEM āno.iiij.idꝰ nouēbris ꝯceſſit frēs ⁊ ſi in capellanos pape ſeu quorūuis alioꝝ pōtificū aſſumāt̄ nihilominꝰ ſub obīa ſuoꝝ p̄latorū ēē vt prius. Incipit. Ad romani pōtificis. q̄re ifra iſto trac.fo. 37.

ANNO dñi.Mccclxxviij.mortuo gregorio.xi.factū eſt ciſma in eccl'ia dei qđ durauit q̄ſi.xl.ānis:videlicet vſq3 ad ꝯciliū ꝯſtantiēſe vbi electus eſt martinus.v.vt infra patebit. Itaq3 a dicto gregorio.xi. qui fuit indubitatus pontifex vſq3 ad martinu3 quintum qui etiam fuit indubitatus pontifex fuerunt electi ſucceſſiue.viij.pontifices. ¶Videlicet Urbanus.vi.anno domini.Mccclxxix.rome fuit electus ꝓpter vim romanorum. Sed quia cardinales hoc metu fecerūt nō ex aīo:fugiētes ad ciuitatē fundoꝝ dixerūt eum nō eſſe papam:⁊ elegerūt loco eius dñ3 Robertum de gebenis eodem āno:qui dictus eſt clemēs.vij. Et ſic ortū ſciſma peſſimu3 ⁊ ſubtiliſſimū adeo perplexū erat vt etiā viri doctiſſimi ⁊ conſcientioſi non valerent diſcutere cui eſſet magis adherendū. Et fuit continuatū per xl.fere annos.cum graui ſcandalo cleri totius ⁊ grādi iactura aīarū ꝓpter hereſes ⁊ alia deuia que tunc pullularūt:eo ꝙ nō eſſet diſciplina in eccleſia contra hm̄ōi. Et ideo ab iſto vrbano.vi.vſq3 ad martinum.v.fuit dubium cui eſſet adherendum.in quo etiā ordo dubitauit.

¶Hic vrbanus.vi.inſtituit feſtum viſitationis beate marie ſcđm formā

ſanctiſſimi ſacramenti propter materiam ſciſmatis ⁊ impetrãdam vnio
nem meritis beate marie virginis.
¶ ANNO dñi. Mccclxxxix. mortuo vrbano. vi. dñs petrꝰ ꝺ thomacell
rome aſſumptus eſt ad papatũ ⁊ vocatus Bonifaciꝰ. ix. loco vrbani. vi.
⁊ ꝯtinuatur ſciſma cum clemẽte ſeptimo.
¶ EODEM anno idẽ dñs bonifacius inſtitutionẽ feſti viſitationis fa-
ctã per vrbanũ. vi. ſue bulle munimine roborauit põtificatꝰ ſui ãno pri-
mo. Qui bonifacius vſqꝫ ad annũ dñi. Mcccciiij. cum dicto clemẽte. vij
in ſciſmate vixit.
¶ ANNO dñi. Mcccciiij. mortuo bonifacio eligit̃ rome ad papatum
coſinarus de peruſio ⁊ vocatus eſt Innocentiꝰ. vij. qui cum dicto clemẽ
te. vij. contendens vixit annis duobꝰ.
¶ ANNO dñi. Mccccvi. dictus Innocẽtius. vij. obijt rome. Et eodẽ
anno aſſũptus ad ſũmi põtificatus apicem dñs angelus corarius ⁊ vo-
catus eſt gregoriꝰ. xij. qui etiã cum ſupradicto clemente. vij. in ſciſmate
ꝑmanſit vſqꝫ ad ſequentem annum.
¶ EODEM anno dictus clemẽs. vij. mortuꝰ eſt in ciuitate auinionen
ſi. xxvi. anno ſui pontificatus. Et in loco eius electus eſt petrus de luna
hiſpanus ⁊ vocatus bñs. xiij. qui perdurauit vſqꝫ ad concilium conſtan
tienſe: ſed nec tunc quidẽ obediuit ſed permanens pertinax mortuus eſt
in regno aragonie. Et cum moreret̃ iuſſit cardinalibus ſuis ꝙ ſtatiꝫ ali-
um loco ſui eligerent: quod ⁊ fecerunt ⁊ idolũ eleuantes: clementeꝫ. viij.
vocauerunt. quem martinus. v. tanq̃ꝫ contumacẽ excõicauit.
¶ ANNO dñi. Mccccvij. congregatum eſt concilium piſis in quo in-
choata eſt materia de modo faciende vnionis. Quod concilium depoſu
it dictos gregorium. xij. ⁊ clementem. viij. ⁊ ſubſtulit petruꝫ de candia q
in eodem concilio electus alexander. v. noiatus eſt. Cuiꝰ inſtitutio peior
ſciſſura fuit: quia concilium non preualuit exequi bonum quod decreuit
⁊ ſic additum eſt ſciſma ſciſmati: quia tres gerebant ſe pro ſummis pon
tificibus. Qui alexander in dicta electione per annũ durauit: ⁊ ſic ex hac
vita migrauit. Quo defuncto: electus eſt ad papatum Joannes. xxiij. q
primum quidem bene inchoauit pro vnione ⁊ fuit in concilio conſtanciẽ
ſi ⁊ obtulit ceſſionem papatus: ſed poſtea deprauatus fugit latenter ⁊ ta
men capitur: ⁊ ſic coactus ceſſauit. Et factus iterum cardinalis: defunctꝰ
ſepultus eſt florentie.
¶ ANNO domini. Mccccxiiij. tanto ſciſmate durante congregatuꝫ
eſt magnum concilium cõſtanſienſe. Ad quod fratres zelatores ordinis
fratrum minorum ſtatim habuerunt recurſum petentes ſibi de remedio
prouideri pro obſeruatione ſue regule ⁊ reformatione ſui ordinis: qui cũ
dei eccleſia etiam in ſciſmate ⁊ extra regularem obſeruantiã ambulabat
Et tunc a ſacro concilio datum eſt illud decretum de inſtitutione obſeruã
tie regularis. quod incipit. Sacroſancta generalis ſynodus conſtantien
ſis. Habetur infra ſcd̃o trac. fo. 13
¶ ANNO dñi. Mccccxvij. predictum ſacrum conciliũ ꝯſtantienſe de-
poſitis gregroio. xij. qui ſponte ceſſit ſacro concilio. ⁊ petro ꝺ luna q̇ bñs

xiij. vocatus eſt ⁊ idolo eius clemēte. viij. ⁊ Joanne. xxiij. elegit martinuꝫ v. ⁊ ſic rediit vnio diu in eccleſia dei deſiderata.

MARTINUS. v. elect⁹ eſt vn⁹ ⁊ vniuerſalis paſtor totius eccleſie anno dñi. Mccccxvij. in dicto ꝯcilio ꝯſtanſienſi: ſeditqꝫ annis. xiiij. ⁊ mēſibus. iij. Qui fuit potētiſſim⁹ ſup oēs: diues ⁊ iuſtitiarius magn⁹: plateas ⁊ ſtratas publicas ſecuras redidit: hereticos deleuit: multa bona patrauit: ꝓ terra ſancta recuperāda multos theſauros congregauit: ſꝫ morte preuēta res impedita eſt. ⁊ ꝯciliū breuiter ante mortē ꝯgregari iuſſit i baſilea. ſ'ocꝫ ordini ꝯceſſit que ſequūtur.

¶ ANNO. iij. ſui pōtificat⁹ nonis maij cū ab aliqb⁹ miniſtris ordinis frūm minoꝝ diceret ꝯciliū de inſtitutiōe obſuātie eē reuocatū ⁊ ꝓpterea frēs obſeruātes ſibi ſubmitterent illoſqꝫ ab incepto impedirēt: habuerūt dicti obſuātes recurſū ad dictū martinū. v. Qui approbās dictū decretū ꝯſtantienſe: ꝓteſtat⁹ eſt nūqꝫ ſe dediſſe vel dare aliqd ꝯtra ꝯceſſa in dicto ꝯcilio: reuocās qcūqꝫ ordinata ſtatuta ꝯtra dictū decretū ꝯſtantienſe. Incipit. Romanū pontificem. Quere infra ſcdo trac. fo. 56

¶ ANNO. x. ſui pōtificat⁹ ꝯceſſit ꝙ libri ⁊ ornamēta q̄ frēs veniētes ad morādū in ꝓuincia bti iacobi duxerint q̄ alias habebāt ad vſum ſint illoꝝ ꝯuētuū vbi eos mori ꝯtigerit. Incipit. Ad hoc circa regularis obſuantie. Non ponit q̄r particularis.

¶ EODEM anno precepit omnes fratres ⁊ ſorores tertij ordinis ſancti franciſci ſubijci prelatis ordinis minorum. Incipit. Licet inter cetera. Vide infra ſcdo trac. fo. 57.

Autē. in ꝯuētu villalonēſi.

¶ ANNO. xi. ſui pōtificatus kl's nouēbris approbauit ⁊ confirmauit lr̄as martini. iiij. de inſtituēdis ſiue aſſumēdis ꝓcuratorib⁹ ſiue ſyndicis in ordine minoꝝ: reuocans quicqd in ꝯtrariū dixerat Joānes. xxij. preſertim conſtitutionē illā que incipit Ad ꝯditorē. Incipit. Amabiles fructus. Vide infra iſto trac. fo. 59

¶ ANNO. xiij ſui pontificatus a multis frībus ꝯuentualib⁹ ſignāter a miniſtris quaſi compulſus ⁊ perſuaſus ꝙ ad bonum ordinis ſpectabat in vno capitulo generaliſſimo quod in aſſiſio de primo erat celebrādum fieri vnionē ordinis: aſſenſit: vtqꝫ melius fieret: illuc quēdam cardinalem legatum miſit qui dicto caplo preſidebat: ⁊ preſidens multa ibi ſtatuta decreuit ⁊ ordinauit cum conſenſu fratrum. Et ſic indirecte credens bonum facere: deceptus tam ipſe ꝙ illum mittens reuocauit decretum conſtantienſe in parte. Sed cito remedium appoſitum eſt per eugenium. iiij. qui ſucceſſit. Satuta aūt per dictū legatū facta dicūt martiniana, in quibus ſunt multe relaxationes. Incipiunt. Joannes miſeratione diuina. Que infra tertio trac. fo. 230

Autē, ſalmantice.

¶ EODEM āno. vi. kl's auguſti dict⁹ pōtifex viſis ſupdictis ꝯſtitutionibus factis per ſuum legatum ⁊ habens illas in ſua bulla pro ſufficienter expreſſis: approbauit ⁊ confirmauit ⁊ in multis modificauit ⁊ alia circa officiū diuinū in eadē conceſſit. Incipit. Peruigilis more paſtoris Require infra iſto trac. fo. 38.

EUGENIUS.iiij.anno dñi.Mccccxxxi.in menſe martij aſſūptus eſt ad pontificatum.ſeditqꝫ annis.xv. qui indubitatus papa eſt habitus:ſed poſtea breuiter expulſus eſt de roma ita vt nudus fugeret.¶Et anno dñi. Mccccxxxvij .congregatum eſt concilium baſilienſe ⁊ anno domini.Mccccxxxix.predictum concilium citauit prefatum dominum eugenium papam.Qui venire ⁊ obedire concilio rēnuens : per eundem depoſitus eſt.x.die iulij eiuſdem anni:ipſe tamen de tali depoſitione non curauit.¶Eodem anno.xvij.die menſis nouembris dictū cōcilium elegit felicem papam.v.ducem ſubaudie: ⁊ hic oritur ſciſma qđ durauit vſqꝫ ad annū dñi.Mccccxlviij. Cauſa fuit ſatis noua neqꝫ ante hec tpa viſa:qꝛ concilium baſilienſe ōpoſuit eugeniū ideo quia nō ſeruaret decreta concilij conſtancienſis (vt dicebat) aſſerens magis econtrario debere fieri:nec obedire curauit concilio baſilienſi.Qui nimis fauorabilis fuit obſeruantie iam incepte:eamqꝫ ſemper ſuis fauorabilibus gratijs proſequutus eſt vt ſequitur.

¶ANNO igit̄ ſcđo pontificatꝰ p̄dicti dñi eugenij.iiij.pridie idus febrvarij ip̄e lr̄as martini.iiij.⁊ martini.v.de ꝓcuratore inſtituēdo ſue bulle munimine roborauit:nihil roboris vltra id quod habebāt eis addēs Incipit.Prouiſiōis nr̄e.Quere infra iſto trac.fo. 40

¶ANNO.iiij.ſui pontificatus idibus ſeptembris ad ſupplicationem dñe marie regine caſtelle lr̄as martini pape.v.in quibus ad ſupplicationem dñi ioānis viri ſui oīa loca obſeruātie caſtelle ſub decreto conſtatienſi poſuerat:ſue bulle munimine roborauit. Incipit.Ex aplīce nobis. habetur infra iſto trac.fo. 40.

¶EODEM āno ſui pōtificatꝰ.vi.nonas octobris in ꝯcilio baſilienſi p̄fato approbatū eſt decretū ꝯcilij ꝯſtātienſis: ⁊ oīa in eo decreta ꝯceſſa ⁊ ſtatuta iuſſa ſūt irrefragabiliter obſeruari:nō obſtātibꝰ ꝯſtitutiōibꝰ aplīcis ac ſtatutis caplōꝝ dicti ordinis.Sicqꝫ ꝑ hoc ꝯſtitutiōes martiniane inquātū ꝯtrarie erāt decreto ꝯſtātienſi reuocate fuerūt.Incipit. Sacroſancta generalis ſynodꝰ baſilienſis.Quere infra.ij.ſcđo trac.fo. 59

¶ANNO.vij.ſui pōtificatꝰ.vij.idus ſeptēbris moniales ſancte clare ſub cura ac regimine generalis ⁊ ꝓuincialiū eſſe decreuit:earūdē monialiū monaſterioꝝ ingreſſum tā a fribꝰ q̄ alijs ſub excōicatiōis pena ſtricte arcens.Incipit.Ad ea q̄ felicem.q̄re infra iſto trac.fo. 41.

ANNO dñi.Mccccxxxix.pōtificatꝰ eiuſdē eugenij.ix.determinatum eſt in dicto ꝯcilio ſacratiſſimā virginē mariā nūqꝫ actualiter ſubiacuiſſe originali pctō: ⁊ nulli licitū eſſe in ꝯtrariū p̄dicare ſeu docere: renouādo celebrationē eiuſdē feſti ⁊ ꝯcedēdo indulgētias celebrātibꝰ.Incipit.Sacroſancta generalis ſynodꝰ baſilienſis.Habet̄ infra iſto trac.fo 42. Autē.habet̄ in ꝯuentu ſalmāticenſi.

¶ANNO .x.ſui pōtificatꝰ.viij.idus iulij declarauit cōicantes a dñica palmarū vſqꝫ ad dñicam de quaſi modo ſatiſfacere precepto ⁊ iuri. Incipit.Fide digna.Quere infra ſcđo trac.fo. 50.

¶ANNO.xiij.ſui pōtificatus idibus februarij miſit lr̄as vicario generali fratri ioanni de capiſtrano p̄cipiēs oībꝰ fribꝰ ordinis minoꝝ regularis obſeruātie obedire ei firmiter ſubqꝫ cura eiꝰ eē:ei nihilominꝰ ꝯcedēs

fratres eius obſeruātiam diſciplinā ordinis fugientes poſſe ad ſe vndecū reuocare, incipit. Cū ex nr̄a. Quere infra iſto tra. fo. 43.

¶ EODEM anno kl'ſ auguſti dictus dn̄s Eugenius attendēs augmētuʒ ⁊ ꝑfectū ſacre obſuantie rogauit fratrē Antoniū de riſconib⁹ ge. mi. vt fratrē Joānez de mauberto ſuū institueret cōmiſſariū ge. ſup frēs d̄ obſeruātia harꝝ partiū ciſmōtanaꝝ. Qui ſic inſtituit: put in ſua cōmiſſione munimine eiuſdē eugenij roborata plenius ꝯtinet. Incipit, Fratrū ordinis minoꝝ in vinea dn̄i ſabaoth. Vide infra iſto tra. fo. 45.

ANNO. xv. ſui pontificatus ꝑdie kl'ſ nouēbris ꝯceſſit vi. ge. iſtaꝝ partiuʒ in fine ſui vicariatus frēs ſuos capitulariter ꝯgregare ac ad electionē alterius generalis procedere: formā eiuſdē electionis ⁊ ꝯfirmationis tribuens. Incipit. Regimini vniuerſalis eccl'ie. Quere īfra iſto tra. fo. 45.

¶ ANNO dn̄i. M. cccc. xlvj. xviij. die mēſis maij pōtificat⁹ ꝑdicti Eugenij āno. xvj. ipē dn̄s Euge. anhelans plurimū integralē reformationē ordinis: dicto p̄ri ꝯmiſſario fratri Joāni de mauberto mādauit: vt ſibi ad romanā curiā ꝓ reformatione ꝯuētus arceli ſex frēs mitteret duos de hiſpania duos de francia ⁊ alios duos de alemania ꝑ quoddaʒ breue ſue ſanctitatis. Incipit. Ordinis tui nō ponitur.

¶ EODEM āno. xvj. pōtificij ſui. x. kl'ſ auguſti ꝯceſſit quādā bullā ī q̄ duos inſtituit vicarios ge. ſup totā obſeruātiaʒ ordis fratrū minoꝝ: videlicet fratrē Joānē capiſtranū in ptibus vltramōtanis ⁊ fratrē Joānez de mauberto in ptibus nr̄is ciſmōtanis: ⁊ vicarios ꝓuinciales loco miniſtrorum. Incipit. Ut ſacra ordinis minoꝝ. Que q̄deʒ lr̄e. q̄ poſtmodū a Nicolao. v. fuerūt ꝯfirmate ⁊ a Calixto. iij. in aliquo modificate ⁊ alterate ⁊ demū a Pio papa. ij. cū reuocatōe dicte calixtine ꝯfirmate. Jdcirco tpe ipius dn̄i Pij. ij. ponūtur.

Salmātice hſ ſuitentice.

¶ EODEM anno. x. kl'ſ Januarij ſciens dictus Eugenius oēs fratres dicte obſeruātie nō ſe ſubmittere obedientie vicarioꝝ generaliū ꝓut ipſe ſtatuerat: lr̄as hmōi tenoris deſtinauit: in q̄bus mādauit oīb⁹ fratribus obſeruātie hmōi: vt infra. xv. dieꝝ ſpaciū obedientie dictoꝝ vicarioꝝ ſe ſubmitterent ſub grauib⁹ cenſuris. Incipit. Uacantibus ſub religionis obſeruātie. Habes infra iſto tra. fo. 45.

¶ EODEM āno. xvj. kl'ſ Januarij ꝯceſſit facultateʒ vicario nr̄o generali ciſmōtano cū capl'o ge. faciēdi ſtatuta: ⁊ reuocauit oēs cēſuras ī ſtatutis antiquis ordinis ꝯtentas. Cuius q̄deʒ virtute abbreuiate ſunt ꝯſtitutiones antique: q̄ abbreuiationes dicunt̄. Cōſtitutiones barcinonēſes. Incipit. Cupimus ⁊ quantū. Quere infra. ij. tra. fo. 28.

¶ EODEM āno nonis februarij miſit lr̄as ſuas U. g. vltramōtano ei ſubmittens curā monialiū ſancte Clare ac tertij ordinis: diſpēſanſq̄ in aliq̄bus ſue regule cū eiſdē ſancte Clare monialibus ac aliaꝗ̄ cis ꝯcedens. Incipit. Ordinis tui. Habet̄ infra iſto tra. fo. 46.

¶ EODEM anno. v. idus februarij mādauit ſtrictiſſime ſub cēſuris oībus fratribus de obſuātia: vt obediant ſuis vicarijs ꝓuincialibus, ⁊ q̄ tā dicti vicarij q̄ʒ ſui ſubditi obediāt dictis vicarijs generalib⁹ incipit. Dux preclara. Quere infra iſto tra. fo. 47.

NICOLAUS.v.anno dñi.M.cccc.xlvij. vniuerſalis eccl'ie re-
ctor ⁊ pſul ē creatꝰ rome loco eugenij adhuc pendēte ſciſmate: ſedit
qꝫ annis.viij. q paulatim vbiqꝫ obtinuit obedientiā mirantibus oibꝰ: qꝛ
vir humillime natiōis ſic ꝓualeret ꝯtra ducē ſubaudie: q fuit q̄ſi affinis
cūctis principibꝰ chriſtianitatis: ⁊ tñ dimiſſo ab oibꝰ: vnio redit cedente
ipo felice: qꝛ placuit dño p abiecta mūdi glorificare nomē ſuū. Vñ verſus
de vnione in vrbe publicatus eſt. Lux fulſit mūdo: ceſſit felix Nicolao. an
no.M.cccc.xlix. Qui ſequētia ordini nro cōceſſit.

¶ANNO pmo ſui pōtificatꝰ nonis martij ꝯceſſit quādā bullā ſup re
ceptōe monialiū ſancte Clare abbatiſſeqꝫ inſtitutione ⁊ diſpenſatione et
alijs. incipit. Digna reddimur attētione. Vide infra iſto tra. fo. 48.

¶ANNO.ij. ſui pōtificatus ꝯceſſit fratribus minoribꝰ de obſeruātia
ſub vicarijs poſſe audire in ꝯfeſſione oēs extraneos recurrētes ad ſua mo
naſteria cū auctāte q̄ pñt illos de dioceſi. Et qꝛ oibꝰ poſſint adminiſtrare
eucbariſtie ſacramentū quocūqꝫ die: reſurrectionis feſto excepto. Incipit.
Scimus populos. Quere infra.ij.tra.fo. 30.

¶EODEM anno.ij.kl's iulij approbauit ⁊ ꝯfirmauit bullas Eugenij — Eſt in ꝯuē. val
iiij. cōcedentē quoslibet fratribus ꝯfiteri poſſe parrochialis ſacerdotis mi — liſoleti auctē.
nime requiſita licentia. Incipit. Prouiſionis nre. Nō ponitur.

¶ANNO.iiij. ſui pōtificatus idibus februarij confirmationē omnium
locoꝝ fratrū de obſeruātia prouincie hiſpanice ꝯceſſit quibuslibet mādans
ꝑlatis ne in fratrū mutationē ſe intromittant. incipit. Urget nos. Non
ponitur.

¶ANNO.vij. ſui pontificatꝰ.x.kl's auguſti ꝯſtituit ꝓcuratores ſuos ⁊
exactores pſonas in pñti bulla noīatas plenarie in oibus ad quaſcūqꝫ res
fratrū minoꝝ ꝓuincie hiſpanie mobiles vel imobiles diſtrahēdas vl' cō-
mutandas: oīa eoꝝ in romane eccl'ie dñium recipiens. incipit. Qꝛ lex hu-
mane nature. Nō ponit' qꝛ ſingularis.

¶ANNO.viij. ſui pōtificatus ꝓhibuit ſub grauiſſimis cenſuris fratri — Eſt auctentica
bus de obſeruātia ne acciperent domos cōuentualium Incipit. Cum ad — ſalmātice.
ſacrum fratrum minoꝝ. Nō ponitur.

¶IDEM pōtifex fecit examinari eugenianā in q̄ inſtituūtur vicarij i ob
ſeruātia ⁊ tandē illā approbauit: vt apparet in bulla Pij q̄ incipit. Pro
nra ad beatū franciſcū. Quere pontificatus ſui anno primo.

CALIXTUS.iij. anno dñi.M.cccc.lv. in beati Petri ſucceſſo
rē fuit electus, ſeditqꝫ annis tribus, ⁊ mēſibus etiā.iij. q ꝯtinue fu-
it infirmus ⁊ nō potuit zelū ſuū pficere quē ꝯtra turcū cōceperat ipediē-
te ſenio: morteqꝫ interueniente. Qui ſuaꝝ grāꝝ aliq̄ vt infra patet nobis
elargitus eſt.

ANNO pmo ſui pōtificatus.iiij. nonas Februarij ad iportunā inſtan
tiam ꝯuētualiū quandam modificationē lrāꝝ dñi Eugenij de inſtitutiōe ob
ſeruātie edidit. Incipit. Illius cuius in pace. Quā bullā anno.ij. ſui pōti-
ficatus confirmauit. Sed qꝛ eaſdem bullas Pius.ij. in ſua bulla inſeruit
ideo ibi quere anno primo ſui pontificatus.

¶ANNO.ij. ſui pontificatus.viij.kl's maij fecit cōſeruatores ſup mo-

dificationē in predicta bulla cōtenta archiepōs toletanū ꝛ cōpostellanū3.
Incipit. Dudū ꝑ quiete. Quere infra .ij. tra. fo. 130.

PIUS .ij. anno dñi. M. cccclviij. sūmi pōtificij gradū adept⁹ est in mēse augusti: sedit annis q̄si. vj. qui prius vocabat eneas de senis vir eloquēs ꝛ magnus orator: q valde fuit deuotus huius nr̄e sacre obſuātie ꝛ plura in eius fauorē cōceſſit vt patet.

¶ ANNO igit pmo sui pōtificatus bullā Eugenij. iiij. instituentē3 vicarios de obseruātia sue bulle munimine ꝯfirmauit: alterationē seu modificationē a Calixto. iij. factā reuocādo. Incipit. Pro nr̄a ad beatum fran. Quere infra. ij. tra. fo. 7.

¶ ANNO. ij. sui pōtificat⁹. ad supplicationē dñi Henrici regis castelle ꝯceſſit bullā in q̄ p̄cepit oībus fratribus de obseruātia ꝓuincie castelle de cetero eſſe sub obedientia vicarij ge. ꝛ ꝓuincialiū. Incipit. Ad hoc supne ꝓuidentie. Nō ponit q3 singularis.

¶ ANNO. iij. sui pōtificatus. xv. kl's augusti sup quadā particula sanguinis a corpore redemptoris nr̄i effusi in domo fratrū minoꝝ existenti. declarauit eundē sanguinē saluatoris nostri pluribus in locis eſſe poſſe. Incipit. Illius qui se. Nō ponit.

¶ ANNO. v. sui pontificatus. xvij. kl's februarij ꝓhibuit vllum fratrē de obedientia vicarioꝝ obſuantie poſſe ire ad sepulchrū domini: nec transire ad cōuentuales seu ad quācūq3 aliam obedientiam virtute cuiuscūq3 apostolice auctoritatis sine licentia ꝓprij prelati in scriptis habita: in q̄ fiat mētio de loco a quo ꝛ ad quem. Incipit. Admonet nos. Quere infra ij. tractatu fo. 17.

¶ EODEM anno. v. idus Junij scripsit nr̄o vi. ge. cismontano vt p̄beret se affabilem fauorabilē ꝛ benignū vicario ꝓuinciali ꝛ fratrib⁹ ꝓuicie burgūdie venientib⁹ ad suā obiam ꝯunionē. Cōceſſitq3 ta3 ipos q̄3 quoscūq3 venientes ad obia3 predicti vi. ge. gaudere omnibus priuilegijs cōceſſis fratribus de obseruātia. Incipit. Scribimus dilecto filio. Vide infra isto tra. fo. 49.

¶ EODEM anno. v. idus Julij ꝯceſſit prouincie castelle ꝛ. S. Jacobi eoꝝ ꝓuīciales ꝛ custodes poſſe absoluere ꝛ dispēsare cū veniētib⁹ de seculo certo modo. Incipit. Solet sedis ap̄lice clemētia. Nō ponit.

¶ Salmāt. auteñ.

¶ EODEM anno sui pōtificatus. x. die Martij ad supplicatione3 dñi Nicolai de cusa tituli. S. petri ad vincula cardinalis stationes q̄s antea viue vocis oraculo ꝑ aliquo tpe ꝯceſſerat ꝑpetuo est elargitus. vij. psalmos cū letania cū visitatione. vij. altariū recitando: ꝑut in lr̄a vicarij ge. ꝑ tpe existentis q̄ de hoc plenā facit fidem patet. Incipit. Cū nup. Habetur infra isto tra. fo. 51.

Salmātice est autentica.

¶ ANNO. vj. sui pontificatus. v. idus ianuarij precepit ne inuicem fratres conuentuales ꝛ obseruantes acciperent domos vel molestarent sub grauiſſimis censuris. Incipit. Ad euellendas. Non ponitur quia plures sunt hoc continentes.

¶ EODEM anno pridie idus Januarij declarauit vicarios obſuātie

eſſe veros miniſtros tales q̃les voluit beat⁹ fran. dicens. Habeãt vnũ miniſtrũ ⁊ ei teneant́ ſemꝑ firmiter obedire, Incipit, Circa regularis obſeruantie. Require infra.ij.tra.fo. 67.

¶EODEM anno pridie kl's Januarij dedit cõſeruatoriã cõceſſionũ cõſtitutionũ ⁊ ordinationũ per ipm factaꝝ ꝑ fratribus cõuentualibus ⁊ de obſeruantia ad omnes archiepõs ⁊ epõs, Incipit. Inter aſſiduas curas, Quere infra.ij.tra.fo. 16.

¶EODEM anno idibus Februarij miſit lr̃as vi.ge.partiũ iſtaꝝ ei cõmittens inq̃ſitioné, correctioné ⁊ punitioné ſnoꝝ fratrũ de fide vel hereſi ſuſpectoꝝ. Incipit. Inter ceteras curas. Habet́ infra iſto tra.fo 49.

¶In ↄuẽtu ſalmãticeñ, ẽ autẽtica.

¶EODEM anno.ix.kl's februarij declarauit ⁊ voluit ſi interdictũ eccleſiaſticũ poſitũ fuerit ab aplica ſede vel ſuis cõmiſſarijs ſtatim ꝗ frib⁹ fuerit denũtiatũ interdictũ ab aplica ſede emanaſſe: teneri ad ei⁹ obſuantiã: etiã ſi ceteri religioſi vel ſeculares nõ eũ ſeruẽt. Si vero ponat́ ab iſerioribus ſedib⁹: tũc teneant́ ſe matrici eccl'ie cõformare. Incipit. Sciens inimicus humani generis. Habet́ infra iſto tra.fo. 50.

Eſt autẽtica ſalmãtice,

¶EODEM anno.ix.kl's febzuarij reuocauit omnes gr̃as ⁊ conceſſiones factas fratri Alfonſo de bolaño ⁊ q̃buſcũq; alijs in preiudiciũ obſeruãtie: ⁊ ſubmiſit obedientie vicarioꝝ obſeruãtie domũ de ſanlucar ⁊ frẽs tam in ea q̃ȝ in inſulis canarie cõmorantes. Incipit. Superiorib⁹ tpib⁹. Nõ ponitur q2 nõ prodeſt.

¶EODEM anno.v.idus maij iterũ declarauit vicarios noſtros eſſe veros miniſtros; ſed ideo diuerſis nominibus noiantur: ne induceret́ cõfuſio ſi duo miniſtri in vna ꝓuincia noiarentur. Incipit. Fe.re. Quere infra.ij.tractatu.fo. 16.

¶EODEM anno.vj.cõceſſit quandã bullã ſuꝑ viſitatione monialiũ ſancte Clare inſtituẽdo modum curam eaꝝ habendi. incipit. Vacãtib⁹. Nõ ponit́. q2 non neceſſaria.

¶EODEM anno nonis Nouembris ꝓhibuit fratribus de obſeruantia recipere monaſteria vel conuentus conuentualium ac ſibi ſubditarum monialium vel eos moleſtare. Incipit. Super gregem dominicũ, Quere infra iſto tra.fo. 50.

Salmãtice eſt autentica,

¶EODEM anno mandauit predicatores diſcretos inſtitui qui debẽt ire inter infideles ⁊ ꝗ diſcrete ſe habeant in ſuis ſermonibus. incipit, Fide digna. Nõ ponitur.

Autẽtica ẽ ſalmãtice,

PAULUS ſecundus Eugenij.iiij.ex ſorore nepos Anno domini.M.cccclxiiij. aſſumptus eſt ad pontificatum: ſeditq; annis ſex, ⁊ menſib⁹.x. Petrus barbarus antea vocabatur. Qui ſtatim approbauit celebrationem feſti preſentationis virginis Marie ſicut Pius ante fecerat. Ordiniq; noſtro ſequentiam conceſſit.

¶ANNO ſecũdo ſui pontificatus.vj.kl's Decembris confirmauit omnia priuilegia ordinis minorum conceſſa, incipit, Inter ceteros ordines, Quere infra iſto tra.fo. 52.

Autẽtica ẽ ſalmãtice,

¶ANNO.iij.ſui pontificatus ꝑdie kl's martij p̃cepit ſub grauiſſimis

censuris ipsarũ absolutione sibi reseruata: ne fratres minores de obseruantia capiant conuentus ꝯuentualiũ aut fratres: ⁊ idem precepit ꝯuentualibus ꝑ solẽnẽ bullã que dicitᷣ concordia. Incipit. Cum sacer ordo. Require infra sc̃do trac. fo. 9.

¶ANNO. vi. sui pontificatus. iij. kl's. octobris fecit conseruatores super predictam bullam concordie archiepm̃ compostellanum ⁊ epm̃ salmanticensem ac eiusdem ciuitatis scholasticum. Incipit. Militãti ecclesie. Quere infra sc̃do trac. fo. 129

SIXTUS. iiij. ãno dñi. Mcccclxxi. ouiꝰ pastoris totiꝰ dñici gregis suscepit: seditq́ ãnis. xiij. Fuerat eni antea ordinis minoꝝ generalis minister ac cardinalis sancti petri ad vincula frater frãciscus de saona noiatꝰ in sacra theologia magr. Qui oẽs religiões vniformiter in christo diligẽs: eisdẽ necessaria ꝯcessit. Inter q̃s etiã nõ minꝰ sacrã nr̃am ꝑcordialiter amãs obseruãtiã: ob eiꝰ trãqllã pacẽ sequẽtia ꝯcessit.

ANNO igitᷣ primo sui põtificatꝰ ꝓdie kl's martij lr̃as ꝑdecessoꝝ suorũ. s. martini. iiij. ⁊. v. de ꝓcuratore seu syndico istituẽdo approbauit ⁊ cõfirmauit: succedere posse frẽs ꝯcedẽs. Qd̃ postea declarauit intelligi tm̃ de ꝯuẽtualibꝰ. Incipit. Dũ fructus vberes. q̃re infra. ij. trac. fo. 61

¶EODEM ãno. iiij. die maij misit dulcissimã lr̃aʒ ꝑ breue ad ca. gñale cismõtanũ: ꝯfortãs familiã ostẽdẽsq́ intentionẽ suã eẽ semꝑ ei fauẽdi approbans ⁊ ꝯfirmãs oĩa sua ꝓuilegia spãliter bullã cõcordie. Incipit Cum semꝑ dilexerimꝰ. habetᷣ infra isto trac. fo. 55.

¶Autẽtica est salmãtice.

¶EODEM ãno idibꝰ octobris ꝓhibuit ne aliqs posset recipe frẽs de familia ꝯtra ꝯtinẽtiã bulle de ꝯcordia. Incipit fecisti nobis. Sed q2 Innocẽtiꝰ. viij. id suo alio breui inserit approbat ⁊ ꝯfirmat: ideo sub illo q̃re pontificatus sui anno. ij.

¶EODEM ãno. vij. idus decẽbris reuocauit quãdã bullã calixti. iij. ꝑcipientem canonicã portionẽ plenarie parrochialibꝰ solui qbuscũq́ cõtrarijs priuilegijs reuocatis: oiaq́ reducit ad pristinũ statũ ꝓut erãt ãte calixtum. iij. Incipit. Quia in futuroꝝ euentibus. vide infra. ij. fo. 108.

¶IPSO ãno. xviij. kl's Januarij approbauit oẽs lr̃as spãliter Innocentij. iiij. dãtes aliquã ptãtem ministris gñali ⁊ ꝓuincialibus sup frẽs ⁊ sorores. iij. ordinis easq́ extẽdit ad vicarios ꝓuinciales. Incipit. Romani pontificis. Require infra sc̃do trac. fo. 8

¶ANNO. ij. sui pontificatus. v. kl's februarij ꝯfirmauit ⁊ approbauit bullã gregorij. x. ptãtem ꝓtectoris sup ordinẽ declarãtẽ. Incipit. Sacra minoꝝ religio. Quere infra. ij. trac. fo. 55

Habetᷣ autẽtice i ꝯuentu salmantio.

¶EODEM anno. viij. idus septẽbris ꝓhibuit sub grauissimis cẽsuris sanctã catherinã de senis cũ stigmatibꝰ decetero depingi. Incipit. Spectat ad romani pontificis. Quere infra isto trac. fo. 55.

¶EODEM ãno idibꝰ decẽbris ꝯcessit fribꝰ minoribꝰ familie nr̃e cismõtane nõ teneri nisi ad duo cap'la ꝓuincialia celebranda in triẽnio nõ obstãte bulla eugenij. iiij. Incipit. Fuit nobis ꝓ pte tua. Habetᷣ infra. ij. trac. fo. 45

¶EODEM ãno. v. nonas octobris ꝑcepit solẽnitᷣ celebrari sub duplici officio festũ bti frãcisci ⁊ plures indulgẽtias eiꝰ festũ ꝓuẽtibꝰ concessit

Incipit. Preclara ſanctoꝝ. Vide infra. ij. tra. fo. 46,

¶ ANNO. iij. ſui pōtificatus, iij. kl's maij bullā pauli. ij. q̄ cōcordia inter conuentuales dicitur ⁊ obſeruantes approbauit ⁊ confirmauit: plura alia circa hoc addens. Incipit. Regimini vniuerſalis eccleſie. Habetur ij. tra. fo. 69.

¶ EODEM anno, xij. kl's decēbris cōceſſit frēs ⁊ ſorores. iij. ordinis gaudere oībus ꝑuilegijs ɔceſſis ordini fratrū minoꝝ: mādans cōītatibꝰ ⁊ qbuſcūqꝫ officialibꝰ ſecularibꝰ ſub excōicationis late ſnīe pena: ne ipſis fribus de. iij. ordine aliq̄ grauamina ɔtra dicta ꝑuilegia inferāt. Incipit. Sacroſancta romana eccl'ia. Quere infra iſto tra. fo. 53. Aukentica ē tolcti,

¶ ANNO. iiij. ſui pōtificatus, v. kl's maij cōmuniuit ⁊ approbauit bullaꝫ pauli. ij. inhibēt is quēpiaꝫ ſe intromittere in cōuentualiū monaſteriorū reformationē. Incipit. Dū ſingulos ordīes. Habet̄ īfra. ij. tra. fo. 109,

¶ EODEM anno. v. kl's Junij ꝑdictā bullā pauli. ij. de ɔcordia noiataꝫ approbauit. Ad cuiꝰ maiorē obſuātiam vices ſuas ſuꝑ hoc ꝓtectori ordis ɔmittit. Incipit. Romanus pōtifex. Vide infra. ij. tra. fo. 70.

¶ EODEM anno. iij. idus iunij ɔceſſit frēs mi. tam forenſes quoſcūqꝫ ꝙ etiā ſue dioceſis poſſe in ɔfeſſione audire ⁊ abſoluere: euchariſtieqꝫ ſacramentū dñice reſurrectionis die tantū excepto miniſtrare. Incipit. Veſtris in hac parte. Habes infra: ij. tra. fo. 30.

¶ EODEM anno ꝑdie nonas iulij approbauit oēs cōceſſiones a ꝑdeceſſoribꝰ ſuis de nō ſoluēdis decimis monialibꝰ ſancte clare factas. Incipit. Ut interne beatitudinis. Habet̄ infra. ij. tra. fo. 34.

¶ EODEM anno octauo kl's auguſti ꝑcepit ne depingeret̄ ſancta catherina vel aliqs ſanctꝰ vel ſancta cū ſtigmatibus ꝑter beatū fran. Incipit. Licet dū militans. Nō ponit̄ qꝛ alie ponūtur q̄ hoc ꝓhibent.

¶ EODEM anno. vij. die auguſti declarauit licentiā dataꝫ fribꝰ minoribus ſuccedēdi ac ſi in ſeculo eſſent nō intelligi de obſeruantibꝰ. Incipit. Licet nos dudū. Quere infra. ij. tra. fo. 22.

¶ EODEM anno ꝑdie kl's ſeptēbris Mare magnū ab alexādro. iiij. Honorio. iiij. Bonifacio octauo. Clemēte. iiij. Eugenio. iiij. ꝑdeceſſoribꝰ ſuis ordinatū ⁊ ſucceſſiue additū ⁊ cōfirmatū ſue bulle munimine roborauit ⁊ de nouo cōceſſit illud ⁊ oīa a ſuis ꝑdeceſſoribus ɔceſſa ordini minorum: eidē multa addendo. declarando. ampliando. extendēdo ⁊ cōicando penarūqꝫ inflictionibꝰ ɔmuniēdo. Incipit. Regimini vniuerſalis eccl'ie. Require infra. ij. tra. fo. 55.

¶ ANNO ſexto ſui pōtificatus. iij. kl's martij cōceſſit oībus dicētibus officiū ɔceptionis virginis gl'ioſe nouiter īſtitutū eidēue intereſſentibꝰ illas idulgētias ⁊ grās q̄ officio ſacramēti corporis chriſti ꝑñtes ɔſequūtur. Incipit. Cū ꝑcelſa. Habet̄ infra. ij. tra. fo. 31.

¶ ANNO ſeptimo ſui pōtificatus, v. idus iunij ɔceſſit generalē vicarium fratrū ꝑdicatoꝝ in hiſpanijs ⁊ in eiꝰ abſentia priorē vel ꝑſidentē ɔuētus ⁊ q̈ttuor frēs ꝑ dictū vicariū ge. ⁊ priores cōuētualē deputatos poſſe audire in ɔfeſſione oēs forenſes: ⁊ in abſentia ordinarij abſoluere etiaꝫ a cenſuris: tamq̄ꝫ dictis forenſibus ꝙ ibi domicilium habentibus excepto

reſurrectionis feſto eucbariſtie ſacramentum adminiſtrare. Incipit, Sedis apoſtolice gratioſa benignitas. Quere infra ſecundo tra. fo. 44.

¶ EODEM anno ſeptimo ſui pontificatus cõceſſit fratribus ordinis predicatorum ⁊ fratribus ⁊ ſororibus tertij ordinis eorundem regni caſtelle reformatis preſentibus ⁊ futuris contritis ⁊ confeſſis quolibet anno in feſto ſancti Dominici ⁊ in mortis articulo plenariam indulgentiaꝫ omnium peccatorum ſuorum. Incipit, Iniunctuꝫ nobis. Vide infra iſto tractatu fo. 55

¶ ANNO octauo ſui pontificatus. vij. idus Maij approbauit moduꝫ recitandi pſalterium virginis: conceſſitq; plures indulgentias illud recitantibus. Incipit. Ea que ex fidelium deuotione, Require infra ſecundo tractatu. fo. 51,

¶ EODEM anno, vij. kalendas Auguſti cõceſſit omnibus ordinibus mendicantium plures gratias ⁊ exemptiones vt videre poteris in bulla que dicitur Aurea, Incipit. Sacri predicatorum ⁊ minoꝝ ordines, Vide infra. ſcđo tra. fo. 64.

¶ ANNO. ix. ſui pontificatus. iij. idus auguſti conceſſit fr̄ibus p̄dicatoribus cũ itinerauerint ⁊ fuerint extra cõuentus poſſe de licentia ſuoꝝ p̄latorũ confiteri ſacerdotibus quibuſcũq; ſecularibus vel regularibus, Incipit. Supplicari nobis feciſtis, Quere, infra. ij. tra. fo, 45

Habet antẽticã i eodẽ cõuẽtu toletano,

¶ EODEM anno nonis nouẽbris cõceſſit indulgentiã plenariã a primis veſperis vſq; in ſcđis viſitantibus eccleſiam ſancti Ioãnis delos reyes noiata in ciuitate toletana quolibet anno in feſto ſancti Ioãnis ante portã latinã. Incipit, Per imaculata. Nõ ponit, q; ſingularis.

¶ IDEM ſummus pontifex conceſſit omnibus fratribus minoribus per quoddam breue poſſe ſibi eligere confeſſores: qui eos totiens quotiens vellent ab omnibus exceptis ſummo pontifici reſeruatis poſſint abſoluere caſibus, Super hoc fuerunt duo breuia. Ex quo ſurrexit non parua altercatio an in perpetuum dicti fratres poſſint vti tali indulgẽtia: qđ erat in preiudicium prelatorum, Quam ob rem dictus Sixtus anno domini. m. cccclxxix. die. iij. decẽbris dedit breue reuocatoriũ dictoꝝ breuiũ Voluitq; nullũ fratrẽ ſub cura generalis nr̄i ciſmõtani a caſib⁹ miniſtris reſeruatis poſſe abſolui niſi de licẽtia vicarioꝝ generalis ⁊ ꝓuincialiũ. nõ obſtantib⁹ dictis breuibus ⁊ quibuſcũq; alijs cõceſſionib⁹ aplicis. Cõceſſitq; vicarios ꝓuinciales poſſe abſoluere ⁊ diſpẽſare ſicut in mari magno cõtinetur: nõ obſtante reſtrictione quã idem fecerat in bulla aurea, Incipit. Pro noſtra. Habetur infra iſto tra. fo, 54.

¶ ANNO. x, die. vij. auguſti ꝯceſſit p breue qđ alias viue vocis oraculo ꝯceſſerat. ſ. celebrationẽ quinq; martyrũ marrochio occiſoꝝ, Incipit. Cũ alias animo. Quere infra, ij. tra. fo. 48.

¶ EODEM anno. iiij. nonas octobris cõceſſit libere ⁊ licite volentes poſſe dicere ſiue recitare officium conceptionis virginis Marie per fratrem Bernardinũ de buſto ordinatum. Incipit, Libenter ad ea cõcedenda. Require infra, ij. tra. fo. 40.

¶ EODEM anno, x. pridie kl's nouẽbris ſtatuit ⁊ decreuit cũ octauis

celebrari feſtũ omniũ ſanctoꝝ. vltimãq; diez octaue eſſe duplex minus. ⁊ ꝙ nullũ feſtum intra dictam octauã celebretur. Incipit. Et ſi omni tempore. Querere infra iſto tra. fo. 54.

¶ EODEM anno. xiiij. kl's Januarij dedit quoddã breue in quo tollit ſuſpenſionẽ cenſuraꝝ ꝯtra beatã catherinã de ſenis cũ ſtigmatib⁹ depingentes per ſe ipſ factã. Voluit tñ dictã ſanctã nõ depingi cũ ſtigmatib⁹ ſub prioribus cenſuris. Incipit. Alias per breue noſtrũ ſuſpendim⁹. Habetur infra. ij. tra. fo. 40.

¶ EODEM anno. kl's decẽbris decreuit ⁊ voluit votũ obẽic pauptatis ⁊ caſtitatis emiſſum in. iij. ordine beati fran. a viris vel feminis ẽẽ ſolẽne ſicut votũ aliaꝝ religionũ. Incipit. Ad chriſti. Vide iſra. ij tra. fo. 33.

¶ EODEM anno kl's decembris reuocauit omnes cenſuras contentas in ſtatutis antiquis ordinis: p̃latoſq; cõmutare penas ſpũales ⁊ cenſuras in temporalibus mandauit. Incipit. Circũſpecta aplĩce ſedis. Require infra. ij. tra. fo. 22.

¶ ANNO. xi. ſui pontificatus. xix. die martij declarauit in ſuſpenſione omniũ priuilegioꝝ quã fecerat nõ reuocaſſe priuilegia nr̃o ordini ⁊ familie conceſſa vt ab aliquibus aſſerebatur. Incipit. Superioribus diebus. Vide. infra. ij. tra. fo. 21.

¶ EODEM anno. xi. kl's aprilis ꝯceſſit generali vicario ciſmontano: vt poſſit in manibus dioceſanoꝝ dimittere loca inutilia ⁊ oneroſa nr̃e obſeruantie: ſuã ſup hoc conſcientiã onerans. Incipit. Feciſti nobis humiliter. Habes infra. ij. tra. fo. 47.

¶ EODEM anno. xij. kl's maij ſeraphicũ ⁊ ſanctum Bonauenturam canonizauit: de cuius canonizatione idem Sixtus ad capitulũ generale cõuentualium litteram preſentem ſcripſit. Incipit. Diuina diſpoſitione. Querere infra iſto tra. fo. 56.

¶ BULLA canonizationis ipſius in principio paruuloꝝ eiuſdẽ ſancti Bonauẽture habetur.

¶ EODEM anno. xviij. kl's maij ſeraphicũ doctorẽ. S. Bonauẽturã catalogo ſanctoꝝ aſcripſit: cuiuſq; officiũ dñica. ij iulij ꝑ vniuerſum orbez celebrari fecit: viſitantibuſq; eius corpus beatiſſimũ in dicto feſto. vij. annos ⁊ totidẽ q̃dragenas. In ſingulis aũt domib⁹ centũ dies indulgẽtie. Viſitantib⁹ aũt fratrũ minoꝝ eccl'ias tã in ipſa die q̃; ꝑ octauã officioq; diuino itereſſentib⁹ ſimiles ꝯceſſit idulgẽtias: q̃ in alijs eiuſdẽ ordis feſtiuitatib⁹ ſũt idulte. Hoc ꝯtinẽs bulla icipit. Supna celeſtꝫ pr̃ia. nõ ponit. — Eſt i ipſius. S. opuſculis.

EODEM ãno. viij. kl's maij ꝯceſſit idulgẽtias celebrãtib⁹ ⁊ itereſſentibus diuino officio i feſto Sti Bonauẽ. ſicut i feſtiuitatibus alioꝝ ſctõꝝ eiuſdẽ ordinis. Incipit. Supna celeſtis ciuitas. Querere infra. ij. tra. fo. 51.

¶ EODEM anno. iiij. nonas decẽbris reuocauit licẽtiaz viſitatori monialiũ cõceſſaz recipiendi frẽs ꝓ eaꝝ regimine abſq; ſuoꝝ p̃latoꝝ licentijs. Incipit. Cupientes pridem. Querere infra. ij. tra. fo. 47.

¶ EODEM ãno edidit quandã bullã ꝯtra quoſdã p̃dicatores ꝯceptioni virgis marie detrahẽtes. icipit. Graue nimis. Habet iſra. 2. tra. fo. 34.

Quã etiaz Alexander. vj. in alia ſup eadem materia inſeruit.

¶ANNO.xij.ſui pōtificatus ꝯceſſit fratrib⁹ p̄dicatoribus reformatis hiſpanie ꝛ lombardie eoꝝ vicarios ꝑores ꝛ vices gerentes eoꝝ poſſe abſoluere ꝛ diſpenſare cum ſuis fratrib⁹ per mare magnum: non obſtante reſtrictione poſtmodum facta in bulla aurea. Incipit. Quia cum inter dilectos Vide infra ſcdo tra.fo. 30.

¶ANNO.xiij.ſui pontificat⁹ pridie kl's noueb̄ris cōceſſit vicario nr̄o cū notario q̄ſi videret aliquos fratres ſue cure ſubiectos gratijs ꝛ facultatibus abuti: tales grās poſſe ſuſpendere ꝛ ſuſpēſas tenere donec ꝯſulat ſūmū pōtificē. Incipit. Nup nobis humiliter. Reqre iſra iſto tra.fo. 56.

Habet toleti autentica.

INNOCENTIVS octauus ad ſummū pōtificatū anno dñi M.cccclxxxiiij.xix.die mēſis auguſti aſſūptus ē: ſeditq̄ ānis.viij. q prius noiabat Joannes baptiſta eratq̄ cardinalis de marfeta: natione genuenſis: ꝛ ſequentia ordini nr̄o cōceſſit.

¶ANNO ſcdo ſui pontificatus.vij.die noueb̄ris ꝓhibuit quēpiā fratrum minoꝝ de obſeruantia in hiſpania pretextu auc̄tatis cruciate poſſe ſibi eligere cōfeſſorem ſine licentia vicarij ꝓuincialis. Incipit. Curaſti nobis. Quere infra iſto tra.fo. 56.

¶EODEM anno.xij.die octobris approbauit ꝛ ſuo breui reborauit quoddam breue Sixti.iiij.in quo cōtinet fratres de obediētia vi.ge. ſine ſua licentia vel vicarij ꝓuincialis ad aliā obedientiā trāſeūtes eſſe excōicatū taz ipm q̄ recipientes vltra penas cōtentas i bulla ꝯcordie. Incipit. Dudū.fe.re. Reqre infra ſcdo tra.fo. 37.

¶ANNO tertio ſui pōtificat⁹.xxij.die Januarij declarauit ſorores tertij ordinis beati fran. nō includi in illa ꝯſtitutione Joan.xxij. incipiente ſancta romana ꝛc̄. q̄ ꝓhibeat ſub cenſuris neq̄ nouū modū vel ritū viuendi aſſumeret. Incipit. Dudū.fe.re. Joan.xxij. Quere.iſra.ij.tra.fo. 38.

Autētica ē ī cōuentu ſalmātino.

¶EODEM anno ſexto idus martij ꝓhibuit oibus inqſitorib⁹ heretice prauitatis.p̄dicatoꝝ ꝛ alioꝝ quorūcūq̄ ordinū ꝛ ſtatuū clericiſq̄ ſecularibus ꝯtra ꝓfeſſores ordis minoꝝ p̄textu cuiuſcūq̄ ꝑtātis ꝓcedere poſſe vel ſe intromittere. Incipit. Ex debito ſollicitudinis. Quere infra iſto tra.fo. 56.

Salmātice eſt autentica.

¶EODEM anno.16.kl's aprilis approbauit ꝛ confirmauit litteras ſuorum predeceſſorum ſignanter ī Pij.2.ꝛ Pauli.2.ꝛ Sixti.4.prohibentes fratres de familia obſeruantie tranſire poſſe ad conuentuales: dans auctoritatem ordinarijs ceteriſq̄ perſonis in dignitate conſtitutis cōtra tranſgredientes procedendi. Incipit. Exponi nobis feciſtis. Videas infra iſto tra.fo. 58.

¶ANNO quinto ſui pontificatus.xix.die februarij ex cōmiſſione ipſius Innocentij octaui protector ordinis minorum fulminauit quēdam ꝓceſſum contra frēs ð familia obſuātie hiſpanie diſcedētes ab obia dicte obſuātie ſignāt ꝯ frēs ꝓuincie aragonie. Incipit. Julianus ep̄us hoſtienſis. Habes infra ſcdo tra.fo. 72.

¶IDEM pontifex conceſſit fratres predicatores reformatos cōgregationis hiſpanie in cōuentibus ſuis ꝛ alijs locis vbi eos celebrare ꝯtigerit ꝑ horā ante diem ꝛ ꝑ horā poſt meridiem ꝑſertim quādo predicatur

in conuentibus vel ſunt ſolēnia officia miſſam poſſe clebrare.

¶ IDEM etiā ꝯceſſit facultatē vicario generali ꝓdicatoꝝ dicte ꝯgregatiōis ꝓ tpe exiſtēti vt ipe cū aliq pſōa eccliaſtica in dignitate ꝯſtituta ꝛ duob⁹ alijs iuriſperitis poſſe interpretari dubia occurrētia i priuilegijs tam ordini ꝙ dicte ꝯgregationi ꝯceſſis frēs ꝗ dicte ꝯgregationis ſecure poſſe ſtare declarationib⁹ per eoſdē fiendis. Et eſt viue vocis oraculum de quo dat teſtimoniū quidā cardinalis ſic inquiens. Petrus miſeratione diuina ſcōꝝ coſme ꝛ damiani ꝛc. | In contiñ. ſalmañ. frūm predicatoꝝ.

ALEXANDER. vi. āno dñi. Mcccc xcij. vice bti petri i chriſti vicariū aſſūpt⁹ eſt seditꝗ ānis. xi. Roderic⁹ de borja antea vocatus eratꝗ preſbyter cardinalis tituli ſancti nicolai ꝛ epūs valēſis: eccliēꝗ romane vice cancellarius.

¶ ANNO primo ſui pōtificatus. iij. nonas martij ꝯceſſit dcetero quēcūꝗ electū in vicariū generalē nr̄e familie ciſmōtane ordinis minoꝝ ſoluto capl̄o in quo eſt elect⁹ ſtatim auctāte aplica regere poſſe familiā ſicut vſꝗ tunc regebat ſuus ꝓdeceſſor. Tenet tñ mittere ꝙ citius poterit ꝓ ꝯfirmatiōe. Incipit. Sacre religionis. Que infra iſto trac. fo. 58.

¶ EODEM anno ſui pōtificat⁹. 3. calēdas april' dubitatū fuit: exquo aliqua monaſteria monialiū ꝑ bullas aplicas ꝯmittūt regimini ꝛ gubernatiōi vicarioꝝ ꝓuincialiū vel cuſtodū nulla facta mētione de vicario generali an dictus vicarius generalis poſſit ſe intromittere de talib⁹ mōaſterijs. Declarauit eo mō quo pñt ſubditi ſui ſiue ſint vicarij ſiue cuſtodes ſiue quicūꝗ alij: poſſe ipm vicariū generalē. Incipit. Exponi nobis feciſti. Inuenies infra iſto trac. fo. 59

¶ EODEM anno. iij. kl's aprilis ſue bulle munimine roborauit declarationē Pij. ij. ꝑtinentē vicarios obſeruātie eē miniſtros veros ſicut voluit btūs franciſcus: aliqua addens: deditꝗ iudices executores ſup hoc Incipit Regularē vitā. ꝓfeſſis. Require infra. ij. trac. fo. 67

¶ ANNO. ij. ſui pontificatus. xvi. die nouembris conceſſit generali ꝛ prouincialibus vicarijs ꝛ confeſſoribus ſiue fratribus monialiū monaſterijs deputatis poſſe pro rationabilibus ꝛ iuſtis cauſis ingredi monaſteria monialium ſancte clare. Incipit. Exponi nobis fecerunt. Habes infra. ij. trac. fo. 71

¶ ANNO. iij. ſui pōtificatus. x. kl's iunij ꝯceſſit ſeu diſpenſauit cū monialib⁹ circa ſcalā ꝛ portā. Incipit. Exponi nobis fecit. Quere infra. ij. trac. fo. 52

¶ ANNO. iiij. ſui pōtificat⁹. xij. die ſeptēbris ꝓhibuit vicariū ꝓuincialē ꝓuincie ſancti iacobi de obſeruātia aliquo mō circa monaſteria frūm ꝛ monialiū ꝯuentualiū ꝑtextu lrārū regib⁹ ꝯceſſaꝝ ſe intromittere: ſʒ tñ cum miniſtro eiuſdē ꝓuincie ſemel in āno poſſe eadē viſitare ꝯceſſit. Incipit. Exponi nobis fecerūt. Nō ponit̄ qꝛ ſingularis.

¶ ANNO. vi. ſui pontificatus. 3. kl's martij ꝓhibuit fratres de obſeruantia tranſire ad conuentuales vel alias recedere ab obedientia familie quocunꝗ ſub pretextu vl' colore etiā arctioris vite. Et eſt ſingulariſſima in ſua materia. Incipit. In aplice dignitatis ſpecula. Require. infra. ij.

trac.fo. 14
CEODEM anno nono die nouembris per breue regibus hiſpaniaꝝ
miſſum mādauit circa reformationē monaſterioꝝ ꝯuentualiū eiſdem re
gibus ab ipſo ꝯmiſſam ſuper ſederi: donec veritate inſpecta aliud a ſe
de apoſtolica determinatū eēt. Incipit. Ut imponatur finis. Nō ponif.
CEODEM anno.xxij.die decēbris inhibuit frēs familie nr̄e ciſmōta
ne vti poſſe gratijs ⁊ idulgētijs informa breuis ꝑ bartholomeū floridū
eius ſecretariū ꝯceſſis niſi d̄ ſuoꝝ p̄latoꝝ lnia. Incipit. Nuper nobis ha
bes infra iſto trac.fo. 60
CANNO.vij.ſui pōtificatus.xxvij.die mēſis nouēbris ꝓhibuit frēs
de familia obſeruātie vltramōtanos ſiue italicos trāſire ad conuētuales
approbans oēs lr̄as ſup hoc diſponētes ſignāter pauli.ij. ⁊c. Incipit.
Dudū ꝓ parte. Quere infra.ij.trac.fo. 13
CANNO.viij.ſui pōtificat⁹.xvi.die maij ꝯceſſit generalē vel ꝓuincia
les vicarios ſeu cuſtodes poſſe deputare cū ꝯſilio aliquoꝝ patruꝫ ꝯfeſſo
res religioſos vel ſeculares ꝓ fribus ⁊ ſororibus tertij ordinis ſibi ſub
ditis. Incipit. Exponi nobis feciſtis. Require infra.ij.trac.fo 39
CANNO.ix.ſui pontificatus.v.die februarij ꝯceſſit frēs minores de
obſeruantia poſſe vti omnibus priuilegijs ordinū mendicāt ū etiaꝫ quo
ad canonicā portionem a qua de nouo voluit eſſe exēptos. Incipit. Sa
cre religionis ſub qua. Uide infra. ij. trac.fo. 76
CANNO.x.ſui pōtificat⁹ die.xiij.ianuarij. Reuerēd⁹ pr̄ miniſter ge
neral' ordinis minoꝝ habuit qōdaꝫ breue ſub titulo reformatiōis: que
ſibi concedebat vt poſſet recipere frēs de quacūqꝫ cōgregatiōe ordinis
minoꝝ ſine lnia ſuorum prelatoꝝ. Et cum ipe generalis illo vti iciperet:
videntes frēs familie preiudiciū ex illo ſibi ſequi: habuerunt ſtatim illi⁹
reuocationē ⁊ ꝯfirmationē concordie pauli.ij. Incipit. Cum ſicut acce
pimus. Habes infra ſcd̄o trac.fo. 41
CEODEM anno.v.die aprilis ſtatuit nullū ꝓfeſſorē familie obſeruan
tie minoꝝ ex illa egredientem poſſe ſuccedere in bonis parētū ſicut ꝑma
nens in obſeruātia non poterat. Incipit. Cum intellexerim⁹. Habet in
fra ſcd̄o trac.fo. 52
CANNO.xi.ſui pōtificat⁹.x.kl's martij roborauit lr̄as ſixti.iiij.incipi
entes. Graue nimis. diſponētes feſtū ꝯceptionis virginis glioſe non in
telligi de cōceptione ſpūali ſe de imaculata corporali. Prohibuitqꝫ ne
aliquis dicat hereſim incurrere tenentes alterā partem. Incipit. Illius
qui ſe pro dn̄ici gregis. Uide infra ſcd̄ꝫ trac.fo. 74
CEODEM anno.ij.die ſeptēbris ꝯmiſit ⁊ mādauit archiep̄o toleta
no vel ep̄o palentino reuocare oēs gr̄as ⁊ exēptiones ⁊ quaſcūqꝫ ꝯceſſio
nes fri ioāni de guadalupe ⁊ petro de melgar coꝝūqꝫ ſocijs factas: ⁊ vt
mandarent dictos fratres reuerti ad ꝓuincias ⁊ obias a quibus exierūt
pluraqꝫ alia prout in ipſo breui cōtinetur. Incipit pro parte chariſſimo
rum. Quere infra ſcd̄o trac.fo. 132
PIUS.iij.ad pontificatū aſſumptus eſt anno dn̄i. Mcccccciij.i mē
ſe octobris quaſi in fine. Erat ph̄ pape.ij.nepos ſeu ꝯſobrinus car
dinalis ſenenſis. Ille nāqꝫ bonus fuit ſenex ⁊ zelo dei feruēs: nō iſtoruꝫ

tpoꝝ hoībus ſimilis. Multa bona in dei eccl'ia circa eius reformationē ab ipſo agenda ſperabant. Arcana ſcrutans cordiū iudiciaq̧ hoīum cō fundens aliud ſuo in conſiſtorio decreuit. Debitū generale ſoluit. xxviij. die poſt eius aſſumptionem.

IULIUS.ij. ipſo anno dñi. Mccccciij. in militantis eccl'ie paſto rem vniuerſalē fuit electus, prius q̄dē noīe abbat dñs Julian9. eratq̧ cardinalis ſancti petri ad vincula ꝛ eps hoſtienſis. Qui etiam a tempo re ſixti iiij. cuius ſororis filius fuerat ꝓtectoriatus officium ordinis mi norum exercuerat. Et vſq̧ hodie gregē dñicum viribus ꝛ poſſe felici ſuc ceſſu non ceſſat paſtu congruo prouidere: etiā ordini noſtro aliqua iſto tempore concedens.

¶ ANNO primo ſue electionis ante ſuam coronationem. ſ.ij. die no uembris approbauit ꝛ de nouo conceſſit oīa per ſuos predeceſſores con ceſſa reg vel regine ferdinando ꝛ heliſabet vel alteri ad eorum ſeu cu iuſlibet ipſorum inſtantiam. Incipit, exімie deuotionis affectus. Que re infra iſto trac. fo. 60

¶ EODEM anno primo ſui pontificatus die. vi. februarij declarauit priuilegia ꝯceſſa fr̄ibus de obſeruantia recipiēdi frēs ꝯuētuales ad ſe ve nientes non intelligi de fr̄ibus a moderno generali miniſtro reformatis inhibuitq̧ grauiſſimis ſub cenſuris tales frēs ab alijs de familia recipi poſſe: bullam pauli.ij. de concordia confirmans. Incipit, Nobis ſignifi care curaſti. Quere infra iſto trac. fo. 60

¶ EODEM anno. xv. kl's Junij ad ſupplicationē regum hiſpanie cō ceſſit bullam ſingularem familie obſeruantie opere ac ſollicitudine cu iuſdam. V. patris ꝓuincie ſancti iacobi impetratam plures fauorabiles gratias continentem ꝓut in ea patet. Incipit, Hodie a nobis. Habetur infra ſcd'o trac. fo. 41

EODEM anno. viij. kl's Junij conceſſit tempore interdicti poſſe frēs in feſto ſancti bonauēture publice diuina celebrare ſicut in feſto ſancti frā ciſci. Incipit, Exponi nobis feciſti. Require infra ſcd'o trac. fo. 44

¶ Finis ſūmarij pontificalis.

¶ Incipiunt priuilegia non autentica.

Hono.iij.mādat terrarū ꝓlatis vt fratres tanꝗ̄ catholicoſ ⁊ fideles recipiant.

Honorius eps̄ ⁊c. Archiepis ⁊ epis abbatibꝰ decanis archidiaconis ⁊ alijs ecc̄liarum ꝓlatis. Cū dilecti filij frater frāciſcus ⁊ ſocij eius de vita ⁊ religione minoꝝ frūm abiectis vanitatibus huius mūdi elegerit vite viā a romana eccleſia merito approbatā: ac ſerēdo ſemina verbi dei apl'oꝝ exemplo diuerſas circūeant māſiones: vniuerſitatē vr̄az rogamus ⁊ exhortamur in dn̄o per apl'ica vobis ſcripta mādātes quatenꝰ latores p̄ntium de predictoꝝ frūm collegio exiſtentes cum ad vos duxerint declinādū: ipſos recipiatis ſicut catholicos ⁊ fideles: alias eis ob reuerentiā diuinā ⁊ noſtrā exhibētes vos fauorabiles ⁊ benignos Datum tertio Idus iunij pontificatus noſtri āno tertio.

ano 1219

Hono.iij.ꝯcedit frēs poſſe cū altari viatico i ſuis locꝫ diuina celebrare

Honorius epus ⁊c. Fratribus minoꝝ ordinis. Quia populares tumultus tanꝗ̄ qui veſtro aduerſant ꝓpoſito fugientes ſecretos receſſus libēter appetitis: vt in ſancta quiete liberiꝰ orationi vacare poſſitis: nos attēdentes oronū vr̄arum ſuffragia plurimū oppͥtuna: qm̄ eo efficacior eē debet veſtra interceſſio apud deum: quo perfecte viuentes eius digni eſtis gratia potiori. Cōſiderātes quoqꝫ vobis negandūz non eſſe vnde nemini derogatur dum veſtra expoſcit religio: vt que ſunt etiā de gratia ſpeciali vobis concedere debeamus. Deuotioni veſtre cum ꝓfeſſi paupꝑtatē ſitis pariter ⁊ amplexi non tp̄ale cōmodū ſed ſp̄ūale querentes: auc̄tate p̄ntium vr̄is inclinati precibus indulgemꝰ: vt in locis ⁊ oratorijs vr̄is cū viatico altari poſſitꝫ miſſaꝝ ſolēnia ⁊ alia diuina officia celebrare: omni parrochiali iure parrochialibꝰ eccleſijs reſeruato. Nulli ergo ⁊c̄. Datū.iij.nonas decembris pōtificatus noſtri anno.ix.

ano 1225

Grego.ix. ꝓcepit: frēs ō penitētia exactionibus publicꝫ officijs vel iuramētꝫ nō grauari.

Gregorius eps̄ ⁊c. Vniuerſis fratribus de p̄nia per italiā conſtitutis. Deteſtanda humani hoſtis inuidia tāto ꝓtinacius pſequitur ſeruos chriſti: ⁊ armans ſuos ſatellites contra ip̄os ab eius ſeruitio doloſis illos adinuentiōibus nititur amouere: quanto perſpicacius intuet ip̄os huius mundi vanitatibꝰ derelictis: adhuc exiſtentes in corpore in terrenis iam mente in celeſtibus habitare: ac abnegantes ſecularia deſideria ꝓpter deum: iam frui non perituris ſed eternis delicijs ⁊ gaudijs ſempiternis. Unde ſm̄ euāgelicam veritatē: cum immūdus ſp̄ūs exierit ab homine ipſum in exeundo plus ſolito diſcerpebat: ⁊ exeuntē dei populuꝫ de egypto non prius egyptij perſequi deſierūt: ꝗ̄ oēs nutu diuino vno genere mortis extincti dignum ſuis actibus meruerunt interitum inuenire: ip̄m ⁊ oium redemptorem cunctum poſt baptiſmi lauacruꝫ in deſertum cum.xl.diebus ⁊ totidem noctibus ieiunaſſet: idem malignꝰ ſpiritꝰ aggredi non expauit. Propter qḋ qcūqꝫ ad dei ſeruitutē accedit: iuxta

ſnſam ſapientis in iuſticia ⁊ timore debet ad tentationē animū preparare. Sane fe. Re. honorius papa predeceſſor noſter attendens vos fruct⁹ pnie facientes: ab huius ſeculi filijs anguſtijs in exquiſitis affligi ꝑ hoc fouendos eſſe: laudabili actione religionē vr̄am amplexās in viſcerbus ieſu chriſti ꝓſecutus eſt gr̄a ſpeciali mādans vniuerſis archiepīs ⁊ epīs per italiam conſtitutis: vt vos ſeruarent imunes a iuramentis que ciuitatum ⁊ locoꝝ rectores ſuper eoꝝ ſequela extorquere a vobis illicite cō tendebant: defendentes vos ne officia publica recipere vel noua exactionū vel alterius grauaminis ſubire onera contingeret vos compelli. Sꝫ filij tenebrarū qui humana ſapientes tenebras lucem ⁊ lucem tenebras ponere didicerunt per maligne interꝑtationis calūniam: ſic veſtrā indulgentiam vacuarūt: vt grauioribus iniurijs affligamini nunc q̄ꝫ prius cū non eratis tali priuilegio ꝯmuniti. Nam cum dicti rectores a vobis non poſſent ſuper ſequela exigere iuramentū: innumeros quaſi caſus excogitant quibus vos iurare compellāt: grauiora onera vobis q̄ꝫ alijs ſuis ciuibus imponētes. Nec fruct⁹ bonoꝝ vr̄oꝝ vos ꝑmittunt paupib⁹ erogare licet debitis oneribus que ſubire tenemini nihil deperire ꝯtingat alias vos plus debito ⁊ amplius ſolito moleſtātes. Vn̄ nobis hūiliter ſupplicaſtis: vt vobis indulgere miſericorditer dignaremur: ne aliq̄d iuramentū niſi forſan pacis ⁊ fidei calūnie vel teſtimonij facere teneamini ⁊ ne plus q̄ꝫ vr̄i ciues impoſitiōe onerū aggrauari poſſitis: ⁊ vt fructus bonoꝝ vr̄oꝝ cauſa pietatis impendere valeatis ꝑſonis quibus expedire videritis elargiri: ⁊ vt iniuriā nō patiamini ꝓpter vr̄oꝝ ciuiū debita vel delicta: nec teneamini cum ſuper his culpabiles nō ſitis debita ſoluere alioꝝ. Nos igit̄ attendētes vos viam ꝑfectiōis ingreſſos tāto a ſectatorib⁹ hui⁹ mūdi vehemētius impugnari: quāto magis ijdē diſſiles vr̄is actib⁹ ꝯprobāt̄: ac per hoc vt veritatis integritas obumbret̄ ſiniſtre interpretationis calūniā machinari: vniuerſitati vr̄e de quoꝝ religione plene ꝯfidim⁹ Inſam ſuper predictis oib⁹ auc̄tate ꝑſītiū indulgem⁹ ano 1229
⁊ ꝯcedim⁹ poſtulatā diſtricti⁹ inhiggentes: vt ꝯceſſa vobis gr̄a ſicuti laudabiliter ſtudeatꝫ: ne ab aliquo vr̄z ꝯuertat̄ forſitan in abuſum: q2 priuilegio vobis conceſſo contingeret vos priuari: ſi eius inueniremini abuſores. Nulli ergo ⁊c. Datum laterani tertio kl's |aprilis pontificatus noſtri anno ſecundo.

Gregorius epūs ⁊c. Archiepīs ⁊ epīs. Abbatibus. priorib⁹. archipreſbyteris. archidiaconibus, decanis ⁊ alijs eccl'iarū ꝑlatis. Sicut phiale auree quas vidit Joānes plenas odoramētoꝝ que ſunt orōnes ſanctoꝝ in ꝯſpectu altiſſimi ad abolendā nr̄oꝝ criminū corruptelā odorē ſuauitatis emittūt ita ſaluti noſtre credim⁹ plurimū expedire: ſi coꝝ in terris celebrē habeamꝰ memoriā: ipoꝝ merita ſolēnib⁹ recolētes ꝑconijs: quoꝝ in celis ſperamus interceſſiōibus aſſiduis adiuuari. Sane cū de ꝯuerſatione vita ⁊ meritis beati franciſci inſtitutoris ⁊ rectoris ordinis fratrum minorum qui iuxta conſilium ſaluatoris contēptis trāſitorijs ſm ꝓmiſſionē eius

Gre. ſr. beatū fran. catalogo ſcōꝝ aſcribit.

dem⁹ ad celeſtia premia feliciter ⁊ eterna peruenit: cuius vita ⁊ fama p̄cla ra peccatoꝝ depulſa caligine ambulantiū in regione vmbre mortis taꝫ viroꝝ q̄ꝫ mulierū ad fidem eccl'ie roborandam ⁊ ↄfutandam hereticam prauitatē viuit: ⁊ adhuc viget non modica multitudo tam per nos q̄ꝫ ꝑ multos alios fide dignos qui miracula que deus per illius ſancti meri ta opatur plenius cognouerunt certiores effecti: auditis etiā virtutibus ⁊ miraculoꝝ inſignijs ⁊ ꝙ inter carnales ſpūaliter ⁊ inter hoies etiā cō uerſationē angelicā habuiſſet: ipm qui cum chriſto corporaliter meruit eſſe in celeſtib⁹: ne ipi⁹ honori debito ⁊ glorie detrahere videremur quo dāmodo ſignificatū a dño ꝑmitterem⁹ vlteri⁹ hūana deuotiōe priuari: de frūm nroꝝ conſilio ⁊ prelatoꝝ oīum qui tunc tpis apud ſedē aplicaꝫ conſiſtebant ſanctorum catalogo duximus aſcribendū. Cum igitur eius lucerna ſic exarſit hactenus in hoc mundo: ꝙ per dei gratiā iam nō ſub modio ſed ſuper ſcādelabrum meruerit collocari: vniuerſitatem veſtram rogamus monemus ⁊ hortamur per apl'ica vobis ſcripta mādantes: quatenus deuotionē fideliū ad venerationē ipſius ſalubriter excitātes: feſtiuitatē eius quarto nonas octobris annis ſingulis ſolēniter celebre tis ⁊ ꝓnuncietis conſtituto die ſimiliter celebrandam: vt eius precib⁹ do minus exoratus: ſuam nobis tribuat grām in pñti ⁊ gl'iā in futuro. Da tum nono kl's marcij. pontificatus nri anno ſcdo

ann 1229

Gre. ix. ↄcedit frib⁹ de pnia: poſſe tpe interdi cti audire diui na.

Gregorius epūs ⁊c. Archiepis

⁊ epis ⁊ alijs eccl'iarū prelatis per italiā conſtitutis. Cum filiorum qui ſua nouiſſima memorādo non poſt vanitates ſeculi ſed poſt chriſtū euntes: pniam in hūiliato ſpū agūt ⁊ corde contrito caſtigando ⁊ in ſeruitutē ſua corpora redigendo tota vi deatur intentio circa ſeruitiū creatoris: indignum forſitan crederet: ſi ꝑ aliena culpa a diuinis obſequijs ⁊ ſacris eccl'iaſticis ↄtingeret hos exclu di: cū in ijs ⁊ alijs q̄ ad ſeruitiū dei pertinēt fauorem mereāt ſedis apl'i ce ſpālem. Cū igitur per italiam nōnulli tales eſſe dicāt a quibuſdā frēs de pnia nuncupati: diſcretioni vr̄e per apl'ica ſcripta mādam⁹: quaten⁹ vos eos in eccleſijs vr̄is in quib⁹ a ſede aplica eſt ↄceſſū generaliter tpe interdicti hmōi dūmodo ipi cāꝫ interdicto nō dederint: ad diuina officia q̄ ſuppreſſa voce: interdictis ⁊ excōicatis excluſis: nō pulſatꝫ campanis: clauſis ianuis celebrātur: ⁊ ad alia eccl'iaſtica ſacra necnō ad ſepulturaꝫ eccleſiaſticam admittatis. Datum peruſij. iiij. nonas auguſti. pontifica tus noſtri anno tertio

ann 1230

Greg. ix. man dat platꝫ eccl'ie frēs d̄ pnia in ſuis dioceſib⁹ ↄmorātes iu ramētꝫ vl' alijſ onerib⁹ nō gra uari ꝑmittere.

Gregorius epūs ⁊c. Archiepis ⁊

epis per italiam cōſtitutis. Nimis patenter gratie diuine cō probatur abuſor: qui ad dñm conuerti volētibus obiceꝫ inter iacet tarditatis: eiꝫ inexecrabiliter ↄuincitur aduerſari qui cōuerſos ad ipm auertere geſtiens: eis laqueos inijcit captionis: ⁊ perſecutiōis ipos moleſtijs inquietat: tanq̄ꝫ pharaonis imitatus veſtigia qui corde indura

to non niſi plagis percuſſus filios iſrael pmiſit exire egyptū: ⁊ egreſſos
tandem ſcua tyrānide perſequi nō ceſſauit: donec ipe cum ſuis aquis va
lidis meruit ſuffoca l: poſteris relinquens exemplum; vt ex ſimili culpa
ſimilis deberet formidari vindicta. Sane ad aures bone memorie hono
rij pape predeceſſoris noſtri noueritis perueniſſe: ꝙ nōnulli de partib⁹
veſtris nouiſſima ſua prouide memorantes; derelictis ſeculi vanitatib⁹
penitentiam in corde contrito ⁊ humiliato ſpiritu agere in domibus p-
prys vel alibi ſtatuerunt: ⁊ vt retribuentes miſere filie babylonis retribu
tionem quam retribuit ipſa eis promiſſe beatitudinis premium facilius
⁊ felicius aſſequantur: caſtigare corpus proprium ⁊ in ſeruitutem redi-
gere concupiſcunt. Sed poteſtates ⁊ rectores ciuitatum ⁊ locorum in q
bus tales domini ſerui degunt non attendentes ꝙ nemo militans deo
implicat ſe negocijs ſecularium: ⁊ ꝙ ſponſa lotos pedes abnuit inquina
re: ab eis vt ipſos ſequantur ⁊ exerceantur in armis iuramenta extorque
re contendunt: ⁊ ad recipienda ⁊ exequenda publica officia compellere
moliuntur: quin etiam illos qui ad agendam penitentiam ſecretos peti
ere receſſus ad propria reuocantes; ipis noua onera ⁊ exactiones impo
nunt: alias inhonorando ipſos quos tanꝙ dei amicos deberent modis
omnib⁹ honorare. Quia igitur intereſt noſtra dei amicos in religionis
propoſito confouere: ad exemplar predeceſſoris noſtri fraternitati ve-
ſtre per apoſtolica ſcripta mandamus: quatenus huiuſmodi penitentes
(dum tamen onera in quibus ratione bonorum ſuorum tenentur agno
ſcant) in ijs vel alijs temere moleſtari quibus poſſit eorum propoſitum
impediri non ſinatis moleſtatores per cenſurā eccleſiaſticā appellatiōe
poſtpoſita compeſcendo. Datū.

Gre. ix. ↄcedit frēs i ptes paganoꝝ pficiſcētes poſſe cū excōicatis cōicare ⁊ alia.

Gregorius eṗs ⁊c. fratib⁹ in ter-
ra virgianorum ⁊ paganorum proficiſcentibus. Cum meſſis
multa ſit operarij vero pauci euangelicus ille paterfamilias
adhuc mittit operarios in vineam ſuam: ⁊ in hac quaſi hora. xi. vinee ſue
nouos deputat vinitores: quorum laborem pari cum primis denario
recompenſet. Cum igitur in terris virgianorum ſarracenorum aliorūq
infidelium vobis animarum ſollicitudine commiſſa illius operante cle-
mentia qui de lapidibus poteſt filios abrahe ſuſcitare verbo ⁊ exemplo
proficiatis: ibidem exiſtentes in inuio reducatis ad viam: nos confide-
rantes ꝙ miniſterium veſtrum diligenter implentes: vos operarios in-
confuſibiles exhibetis: vitiorum ſentes extirpare de agro dominico ſa-
tagendo: propter quod indubitanter de vobis fiduciam obtinemus: vt
qui ſpiritu viuitis ſpiritu ⁊ ambuletis: ⁊ de doctrina veſtra ⁊ conuerſa-
tione flores ⁊ fructus proueniant gratiores. Deuotioni veſtre preſenti-
um auctoritate concedimus: vt in terris illis vobis ſit licitum excōmu-
nicatis cōmunicare in ijs que ad ſalutem pertinent animarum. Quibus
⁊ dūmodo la'ini ſint ⁊ apoſtolice ſedi obediant fratres veſtri preſbyteri
vale mt congrua ſatiſfactione premiſſa ſm formā eccleſie abſolutionis
beneficium impartiri: eorūq ↄfeſſione audita pniam ſalutarē iniūgere:

ꝛ cū ordinis vr̄i frib⁹ ſup leui irregularitatis nota ꝓuidē diſpēſare. Nulli ergo. Datū. xvj. kl's Junij pōtificatus nr̄i. anno ſeptimo

Gre. ix. ꝯcedit q̃ſi idē qđ in ꝓcedēti bulla.

Gregorius ep̄us ꝛc. Fratribus ordinis mi. in terras ſarracenoꝝ ꝛ paganoꝝ ꝓficiſcētib⁹ ꝓ zelo fidei chriſtiane ꝛ ꝓ illuminatione gētiū in ignorātie ac erroris ābulantiū cecitate ꝑegrinationē vobis aſſumentib⁹ ad exteras regiões pñtiuȝ vobis auctate ꝯcedim⁹: vt ꝓponere verbuȝ dei ꝛ illaꝝ ꝑtiū hoies ꝑ miniſteriū exhortationis vr̄e cōuerti ad vnitateȝ fidei chriſtiane cupiētes recipere ac baptizare poſſitiȝ: ꝛ eccl'ie ſacroſancte filijs aggregare: aggregatos inſignire caractere clericali: ac eos q ꝑ apoſtaſiaȝ ſciſma vel hereſiȝ a chriſtiani cōfeſſione nois recedētes inter ſarracenos habitant abſoluere ac recōciliare ꝑ gr̄aȝ penitentie ſalutaris ſi ad obiam eccl'ie romane ini humilitatis ſpū duxerint redeundum. Datū. xvj. kl's Junij pontificatus noſtri annō ſeptimo.

ano 1235

Gre. ix. mādat vniuerſis p̄latiȝ vt i dioce. ſuis frēs benigne recipiāt.

Gregori⁹ ep̄us ꝛc. Archiep̄is ꝛ ep̄is abbatib⁹ decanis archidiaconis ꝛ alijs eccl'iaꝝ p̄latis. Cū q recipit ꝓphetā in noie ꝓphete mercedē ꝓphete recipe mereaꝛ: dilectos filios frēs mi. q more apl'oꝝ ſerēdo ſemina verbi dei diuerſas circūeunt regiones: eo deuotioni vr̄e fiducialius cōmendam⁹: quo ſalutē fideliū ꝓpenſius affectantes ardēter cupim⁹: vt vobis apud deū ex inde augeatis cumulū meritoriȝ. Quo circa vniuerſitatē vr̄am rogam⁹ ꝛ hortamur attente ꝑ ap̄lica vobis ſcripta mādantes: quaten⁹ dictos frēs ad vos accedētes vt circa lucrū aiaꝝ ꝛ euāgelizationē vbi dei ſuū miniſteriū exequanꝛ: habeatiȝ ei⁹ intuitu cōmēdatos cui⁹ ijdē obſequijs ſunt aſcripti benigne ac charitatiue recipiatiȝ eoſdē vt pote catholicos ꝛ fideles: eiſqꝫ fauorabiles ac ꝓpitij in ſuis neceſſitatib⁹ exiſtatiȝ: credēdo firmiter ꝛ certā de ipis habēdo fiduciaȝ: ꝙ cū ſpū viuāt ſpū ꝛ ambulēt: ſe oparios i vinea dn̄i debeāt incōfuſibiles exhibere. Datū. ij. idus Junij pōtificatus nr̄i anno octauo.

ano 1235

Gre. ix. ꝯcedit nouicios ab ordine egreſſos ꝛ in alijs ꝓfeſſos ibi manere debere.

Gregorius ep̄us ꝛc. Miniſtro ꝛ frib⁹ ordinis minoꝝ. Licet olim qbuſdā ex frib⁹ vr̄is ad fratrū p̄dicatoꝝ ꝛ aliqb⁹ ex eis ad vr̄m ordinē trāſeūtib⁹ vtroſqꝫ ſuo reſtitui ordini mādaſſem⁹: qꝛ tñ tpis lōgi ꝓlixitas ꝛ ꝓfeſſionis vinculū repugnare videnꝛ: quo minus ab vtriuſqꝫ ordinis ſcādalo poſſit mādatū ap̄licū adimpleri: vobis ꝛ aiaꝝ ſaluti ꝓuidere volentes ꝛ diſſidijs obuiare ita duxim⁹ ꝓuidendū: vt iaȝ ꝓfeſſi in ordinibus memoratis nō obſtāte mādato p̄dicto in eis debeant remanere auctoritate pñtiuȝ: ne hac occaſione inter vos ꝛ illos ſcandalū oriaꝛ: id decetero fieri diſtrictius inhibētes. Datum. viij. idus nouēbris. Pontificatus noſtri, Anno, decimo.

ano 1237

GRegorius epũs ꝛc. Prioribus ꝛ ꝓuincialib⁹ ordinis fratrũ p̃dicatoꝝ. Nõ minus dolẽtes ac cepimus ꝙ̃ mirantes: ꝙ qdaꝫ frater vr̃i ordinis euechardus noĩe immemoꝛ ꝙ sermo p̃dicantiũ ſalis grẽ ſemꝑ habere debeat ꝯdimẽtuꝫ: cũ ꝑuenisset opaniã moranie ciuitatẽ de p̃dicante transiens in blasfemuꝫ: in cõi dicere nõ expauit ꝙ in laude beati Franciſci ꝑ quoſdã ex diſcipulis ſuis pie ꝓpoſita deberẽt haberi ꝓ reprobis: ꝙ i ei⁹ corpore chriſti ſtigmata nõ fuiſſent. Quid vltra? nec chriſto q̃ ſanctũ eundẽ manib⁹ pedibus ac latere hm̃õi ſtigmatũ ꝑuilegio decorauit: nec nobis q̃ ex tanto miraculo cũ ceteris ꝓbato ſolemniter cauſam ſpecialem habuimus ꝙ ipm̃ aſcripſim⁹ catalogo beatoꝝ deferẽdo: dicti fr̃is elatio i tantã ꝓrupit iſaniã: ꝙ diſcipulos memoratos corã ppl̃o queſtuarios ꝛ falſos p̃dicatores appellans impudenter aſſeruit: ꝙ in ipſos ꝛ conſimiles auc̃tate nr̃a excõicationis poſſet ſententiã ꝓmulgare. Verũ cũ nõ ſolũ iam dicte negcie ꝓtulerit verba: ſꝫ ꝛ ip̃is alia ꝑuerſa ꝓximoꝝ pace ſuaꝗ ſalute poſtpoſitis cumularit: diſcretioni vr̃e ꝑ ap̃lica ſcripta in virtute obedientie diſtricte precipiendo mandamus: quatenus ſi premiſſis veritas ſuffragat̃: fratrẽ eundẽ apud quẽcunꝗ fuerit ſuſpenſum a p̃dicatiõis officio ad noſtram mittatis preſentiam pro meritis recepturus. Datum ſecundo kl̃s Aprilis pontificatus noſtri anno vndecimo.

Gre.ix. quẽdã frẽs p̃dicatorẽ ꝯtra ſtigmata b.fran. aliq̃ ꝓponentẽ grauiter redarguit.

ano 1238

GRegori⁹ epũs ꝛc. Archiepis ꝛ ep̃is ad quos lr̃e iſte ꝑuenerint. Ad audientiã nr̃aꝫ noueritis ꝑueniſſe: ꝙ nõnulle mulieres ꝑ vr̃as ciuitates ꝛ dioceſes diſcurrẽtes ſe fore de ſancti damiani ordine mẽtiunt̃: ꝛ vt alij ſue aſſertioni mẽdaci fide credulitatis accedãt diſcalciatas vadũt: habitũ ꝛ cingulũ monialiũ eiuſdẽ ordinis chordulas deferentes: quas quidã diſcalciatas ſeu chordularias. alij vero minoretas appellãt: cũ tñ moniales ip̃e vt gratũ preſtent dño famulatũ ꝑpetuo ſint incluſe. Unde q2 in eiuſdẽ ordinis cõfuſionẽ ac derogationeꝫ ordinis fratrum minoꝝ ꝛ ipſoꝝ fratrũ ſcandalum ac monialium earundem p̃dictarum mulieꝝ religio ſimulata redũdat: vniuerſitati vr̃e ꝑ ap̃lica ſcripta p̃cipiendo mãdamus: quatenus mulieres ipſas ad abijciendũ cũ eiſdem cingulis ꝛ chordulis hm̃õi habitũ monitione p̃miſſa per cẽſurã eccl̃iaſticaꝫ cũ ſuꝑ hoc requiſiti fueritis appellatione poſtpoſita cõpellatis. Datum laterani, ix. kl̃s martij pontificatus noſtri anno quartodecimo.

Gre. ix. ꝯcedit portãtes mulieres habitũ. S clare ad depenẽduꝫ ip̃ꝫ per dioce. ꝯpelli debere.

ano 1241

INnocentius epũs ꝛc. Abbatibus ꝛ ꝯuentibus ciſtercienſis ordinis. Cũ olim fe. re. gregorius papa p̃deceſſor noſter de religioſoꝝ finibus omnẽ turbationis materiã amputare deſiderans: vobis in virtute obedientie firmiter p̃cipiendo mãdauit ꝓut in regiſtro ip̃ius p̃deceſſoris cõtinet̃ expꝛ̃ſſe: vt nullũ de ordine fratrũ minoꝝ p̃textu alicui⁹ indulgẽ

Inno. iiij. inhibet frẽs ciſtercienſes, nr̃i or. ꝓfeſſos aliq̃ mõ recipere.

tie niſi prius ſedis aplice vel miniſtri ſuꝑpetita licentia ⁊ obtenta in vr̃m admitteretis cõſortium: ⁊ receptos ad ſui reſumptionẽ habitus remittere curaretis: vos ſicut accepim⁹ nõ ſolũ admiſſos reſtituere cõtempſiſtis ad plenũ: veꝝ ⁊ plures poſtmodũ ex ipis fratribus ꝑter formaz a dicto ꝑdeceſſore nr̃o vobis impoſitã nõ abſqꝫ inobediẽtie vitio recepiſtis. Volentes igit̃ vt eiuſdẽ ꝑdeceſſoris nr̃i mãdatũ vt pote pluribus ſalutiferuz ⁊ ſeminariũ pacis firmiter obſeruetur a vobis: vniuerſitati vr̃e ꝑ aplica ſcripta pñtium auctate mandam⁹: quaten⁹ omnes quos de ordine predicto vos vel anteceſſores vr̃i contra mãdatuz hmõi recepiſtis: ad miniſtros ipoꝝ ſine difficultatis obice remittentes ſtudeatis a receptione talium ꝓpter quietem ordinis vtriuſqꝫ decetero abſtinere. Alioquin ne hoc per aliquoꝝ inſolentiã impediri cõtingat: venerabilibus fratribus nr̃is archiepis ⁊ epis locoꝝ veſtroꝝ dioceſanis nr̃is damus lr̃is cũ mãdatꝫ: vt eos q ex vobis hmõi mãdato aplico noluerint humiliter obedire: ad id monitione premiſſa per cenſuram eccleſiaſticam appellatione remota compellant: indulgentia ſedis apoſtolice non obſtante. Datum ſcdo kl's Junij pontificatus noſtri anno quarto.

ano 1247

Inno. iiij. cõcedit non ligari frẽs ꝯſtitutiõe vt qs rõe ꝯtractus vl' delicti ĩ aliquo loco ꝯueniri poſſit.

Innocentius epũs ⁊c. Generali ⁊ ꝓuincialibus miniſtris ac alijs fr̃ibus de ordine fratrũ minoꝝ. Cũ olim duxerimus ſtatuẽdũ: vt exempti quãtumcũqꝫ gaudeant libertate nihilomin⁹ tñ ratione delicti ſeu cõtractus aut rei de qua cõtra ipos agit̃ rite poſſint corã locoꝝ ordinarijs cõueniri: ⁊ illi quo ad hoc ſuã in ipſos iuriſdictionẽ ꝓut ius exigit exercere: vos dubitantes vt per cõſtitutionẽ hmõi libertatibus aut immunitatib⁹ vobis ⁊ ordini vr̃o ꝑ priuilegia ⁊ indulgẽtias ab aplica ſede cõceſſas preiudicari valeat nobis humiliter ſupplicaſtis: vt ꝓuidere ſuper hoc indemnitati veſtre paterna ſollicitudine curarem⁹. Quia vo eiuſdez ordinis ſacra religio ſic nos ab oibus ꝑ q̃ vobis poſſent ꝓuenire diſpendia immunes libẽti aio ꝑſeruare hortat̃: auctate vobis pñtiũ indulgem⁹: vt occaſione conſtitutionis hmõi nullũ eiſdẽ libertatibus immunitatib⁹ in poſterum preiudicium generet̃. Nulli ergo ⁊c. Datum peruſij. xv. kl's octobris pontificatus noſtri anno decimo.

ano 1253

Inno. 4. concedit loca fratruz in qb⁹ ꝯuent⁹ exiſtũt eccleſie ꝯuẽtuales vocari.

Innocentius epũs ⁊c. Generali ⁊ ꝓuincialibus miniſtris ⁊ alijs fratrib⁹ ordinis fratrũ minoꝝ. Cũ tanqꝫ veri ⁊ fidelis miniſtri chriſti elegeretꝫ vobis in domo dñi manſiones: dignũ eſſe credim⁹: vt habitacula vr̃a inter alias honorabiles cõgregationes fideliũ ſtatuam⁹. Hinc eſt igit̃ ꝙ vr̃is ſupplicationib⁹ inclinati preſentiũ auctate decernim⁹: vt eccl'ie vr̃e omnes vbi cõuentus exiſtũt cõuentuales vocent̃: cõcedentes vobis nihilomin⁹ licentiam vt in ipis eccl'ijs ad opus fratrũ ⁊ cõuerſoꝝ veſtroruz habere libere cimiteria valeatis. Nulli ergo ⁊c. Datũ. ij. nonas martij pontificatus noſtri anno ſeptimo.

ano 1250

Innocentius epūs ⁊c. Generali ⁊ prouincialibꝰ mi. ⁊ alijs fratribꝰ ordinis fratrū minorū. Cū a nobis petit̄ qđ iuſtū ē ⁊ honeſtū: taʒ vigor eq̄tatis q̄ʒ ordo exigit rationis: vt id ꝑ ſollicitudinem officij nr̄i ad debitū ꝑducat̄ effectū. Ea ꝓpter dilecti in dn̄o filij vr̄is iuſtis poſtulatiōibus grato cōcurrētes aſſenſu: ſepulturā eccl̄iaꝝ vr̄aꝝ liberā eē decernimꝰ: vt eoꝝ deuotioni ⁊ extreme volūtati q̄ ſe illic ſepeliri deliberauerint nullꝰ obſiſtat. Salua tñ iuſticia illaꝝ eccl̄iaꝝ a q̄bus mortuoꝝ corpora aſſumētur. Nulli ergo ⁊c. Datū. v. kl̄s martij pōtificatꝰ nr̄i anno ſeptimo.

Inno. iiij. in eccleſijs fratruʒ liberā ꝯceditſ ſepulturaʒ.

1250

Innocentius epūs ⁊c. Generali ⁊ prouincialibꝰ mi. ⁊ alijs fratribꝰ de ordine fratrū minoꝝ. Pacē vr̄aʒ cū pacis ſitis humiles ⁊ aſſidui ꝓfeſſores volētes in quantū cū deo poſſumus ab exterioris ꝑturbationis inq̄etationibꝰ apl̄ici fauoris patrocinio cōmunire: ne de ijs q̄ in ornamētis vel ꝓ eis ſeu fabricis. luminaribꝰ quoq̄ʒ anniuerſario. ſeptimo. viceſimo. triceſimo ſiue alijs ad ꝑpetuū cultū diuinū eccl̄ijs vel locis vr̄is in vltima volūtate legant̄ canonica portio ab aliq̄bꝰ deducat̄: dūmodo in fraudē hmōi legata nō fiant: vt epi ſeu parrochiales eccl̄ie debita portione fraudentur auctate p̄ntiū diſtrictius inhibemꝰ. Nulli ergo ⁊c. Datum peruſij. xvj. kl̄s Junij pontificatus nr̄i anno decimo

Inno. iiij. ꝯcedit ō ijs q̄ ꝓ diuino cultu victu ac veſtitu offerūt̄ nulli canonicā portioneʒ frēs ſoluere teneri.

ano 1253

Innocentius ep̄s ⁊c. Venerabilibꝰ fr̄ibus palētinēſi. calagorritanēſi epis. S. ⁊ apl̄icaʒ B. Inundans malicia ꝑuerſoꝝ ꝑſonis ſancte religioni deditis adeo frequēter exhibet ſe infeſtā: q̄ ipē diuino cultui vt deberent vacare nō poſſunt dum illorum malicijs agitant̄. Cum ergo ſicut dilecti filij miniſter fratrū minorum regni caſtelle ⁊ fratres ſibi ſubiecti nobis ſignificare curarūt: nōnulli q̄ nomē dn̄i i vacuū recipere nō formidant ipſos grauiter moleſtare preſumūt: nos ⁊ preſumptoꝝ hmōi refragari conatibus: ⁊ dictoꝝ miniſtri ⁊ fratrū grauaminibꝰ volētes ꝯgruis remedijs ſubuenire: fraternitati vr̄e ꝑ apl̄ica ſcripta mādamꝰ: q̄tenus ipos in ꝑſonis vel rebus nō ꝑmittatis contra tenorē ꝓuilegioꝝ ⁊ indulgentiaꝝ ſedis apl̄ice ab aliq̄bus indebite moleſtari: moleſtatores hmōi ꝑ cenſurā eccl̄iaſticā appellatione poſtpoſita cōpeſcendo: nō obſtante ꝯſtitutione de duabus dietis edita in cōcilio generali. Qđ ſi nō ambo his exequendis potueritis intereſſe: alter vr̄m ea nihilominus exequatur. Datū peruſij. vj. kl̄s octobris pontificatus noſtri anno decimo.

Inno. iiij. mandat epis hic dictis frēs regni caſtelle a q̄bus vis ꝯtra ꝓuilegia ſua moleſtari nō permittere.

ano 1253

Alexander epūs ⁊c. Archiepiſ epis. abbatibꝰ. prioribꝰ. archipreſbyteris ⁊ alijs eccl̄iaꝝ p̄latis. Patris eterni benignitas ꝓ ſui nominis attolenda gloria ⁊ fidelium procuranda ſalute inter perſonas plurimas

Alex. 4. mādat vniuerſis p̄latis frēs ab eis benigne recipi ac ſuis obſuātijs regularibꝰ libere vti.

ano 12[..]

diuinis obſequijs deputatas viros in eccleſia ſua ſancta conſtituit cõuer
ſationis ⁊ vite honeſte conſpicuos ac ſcientie titulis inſignitos. Hi ſunt
dilecti deo ⁊ hoibus frẽs ordinis minorum ⁊ predicatorũ: qui ſuũ ſem
per affectum ad amorem celeſtiũ dirigentes: virtutẽ diuini nois per or-
bem terrarum publicãt: ⁊ chriſtiane religionis ampliando cultũ vigili
attentione deſudant. Hi ſunt qui vitã ⁊ merita beatiſſimi pauli apoſto
li contemplantes gloriantur in ſola cruce dñi ſpernendo mũdi ſolatia ꝓ
delicijs paradiſi. Hi ſunt qui hoſtes anime per ſcutum fidei, loricam iu-
ſticie, gladium ſpiritus, ſalutis galeam haſtam perſeuerãtie debellantes
obtinere ſatagunt: vt catholicis vniuerſis fidei ſpei ⁊ charitatis augmẽ-
ta proueniant: ac perfidis veritatis via pateat: ⁊ heretice prauitatis in-
ſania euaneſcat. De tantorꝫ ſiquidẽ meritorũ prouenit claritate: ꝙ nos
fratres eoſdem in chriſto affectu ſynceriſſimo diligamus: ⁊ ipſos vbiqꝫ
terrarum ſtatu gaudere pacifico affectamus: pro re indigna ⁊ nimis a-
mara ducentes ſiquis de numero fidelium ⁊ potiſſime prelatorꝫ eos ali-
quibus turbat iniurijs vel offenſis. Rogamus itaqꝫ deuotionẽ veſtram
⁊ per dei miſericordiam obſecramus per apl'ica ſcripta vobis mandan
tes ac in remiſſionem vobis peccaminũ iniungentes: quatenus illos qui
ſunt ex eis in veſtris ciuitatibus ⁊ dioceſibus conſtituti: ſeu qui ad preſen
tiam veſtram quandocũqꝫ ꝑuenerint: pro diuina ⁊ noſtra reuerentia af-
fabiliter ⁊ benigne recipere ac eos veſtre charitatis ſtudeatis affluentia
confouere: ꝑmittendo vti libere regularibus eorum obſeruantijs ⁊ ſta-
tutis per ſedem apoſtolicam approbatis: ac etiam indulgentijs ⁊ litte-
ris quas circũſpecta pietas ſedis eiuſdem olim conceſſiſſe dignoſcitur d
ſua gratia ſpeciali. Ceterum predictos fratres de fauoris veſtri plenitu-
dine plenius honorantes eis liberaliter concedatis: vt que ſunt opportu
na pro animarum ſalute fieri ab eis auctoritate veſtra libere valeant ex-
erceri: preſertim cum ipi cordi habeant miniſterium ſuum ita laudabili-
ter ⁊ prudenter exequi: ꝙ exinde apud vos poſſint ſynceram ⁊ ſtabilem be-
niuolentiam promereri. Preces autem noſtras quas vobis ex intimo
cordis affectu dirigimus ſic adimpleat veſtra ſynceritas: ꝙ ꝓpter hoc
vobis gratioſi fauoris premia opportuno tempore ꝯpenſemꝰ. Datum
neapoli. v. idus aprilis. pontificatus nr̃i anno primo.

Alex. iiij. aliqs frẽs ſemper in mõte alberne hitare mãdat.

ALexãder ep̃s. ⁊c. Vniuerſis mi-
niſtris cuſtodibus ⁊ guardianis ac ceteris fr̃ibus ordinis fra-
trum minorum. Si noue militie militantis eccleſie in laudem
beati Franciſci ieſu victoris ſignificeri penſemus preconia necnõ ⁊ gau-
dia ⁊ iubilos triumphantis: ex animo nempe cogimur eiuſdẽ ſancti oĩs
pedum veſtigia, latibula montium ⁊ cauernas terrarũ cum reuerẽtia vt
humana fragilitas ſinit indagare ſollicite: ⁊ repta cum omni reuerentia
venerari. Sane o dilecti filij celebrem illum vernantis alverne montem
(in quo ſublimatum corpus a ſublimiori animo non diſſenſit: cum ibi ni
mius amor interius in mente feruens intuitu ſeraph incaleſcens incen-
dij feruore prorupit exteriꝰ decorãs corpꝰ in cruce ſplẽdidũ ſuis marga

ritis) affectionis brachijs amplectimur tot ⁊ tanta mirifica recolentes. Quē. n. amicū eterne ſalutis ille locus nō delectet ꝙ̄ plurimū: vbi extremo iam inſtante ſeculi ſeneſcentis interitu oſtendit exceſſus regis militez regijs militarib⁹ inſignitū: vt regis aciem iaz labentē iāiāq; ab hoſtibus fugientē defenderet: ⁊ certamen victorioſum triūphatoris ſupni verbis ⁊ actibus hoſtes aggredientibus predicaret? O ꝙ̄ ibi lugubria cordis ſuſpiria ⁊ ex intimis cordis anxios ſingultus eduxit. O quotiens felicē mōtis humū felicioribus lachrymaꝝ riuulis madidauit feliciſſimū pect⁹ ſternens: ⁊ ſi certe interdū ciuiū ſupernoꝝ ordinū pñtia ⁊ ſolatio leuaret. O quotiens in infernoꝝ militia mens eius plena diuinis inſtillationibus letabatur. Nos igit̄ de tanti patris orōnibus ꝯfidentes: hunc ſanctū p̄fati mōtis locū in ſpecialē aſſumimus cūctis nr̄is viribus ꝓtegenduz. Quocirca vniuerſitatez vr̄am rogam⁹, monem⁹ ⁊ hortamur attente ꝑ ap̄lica vobis ſcripta in virtute obedientie firmiter precipiendo mādantes: quatenus in p̄dicto loco quē nulla ratione volumus deſtrui vel ab ordine derelinqui fr̄es aliquos ſtatuatis q̄ iugem ibidē ſtatuant dn̄o famulatū. Datum neapoli, vi. idus Aprilis Pontificatus nr̄i. anno primo.

ano 1255

Alex. 4. cōcedit fr̄es ad ſuſcipiēdū curā monaſterioꝝ. S. Clare nō poſſe cōpelli.

ALexander ep̄us ⁊c. Generali ⁊ ꝓuincialibus miniſtris ac alijs fratrib⁹ ordine fratrū minoꝝ. Petitio vr̄a nobis exhibita cōtinebat: q̄ moniales ꝙ̄ plurium monaſterioꝝ q̄ ordinis ſancti Damiani fore ſe aſſerunt dioceſana lege dioceſanis ep̄is ſubiectoꝝ nr̄as ad vos lr̄as ip̄etrarunt: vt monaſterioꝝ ipſoꝝ ſollicitudinē gerentes: ⁊ curā eis correctionis ⁊ viſitationis officiū ip̄endatis ⁊ miniſtretis eccl̄iaſtica ſacramēta. Quia vero quedā ex ipſis monialibus interdū diſcurrūt per patriā cū deberēt poti⁹ viuere ſub clauſura: idē dioceſani ad quos cura monaſterioꝝ noſcit̄ ꝑtinere nō ſolū ꝯtra moniales ipſas verūetiā ꝯtra vos q̄bus inuitis eaꝝ cura interdū dimittit̄ ſepius cōcitant: ſup quo petijſtis a nobis ꝑ ipſius ſedis ꝓuidentiaz ſubueniri. Cū aūt intentōis nr̄e nō exiſtat vos grauare ſuper hoc ſeu dioceſanis ep̄is aliquod p̄iudiciū generare: vobis vniuerſis ⁊ ſingulis auc̄tate p̄ñtiū indulgem⁹: vt ad gerendū curā aliquoꝝ monaſterioꝝ p̄dicti ordinis ſancti Damiani vel eis hmōi officiū ip̄endendum ſeu miniſtrandū ſacramēta p̄dicta niſi ad romanā eccl̄iam nullo ꝑtineant mediante minime teneamini p̄textu aliq̄rū lr̄aꝝ a ſede ap̄lica ſub q̄cunq; forma obtentaꝝ vel obtinendaꝝ in poſteꝝ: q̄ de p̄ñtib⁹ plenā ⁊ exp̄ſſam nō fecerint mentionē. Illud idez de monaſterijs nouiter exēptis vel decetero eximendis nos volumus obſuare: vt nō teneamini cure ipoꝝ onus aſſumere: niſi quantū honeſtati vr̄e videbit̄ expedire. Nulli ergo. Datum anagnie. xv. kl̄s ſeptembris Pontificatus nr̄i anno primo.

Alex. 4. cōcedit ꝓſas ⁊ hymnuz angelicū in miſſis de ſpū ſctō et beate virginis marie fr̄es poſſe cantare.

ALexander ep̄us ⁊c. Miniſtris ꝓuincialibus ⁊ fratribus vniuerſis ordinis fratrū minorū. Preſſi graui orbis ſarcina ſub impoſita neceſſitate paſtoralis officij dū ꝓ cōi ſalute fideliū in cōmiſſo nobis miniſterio

ſatagimus: cum marthe ſollicitudine circa plurima forinſecus conturbamur: ita vt nobis vix diei horam poſſimus ſubripere: qua intrinſecus beate quietis vacemus ocio ad pedes domini cum Maria: ꝓpter quod iuuari pijs deuotarum orationū ſuffragijs plurimū indigemus. Hoc ſiquidem dilecti filij Pariſienſes ⁊ q̄ꝫ plurimorum locorum fratres veſtri ordinis tanq̄ꝫ deuotionis filij de patris veſtri ſalute ſollicite attēdentes ſtatuerūt: vt qualibet hebdoma ſinguli eorum ſacerdotes vnam miſſam de ſpiritu ſancto vel de beata virgine in priuato ⁊ cōuētus totus ſolemniter pro noſtra ſalute ac noſtro ⁊ eccleſie bono ſtatu celebrent: ⁊ alias ceterarū orationū ſacrificijs apud patrem luminū interpellent. Unde nos in hac parte ipſoꝝ deuotionis ſtudium dignis in domino laudibus cōmendantes: eis q̄ in p̄dictis miſſis ſolēnibus angelicū hymnū videlicet. Gloria in excelſis deo ⁊ ſequentias ſiue proſas miſſas cōpetentes hmōi: ſtatuto nō contrario ⁊ p̄ſertim metbis a nobis in generali capitulo edito nō obſtante licite valeant decantare ac etiā dicere in priuatis p̄ n̄ras lr̄as duximus concedendū. Quo circa vniuerſitatē veſtram attente requirimus et per dominū obſecramus: quatenus frequens negociū noſtrū quo premimur ſollicito pacis veſtre ocio adiuuātes: illud idem in ſingulis locis veſtris ſtatuere ac ſeruare curetis. Nos autem vt id liberius exequi valeatis licentiam hmōi vobis auc̄tate p̄ntiū duximus cōcedendā. Datū idibus Junij pontificatus noſtri anno ſecūdo.

ano 1256

Alex. 4. ꝯcedit nullū frēm abſq̄ ſuoꝝ p̄latorū licētia ab aliquo in ep̄m aſſūmi poſſe.

Alexander ep̄us ⁊c. Miniſtro

generali ordinis fratrum minoꝝ. Petitio tua nobis exhibita continebat: q̄ cū aliqui fratres tui ordinis in aliquibus eccl'ijs in ep̄os eligūtur vel etiā poſtulant: ijdem fratres licet ꝓpriū velle nō habeāt aut nolle ꝓ eo q̄ renūciauerūt mūdo ⁊ ꝓprie volūtati ⁊ p̄ ſe nequeant conſentire: tn̄ irreq̄ſitis miniſtris ſuis quoꝝ licentia ⁊ teſtimoniū eſſet in talibus requirenda: interdum electionibus ſiue poſtulationibus de ſe factis temere conſentiunt: ⁊ locoꝝ archiepiſcopi fratres ipſos in epiſcopos aſſumere ac ordinare preſumūt. Propter quod plerūq̄ in eodem ordine ſcandalum generatur: ſup̄ quo ꝓuideri p̄ ſedem ap̄licam humiliter poſtulaſti. Cū autem predictum ordinem cum ſit recte vite ſpeculum ⁊ ſalutifere cōuerſationis exemplū velimus ſemper de bono in melius proſperari auc̄tate p̄ntiū de ſpāli gr̄a inhibem⁹: vt nulli prefati ordinis fratres ſi eos in epiſcopos eligi aut poſtulari contigerit: electioni ſeu poſtulationi de ſe facte audeant conſentire: nec aliq̄s archiepiſcopus ſeu quicūq̄ alius prelatus vel etiam legatus ſedis ipſius niſi fuerit cardinalis dictos fratres niſi de tua vel ipſorum fratrum ꝓuincialium miniſtroꝝ qui pro tempore fuerint licentia ⁊ aſſenſu aut ſedis eiuſdem ſpeciali mandato ad epiſcopatus vel alias dignitates extra dictum ordinem aſſumere vel ordinare preſumat. Nos autem decernim⁹ irritum ⁊ inane quicquid contra inhibitionem huiuſmodi a quocunq̄ cōtigerit attentari. Nulli ergo ⁊c. Datum anagnie. v. idus Junij Pontificatus noſtri anno ſecundo.

ano 1256

Alexander epũs ⁊c. Generali ⁊ ꝓuincialibus mi. ordinis fratrũ minoꝝ. Ex parte vr̃a nobis fuit intimatũ: ꝙ cũ cõtingat interdũ ad epales ⁊ alias ſupiores ſeu inferiores dignitates aliquos de fribꝰ vr̃i ordinis ꝓmoueri: ipi libros ⁊ alia q̃ tpe ſue ꝓmotõis habebãt licet nõ ad eos cũ ꝓprium eis habere nõ liceat ſed ad ordinẽ ꝑtineant memoratũ: ꝓpriis viſibus applicare preſumũt in ſuaꝝ preiudicium aiaꝝ. Quare ſuppliciter poſtulaſtis a nobis vt ꝓuidere ſup hoc ſalubriter curaremꝰ. Nos igitur eorũdẽ fratrũ ſaluti ⁊ indemnitati vr̃i ordinis paterna volentes ſollicitudine ꝓuidere: vt libros ⁊ alia q̃ ipos ꝓmotionis ſue tpe habuiſſe ſeu habere cõſtiterit: tibi fili generalis miniſter vel ſuis ꝓuicialibus miniſtris ſub: mora q̃libet dilatione reſignẽt ipis fratribus iam promotis in virtute obedientie: illis aũt quos ꝓmoueri ꝯtigerit ne reſignare differãt auctate pñtium duximus iniũgendũ: niſi forſan vos ipſoꝝ vſus eis ad tempus conceſſeritis de gratia ſpeciali. Datum laterani nonis Decembris Põtificatus noſtri anno primo.

Alex. 4. ꝯcedit fr̃i ẽs ad dignitates aſſumptos bona ſua ordini reſignare debere,

ano 1255

Alexander epũs ⁊c. Dilectis filijs generali ⁊ ꝓuincialibus miniſtris eorũq; vicarijs ordinis fratrũ minoꝝ ſalutẽ ⁊ aplicã bñdictionẽ. Sacre religionis vr̃e fama clariſſima ẽ ab vniuerſis ⁊ ſingulis ipam ꝓfitentibꝰ mẽte vigili cõſeruãda: ſed ab illis potiſſime quos ꝓ cauſis legitimis oportet aliq̃n ſe de ſuis cõuẽtibus ſicut obedientie virtus exigit abſentare. Sane nõnulli ex fratribꝰ ordinis vr̃i q venerabilibꝰ fratribus nr̃is archiepis ⁊ epis de ordine ipo ſuſceptis: quiq; in ſocios deputãt: illa ꝓut accepimꝰ p̃ſumũt ſepe ꝯmittere q̃ in eiuſdẽ ordinis ſcandalũ ⁊ in ſuaꝝ vergũt periculũ aiaꝝ. Cũ itaq; ſup hoc ꝑ ſedẽ aplicã deceat ſalubriter ꝓuideri, nos deuotioni vr̃e auctate pñtiũ duximus cõcedẽdũ: ꝙ ſinguli vr̃m illos ex fratribus eiſdẽ de q̃bus auctate lr̃aꝝ ſedis aplice ſeu legatoꝝ eiꝰ dictis archiepis vel epis ẽ ꝓuiſum viſitare corrigere, ac etiam nõ obſtante ꝯtradictione aliq̃ poſſint ad eundem ordinẽ reuocare. Ita tñ ꝙ ſi poſtmodũ dicti archiepi ⁊ epi apud vos vel aliquẽ vr̃m ꝓ habẽdis in ſocietate ipoꝝ alijs idoneis fribꝰ duxerit inſiſtendũ eoꝝ i hac pte deſiderio ãnuatis: dũmõ id vobis ꝯueniẽs ⁊ expediẽs videat. Ceteꝝ ꝑ lr̃as aplicas iã obtẽtas vel in poſteꝝ obtinẽdas q̃ de pñtibꝰ plenã ⁊ expſſã nõ fecerint mẽtionẽ nullos de fratribꝰ ipius ordinis p̃fatis archiepis ⁊ epis in ſocios teneamini deputare: niſi hoc honeſtati ordinis ⁊ illoꝝ ſaluti videritis expedire. Datũ laterani idibꝰ maij põtificatus nr̃i anno ſcdo.

Alex. 4. ꝯcedit p̃latos ordinis fr̃es ſuos in ſocios epis deputatos poſſe corrigere ⁊ ad ordinẽ reuocare.

ano 1256

Alexander epũs ſeruus ſeruorum dei. Dilectis filijs generali ⁊ ꝓuincialibꝰ miniſtris ac vniuerſis fratribꝰ ordinis minoꝝ. Salutẽ ⁊ aplicã bñdictionẽ. Piũ ẽ ⁊ ꝯſonũ equitati: vt vos q abnegãtes ſalubri

Alex. 4. ꝯcedit fr̃es non teneri ad exhibẽdam canonicã portionẽ reꝝ ſibi cõceſſaꝝ,

ter vos metipſos elegiſtis in paupertate chriſto pauperi ad placitum famulari tanq̄ nihil habentes ⁊ omnia poſſidētes: illi⁹ intuitu cui⁹ vicarij ſummus in terris illa pſeq̄mur grā: per quā cultus eius ampliari valeat ⁊ paupertas veſtra in aliquo releuari. Hinc eſt quod nos neceſſitatibus veſtris paterno compatiētes affectu: vt de ijs que in ornamentis vel proceis aut libris ſeu fabrica. luminaribus. aniuerſario. ſeptimo. viceſimo. triceſimo. ſiue alijs ad perpetuum cultum diuinum ſeu propitancijs ad ſuſtentationem veſtram aut indumentis veſtris vobis legantur nulli canonicam iuſticiam aut portionē aliquam teneamini exhibere deuotioni veſtre auctāte preſentiū indulgemus. Diſtrictius inhibentes ne quis a vobis de premiſſis aliquid exigere vel extorquere preſumat: ⁊ ſentētias omnes excōmunionis. ſuſpenſionis ⁊ interdicti ſiquas vos vel aliquem veſtrum ſeu executores teſtamentorum vel heredes decedentium ſeu benefactores veſtros cōmuniter vel diuiſim per quoſcūq̄ contra huiuſmodi conceſſionem ⁊ inhibitionem noſtram contigerit promulgari decernentes irritas ⁊ inanes. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginam noſtre conceſſionis inhibitionis ⁊ conſtitutionis infringere vel ei auſu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare preſumpſerit indignationē oipotentis dei ⁊ beatorum Petri ⁊ Pauli apoſtoloꝝ ei⁹ ſe nouerit

1259

incurſurum Datum anagnie. xiij. kalendas Februarij Pontificatus noſtri Anno quinto.

Alex. 4. de licētia legatoꝝ aliorū inferioꝝ ꝑlatoꝝ minime reqſita ꝑdicarͤ ꝯfeſſioneſq̄ audire poſſe frēs ꝯcedūt.

Alexāder epūs. ⁊c. Patriarchis.

Archiepīs ⁊ epīs. Non ſine multa cordis amaritudine animiq̄ turbatione audiuim⁹: ꝙ nōnulli magiſtri ⁊ doctores ac alij acuentes vt gladiū linguas ſuas ⁊ venenū aſpidū gerentes ſub labijs ad infamiam: grauamen ⁊ diſpendium innocentū illud in ſugillationē ⁊ leſſionem dilectorum filioꝝ fratrū predicatoꝝ ⁊ minoꝝ nequiter vomuerūt. Et licet ipſos diſtincte nō noiauerint nec vocabulis ꝓprijs exꝑſſerint: eos tamen quibuſdam verboꝝ inuolucris ⁊ certis ac cautis circūlocutionib⁹ apertius innuerūt: ita ꝙ ex talibus coꝝ dictis manifeſte tanq̄ ſi expreſſiꝫ illos noiaſſent innotuit ꝙ de ipſis fratrib⁹ loq̄bant̄. Fuderūt iniquū vir⁹ ⁊ contra eos in ſcholis predicationibus ⁊ alibi aſſerere preſumpeſerūt: ꝙ in ſtatu ⁊ via ſaluandorum nō erant nec meritoria nec ſalutifera exiſtebat eoꝝ mendicitas ⁊ paupertas: cum deberent valitudine corporali et alijs iuſtis impedimentis ceſſantibus ꝓprijs manibus opari ſub ſpe alienī ſubſidij nō torpēdo: nec pro ſuſtentatione vel neceſſarijs ex:tranea mēdicando ſuffragia ſeu ab alijs v:te adminicula expectando. Nec de licentia vel ꝯmiſſione romani pontificis ſeu dioceſanoꝝ epōꝝ ꝑdicatōis exercere officiū ⁊ ꝯfeſſiones audire libere nō valebāt: tanq̄ ꝑ hoc ſacerdotib⁹ parrochialibus preiudiciū inferretur. Ad alia nihilominꝰ praua ⁊ iniqua in detractionē eoꝝ ⁊ ſuoꝝ ordinū derogationē ora maliloqua relaxādo. Cū igitur ijdem ordines fuerint dudum a ſede aplīca ſicut ſacri clari ⁊ cōſpicui approbati: ex quib:s iaꝫ nōnulli fratres ad ſupernā ꝑuecti patriā in ſctōꝝ numero ſunt aſcripti: ⁊ velut eminētia candelabra ⁊ duo magna

luminaria in eccl'ia dei luceant: ac ab ipoꝝ fribus ⁊ cultoribus ſacre do-
ctrine lumen diffundat: vbiqꝫ per orbē christi euāgeliū ardenter ⁊ effica
citer p̄dicet ac recta ⁊ ſana ꝯſilia ⁊ exempla ſalutaria p̄beāt: cū etiam di
cti frēs ſacre ſcripture ac verbi dei ſtudio ⁊ aiarum ꝓfectibꝰ necnō diui-
nis officijs ⁊ oronibus inſtanter ⁊ inceſſanter intendant: nequaq̄ marcē
tes ocio ſed ope ſe optimo ⁊ potiſſimo exercentes: cuꝫ ſapis opꝰ exiſtat
maximū: ne ſint plures qui opant̄ externis: q̄ qui ſtudiū cognoſcēde di
uinitatis exercent: vnde ⁊ dn̄s miniſtrāte ac opante martha: Marie au
dientiā attentionē ⁊ ſtudium circa verbū ipius precipue ꝯmendauit. Ex
quo liquido patet frēs ipſos ad operādū ſuis manibꝰ nō teneri: quinimo
ſi ijs itermiſſis laborarēt manibꝰ: potiora vtiqꝫ ac vtiliora in minora mi
nuſqꝫ vtilia opa nō ſine aiaꝝ diſpēdio ꝯmutarēt. Propter q̄ ꝯſtat me-
ritoriā exiſtere mendicitatē eoꝝ: ⁊ ipos tā ab ijs quibus predicāt q̄ ab
alijs elemoſynas petere ac recipere: illoſqꝫ ipas poſſe eiſdē fribus ſalu-
briter elargiri. Cū inſup ijdē frēs oia ꝓpter deū reliquerit exilia vite ſub
ſidia mēdicātes: christūqꝫ imitētur paupem ꝑfectionē euāgelicā ample
xando. Propter qd̄ euidenter apparet eos non ſolū in ſtatu ſaluādoꝝ
exiſtere ſed etiā ꝑfectoꝝ: ⁊ per ſue religiōis obſeruātiā que quidē ipius
ꝑfectiōis euāgelice tenet formā in eterne retributiōis premio ꝑcellentē
grām ꝓmereri. Cū etiā de licētia vel ꝯmiſſiōe aut ꝯceſſione romani pōti-
ficis ſeu legatoꝝ eiꝰ vel ordinarioꝝ locoꝝ licite poſſint p̄dicare pplīs ⁊
ꝯfeſſiones audire ac pnīas iniūgere ſalutares: alioꝝ inferioꝝ p̄latoꝝ ⁊
rectoꝝ eccl'iaꝝ ac ſacerdotū parrochialiū aſſenſu minime reqſito: volu-
mꝰ ⁊ p aplica vobis ſcripta diſtricte p̄cipiēdo mādamꝰ: q̄tenꝰ ſinguli
veſtrū in ciuitatibus ⁊ dioceſibus ſuis ad reqſitionē fratrū dictoꝝ ordi-
nū earūdē ciuitatū ⁊ dioceſū p ſe vel per alios ingrētes de plano ⁊ ſine
ſtrepitu iudicij ſup aſſertiōe ⁊ p̄ſūptione hmōi diligētiꝰ veritatē oēs ma
giſtros doctores ⁊ alios q ſiue in ſcholis ſiue in p̄dicatiōibꝰ ſeu alibi p̄-
miſſa vel aliqd̄ ipoꝝ dicere attētarūt vel in poſterū attētabūt ex pte nr̄a
monere ſtudeāt: vt infra certū terminū ab ipis p̄figendū eiſdē dictū ſuuꝫ
in his publice reuocent male ſe dixiſſe fatentes: illaqꝫ deteſtent̄ penitus
⁊ retractēt aſſerendo ꝯſtāter ꝯtrariū ⁊ illud etiā fideliter p̄dicando. Qꝫ ſi
forte ipi monitis eorūdē in hac pte acquieſcere nō curauerint: extunc con
tra eos ad ſuſpēſionis, excōicatiōis ⁊ ppetue priuatiōis bn̄ficioꝝ ſuoꝝ
eccl'iaſticoꝝ ſnīas ſublato cuiuſlibet appellatiōis impedimēto ꝓcedāt.
Laicos de hoc culpabiles vel fautores hmōi p̄ſūptoꝝ animaduerſione
debita ꝑcellētes: ſecl'aris brachij ad hoc ſi neceſſe fuerit auxilio inuocato.
Noſqꝫ nihilominus auctāte pñtium diſtrictiꝰ inhibemus: ne quiſq̄ pre
miſſoꝝ ptinaciter aſtruere vel quomodolibet defenſare preſumat. Qui-
cūqꝫ vero id preſūpſerit: tāq̄ ꝯtumax ⁊ eccl'ie romane rebellis ab oibus
fidelibꝰ habeat̄: ꝯtra quē etiā taliter ꝓcedemꝰ: q pena cōdigna ipm ꝓ
ſua temeritate feriet: ⁊ alij eius exēplo pterriti a preſūptione ſimili frena
būtur. Ne aūt aliqs ex ignorātia velamen excuſationis aſſumat: vobis
vniuerſis ⁊ ſingulis diſtricte precipimꝰ: vt ad reqſitionē frūm eorūdē or
dinū in ciuitatibꝰ ⁊ dioceſibꝰ vr̄is manētiū p̄ñtes lr̄as ⁊ eaꝝ tenorē in

eccleſijs ⁊ ſynodis veſtris publicetis ⁊ faciatis ſolēniter publicari. Non obſtantibus aliquibus litteris vel indulgētijs alicui vel aliquibus pſonis ab aplica ſede conceſſis: ꝙ interdici: ſuſpēdi vel excōicari aut extra ſuas ciuitates ⁊ dioceſes ſeu loca in cām trahi nō poſſint per lr̃as aplicas que de indulto hmōi plenā ⁊ expreſſam non fecerint mentionē: ſeu quibuſcūq; alijs indulgētijs ⁊ lr̃is ſedis ipius per quas effectus pñtium impediri valeat vel differri ⁊ conſtitutione de duabus dietis in ꝯcilio generali. Lr̃is venerabilibus fribus noſtris Turonenſi ⁊ rothomagēſi archiepis ⁊ epo pariſienſi ſuper hoc directis a nobis nihilomin⁹ in ſuo robore duraturis. Vos aūt memoratos frēs omni beniuolentia ⁊ gr̃a proſequentes: eos tanꝗ ꝓbatos ⁊ acceptos chriſti miniſtros habeatis ꝓ diuina ⁊ nr̃a reuerētia ꝓpēſius ꝯmendatos: ipſos ab iniurijs ⁊ moleſtijs opportunis pſidijs defendentes: ita ꝙ ex hoc vobis ⁊ veſtris eccl'ijs fortius obligemur. Datū laterani. iij. kl's aprilis pontificatus nr̃i āno. iij.

ano 1257

Alex. iiij. concedit de male acquiſitis ⁊ incertis relictis poſſe frēs recipe q̄cūq; ſibi donetur.

ALexander epiſcopus ⁊c. Generali ⁊ ꝓuincialib⁹ miniſtris ac fribus ordinis fratrum minoꝝ. fe. re. J. papa predeceſſor noſter ⁊ nos poſtmodū ad inſtar ipius dilectis filijs magiſtro ⁊ fribus militie tēpli hieroſolymitani pro exoneratione debitoꝝ qbus teneri dicūt vt de vſuris rapinis ⁊ alias quocūq; modo illicite acquiſitis: q̄ chriſti fideles mādāt reſtitui in vltima voluntate vel dum viuūt etiam ſi ſoſpitate fruātur reſtituere ſunt parati: ſi quib⁹ ipſoꝝ reſtitutio fieri debeat omnino inueniri non ꝑit: necnon de legatis indiſtincte in pios vſus relictis nō expreſſis locis aliqbus vel pſonis vſq; ad decē milia marcarū argēti: vbicūq; locoꝝ extra regnum alemanie recipere valeāt: per aplicas ſub certa forma lr̃as dicimur conceſſiſſe: diuerſis ſuper hoc eis executorib⁹ deputatis. Verū qꝛ ſicut intelleximꝰ dicti magiſtri ⁊ fratres ſup pmiſſis que ſiue vobis ſiue diſpoſitioni vel ordinationi alicui⁹ vel aliquoꝝ ex vobis quomodolibet relinquūtur: ſeu ſi executores decedentiū de talib⁹ eoꝝ diſpoſitioni relictis vobis velint aliqua elargiri: vos occaſione ꝯceſſionis hmōi inquietant multipliciter ⁊ moleſtāt. Nos ⁊ volētes paci ⁊ trāqllitati vr̃e paterna ſup hoc ſollicitudine ꝓuidere: vobis vniuerſis ⁊ ſingul' vt ſup tales lr̃as pdictꝫ magiſtro ⁊ frib⁹ ab aplica ſede cōceſſas nullū vob vtriq; ordini pñiudiciū generet: quin eiſdē lr̃is nequaꝗ obſtantibus ea q̄ de premiſſis vobis ⁊ ipi ordini relinquūtur ⁊ ab executoribus decedentium exhibēt: recipe ac de ijs q̄ vr̃e ꝯmittūt diſpoſitioni ordinare ac diſponere libere valeatis: auctē pñtium indulgem⁹ predictis magr̃o ⁊ fribus ac etiā executorib⁹ eorūdē in virtute obediētie diſtricti⁹ inhibētes: ne vos vel vr̃m aliquos pdictaꝝ lr̃aꝝ pretextu moleſtare ꝯtra hmōi tenorē inquietare ſeu quomodolibet pturbare preſumant. Nos eni nihilomin⁹ oēs excōicatiōis ſuſpēſiōis interdicti ſnias quas per eoſdem executores in vr̃os vel vr̃m aliquos occaſione huius ꝓmulgari ꝯtigerit decernimus irritas ⁊ inanes. Nulli ergo ⁊c. Datū viterbij. xvij. kl's nouēbris pontificatus noſtri Anno tertio.

ano 1257

Alex.iiij.idem qd in ſuperioꝛ i bulla concedit

Alexander epus ⁊c. Uniuerſis

executoꝛibꝰ teſtamētoꝝ p̄ntes lr̄as inſpecturis. Ex parte dilectoꝝ filioꝝ miniſtri generalis ⁊ fratrū oꝛdinis minoꝝ fuit ꝓpoſitū coꝛam nobis: ꝙ cum aliqui veſtrū de male ablatis ⁊ illicite acquiſitis que fideles: neſcientes quibꝰ hoꝝ reſtitutio fieri debeat: necnō de hijs que hijdem fideles indiſtincte non expreſſis perſonis vel locis veſtro arbitrio ſeu de conſilio alicuius per vos in pios vſus eroganda ꝯmittunt velint eoꝛundem fratrū indigentijs prouidere: nōnulli eccleſiarū prelati necnō hoſpitalis ⁊ militie templi hieroſolymitani ac etiam militie ſancti iacobi domoꝛum magiſtri ⁊ fratres ac alij pro quibus ſuper obtinendis ab eis certis quātitatibus legatoꝛum huiuſmodi litteras noſtras direxiſſe dicūtur: per executores ſibi ſuꝑ hoc deputatos a nobis impedire ꝓcurant: ne predictoꝛum fratrū minoꝝ indigentijs de predictoꝝ legatis per vos valeat ſubueniri: propter qd duxerunt ad aplice ſedis auxiliū recurrendū. Cū igit̄ nr̄e intentionis non fuerit nec exiſtat per hmōi lr̄as ꝓuidēdi eiſdē frībus de predictis legatis vobis adimere facultatē: vniuerſitati vr̄e p̄ntiū auctē concedimꝰ: vt non obſtāte ꝯtradictione predictoꝝ executoꝝ: eiſdē fribꝰ minoꝛibꝰ de p̄dictis legatis ꝓuidere poſſitis ꝓut eoꝝ neceſſitatibꝰ videritis expedire. Nos.n. interdicti ſuſpēſiōis vel excōicatiōis ſn̄ias ſiquas ꝑ executores eoſdē in aliquos vr̄m vel fratres predictos ſeu quoſcūꝗ alios occaſione hmōi ꝯtigerit ꝓmulgari decernimus irritas ⁊ inanes. Datū anagnie.

ano 1256

Alexā.iiij. formā l[i]ciandi fratres ad alios oꝛdines tranſire volētes concedit.

Alexāder epus ⁊c. Generali

⁊ ꝓuincialibꝰ miſtris oꝛdinis frūꝫ mioꝝ. Cū ⁊ plātare ſacrā religionē ⁊ plātatā fouere ſūmo ope debeamꝰ expedit vt ſic circa ipa ꝫea q̄ ſunt recta nutrimꝰ: ſic ⁊ ea q̄ ꝓfectū vtutꝫ īpediūt corrigi diligēti ſollicitudine ꝓcuremꝰ. Ad audiētiā nr̄aꝫ qdē ꝑuenit: ꝙ nōnulli frēs oꝛdinē vr̄m ꝓfeſſi aſſerentes ſe ipius oꝛdinis obſeruantias ſuſtinere non poſſe: trāſeundi ad ſancti bn̄dicti vel cartuſienſiuꝫ oꝛdines ꝓcurant ſibi a nobis l[i]ciam exhiberi: nō ea intentiōe aliqñ ꝙ remaneant in eiſdē: ſed vt ab eis tranſeāt ad alios oꝛdines obſeruātie mitioꝛis ⁊ ab his ad ſeculū reuertātur ſecū in apoſtaſia ſua ꝑ illoꝝ ꝑſonas agi mitius confidentes. Sicꝗ multa ꝯmittūt per que deum offendunt ⁊ oꝛdinem veſtrum apud illos precipue qui de ipſo eos fuiſſe nouerunt plurimum inhoneſtant. Quia igitur honoꝛem oꝛdinis veſtri predicti ⁊ ſalutem in eo degentium perſonarum intimo zelamur affectu: vobis in virtute obedientie auctoꝛitate preſentium diſtrictius inhibemus ne de cetero aliquibus ipis veſtri oꝛdinis fratribus huiuſmodi licentiam concedatis: niſi ſub ea conditione ꝙ in oꝛdine ad quē licentiāt̄ debeāt remanere. Nos eni ſi tales ab eo abſꝗ ſpāli ſedis aplice idulgētia vel ad mitioꝛē oꝛdinem tranſiuerint vel quod abſit ad ſeculum reuertantur: volumꝰ vos ac ſucceſſoꝛes vr̄os circa ipos rigoꝛē vr̄i oꝛdinis exercere ac here

uim⁹ qcquid circa ↄceſſionē hmõi licentie ſecus feceritis irritum ⁊ inane. Nulli ergo ⁊c. Datum.

Alexan. iiij. ſtigmata. b. frãciſci in maxima veneratiõe haberi dicit.

Alexander epũs ⁊c. Uniuerſis chriſti fidelibus p̄ntes lr̃as inſpecturis. Grãde ac ſingulare miraculũ quo beatum franciſcũ ip̄e ſanctoꝝ ſplendor ⁊ gloria dñs ieſus chriſtus mirabiliter decorauit: vobis ſe. re. Gregorius papa. ix. predeceſſor noſter clara ſua inſinuatiõe lr̃arum expreſſit: videlicet ꝙ idem ſcũs cũ adhuc ſpaciũ p̄ntis vite pcurreret ⁊ poſt ꝙ̃ illud feliciter ↄſũmauit: in manibus latere ac pedibus ſpecie ſtigmatum diuinitus extitit inſignitus. Cum igit̃ tam inſigne amoris diuini ſignũ qđ vtiq̃ ante eius obitum patuit: ⁊ nobis etiã tunc notũ fuit eodem predeceſſore in minori adhuc officio ↄſtituto ab oĩbus chriſticolis credi firmiter cupiam⁹: deuotionē vr̃am rogam⁹ ⁊ hortamur in dño ieſu chriſto in remiſſionē vobis peccaminũ iniungendo: quatenus ab aſſertione ↄtrarij: que non niſi ex cordis malignitate pcederet aurē ⁊ mentē penitus auertatis: reddentes vobis eũdem ſanctũ digna veneratiõe ppitiũ apud deũ: vt adiuti p̄cibus eius ⁊ meritis felicitatis eterne poſſitis pticipium obtinere. Datum agnie.

anno 1256

Alex. iiij. inhibet fr̃ibus cõfitẽtes abſq̃ ſuorum prochialium lr̃ia a quoq̃ moleſtari.

Alexãder epũs ⁊c. Generali ⁊ pũincialibus miniſtris ⁊ vniuerſis fr̃ib⁹ ordinis fratrũ minoꝝ. Cũ olim quidã temere ſentientes ⁊ ad ſobrietatē ſapere neſcientes impudenter aſſererent: ꝙ de lr̃ia ⁊ cõmiſſione dioceſanoꝝ epoꝝ libere non poteratis predicatiõis exercere officium: ⁊ confeſſiones audire ſine parrochialium ſacerdotũ lr̃ia ⁊ aſſenſu: nos ad tollendam ⁊ confutandã aſſertionē hmõi ⁊ dilucidandã in talibus veritatē dudũ in quibuſdã noſtris lr̃is determinãdo expreſſimus: ꝙ vos de lr̃ia vel cõmiſſione aut ↄceſſione legatorum ſedis apoſtolice vel ordinarioꝝ locorum libere poteſtis predicare populis: audire confeſſiones ac p̄nias iniungere ſacerdotum parrochialiũ aſſenſu minime reqſito. Volẽtes igit̃ hmõi nr̃am determinationē irrefragabiliter obſeruari: auctē p̄ntiũ diſtricti⁹ inhibem⁹: ne qſq̃ ſup his vel eoꝝ aliquo vos vel aliquem vr̃m aut etiã ↄfitentes vobis ↄtra premiſſe determinatiõis formã aliquaten⁹ moleſtare p̄ſumat. Decernẽtes nihilomin⁹ irritum ⁊ inane quicqđ a quoq̃ ↄtra inhibitionē hmõi contigerit attentari. Nulli ergo ⁊c. Datũ anagnie. iij. idus Martij. pontificatus noſtri anno qnto.

ano 1255

Alexãn. iiij. ſtigmata. b. frã. in magna haberi veneratione mãdat eaq̃ impꝛeſſa nõ eē aſſerẽtes excõicatos denũtiat.

Alexander epũs ⁊c. Uniuerſis archiep̄is ⁊ ep̄is per caſtelle ⁊ legionis regna cõſtitutis p̄ntes litteras inſpecturis. Quia longum eſſet nedum exarare per ſingula verborum: ſed etiam ſuccincta relatione perſtringere clara diuine virtutis prodigiaque tam in operationibus ſanctitatis ꝙ̃ etiam in alijs mirabilibus argumentis probauerunt beatum franciſcum chri-

ſti confeſſorem tenere cum ſanctis ſolium glie in excelſis: ſignanter vo-
bis aũt oculos ꝓponi volumꝰ recolēda frequētius ⁊ vehemētius admi
randa illa ſaltem dñice paſſionis inſignia: que in eiuſdeȝ ſancti corpore
dum adhuc vitali ſpiritu foueret manus celeſtis operationis impreſſit.
Viderunt nāqꝫ oculi fideliter intuentes ⁊ certiſſime ꝯtrectantium digi-
ti palpauerũt: ꝙ in manibus eiꝰ ⁊ pedibꝰ expreſſa vndiqꝫ ſilitudo clauo
rũ de ſubiecto ꝓprie carnis excreuit vel de materia noue creatiōis accre
uit: quā equidē idem ſcũs ſtudioſe ab oculis hoīuȝ quoꝝ refugiebat glo
riā dum viueret abſcōdebat. Jnuēta eſt quoqꝫ patētius in ipius defun-
cti corpore non inflicta humanitus nec facta plaga vulneris lateralis q̄
ſi aliquod inſtar lateris ſaluatoris qđ redemptionis ⁊ regeneratiōis hu
mane in redemptore noſtro protulit ſacramentum. Que quidem plaga
ſicut quoſdam ex fratribus ſibi familiariter adherentibus latere non po
tuit per defluxuȝ humoris: diu antea vixerat in viuente. Hec igitur mi-
ra ⁊ decora noue demonſtrationis indicia magne debent eſſe deuotio
nis diuitie chriſtianis: ⁊ ineſtimabiles religionis delicie in ſpiritualibꝰ
ꝯuiuijs eccłie ortodoxe: cum ex his ſyncera fides accipiat illi etiam fue-
rint paſſionis chriſti ſine extrinſeco perſecutore ꝯſortes qui pro eiuſdem
amore carnē ſuā cũ vitijs ⁊ cōcupiſcētijs volũtarie crucifixerunt. Sane
de p̄fato ſcō hec certius aſſerētes: indoctas fabulas ſeu vane adinuētiōis
delirāmēta nō ſequimur: cum ea nobis dudũ nota fecerit plenior fides:
quando videlicet nos minoribus conſtituti confeſſoris eiuſdem famili-
arē ex munere diuino meruimus habere noticiaȝ: fe. re. Gregorij pape
predeceſſoris noſtri domeſticis obſequijs tunc tp̄is inſiſtendo. Cum igit̄
oportuerit ⁊ oporteat cauere prudenter ne tanti patrocinij gratia celitꝰ
in memorato confeſſore collata in vacuum aſſumatur: vobis ⁊ alijs ec-
cleſiarum prelatis per nostras lr̄as dediſſe meminimus in mandatis:
vt eiuſdem ꝯfeſſoris precioſa merita ⁊ miracula magnalia ⁊ ſalutarem
memoriā celebritate annua predicatione frequenti ⁊ veneratiōe aſſidua
recenſentes: ad ipius deuotioneȝ gr̄e diuine mer toriā ſubditos veſtros
celebribꝰ excitare monitis curaretis: vt eo pro vniuerſo fideliũ pp̄lo ac p̄
ſertim ꝓ his qui eũ innocauerint diuinā miāȝ implorāte mereāt̄ ſuppli-
ces: qđ operũ ſuoꝝ poſſibilitas obtinere nō pōt: eiꝰ interceſſiōibus im
petrare. Mādauimꝰ etiā vt nullꝰ eidem ſancto auderet eſſe moleſtus in
corpore ſuo chriſti ieſu triumphalia ſtigmata perferenti. Si quis vero
ſpiritu temerarie preſumptionis inſaniens diuini muneris inuidus ⁊ a-
poſtolici iudicij ſacrilegus impugnator: premiſſa vel alia prodigiorum
ſigna q̄bus in eccłia dei ſanctitas predicti ꝯfeſſoris eluxit: improbe con
tradictiōis morſibus crederet obtrectanda: voluimꝰ ⁊ mandauimus vt
eum ſani menti reſtitueret iudicialis ſeueritas diſcipline. Jta ꝙ diſtricta
p̄lati ꝓprij caſtigatione correptus dei opera blaſphemare deſiſteret: ⁊ ſi
dei catholice fructus de pia mirabiliũ dñi credulitate pullulans nō are-
ret. Verum poſt hmōi nr̄as exhortationes ⁊ lr̄as ex relatione quorũdā
fide dignoꝝ dolētes accepimꝰ ⁊ referimꝰ conturbati: ꝙ nōnulli religioſi
⁊ clerici ſeculares de caſtelle ⁊ legionis regnis circa dictũ ꝯfeſſorem ꝯdi

gnam reuerentiam gerere ꝯtẽnentes: quandoqꝫ in publico ⁊ frequenter aſſerũt in occulto ꝙ idem cõfeſſor nõ habuerit ſtigmata memorata. Ipſi etiam in tantam prorumpunt inſaniam: ꝙ de imagine confeſſoris eiuſdem vbicũqꝫ illam depictã inueniunt ſtigmata ipſa dãnabiliter abolent ⁊ faciunt aboleri prohibendo pictoribus ne prefatũ ꝯfeſſorẽ cum ſtigmatibus depingant eiſdem: ꝓpter qḋ ipſius confeſſoris honori ⁊ deuotioni fidelium multũ adimitur: ac venerande religioni dilectorum filiorũ fratrum de ordine minorum grauiſſime derogatur. Cuꝫ itaqꝫ ſuper his ad honorem altiſſimi opportunum per nos deceat remediũ adhiberi: apoſtolica auctoritate decernim⁹: vt omnes de regnis predictis qui de imagine confeſſoris eiuſdeꝫ hmõi ſtigmata aboleuerint ſeu abolere fecerint ⁊ qui predicauerint dictum confeſſorem ipſa ſtigmata nullatenus habuiſſe: cuiuſcunqꝫ ordinis vel conditionis exiſtant eo ipſo laqueum excõicationis incurrant: a qua non poſſint abſolui niſi perſonaliter apoſtolicaꝫ ſedem adeant ſuper hoc abſolutionis beneficium petituri. Et ſi tales forte doctores ſeu lectores in theologia ſeu quacũqꝫ alia facultate fuerint: lectionis ſi doctores: predicationis officijs ſi predicatores: ſi vero poteſtatẽ audiendi confeſſiones habeant ea ſint omnino priuati: ⁊ quilibet ipſorum nihilominus qui huiuſmodi officia vel poteſtatem ſimul habuerit ſimilem horum priuationem incurrat. Ut aũt hmõi preſũptionib⁹ finis deſiderabilis imponatur: fraternitati veſtre per apoſtolica ſcripta diſtricte precipiendo mandamus: quatenus ſeriem preſentiuꝫ oĩbus religioſis ⁊ clericis ſecularibus exemptis ⁊ non exemptis veſtrarum ciuitatuꝫ ⁊ dioceſium fideliter per vos vel alium ſeu alios exponatis: facientes excõmunionem ⁊ priuationem huiuſmodi appellatione remota firmiter obſeruari: contradictores per cenſuram eccleſiaſticã appellatiõe poſtpoſita compeſcendo. Preceptũ vero noſtrũ in hac parte taliter adimplere cureti: vt iiuria quã dei fili⁹ in ſcõ ſuo ſup his pati dignoſcit: cordib⁹ veſtris eſſe moleſtiſſima videatur: ita ⁊ per ꝯſequẽs grẽ diuine premiuꝫ ⁊ nr̃i fauoris vobis ꝓueniat incrementũ. Datũ anagnie. v. kl's augusti põtificatus noſtri Anno quinto.

1259

Alex. iiij. ꝯuentiones ⁊ pacta in p̃iudiciũ ordinis facta irrita eẽ decernit.

Alexander epiſcop⁹ ⁊c. Generali miniſtro frũm de ordine minoꝝ. Mente ſollicita debent a nobis illa corrigi ac etiã in irritum reuocari: ſi non ſolum iuri ꝯtraria ſed pijs locis ꝗplurimũ ſunt nociua. Sane lecta coram nobis tua petitio continebat: ꝙ licet fratres ordinis tui ex ſtatuto ſeu cõſuetudine ipſius ordinis abſqꝫ tuo ⁊ ſuoꝝ ꝓuincialiũ miniſtrorũ aſſenſu nullas ſuper his poſſint cõpoſitiones facere que ad eundẽ noſcuntur ordinẽ ꝑtinere: nõnulli tamen guardiani cuſtodes ⁊ fratres ipſi⁹ ordinis pro redimẽdis vexatiõib⁹ que ſibi a religioſis pſonis ⁊ clericis ſecularibus ſepe ſepius inferuntur: diuerſas cum eis ꝯpoſitiones ⁊ pacta obligatiõibus interpõſitis ⁊ adiectis conditiõibus ſup locis ad dictũ ordinẽ ꝑtinentibus eorũqꝫ cimiterijs ſine tua ⁊ ipſoꝝ miniſtroꝝ lĩia ſunt inire coacti. Qua re ꝓ pte tua humiliter petebatur a nobis: vt cum

ꝯpoſitiões pacta ꝯditiões ⁊ obligationes hmõi redūdent in graue ꝺtrimentum ordinis memorati: ſubuenire ſup hoc paterna diligentia curaremus. Nos itaqꝫ tuis ſupplicatiõibus inclinati: cõpoſitiones, conditiones, obligatiões ⁊ pacta omnia quocunqꝫ noīe cenſeantur: que ſup p̄miſſis abſqꝫ tua ⁊ dictoꝝ miniſtrorum prouincialiū licentia ⁊ aſſenſu cõtra hmõi predicti ordinis ſtatutum vel ꝯſuetudinem taliter inita eſſe noſcūtur cum ſint temeraria penitus ⁊ indigna: p̄ntium auc͠tate irrita decernim⁹ ⁊ nulli⁹ exiſtere firmitatis: ac miniſtros, guardianos, cuſtodes ⁊ frēs eoſdē ad eoꝝ obſeruantiā nō teneri. Nulli ergo ⁊c. Datū anagnie ſeptimo kl's auguſti pontificatus noſtri Anno quinto. ano 1259

Alexander epiſcopus ⁊c. Priori puīnciali fratrū ꝑdicatoꝝ in alemania. Profundi doloris aculeo pungimur: quādo pſonas illas de graui culpa notabiles inuenimur: que ſe diuino cultui perennis obtentu glorie ſub regulari habitu videntur ꝑpetuo aſtrinxiſſe. Sane mirantes audiuimus ⁊ referim⁹ cõturbati: ꝙ quidā frater tui ordinis apud viennā ⁊ alemaniā ꝓponēs verbum dei contra btām claram poſtqꝫ diuine pietati cõplacuit ꝙ ipam ꝓ ſuoꝝ excellentia meritoꝝ diuerſis miraculis illuſtratā ſedes ap̄lica ſolēni deliberatione premiſſa catalogo ſcõꝝ aſcripſit: in obſequia ꝓphana prūpens pollutis labijs p̄ſūpſit exprimere: ꝙ eadem ſcā clara cui⁹ felix aīa in conſpectu fulget altiſſimi ſcõꝝ non erat aggregata collegio: ⁊ ꝙ p̄fate ſedis iudiciū in aſcriptione predicta erroneū extitiſſet. Quia vero taliter ipius fratris puniri debet inſania: ꝙ ⁊ ipe ſue ꝓſūptionis exceſſuz deploret corde humili ⁊ alijs tollatur audacia ſimilia faciēdi: diſcretioni tue per ap̄lica ſcripta in virtute obediētie diſtricte ꝑcipiēdo mādamus: qͣten⁹ inq̄ras ſup hoc diligenter ac ſollicite veritatē: ⁊ ſi rez inueneris ita eſſe: dictū frēm ꝙ in publica ꝑdicatione ſua maledictū hmõi ſine omni difficultate ſeu dilatione retractet monitione p̄miſſa ꝑ cēſurā eccleſiaſticā appellatione remota ꝯpellas: eumqꝫ nihilomin⁹ auc͠te nr̄a pemptorie citare ꝓcures: vt infra terminū ꝯpetentē quē ſibi duxeris p̄figendū pſonaliter compareat corā nobis ꝓ meritis recepturꝰ. Quicqd aūt inde feceris ⁊ diem citationis ⁊ formā nobis ꝑ tuas lr̄as harū ſeriē continentes exponere fideliter non omittas. Datum. iij. nonas Junij pontificatus noſtri Anno ſexto

Alexā.iiij. quēdā frēm ꝑdicatorē. b. claram nō eſſe in celo collocatam publice aſſerentē grauiter reprehendit.

ano 1260

Alexander epiſcopus ⁊c. Patriarchis archiepis ⁊ epis. Quidam ſcripture ſacre intelligentiaz ſe habere fatentes ⁊ infra. Libellum quēdam valde pernicioſū ⁊ deteſtabilem temere componentes ⁊ infra. quia in ipo quedam peruerſa ⁊ reproba contra poteſtatem ⁊ auctoritatē romani pontificis ⁊ corporum ſuoꝝ: ⁊ nonnulla contra illos qui propter deum ſub arctiſſima paupertate mendicant mundū cum ſuis opib⁹ voluntaria inopia ſuperantes: alia vero contra eos qui ſalutem aīarū zelantes ardent: ⁊ ſacris ſtudijs ꝓcurantes multos in eccleſia dei opantur ſp̄uales ꝓfect⁹ ⁊ magnū

Alex. iiij. quēdā libellū contra ſtatū mēdicātiū editū dānat: eū ꝯburi ꝑcipiens.

ſibi faciunt fructum: quedam vero cõtra ſalutem pauperum ſeu mendicã
tium religioſorum ſtatũ ſicut ſunt dilecti filij fratres minores ⁊ predicato
res q̃ vigore ſpũs ſeculo cum ſuis delicijs derelicto ad ſolam celeſtẽ pa
triam tota intentione ſuſpirant: necnon ⁊ alia plura incõuenientia digna
vtiq̃ cõfutatione ⁊ confuſione ꝑpetua manifeſta comperimus cõtinere.
Quia etiam idem libellus magni ſcandali ſeminarium ⁊ multe cõturba
tionis materia exiſtebat: ⁊ inducebat etiã diſpendiũ animarũ cũ detrahe-
rentur a deuotione ſolita ⁊ cõſueta, elemoſynarũ largitione ac cõuerſione
⁊ religionis ingreſſu fideles: libellum eundem qui ſic incipit. Ecce viden-
tes clamabunt foris. q̃ ſecũdum ipſius titulum tractatus breuis de peri-
culis nouiſſimorũ temporũ nũcupatur: tanq̃ iniquũ ſceleſtum ⁊ execrabi-
lem ⁊ inſtructiones ⁊ documenta in eo tradita vt pote praua, falſa ⁊ nefa
ria de fratrum noſtrorũ conſilio auctoritate apoſtolica preſente magna fideli
um multitudine duximus reprobanda ⁊ in perpetuũ condemnanda: di-
ſtricte precipientes: vt quicũq̃ libellum illum habuerint: cum infra octo
dies ex quo hmõi noſtram reprobationem ⁊ condemnationem ſciuerint
prorſus in toto ⁊ in qualibet ſui parte comburere ⁊ abolere ꝓcurent. In il
lis q̃ hmõi precepti noſtri fuerint contemptores excõionis ſentẽtiã pro
mulgantes firmiter in virtute obedientie precipiendo: ne quiſq̃ predictũ
libellum iam apoſtolico condemnatum iudicio approbare vel quomodo
libet defendere preſumat. Et ſiquis preſumpſerit: tanq̃ contumax ⁊ ino-
bediens ⁊ rebellis Romane eccleſie ab omnibus habeatur ⁊c. Ideo fra-
ternitati veſtre per apoſtolica ſcripta in virtute obedientie diſtricte preci-
piendo mandamus: quatenus ſinguli veſtrum ad requiſitionem eorũdẽ
fratrum in ciuitatibus ⁊ dioceſibus veſtris manentiũ huiuſmodi noſtrã
reprobationem, condemnationem, preceptum ⁊ prohibitionem ac ꝑmiſ
ſa omnia in locis earundem ciuitatum ⁊ dioceſum vbi expedire viderint
ſolemniter publicare ſtudeant ⁊ faciant: cõtradictores ⁊c. Nulli ergo ⁊c.

ano 1259

ano 1260

Alex. 4. inhibet frib⁹ ciſterciẽſibus frẽs mino. poſſe in ſuo ordine recipe.

Alexander ep̃us ⁊c. Uniuerſis
abbatibus prioribus prepoſitis cõuentibus monaſteriorum
ſancti benedicti, ciſtercienſium, ſancti Auguſtini, premonſtra
cenſis, camalduleñ. ⁊ vallis vmbroſe ordinũ. Ueſtram ⁊ ve-
ſtrorum ordinũ condecet honeſtatem: vt ordinate charitatis ſtudio inſu-
dantes: ſuper ijs que tanq̃ ingrata vobis ⁊ inimica refugitis neminem
offendere preſumatis. Hinc eſt ꝙ nos dilectorum filiorum fratrũ de or
dine minorũ ſupplicationibus inclinati: vniuerſitati veſtre per apoſtolica
ſcripta in virtute obedientie diſtricte precipiendo mãdamus: quatenus
ſiquos fratres ipſius ordinis abſq̃ ſuorũ miniſtrorũ petita ⁊ obtenta licen
tia recepiſtis: eidem ordini ſine dilatione ⁊ difficultate qualibet reſtituere-
ſtudeatis. Nos aũt ad precludendam viam ſimilia in poſterũ preſumẽ-
di auctoritate preſentium diſtrictius inhibemus: ne pretextu quarũcunq̃ lit
terarum a ſede ap̃lica generaliter vel ſpecialiter obtentarũ ſeu obtinenda
rum que de preſentibus plenam ⁊ expreſſam nõ fecerint mentionem: in
poſterum dicti ordinis fratres ꝓfeſſos ſine prefata licentia in ordinibus

vēſtris aliqualiter admittatis. Ac decernentes nihilominus irritum ⁊ in-
ane quicqd per vos contra preceptum ⁊ inhibitionem noſtraȝ ſuper hoc
contigerit attentari. Eadem auctoritate ſtatuimus: vt preſumentes ſciē-
ter contra hmōi preceptum ⁊ inhibitionē noſtram propria temeritate ve
nire ipſo facto ſententiā excōicationis incurrant: a qua nō poſſint abſol-
ui: niſi conſpectui ſedis aplīce perſonaliter ſe preſentēt ab ea iuxta ipſius
ꝓuidentiā abſoluendi. Nulli ergo ⁊c. Datuȝ laterani. ſcdo nonas febru
arij pontificatus noſtri Anno ſeptimo.

ano 1261

Alex. 4. mādat eccliaꝝ ꝑlatos eligētibꝰ apud frēs ſepulturā ſacramenta ec cleſiaſtica mini ſtrare.

Alexāder epūs ⁊c. Archiepīs

⁊ epīs per lombardiam ⁊ romandiolā conſtitutis. Dilecti
filij Miniſter ⁊ frēs minores adminiſtratiōis bononie no
bis ſignificare curarunt: ꝙ nōnulli prelati rectores ⁊ cleri
ci eccliaꝝ. ciuitatum ⁊ diocesum adminiſtrationis eiuſdeȝ vobis ſubiecti
parochianis ſuis pro eo dumtaxat ꝙ apud ipſos frēs eligūt ſepulturaȝ:
in extremis eccl'iaſtica denegant ſacramenta. Quocirca vniuerſitati vr̄e
per apoſtolica ſcripta in virtute obedientie diſtricte precipiendo manda-
mus: quatenus prelatos rectores ⁊ clericos predictos ꝙ pretextu huiuſ-
modi parochianis eiſdem ſacramenta nō ſubtrahant: ſupradicta moniti
one premiſſa per cenſuram eccl'iaſticā iuxta officij vr̄i debitū appellatōe
remota cogatis. Alioquin venerabili fratri nr̄o archiepō rauēnenſi ⁊ dile
cto filio. M. canonico mucinenſi damus nr̄is lr̄is in mādatis: vt ipſi ſup
hoc mandatum aplīcum exequētes: eoſdem ꝑlatos rectores ⁊ clericos a
ꝓſumptione hmōi monitione premiſſa per cenſuram eandem ſublato ap
pellationis impedimento cōpeſcant: nō obſtante ſi aliquibus a ſede apo-
ſtolica ſit indultum: ꝙ interdici: ſuſpendi vel excōmunicari non poſſint ꝑ
lr̄as dicte ſedis non facientes plenam ⁊ expreſſam de indulto huiuſmo-
di mentionem: ſiue quauis alia eiuſdeȝ ſedis indulgentia per quam id im
pediri valeat vel differri: ſeu conſtitutione de duabus dietis edita in con-
cilio generali. Datum.

Clemēs. 4. cō cedit nullum le gatū vl' quēcū ꝗaliū quaſlibȝ ſentētias cōtra frēs ꝓmulgaꝛ poſſe.

Clemens epūs ⁊c. Miniſtro

generali ⁊ fratribus ordinis fratrum minorum. Exigenti
bus veſtre deuotionis meritis votis veſtris libenter ānu
imus: ⁊ petiones veſtras quantuȝ cū deo poſſumus fauo
rabiliter exaudimus. Ex parte ſiquidem veſtra fuit ꝓpoſitum coram no-
bis: ꝙ nōnulli aplīce ſedis legati ⁊ delegati eorumqȝ ſubdelegati aucta-
te lr̄arum ſedis eiuſdeȝ in quibus de ordine veſtro ſpecialis mētio nō ha
beatur in aliquos veſtrū vel loca vr̄a excōicationis ſuſpēſiōis ⁊ interdicti
ſententias fulminare preſumūt: ⁊ faciūt ab alijs fulminari: ac mandant
eos excōicatos publicos nūciari: ⁊ tāqȝ excōicatos ab oībus arctius eui
tari in veſtrum nō modicum preiudicium ⁊ ſcandalum plurimorum. Vo
lentes ergo paci ⁊ tranquillitati veſtre paterne ſollicitudine precauere: ve
ſtris ſupplicationibus inclinati: ne ab aliquo legato niſi de latere apoſto-
lice ſedis miſſo vel delegato aut ſubdelegato auctoritate litteraruȝ ſedis

ano 1265

predicte excōmunicari: ſuſpendi vel interdici poſſitis: niſi littere ipſe plenam ⁊ expreſſam de ordine veſtro ⁊ indulto huiuſmodi fecerint mentionem auctoritate vobis preſentium indulgemus. Ac decernimus nihilominus omnes ſententias irritas ⁊ inanes ac nullius exiſtere firmitatis: quas contra tenorem preſentis indulti per quemcunqꝫ decetero contigerit ꝓmulgari. Nulli ergo. Datum. xvij. kalendas Julij pontificatus. n. anno primo.

Cle. 4. cōcedit frēs ō ſedꝫ apli ce legati licentia poſſe ꝑdicare ⁊ ꝯfeſſiones audire.

CLemēs epūs ⁊c. Generali miniſtro ⁊ fribus vniuerſis ordinis minoꝝ.

Quidā temere ſentientes ⁊ ad ſobrietatem ſapere neſcientes impudenter preſumūt aſſerere: ꝙ de licentia vel cōmiſſione aut conceſſione romani pontificis ſeu legatoꝝ aplice ſedis vel ordinarioꝝ locoꝛū vos ſine ſacerdotū parochialiū licentia ⁊ aſſenſu nō poteratis libere predicare populis: audire confeſſiones: abſoluere confitentes ac penitentias iniungere ſalutares. Nos igit̄ volentes aſſertionem tā temerariā penitus confutare ac elucidare in talibus veritatē: deliberatione ꝓuida declaramus: ꝙ ſi vobis detur licentia: cōmittatur ſeu cōcedatur a legatis ꝑdicte ſedis aut ordinarijs locoꝝ (nedū a romano pontifice de quo ꝓculdubio eſſet erroneum dubitare an in omnes ſine alicuius conſenſu immo inuitis qbuſlibet hmōi poſſit concedere poteſtatem) populis legatis ⁊ ordinarijs ſubiectis eiſdem libere predicare poteſtis: audire confeſſiones. abſoluere vobis cōfitentes: ac penitentias vobis cōfitentibus iniungere ſalutares aliorū inferioꝝ prelatoꝝ ⁊ rectoꝝ eccliarū ac ſacerdotum parrochialiū aſſenſu nullatenus requiſito: illis caſibus exceptis qui de iure cōſuetudine ſeu retentione ab eis ſpecialiter facta ſedi. legatis ⁊ ordinarijs predictis ſpecialiter relinquūtur: ad quos nō licet vos manus extēdere: niſi vobis ſpecialiter cōmittatur. Ideoqꝫ auctate aplica diſtrictius inhibemus: ne quiſqꝫ ſup his vel coꝝ aliquo vos vel aliquē vſm aut etiā cōfitentes vobis vel ad predicationes veſtras forſitan accedentes cōtra premiſſe declarationis formaꝫ aliquatenus moleſtare preſumant. Decernentes nihilominus irritum ⁊ inane quicquid a quoqꝫ contra declarationem ⁊ inhibitionem hmōi contigerit attentari. Nulli ergo ⁊c. Datū peruſij. xij. kl's Junij pontificatus noſtri anno primo.

an. 1266

Cle. 4. cōcedit monialibꝰ. S. Clare nō teneri ad ſubſidia vl' legatū qbuſcūqꝫ ſoluēda.

CLemens epus ⁊c. Vniuerſis

abbatiſſis ⁊ cōuētibus ſoroꝝ incluſaꝝ monaſterioꝝ ordinis ſancte Clare. Quāto ſtudioſius deuota mēte ac humili ordine contemplationis. vacatis obſequijs: tanto libentius vſe pacis ꝓcuramꝰ cōmodū ⁊ qetis. Attendētes igit̄ ꝙ licet qꝫ plura monaſteria vſi ordinis varias poſſeſſiones obtineant: idem tñ ordo in paupertate fundat̄ voſqꝫ volūtarie paupes chriſto paupi deſuitis: vſis ſupplicatōibus inclinati: vt vos ſeu veſtrū aliq̄ ad exhibendū ꝓcuratōes aliqs legatis vel nūcijs aplice ſedis ſiue ad ꝑſtandū ſubuētionē quācūqꝫ

vel ad ɔtribuendū in exactionib⁹ vel collectis ſeu ſubſidijs aliqb⁹ p lr̃as dicte ſedis aut legatoꝝ vel nūcioꝝ ipſoꝝ ſeu rectoꝝ terraꝝ vl' regionum quarūcunqꝫ minime teneamini: nec ad id cogi poſſitis etiā ſi i hmōi ſedis eiuſdem ɔtineat̃ lr̃is: ꝙ ad queuis exempta ⁊ nō exēpta loca ⁊ monaſteria ſe extendāt ⁊ aliq̃ eis cuiuſcūqꝫ tenoris exiſtat ipſius ſedis indulgētia nō obſiſtat: niſi forſan lr̃e ipē dicte ſedis d̄ indulto hmōi ⁊ ordine vr̃o plenam ⁊ expreſſaꝫ fecerint mētionē: auctate vobis p̄ntiū indulgem⁹. Nos enim decernimus irritas ⁊ inanes interdicti. ſuſpenſionis ⁊ excōicatōis ſentētias ſiqs in vos vel aliquā vestrū aut aliqd̄ monaſterioꝝ veſtroꝝ ſeu quoſcūqꝫ alios occaſione vſi premiſſorum pretextu contra huiuſmodi cōceſſionis noſtre tenorem per quēcunqꝫ decetero contigerit promulgari. Nulli ergo ⁊c. Datū peruſij. xij. kalendas Decembris Pontificatus noſtri. Anno Primo.

Clemens ep̄us ⁊c. Generali ⁊ puincialibus miniſtris ac vniuerſis fratribus ordinis fratrū minorum. Lecta nobis veſtra petitio continebat. ꝙ fe. re. Alexander papa predeceſſor noſter vobis ⁊ dilectis filijs magiſtro et alijs frib⁹ ordinis fratrum predicatorū olim in virtute obedientie per ſuas litteras preceperit: vt vos eoꝝ ordini vel ipi veſtro voto vel etiam iuramento obligatos nullatenus pretextu indulgentie alicuius ſeu aliquarum litteraꝝ obtentarum a ſede apoſtolica vel etiam obtinendarum imposterum que de illis expreſſam nō fecerint mentionem preſumeritis recipere: niſi pri⁹ miniſtri vel prioris ſui petita foret licentia ⁊ obtenta. Decreuit etiam irritum ⁊ inane quicqd per vos vel ipſos in hac parte contra preceptum ſuum contingeret attentari: ſtatuens vt hmōi preſumptores incurrerent excōmunicationis ſententiam ipſo facto: a qua nequaqꝫ abſolui poſſent niſi ſe apud ſedem ap̄licam ab ea ſicut viſum foret abſoluendi perſonaliter p̄ſentarent. Poſtmodū vero p quaſdam alias lr̃as vobis ⁊ eiſdeꝫ fratribus duxit diſtrictius inhibendū: ne añ annū ꝓbationis elapſuꝫ q eſt maxime in ſubſidiuꝫ fragilitatis humane regulariter inſtitutus quēqꝫ ad ꝓfeſſionem veſtroꝝ ordinū preſumeretis recipere ſeu ad renūciationem ſeculi faciendam: nec conſtitutuꝫ in ꝓbatione nouicium aliquatenus impedire: quominus infra eundem annū ꝓbationis ad aliam religioneꝫ quā mallet tranſiret: ſicut de ſua ꝓcederet libera voluntate: nō obſtantib⁹ ſtatuto contrario ſiquod a vobis vel ipſis eſſet editum quod ipē decreuit irritum ⁊ inane: vel aliquibus lr̃is a ſede ap̄lica impetratis ſeu etiā impetrādis q̄ de p̄miſſis expreſſam nō fecerint mentionē. Et ſi forte contra hmōi ſuā inhibitionē quēqꝫ vos vel dicti fratres reciperetis: qui taliter recept⁹ exiſteret nullatenus eſſet veſtro vel eorundem fratrum ordini obligatus: voſqꝫ ac ipſi a receptione quorumlibet ad profeſſionem dictorum ordinum eſſetis ipſo facto ſuſpenſi: ⁊ inſuper pene deberetis ſubijci: que fratribus ipſorum ordinum pro culpis infligi grauioribus conſueuit. Nos igitur ipſius predeceſſoris qui ſuper hoc certum edidit declarationis oraculum veſtigijs inherentes: quod ipſe de obligatis ordinibus pre-

Cle. 4. declarat ꝓhibitionē factā frib⁹ p̄di. ⁊ mino. de ſe iuiceꝫ nō recipiendis itelligi d̄ iā ꝓfeſſis.

ão 1266

dictis in pmiſſis ſuis lris dixerat ne ipi vel vos recipere pſumeretis eoſdē: ſtatuendo vt hmōi pſumptores ipſo facto excōicatiōis incurrant ſententiaz: de illis tm̄ intelligi volumus: quos poſt pdictuz annū pbatiōis elapſum eiſdem eſſe ↄſtiterit ordinib⁹ obligatos. Ceterū nolum⁹ q͏ per aliquā phibitionē ſeu ↄſtitutionē nřam ſi qua poſtmodū a nobis forſitā emanauit q̄ huic declarationi videat̄ ↄtraria: pīudiciū aliqd declaratiōi generetur eidē. Nulli ergo ⁊c. Datū viterbij. ij. nonas Julij pontificat⁹ noſtri. Anno .iiij.

ano 1269

Cle. iiij. ſhibet qbuſlibet plat; puilegia frūm dubia vel clara pōſſe iterptari

Clemens epiſcopus ⁊c. Magiſtro ⁊ fribus ordinis pdicatoꝝ ⁊ generali miniſtro ⁊ frib⁹ ordinis minoꝝ. Ordinis veſtri ſacra religio ſub qua virtutum dn̄o in humilitate ſpūs laudabiliter deſeruitis pmeretur: vt nos ipſum ordinem ſyncera diligētes in dn̄o charitate: illa vobis libenti animo ↄcedamus: per que materia ſubmota grauaminis ſtatus veſtri tranquillitas procuretur. Sane tranſmiſſa nobis conqueſtiōe monſtraſtis: q͏ nōnulli Archiepi ⁊ epi ⁊ alij eccleſiarū prelati veſtris libertatibus derogantes: indulgētias ſeu priuilegia vobis ab apoſtolica ſede ↄceſſa interpretari ⁊ ad ſuum intellectū trahere moliūtur: q̄ꝗ̄ intellectū ipm verba indulgentiarū ⁊ priuilegioꝝ hmōi nequaq̄ exprimere videantur: ac vos iuxta ipoꝝ interptatiōnē priuilegia ipa ſeruare ↄpellunt in veſtrum non modicum preiudiciū ⁊ grauamen. Quia vero ſuper hoc aplice puiſionis remedium imploraſtis: nos veſtris ſupplicatiōib⁹ ānuentes: ne prefati archiepi epi ⁊ prelati alij predicta priuilegia ⁊ indulgentias ſiue clara que interptatione non indigent ſiue dubia contineant decetero interpretari preſumant auc̄te pn̄tium diſtrictius inhibemus: volentes: vt cum eius ſit interptari cuius eſt condere: interpretatio ſuper hmōi dubijs ⁊ obſcuris dicte ſedis iudicio requirat̄. Nulli ergo ⁊c. Datum viterbij nonis Julij pontificatus nři Anno, quarto.

ano 1269

Cle. iiij. mādat ſpaciuz. ccc. canarū ſupra po ſitarum reduci ad. c. xl.

Clemens epiſcopus ⁊c. Magiſtro ac vniuerſis priorib⁹ ordinis fratrū pdicatoꝝ. Quia plerūq̄ in futuroꝝ euentibus ſic humani fallitur incertitudo iudicij: vt qd vtile ↄiectura veriſimilis imo etiam attētata interdum conſideratio pollicetur: non ſolū inutile ſed dānōſuz repeririri contingat: nōnunq̄ quod conſulte ſtatuitur: poſtmodū ↄſulti⁹ irritat̄. Hoc quippe neceſſitas pn̄tis puiſionis euidenter oſtendit. Dudū ſiquidem vt inter religioſos potiſſime per noſtre diligentie ſtudiuz emulationis ⁊ diſſenſionis tolleretur occaſio ⁊ charitatis integritas ſeruaretur: p noſtras ſub certa forma litteras ordinandū duximus ⁊ diſtrictius inhibendū: q͏ nulli liceret ex tunc de fratrum minoruz. pnie ieſu chriſti. Beate Marie de mōte carmeli. heremitarū ſancti auguſtini. ſancte clare. alijſq̄ ordinibus in paupertate fundatis: nulliq̄ mulierum de predictis ſeu q buſcūq̄ alijs ordinibus aliqd monaſteriū, eccl̄iam vel oratoriū edificare

ſeu cõſtruere:nulli quoq; ſeculari vel religioſo,cuiuſcũq; ꝓfeſſionis eccleſiam.monaſterium ſiue oratorium iam edificatũ in aliquem transferre de ordinibus memoratis infra ſpaciũ.ccc.cãnarum a veſtris eccl'ijs menſurandarum per aera etiã vbi alias recte nõ permitteret loci diſpoſitio mẽſurari:ſtatuentes vt quicquid contra huiuſmodi ordinationis ⁊ inhibitionis noſtre tenorem ex tunc edificatum exiſteret:diruere tur omnino. Verũ qꝛ quod ad pacem veſtram ⁊ predictoꝝ fratrum ⁊ ordinũ prouiſum fuerat:nõ ſolum vobis ſed etiam multis alijs q propter predictũ diffuſum cãnaꝝ ſpacium in hmõi ordinatione ac inhibitione contentum quaſi ab omnibus ſolemnibus etiam ciuitatibus inueniebantur excluſi ad ſcãdalum ceſſiſſe comperimus:diuerſis propterea materijs ſuſcitatis nos ſup his cum fratribus noſtris deliberatione prehabita huiuſmodi ſpacium d' ipſorum fratrum conſilio reſtringentes:ipſum ad.cxl.cãnas duximus reducendum:omnibus alijs que in premiſſis litteris continentur in ſuo robore duraturis. Nulli ergo ⁊c. Datum viterbij.iiij.kalendas Julij pontificatus noſtri. Anno Quarto.

ano 1266

CLemens epũs ſeruus ſeruorum

dei dilectis filijs generali ⁊ prouincialibus miniſtris ac vniuerſis fratribus ordinis fratrũ minoꝝ ſalutẽ ⁊ aplicam benedictionem. Ad conſequendam gloriam celeſtis patrie ſic diuina pietas humilitatem noſtram per ſuã gratiam cernitur allexiſſe:ꝙ ſemper ad hoc intẽti eſtis ⁊ vigiles vt illam vobis ⁊ proximis per innocentis vite ſtudium acquiratis. Hec enim ⁊ alia ſancta pauperrime religionis veſtre merita nos inducunt ꝙ ſumus ex intimo cordis affectu ſolliciti vt in omnibus q̃ ad dei laudem ⁊ tranquillum ſtatum deuotionis veſtre cupitis habeamꝰ ꝓuidentie ſtudium efficacis. Sane nõ ſine quadam turbatione animi frequenter audiuimus ꝙ inter vos ⁊ religioſos aliquos illa de cauſa emulationis ⁊ diſſenſionis materia oriretur:qua ipſi domos ⁊ eccl'ias regulares iuxta loca veſtra nõ ſine veſtro graui preiudicio ⁊ diſpẽdio manifeſto quandoq; conſtruere preſumebant. Cum itaq; ad aplici ſpectet officij dignitatem de regno militantis eccl'ie cuiuſlibet ſcandali materiam abolere:nos digne volentes ꝙ hmõi emulationis ⁊ diſſenſionis occaſio p diligentie noſtre ſtudiũ amputetur: auctãte preſentiũ ordinamus ⁊ diſtricte inhibemus:ꝙ nulli liceat amodo de predicatorum. penitentie ieſu chriſti. Beate marie de monte carmeli. heremitarum ſancti Auguſtini. ſancte Clare. alijſq; ordinibus in paupertate fundatis. nulliq; mulierum de predictis ſeu quibuſcũq; alijs ordinibus aliquod monaſterium eccleſiã vel oratorium edificare ſeu conſtruere: nulli quoq; ſeculari vel religioſo cuiuſcũq; ꝓfeſſionis eccleſiam vel monaſterium ſeu oratorium iam edificatũ in aliquem transferre de ordinibus memoratis infra ſpaciũ.ccc cãnarũ a veſtris eccleſijs menſurandarum per aerem etiam vbi alias recte menſurari loci diſpoſitio nõ permittit. Preterea ſtatuimus vt quicquid cõtra hmõi ordinationis ⁊ inhibitionis noſtre tenorem ex nũc in antea edificatum fuerit diruatur. Et ne de noticia ordinum ⁊ quantitate cãnaꝝ huiuſ-

Cle. 4. cõcedit nullũ monaſteriũ infra ſpaciũ.ccc.cãnarũ a fratrũ monaſterijs edificari poſſe.

ano 1269

ano 1254

modi; aliqua poſſit dubitatio exoriri: illos ordines intelligi volum⁹ i pau pertate fundatos: qui ex regula vel conſtitutionibus ſuis extra ſepta eccl arum monaſteriorum ſuorum, vel officinarum eorum ꝛ clauſuram ipſorum nullas debent poſſeſſiones habere. Et ſi aliquis de ordinibus ipſis poſſeſ ſiones in aliquibus membris ſuis habere in alijs vero non habere noſca tur: cum quo ad ordinationem inhibitionem ꝛ ſtatutum huiuſmodi pre dictis ordinibus in paupertate fundatis annumerari volumus ꝛ quamli bet cānarum ipſarum octo palmorum longitudinem continere: nō obſtā tibus varia locorum conſuetudine nue priuilegijs indulgentijs ſeu lris quibuſcūq; tam ſupradictis ꝙ mulieribus vel eorum alicui ab apoſtolica ſede ſub quacunq; forma conceſſis ſeu etiam concedendis que de preſenti bus ſpecialez ꝛ expreſſam non fecerint mentionē. Nulli ergo omnino ho minum liceat hanc paginam noſtre ordinationis inhibitionis ꝛ conſtituti onis infringere vel ei auſu temerario contraire. Siquis autem hoc atten tare preſumpſerit indignationem omnipotentis dei ꝛ beatorum Petri ꝛ Pauli apl'orum eius ſe nouerit incurſurum. Datum perusij. xij. kalendas decembris Pontificatus noſtri anno primo.

ano 1266

Nico. 4. vicari um generalem abſq; aplice ſe dis licētia aſſū mi nō poſſe dū mi. ge. ſeqꝫ ele ctio p̄mādat.

NIcolaus epus ꝛc. Generali ꝛ prouincialibus Miniſtris ac vniuerſis fratrib⁹ ordinis fra trum minorum. Cum reuocatur a vobis indubiū ꝓut vre de uotionis aſſertio ꝓfitetur: an generali vri ordinis decedente miniſtro poſſit p ordinē ipm generalis inſtitui vel ordinari vicarius: do nec hmōi miniſtri electio fuerit ſubſecuta: nos diligentius attendentes ꝙ in eodē ordine a ſue inſtitutiōis exordio nullus oino pter vnū dūtaxat eſt habitus poſt miniſtri generalis obitū vicarius generalis: ꝛ nolētes ꝙ in hac parte dubitatio aliq̄ vlterius vēdicet ſibi locum: auctate aplica ſtatui mus ꝛ ordinamus ac diſtrictius inhibemus: ne generalis ordinis ſupra dicti vicarius nullo generali miniſtro exiſtente aliquatenus conſtituatur vel aſſumatur abſq; romani pōtificis ꝛ dilecti filij nri. M. ſancte Marie in porticu diaconi cardinalis: cui gubernatio ꝓtectio ꝛ correctio fratrum eiuſdē ordinis p ſedem apl'icam ſunt cōmiſſe: vel eius cui eas in futuro cō mitti cōtigerit licentia ſpeciali p ipſius romani pontificis patentes lras concedenda facientes plenam ꝛ expreſſam de ſtatuto ordinatione ac in hibitione hmōi mentionē. Nos enim nihilominus irritum decernimus atq; inane ac nullius exiſtere firmitatis: ſi ſecus ſup hoc fuerit quomodo libet attentatum. Nulli ergo. ꝛc. Datum reate. ij. idus Maij Pontifica tus noſtri. Anno primo.

an. 1288

Nicō. 4. oēs cu ſtodes vnum ex ſe debere ꝯſtitu ere quem ad mi. ge. electionem mittāt ꝓcedit.

NIcolaus epus ſeruus ꝛc. Ge nerali ꝛ prouincialibus miniſtris ordinis fratrū minorum. Ad ſtatū pacificū vri ordinis cōſeruādum quē celeſtis agricole ſumma benignitas in horto plantauit eccl'ie: tanto libenti us ſtudiū efficax operāq; ſollicitā adhibemus; quāto illū ſyncerion chari

tate cõplectimur ⁊ vberiores ſalutis fructus ex ipo puenijt fideliũ aiab⁹. Expoſuit ſiquidez nobis vrẽ deuotionis humilitas: ꝙ in beati Franciſci regula inter cetera cõtinetur: ꝙ generalis miniſtri ordinis eiuſdẽ electio a miniſtris ⁊ cuſtodibus ꝓuincialibus celebretur. Cũqꝫ ab ipſius ordinis fratribus oliz viuẽte adhuc. fe. Re. Gregorio papa. x. ꝑdeceſſore noſtro reuocaret in dubiũ: vtrũ vniuerſos ordinis memorati cuſtodes electioni hmõi oporteret ꝑſonalit intereſſe: dictus ꝑdeceſſor ſup hoc ab eiſdẽ fratribus requiſitus declarando reſpõdit: vt ſingulaꝝ ꝓuinciaꝝ cuſtodes vnũ ex ſe ipſis conſtituãt eiqꝫ ſup hoc cõmittant vices ſuas. Similis quoqꝫ reſpõſionis oraculũ a pie memorie Nicola. papa. iij. predeceſſore noſtro extitit in hac parte prolatum. Uerum quia in generali ordinis ſupradicti capitulo in monte peſſulanenſi magalo dioceſis nupertime celebrato de huiuſmodi dubitationis articulo expreſſa vt dicitur mentio fuit: nos nolẽtes vt ſuper hoc aliqua poſſit vlterius dubitatio ſuboriri: apoſtolica auctoritate declarando ſtatuimus ⁊ ſtatuendo etiam declaramus: vt cuz huiuſmodi electio fuerit facienda cuſtodes vniuſcuiuſqꝫ prouincie vnum ex ſe ipſis conſtituant vt ei vices ſuas cõmittant: ipſumqꝫ ad locum in quo electio eadem tunc fuerit celebranda tranſmittant: illeqꝫ qui ſic ab ipſis cuſtodibus conſtitutus extiterit vnam vocem duntaxat pro ſe ⁊ eis omnibus habeat ⁊ intelligatur habere: ac pro vna voce tantummodo ab alijs admittatur: preſertim cum hoc a prefati Gregorij predeceſſoris noſtri tempore vſqꝫ nunc fuerit obſeruatum. Et ſi etiam cuſtodes illius prouincie in qua huiuſmodi debebat electio celebrari preſentes aderant in loco ad hoc tunc temporis deputato: non omnes ad eandem fuerint electionẽ admiſſi: ſed vnus ipſorum ab eis tunc communiter conſtitutus pro ipſis omnibus admiſſus extitit ad eandem pro ſe ac eis vnam vocem tantummodo ſit habiturus: ⁊ ſic volumus in poſteruz obſeruari. Nulli ergo omnino hominum ⁊c. Datum reate. iij. Idus martij Pontificatus noſtri Anno primo. ano 1288

Bonifacius epiſcopus ⁊c. Generali ⁊ prouincialibus miniſtris ac vniuerſis fratribus ordinis fratrum minorum. Inter ceteros ordines quos celeſtis agricole ſumma benignitas in horto plantauit eccleſie ſacrum veſtrum ordinem iam per orbis prouincias ſuperna gratia propagante diffuſum dum minori fungeremur officio ſyncera charitate dileximus: ad ſtatum eius feliciter promouendum ſollicitis ſtudijs intendentes. Nec minuit itaqꝫ ſed auxit potius circa ipſum prehabite dilectionis affectum perſone noſtre ſubſecuta promotio ad apicem apoſtolice dignitatis: cum tanto propenſius ad ipſius ordinis intendamus augmentum: quantum a nobis facultas preſtantior ꝗꝫ noſtris non exigentibus meritis noſcitur celitus attributa. Licet igitur nõnulli romani pontifices predeceſſores noſtri prefatum ordinem a prelatorum iuriſdictione quorumlibet prorſus exemerint: ipmqꝫ fore decreuerint ꝑ ipſorum lr̃as ſpãles exemptũ: nos tñ ordinem ipm ob ſalutis fructus innumeros q ex ipſo

Boni. 8. concedit exẽptionez nr̃o ordini eũ ſedi ap̃lice ſubmittens.

noſcuntur aīabus fidelium ꝓuenire gerentes in viſceribus charitatis: ⁊ ꝓpterea nolentes omnino: vt quiſq̃ cuiuſcūq; ſit ordinis, dignitatis, cōditionis aut ſtatus vos generaliter aut ſpecialiter ac prefatum ordinem ſuper exemptione ipſius ac alijs veſtri ordinis libertatibus ⁊ immunitatibus quibuſcūq; ſub quauis forma vel expreſſione verborum vobis ⁊ eidem ordini ab apl̃ica ſede conceſſis impugnare: turbare ac impetere valeat vel quomodolibet moleſtare: vos ⁊ ordinem ipſum ab omnium ⁊ ſingulorum quorumlibet prelatorum ⁊ perſonarum eccl̃iaſticarum omnimoda poteſtate ac iuriſdictione prorſus eximimus de apl̃ice plenitudine poteſtatis: decernenentes vos ⁊ ordinē ſupra dictum immediate nulloq; medio eidem ſedi ſoli tantūmodo Romano pontifici ſubiacere. Preterea eccleſias, oratoria, domos, loca, libros, vtenſilia ⁊ alia quelibet mobilia ⁊ immobilia quorum vſum licite habere noſcimini cum ceteris omnibus quocūq; modo vel quauis cauſa pertinentibus ad predicta ⁊ ad aliquod predictorum in ius ⁊ ꝓprietatem beati Petri apl̃ica auc̃tate ſuſcipimꝰ in ꝑpetuū valitura: illis ex eis dūtaxat exceptis in quibus euidenter ⁊ expreſſe donatores ſeu tranſlatores ſibi ꝓprietatem ⁊ dn̄ium conſtiterit reſeruaſſe. Eccleſias inſuper oratoria, domos ⁊ loca predicta que tenetis ⁊ inhabitatis ad preſens ac tenebitis ⁊ inhabitabitis in futurum dū ⁊ quotiens vos illas tenere ⁊ inhabitare contigerit: exempta prorſus exiſtere nulloq; medio ſedi ſubeſſe decernimus prelibate. Nulli ergo omnino ⁊c. Datum Rome apud ſanctum Petrum. iij. idus nouembris Pontificatus noſtri Anno primo.

ano 1295

Boniſa. 8. inouat lr̃as Innocē. tij. 4. diſponentes circa monaſteria monialiū S. Clare.

BOnifacius epūs ⁊c. Generali ⁊ ꝓuincialibus miniſtris ordinis fratrum minoꝝ. Quaſdam lr̃as fe. Re. Innocētij pape. iiij. predeceſſoris noſtri que nobis preſentate fuerunt inſpeximus diligenter. ⁊ earum tenorem vt de ipſis habeatur in poſterum certitudo de verbo ad verbum preſentibus fecimus annotari. Qui talis eſt. Innocentius epūs ſeruus ſeruorum dei, dilectis filijs generali ⁊ ꝓuincialibus miniſtris ordinis fratrum minorum ſalutem ⁊ apl̃icam benedictionem. Licet olim quibuſdam veſtrum per noſtras litteras formas diſſimiles continentes quedā monaſteria ordinis ſancti Damiani duxerimus cōmittenda: cupientes tamen eorum vtilitatibus ſic veſtro miniſterio ꝓuideri ne ſancte contemplationis ocium occurſu occupationum multiplicium valeat impediri: preſentiū auc̃tate ſtatuimus: vt dicte moniales vel alie ſiquas vobis ſub quacūq; forma cōmitti contigerit: apl̃ice ſedis indulgentia conceſſa vel concedenda in poſterum nō obſtante niſi expreſſam fecerit de preſentibꝰ mentionem: hoc ſolum a vobis cōmiſſionis noſtre beneficio conſequātur: videlicet vt ipſe ſub magiſterio ac doctrina veſtra ⁊ eorum qui pro tempore miniſtri fuerint debeant permanere: illis gaudentes priuilegijs que veſtro ordini ſunt conceſſa vel in poſterum concedentur: ⁊ contraria conſtitutione ipſius ordinis non obſtante animarum ſuarum ſollicitudinem ge

rentes ⁊ curã: ac eis de ꝯſtitutiõibus vr̃i ordinis q̃ ipis ꝯpetunt exhibẽ-
tes: eiſdẽ monaſterijs p vos ⁊ alios frẽs vr̃os quos ad hoc idoneos vi-
deritis quotiẽs expedierit viſitatiõis officium impendere ſtudeatis: cor-
rigendo ⁊ reformãdo ibidẽ tã in capite q̃ in mẽbris q̃ correctionis ſeu
reformatiõis officio noueritis indigere. Inſtituatis nihilominꝰ ⁊ deſti-
tuatis: mutetis ⁊ ordinetis ꝓut ſm deũ videritis expedire. Electio tamẽ
abbatiſſe libere ptineat ad conuentũ. Cõfeſſiones earũ audiatis ⁊ mini-
ſtretis eis eccleſiaſtica ſacra. Et ne pro eo ꝙ in eiſdẽ monaſterijs fratres
vr̃i ordinis reſidere ꝯtinue nõ tenẽt, p defectu ſacerdotis poſſit piculũ
iminere: ad confeſſiones earũ in neceſſitatis articulo audiendas ⁊ mini-
ſtrãda ſacra predicta necnõ diuina officia celebrãda deputetis aliquos
diſcretos ⁊ ꝓuidos capellanos. Quo circa diſcretioni vr̃e p aplica ſcri-
pta mãdamꝰ: quatenus p̃miſſa oĩa iuxta cõſtitutiõis hmõi tenorẽ cum
eas vr̃o incorpari ordini nõ velimꝰ: curetis diligẽter ⁊ ſollicite adimple
re. Nulli ergo ⁊c̃. Datũ lugduni. iiij. idus Julij põtificatꝰ nr̃i anno. iiij.
Nos igit̃ eiuſdẽ p̃deceſſoris nr̃i veſtigijs inherẽdo: predictas lr̃as ⁊ ꝓ
ceſſꝰ p eas hitos approbãtes: ac oĩa in lr̃is ipis conceſſa que idẽ p̃deceſ
ſor noſter ſtatuit inuiolabiliter obſeruari debere aucte p̃ntiũ decernẽtes
diſcretioni vr̃e inſtar dicti p̃deceſſoris p aplica ſcripta mãdamꝰ: quate-
nus oĩa premiſſa etiã ſi eedem lr̃e de cetero nullatenus apparerent cir
ca prefata monaſteria ⁊ eoꝝ pſonas ſiue ordinis ſancte clare ſiue ſancti anno 1296
damiani ſiue minoriſſe dicantur: exequi diligenter ⁊ ſollicite ſtudeatis.
Nulli ergo ⁊c̃. Datũ anagnie. v. nonas Julij pontificatꝰ noſtri anno. ij.

MAtthеus miſeratione diuina
ſancte marie in porticu diaconus Cardinalis venerabili ⁊
dilectis in chriſto fr̃ibus generali ⁊ vniuerſis ꝓuincialibꝰ
miniſtris ordinis fratrũ minoꝝ ſalutẽ in dño. Inter cete-
ra que humeris nr̃is incũbũt: multũ nos angit cura monaſterioꝝ ordi-
nis ſancte clare: que regulã a fe. re. dño Urbano papa. iiij. editam qua
cardinalis qui pro tempore fuerit gubernator veſtri ordinis mõaſterijs
ipis preficitur ſuſceperunt ⁊ quorũlibet alioꝝ que ſunt noſtre cure ꝯmiſ
ſa. Nec videmus nos ad id poſſe ſufficere: niſi onera noſtra circa curã eã-
dem per veſtra ⁊ fratrũ veſtri ordinis miniſteria releuẽtur. Sane hmõi anno 1303
nr̃a onera tanto credimus poſſe ſaniori ꝯſcia ſupportare: quãto ipſa mo
naſteria viſitari ⁊ reformari contigerit per vos ⁊ prudentiũ fratruꝫ dicti
ordinis miniſterium ⁊ doctrinam. Ex hoc enim ſperamus ꝙ deo aucto-
re poterunt in debita honeſtate ſeruari: ⁊ conſequi ſtatuta gratum deo,
exemplarem mundo ⁊ ſibi ſalutiferam ⁊ quietum. Et quoniã in deſide-
rijs noſtris hoc agitur: vt prefata monaſteria pacifice viuant ⁊ ſalubriter
gubernẽtur: ⁊ ꝙ regularis obſeruantia tam in capite q̃ in membris vi-
geat in eiſdẽ: ideo viſitationis. inquiſitionis. correctionis ⁊ reformatiõis
officium monaſterioꝝ dicti ordinis vobis generali miniſtro quo ad ſin-
gula dicta monaſteria vbilibet conſtituta que dictam regulã a p̃fato dño

Matthꝰ car-
di. ⁊ protector
ordinis ꝓcedit
in formã circa
curã monialiũ
ſ. clare hñdaꝫ
⁊ alia plura.

Urbano editam ſuſceperunt: necnō ꝛ monaſterioꝝ tā ſancte clare de aſ
ſiſio ꝙ͂ oīum aliorum que ſunt noſtre gubernationi ꝯmiſſa vel in poſterꝝ
ꝯmittētur: ac vnicuiqꝫ veſtrū ꝓuincialiū miniſtroꝝ quo ad ea que de p̄di
ctis monaſterijs tātūmodo que fuerint infra limites ꝓuinciarū ꝯmiſſaꝝ
veſtro regimini vel ꝯmittendarū in poſterū: p̄ſitium tenore duximus cō
mittendū: attente rogantes vt deum habentes pre oculis: q̄ vobis ꝯmit
tim⁹ exequamini diligēter. ¶ Ut igitur leui⁹ ferre poſſitis onera ꝯmiſſio
nis prefate: volumus atqꝫ ꝯcedim⁹: vt non ſolū vos generalis miniſter
vbiliſbet ſed ꝛ quilibet veſtrū ꝓuincialiū miniſtroꝝ vnum vel plures frēs
idoneos in ſuis ꝓuincijs ad tale officiū exequendū inſtituere ꝛ deſtituere
valeatis de conſilio fratrum ſue ꝓuincie diſcretoꝝ: qui quādo ꝛ vbi ex.
pediens fuerit dictis monaſterijs beneficium viſitationis. inquiſitiōis.
correctionis ꝛ reformationis impendāt: ipoſqꝫ viſitatores poſſitis mul
tiplicare ꝛ minuere ſcḋm ꝙ multitudini ꝛ diſtantie monaſterioꝝ ꝛ lōgitu
dini ꝛ latitudini prouinciarum videritis expedire. ¶ Ingreſſus autē ve.
ſter ꝛ viſitatoris cuiuſlibet intra eorum clauſurā intrinſecā cum duobus
vel tribus ſocijs ordinis veſtri fiat ad dictū officium ſeu beneficiū impē
dendum. Sic autē viſitatoribus vt premittitur inſtituendis a vobis viſi
tationis infra certos limites ꝛ viſitandi, inquirendi. corrigendi ꝛ refor.
mandi certa monaſteria officium cōmittatur: ꝙ in eodem monaſterio
viſitantium ſeu viſitatorum plurium ſuper eiſdeꝫ viſitatio. inquiſitio. cor
rectio ꝛ reformatio non concurrant: ſed vnuſqſqꝫ viſitatorum in decretꝫ
ſibi monaſterijs ꝛ infra certos limites conſtitutis. viſitationis. inquiſitio
nis. correctionis ꝛ reformationis officium exequatur. Excitamus quoqꝫ
prudentiam veſtram: vt prouide indagetis qualiter cōmiſſa ꝛ commit.
tenda viſitationis. inquiſitionis. correctionis. ꝛ reformationis officia vi
ſitatores hmōi exercebunt: ꝛ informetis. corrigatis ꝛ amoueatis eoſdeꝫ
ꝓut fuerit opportunū. ¶ Omnibus aūt taꝫ abbatiſſis ꝙ͂ ſororibus ꝛ ſer
uitialibus necnō capellanis. conuerſis ꝛ ceteris de familia p̄dictoꝝ mo.
naſterioꝝ p̄ſitium tenore mandam⁹: quatenus vobis ꝛ alijs qui ad viſi.
tationis. inquiſitionis. correctionis ꝛ reformationis officium ſunt aſſū.
pti vel in poſterum aſſumentur: in omnibus que ad idem officium perti
nent obediant ꝛ intendant. ¶ Facietis etiam ipis de diuinis officijs ꝑ fra.
tres veſtri ordinis vel alios prout expedire videbitur prouideri: prouiſu.
ri monaſterijs ſupradictis de fratribus moraturis in eis quotiens expe.
dire videritis pro ipoꝝ cōmodo ꝛ abbatiſſarū ſalute necnon ſororum fa
milie ꝛ perſonarum degentium in eiſdem. Nihilominus eis in oppor.
tunitatibus illis que ipis temporaliter imminēt vel in antea imminebūt
per vos ꝛ fratres atqꝫ amicos veſtri ordinis conſilijs. ſubſidijs ꝛ fauori
bus prout veſtra ꝛ ordinis veſtri patietur honeſtas ſtudeatis aſſiſtere ꝛ
adeſſe. ¶ Ad hec prudentiam veſtram excitamus attente: vt vos ꝛ viſita
tores qui erunt pro tempore diligentius attēdatis: ꝙ in monaſterijs mē
dicantibus in quibus conuentus ſeu ſorores cum familijs ꝛ in monaſte
rijs degentibus non poſſint de ipſoꝝ monaſteriorū facultatibus ſuſten
tari: non fiat monialium ſeu ſororum multiplicatio oneroſa. Poſſet. v.

periculum fore multas perſonas mendicantes claudere ſub clauſura nõ
habẽtes vnde poſſint de monaſterioꝝ facultatibꝰ ſine mẽdicitate ſaltẽ
aliqualiter ſuſtentari. Ex hoc eni nõnũq̃ daẽ occaſio recipiẽdi ſorores p
ſimoniacã prauitatẽ ꝓpter paupertatẽ: pſone nobiles paupes licet ſancte
ↄuerſatiõis ⁊ vite gratis recipi in monaſterijs recuſant: qꝛ nõ hñt pecu-
niã ſiue bona q̃ ad monaſteriũ ſecum portent. Hec experientie doctrina
nos docet: hec in lucem veniunt cum a nobis petitur vt cum receptis ⁊
recipientibus ſimoniace diſpenſemus. ¶ Ceterum ea que ſcdm̃ premiſ-
ſa per vos miniſtros fieri volumus: vobis pñtium tenore cõmittimus
exequenda. Illa vero que per viſitatores predictos necnõ ⁊ fratres ve-
ſtri ordinis fieri volumus ſeu ꝓcedimꝰ vt pñtibus exprimũtur: eiſdẽ vi
ſitatoribus ⁊ fribus aſſumptis ⁊ aſſumendis a vobis eodem tenore du
ximus ↄmittenda. ¶ Ut aũt liberum vobis ſit piam dare operam his q̃
dictorum monaſteriorum prefatarũ abbatiſſarũ ⁊ ſororum conſolationẽ
⁊ profectum reſpicere dignoſcuntur: ⁊ ne capl'm veſtre regule vel decla-
rationis cuiuſlibet ſubſecute quo ab ingreſſu monaſteriorum monacha-
rum fratres arctantur ijs que preſentibus continentur poſſit obſiſtere:
auctẽ apſica qua fungimur in hac parte tenore pñtium lnias concedimꝰ
ſpecialem: vt pro premiſſis ⁊ pro exhibẽdis eccleſiaſticis ſacris celebrã
dis diuinis, predicationibus faciẽdis, impendendis cõſilijs ⁊ pro pijs
⁊ rationabilibus cauſis congruis vel honeſtis necnon ⁊ alijs que ipſis
abbatiſſis ⁊ ſororibus, capellanis, conuerſis ⁊ familiaribꝰ extiterint op
portuna quotiẽſcũq̃ ſcdm̃ deum expedire videbitur: vos generalis mi
niſter ad ſingula monaſteria dicti ordinis necnõ ⁊ ad alia nobis ↄmiſſa
vel ↄmittenda ⁊ vt quilibet veſtrum ꝓuincialium miniſtrorum ad dicta
monaſteria ⁊ ad alia nobis ↄmiſſa vel ↄmittenda q̃ fuerint infra ꝓuinci
as veſtre adminiſtratiõis ↄmiſſa poſſitis accedere cũ vno vel pluribus
fribus vr̃i ordinis quos ducetis vobiſcum: etiã ſi expedire videritis in-
trinſecam clauſurã cum duobus vel tribus fribꝰ introire: ⁊ fratres ve-
ſtri ordinis accedere poſſint ad ea loca ad que alijs licet accedere: quan
do a vobis generali quo ad omnia monaſteria ſupradicta vel ipſorum
aliqua vel aliquod: vel quando a ſingulis vobis miniſtris ad dicta mo-
naſteria ⁊ infra prouinciam vniuſcuiuſq̃ veſtrum adminiſtrationi com-
miſſa ipſorum aliqua vel aliquod fuerint deſtinati: vel quando per illum
ſeu illos fuerint miſſi quibus mittendi vel deſtinandi ſpecialiter conceſ-
ſeritis poteſtatem. ¶ Necnon viſitatoribus monaſterioꝝ ipoꝝ inſtitutis
⁊ inſtituendis in poſterum ſimilẽ accedendi ad monaſteria ſue viſitatio
ni ↄmiſſa cum vno ſocio pro premiſſis ⁊ alias vbi neceſſitas vel vtilitas
hoc expoſceret lniam ſpecialiter elargimur. Et etiam accedendi ad mo
naſteria ipſa ⁊ intrandi intrinſecam clauſurã cum duobus ſocijs vel tri-
bus viſitationis, inquiſitionis, correctionis vel reformatiõis cauſa aut
alia neceſſitate vel vtilitate vrgente. ¶ Concedimus inſuper vobis gene
rali miniſtro vt ad ſingula monaſteria que fuerint ordinis ſancti Dami-
ni eo tempore quo dñs Urbanꝰ edidit regulam ſupra dictam nec ipſam

regulã poſtmodũ ſuſceperũt: ⁊ vobis miniſtris ꝓuincialib⁹ ad ſingula
monaſteria talia infra vr̃as ꝓuincias ꝯſtituta cum vno vel plurib⁹ fri-
bus poſſitis accedere: ad hoꝛtandũ, monẽdũ ⁊ inducendũ abbatiſſas, ſo
roꝛes ⁊ pſonas monaſterioꝝ ipoꝝ vt recipiant regulam a pꝛefato dño
Urbano editam: ⁊ vt ad hoc poſſitis fratres oꝛdinis vr̃i mittere: ⁊ frib⁹
ipis vt miſſis taliter ad ea poſſint accedere lnĩam ſpãlem. ¶ Foꝛma autẽ
viſitationis quam a vobis ⁊ viſitatoꝛibus inſtitutis vel inſtituẽdis a vo
bis volumus obſeruari hec eſt. Quilibet veſtrum viſitare volens ⁊ quili
bet viſitatoꝛ inſtitutus ⁊ inſtituendus in monaſterijs ſue viſitationi cõ-
miſſis circa abbatiſſas, ſoroꝛes ⁊ ſeruitiales, capellanos ⁊ ꝯuerſos cete-
raꝫ monaſterioꝝ familiã ſaltem ſemel in anno in officium viſitationis
exerceat: exceſſus coꝛrigat publicos ⁊ priuatos: ſed de coꝛrectis ſe nulla-
tenus intromittat: niſi foꝛſitan fuerint illegittime vel inſufficiẽter aut in
diſcrete coꝛrecti. Alias nr̃e intentionis exiſtit ꝙ eodem anno viſitatiões
inquiſitiones, coꝛrectiones ⁊ reformationes que per miniſtros fient cuꝫ
viſitationib⁹, inquiſitiõibus, coꝛrectiõibus ⁊ reformatiõibus viſitatoꝝ
ſuper eiſdem articulis nõ concurrant. Nullã abſoluat abbatiſſaꝫ a mo-
naſterij regimine niſi de conſenſu ⁊ voluntate toti⁹ ſui conuentus vel ma
ioꝛis partis eiuſdem. Cum conſenſu tamen totius conuentus vel maio-
ris partis ipius abbatiſſam abſoluere poterit: cum ſcðm deũ viderit ex
pedire. ¶ Electiones aũt abbatiſſarum quas celebꝛari contigerit in mo-
naſterijs conſtitutis in vltramontanis partibus ſeu extra italiam vel in
ſclauonie ſeu romanie ꝓuincijs quouſqꝫ aliud duxerimus oꝛdinandũ, in-
quiſita de electionũ foꝛma, eligentiũ ſtudijs ⁊ electarum meritis: diligen
tius veritate: de aliquoꝛum diſcretoꝝ fratrum conſilio conuocato confir
met ſi eas inuenerit canonice ⁊ de perſonis idoneis celebꝛatas: faciens
ipis electis a ſuis ſubditis obedientiam ⁊ reuerentiam debitam exhibe-
ri. Alioquin eis rite caſſatis: faciat monaſterijs de perſonis idoneis i ab
batiſſas aſſumendis per electiones canonicas ꝓuideri: ad confirmatio-
nes vel infirmationes electionum ipſarum ⁊c. pꝛout dictum eſt ſuperi⁹
proceſſurus. Super infirmatione vero ⁊ confirmatione electionum que
fient in monaſterijs intra italiam conſtitutis extra pꝛouinciaꝫ ſclauonie
ad nos habeatur recurſus. ¶ Soroꝛes vel ſeruitiales nũqꝫ de monaſte-
rio ad monaſterium transferant niſi cauſa regiminis vel ſocietatis abba
tiſſarum abſqꝫ noſtra licentia ſpeciali: vel niſi quando electa vel electe de
vno monaſterio ad aliud transferuntur cauſa regiminis cum ſocia vel ſi
ne ſocia ⁊ poſtea fuerit abſoluta vel fuerint abſolute: quia tunc tam abſo-
lutis ꝙ̃ ſociabus que ſecum iuerunt vel ibunt poteſt quilibet veſtrum da
re licentiam ad pꝛimum monaſterium redeundi: vtriuſqꝫ monaſterij ab-
batiſſarum ⁊ conuentuum vel maioꝛis partis ad hoc accedente conſen-
ſu. Et huiuſmodi reditus fiat cum ſocietate decẽti que congruat oꝛdinis
honeſtati. ¶ Inſuper viſitãtes ⁊ viſitatoꝛes inquirãt diligenter de iurib⁹
monaſterioꝛum ſiue bonis atqꝫ pꝛouentibus, redditibus ⁊ iudicijs le-
gatis monaſterijs ſiue ſanctis. ⁊ de his qualiter diſpenſentur ⁊ quomo-
do gubernentur: ⁊ ſpecialiter ꝙ nulla pꝛofeſſa ꝓpꝛietaria inueniatur

in monaſterijs ante dictis. Super quibus debita ratio exigatur atq; red
datur ſaltem ſemel in anno: ⁊ puniantur abbatiſſe ⁊ alie que inuente fue-
rint ꝓprietarie vel culpabiles ſeu remiſſe vel etiam negligentes. Eaſdez
abbatiſſas ⁊ ſorores ſepius admoneant: vt receptiones ſimoniacas om
nino non faciant: ⁊ ꝙ in receptionibus nihil interueniat quod receptio
nes ipſas īficiat vel infirmet. ¶ Specialiter autem vnuſquiſq; viſitans
miniſter ſeu viſitator inſtitutus vel inſtituendus in poſterum diligenter
attendat ⁊ faciat ꝙ bene ꝓuideatur abbatiſſis, ſororibus, ꝯuerſis ⁊ fami
lie monaſterioꝝ: ⁊ tā de diuinis officijs q̄ȝ de eccleſiaſticis ſacris ⁊ alijs
que ad ſalutē ꝑtinent aīarum ⁊ de ſtatu ⁊ ꝯditionibus cuiuſlibet mona-
ſterij perquirant attentius: vt circa ſtatum vniuſcuiuſq; ꝓut magis ho-
neſtati ⁊ vtilitati expedire viderit iuxta qualitatem perſonarū locoꝝ ⁊ eti
am regionum ordinent: diſponāt: ⁊ vt regularis obſeruātia tam in clau
ſura q̄ȝ honeſtatibꝰ alijs vigeat in eiſdē: oīſq; materia nocibilis relegeť
ab ipis. ¶ Jngrat etiā ſpāliter q̄liter in ſingulis monaſterijs ſingula ob
ſeruēť: ac corrigat ⁊ reformet tā in capite q̄ȝ in mēbris q̄ correctiōe ⁊ re-
formatiōe nouerit indigere. Opponētes ſe ⁊ non obtēperātes circa pre
miſſa auc̄te nr̄a quā vobis generali ⁊ ſingulis miniſtris viſitantibꝰ nec
nō viſitatoribꝰ pn̄tibꝰ ⁊ futuꝝ ꝯmittimꝰ ꝑ cenſurā eccl'iaſticā ꝯpeſcēdo
¶ Volumꝰ etiā vt p̄ter cōem viſitationē quā ſaltē ſemel in āno dȝ facere
quilibet viſitans vel viſitator ꝓut ſupius ꝯtineť: ꝓ quouis articulo emer
gēte in aliquo monaſterio viſitatiōis, inq̄ſitionis, correctiōis ⁊ reforma
tionis officiū ꝑticulariter vel generaliter aliq̄n viderit opportunū: iuxta
p̄miſſā formā illud adeo ſolerter impendat: vt quietem diligentes ⁊ pa-
cem eiſdē ꝑfrui valeāt: ⁊ inſolentes ꝓut ꝯuenit ꝯpeſcāť. Sane qꝛ in his
que ꝑ miniſtros vel viſitatores nō poſſent vtiliter exerceri diuina ꝓpici-
ante clemētia adeſſe ꝓponimus ⁊ ꝯſilium ⁊ auxilium fauorabiliter imꝑ
tiri: volumus vt q̄cūq; articulꝰ ſeu caſus emerſerit in quo nr̄m videatur
expectandū ꝯſiliū ad nos recurri poſſit: vt emergētibꝰ caſibꝰ ꝑ nos poſ-
ſit remediū debitū adhiberi. Ceterū nr̄i fore beneplaciti cognoſcatis: vt
tranſcriptū pn̄tis ꝯmiſſionis in ſingulis monaſterijs habeať: vt abbatiſ
ſis ⁊ ſororibus alijs liqueat q̄n ⁊ pro q̄bꝰ ab eis vnuſq̄ſq; miniſter vl' vi
ſitator fuerit requirendꝰ: ⁊ vt de ijs q̄ facimꝰ ⁊ ꝓcedimꝰ ꝑ pn̄tes nō debeāt
dubitare. Nec volumꝰ vos latere ꝙ nos illoꝝ monaſteriorū gubernatio
nē ⁊ curā gerimꝰ: q̄ p̄fati dn̄i vrbani regulā ſuſceperūt: necnō ⁊ monaſte-
rioꝝ ſancte clare de aſſiſio ⁊ alioꝝ q̄ ex ſua regula vel ex p̄uilegio ſubſūt
vel ſubeſſe debent cardinali qui eſt ⁊ erit ꝓ tp̄e veſtri ordinis gubernator
Demū vr̄am prudentiā excitamꝰ ⁊ hortamur in dn̄o: nihilominꝰ obſe-
cramus per aſperſionē ſanguinis dn̄i noſtri ieſu chriſti: vt p̄miſſa omnia
ſic prudenter ⁊ ſollicite exerceantur ⁊ fiant a vobis: ꝙ fructus deo acce-
ptus ⁊ monaſterijs vtilis ⁊ conſolatorius inde proueniat: ⁊ tam noſtra
ꝯſcientia q̄ȝ veſtrorum miniſtroꝝ ⁊ viſitatorum conſcientie in tuto conſi
ſtant: ⁊ nos ⁊ vos eterne retributionis premiuȝ ꝯſequi valeamus: noſq;
vna cum predictis abbatiſſis ⁊ ſororibus vobis ⁊ veſtro ordini amplíꝰ
in domino aſtringamur. Datum rome apud ſanctum petrum. vij. idus

aprilis, Anno domini, Mccxcvij, pontificatus domini Bonifacij, viij, anno tertio,

Alia lr̃a euſdẽ de eadẽ materia,

MAttheus miſeratione diuina ſancte marie in porticu diaconus cardinalis venerabili ⁊ religioſis viris dilectis in chriſto fr̃ibus generali ⁊ vniuerſis ꝓuincialib⁹ miniſtris ordinis fratrũ minoꝝ ac viſitatoribus inſtitutis ſalutem in dño, Ignorãtia ſexus feminei in monaſterijs ordinis ſancte clare receptiones pſonarũ quãꝙ ſiunt minus canonice: quod ex eo colligimus: ꝙ nõnunꝗ̃ pro recipiẽtib⁹ ac receptis per ſimoniacã prauitatem diſpenſatio poſtulatur, Huic igit̃ morbo tam peſtifero ⁊ infectiuo medicinã cupientes apponere ⁊ aĩarũ ꝓuideri ſaluti; diſcretioni veſtre p̃ſtium tenore duximus ꝯcedendũ: vt ꝗlibet veſtruz abbatiſſas, ⁊ ſorores monaſterioꝝ ſibi ꝯmiſſoꝝ ex parte noſtra moneat ⁊ inducat ſub amotiõis abbatiſſarũ a regimine ⁊ ſoroꝝ trãſlationis ad alia monaſteria penis; vt ab hmõi receptionib⁹ ſimoniacis decetero ꝓrſus abſtineant: ⁊ oſtendatis eis ꝙ̃ ſit graue peccatũ ⁊ periculoſum ſimoniacis receptionibus preſtare ꝯſenſuz, Verũ ꝗ̃ntum ad receptiones ſororum ſeruitialiũ ⁊ ꝯuerſoꝝ monaſterioꝝ ipoꝝ tam cum abbatiſſis ⁊ ſororib⁹ recipientibus ꝙ̃ cũ ſororibus ⁊ ſeruitialib⁹ ⁊ ꝯuerſis receptis ꝑ hmõi vitiũ p̃tãtem vnicuiꝙ vr̃m ꝯcedim⁹ diſpenſandi cum illis tm̃ que cure ſue fuerint ꝯputate: ita ꝙ ſorores ⁊ perſone recepte poſſint in ipis monaſterijs remanere, Primitus tamen abſoluat tam pſonas receptas ꝙ̃ recipientes que indigebũt ab excõicatiõis ſñia ſi forſitan incurrerũt ꝓ eo ꝙ in caſibus nõ ꝯceſſis vel per modũ nõ licitũ perſone extrinſece infra clauſurã monaſterioꝝ hmõi ſunt admiſſe contra ordinationẽ vel inhibitionẽ ſeu preceptũ fe. re, Greg. pape. ix, Cõcedim⁹ etiam p̃tãtem abſoluẽdi modo p̃miſſo abbatiſſas ſorores ⁊ ſeruitiales monaſterioꝝ ordinis dicte ſancte q̃ alias admiſerunt pſonas extrinſecas ꝑ modũ non licitum vel in caſibus nõ ꝯceſſis, Sed ⁊ perſonis que illicite intrauerũt quilibet vr̃m poſſit iuxta formã eccl'ie beneficiũ abſolutionis impendere: niſi forſitã interueniſſet ſic enormis exceſſus ꝙ ſup eo videatur ſibi nr̃m ꝯſiliũ requirẽdũ, Et qr auctas ſic vobis ꝯmiſſa ſup p̃miſſis ⁊ quolibet p̃miſſoꝝ tm̃ ad p̃terita ſe extendit: nos dubijs ꝯſciaꝝ q̃ poſſẽt oriri occurrere volẽtes declaram⁹ ⁊ volum⁹: ꝙ null⁹ vr̃z aſpiciat ad datã inferius annotatã ſed ad diẽ quo ſibi p̃ñtes fuerint aſſignate, ¶ Similiter dexim⁹ ꝯcedẽdũ: ꝙ abbatiſſas ſorores ſuitiales ⁊ familias mõaſterioꝝ ordinis memorati vnuſqſꝙ vr̃z abſoluere poſſit ꝓ violẽta iniectiõe manuũ in ſeipſas tã de p̃teritis ꝙ̃ de futuris: niſi c rea hoc ꝑ effuſionẽ ſãguinis interueniſſet enormis exceſſ⁹, Hoc idẽ ꝯfeſſores poſſint: p̃ſertim qñ miniſtri vel viſitatoris p̃ñtia ifra duos dies naturales haberi nõ poſſet: ⁊ puiſo ꝙ ſingulas ſupra dictas pſonas que offenderint in p̃dictis ⁊ quolibet p̃dictoꝝ taliter puniat culpaꝝ quãtitate ⁊ pſonaꝝ q̃litate pẽſatis: ꝙ decetero ſe nõ credãt impune tm̃ facin⁹ ꝯmiſiſſe, ¶ Preterea cuz ſint multa monaſteria q̃ familiares nõ hñt extrinſecos q aſſocient medi-

cos.minutores ⁊ ꝑſonas alias q̃ in caſib⁹ ꝯceſſis a regula dicte ſancte
clare habent clauſuras monaſterioꝝ ipoꝝ intrinſecus introire: ꝓuidem⁹
ꝓpter excõicatiõis ꝑiculũ ⁊ ꝯceaim⁹: ꝙ vnuſqſq; vr̃m ⁊ ꝯfeſſoꝝ cuꝫ ſo-
cio ſibi deputato vel ip̄o impedito cũ alio idoneo eiuſdẽ ordinis poſſint
familiariũ vices gerere in hac p̄te. Hoc idẽ dicim⁹ de monaſterijs q̃ fa-
miliares hñt qñ nõ inuenirent in tali neceſſitate parati. ¶ Iteꝫ ꝯcedim⁹
ꝙ ꝑ eiſdẽ caſibus ꝑ quib⁹ ꝯfeſſores monaſterioꝝ ipoꝝ ſolent ſeu poſſũt
clauſuras intrinſecas introire: ꝑ eiſdẽ ingredi quilibet vr̃m poſſit qñ ⁊
quotiẽs fuerit opportunuꝫ. Liceat inſuper vnicuiq; vr̃m ingredi clauſu
ras eaſdẽ ꝑ illis caſibus ſiue exceſſibus corrigẽdis qui p̄ter cõem viſita-
tionẽ emergerent nec poſſent ꝯgruenter expediri ad cratem. ¶ Demum
prudentiã vr̃am hortamur ⁊ monem⁹ attente: vt abbatiſſas ⁊ ſorores i
ducatis pro poſſe ꝙ in eiſdem monaſterijs ꝯſanguineaꝝ multiplicatio-
nẽ vitare ꝓcurẽt: p̄ſertim cũ ad magnã monaſterioꝝ pacẽ ꝑuenire noſca
tur. ¶ Ceterũ cũ ſorores ſibi minui faciant ⁊ mederi in locis ſecretis iter-
dũ: ꝯcedim⁹ ꝙ hmõi minutrices ⁊ medice poſſint ſole intrare clauſuras
p̄dictas: ⁊ abbatiſſis ⁊ ꝯuentibus admittendi eaſdem ꝯcedim⁹ p̄tãteꝫ.
Volum⁹ tamen ⁊ mãdamus ſingulis abbatiſſis: ꝙ duas vel tres ſoro-
res maturas aſſignẽt q̃ minutrices ip̄as obſeruent ⁊ medicas: ne infra
clauſurã alicui de ſororibus loquãt ad partẽ. ¶ Liceat abbatiſſis ⁊ ꝯuen
tibus ordinis ſepe dicti abbatiſſas ⁊ ſocias ac ſorores q̃ transferuntur
necnon ꝯſeruitiales q̃ mittũt ab abbatiſſis ſuis ꝓ negocijs qbuſcũq; in
tra clauſuras intrinſecas admittere: ipiſq; etiã ſic trãſlatis ⁊ miſſis igre-
di liceat ⁊ comedere ibideꝫ ac etiã pnoctare ꝓ maiori ꝑſonaꝝ ⁊ ordinis
honeſtate: ꝓuiſo ꝙ hmõi trãſeũtes in monaſterijs ip̄is ſub p̄textu itine-
ris notabilẽ morã non contrahant fraudulẽter ſeu monaſterijs ip̄is dã-
noſam vel grauem: non obſtantib⁹ ſupra dictis omnibus regulariuꝫ ca
pitulis ordinis vtriuſq;. Datũ rome apud ſanctum petrũ. v. nonas maij
anno dñi. Mcclxcvij. pontificatus domini Bonifacij pape. viij. ãno. iij.

Bonifacius ep̃us ⁊c. Genera
li ⁊ ꝓuincialibus miniſtris ac vniuerſis frib⁹ ordinis fra-
trum minoꝝ. Habet veſtre deuotiõis aſſertio: ꝙ ordinis
veſtri fratres ab eccleſiarũ p̄latꝫ cũ in aliqb⁹ monaſterijs
⁊ alijs religioſis locis diuerſoꝝ ordinũ ſuarũ ciuitatũ ⁊ dioceſuꝫ itendũt
officiũ viſitationis impendere: inuitant vocant etiã ad defunctoꝝ cele-
brãdas exequias, generales ꝓceſſiones ⁊ predicationes faciendas ⁊ au
diendas confeſſiones etiam infirmorum. Et qꝛ fratres ipſi monaſteria
monialiũ ⁊ loca que ſancte clare ordinis nõ exiſtunt ingredi nequeunt ve
ſtra illis regula obſiſtente: ceteris religioſis ⁊ alijs tunc preſentibus mo
naſteria ⁊ alia loca intrantibus ſupra dicta: ꝓuidere ſup hoc (p̄ſertiꝫ cũ
fe. re. grego. papa. x. predeceſſor noſter certam ordinationẽ in hac parte
duxerit faciẽdã) de benignitate ſedis ap̄lice dignaremur. Nos itaq; ve
ſtris deuotis ſupplicatiõib⁹ inclinati: ꝙ memorati frẽs a prelatis eiſdẽ

Boni. viij. cõcedit frẽs a p̄latis ſuitatos poſſe cuꝫ ip̄is monialiũ ſ. clare monaſteria intrare.

ſicut premittitur inuitati poſſint vna cum ipſis monaſteria ⁊ loca p̄dicta cuiuſcūq; ſint ordinis libere ingredi ⁊ in eis moram contrahere prelatis ibidem preſentibus ante dictis vobis ⁊ ordini vſo auctate preſentium in dulgemus. Nulli ergo ⁊c.

Joā.xx. ꝯ quoſ dā fratricellos noiatos or. mi. ꝓcedit eos dā nans.

SAcra romana ac venerabilis eccleſia cui fauēte dn̄o licet immeriti preſidemus: ſicut religioſa ⁊ pia vota benigno fauore ꝓſequtur: ſic ſupſticioſos conatus in ſolentium hominuz deteſtat: videlicet ne ſub ouina pelle gregē dn̄icuz truculentia lupi rapacis inuadat: ſub pietatis imagine virus heretice prauitatis obrepat: ⁊ ſub pretextu cōuerſationis angelice incautis mentibus ſpūs malignus illudat: cuius rei gr̄a ſacris canonibus eſt interdictum: ne aliquis nouū ordinē aut religionē inueniat vel habitū noue religionis aſſumat: ſed qcūq; ad religionē venire voluerit: ingrediatur vnā de religionibus approbatis. Nōnulli tn̄ ꝓfane multitudinis viri q vulgariter fratricelli ſeu fratres de paupere vita aut binzochi ſiue bighini vel alijs noibus nūcupantur in partibus italie necnō inſule cicilie cōmittatu: ꝓuincie narbonenſis ⁊ toloſane ciuitatibus ⁊ prouincijs alijſq; diuerſis citraq; marinis ⁊ vltra marinis partibus: contra dictos canones habitum noue religionis aſſumere: congregationes ⁊ cōuenticula facere: ⁊ ſuperiores ſibi ipis eligere quos miniſtros ſeu cuſtodes ſiue guardianos aut noibus alijs appellant: plurimos ad eoꝝ ſectaz recipere: loca etiam de nouo cōſtruere: ſeu conſtructa recipere in quibꝰ habitant in cōi: publice mendicantes quaſi eoꝝ ſecta etiam foret vna de religionibus approbatis per ſe temeritate dānabili preſumpſerūt ⁊ preſumunt etiam inceſſanter. Et vt ipſoꝝ error veritas: ⁊ impietas religio reputetur plurimi eoꝝ regulam fratrum minoꝝ ⁊ ordinem quē ſanctꝰ franciſcus inſtituit ſe ꝓfiteri ⁊ ad litteram ſe conſeruare confingunt: q̄uis q̄; in obedientia generalis ⁊ prouincialium miniſtrorum ipſius ordinis non morentur: pretendentes ſe a ſancte memorie celeſtino papa quinto predeceſſore noſtro huiuſmodi ſtatus ſeu vite priuilegium habuiſſe: quod tamē etiam ſi oſtenderent non valerent: cuz bone memorie Bonifacius papa octauus predeceſſor noſter ex certis cauſis rationabilibus omnia ab ipſo celeſtino predeceſſore noſtro conceſſa que per ipſum Bonifacium nō contingeret approbari viribus penitus euacuauerit: dictūq; priuilegium vite non inueniatur per eundem Bonifacium approbatum. Quibuſdaz autem eorum dictum habitum ⁊ viuendi ritum a quibuſdam ep̄is ſeu eoꝝ ſupioribus vel alijs eccl̄iaꝝ prelatis accipere licuit contra formaz cōcilij generalis. Nōnulli etiā ex ipſis aſſerentes ſe eſſe de tertio ordine beati frāciſci penitentie cum voto predictum ſtatum ⁊ ritum eorum ſub velamine talis nominis ſatagunt palliare: cuz tamen in regula ipſius tertij ordinis talis viuendi ritus nullatenus ſit conceſſus. Et qr in eorum barathruz faciliter ruunt q conceptus ꝓprios patrum diffinitionibus anteponūt: ipſorumq; q̄; plurimi ſicut fide digna relatione percepimus a veritate catho-

lice fidei deuiantes eccl'iaſtica ſacramenta deſpiciunt: ⁊ errores alios ſtu
dent multipliciter ſeminare. Cum itaqꝫ talium damnanda temeritas in
eiuſdem fidei detrimentum. fidelium ſcandalum. prefati minorum ⁊ alio
rum ordinum obprobrium ⁊ in ſuarum ⁊ aliarum multarum animarum
perniciem redundare noſcatur: nos ſectam ritum ⁊ ſtatum huiuſmodi nō
obſtantibus premiſſis eorū excuſationibus quas friuolas reputamus:
⁊ quicqd per eos cōmuniter vel diuiſim ſub religionis cōuentus collegij
ſeu congregationis nomine vel colore attentatū exiſtit vel extitit: d̄ fra
trum noſtrorū conſilio auctoritate apoſtolica nullius fuiſſe vel eſſe decer
nimus firmitatis. Et quatenus de facto proceſſerunt de conſilio ⁊ aucto
ritate premiſſa reuocamus omnino: ac perpetue prohibitioni ſubijcim⁹:
⁊ ab eccleſia dei penitus abolemus: eiſdem perſonis ⁊ alijs quibuſcūqꝫ
ſub pena excōmunicationis quam eos ſi ſecus fecerint incurrere volum⁹
ipſo facto iniungentes expreſſe: ne ſtatum aſſumptum ſiue ſectam ⁊ ritū
huiuſmodi ab ipſis ſectentur vlterius vel ipſum de nouo aſſumere quo-
quo modo preſumant. Epiſcopos quoqꝫ ⁊ eorum ſuperiores ⁊ etiam ali
os prelatos quoſcunqꝫ qui predictis perſonis vel alijs ritum viuendi et
habitum ſupradictum preter ſpecialem apoſtolice ſedis auctoritatem cō
ceſſerint: predicte excōmunicationis iuris decernim⁹ ſubiacere. Dignū 1318
eſt enim adulterinas plantationes quas non pater celeſtis plantauit ſed
humane auctoritatis audacia plantat: apoſtolici culminis cenſura diuel
lat: nec patiatur in agro dominico peruerſe cōgregationis vepres exere
ſcere: cui propriū eſt diuina opitulante gratia virtutes ſerere ac vitia ra
dicitus extirpare. Nulli ergo ⁊c. Datum. Pontificatus
noſtri Anno ſecundo.

PErlectis litteris veſtris circa
abſolutionem excōmunicatoꝝ vos in eis dubitare pſperi
mus que eēt modica aut leuis iiuria circa quā ſicuti talis
loqtur abſoluēdi vobis cōtulim⁹ ptātem. Ad qḋ cū ſit fa-
cti potius q̄ iuris q̄ſtio vobis ꝓut poſſumus reſpondem⁹: illā videlicet
modicā pcuſſionē aut ipulſionē. puni. palme. manus. pedis. digiti aut
baculi vl' lapidis q̄ ad liuorē. mutilationē mēbri. fractionē dētis. depila-
tionē capilloꝝ nō modicā vel effuſionē ſanguinis nō excedit: nec ſi tā le-
uiſſimi ictus aut pugni pcuſſione ſanguis exiret tranſire in atrocē iniuri- nota
am ꝓfitemur vt ꝓpter hoc ſit ab abſolutione taliū abſtinēdū: vt tn̄ nō ſo
lum ipm factū imo etiā facti q̄litas pcutiendi modus aut iniuriandi cir-
ca hoc diligentius attendat: ⁊ ipius facti circūſtantia loci videlicet ⁊ etiā
pſone q̄ ſit leuis vl' modica grauis aut enormis iiuria manifeſtius cogno
ſcatur. Loci quidē vt in theatro vel in foro corā rege prelato vl' iudice in
eccl'ia corā multis i alio loco publico alicui iniuria cōferat. Perſone: ve-
luti ſi magiſter vel iudex aut etiā magiſtrat⁹ aut p̄latus. pater aut patru⁹
vel aliquis in dignitate vel pſonatu cōſtitutus ab inferiori vel humili cō
tra naturā iuris patiatur: p hec quidē graues videant iniurie: ⁊ q̄ ſint le
ues aut modice tanqꝫ ex oppoſito cognoſcant. Sane qꝛ negocij natura

Joan. xx. decla
rat que dicat a
trox vl' leuis i-
iuria.

nō patiť vt ad plenū oīa differanť: iudiciū aūt talis enormis iniurie veſtro duximus arbitrio cōmittendū: vt ptāte3 vrā3 cū ad hec ꝓceſſeritis tēpe-retis: vt citra metas hmōi potius ꝙ̄ vltra eas circa abſolutionē taliū ꝓcedatur: ne iniuriantes de vicina abſolutiōe ꝯfiſi de facili in atroces ꝓrumpant ꝑcuſſiones vel iniurias: ⁊ ſententias canonis iam periculoſius cōtēnentes in excōicationis ſententias ꝓlinius ꝓlabanť. Tolerabili⁹ ē eni3 aliquos q̄ p vos etiā pñt abſolui nobis vel ſupiori abſoluēdos relinq̄re: ꝙ̄ contra ſtatuta canonū imagine quadā abſolutiōis (qđ nō fit ſine grandi periculo) quēꝙ̄ relinquere innodatū: cū vmbra quedā videať in ope: veritas aūt nō ſubeat in effectu ⁊c̄.

Rodericus miſeratione diuina epūs Albanēſis ſancte romane eccleſie vice cancellari⁹ vniuerſis ⁊ ſingulis preſentes litteras inſpecturis ſalute3 in dñō. Quia ratio exigit ⁊ eq̄tas perſuadet: veritati teſtimoniū ꝑhibere: vniuerſitati noſtre notu3 facimus ⁊ per preſentes firmiter atteſtamur ꝙ inter certas cōſtitutiones p̄ fe. Re. Gregoriū papa3. xj. editas ⁊ factas ac de eius mandato in certo libro cancellarie ap̄lice deſcriptas ⁊ annotatas fuit ⁊ eſt ac etiā reperitur quedam p̄ eum facta conſtitutio cuius tenor de verbo ad verbum ſequitur ⁊ eſt talis. GREGORIUS epūs ſeruus ſeruorum dei ad ꝑpetuam rei memoria3. Ad romani pontificis prouidentiam circūſpectā ſic ſedis ap̄lice priuilegia ⁊ indulta moderari pertinere dignoſcitur ꝙ ex eis materia malignandi nulli detur: ac ꝑſone que ſub religionis habitu vacare debent a ſtudio pie vite a bono obedientie ⁊ a perſeuerantia diuini ſeruitij nullateu9 retrahantur. Sane nuper ad nr̄m relatio fide digna ꝑduxit auditū: ꝙ nōnulli religioſi etiā mēdicātes q̄ in capellanos ſedis ap̄lice ſe recipi ꝓcurāt ꝓpterea bonū obedie ⁊ correctionē recuſantes: ꝑ mūdū ⁊ vt plurimū ſine ſuperioꝝ ſuoꝝ licētia ſepius euagādo diſcurrūt ⁊ q̄nꝙ̄ ad romanā curiā accedūt: aſſerētes ſine hmōi ſupioꝝ ſuoꝝ licētia ſe hoc facere poſſe. Nos igiť in p̄miſſis ꝓut ex debito tenemur paſtoralis officij ſalubriter prouidere cupientes: auctāte ap̄lica tenore p̄ñtiū ſtatuim⁹ volum⁹ ⁊ etiā ordinam⁹: ꝙ oēs ⁊ ſinguli religioſi quorūcūꝙ̄ ordinū etiā mēdicantiū dicte ſedis capellani q̄ ſunt ⁊ in antea erunt p̄inde eoꝝ ſuperioribus ⁊ correctiōi ipoꝝ in oib⁹ ⁊ ꝑ oīa ſint ſubiecti ac ſi p̄dicti capellani nō ēent: nō obſtantibus exēptionibus ⁊ alijs q̄buſcūꝙ̄ priuilegijs īdulgētijs ⁊ gratijs ⁊ lr̄is ap̄licis capellanis dicte ſedis vel alias cōiter vel diuiſim ſub quacūꝙ̄ forma vel expreſſione verborum a dicta ſede cōceſſis vel in poſterum concedendis etia3 ſi de illis plena ⁊ exp̄ſſa mētio ac de verbo ad verbū in preſentibus ſit habenda: q̄ quo ad hec alicui in nullo volumus ſuffragari. Nulli ergo ⁊c̄. nr̄e cōſtitutionis volūtatis ⁊ ordinationis infringere ⁊c̄. Datū auinioni. v. id⁹ Nouēbris pontificatus nr̄i anno. iij. NOS igiť Roderic⁹ epūs ⁊ vice cancellarius prefatus ne de cōſtitutione hmōi a quoꝙ̄ cōtingat heſitari volentes veritati teſtimoniū ꝑhibere ꝓut ex nr̄o nobis incūbit officio: ad ve

Gre. xj. ꝓcedit frēs in pape capellanos aſſūptos i obeia. p̄latoꝝ ordinis remanere.

nerabiliũ fratrũ minoꝝ de obſeruantia nũcupatoꝝ iuſtanilã cõſtitutionẽ hmõi de ⁊ ſuper exemptione ordinis ꝑ ſuoꝝ priuilegioꝝ tuitione ⁊ defenſione aſſerentiũ ſe indigere, de verbo ad verbũ cũ eodẽ libro predicte cancellarie ꝑ ſeneſcalũ ſeu cuſtodẽ auſcultari ⁊ ꝑ eũ ſubſcribi fecim⁹ nr̃iq; maioris ſigilli iuſſimus appẽſione cõmuniri in fidẽ robur ⁊ teſtimoniũ veritatis p̃miſſoꝝ oĩum ⁊ ſingulorũ. Datũ rome in cãcellaria ap̃lica anno incarnationis dñice milleſimo quadringenteſimo ſeptuageſimo quarto indictione. vij. die vero. x. menſis may pontificatus ſanctiſſimi dñi nr̃i domini Sixti diuina ꝓuidẽtia pape quarti Anno tertio. ano 1373

Martinus ep̃us ſeruus ſeruoꝝ dei. Ad ꝑpetuã rei memoriã. ¶Peruigilis more paſtoris romanus põtifex aĩaduertens: cõmiſſũ ſibi gregẽ dñicũ ꝑ laudabilia religioſoꝝ exẽpla in ſemitã mãdatoꝝ altiſſimi dirigi ⁊ ad ſalutariũ optionẽ operũ ꝓuocari: nõnũq̃ ſup his q̃ medio ſue ꝓuiſionis ad cõmendabilẽ ſacre religiõis reformationẽ ꝓceſſerũt adijcit: declarat: modificat. ordinat ⁊ diſponit: ꝓut reꝝ ⁊ tp̃um qualitate penſata id in dño conſpicit ſalubriter expedire. Cũ itaq; pridẽ dilectus fili⁹ noſter. J. tituli ſancti petri ad vincula preſbyter Cardinalis cui de venerabiliũ fratrũ nr̃oꝝ ſancte romane eccl̃ie Cardinaliũ cõſilio ꝑ alias noſtras lr̃as ſup hoc plene legationis officiũ cõmiſeramus ac oĩmodã cõceſſeramus facultatẽ: vigore cõmiſſionis, cõceſſionis ⁊ lr̃aꝝ hmõi generali capitulo fratrũ minoꝝ q̃d tũc in ciuitate nr̃a aſſiſina celebrabatur p̃ſidẽdo nõnullas ſup reformatione ordinis dictoꝝ fratruʒ minoꝝ ſalubres ⁊ honeſtas cõſtitutiones in eodẽ capl̃o edidiſſe noſcat̃ ꝓut in ſuis lr̃is ei⁹ ſigillo munitis vidimus plenius cõtineri: nos cõſtitutionũ ⁊ lr̃aꝝ earũdeʒ tenores p̃ñtibus pro ſufficienter expreſſis habentes: illaſq; haꝝ ſerie approbantes ⁊ confirmantes: ſuper eis vt proſperioribus in poſterum ſucceſſibus gratulentur motu proprio non ad alicuius inſtantiam ſed de noſtra mera prouidentia additiones. declarationes ⁊ modificationes auctate ap̃lica ordinamus: edimus ⁊ facimus q̃ ſequuntur. ¶Primo videlicet q̃ vbi fratres particulares dicti ordinis. monialiũ ⁊ ſoroꝝ ordinis ſctẽ clare ſancti Damiani ⁊ minoriſſaꝝ ac alia quecũq; monaſteria ſiue loca regularia mulieꝝ ꝑ quaſcũq; etiã ap̃licas lr̃as ſibi cõmiſſa ſub certis penis aſtringũt̃ Miniſtris ꝓuincialibus vt illoꝝ iuriſdictiõi ſubſint ꝓut cõuenit reſignare: niſi ꝑ illos eis denuo fuerit recõmiſſa adiciendo decernim⁹: volum⁹ ⁊ mãdam⁹: ſorores ⁊ moniales eaſdẽ (etiã ſi in cõtrariũ habeãt quevis priuilegia vel indulta q̃ necnõ eiſdẽ particularibus fratribus cõceſſas lr̃as hmõi quo ad hoc caſſam⁹: irritam⁹ ⁊ anullam⁹) ad ſubtrahendũ ſe a ſubiectione ⁊ obediẽtia ipoꝝ particulariũ fratrũ ⁊ alioꝝ quorũcũq;: niſi de nouo illis recõmittant̃ (vt p̃fert̃) ſeq; omnio ipoꝝ miniſtroꝝ ⁊ per eos deputandoꝝ viſitatorum iuriſdictioni ⁊ obedientie ſubmittendum ꝑ eandẽ cõſtitutionẽ pari modo aſtringi ⁊ penis ſimilibus obligari. ¶Preterea decernim⁹: q̃ exceptis ijs de qb⁹ in cõſtitutiõib⁹ fe. re. Bñdicti pape. xij. predeceſſoris noſtri fit mentio nulli oĩno boĩum tã regularium q̃

Marti. 5. cõfirmat modificat q̃ cõſtitutiones nr̃i ordis. martiniana vulgariter vocatas.

ano 1430

ſecularium cuiuſcunqꝫ gradus, preeminentie, dignitatis, excellentie, no-
bilitatis ⁊ conditionis fuerit pretextu ſibi deſuper quauis auctoritate cō
ceſſe cuiuſcunqꝫ licentie: quam ſimiliter caſſamus: irritamus ⁊ annulla-
mus: monaſteria ſeu loca ſororum ⁊ monialium huiuſmodi ſeu aliquod
ex eis ingredi: neqꝫ etiam protectori aut generali miniſtro dicti ordinis
minorum pro tempore exiſtentibus ſeu prefatis prouincialibus mini-
ſtris ⁊ quibuſcunqꝫ viſitatoribus licentiam ſuper ingreſſu huiuſmodi
alijs ab exceptis antedictis inconſulto romano pontifice concedere lice-
at quoquomodo. Item vbi cauetur de diuino officio ſecundum ordinem
dicte romane eccleſie peragendo: ſtatuimus ꝙ de omnibus cōmemora
tionibus ⁊ feſtis trium lectionum feſta nouem lectionum fieri: ⁊ vtrūqꝫ
feſtum ſancte crucis ſub duplici officio ſine cōmemorationibus ſanctoꝝ
eiſdem diebus occurrentium celebrari: prout a pie memorie Gregorio
papa. xi. predeceſſore noſtro fuit ordinatum. Necqꝫ ſuper rubrica de feſtis
occurrentibus infra octauas: feſta ipſa nō de precedentibus ſed ſolum in
tra eaſdem octauas exiſtentibus ſicut etiam nonnulli alij romani ponti-
fices ſiliter ꝑdeceſſores nr̄i declararūt: intelligi debeāt. Itē vbi prefato
gn̄ali miniſtro duo ſocij notabiles vn⁹ videlicet citramōtan⁹ ⁊ alt̄ vltra
mōtan⁹, addito ſocio ſcriptore ⁊ alio ſeruitore cū vno famulo dūtaxat de
creti ſunt: adijcimus eidem duos famulos ⁊ vnum elemoſynarium ſecu
larem vel alterius religionis: qui quidem elemoſynarius a procurator-
bus prouinciarum aut prouincialium miniſtrorum conuentuū. domo
rum ⁊ locorum dicti ordinis minorum omnia illa que pro victu veſtitu
equis famulorum ſalario ⁊ alijs ipſi generali miniſtro eiuſqꝫ cōmittiue
neceſſaria ⁊ opportuna fuerint exigere: ⁊ exacta pro huiuſmodi neceſſa-
rijs exponere habeat. Quiqꝫ de premiſſis exactis ⁊ expoſitis eidem ge-
nerali miniſtro primum ⁊ deinde capitulo generali loco ⁊ tempore cele-
brationis eiuſdem vt inibi per totum ordinem ſcd̄m prouinciarum nu-
merum diuidantur: rationem reddere teneatur. Adijcimus etiam ꝙ ſin-
guli duoꝝ ſocioꝝ principaliū generalis miniſtri ꝑdictoꝝ ſingulos ſuito
res fr̄es vel alias ꝑſonaꝝ ſuaꝝ ⁊ equoꝝ ſibi aſſignatoꝝ ſuitijs iſtitutos
famulos qbus ſicut ceteris de familia eiuſdē generalis miniſtri ꝓuideat̄
habere valeāt atqꝫ poſſint: his tn̄ ⁊ alijs eis ſil'ib⁹ eiuſdē generalis mini
ſtri ꝓut ſm̄ loca ⁊ tpa ac lōgas vel breues moras expedire viderit mo-
deratiōi relictis: cui⁹ etiā generalis miniſtri vel per eū ad hoc deputādo
rū coertiōi ⁊ cōpulſioni ꝑfatos ꝓcuratores ⁊ principales coꝝ neceſſaria
hmōi dicto elemoſynario forſan ſoluere ſeu exhibere recuſantes aut ſolu
tionem hmōi longius debito differentes ſuꝑ hoc oīno volum⁹ ſubiacere.
Item vbi prefato generali miniſtro interdicitur ptās licentiandi aliquē
ad curſum magiſterij niſi preſentatus fuerit a miniſtro ſue prouincie qui
neminem audeat preſentare niſi de ꝯſilio ⁊ aſſenſu capituli ꝓuincial': mo
dificando declaramus: hoc fore intelligendū in illis ꝓuincijs in qb⁹ ſolet
ꝓuinciale capitulum vel congregatio habēs vim capl'i annis ſinguli ce-
lebrari. Alias idem generalis miniſter de ꝓborum cōſilio ad magiſterij
curſum licentiare valeat atqꝫ poſſit. Item vbi dicto generali Miniſtro

pecuniarum exactio ꝓhibetur: declaramus ꝙ pro ſuis neceſſitatibus poſ
ſit elemoſynas a quibuſcūqꝫ recipere, qui ſponte illas ſibi voluerint ero-
gare: dū modo ab exigendo ⁊ extorquendo penitus abſtineat. Idemqꝫ ꝑ
prouinciales miniſtros in ſuis prouincijs ⁊ ꝓcuratores dicti ordinis mi
noꝝ in romana curia ac alios ipſius ordinis fratres tam pro expenſis ⁊
alijs neceſſarijs q̄ pro elemoſynarum receptionibus, volumus obſerua-
ri. De veſtimentis autem per miniſtros ⁊ cuſtodes debita ſecundū regu-
lam ⁊ conſtitutiones prefati Benedicti predeceſſoris prouiſio obſeruet.
Item vbi generali ⁊ prouincialibus miniſtris ac cuſtodibus ⁊ guardia-
nis ceteriſqꝫ fratribus predictis inhibetur ne vllatenus quicq̄ꝫ exigāt ali-
quo colore vel cauſa: qui ſi ſecus fecerint eo ipo ſuis officijs ſint priuati: ſi
biqꝫ eorum ſubditi deinceps obedire minime teneantur: et ſi aliqs mini
ſtroꝝ generali miniſtro quicq̄ꝫ contribuere preſumpſerit: ipo facto ſuo of
ficio ſit priuatus: volumus etiam declaramus contributiones huiuſmo-
di intelligi debere: ſi in modum exactionū vel extorſionum tam ex parte
dantium q̄ recipientiam facte fuerint: nō autem in modum elemoſynarum
ſupradictū quē volumus in ſuo robore permanere. Et ſi forſan taliter ob
ſeruatum nō extiterit: hmōi priuationū in quocūqꝫ dictarum conſtitutio
num per eundem cardinalem, vt prefertur editarum loco tangantur diffi-
nitionem ⁊ determinationem ſolum ſpectare ad ſummū pontificem quo
ad miniſtrū generalem ⁊ ad generalem miniſtrum quo ad miniſtros ꝓ-
uinciales: ⁊ ad prouinciales miniſtros quo ad alios fratres antedictos.
Quas quidem omnes ⁊ ſingulas additiones, declarationes ⁊ modifica
tiōes per nos vt premittitur factas a quibuſcūqꝫ fratribus dicti ordinis
minorum ⁊ alijs quorum intererit ſeu intereſſe poterit: perpetuo ⁊ irrefra
gabiliter obſeruari volumus ⁊ mandamus. Rurſus per iuramentū qḋ
dilectus filius Guillelmus de caſali eiuſdem ordinis minorum genera
lis miniſter de diſpēſationem vllam ſuper dictis conſtitutionibus ꝑ eun
dem cardinalem editis vel earum aliqua non petendo ⁊ obtenta nō vten
do in prefato capitulo aſſiſij celebrato vt accepimus preſtiti: q̄ plurima
eidem ordini minorum cuius proſperi ſtatus directionis onus ipſi Gui
llelmo miniſtro principaliter incumbit fructuoſa ⁊ vtilia ingruentibus ca
ſibus pro tempore impediri: aut in ipſius ordinis preiudicium differri
poſſe: necnon eundem Guillelmū miniſtrum qui eſt caput arctius q̄ mē-
bra ligari minus congruum fore recenſentes: ſibi iuramentum huiuſmo
di cuius formam preſentibus haberi volumus pro ſufficienter expreſſis
eadem auctoritate motu ſimili harum ſerie penitus relaxamus: eumqꝫ
ad illius obſeruantiam decernimus ⁊ volumus non teneri. Premiſſis
necnon conſtitutionibus apoſtolicis ⁊ alijs contrarijs nō obſtantibꝰ qui-
buſcūqꝫ. Alias tamen conſtitutionibus ante dictis per prefatum cardina
lem editis in omnibus ſemper ſaluis. Nulli ergo omnino hominū liceat
hanc paginam noſtre approbationis, confirmationis, ordinationis, edi
tionis, factionis, mandati, relaxationis, conſtitutionis ⁊ volūtatis infrin
gere ⁊c. Datū Rome apud ſanctos aplos ſexto kalendas auguſti Pō
tificatus noſtri Anno tertiodecimo.

Marti.5. iſas marti.4. de ſti tuēdo ꝓcuratore vl' ſyndico ꝯfirmat.

MArtinus ep̄us ſeruus ſeruorum dei. ad futuraꝫ rei memoriā. Amabiles fructus quos ſacer ordo fratrum minorum velut pomerium quoddaꝫ diuina manu conſitum in agro militantis eccleſie in vbertate produxerit hactenus ⁊ ꝓducit aſſidue: ac odoreꝫ ſuauitatis in omnem terram ex fructuoſis operibus dicti ordinis ꝓfeſſoꝝ continue prodeuntem in noſtre conſiderationis intuitum ſpecialiter inducentes: de ſtatu prefati ordinis proſpere conſeruando vt felicibus ſemꝑ ſucceſſibus augeatur ſollicite cogitare nos cõuenit: ⁊ ad ea paternis ſtudiis intendere per que profeſſores ipſi ab exteris ⁊ ſecularibus curis releuati: in humilitatis ſpiritu ⁊ contemplationis ſuauitate ſyncerius ⁊ quietius poſſint altiſſimo famulari. Dudum ſiquidem ſe. re. Martini pape quarti predeceſſoris noſtri littere emanauerunt tenoris ſubſequentis.

MARTINUS ep̄us ſeruus ſeruorum dei. dilectis filijs generali ⁊ prouincialibus miniſtris ac cuſtodibus vniuerſis ordinis fratrum minorum ſalutem ⁊ apoſtolicam benedictionem. Exultantes in domino ꝙ ſacri veſtri ordinis profeſſores in dei beneplacitis confirmati: promptitudinem deuotionis ⁊ operis illius ſtudent imitari veſtigia: eiuſqꝫ vias ſummo opere cuſtodire qui deſcendens a patre luminū ⁊ ſerui formam accipiens ſe in laudis ſacrificium placabilem hoſtiam immolauit: cogitare ſic dicamus honeſta remedia quibus dicti ordinis pura obſeruantia in ſui vigore ſeruetur: idemqꝫ fratres qui pro nulla re temporali poſſunt in iudicio experiri: excluſis quibuſcūqꝫ ſollicitudinibus liberius ⁊ quietius diuinis vacent obſequijs ⁊ offerentium. donantium. concedentium aut in vltima voluntate relinquentium ordini predicto vel fratribus eiuſdem ordinis aliquid propter deum pia intentio non fraudetur: ſic nos ſollicitudinis qua predictus ordo pro ſuis neceſſitatibus quotiens ingrueret neceſſitas vel vtilitas ſuaderet recurrere ad romanam eccleſiam cogeret: ad quam omnium rerum mobilium ⁊ immobilium quibus fratres vti poſſunt ius. proprietas ⁊ dominium nullo medio ſpectat penſata incommoditate vel difficultate potius que per hoc ſiegeri poſſet fratribus ſupradictis: benignius indulgentes: volentes quoqꝫ heredum ⁊ executorum negligentijs obuiare: vt fratres ſecunduꝫ modos licitos ⁊ congruos ipſi ordini relictis ſibi in teſtamentis elemoſynis non fraudentur: ac ſperantes ꝙ ijs que pro ſtatu proſpero dicti ordinis agenda fuerint per nos eo ſalubrius ⁊ vtilius conſuletur quo maiori fueritis in hac parte auctoritate muniti: diſcretioni veſtre de qua plenam in domino fiduciam obtinemus ſpeciales perſonas per vos taliter nominatas in ijs adminiſtrationem legitimam ⁊ generalem ⁊ liberaꝫ gerere: ⁊ ipſos veros ⁊ legitimos adminiſtratores economos ſyndicos ⁊ auctores eſſe de plenitudine poteſtatis preſentium auctoritate conſtituendo decernimus: qui res ipſas ⁊ rerum predictarum precium ⁊ predictas elemoſynas nomine dicte eccleſie recipiant per eoſdem in fratrum ipſoꝝ vtilitates ꝓut eis licet ex regula vel declaratione regule conuertenda: ſicut ⁊ quando a te fili genera.

lis ⁊ ſingulis alijs veſtrum in prouincia vel cuſtodia ſibi decreta vel ab
eiſdem fratribus de aſſenſu veſtro extiterint requiſiti. Ac eedem perſone
petendi.exigendi.recipiendi.alienandi predicta tranſigendi quoq; ⁊ paciſ
ſcendi.conueniendi.compromittendi.remittendi.refutandi. quietationes
faciendi.agendi.defendendi ac in animas eorum de calumnia ⁊ veritate
dicenda iurandi ⁊ cuiuſlibet alterius generis iuramentū preſtandi cum il
lis ⁊ contra illos qui huiuſmodi res mobiles ⁊ immobiles ac precium ea-
rum vel relictas elemoſynas fratribus in teſtamentis occuparent vel vio
lenter auferrent:ſiue contra voluntatem fratrum quomodolibet detine-
rent:⁊ generaliter in omnibus cauſis pro rebus ⁊ locis huiuſmodi ad ip
ſam eccleſiam ſpectantibus ipſorum fratrum vſui conceſſis necnon pro
immunitatibus libertatibus ⁊ iuribus ac priuilegijs ⁊ indulgentijs eo-
rundem ſine cuiuſlibet ſatiſdationis ⁊ cautionis onere plenam generalem
⁊ liberā habeāt auctate apoſtolica in iudicio ⁊ extra iudiciū po teſtatem.
Reuocandi quoq; perſonas eaſdem ⁊ earum quamlibet ac alias ſubro-
gandi vel noiandi per ſupradictum modū noiationis quotiens opportu
num fuerit:qui eandem in predictis vel ſimilem habeant poteſtatem ple
nam ⁊ liberam concedimus auctate pñtium facultatem. Nulli ergo om
nino hominū liceat hanc paginam noſtre conceſſionis ⁊ conſtitutionis i
fringere vel ei auſu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare pre
ſumpſerit:indignationem omnipotentis dei ⁊ beatorum Petri ⁊ pau
li apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum apud vrbem veterē
xv. kl's februarij pontificatus noſtri anno ſecundo. Cum autem ſicut
exhibita nobis nuper pro parte miniſtrorum.cuſtodum ⁊ fratrum predi
ctorum petitio continebat:licet ipſi ex litteris ⁊ conceſſione prefatis ma-
gnum cōmodum quo puram in ipſo ordine obſeruantiam tenere ⁊ quie
tius diuinis officijs ac contemplationi vacare valerent ſe conſeq repor-
tareq; poſſe proſpiciant:ipſi tamen pie memorie Joannis pape viceſimi
ſecundi etiam predeceſſoris noſtri conſtitutione que incipit Ad cōditorē:
per quam miniſtris ⁊ cuſtodibus ⁊ fratribus predictis ne litteris ⁊ con-
ceſſione prefatis ſine apoſtolice ſedis ſpeciali licentia vtantur inter cete-
ra prohibetur obſtante:ſe litteris ⁊ conceſſione predictis ſine conſcientia
rum ſuarum ſcrupulo licite vti nō poſſe formidant licentia huiuſmodi de
ſuper nō obtenta:pro parte miniſtrorum cuſtodum ⁊ fratrum predictorū
nobis fuit humiliter ſupplicatum:vt ſuper his eis ⁊ eorum ſtatui ⁊ com
moditatibus paternaliter prouidere de benignitate apoſtolica dignare-
mur. Nos igiť ex p̄miſſis ⁊ certis alijs cauſis aium nrm mouētib⁹ hmōi
ſupplicatiōib⁹ inclinati:volum⁹ ⁊ auctate aplica tenore pñtiū miniſtris
cuſtodib⁹ fratrib⁹ p̄dictis cōcedimus:q̄ ipſi ⁊ eorꝫ ſinguli lr̃is p̄dictis ac
oibus in eis cōtentis libere ⁊ licite vti valeant:tamdiu ⁊ quouſq; p ſedē
p̄dictam aliud in premiſſis eidem ordini vtilius fuerit ordinatum. Nō ob ano 1428
ſtantibus p̄miſſis ⁊ alijs qbuſuis aplicis conſtitutionibus ceteriſq; con-
trarijs quibuſcūq;. Nulli ergo oino hoium liceat hanc paginam nr̃e cō-
ceſſiōis ⁊ volūtatis infringere ⁊c. Datū Rome apud ſanctos aplos kl's
nouembris pontificatus noſtri Anno, vndecimo.

Eugeni.4.lr̃as martini.4.⁊.5. ꝺ ꝓcuratore et ſyndico iſtituē do ſua bulla in ſerit.

EUgenius ep̃us ſeruus ſeruorum dei ad perpetuam rei memoriam. Prouiſionis noſtre debet prouenire ſubſidio vt ius ſuum cuilibet conſeruetur. Hinc eſt ꝙ nos quarũdã Fe. Re. Martini pape quinti predeceſſoris noſtri litterarum in quibus nõnulle littere pie memorie Martini pape quarti etiam predeceſſoris noſtri inſerte noſcũtur tenorez in regiſtro ipſius Martini pape quinti predeceſſoris repertum pro eo ꝙ ſicut exhibita nobis nuper pro parte dilectorum filiorum generalis ⁊ ꝓuincialium miniſtrorum ac cuſtodum ordinis fratrum minorum petitio continebat: ipi hmõi tenore certis cauſis indigere noſcuntur: de regiſtro ipõ de verbo ad verbum tranſcribi: ⁊ ad eorum ſupplicationis inſtantia ꝫ preſentibus annotari fecimus q talis eſt. MARTINUS ep̃us ſeruus ſeruoꝝ dei. ad futuram rei memoriam. Amabiles fructus quos ſacer ordo ⁊c̃. ꝓut ſupra proximo habetur vſq̧ in finez. CETERUM cũ eaꝝ. lr̃arum tenor predictus ſic inſertus omnimodam rei ſeu facti certitudinem faciat: ap̃lica auctoritate decernimus: vt illud idem robur eãq̧ vim ac eundem vigorez dictus tenor per omnia habeat: que haberẽt originales lr̃e ſupradicte: ac eadez prorſus ipſi tenori fides adhibeatur quomodocũq̧ ⁊ vbicũq̧ in iudicio vel alibi vbi fuerit exhibitus vel oſtenſus: ac eidem ſtetur firmiter in omnibus ſicut eiſdem originalibus lr̃is ſtaret ſi forent exhibite vel oſtenſe. Per hoc autem nullum ius prefatis generali ⁊ ꝓuincialibus miniſtris ac cuſtodibus vel fratribus de nouo acquiri volumus: ſed antiquum ſiquod habent tantummodo conſeruari. Nulli ergo ⁊c̃. hanc paginam noſtre conſtitutionis ⁊ voluntatis infringere ⁊c̃. Datuz Rome apud ſanctũ Petrũ Anno incarnationis dñi. m. cccc.xxxij. Idibus Februarij pontificatus noſtri Anno ſecũdo.

ano 1433

Euge. 4. lr̃as mar. 5. ī qbus oīa loca obſuãtie ſub decreto ꝯſtãtie ñ poſuerat ſua bulla in ſerit.

EUgenius ep̃us ſeruus ſeruorum dei. ad ꝑpetuam rei memoriam. Ex ap̃lice nobis deſuper iniũcte ſeruitutis officio ad ea libenter intendimus: que perſonarum eccleſiaſticaꝝ quarumlibet preſertim ſub ſuaui religionis iugo ⁊ regulari obſeruantia ſua altiſſimo vota reddẽtiũ quies ⁊ cõmodum ſpecialiter procurentur. ⁊ vt eaq̃ pro eoꝝ ſtatu conſeruando ac in melius dirigendo prouide ꝓceſſiſſe comperimus illibata pſiſtant: libenter cum a nobis petitur ap̃lico munimine roboramus. Dudũ ſiquidem Fe. re. Martinus papa. 5. predeceſſor noſter vt vniuerſi ⁊ ſinguli Metine de campo. de valleoleto. de Cuellar. Sancti dominici ꝺ ſilis. Sancti michaelis de monte. Sancti franciſci de monte. Sancti franciſci de la ſalſeda. Sacti franciſci de areualo. Ac ſancti franciſci de conſtãtina. Salmanticenſis. Segonienſis. Burgẽſis. Palentinẽſis. Conchẽſis. Cordubenſis. Toletane. Abulenſis ⁊ Hiſpalenſis diocesum ⁊ alioꝝ infra caſtelle ⁊ legionis prouincias regnoꝝ caſtelle ⁊ legionis conſiſtentium domoꝝ ordinis fratrum minorum de obſeruantia nũcupatoꝝ iuxta

modum ipſius ordinis inſtitutoꝝ guardiani ⁊ fratres pn̄tes ⁊ futuri om
nibus ⁊ ſingulis exemptionibus.libertatibus.prerogatiuis.priuilegijs ⁊
gratijs necnon ſtatutis ⁊ ordinationibus tunc per generalē ſynodū cō-
ſtantienſem ante ⁊ poſt adiunctionē ſiue vnionē hiſpanice nationis eidē
ſynodo: q̄ꝫ etiam deinde per eum in ſue ad ſūmi apl'atus apicem aſſūptio
nis primordijs dilectis filijs vniuerſis de ſcō audomaro de varenis ⁊ d̄
dola morinēſis romēſis ⁊ biſuntinēſis diocesū ⁊ aliorum infra francie.
Burgundie.turonenſis ꝓuincias conſiſtentium domorum dicti ordinis
iuxta modū predictum inſtitutarum guardianis ⁊ fratribus ſeu in eorū
fauorem ſub quauis forma ⁊ expreſſione verboꝝ conceſſis ⁊ editis quo
rum oium tenores ſuis haberi lr̄is voluit pro expreſſis ex tunc in antea
vti ⁊ gaudere libere ⁊ licite poſſent: ac ſi illa eis ⁊ in eoꝝ fauorem ſpāliter
⁊ expreſſe conceſſa ⁊ edita fuiſſent eiſdem caſtelle ⁊ legionis regnorum
⁊ ꝓuinciarum domoꝝ hm̄oi fratrib⁹ per quaſdā primo ⁊ deinde ad ſup
plicationē chariſſimi in chriſto filij noſtri ioannis caſtelle ⁊ legionis reg[is]
illuſtris per alias ſuas lr̄as oībus dūtaxat ſub regulari obſeruātia ꝓ tē-
pore degentibus in hiſpaniarū partibus ꝯſiſtentib⁹ dicti ordinis fratri-
bus: vt quondam pacificus hiſpanus eiuſdem ordinis profeſſor pro pri
ma vice ⁊ ſucceſſiue ipi ſeu ex eis ad hoc pro tp̄e deputati generale capi-
tulum eiuſdem ordinis vbi quando ⁊ quotiens eis videretur indicere.te
nere ⁊ ad hoc aliquos de obſeruātia hm̄oi frēs conuocare in ipiſq; capi
tulis ex dictis frībus partium predictarū ſm̄ morē dicti ordinis ſingu-
los ꝓuinciales ac vna cum illis fratres de obſeruātia predicti vnum qui
etiā ꝓuincialibus miniſtris hm̄oi preeſſet dicti ordinis ꝓfeſſores in ge-
neralē vicarium qui ab hm̄oi ordinis de obſeruātia hm̄oi frībus ac etiā
per ipos de caplo ꝓ tp̄e deputatis ꝯfirmari deberēt ⁊ tenerētur: ipſoſq;
de obſeruātia frēs ⁊ eoꝝ domos ⁊ loca in dictis partibus dūtaxat ꝓ tp̄e
ꝯſiſtentia viſitando: ⁊ que ſm̄ deū ac regularis obſeruātie hm̄oi inſtitu-
ta ibidem corrigenda ⁊ emēdanda cognoſcerent: ſeruata tamen forma
eis in caplis hm̄oi pro tp̄e tradita corrigēdi.reformādi ⁊ emēdandi alia
q̄ꝫ in premiſſis ⁊ circa ea opportuna faciendi.diſponendi ⁊ exequēdi po
teſtatem haberent per ſe vel alios quos ad hoc deputandos ducerent:
eligere: deputare ⁊ ad vicariatū huiuſmodi officia aſſumere: in dictiſq;
capitulis tam circa vocationem ⁊ abſolutionē huiuſmodi vicariorum ⁊
alioꝝ quorūcūq; officialiū ſuoꝝ officioꝝ domoꝝ ⁊ locoꝝ quorūlibet ele-
ctionē quoq; iſtitutionē ⁊ ꝯfirmationē quā circa diffinitores ac ipaꝝ do
moꝝ ⁊ locoꝝ hm̄oi viſitatores in quolibet caplo d̄putādos ⁊ alia q̄ circa
obſeruantie huiuſmodi conſeruationem regimen ⁊ preuiſionem eis quo
modolibet neceſſaria ⁊ opportuna viderentur facere ſtatuere ⁊ ordina-
re ac exequi cōtradictores per cenſuram eccleſiaſticam ⁊ alia iuris reme
dia per ſe vel alios compeſcere valerent conſtitutionibus ⁊ ordinationi-
bus apoſtolicis ac priuilegijs.exemptionibus.indultis ⁊ litteris apo-
ſtolicis ordini fratrum minorum ⁊ perſonis eius per ſedem apoſtolicā
vel alias ſub quauis forma verborum in genere vel in ſpecie conceſſis
etiam ſi de illis ⁊ eorum totis tenoribus ſpecialis ⁊ expreſſa ac de ver-

do ad verbum mentio babenda fuiſſet: ſtatutis quoq̄ ⁊ conſuetudinib⁹ domoꝝ ⁊ ordinis fratrum de obſeruantia p̄dictorum etiam iuramento confirmatione apoſtolica ſeu quacunq̄ firmitate alia roboratis ceteriſq̄ contrarijs quibuſcunq̄ non obſtantibus: plenam ⁊ liberam facultatem auctoritate apoſtolica conceſſit: decernens irritum ⁊ inane ſi ſecus ſuper bis a quoq̄ quauis auctoritate ſcienter vel ignoranter contingeret attentari: prout in dictis litteris plenius continetur. Nos igitur earūdem litterarum omnium tenores preſentibus pro expreſſis baberi volētes: chariſſime in chriſto filie noſtre marie caſtelle ⁊ legionis regine illuſtris eiuſdem regis conſortis in bac parte ſupplicationibus inclinati: tā exemptionum, priuilegiorum. libertatum. prerogatiuorū concilij in eo q̄ guardianorum ⁊ fratrum prouinciarum regnorum caſtelle ⁊ legiōis domorum fauorem dūtaxat concernunt: quam predeceſſoris conceſſiones buiuſmodi necnon omnia ⁊ ſingula litteras predictas ⁊ per illas vt prefertur conceſſa ac in eis contenta. necnon quecunq̄ inde ſecuta auctoritate ap̄lica ex certa ſcīa ꝯfirmam⁹: ⁊ p̄ntis ſcripti p̄tocinio cōmunim⁹. Nulli ḡ ⁊c. nr̄e ꝯfirmatiōis ⁊ ꝯmiſſiōis infringere ⁊c. Datū florētie āno incarnatiōis dn̄ice. Mccccxxxiiij. Idib⁹ ſeptēbr̄ pōtificat⁹ nr̄i āno. iiij.

ano 1435

Eugenius. iiij. mōiales. ſ. clare ſub cura ⁊ regimine ge. ⁊ p̄uincialiū eē decernit.

Eugenius epiſcopus ſeru⁹ ſeruorū dei. Ad perpetuam rei memoriam. Ad ea que felicē ⁊ proſperum ſtatum eccleſiarum ⁊ monaſteriorum reſpiciunt libenter intendimus: ⁊ illa proſequimur fauoribus opportunis. Sane exbibita nobis nup̄ pro parte dilecti filij fratris guillelmi ſacre pagine p̄feſſoris ⁊ ordinis minorum generalis miniſtri petitio continebat: q̄ cum ipſe ad generale capitulum toloſe nuper celebratum tam ex incumbenti ſibi officio q̄ȝ etiaȝ noſtro mandato deformationes ⁊ abuſus monaſteriorum ſororum ſancte clare ſibi ⁊ prouincialib⁹ miniſtris ſui ordinis immediate auctoritate plenaria a ſede apoſtolica ꝯmiſſorum reformare tam in eundo q̄ȝ redeundo tentauerit: ⁊ in quibuſdam locis prouincie aquitanie ſcḋm modum ſui ordinis conatus: ordinationibus ⁊ reformatiōibus ⁊ neceſſarijs clauſuris ipſa monaſteria ad regularem obſeruantiā reuocare: vectes etiaȝ in exterioribus portis ipſorum apponendo cum ſeris: vt clauſura que in quibuſdam male ordinata in quibuſdam nulla penitus erat decetero ſeruaretur: ſicq̄ mandauerit a miniſtris poſtea in ceteris monaſterijs fieri ⁊ obſeruari: tam ipſorum q̄ȝ plurium monaſteriorum ſorores preſertim auinionis ciuitatis montis peſulani ⁊ marſilie ⁊ aliorum reformari nolentes: volentes ab ipſis inſtitutis ⁊ ordinationibus appellare: quibuſdam ex ipſis amouentibus ſeras ⁊ vectes vel facientibus amoueri: alijs recuſantib⁹ ipſa apponi: alijs etiam clauſuram que ſub voto regule predictarū continetur: ſub friuolis ⁊ repellendis omnino exceptionibus quales bic volumus baberi p̄ ſufficienter expreſſis contradicentibus: bm̄ōi reformatiōes ab ipſo factas confirmare ⁊ facultatem inſuper rebelles quaſcunq̄ puniendi ⁊ ad obſeruantiam earundem compellendi ſibi concedere dignaremur. Nos autē

volentes ipſa monaſteria ⁊ cetera dictorum ordinum vbicunq̧ conſiſtē-tia penitus reformare tam circa diuinum cultum q̄ȝ alias regulares ob-ſeruantias ⁊ preſertim circa clauſurā que eſt clypeus honeſtatis: ad quā (vt prefertur) tam ex voto profeſſionis q̄ȝ ex prouiſionibus fe. re. bene-dicti. xij. p̄deceſſoris noſtri tenentur: predicti generalis ſupplicatiōibus inclinati: omnes ⁊ ſingulas reformationes monaſteriorum ſupradicto-rum per eum (vt prefertur) factas auctoritate apoſtolica approbātes ac inuiolabiliter reformari mandantes: ſibi inſuper ac prefatis miniſtris prouincialibus rebelles ⁊ fautores quoſcunq̧ compeſcendi: ⁊ per cenſu-ram eccleſiaſticam ⁊ alia iuris remedia cum inuocatione brachij ſecula-ris ⁊ cum facultate etiam dictas moniales priuari ſi rebelles fuerint bo-nis temporalibus ad earum vſum deputatis ac alijs monaſterijs eorun-dem ordinum obſeruanter viuentium vel eccleſijs cathedralibus ac ho-ſpitalibus applicandis: licentiam auctoritate apoſtolica ⁊ plenariam cō-cedentes tenore preſentium facultatē: volumus q̧ ſicut abbatiſſe ⁊ alie ſorores ⁊ earum profeſſionibus ad hoc deputate tenent claues quibus ad intra porte monaſterioꝝ prefatorum claudant: ſic per cōfeſſores aut alias honeſtas pſonas p̱ ipos generalē ac miniſtros deputādas ex pte exteriori teneantur ⁊ conſeruentur. Et nihilominus precipientes omni-bus ⁊ ſingulis tam clericis q̄ȝ religioſis ⁊ ſecularibus pſonis cuiuſcūq̧ conditionis, gradus, preeminentie vel dignitatis exiſtant ſub pena excōī-cationis quam tranſgredientes ipſo facto incurrant: ⁊ aqua niſi a roma-no pontifice poſſint abſolui preterq̄ȝ in mortis articulo conſtituti: quate-nus nec prefata monaſteria nec aliquod ipſorum ingredi preſumant p̄-ter formaȝ regule ⁊ prouiſionum apoſtolicarum ſup̱ hoc ſpecialiter edi-tarum. Vnumquēq̧ inſup̱ ordinem predictorum qui ordines gneq̧ ſub nomine minoriſſarum quandoq̧ ſancti damiani quandoq̧ ſancte clare nominantur: ſub vnico ſancte clare vocabulo iuxta veteres apoſtolicas ſanctiones decernimus appellari: ⁊ per vos vt prefertur in regulari ob-ſeruantia gubernari. Contradicentes moniales excōicationis ſententiā etiā ſi fuerint abbatiſſe p̄ter hoc priuationē ſuoꝝ officioꝝ ipſo facto icur-rere: ⁊ ceteras ad electionē alteri⁹ ſ̄ȝ formā iuris ꝓcedēdū teneri volu-m⁹: niſi eēnt oēs vl' maior ps eaꝝ ēt vinculo excōicatiōis inodate. Quo caſu ⁊ in alijs in qb⁹ circa p̄dicta opportunū eē videbit̄: p̄fatos generalē ⁊ miniſtros iuxta eoꝝ ꝯſcias etiā cum inuocatiōe brachij ſclaris ſi opus eſſe videbit̄ ꝓcedere etiā volum⁹ ⁊ mādam⁹. Nulli ḡ ⁊c. Datū bononie āno dn̄ice incarnatiōis. Mcccc.xxxvij. vij. id⁹ dcē. pōtificat⁹ nr̄i āno. vij. ano 1438

Sacroſancta generalis baſilien-ſis ſynod⁹ i ſpū ſcō legitime ꝯgregata vniuerſalē eccl'iaȝ repſentās. Ad ppetuam rei memoriā. Elucidātib⁹ diuine gr̄e myſteria mercedē glioſaȝ repromiſit et̄na dei pr̄is ſa-piētia dū ait. Qui elucidāt me vitā et̄nā habebūt. Qđ ēt de glioſa virgine q̄ ipam patris ſapiaȝ dei filiū et̄nū in vtero pertulit ac mūdo peperit ſacroſcā legit eccl'ia. Nā gegd de dignitate ⁊ ſublimitate

Cōciliū baſili-eñ. ꝯterminat v̄ginē mariaȝ nūq̧ actualit̄ originali petō ſubiacuiſſe.

virginis matris educitur:in hoc non dubium eſt ad laudem ⁊ honorem filij ſui pertinere: ⁊ qui honorificant gratiam ⁊ ſanctitatem matris : honorificant ⁊ elucidant glorioſum nomen filij eius qui ipſaȝ ſanctificauit ⁊ repleuit gratia. Unde ſi in ceteris rebus elucidatio veritatis que a domino deo eſt preclara merita parturit:in ea re ſpecialiter fructus vberrimos afferre eſt que ſanctificationem ⁊ dedicationē templi illius concernit:in quo ante ſecula anteq̄ȝ terra fieret ab eterno ſibi manſionem ordinauit prima ⁊ eterna veritas. Id quoqȝ maxime congruit vt pax habeatur in queſtionibus ꝯcernentibus ſanctitatem illius per quam pax diffuſa eſt in terris. Hactenus vero difficilis queſtio in diuerſis partib⁹ ⁊ coram hac ſancta ſynodo ſuper conceptione ipſius glorioſe virginis marie matris dei ⁊ exordio ſanctificationis eius facta eſt:quibuſdam dicentibus ipſam virginem ⁊ eius animā per aliquod tempus aut inſtans tēporis ſubiacuiſſe actualiter originali culpe:alijs autem conuerſa dicentibus a principio creationis ſue deum ipſam diligendo grām eidē ꝯtuliſſe per quā a macula originali illam beatiſſimā ꝑſonā liberans ⁊ preſeruans ſublimiori ſanctificationis genere redimendo:cum fundaret eam ipſe altiſſimus ⁊ ipſam fabricaret filius dei patris vt eſſet mater eius in terris. Nos vero diligenter inſpectis auctoritatibus ⁊ rationib⁹ que iaȝ a pluribus annis in publicis relationibus ex parte vtriuſqȝ doctrine ⁊ coram hac ſancta ſynodo allegate ſunt:alijſqȝ etiam plurimis ſuper hac re viſis ⁊ matura conſideratione penſatis:doctrinam illam diſſerentem glorioſam dei genitricem mariam preueniente ⁊ operante diuini muneris gratia ſingulari nunq̄ȝ actualiter ſubiacuiſſe originali peccato ſed immunē ſemper fuiſſe ab omni originali ⁊ actuali culpa:ſanctāqȝ ⁊ imaculatā tanq̄ȝ piam ⁊ conſonam cultui eccleſiaſtico fidei catholice recte rōni ⁊ ſacre ſcripture ab omnibus catholicis approbandā fore tenendam ⁊ amplectendam diffinimus ⁊ declaramus. Nulli de cetero licituȝ eſſe in contrarium predicare ſeu docere. Renouātes preterea inſtitutionem de celebrāda ſancta eius conceptione que tam per romanam q̄ȝ alias eccleſias.vi.idus decembris antiqua ⁊ laudabili conſuetudine celebratur:ſtatuimus ⁊ ordinamus eandem celebritateȝ prefata die in omnibus eccleſijs.monaſterijs ⁊ conuentibus chriſtiane religionis ſub nomine conceptionis feſtiuis laudibus colendam eſſe. Cunctiſqȝ fidelibus vere penitentibus ⁊ confeſſis ea die miſſarum ſolennijs centum : primis autem vel ſecundis veſperis totidem:ſermoni vero verbi diuini de ea feſtiuitate itereſſentibus centū quinquaginta dies conceſſione perpetuis temporibus duratura de iniunctis ſibi penitentijs hec ſancta ſynodus elargit. Datum Baſilee in ſeſſione noſtra publica in maiori eccleſia Baſilienſi ſolēniter celebrata.xv.kl's octobris āno a natiuitate dūi Milleſimo q̄dringenteſimo triceſimo nono. CONCORDAT decretum hoc cuȝ originali collatione facta per michaelem galterij notarium concilij. G. de lavens. STATUTUM de ꝯceptione beatiſſime virginis marie editum anno domini. Mcccclvij. ⁊ die ſeptima menſis ſeptembris in concilio prouinciali celebrato in eccleſia auinionenſi per reuerēdiſſimos

in chriſto patres ⁊ dominos dños cardinales de fuxo ⁊ auinionenſem apoſtolice ſedis legatos. CETERA. decretum in cōcilio baſilienſi factum de conceptione beatiſſime virginis marie ſtatuimꝰ inuiolabiliter obſeruari diſtricte omnibus inhibentes ſub excōicationis pena ne quiſq̃ aliquid contrarium predicare vel publice diſputare preſumat quod ſi ſecus aliquis fecerit dictam ſniam eum incurrere volumus ipſo facto. Et in prima ſynodo per dioceſanos per quēlibet celebrādā p̄dicta ſtatuimus publicari ⁊ curatis eccleſiarum iniungi: vt hec populo manifeſtent.

EVgenius epiſcopus ſeruꝰ ſeruorum dei dilecto filio Joanni de capiſtrano fratri ordinis minorum de obſeruantia nuncupato in partibus citramontanis vicario generali ſalutē ⁊ apoſtolicam bñdictionem. Cum ex noſtra deliberata maturaq̃ diſpoſitione fueris inſtitutus vicarius generalis in omnibus partibus citramontanis quo ad fratres de obſeruantia nuncupatos: ⁊ non ſine diſplicentia audimus q̃ nōnulli ex dictis fratribus ſubditis tuis ſimulatiſq̃ coloribus tanq̃ filij ꝓdigi extra curam patriſfamilias euagantes: tuam obedientiā effugiunt tuaſq̃ ordinationes ⁊ mandata contemnunt. Nos cupientes tuum officium nec infructuoſum nec aliqualiter fruſtratorium fore: omnibus ⁊ ſingulis fratribus tam preſentibus q̃ futuris in virtute ſancte obedientie ⁊ ſub pena excōicationis late ſententie precipimus ⁊ mandamus: quatenus omni appellatione ⁊ contradictione remotis: in cunctis licitis ⁊ honeſtis que tuam regulam, ordinem, ſtatum ⁊ officiuꝫ concernentia iā ordinaſti vel in poſterū ordinabis: tibi pareant equanimiter ac intendāt nihilominus tibi harum ſerie concedendo vt omnes ⁊ ſingulos euagantes huiuſmodi ⁊ a tua obedientia quoquo modo deuios quātūcūq̃ ſub alterius prelati ordinis obedientia ſe pallient reuocare: reducere ⁊ reformare valeas ac punire cū plenitudine auctatis tibi tradite in tui vicariatus inſtitutiōe: ꝯtradictores ⁊ rebelles per cenſuras eccleſiaſticas ⁊ alia iuris remedia compeſcendo: inuocando etiā ad p̄dicta cū tue diſcretioni videbit opportunū auxiliū brachij ſclaris. Cōſtitutiōibꝰ aplicis ac eiuſdē ordinis ſtatutꝫ ordinatiōibꝰ ⁊ ꝯſuetudinibꝰ ceteriſq̃ in ꝯtrariū facientibꝰ nō obſtātibꝰ qbuſcūq̃. Datū rome apud ſanctū petrū āno incarnationis dñice. Mccccxliij. Jdibꝰ frebruarij pōtificatꝰ nri anno. xiij.

Euge. iiij. mandat fribus obſeruantie vicario ge. obedi.

ano 1444

EVgenius epiſcopus ſeruꝰ ſeruorum dei. Ad perpetuam rei memoriā. Fratrum ordinis minorum in vinea domini ſabbaoth altiſſimo iugiter famulantium merita promerētur: vt eis in ijs que diuini cultus ⁊ religionis ac regularis obſeruantie augmentum reſpiciunt: precipuos fauores ⁊ ſpiritualia preſidia quātum cum deo poſſumus impendamus. Sane pridem ex noſtra diſpoſitione dilectus filius antoniꝰ de ruſconibus ſacre theologie ꝓfeſſor ac ipſius ordinis generalis miniſter

Euge. iiij. miniſtro ge. frēꝫ ioannē de mauberto ſuū commiſſariū inſtituere ſup frēs de obſuantia mandat.

ex certis ac rõnabilibus cauſis aĩum noſtrũ ſuũq; mouentibus dilectuꝫ filium ioannẽ de mauberto eiuſdẽ ordinis profeſſorem oium ⁊ ſingulorum locorum. domoꝝ ⁊ conuentuum vltramontanarũ partium dicti ordinis ſub ſacro obſeruantie noie conſtitutorum vicarium generalem fecit. conſtituit ⁊ deputauit prout in litteris prefati generalis miniſtri plenius continetur. Quarum tenor de verbo ad verbum ſequitur ⁊ eſt talis.

IN CHRISTO ſibi chariſſimo fratri ioanni de mauberto ordinis minorum prouincie frãcie frater Antonius de ruſconibꝰ ſacre theologie magiſter ac totius ordinis fratrum minorum generalis miniſter ⁊ ſeruus ſalutem ⁊ pacem in domino ſempiternã. Cum pridem quinto videlicet idus Julij ſanctiſſimus dominus noſter Eugenius papa. iiij. d ſalute ⁊ ꝯſeruatiõe fratrũ in debita obediẽtia ac regulari quã vouerunt obſeruantia ꝯſiderans: mihi cum mãdare poſſet ſui benignitate ſuaſerit aſſiſtentibus ſibi reuerendiſſimis pr̃ibus ſancte romane eccl̃ie cardinalibus videlicet. tarentino cumano. morinenſi ⁊ firmano. necnõ reuerẽdiſſimo patre dño ioãne ſiculo abbate ſancti pauli de vrbe ⁊ q̃pluribus reuerendis miniſtris ac venerabilibus ſacre theologie magiſtris ⁊ alijs probatiſſimis fratribus dicti ordinis: quatenus conſiderata multitudine frũm ⁊ diuerſitate vite pro bono regimine ⁊ gubernatione ac manutenentia ⁊ augmẽto oium ⁊ ſingulorꝝ pñtiũ ⁊ futuroꝝ in ꝯuẽtibꝰ. domibꝰ vel locis deuotis eiuſdẽ ordinis q de obſeruãtia nũcupãt̃ p̃ſertiꝫ i ptibꝰ vltramõtanis ꝯmorãtiũ vicariũ meũ generalẽ inſtituerẽ cũ plenaria facultate ⁊ auctate in oibꝰ ꝓuincijs vltramõtanis ad quã generalatꝰ officij cui indignus p̃fectꝰ ſũ auctas ſe extẽdit: ⁊ ad te noie ꝓprio exp̃ſſo oculo mentis ſue direxerit: hinc eſt ꝙ ego vt teneor ſuaſionẽ hmõi ⁊ oẽꝫ aliã ſue ſcitatis ꝑ mãdato accipiẽs: cupiẽſq; mãdatis aplicꝫ obedire: ac etiã inſpecta tue vite ſynceritate. moꝝ grauitate. ſufficiẽtia mlta. circũſpecta prudẽtia diſcretiõe p̃cipua. ferueti charitate. ad bonã ordinis reformationẽ in cõmiſſis fidelitate. in exequẽdis ꝓmptitudine. i regẽdis ac ad meliorẽ frugẽ reducẽdis fribꝰ aptitudine tua deniq; multiplici ꝓbitate qbꝰ oibꝰ te inſigniter decorauit altiſſimꝰ: nihilominꝰ ꝯfiſus in dño cõicato ẽt ꝯſilio cũ pleriſq; miniſtris ac ſacre pagine ꝓfeſſoribꝰ ⁊ alijs ꝓbis nr̃i ordinis fribꝰ q reuerẽter hoc ſanctũ ſcitatis dñi ꝓpoſitũ laudarũt ⁊ inſtitutioni de te fiẽde ꝯſenſũ p̃buerũt: te meũ vicariũ generalẽ in oibꝰ ⁊ ſingulis ꝓuincijs ac vicarijs ⁊ eaꝝ ꝯuẽtibꝰ ac locis ptiũ vltramõtanaꝝ ſup oẽs fratres de obſeruãtia nũcupatos pñtes ⁊ futuros vſq; ad ꝓximũ generale ca. iſtituo ⁊ iſtitutũ denũcio ꝑ pñtes: ꝯmittẽs tibi plenarie vices meas ⁊ dãs tibi liberã auctatẽ ⁊ ptãtẽ ac oimodã facultatẽ meã ſup oẽs ⁊ ſingulos dictos frẽs i p̃fatꝫ vltramõtanis ptibꝰ ꝯmorãtes ⁊ ꝯmoraturos tã in capitibꝰ q̃ in mẽbris viſitãdi publice ⁊ priuate, vocãdi. citãdi. ⁊ inquirẽdi. examinãdi. pcedẽdi. iudicãdi. admonẽdi. terminãdi. decidendi. ſniandi. approbãdi. reprobãdi. corrigẽdi. arctãdi. detinẽdi. puniẽdi. carcerãdi ⁊ a carceribꝰ liberãdi. ad actus legitimos reſtituẽdi frẽs ꝓuinciarũ ⁊ vicariarũ hmõi: collocãdi ⁊ ꝯmutãdi. expellẽdi ⁊ reuocandi: frẽs de citramontanis partibus cum bona licentia venientes recipiẽdi. apoſta.

las oēs ad ordinē redire volētes cū pnīa que tibi videbitur iniungēda
reducendi ⁊ acceptādi: fratres conuentuales dūmodo ſuis miniſtris nō
ſint rebelles ⁊ ab eis lĩiam petierint ac pniam non effugiant delictorum
veraciter cupientes ad meliorē frugē ſe transferre ⁊ viuere regulariter re
cipiēdi: officiales ⁊ ꝑlatos quoſlibet tibi ſubiectos cuȝ opus fuerit aut ca
ſus exegerit priuādi. abſoluēdi. deponēdi ⁊ reſtituēdi vt̃ alios loco eoꝝ
ſi tibi videat̃ īſtituēdi: ō ꝯſēſa tñ̄ frūȝ eorūdē locoꝝ ĩ qbꝰ hm̄oĩ officiales
aut ꝑlati exiſtūt vel ſaltē maiorisptis eorūdē: fratres conuentꝰ. domos
⁊ loca predicta pñtia pariter ⁊ futura tibi ſubiecta. informādi ⁊ reformā-
di: abſq; ſocio vel ſine lĩia de citramōtanis ꝑtibus veniētes puniēdi:
⁊ quos noueris abiles ac idoneos etiā ad ſacros ordines vſq; ad ſacer-
dotiū incluſiue ꝓmoueri faciēdi: ad ꝯfeſſiōis ⁊ ꝑdicatiōis officia ꝓmouē
di. ⁊ ꝓmotos ſi tibi videbit̃ priuādi vel ſuſpēdendi. oēs ⁊ ſingulos fra-
tres hm̄oĩ ab oĩbus peccatis ſuis penis ſpūalibus vel tpalibus excōica
tionibus. ſuſpenſionibus. trāſgreſſionibus regule ⁊ ſtatutoꝝ. caſibꝰ. irre
gularitatibꝰ ⁊ cēſuris mihi ꝯmiſſis vel reſeruatis libere abſoluēdi. libe-
rādi ⁊ diſpēſandi quotiēs opus fuerit: te quoq; ab hm̄oĩ abſolui. libera-
ri ⁊ diſpenſari faciēdi etiā quotiēs tibi videbit̃ opportunū: ad oēs pro-
uincias ⁊ vicarias ordinis ſimiliter quotiens ⁊ quādo tibi viſuȝ fuerit ⁊
ad meā pñtiam ⁊ romanā curiā accedendi ⁊ mittēdi. fugiētes a ſclo ac
quoſcūq; volētes dō ĩ ordine nr̃o deſeruire tā ꝑ laicis q̃ꝫ ꝑ clericꝫ ad ha
bitū ⁊ ꝓfeſſionē nr̃e religionis recipiēdi. grãs a me ꝯceſſas eiſdē fr̃ibus
vel in poſterū ꝯcedendas ſi tales (quod abſit) inaduertenter conceſſiſſe
vel in poſterū ꝯcedere ꝯtigerit per quas ab obſeruātia regulari diſtrahe
rētur frēs hm̄oĩ aut q̃ ſcandalū in regimine tibi ꝯmiſſo parerent haberi
volo pro infectis: contradictores inſuper quoſlibet ⁊ rebelles ꝑ cenſurā
eccleſiaſticā ⁊ alia iuris ⁊ dicti ordinis remedia etiaȝ ꝑ inuocationē bra
chĳ eccleſiaſtici vel ſecularis ſi opus fuerit compeſcendi, congregatiōes
in prouincĳs ⁊ vicarĳs omnibus tibi ſubiectis ſiue pro electione vicario
rum ſiue pro alĳs vtilibus negocĳs ⁊ occurrentibus opportunis facien
di ſiue fieri faciendi: petita tamen licentia a miniſtro illius prouincie in
qua huiuſmodi congregationem fieri contigerit: ipſam celebrandi ⁊ fa
ciendi quotiens per vicarium ipſius miniſtri eandem fieri contigerit: ꝓ
uiſo ꝙ vicarĳ electi a fratribus prouinciarum vel vicariarum ſeu pro tē
pore eligendi preſententur miniſtris earundem: qui miniſtri infra tridu
um teneantur eoſdem confirmare, ac etiaȝ ꝙ guardiani quotiens eoſdē
ab ipĩs elegi ꝯtigerit more conſueto miniſtris ꝓuinciaruȝ preſententur
⁊ in tabula diffinitionis capituloꝝ deſcribantur. Congregationē inſuꝑ
generalem omniū ꝓuinciarū vel vicariarū tibi vt premittitur ſubiecta-
rum in loco conuenienti quotiens tibi tuo durante officio viſuȝ fuerit op
portunum de licentia tamen mei qui ex nunc me ad hoc tibi propitium
⁊ fauorabilem exhibeo; aut alterius miniſtri generalis ſi quem huiuſ-
modi tempore fieri contigerit congregari faciendi ⁊ generaliter ⁊ ſpe
cialiter omnia alia ⁊ ſingula in ſpiritualibus ⁊ temporalibus circa

cōnēctis.fratres ⁊ loca huiuſmodi faciendi.gerendi.exercendi. ordinan
di.diſponendi.adminiſtrandi ⁊ ſtatuendi: que ego ipſe facere poſſem ſi ꝑ
ſonaliter intereſſe3. Que omnia preſentibus haberi volo pro ſufficienter
expreſſis ⁊ declaratis.Eaſdem inſuper auctoritates ⁊ gratias poteſtates
⁊ facultates per me tibi conceſſas vel earum parte3 alijs fratribus quos
ad hoc iudicaueris idoneos ſuper quo tuam onero conſcientiam cōmit-
tendi ⁊ concedendi. Necnō per ipſos tuos cōmiſſarios cōmitti ⁊ conce-
di faciendi cum tibi videbitur opportunū. Mandans preterea omnibus
⁊ ſingulis fratribus in p̄fatis vltramontanis partibus cōmorantibus ⁊
cōmoraturis prelatis ⁊ ſubditis ad meritū obedientie ſalutaris in virtu-
te ſancti ſpūs: quatenus omni appellatione poſtpoſita quā nullo modo fa
cere liceat: toto tpe dicti tui vicariatus officij tibi tanꝗ perſone mee i oi-
bus ⁊ per omnia firmiſſime ⁊ humiliter pareant ⁊ intendant: ⁊ nullo co-
lore vel cauſa queſitis poſſint ipſi fratres ad penā excōicationis ⁊ carce-
ris ac priuationis officioꝝ ⁊ omniū actuū legitimoꝝ late ſentētie ad ſub-
terfugiendū correctionē ⁊ examinationē reformationē ⁊ tuam ſiue vica
rioꝝ tibi ſubditoꝝ obedientiam ad cōuentus ⁊ loca tue cure non cōmiſſa
aufugere: necꝫ ſi aufugerint vel deinceps aufugere contigerit miniſtri cu
ſtodes guardiani ſeu quicūꝗ alij fratres tibi nō ſubditi cuiuſcūꝗ cōditi-
onis.gradus ⁊ dignitatis exiſterent priuationis officij ſui ⁊ excōicatiōis
late ſententie ⁊ priuationis oium actuū legitimoꝝ penis audeāt illos re
cipere: aut forte receptos vel in poſterum quod abſit recipiendos retine
re contra tuum velle vel vicarioꝝ tibi vt premittitur ſubditorum. Nolēs
propterea ꝙ aliquis me inferior etiam quacūꝗ dignitate ⁊ auctoritate ꝑ
fulgeat de cura ⁊ regimine ac gubernatione omnium fratrum tibi vt pre
mittitur in vltramontanis partibus ſubditorū durante tempore prefati
vicariatus tui in aliquo ſe quomodolibet impedire: aut te aut quibus cō
miſeris inquietare ſeu quouis modo moleſtare preſumat ſub penis ⁊ ſen
tentijs prelibatis: reſeruata tamē mihi poteſtate te ⁊ alios vicarios ⁊ ſub
ditos quotiens caſus exegerit ⁊ opportunū videbitur perſonaliter dum-
taxat viſitandi.corrigendi.puniendi ⁊ alia faciendi que circa hmōi vide-
buntur opportuna. Saluo ꝙ contra te nō niſi de conſenſu vicarioru3 ad
aliquam penam ſaltem grauem procedere intendo: contra alios autem
nō niſi de conſenſu fratrum locoru3 quibus eos preeſſe contigerit vl' ma
ioris partis eorundem. Non tamen intendo per conceſſionem huiuſmo-
di ꝙ tu aut fratres prefati de obſeruantia nūcupati loca conuentualium
poſſis ſeu poſſint recipere. Tu vero tam diligenter tam prouide ⁊ ſollici
te ac vigilanter ſtudeas prefatum vicariatus officium exercere: vt preter
eterne vite premia valeas apud ſedem ap̄licā me ⁊ totū ordinē merito
cōmendari. Vale in dn̄o ieſu ⁊ ora ꝓ me. Datū ſenis.xiij.menſis Iulij an
no dn̄i. M.cccc.xliij. NOS igitur ſalubrem neceſſariā ⁊ plurimū fructu
oſam ipſi ordini ⁊ obſeruantie regulari diſpoſitionē a p̄fato generali mi-
niſtro de dicto Ioanne de mauberto factam attendētes: ac ip̄am ap̄licis
fauoribus ⁊ p̄ſidijs ſtabilire cupientes: vicariatus hmōi ꝯſtitutionē ⁊ de-
putationem de Ioanne de mauberto prefato factā vt p̄mittitur motu ꝓ-

ꝑrio nō ad ipſius Joannis vel alterius ꝓ eo nobis ſup hoc oblate petiti onis inſtantiam: ſꝫ de nr̄a mera liberalitate ⁊ ex certa ſcientia ſupplendo oēs ⁊ ſingulos defectus ſiqui forſan īteruenerint in eiſdē: auctate aplica ꝯfirmamꝰ ⁊ apꝓbamus ac pn̄tis ſcripti patrocinio cōimus. Nulli ergo oīno hoīm liceat hanc paginā nr̄e ꝯfirmatōis apꝓbatōis ⁊ cōitionis infringere: vel ei auſu temerario cōtraire ⁊c. Datū ſenis Anno incarnatōis dn̄ice. M.cccc.xliij. kl'ꝭ auguſti Pōtificatus nr̄i anno tertiodecimo.

ano 1444

Eugenius ep̄us. ⁊c. Dilecto filio Joanni de mauberto ordinis minoꝝ ꝓfeſſori ⁊ fratruꝫ eiuſdem ordinis de obſeruantia nūcupatoꝝ vltra montes vicario generali. Regimini vniuerſalis eccl'ie diſponente dn̄o p̄ſidentes curis purgemur aſſiduis: vt iuxta credite nobis diſpēſationis officiū ſubditoꝝ cuilibet preſertim ſub regulari obſeruātia viuētiuꝫ ſuge quantū ex alto nobis ꝯcedit̄ ſollicitudinis ſtudiū īpartiamur: ⁊ ijs q̄ ꝓ diuino cultu necnō religiōis incremēto ꝓuide facta cōpimꝰ: libēter adijciamus aplici muniminis firmitatē. Sane cū nos dudū videlicet kl'ꝭ auguſti pōtificatꝰ nr̄i tertiodecimo cōſtitutionē ⁊ deputationē qbꝰ dilectus filiꝰ Antonius de ruſconibus ſacre theologie ꝓfeſſor ⁊ ge. mi. totiꝰ ordinis minoꝝ te ac dilectū filiū Joānēꝫ de capiſtrano eiuſdē ordinis etiaꝫ ꝓfeſſoreꝫ domoꝝ ⁊ locoꝝ ⁊ ꝯuētuū fratrū dicti ordinis minoꝝ de obſeruātia nūcupatoꝝ citra ⁊ vltra mōtes cōſiſtentiū vicarios generales fecit: ꝯſtituit ⁊ deputauit per quaſdā alias nr̄as lr̄as ꝯfirmauerimꝰ ⁊ apꝓbauerimꝰ ꝓut in ipſis plenius ꝯtinet̄: ⁊ deinde experiētia teſte didicerimꝰ nō ſine cordis leticia deputationē ⁊ ꝯſtitutionē hmōi ipſius ordinis fratribus de obſuātia nūcupatis īſuo ſtatu plurimū ꝓfeciſſe: cū ſilentio quodaꝫ reclamationū q̄ aures nr̄as ſepiſſime ꝓpulſabant ⁊ mētis q̄etudine quo deuote contēplationi ⁊ ſacraꝝ lr̄aꝝ ſtudijs diſponūt̄: fugata euagationis materia cū multitudine ad eandē obſeruātiā ꝯuolantiū nouicioꝝ. Ut igit̄ liberius ⁊ licētius in bono ꝑſeuerent ⁊ ꝑſeuerātia maioꝝ habeat̄ portentur ꝙad arcā dn̄i manipuli plene meſſis: tenore pn̄tiū motu ꝓprio nō ad alicuiꝰ ſup hoc nobis oblate petitionis inſtantiā ſed ex nr̄a certa ſcientia auctate ap̄lica tibi cōmittimus ⁊ mādamus: ꝙ tu cōuocare poſſis ⁊ debeas hoc anno quo iſtat finis tui vicariatꝰ vbi ⁊ qn̄ tibi placuerit vicarios ⁊ diſcretos ꝓuinciaꝝ ⁊ vicariaꝝ tibi ſubiectaꝝ: ⁊ an̄ finē tui officij capitulariter ꝯgregare. Quiſic ꝯgregati facultatē habeant eligēdi ⁊ eligere teneant̄ vnū religioſum eiuſdē ordinis in vicariū generalē vltramōtanū: ⁊ electione facta eā q̄ꝫprimū fieri poterit generali miniſtro totiꝰ ordinis faciant p̄ſentari. Quā ipe miniſter infra triduū ꝯfirmare ipiqꝫ electo ꝯmittere debeat plenarie vices ſuas: vt in dictis alijs de qbus ſupra fit mētio factis ꝯceſſione ⁊ cōmiſſiōe cōtinet̄. Quā qdē electionē ſi infra triduū hmōi dictus generalis confirmare diſtulerit: ex tūc electus ipe cum p̄fata poteſtate confirmatus omnimodo cenſeatur vſqꝫ ad trienniū tunc ſecuturum nr̄a ⁊ ſedis ap̄lice auctate. Interim autem donec confirmatꝰ

Euge. 4. ꝯcedit vi. ge. i fine ſui officij ad alterius electionem frēs ſuos capl'i ꝯgregare.

fuerit: exerceat auctate nr̄a officiū vicarius ꝓuincie vbi capitulum fuerit celebratum. Nulli ergo ꝛc̄. nr̄e cōmiſſionis ꝛ volūtatis infringere ꝛc̄. Datum rome apud ſanctuꝫ Petrum anno incarnationis dn̄ice. M.cccclv. pridie kl's nouēbris pontificatus noſtri anno quintodecimo.

ano d[illegible]

Euge. 4. concedit oīa monaſteria ꝛ frēs de obſeruātia ſub vicarioꝝ gene. obeīa eſſe.

Ugenius ep̄us ſeruus ſeruorum dei. Ad futurā rei memoriā. Uacātib⁹ ſub religionis obſuātia ſtudio pie vite ap̄lici fauorꝫ p̄ſidiū libenterꝫ ipedim⁹: ꝛ in hys q̄ ſolidationē ſtat⁹ necnō ꝑpetuā pacē ꝛ tranquillitatēꝫ eaꝝ reſpiciūt nr̄i miniſterij partes fauorabiliter exhibemus. Hinc eſt ꝙ nos cupientes vt ꝓfeſſores ordinis fratrum minoꝝ q cū adiectione volūtarie pauptatis iuxta ſalubria eiuſdē ordinis inſtituta ſub illius obſeruātia exemplariter viuētes ꝑ diuerſas mūdi partes tam varijs ꝛ diuerſis virtutū meritis q̄ꝫ etiā pſonaꝝ numero plurimū multiplicati ex religioſis ꝛ operoſis eoꝝ miniſterijs magna in dei eccl'ia dietiꝫ afferūt incremēta: ſub vno eodemq̄ꝫ regimine ac charitatis ꝛ eiuſdeꝫ obſeruātie vnione virtutū dn̄o iugiter famulent̄: ad diuini nōis laudē ac ſingulare ꝛ p̄cipuū ſalutis plurimoꝝ exemplū motu ꝓprio nō ad ipſoꝝ ꝓfeſſoꝝ fratruꝫ vel alicuius eoꝝ ſeu alterius ꝓ eis nobis ſuꝑ hoc oblate petitionis inſtantiā ſed ex nr̄a certa ſcientia auctate ap̄lica tenore p̄ntiū volum⁹ atq̄ꝫ decernim⁹: ꝙ oīa ꝛ ſingula domus. conuent⁹ heremitoria ꝛ alia loca quocūq̄ꝫ nōie cenſeantur in qbus aliq ex ꝓfeſſoribus predictis tp̄e generalis cap̄li in loco mōtis peſulani magolonēſis dioceſis tā ꝑ p̄dictos q̄ꝫ ꝑ alios eiuſdē ordinis frēs ꝓxime celebrati vixerūt ſeu ꝑmāſerūt: a quocūq̄ꝫ illa quacūq̄ꝫ auctate reformata cōſtructa ſeu fundata ſint ꝛ vbicūq̄ꝫ ꝯſiſtunt: ac q̄cunq̄ꝫ q̄ūocūq̄ꝫ ꝛ qualiacūq̄ꝫ ſint citra mōtes videlicet citramōtani. vltra mōtes aūt cōſiſtentia vltra mōtani: generaliū vicarioꝝ ordinis ꝛ obſeruātie p̄dictoꝝ regimini ꝛ gubernationi in ꝑpetuū ſubſint ꝛ ſubiecta ſint ac eſſe cenſeant̄: ꝛ in ſingulis ꝓuincijs tā in citramōtanis q̄ꝫ vltramōtanis partib⁹ conſiſtentib⁹ p̄dictis loco ꝓuincialiū miniſtroꝝ frēs ordinis ꝛ obſeruātie p̄dictoꝝ ſingulaꝝ ꝓuinciaꝝ hmōi ſingulos ꝓuīciales vicarios eligere ꝛ deputare poſſint ac debeāt in oībus ꝛ ꝑ oīa: ꝓut ꝓuinciales miniſtri eligūtur ꝛ deputant̄. Nec nō citramōtani in citramōtanis ꝛ vltramōtani in vltramōtanis partib⁹ generalis dicti ordinis in p̄fati ordinis ꝛ ſinguli ꝓuinciales vicarij p̄dicti in ſingulas ſibi' cōmiſſaꝝ ꝓuinciarū domos. cōuēt⁹. heremitoria ꝛ loca eorūq̄ꝫ frēs q̄ ſingulis ꝓuīcialib⁹ ſ ꝓuīciaꝝ eis ꝯmiſſaꝝ domos. ꝯuētus. heremitoria ꝛ loca ipoꝝ ūq̄ꝫ frēs ꝛ pſonas ex priuilegijs etiā ap̄licis aut de iure vl' ꝯſuetudīe ſeu alias quoquomō cōpetere dignoſcūt̄. illa ꝛ ꝓrſus eadē dn̄iuꝫ ꝛ poteſtatē ꝛ ſuꝑioritatem ac iuriſdictionem habeant. Mādantes diſtrictius oībus ꝛ ſingulis guardianis. vicarijs ꝛ fratribus domoꝝ. cōuētuūꝫ ac locoꝝ ordinis ꝛ obſeruātie vbilibet cōſiſtentiū p̄dictoꝝ ſub excōicationis pena quā ipo facto contra facientes incurrāt: a qua preter q̄ꝫ in mortis articulo ꝯſtituti nō niſi ꝑ romanū pōtificē vel aliquē ex generalibus ſeu ꝓuincialib⁹ vicarijs p̄refatis quibus ꝛ quoꝝ cuilibet ſuꝑ his plenariam ꝑ preſentes concedi-

mus facultatem abſolui poſſint: quatenus infra quindecim dieꝝ ſpacium
poſtq̄ preſentium noticiam habuerint citramontani citramōtano: vltra
montani vero vltramontano generalibus ac ipi ⁊ eorum quilibet ſuo pro
uinciali vicarijs efficaciter ⁊ humiliter pareant ⁊ intendant. Non obſtan
tibus conſtitutionibus ⁊ ordinationibus apoſtolicis necnō dicti ordinis
iuramento. confirmatione apoſtolica vel quauis firmitate alia roboratis
ſtatutis ⁊ cōſuetudinibus. priuilegijs quoq; ac indulgētijs ⁊ litteris apo
ſtolicis generalibus vel ſpecialib⁹ quorūcunq; tenorum exiſtant: per que
preſentibus nō expreſſa vel totaliter non inſerta effectus earum impedi-
ri valeat quomodolibet vel differri. Et de quibus quorumq; totis tenori-
bus de verbo ad verbum habenda ſit in noſtris litteris mentio ſpecialis:
quibus omnibus illis alias in ſuo robore ꝑmanſuris quo ad premiſſa de
rogare intendimus ⁊ per preſentes derogamus ceteriſq; contrarijs qui
buſcūq;. Veruz qr difficile eſſet hmōi nr̄as lr̄as ad ſingula loca deferre:
eadē apoſtolica auctoritate decreuimus: q̄ ipaꝝ tranſſumpto manu pu-
blica ⁊ ſigillo veſtre vicarie aut alicuius epalis vel ſupioris eccl'iaſtice cu
rie munito tanq̄ prefatis noſtris lr̄is ſi originales exhiberēt plena fides
adhibeatur: ⁊ perinde ſtetur ac ſi littere originales predicte forent exhibi
te vel oſtenſe. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginaz noſtre vo
luntatis. conſtitutionis. intentionis. mandati. conceſſionis ⁊ derogatio-
nis infringere ⁊c. Datum rome apud ſanctum Petrum anno incarnati
onis dominice. M.cccc.xlvj. decimo kalendas Januarij pontificatus no
ſtri anno decimoſexto.

Eugenius epūs ſeruus ſeruorū
dei. dilecto filio fratri Jacobo de primadinis de bononia
ordinis minoꝝ ꝓfeſſori de obſeruantia regulari. S. ⁊ apo-
ſtolicam. B. Ordinis tui preſertim familiaꝝ in regulari ob
ſeruantia dn̄o famulantium ob quoꝝ religionis ſanctimoniā ⁊ multipli
cium virtutum dona maximi in populo chriſtiano animarum fructus ꝓ-
dire cernūtur curam gerentes ſolerter: illa libenter concedimus: per que
earundem familiarum etiam vtriuſq; ſexus augmento conſeruationiq;
melius ac facilius conſuli intelligimus. Sane cū poſt concordiam inter
filios fratres qui dicuntur conuentuales ⁊ vos ⁊ alios quibus de regula
ri obſeruantia eſt appellatio vnius eiuſdemq; minorum ordinis ſecus fa
ctum nos intendentes q̄ poſt dilectum filium fratrem Joannem de capi
ſtrano tui ordinis de obſeruantia in partibus ciſmontanis vicarium alter
illius ſucceſſor crearetur eidem per litteras apoſtolicas cōmiſerimus: q̄
vbi ⁊ qn̄ ſibi placeret an̄ ſui officij finem vicarios ⁊ diſcretos ꝓuinciaruz
ſibi ſubiectaꝝ pro alterius vicarij electione alias creatione capitulariter
cōgregaret: ⁊ facta hmōi congregatione in alma vrbe apud arce celi locū
tu in ea fueris canonice in ciſmontanum vicarium electus nos electionez
ipſam cōfirmauerimus: poſtmodūq; dilectus filius Antonius de ruſco-
nibus ſacre pagine profeſſor ordinis prefati generalis miniſter te dure-

Euge. 4. moni-
ales. S. Clare
ſub vi. ge. obe-
diē. ia eſſe mā-
dat aliq̄ circa
eaꝝ rl'az diſpē
ſans.

eſt confirmandum: prout predicta omnia conſtant per litteras apoſtolicas ⁊ predicti generalis q̃s hic haberi volumus pro ſufficiẽter expreſſis ad noſtramqꝫ noticiam peruenerit eſſe in tui vicariatus partibus ciſmontanis nonnulla monaſteria ſancte clare: quarum famil e in obſeruantia regulari viuentes partim primi partim ſecundi ⁊ partim tertij ordinis partim aliter appellate ſub tuo vicariatu ⁊ a te tuiſqꝫ ſucceſſoribus regi ⁊ gubernari intentiſſimis dicuntur deſiderijs affectare: nos qui certam tenemus eaſdem mulierum monacharuꝫ ſiue ſororum familias optimã ſaluberrimam ſub vobis gubernationem. ſ. habere ⁊ cõtinue habituras felicia incrementa: earundẽ mulierum monacharum ſiue ſororum appellatarum monaſteria ⁊ loca ⁊ familias vbicunqꝫ intra tui vicariatus terminos in regulari obſeruantia viuentes tam preſentes q̃ꝫ futuras tuo ⁊ tuorum in vicariatus ciſmontani officio ſucceſſorum cure. gubernationi atqꝫ regimini auctoritate apoſtolica preſentium tenore ſubijcimꝰ: ac ſubiectas ⁊ ſuppoſitas eſſe volumus atqꝫ decernimus. Intendentes eadeꝫ auctoritate atqꝫ volentes: ꝙ tu ⁊ ſucceſſores tui per vos ipſos ⁊ alios quos duxeritis ſubſtituendos poteſtatem, facultatem habeatis eaſdem moniales atqꝫ ſorores ſiue primi ſiue ſecundi ſiue tertij aut alterius ordinis ſancte clare ⁊ beati franciſci ſignanter collegialiter ⁊ ĩ cõmuni viuẽtes ⁊ earum monaſteria atqꝫ loca tam in capite q̃ꝫ in membris viſitandi corrigendi, amouendi, deponendi, transferendi, ⁊ omnia alia ⁊ ſingula faciendi que generalis miniſter ordinis veſtri in eiſdem monaſterijs ⁊ locis de iure ⁊ de conſuetudine poſſe facere cõſueuit. Prouinciales autẽ vicarij vobis ſubditi eaſdem poteſtatem ⁊ facultatem habeãt: quas miniſtri prouinciales etiam de iure vel de conſuetudine habere conſueuerunt. Et vt ſupradicte moniales ac ſorores melius gubernent̃: volumus ꝙ in electione ⁊ creatione abbatiſſarum miniſtrarum ⁊ matrum ille tantum ex ipſis monialibus ⁊ ſororibus vocem habeant: que per ãnos tres vel circa in earũdem monaſterijs vel collegijs fuerint. In qua creatione ⁊ electione maior pars votoꝝ ad minus medietatẽ ſuperans: debet cõcurrere. In oibuſqꝫ tertij ordinis ſoroꝝ ⁊ monialiũ collegijs frẽs tui ordinis de acceſſu ⁊ ingreſſu ſe habeãt: ſicut obſeruat̃ cuꝫ monaſterijs ſancte clare. Si ãt viſitatoribꝰ eaꝝ ⁊ ſororibꝰ tertij ordinis q̃ minime viuũt collegialiter cẽt ↄceſſa a ſede apl'ica aliq̃ facultas ⁊ auc̃tas: nos ipſas pñtiũ tenore auc̃tate apl'ica reuocãtes: volumꝰ ꝙ tu ⁊ tui ĩ vicariatꝰ officio ſucceſſores hmõi viſitatores amouẽdi ⁊ alios inſtituẽdi auc̃tatẽ ⁊ facultatẽ hẽatis. Preterea cũ in regula btẽ clare iubeat̃ ieiuniũ ꝑpetuũ: qđ nimis rigoroſũ tenemꝰ: placet ⁊ volumꝰ ꝙ ſupradicte ⁊ tertij ⁊ alioꝝ ordinuꝫ ſorores ſolũmõ teneant̃ ad illa ieiunia ad q̃ vos frẽs ordinis minoꝝ regulã obſeruãtes obligati eſtis: ⁊ eoſdẽ modos ſeruẽt in cibis quadrageſimali tempore: exceptis debilibꝰ ⁊ infirmis. In alijs v̊o ieiunijs vt ſũt q̃tuor tpa vigilie apl'orum ⁊ ſimilium ſeruet̃ ↄſuetudo regionis ſꝫ quã liceat eis etiã oua ⁊ lacticinia comedere. Cũ etiã ĩ monaſterijs ſorores ſiue mõache icedãt nudis pedibꝰ diſcalciate qđ nimis rigoroſũ exiſtimamꝰ: placet ⁊ volumꝰ ꝙ ſorores ſiue monache poſſint deferre illa q̃ noĩe

calciamẽtorum nõ cenſentur puta ſocquos ligneos ⁊ ſandalia atqꝫ etiam
cum opportunũ fuerit calciamẽta. Itez cuz in aliquibus monaſterijs lo-
cis ⁊ congregationibus iniungatur ſilentium perpetuũ quod quidem ni
mis rigoroſum exiſtit: tibi tuiſqꝫ in officio ſucceſſoribus ⁊ prouinciarum
vobis ſubiectarum vicarijs cum diſcretorum conſilio diſpenſandi tam in
cibis qꝫ in quibuſcunqꝫ alijs ꝑpetuis qꝫ in ſilentio ſupradicto concedim⁹
facultatem. ¶ Inſuper cuz dilectus filius frater Joannes de capiſtrano
tuus in vicariatus officio predeceſſor declarauerit: ꝙ in regula prima be
ate clare contineantur centũ ⁊ tria precepta regularia in quoꝝ tranſgreſ
ſione moniales ſiue ſorores profeſſe peccatum mortale incurrunt: idqꝫ
nimis durum ⁊ ſcrupuloſum iudicemus: auctͣte ⁊ tenore preſentiuz de
claramus ⁊ volumus: ꝙ in nullius predictoꝝ tranſgreſſione preterqꝫ co
rum quattuor que concernũt principalia vota obediẽtie. ſ. paupertatis
caſtitatis ⁊ clauſure ⁊ ſuper electiõe abbatiſſe ⁊ depoſitione peccatũ mor
tale incurrant. Item cum quedam predictaꝝ monaſteria ⁊ loca in mẽdi-
citate viuãt: placet ⁊ diſpẽſam⁹ ꝙ in ferculo ſiue cibis ſagina ⁊ lardo vti
poſſint. Cõſtitutionibus apoſtolicis ⁊ priuilegijs, immunitatibus ⁊ gra
tijs ac indultis omnibus ⁊ ſingulis ſupradictis monaſterijs ⁊ locis ac eo
rum capellanis per ſedem apoſtolicam ⁊ aliter quomodocunqꝫ cõceſſis
alijſqꝫ in contrariuz facientibus nõ obſtantibus quibuſcũqꝫ. Nulli ergo
omnino hominũ liceat hanc paginam noſtre ſubiectionis, decreti, inten-
tionis, placiti, extimationis, conceſſionis declaratiõis, volũtatis ⁊ diſpẽ
ſationis infringere ⁊c. Datum Rome apud ſanctum Petrum Anno in
carnationis dominice, m, cccc xlvj, nonis februarij Pontificatus noſtri
Anno decimoſexto.

ano 1447

Eugenius epũs ſeruus ſeruo-
rum dei. Ad futuram rei memoriã. Dũ preclara merita re-
ligionis dilectorum filiorum vicarij ⁊ fratrum ordinis mi
norum ſub ipſius ordinis regulari obſeruantia in citramõ
tanis partibus cõmorantiũ debita meditatione penſamus: ⁊ cõſidera-
mus qꝫ ex dictorum fratruz operoſis miniſterijs militaris eccl'ia ſuſcipit
incrementa: ad illa merito intendimus: per que ſublatis quibuſuis diſpẽ
dijs ⁊ animarum periculis eorundem fratrũ religionis ſtatus augeri: et
in bono ſtatu valeat conſeruari. Cum autez ſicut ad noſtrũ non ſine diſ-
plicentia grandi peruenit auditum: licet nos dum decreuerimus ꝙ om-
nia ⁊ ſingula conuentus, domos, heremitoria ⁊ loca fratrũ ordinis ⁊ ob
ſeruantie minoꝝ in dictis partibus cõſiſtentia illorumqꝫ perſone ꝑ vnuz
vicarium generalez q ſuper cõuentus, domos, heremitoria, loca ⁊ perſo-
nas predictas eandem ſuperioritatem, dominium, poteſtatem ⁊ iuriſdi-
ctionẽ haberet: quibus dilectus filius Antonius de ruſconibus miniſter
generalis predicti ordinis dilectum filium Joannem de capiſtrano ꝑo-
rum ordinis ⁊ obſeruãtie ꝓfeſſorem in vicarium generalem domoruz cõ
uentuũ heremitoriorum locoꝝ ⁊ perſonaꝝ eorundem deputauit: ac illis
necnõ omnibus alijs ⁊ ſingulis que generali miniſtro eiuſdez ordinis ꝑ

Euge.4.frẽs ō obſuancia ſub vi.puin.obcia cẽ mandat,

tempoꝛe exiſtenti domos.cõuentus.heremitoꝛia.loca predicti oꝛdinis il
loꝛumqꝫ perſonas de iure vel de conſuetudine ſeu ex priuilegio vel alias
quomodolibet competere noſcebantur:ac etiam ſingularum prouincia-
rum in dictis partibus conſiſtentium iuxta moꝛem eiuſdem oꝛdinis que-
cunqꝫ conuentus.domus.heremitoꝛia ⁊ loca eoꝛundem oꝛdinis ⁊ obſer-
uantie illoꝛumqꝫ perſone per ſingulos vicarios prouinciales illa ⁊ eadẽ
ac pꝛoꝛſus ſimilis iuriſdictionem.dominiũ ⁊ poteſtatem in ſibi cõmiſſis
habentes que prouincialibus miniſtris dicti oꝛdinis in cõmiſſis cõuenti
bus.domibus.heremitoꝛijs ac locis ac eoꝛum perſonis de iure vel con-
ſuetudine ſeu alias quomodolibet competat gubernentur:tamen plerũ-
qꝫ nõnulli ex fratribus oꝛdinis ⁊ obſeruantie eoꝛundem ſtabilitatis viola
to pꝛopoſito varijs coloꝛibus ⁊ exquiſitis figmentis ⁊ preſertim ſub pal
liatione obedientie alicuius prelati dicti oꝛdinis vicarioꝛum ⁊ ſuperio-
rum ſuoꝛum obedientiam ſubter fugere cupientes generalis ⁊ ꝓuinciali-
um vicarioꝛum huiuſmodi pꝛo tempoꝛe exiſtentium monitionibus ⁊ mã
datis recuſant ſeu negligunt aut nõ curant obedire in non modicum ipſo
rum animarum periculum ⁊ religionis diminutionem pariter ⁊ contem
ptum. Nos igitur attendentes ꝙ ſi per regulares perſonas bonum obe
dientie que melioꝛ ꝗ̃ victima ⁊ vnum ex tribus ſubſtantialibus dicte reli
gionis exiſtit negligitur:de facili ipſius religiõis neruus ⁊ diſciplina diſ
ſoluitur ac ſtatus religionis huiuſmodi:ſuper premiſſis ſalubꝛiter ꝓuide
re volentes:motu ꝓpꝛio nõ ad dictoꝛum fratrum vel alterius pꝛo eis no
bis ſuper hoc oblate petitionis inſtantiam ſed ex noſtra ſcientia hac per
petua ⁊ irrefragabili conſtitutione tenoꝛe preſentium vniuerſos ⁊ ſingu
los fratres oꝛdinis ⁊ obſeruantie predictoꝝ tam pñtes ꝗ̃ futuros mone
mus:eiſqꝫ in virtute ſancte obedientie diſtricte precipiendo mãdamus:
quatenus ſingularum videlicet ꝓuinciarũ illaꝝ ſingulis ꝓuincialibꝰ ac
oíum ꝓuinciaꝝ hmõi fratres ⁊ ꝓuinciales vicarij dilecto filio Jacobo d
pꝛimarditis moderno ⁊ alijs generalibus vicarijs ꝓ tpe exiſtentibus ꝑdi
ctis appellatione ⁊ contradictione quibuſlibet remotis: in oíbus ⁊ ſingu
lis licitis ⁊ honeſtis regulam ⁊ ſtatutum ac oꝛdinẽ ipſoꝝ fratrum oꝛdi-
⁊ obſeruantie necnõ officium eoꝛundem vicarioꝝ quomodolibet cõcernẽ
tibus:q̄ dicti vicarij ꝓ tpe duxerint oꝛdinanda ſeu illis iniunxerint aut mã
dauerint humiliter pareant ⁊ intendant:necnõ illa efficaciter ſtudeant ad
implere.Diſtrictiuſqꝫ inhibemus vniuerſis ⁊ ſingulis eccl'iaſticis tam ſe
cularibus ꝗ̃ predicti ⁊ alterius cuiuſcunqꝫ oꝛdinis regularibus ac laicis
perſonis cuiuſcunqꝫ ſtatus.gradus ⁊ oꝛdinis vel conditionis exiſtant:eti
am ſi regali.reginali.patriarchali.archiepiſcopali.epiſcopali vl' alia qua
uis eccleſiaſtica vel mundana dignitate prefulgeant: ne fratres oꝛdinis
⁊ obſeruantie predictoꝛum vicarijs prefatis vt premittitur nõ parentes
aut quouiſmodo inobedientes etiam ſub palliatione obedientie ſeu alio
quouis queſito coloꝛe receptare:aut illis auxilium.conſilium ⁊ fauoꝛem
quo ad inobedientiam huiuſmodi quoquomodo per ſe vel per alium ſeu
alios directe vel indirecte preſtare audeant.ꝙ ſi contra venire preſumpſe
rint excõicationis:necnõ ſi ꝓfeſſoꝛes dicti oꝛdinis extiterint dignitatũ ⁊

officioꝝ ſuoꝝ priuationis: ⁊ ad illa ac quecūq; alia ſimilia in poſterū ob-
tinenda inhabilitationis ſententie: a quibus etiam preterq̄ in mortis ar
ticulo conſtituti exceſſibus nō niſi ꝑ romanū pontificem ⁊ dictū vicariū
generalem fratres de obſeruantia hmōi nō parentes reliqui etiam per vi
cariam miniſtri dicti ordinis pro tempore exiſtentem quib⁹ ſup his ple-
nariam concedimus facultatē: abſolui. reſtitui ſeu diſpenſari nō poſſit: ⁊
quas eoſdem cōtrafacientes incurrere volumus ipō facto ꝓmulgamus
per preſentes: ac vicarijs pro tempore predictis fratres inobedientes p̄
fatos ꝑ ſe vel per aliū ſeu alios capiendi ⁊ carcerandi ſeu capi ⁊ carcerari
faciendi: ac alias contra eos tanq̄ apoſtatas iuxta ipſius ordinis regu
laria inſtituta eiſdē conceſſa priuilegia etiam cū inuocatione brachij ſecu-
laris ꝓcedendi: necnō oīa in premiſſis ⁊ circa ea neceſſaria ſeu quomodo
libet opportuna faciendi ⁊ exequendi plenā ⁊ liberā auctate apl'ica teno-
re pn̄tiū cōcedimus facultatē. Decernētes frēs ordinis ⁊ obſeruātie pre
dictoꝝ ſuā inobediētiā hmōi ſub cuiuſuis p̄lati dicti ordinis noīe ſeu obe
dientia nullaten⁹ palliare poſſe. Et inſuper ſicut etiam ad auditū nrm̄ ꝑ-
uenit q̄ plures frēs ſeu alie pſone in cōuentibus domibus heremitorijs
atq; locis prefati ordinis predictis vicarijs nō ſubiectis elemoſynasque
ſtuando petere: ⁊ nōnulla alia minus honeſta q̄ ꝯtra ꝯſtitutiones ⁊ decla
rationes apl'icas necnō ſtatuta ⁊ conſuetudines eiuſdē ordinis facere et
attentare p̄ſumpſerūt: ⁊ dietim preſumūt in nō modicū fratrū ordinis et
obſeruātie eorūdē ſcandalū ⁊ plurimoꝝ ꝑniciōſū exēplū. Nos vt taliū
p̄ſumptuoſoꝝ audacia decetero cōpeſcatur Jacobo ⁊ ſingulis generali-
bus ⁊ ꝓuincialibus vicarijs p̄dictis ⁊ ipoꝝ cuilibet dicta auctate p̄ſum-
ptores hmōi cuiuſcūq; ſtatus, gradus vel ꝯditionis fuerint capiendi ⁊ in
carcerandi ⁊ in carcerib⁹ detineri faciēdi necnō alias eos puniēdi ⁊ corri
gēdi: ꝯtradictores quoſcūq; ꝑ cenſurā eccl'iaſticā ⁊ alia iuris remedia cō
peſcēdi iuocato ad hoc ſi op⁹ fuerit auxilio brachij ſecularis plenā ⁊ libe
rā etiā tenore pn̄tiū ꝯcedim⁹ facultatē. Nō obſtātib⁹ ꝯſtitutōib⁹ ⁊ ordi
nationib⁹ apl'icis ⁊ ſtatutis ⁊ ꝯſuetudinib⁹ dicti ordinis iuramēto, cōfir-
matiōe apl'ica vl' q̄uis firmitate alia roboratis: p̄uilegijs quoq; ⁊ idulgē
tijs ac lr̄is etiā apl'icis p̄fato ordini illiuſq; frīb⁹ i genere ſeu i ſpecie ſub
q̄buſuis verboꝝ formis ꝑ ſedē aplicā ſeu alias ꝯceſſis ⁊ i antea forſan ꝯ
cedēdis quorūcūq; tenoꝝ exiſtant: ꝑ q̄ pn̄tib⁹ nō exp̄ſſa vel totaliter nō in
ſerta effect⁹ eaꝝ ipediri valeat quomodolibet vel differri: ⁊ de qb⁹ quorū
q; totis tenoribus de verbo ad verbū habenda ſit in nr̄is lr̄is mētio ſpeci
alis. Et inſuꝑ q2 difficile foret hmōi nr̄as lr̄as ad ſingula loca deferri eiſ
dē ſcia motu ⁊ auctate decernim⁹: ꝙ ipaꝝ tranſumpto manu publica ⁊
ſigillo dicti vicarij vl' alicui⁹ ep̄alis aut ſuperioris eccl'iaſtice curie munito
tāq̄ p̄fatis nr̄is ſi originales exhiberētur lr̄e: plena fides adhibeat: ⁊ ꝑ-
inde ſtet ac ſi originales lr̄e p̄dicte forent exhibite vel oſtēſe. Nulli ergo
oīno hoīum liceat hāc paginā nr̄e intētionis, mādati, inhibitōis. volūta
tis, ꝓmulgationis, cōceſſionis ⁊ cōſtitutōis infringere ⁊c. Datū Rome
apud ſanctū Petrū Anno incarnationis dominice. M.cccc.xlvj. quinto
idus februarij pontificatus noſtri. Anno decimoſexto.

Nico. 5. ꝯcedit formā circa cu raꝫ mōialiū. S. clare earūq; ab batiſſe electio nem.

N Icolaus ep̄us ſeruus ſeruoꝝ
dei ad futuram rei memoriam. Digna reddimur attentio
ne ſolliciti: vt admittendis earum votis beniuolum ipar-
tiamur aſſenſum: que illecebris mūdanis ac mortalis viri
thoro ꝓpulſis: in illius qui ſpecioſus eſt pre filijs hominū beneplacitis
ſub regulari obſeruātia laudabiliter cōuerſantur. Hinc eſt ꝙ nos cupien
tes vt vniuerſa ⁊ ſingula monaſteria ⁊ loca monialiū ſeu ſororuꝫ ordinis
ſancte Clare ſiue ſancti Damiani vel minoriſſarum illarumq; perſone q̄
ſub cura ⁊ regimine fratrum ordinis minoꝝ de obſeruantia nūcupatorū
degunt ac illoruꝫ perſone q̄ in ipſis monaſterijs ⁊ locis q̄ ſicut accepimꝰ
ſub regulari obſeruantia dicti ordinis ſancte clare altiſſimo iugiter famu
lantur: eo feruētius ⁊ deuotius diuinis obſequijs ſe coaptent: quo ſe per
nos ⁊ ſedem apoſtolicam ſpecialibus gratijs munitas fore conſpexerit:
dilecti filij iacobi de primadicis ꝓfeſſoris ⁊ generalis vicarij domorum
ordinis ⁊ obſeruantie eorundem in citramontanis partibus conſiſtenti
um ſupplicationibus inclinati: auctāte ap̄lica preſenti ꝑpetuo ⁊ irrefra-
gabili conſtitutione ſtatuimus ⁊ ordinamus: ꝙ in antea ꝑpetuis futuris
temporibus omnia ⁊ ſingula monaſteria. domos ⁊ loca ordinis ſancte
Clare predicta per abbatiſſam ſeu matres monialium quarum videlicet
ſingulorum monaſteriorum domorum ⁊ locorum predictorum ſingula-
rium abbatiſſarum ſeu matrum monialium electiones q̄ ſi a maiore par-
te earum numero dūtaxat facte fuerint canonice cenſeantur: ad ipſorum
monaſteriorum domorum ſiue locorum moniales aut ſorores ordinem
ipſum ꝓfeſſas ⁊ que per trienniū vel citra in predictis monaſterijs morā
traxerint ſpectent ⁊ pertineant: ac predictarum abbatiſſarum ſeu matrū
monialium dignitates vel officia hmōi per annū tantum durent: tempo
req; illo decurſo: etiam ſi iuſtas renūtiationes nō fecerint vacent ac vaca
re cenſeantur: regantur ⁊ gubernentur ac regi ⁊ gubernari debeāt: necnō
omnes ⁊ ſingule nunc preſentes ⁊ future abbatiſſe ſeu matres monialiū
monaſterioꝝ domoꝝ ⁊ locorum earum: preſentes videlicet in fine anni
a datis preſentium: future vero a die electionis earum computandi regi
mini ⁊ adminiſtrationi monaſteriorum domorum ⁊ locorum ſuorum in
vicariorum ꝓuincialium ꝓuinciarum eiuſdem ordinis fratrum minoruꝫ
de obſeruantia in quibus monaſteria ⁊ loca ipſa cōſiſtunt vel ſaltem viſi-
tatorum monaſterij domoꝝ ſeu locorum predictorum per eoſdem vica
rios in congregatione fratrum deputandorum ⁊ ad id ab eiſdeꝫ vicarijs
poteſtatem habentium manibus ac in preſentia ſororum ſeu monialium
monaſteriorum ſeu locorum hmōi ad id ſpecialiter vocatarum ſub excōi
cationis pena quam ſecus facientes incurrant ipſo facto renūciare: cetere
lr̄as quoꝝ ſigillum ⁊ claues monaſterioꝝ ⁊ officinarum reſtituere tenean
tur ⁊ ſint aſtricte. Neq; moniales ⁊ ſorores predicte niſi de vicarij vel viſi
tatoris hmōi expreſſa licentia aliquam ad religionem vel ꝓfeſſionē reci-
pere: ⁊ niſi a prefato vicario ſeu viſitatore pro idoneo reputatus fuerit in
earum capellanū aliquem recipere ſeu receptū retinere ꝑſumant. ¶ Pre

terea oībus ⁊ ſingulis mulieribus dictis monialibus ſeu ſororib⁹ ſeruiē-
tibus aut pro eis elemoſynas querentibus pn̄tibus ⁊ futuris ꝙ quotiēſ
cūq₃ pro parte abbatiſſarum huiuſmodi requiſite fuerint earum mona-
ſteria cum conſilio diſcretarum intrare: nōnūq₃ etiam in precipuis ſolē-
nitatibus pro ipſarum conſolatione (licentia tamē prius per eas deſu-
per a vicario prouincie obtenta) cum ipſis monialibus vel ſororibus co-
medere. Nec nō confeſſor monialiū ſeu ſororum huiuſmodi vel ali⁹ frater
eiuſdem ordinis ad hoc per vicarium prouincie huiuſmodi pro tempo-
re deputatus in oībus ⁊ per oīa iuxta formam ⁊ tenores priuilegiorum
ac ꝯceſſionū eiſdē monialib⁹ vel ſororibus eis quo ad ipſarū ꝑſonas de-
ſup a ſede predicta ſeu alias quomodolibet ꝯceſſoꝝ in oīb⁹ ꝑterq₃ dicte
ſedi caſibus reſeruatis quotiens fuerit opportunū ipſarū ſeruientiū con-
feſſionibus diligenter auditis eis pro ꝯmiſſis exceſſibus criminib⁹ ⁊ de-
lictis debitam abſolutionem impendere ⁊ iniungere penitentiā ſalutarē:
necnon ipſas ſeruientes ſi id humiliter petierint a quibuſcunq₃ excōica-
tionis. ſuſpenſionis ⁊ interdicti alijſq₃ ſententijs cenſuris ⁊ penis eccle-
ſiaſticis quibus pro tempore innodate fuerint in forma eccleſie conſueta
iniunctis ſibi pro modo culpe penitētia ⁊ alijs que tunc fuerint iniungē-
da abſoluere eiſq₃ eucharistie ſeu extreme vnctionis ſacramenta eccleſia-
ſtica miniſtrare libere ⁊ licite valeant dioceſanorum locoꝝ ac rectoꝝ par
rochialiū eccleſiarum ⁊ cuiuſcunq₃ alterius licentia ſuper hoc nullaten⁹
requiſita: auctoritate apoſtolica tenore pn̄tium indulgemus. Non obſtā-
tibus fe. re. clementis pape quinti predeceſſoris noſtri ⁊ quibuſuis alijs
apoſtolicis conſtitutionibus necnon monaſteriorum ⁊ ordinis ſancte cla
re predictorum iuramento confirmatione apoſtolica vel quauis firmita
te alia roboratis priuilegijs quoq₃ ⁊ indulgentijs ac litteris apoſtolicis
ipſis ordini ſancte clare ⁊ monaſterijs ſub quacunq₃ verborum forma in
ſpecie ſeu genere per ſedem eandem alias quomodolibet conceſſis: qui-
bus omnibus eorum etiam ſi de ipſis illorumq₃ totis tenoribus de ver-
bo ad verbum preſentibus habenda foret mentio ſpecialis illis alias in
ſuo robore permanentibus quo ad premiſſa derogare intendimus ⁊ ex
preſſe derogamus per preſentes: ceteriſq₃ contrarijs quibuſcunq₃. Nul
li ergo hominū liceat hanc paginam noſtrorum ſtatuti. ordinationis. cō
ceſſionis. intentionis. derogationis infringere vel ei auſu temerario con
traire. Si quis aūt hoc attentare preſumpſerit ⁊c. Datū rome apud ſan 1448
ctum petrum anno incarnationis dominice. Mcccc xlvij. nonis martij
pontificatus noſtri anno primo.

Pius epūs ſeruus ſeruorum dei
dilecto filio generali ordinis minoꝝ d̄ obſeruātia vltramō
tano ſalutē ⁊ aplicam bn̄dictionē Scribimus dilecto filio
vicario ꝓuinciali ⁊ fratribus ꝓuincie Burgundie tui ordi
nis de obſeruantia regulari vt gratioſe ad tuā obīam ſe dare nō poſtpo
nāt. Mādamus igit tibi vt in oīb⁹ vijs honeſtis te ꝓbeas in hmōi vnio
ne fauorabilē. Et vt libēti⁹ ad tuā obīam veniāt: volum⁹ ⁊ aplica auctate

Pius .ij. cōcedit fratrib⁹ ad obiam vicarij ge. veniētibus oēs indulgentias ꝑ quoſdā ſūmos pōtifices conceſſas

conceſſimus: vt tam ipſi ꝗ̄ quicunq̄ alij fratres ordinis minoꝝ qui rite ad tuam aut tui pro tempore ſucceſſoris obiam iuxta tuã obſeruantiam ꝗ regularia inſtituta voluntarie ſe ſũmiſerint: omnibus ⁊ ſingulis gratijs. priuilegijs. indultis ⁊ indulgentijs tam per nos ꝗ̄ per bone memorie calixtum papam .iij. predeceſſorem nr̃m fribus ſub obñia vicariorum generaliũ citra montani ⁊ vltramontani tam pro ſe ꝗ̄ pro ſuis ꝯſanguineis ⁊ parẽtibus in fauorem ſacre obſeruãtie ꝯceſſis vti poſſint plenarie pariter ⁊ gaudere ꝯtrarijs non obſtãtibus quibuſcunq̄. Datum rome apud ſanctum petrum anno incarnationis dñice. Mcccclxiij. quinto id⁹ Janij pontificatus noſtri anno, quinto.

Pi⁹. ij. gñali vicario iq̄ſitionẽ ⁊ punitiõẽ ſuoꝝ frũm õ fide vl' hereſi ſuſpectoꝝ ꝯmittit.

Pius epũs ſeruus ſeruorũ dei

Dilecto filio vicario generali fratrum beati franciſci de obſeruãtia regulari vltra montes ſalutẽ ⁊ apoſtolicã bñdictionẽ. Inter ceteras curas quibus ſuſcepti regiminis officiũ nos ſollicitat: illud in primis nos monet: vt religioſe perſone q̄ abiectis mũdi illecebris deo ſeſe dedicarunt in dei timore perſeuerẽt ⁊ i ei⁹ ſeruitijs ãbulãtes digni ſint q coronã vite accipiãt. Cũ itaq̄ ſciam⁹ familiã btĩ frãciſci de obſeruãtia cui tua deuota deuotio p̃ſidet p varia regna variaſq̄ ꝓuincias late ſparſaꝫ eſſe ⁊ plura loca habere p̃ ꝫ cũ ĩfidelib⁹ partim in ciuitatib⁹ quas numeroſim ⁊ neophyti parũ ſolide in chriſtiana fide ꝯfirmati ⁊ infideles mauri ⁊ iudei fidelibus chriſtianis imixti habitãt: intelligamuſq̄ facile poſſe ꝯtingere: vt aliqui ex ipis tuis fratribus ab illis ſeducti aut ꝑpter ꝓpriã leuitatẽ ex coꝝ ꝯuerſatiõe aut ex ſimplicitate aut indiſcreto zelo errores noxios contrahãt in ſuaꝝ ꝓpriarũ aïarũ pnicien ⁊ malã de vr̃a familia apud fidelẽ illarũ partiũ populũ edificationẽ niſi fuerint debite correpti: cupiẽtes huiõi iminẽtib⁹ periculis quãtũ in nobis eſt occurrere ⁊ nihilominus nolẽtes ꝙ intentio nr̃a hec pia ad finem aliũ q̄ ẽ ipi intẽdaim⁹ malit oſe trahat ⁊ remediũ inuentũ ad curationẽ ſalutis particularũ aïarũ ⁊ veſtre familie predicte laudabilis opinionis ꝯuerſationẽ i ipius ſcãdalũ aut ignominiã apud ſeculares exhibeat: deuotioni tue cuius fideles opationes multipliciter fructuoſas eſſe in diuerſis alijs dei honorem ꝯcernẽtibus rebus ſumus experti tenore p̃ntium ꝯmittimus ⁊ mãdamus: vt de ꝯmiſſis tue cure fratrib⁹ cuſtodiam ſedulã prout teneris ex officij tui debito habens: diligẽter ſuper premiſſis vigiles. Et ſi contigerit te alicui⁹ indicia in quibuſcũq̄ familie tue fribus ſiue ex ſcriptis ſiue ex ſmonib⁹ ſiue ex quacũq̄ cetere vite actiõe ſuper eiſdẽ diligenter ⁊ ꝓut ex ipis indicẽs (ſuper quo tuam cõſciam oneram⁹) arbitraueris equũ ⁊ ꝯueniẽs eſſe: modis ꝯueniẽtib⁹ inquiras ⁊ iuxta reliquã tue p̃dicte familie ꝯſuetudinẽ ꝓcedas: frẽſq̄ ipos repertos aut reos aut innocẽtes ſm prefati tui ordinis inſtitutiões ⁊ cõſciam aut abſoluas ab inquiſitis aut ꝓ modo errati vſq̄ ad dignã pniaꝫ ⁊ emendationẽ punias ⁊ corrigas: ceteris oib⁹ p̃latis. vicarijs. miniſtris inquiſitoribus. alijſq̄ quibuſcũq̄ officialibus protectore veſtri ordinis inferioribus eccleſiaſticis ⁊ ſecularibus quocũq̄ vocabulo cenſeantur ꝯ

ſtrictius inhibētes: ne fratres eiuſmodi contra quos a te inquiri contige
rit aut poſtq̄ fuerit inquiſitū ſiue eos iudicaueris corrigendos ⁊ punien
dos. correxeriſq; ⁊ punieris: ſiue abſoluendos ⁊ dimittendos: abſolueris
⁊ dimiſeris: in iudicium ꝓpter p̄miſſa iterū vocare aut aduerſus eoſdem
de nouo inquirere aut eos vllo moleſtie genere vexare de cetero p̄ſumāt.
Nō obſtātibus priuilegijs vr̄o ordini ꝯceſſis ceteriſq; ꝯtrarijs quibuſ-
cūq;: etiam ſi talia forēt de quibus ſpālis de verbo ad verbū eſſet h̄n̄da
mētio: quib⁹ ne hm̄oi noſtre ꝯmiſſiōis ⁊ inhibitiōis effectū impedire va
leant hac vice derogamus: ipſis alias in ſuo robore pmāſuris. Datū ro-
me apud ſanctū petrum āno incarnatiōis dominice. Mcccclxiij. Idib⁹
februarij pontificatus noſtri anno ſexto.

PIus epus ſeruus ſeruoꝝ dei
dilectis vniuerſis fr̄ibus ordinis ſancti franciſci de obſer
uātia nūcupat; ſalutē ⁊ aplicam bn̄dictionē. Sciens ini-
micus humani generis obiam plus valere q̄ victimam:
oēm conatum adhibet vt eccleſiaſticarū cenſurarū contēptū introducat
⁊ ſic ſeruoꝝ rebellium multitudinē in barathrū trahat. Hic malign⁹
in multis regionibus adeo preualuit: q̄ eccleſiaſticum interdictum mi-
nime curatur: atq; vt intelleximus aliquos etiam religioſos corrupit q̄
aſſerant ſe ad alicuius talis interdicti minime teneri obſeruantiam: niſi
poſtq̄ ⁊ matrix eccleſia obſeruauerit. Nos vero qui curam gregis do-
minici ſuſcepimus ⁊ ne ex omnibus nobis commiſſis quiſq̄ perdatur:
dum ſolliciti ſumus maxime ad vos ſeruos dei reſpicimus: qui con-
tempto mundo beatum franciſcum imitantes in preceptis apoſtoli-
cis ad ſolum chriſtum tenditis: ne quiſq̄ in vacuum currat ⁊ aberret:
quomodo eccleſiaſticum interdictū per vos ſeruandum ſit declaram⁹.
Interdictum enim eccleſiaſticum aut a ſede apoſtolica ⁊ eius commiſſa
rijs emanat: aut ab inferioribus ſedibus ⁊ earum ꝯmiſſarijs. Si primū
tunc poſtq̄ vobis qui loca interdicta inhabitatis inſinuatio facta eſt ad
illius obſeruantiam interdicti nulla exceptione aut excuſatione admiſſa
etiam ſi ceteri religioſi aut ſeculares ex q̄cunq; cauſa defecerit mox aſtrin
gimini. Non enim habetis niſi apoſtolicum preceptū reſpicere ⁊ ei eti
am iuxta regulam veſtram ſimpliciter vt mandatur obedire. Si vero in
terdictum ab inferioribus ſedibus emanaret: licet ab illis exempti ſitis
ad obedientiam tamen interdicti eius obligamini quando matricem ec
cleſiam illud ſeruare videritis: cui tunc vos conformare debetis: ne cen-
ſure eccleſiaſtice per veſtram difformitatem vigore vacuentur. Hac di-
ſtinctione vtamini ⁊ non declinetis ab illa. Et ita precipimus ⁊ in virtu
te ſancte obedientie vobis iniungimus: vlteriores diſputationes ⁊ opi-
niones penitus vitantes vt inueniamini in ſimplicitate obedientie ſicut
decet deo charos ⁊ religioſos ambulare. Datum rome apud ſanctum
petrū anno incarnatiōis dominice Milleſimo quadringenteſimo ſexa-
geſimo nono calendis frebruarij pontificatus noſtri, anno ſexto.

Pius. ij. decli-
nat formam ⁊
modū bn̄dum
a frib⁹ circa in
terdictū obſer-
uantiam.

Pi⁹. ij. ſibſbet fribus de obſ. uātia ꝯuētuali uꝫ monaſteria vl' ſibi ſubiecta rū̄ monialiū̄ recipere.

Pius epūs ſeruus ſeruoꝝ̄ dei ad futuram rei memoriā. Super gregē dn̄icum noſtre di uinit⁹ vigilātie creditū̄ ſpeculatoris intenti ꝓut nobis deſuper ꝯcedit exercētes officium: chriſti fideles quoſlibet preſertim regulari obſeruantie deditos eo ꝓuidētie ſtudio gubernari cupimus: vt curioſus eccleſie ſcrutator in eis nihil inueniat nota dignum: ſed eorum religio ſtatu ſuſcepto proſpero necnon ſublatis que ſcandali ſunt ⁊ diſpendij fomenta: votiuis congratuletur euentibus ⁊ continuū dante dn̄o ſuſcipiat incrementū. Sane licet olim tam felicis recor. Nicolaus. v. ⁊ caliɛtus. iij. romani pōtifices p̄deceſſores nr̄i q̄ꝫ etiam nos per varias lr̄as ⁊ preſertim illas que incipiūt. Pro nr̄a ad beatū frāciſcū deuotione ſub datis rome apud ſanctum petrū q̄nto idus octobris pōtificatus noſtri anno primo. vniuerſis fratrib⁹ tam conuentualibus q̄ꝫ de obſeruātia nuncupatis ſub excōicatiōis pena quā ꝯtra faciētes eo ipſo incurrerent: diſtrictius inhibuerim⁹: ne ipſi ſibi inuicem ꝯuētuales videlicet illis de obſeruātia nūcupatꝫ ⁊ illi de obſuātia ꝯuentualib⁹ frib⁹ domos aut loca q̄cūꝗ dicti ordinis ſeu monaſteria ſancte clare capere vel de alterutrius obīa ſubtrahere per ſe vel alium ſeu alios quouis queſito colore aut ſe de illis intromittere: nec fratres qui hucuſꝗ ex obſeruātib⁹ ad ꝯuentuales vel econuerſo diſceſſerunt aliquo modo moleſtare vel inquietare quoquomodo preſumerent: quas propter ipſarum magnitudinem hic inſeri noluim⁹: quarum tenores p̄ntibus ac ſi de verbo ad verbum inſerti forent haberi volumus pro expreſſis plenius continetur: tamen ſicut nouiſſime non abſꝗ mentis perturbatione percepimus: nonnulle diſſenſiōes. cōtrouerſie. ſeditiones ⁊ diſcordie in prouincijs caſtelle ⁊ ſancti iacobi tām inter eoſdem cōuentuales ⁊ obſeruantes nūcupatos q̄ꝫ barones ⁊ nobiles caſtelle ⁊ legionis regnorum occaſione domorum. conuentuū̄ ⁊ eremitoriorum eorūdem que ijdē de obſeruantia nuncupati dictis ꝯuentualibus ſurripuerūt ⁊ ſubtraxerunt ac ſurripere capere ⁊ ſubtrahere ſub colore nituntur exorte ſunt. Que omnia dicta ſcādala chariſſim⁹ in chriſto filius noſter Henricus caſtelle ⁊ legionis rex illuſtris ſūmopere ſubmoueri ⁊ penitus extirpari cupiens: nobis fecit ſupplicari: vt ne dicti fratres de obſeruantia nūcupati ſimilia de cetero attētare preſumant: terminis ſuis contenti maneant ⁊ ipſi p̄miſſos errores corrigant: ſup hoc opportune ꝓuidere de benignitate apoſtolica dignaremur. Nos igitur quorum intereſt ꝓuidere ne aplīce ſedis mandata ⁊ ordinationes inutiles ⁊ contemptibiles reputentur: ac predicta ſcandala deſuper penitus extinguere cupientes: hmōi ſupplicationibus inclinati: prefatos fratres de obſeruantia nuncupatos ⁊ fautores coadiutores ⁊ conſultores eorum directe vel indirecte publice vel occulte cuiuſcunꝗ fuerint p̄eminētie. dignitatis. ſtat⁹. gradus. ꝯditionis vel q̄litatis etiā ſi ducali. marchionali. comitali. archiep̄ali ep̄ali aut alia quauis eccleſiaſtica vel mundana dignitate aut officio prefulgeant tenore preſentium ſub excōicationis ſuſpenſionis ⁊ interdicti alijſꝗ cenſuris ⁊ penis eccle-

ſiaſticis quas eos niſi monitioni ⁊ mandato noſtro huiuſmodi de cetero
humiliter ⁊ efficaciter paruerint incurrere volumus ipſo facto: tenore pre
ſentium monemus ⁊ ſtricte precipimus ⁊ mandamus: ne deinceps ob-
ſeruantes nuncupati predicti quecunq; domus. conuentus. monaſteria
etiam ſancte clare ac eremitoria ⁊ loca que actu ſub obedientia predicto-
rum miniſtrorum ſunt quoquomodo capiant neq; recipiant etiam: ſine
miniſtri aut eius vicarij vel cuſtodis cōſenſu vtpote de villa regali. ⁊ me
tine de pomerio. toletane ⁊ burgenſis dioceſum que vere reformata fue-
runt: nec ſub aliquo colore capere ſeu recipere nitantur: neq; fratres d̄ ob
ſeruantia nuncupatos qui hucuſq; ex obſeruantibus ad cōuentuales vel
econuerſo cauſa ſtudij vel alia iuſta de cauſa diſceſſerūt aliquo modo mo
leſtare ſeu turbare audeant. Et ſi (quod abſit) ijdem obſeruantes vulga
riter nuncupati aliquid attentare preſumpſerint contra p̄ntium noſtra-
rū lr̄aꝝ tenores ab occupatiōe ⁊ captione ſeu receptione conuentuū do-
morum monaſterioꝝ etiā ſancte clare ⁊ eremitoriorum predictorū que
actualiter ſub predictorum miniſtroꝝ obedientia ſunt abſtinere: ipiq; ⁊
alij predicti factores. auxiliatores ⁊ conſultores mādatis noſtris huiuſ-
modi plene obtemperare noluerint: nos in eoſdem obſeruantes nuncu-
patos necnon fautores. cōſultores ⁊ adiutores predictos qui in premiſ
ſis culpabiles fuerint publice vel occulte directe vel indirecte ex nunc p̄
ut ex tunc excōicationis. ſuſpenſionis ⁊ interdicti ſn̄ias cenſuras ⁊ pe-
nas ferimus in his ſcriptis: ac loca ad que ipſi obſeruantes nūcupati fau-
tores ⁊ conſultores predicti pro tempore declinauerint eccleſiaſtico ſup-
ponimus interdicto nullo in premiſſis vel circa ea alicui obſeruantium
nuncupatorum ac aliorum factorum. conſultorum ⁊ coadiutorum pre-
dictorum appellationis ⁊ exceptionis reclamationis aut alio diffugio
quomodolibet pro futuro. Et nihilominus venerabilibus fratribus no-
ſtris mindonienſi ⁊ gienēſi epiſcopis ac dilectis filijs ſancti iſidori legio
nenſis ac montis ſalutis conchenſis dioceſum monaſterioꝝ abbatibus
per apoſtolica ſcripta mandamuus. quatenus ipſi vel duo aut vnus eoꝝ
per ſe vel alium ſeu alios premiſſa omnia ⁊ ſingula vbi quando ⁊ quo-
tiens expedire viderint ſeu requiſiti fuerint ſolēniter publicantes obſer-
uantes nuncupatos ſi de cetero videlicet a datis p̄ntium lr̄am aliquam
domū conuentum ſeu monaſterium etiam ſancte clare aut eremitoria ⁊
loca que ſub obedientia dictorum miniſtroꝝ ſunt ceperint ſeu occupaue-
rint niſi infra duodecim dierū ſpaciū quoꝝ quattuor pro primo ⁊ totidē
pro ſecundo ⁊ reliquos pro tertio ⁊ vltimo pemptorio termino eis aſſi-
gnatos realiter dimiſerint: ac fautores cōſultores ⁊ adiutores p̄dictos
tam noīatim q̄ in genere niſi monitioni ⁊ mādato hmōi paruerint vt
prefertur: excōicatos ſuſpenſos ⁊ interdictos: necnon loca ad que obſer-
uātes nūcupatos ac fautores ⁊ ꝯſultores ⁊ adiutores predictos forſan
declinare ꝯtigerit vt prefertur ſi p̄ duos dies cēſuras ipſas ſuſtinuerint in
terdicta eſſe auctate nr̄a declarēt: ac per alios in eccl'ijs ⁊ locis eccl'iaſti-
cis dum maior ibi populi multitudo ꝯuenerit ad diuina audienda decla
rari ⁊ publicari ac ab omnibus arctius euitari faciant ſingulis dn̄icis ⁊

feſtiuis diebus quouſq; conſtiterit eis obſeruantes nuncupati ⁊ alij ſu-
pradicti pariturí monitis ⁊ mandatis noſtris huiuſmodi iurauerint ſup
bis abſolutionis ⁊ reconciliationis a nobis obtinere beneficiũ. Cõtradi
ctores auctate noſtra appellatione poſtpoſita ꝯpeſcendo: inuocato ad
hoc ſi opus fuerit auxilio brachij ſecularis. Non obſtantibꝰ pmiſſis, ac q̃-
buſcunq; ꝯſtitutiõibus ⁊ ordinatiõibus apoſtolicis ac priuilegijs ſtatu-
tis ⁊ ꝯſuetudinibus domorum mõaſterioꝝ ⁊ ordinũ predictoꝝ iuramẽ
to confirmatione apoſtolica vel quacunq; firmitate alia roboratis ſtatu
tis ⁊ ꝯſuetudinibꝰ ac litteris aplicis per nos vel predeceſſores noſtros
⁊ preſertim illis que incipiũt. Ad hec et ſuperne prouidentie maieſtatis
ſub datis Senis calendis iunij pontificatus noſtri anno ſcdo ꝯceſſis ⁊
etiam concedendis: quibus quoad hoc expreſſe derogamus niſi in illis
de pñtibus lrís de verbo ad verbum ſpecialis ⁊ expreſſa mentio fiat: ce-
teriſq; contrarijs quibuſcũq;: aut ſi obſeruãtibus nũcupatis ⁊ factoribꝰ
prefatis aliud ſpecialiter ſit conceſſum vel eis cõiter vel diuiſim a dicta
ſit ſede ordinatum vel aliàs indultum ꝙ reformare vel ſuſcipere poſſint
aliquam domũ ſeu interdici ſuſpendi vel excõicari non poſſint ſeu ad iu-
dicium euocari per lraſ aplicas non facientes plenã ⁊ expreſſam ac de
verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionẽ. Nulli ergo omnino
hominũ liceat hanc paginam nrorum monitionis, precepti, mandati,
prolationis, ⁊ ſuſpenſionis infringere vel ei auſu temerario cõtraire. Si
quis aũt hoc attentare preſumpſerit: indignationẽ oĩpotentis dei ⁊ btõ-
rũ petri ⁊ pauli aploꝝ eiꝰ ſe nouerit incurſurũ. Datũ rome apud ſctm̃ pe
trum anno incarnationis dñice. Milleſimo quadringẽteſimo ſexageſi-
mo tertio, nonis nouembris pontificatus nri anno ſexto.

Lra vicarij ge. ſup ſtatiõibus

In chriſto ſibi chariſſimis ve-
nerandis patribus ⁊ fribus noſtre familie ordinis minoꝝ
de obſeruãtia vulgariter nũcupatoꝝ ciſmõtanarũ partiũ
frater zegerus reuerẽdiſſimi patris miniſtri generalis or-
dinis noſtri minoꝝ quoad fratres de obſeruantia vulgariter nũcupatos
ciſmõtanarũ partiũ generalis vicarius, ſalutẽ ⁊ pacẽ in dño ſempiternã
⁊ pñtibus fidẽ adhibere indubiã. Cum nup anno milleſimo quadringẽ
teſimo nono mẽſis martij die tertiadecima ad meã humilẽ inſtantiã ſan
ctiſſimus dñs noſter papa pius fribus noſtre familie in conſolatiõe ani
marũ ſuarum ⁊ in augmentũ deuotionis pie ⁊ miſericorditer conceſſerit
ꝙ mediantibus ſeptem pſalmis penitẽtialibus cum letanijs pro ſtatu
ſancte matris eccleſie dicendis poſſent promereri omnes indulgentias
alme vrbis etiam in diebus ſtationũ ad trienniũ duraturas: quas quidẽ
indulgẽtias idem ſanctiſſimus papa viue vocis oraculo ꝯfirmauit quin
tadecima die menſis martij anno ſexageſimo. Ne tamen expirato tem-
pore ipi fratres iam multipliciter per hmõi indulgentias in chriſto con
ſolati quãcũq; euagationis occaſionẽ acciperent: per deuotam petitio-
nẽ ⁊ ſanctã informationẽ reuerẽdiſſimi dñi nicolai de cuſa cardinalis ti-
tuli ſancti petri ad vincula ipe ſanctiſſimꝰ dñs noſter hmõi indulgẽtias

perpetuo ipſis fr̄ibus pie ꝯfirmauit ⁊ ꝯceſſit ⁊ ad ſorores ſancte clare ex-
tendit: ꝓut in ſupplicatione manu ꝓpria ipſius reuerēdiſſimi dn̄i cardi-
nalis ſignata clarius cōtinet: cui⁹ forma ſubſequit ⁊ eſt talis. C Ǫ Ǫ Ǫ
FRATRES minores in regulari obſeruantia ſub vicario genera-
li vltramōtano dn̄o famulātes ſpūales theſauros indulgentiarū dictiꝫ
cumulare cupiant: humiliter a ſanctiſſimo dn̄o noſtro petunt: vt ipſi cer-
tas capellas ⁊ loca deuota in ſuis eccleſijs ⁊ oratorijs ꝯtenta viſitando:
illas ⁊ eaſdē indulgentias ꝓmereri valeant: quas pſonaliter viſitādo ec-
cleſias. oratoria. capellas ⁊ altaria in alma vrbe cōſiſtentia etiam in die-
bus ſtationū ꝓmereri poſſent: attento ꝙ per iſtam piam ꝯceſſionē nulli
preiudiciū infertur: a fratribus multa materia euagationis nociue aufer-
tur: eiſqꝫ occaſio plurima occupationis ſancte ꝯfert. Et extēdat huiuſ-
modi gratie conceſſio ad ſorores ordinis ſancte clare in obſeruātia regu-
lari ſub vicario generali vltramōtano viuentes: ⁊ ſufficiat ſanctiſſimi dn̄i
nr̄i ꝯſenſus per reuerendiſſimū dn̄m cardinalem ſancti petri ad vincula
relatus. Placet ſanctiſſimo dn̄o nr̄o quādiu in obſeruātia fuerint. Et ꝙ
ſeptē pſalmos pniales cum letania dicant in viſitādo loca per eos dpu-
tanda. R. cardinalis ſancti petri manu ꝓpria. M.cccclxij. die vigeſimo
februarij. C Et ne in hoc fratres quouis modo dubitare poſſent: eandem
ſupplicationem in forma idem ſanctiſſimus ſecundario ꝯfirmauit quar-
to die martij. Cum declaratione ꝙ fratres laici dicere poſſint loco ſeptē
pſalmorum pr̄ nr̄ ſm̄ diſcretionē ſuorum prelatorum: prout in cōſimili
ſupplicatione manu eiuſdem reuerendiſſimi dn̄i ſignata clarius appare-
re poteſt. Et ne ꝓpter diuerſitatem prelatorum diuerſimode ipſi fratres
laici quantū ad numerum de pater nr̄ grauentur: volo ꝙ quilibet frater
laicus pro huiuſmodi indulgentijs dicat viginti pater noſter ⁊ totidem
aue maria. Et ne ingrati videamur de tanto beneficio: obſecro in viſceri-
bus charitatis chriſti oēs fratres meos: quatenus ſemel ſaltem in coruꝫ
vita velint ſacerdotes dicere vnam miſſam pro ſanctiſſimo dn̄o noſtro.
Aliam pro reuerendiſſimo dn̄o cardinali ⁊ pro omnibus qui pro hmōi
indulgentijs laborauerunt. Tertiam pro conſeruatione noſtre familie ⁊
ſacre obſeruātie vnione. Quartā pro me paupculo ſeruo dicte familie li-
cet inutili. Et quintā pro animabus defunctis pro quibus ego obligat⁹
ſum vel aliquis ex noſtris potuit eſſe obligatus. Fratres vero clerici ⁊ lai-
ci dicant quinquies quindecim pr̄ nr̄ ⁊ aue maria: vt ſic tāqꝫ grati de bn̄-
ficio tā ſingulariſſimo deo gratias reddere ⁊ gratiā ampliorē ꝓmereri
inſimul valeam⁹. C Iſtis ergo oībus ꝯſideratis per pn̄tes vobis oībus
certifico ꝙ oēs frēs nr̄e familie ac etiā ſorores ſancte clare nobis ſubdi-
te viſitādo certas capellas ⁊ alia loca per ſuperiores deputata in eoꝝ cō-
uentibus locis ſeu eremitorijs ob reuerentiā eccliarū ⁊ ſacroꝝ locoꝝ ac
etiā altariū vrbis alme poſſūt ꝓmereri ⁊ ꝓmereāt oēs ⁊ ſingulas indul-
gentias ac ſi perſonaliter in alma vrbe ꝯſtituti viſitarēt eccliaſ loca ſa-
cra ⁊ altaria ipſius alme vrbis, dicendo ſeptem pſalmos vel pr̄ nr̄ vt di-
ctū eſt. Et hoc quotiēs voluerint ⁊ deuotioni ſe dederint quolibet die an-
ni ⁊ qualibet hora diei. Datū in ſignū veritatis oīum p̄dictoꝝ āno dn̄i

Milleſimo quadringenteſimo ſexageſimo ſecūdo. in cōuentu Salmātino. 15. die nouēbris ſub ſigillo officij mei ac ſigno manuali. ¶ Frater zegerus vicarius generalis ⁊ ſuus familie ciſmōtane licet imeritus.

Paulus. ij. cō firmauit oīa ꝓuilegia nſo ordini ꝯceſſa.

PAulus epūs ſeruus ſeruoꝝ dei ad ꝑpetuā rei memoriā. Inter ceteros ordines i agro dñi plantatos ſacrū ordinē fratrum minoꝝ ſuis exigētibꝰ meritis gerimꝰ in viſceribꝰ charitatis: ⁊ ad ea vigilanter intendimus ac opem ⁊ opaꝫ efficaces ipartimur: ꝑ que ſtatus eiuſdeꝫ ordinis ad diuini noīs glīam ⁊ exaltationem catholice fidei ꝓſperis ſemꝑ affluat ſucceſſibus ⁊ ijs que prefato ordini ⁊ eiꝰ frībus ꝑ ꝓdeceſſores noſtros ro. pontifices cōceſſa ſunt libenter cū a nobis petitur munimē adijcimus cū firmitate. Cum ſicut exhibita nobis nuper pro parte dilecti filij Franciſci de ſauona totius ordinis fratrum minoꝝ generalis in theologia magiſtri petitio continebat: ꝙ plures romani pōtifices ꝓdeceſſores noſtri diuerſa priuilegia ſub varijs formis eodem ordini illiuſqꝫ fratribꝰ hactenus cōceſſerunt. ⁊ ꝓpterea dictus generalis ꝓ pace ⁊ quiete fratrū eiuſdem ordinis ſummopere deſideret illa per eādē ſedē apſ͞icam approbari: vt ordo ipſe ac illius fratres dicte ſedis fulti ꝓſidijs deuotius ⁊ quietiꝰ vota ſua altiſſimo exoluere poſſint: ea ꝓpter generalis ipſe nobis humiliter ſupplicauit: vt omnibꝰ ⁊ ſingulis priuilegijs. libertatibus. exemptionibus ⁊ imunitatibus ordini predicto ⁊ illius fratribus conceſſis ꝓ illoꝝ ſubſiſtentia firmiori robur apſ͞lice confirmatōis adijcere illaqꝫ iuxta formas eoꝝ obſeruari mandare ac aliās ſuꝑ hoc opportune prouidere d̄ benignitate apoſtolica dignaremur. Nos igitur attendentes fructus ſalutares quos ordo ipē in eccleſia dei produxit hactenus ⁊ producit indies ac ſperātes ꝙ de bono in melius perſeueret: ⁊ propterea volentes ꝙ huiuſmodi priuilegia. exemptiones. immunitates ⁊ libertates ſublatis quibuſuis dubitationibus ⁊ diſpendijs firmiter obſeruentur: hmōi ſupplicationibus inclinati: omnia ⁊ ſingula priuilegia exemptiones. libertates ⁊ immunitates per quoſcūqꝫ romanos ponti. ꝓdeceſſores noſtros ipi ordini ſub quacūqꝫ verboꝝ forma hactenus cōceſſa illorum tenores nec nō noīa dictoꝝ pontificū ac ſi de verbo ad verbū preſentibus inſererent̄ ꝑ expreſſis habendo: auctāte apſ͞lica tenore ꝓſentium ex certa ſcientia confirmamus ⁊ approbamus ac plenū firmitatis robur obtinuiſſe ⁊ obtinere decernimus. Necnō irrituꝫ ⁊ inane quicquid ſecus a quoqꝫ quauis auctoritate ſcienter vel ignoranter attentatum forſan extiterit hactenus vel in poſterum contigerit attentari. Nō obſtantibus conſtitutionibus ⁊ ordinationibus apſ͞licis necnō omnibus illis que dicti predeceſſores in eiſdem priuilegijs voluerūt nō obſtare: etiam ſi de illis ⁊ de eoꝝ tenoribꝰ per preſentes deberet haberi de verbo ad verbum mentio ſpecialis ceteriſqꝫ contrarijs quibuſcunqꝫ. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginam noſtre confirmationis. approbationis ⁊ conſtitutionis infringere vel ei auſu temerario cōtraire. Siquis aūt hoc attentare ꝓſumpſerit: indignationē oīpotentis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apſ͞loꝝ eius ſe nouerit

incurſurū. Datū rome apud ſanctū marcū anno incarnationis dñice mil
leſimo quadringenteſimo ſexageſimo quinto. Decimo ſexto kalēdas de
cembris Pontificatus noſtri Anno ſecundo.

DILECTIS FILIIS. Uniuerſis ⁊ ſingulis fratribus ordi
nis minorum obſeruantie regularis.

SIXTUS PAPA. IIII.

DIlecti filij ſalutē et apoſtolicā bñdictionē. Cū ſemꝑ dilexerimus familiā veſtram diliga
muſqꝫ ſic i futurū quo ad vſqꝫ regulariter vixeritis dilige
mus. Ad qđ faciendum vos oēs ⁊ ſingulos taꝫ ꝑlatos q̄ꝫ
ſubditos hortamur ⁊ monem⁹ tū ꝓ vrā oīum ſalute tū etiam ꝓ fide q̄ de
vobis in populis chriſtianis augenda pariter ⁊ cōfirmanda ē: ad electio
nez vicarij vri eo modo ea animi libertate ꝓcedatis ea ſynceritate: vt vo
bis nihil obijci poſſit. Inſuper vt noueritis ꝙ beneplacitū ē nobis fami
liaꝫ vrāꝫ in virtutibus ⁊ meritis ꝓſperē ſe habere ⁊ indies augeri: aucta
te apl'ica oīa priuilegia. grās ⁊ indulta hactenus vobis a ſummis pōtifi
cibus ꝓdeceſſoribus nrīs cōceſſa per pñtes ɔfirmamus. roboramus ac
firmiter auctenticamus. Et maxime bullā felicis recordatiōis pape pau
li ſecūdi q̄ ꝓhibet ꝙ nullus frater familie poſſit ipam exire: nec a fratri
bus ſub miniſtris degentibus recipi: niſi ſeruata ipius pauline forma ſub
penis in ea contentis. Datū rome apud ſanctū Petrum ſub ānulo piſca
toris die quarta maij. M.cccc.ſeptuageſimo ſecundo Pontificatus no
ſtri Anno primo L. Griſus.

Sixt⁹. 4. oīa ꝓuilegia ordini nrō ɔceſſa apꝓbat ⁊ confirmat.

SIxtus eps ſeruus ſeruorū dei ad ꝑpetuā rei memoriā. Spectat ad romani pon. ꝓuidēti
am ſic ſalubriter ꝓuidere: ꝙ occaſione ſanctaꝝ q̄s apl'ica
ſedes canonizauit: errores in populis vel ſcandala nō ori
antur: ſed illis ſedatis ipe a cunctis chriſti fidelibus pura
fide ⁊ deuotione venerent̄. Sane ꝓ parte dilectoꝝ filioꝝ zancti de vtino
ge. mi. ⁊ capl'i generalis ordinis fratrū minoꝝ in ciuitate nrā ferrarienſi
ꝑterito feſto pētecoſtes celebrati nobis exhibita petitio cōtinebat: ꝙ licꝫ
beatus frāciſcus anteqꝫ ſpiritū celo redderet ſacra ſtigmata chriſti ꝑ bi
enniū in ſuo corpore portauerit: a multis viſa atqꝫ palpata fuerint ⁊ in
ſua ſancta morte oībus videre volentibus patuerūt multiſqꝫ miraculis
tam in vita q̄ꝫ in morte ⁊ poſt mortē claruerūt: tñ nō licuit fratrib⁹ ſui or
dinis ipm ſanctū franciſcū cū ſtigmatibus ſacris facere depingi aut in ꝑ
dicationibus publicare: donec placuit ſancte ſedi apl'ice ipa ſtigmata ap
ꝓbare ⁊ licētiam atqꝫ cōſenſuꝫ benigne cōcedere: ſicut ꝑ lrās apl'icas di
uerſoꝝ ſummoꝝ pōtificū eidē religioni cōceſſas patet. Nihilominus a
paucis annis citra nōnulli religioſi quaſdam ſanctas ⁊ maxime ſanctaꝫ
catherinā de ſenis in regionibus vltramontanis ⁊ diuerſis alijs ptibus
ſine ɔſenſu ⁊ approbatiōe dicte ſedis ⁊ vt creditur ſine rei veritate cū ſtig

Sixt⁹. 4. ibidꝫ ſub cēſuris grauiſſimis. S. catherinā d ſenis cū ſtigmatib⁹ pingi.

matibus chriſti ad inſtar beati Franciſci depingũt: ⁊ in publicis p̄dicatio nibus aſſerũt eandē ſanctam catherinā a chriſto recepiſſe ⁊ verius q̄ ipſe beatus franciſcus in p̄iudiciū veritatis ⁊ honoris p̄libate ſedis ac in deriſum multoꝝ populoꝝ. Quare ꝓ parte mi. ge. ⁊ capl'i p̄dictoꝝ nobis fuit humiliter ſupplicatū: vt ſup̄ hoc opportune ꝓuidere d̄ benignitate apl'ica dignaremur. Nos igit̄ de premiſſis plenariam habentes noticiaꝫ ⁊ q̄ſi dicta ſancta catherina ſtigmata hm̄oi habuiſſet: felicis recordationis Pius papa. ij. p̄deceſſor noſter q̄ eandē ſanctā catherinā cathologo ſanctoꝝ aſcripſit ⁊ ſuaꝝ virtutū prerogatiuas in ſua canonizatione luculentiſſime declarauit: ſpālem de hoc ſingulari ꝓuilegio feciſſet memoriaꝫ: hm̄oi ſupplicationibus inclinati: vniuerſis ⁊ ſingulis quorũcunq̄ ordinum ꝓfeſſoribus ⁊ alijs perſonis vtriuſq̄ ſexus cuiuſcũq̄ dignitatis, ſtatus, gradus vel conditionis fuerint auc̄tate apl'ica tenore preſentium in virtute obedientie ⁊ ſub excōicationis pena quam contra facientes ipſo facto incurrant ⁊ a qua per alium q̄ romanū pontificeꝫ niſi in mortis articulo dūtaxat abſolui nō poſſint diſtrictius inhibemus predicatoribus: vt a predicationibus ⁊ aſſertionibus hm̄oi deinceps deſiſtāt a premiſſis ⁊ alijs quibuſcũq̄: vt picturas cuꝫ hm̄oi ſtigmatibus auferant ⁊ auferri vbilibet faciant atq̄ procurent infra ſpacium vnius anni a publicatione preſentium: nec liceat alicui eandem ſanctaꝫ catherinam depigi facere cū ipſis ſtigmatibus: donec eadem ſedes apl'ica hoc apꝓbauerit ⁊ per ſpeciale priuilegium ſanctam ipſam cum ipſis ſtigmatibus depingi conceſſerit. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtre inhibitionis infringere vel ei auſu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare preſumpſerit ⁊c. Datum Rome apud ſanctum Petrum anno incarnationis dominice, 1472, octauo idus Septembris Pontificatus noſtri Anno ſecundo.

Sixt⁹. 4. conceſſit fr̄ib⁹ ⁊ ſororib⁹. 3. ordinis gaudere oībus priuilegijs fratrū minoꝝ.

Sixtus ep̄us ſeruus ſeruorum dei ad futuram rei memoriam. Sacro ſancta romana eccleſia ſub religionis habitu domino famulantes ex aſſuete pietatis officio ꝓpenſius diligere conſueuit: ⁊ ne indebitis agitentur moleſtijs tanq̄ pia mater opportunis fauorib⁹ confouere. Sane pro parte dilectorum filiorum vniuerſorum fratrum ⁊ dilectarum in chriſto filiarum vniuerſaruꝫ ſororum tertij ordinis beati franciſci de penitentia nūcupati per italiam conſiſtentium nobis nuper exhibita petitio continebat: q̄ licet plures ſummi pontifices predeceſſores noſtri diuerſa ⁊ plura pro immunitatibus eorum conceſſerint priuilegia ⁊ plures ſolēniſſimi vtriuſq̄ iuris doctores teneant: q̄ ipſi fratres ⁊ ſorores debeant gaudere libertate ⁊ immunitate eccleſiaſtica vt perſone religioſe: nihilominus cōmunitates ciuitatum poteſtates aliq̄ officiales ſeculares locorum italie non ceſſant indies noua eis tam in rebus q̄ in perſonis inducere grauamina libertati eccleſiaſtice contraria. Quare pro parte eorūdē fratrum ⁊ ſororum nobis fuit ſupplicatum humiliter: vt eiſdem cōmunitatibus poteſtatibus ⁊ officialibus ne huiuſmodi grauamina inferant in

hibere aliaſq; eis ſuper hoc opportune prouidere de benignitate apoſtolica dignaremur. Nos igitur huiuſmodi ſupplicationibus inclinati: cōmunitatibus poteſtatibus ⁊ officialibus p̄fatis ſub excōmunicationis late ſententie pena eo ipſo per poteſtates ⁊ officiales ip̄os ac ſingulares perſonas earundem cōmunitatum ſi contra fecerint incurrēda ne eiſdē fratribus ⁊ ſororibus grauamina aliqua libertati eccleſie contraria inducere aut ipſos fratres ⁊ ſorores quo minus gaudeant priuilegijs ⁊ immunitatibus tam fori q̄ perſone ⁊ rerum ſicut alie pſone eccl'iaſtice quōlibet impedire preſumant ap̄lica auc̄tate p̄ſentium tenore inhibemus. Et nihilominus vniuerſis ⁊ ſingulis patriarchis, archiep̄is, ep̄is ⁊ alijs locorum ordinarijs ac quibuſlibet perſonis in dignitate eccl'iaſtica cōſtitutis necnō patriarchalium, metropolitanarum ⁊ aliaruꝫ cathedralium eccleſiarum canonicis pro tempore exiſtentibus in ciuitatibus ⁊ locis predictis ⁊ cuilibet eorum qui deſuper fuerint requiſiti ab aliquo fratruꝫ ſeu ſororum predictoꝝ per apoſtolica ſcripta mandamus: quatenus premiſſa vbi ⁊ quando eis expedire videbitur ſolempniter publicantes: nō permittant eoſdeꝫ fratres ⁊ ſorores contra inhibitionis noſtre huiuſmodi tenorem per quoſcūq; quauis auctoritate indebite moleſtari: ⁊ eos quos propterea huiuſmodi excōmunicationis ſententiā eis cōſtiterit incurriſſe excōicatos nūcient faciātq; ab alijs nūciari ac ab omnibus arctius euitari: donec ab hmōi indebitis moleſtijs per eos dictis fratribus ⁊ ſororibus illatis cū effectu deſtiterint: cōtradictores per cenſurā eccl'iaſticaꝫ appellatione poſtpoſita cōpeſcendo. Nō obſtantibus cōſtitutionib⁹ ⁊ ordinationibus necnō locoꝝ municipalibus ſtatutis iuramēto cōſuetudine cōſtitutione ſeu ꝯfirmatione ap̄lica vel alias quauis firmitate vallatis cōtrarūs quibuſcūq;: ſeu ſi aliquibus cōiter vel diuiſim a ſede ap̄lica indultuꝫ exiſtat: q̄ interdici ſuſpendi vel excōmunicari nō poſſint per litteras apoſtolicas non facientes plenam ⁊ expreſſam ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Ceterum quia difficile foret preſentes litteras ad ſingula loca in quibus fratres ⁊ ſorores predicti illis indigerēt deferre: volumus ⁊ prefata auctoritate decernimus q̄ earum tranſumpto manu notarij publici ac curie cauſarum camere apoſtolice aut alicuius epiſcopalis vel archiepiſcopalis ſigillo munito ea prorſus in iudicio vel extra vbicunq; exhibitum vel oſtenſum fuerit fides adhibeatur: acſi ipſe originales littere forent exhibite vel oſtenſe. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtre inhibitionis, mandati, voluntatis et conſtitutionis infringere vel ei auſu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare preſumpſerit: indignationem omnipotentis dei ⁊ beatorū Petri ⁊ Pauli apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Rome apud ſanctum Petrum Anno incarnationis dominice Milleſimo quadringenteſimo ſeptuageſimo tertio. duodecimo kalendas Decembris Pontificatus noſtri Anno tertio.

DILECTO FILIO vicario generali vltramōtano ſup̄ fratres minores de obſeruantia nūcupatos.

SIXTUS PAPA. IIII.

Sixt⁹.iiij.ďcla rat frēs a caſi. b⁹ p̄latꝫ reſua. tis nō p̄t abſol ui:ipoꝝ lnīa non requiſita.

DIlecte fili ſalutem ⁊ apoſtoli-
cam bn̄dictionē. Pro nr̄a in ſacrum ordinē bti franciſci
ſub quo dante dn̄o coaluimus precipua charitate: indulſi-
mus p̄nti anno dum generale cap̄l'm dicti ordinis rome
celebraret̄ omnibus ⁊ ſingulis perſonis eiuſdē ordinis ꝙ confeſſorem
eligere ⁊ a caſibus prelatis eorum reſeruatis abſolui valerent. Que qui
dem res quoniā ſicut accepimus multos ad peccandū ꝓcliuiores redde
re eoſqꝫ a iugo debite obedientie ſeducere poſſet. Idcirco cupientes deſu
per opportune prouidere tuiſqꝫ etiā in hac parte ſupplicationibus incli-
nati: volumus ⁊ tenore p̄ntium declaramus ꝙ fratres tue cure ſubiecti
in caſibus reſeruatis a miniſtris non poſſint niſi de tua aut vicariorum ꝓ
uincialium licentia abſolui: non obſtātibus lr̄is noſtris ſub quacūqꝫ ver
borum forma eiſdem miniſtris ac fratribus conceſſa ceteriſqꝫ contrarijs
quibuſcunqꝫ. Et inſuper ad euitādos diſcurſos fratrum eorundē conce
dimus ꝙ vicarij prouinciales poſſint abſoluere omnes fratres a cenſu-
ris etiā ſentētijs eccleſiaſticis ac etiā cū eis diſpēſare ſm tenorē ꝯceſſio-
nis fe. re. clemētis pape. iiij. p̄deceſſoris nr̄i ac nr̄e additiōis: nō obſtan
te etiā limitatiōe ſeu reſtrictiōe poſtmodū a nobis facta qua idē ſoluʒ ad
miniſtrū generalē ⁊ ei⁹ vicarios limitare ⁊ reſtringere diſpoſueram⁹. Ce
terū qꝛ difficile foret p̄ntes lr̄as ad oēs mūdi ꝑtes in quib⁹ neceſſarie ſūt
deſtinare volum⁹ ⁊ dicta auctē decernim⁹ ꝙ harū trāſūpto manu alicu-
ius publici notarij ſubſcripto ⁊ ſigillo officij tui munito ea prorſus fides
adhibeat̄ ⁊ in oībus ſtetur ꝑinde ac ſi eedē lr̄e originaliter exhiberēt̄ ⁊
oſtēderēt̄. Datū rome apud ſanctū petrū ſub ānulo piſcatoris die tertia
decēbris anno dn̄i. M.cccclxxiiij. pōtificatus nr̄i āno. ix.

Six.iiij. feſtuʒ oium ſcōꝝ cuʒ octaua celebra ri mandat.

SIxtus ep̄us ⁊c. Ad perpetuā
rei memoriā. Et ſi oī tp̄e deū ſūmū ⁊ verū cū verbo ſuo ⁊
ſpūſcō vnū deū oīpotentē oīs aīe oīſqꝫ corpis creatorem
atqꝫ factorē cui⁹ ſūt participatiōe felices oēs q ipm̄ ve-
ritate colūt venerātur ⁊ adorāt: benedicere ⁊ laudare ore ꝓphetico iſtrui
mur. Benedicā inquit dn̄m in omni tp̄e: ſemꝑ laus ei⁹ in ore meo. Cum
etiā in ſanctis ſuis laudare catholica religiōe iubemur eodē ꝓpheta dicē
te. Laudate dn̄ʒ in ſanctis ei⁹. Deū nēpe in ſanctis ſuis laudam⁹ cum in
primis beate gl'oſe ſemper virginis dei genitricis marie natiuitatis.
annunciationis. aſſumptionis ⁊ ceteras eius feſtiuitates quot annis an
niuerſario quodam reditu deuotiſſime celebramus: cum ſanctos ange-
los potentes virtute triūphantis eccleſie ciues ⁊ in militāte eccleſia dei
miniſtri facientes verbū eius nr̄iqꝫ cuſtodes ⁊ multipliciter in cōi ⁊ ꝑti-
culari nos adiuuātes: cū ſanctos apoſtolos populoꝝ principes cū deo
abrahā ꝯgregatos vera mūdi lumina. cū cādidatū exercitū martyrū q
ſtāt ante thronū amicti ſtolis albis ⁊ palme in manibus eoꝝ. cū deniqꝫ
ꝯfeſſores virgines ⁊ ꝯtinētes btōꝝ ꝯſortes ſinguloꝝ diē cuiqꝫ eoꝝ dſti
natū aſſignātes: ānua votiuaqꝫ feſtiuitate veneramur. Hac itaqꝫ duota

conſideratione accenſus ſe re. Bonifacius papa quartus predeceſſor no-
ſter: cupiens cunctos in cõmuni ſanctos ⁊ ſanctas dei pie deuotionis re-
miniſcentia venerari: templum beate marie rotunde de vrbe quod ab an-
tiquis pantheon vocabatur vt quaſi ſimulachrũ omnium videretur eſſe
deorum: eiecta ex ea omnium ſimulachrorum ſpurcitia ac illo exorzizato
in honore eiuſdem glorioſe virginis marie atq; omniũ martyrum chriſti
(nondũ enim ſacro ſancta romana eccleſia confeſſorum ⁊ virginum feſta
ſolemnizare ſtatuerat) ad quarto idus Maij conſecrauit: ac ſtatuit ꝙ eo-
dem die ipſius virginis marie ac omnium martyrum feſtum huiuſmodi
in eodem templo annuatim ſolemniter celebraretur. Ut excluſa inde de-
monũ multitudine: ſanctorũ amplitudo a cunctis chriſti fidelibus in me-
moria haberetur. Poſtea vero creſcente chriſti fidelium deuotione ſan-
ctorum confeſſorum. virginũ atq; continentium inſtitutis feſtiuitatibus:
pie memorie Gregorius papa. iiij. ſimiliter predeceſſor noſter vt eo ma-
gis deuotio chriſtiana augeretur: feſtum huiuſmodi ad kalendas Nouẽ-
bris tranſtulit. Statuens ꝙ eo modo quo in dicta die quarto idus maij
celebrari conſueuit nõ ſolum in honore beate virginis marie ⁊ ſanctorũ
martyrum hmõi: ſed etiam in vtriuſq; teſtamenti ſanctorum honore, pa-
triarcharum videlicet ⁊ ꝓphetarum. ſanctorum apoſtolorum, euangeli-
ſtarum ⁊ confeſſorum. ſanctarum virginũ atq; continentium perpetuis
futuris temporibus celebraretur: vt quod humana fragilitas vel per ig-
norantiam aut deſidiam vel ꝑ ſollicitudinẽ temporalium rerum in ſingu-
lis ſanctorum ſolemnitatibus minime pegiſſet: in hmõi celebritate adim-
pleret. Et cum plurium ſanctorũ ſolemnes octaue conſueuerint celebrari:
vt ſicut primus ſui obitus dies ipſorum in celo natiuitatem ⁊ in angelo-
rum ac ſanctorum patrum conſortij aſſumptiõnem ſignificat: ita in octa-
uis reſurrectionem corporum recolentes ipſorum: duplici ſtole anime vi-
delicet ⁊ corporis glorificati congratulemur. Octauus inquit dominus
in leuitico dies vobis celeberrimus ⁊ ſanctiſſimus eſt. Et octaua die reſur-
rexit dominus noſter ieſus chriſtus. Et in octaua huius ſeculi etate cum
eodem reſurgere firmiter expectamus: Conſonum quoq; eſt vt feſtiuita-
tem ſanctorum omnium per octo continuos dies ſolemniter celebrem⁹
Nos qui licet immeriti illius qui celum terramq; regit: vices gerimus in
terris: cupientes chriſti fideles quoſlibet quorum nobis eſt celitus cura
cõmiſſa ad venerationem omnium ſanctorum ⁊ ſanctarum dei ⁊ ſugem
erga eos deuotionem quantum poſſumus excitare: vt per eorum patro-
cinia noſtrum ſuppleatur imperfectum: de venerabilium fratrum noſtro-
rum ⁊ romane eccleſie cardinalium conſilio ſtatuimus ⁊ ordinamus: ꝙ
feſtiuitas omnium ſanctorum hmõi per octo continuos dies: prima ſcili-
cet ⁊ octaua cum maiori ceterorum dierum ſolemnitate annis ſingulis ⁊
laudũ cantico, leticie iubilo cordiſq; tripudio ſub duplici officio vt in alijs
ſanctorum ⁊ ſanctarum feſtiuitatibus ſolemnibus eorundem octauis ob-
ſeruatur: per vniuerſum orbem perpetuis futuris temporibus celebrari ⁊
obſeruari debeat. Ita ꝙ de feſtiuitatib⁹ que infra predictas octauas eue-
nire contigerit: tunc nulla commemoratio habeatur: ſed ille poſt eaſdẽ

octauas celebrentur. Uniuerſos patriarchas, archiepiſcopos ⁊ alios ec cleſiarum prelatos in domino, exhortantes eiſq; in virtute ſancte obedientie diſtricte precipiendo mandantes: quatenus tam glorioſi ⁊ celebris feſti octauas vt prefertur deuote ⁊ ſolemniter celebrent ⁊ faciant per vniuerſas eccleſias ſuarum ciuitatum ⁊ dioceſum celebrari ac officium peragi ſupradictum: vt pijs eiuſdem virginis marie aliorumq; ſanctorum et ſanctarum dei huiuſmodi interceſſionibus ipſi chriſti fideles a noxijs protegi ⁊ in futuro ſempiterna gaudia conſequi mereantur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum ſtatuti, ordinationis, exhortationis ⁊ mandati infringere vel ei auſu temerario contraire. Siquis autem ⁊c. Datum rome apud ſanctum Petrum anno incarnationis dominice Milleſimo quadringenteſimo octogeſimo, pridie kalendas nouembris pontificatus noſtri anno decimo.

Sixt⁹. 4. frib⁹ predicatoribuſ plenariā oim peccõꝝ ſuoꝝ remiſſionē i feſto S. dñici glibet año ac alias indulgētias ꝯcedit.

Sixtus epiſcopus ſeruus ſeruorum dei ad perpetuam rei memoriam. Iniunctum nobis apoſtolice ſeruitutis officiū tunc digne peragere credim⁹: dum chriſti fidelium ſalutem animaꝝ procuramus. Hinc eſt ꝙ nos cupientes ꝙ vniuerſi ⁊ ſinguli vtriuſq; ſexus fratrum predicatorum de obſeruantia ac tertij ſancti dominici de penitentia nūcupatorū ordinum fratres ⁊ ſorores ad quos ſicut accepimus chariſſimus in chriſto filius fernandus ⁊ chariſſima in chriſto filia noſtra Heliſabeth caſtelle ⁊ legionis rex ⁊ regina illuſtres ſingularē gerunt deuotionis affectū: altiſſimo quieti⁹ poſſint in humilitatis ſpiritu reddere famulatū: auctate apoſtolica tenore preſentium perpetuo ſtatuimus ⁊ ordinam⁹: ꝙ oēs et ſinguli vtriuſq; ſexus dictorum ordinum fratres ⁊ ſorores reformati nuncupati qui ſub obedientia vicarij generalis dicti ordinis fratrum predicatorum reformatorum nūcupatorum in caſtelle ⁊ legionis regnis exiſtūt ⁊ in futurum exiſtent vere penitentes ⁊ confeſſi anno quolibet in feſto eiuſdem ſancti dominici ✠ ⁊ ſemel in mortis articulo omniū peccatoꝝ ſuoꝝ plenariā indulgentiā ✠ ac oēs indulgētias ⁊ peccatoꝝ remiſſiones quas certis anni tēpibus nōnullas alme vrbis nrē eccl'ias ſtationes nūcupatas viſitantes ꝯſequūtur, ordinis fratrū minoꝝ ꝓfeſſoribus p ſedem aplicā conceſſas ppetuo cōſequātur. Nō obſtantibus ꝯſtitutionibus ⁊ ordinationibus aplicis ceteriſq; cōtrarijs quibuſcūq;. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginā nrī ſtatuti ⁊ ordinationis infringere vel ei auſu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare preſumpſerit: indignationem oipotentis dei ac beatoꝝ Petri ⁊ Pauli apoſtoloꝝ eius ſe nouerit incurſurū. Datum rome apud ſanctū Petrū anno incarnationis dominice Milleſimo quadringenteſimo ſeptuageſimooctauo tertio kalendas Iunij Pontificatus noſtri anno ſeptimo.

DILECTIS FILIIS. Capitulo generali fratrum minoꝝ proximo feſto penthecoſtes huius celebrato.

SIXTUS PAPA. IIII.

Dilecti filij ſalutem ⁊ apoſtolicam bñdictionem. Diuina diſpoſitione factũ eſt: vt canonizatio dñi Bonauẽture in nr̃ꝫ potiſſimũ tempus incideret: q in eodem quo ipſe ordine coaluim⁹ ⁊ ei⁹ ſemper ſcripta venerati ſumus dieq̃ feſtũ ſolemnẽ ipſi ſancto iuxta ſacroꝝ canonũ ſanctõeſ ſtatuim⁹. Qua in re nec grãe nec fauori tribuẽdũ aliqd fuit. Tam ciare enim ſanctimonie vitã illius comperta eſt: tam dilucide pluimis maximiſq̃ miraculis fidẽs facta: vt omniũ venerabilium fratrũ noſtrorũ ſancte romane eccl'ie cardinaliũ ⁊ alioꝝ ꝑlatoꝝ quoꝝ magn⁹ numerus in romana curia ẽ: ꝓ ei⁹ canonizatiõe certatim vota cõcurrerint: hoc vt ita cõſtare ⁊ agi poſſent cura ⁊ diligẽtia venerabilis fratris ⁊ ſm carnem nepotis nr̃i Juliani epĩ ſabinenſis cardinalis ſancti Petri ad vincula ꝓtectoris ⁊ dilecti filij fratris Frãciſci ſanſonis de ſenis ge. mi. ordinis vr̃i ẽfactũ. Qui pluribus iam annis cauſam bõmi canonizationis ſũmo ſtudio ꝓſecuti ſunt: nec vllis laboribus aut ſumptib⁹ pepcerũt: vt tandẽ debituꝫ ſanctitatis teſtimoniũ ipſi ſancto q ordini vr̃o maximũ dec⁹ affert ab eccl'ia redderet. Egimus igit̃ deo oĩpotenti grãs ⁊ vobis dilectiſſimi filij gratulamur: paterna charitate hortantes: vt exemplo huius glorioſiſſimi ſancti ⁊ beatiſſimi Frãciſci patris vr̃i: diuino ſeruitio ⁊ ſanctis opibus indies feruẽtius inſiſtatis: quãdoq̃dem ꝑcipitis virtuti doctrine religioni ⁊ ſanctimonie magnã mercedẽ a iuſto iudice deo ⁊ ſaluatore noſtro in terris ⁊ in celo eſſe repoſitã. Dies aũt ei⁹ ſolẽnis ẽ ſcdã dñica iulij quocũq̃ die occurret. Quẽ ſub feſto duplici etiaꝫ maiori ⁊ cũ octauis quẽadmodũ de beato Fran. ⁊ reliquis ſanctis ordinis vr̃i celebrabitis. In commemorationibus vero ⁊ letanijs poſt nomen ſancti Antonij de padua ⁊ beati Lodouici: ſancti Bonauenture nomen inuocabitis. Datum rome apud ſanctum petrum ſub anulo piſcatoris die duodecima aprilis. Milleſimo quadringenteſimo octogeſimo ſecundo Pontificatus noſtri Anno vndecimo.

Sixt⁹.4. ad capitulũ ge. ſcribit ſe. S. bonaueturaꝫ canonizaſſe.

DILECTO FILIO vicario generali vltramontano.

SIXTUS PAPA. IIII.

Dilecte fili. Salutem ⁊ apoſtolicaꝫ benedictioneꝫ. Nup nobis humiliter ſupplicari feciſti: ꝙ cũ plerĩq̃ frẽs tue cure ſubiecti gratijs ⁊ facultatib⁹ per nos eis cõceſſis abuti aut in ſcandalũ ordinis vti ſoleant: dignaremur paterna prouidentia huic rei occurrere. Nos igitur qui in effectum boni operis gratias ⁊ indulta concedere ſolemus: quiq̃ pacẽ ⁊ tranquillitatem in dicto ordine nutrire intendimus: huiuſmodi ſupplicatiõibus iclinati: harꝫ ſerie tibi cõcedimus facultateꝫ: vt qñcũq̃ ꝑſpeeris frẽs tue cure ſubiectos vel ipoꝝ aliquẽ hmõi gratijs vl' facultatibus abuti (ſup q̃ tuã cõſciaꝫ oneram⁹) grãs ⁊ facultates ipãs ſuſpẽdere

Sixt⁹.4. concedit vi. ge. grãs ⁊ facultãtes fribus ſibi ſubditis excessas poſſe ſuſpẽdere.

poſſis ⁊ ſuſpenſas tenere: donec quam primuȝ nos certiores reddideris ⁊ a nobis reſponſum habueris. Datum rome apud ſanctum petrum ſub anulo piſcatoris die vltima Nouembris Milleſimo quadringenteſimo octuageſimo tertio Pontificatus noſtri anno tertiodecimo.

DILECTO FILIO vicario generali, vltramontano.

INNOCENTIUS PAPA.VIII.

Inno. 8. ꝓhibet quēpiā fratreȝ ꝓtextu cruciate ſibi eligere poſſe abſqȝ ſui ꝑlati licētia ꝯfeſſorem.

Dilecte fili ſalutē et apoſtolicā bñdictionem. Curaſti nobis exponi queadmodū nōnulli fratres ordinis tui ſub cura ⁊ regimine tuo degētes vigore cruciate in hiſpania ab aplica ſede ꝯceſſe ꝓcurāt obtinere indulgētiā ꝑ quā ſemel in vita ⁊ ſemel in mortꝫ articulo plenarie ⁊ a caſib⁹ reſeruatis ſedi aplice pñt abſolui ad nutū eligendo ꝯfeſſores ⁊ de nō reſeruatꝫ totiēs quotiēs opus fuerit: ex quo multi reddi timent ꝓcliuiores ad peccata ⁊ trāſgreſſionē regule ⁊ ꝓfeſſionis ſue. Sup quo nobis vt opportune ꝓuidere dignaremur: humiliter ſupplicari feciſti. Nos ꝓuide volentes ne fratres ipſi ſub hoc pretextu ad illicita prolabantur ⁊ regularis diſcipline inde ſequatur diſſolutio: huiuſmodi ſupplicationibus inclinati: tenore preſentium tibi cōmittimus: vt declares noſtro nomine ꝑut nos per preſentes declaramus fratres predictos tue cure ſubiectos nō poſſe nec debere vigore dicte indulgentie eligere confeſſores niſi de conſenſu ⁊ beneplacito ſuorum prelatorum vicariorum videlicet ſiue prouincialium ſiue generalium: ⁊ quecunqȝ alia abſolutio quo ad dictos fratres irrita ſit ⁊ inanis. Et qꝛ difficile foret hmōi breue ad omnes prouincias ſiue loca neceſſaria deferre: tenore preſentium mandamus ⁊ decernimus: ꝙ tranſumpto ipſius manu alicuius notarij ſcripto cum ſigillo ſuo ſiue tui cōmiſſarij in romana curia reſidentis eadeȝ fides adhibeatur: que adhiberetur eidem breui ſi originaliter preſentaretur. Datum rome apud ſanctum Petrum ſub anulo piſcatoris ſeptima die nouembris Anno dñi. 1485. Pontificatus noſtri Anno ſecundo.

Inno. 8. oībus heretice prauitatis inqſitorib⁹ ꝯtra frēs quomodolibet ꝓcedere poſſe ꝓhibet vl' ingredere.

Innocentius epūs ſeruus ſeruorum dei. ad perpetuam rei memoriam. Ex debito ſollicitudinis paſtoralis officij cui meritis licet inſufficientibus preſidemus: ea que pacem ⁊ ꝯcordiā nutriunt pura vt debemus intentione perquirimus ⁊ que ſeditiones excutiūt ⁊ ſcandaluȝ introducunt ab eccleſiaſticis regulari obſeruantie preſertim deditis perſonis ſtudioſius extirpare curamus ⁊ ijs q̄ propterea ꝓuide emanaſſe dicūtur vt omni tempore firma ⁊ illibata perſiſtant libenter cum petitur noſtri adijcimus roboris firmitatem ac alias deſuper prouidemus ꝓut in domino cōſpicimus ſalubriter expedire. Dudū ſiquidem Fe. re. Clemēs papa quartus predeceſſor noſter ex certis rationabilibus cauſis ꝓhibuit omnino: ne ordinis fratrum predicatorum ꝓfeſſor contra ordinis fratrū

minorum profeſſores vel econtra ordinis fratrum minorum profeſſor cō
tra ordinis fratrum predicatorum profeſſores ex cōmiſſo vel committē
do ſibi in poſterum inquiſitionis heretice prauitatis officio quantumcū
ꝙ ſciret aut extimaret eum reū aliqua ratione procederet: ſed vel eiuſdez
ſuperiori denūtiaret quod crederet corrigendum: vel ad ſedem apoſtoli
cam referret ſi mallet ⁊ videret expedire. Et ſi ſecus attentaret: decreuit
proceſſum non tenere. Et deinde recolende memorie Sixtus papa quar
tus etiam predeceſſor noſter ſtatuit ⁊ ordinauit: ꝙ ordinis fratrum predi
catorum profeſſor dicte prauitatis inquiſitor in ordinis fratrum mino
rum profeſſores ⁊ econtra ordinis fratrum minorum profeſſor eiuſdem
prauitatis inquiſitor in ordinis fratrum predicatorum profeſſores quoſ
cūꝙ officio inquiſitoris huiuſmodi fungi illudꝙ exercere nullatenus poſ
ſent abſꝙ ſedis apoſtolice licentia ſpeciali de ipſius Sixti predeceſſoris
ſtatuto ⁊ ordinatione ſpecialem ⁊ expreſſam facientem mentionem; prout
in eorundem predeceſſorum litteris deſuper confectis plenius continet.
Cum autem ſicut exhibita nobis nuper pro parte dilectorum filiorū ge
neralis miniſtri ⁊ vicariorum tā citra ꝙ vltra montes dicti ordinis fra
trum minorum de obſeruantia nūcupatorum petitio continebat: nōnulli
dicti ordinis fratrum predicatorum profeſſores in hiſpaniarum regnis
⁊ alijs dominijs chariſſimi in chriſto filij noſtri Ferdinandi regnorū eo
rundem regis inquiſitores heretice prauitatis per ſedem apoſtolicā ſeu
alias deputati contra nōnullos ordinis predicti minorū profeſſores eti
am de obſeruantia nūcupatorum eorum officium huiuſmodi exercere in
hibitioni predicte contraueniendo; quāꝙ id eis nominatim conceſſum
nō exiſtat temtaſſe dicantur: pro parte generalis miniſtri ⁊ vicariorum p̄
dictorum nobis fuit humiliter ſupplicatum: vt huiuſmodi prohibitioni
ſtatuto ⁊ odinationi predeceſſorum predictorum pro eorum ſubſiſtētia
firmiori robur noſtre approbationis adijcere ⁊ ſuper eorum obſeruatio
ne pro quiete perſonarum dictorum ordinum alias opportune ꝓuidere
de benignitate apoſtolica dignaremur. Nos igitur qui profeſſorum di
ctorum ordinum quietem ⁊ proſperitatis votiue ſucceſſus paternis deſi
deramus affectibus huiuſmodi ſupplicationibus inclinati: clementis ꝓ
hibitionem ⁊ Sixti predeceſſorum predictorum ſtatutum ⁊ ordinationē
huiuſmodi ⁊ prout illa concernunt omnia ⁊ ſingula in dictis litteris cō
tenta auctoritate apoſtolica p̄ntium tenore approbamus ⁊ robur per
petue firmitatis obtineri ⁊ obſeruari debere decernimus. Proꝙ potio
ri cautela ea que per eoſdem predeceſſores ſic vt prefertur prouide prohi
bita ſtatuta ⁊ ordinata fuerint de nouo eadem auctoritate ſtatuimus ⁊
ordinamus: ac vniuerſis ⁊ ſingulis inquiſitoribus heretice prauitatis p̄
dicti predicatorum ⁊ aliorum quorūcunꝙ ordinū tam mendicantiū ꝙ
non mendicantiū ꝓfeſſoribus ⁊ clericis ſecularibus tā iuxta priuilegia
ipſorum ordinū in illorū capitulis vel ꝑ illoꝝ prelatos ꝙ per ſedē apo
ſtolicam ſeu eius legatos vel alias deputatis hactenus ⁊ quos in poſte
rum quēcunꝙ perpetuis futuris tp̄ibus deputari continget in regnis ⁊
dominijs predictis ac alibi vbilibet ꝑ vniuerſū orbē: ne p̄textu cuiuſcūꝙ

p̄tatis ⁊ facultatis eis attribute ſeu attribuēde ſuper inquiſitione huiuſmodi quātūcunq̄ʒ ampliſſime contra quēpiam dicti ordinis fratrum minorū ꝓfeſſorem procedere ⁊ inquirere aut officiū ſuum exercere quoquo modo p̄ſumāt prefata auctoritate probibemus. Et vt ſi quos ex eiſdem fratrum ordinis minorum profeſſoribus capere ſeu carceribus mācipare forſan hucuſq̄ʒ p̄ſumpſerunt vel in futurū p̄ſumpſerint: fratres ipos ſic captos infra triduū poſtq̄ʒ de p̄ſētibus noticiā qualitercūq̄ʒ habuerit aut requiſiti fuerint ad ipſorum ſic captoꝝ ⁊ detentoꝝ fratrum ſuperiores per omnia illeſos ⁊ ſine mora per eos iuxta iuris formā ⁊ regularia inſtituta debitis penis puniendos remittant. Et quibuſcūq̄ʒ cōitatibus vniuerſitatibus, collegijs, capitulis, cōuentibus ⁊ perſonis eccleſiaſticeꝫ tam religioſis q̄ʒ ſecularibus, cuiuſcūq̄ʒ ſtatus, gradus, ordinis, ⁊ conditionis exiſtant ⁊ quacunq̄ʒ eccleſiaſtica etiam ep̄ali, archiepiſcopali, patriarchali, primatiali, vel mundana etiam comitali, ducali, marchionali vel alia qualibet dignitate ⁊ auctoritate prefulgeant: ne vt cōtra dictos ordinis fratrū minorum profeſſores contra predeceſſoꝝ predictoꝝ ⁊ noſtrarū lr̄arū hmōi tenorē procedant inſiſtant aut ad id auxilium ꝯſilium vel fauorē preſtent: ne vt illoꝝ ex eis qui contra eorundem lr̄arū tenorē detenti nunc ⁊ pro tempore forent relaxationem ⁊ remiſſionē hmōi impedire aut malicioſe differri ſeu retardari procurare ⁊ ne fiant perſuadere per ſe vel alios directe vel indirecte attentēt: prelibata auctoritate mādamus. Et illos ex eis qui predeceſſorum predictorum ac noſtris probibitioni ſtatuto ⁊ ordinationi contrauenerint: excōicationis ſententiam ⁊ priuationis officij inquiſitionis ⁊ aliorum officiorum ⁊ beneficioꝝ que obtinent ſeu poſſident ⁊ pro tempore obtinebant ſeu poſſidebunt ac inhabilitatis ad illa ⁊ alia in poſterum obtinenda irremiſſibiliter eadē auctoritate incurrere volumus. Et nihilominus locorum ordinarijs ⁊ perſonis in eccleſiaſtica dignitate conſtitutis ac cathedralium eccleſiarum canonicis ⁊ eorundem ordinariorum vicarijs in ſpiritualibus generalibus ⁊ officialibus vbilibet conſtitutis qui deſuper pro parte alicuius ꝓfeſſoris dicti ordinis fratrū minoꝝ pro tempore fuerint requiſiti ꝑ apoſtolica ſcripta mandamus: quaten⁹ ipi vel plures aut vnus eorum ꝑ ſe vel alium ſeu alios premiſſa vbi, quando, ⁊ quotiens expedire cognouerint ſolēniter publicantes ⁊ eiſdem requirētibus in p̄miſſis efficacis defenſiōis preſidio aſſiſtētes: non p̄mittāt inq̄ſitores p̄fatos p̄textu cuiuſcūq̄ʒ facultatis ⁊ p̄tātis eis attribute ſeu attribuende ſuper inquiſitione huiuſmodi quātūcūq̄ʒ ampliſſime ꝯtra quēq̄ʒ dicti ordinis fratrū minorum ꝓfeſſorem ꝓcedere ⁊ inquirere aut inquiſitionis hmōi officiuꝫ alias quomodolibet exercere. Et ſi quos ex eiſdem fratribus minoribus cape ſeu carcerib⁹ mācipare forſan hucuſq̄ʒ p̄ſumpſerūt vel pro t̄pe p̄ſumpſerint fratres ipoꝫ ſic captos ad ipſoꝝ fratrū minoꝝ ſup̄iores ꝑ oīa illeſos ſine mora remitti faciant puniēdos. Et illos quos eis hmōi excōicatiōis ⁊ priuatiōis penas nō parēdo p̄deceſſoꝝ ⁊ nr̄is ꝓhibitiōib⁹ ſtatuto ⁊ ordinatiōib⁹ p̄dictꝫ incurriſſe ꝯſtiterit: excōicatos ⁊ p̄uatos publice nūtiēt faciātq̄ʒ ab alijs nuntiari ⁊ ab omnibus arctius euitari: ac legitimis ſuper

his habendis seruatis processibus censuras hmōi iteratis vicibus aggrauare ⁊ loca quecūq; ad que censuris hmōi ligatos declinare contigerit ecclesiastico interdicto subijcere procurent: contradictores quoslibet ac rebelles per censuram ecclesiasticā quacunq; appellatione postposita compescendo: inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. Non obstantibus felicis re. Bonifacij pape octaui etiam predecessoris nostri: quibus cauetur: ne quis extra suam ciuitatē ⁊ diocesim nisi in certis exceptis casibus ⁊ in illis vltra vnam dictaꝫ a fine sue diocesis ad iudicium euocetur: seu ne iudices a sede predicta deputati extra suam ciuitatem ⁊ diocesim in quibus deputati fuerint contra quoscunq; procedere aut alij vel alijs vices suas ꝯmittere presumant: ⁊ de duabus dietis in concilio generali ac alijs constitutiōibus ⁊ ordinationibꝰ apostolicis contrarijs quibuscunq;: seu si inquisitoribus predictis vel quibusuis alijs aut eorum ordinibus a sede predicta indultum existat ꝙ ipsi ⁊ eorūdem ordinum persone suspendi vel excōicari aut eoruꝫ loca interdici nō possint per lr̄as apostolicas non facientes plenam ⁊ expressā ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionē. Decernentes presentibꝰ litteris nunq; intelligi derogatum per quascunq; clausulas etiam derogatoriarum derogatorias fortiores atq; efficatiores nisi dum ⁊ quotiens earum vere expresso tenore de verbo ad verbum non anteꝫ per clausulas huiusmodi expressionem importantes contingeret derogari. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginam nostre approbationis, constitutionis, statuti, ordinationis, prohibitionis, voluntatis ⁊ decreti infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis āt ⁊c. Datū rome apd sanctum petrum anno incarnationis dominice, Mcccclxxxvi. sexto idus martij pontificatus nr̄i āno. tertio.

DILECTIS FILIIS. Generalibus ⁊ ꝓuincialibꝰ citra mōtanis ⁊ vltramōtanis vicarijs ordinis fratrum minorum de obseruantia nuncupatorum.

INNOCENTIUS PAPA. VIII.

Inno. viij. lr̄as suorū ꝑdecessorū Pij ⁊ pauli ⁊ sixti. iiij. de qbꝰ hic approbat ⁊ ꝯfirmat.

Dilecti filij salutem ⁊ apostolicaꝫ benedictionem. Exponi nobis fecistis: ꝙ licet felicis recordationis Pius secundus ⁊ paulus etiam. ij. ac sixtꝰ quartꝰ romani pontifices ꝑdecessores nr̄i per diuersas eorū litteras inhibuerint ordinis fratrum minorum professoribus cōuentualibus nuncupatis ⁊ alijs quibusuis personis cuiusq; status gradus ⁊ cōditionis: ne fratres dicti ordinis de obseruantia nuncupatos vestre obedientie subiectos reciperent sine licentia suorū superiorum habita in scriptis: nihilominus nonnulli ex eisdē ꝓfessoribus conuentualibus nuncupatis ⁊ alij qui se etiam de obseruantia faciunt nuncupari ab obedientia ministrorum generalis ⁊ prouincialium ꝯuentualium exempti ⁊ vestre etiā obedientie non subiecti plures frēs vr̄e obediētie subiectos apostatas, scādalosos, ac disciplinā ordinis vr̄i fugiētes ꝯtra inhibitionē hmōi persepe recipiunt ⁊ retinent ac mittunt quocūq; eis libuerit: allegantes

pꝛedicta facere poſſe auctoꝛitate apoſtolica ſuper hoc eis conceſſa: ac ꝑ-pterea nobis etiam ſupplicari feciſtis: ſuper his vobis oppoꝛtune ꝓui-dere paterna benignitate dignaremur. Nos igitur veſtris ſupplicatiõi-bus inclinati: eorũdem pꝛedeceſſoꝛum inhibitionẽ ⁊ lr̃as pꝛedictas ⁊ ꝓut inhibitionem eandem concernunt omnia ⁊ ſingula in dictis litteris ꝯtenta auctate ap̃lica p̄ntium tenoꝛe appꝛobamus ⁊ robur perpetue fir-mitatis obtinere ac obſeruari debere decernimus: ac illis qui aliquez ex veſtri oꝛdinis profeſſoꝛibus de obſeruantia nũcupatis contra inhibitio-nem eandem ſine licentia hm̃oi hactenus receperunt ⁊ in poſterum q̃n-cunq; recipient: ſententijs penis ⁊ cenſuris in lr̃is pꝛedeceſſoꝛum pꝛedi-ctoꝛum contentis incurſuris: mãdam⁹ vt poſtq̃ requiſiti fuerint aut ali-as ad eoꝛum noticiam peruenerint ſuper talium ſic receptoꝛum nunc ⁊ pꝛo tempoꝛe remiſſione ad obedientiã pꝛelatoꝝ veſtri oꝛdinis aqua a-poſtatarant illos ſine moꝛa iuxta inhibitionẽ huiuſmodi remittant: ⁊ eiſdem qui ſic apoſtatando recepti fuerunt vt ad eandem obiam a qua ſine licentia receſſerunt redeant. Et locoꝛum oꝛdinarijs ac perſonis in di-gnitate conſtitutis cathedraliũq; eccleſiarũ canonicis ⁊ oꝛdinarioꝛũ eo-rum officialibus ac in ſpiritualibus vicarijs generalibus quos deſuper pꝛo parte veſtra requiri contingerit: vt tales qui ſic receſſerunt ⁊ pꝛo tem-poꝛe recepti fuerint: ad veſtri oꝛdinis pꝛelatoꝝ obiam a qua ſine licentia receſſerunt redeant: ⁊ qui illos receperunt vt eos remittant ad obedien-tiam hm̃oi per cenſuram eccl'iaſticam appellatione poſtoſita ⁊ alia op-poꝛtuna iuris remedia ꝯpellant: faciantq; ⁊ mandent eos non obedien-tes eoꝛum mandatis ⁊ cenſuris pꝛedictis per lr̃as pꝛedeceſſoꝛuꝫ p̄dicto-rum in eos inflictis irretitos publice nũtiari ⁊ ab omnib⁹ arctius euita-ri donec obedientes eiſdem meruerint abſolutionis beneficiũ obtinere. Non obſtãtibus ꝯſtitutionibus ⁊ oꝛdinationibus ap̃licis ceteriſq; con-trarijs quibuſcunq;. Datum rome apud ſanctum petrũ ſub ãnulo piſca-toꝛis die. xvij. martij Milleſimo q̃drigẽteſimo octogeſimo ſeptimo põ-tificatus nr̃i anno tertio. Hie. balbanus.

Alex. vi. conce-dit electũ in ge-neralez ſoluto-ca. poſſe oꝛdi-nẽ vt ſuus p̄de-ceſſoꝛ regere.

Alexander ep̃us ſeruus ſeruo-

rum dei dilectis filijs generali vicario ⁊ vniuerſis fratribus vltramontanis oꝛdinis fratrum minoꝛum de obſeruãtia nũ-cupatoꝛum ſalutem ⁊ apoſtolicam benedictionẽ. Sacre reli-gionis ſub qua mundanis abdicatis illecebꝛis in humilitatis ſpiritu ⁊ voluntaria paupertate deuotum ⁊ ſeduluꝫ exhibere ſtudetis altiſſimo fa-mulatum ⁊ deuotionis quam ad nos ⁊ romanam eccleſiam gerere cõ-pꝛobamini pꝛomeretur ſynceritas: vt petitionibus veſtris in ijs pꝛeſer-tim que ad veſtre religionis laudabile regimen cedere dignoſcitur: ad ex-auditionis gratiam fauoꝛabiliter admittamus. Sane pꝛo parte veſtra nobis nuper exhibita petitio cõtinebat: ꝙ olim felicis re. ſixto pape q̃r-to pꝛedeceſſoꝛi noſtro pꝛo parte vicarij generalis ⁊ vocalium capl'i fra-tratrum minoꝝ de obſeruantia nũcupatoꝝ ciſmõtanoꝝ expoſito: ꝙ in certis lr̃is recolẽde memoꝛie eugenij pape quarti p̄deceſſoꝛis nr̃i ꝑ p̄ſe

memorie pium ſecundū ⁊ nōnullos alios romanos pōnti, predeceſſores noſtros confirmatis continebat: ꝙ vicarius generalis ciſmōtanoꝝ dicti ordinis pro tempore exiſtens poſt depoſitionem ſui officij in capitulo generali in quo alius vicarius eligi debeat remaneat apoſtolic⁹ cōmiſſarius preſideretqꝫ capitulo ⁊ toti familie dictorum fratrum vſqꝫ ad confirmationē vicarij poſtmodum electi. Et ꝙ id in dicti ordinis detrimentum cedere poſſe videbatur: ex eo ꝙ qui deponebat officiuꝫ regimini fratrum non poterat ꝯuenienter intendere: idem ſixtus predeceſſor eorundem vicarij ciſmontani ⁊ vocaliuꝫ ſupplicationibus inclinatus: per ſuas lr̃as in forma breuis decreuit: ꝙ deinceps perpetuis futuris temporibus vicarius noniter electus ſtatim facta de eo electione capitulo ⁊ toti regimini fratrum vt ꝯmiſſarius apoſtolicus donec confirmaret: vicarius vero qui renunciaret poſt electionē noui vicarij quoad ꝯmiſſioneꝫ nullo fungeretur officio: niſi forte contingeret vicarium recenter electum non eſſe p̄ſitem. Quo caſu voluit eum vt apoſtolicum ꝯmiſſarium preſidere: donec vicario d̄ nouo electo foret ſua electio intimata. Qui dicte electionis noticia habita: ꝯmiſſarius eſſe intelligeretur vſqꝫquo foret confirmatus: prout in eiſdem lr̃is plenius dicitur contineri. Cum autem ſicut eadem petitio ſubiungebat: prouincie fratrum dicti ordinis ſm illi⁹ morem vltramontes conſiſtentes ſint magis late q̄ꝫ ille que conſiſtūt citra montes ⁊ in eis vt creditur ſit longe maior numerus domoꝝ ⁊ fratrū dicti ordinis q̄ꝫ citra montes ⁊ pro eo quia generalis miniſter fratrū dicti ordinis a quo obtineri debet confirmatio electionis vicarij generalis vt plurimum in romana curia ⁊ citra montes permaneat: electus vltramontanus generalis non poſſit ſue electionis ꝯfirmationē in breui tempore habere: preſertiꝫ miſſorum fratrum pro ꝯfirmatiōe huiuſmodi nō nūq̄ꝫ infirmitatib⁹ ⁊ alijs impedimentis cauſantibus: notis interiꝫ opportunitatibus ordinis prouidere ⁊ domorum illius viſitationeꝫ inchoare vt expedirent attenta latitudine prouinciarum ⁊ multitudine domorum ⁊ fratrum eius cure ꝯmiſſorum non ſine dicti ordinis detrimentis. ¶Pro parte vicarij ⁊ fratrum predictorum vltra montes degentium nobis fuit humiliter ſupplicatuꝫ: vt h̓mōi incōmodis obuiare ⁊ ꝙ vicari⁹ generalis qui deponit officium in capl̃o generali in quo generalis vicarius eius ſucceſſor eligi debet, eſſe debeat ꝯmiſſarius aplĩcus ⁊ preeſſe capitulo vſqꝫ ad ꝯſūmationē capl̃i ⁊ durāte illius celebratiōe dū̃taxat. Capitulo vero facto: de nouo in vicariū electus illico aplĩcus ꝯmiſſari⁹ eſſe incipiat vſqꝫquo ſue electionis ꝯfirmatio a generali miniſtro obtēta ad euꝫ delata fuerit: ꝓ qua hn̄da infra quindecim dies poſt expletū capl̃m nuncios dirigere abſqꝫ dolo ⁊ fraude pro illius impetratione ⁊ eius habenda noticia diligentiā ſibi poſſibilem facere teneatur ⁊ debeat: vobis concedere de benignitate aplĩca dignaremur. Nos igitur qui ad ea per q̄ religioſarum perſonarū quarūlibet opportunitatibus conſulitur libēter intendimus: huiuſmodi ſupplicationib⁹ inclinati: ꝙ de cetero perpetuis futuris temporibus vicarius generalis fratrum vltramontanoruꝫ veſtri ordinis qui deponit officiū in veſtro capl̃o generali in quo general

vicariꝰ eiꝰ ſucceſſoꝛ eligi debet: eſſe debeat ꝯmiſſariꝰ aplicus ⁊ preeſſe capitulo vſqꝫ ad ꝯſumationē capli ⁊ durāte illius celebratiōe dūtaxat. Capitulo vero finito: de nouo in vicarium electus ilico ꝯmiſſarius aplicus eſſe incipiat ⁊ permaneat: vſqꝫquo ſue electiōis ꝯfirmatio a generali miniſtro predicto obtenta ad eum delata fuerit. pro qua habēda infra quindecim dies poſt expletum caplm abſqꝫ dolo ⁊ fraude nūtios pro illiꝰ impetratione dirigere ⁊ pro eius habenda noticia diligentiam ſibi poſſibilē facere teneatur ⁊ debeat: aplica auctate pñtiū tenore vobis ꝯcedimus ſicqꝫ ſeruari debere in poſterū dicta auctate ſtatuimus ⁊ ordinamꝰ. Nō obſtātibꝰ ꝯſtitutionibꝰ ⁊ ordinatiōibꝰ aplicis ac lrīs eugenij ⁊ alioꝝ ꝑdeceſſoꝝ predictoꝝ: necnō dicti ordinis iuramēto ꝯfirmatiōe aplica vel quauis alia firmitate roboratis ſtatutꝫ ⁊ ꝯſuetudinibꝰ ceteriſqꝫ ꝯtrarijs quibuſcūqꝫ. Nulli ergo oino hoim liceat hāc paginā nrē ꝯceſſionis ſtatuti ⁊ ordinationis infringere vel ei auſu temerario ꝯtraire. Si quis aūt ⁊c. Datū rome apud ſanctū petrū anno natiuitatis dñice. M.cccc.xcij. tertio nonas martij pontificatus nri anno primo.

DILECTO filio vicario generali fratrū minoꝝ vltramōtanoꝝ de obſeruantia nuncupatoꝝ.

ALEXANDER PAPA. VI.

Alex. vi. concedit mōiales. ſ. clare ſubditos ꝓuincialibꝰ vicarijs etiā ſubijci vicario gene. eiuſdē familie,

Dilecte fili ſalutē ⁊ apoſtolicā bñdictionē. Exponi nobis feciſti a nōnullis nimiū curioſis in dubiū reuocari: an tibi liceat in monaſterijs monialiū ſancte clare a domibꝰ tertij ordinis beati franciſci de pñia nūcupati cure directioni viſitationi ⁊ correctioni vicarioꝝ ꝓuincialiū. cuſtodū. guardianoꝝ. ꝯfeſſoꝝ viſitatoꝝ ⁊ frm̄ tibi tuoqꝫ officio ſubditoꝝ ꝯmiſſis ⁊ ſubiectis necnō in monaſterioꝝ ⁊ domoꝝ hmōi abbatiſſas matres moniales ⁊ ſorores eā ſupioritatē exercere: quā ipi ꝓuinciales vicarij. cuſtodes. guardiani. confeſſores ⁊ viſitatores ac frēs alij tibi ſubditi exercere pñt. quo fit: vt tu nōnūqꝫ ab exercitio ſupioritatis hmōi duxeris abſtinēdū nō ſine regularis obſeruātie detrimēto: cū ꝓpter huiuſmodi abſtinētiā nōnulla in eiſdē monaſterijs ⁊ domibꝰ īpunita remaneant: q̄ indigitꝫ tue noticiā ꝑ coꝝ correctiōe regrerēt. Nos igit hmōi ambiguitatē ſubmouere volētes: te eandē ſupioritatē ⁊ auctatē in pmiſſis vti potuiſſe ⁊ poſſe: q̄ vicarij ꝓuinciales. cuſtodes. guardiani. viſitatores. ꝯfeſſores ⁊ frēs alij tibi ſubditi vti pñt: auctēaplica pñtiū tenore dclaramꝰ. Datū rome apud ſanctū petrū ſub ānulo piſcatoris āno incarnatiōis dñice. M.cccc.xciij. tertio kl's aprilis pontificatus nri āno pmo.

Alex. vi. ihibet frēs familie niſi de ſuoꝝ plātoꝝ lnia vti ḡtijs p bartholomeū floridū conceſſis.

DILECTIS filijs generali ciſmontano ⁊ vltramontano vicarijs ordinis fratrum minorum de obſeruātia nūcupatoꝝ.

ALEXANDER PAPA. VI.

Dilecti filij ſalutem ⁊ apoſtolicā b. Nup nobis hūiliter ſupplicari feciſtis: qꝫ cū plerīqꝫ frēs vrē cure ſubiecti gratijs facultatibꝰ ac lrīs ꝑ nos eis

ↄceſſis abuti aut i ſcãdalũ ⁊ vſi ordinis ꝑiudiciũ vti ſoleãt: dignaremur paterna pietate huic rei occurrere. Nos igit̃ q in effectu boni opis gr̃as facultates ac lr̃as ↄcedere ſolem⁹: quiq̃ trãqllitatẽ ⁊ pacẽ in dicto ordine mittere intendim⁹: hmõi ſupplicatiõib⁹ inclinati: harũ ſerie decernim⁹ ⁊ ordinam⁹: illis qb⁹ p̄fate gr̃e facultates ac lr̃e hacten⁹ in forma breuis dũtaxat ↄceſſis ⁊ p iniqtatis filiũ bartholomeũ floridũ olim archiepm̃ cuſentinũ ⁊ ſecretariũ nr̃m ſubſcripte fuerint: ita demũ gr̃as facultates ⁊ lr̃as p̄dictas ſuffragari poſſe ⁊ debere: ſi ad id ſuoꝝ ſupioꝝ generaliũ vel ꝓuincialiũ vicarioꝝ ꝓ tp̄e exiſtẽtiũ accedat aſſenſus ⁊ nõ alias in oĩbus ⁊ ꝑ oĩa ꝑinde ac ſi in illis adiecta foret. Et nihilomin⁹ vobis ⁊ cuilibet vr̃m vel a vobis reſpectiue d̄putato mãdam⁹: quaten⁹ oẽs ⁊ ſingulos frẽs dicti ordinis ⁊ familie de obſeruãtia quos p̄textu gr̃aꝝ facultatũ ac lr̃arũ hmõi ſic in forma breuis expeditarũ abſq̃ ſuoꝝ ſupioꝝ ſpeciali lr̃a in ſcriptis more religionis obtẽta inueneritis extra domos loca ſeu familiã vr̃am de p̄fata obſeruãtia reſidere ⁊ morari: ad redeũduz ilico ad dictã vr̃az familiã ⁊ loca vr̃a ſeu domos vr̃as qñ id expediẽs ⁊ ⁊ vtile vobis appuerit ꝑ cẽſurã eccl'iaſticã ⁊ alia iuris remedia appellatiõe poſtpoſita ↄpellatis inuocato ad hoc ſi opus fuerit brachij ſecl'aris auxilio: nõ obſtãtib⁹ qbuſcũq̃ priuilegijs lr̃is ⁊ indultis in genere vel i ſpecie locis vel pſonis qbuſlibet ꝑ nos ↄceſſis: etiã ſi talia eẽnt ꝙ de eis eoꝝũq̃ totis tenorib⁹ ꝑñtib⁹ hñda eẽt expreſſa vel ſpecifica ac de verbo ad verbũ mentio ſpãlis: ceteriſq̃ ↄtrarijs qbuſcũq̃. Datuz rome apud ſanctũ petrũ ſub ãnulo piſcatoris die. xxij. dc̃ẽbris. M. cccccvij. põtificatus noſtri anno. vi. .L. Podocatharus.

CARISSIMO in chriſto filio nr̃o ferdinãdo regi ⁊ chariſſime in chriſto filie heliſabeth regine hiſpaniarum ⁊ ſicilie illuſtribus catholicis. IULIUS PAPA. II.

Hariſſime i chriſto fili noſter ⁊ chariſſima in chriſto filia nr̃a. ſalutẽ ⁊ aplicã hñdictionem. Eximie deuotiõis affect⁹ quã ad nos ⁊ romanaz eccleſiã ꝓut lõga experiẽtia ↄprobatuz eſt geritis ꝓmerẽt vt ea q̃ ꝓ vr̃a ⁊ ſubditoꝝ vr̃oꝝ alioꝝũq̃ chriſti fideliũ pace ⁊ qete ac felici ſucceſſu tã ſpũaliũ q̃ tp̃aliũ ex ſedis aplice ꝓuida liberalitate cõceſſa fuerũt nr̃e etiã approbatiõis munimine roborem⁹: vt eo firmi⁹ pſiſtant quo ſepi⁹ fuerint eiuſdẽ auctãte ↄmunita. Accepim⁹ qdem ꝙ ꝑ fe. re. alexãdrũ papã. vi. ac alios romanos põtifices p̄deceſſores nr̃os ſeu ſedẽ p̄dictã q̃plura priuilegia indulta. libertates. ↄceſſiões. imunitates ⁊ idulgẽtie vobis ⁊ etiã ad vr̃az ⁊ cuiuſlibet vr̃m iſtãtiã ⁊ ſupplicationẽ tam ꝓ ſalute aiarũ veſtrarum q̃ pro conſeruatione. ↄmoditate. vtilitate eccleſiarũ ⁊ dñiorum ac ſubditorum veſtroꝝ: necnon pro reformatione monaſterioꝝ ⁊ ordinũ ac ꝓ officio inqſitionis heretice prauitatis ac alijs multis ⁊ diuerſis materijs tãi i genere q̃ in ſpecie conceſſa fuerũt. Nos igit̃ attendẽtes fidem ⁊ deuotionẽ quã erga hãc ſanctã ſedẽ apoſtolicã ſemꝑ geſſiſtis ⁊ geritꝭ ac cupientes hmõi ꝓuilegia ⁊ idulta i ſuis

Juli⁹. ij. oĩa ꝓuilegia a p̄deceſſoribus ſuiſ regi vel regine ſeu ad coꝝ ſupplicationẽ alteri conceſſa approbat ⁊ con-

robore ⁊ firmitate ꝑpetuo ꝑmanere: motu ꝓprio nō ad vr̄am vel alterꝰ ꝓ vobis nobis ſuꝑ hoc oblate petitionis inſtantiā ſed de nr̄a mera deliberatiōe ⁊ ex certa ſcīa ac de aplīce ptātis plenitudine oīa ⁊ ſingula priuilegia. indulta. libertates. conceſſiones. gr̄as ⁊ indulgentias etiā plenarias ac lr̄as aplīcas q̄ſcūqꝫ tā in forma breuis q̄ꝫ ꝑ ſolas ſupplicatiōes q̄ꝝ ſolā ſignaturā ſufficere ꝯceſſū extitit: ac etiā ſub plūbo quoꝝ ⁊ q̄ꝝ omniū ac etiā ſinguloꝝ tenores ⁊ gr̄as q̄ſcūqꝫ cuiuſcūqꝫ generis exiſtētes ⁊ ex q̄buſcūqꝫ cauſis ꝯceſſas in lr̄is ⁊ ꝯceſſiōibꝰ ꝯtētas ac ſi de verbo ad verbū expſſe eēnt ꝓ expſſis haberi volumꝰ vobis ſeu ad inſtātiā ⁊ ſupplicatione vr̄am ⁊ cuiuſlibet vr̄m tā in foro ꝯſcīe q̄ꝫ in foro fori ⁊ tā ꝓ ꝯſeruatiōe ſtatꝰ vr̄i ⁊ ſubditoꝝ vr̄oꝝ ſeu alioꝝ chriſti fideliū q̄ꝫ etiā ꝓ reformatiōe eccl̄iarū monaſterioꝝ ⁊ ordinū quorūcūqꝫ ac ꝓ dicto officio inq̄ſitionis aut alias q̄mōdolibet ꝯceſſa ⁊ ꝯceſſas cū oībꝰ ⁊ ſingulis clauſul' in lr̄is aplīcis deſuꝑ ꝯtentis auctoritate aplīca ꝑ p̄ntes approbamꝰ innouamꝰ ⁊ ꝯfirmamꝰ ⁊ ꝑpetue firmitatis robur obtinere d̄bere decernimꝰ. Necnō ſingula priuilegia. indulta. libertates. exēptiones ⁊ immunitates indulgētias etiā plenarias ac alias gr̄as hmōi vobis ⁊ cuiuſlibet veſtrū ſeu veſtri ꝯtēplatiōe aut ad inſtātiā vel ſupplicationē vr̄am in oībus regnis ⁊ dominijs vr̄is per p̄deceſſores ⁊ ſedem p̄fatos quomodolibet cōceſſa ⁊ ꝯceſſas de nouo ſub eiſdem tenoribꝰ ꝓut ꝯceſſa fuerūt ꝯcedimꝰ. Nō obſtantibus ꝯſtitutiōibꝰ ⁊ ordinatiōibus aplīcis: necnō oībus que in ſingulis lr̄is ⁊ ꝯceſſiōibus p̄fatis deſuꝑ ꝯfectis conceſſum eſt non obſtare ceteriſqꝫ ꝯtrarijs quibuſcūqꝫ. Datū rome apud ſanctū petrū ſub annulo piſcatoris die ſecūdo nouēbris. Mcccccij. ante nr̄am coronationē

Sigiſmundus.

DILECTO filio miniſtro generali ordinis minorum.

IULIUS PAPA. II.

Dilecte fili ſalutē ⁊ apoſtolicā bn̄dictionē. Nobis ſignificare curaſti q̄ dilecti filij fr̄es de familia nūcupati ordinis tui fr̄es reformatos ſub r̄l'ari obſeruātia beati frāciſci ſub tua cura ⁊ obia degentes ad ſe trahere coſqꝫ ⁊ varia loca ſub tuo regimine exiſtētes capere ⁊ recipere non erubeſcunt: propterea nobis ſupplicari feciſti: vt in premiſſis de remedio tibi prouideremus opportuno. Nos igitur conſiderātes immenſos labores quos pro reformādis fr̄ibus ac ꝯuentibꝰ hactenꝰ ſuſtinuiſti ⁊ in gallie ⁊ hiſpanie partibus ad preſens charitatiue ſuffers: tenore preſentium declaramus priuilegia ⁊ indulta dictis fr̄ibus de familia de recipiēdis fr̄ibꝰ ⁊ ꝯuētibꝰ forte ꝯceſſa ad p̄fatos fr̄es reformatos ſiue d̄ obſeruātia regulari nō extēdi. ſꝫ tm̄ ad ꝯuētuales nō reformatos: īhibētes tenore p̄ntiū tā ipis fr̄ibꝰ reformatis q̄ꝫ de familia nūcupatis fr̄ibꝰ ſub excōicationis late ſn̄ie pena: ne ipi reformati ſeu d̄ obſuātia r̄l'ari ſub miniſtri ad dictos fr̄es de familia ſeu ad eoꝝ loca ad manēdū cū ill' ſe trāſferant: nec ipi fr̄es de familia nūcupati reſpectiue illos recipiant. Quam excōicatiōis ſn̄iam contrauenientes incurrere volumꝰ ipo facto. Et nihi

Juliꝰ. ij. declarat priuilegia ꝯceſſa fr̄ibꝰ de obſ̄uantia recipiendi ꝯuētuales nō intelligi de nouiter reformatis

lominus ad hoc vt quiſq ſorte qua vocatus eſt contentus remanere ha-
beat: lras ꝯuentionū fe.re.pauli.ij. Sixti.iiij. ⁊ Alexādri.vi.romanoꝝ
pontificum predeceſſoꝝ nroꝝ approbamus ⁊ ꝯfirmamus illaſq robo-
ris firmitatē habere volum⁹ ⁊ mandam⁹. Ita ꝙ ſi dicti de familia frēs
loca ſub tua obīa exiſtentes capere p̄ſumpſerint: vltra excōicatiōis penā
quā eos incurrere ip̄o facto ſi ꝯtrafecerint decernimus: ipſoꝝ loca ⁊ mo-
naſteria iuxta ip̄oꝝ predeceſſoꝝ lrarū formā recipere poſſis. Et nihilomi
nus frēs ip̄i de familia dicti loca tua ſic accepta ſub eadē excōicatiōis pe
na fribus reformatis reſtituere teneātur. Illas i oibus ⁊ p oia quaꝝ ſeri
riem p̄ntibus pro expreſſis haberi volumus cū ſuppletione oium ⁊ ſin-
guloꝝ defectuū ſi qui forte iteruenerūt approbātes: ꝯtrarijs quibuſcūq
non obſtantibus. Datum rome apud ſanctum petrū ſub ānulo piſcato-
ris die.vi.februarij āno dn̄i. Milleſimoquingēteſimoqrto pontificatus
noſtri anno primo. ¶ La.conueſcembertus.

¶ Expliciunt priuilegia non autentica.

¶ Sequuntur alique gratie viue vocis oraculo facte ⁊ di
uerſis temporibus a varijs ſummis pontificibus ordini minoꝝ ⁊ ſan-
cte clare ⁊ fratribus de pnia tertij ordinis conceſſe. Que ideo collecte ⁊
ab alijs ꝯceſſionibus diuiſe hic ponūtur vt cuilibet innoteſcat illis tantū
gaudere hi quibus ſpecialiter ſunt elargite.

SANCTISSIMUS dn̄s nr gregorius non⁹ ꝯceſſit p ſuū
priuilegiū qd incipit, miſerator dn̄s. qd habet aſſiſij oibus cā de-
uotionis ecclias frūm minoꝝ in feſtiuitatibus principalib⁹ dn̄i nri ⁊ fe-
ſtiuitatib⁹ ⁊ ꝯmemoratiōib⁹ dn̄e nre ⁊ bti ioānis baptiſte ⁊ oium ſcōꝝ
⁊ beati frāciſci ⁊ beati antonij ⁊ beate heliſabeth viſitātibus centū an-
nos ⁊ totidem quadragenas indulgentie.

¶ ALEXANDER.iiij. ꝯceſſit frēs poſſe abſolui a ſuis miniſtris ⁊
cuſtodib⁹ qn icurrūt excōicationē maiorē participādo cū excōicatis qn
aggrauata eſt ſnīa. de hoc habetur bulla.

¶ EUGENIUS papa.iiij. anno dn̄i. Mccccxxxiiij. ad ſupplicatio
nē fris iacobi de marchia ⁊ fris Nicolai de anſino ob multa ſcandala ⁊
ſcrupulos vitādos ⁊ ob pacem ꝯſciarū ꝯceſſit fribus minorib⁹ de obſer-
uantia: ꝙ non teneāt euitare excōicatos niſi noiatim ſint a iudice denun-
ciati ⁊ euitentur a clero ⁊ populo ⁊ ſic ꝙ non teneāt frēs dictos euitare
niſi quādo in cōi euitāt. ⁊ ꝙ idē ſit de interdicto ⁊ de obſeruatiōe cuiuſli
bet cenſure eccleſiaſtice.

¶ ITEM idē eugeni⁹ ad ſupplicationē fris ioānis de capiſtrano ab-
ſoluit ⁊ abſolutos reddidit atq liberos oēs frēs nros ꝺ obſuātia a qbuſ
cūq excōicatiōib⁹ ⁊ cēſuris ⁊ vinculis mortaliū pctōꝝ in qbuſcūq āti-
qs ſeu nouis ꝯſtitutiōib⁹ ⁊ ſtatutis ordinis p̄libati: ⁊ ꝙ in futuro talib⁹
ſentētijs nō ligēt: volēs ꝙ frēs vacarēt regulari obſeruātie ⁊ de talibus
ſtatutis non curarent.

¶ ITEM ad ſupplicationē fris iacobi ꝺ marchia ⁊ fris iacobi de bō-
zell' ꝺ bononia ꝯceſſit idē eugeni⁹ oib⁹ frib⁹ p̄ntib⁹ ⁊ futurꝫ ac ēt nouicijs
i religiōe p̄ſeuerāre volētib⁹ qten⁹ poſſint ſibi eligere idoneū ꝯfeſſorē q

auctute aplica abſoluat eos in articulo mortꝫ ab oib⁹ pctis ⁊ cenſuris eccliaſticis etiā ſedi aplice reſeruatis ſiue ex alia quacūqꝫ cā ꝓuenientib⁹ ⁊ plenariā oim pctōꝝ indulgētiā largiat̃. Quā indulgētiā p̄dicti frēs cōſequāt̃ etiā ſi p̄dictū ꝯfeſſorē eligere nō potuerit ſeu obliti fuerit dūmō moriatur in ſtatu gr̄e: qbuſcūqꝫ ꝯtrarijs nō obſtātib⁹: etiā ſi ō eis oporteret fieri ſpālis mentio de verbo ad verbū.

¶ ITEM idē eugeni⁹ ꝯceſſit oib⁹ ꝯfeſſorib⁹ nr̄is: ꝙ qn̄ nō pn̄t ꝯmode ſe pn̄tare epis q̄ ſūt in itinere vel alibi ⁊ nō pn̄t petere caſus epales: eo caſu pn̄t plenarie vti auctē epali.

¶ ITEM ꝯceſſit ꝙ qn̄ frēs ſe ſemel pn̄tauerint epis ⁊ obtinuerint caſus ſuos lꝫ alibi poſtea ad habitādū ſe trāſferāt ad tp̄s ⁊ poſtea reuertāt̃ ad eaſdē dioceſes: nō ſit neceſſariū iterato ſe pn̄tare eiſdē epis vel caſus de nouo obtinere.

¶ ITEM idem eugenius declarauit: ꝙ qn̄ quis tp̄e paſchali ſe reperit in aliena dioceſi ſemꝑ ibi intelligit̃ adeptū incolatū: vt ibi ꝯfiteri ⁊ cōicare valeat quātūcūqꝫ ibi paruo tempore ſteterit.

¶ ITEM declarauit: ꝙ oēs fideles qui cōicant per octo dies ante reſurrectionē dn̄i ⁊ ꝑ octo poſt īfra octauā mādato eccl'ie dicāt̃ ſatiſfacere

¶ ITEM declarauit ꝙ artifices laborioſas artes exercētes ⁊ ruſtici ſiue ſint diuites ſiue paupes nō tenēt̃ ieiunare ſub precepto pcti mortalis ⁊ ꝙ abſolui pn̄t ⁊ induci ad elemoſynas ⁊ alia bona facienda.

¶ ITEM dixit ꝙ ſeculares laborātes in feſtis ſancte crucis ſcī michaelis ſeptēbris ſcōꝝ innocentū ⁊ ſancti ſiluestri ſe nolle ꝙ peccent mortaliter niſi venerint in dn̄ica.

¶ ITEM dn̄s eugeni⁹ ſupplicāte fratre nicolao de auſtino ꝯceſſit fratres de obſuātia poſſe abſolui ꝑ ꝯfeſſorē ab eis electū de ſuoꝝ licētia ſupiorū ſemel tm̄ ab oibus cēſuris ⁊ penis excepto falſificatiōis lr̄arū aplicarū crimine. florentie. xxiij. Julij anno dn̄i. MCCCCXXXIIJ.

¶ ITEM etiā ad ſupplicationē fr̄is roderici ō oña ꝯceſſit vt ſalubri⁹ ſaluti aiaꝝ vicarioꝝ ꝓuincialiū cuſtodū guardianoꝝ ceterorūqꝫ frūꝫ minoꝝ pn̄tiū ⁊ futuroꝝ ꝯuētuū locoꝝ domoꝝ eremitorioꝝ q̄rūcūqꝫ ꝓuinciarū regni caſtelle etiā ꝓ tp̄e exiſtētiū de obſuātia nūcupatoꝝ ꝯſuleret̃ ⁊ vt qetius atqꝫ deuoti⁹ dn̄o ꝑpetuū redderēt famulatū: q̄ten⁹ ſinguli q̄cūqꝫ noīe cēſeant̃ p̄lati ⁊ ꝯfeſſores ꝑ ipōs p̄latos deputati vel ꝓ tp̄e deputādi ſinguloꝝ ꝯuētuū: locoꝝ. domoꝝ ⁊ eremitorioꝝ p̄dictoꝝ oēs ⁊ ſingulos frēs ꝓfeſſos ꝯuerſos atqꝫ nouicios cū ꝓpoſito ꝓfitēdi necnō ꝑpetuo donatos oblatos pn̄tes ⁊ futuros ipoꝝ ꝯuētuū. locoꝝ domoꝝ ⁊ eremitorioꝝ hmōi ab oib⁹ ⁊ ſingulis ſuis pctis exceſſib⁹ ⁊ delictis etiaꝫ quātūcūqꝫ enormib⁹. ⁊ a q̄cūqꝫ ſimonia in curia vel alias vbicūqꝫ āte ⁊ poſt ingreſſū religiōis ꝯmiſſa. necnō a qbuſcūqꝫ excōicationū ſuſpēſionū ⁊ iterdicti alijſqꝫ eccliaſticꝫ cēſuris ⁊ penis a iure vl' ab hoīe aplica vl' ſedis aplice legatoꝝ dlegatoꝝ vel ſubdelegatoꝝ ordinaria vl' alia q̄uis auctate etiā ꝑ ſinodales aut ꝓuinciales ⁊ gn̄aliū ꝯciliorꝝ cōſtitutiōes ⁊ q̄ſcūqꝫ ꝓceſſus aplicos: ⁊ q̄ſcūqꝫ extrauagātes vel iuxta regularia ipi⁹ ordinis inſtituta q̄modolibet ꝓmulgatꝫ in genere vl' in ſpecie ſiq̄s incur

ferint āte ac poſt ingreſſū religiōis: etiam ſi talia ſint ꝓpter q̄ aplica ſe-
des ſpecialiter ⁊ expreſſe ſit merito cōſulenda: ſemel tantū abſoluere: nec
nō cū ſingulis ſupradictis ſuper quibuſcūq; irregularitatib⁹ ⁊ inhabili-
tatibus quouis modo cōtractis in oibus ⁊ ſingulis etiā ſedi dicte ſpecia
liter ⁊ expſſe reſeruatis (bigamie homicidij volūtarij. mutilatiōis mēbri
caſibus dūtaxat exceptis) ſemel ſimiliter diſpēſare: ac eos habilitare: vt
nō ꝓmoti ad oēs ſacros ordines ⁊ miſſaꝝ celebrationē ꝓmouere ⁊ ipi ꝓ
moti in eiſdē miniſtrare ⁊ ad quaſcūq; dignitates ⁊ adminiſtrationes ⁊
officia dicti ordinis etiā ſi curā habeant aiaꝝ recipi. illiſq; p̄fici ⁊ aſſumi
auctate aplica valeant ⁊ poſſint cōceſſit. Si vero p̄dictas cēſuras vel ea
rum aliquā ignoranter vel inaduertenter in futuꝝ incurrere cōtigerit: a ta
libus p̄lati ⁊ ꝯfeſſores ſupradicti quotiens opus fuerit ⁊ opportunū ab-
ſoluere ac ſuper irregularitate vel irregularitatib⁹ ex talibus cenſuris po
ſtea celebrando vel p̄dicādo ſeu diuinis ſe imiſcendo vl'alias ꝯtracta vel
ꝯtractis ſeu quotiens opus fuerit ſimiliter diſpēſare auctate p̄dicta vale
ant miſericorditer de grā ſpāli ꝯceſſit. Ac etiā oēs ⁊ ſingulos frēs ac quoſ-
uis nouicios ceteroſq; ſupradictos ac quoſcūq; ꝓ tpe familiares ſeruito-
res officiales ⁊ ꝯtinue ꝯmenſales domoꝝ ꝯuētuū locoꝝ ſiue eremitorio
rū ſupradictoꝝ ab oibus ⁊ ſingulis peccatis criminib⁹ exceſſibus ⁊ deli-
ctis p̄terq; ſedi aplice deſtinatis caſib⁹: ⁊ ab oibus ⁊ ſingulis hmōi cēſu
ris ſupradictis q̄s ex ignorantia vel ex inaduertētia incurrerint abſolue-
re: eiſq; eucharíſtie, extreme vnctionis ⁊ alia eccl'iaſtica ſacramēta mini-
ſtrare totiens quotiens neceſſariū fuerit vel opportunū: ipiq; p̄lati oia ⁊
ſingula ſupradicta alijs ipius ordinis preſbyteris ꝯmittere ac in p̄miſſis
oibus ⁊ ſingulis cū facultate p̄miſſa ꝯfeſſores ſibi eligere ⁊ electos muta
re auctate p̄dicta ꝯceſſit: ꝯſtitutiōibus aplicis ac ipius ordinis inſtitutis
⁊ ordinationibus ceteriſq; in ꝯtrarium facientibus nō obſtantibus qui-
buſcūq; cū clauſulis opportunis. ⁊ ꝙ gratia ſit ꝑpetua.

¶ ITEM ipſe dñs Eugenius cōceſſit oibus ⁊ ſingulis ſupradictis pre
ſentibus ⁊ futuris p̄latis ⁊ ſubditis ꝓfeſſis ꝯuerſis ⁊ cū ꝓpoſito ꝓfitēdi
nouicijs in ſynceritate fidei ⁊ vnitatem ſancte romane eccleſie ⁊ obedien
tia ſue ſanctitatis ſuorūq; ſucceſſoꝝ romanoꝝ pontificū canonice intrā
tium exiſtentibus: ꝙ quicunq; preſbyteri ſeculares vel regulares ꝑpetu-
is tpibus oium peccatoꝝ ſuoꝝ de quibus in genere vel in ſpecie corde cō-
triti ⁊ ore confeſſi fuerint: ⁊ etiam de oblitis indulgentiam ⁊ remiſſionē
in mortis articulo auctoritate apoſtolica libere ⁊ licite concedere valeāt.
Ita etiā ꝙ ſi de illo reputato mortis articulo nō deceſſerint: ſemper indul
gentia predicta intelligatur reſeruari ad verum mortis articulum. Et ne
quod abſit ꝓpter hmōi gratiam reddantur ꝓcliuiores ad illicita in poſte
rum cōmittenda: ꝙ ſi ex cōfidentia hmōi aliqua forſan cōmittant: ad ta
lia predicta indulgentia ⁊ remiſſio eis nullatenus ſuffragetur. ¶ Volu-
it etiam idem dñs: ꝙ ſinguli predictoꝝ qui ſufficientis lrature fuerint: ꝑ
vnū annū a tempore quo conceſſione hmōi gaudere voluerint ſingulis
ſeptimanis impedimento ceſſante legitimo ſemel ſeptem pſalmos peni-
tentiales cum letania recitent ſiue legant. Alij vero ſufficienter nō littera

ti alias orationes iuxta confeſſorum ſuorum arbitrium ꝓut animarum ſu arum ſaluti viſum fuerit dicere teneantur, Et ſi forſan impedimēto deten ti in dictis anno ⁊ ſeptimanis orōnes predictas dicere cōmode nō potu erint vel ex inaduertentia aut obliuione omiſerint: ex tunc in alia ſeptima na ſequentis anni ſupplere teneantur.

¶ IDEM etiā dn̄s cōceſſit ꝙ fratres nr̄i nō teneantur facere conſcien tiam de decimis in cōfeſſionibus niſi quando fuerint requiſiti ab ordina rijs: ⁊ tunc ſufficit dicere. facio tibi conſcientiā ⁊ inducere peccatorē quan tum poteſt ad ſoluendū: nō tamē ꝓpter hoc retineant abſolutionē.

¶ DOMINUS calixtus tertius ad ſupplicationē fratris angeli de bulſena remiſit oēm exceſſum in paramentis factū vſ in illum diem, et ſuſpirans dixit ꝙ ꝓuiderent ne in futurum fierent exceſſus.

¶ PIUS papa. ij. anno dn̄i. M. cccclx. mantue apud ſanctam Mari am de gratijs ad ſupplicationē p̄fati angeli conceſſit: ꝙ prelati nr̄i circa ſubditos ſuos ⁊ loca condeſcendere poſſint ⁊ compati debilibus ⁊ infir mis in his que nō ſunt contraria regule, Et fuerūt expreſſi multi caſus vt de ſotularibus in itinere: de equitando licet nō ſit arcta neceſſitas vel in. firmitas: de receptione frumenti pro induendis fratribꝰ vbi nō eſt alius modus habendi: de procurandis in die ſabbati elemoſynis pro carnibꝰ vbi ē cōſuetū ⁊ ſimilibus: nec ꝓpter hoc dicūtur facere ꝯtra regulā.

¶ SIXTUS quartus anno domini. M. cccclxxxj. die. viij. Januarij ad requiſitionē venerabilis patris fratris Lodouici ď vicentia ꝯceſſit: ꝙ p̄lati nr̄i poſſint cōmutare legata facta locis nr̄is ad vnū vſum in alium: ſine ſcandalo tamen illoꝝ ad quos ſolutio talium legatoꝝ ꝑtinet.

¶ ITEM conceſſit eadē die prefato patri: ꝙ illi qui ſunt in ſeruitio ſo roꝝ ſancte Clare ⁊ fratrum habeant indulgentiam plenariam in morte ⁊ ſemel in vita de reſeruatis.

¶ ITEM die ſeptima martij cōceſſit omnibus monialibus ſancte cla re ⁊ ſororibꝰ tertij ordinis cure fratrū cōmiſſis: ꝙ poſſint tangere ⁊ laua re ſacros pannos exceptis corporalibus. ¶ Et poſtmodū die. vij. Janua rij anno dn̄i. M. cccclxxxij. ad ſupplicationem fratris Frāciſci de plazen tia ꝯceſſit idem vt oēs ſorores ſupraſcripte ſub clauſura ⁊ ꝯgregatione viuentes etiam corporalia ⁊ purificatoria tangere poſſint: dūmodo ſte terint lota a fratribus: ⁊ benigne conceſſit.

¶ ITEM idē. vij. die martij anno dn̄i. M. cccclxxxij. conceſſit omnibꝰ fratribus noſtris nō valentibus pſoluere diuinū officiū bene ⁊ diligenter in choro vt tenentur pꝰ defectum auditus vel viſus: ſiquid pretermittitur: ꝙ nō teneantur illud omiſſum iterum pſoluere: ſed dicant vnū pſalmū in fine horaꝝ ⁊ ſufficiat eis.

¶ ITEM eodē die conceſſit ꝙ nō potentes ieiunare bono modo ꝑ in firmitate vel debilitate nō teneantur.

¶ ITEM die. xv. Martij declarauit: ꝙ mulieres ingredietes monaſte ria ſancte Clare ⁊ ſancti dn̄ici nō teneant̄ ire ad curiā ꝑ abſolutione ab ex cōicatione: ſed eas poſſint abſoluere noſtri cōfeſſores: etiā ſi tales mulie res ingrederent̄ mala intentione.

¶ ITEM eodem die conceſſit omnibus fratribus noſtre familie ꝙ ſana conſcientia poſſint habitare domos quas habent in ciuitatibus ⁊ caſtellis pro eorum cōmoditate.

¶ ITEM idē papa Sixtus. 4. ad petitionē reuerendi patris vicarij generalis preſente fratre Lodouico de vicētia cōceſſit: ꝙ vicarius ge. ⁊ prouinciales poſſint diſpēſare cū fratribus ſibi ſubditis in irregularitate homicidij: dūmodo tales homicide nō ſint certi ꝙ ipſi actualiter occiderūt: nec ꝓ certo ſciant ꝙ fuerūt tales mandatores vel auxiliatores homicidij: ꝙ ſine illis nullo modo fuiſſet tale homicidiū perpetratum.

¶ ITEM ꝙ fratres poſſint tuta conſcientia tenere ⁊ recipere paramenta argentea ⁊ aurea ⁊ alia ad diuinū cultum pertinētia ⁊ habere campanas magnas ⁊ diuerſas quando a capitulo prouidebitur ꝙ ſine ſcandalo poteſt fieri: conceſſit.

¶ ITEM conceſſit: ꝙ in receptione habitus cuiuſlibet triū ōrdinū ſcti franciſci ſit indulgētia plenaria recipienti. ⁊ ſimiliter in die obitus.

¶ ITEM ꝙ ſeruitiales monialium ſancte Clare portent honeſta ſcdm diſpoſitionē ⁊ cōſtitutionē reuerendi patris vicarij generalis.

¶ ITEM eodem anno. xiij. nouēbris ad ſupplicationē fratris Andree teutonici cōmiſſarij in curia romana cōceſſit: ꝙ quicūqꝫ catholic⁹ epūs poſſit celebrare ordines ſacros tꝑibus ad hoc ab eccl'ia deputatis in locis fratrum de familia pro fratribus de familia dūtaxat.

¶ ITEM ꝙ frēs ſacerdotes familie noſtre poſſint bñdicere paramēta altaris ⁊ miſſalia indumēta exceptis corporalibus dūtaxat.

¶ ITEM ſuppleuit oēs defectus cōmiſſos in receptione locorum abſqꝫ dolo ⁊ ꝙ frēs ſecura cōſciētia poſſint tenere ⁊ inhabitare loca etiam ſi nō reperirent bulle: ⁊ ꝙ poſſint abſolui ad cautelam.

¶ ITEM ad ſupplicationem Jacobi de angelo conceſſit: ꝙ ſacerdotes familie noſtre cauſa neceſſitatis poſſint ante ⁊ poſt horam ſtatutā ab eccleſia celebrare.

¶ ITEM cōceſſit ꝙ fratres in die ſancti Franciſci ⁊ ſtigmatū eiuſdem poſſint dicere prefationem ꝓpriam in miſſa.

¶ ITEM ad ſupplicationem fratris Alberti de peruſio conceſſit: ꝙ fratres familie noſtre preſentes ⁊ futuri poſſint audire confeſſiones ſecularium vndecūqꝫ venientium ea auctoritate quā habent ab epiſcopo in cuius dioceſi confitentur.

¶ ITEM ꝙ non obligantur fratres in conſcientia ſi nō recipiunt loca vel monaſteria tam cōuentualium ꝙ̄ etiam de nouo erigenda vel alia quecunqꝫ etiam ſi eis precipiatur ꝑ obedientiam ⁊ ſub pena excōicatiōis late ſententie ⁊ alijs cenſuris.

¶ ITEM cōceſſit ꝙ ꝯfeſſores noſtri dum ſunt in itinere ⁊ requiruntur poſſint audire confeſſiones ſicut parrochiani ⁊ ſi nō fuerint preſentati ſecundum formam clementine.

¶ ITEM ad ſupplicationē. R. p. V. generalis Petri de neapoli die v. auguſti. anno dñi. M.cccclxxxi. ꝯceſſit: ꝙ oēs indulgentias ſtationū rome ⁊ portiuncule cōceſſas fratribus in locis ſuis ſorores nr̄e ſiue monia-

les in eaꝝ eccl'ijs ab intra eo modo ⁊ forma quo fratres videlicet cū quin
q̧ pater noſter ⁊ totidem aue maria cū gl'ia patri, ⁊ eaꝝ ſeruitrices in ec-
cleſia exteriori habeant.

ITEM declarauit ꝙ per octauā omniū ſanctoꝝ ſemper fiat idē offi
ciū ꝙ in die, ⁊ dicat officiū beate virginis ſine aliquo alio feſto ſicut fit in
octaua beati Franciſci.

ITEM cōceſſit ꝙ poſſimus dicere ꝯmemorationes omniū ſanctoꝝ
nr̄i ordinis ſub vna aſia.

ITEM penultimo die ad ſupplicationē ſocij patris, V.g. fratris Io
annis franciſci de berraria cōceſſit: ꝙ fratres poſſint legere lectiones de
cronicis ordinis nr̄i in ſolēnitate quinq̧ martyꝝ de marrochio ⁊ dicere
miſſam ꝓpriā quā cōpoſuit. R.p. V.g. ⁊ dicere Credo.

ITEM conceſſit ꝙ poſſimus dicere credo in ſolēnitatibus ſanctorū
nr̄i ordinis ⁊ ſancte Clare.

ITEM conceſſit ꝙ fratres poſſint dicere officiū ꝓpriū ſancti Lodo-
uici ep̄i ⁊ confeſſoris nr̄i ordinis.

ITEM cōceſſit ꝙ ſeculares laborantes in monaſterijs ſancte Clare
ac aliarum monialium poſſint ibi comedere in loco honeſto.

ITEM cōceſſit ꝙ ſorores ſancte Clare intromittere non teneant̄ q̄n
medicus intrat clauſurā aliquē de ſ̄uitorib⁹ ſuis: ſed ſufficiat ꝙ a tribus
vel quattuor monialibus de antiquioribus aſſocietur.

ITEM cōceſſit ꝙ cōfeſſores monialiū ⁊ ſocij eoꝝ habeant oēs idul
gentias, vbi adeſſe eos contigerit q̄s habent in eccl'ijs ſuis, ⁊ ſimiliter fra
tres maxime predicatores ⁊ ſocij eoꝝ

Iſta q̄ ſequūtur reperit frater Bernardinus de guaza dū eēt in offi-
cio ꝯmiſſariatus Rome q̄ fuerūt impetrata per p̄deceſſorē ſuū. R.p.
fratrē natalē de pomer a Fe.re. Sixto. 4. mediāte quodā ip̄ius cubicu
lario gregorio nomine ⁊ fratre archangelo.

CONCESSIT ſanctiſſimus dominus papa Sixtus fratribus
minoribus ciſmontanis de obſeruantia nūcupatis ſub obedientia vicari
orū viuentibus necnō ſ̄uitoribus ⁊ ſeruitricibus eoꝝ omniū: ꝙ poſſint
ꝓmereri omnes ⁊ ſingulas gratias ⁊ indulgentias cōceſſas fratri Ange
lo de clauaſio ⁊ fratri Petro de neapoli vicarijs vltramōtanis ꝓ fratri-
bus ⁊ ſororibus ſibi cōmiſſis dicendo in eoꝝ eccleſijs orationes ⁊ ſuffra
gia conſueta, modo ⁊ forma vicarijs vltramontanis conceſſis. Et hoc cō
ceſſit ad ſupplicationē vicarij generalis ciſmontani tūc temporis.

ITEM placuit ſanctiſſimo dn̄o nr̄o cōicare ſororib⁹ ſancte Clare vi
uentibus ſub obedientia p̄fati vicarij ciſmontani declarationes prime r̄le
ſancte Clare, quaꝝ principiū eſt. Q̄ admirāde virginis Clare: quas quon
dā magiſter Guillelm⁹ de caſſali ge. mi. ordinis minoꝝ auctūate ap̄lica
cōpoſuit: citra tamē obligationis vinculum: ſed ſicut fuerit viſum p̄fato
vicario generali cū conſilio aliquorum ꝓborum patrum.

ITEM conceſſit: ꝙ fratres qui nō ſunt deputati ad ſeruitium p̄edi-
ctarum ſororum poſſint accedere ad eccleſiā ⁊ loca vbi habitant fratres
regimini eaꝝ deputati: habita ſup hoc licentia a ſuis ſuperioribus.

¶ITEM idem Sixtus conceſſit fratribus minoribus de obſeruantia nūcupatis ſororib⁹ ſancte Clare ⁊ tertiarijs vtriuſqꝫ ſexus ciſmontanis necnō domeſticis ⁊ familiaribus eoꝝ omniuꝫ oīa indulta ⁊ ꝓuilegia ſub quacūqꝫ forma ⁊ verboꝝ genere q̄ cōceſſerat fratribus ⁊ ſororib⁹ ſancte Clare ⁊ tertiarijs vtriuſqꝫ ſexus vltramontanis ⁊ ſeruitoribus ⁊ familiaribus eoꝝ ⁊ ꝙ poſſint vti dictis gratijs tāqꝫ ſi eis fuiſſent cōceſſa.

¶ITEM idem Sixtus confirmauit oīa priuilegia ab eodē vel predeceſſoribus ſuis cōceſſa ordini fratrū minoꝝ ⁊ preſertim contenta in bulla eiuſdeꝫ que incipit Regimini vniuerſalis eccleſie: nō obſtantibus quibuſcunqꝫ litteris poſtmodū ordinatis a ſua ſanctitate: preſertim illis que incipiunt. Super curam gregis dn̄ici.

¶ITEM propter diuerſitatem opinionū placuit eideꝫ ſanctiſſimo domino confirmare caſus epiſcopales taꝫ de iure q̄ꝫ de conſuetudine quos ponit fe. re. Dn̄s. xi. in ſua extra vaganti que incipit Inter cūctas. Et ꝙ fratres debite p̄ſentati vel gratioſe a p̄latis recepti poſſint etiam extra ſuam dioceſim ſubditos illoꝝ audire: cū hoc poſſint curati de iure.

¶ITEM conceſſit: ꝙ V. g. ciſmōtanus habeat eandē auctātē q̄ conceſſa fuit Vi. ge. vltramōtano quo ad diſpenſationē irregularitatis illoꝝ q in bellis vel in alijs cauſis ſanguinis interfuerūt: ſcd̄m ꝙ ſupra eſt exp̄ſſum: ⁊ ꝙ tales ſiqui ſunt dūmodo alias ſufficientes fuerint: poſſint ꝓmoueri vſqꝫ ad ſacerdotiū: ⁊ ꝙ in caſu in quo aliqui ꝓpter iuris ignorantiaꝫ de tali caſu nō aduertētes ꝓmoti fuiſſent: poſſint in ſuſceptis ordinibus miniſtrare: ⁊ ita placuit ſanctiſſimo dn̄o nr̄o.

¶ITEM placuit eidē pape Sixto ſuplere oēs defectus ꝯmiſſos p fratres quocūqꝫ modo in receptione ſacroꝝ ordinū vel etiam adminiſtratione ſacramentoꝝ ⁊ p̄cipue ſacramēti penitētie in ꝯfeſſionibus audiendis penitentijs iniūgend' abſolutionibus impendendis.

¶ITEM conceſſit idem papa Sixtus omnibus fratrib⁹ de obſeruantia ſub cura vicarioꝝ exiſtentibus preſentibus ⁊ futuris tam ꝓfeſſis q̄ꝫ nouicijs qui tamen habent propoſituꝫ profitendi necnon ſororibus ſancte Clare ⁊ tertiarijs vtriuſqꝫ ſexus ⁊ famulis ⁊ ſeruitorib⁹ omniū predictorum in partibus ciſmōtanis: ꝙ quilibet eoꝝ poſſit eligere confeſſoreꝫ de familia: q audita eius confeſſione: penitentiā ſalutareꝫ ei iniūgēdo: abſoluat euꝫ ab omnibus criminibus exceſſibus ⁊ cenſuris eccl'iaſticis ⁊ diſpēſet cū eo in omnibus irregularitatibus ſiquas forte contraxerint (homicidio voluntario ⁊ mutilatione membri ſemper exceptis) ⁊ ei remiſſioneꝫ generalem ⁊ plenariam omnium peccatoꝝ impartiri valeat. Et hoc ideꝫ poſſit in articulo mortis.

¶ITEM conceſſit ꝙ qn̄ quis dicit ſolus matutinos in q̄drageſima nō tenet dicere letanias duplices vt in choro dicūtur qn̄ fit de feria.

¶ITEM idem ſixtus ad ſupplicationē fratris Angeli de clauaſio conceſſit poſſe dici. credo. in octaua beati Franciſci.

¶PRECEPIT idē dn̄s noſter ꝙ fiat octaua ſolēnis de feſto cōceptionis virginis marie: ⁊ ꝙ de feſtiuitatibus q̄ veniunt infra octauam nihil tūc agatur ſed poſt octauaꝫ celebrent. Et ꝙ ſi feſtū cōceptionis in do-

minica venerit: fiat de feſto q2 ſpālis effectus dei fuit in illa die: ⁊ ideo do minica transfertur ad ſequentē diez. ⁊ tūc in .2. feria dicūtur pſalmi noctur noꝝ de dñica cum nouem lectionibus ⁊ reſponſorijs: ſine precibus ⁊ miſ ſa ſine Gloria in excelſis deo: q2 Te deum laudamus nō dicitur: ⁊ hoc ex diſpenſatione ſummi pontificis. Octaua vero erit de dñica: ⁊ feſtuz trans fertur ad diem ſequentem. Si vero venerit infra octauam fit de dñica cū cōmemoratione feſti. Que omnia ſummus pontifex preſente patre com miſſario mādauit ⁊ declarauit.

¶ MANDAUIT etiam: ꝙ fiat feſtū ſancti ſeraphici doctoris Bo nauenture dominica .2. menſis Julij. niſi eſſet dominica primo ponenda. Et fiat cum octauis ſicut de beato Antonio. Et feſta infra octauam veni entia celebrentur.

¶ ITEM cōceſſit libere: ꝙ oēs grē ⁊ indulta ſeu priuilegia ꝯceſſa ſub q̄cūqꝫ forma verboꝝ in genere patribus obſeruantie ciſmōtane ſororibꝰ ſancte Clare ac tertiarijs extendantur ad fratres vltramontanos ſorores ſancte Clare ac tertiarios ſub cura vicarioꝝ dño famulātes: ac ſi pro eis ⁊ ſuis ſeruitoribus domeſticis fuiſſent in ſpeciali ꝯceſſa: dicendo. Ex quo ſunt vnū corpꝰ obſuātie: volumꝰ ꝙ gaudeant eiſdē priuilegijs.

¶ ITEM cōceſſit eiſdē fratribꝰ ⁊ ſororibꝰ ſancte Clare atqꝫ tertiarijs vtriuſqꝫ ſexus indulgētiā ſancte Marie de angelis: atqꝫ oēs alias indul gentias generales alme vrbis dicendo pater noſter cū totidez aue maria. i eccl'ijs ſuis: ac ſi viſitarēt loca pſonaliter vbi ſūt iſte idulgētie diebꝰ ſuis.

¶ ITEM confirmauit oīa priuilegia a ſua ſanctitate vel ſuis predeceſ ſoribus conceſſa ordini noſtro: exceptis indulgentijs generalibus quo ad viſitantes loca fratrum aut ſororum ⁊ hoc de conceſſis in genere: adden do: ꝙ non intendit ſua ſanctitas ꝙ indulgētie nobis conceſſe pro pſonis noſtris ſiue ſint generales ſiue nō reuocent̄ per quaſcūqꝫ lrās aplicas eti am cruciate: ⁊ idē de alijs priuilegijs: niſi in talibꝰ lrīs aplicis fiat expſſa mentio de indulto hm̄oi ⁊ ordine.

¶ ITEM cōceſſit: ꝙ ꝯfeſſores ſoroꝝ ſancte Clare poſſint abſoluere a ſentētijs latis eos q nō malicioſe ſed ex quadā curioſitate ſeu leuitate vel ignorātia intrant in monaſterijs eaꝝ ſeu aliaꝝ religioſaꝝ incluſaꝝ. ⁊ hoc taz actiue q̄ paſſiue. alias tñ ꝯceſſit: ꝙ oēs cōfeſſores nr̄i poſſent abſolue re omnes mulieres etiam ſi malo animo intrarent.

¶ ITEM cōceſſit idez papa Sixtus: ꝙ oēs frēs exeūtes ⁊ ſuſtrices monialiū ꝓ queſtu eūtes habeāt oēs indulgētias q̄s lucrari poterūt mo do ſupradicto in eccl'ijs vbi adeſſe cōtigerit ſicut in eccl'ijs ſuis.

¶ ITEM dñs Sixtus .4. ſupplicante fratre Alberto de puſio cōceſſit ꝯfeſſores nr̄i ordinis poſſe abſoluere diſcurrentes hoſtiliter ⁊ inuadētes terras eccl'ie nō obſtante ꝓceſſu annuali: dūmodo nō fuerint principales in dando ꝯſilium auxiliū vel fauorem.

¶ INNOCENTIUS papa. viij. ad ſupplicationē frīs bernardi ni de guaza ꝯceſſit: ꝙ oīa indulta grē ac priuilegia ꝯceſſa ac ꝯcedēda fribꝰ familie ciſmontane cenſeant̄ eē ꝯceſſa vltramōtanis ⁊ ecōuerſo.

¶ ITEM extēdit grās ⁊ idulta ꝯceſſa fribꝰ ⁊ ſororibꝰ tertij ordis ī cō

muni viuentibus etiã illis q̄ viuũt in particulari.

¶ ITEM idem ↄceſſit eidem Bernardino de gnaza ꝓ toto ordine: ꝙ poſtq̄ fratres attigerint .xxiij. annũ etatis dũtamen ſufficientes ſint: poſſint ꝓmoueri ad ſacerdotium ⁊ celebrare miſſas nõ obſtante iure ceteriſq̄ in contrarium facientibus.

¶ Sequũtur q̄daꝫ grẽ ↄceſſe ab eodem Innocẽtio .8. fratri Angelo de clauaſio. V.g. vltramõtanꝰ anno dñi .1487. ĩ die ſancte Agnetis .ij.

¶ PRIMO ad ſupplicationẽ eiuſdẽ fratris angeli de clauaſio ↄceſſit formã p̄ſentationis epĩs faciende ꝑ fratribꝰ cõfeſſoribꝰ mõ ſubſcripto q̄ talis eſt. ſ. ꝙ guardiani loci nr̄i vel ciuitatis oĩ anno ſemel ſe repreſentent ep̄o vel eius locũ gerenti in ſpũalibus. vel mittant aliũ fratrẽ ꝓ ſe ⁊ dicãt eidem ep̄o. Reuerendiſſime dñe ecce me preſento reuerendiſſime dñatiõi vr̄e ꝓ me ⁊ oĩbus cõfeſſoribus deputatis ⁊ deputãdis a nr̄o ꝓuinciali vicario ꝓ audiendis ↄfeſſionibus vr̄oꝝ ſubditoꝝ: petendo humiliter: vt dignemini eſſe cõtentus cũ vr̄a benedictione ip̄os audiant in ↄfeſſione ⁊ abſoluant. Et ſi qd̄ auctatis vr̄e circa caſus vobis reſeruatos velitis nobis cõcedere: dignemini. Et ſimiliter circa votoꝝ diſpẽſationẽ. Et etiã dignemini nos auiſare ſi qd habeamꝰ facere ꝓ ſalute aiaꝝ vr̄e dñationi cõmiſſaꝝ. Quo facto ſiue ↄcedat ſiue deneget ſanctiſſimus dñs noſter Inno. 8. ↄceſſit: ꝙ ſtatim cõfeſſores p̄dicti habeant auctatem oẽm abſoluendi ab oĩbus. exceptis caſibus de iure reſeruatis ep̄o vel pape.

¶ ITEM declarauit ſua ſanctitas ꝙ quo ad primũ caſuꝫ de iure reſuatuꝫ epĩs intelligit̄ ſcd̄m opinionẽ Innocẽtij ⁊ Hoſtiẽſis. ſ. ꝙ ſolũ ẽ hodie vna excõicatio q̄ de iure epĩs reſuat̄. ſ. iniectio violẽta in pſonã eccliaſticaꝫ in caſibus in quibus ptinet ad ep̄m. ⁊ ideo in alijs q̄ ſunt de iure ⁊ nõ reſeruant̄ pape pñt p̄dicti abſoluere. Similiter ab oĩbus excõicatiõibus per ſtatuta prouicialia ⁊ ſynodalia promulgatis: que ipſi cõditores ſpecialius ſibi vel alteri nõ reſuauerũt qñ ſtatutũ fecerunt.

¶ ITEM cõceſſit: ꝙ ↄfeſſores p̄dicti poſſint diſpenſare in oĩbꝰ votis ĩ q̄bus pñt ep̄i: exceptis votis peregrinationis vltra duas dietas.

¶ OFFICIUM diuinũ neſcientes per ſe plene pſoluere frẽs ꝓfeſſi nõ tenent̄ ad illud ſub pena peccati mortalis donec ſciuerint illud: dũ modo faciant qd̄ in ſe eſt ⁊ dicant ſicut ſciũt ⁊ vltra dicant horas laicoꝝ fratrum. Inno. 8. ſupplicante fratre euãgeliſta cõmiſſario.

¶ ITEM ꝙ vicarij generales ⁊ ꝓuinciales pñt bñdicere corporalia.

¶ ITEM ꝙ pñt diſpẽſare in .xxij. anno cõpleto q̄ quo ad ſacerdotium.

¶ PRETEREA cõceſſit ſanctiſſimus dñs nr̄ Inno. 8. p̄fato reuerẽdo vicario fratri Angelo de clauaſio: ꝙ ſi aliqñ frẽs q̄ de obſuãtia nũcupantur ⁊ ſubſunt ſoli ge. mi. obtinuerint a ſede ap̄lica auctatem ⁊ facultatem edificandi nouã domũ ꝓ ſe: etiã ſi frẽs de familia ſe opponãt aut impediant hmõi erectionẽ ꝑ ſe vel per alias perſonas etiã ſeculares nõ incurrãt penas in bulla concordie contentas.

¶ ITEM anno dñi. M.cccclxxxviij. vi. menſis Decẽbris ſanctiſſimꝰ dñs nr̄ Inno. 8. ↄceſſit fratri Bernardino de beltro p̄dicatori egregio de ꝓuincia ſancti Antonij: ꝙ fratres p̄dicatores ⁊ alij q̄ per obedientiã re-

perint extra cõuentus ⁊ loca poſſint ꝓmereri indulgẽtias ſtationũ ⁊ alias nobis cõceſſas in noſtris eccl'ijs dicendo quinquies pater noſter ⁊ aue maria in quacũꝗ eccleſia ⁊ loco ea dixerint ꝑ intentione ⁊ ꝓpoſito illi⁹ indulgentie: ꝓut illi qui predictis ſuis locis dicunt. Etiam infirmi in ſuis infirmarijs ⁊ cellis ⁊ etiã lectulis qñ cõmode aliter dicere nõ poſſunt.

¶ ITEM Innocentius reuocauit excõicationẽ ipo iure inflictã per literas pauli in fratres cõuentuales q receperint domos vel cõuentus fratrum de obſeruantia ⁊ ecõuerſo in fratres de obſeruantia ſi receperint domos vel cõuentus fratrũ cõuẽtualiũ: quantum ad fratres de obſeruãtia: quam noluit ipſeꝗ fratres de obſeruantia incurrerent ſi contra facerent dũmodo faciant ſine ſcandalo. Quod conceſſit ſupplicante fratre angelo de clauaſio ge. vicario vltramontano. ⁊ hoc dixit ſibi conſtare.

ITEM ad ſupplicationem fratris Bernardini de guaza cõmiſſarij cõceſſit: vt ꝓcuratores fratrũ eorũꝗ ſubſtituti liberi, parentes, fratres, ſorores ⁊ vxores poſſent ꝓmereri indulgentias ſtationũ ⁊ alias fratribus cõceſſas dicendo in eccleſijs fratrũ quinꝗ pater noſter ⁊ totidez aue maria ꝓ felici ſtatu romane eccleſie.

¶ ALEXANDER papa, vj. ad ſupplicationem fratris didaci de azeuedo conceſſit ſequentia.

PRIMO omnes ⁊ ſingulos fratres dicti ordinis minoꝝ de obſeruãtia q in domoꝝ ſeu locoꝝ cõuentualiuz dicti ordinis ⁊ monaſterioꝝ monialium ordinis ſancte Clare in partibus hiſpanie conſiſtentiuz prefatis fratribus cõuentualibus ſubditoꝝ receptione ⁊ forte ꝓcuratione ac ſollicitatione vt reformarentur ⁊ reciperentur vel in ipſa reformatione exceſſerint nõ ſeruando modum a ſua ſanctitate expreſſum ꝓpter quod errauerunt ⁊ culpabiles ſunt vel fuerũt: ſua ſanctitas miſericorditer ab omnib⁹ ⁊ ſingulis cenſuris ⁊ penis quas hanc ob cauſam incurrerũt vel incurrere potuerunt abſoluit ⁊ cũ eis diſpenſauit: necnon eos reabilitauit in foro conſcientie. Et inſuper eiſdem conceſſit: ꝙ omnia ⁊ ſingula monaſteria ꝑdicta ſic reformata (vt prefertur) ſecura conſcientia poſſint retinere: ⁊ in eis de iure habitare: quouſꝗ ſua ſanctitas cũ reuerẽdiſſimis dñis ſancte romane eccleſie cardinalibus aliud de predictis monaſterijs iubeat ordinari ⁊ diſponi.

ITEM conceſſit ſua ſanctitas omnibus ⁊ ſingulis prelatis generali, ſ. ac ꝓuincialibus vicarijs ⁊ cuſtodibus ordinis ⁊ obſeruantie predictoruz familie vltramontane plenarie facultatem ⁊ auctãtez: vt quoſcũꝗ ſubditos ſuos fratres videlicet ⁊ moniales ſancte Clare ac vtriuſꝗ ſexus tertiarios de penitentia nũcupatos inuenerint in aliquo hereſis vel apoſtaſie crimine lapſos ⁊ etiã ſi ſint relapſi poſſint eos abſoluere ⁊ cuz eis diſpẽſare, Necnõ prefatoꝝ relapſoꝝ penas a iure inſtitutas in alias penas cõmutare penſatis qualitate ⁊ quantitate alijſꝗ debitis circũſtantijs augẽdo aggrauando vel diminuendo totiens quotiens opus fuerit ⁊ ꝓut ſecũdum deũ viderint expedire: dũmodo talia relapſorum crimina publica ⁊ notoria apud ſeculares nõ ſint vt ex hoc ſcandalum oriri poſſit.

¶ ITEM omnibus ⁊ ſingulis fratribus ordinis de obſeruãtia ⁊ fami

lia predictoꝝ ſua ſanctitas conceſſit: vt in feſto preſentatiõis virginis glorioſe Marie ⁊ ſancti gabrielis archangeli, ⁊ ſancte catherine virginis ꝓpria officia dictarum feſtiuitatum libere ⁊ licite recitare ⁊ dicere poſſint ⁊ valeant. Necnõ feſtum predicte virginis ⁊ martyris catherine ſub minori duplici celebrare poſſint ⁊ pro introitu miſſe eiuſdem dicatur officiũ. gaudeamus omnes in dño ⁊c̃.

CITEM cõceſſit ꝙ fiat feſtũ ſancti gabrielis in vigilia ſancti Joſeph.

CIDEM Alexander conceſſit vt ſignificauit cõmiſſarius romanus in capitulo albinenſi ꝓuincie aquitanie: ꝙ feſtuz ſancte barbare fiat duplex minus.

CITEM ꝙ in ꝓuincia ſancti Jacobi fiat feſtum eius cum octaua ⁊ cũ officio ꝓprio, ⁊ ꝙ dicatur, credo, per totam octauam.

CITEM idem Alexander, vj. cõceſſit: ꝙ celebremus omnes octauas virginis beatiſſime Marie ſub duplici minori.

CITEM idem Alexander conceſſit omnibus dicentibus in officio beate virginis in hymnis Quem terra pontus ethera. ⁊ O glorioſa domina. v. Maria mater gr̃e decẽ annos indulgẽtiaꝝ ꝓ q̈libet vice.

CITEM ad ſupplicationẽ fratris Bernardini de guaza cõceſſit idez ſummus põtifex Alexander. vj. ſequentem cõceſſionẽ. C Supplicatio. Beatiſſime pater, Dignetur ſanctitas veſtra extẽdere priuilegia ſummorum pontificum, ſuoꝝ predeceſſoꝝ quo ad interdictum: ꝙ etiam tempore iterdicti poſſint fratres minores celebrare ſolemniter diuina officia in ſuis eccleſijs ⁊ monaſterijs in ſolemnitatibus ſanctoꝝ beati Franciſc Antonij ⁊ beate Clare etiã ꝑ ſuas octauas, ad alios ſanctos ꝑ̃dicti ordinis videlicet Lodouicũ Bernardinũ ⁊ Bonauẽturaz: necnõ ad quinqꝫ martyrum de marrochio, per diem. Fuit conceſſum.

C Expliciũt conceſſiones viue vocis oraculo ⁊ primus tractatus.

In dei nomine amē.

Uniuerſis ⁊ ſingulis tam pñtibus ꝙ̃ futuris pñtes lrãs inſpecturis viſuris atq̃ lecturis

Prouiſor officialis ⁊ vicari⁹ generalis in eccleſia ciuitate ⁊ dioceſi ſalmantiñ. per reuerẽdũ in xp̃o patrẽ ⁊ dñm dñm

dei ⁊ aplice ſedis gr̃a ep̃m ſalmantinũ sereniſſime; atq̃ʒ catholice dñe noſtre regine hiſpaniaꝝ ꝯſiliariuʒ ſalutẽ in dño ſempiternã ⁊ pñtib⁹ fideʒ in dubiã adhibere. Regulã fratrũ minoꝝ per glorioſuʒ patrẽ ſanctum franciſcũ ordinatã per fe. re. Re. Honoriũ papã. iij. tpe eiuſdẽ regule inſtitutionis ꝯfirmatã. necnõ per Nicolaũ fe. ſimiliter. Re. papã. iij. ſigillo munitã: nõ nullaſq̃ʒ eiuſdẽ regule aplicas declaratiões quorũdã ſũmoꝝ pontificũ a q̃bus emanaſt ſigillis plũbeis eorũdẽ reſpectiue munitas: ſanas ſiq̃dẽ ⁊ integras nõ vitiatas nõ cãcellatas nec in aliq̃ eaꝝ pte ſuſpectas ſed oĩ ꝓrſus vitio ⁊ ſuſpiciõe carẽtes: nobis ꝑ pte reuerẽdi pr̃is fr̃is Joãnis del Rio vicarij ꝓuincialis fratrũ eiuſdẽ ordinis minoꝝ regularis obſeruãtie in ꝓuincia ſancti iacobi corã notario publico ⁊ teſtib⁹ īfra ſcriptꝫ pñtatas recepim⁹: q̃ꝝ tenores ſucceſſiue ſequuntur ⁊ ſunt tales.

Nicolaus ep̃us ſeruus ſeruorũ

dei dilectis filijs generali ⁊ ꝓuincialib⁹ miniſtris ac cuſtodib⁹ ⁊ vniuerſis frib⁹ ordis fratꝝ minoꝝ ſalutẽ ⁊ aplĩcã bñdictionẽ. Lr̃as fe. Re. honorij pape. iij. p̃deceſſoris nr̃i vr̃am regulã ⁊ ꝯfirmationẽ ipi⁹ ꝯtinẽtes nõ abolitas ñ cãcellatas ñ vitiatas v̈a bulla bullatas inſpexim⁹ diligẽter: q̃ꝝ tenorẽ de v̈bo ad v̈bũ ex certa ſcia pñtib⁹ fecim⁹ ãnotari: decernẽtes ac ſtatuẽtes vt idem tenor eãdẽ viʒ eũdẽq̃ʒ vigorẽ ac idẽ robur p oĩa obtineat ſic inſert⁹: q̃ ipſe lr̃e bulla ip̃a munite obtinet noſcũt etiã ſi dicte lr̃e nũq̃ʒ i poſteꝝ appare rẽt: ⁊ eadẽ ſibi fides in iudicio ⁊ extra iudiciũ adhibeat oĩno: q̃ p̃dictis originalib⁹ lr̃is p̃beret. Predictus v̈o tenor lr̃arum earũdem talis eſt. año 1279
HONORIUS ep̃s ſeru⁹ ſeruoꝝ dei dilectꝫ filijs fr̃i frãciſco ⁊ alijs frib⁹ de ordine fratrũ minoꝝ ſalutem ⁊ aplĩcã bñdictionẽ. Solet annuere ſedes apoſtolica pijs votis: ⁊ honeſtis petentiũ deſiderijs fauoreʒ beniuolum impartiri. Ea ꝓpter dilecti in dño filij veſtris pijs precib⁹ inclinati: ordinis veſtri regulã a bone memorie Innocentio papa predeceſſore noſtro approbatã: annotatã pñtibus: auctate vobis aplĩca confirmam⁹: ⁊ pñtis ſcripti p̃tocinio cõmunim⁹ q̃ tal' ẽ. ¶ In noĩe dñi incipit vita minoꝝ fratꝝ. ¶ Regula ⁊ vita minoꝝ fratrũ hec eſt. ſ. dñi noſtri ieſu xp̃i ſanctũ euãgeliũ obſeruare; viuendo in obediẽtia: ſine proprio

Capitulum . i.

⁊ i caſtitate. Frater frãciſc⁹ ꝓmittit obedientiã ⁊ reuerẽtiã dño pape honorio ac ſucceſſorib⁹ ei⁹ canonice intrãtib⁹ ⁊ eccſie romane. Et alij frẽs teneãt fri frãciſco ⁊ ei⁹ ſucceſſorib⁹ obedire. ¶ De ijs q volũt vitã iſtã ac-

Capitulum. ij

cipe: ⁊ qlit recipi dbeãt. ¶ Si q voluerit hãc vitã accipe ⁊ venerit ad frẽs nros: mittãt eos ad ſuos miniſtros ꝓuinciales: qb⁹ ſolũmõ ⁊ nõ alijs recipiẽdi frẽs lĩa ꝯcedat. Miniſtri võ diligẽter examinẽt eos de fide catholica: ⁊ de eccleſiaſticis ſacramẽtis. Et ſi hec oĩa credãt: ⁊ velint ea fideliter ꝯfiteri ⁊ vſq̧ in finẽ firmiter obſeruare: ⁊ vxores nõ hñt: vel ſi hñt ⁊ iã monaſteriũ intrauerũt vxores: vel lĩam eis dederint auctate dioceſani epi: voto ꝯtinẽcie iã emiſſo: ⁊ illi⁹ ſint etatis vxores: q nõ poſſit de eis oriri ſuſpitio: dicãt eis vbũ ſancti euãgelij: ꝙ vadãt ⁊ vendãt oĩa ſua: ⁊ ea ſtudeãt paupib⁹ erogare. Qḋ ſi facere non potuerint: ſufficit eis bona volũtas. Et caueãt frẽs ⁊ eoꝝ miniſtri ne ſollicĩti ſint ḋ reb⁹ ſuis tpalib⁹: vt libere faciant de reb⁹ ſuis qcqd dñs inſpirauerit eis. Si tñ ꝯſiliũ reqraẗ: lĩam hẽant miniſtri mittẽdi eos ad aliquos deũ timẽtes: quoꝝ ꝯſilio bona ſua paupibus erogẽt. Poſtea ꝯcedant eis pannos ꝓbatiõis: videlicet duas tunicas ſine caputio ⁊ cingulũ ⁊ bracbas ⁊ caparonẽ vſq̧ ad cingulũ: niſi eiſdẽ miniſtris aliud ſm deum aliquãdo videaẗ. ¶ Finito vero anno ꝓbationis recipiãtur ad obedientiã: ꝓmittentes vitã iſtam ſemp ⁊ regulã obſeruare. Et nullo mõ licebit eis ḋ iſta religione exire iuxta mãdatum dñi pape: quia ſcḋꝫ euãgeliũ: nemo mittens manũ ad aratrũ ⁊ aſpiciẽs retro: aptus eſt regno dei. Et illi qui iaꝫ ꝓmiſerũt obediẽtiam habeãt vnam tunicam cum caputio: ⁊ aliam ſine caputio qui voluerint habere. Et qui neceſſitate coguntur: poſſint portare calciamenta. Et fratres oẽs veſtimẽtis vilib⁹ induãtur: ⁊ poſſint ea repetiare de ſaccis ⁊ alijs petijs: cum bñdictiõe dei. Quos moneo ⁊ exhortor: ne deſpiciãt neq̧ iudicẽt hoĩes: quos viderint mollib⁹ veſtimẽtis ⁊ coloratis indutos: vti cibis ⁊ potibus delicatis: ſed magis vnuſquiſq̧ iudicet ⁊ deſpiciat ſemetipſum. ¶ De diuino officio ⁊ ieiunio: ⁊

Capitulum. iij.

quomodo fratres debeant ire per mundũ. ¶ Clerici faciant diuinũ officium ſcḋm ordinẽ ſancte romane eccleſie: excepto pſalterio: ex quo habere poterunt breuiaria. Laici vero dicãt viginti quattuor pater noſter pro matutino: pro laudibus quinq̧: pro prima: tertia: ſexta: nona: pro qlibet iſtarum ſeptem: pro veſperis aũt duodecim. pro completorio ſeptem: ⁊ orent pro defunctis. Et ieiunẽt a feſto omniũ ſanctorum: vſq̧ ad natiuitatẽ domini. ſanctam vero quadrageſimã: que incipit ab epiphania vſq̧ ad continuos quadraginta dies quam dñs ſuo ſancto ieiunio conſecrauit: qui volũtarie eam ieiunãt benedicti ſint a dño: ⁊ qui nolunt non ſint aſtricti: ſed aliam vſq̧ ad reſurrectionẽ dñi ieiunent. Alijs autẽ tpibus non teneãtur niſi ſexta feria ieiunare. Tempore vero manifeſte neceſſitatis non teneãtur fratres ieiunio corporali. Cõſulo vero moneo ⁊ exhortor fratres meos in dño ieſu chriſto: vt quando vadunt per mũdum non litigent: neq̧ ꝯtendant verbis: neq̧ alios iudicent: ſed ſint mites: pacifici ⁊ modeſti: mãſueti ⁊ hũiles: honeſte loquẽtes oĩb⁹ ſicut decet. Et nõ debeãt equitare: niſi manifeſta neceſſitate vł infirmitate cogãtur. In quãcũq̧ domũ intrauerint: primũ dicãt. pax huic domui. Et ſcḋꝫ

ſanctū euãgeliū: de oībus cibis qui apponuntur eis: liceat manducare.
¶Q̄ð frēs nō recipiãt pecuniã. ¶Precipio firmiter frib⁹ vniuerſis: vt Capitulū.iiij.
nullomodo denarios vel pecuniã recipiat ꝑ ſe vel ꝑ interpoſitã pſonã.
Tñ ꝓ neceſſitatib⁹ infirmoꝝ ⁊ alijs fribus induēdis: ꝑ amicos ſpūales
miniſtri tm̄ ⁊ cuſtodes ſollicitã curã gerãt: ſꝫ loca ⁊ tpa ⁊ frigidaſ ꝛgio
nes: ſicꝫ neceſſitati viderit expdiꝛ. Eo ſemꝑ ſaluo: vt ſicut dictū ē: d̄narioſ
vl' pecuniã nō ꝛcipiãt. ¶De mō laborãdi. ¶Frēs illi qb⁹ grãꝫ d̄dit dn̄s
laborandi laborēt fideliꝛ ⁊ deuote: ita ꝙ excluſo ocio aīe inimico: ſancte Capitulum.v.
oꝛonis ⁊ d̄uotiōis ſpūꝫ nō extinguãt: cui debēt cetera tpalia d̄ſuire. De
mercede v̄o laboꝝ ꝓ ſe ⁊ ſuis frib⁹ corꝑis neceſſaria recipiãt: p̄ter d̄nari
os vel pecuniã. Et hoc hūiliter ſicut decet ſeruos dei: ⁊ pauptatis ſanctiſ
ſime ſectatores. ¶Q̄ꝛ nihil ſibi appropriēt frēs ⁊ de elemoſyna petēda:
⁊ de infirmis fribus. ¶Frēs nihil ſibi appropriēt: nec domū: nec locum Capitulꝫ.vi.
nec aliquã rē: ⁊ tãq̄ꝫ peregrini ⁊ aduene in hoc ſclo in pauptate ⁊ hūilita
te dn̄o famulãtes: vadãt ꝓ elemoſyna ꝯfidēter. nec oportet eos verecū
dari: q꞉ dn̄s ꝓ nobis ſe fecit pauperē in hoc mūdo. Hec eſt illa celſitudo
altiſſime pauptatis: q̄ vos chariſſimos frēs meos heredes ⁊ reges re-
gni celoꝝ inſtituit: paupes rebus fecit: virtutib⁹ ſublimauit. Hec ſit por-
tio veſtra: q̄ pducit in terrã viuentiū. Cui dilectiſſimi frēs totaliter inhe-
rentes: nihil aliud ꝓ noīe dn̄i nr̄i ieſu chriſti impꝑpetuū ſub celo habere
velitis. Et vbicūq̄ꝫ ſūt ⁊ ſe inuenerint frēs: oſtendãt ſe domeſticos inuicē
inter ſe: ⁊ ſecure manifeſtet vn⁹ alteri neceſſitatē ſuã. Quia ſi mater dili-
git ⁊ nutrit filiū ſuū carnalē: quãto diligēti⁹ debet qs diligere ⁊ nutrire
frēm ſuū ſpūalē? Et ſi qs eoꝝ i infirmitatē ceciderit: alij frēs debēt ei ſer- Capitulū.vij.
uire ſicut vellent ſibi ſeruiri. ¶De pnīa fratribus peccãtibuſ imponēda.
¶Si qui fratrum inſtigãte inimico mortaliter peccauerint: pro illis pec
catꝭ de qb⁹ ordinatū fuerit īter frēs vt recurrãꝛ a ſoloſ miniſtros ꝓuicia
les: teneãꝛ p̄dicti frēs ad eos ꝛcurrere q̄ꝫ citi⁹ poterit ſine mora. Ipi v̄o
miniſtri ſi p̄ſbyteri ſūt: cū miſericordia iniūgãt ill' pnīam. Si v̄o p̄ſby
teri nō ſunt: iniūgi faciãt per alios ſacerdotes ordinis: ſicut eis ſecūdū
deum melius videbitur expedire. Et cauere debent ne iraſcantur ⁊ con-
turbentur propter peccatum alicuius: quia ira ⁊ conturbatio in ſe. ⁊ in
alijs impediunt charitatem. ¶De electione generalis miniſtri hui⁹ fra-
ternitatis: ⁊ de capitulo pentecoſtes. ¶Uniuerſi fratres vnum de fratri Capitulū.viij.
bus iſtius religionis teneantur ſemper habere generalem miniſtrum ⁊
ſeruum totius fraternitatis: ⁊ ei teneantur firmiter obedire. Quo decē-
te: electio ſucceſſoris fiat a miniſtris prouincialibus ⁊ cuſtodibus in ca-
pitulo pentecoſtes: in quo prouinciales miniſtri teneantur ſemper inſi-
mul conuenire: vbicunq̄ꝫ a generali miniſtro fuerit conſtitutum. Et hoc
ſemel in tribus annis. vel ad aliud terminum maiorem vel minorem:
ſicut a predicto miniſtro fuerit ordinatum. Et ſi aliquo tempore appare
ret vniuerſitati miniſtrorum prouincialium ⁊ cuſtodum predictum mi
niſtrū nō eſſe ſufficientē ad ſeruiciū ⁊ cōēꝫ vtilitatē fratꝝ: teneãꝛ p̄dicti
frēs qb⁹ electio data ē: i noīe dn̄i aliū ſibi eligere i cuſtodē. Poſt caplꝫ
v̄o pētecoſtes: ⁊ miſtri cuſtodeſ poſſint ſinglī ſi voluerit ⁊ eiſ expediꝛ vide

biť:eodem āno in ſuis cuſtodijs ſemel frēs ſuos ad capl'm conuocare.
Capitulū. ix. ¶De p̄dicatoꝛib⁹.¶fratres nō p̄dicent in epatu alicu⁹ epi:cū ab eo illis
fuerit ꝯtradictū. Et null⁹ fratrū populo penit⁹ audeat p̄dicare:niſi a ge
nerali miniſtro hui⁹ fraternitatis fuerit exaiatus ⁊ appꝛobat⁹:⁊ ab eo p̄
dicatiōis officiū ſibi ꝯceſſū. Moneo quoqꝫ ⁊ exhoꝛtoꝛ eoſdē frēs:vt in
p̄dicatiōe quā faciūt ſint exaiata ⁊ caſta eoꝝ eloqa ad vtilitatē ⁊ edifica-
tionē ppl'i:ānūciādo eis vitia ⁊ v̄tutes penā ⁊ gl'iaꝫ cū breuitate ſermo
nis quia verbum abbꝛeuiatum fecit dominus ſuper terram. ¶De ad-
monitione ⁊ coꝛrectione fratrum.¶frates qui ſunt miniſtri ⁊ ſerui ali-
Capitulum. x. oꝛum fratrum:viſitent ⁊ moneant fratres ſuos:⁊ humiliter ⁊ charitati
ue coꝛrigāt eos:nō p̄cipientes eis aliqd quod ſit ꝯtra aiam ſuā ⁊ regu-
lā nr̄am. fratres v̄o q ſunt ſubditi:recoꝛdenť qꝫ ꝓpter deū abnegauer̄t
ꝓpꝛias volūtates. Vn̄ firmiter p̄cipio eis:vt obediāt ſuis miniſtris i oi
bus q̄ ꝓmiſerūt dn̄o obſeruare:⁊ nō ſūt ꝯtraria aie ⁊ regule nr̄e. Et vbi
qn̄qꝫ ſūt frēs q ſcirent ⁊ cognoſcerēt ſe nō poſſe regulā ſpūaliter obſerua
re:ad ſuos miniſtros debeāt ⁊ poſſint recurrere. Miniſtri v̄o benigne ⁊
charitatiue eos recipiāt:⁊ tātā familiaritatē habeāt circa ipos:vt dice-
re poſſint eis ⁊ facer̄ ſicut dn̄i ſeruis. Nā ita debet eē:qꝫ miniſtri ſint ſer-
ui oīum fratrū. Moneo vero ⁊ exhoꝛtoꝛ in dn̄o ieſu xp̄o:vt caueāt frēs
ab oi ſupbia.vana gl'ia.inuidia.auaricia.cura ⁊ ſollicitudine hui⁹ ſeculi:
detractiōe ⁊ murmuratione. Et nō curēt neſciētes lr̄as lr̄as diſcere:ſꝫ at
tendāt qđ ſup oia deſiderare debēt hr̄e ſpūm dn̄i ⁊ ſcām ei⁹ opationeꝫ:
oꝛare ſemp ad deū puro coꝛde:⁊ habere hūilitatē patiētiā in pſecutiōe
⁊ in infirmitate:⁊ diligere eos q nos pſequūť ⁊ rephendūt ⁊ arguūt:qꝛ
dicit dn̄s. Diligite inimicos vr̄os:⁊ oꝛate ꝓ pſequētib⁹ ⁊ calūniātibus
Capitulū, xi. vos. Bti q pſecutionē patiūť ꝓpter iuſticiā:qm̄ ipoꝝ eſt regnū celoꝝ.
Qui āt pſeuerauerit vſqꝫ in finē:hic ſaluus erit.¶Qꝛ frēs nō ingrediank
monaſteria monachaꝝ.¶Pꝛecipio firmiter fratribus vniureſis ne ha-
beāt ſuſpecta ꝯſoꝛtia vel ꝯſilia mulieꝝ:⁊ ne ingrediāť monaſteria mōa
chaꝝ:p̄ter illos qb⁹ a ſede apl'ica cōceſſa ē lnia ſpālis. Nec fiant cōpa-
Capitulū, xij. tres viroꝝ vel mulieꝝ:ne hac occaſiōe inter frēs vel de fribus ſcādalū
oꝛiať.¶De eūtib⁹ iter ſarracenos ⁊ alios infideles.¶Quicūqꝫ fratrū
diuina inſpiratiōe voluerint ire inter ſarracenos ⁊ alios infideles:petāt
inde lniam a ſuis miniſtris ꝓuincialib⁹. Miniſtri v̄o nullis eūdi lniam
tribuāt:niſi eis quos viderint eſſe idoneos admittendū. Ad hec per obe
dientiā iniungo miniſtris:vt petant a dn̄o papa vnū de ſancte romane
eccleſie cardinalibus:qui ſint gubernatoꝛ.ꝓtectoꝛ ⁊ coꝛrectoꝛ iſtius fra-
ternitatis:vt ſemper ſubditi ⁊ ſubiecti pedib⁹ eiuſdeꝫ ſancte eccleſie:ſta-
biles in fide catholica:paupertatē ⁊ humilitatē ⁊ ſanctū euangeliū dn̄i
noſtri ieſu xp̄i qđ firmiter ꝓmiſim us obſeruemus. Nulli ergo oīno ho-
minū liceat hanc paginā noſtre ꝯfirmationis infringere:vel ei auſu te-
merario ꝯtraire. Si quis aūt hoc attentare p̄ſūpſerit:indignationē om
nipotētis dei ⁊ btōꝝ petri ⁊ pauli apl'oꝝ eius ſe nouerit incurſuꝝ. Datū
laterani.iij.kl'is decēbris pōtificatus nr̄i anno octauo.¶Explicit regula
fratrum minoꝝ. Nulli ergo oīno hoium liceat hanc paginam nr̄e ānota

tionis ⁊ ꝯſtitutiõis infringere: vel ei auſu temerario ꝯtraire. Si q̄s autē hoc attētare p̄ſumpſerit: indignationē oīpotentis dei ac btōꝝ petri ⁊ pauli apl'oꝝ eius ſe nouerit incurſuꝝ. Datū ſuriani duodecimo kl's ſeptembris pontificatus noſtri anno ſecundo.

¶ Incipit declaratio regule fratrū minorum edita a dño innocentio papa. iiij.

Innocentius epūs ſeruus ſeruoꝝ dei dilectis filijs generali ⁊ ꝓuincialib⁹ ac cuſtodibus ceteriſq; frībus ordinis fratrū minoꝝ ſalutē ⁊ apoſtolicā bñdictionē. Ordinē vr̄m illo ꝓſequentes affectu ꝙ ip̄m inter alios laudabilib⁹ ꝯtinue ꝓficere incremētis feruēter optem⁹: libēter ea ꝑ q̄ opportuni vigoris recipiat fulcimētū pr̄na ſollicitudine ꝓcuram⁹. Hinc eſt ꝙ cū q̄dā dubia ⁊ obſcura q̄ in vr̄a regula ꝯtinēt aīos vr̄os cuiuſdā ꝯfuſiōe implicitatis inuoluāt: ⁊ nodoſe intricationis difficultate impediāt intellectū: ⁊ fe. Re. Gregori⁹ papa p̄deceſſor nr̄ aliqua ex eis expoſuerit ⁊ declarauerit ſemiplene: nos obſcuritatē ab illis pfecte interp̄tatiōis declaratiōe oīno amouere volētes: ⁊ ambiguitatis ſcrupulū cura ip̄a de vr̄is cordib⁹ plenioris expoſitiōis certitudine penitus amputare: dicim⁹: ꝙ ꝑ eādē regulā quo ad obſeruationem euāgelij quā iniūgit nō niſi ad ea dūtaxat euāgelij ꝯſilia tenemini: q̄ in ip̄a regula p̄ceptorie vel inhibitorie ſūt exp̄ſſa. ¶ Licet aūt miniſtris ꝓuincialib⁹ tā coꝝ vicarijs q̄ꝫ alijs ꝓuidis frīb⁹ veniētiū ad ordinē receptionē ꝑ ſuis ꝓuincijs de ꝯſilio fratrū ꝯmittere diſcretoꝝ: nō tn̄ expedit ꝯuerti volentes indifferēter admitti: ſed illos tm̄ qui ſuffragātib⁹ eis lr̄atura ⁊ alijs laudabilib⁹ circūſtātijs: poſſint vtiles eſſe ordini: ſibiq; ꝑ vite meritum ⁊ alijs ꝓficere ꝑ exēplū. Sic v̄o miniſtri egreſſos ab ordine cū redierit ad ip̄m recipiāt: ⁊ eijciāt in certis caſib⁹ ſcd̄m determinationē vr̄i generalis capituli iā receptos. ¶ Quāq̄ꝫ vero p̄dicta ꝯtineat regula ꝙ clerici faciant diuinum officiū ſcd̄m ordinē ſancte romane eccleſie excepto pſalterio ex quo habere poterūt breuiaria: cum tn̄ diuino interſūt officio cū alijs celebrātes: tunc eis illud ſufficit ⁊ ad dicendū officiū ꝓpriū nō tenētur. ¶ Et licet in eadē regula ſit ꝓhibitū ne frēs recipiāt ꝑ ſe vel per alios denarios vel pecuniā vllo mō: pn̄t tn̄ ſi rem ſibi neceſſariā aut vtilē velint emere: vel ſolutionē facere ꝓ iā empta: vel nūciū eius a quo res vēdit̄ vel aliquē alium volētib⁹ ſibi elemoſynā facere niſi eidem per ſe vel per ꝓprios nūcios ſoluere maluerit p̄ntare: ⁊ taliter preſentatus a fratribus non eſt eoꝝ nuncius licet preſentetur ab ip̄is: ſed illi⁹ potius cuius auc̄tate ſolutionē facit ſeu recipientis eādē: ⁊ ad ip̄m (ſi ſoluto empte rei precio de hmōi elemoſyna remaneat aliquid apud eū) pn̄t etiā fratres ꝓ ſuis neceſſitatibus vel ꝯmodis licite habere recurſū. Si v̄o ꝓ alijs fratrum neceſſitatib⁹ aut ꝯmodis noīet̄ aliq̄s vel p̄ntet̄: pōt ille ꝯmiſſā ſibi elemoſynā ſicut dn̄s ꝯſeruare: vel apō ſp̄ūalē ſeu familiarem amicū fratrū noīatum vel non noīatum ab ip̄is deponere: ꝑ eū loco ⁊ tp̄e ꝓ ip̄oꝝ neceſſitatib⁹ vel ꝯmodis ſicut fratres expedire vide-

ano 1246

Receptiõe fratrum ad ordinem.

De officio diuino in choro celebrādo.

Quō frēs ſe habeāt circa elemoſynas pecuniarias.

rint diſpēſandū: ſeu etiā ad pſonā vl' loca alia trāſſerendā. Ad quos etiā
frēs ꝓ hmōi neceſſitatib⁹ ſeu ꝯmodis ſana ꝯſcia recurere poterūt: ma-
xime ſi negligētes fuerint vel neceſſitates aut incōmoda ignorauerit eo
rūdē. Et taliter noīati vel pñtati a frib⁹ nō ſūt coꝝ nūcij ſeu depoſitarij
ſʒ illoꝝ a qb⁹ eis pecunia vel denarij comittūt: nec frēs p ſe vel p inter-
poſitas pſonas denarios vel pecuniā recipiūt noiando aut pñtādo ſic
aliquos: ſeu ad hmōi noīatos vel pñtatos taliter recurrēdo: cū nō ſit in
tentiōis eoꝝ ut de ipoꝝ auctate hmōi denarij vel pecunia ꝯſeruēt: aut
ab eis noie depoſiti exigāt: licet nūcijs vel depoſitarijs ipis cōmittātur

Qꝫ cura ꝓ fratrū neceſſitatibus miniſtris ꝯmiſſa pͣt alijs cōmitti.

ꝓ neceſſitate vel ꝯmodo eorūdē. ¶ Et cū i dicta regula ſubiūgat ꝙ ꝓ ne
ceſſitatib⁹ infirmoꝝ ⁊ alijs frib⁹ induēdis p amicos ſpūales miniſtri tā
tū ⁊ cuſtodes ſollicitā curā gerāt: debēt alij frēs curā hmōi q̄ pfatꝫ mi
niſtris ⁊ cuſtodib⁹ ex regula pcipue incūbit: cū ſibi ab illis ꝯmiſſa fuerit:
gerere diligēter. ¶ Dicim⁹ inſup ꝙ cuꝫ in ipa ꝯtineat expſſe ꝙ frēs nihil
ſibi approprīēt nec domū nec locū nec aliquā rē: nec in cōi neqꝫ in ſpāli
debēt ꝓprietatē hēre: ſʒ locoꝝ ⁊ domoꝝ ac vtēſiliū ⁊ libroꝝ ⁊ eoꝝ mobi

De ꝯmutatione rerū fribus ꝯceſſarum.

liū q̄ lʒ habere: ordo vſū hēat: ⁊ frēs ſcdꝫ ꝙ generał' vel ꝓuinciales mi-
niſtri diſponēdū duxerint ijs vtāt. Nec vēdi debēt loca dom⁹ vel mo-
bilia hmōi ſeu extra ordinē ꝯmutari aut alienari quoquomō a qbuſcūqꝫ
pſonis ad vſū fratrū donata vēdita pmutata ſeu quocūqꝫ iuſto mō con
ceſſa vel trāſlata ſūt vel fuerint: niſi apłica ſedes vel eccłie romane cardi
nalis q ꝓ tpe fuerit ordinis gubernator: generali ſeu ꝓuīcialib⁹ miniſtrꝫ
auctatē ſup hoc pbuerit vel aſſenſū: cū tā imobiliū qꝫ mobiliū hmōi ius
ꝓprietas ⁊ dñium (illis ſolis exceptis in qb⁹ expſſe donatores ſeu trāſ
latores ſibi ꝓprietatē ⁊ dñium reſeruaſſe ꝯſtiterit) nullo medio ad eccle
ſiā ipam ſpectēt: cui dom⁹ ⁊ loca pdicta cū eccleſijs ceteriſqꝫ ſuis ptinē-
tijs (q̄ oīa i ius ⁊ ꝓprietatē bti petri ſuſcipim⁹) oīno tā i ſpūalib⁹ qꝫ tpa
lib⁹ imediate ſubeſſe noſcūt. De vilib⁹ āt mobilib⁹ vel parū valētib⁹ lice
at fribus pietatis ſeu deuotiōis intuitu vel ꝓ alia honeſta ⁊ rōnabili cā
(obtēta ſup hoc prius ſuperioꝝ ſuoꝝ lnia) extra ordinem alijs elargiri.
¶ Illud quoqꝫ regule pdicte capl'm vbi dicit: vt ſiqui fratrū inſtigāte hu
mani generis inimico mortaliter peccauerint: ꝓ illis peccatis de qbus
ordinatū fuerit inter frēs vt recurrat ad ſolos miniſtros ꝓuinciales: te-

Quomodo fratres peccantes debeāt recurrere ad miſtros.

neāt pdicti frēs ad eos recurrere quā citi⁹ ſine mora: ad manifeſta tātū
⁊ publica ptinet. Poſſūt tñ ijdē miniſtri ꝓ fratrū laborib⁹ ⁊ piculoſis diſ-
curſib⁹ euitādis ſi expedire viderint: cuſtodib⁹ ⁊ alijs diſcretis frib⁹ pſ-
byteris ſup ijs ꝯmitere vices ſuas. Volum⁹ āt vt ipi miniſtri ꝯſtituāt vl'
ꝯſtitui faciāt tot p ꝓuinciaꝫ: quot ad hoc neceſſarios nouerint de matu
riorib⁹ ⁊ diſcretiorib⁹ frib⁹ ſacerdotib⁹: qui ſup hmōi peccatis cum oc-
culta vel priuata fuerint: audiāt penitētes: niſi miniſtris aut cuſtodibus

De miſſiōe vnius cuſtodis ad gñale capl'm.

ſuis ad loca eorum declinātibus maluerint confiteri. ¶ Ad hec ꝓ eo ꝙ
in regula dicit vt decedēte generali miniſtro a ꝓuincialibus miniſtris ⁊
cuſtodibus in capitulo pentecoſtes fiat electio ſucceſſoris: dicim⁹: ꝙ ſin
gularū ꝓuinciaꝝ cuſtodes vnū ex ſe ꝯſtituant: quē cū ſuo ꝓuinciali mini
ſtro ꝓ ipis ad capitulū dirigāt: voces ſuas ꝯmittētes eidē. ¶ Et cū iuxta
regule pfate tenorē: nulli fratrū liceat populo pdicare niſi a miniſtro ge

nerali fuerit exaiatus ⁊ approbatꝰ ⁊ ſibi officiū ꝑdicationis ab ipſo con-
ceſſum: pōt idem miniſter vices ſuas miniſtris ꝓuincialibus ⁊ eorū vi-
carijs ɔmittere in hac pte: ita tñ vt ipſi ꝓuinciales vel ijdem vicarij in
ipſorum ꝓuincialiū abſentia vna cum diffinitoribus in prouincialibus
capitulis fratres ſuarum prouinciarū qui examinatione indigere credū-
tur examinēt: approbent: eiſq; hmōi officiū prout ſcḋm deum viderint
expedire concedant. Si qui vero examinari non egent: pro eo ꝙ in theo-
logica facultate ⁊ ꝑdicationis officio ſunt inſtructi: ſi etatis maturitas
⁊ alia que requirūtur in talibus: ɔueniant in eiſdē: poſſunt de generalis
vel ſuorum ꝓuincialiū miniſtroꝝ licentia ſeu mandato populo predi-
care. ¶ Per id autem quod in eadem regula continetur: ꝙ fratres non
ingrediantur monaſteria monacharum preter illos quibus a ſede apo-
ſtolica conceſſa fuerit licentia ſpecialis: dicimus ingreſſum in monaſte-
ria tantūmodo monialium incluſarū ordinis ſancti damiani prohibitū
fore ipſis: ad que nemini licet ingredi niſi ei a ſede apoſtolica facultas ſu-
per hoc ſpecialiter tribuatur. Et noīe monaſterij clauſtrū domos ⁊ offici-
nas interiores volumus comprehendi. Ad aliarum vero cenobia moni-
alium poſſunt ſicut ⁊ alij religioſi fratres illi ad predicandum vel peten-
dum elemoſynam aut pro alijs honeſtis ⁊ rōnalibꝰ cauſis accedere ac
intrare: quibus id a ſuperioribus ſuis pro ſua fuerit maturitate vel ido-
neitate conceſſum. Nulli ergo oīno hoīum liceat hanc paginā nr̄e decla-
ratiōis īfringere: vl̄ ei auſu temerario ɔ̄ire. Siq̄s āt hoc attētare ꝑſūpſe-
rit idignationē oipotētis dei ⁊ btōꝝ petri ⁊ pauli aplōꝝ eiꝰ ſe nouerit
incurſuꝝ. Datū lugduñ. xviij. kl's decēbris pōtificatꝰ nr̄i anno tertio.
¶ Incipit declaratio regule frūm minoꝝ edita a dño nicolao papa. iij.

De inſtitutiōe fratrū in ꝑdicatores.

De ꝓhibitiōe ingreſſus fratrum in monialiū mōaſterijs

N Icolaus 3us epūs ſeruus ſeruo-
rū dei ad ꝑpetuā rei memoriā. Exijt q ſeminat ſeminare ſe-
mē ſuū de ſinu pr̄is in mūdū veſte. ſ. hūanitatis indutꝰ di-
liꝰ ieſus xp̄s vbū euāgelicū ſaturꝰ in ſingulos ꝓbos ⁊ re-
ꝓbos iſipiētes ⁊ gnaros, ſtudioſos ⁊ deſides: ⁊ iuxta ꝓphaꝫ colonꝰ fu-
turꝰ i t'ra: ſemē ſuū doctrinā euāgelicā ſine dr̄ia diſpſit in oēs: q oia tra-
cturꝰ ad ſe: oēs ſaluare venerat: q tādē ſeipm̄ deo pr̄i ꝓ ſalute oiꝫ i redē-
ptōis hūane ꝑciū imolauit. Licet tñ hoc ſemē i ſingl'os cōicatiua dicha-
ritate diſpſū: aliḋ ceciderit secꝰ viā: ſup corda. ſ. dmonū ſuggeſtōibꝰ per-
uia: aliḋ ſup̄ petrā corda. ſ. nullo fidei vomere penetrata: aliḋ iter ſpinas
corda. ſ. diuitiaꝝ ſollicitudibꝰ lacerata: ⁊ iḋ vnū ꝑuis affectibꝰ ɔculcatū:
aliḋ aridū qꝛ gr̄e carebat humore: reliquū legit iordinatꝫ ſollicitudinibꝰ
ſuffocatū: aliud tñ mite cor ⁊ docile t'ra bōa ſuſcepit. Hec ē minoꝝ frūꝫ
mitiꝫ ⁊ docil' i paupertate ⁊ hūilitate ꝑ almū xp̄i ɔfeſſorē frāciſcū radicata
religio: q ex illo vō ſemie germinās germē illḋ: ꝑ rl'aꝫ ſparſit i filios q̄s
ſibi ⁊ deo ꝑ ſuū miniſteriū in obſuātia euangelij generauit. Iſti ſunt filij
qui docente iacobo: verbū eternū dei filiū ſinſitū hūane nature in horto
virginalis vteri potēs ſaluare animas: in manſuetudine ſuſceperūt. Hi
ſūt illius ſancte regule ꝓfeſſores; que euangelico fundatur eloquio vite

ano 1279 Irali minister fr. Bonagratia

xpi roboratᷓ exẽplo: fũdatoꝝ militãtꝭ eccl'ie apl'oꝝ ei⁹ ſmõib⁹ actibuſqꝫ firmatᷓ. Hec eſt apud deũ ⁊ patrẽ mũda ⁊ imaculata religio: q̃ deſcẽdẽſ a pr̃e luminũ: ꝑ ei⁹ filiũ exẽplariter ⁊ v̾baliᷓ apl'is tradita: ⁊ demũ ꝑ ſpiritũ ſcm̃ btõ frãciſco ⁊ eũ ſeq̃ntib⁹ inſpirata: toti⁹ in ſe q̃ſi ꝯtinet teſtimoniũ trinitatis. Hec eſt cui atteſtãte ſpaulo: nemo decetero debet eẽ moleſtus q̃m xp̄s paſſiõis ſue ſtigmatib⁹ ꝯfirmauit: volẽs inſtitutorẽ ipius paſſiõis ſue ſignis notabiliter inſigniri. Sed nec ſic ꝯ ipos frẽs minores ⁊ regulã hoſtis antiq ceſſauit aſtutia: qn poti⁹ circa eos nitẽs ſupſeminare zizaniã: interdũ emulatores agitatos inuidia iracũdia ⁊ indiſcreta iuſticia ꝯcitauit: mordẽtes frẽs ⁊ eoꝝ regulã q̃ſi illicitaꝫ inobſeruabilẽ ⁊ diſcriminoſã caninis latratib⁹ lacerãtes: nõ attẽdẽtes hãc ſcãꝫ regulã (vt p̄dicitᷓ) p̄ceptis ac monitis ſalutarib⁹ inſtitutã: aplicis obſeruationib⁹ roboratã: ꝑ plures romanos põtifices approbatã: ⁊ ꝑ ſedẽ apl'icã ꝯfirmatã: tot diuinis teſtimonijs ꝯmunitã: q̃ credibilia facta ſũt nimis in tot ſanctis viris in obſeruãtia hui⁹ regule degentib⁹ ⁊ finiẽtib⁹ dies ſuos: quoꝝ nõnullos ſcõꝝ catalogo ſedes eadẽ ex eoꝝ vita ⁊ miraculis fecit aſcribi: ac nouiſſime q̃ſi dieb⁹ iſtis ꝑ pie memorie gregoriũ papaꝫ decimum p̄deceſſorẽ nr̃um approbatã eſſe ex euidẽti vtilitate quã d̃ ipa ꝯſeqᷓ vniuerſalis eccl'ia in generali lugdunẽſi ꝯcilio d̃claratũ. Nec nos min⁹ attẽdim⁹: imo ꝓfũdi⁹ cogitam⁹ ſicut pẽſare debent ſubtili⁹ ceteri catholice fidei ꝓfeſſores: ꝙ ipe deus ordinẽ p̄dictũ ⁊ ei⁹ obſeruatores inſpitiẽs: ſic eos ab inſurgẽtib⁹ in ipos rãcorib⁹ ſalutari p̄ſidio p̄ſuauit ꝙ nec ipos fluct⁹ tẽpeſtuoſus alliſit: nec aios in ordine degẽtiũ ꝯſternauit: qn potius in vigore regulari ꝯcreſcãt ⁊ ꝓpliẽtᷓ in ſuoꝝ obſeruantia mãdatoꝝ. Verũtñ vt ordo p̄dict⁹ qbuſlibet p̄ciſis anfractibus diſtincta ⁊ pura vigeat claritate: ſicut frẽs eiuſdẽ ordis nuꝑ i gñali capl'o cõgregati ꝓuiderãt: dilectis filijs gñali ⁊ nõnullis alijs ꝓuicialib⁹ eiuſdẽ ordinis miniſtris q in capl'o ipo ꝯuenerãt in nr̃a p̄ſñtia ꝯſtitutis: cũ ad plenã obſeruationẽ eiuſdẽ regule in vigore ſpũs eoꝝ feruere noſcatᷓ itẽtio: viſũ ẽ nobis mordacib⁹ hmõi vias mordẽdi p̄cludere: aliq̃ q̃ in ipa regula videri poterãt dubia declarare: nõnulla ꝑ p̄deceſſores nr̃os ⁊ d̃clarata pleniore claritate diſſerere: in aliqb⁹ etiã regulã ipaꝫ ꝯtigẽtib⁹ puritati eorũdẽ ꝯſcie ꝓuidere. Nos ãt q a teneris ãnis ad ordinẽ ipꝫ affect⁹ nr̃os erexim⁹ in ill' ſuccreſcẽdo: cũ aliqb⁹ eiuſdẽ ꝓfeſſorꝭ ſocijs qb⁹ ei⁹ vita ⁊ ꝯuerſatio nota erãt ſuꝑ ipa regl'a ⁊ ſcã ipi⁹ bti frãciſci intẽtiõe frequẽti collatiõe tractauim⁹: ⁊ tãdeꝫ cardinal' ac poſtmodũ eiuſdeꝫ ordinis ꝑ dictã ſedeꝫ gubernator ꝓtector ⁊ corrector effecti: ꝯditiões p̄dicti ordinis eximiẽti nobis cura palpauim⁹: in apl'at⁹ officio tã de pia intẽtiõe ꝓfeſſorꝭ p̄dicti: quã d̃ ijs q̃ regulã ipaꝫ ⁊ ei⁹ obſuãtiã ꝯtigũt ex p̄dictis lõga expiẽtia informati: nr̃os ad ordinẽ p̄fatũ ꝯuertim⁹ cogitat⁹: ⁊ tã ea q̃ ꝑ eoſdẽ p̄deceſſores nr̃os approbata ⁊ declarata eẽ noſcũtᷓ: ꝙ ⁊ ipaꝫ regulã ⁊ eã ꝯtingẽtia maturitate plena diſcuſſim⁹: nõnulla in p̄ñti ſerie ſtatuim⁹: ap ꝓbata firmauim⁹ edidim⁹ ⁊ ꝯceſſim⁹: plura ⁊ ordinando ſerioſi⁹ ⁊ clari⁹: q̃ infra ſcriptꝭ articul' pleni⁹ exp̄mũtᷓ. ¶ In p̄mis q2ſi cut itellexim⁹ ab aliqb⁹ heſitatᷓ an frẽs eiuſdeꝫ ordis, tã ꝯſilia ꝙ ad p̄cepta teneãtᷓ: tũ q2 in regule p̄dicte p̄ncipio hẽtur. Regula ⁊ vita minorũ

Articul⁹ p̄m⁹ de obſeruãtia euãgelici ꝯſilij ⁊ precepti.

fratrũ hec eſt,ſ.dñi nr̃i ieſu xp̃i ſcm̃ euãgeliũ obſuare viuẽdo in obediẽ
tia ſine ꝓprio ⁊ caſtitate:tũ ex eo qđ in eadẽ rl'a ↄtinet ſic.finito vo ãno ꝓ
batõis recipiãt ad obediẽtiã:ꝓmittẽtes vitã,iſtã ſẽp ⁊ rl'aꝫ obſuare:tũ
etiã qꝛ in fine ipiꝰ rl'e ↄtinẽt hec vba.Pauptatẽ ⁊ hũilitatẽ ⁊ ſcm̃ euã
geliũ dñi nr̃i ieſu xp̃i qđ firmit ꝓmiſimꝰ obſuemꝰ:lꝫ felicꝫ recordatiõis
grego.papa.ix.ꝑdeceſſoꝛ nr̃ hũc articulũ ⁊ nõnll'os alios eiuſdẽ rl'e dcla
rauerit:qꝛ tñ eiꝰ dclaratio pp aliqꝝ iſurgẽtiũ i frẽs ⁊ rel'aꝫ moꝛdaces i
ſultos ⁊ multoꝝ poſtea emergẽtiũ caſuũ ↄſiderãtes euẽtꝰ:in aliqbꝰ ob
ſcura i aliqbꝰ ſemiplena:⁊ i mltis etiã ↄtẽtis i ipa rl'a inſufficiẽs videbat.
Nos obſcuritatẽ ac inſufficiẽtiã hm̃õi pfecte iterptatiõis declaratiõe
ãmouere volẽtes:⁊ cuiuſlibet ãbiguitatꝫ ſcrupulũ in eiſdẽ de ſingulorũꝫ
mẽtibꝰ plenioꝛis expoſitiõis certitudine ãputare:dicimꝰ,ꝙ cũ in pnci
pio rl'e nõ abſolute ſꝫ cũ qdã modificatiõe vel determiatiõe ſeu ſpecifi
catiõe ponat rel'a ⁊ vita minoꝝ fratrũ hec ẽ,ſ.dñi nr̃i ieſu xp̃i ſanctũ euã
geliũ obſuare viuẽdo in obediẽtia ſine ꝓprio ⁊ i caſtitate:q tria eadem
rl'a multũ arcte ꝓſeqt:⁊ nihilominꝰ alia nõnulla ſubnectit ꝓhibẽdo,cõ
ſulẽdo,monẽdo,hoꝛtãdo,⁊ ſub alijs vbis ad aliquẽ modoꝝ reducibili
bꝰ pdictoꝝ:de intẽtiõe rl'e liqre valeat aptiꝰ:vt illđ qđ in ꝓfeſſiõe qſi ab
ſolute ſubnecti videt:ꝓmittẽtes vitã iſtã ſẽp ⁊ rl'am obſuare:⁊ qđ i fine
ſubiũgit:⁊ ſcm̃ euãgeliũ dñi nr̃i ieſu xp̃i qđ firmit ꝓmiſimꝰ obſuemꝰ:
totũ ad ipiꝰ rl'e modificatũ ſeu dtermiatũ ſeu ſpecificatũ pncipũ reducat
videlꝫ ad obſuãtiã euãgelij vt pdicit ꝑ ipaꝫ rl'aꝫ i ipis tribꝰ modificatã:
cũ nõ ſit viſile ipꝫ ſcm̃ vbũ ab ipo ſemel cũ qdã modificatiõe vl' dtermia
tiõe ſeu ſpecificatõe ꝓlatũ:lꝫ qſi ſuccẽtoꝛie repetitũ:voluiſſe in ſui repe
titione data ſibi per eum modificatione vel determinatione ſeu ſpecifi
catione ſine certa cauſa carere:⁊ vtriuſqꝫ iuris argumenta nos doceãt:
ea que in principio ad medium ⁊ ad finem:illa vero que in medio ad fi
nẽ atqꝫ principiũ:⁊ q in fine ad vtrũqꝫ vel eoꝝ alterũ ſepe referri. Et da
to ꝙ abſolute diceret oĩno:ꝓmitto ſcm̃ euãgelium obſuare:niſi ꝓfeſſoꝛ
hm̃õi intẽderet ſe ad oĩuꝫ ↄſilioꝝ obſuãtiã obligare qđ vix aut nunqꝫ
poſſꝫ ad lr̃aꝫ obſuare:pp qđ tal' ꝓmiſſio illaqare ꝓfitẽtꝫ aĩuꝫ videret:
clare videt ꝓmiſſionẽ hm̃õi ad aliũ itellectũ abſqꝫ intẽtiõe ꝓmittẽtꝫ nõ
dbet pſtrigi:niſi vt obſuãtia euãgelij ſit ſicut tradita repit a xp̃o:videlꝫ
ꝙ pcepta vt pcepta ⁊ ↄſilia vt ↄſilia a ꝓmittẽtibꝰ obſuẽt.Quẽ itellectuꝫ
etiã in eiſdẽ vbis hũiſſe idẽ btũs frãciſcꝰ i ſerie ſui ꝓceſſus in rl'a patent
oſtẽdit:cũ aliq euãgelica ↄſilia indicat vt ↄſilia ſub vbis monitiõis ex
hoꝛtatiõis ⁊ ↄſilij:nõnulla vo ſub ꝓhibitiõe ac vbo pcepti:pp qđ pa
tet ꝙ nõ fuit loqntꝫ itẽtio ꝙ frẽs ex ꝓfeſſiõe huiꝰ rl'e ad oĩa ↄſilia ſicut ad
pcepta euãgelica teneret:ſꝫ ſolũ ad illa q i eadẽ rl'a pceptoꝛie vl' ihibito
rie ſeu ſub vbis eqpollẽtibꝰ ſũt expſſa. ¶ Vñ nos ad frẽs eiuſdẽ oꝛdinis
ↄſcias plenarie ſerenãdas declaramꝰ:ꝙ ex ꝓfeſſiõe eiuſdẽ rl'e frẽs ad ea
tm̃ euãgelica obſuãda ↄſilia aſtricti ſũt q i ipa rl'a pceptoꝛie vl' ihibitoꝛie
ſeu ſub vbis eqpollẽtibꝰ exꝑmũt. Ad nõnulla vo alia ꝑ euãgeliuꝫ data
ↄſilia eo magis ſꝫ exigẽtiã ſui ſtatꝰ tenẽt plꝰqꝫ ceteri xp̃iani:q ꝑ ſtatũ ꝑ
fectiõis quã ꝑ ꝓfeſſionẽ hm̃õi aſſũpſerũt:ſe obtulerũt holocauſtuꝫ dño
medullatũ ꝑ ↄtẽptũ oĩuꝫ mũdanoꝝ. Ad oĩa ãt q i ipa rl'a ↄtinẽt tã pce

Declarat ad q cõſilia euãgelica teneãt frẽs ex ꝓfeſſiõe ſue regule.

ꝑta quã ꝯſilia ꝗ̃ cetera ex voto ꝓfeſſiõis hmõi nõ alr̃ teneãt: ꝗ̃ eo mõ ꝗ in rl'a ipa tradũt: vt. ſ. teneãt ad coꝝ obſuãtiã: q̃ in eadẽ rl'a ipis ſub verbis obligatorijs indicũt. Ceteroꝝ vͦo obſuãtiã q̃ ſub vbis monitorijs exhortatorijs, iformatorijs ſeu qbuſcũqꝫ alijs ꝯtinẽt: catenꝰ magis cõdecet de bono ⁊ equo eos ꝓſeq: quo imitatores tãti pr̃is effecti: xp̃i ſemitas arctiꝰ elegeꝛt. ¶ Porro cũ rl'a ipa expꝛſſe ꝯtineat ꝙ frẽs nihil ſibi appropriẽt nec domũ nec locũ neqꝫ aliq̃ rẽ: ſitqꝫ declaratũ ꝑ eũdẽ p̃deceſſorẽ gregoriũ ⁊ nõnullos alios hoc ſuari dꝫre tã in ſpãli ꝗ̃ etiã in cõi: quã ſic arctã abdicationẽ venenoſis obtrectatiõibꝰ aliquoꝝ iſenſata depuauit aſtutia: ne fratrũ eoꝝũdẽ ꝑfectiõis claritas taliũ ipitꝫ ſmõibꝰ laceret: dicimꝰ ꝙ abdicatio ꝓprietatꝫ hmõi oĩuꝫ reꝝ tã i pticulari ꝗ̃ etiã i cõi pp deũ meritoria eſt ⁊ ſcã: q̃m ⁊ xp̃s viã ꝑfectiõis oſtẽdẽs: vbo docuit ⁊ exẽplo firmauit: ꝗ̃qꝫ p̃mi fũdatores militãtes eccl'ie ꝓut ab ipſo fõte hauſerãt in volẽtes ꝑfecte viuere ꝑ doctrine ac vite ipoꝝ alueos deriuarũt. Neqꝫ his qſq̃ putet obſiſtere: ꝙ iterdũ dr̃ xp̃s loculos hũiſſe: nã ſic ipꝫ xp̃s cuiꝰ ꝑfecta ſũt opa: in ſuis actibꝰ viã ꝑfectiõis exercuit: ꝙ interdũ ifirmoꝝ ipfectiõibꝰ ꝯdeſcẽdẽs: ⁊ viã ꝑfectiõis extolleret: ⁊ ipfectoꝝ ifirmas ſemitas ñ dãnaret: ſic ifirmoꝝ ꝑſonã xp̃s ſuſcepit i locul' ſic ⁊ in nõnull' alijs ifirma hũane carnis aſſumẽs: ꝓut euãgelica teſtatꝛ hiſtoria: nõ tm̃ carne ſꝫ mẽte ꝯdeſcẽdit ifirmis. ſic. n. hũanã naturã aſſũpſit: ꝙ i ſuis opibꝰ ꝑfectꝰ exiſtẽs: in nr̃is factꝰ hũil': in ꝓprijs remãſit excelſꝰ. Sic ⁊ ſũme charitatꝫ dignatiõe ad actꝰ q̃ſdã nr̃e ipfectiõi cõformes iducitꝛ: ꝙ a ſũme ꝑfectiõis rectitudie ñ curuatꝛ. Egit nãqꝫ xp̃s ⁊ docuit ꝑfectiõis opa: egit etiaꝫ ⁊ ifirma: ſic̃ iterdũ i fuga patet ⁊ locul': ſed vtrũqꝫ ꝑfecte ꝑfectꝰ exiſtẽs: vt ꝑfectꝫ ⁊ ipfectis ſe viã ſalutis oñderet: q vtroſqꝫ ſaluare venerat: q tãdẽ mori voluit ꝓ vtriſqꝫ. ¶ Nec qſq̃ ex his iſurgat erronee: ꝙ talr̃ pp deũ ꝓꝑetatẽ abdicãtes tãq̃ homicide ſui vl' tẽtatores dei viuẽdi diſcrimini ſe ꝯmittãt. Sic. n. ſeipos ꝯmittũt diuie ꝓuidẽtie i viuẽdo: vt viã ñ ꝯtẽnãt ꝓuiſiõis hũane: qn vl' d̃ ijs q̃ offerũt liberalr̃: vl' d̃ ijs q̃ mẽdicãt hũil'r: vl' d̃ ijs q̃ ꝯgrũt ꝑ laboritiũ ſuſtẽtẽt: q triplex viuẽdi modꝰ i rl'a ꝓuidet expꝛſſe. ¶ Profecto ſi iux̃ ꝓmiſſũ ſaluatoris nũq̃ deficiet fides eccl'ie: ꝑ ꝯſequẽs nec opa mie ſubtrahentꝛ: ex quo xp̃i paupibꝰ ois ratio diffidẽtie cuiuſlibet videtꝛ eẽ ſublata. Et qdeꝫ vbi (qd̃ nõ ẽ aliq̃tenꝰ p̃ſumẽdũ) hec cũcta deficerẽt: ſic̃ nec ceteris ſic neqꝫ ipis fribꝰ iure poli i extreme neceſſitatꝫ articulo ad ꝓuidẽdũ ſuſtentatiõi nature: via oibꝰ extrema neceſſitate detẽtis ꝯceſſa p̃cluditꝛ: cũ ab oi lege extrema neceſſitas ſit excepta. Nõ talẽ aũt abdicationeꝫ ꝓꝑetaꝫ oimode renũciationẽ vſꝰ rerũ cuiq̃ videatꝛ iducere. Nã cũ i rebꝰ tpalibꝰ ſit cõſiderare p̃cipuũ ꝓꝑetatẽ. poſſeſſionẽ. vſũfructũ. ius vtẽdi ⁊ ſimplicẽ facti vſuꝫ: ⁊ vltio tãq̃ neceſſario egeat licꝫ p̃mis caretꝛ poſſit vita mortaliũ: null'a prꝛſus põt eẽ ꝓfeſſio q̃ a ſe vſuꝫ neceſſarie ſuſtẽtatõis excludat. Veꝝ ꝯdecẽs fuit ei ꝓfeſſiõi q̃ ſpõte deuouit xp̃ꝫ pauperẽ i tãta pauptate ſectari: oiꝫ dñiuꝫ ⁊ reꝝ ſibi cõceſſaꝝ neceſſario vſu fore cõtẽtã. Nec ꝓpt hoc ꝙ ꝓꝑetatẽ vſꝰ ⁊ rei cuiꝰcũqꝫ dñiuꝫ a ſe abdicaſſe vr̃: ſimplici vſui ois rei renũciatũ eẽ cõuicitꝛ: q iq̃ vſꝰ nõ iurꝫ ſꝫ fcĩ tantũmõ nomẽ hñs: qd̃ fcĩ ẽ tantũmodo: i vtẽdꝫ p̃bet vtẽtibꝰ nihil iuris: quinimo neceſſariaꝝ rerũ tã ad vite ſuſtẽtationẽ ꝗ̃ ad officioꝝ ſui ſtatꝰ executionem excepto qd̃ d̃

Arti. ij. de obſuantia paupta tis ⁊ abdicatione ꝓprietatis.

Qꝛ abdicatio ꝓꝑetatis i fratrũ minoꝝ rl'a indita ẽ licita ⁊ meritoria.

pecunia īfra ſubiūgit moderatꝰ vſꝰ ſm eaꝝ regulā ⁊ veritatē oīmodā
cōceſſas ē fribꝰ: qbꝰ rebꝰ frēs licite vti pñt durāte cōcedētis licētia ⁊ iu-
xta qđ i pñti ſerie cōtinet. Nec his obuiare dignoſcit ꝙ ciuilis ꝓuidētia
in humanis rebꝰ hūane cōſtituit: videlicet nō poſſe vſuꝫ vel vſuꝫ fructuꝫ
a dñio ꝑpetuo ſeparari: ꝗ ne dñiuꝫ dñis (ſꝑ abſcedēte vſu) redderet in
utile: tꝑalem vtilitatē tm̄ i cōſtituēdo ꝓſpiciēs: iſta decreuit. Retētio nā
ꝗꝫ dñij taliū rerū cū ꝯceſſione vſus facta paupibꝰ: nō ē in fructuoſa dño:
cū ſit meritoria ad eterna ⁊ ꝓfeſſioni pauperū oportūa: ꝗ tāto ſibi cenſet
vtilior: quāto cōmutat tꝑalia ꝑpetuis. Profecto nō fuit cōfeſſoris xp̄i
regulā iſtituentis intētio: quinimo ꝯtrariū i ea cōſcripſit: cōtrariū vnē
do ſuauit: cū ⁊ ipſe tꝑalibꝰ ad neceſſitatē vſus fuerit: ⁊ i pluribꝰ locis in
regula vſuꝫ talē licere fribꝰ manifeſtet. Dicit nāqꝫ in regula. Clerici faci-
ant diuinū officiū: ex quo habere poterūt breuiaria: ex hoc patēter iſinu
ans ꝙ frēs ſui habituri eēnt vſuꝫ breuiarij ⁊ libroꝝ q ſunt ad diuinū offi
ciū opportūi. In alio quoqꝫ capitulo dr̄: ꝙ miniſtri ⁊ cuſtodes ꝓ neceſſi
tatibꝰ ifirmoꝝ ⁊ alijs fribꝰ induēdis ꝑ amicos ſpūales ſollicitā curā ge
rant ſm loca ⁊ tpa ⁊ frigidas regiones ſicut neceſſitati viderit expedire.
Alibi etiā exhortās frēs ꝑ ꝯgruū laboris exercitiū ad ociū euitādū: dicit
ꝙ de mercede laboris ꝓ ſe ⁊ ſuis fribꝰ corporis neceſſaria recipiāt. In
alio quoqꝫ capitulo cōtinet: ꝙ frēs vadāt ꝓ elemoſyna cōfident. Habe
tur etiā i eadē regula ꝙ i p̄dicatiōe ꝗꝫ faciūt ſint examinata ⁊ caſta coꝝ
eloqa ad vtilitatē ⁊ edificationē ppl̄i: ānūciādo eis vitia ⁊ v̄tutes, penā
⁊ gloriā cū breuitate ſmonis. Sed cōſtans ē ꝙ hec ſupponūt ſciētiā: ſci
entia reqrit ſtudiū: exercitiū vero ſtudij cōueniēter haberi nō poteſt ſine
vſu libroꝝ. Ex qbꝰ oibꝰ ſatis claret ex regula: ad victū. veſtitū diuinū cul
tuꝫ ⁊ ſpūale ſtudiū neceſſariaꝝ rerū vſum eſſe cōceſſuꝫ fribꝰ. Patet itaqꝫ
ſane itelligētibꝰ ex p̄dictis: regulā quo ad abdicationē hmōi nō ſolū obſ
uabilē poſſibilē ⁊ licitā: ſꝫ meritoriā ⁊ pfectā: ⁊ eo magis meritoriā quo
ꝑ ipſaꝫ ꝓfeſſores ipſius magis a tꝑalibꝰ ꝓpter deū ſicut p̄dicit elōgāt.
¶ Adhec cū frēs ipi nihil ſibi i ſpeciali acqrat: vł eoꝝ ordini poſſint etiā i
cōi: ⁊ cū aliqd ꝓpter deū ipſis offert. cōcedit vel donat: ea (ſi ſecꝰ nō ex
primat) offerētis. cōcedētis vel donātis. veriſimile fuiſſe credat itētio:
vt rē huiꝰ oblatā cōceſſaꝫ vel donatā pfecte cōcedat. donet ⁊ offerat: a ſe
abdicet. ac i alios trāſferre cupiat ꝓpter deū: nec ſit ꝑſona inꝗ loco dei
cōgruētius huiꝰ rei dñiꝫ trāſferat ꝗꝫ ſedes p̄fata vel ꝑſona romani pōtifi
cis xp̄i vicarij: q pater ē oium ⁊ fratrū minoꝝ nihilominꝰ ſpecialr̄: ne ta
liū reꝝ ſub icerto videat eſſe dñiuꝫ: cū prī filiꝰ ſuo modo: ſuus dño ⁊ mo
nachus monaſterio: res ſibi oblatas: cōceſſas vel donatas acqrāt: oim
vtenſiliū ⁊ libroꝝ ac coꝝ mobiliū pñtiū ⁊ futuroꝝ q ⁊ quoꝝ vſum facti
ſcꝫ ordini vł fribꝰ ipſis licet habere: ꝓprietatē ⁊ dñiuꝫ (qđ etiā felicis. Ri
cordatiōis Inno. papa. iiij. p̄deceſſor noſter feciſſe dignoſcit) i nos ⁊ ro
manaꝫ eccl̄iaꝫ ap̄lica auctate recipimꝰ: ⁊ ad nos ⁊ ipāꝫ eccl̄iam plene o
libere ꝑtinere hac pñti cōſtitutiōe in ꝑpetuū valitura ſancimꝰ. ¶ Prete
rea loca empta đ elemoſynis diuerſis ⁊ oblata ſeu cōceſſa fribꝰ ſub ꝗcū
qꝫ forma verboꝝ (licet frēs ſibi cauere debeāt ꝙ i huiꝰ verbis ſtatui ſuo
icōpetētibꝰ nō vtāt) a diuerſis ſeu ꝓ īdiuiſo poſſidētibꝰ: ſeu certas ꝑtes

Atē, cui cōpe-
tat dñiuꝫ rerū
fribus conceſ-
ſarum

in ipſis locis habētibꝰ:in qbꝰ ipi poſſidētes ꝑ idiuiſo ſeu certas ptes ha
bētes nihil i oblatione ſeu cōceſſiōe hmōi reſuauerit,ſimiliter i ius ⁊ dñi
um ac ꝓprietatē nr̃aꝫ ⁊ eccl'ie p̃dicte eadē auctate ſuſcipimꝰ. Loca vō ſeu
domos ꝑ habitatiōe fratrū a ſingulari vl' collegio ipis fribꝰ ex integro
cōcedēda ſeu etiā offerēda:ſi talia ō volūtate cōferētis frēs ihabitare cō
tigerit:pleuerāte tm̄ volūtate cōcedētis ihabitēt:ac illa libere(p̃t eccl'iā
⁊ oratoria ad eccl'iaꝫ deſtinata ⁊ cimiteriū q̄ tā p̄ntia q̄ꝫ futura i ius ⁊ ꝓ-
prietatē nr̃aꝫ ⁊ p̃dicte romāe eccl'ie ſimili modo ⁊ auctate recipimꝰ) mu
tata cōcedētis volūtate ac ipſis fribꝰ patefecta dimittāt. Jn quoꝝ loco
rū dñio ſeu ꝓp̃etate nihil nobis vl' p̃ſate romāe eccl'ie retinemꝰ oīno:niſi
ea ſpecialit̃ de nr̃o ſeu ipius romāe eccl'ie recipiāt̃ aſſenſu. Et ſi i eiſdē lo-
cis reſuauerit ſibi dñiuꝫ i ꝯcedēdo cōcedēs:ꝓpt̃ ihabitationē fratrū.ta
le dñ:uꝫ i ius eccl'ie ſepedicte nō trāſeat:ſꝫ potiꝰ plene liberum remāeat
cōcedēti. Jnſup nec vtēſilia nec alia quoꝝ vſuꝫ ad neceſſitatē ⁊ officiorū
ſui ſtatꝰ executiōeꝫ(nō eni oīꝫ reꝝ vſuꝫ habere debent vt dictū ē) ad vllā
ſupfluitatē diuitias ſeu copiā q̄ deroget pauptati vl' theſaurizatiōeꝫ:vel
eo aīo vt ea diſtrahāt ſeu vēdāt r̃cipiāt vl' ſub colore ꝓuidētie i futuꝝ:nec
alia occaſiōe,quinimo i oībꝰ appareat i eis quo ad dñiuꝫ oīmoda abdi
catio:i vſu neceſſitas. Nec aūt ſcd̃m exigētiā pſonaꝝ ⁊ locoꝝ miniſtri ⁊
cuſtodes ſit ⁊ ſcpati i ſuis adminiſtratiōibꝰ ⁊ cuſtodijs cū diſcretiōe diſ-
ponāt:cū ō talibꝰ iterdū pſonaꝝ q̄litas:tēpoꝝ varietas:locoꝝ cōditio ⁊
nōnulle alie circūſtātie plꝰ minuſue ac alit̃ ꝓuideri reqrāt. Jſta tm̄ ſic faci
āt:q ſp i eis ⁊ eoꝝ actibꝰ pauptas ſctā reluceat:ꝓut eis ex eoꝝ r'la iue-
nit̃ idicta.

Arti.iiij. de mō do ſe habendi circa elemoſy-nas pecuniari as,

⁋ Ceterū cū eadē r'la ſit ſub p̃cepti diſtrictōe,ꝓhibitū ne frēs re
cipiāt ꝑ ſe vl' ꝑ alios denarios vl' pecuniā vllo modo:idq̄ꝫ frēs ippetuū
ſuare cupiāt:⁊ velut iūctū neceſſe habeāt adiplere:ne ipoꝝ puritas i hu
ius obſuatiōe p̃cepti maculet̃ i aliquo vl' fratrū cōſciētie aliqbꝰ aculeis
ſtimulēt̃:articulū iſtū ꝓpt̃ detrahētiū morſꝰ ꝓfundiꝰ q̄ꝫ nr̃i p̃deceſſores
fecerūt aſſumētes:ac ipm clarioribꝰ determinatiōibꝰ pſequētes:dicimꝰ
i p̃mis:q frēs ipi a mutuis ꝯhēdis abſtineāt:cū eis mutuū ꝯhere ipoꝝ
ſtatu cōſiderato nō liceat. Poſſint tm̄ ipi ꝓ ſatiſfatiōe ꝑ eoꝝ neceſſitatibꝰ
faciēda q̄ ꝓ tp̄e occurrerit(ceſſātibꝰ elemoſynis ō qbꝰ ſatis fieri cōmode
tūc nō poſſet) citra cuiuſlibet obligatōis viculū dicere q ꝑ elemoſynas ⁊
alios amicos frm̄:ad ſolutōeꝫ hmōi faciēdā itēdūt fidelit̃ laborar̃. Quo
caſu ꝓcuret̃ a fribꝰ:q ille q dabit elemoſynā ꝑ ſe vl' ꝑ aliū nō noīandū
ab ipis ſi fieri poterit:ſꝫ ab eo potiꝰ iux̃ ſuū bn̄placitū aſſumēdū:huiꝰ ſa
tiſfatiōeꝫ faciat i totū vl' i ptē ꝓut dñs ſibi iſpirabit. Si tm̄ h̄ ipe nollet fa
cer̃:vl' nō poſſet:vl' q receſſꝰ eiꝰ i mineat aut q2 qbꝰ hoc velit cōmittere
noticiā nō hēt fideliū pſonaꝝ:ſeu q̄cūq̄ꝫ alia occaſiōe vl' cā declaramꝰ ⁊
dicimꝰ:q i nl'lo r'le puritas ifrigit̃ aut q̄ūolibet ipiꝰ obſuātia maculat̃:
ſi frēs ipi alicuiꝰ vl' aliquoꝝ ſibi curēt dare noticiā:vl' aliquē ſeu aliquos
noīare aut etiā p̃ſentare:cui vl' qbꝰ ſi elemoſynā faciēti placuerit:cōmitti
poſſit executio p̃dictoꝝ:ac ipiꝰ habeat̃ aſſenſꝰ ſup ſubrogatōibꝰ ifra ſcri
ptis. Jta tamen q penes ipſum dantem dominio ꝓprietate ac poſſeſſi-
one ipſius pecunie cum libera poteſtate reuocandi ſibi pecuniam ipſam
ſemꝑ vſq̄ꝫ ad cōuerſionem ipſius in rem deputatā,plene libere ac itegre

remanētibꝰ: i ipſa pecunia nihil oīno frēs iuris habeāt: nec adminiſtrati
onē ſeu diſpēſationē. nec ꝯ pſonā noiatā ab eis vł nō noiatā cuiuſcūq̄
ꝯditōis exiſteret i iudicio vł r̄ actionez ꝓſecutiōez aut aliqđ aliud ius q̄li
tercū ꝑ pſōa p̄dicta i cōmiſſiōe huiꝰ ſe haberet. ¶ Liceat tñ fribꝰ ſuas ne
ceſſitates iſinuare: ac expecificare: vel exponere pſone p̄dicte: ac eā roga
re ꝙ ſoluat. ¶ Poſſint etiā pſonā eandē exhortari ac iducere ꝙ fideliť in re
cōmiſſā ſe habeat: ⁊ aīe ſue ſaluti in cōmiſſa ſibi executione ꝓuideat: ita
ꝙ ab oī eiuſdē pecunie adminiſtratione ſeu diſpēſatiōe: ⁊ cōtra pſonā p̄
dictā actione ⁊ ꝓſecutiōe (vt p̄dictū ē) frēs abſtineāt oīmodo. ¶ Si vō
pſonā hmōi noiatā vel nō noiatā a fribꝰ quo minꝰ ꝑ ſe poſſit exeq qđ p̄di
citur cōtigerit ꝑ abſentiā. iſirmitatē. volūtatē. ſeu locoꝝ diſtantiaz ad q̄
ipſe nollet accedere. in qbꝰ eēt ſolutio ſeu ſatiſfactio faciēda vel occaſiōe
alia ꝓpediri: liceat fribꝰ cū cōſciētie puritate quātū ad vnā aliā pſonaz
ſubrogandā ad p̄miſſa in noiando ⁊ alijs: ſi ad primū dantē nō poſſint
vel nollēt habere recurſuz: cū iſta pſona facere ſicut cū prima ſupra ꝓxie
declaramꝰ eis licere. Duaꝝ eniz pſonaꝝ miniſteriū ꝑ viā ſubrogationis
vt dictū ē cōmunius ⁊ generalꝰ videť poſſe i p̄dictoꝝ executione ſuffice
re: cū p̄dicta ſatiſfactio p̄ſumať poſſe celeriter expediri. Si tñ interdū ꝓ-
pter locoꝝ diſtantiā in quibꝰ eēt ſatiſfactio faciēda ⁊ cōditiones ſeu cir-
cūſtantias alias caſꝰ emergeret: in quo videreť pluriū pſonarū ſubrogā
daꝝ miniſteriū oportunū: liceat ipſis fribꝰ i hoc caſu iuxta negocij q̄lita
tez ſuato modo p̄dicto: plures perſonas aſumere. noīare ſeu p̄ſentare
ad iſtud miniſteriū exequēdū. ¶ Et qꝛ oportet ⁊ expedit fratrū neceſſita- *Nota moduz*
tibuz nō ſolū ꝓ qbꝰ iaz eēt ſolutio ſeu ſatiſfactio faciēda vt ſupra ꝓxime *pro neceſſitati*
dictū ē: ſed ex iminētibꝰ: ſiue tales neceſſitates igruētes imineāt q̄ breui *bus futuris.*
tpe expediri valeāt: ſiue tales licet pauce cōpatiue q̄rū ꝓuiſio neceſſario
tractū tpis hēt: vt i libris ſcribēdis. eccłijs ſeu edificijs ad vſuz habitati
onis eoꝝ cōſtruēdis libris ⁊ pānis i locis remotis emēdis ⁊ alijs ſimili
bus ſi q̈ occurrerint: cū moderamine ſupradicto ſalubriť ꝓuideri: ſicut in
iſtis neceſſitatibꝰ clare diſtinguimꝰ: ſic in eis frēs poſſe tute ⁊ ſana cōſcie
tia ꝓcedere declaramus: videlicet vt i ingruēti vel iminēte neceſſitate q̄
breui tpe vel q̄ iterdū ex aliqbꝰ circūſtātijs non ſic breui vt ſupra i ꝓxio
caſu dictū ē valeat expediri: tā quo ad dantē elemoſynā: q̄ȝ quo ad noia
tū vel ſubſtitutū: i oībꝰ ⁊ ꝑ oīa ſicut i articulo ſolutiōis ꝓ neceſſitatibus
p̄teritis faciēde ſupra ꝓxime declarauimus ꝓcedať. ¶ In ea vō neceſſi-
tate quātūcūq̄ ꝑtialiť igruēti q̄ tñ ex q̄litate ſui vt p̄diciť tractū tpis
hēt āňexū qꝛ i eo caſu veri ſimile ē ꝙ tūc ratōe diſtātie locoꝝ q̄ȝ expeditio
neceſſitatis ipſius ex ſui cōditiōe reqret: tūc etiā circūſtātiaꝝ ipſiꝰ neceſſi
tatis ratione pēſata: frequēter caſus acciderēt: i qbꝰ ad expeditionē ne-
ceſſitatis huiꝰ oporteret ꝙ ꝑ diuerſas manꝰ ⁊ pſonas tranſireť pecunia
neceſſitati huiuſmodi deputata: q̄rū oīm pſonaꝝ ipoſſibile q̄ſi eēt dñm
principalē ꝓ ipſa neceſſitate pecuniā deputantē ſeu etiā ſubſtitutū ab eo
⁊ tertiū etiā ab ipſo ſubſtituto (ſi caſus talis accideret) poſtea ſubroga-
tū habere noticiā: declaramꝰ ⁊ dicimus: ꝙ i hoc articulo p̄ter dictos du
os modos i neceſſitatibꝰ p̄teritis ⁊ igruētibꝰ q̄ poſſint breui tpe vel iter
dū nō breui vt ſupra exp̄miť expidiri, vt p̄diximꝰ obſuādos: ad cōſuan

dā ipſius regule ac ꝓfeſſorum eius oīmodam puritatem: ꝙ ſi preſto ſit
elemoſyne huius clargitor vel eius nuncius qui poſſet hoc facere: expſſe
illi predicatur a fratribus: ꝙ ſibi placeat vt dominio talis pecunie cum
libera poteſtate reuocandi ſibi pecuniaꝫ ipſaꝫ penes ipſum ſemper vſqꝫ
ad conuerſionem ipſius ī rem deputatam libere remanente: vt in aliꝭ
duobus caſibus ſuperius dictum eſt: per quorūcūqꝫ manus pecunia ſeu
elemoſyna ipſa tractetur: ſiue perſonas ab eodem vel a fratribus nomi
natas: totum ſuo conſenſu voluntate ac auctoritate ꝓcedat: quo aſſenſuꝫ
ſuum prebente: p̄dictis ſecure fratres re empta vel acquiſita de illa pecu
nia per quemcūqꝫ: iuxta modum annotatum ſuperius vti poſſint. ¶ Ad
maiorem autem omnium predictorum claritatem: ac imperpetuum va
litura prouiſionis ſerie declaramus: ꝙ fratres prefatis modis vt predi-
citur circa pecuniam in ſupportandis eorum preteritis ⁊ ingruentibus
neceſſitatibus obſeruatis: non intelliguntur nec dici poſſunt pro ſe vel ꝑ
interpoſitam perſonam pecuniam recipere cōtra regulā vel profeſſiōis
ſui ordinis puritatem: cum manifeſte pateat ex predictis: predictos fra-

Quid ſi moriatur elemoſynaꝫ faciens.

tres non ſolum a receptione. proprietate. dominio ſiue vſu ipſius pe
cunie: verū etiā a contrectatione q̄libet ipſiꝰ ⁊ ab ea penitꝰ alienos. ¶ In
eo vero caſu quando anteqꝫ ipſa pecunia in licituꝫ rei habende vel vten
de cōmercium ſit conuerſa: concedentem pecuniam mori contigerit: ſi
concedens in concedendo dixerit vel expreſſerit: ꝙ perſona deputata pe
cuniā ipſā in neceſſarium vſum fratrum expenderet quicqd de ipſo conce
dente viuendo vel moriēdo cōtingeret: ſiue cōcedēs huiuſmodi heredē
reliquerit ſiue non: poſſint fratres ad perſonam deputatam non obſtan
te concedentis morte vel heredis contradictiōe ꝓ illa pecunia expendē
da recurrere: ſicut poterant ad ipm dominum concedentem. ¶ Quia ve

Itē. qd habe at fieri ſi ſupſit pecunia.

ro puritatem ipſius ordinis intima cordis affectiōe zelamus: cuꝫ ī pre-
dictis caſibus ad determinatam neceſſitatem vt predicitur ꝓ aliquem
pecuniā cōcedi cōtigerit: concedens pecuniam rogari poſſit a fratribus
ꝙ ſiqd de ipſa pecunia habita neceſſitate determinata ſuperit: cōſentiat
ipſe cōcedēs ꝙ reſiduū p̄fate pecunie ī res alias ꝓ aliꝭ ipſoꝝ fratū p̄di
ctis neceſſitatibꝰ cōuertat̃. Quo nō cōſentiēte p̄dictis: ipꝫ reſiduū (ſi qd
fuerit) reſtituat̃ eidē. Caueāt tñ frēs ꝙ ſollicite ſe coarctēt: vt nō plus ſciē
ter cōcedi cōſentiāt: qꝫ veriſimilit̃ extimari poſſit rē neceſſariā ꝓ q̄ pecu-
nia ipſa cōcedit̃ valiturā. Et qꝛ ī p̄dictoꝝ v̄boſa expoſitiōe: adante vel re-
cipiente de facili poſſet errari: vt clariꝰ vtilitati dantiū. puritati ordinis
ſimplicitati aliquoꝝ ſimpliciū. ſaluti aīaꝝ. hinc ⁊ inde ſecuriꝰ cōſulat̃: in
tellectū illū q ſatis ī hoc caſu a ſane ītelligēte ꝑcipit̃: p̄ntis ac ieternū va
liture cōſtitutiōis ſerie lucidamus: volētes illud ad cōeꝫ deduci noticiā:
videlicet ꝙ ſꝑ qñ pecunia fribꝰ ipſis mittit̃ vel offert̃: nec expſſe ꝑ miten
teꝫ vel offerentē aliud exp̄mat̃: p̄dictis modis ꝓrſus oblata intelligat̃ ⁊
miſſa. Nō eniꝫ veriſimile ē aliquē elemoſyne ſine exp̄ſſione modū illum

Delegatis fratribꝰ ī vltimis volūtatibꝰ factis.

velle p̄figere: ꝑ quē ⁊ donās merito: vel illi quoꝝ neceſſitatibꝰ intēdit ꝓ
donū huiꝰmodi ꝓuidere: vel effectu doni: vel ſue cōſciētie puritate fraudēt̃
¶ Adhec qꝛ fribꝰ ipſis iterdū in vltimis volūtatibꝰ ſub diuerſis modis

nõ nulla legãt: nec expſſe qd de ijs agendũ ſit i lr̃a vel ꝑdeceſſoꝝ nr̃oꝝ
declarationibꝰ cõtinet: ne i ipſis dubitari cõtingat i poſterũ: ꝓuidẽdo le
gãtibꝰ ⁊ fratrũ cõſcientijs ꝓcauẽdo; declaramꝰ ordinamꝰ ⁊ dicimꝰ. ꝙ ſi
teſtator modũ ſm quẽ fribꝰ coꝝ cõditõe iſpecta recipe nõ liceret exꝓmat
i legãdo: vt ſi legaret fribꝰ vineã vel agrũ ad excollẽdũ. domũ ad locan-
duz: vel ſimilia verba in ſimilibꝰ proferret: aut modos ſimiles in relin-
quendo ſeruaret: a tali legato ⁊ eius receptione per omnem moduz fra
tres abſtineant. ¶ Si vero modum licitum fratribus, in legando teſta-
tor expreſſerit: vt ſi diceret lego pecuniam pro fratrum neceſſitatibus ex
pendendam vel domum agrum vineam ⁊ ſimilia adhoc ꝙ per certam
perſonam vel perſonas idoneas diſtrahantur: ⁊ pecunia de rebus ipſis
accepta in edificia: vel alia fratrum neceſſaria cõuertant: aut in legando
ſimilibus modis vel verbis, vtatur in hoc caſu illud in omnibꝰ ⁊ ꝑ om
nia (conſideratis eorum neceſſitatibus ⁊ moderaminibus ſupradictis)
quantum ad fratres ſeruari decernimus: quod per nos eſt ſuperius i cõ
ceſſis pecuniarijs elemoſynis declaratum. Ad que legata ſoluenda tam
heredes teſtatoꝝ ꝙ executores ſe liberales exhibeant ꝙ prelati. Et etiã
ſeculares quibus de iure vl' de conſuetudine prouiſio iſta competeret: cũ
expedierit ſe ex officio ſuo promptos exhibeant ad pias voluntates defi
cientium adimplendas. Nam ⁊ nos etiam ꝑ modos licitos ⁊ fratrum
regule congruos intendimus prouidere: ꝙ nec pia defunctorum deſtitu
atur intentio: ⁊ heredum cupiditas legitimis ictibus feriatur: ac ipſi fra
tres pauperes opportunis auxilijs non fraudentur. ¶ Si vero fratribꝰ
ipſis generaliter aliquid abſq; modi expreſſione legetur: hoc i legato ſic
indeterminate relicto in omnibus ⁊ ꝑ omnia intelligi ac ſeruari volu
mus ⁊ in perpetuum preſenti conſtitutione iubemus: quod ſupra in pe-
cunia ſeu elemoſyna fratribus indeterminate oblata vl' miſſa voluimus
ac expreſſimus obſeruari: videlicet vt ſub modo licito fratribus intelliga
tur eſſe relictũ: ita ꝙ nec legãs merito: nec fratres ipſi effectu relicti frau-
dentur. ¶ Quia vero dominium librorum ⁊ aliorum mobilium quibus
tam ordo ꝙ fratres vtuntur que tamen non ſint dominij aliorum ad ꝑ.
fatam eccleſiaz ſpecialiter ſpectare dignoſcitur: que libros ⁊ mobilia in
terdum contingit ſeu expedit vendi vel etiam cõmutari: fratrum vtilita-
tibus ⁊ eorum conſcientijs prouidere volentes: eadem auctoritate con
cedimus: vt cõmutatio talium rerum ⁊ ad eas res quarum vſum fratri
bus liceat habere de generalis ⁊ prouincialium miniſtroꝝ in ſuis admi-
niſtrationibus coniunctim vel diuiſim auctoritate procedat: quibus eti-
am de diſpoſitione vſus talium rerum concedimus ordinare. Si vero
res huiuſmodi eſtimato precio vendi contingat: cuz fratribus ipſis per
ſe vel per alium recipere pecuniam regula prohibente non liceat: ordina
mus ⁊ volumus ꝙ talis pecunia ſeu precium recipiatur ⁊ expendatur
in rem licitam cuius vſum fratribus licet habere per procuratorem
a prefata ſede vel a cardinali gubernationem per ipſaz ſedem gerenti
eiuſdẽ ordinis deputãdum: iuxta modum i ſuperioribus neceſſitatibꝰ
preteritis ⁊ iĝruẽtibꝰ ordinatũ. ¶ De vilibꝰ aũt mobilibꝰ vl' parũ valẽti
bꝰ: liceat ex preſenti nr̃a cõceſſiõe fribꝰ pietatis ſeu deuotiõis intuitu vl'

De legatis indifferenter relictis.

De cõmutatione rerum mobilium.

De largitiõe reruz vilium.

ꝑ alia honeſta ⁊ rationabili cauſa obtenta ſup hoc pri⁹ ſupioꝝ ſuoꝝ licē tia (iuxta qđ iter fratres i generali vel ꝓuincialib⁹ capitulis tā de ipſis rebus vilib⁹ ſeu parū valētib⁹ ⁊ eaꝝ valore: q̄ p̄fata licentia: ſcilicet a q̄bus ⁊ q̄liter ſit habenda extiterit ordinatū) intra ⁊ extra ordinem alijs elargiri: ❡ Licet aūt contineatur in regula q̄ fratres habeant vnam tunicā cum capucio ⁊ aliā vne caputio: ⁊ videri poſſit illa fuiſſe inſtituentis intētio: q̄ neceſſitate ceſſante plurib⁹ nō vtāt̄: declaram⁹ q̄ poſſint frēs de licētia miniſtroꝝ ⁊ cuſtodū cōiūctiꝫ ⁊ diuiſim i adminiſtrationib⁹ ſibi cōmiſſis cū eis videbit̄ (p̄ēſatis neceſſitatib⁹ ⁊ alijs circūſtātijs q̄ ſcd̄ꝫ deū ⁊ regulā attēdēde videt̄) vti plurib⁹, nec p hoc videātur a regula deuiare: cū etiā in ipſa dicat̄ exp̄ſſe: q̄ miniſtri ⁊ cuſtodes d̄ iſirmoꝝ neceſſitatib⁹ ⁊ frib⁹ iduēdis ſollicitā curā gerāt ſꝫ loca ⁊ tpa ⁊ frigidas regiōes ❡ Et quāq̄ regula p̄dicta cōtineat q̄ de fribus iduēdis ⁊ neceſſitatibus iſirmoꝝ miniſtri tm̄ ⁊ cuſtodes ſollicitā curā gerāt ⁊ dictio illa tantū, ſic miniſtros ⁊ cuſtodes i hac cura pſtringere q̄ ab ea ceteros excludere prima facie videat̄: q̄ tn̄ ſollicite cōſiderare nos cōuenit ⁊ tēpus regule iſtitute quo frēs ipſi ad cōpationē p̄ntēꝫ nūero pauci erāt: ⁊ forſan miniſtri ac cuſtodes videbāt̄ tūc ad iſta poſſe ꝓcurāda ſufficere: ac nihilominus multiplicatōis fratrū ⁊ moderni tpis q̄litatē nec ſit veriſimile beatū frāciſcū iſtitutorē regule vel ipſis miniſtris ⁊ cuſtodib⁹ ipoſſibilitatis iugū voluiſſe p̄figere: vt̄ ex ipſi⁹ ipoſſibilitatis cōſequētia frēs ipſos ſuis neceſſitatib⁹ velle carere: cōcedim⁹ q̄ ipſi miniſtri ⁊ cuſtodes poſſint y alios hui⁹ cure ſollicitudinē exercere. Debēt etiā ⁊ alij frēs curā hui⁹ q̄ p̄fatis miniſtris ⁊ cuſtodib⁹ p̄cipue icūbit ex rt̄a: cū ſibi ab illis cōmiſſa fuerit gerere diligēter. ❡ Cōtinet̄ quoq̄ i rt̄a q̄ frēs q̄bus gratiā dedit dn̄s laborādi laborēt fideliter ⁊ deuote: ita q̄ excluſo accio aīe iimico ſctē ofonis ⁊ deuotiōis ſpm̄ nō extingāt. Qr vo ex verbo iſto frēs ipſos de ocioſitate vite ⁊ de regule trāſgreſſione iprobe notare interdū hacten⁹ aliq̄ ſunt conati: nos mort̄ hm̄ōi nefarios repmētes: declaram⁹ q̄ cōſideratis verbis p̄dictis ⁊ forma ſeu modo loquēdi ſub q̄bus frēs ad hm̄ōi exercitiū inducūt̄: nō videt̄ ea fuiſſe iſtituētis intētio, q̄ vacātes ſtudio vel diuinis officijs ⁊ miniſterijs exequēdis manuali labori ſeu opatiōi ſubijceret vel ad hocillos arctaret: cū exēplo xp̄i ⁊ multoꝝ ſanctoꝝ patrū labor iſte ſpūalis tanto illi p̄pōderet: quāto q̄ ſunt aīe corporalib⁹ p̄ferunt̄. Ad alios vero qui ſe i p̄dictis ſpūalibus opibus nō exercēt (niſi tales alioꝝ fratrū licitis officijs occupēt̄) ne ocioſe viuant verba p̄dicta declaram⁹ extēdi: niſi ⁊ tales tā excellētis ⁊ notabilis cōtēplationis ⁊ ofonis exiſterēt: q̄ merito ꝓpter hoc nō eſſent a tanto bono ⁊ pio exercitio ſubtrahēdi. Frēs eniꝫ quātumcūq̄ ſtudio vel diuinis miniſterijs nō vacantes ſed alioꝝ fratrū ſtudio vt̄ alijs diuinis officijs ⁊ miniſterijs vacātiū ſeruitijs inherētes: cū ipſis eiſdē q̄b⁹ fruiūt ſuſtētari merēt̄: qđ aſtruit̄ illa equa lege ſancitū: q̄ ſtrenuus pugnator ille dauid iuſte decreuit: videlicet q̄ diſcendētiū ad p̄liū ⁊ remanētiū ad ſarcinas portio eq̄ret̄. ❡ Verū q̄ exp̄ſſe cōtinet̄ i regula q̄ frēs nō p̄dicēt i ep̄atu alicui⁹ ep̄i cū ab eo illis fuerit cōtradictū: nos i hoc ⁊ deferētes regule ⁊ nihilominus auctatem ap̄lice plenitudinis cōſeruantes: dicim⁹ q̄ p̄dictū verbun ad lr̄am ſicut

Articul⁹. iiij. d̄ veſtib⁹ fratrū.

Arti. v. de modo laborādi.

Arti. vij. d̄ p̄dicatorib⁹.

regl'a ipa ꝓtulit obſuet: niſi ꝑ ſedē aplicā circa hoc ꝓ vtilitate ppl'i chri
ſtiani ſit cōceſſũ vel ordinatũ aliud vl'i poſterũ cōcedat ſeu etiā ordinet.
¶ Et q2 in eodē capitulo regule imediate ſubiũgitur: ꝙ null9 fratrũ ppl'o
audeat p̄dicare niſi a miniſtro generali fuerit examinat9 ⁊ etiā approba-
tus ⁊ ab eo officiũ predicatiōis ſibi cōceſſũ: nos ⁊ ſtatũ p̄teritũ ipſius
ordinis in paucitate ſui ⁊ modernũ in ampliato fratrũ numero: ac vtilita
tem aiaꝝ vt cōdecet aduertētes cōcedim9: ꝙ necdũ generalis examinare
appbare p̄dicaturos frēs i ppl'is ac illis cōcedere licētiā p̄dicādi: q̄ten9
ꝑſone idoneitatē ⁊ p̄dicatiōis officiũ licēcia ipſa reſpiceret ꝓut in regu-
la cōtinetur: verũetiā prouinciales miniſtri hoc poſſint in capitulis ꝓui-
cialibus cũ diffinitoribus: qđ etiā hodie obſeruari dicit ⁊ in fratrũ priui-
legijs ꝯtineri. Quā qdē licētiā p̄fati miniſtri reuocare ſuſpēdere valeāt
⁊ actare: ſicut ⁊ qñ id eis videbitur expedire. ¶ Sed qm̄ i deſiderijs nr̄is
hoc geritur: vt ad dei gl'iam ſalus proficiat aiaꝝ: ac dictus ordo ꝑ quem
iugiter ad amorē diuinũ affectio xp̄iane religiōis accēditur merito ⁊ nu
mero augeatur: cōcedimus ⁊ p̄nti ſtatuto firmamus: licere nō ſolum ge
nerali ſed etiā ꝓuincialibus miniſtris ꝑſonas fugiētes a ſeculo in frēs re
cipere: q̄ ꝓuincialiũ miniſtroꝝ licētia ꝑ ipm̄ generalē ſicut expedire vide
rit poſſit actari. Vicarij vero ꝓuincialiũ miniſtroꝝ ex officio vicarie licē
tiā hāc ſibi nouerit interdictā niſi ꝑ miniſtros eoſdē qbus hoc poſſe cō-
mittere vicarijs ⁊ alijs licere decernim9: hoc ipſis vicarijs ſpecialiter co
mittatur. Caueāt tñ ipi ꝓuinciales ꝙ hoc nō indiſcrete nō paſſim: ſed ſic
cōſiderate cōmittāt: ſicq3 illos qbus hoc cōmitti cōtigerit fidelib9 cōſi-
lijs fulciant: ꝙ oia diſcrete ꝓcedāt. ¶ Ne indifferēter oēs admittantur
ad ordinē: ſed illi tantũ q ſuffragātib9 eis litteratura idoneitate vl' alijs
circũſtātijs: poſſint vtiles eſſe ordini: ſibiq3 ꝑ vite meritũ ⁊ alijs ꝓficere ꝑ
exemplũ. ¶ Inſup dubitātib9 frib9 p̄dicti ordinis an (ꝓ eo ꝙ i regula di
citur) vt decedēte generali miniſtro ⁊ a ꝓuicialib9 miniſtris ⁊ cuſtodib9
in capitulo pēthecoſtes fiat electio ſucceſſoris: oim cuſtodũ multitudinē
oporteat ad generale capitulũ cōuenire: an vt oia cũ maiori trāqllitate
tractēt ſuff.re poſſit vt aliq de ſingulis ꝓuicijs q vocē habeāt alioꝝ iter
ſint: taliter reſpōdem9. ſ. vt ſingulaꝝ ꝓuinciaꝝ cuſtodes vnũ ex ſe cōſti-
tuāt quē cũ ſuo ꝓuiciali miniſtro ꝑ ſeipis ad capitulũ dirigāt: voces ac
vices ſuas ꝯmittētes eidē: qđ ſ3 etiā cũ cōſtituerint ꝑ ſeipos ſtatutũ hmōi
duximus approbādũ: qđ idē p̄deceſſor grego. ix. i caſu hmōi dr̄ reſpon
diſſe. ¶ Deniq3 q2 cōtinet i regula ſupradicta ꝙ frēs nō igrediāt mona
ſteria monachaꝝ p̄ter illos qbus a ſede apl'ica cōceſſa fuerit licētia ſpe-
cialis: q̄q3 hoc de monaſterijs pauperum monialiũ incluſaꝝ frēs hacten9
intelligendũ eſſe crediderit: cũ eaꝝ ſedes p̄fata curā habeat ſpecialē: ⁊ in
tellect9 hmōi ꝑ cōſtitutionē quādam tp̄e date regule viuēte adhuc beato
frāciſco ꝑ ꝓuinciales miniſtros fuiſſe credat i generali capitulo declara
tus: ijdē frēs certificari nihilomin9 ſe poſtularũt: an hoc de oib9 genera
liter cũ regula nullũ excipiat: an de ſolis monaſterijs itelligi debeat mo-
nialiũ p̄dictaꝝ? Nos vtiq3 generalit id eſſe ꝓhibitũ de quarũlibet cenobi
is monialiũ reſpōdem9: ⁊ noie monaſterij volum9 clauſtrum domos ⁊

Articulus. vij. đ modo recipiēdi fratres ad ordinem.

Arti. viij. đ electiōe generalis miniſtri.

Arti. ix. đ igreſſu monaſteriorum mōialiũ.

officinas interiores intelligi: pro eo q̄ ad alia loca vbi hoīes ſeculares
cōueniūt: pꝰſit frēs illi cauſa p̄dicationis vel elemoſyne petēde accedere:
q̄bus id a ſupioribus ſuis pro ſua fuerit maturitate vel idoneitate con-
ceſſum: exceptis ſemp̄ p̄dictaꝝ monaſterijs incluſaꝝ: ad que nulli datur
accedēdi facultas ſine ſedis eiuſdē licētia ſpeciali: qd̄ etiā ipſe idē p̄deceſ-
ſor Gregorius. ix in eo caſu dicit̄ reſpondiſſe. ¶ Ceterū ſancte memorie
cōfeſſor xp̄i Frāciſcus mādaſſe dr̄ circa vltimū vite ſue: cuiꝰ mādatū ip-
ſius dr̄ teſtamētum: q̄ verba ipſius regule non gloſentur: ꝛ vt verbis vta
mur eiuſdē: q̄ ſic vl̄ ſic itelligi debeat nō dicat̄: adijciēs q̄ frēs nullo mo
do aliquas lr̄as ab ap̄lica ſede petāt: ꝛ alia q̄dā iterſerens. q̄ nō poſſent
ſine multa difficultate ſeruari: pp̄ter qd̄ frēs heſitātes an tenerēt̄ ad ob
ſuātiā teſtamēti p̄dicti: dubitationē hmōi p eūdē predeceſſorē Grego.
ix. petierūt de ipſoꝝ cōſciētijs amoueri. Qui ſicut aſſerit̄ attēdēs pericu
lum aiaꝝ ꝛ difficultates q̄s pp̄ter hoc poſſent incurrere: dubietatē d ip
ſoꝝ cordibꝰ amouēdo: dixit frēs ipos ad ipſius mādati obſuātiā nō te
neri: qd̄ ſine cōſenſu fratrū ꝛ maxime miniſtroꝝ quos vniuerſos tange
bat obligare nequit: nec ſucceſſorē ſuū quomodolibet obligauit: cū non
haberet iperiū par in parē. Nos aūt circa p̄ſitez articulū nihil duximus
innouandū. ¶ Adhec a nōnullis p̄deceſſoribus nr̄is romanis pontifici
bus circa declarationē ipſius regule ꝛ ipſaꝫ regulā ac eā contingētia di-
uerſas lr̄as intelleximꝰ emanaſſe. Sed nec p hoc mordaciū predictorū
cōtra regulā ipſaꝫ ꝛ frēs qeuit inſultus: nec p ipſas lr̄as ſtatui fratrū p̄
uideret̄ in multis: i q̄bus de nouo vel aliter neceſſario p̄uidēdū eſſe mul
toꝝ poſtea caſuū cōtingētiū experiētia indicauit. Nos itaq; ne litterarū
hmōi ꝛ p̄ſītis cōſtitutionis diuerſitas vel intellectus aduerſitas i p̄dicto
rū obſuatione fratrū animos pturbaret: ꝛ vt plenius clarius ꝛ certiꝰ eo-
ruꝫ ſtatui ꝛ obſuātie p̄dicte regule conſulat̄: in oībus ꝛ ſingulis illis ar-
ticulis quos cōſtitutio ipſa cōtinet: q̄tq̄ ipſi vel eoꝝ aliqui cōtineant̄ in
alijs lr̄is ap̄licis ſupradictis: hāc nr̄am cōſtitutionē declarationē ſeu or
dinationē tm̄ a frībus ipſis preciſe ac inuiolabiliter decernimꝰ ppetuis
tēporibꝰ obſuandā. ¶ Cū igit̄ ex predictis ꝛ alijs p nos cū multa matu
ritate diſcuſſis regula ip̄a licita. ſancta pfecta ꝛ obſeruabilis nec vlli pa
tens diſcrimini euidēter appareat: illā ꝛ oīa ſuprascripta p nos ſtatuta
ordinata. conceſſa. diſpoſita. decreta. declarata etiā ꝛ ſuppleta de ap̄lice
poteſtatis plenitudine apꝓbamꝰ. cōfirmamus. ꝛ volumꝰ exiſtere ppe-
tue firmitatis: in virtute obediētie diſtricte p̄cipientes: q̄ hec cōſtitutio
ſicut cetere cōſtitutiones vel decretales ep̄le legat̄ in ſcolis. ¶ Et q̄r ſub
colore liciti nōnulli cōtra frēs ipſos ꝛ regulā in legendo exponēdo atq;
gloſando poſſent virus ſuciniqtatꝫ effundere: ac cōſtitutionis intellectū
ipſum in diuerſas ꝛ aduerſas ſentētias p̄ducētes: ſuis adinuentioni-
bus deprauare: ꝛ opinionū diuerſitas ac diſtorſio intellectus multoꝝ pi
os animos poſſet inuoluere: ꝛ a religionis ingreſſu multoꝝ corda ſub-
trahere: taliū detrahentiū vitāda puerſitas cogit nos ipſis viā ad p̄di-
cta precludere: ꝛ certū p̄cedēdi modū hāc cōſtitutionē legētibꝰ prefinire
Itaq; ſub pena excōicatiōis ꝛ priuationis officij ac bñficij diſtricte p̄ci-

An teſtamētū bti frāciſci aliq̄tenus obligauit, arti. x.

De eiuſdē declarationis firmitate ꝛ auctoritate: atq; publicatiōe. arti. vltimus.

pimus: vt pn̄s conſtitutio cum ipſam legi contigerit ſicut prolata eſt: ſic fideliter exponatur ad litteram: concordantie, contrarietates ſeu diuerſe ⁊ aduerſe opiniones a lectorib⁹ ſeu expoſitorib⁹ nullaten⁹ inducāt. Super ipſa cōſtitutione gloſe nō fiant: niſi forſan p quas verbum vel verbi ſenſus ſeu conſtructio vel ipſa conſtitutio quaſi grāmaticaliter ad lrām vel intellegibilius exponatur: nec intellectus ipſius p legentē deprauet in aliquo: ſeu diſtorqueat ad aliud q̄ lr̄a ipſa ſonat. ¶ Et ne ſedez predictam contra detractores hmōi oporteat vlterius laborare: vniuerſis ac ſingulis cuiuſcūq̄ preeminētie, cōditionis aut ſtatus diſtricte p̄cipimus ne contra predictā regulā ⁊ ſtatū p̄dictoꝝ fratruz ſeu cōtra p̄miſſa p nos ſtatuta. ordinata. conceſſa. diſpoſita. decreta. ⁊ declarata. ſuppleta ⁊ approbata ⁊ etiam confirmata. dogmatizent. ſcribant. determinent. predicent. ſeu praue loquātur publice vel occulte. ¶ Sed ſiquid penes aliquez in his ambiguitatis emerſerit: hoc ad culmē p̄dicte ſedis apoſtolice deducatur: vt ex auctoritate apoſtolica ſua in hoc manifeſtet intentio: cui ſoli conceſſum eſt in his ſtatuta condere ⁊ condita declarare. ¶ Gloſantes vero inſcriptis conſtitutionem ipſam aliter q̄ eo modo quo dixim⁹: doctores inſuper ſiue lectores dum docent in publico ex certa ſcientia ⁊ de liberate intellectum conſtitutionis hmōi deprauantes: facientes quoq̄ cōmentum ſcripturas ſeu libellos: ac ex certa ſcientia ⁊ deliberate determinātes in ſcholis: ſeu predicātes cōtra predicta vel aliqua ſeu aliquod predictoꝝ: non obſtantibus aliquibus priuilegijs vel indulgentijs aut lr̄is apoſtolicis quibuſcūq̄ dignitatibus, perſonis, ordinibus, aut locis religioſis vel ſecularibus: generaliter vel ſingulariter ſub quacunq̄ forma vel expreſſione verboꝝ conceſſis: q̄ nolumus aliquib⁹ in premiſſis quomodolibet ſuffragari: excōicationis ſententie quā ex nūc in ipſos pferimus ſe nouerint ſubiacere: a qua p neminē niſi p romanū pontificez poſſint abſolui. ¶ Inſup tā iſtos cōtra quos p nos excōicationis eſt prolata ſententia: quā alios ſi qui fuerint circa premiſſa vel eoꝝ aliqd venientes ad noſtram ⁊ ſedis memorate volumus deduci noticiam: vt quos prouiſus modus equitatis non arcet: a vetitis compeſcat rigor apoſtolice vltionis. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginam noſtre declarationis, ordinationis, conceſſionis, diſpoſitionis, ſuppletionis, approbationis, confirmationis, ⁊ conſtitutionis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare preſumpſerit: indignationez omnipotentis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datuz ſcuriani decimonono kl's Septembris pontificatus noſtri anno ſecundo. QVIBVS QVIDEM. lr̄is apoſtolicis tam regule fratrū minorum prefate q̄ eiuſdem regule ſummoꝝ pontificū ſupra noiatoꝝ declarationū corā nobis vt premititur preſentatis: ⁊ per nos receptis: pro parte predicti reuerendi patris fratris Joannis del rio vicarij prouincialis fratrū minorum regularis obſeruantie ſupraſcripte prouincie ſancti Jacobi nobis expoſitū fuit: q dictus pater vicarius prouincialis ſeu alij eiuſdem religionis frēs aliquibus iuſtis ex cauſis in diuerſis ptibus ex dictis lr̄is aplicis ſe adiuuare intendūt:

⁊ qꝛ timet originales lr̃as apl̃icas ſupraſcriptas, aq̃, igne, incẽdio, robo, rapina, furto vł aliquo alio caſu fortuito ꝑdi ſeu amitti poſſe: ⁊ occaſione hmõi frẽs eiuſdẽ ordinis maxie regularis obſuãtie aliqđ detrimẽtũ pati: ⁊ idẽ p̄dicte religiõi nõ paruã iacturã euenire igiť ex ꝑte p̄dicti pr̃is noie reliquoꝝ eiuſdẽ ordinis religioſoꝝ fuit a nobiſ petitũ: lr̃as p̄dictas apl̃icas auctẽticari, exẽplari, auctorizari ⁊ trãſumptari ⁊ i publicã trãſũpti formã ꝑ nos reddigi mãdari: notarioq; publico īfraſcripto cõmitti q̃tenus ex eiſdẽ vnũ duo aut plura publicũ ⁊ publica trãſumptum ⁊ trãſumpta extrahi facere: cui ⁊ qb⁹ oibus nr̃aꝫ auctͣtẽ ⁊ decretũ iudiciale iterponi i iudicio ⁊ extra vbiq; valituris: ſuꝑ quo nr̃m officiũ ꝑ parte p̄dicti pr̃is ꝓuicialis iploratũ fuit. Nos vero attendẽdo petitionem hmõi iuri cõſonã ⁊ rationi: nr̃m citatiõis editũ generale cõtra oẽs ⁊ ſingulos ſua cõiter vel diuiſim itereſſe putantes valuis cathedralis eccl̃ie hmõi Salmantiñ ciuitatis affigendũ iuxta ſtilũ nr̃e curie ad certũ pemptoriũ terminũ cõpetentẽ decreuim⁹: ⁊ afigi fecim⁹ ad diẽ videlicet ⁊ locũ ⁊ horã iſraſcriptos: qb⁹ aduenientib⁹ deuot⁹ religioſus

noie p̄dicti pr̃is vicarij cõparuit corã nobis: oim citatoꝝ nõ cõparentiũ ⁊ rebelliũ cõtumacias accuſauit: ipoſq; cõtumaces reputari: ⁊ ad p̄miſſa ꝓ ꝑte p̄dicti pr̃is ꝓuicialis petita ꝑ nos ꝓcedi debita cũ iſtãtia poſtulauit: q̃ ꝓpter nos cõſiderãtes petitionẽ hmõi nobis factã eſſe iuri cõſonã ⁊ rationi: q͛q; iuſta petẽti nõ ẽ denegãd⁹ aſſenſus: oẽs ⁊ ſingulos nõ cõparẽtes reputãdo ꝓ vt erãt ⁊ fuerũt nõ imerito cõtumaces: lr̃as apl̃icas originales hmõi ſupra iſertas nr̃is i manib⁹ recepimus ⁊ aſſũpſim⁹: eaſq; vidim⁹, legim⁹, tenuim⁹, palpauim⁹ ⁊ diligẽť examinauim⁹: ⁊ qꝛ ſanas, itegras, nõ rotas, nõ viciatas, nõ cãcellatas neq; i aliqua earꝝ ꝑte ſuſpectas: ſꝫ oi ꝓrſ⁹ vicio ⁊ ſuſpictiõe carẽtes iuenim⁹: taleſq; eaſdẽ ꝓnũciauim⁹ tenoreq; p̄ñtiũ ꝓnũciam⁹: ideo notario publico iſraſcripto cõmiſim⁹ ⁊ mãdauim⁹ cõmittim⁹ q; ⁊ mãdam⁹ ꝑ p̄ñtes: q̃ten⁹ ex eiſdẽ vnũ duo aut plura publicũ ⁊ publica trãſũptũ ſeu trãſũpta extraheret ſeu extrahi faceret: cui ⁊ qb⁹ cũ originalib⁹ ꝑ ipm fideliť collacionato ⁊ collacionatis ac ſuo cõſueto ſigno ſignatis: nr̃aꝫ ex tũc ꝓut ex nũc ⁊ ecõuerſo auctͣtẽ ordinariã ⁊ iudiciale decretũ iterpoſuim⁹ ⁊ iterponim⁹ i iudicio ⁊ extra vbiq; valituris: ſedẽdo ad hoc ꝑ tribunali: de qbus oib⁹ ⁊ ſingulis ſupradictis ꝓ ꝑte p̄dicti pr̃is vicarij ꝓuicialis noie quo ſupra vnũ duo ⁊ plura publicũ ⁊ publica iſtrumẽtũ ⁊ iſtrumẽta i publica forma fieri ⁊ ſibi dari petitũ fuit. Acta fuerũt hec i ciuitate ſalmantiñ i palacio ep̄ali hora audiẽtie veſpoꝝ cãꝝ ꝯſueta: nobis inibi ꝑ tribunali ſedẽtibus. Anno a natiuitate dñi Milleſimo quingenteſimo

die vero   mẽſis   p̄ñtib⁹ ibidẽ diſcret; viris dñis

IN dei nomine amē

Uniuerſis ⁊ ſingulis tam pñtibus ꝗ̃ futuris pñtes litteras inſpecturis viſuris atqꝫ lecturis

Prouiſor officialis ⁊ vicarius generalis in eccleſia ciuitate ⁊ dioceſi Salamantina per reuerēdū in chriſto patrem ⁊ dñm dñz

Dei ⁊ apoſtolice ſedis gr̃a ep̃m ſalamantinuz Sereniſſime atqꝫ catholice dñe nr̃e regine h iſpaniarū conſiliariū: Salutē in dño ſempiternā. ⁊ p̃ſentibus fidē indubiā adhibere. Proceſſū in curia romana in fauorez fratrū minorum regularis obſeruantie pe reuerendū in xp̃o patrē dominū Antoniū de monte idem dei ⁊ apl̃ice ſedis gr̃a electū ciuitatis caſtelli: Dñi nr̄i pape necnō eius camerarij ac curie cauſaꝝ camere apl̄ice generalem auditorē ⁊ omniū litteraꝝ apoſtolicarū ac ſniaꝝ in romana curia p̃ſertim per ſūmos pontifices latarum iudicem vniuerſalem ⁊ executorē ſuper certas litteras apl̃icas fulminatū: necnon alias litteras etiam apoſtolicas quorūdam ſūmoꝝ pontificum ordini corūdez fratrum minoꝝ ac ipſis fratribus conceſſas ſigillis plūbeis ⁊ cereis reſpectiue munitas. Et tam dictum proceſſum ꝗ̃ dictas litteras apoſtolicas ſana ſiquidem omnia ⁊ integra: non vitiata: non cancellata: necqꝫ in aliqua eorum parte ſuſpecta. Sed omni prorſus vitio ⁊ ſuſpicione carentia nobis ex parte reuerendi patris fratris Joannis del Rio vicarij ꝓuincialis predictoꝝ fratrū minoꝝ regularis obſeruantie in prouincia ſancti Jacobi corā notario publico ⁊ teſtibus infra ſcriptis preſentata recepimꝰ: quoꝝ oīum tenores ſequūť. Et ſunt tales.

REuerendiſſimis ac reuerendis in xp̃o patribus ⁊ Dñis dñis dei ⁊ apoſtolice ſedis gratia p̃riarchis archiep̃is ep̃is coꝝqꝫ ⁊ cuiuſlibet ipſorum in ſp̃ualibus ⁊ tp̃alibus vicarijs ſeu officialibꝰ generalibus ac abbatibus quibuſcūqꝫ: necnon venerabilibus ⁊ circūſpectis viris dñis quarūcunqꝫ parrochialiū eccleſiaꝝ rectoribus ſeu loca tenentibꝰ eorūdem per vniuerſas mūdi partes ⁊ ꝓuincias conſtitutis ⁊ eoꝝ cuilibet inſolide oībuſqꝫ alijs ⁊ ſingulis quoꝝ intereſt: intererit: intereſſeqꝫ: ⁊ quem ſeu quos infraſcriptū tangit negōciū: ſeu tangere poterit quomodolibet in futurum: etiā cōiter vel diuiſim quibuſcūqꝫ noībus cenſeātur. ⁊ quacūqꝫ p̃fulgeāt dignitate ſeu auctoritate ANTONIUS De monte dei ⁊ apoſtolice ſedis gratia electus ciuitatis caſtelli dñi noſtri pape: necnō eius camerarij ac curie cauſarū camere apoſtolice generalis auditor: ⁊ omniū litterarū apoſtolicarū ac ſententiarū

in romana curia pſertim per ſūmos pontifices latarum iudex vniuerſalis ⁊ executor ad infra ſcripta vna cū alijs diuerſis noſtris in hac pte collegis cum illa clauſula quatenus per ſe vel alium ſeu alios ⁊c̄.a ſede apoſtolica ſpecialiter deputatus. Salutem in domino ⁊ noſtris huiuſmodi imo verius apoſtolicis firmiter obedire mandatis. Noueritis aliquas litteras apoſtolicas fratrum ordinis minoꝝ regularis obſeruātie ac alias fratrum ordinis glorioſiſſime ſemperq̧ virginis marie de monte carmeli eiſdem fratribus minoribus per pie memorie Sixtum quartum ⁊ alexandrum ſextum romanos pontifices in litteris vulgariter bulla aurea nuncupatis ⁊ in alijs infra inſertis reſpectiue cōmunicatas ſanas ſiquidem ⁊ integras non vitiatas: non cancellatas: neq̧ in aliqua earum parte ſuſpectas; ſed omni prorſus vitio ⁊ ſuſpitione carentes vt in eis prima facie apparebat: nobis per venerabilem ⁊ religioſum virum patrem dn̄m fratrem antoniū del Rincon predicti ordinis fratrum minoꝝ profeſſorem ſuo ⁊ aliorum fratrum minorum ac fratrum tertij ordinis eiuſdem ſancti Franciſci: necnon monialium ſancte clare ac eiuſdem tertij ordinis aliarumq̧ religioſarum virginum viduarum mantellatarum biguinarum pinzochearum ſororum cōmiſſarum ac oblatarum: necnon aliarum omnium vtriuſq̧ ſexus ⁊ cuiuſcunq̧ ſtatus perſonarum quibus eedē littere apoſtolice conceſſe cōmunicate ſeu extenſe ſunt noībus: coram notario publico ⁊ teſtibus infra ſcriptis fuiſſe pñtatas: quas nos cum ea qua decuit reuerentia recepimus. Quarūq̧ litterarum aplicarum predictarum tenores. De verbo ad verbum ſucceſſiue ſequūtur. Et ſunt tales.

Pius ſecūd⁹

Bulla piana ſeu eugeniana ſeparans obſeruantes a cōuētualib⁹.

1458

ano 1458

Pius epiſcopus ſeruus ſeruorum dei. Dilectis filijs generali ⁊ prouincialibus miniſtris ac vicarijs ceteriſq̧ fratribus ordinis beati frāciſci tam cōuentualib⁹ q̄ȝ de obſeruantia nuncupatis ſalutē ⁊ apoſtolicam benedictionem. Pro noſtra ad beatum franciſcum deuotione ⁊ pro ea beniuolentia ⁊ charitate qua veſtrum complectimur ordinem libenter ea facimus ⁊ concedimus que ipſius ordinis ⁊ veſtrā diuȝ ⁊ ſinguloꝝ pacē vnionē atq̧ concordiā quomodolibet concernere videāt. Sane felicis recordatiōis eugeni⁹ papa q̄rt⁹ predeceſſor noſter ad eandem vt videtur pacem vnionem ⁊ concordiam veſtri ordinis et veſtrā anhelans: litteras infra ſcripti tenoris conceſſit. EUGENIUS. Epiſcopus ſeruus ſeruorum dei: ad perpetuam rei memoriam Ut ſacra ordinis minorum religio cuius ȝeli ſinceritas ex ſuis laudabilib⁹ clarens opib⁹ ꝯmēdabile plurimū catholice fidei pſtare nō deſinit augmētū ab oī reddat q̄ntū pmiſerit altiſſim⁹ aduerſitate ſecura: infixiſ gerimus inſitum votis eſſ cere: vt ſubmoto quod officit ⁊ ſubrogato quod proficit nil maneat qđ fratres accepti forſan ſubtrahat ſalubritate propoſiti; aut vllate n⁹ robur ſacre religiōis infringat. Sane ſiqdē di

lectus filius Antonius de ruſconibus ſacre theologie pfeſſor ac ordi-
nis minoꝝ generalis miniſter nobis ſuadẽtibꝰ ẽt nõnullis ſacre theo
logie pfeſſoribus ⁊ probis ipſius religionis viris ſuaſionis veſtre pro
poſitum laudãtibus aſſentiẽtibuſq; ⁊ id ipſum conſulenti bus: duos in
ſtituit vicarios dilectos ſcilicet filios ioãnez de capiſtrano in ⁊ ſupꝛ om
nes in partibus ciſmontanis: ⁊ Joannem de mauberto in ⁊ ſuper om.
nes in partibus vltra montanis eiuſdẽ ordinis fratres de obſeruantia
nuncupatos profeſſores cum plenaria ſui officij poteſtate vtriq; ſigilla
tim conceſſa vt ſuis noſtris inſertis litteris euidenter apparet, Cuz igi
tur ex prefata inſtitutione ſtatus quietẽ fugata vagatiõis materia ſacro
ſtudio attentionẽ perſonarũ augmentũ ⁊ plurima bona vt certa experi
entia didicimus ipſis fratribꝰ de obſeruãtia nuncupatis: necnon chriſti
ane religiõni ex eorum exemplari vita acceſſiſſe intelligamus: ⁊ pluriō
ra dño concedente in futurũ euenire ſperentur ſi eadem inſtitutio futu-
ris tẽporibus perſeueret: nos qui ſingulorum preſertim regulari obſer
uantie deditorum quietem pariter ⁊ ſalutem intenſis deſiderijs affe-
ctamus: inherentes conſtitutiõibus ⁊ ſtatutis ſuper huiuſmodi diſpo-
ſitiõibus editi ſacri conſtancienſis concilij ⁊ felicis recordatiõis Mar
tini pape quinti predeceſſoris noſtri: motu proprio: nõ ad aliquã ſuper
hoc nobis oblate petitionis inſtantiã: ſed ex certa noſtra ſciencia aucto-
ritate apoſtolica de conſenſu ⁊ aſſenſu venerabilium fratrũ noſtroꝝ ſan
cte romane eccleſie cardinalium ſtatuimus ⁊ ordinamus vt deinceps
vicarius generalis ipſorum fratrũ de obſeruantia vltra montanꝰ circa
finem triennij ex quo ad officium vicariatus electus fuerit: poſſit ⁊ de-
beat conuocare vicarios ⁊ diſcretos vocem in congregatiõe habentes
deputatos: ⁊ circa quarũlibet vicariarũ ⁊ puinciarũ ſibi ſubiectarũ in lo
co per ipſum vicarium generalẽ deputando: ⁊ circa finẽ ipiꝰ triennij ca
pitulariter facere congregari: quorũ ſi qui infirmitate vel legitimo im
pedimento detenti intereſſe non poſſent: per nuncios ab eis deputatos
vel ſuppletis votis eorum iuxta eoꝝ conſuetudinẽ preſentia ſuppleat
qui ſic congregati facultatẽ habeant omnia ⁊ ſingula faciendi ordinã-
di atq; diſponendi: que de iure conſuetudine ⁊ ex priuilegijs poſſũt fra
tres eiuſdem ordinis in eoꝝ generali capitulo cõgregati ⁊ precipue eli
gendi ⁊ eligere ſint aſtricti vnũ religioſuz eiuſdem ordinis in eoꝝ ſumi
lem vicariũ generalem: cuius electionẽ ſi a maiori parte eligentiũ cele
bretur: quã primũ cõmode fieri poterit generali miniſtro totiꝰ ordinis
iuxta eorum cõſuetudinẽ faciãt preſentari. Ipſe vero generalis mini
ſter infra triduũ a preſentatiõe ſibi facta: pdictum electum cõfirmare te
neatur: concedendo ei ⁊ cõmittẽdo plenarie vices ſuas: dando ſcilicet
liberam ptãtem ⁊ auctoritatẽ ac oĩmodã facultatez ſuã ſuper oẽs ⁊ ſin
gulos fratres de obſeruantia nuncupatos, ⁊ ſi alio noĩe quippiã eoruz
noientur in ptibus vltramõtanis cõmorantes ⁊ cõmoraturos tam in
capitibus q̃ in mẽbris viſitandi publice ⁊ priuate: vocãdi: citandi: in-
quirendi: examinãdi: pcedendi: iudicandi: ãmouẽdi: terminãdi: decidẽ
di: ſignãdi approbãdi: reprobãdi: coartandi: detinendi: puniendi, carce

De electiõe vicarij generalis ⁊ de cõfirmatiõe ⁊ eiꝰ ptãte

randi: a carceribus liberandi: actus legitimos reſtituendi. fratres vica-
riarum ⁊ ꝓuinciarũ huiuſmodi collocandi ⁊ cõmutandi: expellendi: ⁊
reuocãdi. frẽs de ciſmõtanis partibus cum bona licentia venientes: re
cipiendi. apoſtatas oẽs ad ordinẽ redire volentes cũ pnia que eidẽ vi-
cario videbitur iniungenda reducendi ⁊ acceptandi: fratres conuentua
les dũmodo ſuis miniſtris nõ ſint rebelles ⁊ ab eis licentiã petierint
⁊ penitentiam non effugiant delictoꝝ veraciter cupientes ad meliorẽ
frugẽ ſe transferre ⁊ viuere regulariter recipiendi. officiales ⁊ prelatos
quoſlibet ſibi ſubiectos cum opus fuerit aut caſus exegerit: priuãdi: ab
ſoluendi: deponendi ⁊ reſtituẽdi vel alios loco eoꝝ de conſenſu tñ fra-
trum eorũdem locoꝝ in quibꝰ huiuſmodi officiales aut prelati exiſtũt
vel ſaltim maioris partis eorũdem. fratres: conuẽtus: domos: loca ⁊
heremitoria ꝑdicta preſentia pariter ⁊ futura eis ſubiecta informãdi et
reformandi abſq; ſocio vel ſine licencia de ciſmontanis partibꝰ venien
tes ſeu vltra montes delinquẽtes puniẽdi. Et quos nouerint habiles ⁊
idoneos etiã ad ſacros ordines vſq; ad ſacerdotiũ incluſiue ꝓmoueri
faciendi ad cõfeſſionis ⁊ predicationis officia ꝓmouẽdi: ⁊ promotos
cum eidẽ vicario videbitur priuãdi ⁊ ſuſpendẽdi: oẽs ⁊ ſingulos fratres
ſibi ſubiectos ab oibꝰ peccatis ſuis ⁊ penis ſpiritualibꝰ ⁊ tpalibꝰ: excõ
municatiõibus: ſuſpẽſionibꝰ: trãſgreſſionibꝰ regule ⁊ ſtatutoꝝ: caſibꝰ:
irregularitatibꝰ ⁊ cenſuris prefato generali miniſtro cõmiſſis vel reſer
uatis libere abſoluẽdi: liberãdi ⁊ diſpenſandi quotiẽs opus fuerit. Se
quoq; ab huiuſmodi abſolui: liberari ⁊ diſpẽſari faciẽdi etiam quotiẽs
ei videbitur oportere: ad oẽs ꝓuincias ⁊ vicarias ⁊ ad preſentiã ipſius
generalis ad romanã curiam accedẽdi ⁊ mittendi: fugiẽtes a ſeculo ac
quoſcunq; volẽtes deo in dicto ordine deſeruire tã pro laicis q̃ pro cle
ricis ad habitũ ⁊ profeſſionẽ recipiẽdi: gratie ſiue littere quecunq; a pre-
fato generali miniſtro eiſdem fratribꝰ conceſſe vel deſtinate vel in poſte
rum cõcedẽde vel deſtinãde: ſi tales eſſent ꝑ quas ab obſeruantia regu-
lari diſtraherẽtur fratres huiuſmodi: aut q̃ ſcandalũ in regimine eidẽ
vicario cõmiſſo parerent habeãtur pro infectis. Cõtradictores ⁊ rebel
les ꝑ cenſurã eccl'iaſticã ⁊ alia iuris ⁊ dicti ordinis remedia etiã p inuo
cationẽ brachij ſeclaris vel eccl'iaſtici ſi opus fuerit: compeſcẽdi. Cõgre
gationes in ꝓuincijs ⁊ vicarijs omnibꝰ eis ſubiectis ſiue ꝑ electione vi
carioꝝ ſiue ꝓ alijs vtilibꝰ negocijs ⁊ occurrentibꝰ oportunis faciendi
ſiue fieri faciẽdi. Et generaliter ſpecialiterq; oia alia ⁊ ſingula circa fra
tres: cõuentꝰ: domos: loca ⁊ heremitoria huiuſmodi faciẽdi: exercẽdi
⁊ diſponẽdi: ordinãdi: adminiſtrãdi ⁊ ſtatuẽdi q̃ ipe miniſter generalis
facere poſſet ſi pſonal'r intereſſet eaſdẽ inſup auctoritates ⁊ grãs: pote-
ſtates ⁊ facultates ꝑ ipm miniſtrũ generalẽ eidẽ vicario conceſſas vel
eaꝝ partẽ alijs fratribꝰ quos ad hec iudicauerit idoneos cõmittẽdi ⁊
cõcedẽdi: necnõ ꝑ ipos ꝑdicti vicarij cõmiſſarios cõmitti ⁊ ꝯcedi faciẽ
di. Mãdat p̃terea ipe gñalis miniſter (quod mãdatũ i cõmiſſione ꝑdi
cto vicario facta in ſcriptis ſemꝑ appareat:) oibꝰ ⁊ ſingulis fratribus
in ꝑfatis vltramõtanis partibꝰ cõmorãtibus ⁊ cõmoraturis ꝑlatis ac

ſubditis ad meritū obediētie ſalutaris in virtute ſp̄ūs ſcī: q̄ten⁹ omni
appellatione poſtpoſita: quā nullo modo facere liceat: in oībus ꝛ p oīa
firmiſſime pareāt ꝛ obediāt eidē vicario toto tp̄e ſui vicariat⁹ tanq̄ pſo
ne ipi⁹ miniſtri generalis: ꝛ nllo colore vel cauſa q̄ſitis poſſint ipi frēs
ſub pena excōmunicatiōis ꝛ carceris ac ꝑuationis officioꝝ ꝛ omnium
actuū legitimoꝝ late ſentētie ad ſubterfugiendā correptionē examinan
tis ꝛ reformātis ꝛ prefati vicarij ſeu vicarioꝝ illis ſubditoꝝ obediētiā
ad ꝯuent⁹ domos ꝛ heremitoria ſeu loca alia quecūq3 illi⁹ cure nō com
miſſe aufugere, neq3 ſi illā fugerint vel deinceps ſi aufugere cōtingeret:
miniſtri ꝛ cuſtodes: guardiani ſiue quicūq3 alij fratres eidē vicario p̄fa
to nō ſubditi cuiuſcūq3 cōditionis gradus dignitatis exiſterent ſub pe
na ꝑuationis officij excōmunicationiſq3 late ſentētie ꝛ ꝑuatiōis omniū
actuū legitimoꝝ ſtudeāt illos recipe aut forte receptos vel in poſterū
recipiendos retinere cōtra eiuſde3 vicarij velle vel vicarioꝝ illi ſubdito
rum. Et ſiqd aliud facultatis ꝛ auctoritatis in dictis lr̄is cōtinet q̄ꝝ te
norē volum⁹ haberi p ſufficiēter expreſſo ac ſi de eis de v̄bo ad v̄bum
facta eēt mētio ſpecialis q̄ cōmiſſio aſſumptione: ad dignitatē: ſuſpen
ſione depoſitione vel obitu ipi⁹ generalis cōmittētis nullaten⁹ expiret:
Sed firma auctoritate apoſtolica ad tēpus cōceſſa ꝛ ſtabilis pſeueret.
Quo triduo elapſo ꝛ electo nō confirmato: electus ipe non cōfirmatus
cū plenaria poteſtate hmōi atq3 ꝑceptis vſq3 ad ſucceſſoris electionem
habeatur ſedis ap̄lice auctoritate: infra qd temp⁹ p̄dict⁹ vicari⁹ nō va
leat ſuo renūciare officio ſine ſcitu vicarioꝝ omniū vicariarū ꝛ ꝓuincia
tū diſcretorūq3 aut maioris partis eorūdem poſſit; nihilominus p̄dict⁹
vicarius cōuocare oēs vicarios illi ſubiectos diſcretoſq3 infra tēp⁹ ſui
officij in loco p ipm deputādo quotiēs ſibi opus viſum fuerit. Et ſi tp̄e
electōis p̄fati vicarij vacaret gn̄alat⁹ officiū aut gn̄alis excōicat⁹ eēt vl
ſuſpēſus. electū ipm vicariū cū premiſſa ptāte ꝯfirmatū cēſeri ꝛ eē volu
mus ꝛ ordinam⁹. Interim v̄o dū fuerit cōfirmat⁹: is q p̄dicti vicariat⁹
officiū exercuit an̄ electionē exerceat officiu3 vicarij gn̄alis: ꝛ p̄miſſa q̄
circa cōuocationē: cōgregationē: ordinationē: diſpoſitionē: executionē:
electionē: p̄ſentationē ꝛ cōfirmationē ꝛ cōmiſſionis ſtabilitatē p prefa
tos dilectos filios generalē miniſtrū ꝛ eius p̄fatū vicarium ꝛ certos vt
premittitur fieri volum⁹: ita q inferiores miniſtros ꝛ coꝝ vicarios pro
uinciales huiuſmodi ꝛ qui adeſſe habēt eſſe ꝛ debere fieri in ſuis prouin
cijs ꝛ vicarijs ſingulis annis ſtatuimus ꝛ ordinamus: vicaria borne:
ꝓpter illius amplitudinē excepta. Si vero generalis vicarius infra ſui
officij tempus ex hac luce migrauerit ſeu alias ab officio motus fuerit:
vicarius in cuius prouincia mori vel amoueri contigerit nunciet q̄ ci
tius poterit alijs vicarijs vltra montanis: ꝛ de conſilio atq3 conſen
ſu duorum proximorum vicariorum terminet locū ꝛ tempus: niſi fuiſ
ſent per vicarium ante ipſius obitum vel amotionem deputata: ꝛ con
uocet qui fuerint euocandi pro ſucceſſoris vicarij electione celebranda.
Quo vacationis tempore auctoritate apoſtolice ſedis exerceat offi
cium vicariatus huiuſmodi: vicarius ipſe in cuius prouincia obijt vel

am:not⁹ fuit prelatus vicarius generalis cū plena poteſtate premiſſa. hoc idē itelligi voluim⁹ de vicarijs vicariaꝝ ſeu ꝓuinciaꝝ cuꝫ eos mori vel amoueri ↄtigerit: prouincias ſeu vicarias regi ⁊ gubernari per guardianum in cui⁹ guardianatu talia euenerūt: ſalua ſemꝑ ⁊ reſeruata predicti vicarij generalis vt premittit̄ poteſtate. generalis vero aut quiſꝗ miniſtroꝝ vel cuſtodū ſeu fratrū dicti ordinis predicto vicario generali ſeu ceteris vicarijs vel cuipiam fratri eiuſdē familie de obſeruātia nūcupate moleſtiā ſeu impedimentū aliquod inferre nō audeat nec preſumat ſub pena excōmunicationis late ſentētie priuationis officij omniūqꝫ actuū legittimorū: vt in predictis litteris cōtinetur: niſi ꝙ prefatus miniſter generalis per ſe duntaxat ꝑſonaliter viſitare ⁊ corrigere poſſit ⁊ valeat predictū vicariū generalē: fratrē ſeu fratres. conuentū. domū. locum ⁊ heremitoriū eiuſdē familie pie: benigne ⁊ charitatiue, ad meliorem frugē prouocādo. Et ſi quem ꝗꝫ quod abſit repererit criminoſum: ipſum vicariū de conſilio ⁊ aſſenſu maioris partis vicarioꝝ ꝓmiſſorum: ceteros vero de cōſilio ⁊ aſſenſu maioris ⁊ ſanioris partis fratrum domus heremitorij loci vel conuētus viſitatoꝝ in eodem loco ⁊ non extra corrigere valeat ⁊ punire penitentiare ⁊ emendare ſecundū quod delicti qualitas exegerit faciendū. De regimine vero ⁊ cura predictorū de obſeruantia nuncupatorū ſe aliter nō intromittat. Nulli ergo omnino hominū liceat hāc paginaꝫ nſorum ſtatuti. decreti. ordinationis ⁊ voluntatis infringere vel ei auſu temerario cōtraire. Si quis autem hoc attentare preſumpſerit: indignationē omnipotentis dei ac beatorū petri ⁊ pauli apl'orū eius ſe nouerit incurſurum. Datū rome apud ſanctū petrū anno incarnationis dñice milleſimo quadringenteſimo ꝗdrageſimo ſexto. Decimo kl'ns auguſti pōtificat⁹ nſi anno ſexto.

CUNCTE felicis itē recordationis Nicolaus papa quint⁹ predeceſſor noſter aliquot diſcordijs ⁊ cōtentionib⁹ inter vos exortis ⁊ diu agitatis: poſtꝗ̄ vtroſqꝫ tā ipſe ꝗ̄ per cōmiſſarios ſuos nōnullos cardinales alioſqꝫ prelatos ſepenumero ſicut accepimus diligēter audiuit, determinationi ⁊ ordinationi ſupradicte ſui ⁊ nſi predeceſſoris Eugenij acquieſcēs nihil omnino innouauit. Poſtea felicis recordationis calixtus papa tertius predeceſſor noſter, cū dicto nicolao quinto ſucceſſiſſet ⁊ cōtentiones varie inter vos cōuentuales ⁊ obſeruātes ſuſcitate eſſent tūc lrās ipſe etiā dedit infraſcripti tenoris. CALIXTUS epūs ſeruus ſeruoꝝ dei: ad perpetuā rei memoriā. Conditor orbis qui gregem dñicum de laqueo ſeruitutis eripuit: inter alia q̄ huius gregis opera afferūt fructuoſa: vices ſuas nobis licet immeritis in terris committere dignatus ē: vt circa quorūcūqꝫ religioſorū ordines preſertim eorum qui ſub vita laudabili ac obſeruātia regulareꝫ vitam ſibi eligūt tā peruigilē noſtre cōſiderationis intuitum dirigimus ꝑ quē religioſi ipſi ⁊ quicūqꝫ eorūdem ordinū ꝓfeſſores ſublatis quibuſuis turbationum materijs ne cōtagione ꝑ pētina occaſio heſitādi in eis ꝑ ampli⁹ cōualeſcat ſub votiua pacis ⁊ qetis māſuetudine ſedulo deuotiorē altiſſimo impēdere valeāt famulatū: ⁊ ijs q̄ ꝓpterea nſaꝝ litteraꝝ obtētu ꝑ

Calixtus. 3⁹.

pacis ⁊ q̄etis hm̄oı̄ augmēto ⁊ virtutū incremēto mltiplici ꝓuide acta
ſūt vt firma ⁊ illibata pſiſtāt: aplici muniminis adiciunus firmitatem.
Nos ſiquidē cupiētes dilectos filios vniuerſos ordinis fratrū minorū
ꝓfeſſores de obſeruātia nūcupatos neglecto calamitatis ⁊ deſolatōis
itinere ad tranq̄llū pacis ⁊ quietis augmētū reducere: lr̄as ꝯceſſimus
tenoris ſubſeq̄ntis. CALIXTUS epūs ſuus ſeruoꝝ dei: Ad ꝑ
petuā rei memoriā. Illi⁹ cuius in pace fact⁹ ē locus vices quāq̄ꝫ imme
riti gerētes i terris: circa ꝓfeſſores regulariū ordinū quorūlibꝫ vt ſemo
tis cōtentionū ⁊ diſcordiaꝝ vepꝛib⁹ in amenitate q̄etis ⁊ pacis illius
famulentur auctori nr̄e vigilātie ſtudiū ꝓpenſius adhibem⁹. Sed id nı̄
mirū i ſacra religione fratrū minoꝝ: q feruore charitatis igniti eoꝝ dul
ci eloquio fructū i agro militātis eccl'ie afferāt ſalutarē: eo ſtudioſius
agere ſatagim⁹: quo ipi veluti q̄dā ſalutaris eruditionis exēplaria ce-
teris fidelib⁹ eē debēt: q̄ꝝ diſcordie ſi diuti⁹ ꝑdurarēt: vergere poſſent
in eoꝝ ꝑnitiē ⁊ ꝑnitioſū exēplū ac ſcādalū plurimoꝝ. Sane cū olim nō
nulli romani pōtifices p̄deceſſores nr̄i circa q̄etē ⁊ trāq̄llū regimē dile-
ctoꝝ filioꝝ ꝓfeſſoꝝ eiuſdē ordinis pie ⁊ ſancte ac multifarie laboraſſēt
ordināntes aliq̄ circa regulā p beatū frāciſcū traditā ꝓut ipis expedire
videbat: tādē felicis recordatiōis eugeni⁹ papa q̄rt⁹ p̄deceſſor nr̄ q̄ſdā
tūc inter eos q de obſeruātia nūcupāt ⁊ alios frēs eiuſdē ordinis ꝓfeſ-
ſores vētētes differētias ſedare ⁊ amputare: ac eis in poſterū bn̄ viuēdi
normā tradidiſſe rat⁹ nōnulla circa regimē ⁊ gubernationē ⁊ alia eoſ-
dē frēs de obſeruātia nūcupatos ꝯtingētia ordinauit: ſtatuit ⁊ cōceſſit
ꝓut in diuerſis ipi⁹ lr̄is deſup cōfectis pleni⁹ ꝯtinet. Veꝝ vn̄ p̄fat⁹ p̄-
deceſſor pacē dediſſe credidit: emulo hūani generis ſupſeminante zizani
am: erupꝛūt ꝯtētiones ⁊ odia: ac diſſenſiōes ⁊ ſciſmata emerſerūt: q̄ i
eoꝝ exacerbata mentib⁹ vſq̄ꝫ ad nr̄a tēpora ꝓcati⁹ ꝑdurarūt. Ex quo
nos cupiētes illa (ne p̄fate religiōi diuti⁹ inueterata qd̄ abſit naufragiū
deſolatiōis pariāt infirmoꝝ) nr̄e ꝓuiſiōis auſpicijs ꝑpetuo terminari,
digeſta ſup his cū venerabilib⁹ nr̄is fratrib⁹ ſancte romane eccl'ie car-
dinalib⁹ deliberatiōe p̄habita: de ipoꝝ fratrū nr̄oꝝ cōſilio pariter ⁊ aſ
ſenſu ad laudē oipotētis dei ⁊ honorē btī frāciſci ad quē ſingularē de-
uotionē gerim⁹: necnō ꝑpetuā dicte religiōis q̄etē ⁊ pacē: nōnulla ſalu
bria ⁊ deo vt ſperam⁹ accepta ſtatuta ⁊ ordinatiōes edidim⁹ p eoſdē fra
tres ⁊ eoꝝ p̄latos ꝑpetuis futuris tpib⁹ auctore dn̄o inuiolabiliter obſer
uāda. Auctate igit̄ aplica ⁊ ex certa ſcia tenore p̄ntiū ſtatuim⁹ ⁊ ordia
m⁹ q̄ oēs ⁊ ſingl'i frēs dicti ordis p̄ntes ⁊ futuri q̄cūq̄ꝫ noīe vocēt ⁊ cē
ſeāt: ipiq̄ꝫ miniſtri cuſtodes ⁊ vicarij ⁊ alij q̄cūq̄ꝫ: generali miniſtro dicti
ordinis ꝓ tpe exiſtēti iuxta ꝯtinētiā p̄fate regule obedire teneāt: necnō
q̄ oēs ⁊ ſinguli cuſtodes vl' vicarij fratrū p̄dictoꝝ de obſuātia nūcupa
toꝝ q̄rūcūq̄ꝫ ꝓuinciaꝝ eoꝝq̄ꝫ diſcreti ad capl'm generale iuxta morē di
cti ordinis teneāt accedere in quo poſtq̄ꝫ vicari⁹ vicarioꝝ vel cuſtodū eo
rū officio vicariat⁹ hm̄oı̄ ceſſerit vt eſt moris ijdem cuſtodes aut vicarij
⁊ diſcreti p̄ſidēte dilecto filio generali miniſtro ꝓ tpe exiſtente aut aliq̄
ab eo deputato ſi ibidē intereſſe noluerit: q aſſūptis duob⁹ ſcrutatorib⁹

ex numero vocalium aliorum vota ſcrutentur vt moris eſt: ⁊ tres ex eiſ
dem fratribus de obſeruantia nuncupatis nominent: ⁊ prefatus ge-
neralis miniſter vnum ex dictis tribus ſic nominatis in vicarium cu-
ſtodum vel vicariorum eorundem fratrum de obſeruantia nuncupa-
torum inſtituat: ⁊ is quem ex prefatis tribus generalis prefatus inſti-
tuerit vel confirmauerit hmōi inſtitutioni vel ꝯfirmationi cōſentire tene
atur, nec poſſit ſine rōnabili cauſa vel iuſto impedimēto renūciare. ⁊ ſi
forte aliqua cōtrouerſia circa noīationē inſtitutionē vel cōfirmationem
hmōi oriretur: noiet in eodē caplo vnus alꝰ ab eiſdē fratribus ꝺ obſer
uātia dictis: qui preſit ⁊ faciat ea q̄ incūbūt quouſqꝫ controuerſia hmōi
ſopiatur queādmodū de miniſtris obſeruat. Prefatꝰ vͦo inſtitutꝰ poſt
q̄ꝫ acceptauerit: generalis p̄fatus cōmittat illi plenarie vices ſuas: ⁊ ni
hilominꝰ eandē auctoritatē ⁊ ptātem in frēs de obſeruātia nūcupates
habeat quā dictus generalis habet. In qua quidē electiōe noiatiōe ſeu
cōfirmatiōe celebranda ſi vocales deficerēt ad noiationē p̄dictoꝝ triū:
ſupleātur ex p̄dictis fratribus de obſeruantia nuncupatis. Ordinantes
etiam ꝙ cuſtodes ⁊ vicarij p̄dicti de obſeruātia nominati in eodē gene
rali capitulo ad electionē miniſtri generalis vocē actiuā tantū habeāt
ſicqꝫ dño largiēte ꝓ trāquillo ipſius famulatu ordinamꝰ ⁊ ꝓuidemus, q
ſcdm deum talem eligere ſtudeāt: quem ad pacē ⁊ vnitatē dicti ordinis
cōſeruādā fore crediderint aptiorē. Et inſup qui miniſtri ꝓuinciales per
ſeipſos vel eis legitima cauſa impeditis ab ipſis deputati electioni vica
riorum ſeu cuſtodū prouincialium eorum qui de obſeruantia nuncupā
tur intereſſe poſſint: qui vna cum duobus ſcrutatoribus ex numero vo-
calium ab eis eligendis aliorum vota ſcrutētur ⁊ qui a maiori parte fue-
rit noiatus ⁊ electus: vicarius ſeu cuſtos per eoſdem prouinciales mini
ſtros in ſingulis prouincijs confirmetur. ⁊ nihilominus ſic pro tali ha-
beatur. Et ſi aliqua diſceptatio vel controuerſia suboriretur interī vnꝰ
eligatur ab eiſdem in ipſo capitulo qui preſit ⁊ alia faciat que incūbunt
queādmodū de miniſtris obſeruatur ⁊ de alijs ſe nullatenus intromit-
tat. Guardiani vͦo in cōgregatiōibus inſtituti: legant in tabula ꝓuincia
lium capitulorum. ſimiliter aūt predicatores ⁊ cōfeſſores in congrega-
tionibus prouincialibus nuper electi: in eiſdem prouincialibus capitu
lis confirmentur. Ordinamus preterea ꝙ prefatus generalis miniſter
per ſeipm dūtaxat prefatum vicarium vel cuſtodem vicariorum de ob-
ſeruantia nuncupatorum viſitare. Et ſi eius demerita id exegerint; pu-
nire ac pro notorio ⁊ pro quo ad depoſitionem legitime procedendum
eſſet crimine: ab eodem officio deponere poſſit ⁊ valeat. de conſilio ta-
men ⁊ conſenſu ſaltem quinqꝫ vel ſex ex vicarijs vel cuſtodibus antedi-
ctis: ꝙ ſi forte contigerit aliquem ex fratribus de obſeruantia nomina-
tis huiuſmodi prefato generali miniſtro pro crimine deferri vel accuſa
ri: tunc ⁊ eo caſu generalis predictus per ſeipſum aut eiuſdem prouin-
cie in quo accuſatus reſideat: ſeu etiam vicarium vicariorum vel cuſto
dum ſeu quemuis alium fratrem de obſeruantia in eadē prouincia cō
tinue reſidentem viſitare aut conuictum ſeu confeſſū in aliquo loco fra

trūm de obſeruantia huiuſmodi vbi conuictus ſeu confeſſus fuerit aūt
in quo deliquerit corrigere ⁊ punire. ⁊ idem obſeruetur quo ad omnem
locum fratrum de obſeruantia predictorū. Ceterum volumus ꝙ nul-
lus fratrum de obſeruantia huiuſmodi de loco ſuo ammoueaẗ. Sed
in eo potius ad famulandum altiſſimo quieta mente foueatur: pro-
ut in conſtitutione felicis recordationis Martini pape quinti prede-
ceſſoris noſtri plenius dicitur contineri: quodq; nullus fratrum conuen
tualium nuncupatorum abſq; licencia dicti generalis ſeu prouincia-
lium miniſtrorum ſaltem petita ad loca fratrum de obſeruantia ⁊ econ
uerſo nullus eorum qui de obſeruantia nuncupantur: etiam legitima
cauſa ſubſiſtentem: ad loca ſeu conuentus aliorum fratrum conuen-
tualium predictorum ſine ſpeciali eorumdem vicarij cuſtodum ſeu pro
uincialium vicariorum petita ⁊ obtenta licencia: excepto euidenti ſue
ſalutis periculo: poſſint accedere: prout in conſtitutione prefati Marti-
ni pape dicitur contineri: ſub pena priuationis officiorum que obti-
nent ⁊ inhabilitatis ad quoſcumq; actus legitimos exercendos. Et vt
eiſdem fratribus de obſeruantia delinquendi ⁊ vagandi tollatur occa-
ſio: volumus ꝙ ſiquis prelatorum aut fratrum tam conuentualium
ꝗ̄ de obſeruantia nuncupatorum aliquem fratrem fugitiuum recepe-
rit ab officio cui preeſt ſuſpenſus ⁊ ad actus legitimos exercendos in-
habilis fiat eo ipſo. Addijcientes ꝙ ipſe fugitiuus a ſuo prelato vbi-
cunq; repeti ac pro crimine leuitate aut alia ſue fuge cauſa corrigi ⁊ pu
niri poſſit. Qui ſi poſtq̄ correctus ⁊ punitus fuerit recedere voluerit: pe-
tere debeat licenciam prout ſuperius enarratur. nec de cetero a quouis
fratrum de obſeruantia repeti poſſit. niſi forte conſtiterit eum ad frugē
melioris vite redire voluiſſe. Siquis autem prelatorum aut fratrum
predictorum ſuper reſtitutione fugitiuorum huiuſmodi requiſitus il-
lam facere noluerit: ſuſpenſionis ⁊ inhabilitatis predicte ſententiam
incidat eo ipſo. Quos fugitiuos dictus generalis miniſter libris et
alijs rebus ſuo vſui conceſſis etiam propter hoc priuari debeat. Vo-
lentes inſuper ꝙ generalis miniſter ⁊ vicarius vicariorum vel cuſto-
dum predictorum attente caueant ꝙ nulli fratrum conuentualium vel
de obſeruantia nuncupatorum diſcurrendi vel vagandi per prouin-
cias licenciam concedat abſq; rationabili cauſa et euidenti neceſſita-
te: ſuper quo eorum conſcientias oneramus: etiam ſub aliquarum
indulgentiarum ſpecie vel pretextu. Quod ſi littere conceſſionum hu
iuſmodi alias ꝗ̄ pro cauſa et neceſſitate ſimilibus reperirentur: ille nul
lius ſint roboris vel momenti. Ac etiam pro euitandis ſcandalis pre-
fatus generalis miniſter abſolutionem eorum qui votum caſtita-
tis tranſgreſſi ſunt et in poſterum tranſgredientur ſi ad eum pro ab-
ſolutione acceſſerint: per ſe ipſum impendere poſſit: et nihilominus
pro eodem delicto vel crimine eos ad vicarios vel cuſtodes prouin-
ciales duntaxat eoſdem remittere teneatur ⁊ debeat: qui illam per ſe
exerceāt: nec ea cōmittere poſſint niſi guardianꝰ locorū delinq̄ntiū eorū
dem: qui pro modo culpe iniungant ſatiſfactionē ⁊ penitentiam ſaluta

re vt omnibus qualitatibus ⁊ circunſtantijs diligēter penſatis: melius
deo animas lucrifacere poſſint. Vicarij vel cuſtodes prouinciales fra-
tres de obſeruantia predictos in eorum prouincijs conſtitutos de loco
ad locū transferre poſſint prout viderint expedire. Et ſi cui forte fratruꝫ
eroūdem conceſſum foret ne de aliquo loco remoueri poſſet: tunc vicari
us ipſe cām ob quā remotionē facere vellet indicare debeat concedenti
Ceterum ſi vicarium vicarioꝝ vel cuſtodum citra ⁊ vltramōtanoꝝ in-
fra tēpus ſui officij in expleti a reb⁹ humanis decedere contigerit: vicari
us vel cuſtos ꝓuincialis in cuius ꝓuincia deceſſerit: gerat loco eius cō
miſſariatus officium vſqꝫ ad capitulū generale, vel illius ſucceſſoris ele
ctionē: ſicut de miniſtro obſeruatur. Vicarius aūt vicarioꝝ vel cuſto-
dum officiū ſuum gerat vſqꝫ ad capitulū generale: in quo eidē officio li
bere cedere teneatur: ⁊ ex tunc alterius vicarij hmōdi ꝓuiſio fiat prout
uperius dictū eſt: ⁊ ſic ſucceſſiue obſeruet̄: nec ipe cedens pro ipſa vice
noīari vel iſtitui aut prefici poſſit ſeu valeat quoq̄modo. Et qm̄ vt etiā
accepim⁹ ꝓpter queſtas q̄ nōnūq̄ a vagātib⁹ fratribus vbiqꝫ fiunt q̄
plurima ſcādala in eodē ordine ſepenumero oriūtur: oibus ⁊ ſingulis
tā cōuentualibus q̄ de obſeruātia fratribus p̄dictis ſub excōicationis
pena diſtrictius inhibemus: ne ipi de obſeruātia ſub noie cōuentualiū
ire: ne ve cōuentuales ſub noie aut pretextu de obſeruātia fratrū aut lo
coꝝ queſtuare quoquomodo preſumāt. Mandātes coꝝ ſupioribus vt
eos qui cōtra inhibitionē noſtrā hmōi fecerint: carceribus vſqꝫ ad cōdi
gnā pniaꝫ mācipēt ⁊ obſuēt: q q̄ſtuātes nihilomin⁹ ad oēs act⁹ legiti
mos inhabiles ꝓpterea cenſeātur ac eipo etiā excōicationis ſniam in
curriſſe declarari: ⁊ ꝓ excōicatis publice nūciari poſſint: a qua quidem
ſnia cōuētuales a generali miniſtro: De obſeruācia vero frēs p̄dicti a
vicarioꝝ vicario dūtaxat ⁊ nō ab alijs: p̄terq̄ in mortis articulo ꝯſtitu
ti: poſſint abſolui, q etiā ab ipoꝝ p̄latis reb⁹ q̄ſitis hmōi ꝓtin⁹ priuent̄
Statuim⁹ etiā ⁊ ordinam⁹ q᷒ oēs ⁊ ſinguli frēs tā ꝯuētuales q̄ de ob
ſeruātia nūcupati: ad ciuitates terras ſiue caſtra in qb⁹ ꝯuēt⁹ dicti ordi
nis fuerint ꝓ tpe accedētes: teneāt̄ ⁊ debeāt ſaltē ſpoſt vnā diē natura-
lē ſe (cōuētuales videlꝫ cōuētualiū. Et de obſeruātia frēs p̄dicti: eorū
dē de obſuātia) locoꝝ p̄latꝫ p̄ntare: i q̄ qdē ciuitate vel t̄ra ſi vn⁹ dūta
xat ꝯuēt⁹ fuerit: ad ipi⁹ vnius p̄latū debeāt ſe cōferre illius mandatis
humiliter parituri. nos tamen ipſis ſub excōis ac ſimilis inhabilitatis
pena mandamus a qua ſi incurrerint: poſſint p eorū ſuperiores abſol
ui: ne in eiſdem ciuitatib⁹ ſeu terris ſine prelatoꝝ ſuorum licēcia diuti⁹
pmanere preſumāt. Quod ſi ſecus egerint: prelati predicti eos capere
punire. ac rebus ad coꝝ vſū cōceſſis ⁊ preſertim apud eos repertis li-
bere priuare valeant: niſi a ſuperioribus eorū aliud habuerint in man-
datis. ¶ Poſtremo cum vicaria auſtri per plures ꝓuincias iuxta morē
dicti ordinis extendatur: ne a quo miniſtro prouinciali vicarius vel cu
ſtos prouincie confirmari debeat heſitari poſſit: volumus vt ille ꝓuin
cialis miniſter congregationi fratrū de obſeruātia predictoꝝ in eadē
ꝓuincia vel vicaria intereſſe ⁊ vicarium huiuſmodi vel cuſtodē confir-

mare poſſit ⁊ debeat: in cuiꝰ ꝓuincia congregatio ipſa fuerit celebrata.
Quo circa p̄fatis gnāli miniſtro ⁊ alijs miniſtris: cuſtodibꝰ vel vicarijs
qbuſcūqꝫ p̄dictis ceteriſqꝫ fratribꝰ ⁊ pſonis dicti ordis pn̄tibꝰ ⁊ futurꝫ
in virtute ſancte obediētie ad quā ex voto tenētur ac ꝑ ſpē ſalutis eter-
ne diſtricte p̄cipiēdo mādamꝰ: qtenꝰ circa obedientiā: electiones: noīa
tiones: inſtitutiones ⁊ ꝯfirmatiōes ⁊ alia ſupius expreſſa ordinatiōes:
ſtatuta: mādata ⁊ inhibitiones nr̄a hmōi ſtudeāt inuiolabiliter obſerua
re. premium exinde ab eo qui auctor eſt cōcordie ⁊ pacis vberrimū rece
pturi regularibus inſtitutis dicti ordinis nihilominꝰ quo ad reliqua in
ſuo robore permanētibus. Non obſtātibus cōſtitutionibus ⁊ ordina-
tionibus apoſtolicis ac eugenij p̄fati ⁊ alioꝝ q̄rūcūqꝫ predeceſſoꝝ nr̄o
rum romanoꝝ pontificū ordinationibꝰ: ſtatutis: priuilegijs et litteris
quorūcunqꝫ tenoꝝ exiſtant: q̄ ſi ⁊ in quantū preſentibus obuiēt haberi
volumꝰ ꝓ infectis: necnō ſtatutis ⁊ cōſuetudinibꝰ ordinis ⁊ ꝓuinciaꝝ
p̄dictoꝝ iuramēto: cōfirmatione apl̄ica vel quauis firmitate alia robo-
ratis: ceteriſqꝫ cōtrarijs qbuſcūqꝫ. Volumꝰ aūt q̄ trāſſumpto p̄ntium
litteraꝝ manu publica ac dilecti filij nr̄i dn̄ici tituli ſcē crucis in hierl̄m
preſbyteri cardinalis maioris penitētiarij nr̄i ac dicti ordinis ꝓtecto-
ris ſigillo munito: plena fides adhibeat in omnibꝰ ⁊ ꝑ oīa: ac ſi origi-
nales ipē littere exhibite eſſent vel oſtēſe. Nos enī ex nūc irritū decer-
nimꝰ ⁊ inane: ſi ſecus ſuꝑ his aquoqꝫ q̄uis auctoritate ſciēter vel igno
rāter contigerit attētari. Nulli ergo oīno hominū liceat hāc paginā
nr̄oꝝ ſtatuti: ordinationis: ꝓuiſionis: inhibitionis: mādati p̄cepti: con-
ſtitutionis ac volūtatis infringere: vel ei auſu temerario ꝯtraire. Siqs
autem hoc attētare p̄ſumpſerit: indignationē omnipotētis dei ac bea
torum petri ⁊ pauli apoſtoloꝝ eius ſe nouerit incurſurum. Datum ro-
me apud ſanctū petrum Anno incarnationis dn̄ice milleſimo quadrin
genteſimo quinquageſimo quinto quarto nonas februarij pōtificatus
noſtri Anno primo. NOS IGITUR Ut huiuſmodi noſtre pre
inſerte littere omniaqꝫ ⁊ ſingula in eis cōtenta que pro ſalubri ordinis
⁊ profeſſorum eorūdem regimine feliciter dirigendo peracta ſunt: ro-
boris obtineant firmitatem: ne de eorum viribus a quoqꝫ in poſterum
heſitaretur: ſed perpetuo ⁊ inuiolabiliter obſeruētur litteras ⁊ in eis
contenta omnia ⁊ ſingula huiuſmodi ac ſecuta ⁊ ſecutura ex eis cū om
nibus ⁊ ſingulis capitulis ac in illis contētis clauſulis penaꝝ adiectio
nibus ſentētiaꝝ fulminationibꝰ ⁊ irritātibus decretis prout ſupraſcri
ptis ꝓhibent: auctoritate apl̄ica ⁊ ex certa ſciētia approbamus ⁊ con-
firmamus: ac preſentis ſcripti patrocinio cōmunimꝰ supplētes oēs ⁊
ſingulos defectꝰ quantūcunqꝫ ſubſtātiales ſiqui forſan interuenerint in
eiſdē. Et nihilominus ne aliqui formidine ꝑpetue infelicitatis miſerri-
me ipſi excecati: ſuarum mentium diſturbia inquirētes conceptis per
eos ſiniſtris euentibus: litteras pretextas oīa ⁊ ſingula contēta in il-
lis ac ſecuta ⁊ ſecutura ex eis huiuſmodi etiā ꝓ aliqua ipaꝝ parte que-
ritent quoquomodo moderari auctoritate ⁊ ſcientia ſimilibꝰ omnia ⁊
ſingula priuilegia cōceſſiones ⁊ indulta q̄cunqꝫ cū inde ſecutis ⁊ ſecu-

turis per nos aut ſedeꝫ apoſtolicã ad quãcunqꝫ perſonarũ aut quorum
uis pfeſſorum eiuſdem ordinis ⁊ puinciarum quarũlibet inſtantia ſiue
ſupplicatione etiam motu pprio ex certa ſcientia hactenus conceſſa ⁊
in antea concedẽda etiam ſi perſone ipſe regali ducali militari aut qua
uis eccleſiaſtica vel mundana pfulgeãt dignitate cum quibuſuis dero-
gatoriarũ derogatorijs clauſulis etiã de pinſertis ⁊ pſentib⁹ nrĩs lrĩs
ſiue earũ totali effectu expreſſam mentionẽ facĩetibus etiã ſi indultis ⁊
cõceſſionibus huiuſmodi caueatur expreſſe ꝙ illis niſi de coꝝ totis te-
noribus. De verbo ad verbũ ſpecialis ⁊ ſpecifica ac indiuidua mentio
pñtibus fieret derogari nõ poſſit: ſi ⁊ inquãtũ per ea preteritis ⁊ pñtib⁹
noſtris litteris aliquod piudiciũ quoquomodo generetur dũmodo pri
uilegia conceſſiones ⁊ indulta ipa noſtrũ laudabile ppoſitũ qd nup cir
ca ſanctã cruciatã per nos cõtra ſpurciſſimos macomete ſecte cultores
nephãdiſſimos xpi nois inimicos initam firmiter oſtẽdimus cõcernãt
eis oĩbus ⁊ ſingulis ſpecialiter ⁊ expreſſe derogamus et derogatũ eſſe
volum⁹ eaqꝫ ipa cõceſſa ⁊ cõcedenda priuilegia ⁊ indulta ſi que in ſup
plicationũ aut bullarũ aplicaruꝫ ſiue noſtre camere apoſtolice regiſtris
⁊ alias vbilibet regiſtrata reperiãt abinde auctoritate ⁊ ſcientia predi-
ctis caſſamus irritamus ac de medio tollimus eaqꝫ cum inde ſecutis ⁊
ſecuturis pro infectis haberi volum⁹ etiã pinde ac ſi quoad hoc vt ſu-
pradictis noſtris litteris quoqmodo obuiet a nobis vel dicta ſede nul
latenus emanaſſent. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc pagi-
nam noſtre approbationis: confirmationis commonitiõis: ſuppletiõis
derogationis: caſſationis: irritationis ⁊ volũtatis infringere vel ei au-
ſu temerario contraire. Siquis autẽ hoc attemptare preſumpſerit: in-
dignationẽ omnipotentis dei ⁊ beatorum petri ⁊ pauli apoſtoloꝝ eius
ſe nouerit incurſurum. Datum rome apud ſanctũ petrum Anno incar-
nationis dñice milleſimo quadringẽteſimo quinquageſimo ſexto octa
uo kl's Maij pontificat⁹ noſtri anno ſecũdo. QUE QUIDEM
littere Calixto ipſo anteceſſore noſtro qui eas conceſſit viuente minime
obſeruate fuerunt. Imo bis: primo in capitulo mediolanenſi. Secundo
i caplo romano vbi preſens generalis fuit elect⁹ contra eãdẽ tenorẽ
proceſſum extitit quo ad voces actiuas obſeruãtibus conceſſas ipo an-
teceſſore noſtro tacente ac ſuas litteras non defendẽte. vnde nobis pau
lo poſt veſtrum in alma vrbe capitulum celebratum ad ſummi pontifi-
catus apicem aſſumptis vtraqꝫ pars veſtrum a nobis cum inſtantia ⁊
humilitate conuentuales vt libertas ⁊ vnitas ordinis ſeruetur contra
que duo vt dicebãt bulle predicte faciebant. obſeruantes vero vt ſciant
ſub qua forma viuant cum bulle Eugenij in aliquibus per bullas ca-
lixti modificate ⁊ alterate eſſent. Bulle vero Calixti non haberent ob-
ſeruantiam poſtularunt adeo vt huiuſmodi ſupplicationibus ⁊ petiti
onibus pro noſtro paſtoralis officij debito duxerimus opportune pro
viribus prouidendum. Ea igitur re aliquando cum nõnullis venerabi
libus nrĩs ſancte romane eccleſie cardinalibus cõmunicata venerabili
Beſſarioni fratri noſtro epiſcopo tuſculanẽſi necnon ordinis ipſi⁹ prote

ctori Et dilectis filijs nr̄is guillermo tituli ſancti martini in mōtibꝰ ro-
thomagēſi: ac alano tituli ſancte praxedis auinionēſi: necnō nicolao ti-
tuli ſancti petri ad vincula preſbyteris cardinalibꝰ. Et venerabilibꝰ fra
tribus nr̄is angelo fratino ⁊ ioāni barchinonēſi epīs cōmiſimus ⁊ de-
dimus in mandatis vt partibꝰ diligēter auditis ac vtriſq; rationibus
iuribus ⁊ allegationibꝰ intellectis: nobis referre curarēt. a quibꝰ omni
bus relatione aliquādo nobis attentiſſime audientibꝰ facta ⁊ partibus
deinde vocatis a nobis p̄ſentibuſq; cōmiſſarijs ante dictis diligenter
auditis ⁊ examinatis: vidimꝰ atq; intelligimus res ipſas veſtri ordinis
eius fore conditionis ⁊ nature. vt neq; breui tempore neq; leui faciliq;
tractatu ſatis dirigi ⁊ componi valeāt. Et magnis nuper omniūq; ma
ximis occupationibꝰ detineri cepimus. q̄ noſtrā ⁊ nr̄oꝝ omniū operā
expoſcūt: ita vt cū omnibꝰ chriſtiani orbis imꝑatore: regibus: prelatis:
principibus ⁊ ppl̄is conueniēdi: vt rem chriſtianam a turcoꝝ alioꝝūq;
barbaroꝝ inuaſionibꝰ periclitantem adiuuāte exercituū dn̄o ꝓtegamꝰ.
Quare veſtrā vtriuſq; partis deuotionē in dn̄o exhortamur: vt veſtre
religionis decus ⁊ fundamētum humilitatē amplectentes: ſaluatoris
noſtri exemplo qui ſeipm̄ exinaniuit pro nobis mutuā ſeruātes chari
tatem. alteri alteros ſupportetis ac obſequio in vera humilitate preue
niatis. Et nihilominus nos de venerabiliū fratrum nr̄oꝝ ſancte roma
ne eccleſie cardinaliū conſilio ⁊ aſſenſu ante dictoꝝ ⁊ epiſcopoꝝ volu-
mus: decernimus: declaramꝰ: precipimꝰ ⁊ mandamꝰ ſub penis in litte
ris felicis recordationis Eugenij quarti p̄deceſſoris nr̄i contētis: quas
contrauenientes ipſo facto incurrāt: vobis vtriuſq; partis fratres ordi-
nis beati franciſci ⁊ a vobis quomodolibet dependētibꝰ: oīa inter vos
viciſſim facere ⁊ ſeruare quo ad oēs clauſulas earūdem q̄ in predictis
Eugenij quarti predeceſſoris noſtri litteris cōtinētur: quouſq; per nos
dante dn̄o aut per ſedē ap̄licam vocatis vtriſq; qui ſunt vocandi: vni
uerſali totiꝰ ordinis bono aliter ꝓuidebitur. Ad pacem vero ⁊ quietē
inter vos interea conſeruandā: volumꝰ ⁊ inhibemus ſub excommunica
tionis late ſentētie pena quā contrauenientes ipō facto incurrāt: ne pars
vna alterius loca conuentꝰ vel monialiū monaſteria quouis q̄ſito colo
re inuadere ⁊ capere audeat vel aliter ꝑturbare: nec eos q huc uſq; ex ob
ſeruātibus ad conuentuales vel ecōuerſo diſceſſerūt: aliquo modo mo
leſtare vel inquietare. Inſuper quia ꝓuincia auſtrie in pluribꝰ prouin-
cijs diffuſa eſt: ab illo miniſtro declaramꝰ vicariū illius ꝓuincie confir-
mandum: in cuiꝰ ꝓuincia congregationē prouincialē p eūdem vicariū
contigerit celebrari: non obſtātibus p̄dicti predeceſſoris nr̄i calixti aut
alijs ap̄licis litteris forſan quomodolibet emanatis quibuſcūq;: quas
tenore preſentiū ſuſpendimꝰ ⁊ quouſq; aliter ꝓuideatur ꝓ nullis habe-
ri volumus ⁊ mandamꝰ ceteriſq; in contrariū facientibꝰ quibuſcunq;.
Ut aūt preſentiū litteraꝝ noticia facilius haberi poſſit: quaꝝ originale
difficile foret ad ſingula loca deferre: decernimꝰ ꝙ ipſaꝝ trāſumptis
manu publici notarij ſubſcriptis ⁊ ſigillo cauſarū camere ap̄lice audi-
toris aut dicti ordinis ꝓtectoris ſeu alicuiꝰ archiepiſcopalis vel epiſco

palis curie munitis: tanq̄ preſciptis nr̄is litteris ſi originaliter exhibe-
rētur littere: plena fides adhibeatur: ⁊ perinde ſtetur ac ſi originales lit
tere exhibite forēt vel oſtēſe. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc
paginā nroꝝ exhortationis precepti declarationis: ſuſpēſionis volun-
tatis mādati ⁊ cōſtitutionis infringere: vel ei auſu temerario cōtraire.
Siquis aūt hoc attentare preſumpſerit: indignationē omnipotētis dei
⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apl̄oꝝ eius ſe nouerit incurſurum. Datū rome
apud ſanctum petrū Anno incarnationis dn̄ice Milleſimo quadringē
teſſimo qnq̄geſimo octauo, qnto id⁹ octobris pōtificat⁹ nr̄i anno pmo.

Sixt⁹ qrt⁹ de ptāte fratrum regularis obſeruātie ſuper fratres ⁊ moniales tertie regule.

Sixtus epūs ſeruus ſeruorum

dei. Dilectis filijs zaneto de vtino generali ⁊ vniuerſis
puīcialib⁹ miniſtris ordinis fratrū minoꝝ p vniuerſuz or
bem cōſtitutis Salutē ⁊ aplīcam benedictionē. Roma
ni pōtificis prouidētia circūſpecta perſonas ſub religionis habitu di-
uinis vacātes beneplacitis ſtudio pie vite benigno fauore pſequitur: ⁊
q̄ pro ipſaꝝ pſonarum ſtatus augmento prouide facta ſunt vt illibata
perſiſtant: apoſtolico cōſueuit munimine roborare. Dudū ſiquidē per
felicis recordationis Innocentiū papā quartū predeceſſorē noſtrum:
accepto ꝙ miniſtri ⁊ fratres tertij ordinis ſancti franciſci d penitētia in
italia ⁊ regno ſicilie conſtituti cupiebāt ad illa deuotiōis augmēta pro
cedere p que felicitatis eterne premiū eis poſſet felicius puenire: idem
predeceſſor eoꝝ miniſtroꝝ ⁊ fratrū ſupplicationib⁹ inclinat⁹. vniuerſis
miniſtris prouincialib⁹ veſtri ordinis fratrū minorū per italiā ⁊ regnū
prefatuz cōſtitutis: ſuis litteris mādauit: vt opportunis temporib⁹ per
eos aut dicti eoꝝ ordinis fratres ad hoc idoneos: miniſtros ⁊ fratres
dicti ordinis tertij in italia ⁊ regno predicto conſiſtentes pro tēpore viſi
tarent: ⁊ eos regularibus diſciplinis inſtruerent corrigerentq̄ ⁊ refor-
marent ibidem tam in capite q̄ in mēbris que correctionis ⁊ reforma-
tionis officio cognoſcerent indigere prout in eiſdem litteris plenius cō
tinetur. Cum aūt ſicut exhibitā nobis nuper pro parte veſtra petitio cō
tinebat vos cupiatis predictas ⁊ quaſcūq̄ alias apoſtolice ſedis lr̄as
vobis aliquā ſuperioritatē: ptātem ⁊ auctoritatē in eoſdem miniſtros
⁊ fratres tertij ordinis de pnīa nuncupatos quomodolibet concedētes
⁊ in illis contenta pro eoꝝ ſubſiſtētia firmiori noſtre approbatiōis mu
nimine roborari: ⁊ ad miniſtros ac fratres dicti ordinis extra italiā con
ſiſtentes extendi: pro parte veſtra nobis fuit humiliter ſupplicatum vt
predictas lr̄as innocentij predeceſſoris prefati necnon omnia ⁊ ſingu-
la alia pu̇ilegia vobis in ipſos miniſtros ac fratres dicti tertij ordinis
ptātem ⁊ auctoritatē aliquam quomodolibet cōcedētes approbare ro
burq̄ perpetue firmitatis obtinere debere decernere ac alias vobis ⁊
eorūdem fratruz tertij ordinis pſperioris ac felicioris regimini oppor
tune prouidere de benignitate apoſtolica dignaremur. Nos igitur hu-
iuſmodi ſupplicatiōib⁹ inclinati: p̄dictas ⁊ quaſcunq̄ lr̄as alias hmōi
per quas vobis aliqua ſuperioritas preeminētia ⁊ auctoritas in eiuſ-

dem tertij ordinis fratres ⁊ ſorores tribuitur: apłica auctoritate pñtiuʒ
tenore approbamus ⁊ robur ꝑpetue firmitatis obtinere debere decerni
mus. ⁊ ad vos miniſtros generalē ⁊ ꝓuinciales ac vicarios fratrū dicti
ordinis veſtri de obſeruātia nūcupatoꝝ: necnon miniſtros fratres dicti
tertij ordinis etiam extra italiā ⁊ regnū ſicilie huiuſmodi per vniuerſuʒ
orbem conſiſtentes: eadem auctoritate extēdimꝰ: necnō vobis ⁊ ſucceſ
ſoribus veſtris pro tꝑe exiſtētibus: generali ac ꝓuincialibus miniſtris ⁊
vicarijs p̄noiatis de obſeruātia dicti ordinis fratrū minoꝝ ac eoſdē mi
niſtros fratres ⁊ ſorores tertij ordinis vbilibet infra ꝓuincias vobis ⁊
eiſdem ſucceſſoribus veſtris generali ⁊ ꝓuincialibꝰ miniſtris ⁊ vicarijs
cōmiſſas cōſiſtentes: charitatiue in capite ⁊ mēbris viſitandi ⁊ iuxta re
gularia inſtituta dicti ordinis inſtruendi: reformatiōe ⁊ correctiōe indi-
gentia etiam per ablationē mātelli ⁊ habitꝰ tertij ordinis ſi id qualitas
exceſſus exegerit: corrigēdi ⁊ reformādi. volēteſq; ad ipm tertiū ordinē
⁊ illiꝰ viuēdi modū aggregari: recipiēdi ⁊ hitū ſiue mātellū iuxta morē
dicti ordinis eis exhibēdi: ac ipis miniſtris fratribus ⁊ ſororibꝰ tertij or
dinis: viſitatorē ſiue cōfeſſorē dicti ordinis fratrū minoꝝ conuentualiuʒ
vel de obſeruātia nūcupatoꝝ: ꝓut eis plus placuerit ad id moribus vi
te ſanctimonia ⁊ etate idoneū: qui etiā illis oīa eccleſiaſtica ſacramēta
miniſtrare habeat ꝓ tꝑe in veſtris prouincialibus capłis vel cōgrega-
tiōibus dictoꝝ fratrū de obſeruātia nūcupatoꝝ vel extra ꝓut opportu-
nū videbitur: aſſignādi eadē auctoritate licentiā concedimus ⁊ etiaʒ fa
facultatē. Diſtrictius inhibētes locoꝝ ordinarijs ⁊ alijs quibuſcūq; ꝑ-
ſonis cuiuſuis ſtatus gradus vel cōditionis exiſtant: ⁊ quacūq; auctori
tate fungantur: ne pretextu quarumlibet lr̄arum ⁊ facultatum eiſdem
forſan cōceſſarū ⁊ pro tꝑe ꝯcedendarū: de premiſſis q̄ ad vos expectāt
ſe quomodolibet impedire preſumāt: ac decernētes ex nunc irritū ⁊ ina
ne ſi ſecus ſuper his per quoſcunq; quauis auctoritate ſcienter vel igno
ranter contigerit attentari. Non obſtātibus quibuſcūq; alijs forſan cir
ca premiſſa eis per ſedem apoſtolicam conceſſis facultatibꝰ ac conſtitu
tionibus ⁊ ordinationibus apoſtolicis ante dictoꝝ ordinum; iuramen-
to confirmatione apoſtolica vel quauis alia firmitate roboratis ſtatutis
⁊ conſuetudinibus priuilegijs ⁊ lr̄is apoſtolicis generalibus vel ſpecia
libus quorūcunq; tenorum exiſtant per que preſentibus nō exp̄ſſa vł to
taliter non inſerta veſtre facultatis explicatio huiuſmodi impediri va-
leat quomodolibet vel differri. ⁊ de q̄bus quorūcunq; tenoribus de ver
bo ad verbum pn̄tibus habenda eſſet mentio ſpecialis: quibus omni-
bus quo ad premiſſa illa hic pro expreſſis habitis etiam ſi in eis illa vi
delicet quibus per huiuſmodi generales clauſulas non intelligeret̃ de-
rogatum vel alie clauſule derogatorie. continerentur quo ad premiſſa
ſpecialiter ⁊ expreſſe derogamus ceteriſq; contrarijs quibuſcūq;. Nul
li ergo omnino hominū liceat hanc paginam noſtre approbationis cō
ſtitutionis extenſionis voluntatis conceſſionis inhibitionis decreti ⁊ de
rogationis infringere: vel ei auſu temerario contrarie. Siquis autē hoc
attentare preſumpſerit: indignationem omnipotētis dei ⁊ beatoruʒ pe

tri ⁊ pauli apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datū rome apud ſanctum pe. rum anno incarnationis dñice: Millesimo quadringenteſimo ſeptuageſimo primo decimo octauo kl's Januarij. pontificatus noſtri anno primo.

Paul⁹ ſecundus de concordia inter cōuētuales ⁊ d̄ obſeruantia frēs

Paul⁹ epiſcopus ſeruus ſeruorum dei. Ad perpetuam rei memoriam. Cum ſacer ordo fratrum minorum in agro militantis eccleſie tanꝙ rutilans in amictu ſponſe carbunculus aut cādida margarita prefulgeat: indignum ⁊ eius ſanctimonie contrarium reputam⁹ illuʒ diſſenſionē ſentibus implicari: vnde ne inſeſtine diſcordie que per verſutū humani generis hoſtem interdicti ordines ꝓfeſſores iam dudū diſſeminari ceperunt diutius inualeſcant: ad officium noſtrum pertinet eas eradicare: ⁊ vt ipſi inter ſe mutua charitate coniuncti expectatū fructum afferant etiam exemplo proficiant: partes noſtre ſollicitudinis adhibere. Sane licet olim tam felicis recordationis Nicolaus quintus ⁊ Calixtus. iij. ac Pius ſecundus quam nōnulli alij romani pontifices ꝑdeceſſores noſtri ad āputandas aliquas diſſenſiones inter fratres ipos qui conuentuales ⁊ qui de obſeruātia nuncupantur vertentes diligēter intenderint: ⁊ varia eoruʒ ſtatuta ⁊ ordinatiōes litteras ediderint. Noſ ꝗ ipſorum predeceſſorum veſtigia imitati: eiſdem fratribus de obſeruātia nuncupatis ne loca conuentualium aut monaſteria monialium eorū cure ſubiecta recipere: neꝗ vt illa a cura ipſorum conuentualium auferātur tentare: aut etiam priuatis perſonis perſuadere preſumant ſub excōmunicationis late ſententie pena prohibuimus prout in noſtris ⁊ eorum predeceſſorum litteris plenius continetur. Tamen propter ipſius ordinis longe lateꝗ diffuſi magnitudinem aliqua adhuc diſcordiaruʒ ſemina ſuperfuerunt: nos ea de dilectorum filiorum franciſci de ſaona generalis miniſtri dicti ordinis: ⁊ marci de bononia ipſius generalis in ciſmontanis partibus ſuper fratres de obſeruantia generalis vicarij: necnon generalis procuratoris fratrum conuentualium ac cōmiſſarioꝝ de obſeruantia predictorum tam citra ꝗ vltramōtanoꝝ in romana curia deputatorum ⁊ ſufficienter prout nobis plane conſtat mandata habentium expreſſo conſenſu: per moderationem lrarum predictarum et aliarum prouiſionum adiectionem amputanda auferendaꝗ duximus. Cum itaꝗ in predictis noſtris litteris: in fratres de obſeruantia prefatos: ſi quoquomodo de alicuius domus conuentus ſeu monaſterij oblatione perſuaderent: excōmunicationis feratur ſentencia eoipſo cuius abſolutio dumtaxat ſedi apoſtolice reſeruatur: et propterea vt predicti vicarij ⁊ cōmiſſarij coram nobis expoſuerunt facilis ad multos ſimplices eadem ſentencia illaqueandos ⁊ pro obtinenda abſolutione ad romanam curiam vagandi via pararetur: nos cupientes eorundem fratꝝ de obſeruantia metum tollere: eoſꝗ nihilominus ne domus conuentualium ⁊ ab eorum cura monaſteria predicta ſubtrahant eadem pena viā precludere. Et viciſſim ne conuentuales ad eorum perturbationem pro

ſiliant prouidere:necnon predictas noſtras litteras que incipiunt. Su-
perne diſpoſitionis. Non obſtantibus quibuſuis in eis adiectis dero-
gatoriarum derogatorijs alijſꝗ fortioribus clauſulis quas ⁊ ipſarum
litterarum tenores etiam de verbo ad verbum ⁊ pro earum derogatio
ne forſan requiri videretur preſentibus non enarrentur haberi volum⁹
pro expreſſis:harum ſerie ⁊ certa ſcientia moderantes: ⁊ ſi quid vltra
ſit vel contrarium reuocantes:auctoritate apoſtolica ⁊ ſcientia ſimili te
nore preſentium tam conuentualibus ꝙ̄ de obſeruantia ⁊ nōnullis alijs
qui generali dumtaxat ſeu etiā ꝓuincialibus miniſtris ſubſunt ⁊ de ob
ſeruantia nuncupantur dicti ordinis fratribus tam citra ꝙ̄ vltramon-
tanis ſub excōmunicationis late ſententie pena diſtrictius inhibemus
ne proprio motu induſtria ⁊ malicia videlicet fratres conuentuales ob
ſeruantium ⁊ econuerſo illi de obſeruantia per ſe vel alium ſeu alios
quouis queſito colore vel ingenio de cetero conuentualium fratrum pre
dictorum aliquam domum.locum conuentum :ſeu monaſterium mo-
nialium de nouo recipere inuadere vel perturbare :aut de illa vel illo ſe
quomodolibet intromittere. Conuentuales autem ⁊ alij fratres de ob-
ſeruantia generali dumtaxat ſeu etiam prouincialibus miniſtris ſubdi-
ti eorumꝗ prelati:ne aliquos fratres de obſeruantia ſub vicarijs viue-
re ſolitos tranſfugas ſeu ad eos fugientes niſi oſtenderint litteras licen
tie a prelato ſuo per eos obtentas in quibus contineatur nomen con-
uentus a quo receſſerint ⁊ illius ad quem remiſſi ſunt etiam ſub pretex-
tu cuiuſcunꝗ licentie ſuper hoc ipſis fratribus conuentualibus ⁊ alijs
de obſeruantia dictis vicarijs non ſubditis eorumꝗ prelatis ab apo-
ſtolica ſede conceſſe:quam quo ad hoc penitus reuocamus : acceptare
quoquomodo preſumant. Sed illos ad prelatos ſuos iuxta litterarum
dicti pij pape predeceſſoris noſtri ſuper hoc editarum quas per oīa vo
lum⁹ obſeruari cōtinentiā remittere teneātur: ⁊ vice verſa ꝓhibem⁹ ne
frēs de obſeruātia nūcupati p̄dicti:ſcandaloſos ⁊ criminoſos frēs con
uētuales ⁊ diſciplinā ordinis ſubterfugiētes recipere :ſed illos ſimilit̄
ad p̄latos ſuos remittere debeāt: ſeruata tñ pie memorie eugenij pape
q̄rti ⁊ pij p̄dicti p̄deceſſoꝝ nr̄oꝝ lr̄aꝝ quo ad hoc editaꝝ forma. Alioqn
nos ex nūc ꝓut extunc in ꝯtrafaciētes ⁊ inhibitionū oīum nr̄arū p̄dicta
rū trāſgreſſores tā ꝯuētuales ꝙ̄ de obſeruātia ⁊ alios fratres p̄dictos
eiſꝗ in p̄miſſis oībus dātes auxiliū ꝯſiliū vel fauorē publice vel occulte
directe vel indirecte cuiuſcūꝗ ſtatus gradus vl' dignitatis fuerint in or
dine:excōicationis ſniam harū ſerie ꝓmulgamus. a qua non poſſint ni
ſi a romano pontifice preter ꝙ̄ in mortis articulo conſtituti abſolutōis
beneficium obtinere. Si vero illi fratres qui de obſeruantia nuncupan-
tur ⁊ ſolum generali ſubſint inhibitioni predicte contrauenerint: vltra
premiſſas penas etiam per miniſtros prouinciales eorumꝗ vicarios
miniſtro extra illam prouinciam exiſtente: ad omnem ipſorum fra-
trum de obſeruantia inquiſitionem:non obſtantibus ipſis per ſedem
apoſtolicam : vel alia conceſſa exemptione arceri . ⁊ ad ſatiſfactio-
nem in premiſſis compelli poſſint ⁊ debeant remedijs opportunis

¶Preterea cum intelleximus nõnullos dicti ordinis fratres ſub obediẽ
tia quam vouerunt viuere ſubterfugiẽtes: varijs pretẽſis coloribus etiã
mediantibus lr̃is apl̃icis ſibi procuraſſe conuentus ⁊ loca in quibus ſi
ne obedientia ſuorum ſuperiorum degerent. Nos attendentes id eſſe re
gulari dicti ordinis diſcipline contrarium: auctoritate ⁊ ſcientia ſupra-
dictis earũdem tenore preſentium omnes ⁊ ſingulos per eoſdem fra-
tres taliter receptos conuentus ſeu domos: aut generali immediate
aut prouincialibus miniſtris ſeu vicarij s de obſeruantia dicti ordinis
ſubeſſe debere decernimus ⁊ mandamus. ita ꝙ infra quindecim die-
rum ſpatiũ habita preſentium noticia: illi fratres qui ea receperint vel
qui in eis habitant: eligere ⁊ manifeſte ſub publico teſtimonio dicere te
neantur vtrum generali vel ꝓuincialibus miniſtris: an vero vicarijs de
obſeruãtia ſubeſſe maluerint: ſtatuẽtes ꝙ in poſterũ nullus talis frater
aliquẽ locũ ſeu domũ etiam quarũcunqꝫ lr̃ax aplicarum obtẽtu recipe
valeat: niſi de licẽcia generalis ſeu prouincialis miniſtrorũ vel vicarij
obſeruantie illius prouincie in qua locus ſeu domus ip̃a conſiſtet: niſi
his lr̃is fuerit ſpecialiter derogatũ. Quẽ ſi receperit: ſi ip̃e maluerit ſub
eſſe vicarijs de obſeruãtia nũcupatis: ip̃is prelibatis vicarijs alioquin
ipſis generali vel prouincialibꝰ miniſtris ſubeſſe debẽt vt ſuperius eſt
expreſſum. Et ſi forte recuſauerint ita ſubeſſe: nos ꝑ eos taliter recepta
loca ex nũc prout ex tũc eccl'iaſtico ſubijcimus interdicto. Ceterũ vt ſe
raphicus iſte ordo dilatetur: auctoritate ⁊ ſciẽtia predictis ſtatuimus
⁊ ordinamꝰ: ꝙ eiſdem fratribus de obſeruantia eorũqꝫ vicarijs ꝑpetuo
liceat (habita tamen ſup hoc ab eadem ſede licẽcia) in quacũqꝫ ciuita
te caſtro ſeu alio loco: etiã ſi in illa vel illo: alia vel alie cõuẽtualiũ fratrũ
domus exiſtãt: nouas domus edificare. vel ſi edificate a principibꝰ: do
minis: cõmunitatibꝰ aut alijs eis largiẽtur: dũmodo nõ ſubijciãtur cõ-
uentualibꝰ aut immediate generali miniſtro dicti ordinis: accipere et
inhabitare. Inhibẽtes miniſtro ⁊ fratribꝰ cõuentualibꝰ ac alijs eis ſeu
dũtaxat generali ſubditis ſupradictis: ſub eadẽ excõis pena quã in cõ
trafaciẽtes ex nũc prout ex tunc ferimꝰ in his ſcriptis ⁊ a qua non poſ-
ſint niſi per eũdem romanũ pontificẽ preterqꝫ in mortis articulo abſol
ui: ne proprio motu vel induſtria per ſe vel aliũ ſiue alios quouis q̃ſito
colore vel ingenio ſuper receptione talium domorum per eos iuxta hu
iuſmodi noſtram licenciam accipiendarum contra preſentium tenorẽ
impedire aut eis moleſtiam aliquam inferre preſumãt. Et ſimiliter ſub
eadem pena prohibemus fratribus de obſeruantia predictis: ne eoſdẽ
fratres conuẽtuales aut alios generali vel prouincialibꝰ miniſtris ſub-
ditos quominus in eiſdem ciuitatibus atqꝫ locis etiam noua loca con-
ſtruere: ⁊ cõſtructa (dũmodo vicarijs nõ ſubſint) ſi eis vt prefertur do-
nentur vel concedãtur accipere ⁊ retinere poſſint: impedire audeant. Et
nihilominꝰ volumus et tenore prenſentium ordinamꝰ ꝙ ſi quoquomo
do (quod abſit) cõuentuales vel de obſeruãtia aut alij fratres predicti
inhibitionibus noſtris huiuſmodi contrauenerint, aut alias contra te-
norem preſentium attentauerint: ex tunc de obſeruantia ad generalem

vel prouinciales miniſtros. ⁊ econuerſo cõuentuales ⁊ alij fratres predicti ad vicarios memoratos pro obſeruatione preſentium in rebelliũ correctione recurrere poſſint. Qui quidem miniſtri ⁊ vicarij tranſgreſſores ipſos teneantur ⁊ debeant auctoritate noſtra per cenſuram eccleſiaſticam ⁊ opportuna remedia vſq; ad ſatiſfactionem debitam coercere alijs penis predictis in ſuo robore nihilominus permanentibus decernentes irritũ ⁊ inane ſi ſecus ſuper premiſſis vel eorũ aliquo per quoſcunq; quauis auctoritate ſcienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obſtãtibus premiſſis ac conſtitutionibus ⁊ ordinationibus apoſtolicis necnon ſtatutis ⁊ conſuetudinib⁹ dicti ordinis iuramento: cõfirmatione apoſtolica vel quauis firmitate alia roboratis ceteriſq; cõtrarijs quibuſcũq;: per hoc autem priuilegijs ⁊ litteris generali ⁊ conuentualibus ſiue vicarijs ⁊ fratribus de obſeruãtia predictis per eugeniũ ⁊ pium prefatos ⁊ alios romanos põtifices predeceſſores noſtros cõceſſis: non intẽdimus alias in aliquo derogare niſi in quantũ ſupradictis contrairent. ¶ Poſtremo quia difficile foret preſentes lr̃as ad ſingulas prouincias originaliter deſtinari: volumus ⁊ dicta auctoritate decernimus: ꝙ tranſſumptis earũ manu notarij publici ⁊ curie cauſarum camere apoſtolice aut alicuius archiepiſcopalis ⁊ epiſcopalis ſigillo munitis: ea prorſus in iudicio ⁊ extra vbicũq; ⁊ exhibite vel oſtenſe fuerint fides adhibeatur: ac ſi ipſe originales littere forent exhibite vel oſtẽſe. ¶ Nulli ergo omnino hominũ liceat hanc paginã noſtre moderationis: inhibitionis: reuocationis: prohibitionis: promulgationis: cõſtitutionis: mandati: ſubiectionis: ſtatuti: ordinationis: intentionis: volũtatis ⁊ decreti infringere vel ei auſu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare preſumpſerit: indignationẽ omnipotẽtis dei ⁊ beatorum petri ⁊ pauli apoſtoloꝝ eius ſe nouerit incurſurum. Datũ rome apud ſanctum marcum Anno incarnationis dñice milleſimo quadringẽteſimo ſexageſimo ſexto: pridie kl̃s marcij ¶ Põtificat⁹ nr̃i Anno tertio.

NIcolaus epiſcopus ſeruus ſeruorum dei Uniuerſis chriſti fidelib⁹ ad quos littere iſte peruenerint Salutem ⁊ apoſtolicã benedictionem. Litteras felicis recordationis gregorij pape noni predeceſſoris nr̃i non abolitas: non cancellatas: nõ viciatas vera bulla bullatas inſpeximus diligẽter: quarum tenorem de verbo ad verbũ ex certa ſciẽtia preſentibus fecimus annotari: decernẽtes ac ſtatuẽtes vt idẽ tenor eãdem vim eũdem vigorẽ ac idem robur per oĩa obtineat ſic inſert⁹: q̃ ipſe litttere bulla ipſa munite noſcũtur etiã ſi dicte lr̃e nunq; in poſterũ apparerẽt: ⁊ eadẽ ſibi fides in iudicio ⁊ extra iudiciũ adhibeat̃ oĩno: q̃ p̃dictis originalib⁹ lr̃is p̃berek: p̃dict⁹ vero tenor earũdẽ lr̃aꝝ talis eſt.

Nicolaus tertius cõfirmãs teſtimonium gregorij noni ſup ſtigmatibus ſancti frãciſci.

GREGORIUS epũs ſeruus ſeruoꝝ dei; Uniuerſis chriſti fidelibus ad quos lr̃e iſte peruenerint Salutẽ ⁊ apoſtolicã benedictionẽ. Cõfeſſor dñi glorioſus beatus franciſcus qualis vite meritis p̃ceſſerit ad patriam ꝑpetue claritatis: explicare lr̃is arbitramur fore ſuperfluũ: cũ

id fere venienerit ad fidelium noticiam ſingulorum. Verūtamen gran de ac ſingulare miraculum quo ipſum ſanctorum ſplēdor ⁊ gloria Do minus ieſus chriſtus mirabiliter decorauit: vniuerſitati veſtre tenore ꝑ ſentium non indigne duximus exprimendum videlicet ꝙ idem ſanctus cum adhuc ſpatiū preſentis vite percurreret: ⁊ poſtq̄ȝ illud feliciter cō ſumauit: manibus ac latere ac pedibus ſpecie ſtigmatum diuinitꝰ exti tit inſignitus. Quo ad noſtram ⁊ fratrum noſtrorum deducto noticiam ⁊ cum ceteris eiuſdem miraculis per teſtes fide digniſſimos ꝓbato: ſo lēniter ex ipſo ſpecialem cauſam habuimus ꝙ confeſſorem eundem de dictorum fratrum ⁊ omnium prelatorum conſilio qui tunc apud ſedem apoſtolicam exiſtebant: ſanctorum cathalogo duximus aſcribendum. Igitur cum ab vniuerſis fidelibus credi firmiter cupiamus, deuotionē veſtram rogamus ⁊ exhortamur in domino ieſu chriſto in remiſſionem vobis peccaminum iniungendo: quatenus ab aſſertione cōtrarij aures decetero penitus auertentes: confeſſorem eundem apud deum pia vo bis reddatis veneratione propiciū: vt eius meritis ac precibus ⁊ in ꝑ ſenti a domino proſperitatis gaudium ⁊ in futuro eterne felicitatis per cepiſſe ſolatium exultetis. Datum viterbij nonis aprilis. pontificatus noſtri anno vndecimo. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc pagi nam noſtre annotationis ⁊ conſtitutionis infringere: vel ei auſu temera rio contraire. Siquis autem hoc attentare preſumpſerit: indignationē omnipotentis dei ⁊ beatorum petri ⁊ pauli apoſtolorum eius ſe noue rit incurſurum. Datum ſuriani octauo kl's ſeptembris pontificatus no ſtri Anno ſecundo.

Gregoriꝰ no nus increpās quēdā epiſco pū dubitantē de ſtigmatibꝰ ſancti franciſci.

GRegoriuſ epūs ſeruus ſeruo rum dei. Ad perpetuam rei memoriam: venerabili fratri epiſcopo clomotenſi ſalutem ⁊ apoſtolicam benedictio nem. Vſq̄ȝ ad terminos orbis terre preſumptionis tue ſigna protendens: patentes litteras exhibendas vniuerſis dixiſti fideli bus: cuidam ad ſobrietatem ſpernenti ſapere ac damnabiliter dedito blaſphemijs manu lubrica cōceſſiſti: quas inter aliqua pietati cōformia ⁊ quedam obnoxia prauitati continere percepimus: ꝙ cum ſolus pa tris eterni filius fuerit pro humana ſalute crucifixus ⁊ ipſius dumta xat vulnera deuotiōe ſupplici adorare debeat religio chriſtiana: nec bea tus franciſcus nec ſanctorum aliquis cum ſtigmatibꝰ ſit in eccleſia vel depingendus: ⁊ ꝙ peccant contrarium tanquam inimico fidei nulla credulitas adhiberi ſuper quo non modicum admirantes: que ſit cau ſa ſuaſionis huius non indigne prouidimus perſcrutari vt ſi forte bo na ſit (quod impoſſibile creditur) commendabilis habeatur ꝙ in ob liuionem ⁊ tu inductus ſpiritu penitudinis ad ſuggerendum ſalutare contrarium promptus ⁊ facilis habearis: ⁊ enim ſuper his ex eo ſum pſiſti forſitan argumentum quod ſit indecens in ſubditis vt planta ſibi pretendat inſignia peccatis. Ad hoc quidem prouidentes propoſitum

ſeu compendioſe prolatũ eſſe dummodo ſuppleret niſi de ſpeciali gra
tia cuiqꝫ benemerito inſignia huiuſmodi ſunt conceſſa ⁊ ſi non multa q̃
poſſumus tamen breuiter quendam preſidium perſpicue rationis ha-
bentia reſpondemus, videlicet ꝙ dei ſapientia que de limo terre ſimi-
lem ſibi formans hominem ſimilis ſibi fieri per incarnationis my-
ſterium vt ipſum a morte redimeret non contempſit dilectum ſibi bea-
tum franciſcum ſuorum ſpecies ſtigmatum decorauit que temeritas qđ
peccatum ſi tam ſingulare priuilegium ad indulgentis gloriam pictu-
re teſtificatione pareat oculis deuotorum. Nonne vt ſileamus de alijs
princeps apoſtolorum eximius licet poſitione diſſimili quandoqꝫ pin-
gitur crucifixus. Sed dicis intrepidus alia duꝫ pactum reformat ratio
quenia cum preteriti nequiuerint ꝙ de cruce futurum veritas indicauit
neqꝫ improprie ſuſpenſus in cruce dicitur neqꝫ incongrue tali damna-
tus ſupplicio figuratur. Sed de franciſci cruce vel ſtigmatibus quod ve
ritatis indicium quod probabile argumentum de cruce, ſiquidem mo-
ta ſeculis vita ipſius reſpondeat ꝙ poſtqꝫ religionis aſſumpſit habitũ
vacando virtutibus carnis continuum ſubijt cruciatum. De ſtigmatibꝰ
vero plures fide digniſſimi quos miraculi tanti conſocios diuine placu
it reddere pietati teſtimonium veritati perhibeant ⁊ ad ipſum hoc fide
lis mater eccleſia ſuffragetur que ex huiuſmodi miraculo cum multis
alijs debita ſolennitate probato cauſam ſpecialem habuit ꝙ eundem
ſanctum beatorum cathalogo reuerenter aſcripſit, Quid ad iſta quaſi
mundo publica ⁊ tibi per conſequens non ignota niſi quod voluntatis
arbitrium pretendens vel preferens conſilio rationis nos vel deum po
tius gratis offendis ac vtriqꝫ dilectorum fratrum minorum ordinem ⁊
deuotos eidem nimis improuide perturbas. Ad cor igitur qui os in ce
lum preſumpſiſti vt de reliquo taceatur ſine mora reuertere ad iram ſu
perni iudicis mitigandam ſtudia ſuſcipe penitentis prompta diligen
tia ſi forte ſit poſſibile prouiſurus vt ſcandalum quod quantum in te fu
it vniuerſitati fidelium per predictas intuliſti litteras deleatur ⁊ di-
ctorum fratrum collegia ſint in thentorie partibus in reuerencia con-
ſueta: quod vt tanto facilius auctore deo prouenire valeat quanto
plum fore dignoſcitur vt in futuro vulneris que ſalutis ſunt etiam
operetur fraternitati tue in virtute obedientie per apoſtolica ſcripta
precipiendo mandamus quatenus cordi tuo pro ſolenni voto con-
ſtituens ꝙ aliquis aliquid decetero ex quo prouocari ſuperna ma-
ieſtas vel ſedes apoſtolica iuſte conturbari valeat non attentans pre
dictum priuilegium quo celſitudinis diuine dignatio ſui confeſſorem
nominis reddidit glorioſum damnabiliter infligere aut impinge-
re calumnijs non preſumas: ſed celebre in eiſdem partibus ad ho-
norem conditoris dum ſicut ⁊ in alijs habeatur quantum in te fu-
erit humili deuotione procures firmiter crediturus ꝙ idẽ ſanctꝰ cũ ad
huc nr̃e mortalitatis habitũ baiularet p̃dictis ſtigmatibꝰ extitit inſigni
tus ⁊ licet illa viſa pluribus ipſe tanqꝫ cõtemnens laudes hominum

v̄ xcanſcꝫ contemplando dulcedini celeſtiū organorum eelare ſemꝑ ſtu-
duerit: ea tamen migrans ad paradiſi patriā concurrentium obturem
publicauit. Datū viterbij ſcd̄o kl's ap̄lis pōtificat⁹ nr̄i anno vndecimo.

ALexander ep̄us ſeruus ſeruo

rum dei Ad perpetuam rei memoriā. Venerabilibus fratri
bus archiepiſcopis ⁊ epiſcopis ⁊ alijs eccleſiarum prela-
tis preſētes litteras inſpecturis ⁊ audituris Salutē ⁊ apo
ſtolicam benedictionem. Benigna opera diuine voluntatis in celo po
tens ⁊ nouans ſingula ſapienter ⁊ immutans mirabilia ſuper terram:
poſtq̄ꝫ dei filius victor mortis ad patrem vnde deſcenderat vehiculo
ano 1492 proprie maieſtatis aſcēdit: mirifice fortitudinis viros ad conſumatio-
nem ſanctorum diuerſis temporibus ſuſcitauit: a quibus teſtimonium
ſpei glorie cum chriſto in deo recondite firmaretur ⁊ eccleſie ſancte ad
promiſſam requiem feſtinandi in hoc peregrinatiōis exilio quod tedio-
ſa deſiderij eius dilatione protrahitur: per ipſos conſolationis ſolatiūꝫ
perueniret. Inter alios autem diebus noſtris beatus franciſcus almus
chriſti cōfeſſor apparuit ſignis ⁊ virtutibus glorioſus: qui clariſſimis
pie viuendi meritis ⁊ exemplis ſanctam fecundauit eccleſiam ⁊ caligā-
tia preſentis etatis tempora: fulgoris ſui lampade illuſtrans: vie iuſti-
cie perfecte preparans in eremo altiſſime paupertatis: quā ipſe currēs
⁊ alacriter exultans: contra carnem: mundū ⁊ demonē velut gigas: tra-
xit poſt ſe de inferi faucibus ⁊ traduxit ad dn̄m populum humilē bono
rum operum ſectatoreꝫ ſicut effuſa ſuper faciē orbis terre copioſa pro
feſſionis eius religioſa generatio patefacit. Ut autem ad illuminationē
gentiū celebris eius memoria tanq̄ꝫ rutilum ſydus in coruſco firmamē
ti myſtici ethere ſeruaretur: multis cū diuina potentia adhuc militāteꝫ
inter homines ⁊ demum in ſanctoꝝ agmine triumphantē: dignata eſt
deificare miraculis: que felicis recordatiōis gregorius papa predeceſ-
ſor noſter ne illa vel peruerteret emula ſanctitatis iniquitas vel obliuio
nis digitus qui rebus geſtis cito ſuperdūcitur aboleſceret: ſolertiſſimis
inquiſitionibus indagata ⁊ comperta fideliſſimis documentis fecit ad
laudem dei ⁊ augmentum fidei ⁊ inſtructuionē ſalubreꝫ tam preſentiū
q̄ꝫ etiam futurorum: munimētis perpetuis commendari eūdem cōfeſ-
ſorem ſanctorum cathalogo aſcribendo: ſicut in plurimis locis liquido
per ipſius predictas litteras apparet harum ſeriem explicite continen
tes. Porro quia longum eſſet nedum exarare per ſingula: verūetiā ſuc
cincta relatione perſtringere clara virtutis diuine prodigia que tam in
operationib⁹ ſanitatis q̄ꝫ etiam in alijs mirabilibus argumentis pro-
bauerūt eundē cōfeſſorē tenere cū ſanctis ſoliū gl'ie in excelſis: ſignant
nobis an̄ oclos ꝓponere volum⁹ recolēda freq̄nti⁹ ⁊ vehemēti⁹ admi-
rāda illa ſaltē iocūda dn̄ice paſſiōis inſignia q̄ in eiuſdē ſc̄i corpore dū
adhuc vitali ſpiritu foueret̄ man⁹ celeſtis operationis impreſſit. Vide
runt namcꝫ oculi fideliter intuētes ⁊ certiſſimi palpantium digiti pal-
pauerunt: ꝙ in manibus eius et pedibus expreſſa vndicꝫ ſimilitu-

do clauorum de ſubiecto proprie carnis excreuit: vel de materia no-
ue creationis accreuit: que equidem idem ſanctꝰ ſtudioſe ab oculis ho-
minū quorum refugiebat gloriā: dū viueret abſcondebat. Inuēta ē pa-
tentius in ipſius defuncti corpore nō inflicta humanitꝰ nec facta plaga
vulneris lateralis quaſi aliquid inſtar lateris ſaluatoris quod ſalutatio
nis ⁊ redemptionis humane in redēptore nr̄o ꝓtulit ſacramentū. Que
quidē plaga (ſicut quoſdā ex fratribꝰ ſibi familiariter adherentibus la
tere non potuit ꝓpter defluxū humoris:) diu antea viruerat in viuen-
te. Hec igitur mira ⁊ decora noue demonſtrationis inditia magne de-
bent eſſe deuotionis diuitie chriſtianis ⁊ inextimabiles religioſis deli-
cie in ſpiritualibꝰ cōmunis eccl'ie orthodoxe cū ex his ſincera fides xp̄i
accipiat ꝙ etiā illi fuerint paſſionis chriſti ſine extrinſeco pſecutore con
ſortes: qui pro eius amore carnē ſuā cum vicijs ⁊ concupiſcētijs volun
tarie crucifigunt. Sane de prefato ſancto hec certiꝰ aſſerētes indoctas
fabulas ſeu vane inuētionis deliramenta nō ſequimur: cū ea nobis du-
dum nota fecerit plenior fides rerū quādo videlicet in minoribꝰ cōſtitu
ti confeſſoris eiuſdē familiarē ex munere diuino meruimꝰ habere noti-
ciam: prefati predeceſſoris nr̄i domeſticis obſequijs tūc temporis inſi
ſtendo. Cum igitur oporteat cauere prudēter ne tanta patrocinij gratia
humano generi celitus in memorato cōfeſſore collata in vacuū aſſuma
tur; vniuerſitatē veſtrā rogamus: monemꝰ: hortamur attēte per ap̄lica
vobis ſcripta mandātes: quatenꝰ eiuſdem confeſſoris precioſa merita
miraculoſa: magnalia ⁊ ſalutarē memoriā celebritate annua predicatio
ne frequēti ⁊ veneratione recēſentes: ad ipſius deuotionē gratie diuine
memoriā ſubditos vr̄os celebris monitis excitetis: vt eo pro vniuerſo
fideliū populo ac preſertim pro ijs qui ſe inuocauerint diuinam miſeri-
cordiā implorāte mereātur ſupplices: qđ operū ſuorū poſſibilitas obti
nere nō poteſt eius interceſſionibꝰ impetrare. Nemo itaqꝫ eidē ſancto
audeat decetero eſſe moleſtꝰ: in corpore ſuo chriſti triumphalia ſtigma
ta preferēti. Siquis igitur ſpiritu temerarie preſumptionis inſaniens
diuini muneris inuidus ap̄lica iudicij ſacrilegus impugnator: premiſ-
ſa vel alia ꝓdigiorū ſigna quibus in eccl'ia dei ſanctitas predicti cōfeſ-
ſoris elluxit improbe contradictionis morſibus obtrectāda crediderit:
volumus ⁊ mandamꝰ vt eum ſane mentis reſtituat iudicialis ſeueritas
diſcipline: ita ꝙ diſtricta proprij prelati caſtigatione correctꝰ: dei ope-
ra blaſphemare dediſcat: ⁊ fidei catholice fructus de pia mirabiliū domi
ni credulitate pullulās non areſcat. Nulli ergo omnino hominū liceat
hanc paginā noſtre cōfirmationis: prohibitionis: voluntatis infringe-
re; vel ei auſu temerario cōtraire. Siquis autē hoc attentare preſumpſe
rit: indignationē oīpotētis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apoſtolorum eiꝰ
ſe nouerit incurſurum. Datum anagnie quarto kl's nouembris pontifi-
catus noſtri Anno Primo.

DILECTIS FILIIS generali ⁊ prouincialibus vicarijs
ordinis fratrum minorum de obſeruātia nuncupatorū ciſmōtanorū.

Tractatus

Alexander papa ſextus

Dilecti filii Salutem ⁊ apoſto
licam benedictionē. Dudū pro parte fratrū veſtri ordi-
nis: felicis recordationis Innocentio pape octauo pre
deceſſori nr̄o expoſito ꝙ licet recolēde memorie pius ſe-
cundus ⁊ paulus etiā ſecundus ac ſixtus quart⁹ romani pōtifices pre
deceſſores nr̄i per diuerſas eoꝝ litteras inhibuiſſent ordinis fratrū mi-
norum profeſſorib⁹ cōuentualibus nūcupatis ⁊ alijs quibuſcūq; pſo-
nis cuiuſcūq; ſtatus gradus ⁊ cōditionis: ne fratres dicti ordinis de ob
ano 1499
ſeruantia nūcupatos veſtre obediētie ſubiectos reciperent ſine licencia
ſuoꝝ ſuperiorum in ſcriptis habita: nihilominus nōnulli ex eiſdē pro
feſſoribus cōuentualib⁹ nūcupatis ⁊ alij qui etiā ſe de obſeruātia faciūt
nuncupari: ab obediētia miniſtroꝝ generalis ⁊ prouincialiū fratrū con-
uentualiū eorūdē exēpti ⁊ veſtre obedientie nō ſubiecti: plures fratres
vr̄e obediētie ſubiectos apoſtatas ⁊ ſcādaloſos ac diſciplinā ordinis
veſtri fugientes: cōtra inhibitionē huiuſmodi pſepe recipiebāt ⁊ reti-
nebant aut mittebant quocūq; trahebat eos affectio inordinata: aſſerē
tes predicta facere poſſe ap̄lica auctoritate ſuper hoc eis conceſſa. Idē
Innocentius predeceſſor veſtris in ea parte ſupplicationibus inclina-
tus eorūdem pij: pauli ⁊ ſixti predeceſſoꝝ inhibitionē ⁊ l̄ras predictas
ac pro inhibitiōe eadē concernebāt oīa ⁊ ſingula in eis litteris conten
ta per alias ſuas litteras in forma breuis auctoritate ap̄lica approba
uit: ⁊ robur perpetue firmitatis obtinere ac obſeruari debere decreuit:
⁊ mandauit illis qui eatenus aliquē ex veſtri ordinis profeſſorib⁹ de ob
ſeruātia nūcupatis contra inhibitionē eādem ſine licencia huiuſmodi
receperant: ⁊ ex tunc in poſterum quēcunq; reciperent: ſub penis ⁊ cen
ſuris in litteris predeceſſorū ſuorum predictoꝝ contentis: vt poſtq̄ re-
quiſiti forent aut alias ad noticiam eorū perueniſſet ſuper taliū ſic rece-
ptorum tūc ⁊ pro tēpore remiſſione: ad obedientiā prelatoꝝ veſtri ordi
nis a qua apoſtatauerāt illos ſine mora iuxta inhibitionē huiuſmodi re
mitterent: ⁊ eiſdem qui ſic apoſtatando recepti fuerant: vt ad eādē obe
dientiam a qua ſine licencia receſſerant redirent: ⁊ locoꝝ ordinarijs ac
perſonis in dignitate eccl̄iaſtica cōſtitutis cathedraliūq; eccleſiarū ca-
nonicis: ⁊ ordinariorū eorūdem officialibus ac in ſpiritualib⁹ vicarijs
generalibus quos deſuper pro parte veſtra requiri cōtingeret: vt tales
qui ſic receſſerant ⁊ pro tempore recepti fuerant: remitterent ad obediē-
tiam huiuſmodi: per cenſuram eccleſiaſticam appellatione poſtpoſita
⁊ alia opportuna iuris remedia compellerēt: facerentq; mandarēt eos
non parētes eoꝝ mandatis cenſuris predictis per litteras predeceſſo-
rum predictorum in eos inflictis irretitos publice nunciari: ⁊ ab omni
bus artius euitari: donec parendo eiſdem meruiſſent abſolutionis
ab eiſdem cenſuris beneficium obtinere prout in eiſdem innocentij pre

deceſſoris prefati litteris plenius, dicitur contineri. Cum autem ſicut
nobis nuper exponi feciſtis vos cupiatis eiuſdem innocencij litteras
predictas ⁊ in illis contenta noſtre approbationis munimine robora
ri nos qui veſtre obediētie ſubiectos fratres predictos de obſeruantia
nuncupatos eorum exigentibus meritis paterna diligimus in domi-
no charitate: veſtris in hac parte ſupplicationibus inclinati: pij: pauli:
ſixti ⁊ innocentij predeceſſorꝝ noſtrorum predictorum veſtigijs inherē
tes: venerabilis fratris noſtri. G. epiſcopi albanēſis cardinalis vlixbo-
nenſis veſtri ordinis vice protectoris in hac parte ſupplicatōib⁹ ⁊ ſuaſi
onibus annuentes: inhibitionem predictam ⁊ prout illam conceſſerūt:
omnia ⁊ ſingula in eorūdem predeceſſorum noſtrorum predictorum lit
teris contenta quecūqꝫ que ad fratres veſtre familie ciſmontane: dicta
apoſtolica auctoritate approbamus ⁊ robur perpetue firmitatis obti-
nere ⁊ ſeruari debere eadem auctoritate decernimus: ac illis quos ab
obediētia prelatorū ciſmontanorū veſtri ordinis apoſtatando imposte
rū recedere continget ſine licencia huiuſmodi veſtri ordinis profeſſori-
bus ⁊ illis qui eos in futurum recipient dicti ordinis conuentualibus
nuncupatis ⁊ alijs fratribus: necnon locorum ordinarijs eorūqꝫ officia
libus ⁊ vicarijs ac in dignitate eccleſiaſtica conſtitutis perſonis: necnō
cathedralium eccleſiarū canonicis vt eiuſdem innocentij predeceſſoris
mandato predicto optemperent omni excuſatione poſtpoſita: prefata
auctoritate diſtricte precipiendo mandam⁹. Et quia dificile foret ſingu
las eorūdem predeceſſorū ⁊ preſentes litteras ad ſingula loca in quib⁹
vti oporteret defferre: volumus ⁊ dicta auctoritate decernimus ꝙ earū
dem litterarū traſſumpto manu publici notarij ſuſcripto ⁊ tui ⁊ eorum
qui pro tempore erūt generales ciſmontani vicarij ſucceſſorꝝ veſtroruꝫ
ſigillo munito adhibeatur plena fides in iudicio ⁊ extra vbicunqꝫ trāſ
ſumptū huiuſmodi fuerit exhibitum vel oſtenſum: prout ⁊ ſicut adhibe
retur ipſis originalib⁹ lr̄is ſi exhiberētur. Nō obſtātib⁹ cōſtitutionibus
⁊ ordinationib⁹ apoſtolicis: necnon quacunqꝫ licencia ab alio ꝙ̄ a no
bis ſuper receptione huiuſmodi fratrū ciſmōtanorꝝ vr̄i ordinis ſine li-
cencia p̄dicta prelatorꝝ eorūdem: eorūdē receptione dictis fratrib⁹ con
uentualibus nūcupatis ⁊ alijs q de obſeruātia nūcupari faciūt ⁊ p exē
ptis ab obediētia ⁊ ſubiectione generalis ⁊ prouincialiū miniſtrorꝝ di-
cti ordinis cōuentualiū nūcupatorꝝ ſe gerūt in genere cōceſſa ⁊ quā im-
poſterū cōcedi cōtigerit ac deſup cōfectis ⁊ cōficiēdis lr̄is apl̄icis qui-
buſcūqꝫ illis preſertim quas felicis recordationis ſixtus q̄rtus ſup fa-
cultate recipiēdi fratres familie nr̄e ſine licencia predicta certis de cau
ſis in eis expreſſis conceſſit ⁊ quas nos ⁊ cōfirmamus ⁊ innouam⁹ qui-
bus alias etiam de eis ⁊ illarum tenore de verbo ad verbuꝫ ſeu quanis
alia expreſſio habenda eſſet ⁊ in eis caueretur expreſſe ꝙ illis nunꝙ̄ cē-
ſeretur derogatū niſi dum ⁊ quotiens eis ſub certis inibi expreſſis mo-
do ⁊ forma ac v̄borꝝ ꝯceptiōe cōtingeret derogari: ⁊ q̄uis alie clauſule
etiā derogatoriarꝝ derogatorie fortiores ⁊ inſolite ꝯtinerent in eis pn̄ti
bus p expſſis ⁊ inſertis habentes ꝙ̄ ad p̄miſſa ſpecialr̄ ⁊ expreſſe dero

gamus ac omnibus illis q̄ predeceſſores prefati in dictis eorū litteris voluerūt non obſtare ceteriſq̧ contrarijs quibuſcūq̧. Volumus autē ꝙ vos ⁊ fratres familie veſtre litteras apoſtolicas de cōcordia nuncupatas inter vos ⁊ fratrs cōuentuales veſtri ordinis editas quo ad oīa ⁊ ſingula in eis cōtēta ſub ſententijs cenſuris ⁊ penis in litteris Sixti prefati ſuper eiſdem lr̄is de concordia in forma breuis conceſſis obſeruare teneamini, alias p̄ſentes lr̄e nullius ſint roboris vel momēti. Datum rome apud ſanctum Petrū ſub annullo piſcatoris Die vigeſima ſeptima nouembris Milleſimo quadringenteſimo nonageſimo nono Pontificatus noſtri Anno Septimo.

Alexādeꝛ epūs ſeruus ſeruoꝝ dei Ad perpetuā rei memoriam. In apoſtolice dignitatis ſpecula meritis licet inſufficientibus diuina diſpoſitione locati ad ea noſtre conſiderationis ſtudium libenter cōuertimus: per que religioſe perſone preſertim ordinū mendicantiuȝ ſe motis quibuſuis impedimētis: in humilitatis ſpiritu cōtinuo valeāt liberius altiſſimo famulari: ac alias ſtatuimus ⁊ ordinamꝰ: prout locorū temporū ⁊ perſonarū qualitate pēſata in dn̄o conſpicimꝰ ſalubriter expedire. Exhibita ſiquidē nobis nuper ꝑ parte dilectoꝝ filiorū moderninorum generalis ⁊ prouincialiū vicarioꝝ vltramontanoꝝ ordinis minorum de obſeruātia nuncupatoꝝ peticio cōtinebat: ꝙ nōnulli fratres familie vltramontane ordinis ⁊ obſeruātie predictoꝝ vt in aliqbus locis extra domos predictoꝝ fratrū ſtare ⁊ ꝑmanere ſeu beneficijs eccleſiaſticis cū cura vel ſine cura ſecularibus ⁊ regularibꝰ deſeruire ⁊ alij velut ad diuerſas prouincias ſeu domos dicti ordinis aut ad alios ordines etiā p̄textu artioris vite ſe trāfferre. Alij vero fratres ordinis familie ⁊ obſeruantie hmōi vt ad heremitoria aliq ſe conferre ac inibi perpetuo vel ad tēpus dn̄o famulari valerēt: a ſede ap̄lica facultatē ſiue licenciaȝ impetrarunt. Alij vero aſſerentes ſe p̄retextu licenciaꝝ ſiue facultatum eis aut aliquibꝰ perſonis tā eccl'iſticis q̄ſ ſecularibꝰ ab eadē ſede cōceſſarum reſidendi facultatē habere ſecundū cordis eoꝝ vana deſideria: ſui voti ⁊ ꝓfeſſionis immemores deiq̧ timore poſtpoſito: diuerſimode ⁊ in multis alijs eremitorijs aut locis etiaȝ vbi ſtudia vigent generalia reſident ⁊ morā trahūt inſolenter dictis facultatibꝰ ⁊ licēcijs abutēdo: ⁊ ſepe ſcandaloſe viuendo vnde eis vagādi ⁊ apoſtatādi ⁊ plura in contēptum religionis cōmittendi prebetur occaſio. Quare pro parte generalis ⁊ prouincialiū vicarioꝝ predictorum nobis fuit humiliter ſupplicatum: vt ꝙ fratribꝰ ordinis familie ⁊ obſeruātie predictorū ac pſonis huiuſmodi ꝑ nos vel ſedem eādem in poſterū concedēde eiſdem fratribus ⁊ hactenꝰ cōceſſe licēcie ⁊ facultates p̄dicte illis ex dictis fratribꝰ q licēcijs ⁊ facultatibꝰ p̄dictis eis ſeu pſonis eiſdē iam ꝯceſſis de nouo in futurum vtentur ſeu vti incipiēt ac eis qui ſcandoloſe ⁊ male viuentes eiſdem licencijs ⁊ facultatibus dictis fratribus cōceſſis in preſentiarum vtunt: ⁊ ſub habitu dicti ordinis extra domos ordinis eiuſdē manēt ita

demū ſuffragētur ſeu ſuffragari poſſint ⁊ debeāt: ſi ad hoc generalium
ſeu prouincialiū vicarioꝝ predictoꝝ vltramontanorū ordinis ⁊ obſer-
uātie huiuſmodi aut dicti vicarij generalis cōmiſſarij vltramōtani nūc
et pro tēpore exiſtentiū expreſſus acceſſerit in ſcriptis aſſenſus decerne-
re ⁊ declarare. Necnon de cetero nullus ex fratrib⁹ ordinis familie ⁊ obſer-
uātie huiuſmodi quacūqz etiaz apoſtolica ac nr̄a auctoritate munitus:
niſi de generaliū ſeu ꝓuincialiū vicariorum etiā cōmiſſarij vltra monta
ni huiuſmodi petita ⁊ obtenta licentia ſe ab obedientia ⁊ ſubiectione ſu
orum ſuperiorum ſubtrahere ⁊ abdicare. nec alij prelato etiā ordinis et
obſeruātie huiuſmodi niſi ſecundū inſtituta ordinis ⁊ obſeruātie predi-
ctorum etiā pretextu artioris vite obedientiā dare ſeu illius obediētie et
ſubiectioni ſe ſubmittere ⁊ ſubijcere valeat ſtatuere ⁊ ordinare ac alias
in p̄miſſis oportune ꝓuidere de benignitate apl'ica dignaremur. Nos
igitur modernū generalē ac ꝓuinciales vicarios predictos a quibuſuis
excōicationis ſuſpenſionis ⁊ interdicti alijſqz eccleſiaſticis ſentēcijs cē-
ſuris ⁊ penis a iure vel ab homine quauis occaſiōe vel cauſa latis: ſi qui
bus quomodolibet innodati exiſtūt ad effectū preſentiū dūtaxat conſe-
quendū harum ſerie abſoluētes: ⁊ abſolutos fore cenſentes huiuſmodi
ſupplicationib⁹ inclinati vt fratrib⁹ ordinis familie ⁊ obſeruātie predi
ctorū ac perſonis huiuſmodi p nos vel ſedem predictā etiaz motu pro-
prio et ex certa ſciētia etiā cum quibuſuis verborū formis ⁊ expreſſioni
bus ac etiā derogatoriarū derogatorijs fortiorib⁹ ⁊ efficacibus clauſu
lis irritantibuſqꝫ decretis in poſterū concedēde: eiſdem fratrib⁹ ⁊ hacte-
nus conceſſe licēcie ⁊ facultates huiuſmodi illis ex dictis fratrib⁹ qui li-
cencijs facultatibus p̄dictis eis ſeu perſonis prefatis iam conceſſis de
nouo in futurū vtētur ſeu vti incipiēt. ⁊ illis qui ſcandoloſe ⁊ male viuē-
tes dictis licēcijs ⁊ facultatibus eiſdē fratribus vt prefertur cōceſſis in
preſentiaꝝ vtuntur: ac ſub habitu dicti ordinis extra domos eiuſdem or
dinis manēt ita demū ſuffragētur ſeu ſuffragari poſſint ⁊ debeant: ſi ad
hoc generaliū ſeu prouincialiū vicarioꝝ aut dicti vicarij generalis com
miſſarioꝝ vltramōtanoꝝ nunc ⁊ pro tempore exiſtentiū huiuſmodi ex-
preſſus in ſcriptis acceſſerit aſſenſus. ⁊ non alias nec alio modo in omni
bus ⁊ per oia p̄inde ac ſi in licēcijs ⁊ facultatib⁹ predictis vt p̄fertur cō-
ceſſis ⁊ in poſterū cōcedēdis: hoc nominatim ⁊ ſpecifice caueretur. Sic
qꝫ vbi ⁊ quādo de illaꝝ iuribus ⁊ efficacia agi continget per quoſcūqꝫ
interpretari ⁊ iudicari debere ſublata eis ⁊ cuilibet eoꝝ quauis aliter in-
terpretādi ⁊ iudicādi facultate ⁊ auctoritate. necnō irritum ⁊ inane ſi ſe-
cus ſuper his a quoqꝫ quauis auctoritate ſciēter vel ignorāter contige
rit attentari. Quodqꝫ fratres ſub habitu ⁊ extra domos ordinis huiuſ-
modi nūc ⁊ pro tēpore degētes: ac male ⁊ ſcādaloſe viuētes. ⁊ licēcijs
⁊ facultatib⁹ predictis abutētes: per generales ſeu ꝓuinciales vicarios
aut cōmiſſarios vltramōtanos pro tēpore exiſtētes: huiuſmodi corrigi
⁊ puniri poſſint auctoritate apl'ica ⁊ ex certa ſciētia tenore p̄ſētiuz decer
nimus ⁊ declaramus. Quodqꝫ decetero nullus ex fratribus ordinis fa
milie ⁊ obſeruātie predictoꝝ quacūqꝫ etiā apl'ica ⁊ nr̄a auctoritate mu-

nitus,niſi de generaliũ ſeu prouincialiũ vicariorum aut commiſſarij vl
tramontanoꝝ nunc ⁊ pro tempore exiſtentium:huiuſmodi petita ⁊ ob
tenta licencia:ab obedientia ⁊ ſubiectione eorũdem ſuorũ ſuperiorum
prelatoꝝ ſicut per eugenium quartum:piũ ſecundum ⁊ paulum etiam
ſecundũ ac ſixtum etiã quartum ⁊ innocentiũ octauũ romanos pontifi
ces predeceſſores nr̃os declaratũ ⁊ inſtitutum ē: ſe ſubtrahere ⁊ abdi-
care:nec alij prelato etiam ordinis minoꝝ de obſeruantia predictis niſi
ſecundũ inſtituta ordinis ⁊ obſeruantie huiuſmodi etiaꝫ pretextu artio
ris vite:obedientiã dare ſeu illius obediẽtie ⁊ ſubiectioni ſe ſubmittere
⁊ ſubiacere valeat:prefata auctoritate ſtatuimꝰ ⁊ ordinamus.Et nihilo
minus generali ⁊ prouincialibus vicarijs ⁊ cõmiſſario vltramontanis
prefatis nũc ⁊ pro tẽpore exiſtentibꝰ ſeu perſonis in dignitate eccleſiaſti-
ca conſtitutis ⁊ canonicis cathedraliũ etiã metropolitanarũ eccleſiarũ
quos priuilegioꝝ eidem ordini minoꝝ de obſeruãtia nuncupatoꝝ per
ſedem eãdem conceſſorum ſeu preſentiũ litteraꝝ vigore ipſi generalis
ſeu prouinciales vicarij aut commiſſarij vltramontani duxerint eligen
dos ac ab eis vel altero eorum deputatis cõmittimus ⁊ mandamus.
quatenus ipſi vel alter eoꝝ omnes ⁊ ſingulos fratres ordinis familie
⁊ obſeruãtie predictorũ quos pretextu licenciarum ⁊ facultatũ vt pre-
fertur conceſſaꝝ ⁊ concedẽdaꝝ que eis non ſuffragarẽtur ſeu in futuruꝫ
ſuffragabũtur in locis prefatis ſeu aliquo eoꝝ extra domos vltramon-
tanas ordinis ⁊ obſeruãtie huiuſmodi abſqꝫ dictoꝝ ſuperiorum vel al
terius eorum expreſſo conſenſu in ſcriptis ſtare ⁊ morari inuenerint:ad
redeundũ illico ad ſuas prouincias cuſtodias ⁊ domos prefatas per
cenſuram ⁊ alia iuris remedia opportuna:appellatiõe poſtpoſita com-
pellant:inuocato ad hoc (ſi opus fuerit) auxilio brachij ſecularis. Nõ
obſtantibꝰ premiſſis ac conſtitutionibꝰ ⁊ ordinationibus apoſtolicis:
necnon prefatis ⁊ quibuſcũqꝫ alijs lr̃is:licẽcijs: conceſſionibꝰ ⁊ facul-
tatibus:priuilegijs ⁊ indultis fratribus ⁊ perſonis etiã ſeculari vel ec-
cleſiaſtica dignitate ⁊ poteſtate fulgentibꝰ predictis ac alijs quibuſlibꝫ
⁊ quibuſuis ordinibus ſeu locis. ac etiã preceptori generali pro tẽpore
exiſtẽti hoſpitalis ſancti ſpũs in ſaxia de vrbe ordinis ſancti auguſtini.
⁊ domui ſancti geneſij prouincie caſtelle ac cuſtodie angeloꝝ ordinis fa
milie ⁊ obſeruãtie predictoꝝ ſeu conuẽtui eiuſdẽ cuſtodie predicte pro-
uincie caſtelle ac etiam dilecto filio ioãni de guadalupe ordinis ⁊ obſ-
uãtie huiuſmodi profeſſori in genere vel in ſpecie ſub quibuſuis formis
⁊ expreſſionibus verboꝝ ⁊ motu ſciẽtia ⁊ poteſtate ſimilibus:etiã pre
dictis clauſulis ⁊ irritantibꝰ decretis.⁊ talibꝰ ꝙ ille ⁊ illa reuocari aut
eis niſi ſub certo modo ⁊ forma tunc expreſſis derogari poſſint per nos
vel ſedẽ eãdem conceſſis ⁊ forſan concedẽdis: quibus etiam ſi de illis
eorũqꝫ totis tenoribus pro illaꝝ ſufficiente derogatione plena ⁊ expreſ
ſa ſpecifica ⁊ indiuidua ac de verbo ad verbum non autem per clauſu-
las generales id importãtes mentio ſeu queuis alia expreſſio habenda
foret tenores huiuſmodi pro ſufficiẽter habentes quo ad premiſſa ſpe-
cialiter ⁊ expreſſe derogamus.⁊ quatenus opus eſt illa dicta auctorita

te caſſamus ⁊ annullamus necnõ monaſterioꝝ:domoꝝ:locorum ⁊ ordinum predictoꝝ iuramẽto confirmatione ap̃lica vel quauis firmitate alia roboratis:ſtatutis ⁊ cõſuetudinib⁹ ceteriſqꝫ cõtrarijs qbuſcũqꝫ. Nulli ergo omnino hominũ liceat hanc paginã noſtre abſolutionis:decreti:declarationis:ſtatuti:ordinationis:cõmiſſionis:mandati:reuocationis:caſſatiõis ⁊ annullationis infringere:vel ei auſu temerario cõtraire. Siquis autem hoc attentare preſumpſerit:indignationẽ omnipotẽtis dei ac beatoꝝ petri ⁊ pauli apoſtoloꝝ ei⁹ ſe nouerit incurſuꝝ. Datum rome apud ſanctum petrum anno incarnationis Dominice Milleſimo quadringenteſimo nonageſimo ſeptimo. tertio kl's martij Pontificatus noſtri Anno Sexto.

Alexander[?] Jus epũs ſeruus ſeruoꝝ dei

Venerabilibus fratrib⁹ Archiepiſcopis ⁊ epiſcopis vltra mõtes vbilibet conſtitutis ad quos preſentes noſtre lr̃e peruenerint Salutem ⁊ apoſtolicã benedictionẽ. Inter aſſiduas curas que in quotidiana emergentium nobis negociorum inſtantia mentẽ noſtrã diſtrahunt:ea precipue nos ſollicitat ⁊ angit:vt regularem vitam profeſſi ⁊ ſub religionis iugo virtutum dño famulantes ceſſante diſſidioꝝ ⁊ turbationum amaritudine:trãquillitatis ⁊ pacis dulcedine potiantur:⁊ in contemplationis ſuauitate liberi quieſcãt. Cum itaqꝫ relatione dilecti filij vicarij generalis fratrum de obſeruãtia ordinis ſancti franciſci partium vltramontanarũ intelleximus:ꝙ licet nos olim pro conſeruatione pacis ⁊ charitatis inter vniuerſos ordinis ſancti franciſci tam de obſeruãtia nuncupatos:ꝙ̃ conuentuales fratres ꝑ diuerſas alias lr̃as nr̃as tam ſup eo:ne eoꝝ alij alioꝝ loca immodeſte occuparẽt:ꝙ̃ etiã ꝓ cõſeruatione priuilegioꝝ ⁊ immunitatũ dictis fratribus de obſ̃uantia ꝑ nos ⁊ ſedẽ ap̃licã tũc cõceſſaꝝ. ⁊ q̃ eis poſt id tẽpus forte cõcedi cõtingeret:certas ordinationes:ꝓuiſiones:inhibitiones ⁊ mandata ſub excõis alijſqꝫ tũc expreſſis penis in quas contrafacientes ip̃o facto inciderẽt:ediderimus ꝓut in nr̃is inde confectis lr̃is quarũ tenores continẽtias ⁊ effectus perinde ac ſi de verbo ad verbuꝫ p̃ntibus insererent̃ hic pro expreſſis haberi volum⁹:pleni⁹ ꝯtinet̃. Tamen aliquãdo poſtea cõtigit ꝙ nõnulli ex eiſdẽ fratrib⁹ p̃ter earũdem lr̃aꝝ cõtinẽtiã tenorẽ temere egerũt tã domos ⁊ loca ſibi inuicẽ ſubtrahentes:ꝙ̃ alias mutuoſe ingib⁹ ꝑturbatiõib⁹ ⁊ ingetudinib⁹ vexãtes ⁊ ad ſecularia etiã iudicia cõtra ſacroꝝ canonũ inſtituta aliq̃ndo trahẽtes:qb⁹ nos ad p̃dicti vicarij ſupplicationẽ cõſulere:⁊ ne mãdata nr̃a hmõi temerarie cõtenere:aut ſe ip̃os decetero ꝑturbare ꝑſeuerẽt volẽtes ꝓuidere:firmitatib⁹ vr̃is ⁊ vr̃m cuilibꝫ cõmittim⁹ ⁊ mãdam⁹:q̃tenus vos ⁊ vr̃m qlibꝫ q̃tiẽs ſup h̃ ꝑ aliquẽ p̃dictoꝝ fratrũ tã de obſ̃uã ꝙ̃ ꝯuẽtualiũ fuerit; reqſiti:lr̃as nr̃as p̃fatas i vr̃is eccl̃ijs:ciuitatib⁹ ⁊ diocesib⁹ publicari ſolẽnit̃ faciatꝫ. ⁊ diligẽter ꝓuideatꝫ ne frẽs ip̃i ſeſe mutuo vt p̃dictũ ẽ ꝑ ſeip̃os aut ꝑ ſuos q̃ſcũqꝫ factores ꝯ ip̃aꝝ lr̃aꝝ tenores ſiue in domoꝝ ⁊ locoꝝ q̃ alij poſſidẽt:niſi ex ſpeciali ap̃lice ſedis

indulto faciant occupatione seu inuasione seu alias vllo molestie gene-
re aut se mutuo corã iudicib⁹ secularibus trahẽdo: aut in suis aplicis in
dultis indebite ledẽdo inquietẽt. Quod si forte contigerit aliquez ex mi
nistris vicarijs: custodib⁹: guardianis alijsue fratrib⁹ supradictis propt
premissa. excõicationẽ aliasq₃ sentẽtias. censuras ꝛ penas in eisdez nris
ꝛ alijs per felicis recordationis eugeniũ papã quartum predecessorem
nostrũ eis cõcessis litteris contẽtas decetero incurrere: ꝛ id per euiden
tiaz rei aut summariã facti omni strepitu ꝛ figura iudicij prorsus semo
ta: informationẽ vobis aut vestrũ alicui constiterit: ꝛ p vos ꝛ vestrũ quẽ
libet ad alteri⁹ partis instantiã super pace conseruãdã secũdũ prefatas
nostras ꝛ aliorũ romanoꝝ pontificũ concessiones prouisiones ꝛ ordina
tiones pie moniti non desisterint: eos tã diu excõicatos ceterisq₃ predi
ctis penis sentẽtijs ꝛ censuris irretitos autoritate nra in vestris eccl'ijs
vbi magna populi multitudo ad diuina officia audiẽda ꝯuenerit: publi
ce nũciare faciatis mãdetisq₃ ab oibus euitari: donec debitã admissorũ
emendã prestiterint meruerintq₃ ab eisdẽ sentencijs ꝛ penis absolutio-
nis beneficiũ ꝛ recõciliationis gratiã obtinere. Cõtradictores per cen
surã ecclesiasticã appellatione postposita compescẽdo. Nõ obstãtibus
felicis recordationis bonifacij pape octaui etiam predecessoris nostri ꝛ
alijs apostolicis cõstitutionib⁹ quibuscũq₃. presertim quibus cautũ ẽ ne
quis extra suam diocesim in quibus fuerint deputati: contra quoscunq₃
procedere. ꝛc. alijsq₃ cõsuetudinib⁹ ꝛ ordinationibus necnõ priuilegijs
indultis ꝛ litteris apostolicis eisdẽ fratribus ꝛ eorum ordini in genere
vel in specie concessis quorũcunq₃ tenorũ existãt per q̃ presentib⁹ nõ ex
pressa vel totaliter non inserta. nre huiusmodi iurisdictionis explicatio
quomodolibet valeat impediri: que quo ad hoc nolum⁹ eis suffragari.
Ceterum q2 difficile foret pñtes ꝛ alias predictas nras ꝛ alioꝝ roma-
manorum pontificũ lras ad singula loca perferri volum⁹ ꝛ dicta aucto
ritate decernim⁹ transsumpta eorum auctentica manu publici ꝛ legalis
notarij suscripta ꝛ sigillo alicui⁹ archiepiscopalis vel epalis curie signa
ta: fidem indubiã obtinere: perinde ac si predicte alie ꝛ pñtes nre lre ori
ginaliter exhiberẽtur: in cõtrariũ facientib⁹ quibuscunq₃ non obstanti-
bus. Datũ rome apud sanctũ petrum Anno incarnationis dñice Mil
lesimo quadringẽtesimo sexagesimo tertio pridie idus ianuarij: pontifi
catus nostri Anno Sexto.

Ista bulla ad modũ breuis fuit missa per dñm Piũ ad reges galloꝝ.

Pius epũs seruus seruorũ dei
Ad perpetuã rei memoriã. felicis recordationis eugeni⁹
papa quartus ꝛ alij subsequẽtes romani põtifices nõ sine
magna causa ꝛ rationabili. fratrib⁹ ordinis minoꝝ q sub
regulari obseruantia degunt: vt superiores ꝛ prelatos suos alio nomine
q̃ in eoꝝ regula expressum sit nũcupatos eligere possent concesserunt:
qui prelati quãuis nõ ministri: sed vicarij nuncupãtur: in noïe tantum
non aũt re differunt a ministris neq₃ fuisset par' eum ꝛ prelati fratrum
cõuentualiũ appellẽtur ministri: duos in ea prouincia prelatos alterũ

videlicet conuentualium alterum de obſeruantia fratrum miniſtros nũcupari. ſed equius fuit eos diuerſis noibus appellare. Ex hoc excellencia tua intelligat ſiqui ipſorum de obſeruantia emuli contrarium dixerint: quaſi ex eo ſecundum regulam non viuant: quia ſuos prelatos nõ miniſtros ſed vicarios appellant: non rite moueri: ad quod fides illis danda non ſit. Nam vicarios pro miniſtris datos eſſe fratribus de obſeruantia ⁊ quidem ab apoſtolica ſede cuius auctoritate: eorum firmata ⁊ ſine qua neqꝫ ordo inſtitui neqꝫ viuẽdi noua regula adinueniri poteſt ſufficienter. Qua ex re hortamur maieſtatẽ tuam vt talia contra dictos fratres te non moueant: ſed ſumat argumenta ex vita ⁊ laudabilibus eorum actionibus: ⁊ eos ut decet deo dilectum xpianiſſimum regẽ pietatis oculo reſpiciat. Hoc enim adijciet p̃conia altitudini tue eritqꝫ nobis ⁊ dicte ſedi gratiſſimum cum intellexerimus celſitudinem tuam in eius fidem ⁊ protectionem dictos fratres dei ſeruos ſuſcepiſſe. Datuz rome apud ſanctum petrum anno incarnationis dñice milleſimo quadringenteſimo ſexageſimo quarto quinto idus maij pontificatus nostri Anno ſexto. ano 1464

Honorius epiſcopus ſeru⁹ ſeruorum dei. Dilectis filijs generali miniſtro ⁊ fratribus ordinis minoꝝ. Salutẽ ⁊ apoſtolicã benedictionẽ. Ex parte veſtra fuit ꝓpoſitum coram nobis ꝙ licet vobis per ſpecialia priuilegia ſedis apoſtolice ſit indultũ vt ad ciuitates vel villas vbi religioſe ac honeſte cõmorari poſſitis a populis euocati accedere. ibiqꝫ pro veſtris vſibus edificia ⁊ eccleſias ſiue oratoria conſtruere valeatis. Dioceſani tamen locoꝝ in eccleſijs ſeu oratorijs que deſnouo valtis conſtruere: primariũ lapidem ponere ⁊ conſtructa conſecrare ac cimiteria vobis iuxta eccleſias vel oratoria predicta benedicere denegant pro ſue libito voluntatis. Aliqui vero dioceſanorum ipſorum cum ad eccleſias ⁊ loca veſtra pro premiſſis exequendis propter euentionem ⁊ perſonarum multitudinẽ quas ſecum ducunt: grauãt vos nõ modicum in expenſis. Quare nobis humiliter ſupplicaſtis vt prouidere vobis ſuper hoc paterna ſolicitudine dignaremur. Nos itaqꝫ veſtris ſupplicationibus inclinati: deuotioni veſtre auctoritate preſentium indulgemus: vt ſi dioceſani predicti a vobis humiliter requiſiti huiuſmõi lapidem in predictis eccleſijs vel oratorijs ponere: ac eccleſias vel oratoria predicta ac etiam altaria veſtra conſecrare cimiteria benedicere denegauerint vel id facere vltra quatuor menſes diſtulerint: vos per quoſcunqꝫ volueritis epiſcopos gratiaz ⁊ cõmunitionẽ apoſtolice ſedis habentes premiſſa recipere libere valeatis. Nulli ergo oĩno hominũ liceat hanc paginam noſtre conceſſionis ⁊ voluntatis infringere: vel ei⁹ auſu temerario contraire. Siquis aũt hoc attẽtare preſumpſerit: indignationem oĩpotentis dei ⁊ beatorum petri ⁊ pauli apoſtolorum ei⁹ ſe nouerit incurſurum. Datum rome apud ſanctam ſabinam põtificatus noſtri Anno primo 1289

Honorius epũs ſeruus ſeruoꝝ dei. Dilectis filijs fratri franciſco ⁊ alijs prioribus ſeu cuſtodibus minoꝝ fratrum ſalutem ⁊ apoſtolicam benedictionem. Cum ſm conſilium ſapientis nihil ſit ſine conſilio faciendum ne poſt factum penitudo ſequatur. Expedit cuilibet celſioris vie ꝓpoſitum agreſſuro: vt precedant palpebre greſſus vires proprias diſcretionis moderamine metiendo: ne ſi (quod abſit) altiora ſe querens: in cõmotionem dederit pedem ſuum retro reſpiciat: in ſalis infatuati ſtatuam conuertendus pro eo ꝙ ſui ſacrificium quod non fuerat oblaturus: ſale ſapientie non condiuit. Sicut enim ſapiens deſipit ſi non feruet: ſic feruens confunditur ſi non ſapit. Quare pene in omni religionis ordine eſt prouide ſtatutum: vt regulares obſeruantias ſuſcepturi: certo tempore ipſas probent ⁊ probentur in eis: ne ſit locus decetero penitudini quam non poteſt leuitatis occaſio excuſare. Auctoritate vobis preſentium inhibemus: ne aliquem ad profeſſionẽ veſtri ordinis niſi per annum in probatione fuerit admittatis. Poſt factam vero profeſſionem nullus fratrum ordinem veſtrum relinquere audeat: nec relinquentem alicui ſit licitum retinere. Inhibemus etiam ne ſub habitu vite vr̃e liceat alicui extra obediẽtiã euagari ⁊ pauptatis veſtre corrumpere puritatẽ quod ſiqui forte preſumpſerint: liceat vobis in fratres ipos donec reſipuerint cenſuram eccleſiaſticã exercere. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtre inhibitionis ⁊ conceſſiõis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare preſumpſerit: indignationem omnipotentis dei ⁊ beatorum petri ⁊ pauli apoſtolorum eiusiſe nouerit incurſurum. Datum apud viterbium decimo kl's octobris pontificatus noſtri Anno quinto

Alexãder. iiij. ꝙ prochiales preſbyteri non impediãt ppl'm venire ad loca fratrũ minorũ ⁊ alia ſimilia.

an̄o 1254

Alexander epũs ſeruus ſeruorum dei. Venerabilibus fratribus vniuerſis archiepiſcopis ⁊ epĩs ac dilectis filijs abbatibus priorib⁹ decanis ⁊ alijs eccleſiaꝝ p̃latis ⁊ ceteris pſonis eccleſiaſticis tã ſecularib⁹ q̃ȝ regularib⁹ cuiuſcũq; ordinis vel ꝓfeſſiõis exiſtẽt Salutẽ ⁊ ap'licã bñdictionẽ. Nec inſolitũ eſt nec nouũ vt ea q̃ p occupationẽ vel infeſtinãtiã fiũt: ꝓ eo ꝙ ꝯgrue deliberatiõis limina ptercũt: in pro pẽſioris deliberatiõis reducãt examẽ: vt rectiora ⁊ elimatiora p attentionẽ plenioris diſcuſſiõis emanẽt. Sane q̃dã ab ap'lica ſede tp'e felicis recordatiõis innocẽtij. pape. iiij. p̃deceſſoris nr̃i lr̃e ꝓceſſerũt: in qb⁹ ip̃e vniuerſis religioſis cuiuſcũq; ꝓfeſſiõis vel ordinis diſtricte in virtute obediẽtie iniungebat vt prochianos alienos in dieb⁹ dñicis ⁊ feſtiuis nõ reciperẽt decetero in ſuis eccleſijs vl' oratorijs temere ad diuina nec ipos vllaten⁹ ad pniam admitterẽt ſine ſuoꝝ licẽcia ſacerdotũ: nec eis vllaten⁹ in ſuis p̃dicarẽt eccleſijs ãte miſſaꝝ ſolẽnia ꝓ qb⁹ audiẽdis hora diei pte idẽ prochiani ꝯſueuerũt ⁊ debent in ſuis eccl'ijs cõuenire: nec ſermões etiã ſolẽnes facerẽt illa hora. Sȝ nec ad p̃dicãdũ ſolẽniter

ad ꝓchias alienas accederēt niſi eēnt ab eoꝝ ſacerdotibꝰ inuitati vel
ſaltē niſi ſe ad id hūiliter peterēt ⁊ obtinerēt admitti. Nec ea die q̄ dioce
ſanꝰ ep̄s vel aliꝰ loco eiꝰ p̄dicaret ſolēniter maxīe in eccleſia cathedrali
aliqs ipoꝝ in eadē ciuitate vel loco p̄ſumeret p̄dicare. Si vo in caſu li-
cito ꝓchianū alteriꝰ in ſuis eccleſijs recipere ad ſepultui ā cōtingeret e
oium q̄ obtētu ꝯſequētur huiꝰ ſepulture portionē canonicā etiā nō req
ſiti infra octo dies a tpe receptiōis eoꝝ: epo vel ſacerdoti de cuiꝰ parro
chia mortuꝰ eēt aſſūptꝰ: exhibere curarēt. Si āt aliqs religioſoꝝ huius
p̄cepti trāſgreſſor ꝯtra p̄dicta vel aliqd̄ p̄dictoꝝ venire p̄ſumeret: p̄ter i-
obediētie vitiū ⁊ excōicatiōis ſniam quā incurrere voluit ipo facto: gra
dꝰ ſui ꝑiculo ſubiaceret: ⁊ nihilominꝰ a dioceſano ad p̄miſſa vniuerſa ⁊
ſingula obſeruāda ꝑ cēſurā eccleſiaſticā appellatiōe remota diſtrictius
cogeret. Verū qꝛ ſuꝑ p̄miſſis lris cogitare attētiꝰ ⁊ ſtudioſiꝰ delibera-
re ꝓponimꝰ: pacis cōmodū ⁊ q̄etis ſolatiū eccleſijs ⁊ ꝑſonis eccleſia-
ſticis potiſſime cupiētes: p̄fatas lras ⁊ ſi q̄ alie ſuꝑ p̄dictis vel eoꝝ aliq̄
ꝯtra p̄fatos religioſos vel alios ex ipis generaliter vel ſpāliter ꝯtra for
mā cōcꝫ ⁊ ſolitā ꝓceſſere ac mādata ſeu p̄cepta facta i eis vel eaꝝ: aucto
ritate duximꝰ penitꝰ reuocāda. Ideo vniuerſitati veſtre ꝑ aplica ſcripta
mādamꝰ q̄tenꝰ ꝑ huiꝰ lras vel occaſiōe mādatoꝝ ſeu p̄ceptoꝝ aut ſnie
q̄ ꝯtinēt: nihil ꝓſus agatis cū nullā deinceps efficaciā hēant vel vigo
rē. Datū neapoli. xi. kls Januarij pōtificatꝰ nri Anno p̄mo.

Lexander epūs ſeruus ſeruo rū dei. Venerabilibꝰ fribꝰ ſpoletano ⁊ aſſiſinēſi epis. Sa-
lutē ⁊ aplicā bn̄dictionē. Quedā ab aplica ſede tpe felicis
recordatiōis Innocētij pape p̄deceſſoris nri lre ꝓceſſerūt
i qbꝰ ipe vniuerſis religioſis cuiuſcūqꝫ ꝓfeſſiōis vl ordinis exiſterent di
ſtricte i v̄tute obediētie iīūgebat: vt ꝓchianos alienos diebꝰ dn̄icis ⁊
feſtiuis non reciperēt in ſuis eccl'ijs ſeu oratorijs temere ad diuina: nec
ipos vllatenꝰ ad pniaꝫ admitterēt ſine ſuoꝝ licēcia ſacerdotū: nec eis i
ſuis p̄dicēt eccl'ijs āte miſſaꝝ ſolēnia ꝑ qbꝰ audiēdis p̄ma dici pte idē
ꝓchianiꝰ ꝯſueuerūt ⁊ debēt i ſuis eccl'ijs ꝯuenire: neqꝫ ſmōes etiā ſolē
nes facerēt illa hora. Sed neqꝫ ad p̄dicandum ſolēniter ad ꝓchias a-
lienas accederēt; niſi eēnt ab eoꝝ ſacerdotibꝰ inuitati vel ſaltē niſi ſe ad
id hūiliter peterēt ⁊ obtinerēt admitti. Nec ea die q̄ dioceſanꝰ epūs vel
aliꝰ loco eiꝰ p̄dicaret ſolēniter maxime in eccl'ia cathedrali: aliqs ipoꝝ in
eadē ciuitate vel loco p̄ſumeret p̄dicare: ſi vo in caſu licito ꝓchianum
alteriꝰ eos in ſuis eccl'ijs recipe ad ſepulturā ꝯtingeret: oīum q̄ obtentu
ꝯſequētur hmōi ſepulture portionē canonicā etiā non reqſiti infra octo
dies a tpe receptiōis eoꝝ: epo vel ſacerdoti de cuius parrochia mortuꝰ
eſſet aſſumptus exhibere curarēt. Si āt aliqs religioſoꝝ huiuſmodi p̄-
cepti trāgreſſor contra predicta vel aliquod predictorum venire p̄ſume
ret: p̄ter inobedientie vitium ⁊ excōmunicationis ſententiā quam eum
incurrere voluit ipſo facto: gradus ſui periculo ſubiaceret. Et nihilo-
minus a dioceſano ad premiſſa vniuerſa ⁊ ſingula obſeruanda per

Idē alexāder iiij. ꝓcedit exe-
cutoriā rerum in p̄cedēti bul-
la contētarū.

cenſuram eccleſiaſticam appellatione poſtpoſita diſtrictius cogeretur
nullis eis cõtra hoc indulgentijs vel priuilegijs aplicis valituris: ve-
rum quia ſuꝑ premiſſis litteris cogitare attentius ac ſtudioſius delibe-
rare ꝓponimus: pacis cõmodum ⁊ quietis ſolatium eccleſijs ⁊ perſo-
nis eccleſiaſticis potiſſime cupientes: prefatas lr̃as ⁊ ſique alie ſuper
predictis vel eorũ aliquo contra prefatos religioſos vel aliquos ex ipis
generaliter vel ſpecialiter preter formã communem ⁊ ſolitaꝫ ꝓceſſere:
ac mandata ſeu precepta facta in eis vel earum auctoritate duximꝰ pe
nitus reuocanda. Venerabilibꝰ fratribus noſtris vniuerſis archiepis
epiſcopis ⁊ dilectis filijs abbatibus: prioribus: decanis: archidiaco-
nis. archipreſbyteris ⁊ alijs eccl̃iarum prelatis ⁊ ceteris perſonis ec-
cleſiaſticis tã ſecularibꝰ q̃ȝ regularibus cuiuſcũq; ordinis vel profeſſio-
nis exiſterent: noſtris dantes litteris in mandatis vt per huiuſmodi lit-
teras vel occaſione mandatoꝝ ſeu preceptorum aut ſententie que conti
nent: nihil proſus agerent: cum nulla ex tũc haberẽt efficaciam vel vi-
gorem. Sed ſicut intelleximꝰ nonnulli epi̅ ⁊ alij prelati ducatus ſpole-
tani ⁊ patrionij deliberatione nr̃a ſuper premiſſis lr̃is nullatenus expe-
ctata dilectis filijs fratribus ordinis minoꝝ poſt huiuſmodi reuocatio-
nem nr̃am inhibere generaliter vel ſpecialiter preſumpſerũt ne in locis
ſue iuriſditionis predicẽt niſi licenciã ab eis ſuper hoc habuerint ſpecia
lem: ⁊ hi quibus huiuſmodi conceſſa fuerit licencia: teſtimoniãlibꝰ litte
ris de hoc oſtendant ſe munitos: excommunicationis cõminantes ſe la
turos ſententiam tã in predicãtes q̃ȝ in audiẽtes: ſi ſecus extiterit atten
tatum. Volũt etiam ꝙ illi quibꝰ predicandi concedũt licenciaꝫ: de hu-
iuſmodi cõminatione ſentencie frequẽter in ſuis predicationibꝰ faciant
mentionẽ. Inhibent quoq; parrochianis ſuis: p̃dictis fratribꝰ ſua con
fiteri peccata ne hac occaſione ad ipſos accedere: ⁊ fratribꝰ ne aliquos
in ſuis eccleſijs recipere ad diuina preſumant. Quidam inſuper parro
chiales ſacerdotes eũdem modum circa p̃dictos fratres: non ſine mul
torum ſcandalo perperam obſeruare nituntur. Alias quoq; in talibus
idem prelati ⁊ ſacerdotes eoſdem fratres grauare ac moleſtare non ceſ
ſant in animarũ ſuarũ periculum ipſorum fratrũ iniuriam ac ſcandalũ
plurimorum. Cum igitur memoratũ ordineꝫ pro eo maxime ꝙ fuit no
bis in minori tunc officio conſtitutis ab apoſtolica ſede cõmiſſus chari
tate precipua diligamus: ⁊ fratres eiuſdem ordinis tanq̃ȝ predilectos
⁊ ſingulares filios intra mentis vbera charius amplexamur. Idemq;
fratres firmarint in nos vtpote in ſpecialem patrẽ totius reuerentie ac
deuotionis affectus propterquod conſtanter in animo gerimus ipſos
⁊ eũdem ordinem apoſtolice beniuolentie affluentia confouere: eiſq; cõ
tinue adeſſe preſidijs opportunis. Ipſos pati nolentes ꝙ aliquid atten-
tetur in ipſorum fratrum preiudicium ⁊ grauamen: huiuſmodi inhibi-
tiones per predictos prelatos ⁊ ſacerdotes ſeu per quoſcũq; alios fa-
ctas necnon ordinationes quaſlibet ⁊ quoſcunq; proceſſus contra fra-
tres ipſos et eorum ordinem poſt predictam reuocationem noſtraꝫ ha
bitos: auctoritate apoſtolica duximus reuocãdos: ac reducẽtes predi-

ctos frēs in eum statum in quo prius ꝙ̄ predicte ipsius predecessoris manarent lr̄e fuisse noscant̄: decernimus irritū ꝛ inane quicqd per quē cūqꝫ in ipsoꝝ preiudicium hactenus extitit vel extiterit decetero anteꝙ̄ super predictis declarauerimꝰ lr̄is attentatū. Ideoqꝫ fraternitati vestre per ap̄lica scripta mandamꝰ quatenus p̄missa oīa in locis in qbus expedire videritis: solēniter per vos vel per alios denūciare curetis: nō p̄mittentes p̄dictos fratres eoꝝqꝫ ordinem contra hm̄oi reuocationē ꝛ cōstitutionē nostram ab aliquibus molestari: molestatores ꝛ cōtradictores hm̄oi per censuram ecclesiasticā appellatiōe postposita cōpescendo, nō obstante cōstitutione de duabus dietis edita in cōcilio generali, ꝙ si nō ambo his exequēdis poteritis interesse alter vestꝝ ea nihilominus exequatur, Datum laterañ, secundo idus septembris pontificatus nostri Anno primo

INnocentiꝰ epūs seruus seruorum dei, Venerabilibꝰ fratribꝰ archiepīs ꝛ epīs p̄ntes litteras inspecturis, Salutē ꝛ apostolicā bn̄dictionē: qꝛ cōfusio habitus sepe cōfusionē inducit ordinū ꝛ etiā animorū: auctoritate apostolica districte duximus inhibendū: vt si nō sit in religionis ordine fratrū constitutus: habitū, dilectoꝝ filioꝝ fratrū minoꝝ aut ita cōsimile ꝙ ꝓpter eum frater minor credi possit: deferre nō liceat absqꝫ mandato sedis ap̄lice speciali. Volumꝰ ergo ꝛ fraternitati vestre per ap̄lica scripta mādamꝰ quatenus singuli vestrū in suis ciuitatibus ꝛ diocesibus illos qui prefatum habitū vel p̄dicto modo cōsimilē cōtra inhibitionē nostrā deferre p̄sumpserint: ad deponendū ipsum cū ab ipsis fratribus fuerint requisiti monitiōe premissa sublatiōis obstaculo cōpellatis, Datum laterañ, tertio kl's decembris pontificatus nostri Anno primo,

Innocētiꝰ. iiij. ꝙ nemo deferat habitū fratrū minoꝝ necꝫ ei similem: nisi fuerit eiusdem ordinis,

INnocentius eps̄ seruꝰ seruorū dei dilectis filijs generali ꝛ ꝓuincialibus ministris ordinis fratrum minoꝝ p̄ntes lr̄as inspecturis: Salutem ꝛ ap̄licā bn̄dictionē: licet ad hoc fratrū vr̄i ordinis pia d̄sudet intentio vt ab eis in his q̄ faciunt prudēter ꝛ prouide ꝓcedat̄: per hoc ꝛ sue religioni ꝓficere ꝛ dei cupiētes ecclesiā honorare: tn̄ aliquando ex cōditionis humane ꝯtingit fragilitate ꝙ quidā ex ipsis excedunt in casibus in qbus excōicatiōis sn̄iam ꝛ notā irregularitatis incurrunt, Quare supplicatiōe humili postulastis vt cū viri ꝯtēplatiōi dediti sint in religionis fauorē a discursibus cohibēdi ac ꝓpter viarū pericula eisdem fratribus ad nr̄am ꝛ diocesanoꝝ p̄ntiam impediat̄ accessus: sup hoc ꝓuidere de benignitate solita curaremꝰ. Nos itaqꝫ pie volentes ꝙ vestra deuotio in his q̄ digne possumus sedē ap̄licam reperisse gaudeat gratiosam: vt singuli vestrū in ꝓuincijs sibi cōmissis p̄dictis fratribꝰ cōstitutis ibidē absolutiōe ac dispensatiōe indigētibꝰ siue anteꝙ̄ ordinē intrauerint siue postea in casibꝰ excesserūt memoratis: de cōsilio dis-

Innocētiꝰ. iiij. ꝙ p̄lati fratrū minoꝝ possint absoluere ꝛ dispensare super irregularitate.

cretoꝝ fratrum qui litterati ſint ⁊ deum timẽtes impartiri valeant ab-
ſolutionis beneficiũ ⁊ diſpẽſare cum eis iuxta formaꝫ archiepĩs ⁊ epĩs
ſuper hoc ab aplica ſede tradita vobis auctoritate pñtium cõcedimus
facultatem, niſi adeo grauis ⁊ enormis fuerit exceſſus: ꝙ merito ſint ad
ſedem aplicam deſtinãdi. Nulli ergo oĩno hoĩum liceat hanc paginam
noſtre cõceſſionis ⁊ voluntatis infringere: vel ei auſu temerario contra-
ire, Si quis aũt hoc attentare preſumpſerit: in dignationem oĩpotentis
dei ⁊ beatorum petri ⁊ pauli aplorum eius ſe nouerit in curſurum. Da-
tum laterani tertio kl's nouembris pontificatus nři Anno pmo

Innocẽtiꝰ, iiij. ꝙ fratres mi-
nores nõ reci-
piãt frẽs ordi-
nis pdicatoꝝ,

INnocentiꝰ epũs ſeruꝰ ſeruoꝝ
dei. Dilectis filijs generali miniſtro ⁊ fratribus ordinis
fratrum minoꝝ, Salutẽ ⁊ aplicam bñdictionem: memi
nimꝰ vobis olim in virtute obedientie per nřas lřas pre
cepiſſe vt fratres pdicatores ⁊ eorum ordini voto vel iuramento etiam
obligatos: nullatenus de cetero pretextu indulgentie alicuiꝰ vel aliqua
rũ lřarum obtentarũ a ſede aplica vel etiam ob-inẽdarũ impoſteruꝫ: q̃
de hoc expreſſam non fecerint mentionẽ pſumeretis recipere niſi prius
prioris ſui petita licencia foret ⁊ obtenta: decreuimus etiaꝫ irritũ ⁊ ina
ne quicquid per vos in hac parte contra preceptũ contingeret attentari
ſtatuentes vt hmõi preſumptores incurrerent excõicationis ſñiam ipo
facto: a qua nequaꝙ abſolui poſſint niſi ſe ad ſedem aplicam ab ea ſicut
iuſtum foret abſoluendi perſonaliter pñtarent. Uerum qꝛ poſtmodum
per aliquas alias lřas vobis ⁊ eiſdem fratribus diſtrictius duximꝰ inhi
bendũ: ne ante pbationis elapſum qui eſt maxime in ſubſidium fragili
tatis humane regulariter inſtitutus quẽquã ad pfeſſionẽ veſtroꝝ ordi-
num preſumeretis recipere ſeu ad reuocationem faciendam nec conſti-
tutum in probatione nouicium aliqualiter impedire quo minus infra
eundem probationis annum; ad alia religionem quam mallet tran-
ſire ſicut de ſua procederet libera voluntate. Non obſtante ſtatuto con
trario ſi quod a vobis eſſet editum qđ irritum decernimus ⁊ inane vel a
liquibus litteris a ſede apoſtolica impetratis ſeu impetrandis que de
pmiſſis expreſſam non facerent mentionem. Et ſi forte contra huiuſmo
di noſtram inhibitionem quemꝙ vos vel dicti fratres reciperetis: qui
taliter receptus exiſteret nullatenus eſſet veſtro vel eorundem fratrum
ordini obligatus, voſꝗ ac ipſi a receptione quorumlibet ad profeſſio-
nem ipſorum: eſſetis ipſo facto ſuſpenſi: inſuper pene deberetis ſubijci
que fratribus ipſorum ordinum pro culpis infligi grauioribus conſue-
uit. Nos quidem de obligatis ordini predictorum fratruꝫ in premiſſis
noſtris duximus litteris ne ipſos recipere preſumatis ſtatuendo vt hu-
iuſmodi preſumptores: ipſo facto ſententiam excõmunicationis incur-
rant, De illis intelligi volumus quos poſt dictum annum probationis
elapſum: eorum conſtiterit ordini obligatos, Nulli ergo omnino homi
num liceat hanc paginã noſtrorum ſtatuti ⁊ voluntatis infringere: vel
ei auſu temerario contraire, Siquis autem hoc attentare preſumpſe-

rit indignationem omnipotentis dei ⁊ beatorum petri ⁊ pauli apoſto-
lorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum apud ciuitatem caſtellanam
octauo kl's Junij pontificatus noſtri Anno primo

Innocenti⁹ epũs ſeru⁹ ſeruorũ

dei. Dilectis filijs generali ⁊ ꝓuincialibus miniſtris or-
dinis fratrum minoꝝ. Salutem ⁊ apoſtolicã benedictio
nem: in iure canonico reperitur expreſſum vt ſi quiſq̄ eo
rum qui ſimul viuunt per manus iniectionẽ in ſocium a canone meru
rit fieri alienus: prelatus eiuſdem reconciliandi ⁊ pniam imponẽdi ple
nariam habeat poteſtatem: niſi atrocitas facti grauiorem pniam expe-
ctet: habetur etiam in eodem ꝙ de ſeculo fugientes qui religionis ha-
bitum in monaſterio receperunt ⁊ inter cetera poſtmodum confitentur
ſe tale cõmiſiſſe delictum per quod ipſo actu excõmunicationis ſenten-
tiam incurrerunt: in religionis fauorem vt ſubtrahatur vagandi mate-
ria per ſuos prelatos abſolutionis beneficium conſequãtur verum cuȝ
perueniat ex veſtre ac fratrum veſtrorum conuerſationis p̄e meritis ut
quantũ cum deo poſſumus vobis pro animarũ ſalute gratiaȝ faciam⁹
deuotioni veſtre preſentiũ auctoritate cõcedimus: vt eos ex fratrib⁹ qui
pro iniectiõe manuũ in ſe ipos incurrerũt: excõicatiõis vinculũ vel icur
rerẽt: aut in id ante ſuſceptum habitũ inciderũt: necnõ qui relicta vani-
tate ſeculi cupiẽtes veſtre humilitatis collegio aggregari: ſe aſſerũt ex
cõicatiõe ligatos ne ipſoꝝ ad deũ poſſit impediri ↄuerſio: abſoluere va
leatis: dum iniuriã ⁊ dãna paſſis ſatiſfaciant competenter; illis tñ excẽ-
ptis quorum adeo grauis ⁊ enormis ſint exceſſus: ꝙ merito ſint ad ſe-
dem apl'icam deſtinandi. Nulli ergo oĩno hominũ liceat hanc paginaȝ
noſtre conceſſionis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Siquis
autem hoc attentare preſumpſerit: indignationem oĩpotentis dei ⁊ bea
torum petri ⁊ pauli apoſtoloꝝ eius ſe nouerit incurſurum. Datum late
rani decimo octauo kl's Januarij pontificatus nr̃i anno primo

Innocẽti⁹, iiij, ꝙ p̄lati fratrũ miorũ poſſint abſoluere venientes ad ordines frẽs excõicatos vl p̃ man⁹ iniectioneȝ impeditos.

Alexander epũs ſeruus ſeruo-

rum dei generali miniſtro ⁊ prouincialibus cuſtodibus ⁊
guardianis necnon ⁊ vniuerſis fratribus de ordine fratrũ
minorum Salutem ⁊ apoſtolicam benedictionem. Ex pte
veſtra fuit propoſitum coram nobis ꝙ nonnulli archiepĩ ⁊ epiſcopi ⁊
alij eccleſiarum prelati cum fratres veſtri ordinis de locis ſuis ad alia
loca ei ⁊ ipſi ordini pia ſedis apoſtolice vel aliorum chriſti fidelium li-
beralitate conceſſa transferri contigerit: priora loca violenter occu-
pant: ⁊ tam ea q̄ȝ libros calices ⁊ paramenta ſibi vendicare preſumãt
in animarum diſpendium dicti ordinis preiudicium ⁊ ſcandalum plu-
rimorum. Nos igitur ſuper his paterna ſollicitudine prouidere vo-
lentes: vt liceat eiſdem fratribus cum de prioribus locis ad alia lo-
ca ſe transferunt: tam edificia ſeu omnem edificiorum materiam
locorum que dimittunt: exceptis dumtaxat eccleſijs: q̄ȝ libros:

Alexãder, iiij. ꝙ frẽs transferẽtes ſe d̃ vno loco ad aliud poſſint ſecum trãſferre materiã edificioruȝ locoꝝ q̃ dimittũt ⁊ libros: calices ⁊ paramẽta ⁊c. huiuſmodi; exceptis eccleſijs,

1254

calices ⁊ paramenta predicta ad alia loca tranſferre : ac edificia ipſa
cum ſolo ⁊ alijs ad eadem loca pertinentibus preter eccleſiā: per pro-
curatores a vobis filijs miniſtris ad hoc deputatos vendere : ipſorūq;
precium in aliorum locorum ad que dicti fratres ſe tranſferunt edifica-
tionem ſeu alias in eorū vtilitatem conuertere. Cum ipſa priora loca ⁊
alia loca fratrum ad nos ⁊ apoſtolicam ſedem ſpecialiter ptinere noſcā
tur preſentium auctoritate indulgemus diſtrictius inhibentes ne ali-
quis predictorum prelatorum ſeu queuis alia perſona eccleſiaſtica vel
ſecularis p̄dicta bona ſeu loca occupare accipere ſeu vſurpare aut quo
cunq; modo ſibi vendicare preſumant abſq; licēcia ſedis apoſtolice ſpe
ciali. Decernēdo irritum ⁊ inane quicquid contra huiuſmodi conceſſio
nem ⁊ inhibitionem noſtrā per quoſcunq; fuerit attentatum. Nulli er-
go omnino hominum liceat hanc paginam noſtre cōceſſionis ⁊ inhi-
bitionis infringere: vel ei auſu temerario contraire ; ſiquis autem hoc
attentare preſumpſerit: indignationem omnipotētis dei ⁊ beatorū pe-
tri ⁊ pauli apoſtolorum eiꝰ ſe nouerit incurſurum. Datum anagnie duo
decimo kl's nouembris: pontificatus noſtri Anno Primo.

Alexander 4ꝰ cōfirmat priui legia ordinis.

Alexander epūs ſeruus ſeruo

rum dei generali miniſtro ⁊ vniuerſis fratribꝰ ordinis fra-
trum minorum: ſalutem ⁊ apoſtolicā benedictionem. Quia
ordinem veſtrū ſpeciali affectione fouemus : ⁊ fauoris pre-
rogatiua proſequimur: eo maiorem circa vos curam gerimꝰ: quo ſince
riori vos in domino complectimur charitate: tantoq; magis menti nr̄e
de vobis ſollicitudo ſuggeritur : quanto precipua dilectio quā ad ordi
nem ipſum habemus pro vobis fortius interpellat. Cum igitur ſicut ex
parte veſtra fuit propoſitum coram nobis fe. re. cl's recordationis gre-
gorij romani pontificis predeceſſoris noſtri nōnulla priuilegia ⁊ quaſ
dam litteras ⁊ indulgentias vobis ⁊ ordini veſtro conceſſerint gratio-
ſe nos veſtris ſupplicationibus inclinati: priuilegia: indulgētias ⁊ lit-
teras huiuſmodi nobis ⁊ eidem ordini auctoritate apoſtolica confir-
mantes: preſentium vobis auctoritate cōcedimus: vt illis vti libere va
leatis. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginam noſtre conceſ
ſionis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Siquis autem hoc at
tentare preſumpſerit: indignationē omnipotētis dei ⁊ beatorū petri ⁊
pauli apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datū neapolis pridie
kl's maij. Pontificatus noſtri Anno Primo.

Nicolaus 4ꝰ ꝙ ſi cōtigat loca in qbꝰ hitāt frēs eccliaſtico ſuppōi īterdicto cū clauſula ⁊ nō obſtātibꝰ ꝓuilegijs qbuſcūq; religioſis ꝯceſſis ⁊ oīa ſacramēta ī eis ꝓhiberi: ꝙ fratres pſſīt diuia celebrare ⁊ recipe ſacramenta clauſis ianuis. ⁊c.

Nicolaus epiſcopus ſeruus ſer

uorum dei Dilectis filijs miniſtro ⁊ fratribꝰ ordinis mi
norum Salutem ⁊ apoſtolicam benedictionem: meritis
veſtre religionis inducimur: vt petitionibꝰ veſtris in his
que animarum ſalutem continent: fauorabiliter annua-
mus. Sane petitio veſtra nobis exhibita continebat ꝙ cōtingit inter
dū ciuitates ⁊ alia loca in quibus habitatis ſupponi eccleſiaſtico inter

dicto: ⁊ non obſtantibus aliquibus priuilegijs ſeu indulgentijs quibuſcunq; religioſis ab apoſtolica ſede conceſſis; (exceptis baptiſmate paruulorum ⁊ penitentijs morientium) omnia in eis eccleſiaſtica ſacramenta probiberi: propter quod ſine conſcientiarũ veſtrarum diſpendio confiteri peccata ⁊ ab ipſis abſolui ac diuina celebrare officia inter dicto durante huiuſmodi non poteſtis: nec etiam eucbariſtie ac vnctionis extreme in mortis articulo recipere ſacramenta: ſuper quo per ſedẽ apoſtolicam petiuiſtis humiliter vobis de ſalutari remedio prouideri. Nos itaq; veſtris ſupplicationibus inclinati: vt tempore talis interdicti: veſtra confiteri peccata ⁊ ab ipſis abſolui: ac ſimul legere diuinuʒ officiũ miſſas celebrare ianuis clauſis: non pulſatis campanis: voce ſubmiſſa: excõmunicatis ⁊ interdictis ac omnibus perſonis que non ſunt de ordine veſtro excluſis: necnon temporibus conſuetis iuxta morem veſtri ordinis ſacre communionis ⁊ vnctionis extreme ſacramenta recipere: probibitione huiuſmodi ſeu aliquibus litteris ſuper hoc a ſede predicta impetrandis que de ordine predicto ⁊ hac indulgentia ſpecialem non fecerit mentionem nequaq; obſtantibꝰ valeatis: vobis auctoritate preſentiũ indulgemus. Nulli ergo omnino hominũ liceat hãc paginam noſtre conceſſionis infringere vel ei auſu temerario contraire: ſi quis autem hoc attentare preſumpſerit: indignationem omnipotentis dei ⁊ beatorum petri ⁊ pauli apoſtolorũ eius ſe nouerit incurſurũ. Datum reate octauo kl's ſeptembris Pontificatꝰ noſtri Anno Primo

Innocẽtiꝰ 4ꝰ ꝙ frẽs poſſint in terris excõmunicatorum recipere neceſſaria.

Innocẽtius epiſcopus ſeruus ſeruorum dei dilectis filijs generali miniſtro ⁊ vniuerſis fratribꝰ de ordine fratrũ minoꝝ preſentes litteras inſpecturis Salutẽ ⁊ apoſtolicã benedictionem. Uobis extremam patientibus pro chriſti nomine paupertatem: dignum eſt cõcedere ab apoſtolice ſedis gratia per quod ⁊ neceſſitati veſtre cõſulitur: ⁊ benefactoribus veſtris ſalutis meritum procuratur: hinc eſt ꝙ nos quorũ depoſcit officium iuſtis annuere deſiderijs deuotorum: veſtre precibus humilitatis inducti vt vos qui exhortationis pie ſtudio bonos ad potiora dirigitis: ⁊ errantes in rectitudinis ſemitam laudabiliter reuocatis: in excõmunicatorum terris libere cõmorari ⁊ ab eis tunc ac etiam quãdo vos per ipſos tranſire contigerit: neceſſaria vite depoſcere ac accipere valeatis: vobis auctoritate preſentiũ concedimus facultatem. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtre conceſſiõis infringere: vel ei auſu temerario contraire: ſi quis autẽ hoc attẽtare preſũpſerit: indignationẽ oĩpotẽtis dei ⁊ btõꝝ petri ⁊ pauli apłorũ eiꝰ ſe nouit icurſuꝝ. Datũ laterani vndecimo kl's decẽbr;. põtificatꝰ nr̃i ãno. i.

Innocẽtiꝰ 4ꝰ ꝙ frẽs in terr; excõicatorum poſſit celebrare ianuis clauſis.

Innocentius epũs ſeruus ſeruorum dei Dilectis filijs generali ⁊ prouincialibꝰ ceteriſq; fratribꝰ ordinis fratrũ minorũ Salutẽ ⁊ apłicam benedictionẽ eis qui ſanãdis aiaꝝ morbis verbo medẽtes

⁊ opere ſolerter inuigilant: illa de ſpeciali gratia indulgemus: per q̄ diuinis ſuffulti preſidijs: tutius ⁊ vtilius valeāt hominum ſalutem procurare: hinc eſt q̄ veſtris deuotis ſupplicationib⁹ inclinati: pñtium vobis auctoritate concedim⁹ vt cum ad loca interdicto ſuppoſita vos venire contigerit: poſſitis in eis excōmunicatis ⁊ interdictis excluſis ſubmiſſa voce ⁊ non pulſatis cāpanis diuina officia celebrare: niſi id vobis fuerit ſpecialr̄ interdictū. Nulli ḡ oīno hōīm liceat hāc paginā nr̄e idulti aut cōceſſionis infringere: vl' ei auſu temerario ↄtraire: ſiqs āt h̄ attētare p̄ſūpſerit: indignationē oīpotētꝫ dei ⁊ btōꝝ petri ⁊ pauli apl'oꝝ ei⁹ ſe nouerit icurſurū. Datū augduni idib⁹ ianuarij Pōtificat⁹ nr̄i Anno Tertio

Clemēs 4⁹ q̄ infrigētes ſeu violātes loca fratrū minorū ſint excōicati.

CLemens epūs ſeruus ſeruoꝝ dei dilectis filijs generali ⁊ vniuerſis miniſtris guardianis ac fratribus de ordine fratrum minoꝝ ſalutē ⁊ apoſtolicā benedictionē. In quibuſdā locis aliquādo prout accepimus pſecutiones ⁊ anguſtias ſuſtinetis: vt vix ſit vobis poſſibile q̄ ibidem cōditori omniū valeatis prout cupitis deuotūꝫ impendere famulatum: hinc eſt q̄ nos veſtre prouidere quieti ⁊ malignorum malicijs obuiare volētes: vt nullus decetero eccl'ias aut loca veſtra auſu temerario preſumat infringere aut in illis violentiā dānabilem exercere auctoritate preſentiū inhibemus: illi vero qui diuini nōis poſtpoſito timore: ſecus facere preſumpſerint: ipſo facto ſentenciā excomunicationis incurrāt a q̄ nō poſſint abſolui niſi per ſedē apoſtolicā vel p conſeruatores ab ea vobis aut eidem ordini deputatos. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginā nr̄e inhibitionis infringere vel ei auſu temerario cōtraire: ſiqs aūt hoc attētare p̄ſumpſerit indignationē oīpotētis dei ⁊ btōꝝ petri ⁊ pauli apl'oꝝ ei⁹ ſe nouerit incurſurū. Datum peruſij Tertio kl's iulij Pontificatus noſtri Anno Primo

Sixtus q̄rtus declarat q̄ reuocatio indulgentiaꝝ nō intelligatur de idulgētijs fratrum minorū

DILECTO FILIO viario generali omniū fratrū minorū regularis obſeruātie vltramontanoꝝ.

SIXTUS PAPA. IIII.

Dilecti fili Salutem ⁊ aplicā benedictionē. Superiorib⁹ dieb⁹ ad querelā multoꝝ p̄latoꝝ eccl'iaſticoꝝ nobis factā ſup q̄buſdā exceſſib⁹ aliq̄rū fratrū de ordinib⁹ mēdicātiū ⁊ p̄ſertim minoꝝ puidere ac ſcādalis q̄ inde puenire poſſent occurrere cupiētes: quaſdā lr̄as nr̄as fecim⁹ q̄ incipiūt ad futurā rei memoriā: Dū cōtigit interdū ad romani pōtificis deduci memoriā ⁊c. Et cū in p̄fatis lr̄is infraſcripta ponant̄ vba approbatione indulgētiaꝝ hmōi cōceſſaꝝ a p̄deceſſoribus nr̄is viſitātib⁹ ecclīas dictoꝝ ordinū ⁊ pia ſuffragia ibidē erogātibus aut alia pia opa exercētib⁹ memorata ⁊ illaꝝ de nouo ac aliaꝝ q̄s p̄dictis ordinib⁹ ſeu alicui eoꝝ in ſpecie ⁊ demū reciproce vt p̄fertur ⁊ illas cōcernētia facultates ⁊ indulta quecūqꝫ auctoritate apl'ica ad nr̄um et dicte ſedis beneplacitū pñtiū tenore ſuſpēdim⁹. Dubitat̄ a pleriſqꝫ ne

p̄fata clauſula q̄ dicit᷑ ſcilꝫ facultates ⁊ indulta q̄cūq̄ includat ſuſpē ſionē omnium priuilegiorū ⁊ indultorum a nobis vel predeceſſoribus noſtris dictis ordinibꝰ mendicantiū conceſſaꝝ cuiuſcūq̄ facultatis vel tenoris exiſtant humiliter declarari petijſti. Nos igit᷑ paterno affectu materiā iurgioꝝ amputare volētes: tuis ſupplicatiōibꝰ inclinati aucto ritate apl'ica tenore preſentiū declaramus ⁊ decernimꝰ prefatā clauſu lam ſolū referri debere ad facultates ⁊ indulta quecunq̄ indulgentiarū ⁊ abſolutionū ⁊ remiſſionū peccatoꝝ perſonas quaſlibet que non ſunt dictoꝝ ordinum ac monialiū vel ſororum tertij ordinis collegialiter vi uentiū: vel coꝝ cura ac ſeruiētes eiſdem cōtinue concernētia: ⁊ non ad alias facultates ſeu indulta a nobis vel predeceſſoribus noſtris eiſdem ordinibꝰ conceſſa: que oīa ⁊ etiam quo ad indulgentias et peccatorum remiſſiones tēporales non plenarias in ſuo robore ꝑdurare volumus ⁊ decernimus. Nō obſtātibꝰ prefatis litteris nr̄is ac alijs quibuſcūq̄: Verū q2 difficile foret has litteras ad diuerſas mundi partes mittere: volumus ⁊ auctoritate apoſtolica decernimus: ꝙ harum tranſſumpto manu publici notarij ſuſcripto ⁊ ſigillo officij tui munito: tanq̄ preſen tibus litteris originalibus firmiter ſtetur: ⁊ ea fides adhibeatur: ac ſi ce dere originales littere exhibite vel oſtenſe forent. Datum rome apud ſanctū petrum ſub annulo piſcatoris die decima nona marcij Milleſi mo quadringenteſimo octogeſimo ſecundo Pontificatꝰ nr̄i anno. xj.

Sixtꝰ quartꝰ ꝙ licētia data fratribꝰ minoribus ſuccedē di etiam ab inteſtato nō intelligat᷑ de ob ſeruantibus.

ano 1475

Sixtus papa quartus vniuer ſis ⁊ ſingulis preſentes lr̄as inſpecturis Salutē ⁊ apo ſtolicam benedictionē. Licet nos dudū ad importunaꝫ nōnullorū inſtantiā conceſſerimus per certas lr̄as nr̄as etiā quarūdem aliarū predeceſſoꝝ nr̄oꝝ cōfirmatorias vt generaliter fr̄es ordinis minoꝝ poſſint in hereditate ſuccedere parētibꝰ ⁊ ꝯſangui neis ſuis mortuis ⁊ morituris ab inteſtato: hereditateſq̄ coꝝ adire ⁊ tenere prout in eiſdē litteris noſtris quarum tenores hic pro ſufficiēter expreſſis haberi volumus plenius continetur. Nihilominus cum deſi deremus familiā ⁊ fratres dicti ordinis de obſeruātia nuncupatos ſub cura vicarij generalis viuentes quos paterno ꝓſequimur affectu in ſua regulari obſeruātia cōſeruare nec dari eis materiā alicuiꝰ ſcādali vl' in gtudinis cum id expreſſe aduerſet᷑ eoꝝ emiſſe ꝓfeſſiōi ⁊ ꝓmiſſe pau ꝑtati: tenore p̄ntiū ex certa nr̄a ſciētia decernimꝰ parit᷑ ⁊ declaramꝰ mē tis ac intētionis nr̄e fuiſſe ⁊ eē vt p̄dicte nr̄e ⁊ alie ſimiles lr̄e circa ſuc ceſſionē hereditatū huiōi ad fr̄es familie d̄ obſuātia ſe nullatenꝰ extē dāt. nec eis aut eoꝝ alicui i iudicio vl' extra q̄quomō ſuffragent᷑: neq̄ vim aliquam habeant ſeu hēre cēſeāt᷑: mādātes i v̄tute ſancte obediētie omnibꝰ fratribus eiuſdē familie de obſuātia: ne quis eoꝝ ꝯceſſione hu iuſmodi vti velle preſumat quouis p̄textu vel colore quinimmo in puri tate ſue regule ſicut decet eos permaneāt perinde ac ſi lr̄e predicte nū q̄ emanaſſent in cōtrariū facien̄ nō obſtātibꝰ q̄buſcūq̄. Ceterū q2 diffici le foret p̄ns breue ad oīa in q̄bꝰ opꝰ eſt loca deferri: volumus vt illius.

tranſſumpto manu publici alicuius notarij ſcripto. Et ſigillo vicarij ge
neralis predicti munito: ea prorſus vbiq̧ fides adhibeatur que adhi-
beretur ſi idem breue originaliter produceretur vel oſtenderetur. Datū
rome apud ſanctum petrū ſub anulo piſcatoris die ſeptimo auguſti pō
tificatus noſtri Anno quarto

Sixtus q̄rtus declaratio que daȝ ſixti pape quarti ſup regulā fratrum minoꝝ ad inſtanciaȝ miniſtrorum.

SIxtus ep̄us ſeruus ſeruoruȝ

dei ad perpetuam rei memoriam. Circūſpecta apoſtoli
ce ſedis benignitas ſalutis operibus ſemꝑ intenta: ad
ea precipue ſue ſollicitudinis ſtudium conuertit per que
chriſti fideles ſinguli preſertim ſub ſuaui religionis iu-
go altiſſimo famulantes: ſemotis ſcrupulis vniuerſis in pacis tranqui-
litate ⁊ conſciencie puritate illi cui ſe ſponte deuouerunt vota ſua exolue
re valeant. cenſuras ⁊ penas aliquando reuocando: interdum vero limi
tando prout conſpicit in domino ſalubriter expedire. Sane ꝓ parte di-
lectorum filiorum miniſtri generalis ⁊ vniuerſorum fratruȝ ordinis fra
trum minorum nobis nuper exhibita petitio continebat ꝙ licet multis
fratribus eiuſdem ordinis ſatis durum ⁊ difficile ſit regulam beati fran
ciſci tenere ac ad ſuarum ſalutem animarum ſufficere videatur regulā
ipſam laudabiliter obſeruare: nihilominus quia nonnulli romani pon-
tifices predeceſſores noſtri ⁊ alij ac etiam generalis ⁊ fratres ipſius or-
dinis feruore deuotionis accenſi vltra dictam regulam nonnulla ſtatu-
ta ⁊ ordinationes ſiue conſtitutiones fecerint per que aliqua eiſdem fra-
tribus prohibentur: vtputa comedere carnes in natiuitatis reſurrectio
nis ⁊ aſcenſionis domini noſtri ieſu chriſti ⁊ penthecoſtes ac beatorum
petri ⁊ pauli apoſtolorum ceteriſq̧ alijs feſtiuitatibus ⁊ diebus. que-
dam vero alia ipſis precipiuntur fieri ſub excōmunicationis vel alijs cē
ſuris eccleſiaſticis ſeu alijs penis quas contrafacientes ipſo facto incur-
runt multi propterea dicti ordinis fratres contrafaciēdo cenſuris ⁊ pe
nis taliter latis ſepenumero inuoluūtur ⁊ illaqueātur: vnde ſtatuta ⁊ or-
dinationes predicta potius ad animarum ſuarum diſpendium q̄ȝ ſalu
tem edificare videntur. Uerum ſi cenſure ⁊ pene predicte in contrafaci-
entes vt prefertur ipſo facto: late in cōminatorias ⁊ infligendas aut tē
porales penas mutarentur: profecto ſaluti plurimorum opportune cō-
ſulentur. Quare pro parte miniſtri ⁊ fratrum predictoꝝ nobis fuit hūi-
liter ſupplicatū vt ipis in premiſſis opportune ꝓuidere de benignitate
ap̄lica dignaremur. Nos igiť qui fideliū aīaꝝ diſpēdijs libēter obuia-
mꝰ coꝝq̧ ſalutē ſinceris deſiderijs exoptamꝰ: hmōi ſupplicatiōibꝰ icli-
nati auctoritate ap̄lica tenore preſentium ſtatuimus atq̧ decernimus:
ꝙ miniſtri, cuſtodes, Guardiani ⁊ fratres dicti ordinis preſentes ⁊
qui pro tempore fuerint ex ſtatutis ſeu conſuetudinibus vel declarati-
onibus dicti ordinis preter regulam quomodolibet ⁊ a quibuſcūq̧ edi
tis etiam confirmatione apoſtolica vel quauis firmitate alis robora-
tis: illis ↄtra faciendo nulla eccleſiaſtica cēſura nulloq̧ mortalis pecca-
ti vinculo ligari valeant: nec cenſuras ⁊ penas ſeu mortale peccatum

huiuſmodi incurrant: niſi tales eſſent caſus vel exceſſus: qui diuina lege ſeu precepto romane eccleſie merito inducerent ad mortale: cenſuras ⁊ penas taliter latas harum ſerie reuocantes ⁊ annullantes; illaſqꝫ ad vim cōmutationis penarū cōminatoriarū ⁊ ferendarum ſeu corporales ⁊ temporales penas predictas per generalem miniſtrum; cuſtodes; guardianos ⁊ alios prelatos ipſius ordinis ferendas ⁊ infligendas reducentes; quodqꝫ miniſtri; cuſtodes; guardiani ⁊ alij ipſius ordinis prelati predicti corporales ⁊ temporales ſeu alias penas pro non obſeruatione dictorum ſtatutorum ſecundum qualitatem perſonarum locorum ⁊ temporum ⁊ alias prout videbitur ſaluti animarum fratruꝫ eorundem in domino expedire: ferre ⁊ promulgare ac delinquentes ab illis abſoluere valeant. Non obſtantibus ſtatutis: ordinationibus ⁊ declarationibus premiſſis: quibus quoadhoc expreſſe derogamus ac conſtitutionibus ⁊ ordinationibus apoſtolicis: necnon alijs ſtatutis et conſuetudinibus dicti ordinis etiam iuramento confirmatione apoſtolica vel quauis alia firmitate roboratis contrarijs quibuſcūqꝫ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtre reuocationis: annullationis; ſtatuti: decreti ⁊ derogationis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare preſumpſerit: indignationem omnipotentis dei ⁊ beatorum petri ⁊ pauli apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum rome apud ſanctum Petrum: anno incarnationis dominice milleſimo quadringenteſimo octogeſimo kl's decembris Pontificatus noſtri Anno Decimo.

nota — *ano 1481*

Nicolaus 4ᵒ cōcedit facultatē miniſtris et cuſtodibus inſtituēdi procuratores et ſindicos.

1290

NIcolaus epiſcopus ſeruus ſeruorum dei dilectis filijs generali ⁊ prouincialibus miniſtris ac cuſtodibus vniuerſis ordinis fratruꝫ minorum: Salutem ⁊ apoſtolicam benedictionem. Religionis fauor ſub qua virtutuꝫ domino deſeruitis ⁊ fructus vberes qui ex veſtris laboribus in eccleſia vniuerſali diuina gratia cooperante prouenient nos inducunt: vt illa vobis fauorabiliter concedamꝰ: per que veſtri ordinis pura obſeruantia in ſui vigore ſeruetur: dictiqꝫ ordinis profeſſores qui pro nulla re temporali poſſunt in iudicio experiri: excluſis quibuſlibet ſollicitudinibus liberius ⁊ quietius diuinis vacēt obſequijs ⁊ officijs: ac offerentiū: donantiū ⁊ concedentium aut in vltima voluntate relinquentiū ordini predicto vel fratribus eiuſdem ordinis aliquid propter deū: pia intentio non fraudetur: ac illorum qui propter deum ad ipſos reuerentiam non habentes: eos preſumunt in perſonis vel rebus indebite moleſtare audacia refrenetur. Ea propter nos ſollicitudini qua predictus ordo pro ſuis neceſſitatibus quotiens ingrueret neceſſitas vel vtilitas ſuaderet recurrere ad romanam eccleſiam cogeretur: ad quam omnium rerum mobilium ⁊ immobilium quibus fratres ipſi vti poſſunt: ius proprietas ⁊ dominium nullo medio ſpectat; penſata incomoditate ſeu difficultate que per hoc ingeri poſſet fratribus ſupra-

dictis benignius indulgẽtes. Volẽtes quoqȝ heredum ⁊ executorum negligentijs ⁊ moleſtatorum ipſorum fratrum inſolentijs obuiare: vt fratres ſecundum modos licitos ⁊ congruos ipi ordini: relictis ſibi in teſtamentis ⁊ elemoſynis non fraudentur eiſqȝ de iniuriatoribus ipis exhibeatur iuſticie complementũ: ac ſperãtes ꝙ his que pro ſtatu proſpero dictorum fratrum ⁊ ordinis augenda fuerint per nos eo ſalubriꝰ ⁊ vtilius conſuletur: quo maiori fueritis in hac parte auctoritate muniti: diſcretioni veſtre de qua plenam in domino fiduciam obtinemꝰ: ſpeciales perſonas que non ſint de ipſo ordine nominandi pro locorum ⁊ fratrum indigentia ſingulorũ quas perſonas per vos taliter nominatas: in his adminiſtrationẽ legitimam generalē ⁊ liberã gerere ⁊ ipos veros adminiſtratores ⁊ legitimos procuratores yconomos ſindicos ⁊ actores eſſe de plenitudine poteſtatis preſentiũ auctoritate cõſtituendo decernimus: qui res ipſas ⁊ ipſarum rerum precium ⁊ predictas elemoſynas nomine ipſius eccl'ie recipiãt per eoſdem in fratrum ipſorum vtilitates prout eis licet ex regula vel ex declaratione regule cõuertenda ſicut ⁊ quando a te fili generalis ⁊ ſingulis alijs veſtrũ in prouincia vel cuſtodia ſibi decreta vel ab eiſdem fratribus de aſſenſu veſtro extiterint requiſiti: ac eedem ꝑſone petẽdi: exigendi: recipiendi: aliuiãdi predicta trãſigendi quoqȝ ⁊ paciſcẽdi: conueniẽdi: impetrandi litteras apoſtolicas vel alias: iuſticiam vel gratiã continentes in iudices ⁊ loca conueniendi ⁊ recuſandi: compromittẽdi ⁊ remittẽdi: refutandi quietationes: faciendi agendi: defendendi ac in animas eorum de calumnia et veritate dicenda iurandi: ⁊ cuiuſlibet alteriꝰ generis iuramentũ preſtãdi: ſententiã ſeu ſententias diffinitiuas ſeu interlocutorias audiẽdi: necnon appellandi appellationis ſeu appellationũ cauſas proſeqnẽdi: cũ illis ⁊ contra illos qui huiuſmodi res mobiles vel immobiles aut precium earum vel relictas elemoſynas fratribus in teſtamentis occuparent vel violẽter auferrent: ſiue contra voluntatẽ fratrũ quomodolibet detinerent: ſeu ipſis in ꝑſonis vel rebus aliquas iniurias irrogarent: ⁊ generaliter in omnibus cauſis pro rebus ⁊ locis huiuſmodi ad ipſaȝ eccleſiam ſpectãtibꝰ ipſorum fratrũ vſui conceſſis: necnon pro predictis iniurijs ⁊ violẽtijs: imunitatibꝰ: libertatibus ac iuribꝰ ⁊ priuilegijs corũdem ſine cuiuſlibet ſatiſdationis ⁊ cautionis onere plenam liberã generalem auctoritatẽ ap'licã in iudicio ⁊ extra iudiciũ poteſtatẽ reuocandi quoqȝ perſonas eaſdem ⁊ earũ quãlibet ac alias eis ſubrogandi vel nominandi per ſupradictũ modũ nominationis quotiẽs opportunuȝ fuerit qui eãdem in predictis vel ſimilem habeãt poteſtatẽ plenã vel liberam concedimꝰ auctoritate preſentiũ facultatem. Nulli ergo omnino hominũ liceat hanc paginã nr'e conceſſionis vel cõſtitutionis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare preſumpſerit: indignationem omnipotẽtis dei ⁊ beatorum petri ⁊ pauli apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum apud vrbem veterem decimo kl's ſeptembris pontificatus noſtri Anno Tertio.

Ioannes epūs seruus seruoꝝ dei/dilectis in xp̄o filijs generali ⁊ ꝓuincialib⁹ ministris ac vniuersis custodibus guardianis ⁊ singulis fratribus de ordine fratrū minorū Salutem ⁊ apostolicam benedictionem: filiationi vestre indulgentias ordini vestro concessas per predecessores nostros ⁊ per nos facimus manifestas ⁊ confirmatas sicut inferius annotantur: videlicet in festiuitatib⁹ beate marie virginis beatorum francisci: antonij: ludouici ⁊ beate clare in consecrationibus ecclesiarum altariūq; ⁊ vocabulis earum ⁊ per octauas: est data indulgentia decem annorum ⁊ dierum quinquaginta a summis potificibus: videlicet alexandro quarto: innocentio quarto: clemente quarto: vrbano quarto: nicolao tertio: gregorio nono: nicolao quarto. Idem alexāder quartus omnibus accedentibus ad loca vestri ordinis siue ad audiendum verbum dei siue ad audiendam missas beate marie virginis vel beati francisci dum cantantur dedit indulgentiam centū dierū. Idem etiam papa omnibus visitantibus loca fratrum minorum dedit indulgentiam quadraginta dierū. Idem innocentius quartus pro eadē causa dies quadraginta. Item idem innocentius omnibus porrigentibus manus adiutrices fratrib⁹ minoribus siue in domibus eorū siue euntibus per viam quadraginta dies. Item nicolaus tertius pro eadē causa dies quadraginta. Item clemens quartus pro eadem causa dierū centum. Item eisdem omnib⁹ visitantibus ecclesias fratrum minorum totiens quotiēs causa deuotionis octoginta dierū. Item fratres dicti ordinis in omnibus predicationibus suis extra domum suam possint dare octoginta dies indulgentie: in domibus autem suis centum vltra predictas indulgentias. Item nicolaus quartus in missarū solennijs beate virginis ⁊ beati francisci dedit indulgentiam centum dierum. Item benedictus vndecimus accedentibus ad loca fratrum minorum in solennitatibus eorum centum dies. Itē nicolaus quartus dedit indulgentiam vnius anni ⁊ dierum quadraginta accedentibus ad loca predictorum fratrum causa deuotionis. Item omnibus accedentibus ad loca vestri ordinis causa deuotionis quocunq; tempore die vel hora licet non sit aliquod festum concessa est indulgentia a pluribus romanis pontificibus annorum duorum ⁊ dierum quadraginta. Nos igitur vestris pijs precibus inclinati salutem ⁊ profectum animarum benignius intendentes: de omnipotentis dei misericordia ⁊ beatorum Petri ⁊ Pauli apostolorum eius quorum vicem licet immeriti gerimus auctoritate confisi: easdem omnes indulgentias vestro ordini per predictos nostros predecessores concessas omnibus vere penitentibus ⁊ confessis concedimus ⁊ confirmamus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrarum concessionum ⁊ cōfirmationum infringere vel ei ausu temerario cōtraire: siquis autē hoc

Joannes 22⁹ ꝯfirmat indulgentias a suis predecessorib⁹ ordini concessas.

diez años y cinqta días

ano 1331

attentare preſumpſerit indignationem oīpotentis dei ꝛ beatorum petri ꝛ pauli apoſtolorum eius ſe nouerit incurſuruꝫ. Datum auinione pōtificatus nři Anno quinto decimo.

Bñdictus.xi. ꝯcedit exẽptionẽ copioſaꝫ ordinarioꝝ vt bonifacius viij. ꝛ nicolaꝰ quartus

ano 1304

Benedictus epũs ſeruus ſeruorum dei. Dilectis filijs generali ꝛ ꝓuincialibꝰ ac vniuerſis fratribus ordinis fratrum minorum. Salutem ꝛ apoſtolicam benedictionem. Inter ceteros ordines quos celeſtis agricole ſumma benignitas in horto plantauit eccleſie: fratrū minorum ordinē iam per orbis ꝓuincias ſuperna gratia ꝓpagante diffuſum: dum minori fungeremur officio ſincera charitate dilexerimus: ad ſtatum eius feliciter ꝓmouendū ſollicitis ſtudijs intendentes: nec minuit vtiqꝫ ſed auxit potius circa ipſum prehabite dilectionis affectum perſone noſtre ſubſecuta promotio ad apicem apoſtolice dignitatis: cum tanto ꝓpenſius ad ipſius ordinis intendamꝰ augmentū: quanto nobis facultas preſtantior quāqꝫ noſtris non exigētibus meritis noſcitur celitus attributa. Licet igitur nōnulli romani pontifices ꝑdeceſſores noſtri prefatum ordinem a prelatoꝝ iuriſdictione quorūlibet prorſus exemerint: ipſumqꝫ fore decreuerint per ipſorum litteras ſpeciales exemptuꝫ Nos tamen ordinem ipſum ob ſalutis fructus innumeros qui ex ipſo noſcuntur animabus fidelium prouenire gerentes in viſceribus charitatis. Et propterea nolentes omnino vt quiſquam cuiuſcūqꝫ ſit ordinis dignitatis conditionis aut ſtatus vos generaliter vel ſpecialiter ac prefatum ordineꝫ ſuper exemptionem ipſius ac alijs veſtris dicti ordinis libertatibus ꝛ immunitatibus quibuſcūqꝫ ſub quauis forma vel expreſſiōe verborum vobis ꝛ eidem ordini ab apoſtolica ſede conceſſis: impugnare impedire ac turbare valeat: vel quomodolibet moleſtare: vos ꝛ ordinem ipſum ab oīum ꝛ ſingulorum quorūlibet prelatorum ꝛ perſonarū eccleſiaſticarum oīmoda poteſtate ac iuriſdictione prorſus eximimꝰ de apoſtolice plenitudine poteſtatis. ita ꝙ nec etiam rōne delicti ꝯmiſſi vel initi contractus aut rei ſite poſite vel exiſtentis contra loca veſtra exempta poſſitis coram eis non obſtante conſtitutione felicis recordationis Innocencij pape quarti predeceſſoris noſtris in contrariuꝫ edita impeti moleſtare ſeu quomodolibet contra venire: decernentes vos ꝛ ordinē ipm̄ immediate eidem ſedi ac ſoli tantūmodo romano pontifici ſubiacere. Eccleſias inſuper oratoria domos ac loca que tenetis ꝛ inhabitatis ad preſens ac tenebitis ꝛ inhabitabitis in futurum dum ꝛ quotiens vos illa tenere : ꝛ inhabitare contigerit: exempta prorſus exiſtere nulloqꝫ medio ſedi ſubeſſe decernimus prelibate. Nulli ergo oīno hoīum liceat hanc paginam noſtre exemptionis decreti derogationis ꝛ conſtitutionis infringere: vel ei auſu temerario contraire: ſi quis autē hoc attentare preſumpſerit: indignationē omnipotentis dei ꝛ beatorum petri ꝛ pauli apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurū. Datum rome apud ſanctuꝫ petrum quarto nonas aprilis pontificatus noſtri anno primo

Gregorius epus ſeruus ſeruorũ dei. Venerabilib⁹ fratribus archiepis ⁊ epis ac dilectis filijs abbatib⁹ prioribus decanis archidiaconis plebanis archipſbyteris ⁊ alijs eccleſiaꝝ p̄latis ad quos litere iſte peruenerint, Salutẽ ⁊ aplicam bñdictionẽ. Qm̃ abundauit iniquitas ⁊ refriguit charitas plurimoꝝ: ſacrũ ordinez dilectoꝝ filioꝝ fratrũ minoꝝ domin⁹ ſuſcitauit qui nõ que ſua ſed que ſunt xp̄i querẽtes tam cõtra ꝓfugandas hereſes quã cõtra peſtes alias mortiferas extirpãdas ſe dedicauerũt euãgelizationi verbi dei in abiectione voluntarie pauptatis. Nos igitur ſanctũ eoꝝ ꝓpoſitum ⁊ neceſſarium miniſteriũ fauore beniuolo ꝓſequẽtes: vniuerſitati veſtre affectuoſe duximus cõmẽdãdos charitatẽ veſtrã rogãtes ⁊ exhortantes in dño ac ꝑ aplica vobis ſcripta mãdantes: quatenus dilectos filios fratres ordinis memorati pro reuerentia diuina ⁊ noſtra ad officium predicandi ad quod ſunt ex ꝓfeſſione ſui ordinis deputati: benigne recipere ꝓcuretis ac populos vobis cõmiſſos vt ex ore ipſoꝝ verbi dei ſemen deuote ſuſcipiant admonentes: etiã in ſuis neceſſitatibus liberaliter aſſiſtatis, nec impediatis quo min⁹ illi qui ad predicationẽ eoꝝ acceſſerint: tunc eoꝝ ſacerdotibus valeãt cõfiteri: quatenus ad p̄dicta ſuſcipienda vr̄is exhortatiõibus preparati: tanq̃ bona ⁊ fructifera terra pro vitiorum tribulis incipiant ſegetes germinare virtutũ: ⁊ dicti fratres per cooꝑationẽ vr̄am ſuſcepti miniſterij curſum feliciter conſumãdo: optatuz reportent ſui laboris fructũ ⁊ finem ſalutez videlicet aĩaꝝ. Quia vero ſepe vitia ſub ſpecie virtutum occulte ſubintrãt: ⁊ angelus ſathane in angelũ lucis ſe plerũq̃ ſimulate transformat: p̄ntium auctoritate vobis mãdamus quatenus ſi qui de predictoꝝ fratrum ordine ſe dicentes in veſtris partibus predicauerint: ad queſtum pecuniarum ſe conuertendo ꝑ qd̄ religionẽ ipſorum qui paupertatem profeſſi ſunt contingeret infamari: vos tanq̃ falſarios capiatis ⁊ condemnetis eoſdem. nulli ergo ⁊c̃. Datum viterbij. xj. kl's. Junij pontificatus nr̄i Anno vndecimo

Gregorius. ix. q̄ p̄lati eccl'iarum debẽt fratribus p̄dicãtibus neceſſaria miſtrare ⁊ populũ eius ꝯuocare ⁊ q̄ tunc poſſunt ꝯfeſſiones audire.

ano 1238

Innocenti⁹ epũs ſeruus ſeruorum dei. Dilectis filijs generali miniſtro ⁊ vniuerſis fratribus ordinis fratruz minorum. Salutem ⁊ apoſtolicaz bñdictionem. Cum iam per eius gratiam q que mund⁹ abominat̃ aſſumit: veſtri ordinis titul⁹ adeo ſit inſignis: q̄ vix creditur ab his qui contra vos litteras impetrant ſine malicia ſubticeri: Nos ⁊ illorum obuiare fraudibus ⁊ veſtram innocentiam fauorabiliter confouere volentes: auctoritate preſentium vobis indulgemus: vt nequeatis per lr̄as apoſtolicas conueniri que de hac indulgentia ⁊ veſtro ordine mentionem non fecerint. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtre conceſſionis ⁊ indulti infringere: vel ei auſu temerario cõtraire. Siquis autem hoc attentare preſumpſerit: indignationem omnipotentis dei ⁊ beatorum petri ⁊ pauli apoſtoloruz eius ſe nouerit incur

Innocentius. q̄ frẽs nõ poſſint ꝯueniri ab aliquo niſi facta mẽtiõe huius bulle.

ſarum. Datum laterani vndecimo kl's: decembris pontificatus noſtri Anno, primo.

Generale decretum ſacri concilij conſtancieñ. cõſulte ſalubriterqꝫ ſeparãs fratres minores ď obſeruãtia ab alijs fratribus conuentualibus.

Generale decretuꝫ ſacri cõcilij ꝯſtancieñ. cõſulte ſalubriterqꝫ ſeparãs fratres minores de obſeruãtia ab alijs.

SAcroſancta conſtancieñ. ſynodus. Dilectis eccleſie filijs generali ⁊ prouincialibus miniſtris ⁊ cuſtodibus ceteriſqꝫ ordinis minorum prelatis ac fratribus, Salutem ⁊ omnipotentis dei benedictionem. Supplicationibus perſonarum que voto religionis ſunt aſtricte illis preſertiꝫ libenter annuimus: quos ad finẽ tendere conſpicimus per quem perſone ipſe ſub placida tranquillitate iuxta ſuam profeſſionem quieſcant: ac ſeduluꝫ ⁊ tranquilluꝫ in humilitatis ſpiritu domino valeant reddere famulatum. Nuper ſiquidem pro parte religioſoruꝫ virorum guardianorum ⁊ fratrum veſtri ordinis conuentuum videlicet ď ſancto andomaro morinenſis de ſagio. ſagienſis de varenis remenſis de dola. biſuntinenſis de lauale. gondonis cenomanenſis de elecio: nanetenſis de ambaſia: turonenſis de ſancto ioanne: angliacenſis xantenſis de brichorio de toleto: ⁊ fontiniato comitis maleacenſis dioceſum infra prouincias burgundie ⁊ turonie iuxta modum dicti ordinis exiſtẽtium. Nobis humiliter ſupplicatio preſentata continebat: ꝙ diuina operante clementia. His tẽporibus nouiſſimis regularis obſeruantia veſtri iam dicti ordinis in prefatis conuentibus inceperat vigere. ſed varijs obſtantibus impedimentis per miniſtros ⁊ cuſtodes illarum ꝓuinciarum eis prefitis: in ipſa obſeruantia non mediocriter impediebãtur: quorum impedimentorum occaſione ſcandala multa pullulabant, humiliter ⁊ deuote ſupplicantes: quatenus eis de remedio opportuno prouidere dignaremur. Eorum igitur ſupplicationi tanqꝫ iuſte benigne annuentes cupientes ſcandala queqꝫ de medio ordinis veſtri tollere atqꝫ vnitate in eo conſeruata fratres in pacis dulcedine confouere: ſtatuimus ⁊ decreuimus eiſdem ſupplicationibus fore prouidendum ⁊ de facto tenore preſentium prouidemus eis iuxta formam per reuerẽdiſſimos patres dominos videlicet iordanum epiſcopum albanenſem de vrſinis ipſius ordinis protectorem. Et petrũ tituli ſancti chriſogoni preſbyterum cameracenſem vulgariter nuncupatum ſancte eccleſie romane cardinales ⁊ alios ex parte huius ſacri concilij ſuper hoc ſpecialiter deputatos: ordinatam ⁊ traditam atqꝫ per religioſum virum fratrem Joannem de rocha in ſacra pagina profeſſorem ⁊ vicarium in preſenti concilio cui miniſter generalis vna cum pluribus alijs magiſtris ⁊ diſcretis fratribus ordinis veſtri ex vna parte: ⁊ fratres dictos conuentus

repreſentantes ex alia concordatam: videlicet q̄ fratres predictorū conuentum de cetero quouſq; aliud ſuper hoc per ſacrum generale concilium ordinatum fuerit: poſſint ⁊ valeant quilibet in ſua prouincia eligere de predicta ſtricta obſeruantia vnum fratrem idoneum quem in ſcriptis miniſtro illius prouincie preſentatum: ipſum dictus prouincialis miniſter infra triduum poſt huiuſmodi preſentationem ſuum vicarium cōſtituere debeat ad ipſos regendum in ſolidum loco ⁊ vice eius: ⁊ eis prouidendum in omnibus quibuſcunq; ⁊ ipſis modis quibus ipſe prouincialis miniſter prouidere poſſet eis: ita q̄ de ipſorum fratrum regimine in nullo ſe poſſint intromittere dicti prouinciales vel cuſtodes ſed ad ipſos vicarios cura ⁊ correctio eorum omnino pertineat: excepto q̄ ad ſue ſuperioritatis cognitionem miniſter prouincialis poſſit ſi voluerit ipſos viſitare in propria perſona ⁊ tunc punire de conſenſu maiorum ⁊ diſcretorum conuentus in quo fiet hec viſitatio quicquid punitionis repperit dignum: quem ſi conſtituere renuerint predicto modo: extunc eiuſdem preſentati conſtitutio ad vicarium miniſtri generalis inferius annotatum deuoluatur ⁊ pertineat abſolute: qui quidem vicarij huiuſmodi trium prouinciarum poſſint ⁊ debeant vna cum fratribus diſcretis ſibi ſubditis forma ſolita in electionibus ordinis preſeruata: inſimul eligere intenſe vnum alium fratrem ad hoc ſufficientem ⁊ idoneum pro eorundem vicariorum correctione ⁊ totius huius ſtricte obſeruantia. Jn predictis prouincijs meliori regimine quem per eos in ſcriptis miniſtro generali ordinis qui erit pro tempore preſentatum humiliter ipſum miniſter generalis ſuper illos ſuum vicarium conſtituere infra triduum poſt illam preſentationem benigne debeat: ⁊ charitatiue alioquin ipſo triduo tranſacto: ſit ⁊ habeatur vicarius ipſius generalis auctoritate huius ſacri concilij conſtitutus: qui quidem vicarius generalis in ſua congregatione vel alias ſolus poſſit debeat: vicarios prefatos quotiens opus fuerit punire. ⁊ fratribus alijs ſibi ſubditis prouidere in omnibus quibuſcunq; caſibus quibus miniſter generalis eis potuiſſet prouidere: ne ipſos vt ſepius contingit quotiens miniſtro generali indigent longius opporteat euagari. Et pro hac vice prima conſtituimus in prefatum miniſtri generalis vicarium fratrem Nicolaum Radulphi apud nos de hac laudabili obſeruantia prouidentia ac diligentia ſolerti multipliciter commendatum: quē volumus poſſe deponi quotiens vicarijs ⁊ alijs fratribus diſcretis ſepedictis videbitur expedire. Poſſit tamen generalis miniſter qui eſt ⁊ qui erit pro tempore: ipſos fratres ⁊ conuentus in ſua perſona quotiens voluerit viſitare prelibato vicario non obſtante ⁊ punire ſi quid in dicta viſitatione puniendum repperit ſicut moris ē in ordine ⁊ alias facere cōſueuit. Verūtn̄ nō intēdim⁹ q̄ p̄fati vicarij ꝓpter mortē depoſitionē ſeu mutationē illoꝝ quoꝝ vice fūgēt: poſſint a ſuis officijs remoueri vel in eis ipediri: niſi ſup hoc aſſenſus maiorū

Attēde qd poſſit miniſter p̄uīcialis ī fratres obſeruantie.

Prim⁹ vicarius general' obſeruantie

De ſupioritate miniſtri generalis in frēs obſeruantie.

vel diſcretorum ſibi ſubdictorum prius interuenerint: ad quos ſemper
eos deponere ⁊ alios eligere ante dictis generali ⁊ prouincialibus mi-
niſtris preſentare modo ⁊ forma premiſſis quotiens fuerit opportunū
volumus ⁊ decernimus pertinere. Inſup poſſit ⁊ debeat ipſe vicarius

Attēde. ꝙ daṫ facultas tollē- di ſupflua con uentus ⁊c̄. ⁊ ꝑ aliquos fide- les ⁊ amicos ꝺ illis diſponere cōuertendo in operibus.

generalis ⁊ ſui ſucceſſores conuentus ſibi ſubditos ad ſtatum dicte ſtri-
cte obſeruantie conſonum: iuxta declarationes ⁊ ſtatuta ſedis apoſto-
lice ⁊ ordinis reducere: tollendo quaſcunqꝫ ſuperfluitates ſiue ſint in re-
bus mobilibus vel immobilibus quantum fieri poterit bono modo ha-
bito ſemper conſilio maiorum ⁊ diſcretorum ſibi obedientium. Eligen-
do ſi opus eſt aliquos fideles qui ipſas ſuperfluitates auctoritate hu-
ius ſacri concilij vendant cōmutent aut alias in operibus conuertant.
Inſuper ſtatuimus ꝙ omnes ⁊ ſinguli conuentus predictarum prouin-
ciarum quotiens maiori vel ſaniori parti fratrum in eis exiſtentiuꝫ pla-
cuerit: ad hanc ſtrictam obſeruantiam reducere ſe: ⁊ vicarijs ante di-

Modus refor mandi cōuen- tus ꝯuētualiū

ctis ſe ſubdere hoc libere facere poſſint: ⁊ etiam ſinguli fratres cuiuſcū-
qꝫ conuentus contradictione cuiuſcūqꝫ non obſtante a quorum vicario
rum obedientia ⁊ ſubiectione nullus poſſit exire ſine ſpeciali licentia vi-
carij generalis ante dicti: non tamen per hoc intendimus ꝙ fratres ⁊
conuentus qui voluerint: poſſint ſcd̄m hanc ſtrictam obſeruantiam vi-
uere manendo immediate ſub cura miniſtrorū prouincialium: exceptis

In quo cōuē- tu incepit obſ uantia.

tamen prenominatis conuentibus ⁊ conuentu de mirabello pictauen-
ſis diocesis quem volumus expreſſe ⁊ ordinamus cure ⁊ regimini pre-
dictorum vicariorum ſubeſſe ⁊ ex cauſa vt ſicut in eo hec ſtricta regula-
ris obſeruantia in partibus illis ſumpſit exordiū: ita in illo tanqꝫ in alio-
rum ſpeculo ſemper eluceſcat. Ceterum cum iuxta ſniam ſapientis vo-
latilia ad ſibi ſimilia habitualiter conueniant. Statuimus ꝙ quando
huiuſmodi obſeruantes peregrinatiōis ſtudio vel alias per mundū pro-
ficiſcentur: ad loca ⁊ conuentus cōitatis ordinis declinent ſi voluerint
Ad alia vero loca fratrum in obſeruantia ſibi ſimilium ſemper declina-
re teneantur iuxta qđ in ſtatutis ordinis continetur. Inſuper quilibet
prouincialis miniſter prouinciarum premiſſarum: vicario generali ſe-
pe dicto pro preſenti duos conuentus in ſua prouincia fideliter aſſignet
aptos ad manenduꝫ. munitos libris alijſqꝫ rebus pro cultu diuino quo-
tiens ab eodem vicario per lr̄as aut alias in ſuo prouinciali capitulo
fuerit requiſitus eligendos per ipſam prouincialem: ita ꝙ propter hāc
aſſignationem mobilia quecunqꝫ dictis conuentibus pertinentia: quo-
modocunqꝫ ſit non debeant abigi ſeu ſegregari ſcd̄m diſpoſitioneꝫ pro-
tectoris ordinis veſtri. ⁊ ſi contigerit ꝙ miniſtri prouinciales cuſtodes
vel alij expulerint vel eiecerint fratres huiuſmodi obſeruantie ab aliquo
ſeu aliquibus conuentuum predictorum: a quindecim menſibus citra
violenter: ⁊ alios loco eorum inibi collocauerint: vel mobilia ad ipſos
conuentus ſeu aliquem ipſorum ſpectantia deportauerint: volumus ⁊
mandamus diſtricte predictos fratres indilate recedere ⁊ exire de di-
cto conuentu. Mandantes tenore preſentium prelibato vicario gene-
rali quatenus auctoritate noſtra omnibus modis quibus fieri poterit

honeſte ⁊ licite ipſos exire ⁊ predicta bona reſtituere compellat per cē- ſuras eccleſiaſticas: ⁊ alios fratres ⁊ ſubditos ſuos ibidem denuo collo cando omnibus quibuſcunqꝫ diſtricte prohibentes ne quis eum ſuper hoc impedire preſumat ſub excōmunicationis pena: ſed magis ei pre- beat vnuſquiſqꝫ requiſitus auxiliū ⁊ iuuamen. Statuentes vlterius ne fratres huiuſmodi obſeruantie fiant capellani honoris vel maneant cō tinue in domibus ſecularium cauſa confeſſionis vel alias citra tamen aliorum fratrum veſtri ordinis preiudicium; ne forſan freno obedien- tie laxato vel conuerſatione, feruor deuotionis eorum tepeſcat. ¶ Preci- pimus inſuper ⁊ mandamus diſtricte in virtute obedientie ſancte om- nibus ⁊ ſingulis fratribus conuentuum predictorum ⁊ alijs in futurum ſub cura ⁊ regimine predictorum vicariorum conſtitutis ſiue conſtituen dis: quatenus ipſis vicarijs firmiter obediant ⁊ pareant cum effectu in omnibus in quibus fratres illius ordinis ſuis generali ⁊ prouincialibꝰ miniſtris obedire debent. Ceterum cum predicta ſint de voluntate par- tium ſicut prefertur per nos ſtatuta ⁊ ordinata: diſtrictius inhibemus omnibus ⁊ ſingulis miniſtris ⁊ cuſtodibus qui ſunt ⁊ erunt in futurum ac alijs fratribus veſtri ordinis: ne occaſione controuerſie prius ſuper his mote aut proſecutionis in preſenti cōcilio facte ſeu alia quauis cau ſa: fratres d̄ hac obſeruantia preſentes vel futuros inquietent: moleſtēt vel affligant: ſeu eorum vicarios vel de ſecta noua ſeu reprobata quo- modolibet vocent. ¶ Nec etiam fratres dicte obſeruātie alios fratres ve ſtri ordinis nec elemoſinas vel oblationes ſibi dandas impedire preſu mant: ꝙ ſi de cetero alij alijs facto circa premiſſa vel eorum aliquod hinc inde iniuriati fuerint: manus violentas in eis ponendo: eos incar- cerando arreſtando libris ſpoliando aut alias maculam hereſis falſe imponendo: ſententiam excōmunicationis ipſo facto incurrant iniuriā tes: a qua non poſſint articulo mortis excepto abſolui: niſi per eum car- dinalem qui pro tempore huius ordinis erit protector. De ceteris leuio ribus iniurijs verbalibus omnes quiqꝫ fuerint in hoc culpabiles de- prehenſi: puniantur per eorum prelatos. Circa premiſſa ſententiarum fulminatiōibꝰ aut appellatiōibꝰ interpoſitis ⁊ lrīs felicis recordatiōis alexandri pape quinti ⁊ eaꝝ ↄfirmatiōibꝰ nō obſtātibus: quas tenore preſentium reuocamus caſſamus ⁊ anullamus ac nullius roboris vel momenti declaramus: ⁊ alijs quibuſcunqꝫ ſtatutis apoſtolicis vel hu- iuſmodi ordinis in contrarium editis non obſtantibus. Datum conſtā tie. Nono kl'ſ octobris: Anno a natiuitate domini milleſimo quadrin- genteſimo quartodecimo apoſtolica ſede vacante.

¶ Ne frēs obſeruantie fiant capellani.

Pius epūs ſeruus ſeruorum dei ad perpetuam rei memoriam. Admonet nos ſuſce pti cura regiminis ⁊ auctoritas officij pontificalis indu cit vt circa ea per que religionis ſtatus atqꝫ integritas conſeruetur ⁊ opitulante altiſſimo augeantur: quantum cum deo poſſu mus fauorabiliter intendamus. Ad conſeruationem itaqꝫ ordinis fra-

¶ Piꝰ papa ſecūdꝰ ꝙ nullus frater regularꝫ obſuātie poſ- ſit viſitare ſe- pulchꝝ dñi vł alia loca hiero ſolimitana ⁊ ſi ad hec obtinu erit licentiam a ſede aplica niſi de cōſenſu ſuoꝝ p̄latoꝝ.

trum minorum ſancti franciſci de obſeruantia nuncupatorum eiuſq̃
regularis obſeruantie. ⁊ vt vagantibus ⁊ fugitiuis fratribus atq̃ alijs
ſpiritum libertatis exquiſitis medijs querere ſatagentibus: omnis eua
gandi tollatur occaſio. ⁊ malicijs hominum obuictur: auctoritate a
poſtolica tenore preſentium ſtatuimus ⁊ ordinamus atq̃ decernimus.
q̄ omnes ⁊ ſinguli eiuſdem obſeruātie pfeſſores q a ſede aplica viſitādi
ſepulchrū dñicū ⁊ alia loca ſcā hieroſolimitana ſeu alia loca vltra mon
tana hacten⁹ licentiam obtinuerūt: vel īpoſterū obtineāt: niſi ad id ſuoꝝ
p̄latoꝝ ꝯſenſus accedat. ⁊ iuxta ipi⁹ ordinis regularia inſtituta ad hoc
reputēt idonei: licentia hmōi minime vti poſſint: neq̃ illi⁹ obtētu ad p
tes hieroſolimitanas aut loca p̄dicta trāſfretare ſede eos ſubijci volu
m⁹ regularib⁹ diſciplinis. ꝑpterea volum⁹ atq̃ decernim⁹ q̄ p̄textu cu
iuſuis licentie aut ꝯceſſiōis etiā ꝑ nos vel ꝑ ſedē aplicam generaliter vl
ſpecialiter cuicūq̃ conuentui aut regulari vel ſeculari loco aut alteri ſin
gulari perſone ſub quacūq̃ forma vel exp̄ſſione verboꝝ hactenus facte
⁊ conceſſe ſeu impoſterum concedende aut fiende: etiā ſi talis fuerit q̄
de eius tenore ⁊ nomine ac cognitione conuentus loci ſeu perſone cui
conceſſa ſit ſpecialis ſpecifica ⁊ expreſſa mentio habenda fuerit cui etiā
ſpecialiter ⁊ expreſſe derogamus. ac nullam ⁊ inualidam nulliuſq̃ ro
boris vel momenti perpetuo eſſe declaramus nullus ſiue prelatus. aut
conuentus ſeu loci huiuſmodi preſidens aut ſingularis perſona tam
eccleſiaſtica q̃ mundana tam regularis q̃ ſecularis quocunq̃ nomine
⁊ quacunq̃ dignitate fungens recipiat aut recipere faciat audeat vel
preſumat aliquem ex fratribus dicte obſeruantie recedentem ex aliquo
ꝯuentu ſiue loco: niſi ipſe frater de licentia ſui ſuperioris prelati in ſcri
ptis conceſſa ⁊ facta receſſerit: in qua de loco vnde receſſit ⁊ de perſona
ſiue loco ad quem accedere voluerit ſpecialis ⁊ expreſſa mentio fiat. nec
non ipſos fratres ſic receptos ſine licentia huiuſmodi ad ſuos prelatos
reduci ⁊ remitti debere: ac eis eorundem prelatorum correctioni ⁊ obe
dientie ſubijci. ⁊ renitentes ⁊ ipſos retinentes aut auxilium conſilium
vel fauorem preſtantes: penas in litteris tam noſtris q̃ felicis record
tionis eugenij pape quarti predeceſſoris noſtri ſuper hoc editis senten
tas incurrere volumus ⁊ decernimus eo ipſo necnon irritum ⁊ inane
quicquid ſecus factum per quoſcunq̃ aut quomodolibet attentatum
fuerit. premiſſis ac licentijs ⁊ conceſſionibus conſtitutionibus ⁊ ordi
nationibus apoſtolicis ⁊ conſuetudinibus dicti ordinis ceteriſq̄ con
trarijs non obſtantibus quibuſcunq̄. Nulli ergo omnino hominū lice
at hanc paginam noſtrorum ſtatuti ordinationis decreti declarationis
voluntatis derogationis inſtitutionis infringere: vel ei auſu temerario
contraire. Si quis autem hoc attentare preſumpſerit indignationem
omnipotentis dei ⁊ beatorum petri ⁊ pauli apoſtolorum eius ſe noue
rit incurſurum. Datum rome apud ſanctum petrum Anno incarna
tionis dominice: milleſimo quadringenteſimo ſexageſimo ſecundo. vn
decimo. kl's februarij pontificatus noſtri Anno quinto.

Nicolaꝰ q̄rtuſ ꝓhibet fr̄ibus minoꝛibus cũ tibus ad alios oꝛdines licentia petita vel ñ petita, ne poſſint habere ꝓ latura3 vel ad miniſtratiões.

1278

Nicolaus epũs ſeruus ſeruoꝛũ dei. Dilectis filijs generali ⁊ prouincialibus miniſtris ac vniuerſis fratribus oꝛdinis fratrum minoꝛum. Salute3 ⁊ apoſtolicam benedictionem. In veſtri oꝛdinis regula per ſedem apoſtolicam confirmata inter cetera continetur ꝙ eam pro- feſſis de ipſa egredi nullo modo licebit: nec vobis licentiandi ⁊ abſo luẽ di ab oꝛdine ipſo poteſtas tribuitur ex regula predicta. Sed nonulli oꝛ- dinis veſtri fratres poſt factam in ipſo profeſſionem ab eis in firmi tate mentita ⁊ alijs confectis mendacijs ac per malignitatis aſtutias occaſionibus varijs adinuentis ⁊ ambitionibus creſcentibus in eiſdẽ: a ſuperioꝛibus ſuis interdum exeundi de oꝛdine ipſo licentiam poſtu lant eandemq3 obtinent ab eiſdem. Interdum vero illicentiati exeunt de eadem ad alios conuolantes, in quibus dignitates prelaturas ⁊ of ficia aſſumunt: non ſine proprie ſalutis diſpendio. ⁊ derogatione non modica honeſtati oꝛdinis memoꝛati. Nos itaq3 volentes huic moꝛ- bo congrue medele remedium adhibere ac animarum obuiare pericu lis, ⁊ euagandi materiam amputare: auctoꝛitate apoſtolica ſtatuimus ⁊ etiam oꝛdinamus, vt fratres veſtri oꝛdinis qui poſt profeſſionem ab eis in ipſo oꝛdine factam ad quoſcunq3 oꝛdines profeſſionis cuiuſlibet petita vel non petita: obtenta vel non obtenta a ſuis ſuperioꝛibus li- centia immediate vel per alium ſeu alios oꝛdines mediate tranſiue- runt iam. vel trãſiuerint: in oꝛdine ſiue in oꝛdinibus ad quẽ vel ad quos tranſitum habuerunt aut eos imposterum habere contigerit vel etiam extra illos: ad nullam omnino adminiſtrationem vel officium curam animarum habentia: nec etiam ad aliquam dignitatem vel prelatu- ram ſeu perſonatum quoquomodo poſſint aſſumi abſq3 apoſtolice ſe dis ſpeciali ⁊ expreſſa licentia per ipſius ſedis patentes litteras con- cedenda, facientes plenam certam ⁊ determinatam de ſtatuto ⁊ oꝛdi- ne huiuſmodi mentionem. Nos enim nihilominus exnunc irritum ⁊ inane decernimus ſi ſecus in hac parte fuerit attentatum. Nulli er- go omnino hominum liceat hanc paginam noſtri ſtatuti oꝛdinationis ⁊ conſtitutionis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Siquis au tem hoc attentare preſumpſerit: indignationem omnipotentis dei ⁊ beatoꝛum petri ⁊ pauli apoſtoloꝛum eius ſe nouerit incurſurum. Da- tum rome ſecundo idus maij pontificatus noſtri Anno ꝓmo.

Eugeniꝰ q̄rtꝰ. ꝯcedit vicario gñali ꝙ poſſit frẽs ſibi ſubdi tos ꝯuocare i locum diſpoſi tum ⁊ ſtatuere ⁊ oꝛdinare q̄ vi dent expedire

Eugenius epũs ſeruus ſeruorum dei. Dilecto filio fratri ioanni de mauberto oꝛdinis minorũ qui dicũtur de obſeruantia regulari partiũ vltra montanoꝝ vicario generali: ſalutem ⁊ apoſtolica3 bendi ctionem. Cupimus ⁊ quantũ nobis fuerit ex alto conceſſum intendimꝰ oia facere per que fratres tue cõmiſſe cure multos meſſis manipulos

in horreum dñicum perferant. Volumus itaqꝫ ⁊ mandamus tibi vt cõ
uocatis ad te omnibꝰ vicarijs tibi ſubiectis alijſqꝫ tui ordinis fratribꝰ
de quibus tibi videbitur ac vicarijs antedictis in locũ per te ipſum de-
putandũ ſed idoneũ ⁊ tollerabilem omnibus: quibus ſic cõgregatis vi-
carijs ⁊ fratribus auctoritate apoſtolica volumꝰ atqꝫ concedimus oĩa
poſſe fieri ⁊ ordinari pro gubernatione fratrũ: cõuentuũ: domoꝝ: loco-
rum ⁊ eremitoriorũ tue vicarie ſubditoꝝ que generalis miniſter tui or-
dinis cũ generali capitulo tã de iure q̃ꝫ de cõſuetudine ⁊ ex forma priui
legioꝝ poſſe facere conſueuit. In primis autẽ volumꝰ tales a vobis or
dinationes fieri: per quas omnes fratres quorũcũqꝫ locoꝝ ⁊ quarũcũ
qꝫ vicariarũ atqꝫ prouinciarũ tui officij ad vnũ eũdemqꝫ modum viuẽ-
di quantũ fieri poteſt reducãtur. tã circa habitus geſtationẽ q̃ꝫ circa fra-
trum receptionẽ ⁊ alia quomodolibet occurrẽtia. Nam vt id facere poſ
ſitis cõſuetudines: ſtatuta: ordinationes qualitercũqꝫ factas ac etiã pri
uilegia a ſede apſtica conceſſa etiã ſi talia forent de quibꝰ habenda eſſet
mẽtio ſpecialis: in quantũ noſtre volũtati ſupradicte aduerſant aucto-
ritate predicta tenore pñtium reuocamꝰ. Declaramus nr̃e intentionis
etiã fratres dicti ordinis de obſeruãtia ad nullas teneri culpas atqꝫ cẽ
ſuras q̃ in eiſdẽ ordinis ſtatutis ſiue ordinationibꝰ tã apoſtolicis q̃ꝫ ge
neralibꝰ cõtinẽtur: ſed ſolũmodo teneri ⁊ obligari penis per ſupiores
ſuos impoſitis: future autẽ de qua ſupra diximus cõgregationi veſtre:
cõcedimus facultatẽ ordinãdi ⁊ declarandi in quibꝰ locis ⁊ prouincijs
fratres debeãt ieiunia regule in cibis quadrageſimalibus obſeruare, ⁊
quibus debeãt patrũ cõſuetudines imitari vel aliter ſe habere. Datũ
rome apud ſanctũ petrũ Anno incarnationis dñice Milleſimo q̃drin-
genteſimo quadrageſimo ſexto kl's ianuarij Pontificatꝰ nr̃i Anno. x.

Nicolaꝰ q̃rtꝰ ꝯcedit exẽptio nẽ totalẽ ordi ni minoꝝ: ipſꝫ imediate ſedi apſtice ſubmit tendo.

NIcolaus epiſcopus ſeruus ſer
uorum dei: Dilectis filijs generali ⁊ ꝓuincialibus mini
ſtris ac vniuerſis fratribus ordinis fratrũ minoꝝ: Salu
tem ⁊ apſticam benedictionẽ. Quia nõnulli qui heſitare ſe
aſſerũt vbi nõ eſt aliquatenus heſitandũ nõ ſine maligni
tatis aſtutia indubiũ reuocare conãtur. vtrũ vos ⁊ ordo veſter exẽptio-
nis priuilegio gaudeatis. ⁊ an iuris ⁊ ꝓprietatis beati petri ac etiã a
cuiuſuis alterius iuriſditione prorſus exẽpti ac tã in ſpũalibꝰ q̃ꝫ tẽpora
libus quoꝝ vobis vſum habere licet immediate ſubiecti ſedi apſtice exi-
ſtatis quãtũcunqꝫ vobis ⁊ eidem ordini ꝑ diuerſos predeceſſores nr̃os
romanos pontifices ſuper his plene ſicut aſſeritur ſit prouiſum. Nos
vr̃e ac eiuſdẽ ordinis ꝓuidere quieti paterne ſolicitudinis ſtudio inten-
dentes ſicqꝫ volẽtes ſuper hec omnẽ dubitationis ambiguitatis ⁊ q̃re
le materiã funditus amputare. nequis vos ⁊ eũdem ordinẽ ſuper exẽ-
ptione huiuſmodi ac alijs veſtris ⁊ ipſius ordinis libertatibꝰ ⁊ immu-
nitatibus q̃buſcũqꝫ vobis ⁊ eidẽ ab apoſtolica ſede cõceſſis impugna
re valeat vel quomodolibet moleſtare: vos ⁊ ordinẽ veſtrũ a cuiuſuis
alterius iuriſdictione oĩmoda prorſus eximimꝰ de gr̃a ſpeciali, decer-

nentes vos ⁊ eūdē ordinē immediate ſedi ſubiacere predicte, ecclīas vero ⁊ oratoria: domus: loca: libros vtenſilia ⁊ alia mobilia ⁊ immobilia quoꝝ vſum habetis ex licito cū ceteris quocunq̧ modo ptinentibꝰ ad predicta. ⁊ aliquod predictoꝝ: in ius ⁊ ꝓprietatē beati petri aplīcam ſuſcipimus. Illis ex eis dūtaxat exceptis: in qbꝰ expreſſe donatores ſeu trāſlatores ſibi proprietatē ⁊ dñium cōſtiterit reſeruaſſe. ꝑterea ecclīas oratoria: domos ⁊ alia ꝑdicta q̄ tenetis ⁊ inhabitatis ⁊ te[n]ebitis ⁊ inhabitabitis in futurū dū ⁊ quotiens vos illa tenere ⁊ inhabitare contigerit: eſſe omnino exempta decernimus, nulloq̧ medio ſedi memorate ſubeſſe. Nulli ergo oino hominū liceat hāc paginā nr̄e exēptōis: decreti: ſuſceptionis ⁊ cōſtitutionis infringere: vel ei auſu temerario ꝯtraire. Si qs aūt hoc attētare preſumpſerit: indignationē oipotētis dei ⁊ beatorū petri ⁊ pauli aplōꝝ eiꝰ ſe nouerit incurſuꝝ. Datū rome apud ſanctū petrū Secūdo kl's maij Pōtificatꝰ nr̄i Anno primo

ano 1278

Clemens q̄rtꝰ cōcedit ꝙ ffres quibꝰ aliquid ab ordinarijs cōcedit̄ ſup abſolutōibꝰ ⁊ diſpēſatiōibꝰ ſi illos ꝓlatos mori ꝯtigerit poſſint libere vti licēcia ſibi conceſſa donec viduatis ecclījs fuerit de paſtore ꝓuiſum.

Clemens epūs ſeruus ſeruorum dei Dilectis filijs miniſtro generali ⁊ fratribꝰ ordinis minoꝝ: Salutē ⁊ aplīcā benedictionez. Exigētibus veſtre deuotionis meritis votis vr̄is libēter annuimꝰ et petitiones vr̄as quantū cū deo poſſumꝰ fauorabilit̄ exaudimꝰ. Ex parte ſiquidē vr̄a fuit propoſitū corā nobis. ꝙ licet vobis a nōnullis patriarchis archiepīs ⁊ epīs ⁊ alijs ecclīarū prelatis audiēdi ꝯfeſſiones ſubditoꝝ ſuoꝝ necnō ꝑdicādi ⁊ aliq̄ vota in alia pietatis opa commutādi in ſuis ciuitatibꝰ ⁊ dioceſibꝰ licētia ſit ꝯceſſa, qꝛ tamen eiſdē prelatis decedentibꝰ vti licēcia hmōi ecclījs ſit vacātibꝰ dubitatis: nobis hūilit̄ ſupplicaſtis vt ꝓuidere vobis ſuper hoc paterna diligētia curaremꝰ. Vr̄is igitur ſupplicationibꝰ inclinati pn̄tiū vobis auctoritate cōcedimꝰ, vt in hmōi caſu poſſitis vti tādiu libere ꝑdicta licētia: donec viduatis ecclījs ꝓuiſum fuerit de paſtore. Nulli ergo oino hominū liceat hāc paginam nr̄e cōceſſiōis infringere: vl' ei auſu tēmerario cōtraire. Si qs āt hoc attētare ꝑſumpſerit: indignationē oipotētis dei ⁊ btōꝝ petri ⁊ pauli apoſtoloꝝ eiꝰ ſe nouerit incurſuꝝ. Datū peruſij decimo ſeptimo kl's iullij pōtificatus noſtri Anno Primo.

Innocētiꝰ q̄rtus cōcedit generali miniſtro vt poſſit viſitare ⁊ corrigere frēs q morāt̄ in obſequijs aliorum.

Innocentius epūs ſeruus ſeruorū dei: Dilecto filio miniſtro generali ordinis fratrum minorū: Salutē ⁊ aplīcam bn̄dictionē. Cū ſicut te accepimus intimāte nōnulli ex ffibꝰ tui ordinis q de ſupioris licētia in alioꝝ obſequijs cōmorātur exēptos ſe a tua iuriſdictiōe credētes: talia plerūq̧ ꝑpetrāt: ꝑ q̄ detrahit̄ ordini ⁊ ſcandalū inde gen̄atur. Nos tuis ſupplicationibꝰ inclinati pn̄tiū tibi auctoritate cōcedimus: vt vniuerſos frēs q morātur in obſeqijs alioꝝ (illis dūtaxat exceptis q ſunt vl' fuerint ad legatorū aplīce ſedis ſeruitia ꝺputati) libere valeas viſitare: corrigere: amouere: ac alios eis ſubſtituere ꝓut ſecundū deum videris expedire. Nō obſtātibꝰ quibuſcūq̧ lr̄is ſeu indulgentijs ſedis

aplͥce ꝑ quas id valeat impediri, Cõtradicẽtes ꝑ cenſurã eccl'iaſticam appellatione poſtpoſita compeſcẽdo. Datũ lugduni, Decimo ſeptimo kl'Is ſemptẽbris Pontificat⁹ nři Anno quarto,

Gregori⁹ nonus cõcedit ꝙ miniſtri ꝓuinciales capitulariť cõgregati poſſint ꝑdicatoreſ inſtituere.

GRegoriuſ epus ſeruus ſeruorum dei. Dilectis filijs miniſtris: prouincialibus ordinis fratrũ minoꝝ pñtes lrãs inſpecturis; Salutẽ ⁊ aplicam bñdictionẽ. Prohibẽte regula vřa, nulli fratrũ minorũ eſt licitũ predicare populo niſi a generali miniſtro vři ordinis examinat⁹ ⁊ approbat⁹ fuerit ⁊ ſibi ꝑdicatiõis officiũ ab ipo conceſſum. Verũ cũ piũ ſit vt predictoꝝ fratrũ laborib⁹ ac ꝑiculoſis diſcurſibus euitãdis necnõ qđ aiaꝝ ſalus poſſit ꝓuenire facilius, ap̄licę ſedis circũſpectio ſup ꝓhibitione hmõi opportune remediũ ꝓuiſionis appõnat. Nos deuotionis vře ꝑcib⁹ inclinati vt ſinguli veſtrũ in ſuis ꝓuincijs cũ diffinitorib⁹ in ꝓuincialib⁹ capl'is congregatis fratres in ſacra pagina eruditos examinare ac approbare ⁊ eis officiũ ꝑdicatiõis deũ habẽdo p̄ oculis cõmittere valeãt vobis auctoritate pñtiũ cõcedim⁹ facultatẽ. Nulli ergo oĩno hominũ liceat hãc paginã nře conceſſionis infringere vel ei auſu temerario cõtraire. Siquis aũt hoc attentare preſumpſerit: indignationẽ oĩpotẽtis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli aplo'ꝝ ei⁹ ſe nouerit incurſuꝝ. Datũ laterani ſecũdo id⁹ decembris. Põtificatus noſtri Anno quartodecimo,

Inno, quartus ꝙ miniſtri prouinciales poſſint inſtituere ꝓcuratores et ſindicos q res fratrib⁹ cõceſſas poſſint vẽdere ⁊ cõmutare.

INnocẽtius epiſcopus ſeruus ſeruoꝝ dei. Dilectis filijs gñali ⁊ ꝓuincialib⁹ miniſtris fratrũ minoꝝ: Salutẽ ⁊ ap̄licam benedictionẽ. Quanto ſtudioſius diuine cõtẽplatiõi vacatis dño famulando: tanto quieti vře libenti⁹ ꝓuidem⁹, ne pedes quos lauiſſe videmini affectu ⁊ effectu oĩa relinquẽdo: cogamini (qđ abſit) iterũ inquinare. Cum enĩ ſicut lecta nobis petitio vřa cõtinebat de reb⁹ oĩbus ordini vřo cõceſſis vel in poſteꝝ ꝯcedẽdis ꝑ vos ipos ꝓut exigit freq̃nter neceſſitas iuxta vři ordinis inſtituta diſponere nequeatis nec velitis ꝓ cõſtitutionũ vřaꝝ puritate ⁊ cõſciẽtia cõſtãter ſuãda ne vobis odioſa vagãdi tribuatur materia ſi oporteat vos ſemꝑ in hoc ad ſedẽ ap̄licam ad quã rerũ ipaꝝ ſpectat ꝓprietas hẽre recurſum: Nos quieti dicti ordinis ⁊ neceſſitatib⁹ vřis paterna volẽtes ſollicitudine ꝓuidere: pñti vobis auctoritate cõcedim⁹, q̃ten⁹ vt ſingl'is veſtrũ liceat in ꝓuincijs eis cõmiſſis ꝑ ſe vel ꝑ alios fratres ſuos qb⁹ id duxerint cõmittẽdũ cõſtituere aliquos viros idoneos deũ timẽtes q pro locoꝝ indigentia ſinguloꝝ res hmõi tã cõceſſas ꝙ etiã cõcedẽdas auctoritate nřa petere vẽdere ⁊ cõmutare: alienare: tractare: expẽdere: ꝑmutare ⁊ in fratrũ vſum cõuertere valeat. ꝙ ꝙ vobis liceat eoſdẽ viros ſic cõſtitutos remouere aliq ſq ad illa exequẽda ſine difficultate q̃libet ſubrogare quotiẽs videbit opportunũ. Nulli ergo oĩno hominũ liceat hãc paginã nře cõceſſionis infringere vl' ei auſu temerario ꝯtraire. Si qs aũt hoc attẽtare ꝑſũpſerit: indignationẽ oĩpotẽtis dei ⁊ btõꝝ petri ⁊ pauli ap̄loꝝ ei⁹ ſe nouerit incurſu

rū. Datū rome tertiodecimo kl's ſeptēbris pōtificat⁹ nři anno tertio.
DILECTO FILIO fratri iacobo de primaticis de bononia ordinis minorum de obſeruātia regulari.

Eugeni⁹ papa qrt⁹. Dilecte fili Salutē ⁊ aplicā bñdictionē. Fide digna relatione pcipimus in ciuitate lacij nō paruā p hec tpa excitatā fuiſſe cōmotionē de die debite pceptiōis ſacratiſſimi corpis dñi ieſu xpi: ⁊ p aliqs religioſos ſit affirmatū q nō cōicātes actualr i die reſurrectōis dñice: mortalr peccarēt ēt ſi in die iouis ſcā ⁊ alijs qbuſcūq3 dieb⁹ infra annū pluries ⁊ freqntatis vicib⁹ cōicaſſent. qđ pijs aurib⁹ ē audire moleſtū. Recolim⁹ alias p qđdā nřm breue ſcripſiſſe veñabili fři nřo epo licieñ. qđ intelligebam⁹ ſatiſfactū eſſe ſi paulo añ vl' paulo poſt diē reſurrectiōis dñi qs cōicet. Mirati ſum⁹ q poſtmodū noua cōtrouerſia reuixerit. Sed inimic⁹ hō ſupſemiauit zizaniā. Nos igit cupientes pūrgatū triticū in horreū dñi cōgregare ⁊ inutilib⁹ cōtētionib⁹ finē dare: Attēdētes iuxta doctrinā beati auguſtini q ſolēt circumſtātie ſcripturaꝝ illuminare ſubſtātiā vitatis. ⁊ nō ſolū adiacētia ſ3 etiā pcedentia ⁊ ſubſeqntia vba ſunt ꝯſiderāda prudēter. Cū dicat canon eccle. oīs vtriuſq3 ſexus fidelis ſaltē ſemel in anno ꝯfiteat. ⁊ infra. ſuſcipiens ad min⁹ in paſcha reuerēter eucharistie ſacramētū. Et ſeqr niſi de ꝓprij ſacerdotis cōſilio ob aliquā rōnabilē cām ad tēpus ab ei⁹ pceptione duxerit abſtinēdū. Dicim⁹ expreſſe nō intētionis legiſlatoris fuiſſe aīas illaqueare fidelīū ſub culpa mortali ad cōicandū pciſſe in die dñice reſurrectionis ſ3 terminū ſtatuiſſe a paſcha ad paſchā Cū dicit ſemel in anno ⁊ infra ad min⁹ i paſcha niſi ⁊c. Mēs eni3 magis q̄3 vboꝝ ſon⁹ ē attēdēda diſcrete. intelligim⁹ itaq3 optime iure ſatiſfactū eē canoni, ſi in hebdomada ſcā vel infra octauā paſche reſurrectōis dñice ſcđm meliorē3 diſpoſitionē cōſciētie ⁊ aptiorē mētis deuotionē fideles pparatione debita ſanctū eucharistie pignus accipiāt ⁊ cū dño paſcha celebrēt ad ſalutē. Et huic ſentētie oēs volum⁹ acquieſcere. Quare deuotōi tue cōmittimus vt pđicta vbi oportere intelligas ppłis nota facias. Datu3 rome apud ſanctū petrū ſub annulo nřo ſecreto Die octauo iulij Milleſimo quadringēteſimo qdrageſimo ſexto. Pōtificatus nři Anno decimo

Eugeni⁹ papa qrtus declarat q cōicantes a dñica palmaꝝ vſq3 ad dñic ī de qſi modo ſatiſfaciūt precepto ⁊ iuri.

DILECTIS FILIIS vicarijs geñalib⁹ ac ꝓuincialibus fratrū minorum regularis obſeruātie ac quibuſcūq3 veſtri ordinis ⁊ obſeruātie per vos deputatis ⁊ deputādis cōfeſſorib⁹.

Nicola⁹ papa quint⁹. Dilecti filij Salutē ⁊ aplicā bñdictionē. Scim⁹ ppl'os ciuitatu3 terrarū ⁊ locoꝝ apud q loca habetis exemplo allectos ⁊ inductos religioſe vite quā dño ꝓcedēte ducitis. libent ad confitendum vobis ⁊ ſacratiſſimam cōionē de manib⁹ vřis accipiēdum confluere. Unde vt illis ſatiſfacere valeatis: deuotioni veſtre audiendi in cōfeſſionibus omnes quarūcūq3 dioceſum ⁊ in illis ext. anc. os ac forenſes abſoluendi quoq3 etiam in caſibus quos dioceſani lo

Nicolaus. v. Concedit q poſſint fratres de obſeruātia ſub vicarijs audire in cōfeſſione oēs vndecūq3 venientes ⁊ adminiſtrare ſacramētum eucharistie.

corum in quibus ad audiendum deputati eſtis duxerint concedendos Et in omni preterꝙ̃ in die dñice reſurrectionis predictam ſacratiſſimi corporis dñici cõmunionem dandi auctoritate apoſtolica concedimus per preſentes, Datum rome apud ſanctũ petrum ſub ãnulo piſcatoris die quintadecima aprilis milleſimo quadringẽteſimo quinquageſimo octauo pontificatus noſtri Anno ſecundo.

DILECTIS FILIIS vicarijs generalibus ac ꝓuinciali-bus fratrum minorum regularis obſeruantie ac quibuſcunqꝫ veſtri or-dinis obſeruantie per vos deputatis ⁊ deputandis confeſſoribus.

SIXTUS PAPA QUARTUS.

ſixtꝰ pap̃ q̃rtꝰ ꝯcedit id qđ ni colaus ſupra-dictus.

Dilecti filii Salutem ⁊ ap̃licã bñdictionem. Ueſtris in hac parte deuotis ⁊ hũilibus ſupplicatiõibus ãnuentes feliciſqꝫ recordatiõis nicolai quinti p̃decesſoris noſtri in hac parte veſtigijs adherentes: harꝝ ſerie vobis auctoritate ap̃lica ꝯcedimꝰ facultatẽ audiẽdi in cõ-feſſiõibus oẽs ⁊ ſingulos quarũcũqꝫ dioceſũ: ⁊ in illis extraneos ⁊ fo-renſes abſoluẽdi etiã in caſibꝰ quos dioceſani locoꝝ in quibꝰ ad audiẽ-dũ deputati eſtis duxerint ꝯcedendos, oĩ tp̃e p̃terꝙ̃ in die reſurrectiõis dñice ſacramẽtũ eucharistie licite miniſtrãdi. Cõſtitutiõibꝰ ⁊ ordinatiõi-bꝰ ap̃licis ceteriſqꝫ in ꝯ̃riũ faciẽtibꝰ nõ obſtãtibꝰ q̃buſcũqꝫ. Datũ rome apud ſanctũ petrũ ſub ãnulo piſcatoris die vndecima Junij milleſimo quadringenteſimo ſeptuageſimo quinto põtificatꝰ nr̃i ãno q̃rto.

DILECTO filio generali magiſtro ordinis predicatorum.

SIXTUS PAPA QUARTUS.

Sixtꝰ papa q̃rtꝰ determinat quãdã alterca tionẽ inter frẽs predicatoreſ ⁊ cleꝝ nationis germanie.

Dilecte fili Salutem ⁊ ap̃licã bñdictionẽ. Quia cũ iter dilectos filios clerũ natiõis ger-manie ⁊ religioſos ordinũ mẽdicãtiũ ꝯtrouerſia vigeat ⁊ qbꝰ d̃ cãis orta ſit ex oratoribꝰ ab ipſo clero ad nos nuperrime miſſis intelleximꝰ, Et potiſſime iſte eſſe dicũt de ſolutiõe videlicet decimaꝝ aq̃ mẽdicãtes ipi ſe penitꝰ volũt eẽ imunes, De corpibꝰ defũ-ctoꝝ ad prochiales eccl'ias ꝓ vltimo vale (vt ꝓuerbiũ ẽ) deferẽdo pri-uſꝙ̃ in eccl'ijs ipoꝝ religioſoꝝ humẽt. Et poſtremo ſacris eucharistie Et extreme vnctiõis miniſtrãdis. Sup quo mẽdicantibꝰ ipis in caſu in quo p̃ſbyteri prochiales ſacramenta ipa ijs q mẽdicãtibꝰ ꝯfitebant ne garẽt: ab ap̃lica ſede ẽ attributa facultas: ꝯſiderauimꝰ oĩa diligẽter ora toreſqꝫ ipoſ ordinũqꝫ ipoꝝ ꝓcuratores a nõnull' venerabilibꝰ fribꝰ nr̃is ſancte romane eccl'ie cardinalibꝰ audiri ſepe fecimꝰ ⁊ audiuimꝰ noſipi. Et qm̃ talia ꝓ vtraqꝫ pte adducta in memoriã fuerũt vt ꝓbabilibꝰ cau-ſis initi viderẽt. Nos quãdã mediã viã ſecuti modũ inuenimꝰ auctore dño q ꝯueniẽtiſſimꝰ ẽ ad hmõi ꝯtrouerſias tollẽdas, ⁊ ad nutriẽdũ iter cleꝝ ⁊ religioſos p̃dictos iuxta euãgelicã doctrinã d̃bitã charitatẽ, ipis etiã dictoꝝ ordinũ ꝓcuratoribꝰ q hmõi negociũ ꝓſeq̃bãt pñtibꝰ ⁊ intel-ligentibus, Modus aũt a nobis excogitatus talis eſt videlicet quo ad

decimas mendicātes ipſi remaneāt in ipſo ſtatu in quo tempore prede-
ceſſoꝝ noſtroꝝ romanorum pontificum erāt: ⁊ ꝙ contenti eſſe debeāt
eo iure qui huiuſmodi decimas habuerint. In ſepulturis vero ⁊ vale vl
timo: cōſuetudo vbi viget ſtet ſeruariq; inuiolabiliter ꝺbeat ideſt ꝙ cor
pora ad parrochiales eccl'ias deferantur ⁊ alia cōſueta ſeruentur: ita tñ
ꝙ ſpoliatio corporum extorſiones ⁊ pacta illicita a iure reprobata ob
que ſuper hac re diſcordia orta dicitur (q̄ ⁊ ſub excōmunicationis late
ſententie pena deinceps fieri prohibem⁹) penitus ceſſent. In admini-
ſtratione autē ſacramentoꝝ predictorū conſiderantes nos ꝙ in euentu
negationis premiſſe ſuper illoꝝ adminiſtratione mendicātib⁹ fuit con-
ceſſa facultas: per opportunū ⁊ neceſſariū ad omnē diſcordie fomitem
amputandū duxim⁹: ꝙ preſbyteri parrochiales ſacramenta huiuſmo-
di his qui mēdicātib⁹ fuerit cōfeſſi: abſq; legitimis cauſis (illis videli
cet q̄ in iure expreſſe ſunt) denegātes: eādē excōnis late ſententie penā
incurrāt: quā mendicātes chriſti ſacramenta eccl'iaſtica miniſtrando in-
currerent iuxta cōſtitutionem felicis recordationis clemētis pape qnti
nr̄i predeceſſoris que incipit Religioſi. in titulo de priuilegijs. Hec eſt
nr̄a in premiſſis voluntas ⁊ mādamus abſq; dictoꝝ ordinū in reliquis
preiudicio quā etiā nōnullis venerabilib⁹ fratrib⁹ noſtris archiep̄is di
cte nationis germanie in quoꝝ prouincijs dicte cōtrouerſie vigent per
nr̄as lr̄as intimauim⁹: vt ⁊ ipſi oīa obſeruēt ⁊ in diocesib⁹ ac ꝓuincijs
ſuis obſeruari faciant. Cōmendam⁹ etiam ipſis mendicātib⁹ predictas
hortātes vt eas benignitate paterna proſequi vellint. Teq; hortamur
dilecte fili ⁊ monemus attētius vt eiſdē archiep̄is ⁊ alijs prelatis: debi
tam reuerentiā debitūq; obſequiū a tuis omnib⁹ facias exhiberi: paſto
res enim ſunt aīaꝝ ⁊ in dignitate eccl'iaſtica conſtituti ſanctoꝝ ſucceſſo-
res apoſtoloꝝ. Sic eniꝫ fiet vt mutue charitatis ⁊ reuerētie ſtudio pax
inter eos vigeat ⁊ cōcordia omni diſcordie fomite amputato. Non ob
ſtantibus cōſtitutionib⁹ ⁊ ordinationib⁹ apl'icis etiam ſub quibuſcūq;
cenſuris editis: qbus pro ꝑmiſſarū obſeruatione derogamus expreſſe
ceteriſq; cōtrarijs quibuſcūq;. Datū rome apud ſanctuꝫ petrū ſub anu
lo piſcatoris die vigeſima tertia aprilis Milleſimo quadringēteſimo
tertio Pontificatus noſtri Anno duodecimo.

Alexander ep̄ūs ſeruus ſeruo
rum dei Dilectis filijs generali miniſtro ⁊ vniuerſis fratri
bus ordinis minorū fratrū: Saluteꝫ ⁊ apl'icam benedictio
neꝫ. Ut in vr̄is domib⁹ ſeruiētes in miniſterijs opportunis
ob veſtri gratiā quā apud ſedem apl'icam ſedule deuotiōis veſtre obſe-
quia ꝓmerentur noſtre gratie inanes nō reddātur immunes: Nos vr̄e
deuotionis precibus inclinati ꝙ ſi qnādo in perſonas vel terras in qui
bus reſidetis excōmunicationis ſeu interdicti ſententiaꝫ contigerit pro
mulgari: pueri veſtris ſeruitijs deputati negocioꝝ quoq; veſtrorū pro-
curatores ⁊ operarij qui in veſtris locis eorum opibus pſonaliter cōſti
tuti inſtiterint: huiuſmodi ſententijs obnoxij nullatenus habeātur. Ibi-

Alexāder qrt⁹ cōcedit ꝙ pueri ſeruitijs fratrum deputati negocioꝝ ſuorum ꝓcuratores et oparij nō ligētur cenſur: poſſintq; audire diuina tp̄e interdicti.

ꝙ poſſint audire diuina iuxta formam q̄ in locis ipſis in eo caſu a ſede apoſtolica eſt cōceſſa: niſi eiſdē cauſam dederint vel excōmunicari ſpecialiter ſeu interdici contingat eoſdem auctoritate vobis pñtium indulgemus. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginā nr̄e cōceſſiōis ⁊ gratie infringere vel ei auſu temerario cōtraire: ſiqs aūt hoc attētare p̄ſumpſerit: indignationē oīpotētis dei ⁊ btōꝝ petri ⁊ pauli aplōꝝ ei⁹ ſe nouerit incurſurū. Datū ananie quinto kl's iulij pōtificat⁹ nr̄i anno .i.

Sixt⁹ papa q̈rtus cōcedit oībus dicētibus offm̄ cōceptionis virgis noniter ordinatū ⁊ q interfuerit officio eiuſdez feſti indulgentias q̄ in feſto corporis chriſti conceduntur.

Sixtus ep̄us ſeruus ſeruorū dei Ad perpetuā rei memoriam. Cum precelſa meritorum inſignia quib⁹ regina celoꝝ virgo dei genitrix glorioſa ſedibus prelata ſidereis quaſi ſtella matutina prutilans deuote cōſiderationis indagine pſcrutamur: ⁊ infra pectoris archana reuoluim⁹. ꝙ ipſa vtpote via miſericordie: mater gratie ⁊ pietatis: vnica humani generis cōſolatrix pro ſalute fideliū qui delictoꝝ onere pregrauantur ſedula oratrix ⁊ peruigil ad regem quē genuit intercedit: dignū quim potius debitū reputamus vniuerſos chriſti fideles vt omnipotēti deo cui⁹ p̄uidentia eiuſdem virginis humilitatez ab eterno recipiens pro reconciliāda auctori humana natura lapſu primi hominis eterne morti obnoxia iam ſibi vnigeniti habitaculū ſanctiſpirit⁹ preparatione conſtituit ex qua carnem noſtre mortalitatis pro redemptione populi ſui aſſumeret ⁊ immaculata virgo poſt partum nihilominus remaneret: de ipſius immaculate virginis mira conceptione gratias ⁊ laudes referant. ⁊ inſtituta propterea in dei eccleſia miſſas ⁊ alia diuina officia dixerint: ⁊ illis interfuerint: indulgētijs ⁊ peccatorum remiſſionibus inuitare: vt exinde fiant eiuſdē virginis meritis ⁊ interceſſione diuine gratie aptiores. Hac igitur conſideratione inducti: eiuſdez omnipotentis dei ac beatorum petri ⁊ pauli apoſtolorū eius auctoritate confiſi auctoritate aplīca hac in p̄petuū valitura cōſtituimꝰ ſtatuim⁹ ⁊ ordinamus: ꝙ omnes ⁊ ſinguli chriſti fideles vtriuſq̧ ſexus qui miſſaz ⁊ officium conceptionis eiuſdem virginis glorioſe iuxta piam deuotaz ⁊ laudabilem ordinationem dilecti filij magiſtri leonardi de nogarolis clerici veronēſis notarij noſtri ⁊ quod deſuper a nobis emanauit miſſe ⁊ officium huiuſmodi inſtitutionem in die feſtiuitatis viſitationis eiuſdez virginis marie ⁊ per octauas eius deuote celebrauerint ⁊ dixerint: aut illis horis canonicis interfuerint quotiens id fecerint: eādem prorſus indulgentiam ⁊ peccatorum remiſſionem exinde conſequantur quam iuxta felicis recordationis vrbani quarti in concilio vienenſi approbare ac martini quinti ⁊ aliorum romanorum pontificum predeceſſorum noſtrorum conſtitutiones conſequuntur: illi qui miſſam officium ⁊ horas canonicas in feſto corporis ⁊ ſanguinis dñi nr̄i ieſu chriſti a p̄mis veſpis ⁊ p illi⁹ octauas iuxta romane eccl'e inſtitutionē celebrāt dicūt aut miſſe officio ⁊ horis hm̄oi interſunt pñtib⁹ p̄petuis futuris tp̄ibus valiturā. Datū rome apud ſanctū petrū anno dñi milleſimo q̄dringenteſimoſeptuageſimo ſexto Tertio kl's martij pōtificat⁹ nr̄i anno ſexto.

día de la Concepción, y Visitación de N. Sª

NIcolaus epūs ſeruus ſeruorū
dei Dilectis in chriſto filiabus vniuerſis abbatiſſis ⁊ cō
uentibus incluſarꝝ monaſterioꝝ ordinis ſancte clare: Sa
lutem ⁊ ap̄licam benedictionē. Quāto ſtudioſius deuo
tamente ⁊ humili cōtemplationis animo diuinis vacatis obſequijs: tā
to libentius veſtre pacis procuram⁹ cōmodum ⁊ quietis. Attendētes
igitur ꝙ licet plurima monaſteria veſtri ordinis varias poſſeſſiones ob
tineant: idem tamen ordo in paupertate fundatur voſq́ꝫ voluntarie pau
peres chriſto pauperi deſeruitis. veſtris ſupplicationibus inclinati vt
vos ſeu veſtrarū aliqua ad exhibendū procurationes aliquas legatis
vel nuncijs ap̄lice ſedis ſiue ad preſtandum ſubuentionē quācunq́ꝫ. vel
ad contribuendū in exactionib⁹ vel collectis ſeu ſubſidijs aliquib⁹ p̱ di
cte ſedis ſeu legatoꝝ aut nūcioꝝ ipſorum ſeu rectoꝝ quaſcūq́ꝫ impetra
tas vel impetrandas etiam minime teneamini: nec ad id cogi poſſitis
etiam ſi in huiuſmodi ſedis eiuſdē cōtineatur litteris ꝙ ad quecuis exē
pta vel non exempta loca ⁊ monaſteria ſe extendant: ⁊ aliqua eis cuiuſ
cunq́ꝫ tenoris exiſtat ipſius ſedis indulgētia conceſſa. niſi forſan lr̄e ipſe
dicte ſedis de indulto huiuſmodi ⁊ de ordine veſtro ac nomine cardina
lis cui gubernatio: ꝓtectio ⁊ correctio fratrum minoꝝ ac etiaꝫ cura mo
naſterioꝝ abbatiſſaꝝ monialium ſancte clare ordini preſentiū ⁊ futuro-
rum pro tēpore cōmiſſe fuerint: plenam ⁊ expreſſam fecerint mentioneꝫ
auctoritate vobis preſentiū indulgemus. Nos enim decernim⁹ irritas
⁊ inanes interdicti ſuſpēſionis aut excōmunicationis ſentēcias ſi quas
in vos vel in aliquā veſtrum aut aliquod monaſteriorum veſtrorum ſeu
quoſcūq́ꝫ alios veſtri occaſione premiſſoꝝ pretextu contra huiuſmodi
cōceſſionis noſtre tenorē p̱ quēcunq́ꝫ de cetero contigerit promulgari.
Nulli ergo oīno hominū liceat hāc paginā noſtre cōceſſionis ⁊ cōſtitu-
tionis infringerē: vel ei auſu temerario cōtraire. Siquis aūt hoc attē
tare preſumpſerit: indignationē omnipotētis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pau
li apoſtoloꝝ eius ſe nouerit incurſurū. Datum apud vrbem veterē quin
to decimo kl̄s februarij Pōtificat⁹ nr̄i Anno Primo.

Nicolaus q̄r-
tus ꝯcedit mo
nialib⁹ ſancte
clare ne tenerē
tur ad exhiben
das ꝓcuratio
nes ⁊c̄. legatꝫ
vl' quibuſcūq́ꝫ
perſonis.

MArtin⁹ epūs ſuus ſeruoꝝ dei
Venerabili fratri iordano epō albanēſi: Salutē ⁊ ap̄licā
bn̄oneꝫ. Licꝫ int' cetera regularꝫ obſuātie vota obediētie
ingū ſine q̄ nō vera ſꝫ ficta cēſet eē religio p̄cipuū exiſtat
⁊ ꝓptea abſonū ſit ⁊ abſurdū ꝙ qs habitu ſe religioſuꝫ foris exhibeat:
⁊ lupi rapacis more regularit' viuere reglarēq́ꝫ diſciplinā ſuſcipe oīno
ꝯtēnat. Sane ꝑ p̱te dilectoꝝ filioꝝ antonij de maſſa gēnalis ⁊ ſinglꝰoꝝ
ꝓuincialiū miniſtroꝝ vniūſoꝝq́ꝫ fratrū ordinis minoꝝ petitionob nup̱
exhibita ꝯtiebat: ꝙ nōnulle tā eccl'iaſtice q̄ſ ſecl'ares vtriuſq́ꝫ ſexus pſone
in diūſis mūdi partib⁹ ꝯſtitute q̄ ſub q̄dā velamine ſanctitatis habituꝫ
griſeum ordinis fratrum minoꝝ habitui quaſi conformē deferentes: ⁊
a beato franciſco nomen aſſumentes de tertia regula dicti ſancti alias

Martinus pa
pa q̄ntus con
cedit ꝙ omneſ
fratres ⁊ ſoro
res tertij ordi-
nis ſubijciant
generali ⁊ pro
uincialib⁹ mi-
niſtris ordiniſ
minoꝝ

de penitentia ſe appellant: taꝫ ex priuilegijs (vt aſſerunt) conceſſis ꝗ̄
etiam propria auctoritate nōnunꝗ̄ in cōmuni. quādoqꝫ vero ad parteſ
ſub quadam viuendi norma quaſi in propriam libertatē ⁊ abſqꝫ debi-
ta ſubiectione ⁊ obedientia religioſam vitaꝫ ducere ſe aſſerunt ⁊ preſu-
munt: vnde dicti ordinis non ſolū cōfuſio generatur ⁊ contēptus: verū
etiaꝫ ſimplices ſic decepti in diuerſas inducūtur hereſes ⁊ errores plu
raqꝫ ſcandala ⁊ pericula ꝓueniūt animarū. Quare pro parte generalis
⁊ prouincialiū miniſtroꝝ ac fratrum predictorum nobis fuit humiliter
ſupplicatū: vt ſuper p̄miſſis opportune prouidere de benignitate apo-
ſtolica dignaremur. Nos igitur attente cōſiderantes incōgruū exiſtere
ꝙ huiuſmodi ꝑſone habitum de dicto ſancto conceſſum gerant ⁊ ſe de
tertio ordine nominare preſumāt ⁊ iuriſdictionē aut diſciplinā ſupioꝝ
dicti ordinis minorum ſuſcipere paruipendāt: ac alias ſubiecti prefato
ordini nō exiſtāt: ac ſuper his ſalubriter occurrere cupiētes: circūſpectio
ni tue de qua in his ⁊ alijs ſpecialeꝫ in domino fiduciā obtinemus per
apl'ica ſcripta cōmittimus ⁊ mandamꝰ quatenus ſi ita ē omnes ⁊ ſin-
gulos fratres ⁊ ſorores de tertia regula ſancti franciſci alias de penitē
tia nūcupatos tā preſentes ꝗ̄ futuros cuiuſcūqꝫ gradus vel cōditionis
exiſtant ⁊ vbicūqꝫ conſiſtāt: eidem ordini ⁊ eius ſuperioribus in oibus
(eorum tamen viuēdi ⁊ continendi forma ſemꝑ ſalua) auctoritate nr̄a
ſubijcere ipſoſqꝫ predictis generali ⁊ ꝓuincialibꝰ miniſtris ꝓ tempore
exiſtētibus quēadmodū ceteri ⁊ veri dicti ordinis fratres ⁊ ſorores ſub
iecti exiſtunt: ſubiectos eſſe decernas, ſtatuēs ⁊ ordinās auctoritate pre
dicta ꝙ prefati miniſtri fratres de tertia regula ⁊ ſorores p̄dictos quo-
tiens expediens fuerit: per ſe vel alios ad hoc idoneos viſitare corrige-
re: ⁊ delinquētes ⁊ excedentes pro demeritis punire ⁊ emendare corū
qꝫ cōfeſſiones audire eiſqꝫ penitentiā ſalutarē iniungere: ⁊ oia ſacramē-
ta eccl'iaſtica miniſtrare omnēqꝫ aliam (q̄ tamen illoꝝ obſeruantie ſeu
continētie penitus nō obuient) iuriſdictionē exercere valeāt in eoſdeꝫ:
cōtradictores per cenſurā eccl'iaſticam appellatiōe poſtpoſita cōpeſcē
do. Non obſtātibus priuilegijs: gratijs: cōceſſionibꝰ ⁊ litteris aplicis
de regula huiuſmodi eiſdē fratribus ⁊ ſororibꝰ, eorūqꝫ religioni in gene
re vel in ſpecie ſub quauis verborū forma cōceſſis etiā ſi de eis eorūqꝫ
totis tenoribus ac de verbo ad verbū eſſet in preſentibus ſpecialis ⁊ ex
preſſa mentio facienda: quibus quātum premiſſis contraria fuerint: de
rogamus. Necnō conſtitutionibus apoſtolicis ceteriſqꝫ cōtrarijs etiaꝫ
nō obſtantibꝰ quibuſcūqꝫ. Datum rome apud ſanctos apoſtolos Pō
tificatus noſtri Anno Decimo.

Nicolaus q̄r-
tus papa con
cedit ꝙ frēs t-
tij ordinis eli-
gāt viſitatorē
de ordine fra-
trū minoꝝ.

NIcolaus epiſcopus ſeruus ſer
uorum dei Vniuerſis chriſti fidelibus p̄ntes lr̄as inſpe-
cturis: Salutē ⁊ apl'icaꝫ benedictionē. Vnigenitus dei fi
lius cuius liuore ſanati ſumꝰ ⁊ ſanguinis fonte regenera
ti ſolus ſuā fundauit eccl'iam ⁊ ſupra petrā fidei moꝝ na
ſcentis erexit beatoqꝫ petro apl'orum principi eterne vite clauigero ce

leſtis ⁊ eterni ſimul imperiȷ̄ iura cōmiſit diſperſos iſrael ad ouile ſuum
miſterio paſſionis inductos ligandi atq̄ ſoluendi ſibi ⁊ in eo ſucceſſo-
ribus tradito principatu. Quare romano pōtifici eiuſdē principis i ꝑn-
cipatu hm̄oi ſucceſſori: he vigilie precipue ⁊ ſolercie ſedule ſtudia ⁊ de-
ſideria nō vacua iminēt ex debito aplice ſeruitutis vt eccliā ipā nouo
ſemꝑ fetū multiplicet ⁊ ꝯgreget illi gregē ⁊ diſciplinis ⁊ regulis infor-
matā. Nā hūane nature conditio tāq̄ vas figuli fragilitati ſubiecta. frā-
gitur ⁊ difficile reparatur. ꝓpterea ſiquidē fideles eiuſdē ecclie vt in azi-
mis ſinceritatis ⁊ veritatis alitos vigilāter oportet cauere: ne ſucceſſo-
res eiuſdē principis ordinatiōibus vel doctrinis minorādo detrahant.
vel quoquomodo labiȷ̄s detractionis obſiſtant. Cū ſcḋm aplm ordina-
tioni ſit obuius: qui ptāti reſiſtit. Cū itaq̄ ille glorioſus beat⁹ frāciſcus
cōfeſſor eximius igne charitatis ſuccenſus. verbo ⁊ opere aplorū diſci-
pulus ad ampliandā in domo dn̄i familiā plenus ſpiritu veritatis con-
ſurgens: vt ambulantiū in tenebris pedes eruditiōis ſine lr̄is dirigeret
in viam ſalutis eterne: quendā ordinē inſtituerat. penitētiū titulo inſigni
tū. in quo normā tradidit ꝓmerēdi eterna. Nos ordinē ipm opportu-
nis fauorib⁹ ꝓſequi ⁊ ad eius augmentū benignius intendētes: vt q in
zelo eiuſdē ꝯfeſſoris extiterit: incremētis augeret̄ vtutis. ⁊ eiuſdē ordi-
nis ꝓfeſſores adiectione nr̄e ſollicitudinis magis ac magis de vtute ꝓ-
ficiāt in virtutē ordinē ipm̄ approbādo ordinatiōes nōnullas ſalutaris
ꝑſuaſiōis nr̄is lr̄is in eodē ordine duxim⁹ obſeruādas. Inter cetera eiſ-
dē frībus paterno ꝯſulētes affectu vt hm̄oi normā viuendi ſeq̄rent̄ ⁊ ſe-
quēdo amplecterēt̄ eandē. Et cū naturalis ꝑſuadeat rō ⁊ rōni equitas
acquieſcat vt predicti ordinis ꝓfeſſores ob ipi⁹ confeſſoris reuerētiā. di-
lectoꝝ filioꝝ fratrū ordinis minoꝝ dirigāt̄ ⁊ regulētur doctrina q vtri-
uſq̄ ordinis alm⁹ extitit inſtitutor de ordine ſupradicto fratrū minorum
viſitatores ⁊ reformatores aſſumere ꝓcurēt. Verū q2 proh dolor nōnul-
li ex ordine p̄dicto penitētiū. ecclie ⁊ ꝯfeſſoris eorūdē degeneres filiȷ̄ ad
uerſ⁹ ꝑſuaſionē ⁊ ꝯſiliū hm̄oi ꝯſurgētes: nō metuūt affirmare qḋ hm̄oi
nr̄o ꝯſilio acquieſcētes: illos ſequi volētes ſaluari nequeūt in eodē ordi-
ne penitentiū. nec formidātes ꝓſūptuoſius agere in hac parte: callidis
ſuggeſtionibus ſubuertūt ipi conſilio adherere cupiētiū volētes. illudq̄
adimplentes prohibitionib⁹ preſumptuoſis ⁊ moleſtationibus graui
bus perſequendo. Nos preſumptores hm̄oi nolentes conniuētibus ocu
lis pertranſire: ꝓhibemus nequis onus hm̄oi ꝓfeſſionis cuiuſcūq̄ con-
ditionis ⁊ ſtatus exiſtat auſu nefario preſumat impedire quatenus oēs
dicti ordinis penitentiū regulā obſeruantes. qui hm̄oi nr̄m cupiunt ſeq
conſilium: illud adimpleant ⁊ ſequantur. decernentes omnino proceſ-
ſus contra huiuſmodi noſtrum conſilium adherentes habitos ⁊ haben-
dos: nullius penitus exiſtere firmitatis. Ceterum quoniā cupimus ve
hementer huiuſmodi noſtrū ſalubre conſilium adimplere: omnes qui il-
lud ſuſceperint ⁊ adimpleuerint reuerenter: apoſtolice ⁊ noſtre bndi-
ctionis gratiam amplius conſequantur. ⁊ gaudeant priuilegiȷ̄s eiuſdem
ordinis penitentium ab eadem ſede conceſſis ⁊ imposterum conceden-

dis. Impedie͂tes vero quo minus premiſſuꝫ adimpleãt ꝯſiliũ: ꝙ ab hu
iuſmodi impedime͂to deſiſtãt oı͂no: per locoꝝ ordinarios compeſci volu
mus ⁊ mãdamꝰ. Non obſtãtibꝰ quibuſcunqꝫ priuilegijs ſub quacunqꝫ
forma verboꝝ obte͂tis per q̃ effectus p̃ñtium poſſet quomodolibet ipe
diri. Et inſuper volumꝰ ꝙ hmõi frẽs nr̃o ſalubri ꝯſilio adherentes debe
ant habere miniſtros de ſe ipis iuxta formã in predicta regula ꝯprehen
ſam. Datum apud vrbem veterem ſexto idus auguſti pontificatus no
ſtri Anno tertio

Sixtꝰ papa q̄r
tus ꝯſtituit et
d̃clarauit ꝙ vo
tum oblẽ pau.
ꝑtatꝫ ⁊ caſtita
tis emiſſũ i or
dine tertio btĩ
frãciſci ſit ſole͂
ne.

SIxtus ep̃us ſeruus ſeruorum
dei. Ad ꝑpetuã rei memoriã. Ad hec hriſti vicarij p̃ſide͂tis in
ſpecula apl̃ice dignitatis ꝓuidã circũſpectioneꝫ ꝑtinere
dignoſcit: q̄rũlibet pſonaꝝ altiſſimo ſub regulari habitu
mũdanis oblectationibꝰ abiectꝫ ſedulo famulãtiũ qualitates attendere
ſiceqꝫ feruenter inuigilare ꝑfectibꝰ: vt ab eis oĩs dubietatis materia que
ſalute͂ aĩarum obnubilare videt̃ auferatur ⁊ ꝯte͂platiõis ſuauitate quieſce
re valeãt. ac trãquillum dño reddere famulatũ. Sane iam dudũ accepi
mus ꝙ quidã frẽs ⁊ ſorores tertij ordinis beati frãciſci ex ſpeciali cõceſ
ſione nr̃a vel p̃deceſſoꝝ nr̃oꝝ collegialiter viue͂tes poſt annũ ꝓbatiõis
in manibus ſui miniſtri ſeu miniſtre ab eoruꝫ collegio canonice electi vel
electe vouent ⁊ ꝓmittunt obedientiã paupertate͂ ⁊ caſtitatem ꝑpetuaꝫ ſo
le͂niter coram toto ſuo collegio: dubitatq̄ꝫ a pleriſqꝫ an tale votũ ſit ſole͂
ne ⁊ obliget ſicut tale. Nos igit̃ qui ordini predicto ⁊ in illo altiſſimo fa
mulantibus perſonis vt vota ſua firmiori ſtatu chriſto cui vouerunt ge
tius perſoluere valeant ⁊ aĩarum periculis quantuꝫ poſſumus prouide
re intenſis deſiderijs affectamus. Auctoritate apl̃ica tenore p̃ñtium decer
nimꝰ ⁊ ſtatuimꝰ votũ p̃fatũ ſic (vt p̃mittit̃) emiſſũ vel qḋ emittet̃ in futu
rũ: decetero habeat vim ⁊ valitudine͂ voti ſole͂nis ac oẽꝫ inducat effectũ
que͂ inducit votũ ſole͂ne factum cuiuſcũqꝫ de religionibꝰ a ſede apl̃ica ap
probatis. diſtricte p̃cipie͂do mãdãtes oĩbus ⁊ ſingulis cuiuſcũqꝫ gradꝰ
dignitatis ordinis aut ꝯditionis fuerint ſub quoꝝ cura aut iuriſdictiõe
frẽs vel ſorores p̃dicti degũt vel morãtur aut degere vel morari contige
rit in futurũ: ne decetero frẽs vel ſorores p̃noiatos p̃fatũ votuꝫ mõ p̃di
cto emitte͂tes matrimoniũ ꝯtrahere decetero ſeu ante ꝯtractũ conſuma
re aut religione͂ ipam dimittere ⁊ ad ſeculare͂ vitã redire ꝑmittãt. Quod
ſi ipi frẽs vel ſorores ꝯtrariũ fecerint: m̃rimoniũ hmõi nullũ fuiſſe ⁊ eſſe
eade͂ auctoritate decernãt. ac ipos frẽs vel ſorores id facientes: excõica
tionis ſñia innodatos fore tãdiu denũtient: donec ad cor reuerte͂tes habi
tũ dicte religionis reaſſumãt ⁊ votũ ac ꝓfeſſione͂ ſuã iuxta ſtatuta ⁊ con
ſuetudines dicti ordinis p̃dicto mõ collegialiter viue͂tes obſeruent. me
ruerintqꝫ ab hmõi excõicatiõis ſñia a ſuis ſuꝑioribus abſolutione͂ obti
nere. Non obſtãtibus ꝯſtitutionibus felicis recordationis bonifacij pa
pe octaui predeceſſoris noſtri ⁊ alijs quibuſcũqꝫ. Nulli ergo oĩno homi
num liceat hanc paginã noſtre ꝯſtitutionis ſtatuti mandati ⁊ volunta
tis infringere: vel ei auſu temerario cõtraire. Siquis aũt hoc attentare

ꝑſūpſerit:indignationē oīpotentis dei ⁊ btōꝝ petri ⁊ pauli apl'oꝝ ei⁹
ſe nouerit incurſurū. Datū rome apud ſactum petrū Anno incarnatiōis
dñice milleſimo quadringenteſimo octogeſimo kl's decēbris pontifica
tus noſtri Anno decimo.

Sixtus ep̄us ſeruus ſeruorum
dei. Ad ppetuā rei memoriā. Graue nimis gerim⁹ ⁊ mo-
leſtū cū ſiniſtra nobis de qbuſuis eccleſiaſticis pſonis re-
ferūtur. ſed in coꝝ qui ad p̄dicandū verbū dei ſūt deputa-
ti exceſſibus p̄dicādo ꝯmiſſis: eo graui⁹ ꝓuocamur q̄ illi piculoſius re-
manēt incorrecti. cū facile deleri nequeāt: qui multoꝝ cordib⁹ ſic publi-
ce p̄dicādo diffuſius ⁊ dānabili⁹ imprimūtur errores. Sane ſicut accepi
m⁹ nōnulli diuerſoꝝ ordinū ꝓfeſſores ad p̄dicādū verbū dei in diuerſis
ciuitatib⁹ ⁊ locis ptib⁹ lōbardie deputati non ignari ꝙ ſancta romana
eccl'ia de intemerate ſemperq; v̄ginis gl'ioſe marie ꝯceptione feſtum cele-
brat ⁊ ſpāle ac ꝓpriū officiū ordinauit in coꝝ p̄dicatiōib⁹ ad populū pu
blice affirmare hacten⁹ nō erubuerūt ⁊ quotidie p̄dicare non ceſſant aſtā
te populi multitudine. oēs illos q tenēt ⁊ affirmāt eandem gl'ioſaʒ ⁊ im
maculatā dei genitricem virgineʒ mariā abſq; peccati originalis macu
la fuiſſe ꝯceptā: hereticos eſſe ⁊ ipām romanā eccleſiā ſolā ſpūalem con
ceptionē ſeu ſanctificationē eiuſdeʒ virginis marie celebrare. ac hmōi eo
rum p̄dicationib⁹ non ꝯtēti: ꝯfectos ſuper his ſuis aſſertionib⁹ libros in
publicū ediderūt. ex quoꝝ p̄dicationib⁹ ⁊ aſſertionib⁹ hmōi nō leuia ſcā
dala in partib⁹ illis in mētibus xp̄i fideliū ſunt exorta. ⁊ maiora exoriri
formidant indies. Nos igit hmōi temerarijs auſibus ⁊ peruerſis ac a
veritate penitus alienis aſſertionibus ⁊ ſcandalis que exinde in dei eccle
ſia exoriri poſſent: quantū nobis ex alto conceditur obuiare volētes: mo
tu proprio non ad alicuius nobis ſuper hoc oblate petitionis inſtantiaʒ
ſed de noſtra mera deliberatione huiuſmodi aſſertiones predicatorū eo
rundem ⁊ aliorum quorūlibet qui affirmare preſumerent eandem ſan
ctam romanam eccleſiam de ſpūali dūtaxat conceptione ⁊ ſanctificatio
ne eiuſdem virginis glorioſe feſtum celebrare. ⁊ eos qui crederent ⁊ tene
rent eandem dei genitricem ab originalis peccati macula in ſua conce-
ptione preſeruatam fuiſſe: propterea alicuius hereſis labe pollutos fo-
re vtpote falſas ⁊ erroneas ac a veritate alienas. Editoſq; deſup libros
predictos id continentes: auctoritate apoſtolica preſentiuʒ tenore repro
bamus ⁊ damnamus. ac motu ⁊ auctoritate predictis ſtatuimus ⁊ ordi
namus ꝙ predicatores verbi dei ⁊ quicunq; alij cuiuſcūq; gradus ordi-
nis ⁊ conditionis fuerint qui decetero auſu temerario preſumpſerint in
eorum predicationibus ad populum ſeu alias quomodolibet affirmare
huiuſmodi per nos ſic reprobatas ⁊ damnatas aſſertiones ⁊ opiniones
veras eſſe aut dictos libros pro veris legere tenere vel habere poſtq̄ de
preſentibus ſcientiam habuerint: excōicationis ſententiam ⁊ eterne ma-
ledictionis penam eo ipſo incurrant a qua ab alio q̄ʒ a romano pontifice
⁊ illius proprio ore expreſſa cauſa hmōi ꝓpter quā cēſuras p̄dictas in-

Sixt⁹ papa q̄r tus circa cōce ptionē v̄ginis marie.

currerint (niſi in mortis articulo ↄſtituti) neq̄ant abſolutionis bñficiū obtinere. Nō obſtātib⁹ ↄſtitutiōibus ⁊ ordinatiōibus aplicis ↄtrarijs q̄buſcūq;. ſeu ſi aliq̄bus cōiter ſeu diuiſim a ſede aplica indultum exiſtat qḋ interdici ſuſpēdi vel excōicari nō poſſint per lr̄as aplicas nō facientes plenā ⁊ expſſam ac de verbo ad verbū de indulto hmōi mentionem. Pari damnationi ⁊ cenſure ſubijciētes illos qui predicare docere aut alias verbo vel ſcriptura affirmare p̄ſumerēt hereticum fore credere eandem virginē glioſam a peccati originalis macula p̄ſeruatam non fuiſſe. Et ne de p̄miſſis aliqui valeāt ignorantiā allegare: volumus q̄ locorum ordinarij p̄ntes lr̄as in eccl'ijs cōſiſtētibus in eoꝝ ciuitatibus ⁊ ſuarum dioceſuꝫ locis inſignibus duꝫ maior inibi populi multitudo ad diuina ↄuenerit ac ſermōibus ad populū: mandent ⁊ faciāt publicari. Preterea q꞉ difficile foret p̄ntes lr̄as ad ſingula loca in quibus expediens fuerit deferre: etiā volum⁹ ⁊ dicta auctoritate decernimus q̄ earūdē tranſūpto manu publici notarij cōfecto ⁊ autenticato ⁊ alicuius p̄lati eccliaſtici ſigillo munito: vbiq; ſtetur ꝓut ſtaretur eiſdem originalibus lr̄is ſi forent exhibite vel oſtenſe. Nulli ergo oīno hoīum liceat hanc paginā noſtre reprobatiōis: damnationis. ſtatuti: ordinatiōis: volūtatis ⁊ decreti infringere: vel ei auſu temerario cōtraire. Siquis aūt hoc attentare preſumpſerit: indignationē oīpotentis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli aploꝝ ei⁹ ſe nouerit incurſurum. Datum rome apud ſanctū petrū Anno incarnationis dn̄ice milleſimo quadringenteſimo octogeſimo ſecundo pontificatus noſtri Anno vndecimo.

Sixt⁹ papa q̄rtus approbat cōceſſiones factas mōialib⁹ denō ſoluēdis decimis ⁊c.

Sixtus ep̄us ſeruus ſeruorum dei. Ad ꝑpetuā rei memoriā. Ut interne btitudinis amatrices que habitu ſacre religionis aſſumpto vni viro ieſu chriſto ſe voto celebri deſpōſauerūt valeāt iuxta votū gerentis mentis proficere ⁊ regularis obſeruātia ſtabiliri: tanto ꝓpenſioribus equū eſt illas attollere gratijs ſpūalibus epulis reficere ac earū pia ↄſeruare ꝓpoſita: necnon ea que pro illarū quiete ⁊ vtilitate ꝓceſſerunt apl'ico munimine roborare: quanto ſexus feminei fragilitas ad ferendū obſeruātie onus potiori fauore indigere noſcit. Unde nos in ſacra petri ſede meritis licet inſufficiētibus ↄſtituti vt religio quelibet dilatet ⁊ floriđo decentiq; candore refulgeat luminoſiſq; ſanctimonie radijs ad exemplar imitationis euiteſcant: operarias man⁹ apponim⁹ ⁊ ſtudiū efficax impartimur vt tandē cultores cuiuſlibet religiōis annuente diuina gratia p̄ntis in ſtadio vite ſub ſanctoꝝ patrū regulis ⁊ inſtitutis deo militātes: felici triūphi brauiū valeāt adipiſci. Dudū ſiqdē felicis recordatiōis eugenio pape q̄rto p̄deceſſori noſtro ꝓ parte dilectarū in chriſto filiarū abbatiſſarū ⁊ cōuentuū vniuerſoꝝ monaſterioꝝ ſancti damiani ac minoriſſarū ſancte clare ordinis eiuſdem ſancte generalis miniſtri aliorum q; officialiū ordinis fratrū minoꝝ cura vbilibet conſtitutoꝝ expoſito q̄ ob vicarias decimarū ⁊ charitatiuoꝝ ſubſidioꝝ aliorūq; onerū impoſitiones tam per romane eccleſie coꝝq; legatoꝝ ⁊ miniſtrorū incūbentia

q̄ ꝓ honorādis regibus ⁊ principibus ac cōitatū ſubuētionib⁹ ap̄lica
auctoritate tūc ordinatas ꝯſtitutas atq̄ decretas necnō gabellas peda-
gia ⁊ grauamina aliaq̄ onera realia per ptātes rectores ac regimina ſe-
cularia factas impoſitas ⁊ illatas. petitioneſq̄ ⁊ exactiones q̄ rōne fru-
ctuū qui in eorūdem monaſterioꝝ ac locoꝝ agris ⁊ poſſeſſiōibus infra
nōnullaꝝ cū cura ⁊ ſine cura eccleſiarū limites ꝯſiſtentes colligebantur
a nōnullis illarū rectorib⁹ ⁊ bn̄ficiatis facte fuerant. Tūc abbatiſſe mo-
niales conuētus monaſteria ac loca hmōi in tantā pauptatē inopiāq̄ ve
nerāt: q pia coꝝ vota pſoluere non valētes in monaſterijs ac locis ipis
diuinus cultus adeo erat diminut⁹: q nisi ꝓuideret celeriter. veriſimili-
ter formidabat in eis extinctio obſeruātie regularis. Idē eugeni⁹ p̄de-
ceſſor ipaꝝ abbatiſſarū ⁊ monialiū ſupplicatiōib⁹ inclinatus: eas ⁊ con
uentus monaſteria ⁊ loca hmōi cuȝ oib⁹ iuribus ⁊ pertinētijs ac bonis
eorūdē mobilibus ⁊ imobilibus qbuſcūq̄ tā exiſtētib⁹ q̄ futuris ab oī
iuriſdictiōe dn̄io ⁊ ptāte quorūcūq̄ legatoꝝ patriarcharū archiep̄orum
ep̄oꝝ nūcioꝝ ⁊ alioꝝ quorūcūq̄ ordinarioꝝ iudiciū ad inſtar priuilegio
rū ꝓceſſoꝝ eis p pie memorie nicolaū q̄rtuȝ. Bonifaciū octauū. ⁊ Joan
nē vigeſimū ſecūdū. Clemētē ſextū. Alexādrū quintū. ⁊ Bn̄dictū vnde-
cimū romanos pōtifices etiā p̄deceſſores nr̄os exemit. ⁊ ppetuo libera
uit. ⁊ ſub beati petri ac ſedis ap̄lice ꝓtectiōe ⁊ ſua ſuſcepit. Illaq̄ ſibi ⁊
ſucceſſoribus ſuis romanis pontificib⁹ canonice intrātibus ac dicte ſedi
dūtaxat ſubiacere voluit: ita q legati ⁊ nuncij eiuſdē ſedis ac iudices p̄-
fati ⁊ queuis alia pſona ſecularis vel regularis eccl'iaſtica vel mūdana
quacūq̄ p̄fulgeat dignitate: nullas in abbatiſſas ꝯuent⁹ monaſteria mo
niales ſeu loca hmōi excōicatiōis ſn̄ias ꝓmulgare vel iuriſdictionē do-
miniū aut ptātem exercere poſſet. ꝓut in lr̄is dictoꝝ p̄deceſſoꝝ plenius
ꝯtinet. Quare ꝓ pte dictarū tam ſancte marie regalis de tordeſillas q̄
alioꝝ monaſterioꝝ ordinis ſancte clare p̄ſertim in regno caſtelle ꝯſtituto
rū abbatiſſarum ⁊ monialiū nobis fuit hūiliter ſupplicatuȝ vt exēptioni
liberationi ⁊ ſubiectioni p̄miſſis oibuſq̄ alijs ⁊ ſingulis in dictis lr̄is cō
tentis ꝓ illoꝝ ſubſiſtētia firmiori robur ap̄lice cōfirmationis adijcere ali
aſq̄ in p̄miſſis ꝓuidere opportune de benignitate ap̄lica dignaremur.
Nos igit hmōi ſupplicationib⁹ inclinati: exēptionē liberationem ſubie
ctionē p̄dictas ⁊ ꝓut illas ꝯcernūt oia ⁊ ſingula in dictis lr̄is ꝯtenta au
ctoritate ap̄lica tenore p̄ſītium approbamus ꝯfirmamuſq̄ ſupplentes
oēs ⁊ ſingulos defect⁹ ſi qui forſan interuenerint in eiſdē. ⁊ inſuper per-
petuo ſtatuim⁹ ⁊ ordinamus ipiſq̄ abbatiſſis ⁊ ꝯuētibus ac monialib⁹
auctoritate ⁊ tenore preſatis concedimus q ipſe etiam de quibuſcunq̄
terrarum ⁊ poſſeſſionum ad eas legitime ptinentibus ⁊ ſpectantib⁹ q̄s
etiam per alios q̄ eorūdem monaſteriorum ſeruitores ⁊ ſubditos exco-
li ⁊ cultiuari faciunt ⁊ pro tempore facient: decimas primitias auctori
tate tamen apoſtolica non impoſitas quibuſuis perſonis cuiuſcunq̄ di-
gnitatis gradus ſtatus ordinis vel conditionis fuerint ſoluere minime
teneantur. nec ipſe aut ipſarum terrarum aut poſſeſſionū coloni ſeu cul-
tores ob ſolutionem decimarum primitiarum aut cenſus huiuſmodi ꝑ

quēpiam moleſtari poſſint. aut ꝓpterea contra eos procedi ⁊ penas ali quas promulgari. decernētes irritum ⁊ inane ſi ſecus ſuper iis a quoq̄ quauis auctoritate ſcienter vel ignoranter contingat attentari. Non ob ſtantibus ꝯſtitutionibus ⁊ ordinatiōib⁹ aplicis ac ſtatutis ꝯſuetudinib⁹ monaſterioꝝ ⁊ ordinis predictoꝝ iuramēto ꝯfirmatione aplica ⁊ q̄uis alia firmitate roboratis ceteriſq; contrariis q̄buſcunq;. Nulli ergo oīno hoīum liceat hanc paginā nr̄e approbationis ꝯfirmationis ſuppletiōis ordinatiōis: ꝯſtitutionis: ꝯceſſionis ⁊ decreti infringere: vel ei auſu teme rario ꝯtraire. Si quis aūt hoc attētare p̄ſūpſerit indignationē oīpoten tis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli aploꝝ eius ſe nouerit incurſurū. Datum rome apud ſanctū petrū Anno incarnationis dn̄ice milleſimo quadrin genteſimo ſeptuageſimo quinto pridie nonas Julii pontificatus noſtri anno quarto.

Joānes papa xxii. dānat ⁊ reprobat q̄ſdā articulos quos tenuerat qdā Joā. magiſter pariſieñ.

JOannes ep̄s ſeru⁹ ſeruoꝝ dei. Venerabilibus fratribus pr̄iarchis archiep̄is ⁊ ep̄is ac dilectis filiis eccleſiaſticis ad quos p̄ntes puenerint. Salutē ⁊ aplicā b̄ndictionē. Vas electiōis doctor eximi us ⁊ egregius predicator cuius p̄dicatio mūdū docuit vniuerſū p̄ſum tuoſam illoꝝ audaciā refrenare ſollicitus qui prudētie ꝓprie innitentes i errores varios ꝓlabūtur. Non plus ſapere q̄ꝫ oportet ſapere: ſed ſapere ad ſobrietatē ſalubri doctrina ſuggeſſit: vt iuxta ſapiētis eloquia: q̄ſq; prudentie ſue modū ponat. Sane cū dilectū filium magiſtrū Joannem de poliaco ſacre theologie doctorē certis ex cauſis de fratrū nr̄oꝝ ꝯſilio ad nr̄am p̄ntiam vocaſſemus: fide digna ad nr̄m relatio pduxit auditū q̄ ipſe in quibuſdā articulis tāgētib⁹ pnīe ſacramentū nō ſobrie ſed per perā ſapiebat infraſcriptos articulos continentes errores docēs publi ce in ſuis predicatiōibus ⁊ ſcholis. Primo ſiquidē aſtruens q̄ confeſ ſi fratribus habētibus licentiā generalē audiendi confeſſiones: tenentur eadē peccata que confeſſi fuerant iterū confiteri ꝓprio ſacerdoti. Secun do q̄ ſtante ſtatuto oīs vtriuſq; ſexus edito in concilio generali: Roma nus pontifex nō poteſt facere q̄ parrochiani non teneātur confiteri oīa peccata ſua ſemel in anno proprio ſacerdoti quem dicit parrochialem ſacerdotē curatū imo neq; deus poteſt hoc facere q2 (vt dicebat) impli cat ꝯtradictionē. Tertio q̄ papa non pōt dare lniam generalē nec pote ſtatem audiendi ꝯfeſſiones imo nec deus. quin confeſſus habenti licenci am generalē teneaẜ iterū ꝯfiteri ſuo ꝓprio ſacerdoti quē dicit eſſe (vt p̄ mittitur) parrochialē ſacerdotē. Nos igiẜ ſcire volētes ſi ſuggeſta no bis veritatē haberēt: articuloꝝ p̄miſſoꝝ eidē magiſtro ioanni copiam fe cimus aſſignare. ⁊ ad defenſionē ſui audientiam plenam p̄buim⁹ tam in nr̄a ⁊ dictoꝝ fratrū nr̄oꝝ p̄ntia in ꝯſiſtorio. q̄ꝫ alias corā aliq̄bus de ip̄is fr̄ibus per nos ad hm̄oi deputatis. Verū etiam licet p̄fatus ma giſter Joānes p̄fatos articulos ⁊ contēta in ip̄is defendere niteretur: aſſerebat ſe tamē paratū credere ⁊ tenere in p̄miſſis ⁊ aliis ea que credē dum ⁊ tenendū eſſe ſedes apoſtolica diffiniret. Nos igitur attendentes

Primus articulus.

Secūdus articulus.

Terti⁹ articulus

ꝙ dictoꝝ articuloꝝ aſſertio predicatio ⁊ doctrina redundare poterant i͂ multaruʒ perniciē aīarum:ipſos per plures magiſtros in theologia examinari fecimus diligenter:nos ipi etiam cum dictis fratribus noſtris collationem habuimus ſolertem cum ipis,per quam quidem collationem ⁊ exaīationeʒ:ↄtrarijs demonſtratis in conſiſtorio reuocauit: aſſerens ſe credere eos non veros.ſed coꝝ contrarium verum eſſe cum diceret ſe neſcire rōnibus ſibi factis in ↄtrariū replicare. Ideoq͂ ne per aſſertionē predictoꝝ ⁊ doctrinā hmōi in errorem (qđ abſit) anime ſimplicium ꝑlabantur:omnes predictos articulos ⁊ quemlibet eoruʒ tanq͂ falſos ⁊ erroneos & doctrina ſana deuios auctoritate aplica damnamus ⁊ reprobamus de dictorum fratrū conſilio predictoꝝ:doctrinam ipis cōtrariā veram eſſe ⁊ catholicā,aſſerentes ꝙ illi qui predictis fribus confitentur:non magis tenentur peccata eadem confiteri:q͂ ſi alias illa fuiſſent confeſſi eorum proprio ſacerdoti iuxta dictum concilium generale. Optantes auteʒ veritatis vias notas eſſe fidelibus ⁊ cunctis erroribus precludere aditum ne ſubintrent,felicis recordationis Alexandri quinti ⁊ Clementis quarti romanorum pontificum predeceſſorum noſtrorum veſtigia imitando:vniuerſis ⁊ ſingulis diſtrictius inhibemus ne quiſq͂ dictos articulos per nos vt premittitur damnatos ⁊ etiam reprobatos ⁊ contenta in eis vel aliquo ipſorum vtpote a catholicis mentibus reſpuenda:tenere audeat ſeu defenſare quomodolibet vel docere. Quocirca vniuerſitati veſtre per apoſtolica ſcripta diſtricte precipiendo mādamus ꝙ vniuerſi ⁊ ſinguli veſtrum in ciuitatibus ⁊ dioceſibus veſtris cōuocato clero conuenienter premiſſa omnia ⁊ ſingula per vos ſeu alios ſolenniter publicetis. Nos enim magiſtro Joanni mandamus ꝙ ipſe in ſcholis ⁊ in ſermone pariſienſi predictos articulos ⁊ contenta in eis tanq͂ veritati contraria proprie vocis oraculo ⁊ aſſeueratione conſtanti:publice debeat reuocare qđ ſe facturum dictus magiſter ioānes efficaciter repromiſit. Datum Auinioni octauo auguſti,pontificatus noſtri Anno quinto.

Martinus papa .v. approbat decretū cōſtancieſi.

Martin⁹ ep͂us ſeruus ſeruoruʒ

dei. Ad futuram rei memoriam. Romanum pontificem chriſti vicarium beatiq͂ petri principis ſucceſſorem religioſos ſub arta obſeruantia domino famulantes deuote apoſtolicis conuenit munire preſidijs ne forte cuiuſlibet temeritatis incurſus aut eos a ſyncero propoſito reuocet ſeu robur (qđ abſit) ſacre religionis infringat. Accepimus ſiquidem ꝙ nonnulli miniſtri ⁊ aliqui alij profeſſores ordinis fratrum minorum pretendentes nos quecunq͂ decreta ſtatuta ordinata per ſanctam ſynodum conſtancienſem in fauorem vicariorum guardianorum ⁊ fratrum dicti ordinis prouinciarum francie burgundie ⁊ thuronie ſecundum morem ipius ordinis,necnon domorum de ſancto andamaro morinenſis de ſagio ſagienſis de varenſi remenſis:de dola biſantinēſis:de valle guydonis cenonianēſis de clitio panetēſis de ābaſia turonēſis:de ſcō ioāne an

geli acenſis ſantonēſis de vertbolio tboleto fontiniaco comitis malea-
cenſis dioceſis ceterarū ꝗ domoꝝ infra prouincias exiſtentiū q̄ ordinē
prefatum dicuntur ſub artiori obſeruātia tenere, per ſuas lr̄as cōceſſas
in genere ſeu in ſpecie per nr̄as lr̄as caſſaſſe irritaſſe ⁊ annullaſſe. reponē-
do ipſum ordinem quo ad electionem generalis ⁊ prouincialium mini-
ſtrorum ⁊ obſeruantiam regularem viuendo ſub obedientia ipſius ordi-
nis eo modo ſeu in illis terminis in quibus ordo ipſe ante obitum felicis
recordationis gregorij pape vndecimi predeceſſoris nr̄i exiſtebat. Nō
obſtātibus, lr̄is ⁊ priuilegijs apoſtolicis ⁊ alijs indultis ſub quauis ver-
borum forma hactenus quibuſcūqꝫ conceſſis etiam concedendis in fu-
turum ⁊ ſi de illis ⁊ de eorum totis tenoribus eſſet in eiſdem de premiſ-
ſis mentio facta ſpecialis pretextu aſſertarum nr̄arum lr̄arum necnon
reuocationis irritationis caſſationis annullationis ⁊ depoſitionis pre-
dictarum eoſdem vicarios guardianos ⁊ fratres dicti ordinis ꝓuincia-
rum ⁊ domorum predictarum contra huiuſmodi ſtatuta decreta ⁊ or-
dinata prefate ſynodi diuerſis modis opprimere ⁊ moleſtare preſum-
pſerint hactenus ⁊ preſumūt in predictorum decretorum ſtatutorū ⁊ or-
dinatorū ſacri ↄcilij derogationē non modicā. Nos igitur qui contra hu-
iuſmodi dicte ſynodi ſtatuta decreta ⁊ ordinata nihil hactenus volumꝰ
prout nec volumus attentari, intendentes memoratos vicarios guar-
dianos ⁊ fratres ab illatis ⁊ forſan inferendis oppreſſionibus ⁊ moleſta-
tionibus omnibus ſuper premiſſis ⁊ eorum occaſione releuare: motu ꝓ-
prio declaramus noſtre intentionis ⁊ voluntatis hactenus minime fuiſ-
ſe aut etiam exiſtere aliquid contra huiuſmodi ſtatuta decreta ⁊ ordinata
in predictorum fratrū de obſeruantia fauorē aut lr̄as dicte ſynodi feciſ-
ſe aut derogaſſe eis ſeu illa vel illorum aliquid reuocaſſe caſſaſſe irritaſſe
⁊ annullaſſe in genere vel in ſpecie: quinimmo volumꝰ dicta decreta ſta-
tuta ⁊ ordinata in ſuo robore ꝑmanere, decernētes quaſcunqꝫ noſtras ⁊
alias lr̄as ſi que forſan in cōtrariū in aliquo reperte fuerint ſeu reperien-
tur in futurum: necnon quaſcūqꝫ contra huiuſmodi ſtatuta: decreta ⁊ or-
dinata, nec lr̄is dicte ſynodi attentata nec forſan attentāda per quoſcūqꝫ
profeſſores dicti ordinis necnō quoduis aliud: nulliꝰ extitiſſe vel exiſtere
roboris vel momenti. Non obſtātibꝰ clauſulis ſub quibuſcunqꝫ verbis
expꝛſſis in eiſdē pretenſis vel alijs lr̄is ceteriſqꝫ ↄtrarijs quibuſcūqꝫ. Nul-
li ergo oīno hominum liceat hanc paginā noſtre declaratiōis voluntatis ⁊
ↄſtitutiōis infringere: vel ei auſu temerario ↄtraire. Si qs aūt hoc atten-
tare preſumpſerit: indignationē oīpotentis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli
apl'oꝝ eius ſe nouerit incurſurum. Datū florētie nonis maij. Pōtifica-
tus noſtri Anno Tertio.

> Inno. papa qr̄ tꝰ ↄcedit ꝙ frēſ eiecti ab ordīe vel motu ꝓpo egreſſi: nō poſſint audirē ↄfeſſiones p̄dicare ⁊c̄. niſi ſedis apl'ice auc̄tate trāſeant.

INnocentiꝰ eps̄ ſeruꝰ ſeruorū
dei Dilectis filijs generali ⁊ vniuerſis prouincialibus or-
dinis fratrū minorum Salutem ⁊ apl'icam benedictio-
nem. Juſtis petentiū deſiderijs dignū eſt nos facilē p̄be-
re conſenſum ⁊ vota q̄ a rationis tramite nō diſcordāt effectu ꝓſequente

cōplere, Cū ſicut igitur ex parte vr̃a fuit ꝓpoſitum corā nobis aliq̄ a vr̃is ſacris collegijs ipſoꝝ culpis exigentib⁹ q̄dam onus obediētie teme ritate ꝓpria deponētes: quaſi pulli onagri vitā velint ducere abſq̧ iugo, ac ijdem extra clauſtra vr̃i ordinis ꝑuagantes: predicationū confeſſionū ⁊ docendi officia exercere p̄ſumūt in ſuaꝝ aiaruz diſpendiū ⁊ ſcandalum plurimoꝝ. Nos vr̃is precib⁹ inclinati ne predicti quos ab ordine pro ſuis culpis per vos expelli contigerit vel egreſſi fuerint proprio ſuo motu, p̄dicare ſeu cōfeſſiones audire ſeu docere preſumant niſi de nr̃a vel vr̃a licentia ad aliū tranſierint ordinē: diſtrictius inhibem⁹. Et ſi forte contra inhibitionez aliud fuerit temere attentatū: liceat vobis in ipſos excōicationis ſententiam ꝓmulgare. Nulli ergo omnino hominū liceat hāc paginā nr̃e inhibitōis infringere vel ei auſu temerario cōtraire. Siq̄s autē hoc attentare preſumpſerit: indignationē oīpotentis dei ⁊ btōꝝ Petri ⁊ Pauli apl̃oꝝ eius ſe nouerit incurſuꝝ. Datū lugduni ſexto idus Septē. bris. Pontificatus noſtri Anno quarto.

Innocẽtius ep̃us ſeruus ſeruorum dei. Dilectis filijs miniſtris generalib⁹ ⁊ ꝓuincialib⁹ ordinis fratrū minoꝝ: Salutē ⁊ apl̃icā benedictionē. Paci ⁊ tranq̄llitati vr̃e paterna volentes in poſteꝝ ſollicitudine ꝓuidere, vt eiectis de vr̃o ordine vel egreſſis q̄ receptione in eodem ordine ſuis exigentib⁹ culpis reddiderūt ſe indignos: tranſeundi ad alios ordines approbatos: preterq̧ ad beati Auguſtini templariorū hoſpitalariorū ⁊ alioꝝ religioſoꝝ arma portantium: ad vitandam occaſionē euagandi, cū vr̃is teſtimonialib⁹ lr̃is, auc̃tate nr̃a licentiam plenam de fratrum noſtroꝝ conſilio concedimus auctoritate preſentium facultatem: diſtrictius inhibentes ne tales aliter ad alium ordinem tranſire vel aliq̄ eos recipere ſeu retinere preſumāt: abſq̧ licentia ſedis apl̃ice ſpeciali faciente de preſentibus mentionez. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginaz noſtre conceſſionis, ꝓhibitionis ⁊ conſtitutionis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Siq̄s aūt hoc attentare p̄ſumpſerit: indignationem omnipotentis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apoſtolorum eis ſe nouerit incurſurum. Datum lugduni decimo ſeptimo kl̄s ſeptembris. Pontificatus noſtri Anno quarto.

Inno. papa. 4 cōcedit ne fr̃es noſtri ab ordie eiecti vl' egreſſi poſſint trāſire ad ordies beati augu. tēplarioū ⁊ c̄bn̄ tn̄ ad alios ordines.

Innocentius ep̃us ſeruus ſeruorum dei. Venerabilibus fratrib⁹ archiep̃is ⁊ ep̃is ⁊ dilectis filijs abbatibus: priorib⁹: archidiaconis: decanis ⁊ alijs eccliaꝝ prelatis ad quos lr̃e iſte peruenerint: Salutem ⁊ apl̃icam benedictionem. Fratrum minorum continent inſtituta vt ad ꝓfeſſionez ſui ordinis niſi per annū in ꝓbatione fuerit nullus admittatur, ne forte altiora ſe querens: retro tandē reſpiciat tanq̧ in cōmotionē dederit pedem ſuū: ſed ⁊ nulli eiuſdem ordinis fratrum poſt factam profeſſionem licet ordinem ipſum relinquere, nec relinquentem alicui reti-

Inno. papa. 4 precipit archiep̃is ⁊ ceteris p̄latis vt fr̃es apoſtatas cuz fuerit requiſiti denūciēt ⁊ faciāt illos publicari

nere. Noſq; miniſtris et cuſtodib⁹ fratrū ipoꝝ ꝯceſſim⁹ vt in diſcedentes donec reſipuerint: eccl'iaſticas exercerent cēſuras. q2 cū ꝓbati fuerit: null⁹ locus ē penitudini quā alias poſſet leuitatis occaſio excuſare. Nūc autē nō ſine admiratione referimus ꝙ ſicut relatū ē nobis cū ꝑdictos miniſtri et cuſtodes taliter diſcedentes excōicationi ſubijciūt: hos aliq vr̄m tanꝗ̄ excōicatos vitare nō curant. vnde illi magis obſtinati: cōtingit et dictoꝝ fratrū ordinē et religionē infamari. Quia vero et ſi vniuerſis liberum ſit arbitriū in vouēdo, nec neceſſitas in vota locū habeat ſed volūtas: vſq; adeo tn̄ ſolutio eſt neceſſaria poſt votū: vt ſine ꝓprie ſalutis diſpēdio alicui reſilire nō liceat ab his q̄ ſponte vel ſolēniter repromiſit. quare nemo mittens manū ſuā ad aratrū et reſpiciēs retro: aptus eſt regno dei. Ananias et ſaphira q abire retrorſum ſancto ſpiritui mentientes a conſpectu ap'loꝝ principis mortui ſcribunt̄ ſucceſſiue delati. Uniuerſitatē veſtram monemus et exortamur in dn̄o per ap'lica vobis ſcripta mādantes: q̄tenus ne qs veſtrū vnde qs in peccatis moriat̄ et ordo hmōi detractioni ſubiaceat ſit occaſio: diſcedentes poſt ꝓfeſſionē factā ab eis ſecundū ꝑdicta illius ordinis inſtituta preſertim excōicationi notatos: ab ipis euitetis oīno. quos etiā cū ab eiſdem miniſtris et cuſtodibus fueritis req̄ſiti: excōmunicatos nūciare curetis, vt cū demū ſe cognouerint inter homines ac humano carere ſolatio: ad ordinē ſuū reddendum deo votum quod in eius ſuſceptione deuouerant reuertantur. Datum lugduni octauo kl's Marij. Pontificatus noſtri Anno quarto.

Inno. pa. 4. ꝯcedit ꝙ apoſtatas nr̄i ordinis poſſum⁹ ligare et incarcerare.

Innocētius ep̄us ſeruus ſeruorum dei. Dilectis filijs generali et ꝓuicialib⁹ miniſtris ac cuſtodib⁹ ceteriſq; fratrib⁹ ordinis fratrū minoꝝ. Salutē et ap'licā bn̄dictionē. Prouiſionis nr̄e cupimus ꝓuenire ſubſidijs vt ſemꝑ in melius deo ꝓpiciante ꝓficiat: et ſi qd obſtare dignoſcit̄: ſollicite corrigat̄. Uos itaq; quos in diuini amore nō ſis vigiles delectat extirpare vitia et plantare virtutes vt apoſtatas vel inſolētes vr̄i ordinis niſi vr̄is ſalubrib⁹ monitis acq̄eſcāt: excōicare: ligare: capere: carcerare: mācipare ſi videbit̄ expedire poſſitis. auc̄tate p̄ſitiū ꝯcedim⁹ facultatē. Datū lugduni: Pōtificatus nr̄i Anno tertio.

DILECTO FILIO generali omniū fratrū minoꝝ de obſeruantia vltramontanorum.

Inno. pa. 4. ꝯcedit ꝙ qcūq; frater de obſa vi. ge. vl' ꝓuicialis trāſierit ad aliā obſaz: tam ipſe ꝙ recipiēs ſint excōicati.

Dilecte fili Salutē et ap'licā benedictionē. Dudū felicis recordatōis Sixt⁹ papa. 4. p̄deceſſor noſter quaſdā lr̄as in forma breuis pro conſeruatōe concordie inter fratres de obſeruantia et conuentuales nūcupatos edidit quarum tenor de verbo ad verbum ſequitur et eſt talis. DILECTO filio vicario generali oīum fratrū minoꝝ de obſeruātia vltramōtanoꝝ. SIXTUS PAPA. IIII. DILECTE FI

LI Salutē ꝛ aplicā bñdictionez. Fecisti nobis humiliter supplicari dignaremur paterna benignitate opportuno tibi adesse remedio ad cōtinēdum in obedientia fratres tue cure subiectos. quoꝝ aliqui plerumqꝫ vagantur ex eo qꝛ nōnulli dicti ordinis fratres tue cure nō subiecti: lr̄as ꝛ indulta: a nobis se habere asserūt recipiēdi frēs de obſuātia ɔtra ꝛ p̄ter formaz lr̄aꝝ. fe. re. Pauli pape. ij. nr̄i p̄decessoris sup ɔcordia obseruantiū ꝛ cōuentualiū fratrū dicti ordinis editaꝝ. Quocirca recolētes q nos dū in minorib⁹ ageremus suasores ipi paulo p̄decessori fuerim⁹ edēdi hmōi lr̄as qꝫ nec fuit nec est nr̄e intentōis p̄dictis lr̄is ɔcordie q̄s vtiles ꝛ ꝑ necessarias esse cognoscimus in aliquo quo ad hoc derogare: volumus ꝛ tenore p̄ntium declaramus q qcūqꝫ frater tue cure subiectus absqꝫ licentia tua aut sui ꝓuincialis vicarij p̄sumeret recedere: ipo facto excōicatōis pena ligatus sit: quā penā vltra illas in lr̄is dicti p̄decessoris ɔtētas: receptores quoqꝫ illoꝝ incurrant. qbuscūqꝫ p̄uilegijs lr̄is ꝛ indultis in genere vel in specie locis vel ꝑsonis qbuslibet ꝑ nos vel ꝑ sedē aplicaz concessis ꝛ in posteꝝ ɔcedendis. etiā si talia forent: q de eis eorūqꝫ totis tenoribus p̄ntib⁹ habenda eēt expssa ꝛ specifica ac de verbo ad verbū mētio specialis. q̄ oīa haꝝ serie reuocam⁹ ceterisqꝫ in ɔtrariū facientibus nō obstantibus qbuscūqꝫ. Cū aūt ꝑ faciliori manutētione hmōi ɔcordie nobis supplicari feceris: vt p̄fatas lr̄as ɔfirmare dignaremur. Nos hmōi supplicationibus inclinati ac mutue inter religiosos oēs charitati ɔsulere cupiētes quo semotis discordijs virtutū dn̄o qetius famulari possent: illas aplica auctate p̄ntiū tenore approbamus ꝛ confirmam⁹ ac p̄ntis scripti patrocinio cōmunimus. Datū rome apud sanctū petrū sub ānulo piscatoris die. xij. octobris Millesimo q̄dringentesimo octogesimo quinto. Pontificatus nostri Anno secūdo.

DILECTIS FILIIS vltramōtanis fratrū minoꝝ de obſuantia vicarijs generali ꝛ ꝓuincialibus.

INNOCENTIUS PAPA. VIII.

Dilecti filij Salutē ꝛ aplicaz bedictionē. Dudū ꝑ fe. re. Joan. papā. xxij. p̄decessorē nr̄m accepto q nōnulli fraticelli seu frēs d̄ paupe vita seu bizochi vl̄ alijs noīb⁹ nūcupati hitū noue religiōis assumētes ɔgregatōes ꝛ ɔuēticula facere ꝛ superiores sibi eligere plurimos ad eoꝝ statū recipe. loca de nouo ɔstruere. ꝛ i illis i cōi hitare: publice mēdicarīq̄ si si eoꝝ secta foret vna de religiōib⁹ ap ꝓbatꝫ. temeritate dānabili p̄sumpserit ꝛ p̄sumebāt scessant: quoꝝ plurimi tūc rl̄az quā. S. fran. istituerat ꝓfiteri ꝛ ad lr̄az obſuare ꝛ a generalis ꝛ ꝓuincialiū ministroꝝ ordis fratrū minoꝝ supioritate ꝑ celestinū papā. v. p̄decessorez nr̄m exēptos esse. nōnulli vo se de tertio ordīe bti fran. de pnia nūcupati fore se asserebāt. ꝛ sub velamine hmōi: eoꝝ statū ritus ꝛ sectā palliare satagebant. Idem Joānes p̄decessor in cōstitutione sua incipiente. Sancta romana ꝛ vniuersalis ecclesia: sectam ritum ꝛ statum eorūdem improbans ꝛ sub excōmunicatiōis pena eo ipo incurrēda eis ꝛ oibus alijs ꝑsonis inhibuit: ne

Inno. pa. 8. declarat q sorores. iij. ordinis bti fran. nō includūt ī illa cōstitutōe Joan. xxij. incipiēte. Sctā romana.

ſectã ritũ ſiue ſtatuz hm̃oi ſectarent̃ vlterius vel ipſum de nouo aſſumere quoquõ p̃ſumerent ꝓut in eadẽ ꝯſtitutõe plenius ꝯtinet̃. ⁊ nõnulli timo-rate ꝯſcie vt aſſerit̃ dubitant an ſorores vere de tertio ordine p̃dicto, exi-ſtentes iuxta illius regularia iſtituta in cõi domo ſub vnius ſup̃ioris eaꝝ matris ſiue miniſtre obediẽtia cura ⁊ directõe p̃latoꝝ vr̃i ordinis aut ali-oruz ꝓboꝝ religioſoꝝ vitã ducentes: in ꝯſtitutiõe p̃dicta includant̃. Pa-ci ꝯſciaꝝ ſic dubitantiũ ꝯſulere ⁊ ſcrupulũ de illis remouere volentes: ſo-rores p̃dictis vbilibet per vniuerſum mũduz ꝯſiſtentes etiã ſi in cõi viuẽ-tes ad plura alia q̃ꝫ ordo ip̃e exigat ſe ꝓpria volũtate aſtringant ⁊ tria vo-ta eſſentialia emittant: in ꝯſtitutõe p̃dicta nõ includi auc̃tate ap̃lica p̃nti-um tenore declaramus. Et eis vt veluz nigrũ aſſumere ⁊ ſub ꝑpetua clau-ſura manere: libere ⁊ licite valeant quotiens eis placuerit ⁊ vobis aut ali-is eaꝝ ſup̃ioribus videbitur eaꝝ ſtatui expedire eadez auc̃tate ꝯcedim⁹. Nõ obſtantib⁹ cõſtitutionib⁹ ⁊ ordinationib⁹ ap̃licis ceteriſqꝫ ꝯtrarijs q̃buſcũqꝫ. Datũ rome apud ſanctũ petrũ ſub annulo piſcatoris Anno do-mini Milleſimo quadringenteſimo octogeſimo ſeptimo die vigeſima ſe-cunda Januarij Põtificatus noſtri Anno tertio.

Boni. papa. 8 ꝯcedit monialibus ſc̃tẽ Clare exẽptõez a ſolutiõe decimarũ ⁊c̃.

Bonifacius ep̃s ſeruus ſeruorum dei. Dilectis in xp̃o filiab⁹ vniuerſis abbatiſſis ⁊ conuentib⁹ monialiũ īcluſaꝝ ſiue ordinis ſancte clare ſiue ſancti damiani ſeu minoriſſe dicant̃. Salutẽ ⁊ ap̃licã bñdictionez. Laudabilis ſacra religio q̃ in monaſterijs vr̃is a vobis ⁊ alijs ꝑſonis in eis degentib⁹ ſub onere volũtarie pauptatis iugiter colit̃: ſic a vobis mũdane diſſolutõis relegauit illecebras: vt iter alia clauſtralis abſtinẽtie nexibus religate: puritate fulgeatis obſeruãtie regularis. ⁊ volũtatis libitũ coarctantes: oĩno ſub obediẽtia debita dignã ⁊ ſedulã exhibeatis dño ſeruitutez. Hinc ẽ q̄ nos piũ ⁊ ꝯgruũ reputãtes vt vos illa ꝑſequamur gr̃a quã vr̃is neceſſitatib⁹ fore ꝓſpicimus opportunã. Vobis vniuerſis ⁊ ſingulis auc̃tate p̃ntiũ indulgem⁹: vt ad p̃ſtationẽ decimarũ quibuſcũqꝫ poſſeſſionib⁹ ⁊ alijs oĩb⁹ bonis q̃ in p̃ſentiaꝝ habetis ⁊ iuſtis modis p̃ſtante dño acq̄ſieritis in futuꝝ: vel ad ꝯtribuendũ in ꝓcurationibus quorũlibet ordinarioꝝ ⁊ etiã legatoꝝ ⁊ nuncioꝝ ſedis ap̃lice ⁊ q̃buſlibet talijs ⁊ collectis. ⁊ ad exhibendũ pedagia thelonea ⁊ alias exactões quibuſuis regibus principibus ſeu alijs ꝑſonis minime teneamini. nec ad id compelli aliqualiter valeatis. Nulli ergo oĩno hominũ liceat hanc paginam noſtre cõceſſionis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Siquis aũt hoc attentare preſumpſerit: indignationẽ oĩpotentis dei ⁊ beatorum petri ⁊ pauli ap̃loꝝ eius ſe nouerit incurſuruz. Datũ anagnie quinto nonas Junij. Pontificatus noſtri Anno ſecundo.

Boni. papa. 8 ꝯcedit monialib⁹. S. clare vt gaudeãt p̃uilegijs fratrũ mi.

Bonifacius ep̃us ſeruus ſeruorũ dei. Dilectis in xp̃o filiabus vniuerſis abbatiſſis ⁊ ꝯuẽtib⁹ incluſarum ſancte clare preſentibus ⁊ futuris. Salutẽ ⁊ ap̃licaz

benedictionem. In ſinu ſedis aplice veſter ordo cōſiſtens ſic ſplēdet p in-
crementa virtutū: q digne mereat̄ pcipuis attolli fauorib⁹ ⁊ ſpūalibus
gratijs ꝯfoueri. Nos qdē ordinē ipm libenter pſequimur prerogatiua fa
uoris ⁊ augmēta ſuoꝝ pceſſuū pmouemus. Sane felicis recordationis
Urbanus papa .iiij. pdeceſſor noſter cū multa pꝛuidētia regulam veſtraꝫ
inſtituit ſub qua dn̄o ſeruitis ⁊ vt eā poſſitis ſalubri⁹ obſeruare: ⁊ ne ſub
diuerſoꝝ magiſterio viuendi modos incurrere valeatis differentes. inter
cetera ſtatuit vt ſub illoꝝ cardinaliū q forent p tpe gubernationi. ꝓtectio
ni atq3 correctioni ordinis fratrum minorum a ſede aplica deputati: obe
dientia cura ⁊ regimine deberetis decetero permanere. qbus tenemini fir
miter obedire. ⁊ ipſi aiarū veſtraꝝ ſollicitudinē gerentes ⁊ curam mona
ſterijs ordinis dicte ſancte ⁊ pſonis degentib⁹ in eis: capellanis ꝯuerſis
⁊ familie tam per ſe q̄ p viros idoneos quotiens expedire videbit̄ viſita
tionis officium ſtuderēt ipendere: corrigendo ⁊ reformando ibidē tā i ca-
pite q̄ in mēbris q̄ cōrrectionis ſeu reformationis cauſa noſcerent indi-
gere. inſtituerent nihilominus ⁊ deſtituerent ordinarent atq3 diſponerēt
ꝓut ſcdm deū expedire viderent. Cū igit̄ p hec ⁊ alia inter veſtrū ⁊ dicto-
rum fratrū minoꝝ ordines ſpecialis eſſe charitas cenſeat̄: nos volētes q
idem ordo vt felicioribus exinde augeat̄ auſpicijs. ⁊ vt tanto ſalubrius
poſſitis deo reddere vota veſtra quanto potioribus fueritis libertatibus
⁊ gratijs a ſede apoſtolica cōmuniti: apoſtolica auctoritate vobis conce-
dimus vt vos ac omnia ⁊ ſingula monaſteria veſtri ordinis tam exēptio
nis priuilegijs q̄ omnibus immunitatib⁹. libertatibus ⁊ indulgentijs ac
alijs priuilegijs quibuſcū3 vtamini ⁊ gaudeatis ac vti ⁊ gaudere poſſi-
tis q̄ prefato fratrum minorum ordini ac eius fratribus ⁊ perſonis ſunt
ab eadem ſede conceſſa vel in poſterum concedent̄. qtenus hmōi exēpti
onis priuilegiū ⁊ immunitates: libertates indulgentie ac alia priuilegia
vobis competunt: vel competere poſſunt vel poterunt. ⁊ quatenus vos
⁊ monaſteria ipſa poteſtis ⁊ poteritis eſſe capacia eorundeꝫ. Nulli ergo
oīno hominū liceat hanc paginā nr̄e cōceſſionis infringere: vel ei auſu te
merario contraire. Siquis autem hoc attentare preſumpſerit: indignati
onem omnipotentis dei ⁊ beatoꝝ Petri ⁊ Pauli apoſtolorum eius ſe
nouerit incurſurum. Datum Rome apud ſanctum Petrū nonis aprilis
pontificatus noſtri Anno quarto.

DILECTIS FILIIS generali ⁊ ꝓuincialib⁹ vicarijs ac cu
ſtodib⁹ ordinis fratrū minoꝝ de obſuantia nūcupatoꝝ vltramōtanis.

ALexander papa ſextus. Dile-
cti filij ſalutem ⁊ aplicam benedictionē. Exponi nobis fe
ciſtis q licet auctāte aplica vobis fuerit cōceſſum q frēs
⁊ ſorores tertij ordinis ſancti franciſci de penitentia nūcu
pati ꝯfeſſoreꝫ habere debeāt p generalē ⁊ ꝓuinciales pro tempore vica
rios. ⁊ cuſtodes ordinis fratrum minorum de obſuantia nūcupatorum
reſpectiue deputandū: q ſit de ordine fratruꝫ minorum cōuentualium vel
de obſeruantia cum facultate etiaꝫ dandi ſacramenta eccleſiaſtica dictis

Alex. papa. vj. ꝯcedit q plati ordis. ſ. vi. ge. ⁊ prouinciales poſſint deputare ꝯfeſſores etiaꝫ ſeculares fribus ⁊ ſororib⁹ tertij ordinis ſibi ſubditis.

fratribus ⁊ ſororibus tertij ordinis. Tamen ꝓpter locoꝝ diſtantiã ſepe
euenit ꝙ cõmode predictum cõfeſſorem iuxta cõceſſionẽ aplicam depu-
tare nõ poteſtis: ⁊ ꝓpterea aliquod incõueniens in animaꝝ ſuaꝝ pericu-
lum contingere poſſet. Quare pro parte veſtra nobis fuit humiliter ſup-
plicatum: vt in pmiſſis opportune ꝓuidere de benignitate apłica digna-
remur. Nos ſupplicationibus huiuſmodi inclinati: diſcretioni vr̃e ⁊ cui-
libet veſtrũ decetero perpetuis futuris temporibus in locis in qbus fra-
tres cõuentuales vel de obſeruantia predicti cõmode haberi nõ poſſunt:
fratribus ⁊ ſororibus prefatis tertij ordinis vbicũqꝫ vltra montes cõmo-
rantibus de conſilio aliquorũ fratrũ confeſſores / preſbyteros: ſeculares
vel alioꝝ ordinũ regulares honeſtos deputare / valeatis: quibus eorũ ⁊
earum peccata confiteri ⁊ ab eis quecũqꝫ eccłiaſtica ſacramenta recipere
poſſint: illoſqꝫ in eoꝝ monaſterijs ⁊ domibus iuxta mores dicti tertij or-
dinis ſecum habere. Jta tamen ꝙ confeſſores ipſi dictaꝝ ſoroꝝ: clauſtra
ſeu interiores officinas abſqꝫ alterius perſone bone vite ⁊ fame ſocietate
nullo modo debeant ingredi: locorum ordinariorum ſeu cuiuſuis alteri⁹
licentia ſuper hoc minime requiſita libere ⁊ licite valeatis licentiam con-
cedimus pariter ⁊ facultatẽ. Non obſtantibus premiſſis ac apoſtolicis
necnõ in prouincialibus ⁊ ſynodalibus concilijs ⁊ veſtri ordinis minoꝝ
capitulis editis generalibus vel ſpecialibus / conſtitutionibus ⁊ ordinati-
onibus ſtatutis quoqꝫ ⁊ conſuetudinibus dicti ordinis etiam iuramento
confirmatione apoſtolica vel quauis alia firmitate roboratis ceteriſqꝫ cõ-
trarijs quibuſcunqꝫ. Datum Rome apud ſanctum Petrum ſub annu-
lo piſcatoris die ſextadecima maij. Milleſimo quingenteſimo. Pontifi-
catus noſtri Anno octauo.

Bulla ↄcilij baſilieñ. ↄfirmãs decretũ ↄcilij cõſtañ. ſup obſ-uãtia frm̃ mi.

Sacroſancta generalis ſynod⁹

baſilenſis in ſpiritu ſancto legitime congregata vniuerſa-
lem eccłiam repreſentans: ad futurã rei memoriã. Sic re-
floruit hactenus in agro militantis eccłie inclita francie
domus ſicqꝫ fructificauit in fidei ſynceritate etiam preclara principum ⁊
prelatorum regni illius deuotio: vt gratiſſima etiam ad ea que pacẽ ſta-
tum ⁊ tranquillitatem eoꝝ qui in ſpiritu humilitatis virtutum dño ſub re-
gulari obſeruantia famulantur reſpiciũt: ſui auxilij fauoreſqꝫ extenderint:
vnde ꝑfecto votis ipſoꝝ fauoroſis digne duximus auditionis gratiam
impartiri. Sane nuper pro parte chariſſimi eccleſie filij Karoli regis frã-
corum necnõ nõnulloꝝ dilectorum / eccleſie filiorum / ducum principum
ac prelatorum regni francie nobis petitio exhibita continebat: ꝙ olim ꝑ
parte dilectorum eccłie filiorũ guardianoꝝ ⁊ fratrum conuentuũ / de ſan-
cto Audomaro morinẽſis: de ſagio ſagienſis: de varenis remenſis: de do-
la biſuntinẽſis: de lauallo canomanẽſis: de clicio naucrenſis: de ambaſia
turonenſis: de ſancto Joanne angliacenſis: xantonenſis / de vertoria: de
tholeto ⁊ fontiniaco comitis maleacẽſis dioceſum ordinis fratrũ mino-
rum infra prouincias francie burgundie ⁊ thuronie iuxta modũ dicti ordi-
nis exiſtentium: ſacre conſtancieñ. ſynodo expoſito ꝙ diuina cooperante

clementia temporibus illis vt dicebant regularis obſeruantia dicti ordi-
nis in prefatis cõuentibus inceperat vigere:ſed varijs obſtãtibus impe-
dimentis per miniſtros ⁊ cuſtodes illarum prouinciarum eiuſdem ordi
nis eis preſtitis:in ipſa obſeruantia nõ mediocriter impediebantur: ex
quorum impedimentorum occaſione ſcandala multa pullulabant, Et ꝓ-
pterea eidem ſynodo humiliter ſupplicate vt ſuper hoc remedio oppor-
tuno prouideret:ipſaq; eorum guardianorum ⁊ fratrum ſupplicationibꝰ
inclinata ac cupiens ſcandala quecunq; de medio tollere:⁊in quadam ſua
ſeſſione publica licet inter cetera tunc nõnulla ſalubria;etiam per dictos
fratres dictorum cõuentuũ:impedimentis tam miniſtrorum q̃ cuſtodũ
predictorum ⁊ quorumcũq; aliorũ eiuſdem ordinis fratrũ qbuſlibet ceſ
ſantibus:ſub certis modo forma ⁊ penis confectis ⁊ exp̃ſſis:quouſq; ali-
ud ſuper hoc per ſacrũ concilium foret ordinatum:obſeruanda ſtatuiſſet
⁊ordinaſſet;prout in conſtitutionibus ⁊ decretis hmõi quorum tenorem
preſentibus haberi volumus pro expreſſis plenius continetur:tamẽ nõ-
nulli exdictis miniſtris ⁊ preſidentibus ordinis prefati decreta ⁊ conſtitu
tiones hmõi paruipendentes:quedam ſtatuta ⁊ ordinationes: per que
decreto ⁊ cõſtitutionibus predictis necnõ regule beati Franciſci ac decla
rationibus aplicis in corpore iuris clauſis:ad laxationem ⁊ remiſſionem
obſeruantie regularis ordinis eiuſdem in aſſiſinẽſi ⁊ bononiẽſi capitulis
eorum generalibus ſucceſſiue ⁊ nouiſſime celebratis:nõ parũ derogat: dici
tur per legatũ aplicũ fieri ꝓcuraſſe:ac etiã edidiſſe: ꝓpter q̃ noua inter fra
tres cõuentuũ eorundem maxime prouinciarum Francie ⁊ burgundie et
thuronie premiſſarum:necnõ miniſtros ⁊ preſidentes predictos:diſſenſi
onis materia extitit exorta.ac in hoc ſacro concilio per eoſdem fratres in
troducta grauesq; inde fratres dictorum cõuentuum ipſarum francie bur-
gundie ⁊ thuronie prouinciarum moleſtias ⁊ diſtractiones patiunt:ſcan
dala quoq; in clero ⁊ populo diuerſarum partium regni predicti ſuſcitan
tur:⁊ maiora niſi ſuper hoc debite prouideatur veriſimiliter incommoda
ſuccedent.Quare pro parte ipſius regis qui licet ad ordinem ipſum ⁊ me
moratos fratres per maxime tamen ad illos qui regularem eiuſdem or-
dinis iuxta conſtitutiones ⁊ decreta predicta obſeruantiam ſeruant: ex
qua ſperat domino propiciante:regno ⁊ populo ſuo q̃ plurima bona ꝓ-
ueniſſe ⁊ prouenire noſcuntur:deuotum gerit affectum:necnõ principum
⁊ prelatorum predictorum:nobis fuit humiliter ſuppicatum: vt ſcanda-
lis ⁊ diſſenſionibus huiuſmodi obuiare ⁊ ſuper premiſſis opportuno re-
medio prouidere dignaremur. Nos igitur quorum intereſt ne noxia gra
uiora ſuccedant:ſublato maiore diſpendio:congruam in premiſſis adhi
bere medelam ⁊ paci dictorum fratrum obſeruationiq; laudabilium con
ſtitutionum prouidere cupientes:cum ad plenariam ⁊ finalem queſtiõis
huiuſmodi deciſionem generalemq; ordinis ipſius reformationem quã
ante huius concilij diſſolutionem duce paraclito facere (alijs in preſenti-
arum grauibus negocijs qbus neceſſario incumbimus prepediti) diſpo
ſuimus:intendere nequeamus:huiuſmodi ſupplicatõibus inclinati:om-
nia ⁊ ſingula circa obſeruationem regularem fratrum cõuentuum predi-

ctoꝝ ꝑ ſacrā cōſtancienſem ſynodū antedictā ſtatuta decreta ⁊ oꝛdinata hmōi in ſuo robꝛe pleno vigoꝛe ⁊ firmitate ꝑſiſtere debere. donec ⁊ vſqꝫ ꝑ nos aut generale cōciliū aliud fuerit oꝛdinatum auctāte vniuerſalis eccl'ie tenoꝛe p̄ſētiū decernimus. declaramus. ſtatuimus ⁊ oꝛdinamus. ac volumus ꝙ decreta ⁊ cōſtitutiones hmōi interim irrefragabiliter obſeruent. Nō obſtantibus conſtitutionibus apl'icis ac ſtatutis ⁊ oꝛdinationibus capitulo ꝓ oꝛdinū predictoꝝ iuramento: confirmatione apoſtolica vel quibuſcūqꝫ firmitatibus alijs roboꝛatis ceteriſqꝫ contrarijs quibuſcunqꝫ. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginā noſtre conſtitutōis: declarationis: oꝛdinationis ⁊ volūtatis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare preſumpſerit: indignationē omnipotentis dei ⁊ beatoꝛum Petri ⁊ Pauli apoſtoloꝛum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Baſilee ſexto nonas Octobꝛis. Anno a natiuitate dñi Milleſimo quadringenteſimo trigeſimo quinto.

Six. papa. iiij. reuocās quodam breue ꝑcipit ne btā Catherina d̄ ſenis cū ſtigmatibꝰ depingatur.

SIxtus papa quartus vniuerſis ⁊ ſingulis pꝛeſentes litteras inſpecturis: Salutem et apoſtolicam bn̄dictionem. Alias per bꝛeue noſtrū ſuſpendimus vſqꝫ ad certū tempus tunc expꝛeſſum: cenſuras ⁊ penas cōtentas in bulla plumbea contra pingentes imaginem beate Catherine de ſenis cum ſtigmatibus edita: decernentes tamen vt hmōi ſuſpenſione durante: nemo hmōi imaginem cum ſtigmatibus depingeret. ⁊ ſiquis depinxiſſet aboleret. Nuper vero cum acceperimus multis i locis ꝯtra decretū ⁊ mandatū nr̄m hmōi tales picturas fieri ⁊ a multis allegari ⁊ aſſeri bullam ipſam propter ſuſpenſionem pꝛefatam a nobis reuocatam eſſe: oppoꝛtunū ⁊ neceſſarium iudicamus huiuſmodi auſibꝰ obuiare. ⁊ dubiū quod a non recte interpꝛetantibus opponitur tollere quare pꝛeſentium tenoꝛe decernimus: ſtatuimus ⁊ declaramus: ꝙ bulla pꝛedicta ſuper ipſis ſtigmatibus edita ob ſuſpenſionem pꝛefatam vt pꝛefertur: nullatenus reuocata cenſeri debeat: ſed in ſuo eſſe roboꝛe ⁊ vigoꝛe ac ſi huiuſmodi ſuſpenſio quam ex nunc expirare decernimus non emanaſſet: mandantes ſub cenſuris in ipſa bulla cōtentis omnibus ad quos ſpectat: ne pꝛefatam beate Catherine imaginem amplius decetero cum ſtigmatibus depingant. ac pictas aboleant pꝛefata ſuſpenſione ac ceteris in contrariū facientibus non obſtantibus quibuſcunqꝫ. Datum Rome apud ſanctum Petrum ſub annulo piſcatoꝛis Decima nona die decembꝛis Milleſimo quadringenteſimo octogeſimo: Pontificatus noſtri Anno decimo.

Six. papa. iiij. appꝛobat officiū ꝯceptionis copulatū ꝑ fratrē Bernardinū de buſti.

DILECTO FILIO fratri Bernardino de buſti de mediolano oꝛdinis minoꝛum de obſeruantia.

SIxtus papa quartus Dilecte fili Salutem ⁊ aplicam bn̄dictionem. Libenter ad ea ꝯcedenda inducimur que deuotionis reſpiciunt incrementum. Tuis igitur

in hac parte ſupplicatiōibus inclinati: vt officiū cōceptionis beate virgi nis marie per te compilatum ⁊ ordinatum: tu ⁊ omnes qui id voluerint pro deuotione ſua dicere ⁊ recitare libere ⁊ licite poſſitis ⁊ valeatis ſeu poſſit ⁊ valeant auctoritate ap̄lica tenore p̄ntium ꝯcedimus pariter ⁊ in dulgemus. Nō obſtātibus ꝯſtitutiōibus ⁊ ordinatiōibus ap̄licis ceteriſq; cōtrarijs quibuſcūq;. Datum rome apud ſanctū petrū ſub annulo piſcatoris die quarto octobris milleſimo quadringenteſimo octogeſimo: pontificatus noſtri Anno decimo

DILECTIS FILIIS vniuerſis fratribus ordinis minorum de obſeruantia nuncupatorum.

ALEXANDER PAPA. VI.

Alexander papa ſextus, mādat bullā concordie quo ad oīa obſeruari.

Dilecti filij Salutem ⁊ apoſtolicā bn̄dictionē. Cū ſicut accepim⁹ nōnulli frēs cōuētuales ordinis minorū etiā ſub p̄textu reformatiōis aut alias dudū inter vos ⁊ ipſos frēs cōuētuales ꝯcordatio ac diuerſis lr̄is ap̄licis ſup hoc per diuerſos romanos pōtifices p̄deceſſores nr̄os ⁊ etiam p nos editis ⁊ approbatis etiā graues ſn̄ias cēſuras ⁊ penas eccl̄iaſticas in cōtra faciētes latas ⁊ ꝓmulgatas in ſe cōtinētibus ꝯtra venire p̄ſumāt: p̄tendētes id licite facere poſſe p̄textu quarūdā aliarū nr̄arum in forma breuis lr̄arum dilecto filio moderno dicti ordinis miniſtro generali per nos nup cōceſſarū. ⁊ ſi cōcordatis ⁊ lr̄is p̄dictis quouis modo directe vel indirecte ꝯtrauenerint: veriſimiliter exinde inter vos ⁊ dictos frēs ꝯuentuales grauia diſſenſiones ⁊ ſcandala exorirentur. Nos qui ſcandalis ⁊ diſſenſiōibus hmōi ne veniant preſertim inter pſonas religioſas quas ab omni cōtentiōe vt liberius diuinis vacare poſſint beneplacitis decet eſſe ſemotas: libenter quātū cū deo poſſumus obuiamus. Volētes deſup ōbite ꝓuidere ac paci ⁊ quieti veſtre paterna charitate ꝯſulere: auctoritate ap̄lica ⁊ ex certa ſcia tenore p̄ntiū declaramus nunq̄ intētionis nr̄e fuiſſe vel eſſe ꝯcordatis ⁊ lr̄is p̄dictis etiā per lr̄as prefato generali miniſtro vt prefert̄ ꝯceſſas: (quarū tenores ac ſi de verbo ad verbū p̄ntib⁹ inſererētur haberi volumus pro ſufficienter expreſſis) in aliquo derogare: ſed illa inuiolabiliter iuxta eorum ꝯtinentiā ⁊ tenore obſeruari debere prout etiam hacten⁹ obſeruata fuerunt. Non obſtātibus premiſſis ac ꝯſtitutiōibus ⁊ ordinatiōibus apoſtolicis, necnon oībus alijs que in ſingulis lr̄is predictis cōceſſa ſint nō obſtare: ceteriſq; contrarijs quibuſcūq;. Verum quia difficile foret preſentes lr̄as ad ſingula queciīq; loca in quibus expediens fuerit deferre: volumus ⁊ p̄fata auctoritate decernim⁹ ꝙ illarū trāſumptis manu publici notarij inde rogati ſubſcriptis: et ſigno alicuius curie ſeu perſone eccleſiaſtice in dignitate conſtitute munitis: ea prorſus fides in iudicio ⁊ extra ac alias vbilibet adhibeatur que p̄ntibus adhiberetur ſi eēnt exhibite vel oſtenſe. Datum rome apud ſanctum petrum ſub annulo piſcatoris die tertiadecima ianuarij milleſimo quingenteſimo ſecūdo pontificatus noſtri Anno decimo Adrianus.

Julius papa ſecũdꝰ cõcedit multa q̃ notãt per ordinẽ ſubſequentem,

Julius epũs ſeruus ſeruorum dei, Venerabilibus archiepõ Jcõpoſtellañ, ⁊ epõ paceñ, ac dilecto filio archidiacono Salamantiñ, Salutẽ ⁊ apoſtolicã bñdictionẽ, Hodie a nobis emanauerunt lr̃e tenoris ſubſequẽtis IVLIVS epus ſeruus ſeruoꝝ dei, ad perpetuam rei memoriã, Jn militãtis eccleſie agro plãtatus ſacer ordo fratrum minorũ regularis obſeruãtie: vberes fructus ad ſalutẽ xp̃i fideliũ pducẽs: nos excitat ⁊ inducit vt que pro illius pfeſſoribus ⁊ ſub ſuaui iugo religionis dño famulantiũ quiete ⁊ aĩarum ſalute prouida conſideratione apoſtolica auctoritate conceſſa ſunt: etiam noſtro munimine roboremꝰ: vt eo firmius perſiſtant quo ſepius fuerint auctoritate ſedis apoſtolice cõmunita ac in his noſtri paſtoralis officij partes fauorabiliter impendimꝰ put ꝯſpicimꝰ ſalubriter expedire, Sane pro pte chariſſimi in xp̃o filij nr̃i Ferdinãdi regis ⁊ chariſſime in xp̃o filie nr̃e Eliſabeth regine caſtelle ⁊ legionis ac ſicilie catholicoꝝ nobis exhibita petitio ꝯtinebat: ꝙ alias felicis recordatiõis alexãdro pape ſexto p̃deceſſori nr̃o p eorũdem regis ⁊ regine pte expoſito ꝙ licet clare memorie caſtelle legiõis ⁊ aragonũ reges dictoꝝ regis ⁊ regine p̃deceſſores qui p tpe fuerũt: q̃plurima in caſtelle ⁊ legiõis ⁊ aragonũ hmõi alijſq; eoꝝ regnis ⁊ dominijs monaſteria domos ⁊ alia loca regularia ordinũ diuerſoꝝ tam viroꝝ q̃ mulierũ ex eoꝝ pia deuotiõe ⁊ vt in illis vera vigeret religio ac nomen altiſſimi ad cuiꝰ gl'iam ⁊ honorẽ inſtituta fuerãt debite laudaret: de proprijs eoꝝ bonis fũdaſſent ⁊ dotaſſent, ac poſt hmõi fũdatiões in aliqbꝰ monaſterioꝝ domoꝝ ⁊ locoꝝ regnis ⁊ dominijs p̃dictis ꝯſiſteñ, regularis obſeruãtia fuiſſet obſeruata: tñ a nõnullis tpibꝰ citra: monachis fratribꝰ monialibꝰ ceteriſq; religioſis eorũdẽ monaſterioꝝ locoꝝ atq; domorum paulatim viuendi modũ ac normam relaxantibus ⁊ aſſuaui contẽplationis iugo ſepoſitis: in eis regularis obſeruantia tepuerat, Jdem alexander predeceſſor ſuper his prouidere volens: apl'icas ſup hoc archiepiſcopo toletano ⁊ nõnullis alijs tunc expreſſis prelatis lr̃as conceſſit ſeu direxit, quarum quidem lr̃arum vigore: nõnulle domꝰ dicti ordinis fratrũ minoꝝ ad regularem obſeruantiã reducte fuerũt: ⁊ quia aliqui fr̃es dicti ordinis pluſq; oporteat forſan ſcrupuloſi dubitãt aliquas cenſuras incurriſſe: timentes vel ſuſpicãtes predictas lr̃as minus ſufficientes fuiſſe, ⁊ aliquos ex fratribus directe vel indirecte forſitã contra priuilegia dicti ordinis vel contra concordiam inter ꝯuentuales ⁊ de obſeruantia nuncupatos dicti ordinis fr̃es factam: ⁊ per ſedem apl'icam p̃dictam confirmatam aut hmõi reformationi ⁊ lr̃arum ſollicitationi cõſilium prebuiſſe: ⁊ ſe intromiſiſſe vel in recipiẽdo eaſdem domos mandatum predictorum iudicum ſeu reformantium in aliquo exceſſiſſe, vel aliquibus alijs cautelis vſos fuiſſe: ac aliqua verba cõminatoria ex parte predicte regine fr̃ibus conuentualibus dixiſſe: aut aliqua alia de neceſſarijs ad predictam reformationem minꝰ bene feciſſe: q̃uis viue vocis oraculo ab eiſdem cenſuris ſeu ſcrupulis per dictum predeceſſorem

Prima ſupplicatio,

abſoluti fuerint. Contingit etiam ꝙ aliquando in vna prouincia ſecundum morem dicti ordinis edificantur domus dicti ordinis, qui ſub aliena obedientia ꝙ miniſtri ſeu vicarij prouincialis eiuſdem prouincie degunt, ex quo nõnũꝗ ſcandala inter eoſdem frẽs dicti ordinis generanť. Ac etiam quia pie memorie ſixtus papa quartus etiam predeceſſor noſter priuilegia dicti ordinis confirmando illa de nouo conceſſit: ab aliqbus dubitatur, an priuilegia antea dicto ordini alias ꝙ per dictuȝ ſixtũ predeceſſorem conceſſa ⁊ quomodolibet reuocata cenſeantur iterũ conceſſa per illa verba de nouo concedimus: an eadem verba referanť ſolũmodo ad priuilegia que predicto ordini vſq ad ſixtum predeceſſorem prefatum conceſſa ⁊ non reuocata fuerant. Et cum etiam in eiſdem priuilegijs dicto ordini conceſſis contineatur ꝙ frẽs predicti ordinis vocati a populo poſſint edificare domos pro vſũ ⁊ habitatiõe perpetuis fratrum predicti ordinis: non obſtante prohibitiõe recolende memorie bonifacij pape octaui ſimiliter predeceſſoris noſtri, ab aliquibus dubitatur an ſi a particulari perſona vocati fuerint: domos predictas edificare poſſint. Sepius etiam contingit ꝙ domus dicti ordinis in tali loco ſituate exiſtunt ꝙ de iure non comprehenduntur in interdicto in oppido appoſito ⁊ ꝙ licet dictum oppidum ſit interdictum: ipſi fratres poſſunt diuina celebrare, tamen prelati ⁊ eorum officiales etiam aliquando odio ⁊ vt laboribus ipſos fratres fatigent: vel vt eis iniurias inferant: ciuitatem vel alium locum cum duobus vel tribus miliaribus in circuitu exiſtẽtibꝰ eccleſiaſtico interdicto ſubijciunt vt ſic etiam domus fratrum predicti ordinis ſub huiuſmodi interdicto includantur in graue preiudicium fratrum predictorum. Continetur etiam in priuilegijs predictis ꝙ fratres predicti ordinis per prelatos ſuos ⁊ prelati ab alijs fratribus ab omni excõmunicatione etiam ſedi apoſtolice reſeruata (exceptis hereſis relapſus: ſciſmatis: deferentium prohibita ad infideles ⁊ falſitatis litterarum apoſtolicarum caſibus) abſolui poſſint. ⁊ hoc vt omnis materia euagandi dictis fratribus auferatur, ⁊ aliquando in aliquibus litteris apoſtolicis vel dictis fratribus: vel alijs conceſſis continetur ꝙ contra facientes aliquibus in eiſdem litteris contentis: excommunicationis ſententiam incurrant, a qua abſolui non poſſint niſi ab ore proprio romani pontificis vel per alia ſimilia verba que auferre videntur omnem poteſtatem a dictis prelatis abſoluendi ⁊ abſolui committendi eoſdem fratres, ex quo mentes dictorum fratrum quandoꝗ facile conturbantur cum ſcrupuloſe conſcientie ſint: putantes ſe a prelatis ſuis abſolui non poſſe procurant ad ſedem prefatam accedere: ex quo a ſuaui contemplatione diuinorum retrahuntur ⁊ eis euagandi occaſio immo quaſi neceſſitas prebetur ⁊ infertur. Dubitatur etiam ꝙ ſi aliqui habitum probationis dicti ordinis ſuſceperint. ⁊ propter auſteritatem regule vel alias ante lapſum anni probationis a dicto ordine receſſerint ⁊ deinde meliori ſpiritu ducti iterum ad dictum ordinem redierint: habitum

Secunda ſupplicatio.

Tertia ſupplicatio.

Quarta ſupplicatio.

Quita ſupplicatio.

Sexta ſupplicatio.

Septima ſupplicatio.

h[ui]mōi probationis reſumentes: an tempus prioris receptionis habitus
cum tempore poſterioris in anno probationis ſibi cōputari debeat: an
vero integrum annū probationis poſterioris haberi debeat, nō compu-

Octaua ſup-plicatio.

tato in eo tempore priori. Inſuper cū in priuilegijs ⁊ lr̄is predictis di
ctorum ordini minorum conceſſis contineatur ꝙ quando eis expediēs
videbitur: poſſint eligere quem voluerint in ſuū conſeruatorem ſeu iudi
cem qui contra inferentes ſibi iniurias iuxta priuilegia ⁊ lr̄as huiuſmo
di procedere poſſint, ⁊ ſepe contingat ꝙ taliter requiſiti iuriſdictionē hu
iuſmodi ob contēplationē aliquarū perſonarū ſibi coniunctarū ſeu odio
amore aut alijs de cauſis acceptare nolunt in graue dictorum fratrum

Nona ſuppli-catio.

⁊ ſuoꝝ priuilegiorum detrimentū. Preterea cum in lr̄is aplīcis ſuper
indulgentijs domibus dictoꝝ fratrū per romanos pontifices predeceſ
ſores noſtros conceſſis verba ꝙ illas conſequantur manus porrigētes
adiutrices contineatur: ſi huiuſmodi verba de largientibus illis pecuni
as intelligerētur: aliqui fratres cum eas recipere nullo modo poſſint ali
quam alterationē haberent: dubitatur vtrum manus adiutrices huiuſ-
modi de his qui alias fratribus in pane ⁊ alijs pro eorum victu ⁊ veſti
tu ac domorum ſuarum reparatione neceſſarijs elemoſynā fecerint in-
telligantur. Cum aūt ſicut eadem petitio ſubiūgebat: Ferdinādus rex ⁊
Eliſabeth regina prefati qui ad ipſum ordinē ſingularem gerunt deuo-
tionis affectum cupiant omnia ⁊ ſingula priuilegia lr̄as ⁊ conceſſiones
fratribus ⁊ ordini predictis per quoſcunq romanos pontifices prede-
ceſſores noſtros confirmari ⁊ approbari: ac ſuper premiſſis pro ipſorū
fratrum pace ⁊ tranquillitate opportune prouideri: pro parte eorundē
Ferdinandi regis ⁊ Eliſabeth regine nobis fuit humiliter ſupplicatū vt
omnibus ⁊ ſingulis priuilegijs quarūcunq gr̄arum dicto ordini con-
ceſſis ⁊ preſertim per concilium conſtācienſe ac ſancte memorie euge-
nium quartum. Nicolaum quintum. Calixtum tertium. Pium ſecūdū
ac Sixtum quartum. Innocentium octauum ⁊ alexandrum ſextum: ⁊
quoſcunq alios romanos pontifices predeceſſores noſtros necnon ꝓ-
ceſſibus per nos qui dum cardinalatus honore fungeñ. etiam predicti
ordinis minorum protectionis officio fungeremur: auctoritate apoſtoli
ca decretis robur apoſtolice firmationis adijcere ac alias ſtatim dicto-
rum fratrum in premiſſis opportune prouidere de benignitate apoſtoli
ca dignaremur. Nos igitur qui ad ipſum ordinem dum in minoribus
conſtituti eramus ſingularem geſſimus deuotionis affectū: quiq nunc
paſtorali officio fungentes: eūdē ordinē propter vberes fructus quos
in militanti eccleſia producit ſpeciali dilectionis affectu ꝓſequimur hu-

ꝯfirmat ꝓuile-gia ordini mi-noꝝ p ꝑdeceſ-ſores ſuos cō-ceſſa.

iuſmodi ſupplicationibus inclinati: omnia ⁊ ſingula priuilegia ⁊ indul
ta quorūcunq gratiarum dicto ordini conceſſa ⁊ preſertim per conciliū
Eugenium: Nicolaum: Calixtum: Pium: Sixtum: Innocentiū: Ale
xandrum: ⁊ alios predeceſſores noſtros huiuſmodi necnon proceſſus p
nos dum in minoribus ageremus ⁊ dicti ordinis protectionis officio
fungeremur (vt prefertur) dicta auctoritate apoſtolica decretos eadem
apoſtolica auctoritate tenore preſentiū approbam⁹ ⁊ cōfirmam⁹ ac illa

perpetue firmitatis robur obtinere debere decernim⁹. Et inſuper frēs
ſiqui ſunt qui expeditionē dictarum lr̄arum prefate reformatiōis ꝓcu-
rauerint ſeu ſollicitauerint vel in aliquo forte exceſſerint tātūmodo circa
domos eiuſdē ordinis vſq; ad diem obitus predicti alexādri p̄deceſſo-
ris reformatas: ab excōicationis ſn̄ia alijſq; cenſuris ⁊ penis eccleſiaſti
cis preterq̄ aba labe ſimonie ſi quas etiam iuxta priuilegia ſeu inſtitutio-
nes regulares dicti ordinis vel etiam contra cōcordiam vel in alijs ſu-
pradictis caſibus incurrerint: auctoritate ⁊ tenore predictis abſoluim⁹
ſupplemuſq; omnes ⁊ ſingulos tam iuris q̄ facti defectus ſiqui forſan
in ſingulis predictis interuenerint. Ac ꝙ in vna prouincia ſecundū mo
rem dicti ordinis domus fratrū ordinis hm̄ōi qui ſub aliena obediētia
viuant, de cetero de nouo conſtrui ⁊ edificari nequeant niſi de licentia vi-
carij generalis perpetuo prohibemus ac quicquid in cōtrariū attentari
contigerit: irritum ⁊ inane decernimus. Et per cōfirmationē dictorum
priuilegioꝝ per ip̄m ſixtum predeceſſorem factam ac eorūdem priuile-
giorum nouam conceſſionem per verba de nouo concedimus: ſolūmo
do eſſe confirmata priuilegia dicto ordini conceſſa: ⁊ non alias reuocata
Et inſuper frēs ipſos ſi a principe duce: marchione: comite: vt aliquam
domum dicti ordinis edificent requiſiti fuerint: domum huiuſmodi pro
vſu ⁊ habitatione perpetuis fratrum dicti ordinis regularis obſeruan-
tie conſtrui ⁊ edificari: ac locum pro huiuſmodi conſtructione oblatum
recipi poſſe. Ac ſi contingat aliquam ciuitatem ſeu oppidum cum duo-
bus vel tribus miliaribus circum vicinis infra que miliaria domus fra
trum minorum dicti ordinis ⁊ obſeruantie exiſtunt eccleſiaſtico eſſe iter
dicto ſubiectam ſeu ſuppoſitam: fratres ordinis huiuſmodi (niſi cauſaꝫ
interdicto dederint vel eis ſpecialiter ex cauſa legitima interdictum fue
rit) hm̄ōi interdictum ſeruare non teneantur ſi alias domus ipſoꝝ fra-
trum de iure interdicto talis oppidi non cōprehendantur: ſed poſſint in
eorum eccleſijs ⁊ domibus miſſas ⁊ alia diuina officia alias iuxta priui
legia eis cōceſſa celebrare. Et ꝙ quecūq; perſona ſeu perſone alias de iu
re capaces pro parte dictorum fratrum requiſite niſi legitimo impedi
mento detente fuerint: iuriſdictionem ⁊ conſeruationem eorundem fra-
trum vigore prefatorum priuilegioꝝ ſub excōicatiōis pena ſuſcipere te-
neantur. Quodq; verba in predictis ſuis priuilegijs contenta ſcilicet ꝙ vi
ſitantes ſua loca ⁊ manus porrigentes adiutrices: indulgentias eis cō
ceſſas conſequantur: ut ſcrupulum fratribus qui ſcrupulum formaue-
rint tollatur: etiam ad facientes de pane ⁊ alijs pro eorum victu ⁊ veſti-
tu ac domorum ſuarum reparatione neceſſarijs referantur. Ac ꝙ etiam
prelati dicti ordinis ⁊ alij fratres quibus ipſi cōmiſerint: alios fratres
ordinis huiuſmodi vſq; ad diem date preſentium duntaxat a quacūq;
excōmunicationis ſn̄ia quantūcunq; ⁊ ſub quibuſcunq; verbis ⁊ clauſu
lis tam ꝑ caſus in iure expreſſos q̄ ꝑ lr̄as ap̄licas ſedi ap̄lice reſeruata
etiam ſi contineant in ſe clauſulam ꝙ qui contra fecerint: non poſſint ab
ſolui niſi ab ore proprio romani pontificis vel ſimilia aut maiora ver-
ba (hereſis relapſus: ſciſmatis: delationis prohibitorum ad infideles

Cōcedit abſo-
lutionē ꝓcurā
tibus reforma
tionē domoꝝ
fratrū ꝯuētua-
lium.

Prohibet ne
domus alteri⁹
obediētie in a-
lia ꝓuincia cō
ſtruantur

Declarat hoc
verbuꝫ ſixti .ſ.
de nouo conce
dimus.

Concedit: frēs
poſſe recipe lo
cū ſibi oblatuꝫ
ꝓ habitatione
a quocūq;

Declarat an
domus fre⁊trū
minoruꝫ extra
vrbē exiſtētes
iterdicto ſubij-
ciāt vna cū ci-
uitate.

Mādat ꝙ que
libet ꝑſona a
fribus reqſita
teneat eoꝝ cō-
ſeruatiōem ſu-
ſcipere.

Declarat hanc
clauſulā man⁹
porrigētes ad
iutrices.

Cōcedit ꝙ p̄la
ti fratrū mino-
rū poſſit abſol-
uere frēs ſuos
a qbuſcūq; cen
ſur; ēt ſedi apo
ſtolice reſuat;.

Declarat ꝙ tē pus ꝑoris āni ꝓbatiōis alicu ius nouicij poſ ſit ꝯputari cū reliquo tēpore poſterioris.
Cōcedit ꝑuile gia ⁊ idulta or dini ꝑdicatoꝝ ꝯceſſa: extendi ad ordinē mi noꝝ ac ſi ei eſ ſent cōceſſa
Cōcedit: indul gētias q̄s viſi tātes dom⁹ fra trū minorū in die ſancti anto nij cōſequūtur etiā ꝯſeq poſ ſe in die ſancti bonauenture.

ac falſitatis lr̄arum apoſtolicarū caſib⁹ dumtaxat exceptis) alias iuxta
priuilegia eis conceſſa d̄ preterito dūtaxat ⁊ non aliter abſoluere poſſint.
Et ꝙ cum aliqui fratres qui annū ꝓbationis inceperint ⁊ deinde habi-
tu dimiſſo ad ipſum ordinem redierint: tempus prioris receptiōis ha-
bitus cum tempore poſterioris in anno ꝓbatiōis ſibi computari vel nō
computari poſſe iuxta diſcretionem ⁊ determinationē ſuorum ſuperio-
rum eiſdem auctoritate ⁊ tenore decernimus ⁊ ordinamus. Et vlterius
omnia ⁊ ſingula priuilegia immunitates exemptiones conceſſiones in-
dulgentias ⁊ indulta tam viue vocis oraculo q̄ȝ alias ſub quibuſcūq; te-
noribus ⁊ formis fratribus ordinis predicatorum regularis obſeruātie
regnorum predictorum ⁊ illorum domibus ſeu pijs locis per nos ac ꝑ-
deceſſores noſtros romanos pontifices aut dictam ſedem conceſſa: fra-
tribus dicti ordinis minorū eorumq; domibus ac ſi eis conceſſa forēt.
Et ꝙ ſicut per predeceſſores noſtros conceſſum eſt ꝙ viſitātes domos
fratrum minorum in die ſancti franciſci conſequantur certum numerū
indulgentiarum: ⁊ viſitantes predictas domos in feſtis ſanctorum an-
tonij ⁊ bernardini conſequantur alium licet minorem numerum: ꝙ etiā
viſitantes domos fratrū minorum in die ſancti bonauēture eaſdē indul-
gētias ꝯſeq̄nt̄ q̄s ꝯſequūt̄ viſitantes in die cuiuſlibet predictorum ſan-
ctorum videlicet antonij vel bernardini eadem auctoritate apoſtolica cō-
cedimus. Et huiuſmodi priuilegia immunitates exemptiones cōceſſio-
nes indulgentias ⁊ indulta eiſdem fratribus ordinis predicatorum re-
gularis obſeruantie vt prefertur conceſſa: ad dictos fratres ordinis mi-
norum regularis obſeruantie regnorum eorundem illorumq; domos
extendimus: tanq̄ȝ ſi eiſdē fratribus minoribus ⁊ eorum domibus ſpe-
cialiter fuiſſent conceſſa. Non obſtantibus premiſſis ac conſtitutionib⁹
⁊ ordinationibus apoſtolicis. necnon ordinis minorum ⁊ obſeruantie
predictorum iuramento confirmatione apoſtolica vel quauis firmitate
alia roboratis ſtatutis ⁊ conſuetudinibus ceteriſq; contrarijs q̄buſcūq;.
Volumus autem ꝙ confeſſor quem ſinguli dictorum fratrum ordinis
minorum qui excōmunicationis aliaſq; cenſuras ⁊ penas predictas ꝑ-
miſſorum occaſione forſan incurrerint duxerint eligendum: eis propter
exceſſus predictos penitentiam ſalutarem iniungat quam ipſi omnino
debeant adimplere: alioquin preſentes littere quo ad eandem abſolutio-
nem: nullius ſint roboris vel momenti. Nulli ergo omnino hominum
liceat: hanc paginam noſtre confirmationis: approbatiōis: decreti: ſup-
pletionis: prohibitionis: ordination s: conceſſionis: extenſionis: ⁊ volū-
tatis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attē-
tare preſumpſerit: indignationem oīpotentis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pau-
li apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum rome apud ſanctum
petrum Anno incarnationis dn̄ice milleſimo quingēteſimo quarto qn-
todecimo kl̄s iunij pontificatus noſtri anno primo. Quo circa diſcretio-
ni veſtre per apoſtolica ſcripta mandamus: quatenus vos vel duo aut
vnus veſtrum per vos vel alium ſeu alios litteras predictas ac in illis
contenta quecunq; vbi quando ⁊ quotiens opus fuerit ac pro parte di-

ctorum fratrum minorum ſeu alicuius eorum deſuper requiſiti fueritis publicātes ac eis in p̄miſſis efficacis defenſionis preſidio aſſiſtentes: faciatis eos auctoritate noſtra pacifica poſſeſſione vel quaſi approbationis: confirmationis: ſuppletionis: decreti: abſolutionis: declarationis: ſtatuti. ordinationis: conceſſionis: ⁊ extenſionis: ac aliorum premiſſorū in eiſdem pre inſertis litteris contentorum gaudere: non permittentes eos per quoſcunq̄ʒ deſuper quomodolibet indebite moleſtari. Cōtradictores quoſlibet ⁊ rebelles per cenſuram eccleſiaſticā appellatione poſtpoſita compeſcendo. Non obſtañ. conſtitutione felicis recordatiōis bonifacij pape octaui predeceſſoris noſtri qua inter alia cauetur ne aliquis extra ſuam ciuitatem vel diocesim (niſi incertis exceptis caſibus ⁊ in illis vltra vnam dietam a fine ſue dioceſis) ad iudicium euocetur: ſeu ne iudices a ſede apoſtolica deputati extra ciuitatem ⁊ dioceſim in quibus deputati fuerint cōtra quoſcunq̄ʒ procedere aut alij vel alijs vices ſuas cōmittere preſumant. ⁊ de duabus dietis in concilio generali edita: ⁊ alijs apoſtolicis conſtitutionibus. ac omnibus alijs que in dictis litteris volumus non obſtare contrarijs quibuſcunq̄ʒ: aut ſi aliquibus cōmuniter vel diuiſim ab eadem ſit ſede indultum ꝙ interdici: ſuſpendi: vel excōmunicari non poſſint per litteras apoſtolicas non facientes plenam ⁊ expreſſam ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Datum rome apud ſanctum petrum. Anno incarnationis dñice milleſimo quingenteſimo quarto quinto decimo kl's iunij pontificatus noſtri Anno primo.

CHARISSIMO in chriſto filio noſtro ferdinando regi ⁊ chariſſime in chriſto filie noſtre eliſabeth regine hiſpaniarum catholicis.

IULIUS PAPA. II

Julius papa ſecundus. Cōcedit fribus minoribus i feſto ſancti bonauē ture publice diuina officia tē pore interdicti celebraſ poſſe

Dilecti filii Salutem ⁊ aplicā benedictionē. Exponi nobis nuper feciſtis ꝙ vos ex magno deuotionis feruore quem ad beatum bonauenturam ⁊ ordinem fratrum minorum cuius idem bonauentura profeſſor fuit ac eiuſdem ordinis domos geritis: tam vos q̄ʒ fratres dicti ordinis deſideratis magno opere ꝙ quemadmodum iuxta priuilegia apoſtolica fratribus dicti ordinis ⁊ eorum domibus conceſſa: ſi tēpore quo dies in qua feſtum beati franciſci qui eiuſdem ordinis primus inſtitutor fuit interdictum etiam apoſtolica auctoritate appoſitum fuerit: fratres ipſi excōmunicatis ⁊ interdictis excluſis a primis veſperis vſq̄ʒ ad ſecundas veſperas eiuſdem diei incluſiue in eorum domib⁹ miſſas ⁊ alia diuina officia ac ſi interdictum appoſitū nō eēt: celebrare poſſint: id ad feſtū dicti bonauēture extēdi poſſe. Quare ꝑ pte vr̄a nobis fuit hūiliter ſupplicatū: vt huic pio d̄ſiderio vr̄o pr̄na benignitate ānuere dignaremur. Nos igiť q̄ frēs ipſos p̄ſertiʒ illos qui poſt curſū hui⁹ vite de manu dei coronā palme habere meruerūt: ⁊ coꝝ domos ſingulari p̄rogatiua p̄ ceteris i viſcerib⁹ charitatꝫ gerim⁹: ꝙ d̄cetero ppetuis futurꝫ tpib⁹ in die ſancti bonauēture ſi eadem die interdictum etiā dicta auctē

appoſitum fuerit: oēs ⁊ ſinguli fratres dicti ordinis in eorum domibus a primis veſperis vſq ad ſecundas veſperas eiuſdē diei incluſiue (quēadmodum in die ſancti franciſci fratres ipi facere poſſunt) miſſas ⁊ alia diuina officia in dictis eorū domib⁹ excōmunicatis ⁊ interdictis excluſis celebrare ſeu celebrari facere: libere ⁊ licite poſſint auctoritate apoſtolica prefata tenore preſentiū ſtatuimus ⁊ ordinamus: ac fratrib⁹ predictis ſimiliter indulgem⁹. Non obſtantib⁹ cōſtitutionib⁹ ⁊ ordinationibus apoſtolicis ceteriſq contrarijs quibuſcūq. Datū rome apud ſanctam petrū ſub annulo piſcatoris die vigeſima quarta maij. Milleſimo quingenteſimo q̄rto. Pōtificat⁹ nri anno pmo. Sigiſmond⁹.

Sixtus papa q̄rtus cōcedit fratribus predicatorib⁹ poſſe audire in cōfeſſione ⁊ abſoluere forēſes in abſentia ordinarij ac eis eucbariſtiā miniſtrare ⁊ aliq̄ vota cōmutare.

SIxtus epūs ſeruus ſeruorum dei. Ad ppetuā rei memoriā. Sedis aplice gratioſa benignitas pijs quarūlibet ⁊ preſertim ſublimiū ac aliarū ſub regulari caſtimonia dño militantiū perſonarū votis illis pcipue per q̄ chriſti fideles ſuarū animarum ſalutē deo propitio facilius adipiſci ⁊ eorū deuotio augeri valeant: libēter annuit. Sane pro parte tā chariſſimorū noſtrorū in chriſto ferdinandi ⁊ eliſabeth caſtelle ⁊ legionis regnorū regis ⁊ regine illuſtriſſimorū: q̄ vicarij generalis ⁊ vniuerſorū priorum ac fratrum ordinis fratrū predicatorum reformatorū nuncupatorū in dictis regnis conſiſtentiū dilectorū filiorū nobis nuper exhibita petitio continebat: vt q̄ ſi predictus ⁊ pro tempore exiſtens generalis vicarius in qualibet domo dicti ordinis ei ſubiecta vbi eum pro tempore morari contigerit: ac in eius abſentia ſinguli priores ſiue preſidentes ſingularū domorū dicti ordinis nunc ⁊ pro tempore exiſtētes: ac q̄ttuor predicti ordinis pfeſſores preſbyteri idonei p vicariū ⁊ ſingulos priores ſiue preſidētes predictos in ſingulis domibus deputādi: poſſint confeſſiones vtriuſq ſexus chriſti fideliū forenſiū ad ſingulas domos predictas accedentiū: ⁊ ibidem propriū domiciliū nō habentiū: ac inibi confiteri volentiū: totiens quotiēs ibidem confitebuntur libere: audire: ⁊ eos ab omnib⁹ ⁊ ſingulis peccatis exceſſib⁹ ⁊ delictis per eos cōmiſſis ac cōfeſſis atq excōicationis ſentētijs ⁊ cēſuris ⁊ penis in ſingulos fideles pdictos in genere vel in ſpecie ordinaria auctoritate latis de quibus ipi fideles ſe abſolui petierint (dū tamen non ſint propter q̄ ſedes predicta ſit merito conſulēda) in loci ordinarij abſentia dūtaxat: abſoluere ⁊ eis ſuper premiſſis penitentiā ſalutarē iniungere: ac vota peregrinitatis ⁊ abſtinentie p eoſdem fideles emiſſa q̄ loci ordinarius ſi preſens eēt commutare poſſet: ⁊ ipi fideles cōmode adimplere nō poterunt: ⁊ in ipſius loci ordinarij abſentia: in alia pietatis opera cōmutare: necnon omnib⁹ ⁊ ſingulis chriſti fidelibus tā forēſib⁹ q̄ ⁊ in ciuitatibus ⁊ locis in quib⁹ domus ipē conſiſtunt cōmorantib⁹ eucbariſtie ſacramentū quocūq tempore (feſto reſurrectionis dñice dūtaxat excepto) eorūdem fideliū parrochialiū eccliarum rectorū ⁊ quorūlibet aliorum licentia minime requiſita miniſtrare poſſint perpetuo ſta

tueretur ⁊ ordinaretur: profecto, deuotio fideliū eorūdem ad domus fratrum predictoꝝ ex magno deuotionis feruore ꝓconſequēdis ſpiritualibus alimentis occurrentiū augeretur: ⁊ eorūdem fideliū anime ferculo diuini ſermonis decentius reficerētur: ipſiq; fideles ad imitationem religionis hui⁹ facilius inuitarētur. Nos igitur q ſingulaꝝ chriſti fidelium animaꝝ ſalutem querimus: regis ⁊ regine ac vicarij priorum ⁊ fratrū predictorū in hac parte ſupplicationib⁹ inclinati: auctoritate apoſtolica tenore preſentiū perpetuo ſtatuimus ⁊ ordinamus ꝙ predict⁹ ⁊ pro tempore exiſtēs generalis vicari⁹: in qualibet domo dicti ordinis ei ſubiecta vbi eum pro tempore morari cōtigerit: ac in eius abſentia ſinguli priores ſiue preſidētes ſingulaꝝ domorum dicti ordinis nūc ⁊ ꝓ tempore exiſtētes: ac quattuor dicti ordinis ꝓfeſſores presbyteri idonei per vicariū ⁊ ſingulos priores ſiue preſidētes predictos in ſingulis deputandi: poſſint confeſſiones vtriuſq; ſexus chriſti fideliū forenſium ad ſingulas domos predictas occurrentiū: ⁊ ibidem propriū domiciliū non habentiū: ac inibi cōfiteri volentiū: tot ens quotiēs ibidem confitebuntur libere audiri: ⁊ eos ab omnib⁹ ⁊ ſingulis peccatis exceſſibus ⁊ delictis per eoſdem cōmiſſis ac cōfeſſis necnon excōmunicationū ſententijs ⁊ penis in ſingulos fideles predictos in genere vel in ſpecie ordinaria auctoritate latis de quibus ipſi fideles ſe abſolui petierint (dū tamē talia non ſint propter q̄ ſedes apłica predicta merito ſit conſulēda) in loci ordinarij abſentia dūtaxat abſoluere: ⁊ eis ſuper premiſſis penitentiam ſalutarem iniungere: ac vota peregrinationis et abſtinentie per eoſdem fideles emiſſa que loci ordinarius ſi preſens eſſet cōmutare poſſet ⁊ ipſi fideles cōmode adimplere non potuerunt in ipſius loci ordinarij abſentia in alia pietatis opera cōmutare: necnon omnibus ⁊ ſingulis chriſti fidelibus tam forenſibus ꝗ̄ in ciuitatibus ⁊ locis in quibus ipſe domus cōſiſtunt commorantibus: eucharistie ſacramentum quocunq; tempore (feſto predicto dūtaxat excepto) eorūdem fideliū parrochialium eccleſiarum rectorum abſentium ⁊ quorūlibet aliorum licētia minime requiſita: miniſtrare libere ⁊ licite poſſint ⁊ valeant: (parce tamen) ne querelle inde eueniant. Non obſtantibus conſtitutionib⁹ ⁊ ordinationibus apoſtolicis ceteriſq; contrarijs quibuſcūq;. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum ſtatuti ⁊ ordinationis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare preſumpſerit: indignationem omnipotentis dei ac beatorum petri ⁊ pauli apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Rome apud ſanctum petrum Anno incarnationis dominice Milleſimo quadringenteſimo ſeptuageſimo ſeptimo Quinto idus iunij. Pontificatus noſtri Anno Septimo.

DILECTIS FILIIS vicario ⁊ prelatis cōuentuū ⁊ monaſteriorum reformatorum ⁊ reformandorum congregationis prouincie caſtelle ⁊ legionis ordinis predicatorum.

SIXTUS PAPA. IIII.

Sixtus papa quartus concedit fratribus predicatoribus confiteri posse etiam clericis secularibus.

Dilecti filii Salutem et apostolicam benedictionem. Supplicari nobis humiliter fecistis vt cum in constitutionibus et priuilegiis vestri ordinis expresse caueatur ne fratres ordinis eiusdem preterquam suis prelatis et de eorum licentia fratribus dicti ordinis confiteantur: dignaremur concedere vt aliquando alterius ordinis sacerdotibus maxime necessitate exigente possint confiteri. Nos vt cum maiori animi quiete et conscientie pace fratres vobis subditi altissimo famulari possint: huiusmodi supplicationibus inclinati: vt fratres vestra vel aliorum prelatorum et suorum qui pro tempore erunt licentiis: solummodo tamen cum itinerauerint vel fuerint extra conuentus eorum prout eis concedidtis confiteri possint et vos quomodocunque sacerdotibus cuiuscunque secularis seu regularis ordinis confiteri valeatis: tenore presentium apostolica auctoritate concedimus et indulgemus. Datum rome apud sanctum petrum sub annulo piscatoris die vndecimo augusti Anno domini millesimo quadringentesimo septuagesimo nono. Pontificatus nostri anno nono. Griffus.

DILECTO FILIO vicario generali fratrum minorum regularis obseruantie familie vltramontane.

SIXTUS PAPA. IIII.

Sixtus papa quartus concedit fratribus minoribus non teneri nisi bis in triennio capitula prouincialia celebrare: non obstante bulla eugenii quarti.

Dilecte fili Salutem et apostolicam benedictionem. Fuit nobis pro parte tua expositum quod a sancte recordationis eugenio papa quarto predecessore nostro bulla quedam que incipit. Ut sacra ordinis. emanauit per quam fratres de tua familia vltramontana astringi et obligari videtur ad tenendum singulis annis prouinciale capitulum. quod quidem cum asseris absque magnis dictorum fratrum incommodis: dispendiis: et inconuenientiis: obseruari non posse: supplicasti nobis humiliter vt in premissis benigne et gratiose prouidere dignaremur. Nos autem qui pacem et commodum omnium et presertim religiosorum pie affectamus premissentes quantum expositio tua vera esse dignoscitur concedimus et ordinamus: vt deinceps fratres predicti sine conscientiarum scrupulo aut alicuius censure vel pene incursu non nisi ad duo tantum prouincialia capitula de triennio in triennium (vbi expedire videbitur) tenere et celebrare obligentur dicta predecessoris nostri bulla in ea parte ceterisque contrariis quibuscunque non obstantibus. Datum rome apud sanctum petrum sub annulo piscatoris die duodecimo decembris Anno domini millesimo quadringentesimo septuagesimo secundo Pontificatus nostri anno secundo.

Martinus quartus concedit fratribus minoribus potestatem constituendi syndicos ac eos reuocandi.

Martinus episcopus seruus seruorum dei. Dilectis filiis generali et prouincialibus ministris ac custodibus vniuersis ordinis fratrum minorum: Salutem et apostolicam benedictionem. Exultantes in domino quod sacri vestri ordinis professores in dei beneplacitis conformes

mari promptitudine deuotionis ⁊ operis illius ſtudēt imitari veſtigia
eiuſq; vias cuſtodire q deſcēdēs a patre luminū ⁊ ſui formā accipiēs:
ſe in laudis ſacrificiū placabilez hoſtiā immolauit: cogitare inducimur
honeſta remedia qb⁹ dicti ordinis pura obſeruātia in ſui vigore ſuſtineat:
ijdemq; fratres q ꝓ nulla re tēporali poſſunt in iudicio expiri (excluſis
quibuſlibet ſollicitudinib⁹) liberi⁹ ⁊ q̄eti⁹ diuinis vacēt obſequijs: ⁊ offe-
rētiū: donātiū: ꝯcedētiū: aut in vltima volūtate re linquentiū ordini pre
dicto vel fratrib⁹ eiuſdē ordinis aliquid ꝓpter deū pia intētio nō frau-
detur: ſicq; nos ſollicitudini q̄ p̄dict⁹ ordo ꝓ ſuis neceſſitatib⁹ quotiēs
ingrueret neceſſitas vel vtilitas ſuaderet: recurrere ad romanā eccl'iam
cogeret ad quā omniū reꝝ mobiliū ⁊ immobiliū qb⁹ frēs vti poſſunt:
ius ꝓprietas ⁊ dominiū nullo medio ſpectat: pēſata incōmoditate vel
difficultate poti⁹ q̄ ꝑ hoc ingeri poſſet fratrib⁹ ſupradictis benigne in-
dulgētes: volētes quoq; heredū ⁊ executoꝝ negligētijs obuiare: vt fra
tres ſecundū modos licitos ⁊ congruos ipi ordini relictis ſibi in teſta-
mentis elemoſynis nō fraudētur: ac ſperātes q bis q̄ pro ſtatu proſpo
dicti ordinis agenda fuerint per vos eo ſalubrius ⁊ vtilius cōſulet: quo
maiori fueritis in hac parte auctoritate muniti. Diſcretioni vr̄e de qua
plenā in dn̄o fiduciā obtinem⁹ ꝑſonas ſpeciales que non ſint de ipo or
dine nominādi pro locoꝝ indigētia ſinguloꝝ quas ꝑſonas ꝑ vos tali
ter noiatas in his adminiſtrationē legitimā generalē ⁊ liberalē gerere.
et ipſos vos ⁊ legitimos adminiſtratores economos. ſyndicos: ⁊ acto
res eē de plenitudine ptātis p̄ntiū auctoritate cōſtituendo decernim⁹. q
res ipas ⁊ reꝝ p̄dictaꝝ p̄ciū ⁊ dictas elemoſynas nōie ipius eccl'ie reci
piant: ꝑ eoſdē in fratrū ipſoꝝ vtilitates (prout eis licet ex regula vel de
claratione regule) cōuertēda: ſicut ⁊ quādo a te fili generalis vel ſingu-
lis alijs veſtrū in ꝓuincia vel cuſtodia ſibi decreta ab eiſdez fratrib⁹ de
aſſenſu veſtro extiterint requiſiti ac eedē ꝑſone petēdi: exigendi: recipiē
di: alienandi p̄dicta: trāſigendi: quoq; ⁊ paciſcēdi: conueniēdi: compro
mittēdi: remittēdi: refutādi: quietationē faciēdi: agēdi: defēdēdi: ac in
aīas eoꝝ de calūnia ⁊ vitate dicēda iurādi: ⁊ cuiuſlibz alteri⁹ iuramētū
p̄ſtādi: cū ill' ⁊ ꝯ illos q hmōi res mobiles ⁊ imobiles aut p̄ciū eaꝝ vel
relictas elemoſynas frīb⁹ in teſtamēto occuparēt: vl' violēt auferrēt: ſiue
q vltra volūtatē fratrū q̄modolibz detinerēt: ⁊ gen̄al'r in oīb⁹ cauſis ꝓ
reb⁹ ⁊ locz hmōi ad ipaz eccl'iā ſpectātib⁹ ipoꝝ fratrū vſui ꝯceſſis. Nec
nō ꝓ imunitatib⁹ libertatib⁹ ⁊ iurib⁹ ac ꝓuilegijs, eorūdē ſine cuiuſlibz
ſatiſdatiōis ⁊ cautiōis onere: plenā ⁊ gen̄alē ⁊ liberā hēant auc̄te ap̄li-
ca in iudicio ⁊ extra iudiciū ptātez: reuocādi q̄z ꝑſonas eaſdē ⁊ eaꝝ qua
libet: ac alias eis ſubrogādi: vl' nōiandi ꝑ ſupradictū modū nōiatiōis q̄
tiēs opportunū fuerit q eādē in p̄dictis vl' ſimilē hēant ptātez: plenā ⁊
liberā ꝯcedim⁹ auc̄te p̄ntiū facultatē. Nulli ḡ oīno hōinū liceat hāc pagi
nā nr̄e ꝯceſſiōis ⁊ ꝯſtitutiōis infringere: vel ei auſu temerario ꝯtrire. Si
qs aūt h̄ attētare p̄ſūpſerit: indignationē oīpotētis dei ⁊ btōꝝ petri ⁊
pauli ap̄loꝝ ei⁹ ſe nouerit incurſuꝝ. Datū apud vrbē veterē quintadeci
ma kl'aꝝ februariaꝝ. Pontificat⁹ nr̄i Anno Secundo.

Sixtus papa
q̄rtꝰ.ↄcedit.x.
ānos ꝺ vera in
dulgētia ⁊ toti
dē q̄dragenas
obſeruātibꝰ fe
ſtū bti frācíſci
qꝺ p̄cipit ab oi
bus obſeruari.

SIxtus epūs ſeruus ſeruorum
dei. Ad perpetuam rei memoriā. ¶Preclara ſanctoꝝ me-
rita ⁊ grandia virtutuꝫ inſignia quibus radiātibus in fir-
mamēto ſyderibus ſacroſancta illuſtratur eccleſia ac ſu-
pra petraꝫ ſtabilita firmiſſima ſanctoruꝫ irradiatur ſplendoribus ⁊ no-
ue prolis inſtaurata preſidio incrementū ſuſcipit ⁊ fulgorē: eo frequen-
tiꝰ debent vniuerſi fideles congrua deuotione recolere reuerentia ac di-
gna reminiſcentia celebrare ſolēniter collabētibus ſeculis: cuꝫ peccatis
facientibus fidei catholice feruor plurimū tepuiſſet decus ille moꝝ deo
q̄ꝫ acceptiſſimus pauperū patriarcha franciſcus ad ſaluādas aīas ipſiꝰ
ſaluatoris noſtri precioſo cruore redemptas: oberrantem fidelium ple-
bem ad ſalutis opera excitandam erudiendāq̄ꝫ ⁊ ſuo reintegrādam au-
ctori ordinatiōe ſuperna deſtinatus: inter admiranda ipſius opera ſpi-
ritu paraclito inſpirante nouam fratrum minorum religionem ſacram
ad dei laudem ⁊ gloriam militantis eccleſie decorem ac populi xp̄iani
profectum in agro dn̄ico tempore opportuno plantauit inſtituit ⁊ ſu-
pra petram que chriſtus eſt perpetuo ſtabiliuit: vt precipua virorum in-
ſignia ſanctimonia: moribus: ſcientia: atq̄ꝫ virtutibus preditorum fecū-
ditate ⁊ numeroſitate exuberans: fructuoſos palmites ex vite vera pro-
ducent: que chriſti vexillum per orbem vniuerſum vehere: nomen quod
eſt ſuper omne nomen cunctis gentibus predicare: ſalutaribus inſuper
monitis exhortationibus ⁊ exemplis diabolica fraude deceptos deo lu-
crifacere: ⁊ a maligni hoſtis ſeruitute eripere ſtudio indefeſſo cōtenderēt
quemadmodū hoc ipſius inclyti patris germina: ⁊ veſtigiorum eius ꝑ-
uidi ſectatores benedicente altiſſimo multiplici in domo domini: ⁊ gra-
tijs perfuſi celeſtibus longe lateq̄ꝫ vniuerſas nationes mortalium pene-
trantes chriſti euangelium ac vere fidei documenta cunctis gentibus
nunciare eidem eccleſie antemurale conſtituere: ac pro virili ſuo tueri
munire ⁊ ampliare non ceſſant. In huius igitur ſolemnijs almi patris
ſeraphiciq̄ꝫ franciſci quem ſupremus ille pater familias pro multipli-
cato cum talentis ſibi creditis innumerabilium animarum lucro: precla-
riſq̄ꝫ virtutibus alijs: corona glorie interna claritate magnificat: ⁊ qua-
ſi lucernam in domo domini poſitam ſummo deuotionis ſtudio cenſuit
a cunctis fidelibus venerari. Cupiētes prout operis ⁊ officij noſtri debi-
tum eſſe conſpicimus propter mire ſanctitatis excellentiam virtutum ſu-
arum cumulum: exigentiam meritorum: ⁊ hanc religionem ſacram ad
ſtirpandas hereſes: ſciſmaticorum ⁊ infidelium confutandos errores
credentium vero profectum ſalubriter inſtitutum quantum nobis ex al-
to conceditur venerationem congruam ⁊ honorem adijcere: ac tanto
confeſſori glorioſo pro ſummis in nos beneficijs preſertim ab ipſis
cunabulis cum vitalis ſpiritus in noſtro corpuſculo palpitans extin-
gui protinus videretur: ipſius protinus meritis ⁊ interceſſione priſtine
reſtituti fuimus ſanitati cum ⁊ alijs gratiarū donis ⁊ futurorum preſa-
gijs que cordi noſtro inſident ⁊ memorie iugiter retinemus. Tum quia

diuerſis tempoꝛibꝰ aliis in variis noſtri corporis morbis ⁊ humanis caſibus conſtituti preſidio ipſius beati franciſci q nos ad ſacrā religionē predictam quaſi data manu pro ſua pietate vocauit ⁊ ad hāc vſq̧ diem cū hominis vtriuſq̧ ſalute dn̄o annuēte pduxit adiuti ⁊ liberati extiti-mus. Pro cuius memoria eius habitū ⁊ inſignia ad extremū vſq̧ diē corde iugiter geſtare ſtatuimꝰ etiā pro iis acceptis beneficiis poſſibilez nobis gratitudinē aliquā ſue quāuis excellētie imparē: pro eius gloria ⁊ honore aiarūq̧ ſalute ſincero ⁊ hilari animo exhibere: necnō ipſius feſtiuitatis diē celebrē magiſq̧ deuotū ⁊ cūctis fidelibꝰ acceptabilē cōſtituere in futurū de omnipotētis dei miſericordia ac beatoꝝ petri ⁊ pauli aplorum auctoritate cōfiſi: vniuerſis ⁊ ſingulis vtriuſq̧ ſexus fidelibꝰ vbilibet cōſtitutis vere penitētibus ⁊ confeſſis qui eiuſdē glorioſi cōfeſſoris franciſci feſtiuitatem hāc quam deinceps perpetuis futuris tēporibus celebrem eſſe ⁊ vt feſtum duplex a cunctis chriſtianis celebrari ab omniq̧ opere ſeruili abſtineri: ⁊ ſub obſeruātia ⁊ precepto comprehēdi volumus: ⁊ tenore preſentiū declaramꝰ: deuote celebrantibꝰ annuatim decē annos ⁊ totidem quadragenas de iniūctis eis penitentiis relaxa-mus. Verū quia difficile foret preſentes litteras ad vniuerſi mundi partes deſtinare: volumꝰ etiam ⁊ auctoritate apoſtolica decernimꝰ ꝙ earū tranſumpto manu publica ſcripto et alicuius epiſcopalis curie ſigillo munito: tanq̄ preſentibus litteris originalibus firmiter ſtetur vbiq̧ ac plena eis fides adhibeatur ac ſi ipſe originales littere forent exhibite vł oſtenſe. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginā noſtre declara-tionis: relaxationis. conſtitutionis: ⁊ volūtatis infringere: vel ei auſu temerario cōtraire. Siquis aūt hoc attētare preſumpſerit: indignationē omnipotētis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apoſtoloꝝ eiꝰ ſe nouerit incurſurum. Datum rome apud ſanctum petrum Anno incarnationis dn̄ice Milleſimo quadringenteſimo ſeptuageſimo ſecundo. Quinto nonas octobris Pontificatus noſtri Anno Secundo.

DILECTO FILIO vicario generali ordinis minorum regularis obſeruātie vltramontanorum.

SIXTUS PAPA. IIII.

Dilecte fili Salutē ⁊ apoſtolicaz benedictionē. Cupiētes pridem dilectas in chriſto filias abbatiſſas ⁊ ſorores ordinis ſancte clare reformationis quondā collecte ſororis eiuſdēq̧ ordinis in ſeruitio dei aplicis preſidiis cōfouere: vt viſitatores earꝝ auctoritate apoſtolica deputati quoſcunq̧ fratres ordinis minorum tā ſub immediata obedientia generalis miniſtri eiuſdē ordinis q̄ ⁊ vicarioꝝ generaliuz ſub regulari obſeruantia degentiū ad obſequiū dictarum ſoroꝝ circa ſpiritualia (de licencia tamen ſuorū ſuperiorū ſaltem petita licet nō obtēta) deputare: ⁊ ſeruitio ſuo dedicare: fratreſq̧ predicti ad ſeruitiuz ipſum abſq̧ cuiuſq̧ impedimento trāſire ⁊ in illo manere poſſent p alias nr̄as litteras in forma breuis cōceſſimus. Cū aūt ſicut nuper accepimus plures

Sixtus papa q̄rtus reuocat licentiā cōceſſam viſitatori recipiēdi frēs ſine ſuoꝝ plātoꝝ cōſenſu: p regimine monialiū.

fratres tibi ſubditi ꝑ pretextu conceſſionis huiuſmodi a bono obediētie ⁊ maloꝝ correctione deuiauerint hactenus ⁊ in futurū deuiaturos meri to ſuſpicetur: ⁊ tua religio propterea non modicū perturbet. Hinc eſt ꝙ nos qui nunqꝫ mente geſſimus ꝑ lr̄as nr̄as predictas alicui dare ma teriā malignandi: Aut ꝙ ꝑſone q̄ ſub religionis habitu vacare deberēt ſtudio pie vite: a bono obediētie ⁊ a perſeuerantia diuini ſeruitij vllate nus retraherētur: in premiſſis prout ex debito tenemur paſtoralis offi cij ſalubriter ꝓuidere cupiētes: auctoritate ap̄lica tenore p̄ntiū volumꝰ ⁊ etiam ordinamꝰ ꝙ oēs fratres tue cure cōmiſſi q̄ hactenus abſqꝫ tua licentia ex familia tua receſſerint: proinde tibi ⁊ correctioni tue in omni bus ⁊ per oīa ſint ſubiecti ac ſi breue noſtrū predictū nullatenꝰ emanaſ ſet: quod etiā penitꝰ ſpecifice ⁊ expreſſe quo ad tuos reuocamus ⁊ etiāꝫ annullamus. Declarātes ex nūc omnes ⁊ ſingulos fratres tue cure cō miſſos: quicqꝫ abſqꝫ tua licentia aut ſui ꝓuincialis vicarij ex familia tua contra tenorē litterarum predictarum hactenꝰ receſſerunt: eo ip̄o maio ris excōmunicationis ſententiam incurriſſe: ac vt tales a b omnibꝰ chri ſti fidelibus arctius euitari deberi. Deuotioni tue illos ac eoruꝫ recepto res tam premiſſam excōmunicationis ſententiā q̄ꝫ alias cenſuras ⁊ pe nas cōtra receptores fratrum tue familie per felicis recordationis pau lum ſecundū p̄deceſſorem noſtrū ⁊ nos inflictas incidiſſe publicandi; ⁊ alia damna circa eos faciendi q̄ ad officium tuū pertinēt plenam ⁊ libe ram facultatem concedentes: premiſſis litteris quaꝝ tenorem hic habe ri volumꝰ pro expreſſo ceteriſqꝫ in contrariū facientibus non obſtātibꝰ quibuſcūqꝫ. Datum rome apud ſanctū petrū ſub annulo piſcatoris die tertio decembris Anno incarnationis dn̄ice milleſimo quadringenteſi mo octogeſimo p̄mo. Pōtificatꝰ noſtri anno vndecimo. Griffus.

DILECTO FILIO vicario generali fratrū minoꝝ regularis obſeruantie vltramontano.

Sixtus papa q̄rtꝰ cōcedit li centiā fratribꝰ minoribꝰ: loca eis minꝰ com moda dīſcrēdi

SIXTUS PAPA. IIII

Dilecte fili Salutem ⁊ ap̄licaꝫ benedictionē. Feciſti nobis humiliter ſupplicari ꝙ pro tua ac fratrum tue cure cōmiſſorum quiete ⁊ conſolatōe dignaremur concedere vt loca q̄ regulari obſeruantie minus cōmoda ſunt vel inopia incolaꝝ debite reparari nō poſſunt: aut alias dictis fratribus oneroſa noſcūtur: licet ob deuotionē populꝝ vel principū contemplatione cum beneplacito ſedis apoſtolice recepta fue rint in manibꝰ ordinariorum locorū dimittere libere ⁊ licite valeres. Nos itaqꝫ totis deſiderijs regularis obſeruātie profectum affectātes: deuotis huiuſmodi ſupplicationibus paterne in domino annuente de uotioni tue preſentiū tenore licentiam ⁊ facultatē omnimodā damꝰ: cō cedimus ⁊ impartimur ea loca q̄ fratribus tue cure cōmiſſis minus cō moda eſſe cognoueris vel alias oneroſa: in omnibꝰ prouincijs vicaria tus tui in manibꝰ ordinarioꝝ locorum libere dimittendi ⁊ illa licite de ſerendi prout tibi viſum fuerit expedire; ſuper quibꝰ tuam conſcientiam

oneramus: cōſtitutione felicis recordationis bonifacij pape octaui pre deceſſoris noſtri prohibente loca ſemel recepta non deſeri ⁊ alijs apoſtolocis conſtitutionibꝰ dictiqꝫ ordinis ſtatutis ⁊ conſuetudinibꝰ etiam iuramento vel quauis alia firmitate roboratis: ceteriſqꝫ forte cōtrarijs non obſtātibꝰ quibuſcūqꝫ. Datū rome apud ſanctum petrū ſub annulo piſcatoris die vigeſima ſecunda martij. Anno incarnatiōis dñice milleſimo quadringenteſimo octogeſimo ſecundo. Pōtificatꝰ nři anno, xi.

DILECTIS FILIIS vniuerſis fratribꝰ ordinis minoꝝ vbiqꝫ cōmorātibꝰ. SIXTUS PAPA. IIII.

Dilecti filii Salutem ⁊ apl'icā benedictionē. Cum alias animo reuolueremus merita beatorum berardi petri octonis accurſij ⁊ adiuti: qui ex ordine fratrū minoꝝ (ſub quo ⁊ nos coaluimꝰ) fuerunt: quiqꝫ poſt multa ⁊ diuerſa tormēta ſub rege marrochiorū pro chriſto mortē ſubierunt: ⁊ martyrij coronaꝫ glorioſe promerentes: plurimis miraculis in ipſa morte ⁊ poſt claruerūt. Ex quo incēſus beatꝰ antoniꝰ de padua ex ordine canonicoꝝ regulariū in quo tunc erat: ad ordinem ipſum fratrū minoꝝ ſe dicitur tranſtuliſſe. Conceſſimus ex auctoritate apl'ica ⁊ benignitate viue vocis oraculo: vt fratres p̄dicti ordinis minorū poſſent publice ⁊ ſolēniter celebrare in eccl'ijs officio ⁊ miſſis officiū ſanctoꝝ martyꝝ ꝓ ſupradictis quinqꝫ beatis martyribꝰ. Uerū cū frequenter aduerſariꝰ humani generis nitatur bona ⁊ ſancta opa pturbare: ne tā piam rem pretextu ꝙ de hmōi cōceſſione nr̄a nil appareat in ſcriptis aliqs valeat in poſterū impedire: tenore p̄ñtiū ex certa nr̄a ſciētia apl'ica auctoritate ꝯcedimꝰ: ꝙ p̄dicti frēs minores poſſint vbiqꝫ ſolēniter ⁊ publice offiñ martyꝝ ex ipſis berardo: petro: octone: accurſio ⁊ adiuto in officio duplici maiori: ac etiā in die ſextadecima ianuarij q̄ die ab hoc ſeculo p martyriū receſſerūt: libere ⁊ cū ſerena cōſciētia dicere ⁊ celebrare: inhibētes p̄fata apl'ica auctoritate neqꝫ huic nr̄e cōceſſioni audeat ſe opponere: Nō obſtātibꝰ in cōtrariū faciētibꝰ qbuſcūqꝫ. Preterea qꝛ difficile eēt p̄ńs breue ad oīa loca deferri: volumꝰ vt illiꝰ trāſūpto manu alicuiꝰ publici notarij ſubſcripto ⁊ ſigillo dicti ordinis generalis vel vicarij generalis fratrū de obſeruātia munito: ea prorſus vbiqꝫ fides adhibeatur: que adhiberetur ſi idem preſens breue originaliter oſtenderetur. Datum Rome apud ſanctuꝫ Petrum ſub annulo piſcatoris die ſeptima auguſti. Anno domini Milleſimo quadringēteſimo octogeſimo primo. Pontificatus noſtri anno decimo Griffus.

Sixtus papa qrtꝰ concedit fratribꝰ minoribꝰ: feſtū quinqꝫ martyꝝ ſui ordinis publice celebrare

Gregoriꝰ epūs ſuus ſuoꝝ dei dilectis in chriſto filiabus vniuerſis abbatiſſis ⁊ monialibus incluſis monaſteriorum ordinis ſancti damiani: Salutē ⁊ apoſtolicaꝫ benedictionē. Ueſtris pijs ſupplicationibꝰ inclinati: fratribꝰ minoribꝰ q monaſterioꝝ veſtroꝝ obſequijs deputātur vt ꝓ exercēdo monaſterioꝝ ipoꝝ opere vel illis conſeruan-

Gregoriꝰ .ix. declarat ⁊ ponit caſus in q bus licitū ē fratribꝰ minoribꝰ ingredi .ſ. clare monialium monaſteria.

dis ab incēdio:ſeu latronib⁹ deffendēdis:aut frater preſbyter cum fra-
trum ipſorum clerico maturo moribus ⁊ etate pro audiendis confeſ-
ſionibus veſtris ⁊ extrema vnctione: ⁊ alijs ſacramentis eccleſiaſticis
exhibendis vobis infirmitate cogēte:ac ſepeliēdis corporib⁹ deceden
tium ſororꝫ monaſteria ipſa ſecūdū formā q̄ in regula veſtra noſcitur cō
tineri ingredi valeāt liberā cōcedimus auctoritate preſentiū facultatē.
Datum laterani ſexto nonas iulij. Pontificat⁹ nſi Anno quodecimo.

Gregorius nonus decernit excōmunicationem incurrere itrātes monaſteria ſācte clare niſi in caſib⁹ in ſua regula contentis.

GRegorius epus ſeruus ſeruo

rum dei Vniuerſis chriſti fidelib⁹ pñtes litteras inſpectu
ris:Salutē ⁊ aplicam benedictionē. Et ſi omniū illa cura
debeat nobis ineſſe fideliū:q̄ fauēte dño mercamur gau-
dia ſupnorꝫ:de his tamen tenemur ſollicitudinē habere
precipuā:q cunctis poſtpoſitis formā pauperū ⁊ humiliū aſſumentes:
corpus ⁊ animam deputarūt obſequio redemptoris. Cum igitur dile-
ctas in chriſto filias paupes moniales incluſas ordinis ſancti damia-
ni virtutū augmenta ſuſcipere: ⁊ pacē habere: ac ab omni turbatione ef
fici immunes cupiamus ⁊ volum⁹:Et quod a nobis olim in minori of-
ficio conſtitutis circa ingreſſum eiuſdē ordinis videlicet qui quomodo
⁊ quādo ingredi valeāt in regula dictarꝫ monialiū inſtitutū eſſe digno-
ſcitur:ab vniuerſis ⁊ ſingulis inuiolabiliter obſeruetꝫ. Qui aūt contraire
preſumpſerint: eos excōmunicationis ſententie decernim⁹ ſubiacere.
Nulli ergo omnino hominū. ⁊c. nře declarationis confirmationis ſeu
inſtitutionis infringere. ⁊c. Datū viterbij ſeptimo kl's aprilis Pōtifi-
catus noſtri Anno Undecimo.

Honori⁹ .iiij. decernit irrita pacta: q̄cūq̄ a fratribus ordinis minorꝫ cū p̄latis eccliarꝫ in p̄iudiciū ordinis inita.

HOnorius epus ſeru⁹ ſeruorū

dei Dilectis filijs generali miniſtro ⁊ fratribus ordinis
minorum:Salutē ⁊ apoſtolicā benedictionē. Religiōis
fauor ſub qua virtutū domino deſeruitis: ⁊ fructus vbe-
res qui ex veſtris laboribus in eccleſia vniuerſali diuina
gratia cooperāte pueniunt nos inducūt:vt illa vobis fauorabiliter cō-
cedamus p que ab impedimentorꝫ obſtaculis liberati:fructificare libe-
rius in eadem eccl'ia valeatis. Sane ex parte veſtra fuit ꝓpoſitum co-
rā nobis q̄ nonnuli miniſtri:cuſtodes:guardiani ⁊ fratres veſtri ordi-
nis in receptionib⁹ domorꝫ ⁊ locorꝫ eiuſdem ordinis cū prelatis rectori
bus ⁊ clericis eccleſiarꝫ in quarꝫ territorio domus ⁊ loca predicta con-
ſiſtunt ſine tua fili generalis ⁊ alicui⁹ predeceſſoris tuorū ac generalis
capituli ordinis predicti licētia ⁊ aſſenſu compoſitiones ⁊ pacta varia
in preiudiciū indulgentiarꝫ ⁊ priuilegiorꝫ apoſtolice ſedis eidem ordini
conceſſorꝫ inire temere preſumpſerint:cū id eis nec ex auctoritate cōpe-
teret nec ex ſpeciali eſſet conceſſione cōmiſſum nec a te ſiue a tuis prede
ceſſoribus prefate generalis vel ab eorꝫ capitulo fuerunt compoſitiões
⁊ pacta huiuſmodi acceptata. Quare nobis hūiliter ſupplicaſti; vt quia
ex cōuētionib⁹ ⁊ pactis eiſdem preſumptis taliter in ijs q̄ ordini p̄fato

tam ex apoſtolice ſedis priuilegijs ac indulgentijs q̄ꝫ a iure cōmuni conceſſa eſſe noſcuntur nimium derogetur: ꝓuidere ſuper hoc paterna ſollicitudine curaremus. Nos itaqꝫ volentes ſuper hoc de apoſtolica benignitate prouidere: preſentium tenore decernimus ꝙ ex conuētionib⁹ ⁊ pactis talibus ⁊ taliter initis: in ijs que ipſi ordini vel perſonis aut locꝫ eiuſdem ſiue de iure cōmuni competant: ſiue per priuilegia vel indulgētias ſint conceſſa eidem ordini locis domibus vel perſonis preiudicium nullum fiat: ſed cōpoſitionibus ⁊ pactis ipſis (dummodo nec a te memorate generalis nec a predeceſſorum tuorum aliquo vel dicto capitulo acceptata fuerint) nequaq̄ꝫ obſtātibus: ⁊ tam ipſius ordinis domib⁹ perſonis ⁊ locis q̄ꝫ ijs cum quibus eadem compoſitiones ⁊ pacta ſunt inita ius priſtinum abſqꝫ alicuius impedimenti obijce integrū conſeruetur. Nulli ergo hominum liceat hanc paginaꝫ noſtre conceſſionis infringere ⁊c. Datum rome apud ſanctam ſabinam quarto idus februarij pōtificatus noſtri Anno primo.

Nicola⁹ papa ꝗrt⁹ approbat formaꝫ viuēdi fratrū ⁊ ſororū tertij ordinis ponēs rl'am ⁊ ſtatuta ab ipis obſeruanda.

NIcolaus eps̄ ſeruus ſeruoruꝫ dei. Dilectis filijs fratribus ⁊ dilectis in chriſto filiabu[s] ſororibus ordinis de penitentia tam preſentibus q̄ꝫ futuris. Salutem ⁊ apoſtolicam benedictioneꝫ. Super montem catholice fidei quam populis gentium qui ambulabant in tenebris diſcipulorum chriſti ſyncera admonitio igne charitatis exeſtuans verbo ſollicite predicatōis edocuit: quāqꝫ romana ſeruat ⁊ tenet eccleſia ſolidum chriſtiane religionis poſitum noſcitur fundamentum nullis vnq̄ꝫ concutiendum turbinibus: nullis quaſſandum fluctibus tempeſtatum. Hec eſt ⁊ enim recta veraqꝫ fides abſqꝫ cuius conſortio nemo in conſpectu altiſſimi acceptus redditur: nemo gratioſus occurrit. Hec eſt que ſalutis ſemitam preparat; ⁊ felicitatis eterne premia gaudiaqꝫ pollicetur. Ideoqꝫ glorioſus chriſti confeſſor beatus franciſcus huius ordinis inſtitutor viam aſcendendi ad dominum verbo pariter ⁊ exemplo demonſtrans in ipſius ſynceritate fidei quos filios erudiuit: eoſqꝫ illam profiteri: conſtanter tenere: ſimiliter ac opere voluit adimplere: vt per eius ſemitam ſalubriter incedentes: mererentur poſt vite preſentis ergaſtulum eterne beatitudinis effici profeſſores. Nos igitur ordinem ipſum opportunis fauoribus proſequi: ⁊ ad eius augmentum benignius attendentes ſtatuimus: vt omnes quos ad obſeruandam huius vite formaꝫ aſſumi contigerit: ante aſſumptionem ſeu receptionem ipſorum de fide catholica ⁊ obedientia erga prefatam eccleſiam diligenti examinationi ſubdantur. Et ſi eas profeſſi fuerint vereqꝫ crediderint: admitti ſeu recipi tute poterunt ad eandem. Precauendum eſt tamen ſollicite: ne quis hereticus vel ſuſpectus de hereſi: aut etiam infamatus ad obſeruationē vite ipſius quomodolibet admittatur. Et ſi talem inueniri contigerit extitiſſe receptum: aſſignetur ille quam totius inquiſitoribus prauitatis puniendus. Cum autem fraternitatem huiuſmodi quis intrare voluerit: miniſtri ad receptionem talium deputati eius officium ſtatum ⁊ con-

ditionem explorent: ſibi fraternitatis eiuſdem onera (ꝛ precipue alieno
rum reſtitutionem) apertius exponentes. Quibus premiſſis: ſi eidem
placuerit iuxta modum huiuſmodi induatur. Et de alienis (ſi que fue-
rint apud eum) ſatiſfacere ſtudeat in pecunia numerata: vel ſecundum
exhibitam pignoris cautionem. Seqꝫ nihilominus proximis reconci-
liare procuret: quibus omnibus ad effectum productis: poſt vnius an
ni ſpacium cum aliquorum diſcretorum fratrum conſilio (ſi ijs videbit
ipſis idoneus) recipiatur: hoc modo videlicet vt promittat ſe diuina
precepta omnia ſeruaturum: ac etiam ſatiſfacturum vt conuenit de trã
greſſionibus quas contra hunc viuendi modum commiſerit: cum inter
pellatus ad viſitatoris voluntatem extiterit. Et huiuſmodi ab eo facta
promiſſio per manum publicam inſcriptis inibi redigatur. Alio autem
modo nullus a miniſtris recipiatur eiſdem: niſi eis aliter viſum fuerit
conditione perſone ac ipſius inſtantia ſollicita conſideratione diſcuſſis.
Ordinamus preterea ſtatuentes vt nullus poſt ipſius fraternitatis in-
greſſum: eandem egredi valeat ad ſeculum reuerſurus: poſſit tamen ha-
bere tranſitum liberum ad religionem aliam approbatam. Mulieribꝰ
vero viros habentibus (niſi de ipſorum licentia ꝛ conſenſu) non pate-
at ad conſortium dicte confraternitatis ingreſſus. Fratres inſuper ipſius
fraternitatis de humili panno in precio ꝛ colore non prorſus albo vel
nigro cõmuniter veſtiantur: niſi fuerit ad tempus in precio per viſitato
rem de conſilio miniſtrorum ob cauſam legitimam ꝛ apertam cum ali-
quo diſpenſatum. Clamides quoqꝫ ac pelles abſqꝫ ſcolaturis ſciſſas vel
integras aſſibulatas tamen vel patulas vt cõgruit honeſtati. Clauſaſqꝫ
manicas fratres habeant ſupradicti. Sorores etiam clamide induan-
tur ꝛ tunica de huiuſmodi humili panno facta: vel ſaltem cum clami-
de habeant granellum vel placentini coloris albi vel nigri aut paludel
lum amplum de canapo vel lino abſqꝫ vlla criſpatura conſutum. Cir-
ca humilitatem vero panni ꝛ pelliciones ſororum ipſarum iuxta condi
tionem cuiuſlibet earundem: ac loci conſuetudinem: poterit diſpenſari.
Bindis ſeu ligaturis ſericis non vtantur: pelles habeant agninas: bur-
ſas ꝛ corrigias de corio ſimpliciter abſqꝫ ſerico vllo factas (etiam non
alias) tam fratres habeant ꝙ̃ ſorores: depoſitis ceteris (iuxta apoſto-
lorum principis beati petri ſalubre conſilium) vanis huius ſeculi orna-
mentis. Sit eis ad inhoneſta conuiuia vel ſpectacula ſiue curias ꝛ cho-
reas accenſus penitꝰ interdictꝰ. Hiſtrionibꝰ ſiue vanitatis intuitu nec do
nent: ꝛ ne quicꝙ̃ a propria donetur familia prohibere procurẽt. Ab eſu
autem carniũ: ſcđa: quarta: ꝛ ſexta feria: dieqꝫ ſabbati abſtineant vniuer
ſi: niſi aliud infirmitatis vel debilitatis inſtantia ſuaſerit. Minutis vo p
triduũ carnes dent: nec ſubtrahãt in itinere ꝯſtitutiꝫ. Sitqꝫ carũ geſcio li
cita ſingulis cũ ſolẽnitas precipua interuenire ꝯtigerit: ꝛ qua ceteri xpi
ani ab antiquo epulis carnis veſci ſolent. Alijs autem diebus in quibus
ieiunium non ſeruatur: oua ꝛ caſeus non negẽtur. Sed ꝛ cum religioſis
ceteris in eoꝝ cõuentualibus domibus licite ſumere valeant de appoſi-
tis ab eiſdem. Sintqꝫ prandij cenecꝫ refectione contenti: exceptis lan

guidis: viatoribus: ⁊ infirmis. Sit ſanis cibus moderatus ⁊ potus: cū textus euangelicus habeat. Attendite ne corda veſtra crapula ⁊ ebrieta te grauentur. Prandium aūt vel cena non niſi premiſſa ſemel dn̄ica ora tione ſumatur: poſt ſumptionem cuiuſlibet cum deo gratias iteranda. quā ſi omitti contigerit: dicatur tribus vicibus: pater noſter. Qualibet ve ro ſexta feria totius anni ieiunium celebretur: niſi forte infirmitatis aut alia cauſa legitima excuſetur: vel niſi feſtum natalis domini feria ipſa oc currerit obſeruandum. Sed a feſto omniū ſanctorum vſqꝫ ad paſcha q̄r ta ⁊ ſexta feria ieiunabunt. Alia q̄ ab eccleſia ſunt ſtatuta vel ordinarijs ex cauſa communiter indita ieiunia: nihilominus ſeruaturi. In quadra geſima vero beati martini vſqꝫ ad diem natalis dn̄i: ⁊ a dn̄ica quinqua geſime vſqꝫ ad paſcha diebus ſingulis (exceptis dn̄icis) ieiunare pro curent: niſi aliud fortaſſe infirmitas vel neceſſitas alia ſuaſerit. Sorores grauide vſqꝫ ad purificationis ſue diem ab exercitatione qualibet cor porali (orationibus dumtaxat exceptis) poterunt ſi voluerint abſtine re. Laborantes aūt (ꝓpter fatigationis afficientis inſtantiaꝫ) a dn̄ice re ſurrectionis feſto vſqꝫ ad feſtiuitatē beati franciſci predicti: ter in die (ſi labori exercitij incumbent) licite ſumere cibum poſſint. Cum vero con tigerit aliorum imminere laboribus: de cunctis appoſitis die qualibet ſumere licebit eiſdē: niſi ſexta feria vel dies ſit alia in qua ab eccleſia ge neraliter ieiunium noſcetur inſtitutum. Singuli autem fratrum ⁊ ſoro rum ipſorum ter in anno videlicet in natalis domini: reſurrectionis ipi⁹ ⁊ pentecoſtes feſtiuitatibus propria peccata confiteri ⁊ eucharistiam deuote ſuſcipere non poſtponant: reconciliando ſe proximis ⁊ reſtituen do etiam aliena. Impugnationis arma ſecum fratres non deferant: niſi pro defenſione romane eccleſie: chriſtiane fidei: vel etiam terre ipſorum: aut de ſuorum licentia miniſtrorum. Dicant vniuerſi quotidie ſeptem horas canonicas videlicet matutinam: primam: tertiam: ſextam: nonā: veſperas: ⁊ completorium. Clerici videlicet ſcientes pſalterium pro pri ma. Deus in nomine tuo: ⁊ Beati immaculati vſqꝫ ad legem pone: ac alios horarum pſalmos: iuxta clericorum ordinem cum gloria patri di cant. Cum vero ad eccleſiam non accedent: pro matutino pſalmos dice re ſtudeant quos dicunt clerici vel eccleſia cathedralis: vel ſalteꝫ Beati immaculati. Alij: pro matutino duodecim: ⁊ pro qualibet alia hora ſeptē vicibus pater noſter cū gloria patri dicere nō omittant. Quibus vide licet prime ac cōpletorij horarū minorē ſymbolū: ⁊ Miſerere mei deus addiſcāt q voluerint. Sꝫ ſi in horis nō dixerint ꝯſtitutis: dicāt trib⁹ vici bus: pater noſter. Infirmi aūt hmōi horas dicere non tenēatur: niſi ve lint. In q̄drageſima vero ſancti martini ⁊ in maiori eccleſijs in q̄rū ꝓpro chijs hitant: matutinalib⁹ horis adire ꝓcurēt: niſi cā rōnabili excuſent. Oēs p̄terea q̄bus de iure facultas affuerit: condant ſeu faciāt teſtamētū ⁊ de bonis ſuis infra tres mēſes poſt eoꝝ īgreſſū imediate ſeq̄ntes ordi nēt ⁊ diſponāt: ne quēqꝫ illoꝝ decedere ꝯtingat iteſtatū. De pace vō iter frēs ⁊ ſorores aut etiā extraneos in diſcordia poſitos faciēda: ſicut mini ſtris videbit̄ ita fiat adhibito (ſi facultas affuerit) ep̄i dioceſani ꝯſilio i

hac parte. Si vero fratres vel ſorores contra ius vel eorum priuilegia per poteſtates ſeu rectores locorum vbi domicilium obtinent varijs iniurijs ſeu vexationibus impetantur: miniſtri loci ad epiſcopos ⁊ ad alios locorum ordinarios ſtudeant habere recurſum iuxta conſilium ⁊ ordinationem ipſorum in talibus proceſſuri. A iuramentis autem ſolennibus omnes abſtineant: niſi neceſſitate cogente in caſibus per indulgentiam apoſtolice ſedis exceptis: videlicet pro pace: fide: calumnia: ⁊ teſtimonio perhibendo: ac etiam in contractu emptionis ⁊ venditiōis ⁊ donationis vbi videtur expedire. In communi quoqꝫ loquela: vitent prout poterunt iuramenta. Et ſi aliquos minus caute iurauerit lapſu lingue prout contingere in multiloquio conſueuit: die ipſo in ſero cum debet cogitare quid fecerit dicat tribus vicibus dñicā orōnē ꝓpter incaute facta huiuſmodi iuramenta. Memor autem ſit quilibet vt ad diuina obſequia familiam propriam exhortetur. Uniuerſi fratres ⁊ ſorores cuiuſcunqꝫ ciuitatis aut loci diebus ſingulis (ſi commode poterunt) miſſe officium audiant ⁊ menſe quolibet ad eccleſiam ſiue locum ad quam vel ad quem miniſtri curauerint intrare conueniant miſſarum ſolēnia ibi audituri. Uniſquiſqꝫ autem vſualis monete denarium miſſario tribuat: qui pecuniam huiuſmodi colligat: ⁊ de conſilio miniſtrorū inter fratres ⁊ ſorores paupertate grauatos ⁊ precipue infirmātes: ac eos qui funerum exequijs interfuerint: ⁊ deinde inter pauperes alios diuidant congruenter. Offerāt inſuper de dicta pecunia eccleſie memorate. Cūqꝫ ſic cōmode potuerint: vnum religioſum ⁊ in verbo dei competenter inſtructum habere procurent: qui eos ad penitentiam ⁊ miſericordie opera exercenda hortetur: ſollicite moneat: ⁊ etiam inducat: vt ſtudeat quilibet cum miſſe celebratur officium: predicationis verbum proponitur ſeruare ſilentium: orationi ac officio ſit preſens: niſi in caſu. ſ. quatenus cōmunis vtilitas fraternitatis impediat. Cum autem quēqꝫ ex fratribus infirmari contigerit: miniſter per ſe vel alium ſeu alios (ſi hoc eidem infirmus fecerit intimare) ſemel in hebdomada viſitare teneatur egrotū ipſum ſollicite ad recipiendam penitentiam prout melius ⁊ efficatius expedire videbitur ⁊ poterunt inducentes: neceſſaria illi de bonis communibus miniſtrando. Et ſi prefatus infirmus de preſenti luce migrauerit: fratribus ⁊ ſororibus tunc in ciuitate vel loco vbi eum contigerit mori preſentibus nuncietur vt defuncti exequijs procurēt perſonaliter intereſſe: a quibus donec miſſarum fuerint celebrata ſolemnia ⁊ corpus humo conditum: non recedant. Hoc quoqꝫ circa ſorores infirmas decedenteſqꝫ volumus obſeruari. Preterea infra octo dies poſt ipſius ſepulti obitum immediate ſequentes quilibet fratrum ⁊ ſororum ipſorū dicat pro anima eius videlicet ſacerdos miſſam vnam. Sciens pſalterium quinquaginta pſalmos: ⁊ illitterati totidem pater noſter ⁊ in fine cuiuſlibet Requiem eternam adijciant. Et poſt hec infra annum pro fratrum ⁊ ſororum eorum tam viuorum ꝙ̄ mortuorum ſalute tres miſſas faciant celebrari. Qui vero pſalterium ſciuerint illud dicāt ⁊ ceteri oratiōem dominicam centies dicere non omittant. Requiem eternam in

ſine cuiuſlibet additurj. Miniſteria quocꝫ ⁊ alia diuina officia que preſentis ſeries formale exprimit: impoſita ſibi quiſqꝫ deuote ſuſcipiat: curetqꝫ fideliter exercere. Officiū aūt cuiuſlibet certi tēpis ſpatio limitet. Nullus miniſter inſtituatur ad vitā: ſed eius miniſterium certū tempus comprehendat. Ad hoc miniſtri vt ſorores ciuitatis ⁊ loci cuiuſlibet ad viſitationem in aliquo loco religioſo vel in eccleſia vbi locum huiuſmodi contigerit deeſſe conueniant ⁊ viſitatorem habeant ſacerdotem qui alicuius approbate religionis exiſtat: quiqꝫ illis iniungat pniam de cōmiſſis exceſſibus ſalutarem: nec quis alius poſſit eis huiuſmodi viſitationis officiū exhibere. Quia vero preſens viuendi forma inſtitutionem a beato frāciſco prelibato ſuſcepit: conſulimus vt viſitatores ⁊ informatores de fratrum minorum ordine aſſumantur. quos cuſtodes vel guardiani eiuſdē ordinis cum ſuper hoc requiſiti fuerint duntaxat aſſignet. Nolumus tamen congregationem huiuſmodi a laico viſitari. Huius autez viſitationis officium ſemel exerceatur in anno: niſi neceſſitate aliqua ſuadente fuerit pluries facienda. Incorrigibiles vero ⁊ inobedientes monitio ꝯgrua preueniat: qui ſi ſe corrigere non curauerint: de ipſius congregationis conſortio expellantur de conſilio omnium diſcretorum. Vitent huiuſmodi fratres ⁊ ſorores iuxta poſſe litigia inter ſe: illa (ſi ſuſcitari contigerit) dirimendo. Alioquin de iure coram illo reſpondeant apud quez ptās reſidet iudicandi. Ordinarij autem locorum vel viſitator cum fratribus ⁊ ſororibus vniuerſis: in abſtinentijs ieiunijs ⁊ auſteritatibꝰ alijs ex cauſa legitima (cum expedire viderint) poterūt diſpenſare. Miniſtri vero manifeſtas fratrum ⁊ ſororū culpas viſitatori denuncient puniendas. Et ſi quiſqꝫ incorrigibilis fuerit poſt trine admonitionis inſtantiaz a miniſtro diſcretorꝫ aliquorꝫ fratrū conſilio viſitatori annuncietur eidez de fraternitatis conſortio abijciendus ab ipſo in congregatione poſtmodū publicandus. Ceterum in premiſſis omnibus ad que fratres ⁊ ſorores veſtri ordinis non ex diuinis preceptis vel ſtatutis tenentur eccleſie: nullum ipſorum ad mortalē culpam volumus obligari: ſed impoſitā ſibi pniam ꝑ trāſgreſſiōis exceſſu prōpta humilitate recipiāt: ⁊ efficaciter ſtudeāt adimplere. Nulli ergo hoīm liceat hanc ⁊c̄. nr̄i ſtatuti ordinationis infringere ⁊c̄. Siqs ⁊c̄. Datum reate ſextodecimo kl's ſeptembris pontificatus noſtri Anno ſecundo.

Sixtus epus ſeruus ſeruorum dei. Ad ꝑpetuā rei memoriā. Ea que ex fideliuz deuotiōe ad dei oīpotētis ⁊ glorioſe virginis marie laudem ⁊ gloriam pie ordinata ſunt: vt firma ꝑmaneant, noſtre approbationis robore ſolidamus: ac fideles ipos ad deuotionis opera exercēda indulgentijs ⁊ remiſſionibus libenter inuitamus: vt exinde reddant diuine gratie aptiores maxime cum catholicorum principum id expoſcit deuotio: ⁊ hoc conſpicimus in dn̄o ſalubriter expedire. Sane ꝑ pte dilecti filij nobilis viri Franciſci ducis: ⁊ dilecte in xp̄o filie nobis mulieris margarite eius cōthoralis duciſſe britanie nobis fuit nuper ꝓpoſitū

Sixtus papa .iiij. approbat modū recitādi pſalteriū vginis glioſe: ꝯcedēs indulgentias vt infra.

ꝙ in ducatu britanie ⁊ pluribus alijs locis creſcente fidelium deuotioñe ab aliquo tempore citra innouatus eſt certus modus ſiue ritus orandi pius ⁊ deuotus qui etiã antiquis tꝑibus a xp̄i fidelibꝰ in diuerſis mũdi ꝑtibꝰ obſeruabat̃ videlicet ꝙ quilibet volens eo modo orare dicit quali bet die ad honorem dei ⁊ beatiſſime virginis marie ⁊ contra imminen-tia mundi ꝑpericula: totiens angelicam ſalutationem Aue maria quot ſunt pſalmi in pſalterio dauitico videlicet centies ⁊ quinquageſies: ſin-gulis decem ſalutationibus huiuſmodi: orationẽ dominicã ſemel pre-ponendo. Et iſte ritus ſiue modus orandi pſalterium virginis Marie vulgariter nuncupatur. Unde dux ⁊ duciſſa prefati propter ſingularem ⁊ ſynceram quam ad ipſam beatam virginem mariam gerunt deuotio nem: cupiunt ritum ſiue modum orandi predictum ad obſtruendũ ora aliquorum detrahentium per ſedem apoſtolicam approbari. Quare pro parte ducis ⁊ duciſſe ⁊ aliorum fidelium plurimorum nobis fuit hu militer ſupplicatum: quatenus ritum ſiue modum orandi huiuſmodi ap probare aliaſq; ſuper premiſſis opportune ꝓuidere de benignitate apo ſtolica dignaremur. Nos igitur tam ducis ⁊ duciſſe q̃ aliorum fideli-um piam deuotionem in chriſto habentiũ commendantes huiuſmodi ſupplicationibus inclinati: prefatum pſalterium ſiue modum orandi pre dictum auctoritate apoſtolica tenore preſentium approbamus: illumq; tolerandum fore ac cunctis fidelibus eo modo orare debere ⁊ licere de-cernimus ⁊ declaramus. Et vt omnes ⁊ ſinguli chriſti fideles ad deuo-tionis opera ⁊ predicto modo orandum eo feruentius inducantur quo exinde animarum ſuarum facilius ſalutem conſequi ſperauerint: vniuer ſis ⁊ ſingulis chriſti fidelibus prefato modo orare volentibus vbilibet exiſtentibus preſentibus ⁊ futuris: pro qualibet vice qua ſic vt premitti-tur orauerint: pro qualibet quinquagena prefati pſalterij quinq; annos ⁊ totidem quadragenas indulgẽtie miſericorditer in domino relaxamꝰ preſentibus perpetuis futuris temporibus duraturis. Non obſtantibꝰ conſtitutionibus ⁊ ordinationibus apoſtolicis ceteriſq; contrarijs qui-buſcunq;. Et quia difficile foret preſentes litteras ad ſingula loca in qui-bus illis opus eſſet ⁊c. volumus. ꝙ tranſumpto earum manu duorum notariorum alicuius eccleſiaſtice curie ſubſcripto ⁊ ſigillo alicuius prela ti ſeu in dignitate ⁊c. fides detur in oibus ⁊ per oia ⁊c. Nulli ergo ⁊c. Si quis aũt ⁊c. Datum rome apud ſanctũ petrũ. Anno milleſimo qua-dringẽteſimo ſeptuageſimo nono. ſeptimo idus maij pontificatus no ſtri Anno octauo.

Sixtus papa iiij. ꝯcedit: ꝯcele brãtibus ⁊ iter eſſẽtibꝰ diuino offici in feſto. ſ. bonauẽture in dulgẽtias hic ꝯtentas.

SIxtus ep̃us ſeruus ſeruorum dei. Ad perpetuã rei memoriã. Superna celeſtis ciuitas hieruſalẽ cuiꝰ eſt ꝑticipatio eiꝰ id ipm: ita oium ſaluatio ne letat̃: vt quoꝝ ꝑſtatiora ſũt merita: copioſiora ſumant gaudia p̃mioꝝ. Et infra. Inſup eadẽ auctate oibus vere penitẽtibꝰ ⁊ cõ feſſis qui in eadẽ dñica eccliam in q̃ eius ſanctiſſimũ corpus requieſcit deuote viſitauerint annuatim: ſeptẽ ãnos ⁊ totidẽ q̃dragenas: ijs vero

quí in alijs tpſbꝰ in ſingulis diebꝰ dñicis: cētū dies. Jllis aūt qui eccle-
ſias fratrū minoꝝ vbilibet ꝯſtitutas tā in die feſti ꝙ̄ in octauis diuinis
officijs interfuerint: ꝯſi̇tes indulgētias ⁊ pctōꝝ remiſſiōes q̄ in ſingulis
alioꝝ eiuſdē ordinis ſcōꝝ feſtis ex indultis apłicis generaliter ꝓmulga
tis romani pōtifices conceſſerūt de iniūctis eis penitētijs miſericorditer
in dño relaxamus elargimur atqꝫ remittimus. Datū rome apud ſanctuꝫ
petrū Anno milleſimo q̇dragínteſimo octogeſimo ſecundo: octauo kl's
maij pontificatus noſtri Anno vndecimo.

DILECTIS Jn xp̄o filiabꝰ vniuerſis abbatiſſis ⁊ ꝯuētibꝰ mona
ſterioꝝ monialiū ſancteclare vltra mōtes ꝯſiſtētiū ⁊ ſub cura ⁊ꝫ directio
ne vicarij generał ⁊ fratrū ordinis minoꝝ regularis obſuātie de gētiū.

ALEXANDER PAPA. VI.

DJlecte filie Salutem ⁊ apłicā
bñdictionē. Exponi nobis fecit dilectꝰ filiꝰ vicariꝰ genera
lis ordinis fratrū minorum regularis obſeruantie vltra
montanꝰ ꝙ lꝫ inter primeua inſtituta regularis ordinis
ſancte clare ſeu illoꝝ modificatiōes q̄ a ſede apłica emanarūt inter alia
caueaꝰ expſſe ꝙ in quolibet monaſterio monialiū vr̄i ordinis vnū tātuꝫ
oſtiū habeaꝰ ad intrādū clauſtrū ⁊ exeūdū cū opportunum fuerit in quo
nullū ſit oſtiolū vel feneſtra ⁊ illud fiet in ſublimiori pte monaſterij ꝙ̄tuꝫ
fieri poſſit ꝯueniēter itaqꝫ ad ip̄m oſtiū p ſcalā leuatoriā aſcēdaꝰ: q̄ ſca-
la p cathenā ferreā ex pte ſoroꝝ ſtudioſe ligata ⁊ cōpletorio dicto vſqꝫ
ad primā ſequētis diei ⁊ tpe diurne dormitiōis ⁊ viſitatiōis ſuſpēſa ſta
re debeat: niſi interdū aliud euidēs reqreret neceſſitas vel vtilitas mani-
feſta. Et ꝓpter neceſſitates aliqñ iminētes q̄ nō poſſent p ſupradictum
oſtiū vel rotā cōmode expediri i eiſdē inſtitutꝫ ſeu modificatiōibꝰ pmit-
taꝰ ꝙ aliud oſtiū inferiꝰ i loco decēti in mōaſterijs fieri poſſet p qđ ceterꝫ
tpſbꝰ itromitterēꝰ vł remitterēꝰ q̄ forēt opportūa qđ qđē ꝯtinue cēt cla
uibꝰ ferreis ſeris ⁊ repagulis ꝯmunitū ⁊ muro a pte exteriori muratum
ita vt nō poſſit aliq̄tenꝰ aperiri vel pſona inde loqui: ⁊ ipaꝝ neceſſitatuꝫ
tempore murus ipſe dirui ⁊ oſtiū ip̄m aperiri deberet ⁊ tunc apertū te-
neri q̇nto minꝰ fieri poſſꝫ (ſub tñ fida cuſtodia) expeditiſqꝫ neceſſitatibꝰ
clauibꝰ ſeris ⁊ repagulis extrinſecꝰ remuraretꝰ prout in eiſdeꝫ inſtitutis
ſeu modificationibus plenius dicitur cōtineri. Nihilominꝰ ordinatio-
nes ⁊ modificationes huiuſmodi quo ad oſtium habendum in ſublimi
loco monaſteriorum eorundem cum ſcala leuatoria: ⁊ quo ad clauſuram
oſtij inferioris muro aparte exteriori remurādi cum expediret non fue-
rant monialibus vtiqꝫ recepta ⁊ admiſſa nec hactenus obſeruata: dubi-
tatiſqꝫ ne propterea ſit veſtra onerata conſcientia ne ve dicatur vos in
ea parte inſtituta predicta non obſeruare. Paci igitur conſcientiarū ve
ſtrarum ⁊ fratrū dicti ordinis minoꝝ qui ad audiendas ꝯfeſſiōes vr̄as
deputati hactenꝰ fuerunt ⁊ pro tempore deputabuntur in premiſſis vo-
lentes opportune ꝓuidere; vos ⁊ q̄ pro tempore fuerint: ⁊ in futuꝝ ppe
tuo erunt vr̄oꝝ monaſterioꝝ abbatiſſas ⁊ moniales ad hñdum in ſubli-

Alex. papa. vi. conceditſeu diſpenſat cū monialibus. ſ. clare circa ſcalam ⁊ portam vt hic habetur.

mi parte monaſterioꝝ cũ ſcala leuatoria ⁊ aliud inferiꝰ muro a parte ex‑
teriori clauſum obligatas hactenus nõ fuiſſe nec eẽ in futurũ ad inſtitu‑
torum hmõi in ea parte obſeruationẽ nõ teneri: ⁊ ꝓ eo ꝙ oſtia predicta
in dictꝫ monaſterijs modo p̄dicto hactenus nõ habueritis: nec in p̄ntia‑
rum habeatis: ⁊ in futurũ nõ haberetis: nullũ ↄſcīe ſcrupulũ habere: de
cꝫ in obſeruantia regule veſtre in ea parte moribꝰ vtentiũ non recepta ⁊
non admiſſa notari non poſſe auctoritate ap̄lica p̄ntium tenore declara‑
mus: ⁊ pro potiori cautela vobis quo ad habendũ oſtiũ predictũ dece‑
tero in ſublimi parte monaſterioꝝ veſtroꝝ cum ſcala leuatoria: ⁊ tenen‑
dum oſtiũ inferiꝰ muro a parte exteriori muratũ nõ teneamini. Liceatcꝫ
vobis habere oſtiũ qđ in inſtitutis ſeu modificatiõibꝰ predictis vobis
ↄceditur in ſublimiori parte monaſterioꝝ veſtroꝝ in aliquo loco inferio‑
ri ↄmodo ⁊ ↄuenienti: ⁊ preter illud etiã aliud oſtium maius muratũ a
parte exteriori non clauſum. Et ne illud totum pro cuiuſlibet rei ⁊ perſo‑
ne intromiſſione aperiri oporteat: in eo oſtiolũ paruũ q̄ quidẽ ãbo oſtia
ſint clauibus feris ⁊ repagulis alias iuxta inſtituta predicta munita: ea‑
dem auctate ↄcedimꝰ. Nõ obſtãtibus premiſſis ac ↄſtitutiõibꝰ ⁊ ordina‑
tionibꝰ ap̄licis ceteriſcꝫ ↄtrarijs qbuſcũcꝫ. Datum rome apud ſanctum
petrum decimo kl's iunij anno milleſimo quadringenteſimo nonageſi‑
mo quinto. Pontificatus nr̄i Anno tertio.

COLLECTIS FILIIS vniuerſis frĩbus ordinis minoꝝ
regularis obſeruantie.

Alex. papa. vi. ꝓhibet ne frẽs minores đ ob‑ſeruãtia ad cõ‑uẽtuales acce‑dẽtes ꝓpinqs ſuis iure here‑ditario ſucce‑dant.

ALEXANDER PAPA. VI.

Dilecti filij Salutẽ ⁊ ap̄licã be‑
nedictionem. Cum intellexerimꝰ ꝙ plures fratres veſtri
ordinis auiditate in bonis parẽtũ propinquoꝝ vl' affiniũ
ſuoꝝ ſuccedẽdi familiã vr̄am ingredi: ⁊ ad fratres cõuẽ‑
tuales ob indulta illis deſup conceſſa ſe trãſferre in graue periculum ani‑
marũ ſuaruꝫ: obediẽtia familie quaꝫ ſemel deo vouerũt neglecta: in poſ‑
ſidendi cupiditates relabuntur malũ ipſum exemplũ: ⁊ religionis veſtre
vilipendiũ ac ſcandalũ plurimoꝝ. Nos trãquillitati dicti ordinis ⁊ obſ‑
nãtie vr̄e paterna charitate ↄſulere volẽtes: ſupplicationibuſcꝫ ꝓ parte
veſtra nobis deſup porrectis inclinati: ap̄lica auctoritate tenore preſen‑
tiũ decernimus nullũ ꝓfeſſorẽ dicte familie qui illã egrediat̄: parentibꝰ
propinquis vl' affinibꝰ ſuis in bonis eorũdem quouis modo ſuccedere:
nec aliquo indulto fratribus cõuẽtualibꝰ dicti ordinis ad id cõceſſo gau‑
dere. Nec etiã cõuẽtus occaſione profeſſoris ſic egrediẽtis ius aliquod
in hereditate vel quauis alia ſucceſſione bonoꝝ parẽtum ⁊ propinquoꝝ
p̄dictoꝝ quomodolibet acquirere ⁊ cõſequi poſſe ſeu debere. Premiſſis
indultis ac ſtatutis ⁊ cõſuetudinibꝰ dicti ordinis iuramẽto cõfirmatiõe
ap̄lica vel quauis firmitate alia roboratis: ceteriſcꝫ in contrarium faci‑
entibus non obſtantibus quibuſcũcꝫ. Et quoniã difficile eſſet preſentes
litteras ad ſingula quecꝫ loca in quibus forte opus eſſꝫ deferri: volumꝰ
⁊ pariter eadem auctoritate apoſtolica decernimus ꝙ illarum tranſum

ptis manu publici notarij ſubſcriptis ⁊ ſigillo alicuius prelati in eccleſiaſtica dignitate conſtituti munitis: ea prorſus fides indubia adhibeatur: q̄ preſentibus adhiberet ſi originaliter exhibite vel oſtenſe eſſent. Datum rome apud ſanctū petrū ſub annulo piſcatoris die quinto Aprilis Milleſimo quingenteſimo ſcōo Pōtificatus nri Annō. decimo.

Nicola. 4. phibet diuiſionē puinciarum abſq̄ ſedis aplīce licētia fieri.

NIcolaus epūs ſeruus ſeruorū dei. Dilectis filijs generali ⁊ puincialibus miniſtris ac vniuerſis fratribus ordinis minorum Salutē ⁊ aplīcam bn̄dictionē. Quia puinciarum ordinis veſtri diſtinctio in generali capitulo pridem dū adhuc felicis recordationis Gregorius papa. ix. predeceſſor noſter viueret celebrato: ſua in capitulo ipſo predeceſſore p̄fato exhibente preſentia facta fuit: licet poſtmodum fuerit duarum prouinciarum diuiſio ſubſecuta. Nos volentes vt predicta diſtinctio ſolemniter edita ſiue facta: ⁊ etiam prefata poſtmodum ſubſecuta diuiſio robur obtineat perpetue firmitatis: apoſtolica auctoritate ſtatuimus: ordinamus ⁊ diſtrictius inhibemus: ne de cetero aliarum prouinciarum predictarum alia diſtinctio ſeu diuiſio vel nouarum prouinciarum multiplicatio abſq̄ pōtificis romani preſentia: ⁊ ipſius licentia ſpeciali per eius patentes litteras concedenda facientes plenam ⁊ expreſſam de hmōi ſtatuto ordinatione ac inhibitione necnon dilecti filij noſtri. M. ſancte marie in portu diaconi cardinalis: cui gubernatio: protectio ⁊ correctio fratrum veſtri ordinis per ſedem apoſtolicam ſunt cōmiſſe: vel eius cui eas cōmitti contingerit in futurum quomodolibet preſumatur. Nos enim nihilominus irritum decernimus ⁊ inane: ſi ſecus in hac parte contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginam noſtri ſtatuti: ordinationis: inhibitionis ⁊ conſtitutōis infringere vel ei auſu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare p̄ſumpſerit: indignationem omnipotentis dei ⁊ beatorum petri ⁊ pauli apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum reate tertio idus maij Pontificatus noſtri Anno primo.

Six. pa. 4. declarat q̄liter ſe habeat ptector ordis circa fratres.

SIxtus epūs ſeruus ſeruorū dei. Ad ppetuam rei memoriā. Sacra minorum religio q̄ agrū militantis eccl̄ie ſanctis operibus ⁊ exemplis copioſiſſime fecūdat ⁊ ſapientie ſplendore catholicam illuſtrat eccl̄iam: tanto vberioribus fructibus fertilior eſſe conſpicitur: quanto in ſe quietior pmanet ⁊ conſiſtit ⁊ maior promptiorq̄ a ſubditis eiuſdem ordinis fratribus ſuis prelatis obedientia exhibetur nulliuſq̄ extrinſeci impedimenti perturbationibus agitatur ⁊ moleſtatur quin in ea caput vnum ſit ⁊ eſſe videatur a quo omnia dicte religionis negocia ⁊ cauſe adminiſtrētur: ⁊ cui omnes ⁊ ſinguli dicti ordinis fratres pareant: ⁊ illius ſubiaceant diſcipline. Dudum ſiquidem Gregorius. xi. predeceſſor noſter cognito q̄ nōnulli dicti ordinis protectores dum maiorem q̄ eis ex eiuſdem ordinis regula conceditur auctoritatē vendicare ⁊ vſurpare ſibi ipſis volue

rant:vera ſubditoꝝ prefati ordinis ad ſuos prelatos obedientia ſubmo
uebat.vnde ꝑturbationes incõuenientia multa inutiles fratrũ diſcurſus ⁊
grauia ſcandala fuerant exorta in magnam ipſius ordinis iacturam pre
iudiciũ ⁊ detrimentũ:lr̃as ſequẽtis edidit tenoris.GREGORIUS
ep̃us ſeruus ſeruoꝝ dei ad ꝑpetuã rei memoriã.Cũctos chriſti fideles ſu
per quibus curaꝫ ex debito officij ſummi pontificatus gerere obligamur:
per preſidentes eiſdeꝫ ſic charitatiue ſicq; ꝓuide ac iuſte cupimus guber
nari:ꝙ illi in viam mandatoꝝ dñi dirigantur:⁊ hi ex merito preſidialis
ſollicitudinis vberius ſuperne remunerationis premiũ nanciſcant.Sed
nos nimirum in illis deſideramus ardentius ⁊ affectuoſiori ſtudio pro
curamus:quoꝝ alij a mũdanis abſtracti ⁊ grauibus penitentijs dediti ce
leſtibus inhiant:⁊ ad illa per contẽplationis pennas ſuauius ⁊ altius ele
uantur vt aquile ⁊ cum maria parte optima perfruũtur.Alij vero ſanctã
ſollicitudinem marthe ſectantes:celebrationi diuinoꝝ vacant ſolertius.
Alij diſcunt ⁊ docent dei ſcientiã:⁊ alij plebem inſtruũt in eadẽ:alijq; fer
uẽtioris ſpũs ardore ſuccenſi nõ timẽtes ſed amantes barbaras natões
ad illaꝝ cõuerſionem pergunt intrepidi vt valeant ad dñicam areaꝫ mul
tos afferre manipulos:⁊ de talentis eis creditis bonam dño reddere rati
onem.Hi profecto ſunt fratres minoꝝ ordinis in dei eccleſia multiplici
bus ſplendoribus radiantes:quorum ſonus predicationis ⁊ ſanctitatis
opera pre ceteris religionũ profeſſoribus vſq; ad extremuꝫ terre noſcitur
exiuiſſe.Hi ſunt quos deus numero multiplicauit ⁊ meritis:quibuſq; ſi
cut ⁊ alijs bene currentibus in ſtadio militantis eccleſie eternũ brauium
quod certantes apprehendere ſatagunt elargitur.Et propterea nos de ipſis
digne curam vigilem gerimus vt eos in his ſanctis operibus nil impe
diat:nil perturbet:ſed ipſi opportuna quietis dulcedine potiantur.Sane
cum in beati Franciſci regula cuius ijdem fratres exiſtunt hec verba conti
neantur expreſſe:videlicet per obedientiam ad hec iniungo miniſtris vt
petant a domino papa vnum de ſancte romane eccleſie cardinalib⁹ qui
ſit gubernator:protector ⁊ corrector iſtius fraternitatis:vt ſemper ſubdi
ti ⁊ ſubiecti pedibus eiuſdeꝫ ſancte romane eccleſie ſtabiles in fide catho
lica paupertatem ⁊ humilitatem ⁊ ſanctum euangelium domini noſtri ie
ſu chriſti quod firmiter promiſimus obſeruemus:ijdem fratres exiſten
tes pro tempore huiuſmodi protectores dicte romane eccl̃ie cardinales
ſucceſſiuis temporibus petierunt a ſede ap̃lica ⁊ etiam habuerunt.Sed
aliqui eorundem protectoruꝫ putantes forte bene ⁊ licite a certis tempo
ribus citra ſuam poteſtatem nimium extendiſſe dicuntur in pluribus:ex
quibus in ip̃o ordine grauia perturbationes ⁊ ſcãdala ſunt exorta.Nos
igitur vt idem ordo in ſua primeua quiete remaneat:de virtute in virtutẽ
eat aſſidue ⁊ quibuſlibet amotis prepedijs eradicatiſq; ſpinis ⁊ tribulis
fructum non ſolum conſuetum ſed etiam vberiorem afferat ad radicaleꝫ
ſubmotionem turbationũ ⁊ ſcandalorum huiuſmodi iam exortoruꝫ ⁊ ne
oriantur in poſterum prouidere:ac eiuſdeꝫ ordinis protectoribus q erũt
pro tempore cum nullus ſit ad preſens ordinis prefati ꝓtector tranſgreſ
ſionis ſue poteſtatis occaſionem tollere efficaci remedio cupientes:aucta

te apoſtolica eiſdem protectoribus diſtrictius inhibemus ne preſumant
quecunq; ordinata: ſtatuta ſiue diſpoſita aut ordinanda: ſtatuenda ſeu diſ
ponēda per generalia vel prouincialia aut cuſtodialia capitula infringe
re: reprobare: corrigere: ſuſpendere aut diſpenſare ſuper ipſis ſeu contra
ea vel eorum aliquid quomodolibet immutare: niſi contra premiſſos ar-
ticulos in prefata regula vt prefertur vel aliquem ipſorum exiſteret mani-
feſte: aut quēcunq; prelatum ſeu officialem dicti ordinis ſeu alicuius loci
eiuſdem quocunq; nomine nūcupetur ponere ſeu inſtituere aut depone-
re deſtituere ſeu priuare aut a ſuo officio ſuſpendere ſeu impedire ſup eiꝰ
libero exercitio quouis modo: aut aliquem fratrem ordinis antedicti ad
lectoriatum aut quācunq; lecturam ſeu ſtudium vel gradum promouere
aut ꝓmotos ab eis remouere ſeu etiam reuocare aut de loco ad locū mit
tere aut mutare ſiue alicui fratrum eorundē eundi ad quodcūq; monaſte-
rium vel locū aliū aut dominiū vel aliquam ꝑſonā licentiā impartiri. Et
ne inſup quēuis ſingularē fratrē memorati ordinis de quocūq; crimine
vel delicto punire: vel a pena ſeu penitentia liberare aut eam minuere au-
gere vel imutare aut etiā alicui fratri locum camerā cellā libros vel ali-
as res dicti ordinis cōcedere vel eius vſui deputare: aut quecūq; per pre
latos eiuſdē ordinis aut alios deputata quomodolibet amouere: nec eti-
am de rebus aut correctione fratrū dicti ordinis niſi in caſibꝰ ꝑmiſſis con
tentis in ꝑfata regula ſeu eoꝝ aliquo ſe aliq̄tenus itromittere quouis mō
ita ꝙ dictus ordo ſeu fratres eiuſdē ordis in nullo ſubſint futuris ꝓtecto
ribus: niſi dūtaxat in caſu quo ipoꝝ fratrū cōitas vel generale capl'm (qđ
abſit) a ꝑdictis articulis vel eoꝝ aliquo deuiarent. alioquin ſi ſecus fece-
rint: id decernimꝰ irritū ⁊ īane: ⁊ nihilominꝰ frēs q ꝯtra hmōi ihibitionē
nr̄am qcq̄ ipetrabūt ſeu poſt inhibitionē hmōi vtent etiā ꝑ alios ipetra
tis: puniant illis qbus eēnt ꝑ grauibꝰ culpis ſcđm ſtatuta dicti ordinis
puniēdi. ⁊ ſint nihilominꝰ actibꝰ ꝓuati legitimis ⁊ a ſuis (ſiq̄ hn̄t) ſuſpē
ſi officijs ipo facto. Ceteꝝ nos eoſdē futuros ꝓtectores hortamur attēti
us: ꝙ ꝑfati efficatiam ſic nois ſui officij ꝓcurent effectum ꝙ ordo ipe per
eos non ledat in aliquo: ſed potius ab aduerſis ſi q̄n forſitan iminebunt
ſuo opportuno defenſionis clypeo protegat ⁊ anorijs ꝑſeruet. ſic acturi
ꝑinde ⁊ eqtatis ac modeſtie limites ſeruaturi: vt nō trahat adnoxam qđ
prouiſum extitit ad ſalutem: ſed ex charitatiuis geſtis eorum ordo prefa
tus quietem ⁊ conſolationem percipiat ⁊ protectores magnū apud de
um premium ſortiantur: ⁊ ſuper contrariis non oporteat dicte ſedis proui
dentiam aliud remedium adhibere. Nulli ergo omnino hominum liceat
hanc paginam noſtre inhibitionis ⁊ conſtitutionis infringere: vel ei auſu
temerario contraire. Siquis autem hoc attentare preſumpſerit: indigna
tionem omnipotentis dei ⁊ beatorum petri ⁊ pauli apoſtolorum eius ſe
nouerit incurſurum. Datum apud pontem ſorgie auinionenſis dioceſis
vj. kl's Junij Pontificatus nr̄i anno tertio. Nos aūt cū in minoribus
conſtituti ipſius ordinis generalis nobis cura ⁊ adminiſtratio incumbe-
ret: ſaluberrimū ⁊ opportunū ⁊ neceſſariū dicto ordini eſſe conſpeximꝰ:
vt ꝓtectores vltra prefixum ac eiuſdem ordinis regule auctoritatē nō ex

tenderent. naꝫ expti ſumus ⁊ vidimus quanta pax quies vtilitas quan-
taqꝫ cōmoda pfato ordini ac fratribus eiuſdē ex firma ⁊ inconcuſſa dicta
rum lraꝝ obſeruantia ꝓuenerūt: quot ⁊ quante perturbationes: iacture
incōmoda damna ⁊ grauia ſcandala in dicto ordine ſuſcitata ſunt: quoti
ens dicti ordinis ꝓtectores ſue auctatis limites excederent: attentantes
in ꝑticularibus dicti ordinis ⁊ fratrū eiuſdem cauſis ⁊ negocijs ſe intro
mittere: ⁊ vſurpata ſibi auctate ea videre cognoſcere iudicare ⁊ diſcerne-
re voluerūt. Cupiētes vt religio ⁊ ordo prefatus quē affectuoſiſſima cha
ritate complectimur vtpote quia in ea a teneris annis enutriti: ⁊ doctri-
na ac regularibus diſciplinis ⁊ moribus inſtituti ſumus: ac vti firma fi-
de tenemus certiſſimiſqꝫ in nobis experimentis didicimus ad officia ⁊
dignitates ad quas in minoribus promoti ſuimus ⁊ adhunc ipſius ſum-
mi pontificatus apicē meritis ⁊ p̄cibus ſeraphici illius patriarche frā
ciſci eiuſdem ordinis patris ⁊ fundatoris ꝓuecti ſumus: quieto cōſiſtens
ſtatu virtutib⁹ ⁊ meritis augeat͛ ac multipliciter vt fidei catholice ⁊ chri-
ſtiane rei publice augmentū ⁊ multiplicatio ac ſolidū fundamētū ex eiuſ-
dem ordinis fratrū operibus ⁊ exemplis ſapientie ſplēdore ⁊ fructuoſis
ſtudijs ⁊ p̄dicationibus ꝓueniant: promptiſſimo ⁊ liberali animo vti di-
gnū cenſemus ⁊ debitum ea que pro ipſius ordinis quiete pace: tranquil
litate ⁊ proſperitate a romanis pontificibus p̄deceſſoribus nr̄is prouide
ſtatuta ⁊ ordinata ſunt: vt illibata ꝑdurent noſtre approbationis muni-
mine ſolidamus interp̄tamur ⁊ declaramus ꝓut ipſius ordinis trāqllita
ti ꝯſpicimus ſalubriter expedire. Ut igit͛ de cetero ipſius ordinis ꝓfeſſo
ribus oīs euagandi extra religionē occaſio tollat͛: ⁊ vera ſuis p̄latis obe
dientia in q̄ ipſius religionis verius ⁊ ſolidū firmamētuꝫ ⁊ robur ꝯſiſtit
exhibeat͛: p̄fatiqꝫ ordinis ⁊ fratrū eiuſdē negocia ⁊ cauſe nō alibi neqꝫ ꝑ
alios qꝫ in ip̄o ordine ⁊ ip̄ius p̄latos tractent͛ agitent͛ iudicēt͛ ⁊ determi-
nent͛. dilecti filij zaneti de vtino generalis dicti ordinis miniſtri ⁊ totius
generalis capl̄i in hac p̄te ſupplicatōib⁹ iclinati: ſhibitioneꝫ ⁊ lr̄as p̄di-
ctas p̄deceſſoris p̄fati auctate aplica p̄ſētiū tenore approbam⁹: ⁊ robur ꝑ
petue firmitatꝫ obtinere debere decernimus: ⁊ ꝑ eas ꝓtectori p̄fato q in
tp̄e erit: niſi i illis caſib⁹ ⁊ articulis i rl'a dictoꝝ fratrū exp̄ſſis: ⁊ p̄fati p̄de
ceſſoris lr̄is declaratis: neqꝫ in illis dū nō vniuerſi ſꝫ aliq ip̄ius ordinis ꝓ
feſſores i quouis numero a fidei vnitate ⁊ ſacroſancte romane eccl'ie obe
dientia deuiarēt: vl' rl'aꝫ p̄fatā nō ſuarēt: ſe de eorūdeꝫ deuiantiū ⁊ nō ob
ſuātiū rl'aꝫ correctōe: aut reductōe: ac alijs qbuſlibet cauſis ⁊ negotijs di
cti ordis ſe ipediat ihibitū fore dicta auctate decernimus ⁊ declaram⁹.
Hortamurqꝫ illū q ad officiū ꝓtectōis hmōi: qd in p̄ſētiaꝝ ꝑ obitum bo-
ne memorie. Biſſarionis ep̄i ſabinenſis dicti ordinis olim ꝓtectoris nu-
per vita functi vacat: aſſumi ⁊ deputari cōtigerit: ⁊ ipſius ſucceſſoris di-
cti ordinis protectores: ac eis in virtute ſancte obedientie diſtricte preci
piendo inhibemus: ne extra predictos articulos ⁊ caſus in regula predi-
cta contentos ⁊ expreſſos: nec etiam in illis cum non vniuerſus ordo ſed
aliquis ipſius pars ⁊ ſpecialis perſona erraret ipſorum fratruꝫ querelas
audire: ſeu de ipſoꝝ cauſis ⁊ negotijs ꝯtra litteras ⁊ declaratiōes huius

modi intromittere ſe quoquomodo preſumāt. Sed curēt (vti eſt eorum
ꝓprium officium ⁊ p̄fati ſancti franciſci ⁊ aplice ſedis intentio extitit) ip
ſum ordinē inquieto: tranquillo ⁊ pacifico ſtatu ꝯſeruare: ⁊ augere: ⁊ ab
impugnantibus: moleſtantib⁹: ⁊ ꝑturbantib⁹ defendere ⁊ tueri: ne ſecus
agendo ordinē p̄fatū nō ſoluz nō ꝓtegant: cōſeruent: ⁊ exaltent: vt tenēt:
ſed in aiaꝝ ſuaꝝ perniciez ⁊ dicti ordinis detrimentū ⁊ ſcandalum ꝯfun-
dant ⁊ deſtruant. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginā nr̄e con
firmationis: approbationis ⁊ declarationis infringere: vel ei auſu teme-
rario contraire. Siqs aūt hoc attentare p̄ſumpſerit: indignationē omni-
potentis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli aploꝝ eius ſe nouerit incurſurū. Da-
tum rome apud ſanctū petruz anno incarnationis dominice: Milleſimo
quadringenteſimo ſeptuageſimo ſecundo. Quinto kl's februarij Pon-
tificatus noſtri Anno ſecundo.

Inno pa. 4. cō cedit fr̄ibus mi norib⁹ extra lo ca ſeu ꝯuēt⁹ ſu os exiſtētibus vt alijs ſe i offi cio diuino con- forment.

Innocētius ep̄s ſeruus ſeruo-

rum dei ad ꝑpetuā rei memoriam. Dilectis filijs mi. ge. ⁊
vniuerſis fratrib⁹ minoribus Salutē ⁊ aplicā bn̄dictionē.
Pro vr̄o collegio qd̄ ſibi libenter theſaurū quiete cōſcien
tie theſaurizat id gratie digne credimus: ꝙ ab eo fluctū mentis excutiat
⁊ in ſpiritus tranqllitate diſponat. Veſtris itaqꝫ p̄cibus deuotis inclinati
vobis vt obſuantia diuini officij qd̄ ex ſtatuto regule vr̄e eccl'ie romane
more excepto pſalterio celebrare debetis: ſitis ꝑpetuo ꝯtenti: necnō ſicū
itineris vel alterius rei cauſa extra cōuent⁹ ſeu loca vr̄a quēlibet vel quoſ
libet veſtrū cōtigerit degere: diuinū officiū fratres cū fratribus: aut ſimul
cū alijs regularibus ſeu ſecularibus pſonis: vel quilibet ſeparatim face-
re alio qꝫ romano ordine placuerit: id ad debitū quod ratione regule p̄fa-
te debetis perſoluere vobis ſufficiat neqꝫ iteꝝ ꝓprium dicere teneamini:
tenore preſentiū nūc ⁊ in perpetuū indulgemus. Nō obſtantib⁹ cōſtitu-
tionibus: ordinationib⁹ aplicis aut veſtre predicte regule inſtitutis: alijſ-
qꝫ qbuſcūqꝫ contrarijs. Datum apud ciuitatem caſtellanam duodecimo
kl's Julij Pontificatus noſtri Anno primo.

Cle. pa. 4. p̄ci- pit tacite ꝓfeſ- ſos i ordine fra trū minoꝝ no- uicios ad ſecu lū reuertētes ꝯ pelli aliquā re- ligionē itrare.

Clemens ep̄us ſeruus ſeruorū

dei Ad ꝑpetuam rei memoriā. Venerabilib⁹ archiep̄is ⁊
ep̄is ex parte dilectoꝝ filioꝝ miniſtroꝝ ordinis fratrū mi-
noꝝ fuit ꝓpoſitū coram nobis: ꝙ nonnulli nouicij domoꝝ
eiuſdē ordinis ꝓcurante humani generis inimico ad ſeculū reuertūt: quo
rū qdam matrimonia contrahūt ꝙ nec ad eccl'ias ⁊ bn̄ficia eccl'iaſtica q̄
primitus habuerant reſtitui ſe ꝓcurant: ſeu alias in ſeculo damnabiliter
euagantur in animarum ſuarum periculum ⁊ plurimorum ſcandalum:
quāuis per habitum eiuſdez ordinis q dari profitentibus conſueuit quē
ipſi ſponte ac volūtarie receperūt: ⁊ alias apparuerit euidenter ꝙ volue-
rint huiuſmodi religionis vitaz imitari: ⁊ ſub religione dn̄o perpetuo de
ſeruire. Quare dicti miniſtri de eorum ſalute ſollicitii nobis humiliter ſup-

plicarũt: vt ꝓuidere ſuper hoc miſericorditer procuratem⁹. De veſtra igi
tur diſcretione plenã in dño fiduciam habẽtes: vobis per ap̃lica reſcipta
diſtricte p̃cipiendo mandamus: q̃tenus ſi ita ẽ dictos nouitions vt ad eun
dem ordinẽ vel ad alium debeant ſe transferre monitione p̃miſſa per cen
ſuram eccl'iaſticam appellatione remota cogatis cũ a p̃dictis miniſtris
vel fratribus ſui ordinis fueritis requiſiti. Datis viterbij ſcd̃o kl's ſeptem
bris Pontificatus noſtri Anno tertio.

Six. pa. 4. ꝯfir mat mare magnũ a p̃deceſſorib⁹ ſuis ordinatũ ⁊ ꝯfirmatum ei plures gr̃as addẽdo vt infra ꝯtinet.

Sixtus ep̃us ſeruus ſeruorum
dei Ad perpetuã rei memoriã. Regimini vniuerſalis ec
cl'ie meritis licet in ſufficientibus diſponẽte dño p̃ſiden
tes: curis purgemur aſſiduis vt iuxta credite nobis deſu
per diſpenſationis officiũ quieti ſubditoꝝ quorũlibet (p̃ſertim ſub religi
onis habitu ſtudio vacantiũ pie vite in quoꝝ vtiq; pſperitate reficimur)
iugi quantũ nobis ab alto conceditur ſollicitudinis ſtudio intendamus: ⁊
vt ea que pro diuini cultus ⁊ religionis incremento animarum q; ſalute
a predeceſſoribus noſtris romanis pontificibus prouide facta ſunt ſubla
tis ambiguitatibus que ex inde emerſiſſe noſcunt̃ in ſua integritate perſi
ſtant: noſtri miniſterij partes interponimus efficaces. Dudum ſiquidem
a felicis recordationis Eugenio papa. iiij. p̃deceſſore noſtro lr̃e emanarũt
tenoris ſubſequentis. EVGENIVS ep̃us ſeruus ſeruoꝝ dei ad p̃
petuam rei memoriã. Licet debitum paſtoralis officij omnibus regulare
vitam profeſſis vt in ſuis cõſeruentur priuilegijs nos reddat fauorabiles
⁊ benignos: ad ſacrum tamen ordinem fratrũ minoꝝ quoꝝ preclara reli
gio veluti ager fertilis in dño multiplices atq; vberes fructus aĩarum ad
laudem dei ⁊ fidei incrementum ſemper attulit ⁊ affert quotidie verbo ⁊
exemplo in populo chriſtiano dirigentes precipue velut pius pater ocu
los mentis noſtre: dignũ cenſemus ⁊ debitũ vt ip̃m ordinem eiuſq; i odo
rem ſuauitatis altiſſimo deſeruientes perſonas: in ſuis priuilegijs p̃ſer
tim per romanos põtifices conceſſis debite conſeruemus: ac illa ne de eo
rũ robore vllatenus heſitari valeat ap̃lice confirmationis munimine ro
boremus. Hinc eſt q̃ nos dilectorum filioꝝ guillermi de caſali generalis
miniſtri ordinis ⁊ fratrum predictorum ſupplicationibus inclinati: lr̃as
quaſdam felicis recordationis clementis pape quarti p̃deceſſoris noſtri
dicto ordini conceſſas: quarum tenorem de verbo ad verbũ inferius de
ſcribi fecimus ac omnia ⁊ ſingula in eis contenta pro ipſarum ſubſiſtẽtia
firmiori auctate apoſtolica ex certa ſcientia tenore preſentium confirma
mus: ⁊ preſentis ſcripti patrocinio cõmunimus. Tenor vero predictaꝝ
litterarũ ſequitur ⁊ eſt talis. CLEMENS ep̃us ſeruus ſeruoꝝ dei
dilectis filijs generali ⁊ ꝓuincialibus miniſtris ac vniuerſis fratribus or
dinis fratrum minorum Salutem ⁊ ap̃licam benedictionẽ. Virtute cõ
ſpicuos ſacri veſtri ordinis ꝓfeſſores: q contemplationi celeſtium feruen
ter inuigilant ⁊ pie vite ſtudio ſine intermiſſione deſudant decet per ap̃li
ce circũſpectionis auxiliũ ſic ꝓuide dirigi ⁊ ſollicite cõfoueri: vt alicuius
p̃textu calũnie nullũ interne pacis excidiũ nullũq; religioſi ſtatus perſe

rant detrimentū: ſed in his robur ⁊ vigorem habeant per que circa cultū
diuini nominis deuotis ⁊ q̄etis mentib⁹ inualeſcant. Hinc eſt ꝙ cū ſicut
nobis exponere curauiſtis tu fili generalis miniſter, ⁊ p̄deceſſores tui iu-
xta eiuſdem ordinis conſuetudinē obſeruatā hactenus ⁊ a ſede apoſtolica
toleratam ſtatim poſtq̄ electi ſecūdum predicti regulam ⁊ conſtitutiões
ordinis extitiſtis: fratrū ipſius curā geſſeritis miniſterij officiū plene ac
libere in omnibus exercentes: ijdemq̄ fratres vobis deuote ⁊ humiliter
obedierint ⁊ intenderint reuerenter: ⁊ in eadem regula ſit expreſſum vt
generalis miniſter q̄ protempore fuerit a miniſterij officio amoueri vale-
at a prouincialibus miniſtris ⁊ cuſtodibus in generali capitulo cōgrega
tis. Nos volentes ambiguitatis ſcrupulum in hac parte de veſtris cordi
bus amputare ac ordinem ipſum a ſede apoſtolica approbatum eadem:
honeſtate floridum preclarum ſcientia ⁊ virtute fecundū priuilegio apo-
ſtolice gratie attollere ſingulari: veſtris ſupplicationibus inclinati deuo
tioni veſtre vt ſucceſſores tui filij generales miniſtri q̄ erunt pro tempo-
re: ſtatim poſtq̄ electi ſecundū regulam ⁊ conſtitutiones fuerint ſupradi-
ctas: eo ipſo veri eiuſdem ordinis generales miniſtri effecti curam aīaꝝ
fratrum ipſius ordinis plenam habeant ⁊ libere gerant: ipſoſq̄ fratres
auctoritate propria ligare ac ſoluere: necnō in eodem ordine agere vale-
ant que ipſi miniſtri ⁊ diffinitores ad hoc electi iuxta predictas conſtitu-
tiones eidem ordini ⁊ fratribus ſecūdum deum viderint expedire: aliaſq̄
poſſint officiū miniſterij licite in omnibus exercere. Jidemq̄ fratres tibi
generali miniſtro ⁊ ſucceſſoribus ipſis deuote ac humiliter obediant ⁊ in
tendant. Et prefati ſucceſſores ⁊ tu Generalis miniſter a prouincialibus
miniſtris ⁊ cuſtodibus ſecundum regulam ⁊ conſtitutiones ipſius ordis
abſolui ⁊ amoueri poſſitis, auctoritate apoſtolica indulgemus: ratum ha
bentes ⁊ firmū quicquid ſuper premiſſis per te generalis miniſter dictoſ
q̄ predeceſſores fratres ⁊ diffinitores factum ⁊ obſeruatum eſt hactenus
conceſſa tibi exequendi officium miniſterij quo ad premiſſa omnia ⁊ alia
libera facultate. Jn electionibus quoq̄ generalis ⁊ prouincialium mini-
ſtrorum ipſius ordinis fratribus qui debent electionem huiuſmodi cele-
brare cum eos frequenter de remotis partibus oporteat conuenire: tem
pus ſuper hoc a iure ſtatutum non currat: nec ipſi in hac parte iuris hu-
iuſmodi regulis coarctentur. Cuſtodes vero ⁊ guardiani qui ſecundū
ſtatuta eiuſdem ordinis aliter q̄ per electionem inſtituuntur: poſt ipſam
inſtitutionem ſeu prouiſionē de ipſis factam curam animarum fratrum
ſibi ſubditorum ipſius ordinis habeant: ipſoſq̄ ligare ac ſoluere poſſint
iuxta ipſius ordinis inſtituta. Fratres autem de ordine veſtro quos ſe-
cundum conſtitutiones ipſius ordinis conuentibus veſtris deputandos
duxeritis in lectores: ſine cuiuſcunq̄ alterius licentia libere in domibus
predicti ordinis legere ac docere valeant in theologica facultate: illis lo
cis exceptis in quibus viget ſtudium generale: ac etiam q̄bus in faculta-
te ipſa docturus ſolēniter incipere cōſueuit. Et q2 p̄hibente regula vr̄a
nulli fratrū veſtroꝝ eſt licitum populo predicare niſi a generali miniſtro

Cle. pa. 4. ponit formā electionis amotōis ⁊ ꝯfirmatiōis miniſtri generalis.

determinat ꝙ tp̄s electiōis a iure ſtatutū nō currat nec electores illis iu: coarctent.

ꝙ cuſtodes et guardiani curā habeāt animarum.

ꝯcedit ꝙ lectores poſſint legere i domib⁹ noſtris.

ꝙ miniſtri poſſint frēs ad officiū p̄dicatōis in caplis ꝓmouere.

veſtri ordis examinat⁹ ⁊ approbat⁹ fuerit ⁊ ſibi officiū p̄dicatōis ab ipſo cōceſſum: nos predictorum fratrum laboribus ⁊ periculoſis diſcurſibus euitandis necnō vt aīaꝝ ſalus poſſit inde facilius prouenire ſup̱ ꝓhibitione hmōi opportune ꝓuiſionis remediū apponētes: vt ſinguli ꝓuinciales miniſtri in ſuis ꝓuincijs cū diffinitoribus in prouincialibus capitulis congregatis fratres in ſacra pagina eruditos examinare ac approbare ⁊ eis officium p̄dicationis deū habendo p̄ oculis cōmittere valeāt (ſicut ex forma regule miniſter poterat generalis) plenam auctate preſentium concedimus facultatem. Et qꝛ eiuſdē ordinis fratres de locis ad loca ipſius ordinis ſepius tranſmittuntur ꝓpter quod ſtabilem ⁊ perpetuam in certis ⁊ determinatis eiuſdem ordinis domibus nō faciūt manſionē: qꝛ etiam bonos ⁊ idoneos ac appobatos a vobis fratres facitis ad ordīes ꝓmoueri: in locis quoq; in quibus degetis liceat vobis ordinādos frēs eiuſdem ordinis quibuſcunq; malueritis catbolicis antiſtibus cōmunionem ⁊ gratiam aplice ſedis habentibus preſentare ipſiſq; pontificibus p̄ſentatos a vobis fratres ſine qualibet alia examinatione per eoſdem pontifices facienda ⁊ abſq; oī ꝓmiſſione vel obligatione ipſoꝝ ordinandoꝝ fratrū ad ordines ꝓmoueri. In locis quoq; in quibus degetis liceat vobis habere oratoria in quibus cum altari portatili poſſitis miſſaꝝ ſolemnia ⁊ alia diuina officia celebrare: ac etiam eccliaſtica recipere ſacramēta. Cū aūt generale interdictū terre fuerit: in ecclijs ⁊ oratorijs veſtris ac alijs qbuſcūq; cum ad loca ꝑueneritis eccliaſtico ſuppoſita interdicto clauſis ianuis: interdictis excōicatis excluſis: non pulſatis campanis: ⁊ ſubmiſſa voce vobis liceat celebrare diuina ⁊ eccliaſtica recipere ſacramēta: dūmodo cauſam nō dederitis interdicto: nec contingat id vobis ſpecialiter interdici: niſi ecclie ⁊ oratoria eadē fuerit ſpecialiter īterdicta. His vero qui in veſtris immorantur obſequijs cuncta libere miniſtrare poſſitis eccleſiaſtica ſacramenta: ⁊ ipſos cum decedant in veſtris cimiterijs ſepelire. Si quando in terras in quibus reſidetis vel earum perſonas excommunicationis ſeu interdicti ſententias contigerit promulgari: pueri in veſtris ſeruitijs deputati: negociorum quoq; veſtrorum procuratores ⁊ operarij qui in veſtris locis eorum operibus perſonaliter continuo exiſterint huiuſmodi ſententie obnoxij minime habeantur ibiq; poſſint audire diuina iuxta formam que ipſis locis in eo caſu a ſede apoſtolica eſt conceſſa: niſi ijdem cauſam dederint vel excōmunicari ſpecialiter ſeu interdici contigerit eoſdem. Et quia vos extremam patientes pro chriſti nomine paupertatem exhortationis pio ſtudio bonos ad potiora dirigitis et errantes in rectitudinis ſemitam laudabiliter reuocatis: concedimus vt excōmunicatorum terris libere cōmorari ⁊ ab eis tūc ⁊ etiā qn̄ per ipſas vos tranſire cōtigerit: neceſſaria vite depoſcere ac recipere valeatis. Generalis quoq; ⁊ ſinguli ꝓuinciales miniſtri ⁊ eorum vicarij ac etiam cuſtodes in prouincijs ⁊ cuſtodijs ſibi cōmiſſis predictis fratribus conſtitutis ibidē: necnō in fratribus alijs eiuſdē ordinis interdū ad eos declināntib⁹ vndecūq; abſolutione ⁊ diſpenſatione indigentib⁹: ſiue priuſq; intrauerint ordinē ſiue poſt in caſibus exceſſerint ꝓ qbus excōicationis vel inter

Ꝙ miniſtri poſſint frēs ordinādos qbuſcūq; epīs p̄ntare.

Ꝙ poſſint frēs hēre oratoria i locis ⁊ ibidem celebrare ⁊c̄.

Ꝙ tp̄e iterdicti liceat frib⁹ diuina celebrarē.

Ꝙ tp̄e iterdicti liceat frib⁹ miniſtrare ſacramēta ſuis ſuitoribus.

Si i locis ī quib⁹ frēs reſidēt ſi ꝯtigat excōicatōis vl̄ interdicti ſn̄ias promulgari: pueri fratrū minime obnoxij hēant.

Ꝙ in t̄ris excōicatoꝝ libere poſſint frēs cōmorari ⁊ ab eis neceſſaria recipere.

Ꝙ mi. ⁊ cuſtodes valeāt abſolutiōis ⁊ diſpēſatiōis bn̄ficiū fribus impartiri.

dicti aut ſuſpenſionis incurrant ſnias a iure vel iudice generaliter ꝓmul gatas: ⁊ huiuſmodi ſententijs innodati: aut in locis ſuppoſitis eccleſiaſtico interdicto diuina officia celebrantes: vel ſuſcipientes ordines ſic ligati notam irregularitatis incurrerint: abſolutionis ⁊ diſpēſationis beneficium valeant impartiri: niſi adeo fuerit grauis ⁊ enormis exceſſus quod ſint ad eandē ſedem merito deſtinādi. Fratres etiã veſtri quos pro tempore vos generalis ⁊ prouinciales miniſtri necnon ⁊ vices veſtras gerentes ac etiam cuſtodes in ꝓprios habueritis confeſſores abſolutionis ⁊ diſpenſationis beneficium vobis cum expedierit valeāt impertiri: iuxta formam conceſſionis ſuper abſolutione ⁊ diſpenſatiōe fratrum eiuſdem ordinis ſuperius vobis facte. Ad hec volentibus vr̄o aggregari collegio qui ſuſpenſionis vel interdicti vel excōicationis ſententijs a iure vel a iudice promulgatis generaliter ſunt ligati: abſolutionis beneficium obſeruata forma canonica imꝑtiri ipſoſq; in fratres recipere: ac eos qui poſt aſſumptum habitum vel profeſſionē emiſſam recoluerint ſe talibus in ſeculo fuiſſe ſentētijs innodatos. ſcđꝫ formā ipãz vos generalis ⁊ prouinciales miniſtri ⁊ p̄fati cuſtodes ac vices veſtras gerentes valeatis abſoluere ⁊ cum irregularibus diſpenſare: ſi forſan talibus innodati ſententijs vel in locis interdicto ſuppoſitis diuina preſumpſerint officia celebrare: vl' ordines receperint. ita tñ ꝙ ſi aliq ex huiuſmodi eiſdē ſentētijs ꝓpt̄ ōbitū ſint aſtricti: ſatiſfaciant vt tenēt. Volum⁹ ãt nihilomin⁹ ꝙ poſtq̄ fuerint abſoluti hmōi volētes aggregari collegio ſup̄dicto niſi mox ordinē intrauerint (etiā ſi ſup hoc īducie eis a p̄latis eiuſdē ordinis ꝯcedant) eo ipſo in priſtinas ſnias a quib⁹ eos totaliter abſolui contigerit relabātur. Ceterū vr̄a diſcretio caute ꝓuideat vt ap̄lice ſedis aut legatoꝝ ⁊ ordinarioꝝ locoꝝ in abſolutiōib⁹ hmōi ſcandalū euitetur. Porro quieti vr̄e ꝓuidere volētes quod per lr̄as ap̄lice ſedis aut legatoꝝ ſeu delegatoꝝ ipſius ꝯueniri a quoq̄ minime valeatis: ⁊ ꝙ ad pecuniā colligendā cogi nō poſſitis inuiti per lr̄as ipi⁹ ſedis decetero impetrandas: ꝙ q̄ nullus vr̄um correctiōis ſeu viſitationis vel inquiſitiōis officiū monaſterijs vel eccleſijs ſeu quibuſcunq; perſonis impendere: vel ad cognitiones cauſarū: citationes ꝑtiū: ⁊ denūciationes ſniarum interdicti ⁊ excōicationū ꝓcedere: aut recipere curam monialiū ſeu religioſarū quarūlibet ꝑſonarū teneatur per ap̄licas lr̄as impetratas ⁊ impetrandas imposterū (niſi hmōi ap̄lice lr̄e đ hoc indulto ⁊ ordine vr̄o expꝛ̄ſſam fecerint mentionē) auc̄tate vobis ap̄lica indulgemus. Cōcedim⁹ etiā vt ad viſitādū aliqua monaſteria monialiū cuiuſcūqꝫ ordinis vel ad audiendū cōfeſſiōes earū ꝯpelli aliquatenus nō poſſitis: nec ad recipiendū ꝯmiſſiones earum: ſeu ſniarū execuc̄iōes vel alia ꝯtingētia cās ipãs per lr̄as p̄fate ſedis in qbus nō facta fuerit đ indulgētia hmōi mentio ſpālis: ſiue p legatos vel delegatos ipi⁹ vel etiam p quoſcūq̄. Nullus inſup archiep̄s vel ep̄s nulluſq; alius p̄lat⁹ eccleſiaſticus nec eoꝝ vicarij vel officiales ad portandū ſeu deferendum lr̄as vel exequendū vel denūciandū ſnias ꝯtra principes ſeculares cōitates populos ſeu quoſcunq; bn̄factores vr̄os: nulluſq; delegatus vel

ꝙ generał ⁊ ꝓuinciales ac eorum ꝯmiſſarij poſſint abſolui a ꝯfeſſorib⁹ ab eis electis.

ꝙ generał ⁊ ꝓuincialeſ ac eorum ꝯmiſſarij poſſit abſoluere nr̄o volētes aggregari cōſortio ⁊ alia.

ꝙ nō poſſim⁹ a quocūq; ꝯueniri etiā p lr̄as apoſtolice ſedis aut legatorū: nec cōpelli ad pecuniā colligēdam ⁊ ad plura alia.

ꝙ nō poſſim⁹ ꝯpelli ad viſitādū monaſteria monialiuꝫ nec ad audiendas cōfeſſiōes earum.

ꝙ null⁹ p̄lat⁹ ad deferendas

lr̄as nec aliqs iudex ad faciēdū citatiōes ⁊ plura alia quē ꝗ nr̄m cōpellere valeant

ordinarius iudex ad faciendū citatiōnes vel cōmiſſiones recipiēdas: ſiue qꝺ ſint in cauſis aliqbus aſſeſſores ſeu ad lites aut cōtrouerſias ꝯtingentia in cauſis que corā ipīs tractātur quēpiā veſtrū cōpellere valeat ſine predicte ſedis mādato vel licentia ſpāli expꝛeſſam faciēte de hac indulgentia mentionem: ne quiſꝗ vr̄m parere vel intendere teneat̄ ſup his monitiōibus mādatis aut iuſſiōibus eorūdē: aut facere vel implere qꝺ in hac pte duxerint indulgēdū.

ꝙ generał ⁊ ꝓuinciales poſſint corrigere ⁊ reuocare fratres de quib⁹ fuerit prouiſuʒ epīs in ſocios

Ceterum generalis ⁊ ꝓuinciales miniſtri ⁊ ipoꝝ vicarij illos ex fratrib⁹ de qbus auctate lr̄arū ſedis aplice vł legatoꝝ ipſius archiepīs ⁊ epīs ac alijs qbuſcūqꝫ ꝓuiſuʒ extitit vel imposterū cōtigerint ꝓuideri: corrigere ac etiam nō obſtāte ꝯtradictione aliqua poſſint ad ſuū ordinē reuocare: nec p lr̄as eiuſdē ſedis aut legatorū ipi⁹ iam obtētas vel decetero obtinēdas aliquos de fratribus ipſius ordinis pfatis archiepīs ⁊ epīs aut alijs teneātur in ſocios deputare: niſi dicte lr̄e obtinēde de indulto hmōi ⁊ ordine ipō expꝛeſſam fecerint mentionē: ⁊ alias id honeſtati ordinis ⁊ illoꝝ ſaluti viderint expedire.

ꝙ null⁹ legat⁹ niſi ꝺ latere nullus ꝗ platus aliquē frēm aſſumere valeat in ſociuʒ: niſi aſſignatū a generali ⁊ ꝓuinciali,

Nullus aūt legat⁹ niſi de latere nr̄o miſſus auctate lr̄arū ſedis aplice ſpecialē de hoc indulto ⁊ ordine vr̄o nō facientiū mentionē: nulluſꝗ platus nec aliqua pſona religioſa vel ſecularis de hmōi frībus ad ſua vel alterius negocia ꝓcurāda vel ſecum manere aliquem aſſumere valeat: niſi quos generalis vel ꝓuincialis miniſter ipſos tāꝗ idoneos ⁊ diſcretos ſibi duxerit aſſignādos: quos etiam ſubiacere volum⁹ ordinis diſcipline.

ꝙ generał poſſit reuocare fratres ꝺputatos ad pdicādum crucē vel ꝯtra hereticā prauitatem.

Illos vero ipſius ordinis frēs qui ad pdicādū crucē vel inquirendū cōtra prauitatē hereticā ſeu ad alia hmōi negocia ſint vel fuerint a ſede aplica deputati: tu fili generalis miniſter tuiqꝫ ſucceſſores remouere ſeu reuocare ⁊ penitus trāſferre ipſiſqꝫ ꝙ ſupſedeāt iniūgere alioſqꝫ ſubſtituere cū expedire videritis libere ac licite valeatis: ⁊ in eos ſi contrauenerint cenſuram eccleſiaſticam exercere ac quilibet miniſter prouincialis vel eius vicarius eiuſdem ordinis id ipſum in ſua prouincia circa fratres ipſius ordinis quibus ab eadem ſede ſimilia contigerint etiaʒ illa committi facere poſſit: non obſtantibus aliquibus litteris vel indulgentijs apoſtolicis impetratis vel etiam imposteruʒ impetrandis que de hoc non fecerint mentionem.

ꝙ null⁹ poſt pfeſſionē poſſit diſcedeř ab ordine: ⁊ ꝙ recipiētes poſt denūciatiōeʒ ſint excōicati

Inhibemus quoqꝫ ne quis poſt profeſſionem in ordine veſtro factam ſine generalis vel prouincialis ſui licentia diſcedat ab ipſo: diſcedentē vero abſqꝫ cautione litterarum alterius ipſorum pretextu alicuius priuilegi apoſtolice ſedis nullus audeat retinere. qꝺ ſi forte retinere preſumpſerint: vobis generalis ⁊ prouinciales miniſtri dumtaxat licitum ſit in ipſos diſcedentes fratres ſententiam excōmunicationis promulgare.

ꝙ licitū ſit generali ⁊ ꝓuincialib⁹ poſſe procedere ꝯ frēs hñtes licētiaʒ trāſeūdi ad aliam religioneʒ ſi īfra tres mē

Si vero aliqui de fratribus veſtri ordinis poſt obtentam licentiam a ſede predicta aut a vobis ad religionem aliam tranſeundi infra duas vel tres menſes ſe ad illam religionē ſue ſaluti congruam non contulerint ⁊ ipſius non ſuſceperint habitum regularem: licitum ſit vobis generalis ⁊ prouinciales miniſtri ac vices veſtras gerentibus contra ipſos tanꝗ contra alios ordinis veſtri apoſtatas procedere ſecunduʒ qꝺ honeſtati ipſius ordinis videritis expedire. Illud idem intelligi volumus de illis qui poſt ſuſceptionem ha

bitus alterius religionis infra tempus probationis nulla profeſſione fa cta inde preſumpſerint reſilire. Apoſtatas quoqꝫ vr̃i ordinis excõi care: capere ligare: incarcerare: ⁊ alias ſubdere diſcipline rigori poſſitis per vos ac etiam alios in quocũqꝫ habitu eos ꝯtigerit inueniri: inuoca‑ to ad hoc ſi opꝰ fuerit auxilio brachij ſecularis. Inhibemꝰ etiã ne frẽs quos ab ordine vr̃o ꝓ ſuis culpis ꝑ generalẽ ſeu ꝓuinciales miniſtros aut cuſtodes expelli ꝯtigerit: vel qui egreſſi fuerint ꝓprio ſuo motu p̃di care confeſſiões audire ſeu docere p̃ſumãt: niſi ad aliũ ordinẽ in quo li‑ cite exercẽtur hmõi officia trãſierint de vr̃a vel dictoꝶ miniſtroꝶ licen tia ſpãli. Qđ ſi forte ipi ꝯtra hmõi inhibitionẽ nr̃am aliqd ſuper p̃miſ‑ ſis temere attentare p̃ſumpſerint: miniſtri ac cuſtodes ⁊ eorum vicarij in illos quos infra fines ſuarũ ꝓuinciarũ ⁊ cuſtodiarũ iuxta ꝯſuetudinem ordinis veſtri diſtractos inuenerint talia p̃ſumẽtes: monitiõe premiſſa auctoritate nr̃a excõmunicationis ſniam valeant ꝓmulgare. Eiectos aũt de ordine veſtro vel egreſſos qui a receptione in eodem ordine ſuis culpis exigentibus reddiderint ſe indignos: ⁊ alios fratres eiuſdẽ ordi nis ex rõnabili cauſa ad quoſcunqꝫ ordines approbatos (preterqꝫ ad beati Auguſtini: templariorum hoſpitalariorum: ⁊ aliorum religioſoꝶ arma portantiũ) ad vitandã occaſionem euagandi generalis ⁊ ꝓuinci ales miniſtri cum ſuis teſtimonialibus lr̃is auc̃tate noſtra licentiandi li berã habeant facultatem. Nos eniꝫ diſtrictius inhibemꝰ ne tales ad alium ordinem aliter tranſire vel aliqui eos recipere ſeu retinere preſu‑ mãt abſqꝫ licentia ſpeciali ſedis apoſtolice faciente de hoc plenariã mẽ tionem. Inhibemus etiam vt nulli ſiue in aliquo religionis ordine ſi ue extra conſtitutus: habitum veſtrum aut ita cõſimilem ꝙ propter euꝫ frater minor credi poſſit deferre liceat abſqꝫ mandato ſedis apoſtolice ſpeciali. Et vt dicta inhibitio maiorẽ conſequatur effectum: ſtatuimus vt ij qui habitũ veſtrũ vel ſibi predicto modo cõſimilẽ deferre p̃ſũpſe‑ rint: ad deponẽdũ ipm per dioceſanos locorum cum a vobis requiſiti fuerint monitione premiſſa per cenſuram eccleſiaſticã appellatiõe poſt poſita compellantur. Ceterum cum humilitas veſtra ſibi de latitudi ne orbis terre nihil p̃ter domos ⁊ hortos cũ virgultis p̃mioꝶ obtentu celeſtium duxerit reſeruandũ: nos pie volentes ꝙ illoꝶ fructus integre vr̃e pauptatis vſibus applicẽtur: vt de dictis hortis virgultis veſtris nulli decimã teneamini exhibere vobis auc̃tate p̃ſitiũ indulgemus: di‑ ſtrictius inhibẽtes ne quis a vobis de p̃miſſis aliquid exigere vel extor quere p̃ſumat. Quia vero nõnulli vr̃e religionis habitũ aſſumẽtes di uerſis perſonis que ſciri ⁊ inueniri non poſſunt interdũ aliqua bona re‑ ſtituere tenentur: vobis miniſtro cuſtodibus ac vicarijs predictis cõce‑ dimus vt ſinguli veſtrum in locis ſibi cõmiſſis bona ipſa impios vſus conuertere valeant prout ſecundũ deum viderint expedire. Sepulturã quoqꝫ in eccleſijs veſtris cõcedimus ⁊ cã liberã eẽ cẽſemꝰ: vt eoꝶ deuo tioni ⁊ extreme voluntati qui ſe illic ſepelire deliberauerit (niſi excõmu nicati aut interdicti aut etiam publice vſurarij fuerint) nullꝰ obſiſtat: ſal ua tamẽ iuſticia eccl'iaꝶ illarũ a qbus corpora mortuoꝶ aſſumuntur di

ſes ad eos nõ ſe conferãt.

ꝙ p̃lati ⁊ oẽs frẽs poſſint ex cõicare ⁊ cape apoſtataſ in q̃ cũqꝫ hitu inue niant.

ꝙ expulſi ab ordĩe vl' egreſ ſi ꝓpo motu ñ poſſint p̃dicaꝛ nec confeſſiõeſ audire.

ꝙ gñal' ⁊ ꝓui ciales poſſint dare licẽtiã fri bꝰ ab ordie ex‑ pulſ: trãſeũdi ad alios ordi‑ neſ ap ꝓbatoſ.

ꝙ nullꝰ poſſit trãſire ad aliũ ordinem: neqꝫ trãſeũtẽ rcipe abſqꝫ ſpãli ſe‑ dis apl'ice au‑ ctoritate

ꝙ nulli liceat hitũ nr̃i ordi‑ nis portare.

ꝙ de hortꝫ ⁊ v̇ gultꝫ nlli tene amur decimã exhibere.

ꝙ hõa igrediẽ tiũ ordinẽ ſr̃i tnẽda poſſint i vſꝰ pios ꝯuer ti creditoribꝰ non fuentis.

ꝯcedit fribꝰ li‑ cẽtiã ſepeliẽdi q̃ſcũqꝫ ⁊ plu ra alia circa h

ſtrictius inhibemus vt nulli religioſi vel ſeculares vobis inuitis aliquo
rũ corpa defunctoꝝ in vr̃is cimiterijs ſepelire: aut in eccl'ijs vr̃is miſſa-
rũ ſolẽnia vel pro aĩabus eorum qui ad loca veſtra tumulãdi feruntur,
ibidem exequias celebrare ſine veſtro aſſenſu ⁊ volũtate p̃ſumãt. In-
hibemus inſup vniuerſis frib⁹ veſtri ordinis ne aliqs eoꝝ (niſi neceſſi
tatis vrgente articulo) alijs q̃ȝ prelatis ſuis peccata ſua ꝯfiteri p̃ſumãt:
vel alijs eiuſdẽ ordinis ſacerdotibus ſcðm regulam ⁊ ipſi⁹ ordinis inſti
tuta. Uniuerſis aũt eccl'iarũ p̃latis ⁊ alijs inhibem⁹ ne ꝯfeſſiões ve-
ſtras vobis inuitis audire: vel ꝯpellere vos ad ſynodos ſeu ꝯuocatiões
ſuas accedere: vel cum eis extra ciuitates vel intra ꝓceſſionaliter exire:
aut ſuis ꝯſtitutionibus ſubiacere: vel capl'a ſcrutinia ⁊ inquiſitiões i lo
cis vr̃is vel alibi de vobis facere: aut fidelitatẽ iuramẽto firmatã ⁊ ma-
nualem obedientiã a miniſtris cuſtodib⁹ vel guardianis vr̃is exigere:
aut de ipſoꝝ inſtitutione vel deſtitutione ſiue de ſtatutis vr̃i ordinis ſe ali
q̃tenus intromittere: ſeu ꝓhibere ne ad ciuitates vel villas vbi religioſe
⁊ honeſte morari poſſitis a populis euocati audeatis accedere: ibiqꝫ ꝓ
vr̃is vſibus cõſtruere edificia ſeu eccl'ias oratoria: aut in accedẽtes frẽs
ſeu in cõſtruentes hmõi vel receptatores ipſoꝝ excõicatiõis ſniãs ferre
p̃ſumãt. Cõcedim⁹ quoqꝫ vobis vt de his que in ornamẽtis aut pro
eis: aut libris: fabrica: luminaribus: anniuerſario: ſeptimo: vigeſimo: tri
ceſimo: aut alijs ad ꝑpetuũ cultũ diuinũ: ſeu pro pictantijs aut victu ad
ſubſtentationẽ vr̃am vel indumẽtis: necnon pro ãnuis cenſib⁹ redimẽ-
dis ad quoꝝ ſolutionẽ alique domus vr̃i ordinis obligate noſcũt: ⁊ de
domib⁹ p̃dijs ⁊ hortis alijſqꝫ locis vobis ſcðꝫ inſtituta vr̃i ordinis op
portunis: aut de ijs que pro huiuſmodi domibus predijs locis ⁊ hor-
tis emendis vobis legantur (dũmodo premiſſa nõ conuertant in vſus
alios: ſed in illos duntarat pro quibus relinquuntur: aut alios etiaꝫ qui
in hac conceſſiõe vel indulgentia continentur) nulli canonicam iuſticiaꝫ
aut portionem aliquam teneantur exhibere: ⁊ nequi a vobis vel vltima
rum executoribus voluntatum ſeu decedentium heredibus de premiſ-
ſis aliquid exigere vel extorquere preſumant: diſtrictius inhibemus.
Ad hec liceat fratribus veſtri ordinis cum de prioribus locis ſuis ad
alia loca ſe trãſferunt: tam edificia ſeu omnem edificiorum materiaꝫ lo-
corum que dimittunt (dedicatis eccleſijs duntarat exceptis) q̃ȝ libros
calices ⁊ paramenta ſecum ad alia loca transferre: ac edificia ip̃a cũ ſo-
lo ⁊ alijs ad eadem loca pertinentia (preter eccleſias) per perſonas ad
hoc a ſede apoſtolica deputatas vendere ipſorumqꝫ precium in aliorũ
locorum ad que dicti fratres ſe transferunt edificationem ſeu alias in eo
rum vtilitatem conuertere ſecundum quod eis melius videbitur expedi
re: cum ipſa propria ⁊ alia loca fratrum ad nos ⁊ ſedem apoſtolicã ſpe
cialiter ⁊ immediate pertinere noſcantur. Et ne aliqui archiepiſcopi vel
epiſcopi aut alij eccleſiarum prelati ſeu queuis alia perſona eccleſiaſti-
ca vel ſecularis predicta loca ſeu bona occupare accipere vel vſurpare
aut quoquomodo ſibi vendicare preſumant abſqꝫ dicte ſedis licentia
ſpeciali diſtrictius inhibemus. Indulgemus vobis vt ad preſta-

q̃ null⁹ fratrũ poſſit confiteri niſi p̃latis ⁊ fribus ordinis.

q̃ p̃lati eccleſiaruꝫ nõ preſumãt audire cõfeſſiones frũm illis inuitis: ⁊ plura alia.

q̃ frẽs non teneant de ornamentis ⁊ pluribus alijs exhibere canonicã portionẽ

q̃ liceat fribus ad alia loca ſe transferẽtibus oĩa bona ſecũ trãſferre ⁊ vẽdere p̃ter eccleſias: ⁊ plura alia.

tionem ꝓcurationū legatorum predicte ſedis vel nūtiorum ipſius ſeu dioceſanorum locorum: aut exactionū: vel collectarū: ſeu ſubſidioꝝ: vel ꝓuiſionū quorūcunqꝫ minime teneamini: nec ad ea ſoluenda per lr̄as dicte ſedis aut legatorum vel nunciorum eiuſdem ſeu rectoꝝ terrarum eccleſie romane impetratas ſeu impoſterum impetrandas cuiuſcūqꝫ tenoris fuerint in perpetuū cōpelli poſſitis: niſi dicte ſedis lr̄e impetrāde plenā ⁊ expreſſam de indulto hmōi ⁊ dicto ordine fecerint mentionem. Ceterum cum felicis recordationis Innocentius papa predeceſſor noſter olim duxerit ſtatuendū vt exempti quacūqꝫ gaudeant libertate. Nihilominus tñ rōne delicti ſeu cōtractus aut rei de qua contra ipſos agitur rite poſſint corā locorum ordinarijs ꝯueniri ⁊ illi quoad hoc ſuam in ipſos iuriſdictionē prout ius exigit exercere: nos vobis vt occaſione ꝯſtitutionis huiuſmodi nullum libertatibꝰ imunitatibus vobis ⁊ ordini veſtro per priuilegia ⁊ indulgētias ab apl'ica ſede ꝯceſſas preiudiciū generetur: auctẽ pñtium indulgemus. Decernimꝰ ergo irritum ⁊ inane quicqd contra tenorē ꝯſtitutionū: ꝯceſſionū: ⁊ inhibitionū hmōi per quoſcūqꝫ fuerit attentatū: ⁊ interdicti ſuſpenſionis ⁊ excōicationis ſententias ſi quas contra ꝯſtitutiones cōceſſiones ⁊ inhibitiōes eaſdem in vos vel vr̄um aliquos aut loca vr̄a ſeu benefactores vr̄os vel executores aut heredes predictos impoſterū ꝓmulgari ꝯtigerit penitus nō tenere. Nulli ergo oīno hoīum liceat hanc paginā nr̄arum ꝯſtitutionum: conceſſionū: ⁊ inhibitionū: infringere: vel ei auſu temerario ꝯtraire. Si quis aūt hoc attentare preſumpſerit: indignationē oipotentis dei ⁊ btōrum apl'orum eius petri ⁊ pauli ſe nouerit incurſurū. Datū peruſij duodecimo kl's auguſti pontificatus nr̄i anno primo. Nulli ergo oīno hominū liceat hanc paginā noſtre confirmationis ⁊ cōmunitionis infringere: vel ei auſu temerario ꝯtraire. Si qs aūt hoc attentare preſumpſerit: indignationē oipotentis dei ⁊ beatorum petri ⁊ pauli apl'orum eius ſe nouerit incurſurum. Datum florentie. Anno incarnationis dominice milleſimo quadringenteſimo trigeſimo nono quarto idus nouembris pontificatus noſtri anno nono. NOS igitur qui dicti ordinis fratruꝫ minorum in quo generalis miniſtri fungebamur officio dum ad cardinalatus honorem aſſumpti fuimus: perſonarum eius ſtatum proſperū ⁊ tranquillum propter vberes fructus quos ordo ipſe multa refulgēs gloria meritorum ⁊ gratia redolens ſanctitatis in agro eccleſie militātis in propagatione religionis ⁊ fidei orthodoxe hactenus produxit vtiliter ⁊ producit: ac in futurum etiam producturum ſpe firma tenemus: palmites ſuos amari vſqꝫ ad mare ⁊ etiam ad barbaras extendens nationes: intenſis deſideramus affectibus. Clementis ⁊ eugenij predictorum ac aliorum predeceſſorum noſtrorum qui ordinem predictum fratrum minorum alijs varijs priuilegijs non immerito decorarunt veſtigijs inherentes: motu proprio non ad corūdem dicti ordinis fratrum minorum profeſſorum vel alterius pro eis nobis ſuper hoc oblate petitionis inſtantiā. Sed de nr̄a mera voluntate ⁊ deliberatione ⁊ ex certa nr̄a ſcia predictas clementis ⁊ alias quorūcūqꝫ alioꝝ romanoꝝ pontificꝫ

Margin notes:

qꝰ nō teneant̄ frēs ad ſolutiones ſubſidioꝝ quarūcūqꝫ ꝑſonarum

qꝰ nō teneant̄ frēs ꝑ qbuſcūqꝫ caſibꝰ vl' delictis locorum ordinarijs ſubiacere.

cum p̄deceſſorum nr̄orum lr̄as dicto ordini fratrum minoꝝ ⁊ illius do-
mibus ⁊ ꝓfeſſoribus in genere ſub quacūq3 forma verboꝝ cōceſſas q̄s
acſi de verbo ad verbū vna cū p̄dictis lr̄is Eugenij p̄deceſſoris p̄fati p̄-
ſentibus inſerte forent haberi volumus ꝑ expreſſis: ac oīa ⁊ ſingula in il-
lis cōtenta auc̄tate ap̄lica tenore p̄ſētiū approbamꝰ ⁊ robur ꝑpetue fir-
mitatis obtinere debere decernimus: ac ꝓ potiori cautela oīa ⁊ ſingu-
la per clemētē ac eugeniū aliosq3 p̄deceſſores p̄dictos in eiſdē lr̄is ꝓ ⁊ i
fauorem dicti ordinis fratrū minoꝝ quomōlibet ordinata: ſtatuta: de-
creta: conceſſa: ⁊ indulta: fieri ⁊ ſeruari debere auc̄tate motu ⁊ ſcia p̄di-
ctis de nouo ordinamus ſtatuimꝰ atq3 decernimus ac eidem ordini mi-
noꝝ illiuſq3 domibus ⁊ ꝓfeſſoribus ꝯcedimus ⁊ indulgemus. Et q2
ſicut accepimus noſq3 ipſi experiētia didicimus in minoribus conſtituti
prefati ordinis curā gerentes circa lr̄as ⁊ priuilegia hmōi nōnulla du-
bia poſtmodū ſunt exorta: habita ſuper illis ꝯſideratiōe decenti motu
auc̄tate ⁊ ſcia ſimilibus lr̄as eiuſdē clementis predeceſſoris mea p̄te
iniqua cōcedit dicti ordinis ꝓfeſſoribus vt liceat eis in locis in quibus
degunt habere oratoria ⁊ in eis cū altari portatili etiā tp̄e interdicti ia-
nuis clauſis excōicatis ⁊ interdictis excluſis miſſarū ſolemnia ⁊ alia di-
uina officia celebrare: ⁊ q̄ eoꝝ inſiſtentes obſequijs cēſuris generaliter
promulgatis non ligētur: cum ꝯtingat eos ꝑſepe requiri vt ⁊ extra ora-
toria ſuper hmōi altari portatili celebrēt diuina officia ⁊ ad illam inter-
dicti tp̄e tertij ordinis ſancti franciſci de pn̄ia nūcupati frēs ⁊ ſorores ac
ſuos ⁊ illoꝝ ꝓcuratores admittant extēdentes: ꝯcedimus eiſdem fratri-
bus vt non ſolum in oratorijs ⁊ locis in quibus degunt ſed etiā in quo-
vis alio loco ꝯgruenti ⁊ honeſto poſſint ſuper altari portatili hmōi miſ-
ſas ⁊ alia diuina officia libere ⁊ licite celebrare exceptis eccl̄ijs ab ordi-
narij iuriſdictione non exemptis quotiens id eiſdem fratribus per ordi-
narios ex cauſa contigerit inhiberi: ⁊ vt liceat eis tp̄e interdicti frēs ⁊ ſo-
rores dicti tertij ordinis beati franciſci de pn̄ia nūcupati nec non ipſorū
fratꝝ minoꝝ ac fratrū ⁊ ſoroꝝ dicti tertij ordinis ⁊ moniales ſancte cla-
re ꝓcuratores ⁊ negocia gerentes vtriuſq3 ſexus admittere ad diuina.
¶Preterea quia idē clemēs p̄deceſſor in dictis ſuis lr̄is generali ⁊ ꝓuin-
cialibꝰ miniſtris ⁊ eoꝝ vicarijs ac cuſtodibus abſoluēdi frēs eiuſdē or-
dinis nec nō fr̄ibꝰ dicti ordinis quos ipſi miniſtri vicarij ⁊ cuſtodes ha-
buerint ꝓ tp̄e in confeſſores abſoluendi ipſos miniſtros vicarios ⁊ cu-
ſtodes ab exceſſibꝰ ⁊ cenſuris (niſi talia perpetraſſent ꝓpter q̄ eſſent me-
rito ad ſedē ap̄licam deſtinādi) ac cum eis deſuꝑ diſpēſandi facultatē
ꝯcedit: ⁊ ꝓpterea qui ſint deſtinādi per ſepe reuocet̄ indubiū: vt abſoluē-
tium ⁊ abſoluēdoꝝ diſpenſatiū ⁊ diſpenſandoꝝ ꝓ tp̄e paritati conſcie-
conſulamus: declaramus hereticos: relapſos: ſciſmaticos: ⁊ qui lr̄as a-
poſtolicas falſificaſſent: aut ad infideles ꝓhibita detuliſſent: dūtaxat eē
ad ſedē ap̄licam merito deſtinādos. In reliquis vero oībus etiā ſimo-
nie prauitate qualitercūq3 irretitis poſſe ꝑ illos quibus inibi conceditur
abſolutionis ⁊ diſpenſationis beneficiū ⁊ gr̄am iuxta caſuum exigenti-
am impertiri. Eam vero partem lr̄arum eiuſdem clementis predeceſſoris

in qua ſepulturam in eccleſijs fratrū dicti ordinis liberam eſſe voluit ſal
ua iuſticia eccleſiarum a quibus corpora mortuorum aſſumuntur: de-
clarantes libertatem huiuſmodi intelligi debere etiā quo ad hoc vt frēs
ipſi nullius ſuper hoc petita licentia parrochiam in quibus corpora p̄-
dicta forent cum cruce ꝓceſſionaliter ingredi: ac corpora ipſa leuare: ⁊
ad eoꝝ eccleſias ſepelienda deferre poſſint vbi hoc fieri conſuetū foret:
vel ſi presbyteri de leuatione requiſiti id facere recuſarent (nec cogant̄
inuiti etiam pretextu cuiuſuis conſuetudinis) ipſi vel defunctorum con
ſanguinei illa ad parrochiales eccleſias aut alia loca deferre: ⁊ cum illis
vel ſine inibi celebrare vel celebrari facere pro eiſdem defunctis aliqua
diuina officia ante vel poſt ſepulturam eorundem. Juſticiam autē eccle-
ſiarum a quibus corpora ipſa ſumūtur iuxta eiuſdem clementis prede-
ceſſoris voluntatem ſaluam eſſe debere decernimus eo caſu quo dumta
xat apud loca ipſoꝝ fratrum corpora ipſa ſepeliuntur: ſi vero nō apud
eos ſeu alios mendicantium ordinum profeſſores corpora ipſa contin
geret ſepeliri: ex ijs que ad fratres predictos apud quos tunc corpora
ipſa non ſepelirentur de bonis defunctorum quomodolibet obuenient
quouis particulari vel vniuerſali titulo directe vel per obliquū nullam
canonicam aut parrochialem portionem dare teneantur: nec ſimiliter
aliqua portio debeatur de ijs que ad certos ⁊ determinatos vſus eiſdē
fratribus vel eorum domibus in genere vel in ſpecie etiam de bonis eo
rum quorum cadauera apud eos contigerit ſepeliri: nec etiam in caſibꝰ
in quibus per eiuſdem clementis ⁊ aliorum predeceſſorum noſtrorum
ſpecialia priuilegia fratres ipſi ab huiuſmodi ſolutione quarte ſunt exē-
pti: nec aliquo caſu de candelis que ad manus fratribus dantur quarta
aliqua quomodolibet detrahatur. Jn reliquis vero caſibus q̄s imp̄miſ-
ſis: i qbꝰ q̄rta ipſa ſoluenda veniret: conuentiōes (ſi que ſint inter fratres
predictos ⁊ locorū ordinarios ac alioꝝ rectores inite) laudabiles ⁊ ho
neſte impoſterū obſeruēt̄. Et ſi forte per nos vel ſedē ap̄licā de pie lega
tis diſpoſitis ⁊ relictis in genere vel in ſpecie decima vel alia portio ſeu
quota alteri pie vel non pie cauſe ex qua vis cauſa hactenus conceſſa fo
ret: aut impoſterum concedi ⁊ ſolui aut dari mandari contingeret: fra-
tres predictos ⁊ illorum domos ac eis legata ⁊ relicta aut alias in eo-
rum fauorem diſpoſita in conceſſione ⁊ mandatis huiuſmodi decerni-
mus ⁊ volumus non includi: niſi de ipſis ⁊ preſenti decreto ac volun-
tate noſtra non per generales clauſulas que etiam ſpecialem mentio-
nem importare viderentur ſed vera ⁊ ſpecifica mentio fiat in eiſdem.
Jndultum vero eiuſdem clementis predeceſſoris de decimis non ſol-
uendis ad quecunqꝫ bona dictorum fratrum ⁊ quaſcunqꝫ decimas eti-
am quas vulgo papales appellat. ⁊ apoſtolica ſedes pro chriſtiane fi-
dei defenſione aut alijs imminentibus per ſepe neceſſitatibus indicit. ⁊
quecunqꝫ alia onera motu ⁊ ſcientia predictis extendimus: decernētes
ipſos fratres minores etiam ſi per quoſcunqꝫ exemptos ⁊ mendicātes
ſolui mandarentur cū quibuſuis derogatorijs ⁊ fortioribꝰ clauſulis ad
illaꝝ ſolutionē nō teneri, ⁊ ab illarū ſolutiōe ceſſando: cenſuras ⁊ penas

aliquas nō incurrere:niſi pñtibus (nō per generales aut alias clauſu-
las ſpecialē mencionē importantes) ſed alias ſit derogatum ſpecifice
earū de verbo ad verbū inſerto tenore. Et ne pretextu cōſtitutionis in-
nocētij pape q̄rti ꝑdeceſſoris nr̄i q̄ incipit Volētes: locoꝝ dioceſani ⁊
alij ordinarij ⁊ alij quicūq; in perſonas aut loca fratrū predictorū cōtra
eiuſdē clementis predeceſſoris in fine litterarū ꝑdictarū ordinationē:ſi
bi quācunq; iuriſdictionē aut ſupioritatē vēdicare preſumāt:diſtrictius
inhibemꝰ ne quiſpiam abſq; dicte ſedis ſpeciali cōmiſſione aut auctori
tate in perſonas:domos ⁊ loca dicti ordinis fratruꝫ minorum:vtpote
prorſus exempta aliquas excōicationis:ſuſpēſionis ⁊ interdicti ſenten
tias ſpecialiter ⁊ gen̄aliter quomodolibꝫ ꝓmulgare:aut in pſonas:do-
mos aut loca hmōi aliquā ꝑeminentiā:ſupioritatē ⁊ iuriſdictionē:quo
modolibet exercere p̄ſumāt:etiā ratione contractꝰ vel delicti ſeu rei de
qua ageret̄ vbicūq; ineatur cōtractꝰ cōmittatur delictū ⁊ res ipa conſi-
ſtat. Decernimꝰ quoq; ex nūc quaſlibet excōicationis:ſuſpēſionis ⁊ in-

ꝙ poſſint frēs ſacramētū eucharistie ⁊ extreme vnctionis ſibi ꝯfeſſis miniſtrare: negātibꝰ parrochialibꝰ.

terdicti ſentētias ⁊ queſcūq; ꝓceſſus quaſuis penas ⁊ ſententias gen̄a-
les vel ſpeciales cōtinētes quos ⁊ quas ꝓmulgari vel haberi ⁊ oīa que
cōtra frēs:domos ⁊ loca dicti ordinis quomodolibet fieri cōtigerit et
etiā eorū exemptione:vtpote notoria non aliter allegata:nulliꝰ roboris
vel momēti eſſe ꝓ infectis proſus haberi debere. ¶Preterea qꝛ parro
chialiū eccl'iarū rectores prefati erga illos q dictis fratribꝰ ordinis mi-
norū eorum peccata cōfitētur ꝑ ſepe ſe reddūt in exhibitiōe eucharistie
⁊ extreme vnctionis difficiles:cōcedimus ipis fratribꝰ ordinis minorū
vt eiſdē pſonis eis cōfeſſis qbꝰ rectores prefati ſine rationabili cauſa

ꝙ bona monaſterioꝝ a monialibꝰ deſtitutorū aplicent̄ vſibꝰ cōuētuū frūm minoꝝ.

denegauerint ſeu malicioſe diſtulerint eucharistie ſeu extreme vnctiōis
ſacramēta miniſtrare(ſup quo eorūdē cōfeſſoꝝ aſſertioni ſtari debeat)
illa petētibꝰ poſſint inpune exhibere. Et cū aliquādo cōtingat mona
ſteria monialiū ſancte clare ⁊ minoriſſaꝝ ſeu ſancti damiani nūcupataꝝ
monialibꝰ deſtitui adeo vt de eoꝝ reformatione ſpes nulla ſupſit: cōue
niētiuſq; ſit ꝙ illoꝝ ſic deſtitutoꝝ bona ad ipos fratres deueniāt quoꝝ
erāt cure cōmiſſa q̄ꝫ ad alios:illa q̄ ſic deſtituta exiſtūt ⁊ deſtitui cōtige

ꝙ nullus cum habitu fratruꝫ poſſit extra eccleſias eorū ſine ipoꝝ licencia ſepeliri.

rit in futurū cū eoꝝ bonis oībꝰ:ꝑpetuis vſibꝰ fratrū domꝰ dicti ordinis
minoꝝ eiſdē deſtitutis monaſterijs ꝓpinquioris applicamꝰ:ita vt fra-
tres ipi poſſint de illis ⁊ eorūdē monaſterioꝝ ſtructuris ⁊ edificijs pro
eoꝝ volūtatē diſponere ꝓuiſo ꝙ illoꝝ eccl'ie ⁊ oratoria ad ꝓfanos vſus
nō reddigātur:ſꝫ in illis quādoq; diuina celebrētur officia. ¶Inſup cū
nōnulli ad ordinē ꝑdictū fratrū minorū ſpecialē gerētes deuotionis af
fectū ordinēt eoꝝ cadauera cū habitu fratrū minoꝝ aut ſoroꝝ dicti ordi

ꝙ rōne parrochial' eccl'ie apud domus frūm cōſtructe nll'aꝫ ſupioritatē ſibi ſ eoſ vēdicēt ordiarij.

nis de penitētia ſepeliri:ne ex illoꝝ corpoꝝ delatione ad alia loca ordi
ni ⁊ fratribꝰ ꝑdictis iniurie irrogētur d̄cernimꝰ apud tales frēs ipos eē
ſepeliēdos etiā ſi alibi ſuā elegiſſent ſepulturā:nec poſſe etiā in loco per
eos electo cū hitu quomodolibꝫ ſepeliri aut ad ſepeliēdū portari abſq;
fratrū domꝰ loci in quo tales deceſſerint expreſſa licētia ⁊ aſſenſu. Ce
terū ne ſi rōne parrochialiū eccl'iaꝝ apud q̄s domꝰ eorūdeꝫ fratrū con
ſtructe fuere aut cōſtruerētur in poſteꝝ locorū ordinarij in eoſdē frēs ali

quā ſupioritatē vēdicare tentarēt fratrū eoꝝ dē quies in aliquo ꝑturba
ret: cōcedim⁹ eiſdē fratrib⁹ vt in ſic cōceſſis ⁊ quas eis ꝯcedi cōtigerit
curatis eccl'ijs poſſint p capellanū p eos ꝓ eoꝝ nutu ponēdū ⁊ amouē
dū curā hmōi exercere: q quādiu capellanat⁹ hmōi fungeƭ officio ac ſi
dicti ordinis minoꝝ ꝓfeſſor exiſtat dictoꝝ fratrū minoꝝ libertate ⁊ exē
ptione fruaƭ: eccl'ie vero ꝑdicte ⁊ illoꝝ bona illa q̄ dom⁹ fratrū dicti or
dinis ꝓrogatiua letētur. Et vt dicti ordinis ꝓfeſſorib⁹ oīno vagan
di tollatur occaſio ⁊ ad aplicam ſedē recurrēdi ſubtrahaƭ ꝑ poſſe neceſ
ſitas: generali ⁊ ꝓuincialib⁹ miniſtris dicti ordinis ꝓ tpe exiſtētib⁹ ⁊ il
loꝝ vicarijs diſpenſandi cū dicti ordinis minoꝝ profeſſorib⁹ defectū
nataliū ex adulterio: ſacrilegio: inceſtu ⁊ quouis alio nefario ⁊ illicito coi
tu ꝓuenientē patiētib⁹: necnō cū ijs q ex q̄uis cauſa preterq̄ homicidij
volūtarij: bigamie ⁊ mutilationis mēbroꝝ irregulares forēt poſtq̄ or
dinē ipz ꝓfeſſi fuerint: vt dfectu ⁊ irrigularitate hmōi nō obſtātib⁹: irre
gulares ipi ad quoſcūq; ēt ſacros ordines ꝓmoueri ⁊ in illis etiā in al
taris miniſterio miniſtrare: ⁊ tā ipi irregulares q̄ defectū nataliū patiē
tes ꝑdicti ad quaſcūq; adminiſtrationes ⁊ officia dicti ordinis eligi: reci
pi: ⁊ aſſumi illaq; gerere ⁊ exercere libere ⁊ licite valeāt: motu ſciētia ⁊
auctē ꝑdictis cōcedim⁹ p p̄ntes.

q miniſtri ⁊ vicarij poſſint diſpēſare cum irrigularib⁹ et dfectū nataliū patientibus.

Rurſus intelleximus q ⁊ ſi bone me
morie ioānes papa .xxij. ꝑdeceſſor nr̄ illoꝝ opinionē q aſſerebāt q con
feſſi fratrib⁹ ꝑdicti ordinis ⁊ alioꝝ ordinū mendicantiū ad audiendas
cōfeſſiones iuxta iuris diſpoſitionē deputatoꝝ ꝓ tpe: tenebātur eadē
peccata rectori eoꝝ parrochialis eccl'ie iteꝝ ꝯfiteri reprobauerit: ⁊ dein
de p̄fat⁹ eugeni⁹ ꝑdeceſſor reprobationē hmōi approbauerit: ꝯ talia aſ
ſerētes tanq̄ de hereſi ſuſpectos per locoꝝ ordinarios inquiri ⁊ ꝓcedi
mādauerit: ac ſucceſſiue pie memorie Nicola⁹ papa .v. ſimilr ꝑdeceſſor
nr̄ geſta in premiſſis ab eiſdē ioāne ⁊ eugenio ꝑdeceſſorib⁹ robur ꝑpe
tue firmitatis obtinere dbere decreuerit: nihilomin⁹ adhuc nōnulli eoꝝ
inherētes ꝓteruie: opinionē predictā ⁊ deſup factos: dānatos male ſo
nantes ac reprobos articulos veros eſſe affirmare nō verētur: vt taliū
preſūptuoſa temeritas tāto min⁹ inualeſcat quāto pluriū erit ſupiorū
correctioni ſubiecta cōceſſam cōtra tales p eiuſdē eugenij predeceſſoris
lr̄as locoꝝ ordinarijs facultatē ad inq̄ſitores heretice prauitatis exten
dimus ac volum⁹ q inq̄ſitores ipi qcūq; fuerint eadē q̄ ordinarij cōtra
tales auctoritate fungant.

q ꝯfeſſi fratribus nō teneāƭ iterū ſuis curatis eadē peccata cōfiteri.

Poſtremo cū predicatoꝝ ſicut ⁊ ꝑdicti mi
norū ordinum profeſſores pro fidei catholice dilatatione continue in
defeſſe laborēt fructuſq; afferāt in dei eccl'ia ſalutares ⁊ ꝓpterea fuerint
varijs p ſedē ꝑdictā priuilegijs decorati: vt quos par labor pariaq; me
rita cōiungūt: paria cōiungāt ꝓuilegia ⁊ fauores. cōcedim⁹ eiſdē ordi
nis minoꝝ ꝓfeſſorib⁹: vt cōceſſis fratrib⁹ ꝑdicatorib⁹ ⁊ eiſdē ꝑdicatoꝝ
ordinis fratrib⁹ vt ꝑmiſſis ⁊ alijs cōceſſis ꝑdictis fratrib⁹ minoribus
priuilegijs: indulgētijs: gratijs: fauorib⁹ ⁊ indultis tā ſpūalib⁹ q̄ tēpo
ralib⁹ a ꝑdictis ⁊ alijs romanis pōtificib⁹ ꝑdeceſſorib⁹ nr̄is ⁊ alijs au
ctoritatē hntib⁹: queoīa ac ſi nōiatim exꝑmerētur hēri volum⁹ hic ꝓ ex
preſſis ⁊ nr̄e approbatiōis munimine ſolidamus ac decernim⁹ robur

q fratres ꝑdicatores gaudeāt eiſdē priuilegijs qbus miores ⁊ ecōuerſo.

Pene q̄i ponunt p̄latis ⁊ aliis turbātibꝰ ſeu moleſtātibus frēs

ꝑpetue firmitatis obtinere: potiri ⁊ gaudere poſſint ⁊ debeāt perpetuis futuris tp̄ibus in omnibꝰ ⁊ per oia prorſus ⁊ ſine vlla differentia perinde ac ſi que vni ex ordinibus predictis ſunt conceſſa: vtriq; ſimul nominatim conceſſa fuiſſent aut cōderētur impoſterū: ⁊ q̄ d̄ magiſtro generali ⁊ ꝓuincialibꝰ prioribus dicti ordinis predicatorū ac monaſteriis monialiū ſub eorūdē fratrum predicatoꝝ cura ⁊ ſecūdū ipius ordinis predicatorū inſtituta viuentiū ſunt ſtatuta: in generali ⁊ ꝓuincialibꝰ miniſtris ⁊ vicariis dicti ordinis fratrū minorū ⁊ monaſteriis monialiū dicti ordinis ſancte clare ⁊ minoriſſarū ⁊ ſancti damiani nūcupatarum ⁊ econtra cenſeanť eſſe ſtatuta: diſtrictius inhibētes eiſdē locorū ordinariis ſub interdicti ingreſſus eccl'ie ⁊ ſuſpenſionis a regimine ⁊ adminiſtratione ſuarū eccl'iarū ac rectoribus ⁊ aliis q̄buſcūq; ſub excōicatiōis late ſentētie ⁊ priuationis eorūdē parrochialiū eccl'iarū ac oium aliorū beneficiorū eccl'iaſticorū q̄ obtinēt: necnō inhabilitationis ad illa ⁊ alia impoſterū obtinēda penis eo ipſo per eos q̄ cōtra fecerint incurrendis: ne ordines p̄dictos fratrū predicatorū ⁊ minorū ⁊ illoꝝ domos ⁊ profeſſores preter aut cōtra predictorū clementis aut eugenii predictoꝝ ⁊ alioꝝ quorūcunq; predeceſſorū nſoꝝ ⁊ p̄ſētiū lr̄aꝝ nr̄arū tenorē inquietare ſeu moleſtare ⁊ eos aut teſtamentorū vltimarūq; volūtatū executores ⁊ heredes predictos ſeu quoſcūq; alios directe vel indirecte ad ſolutionē alicuiꝰ q̄rte parrochialis ſeu canonice vel alterius portionis ſeu oneris: ⁊ ad faciendū celebrari aliq̄d officiū in eoꝝ eccl'iis vel alibi dum apud ipſos frēs decedentiū cadauera tumulātur añ vel poſt eoꝝ ſepulturā cogere: nec cōfeſſis dictis fratribꝰ p̄dicatoribꝰ ⁊ minoribꝰ ꝓ tp̄e: eucharíſtie ſeu extreme vnctionis ſacramēta ſine rationabili cauſa denegare vel illorū exhibitionē malicioſe differre: aut eoꝝ parrochianis ne dictis fratribus confiteātur ꝓhibere vel perſuadere: nec etiam ad p̄miſſa ſeu aliquod premiſſorum auxiliū conſilium vel fauorē dare directe vel indirecte quoquomō preſumant. Et nihilominus cuilibet in dignitate eccleſiaſtica conſtituto ⁊ metropolitane vel alterius cathedralis eccleſie canonico per vniuerſum orbem qui deſup per dictorum ordinū priores aut guardianos ⁊ frēs ac illoꝝ ſeu ad cōmodū eoꝝ romane eccleſie ſyndicos deſup requiſitꝰ fuerit per ap̄lica ſcripta inſolidū mādamus: quatenꝰ per ſe vel aliū ſeu alios p̄miſſa vbi ⁊ qñ opꝰ fuerit ſolēniter publicātes ⁊ eiſdē fratrum predicatorum ⁊ minoꝝ ordinibus ⁊ illoꝝ domibus ac ꝓfeſſoribꝰ in premiſſis efficacis defenſiōis p̄ſidio aſſiſtentes: faciāt eos pacifica poſſeſſiōe vel quaſi ꝑuilegioꝝ ⁊ ↄceſſionū hmōi gaudere: nō ꝑmittentes eos ſeu teſtamētorū executores ⁊ heredes p̄dictos contra illoꝝ tenorem per ordinarios ⁊ rectores predictos aut quoſcūq; alios indebite moleſtari: aut eis grauamina iniurias atq; dāna inferri ſeu quomodolibet irrogari etiā ſūmarie ⁊ de plano ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicii ſola facti veritate inſpecta ↄtra quoſcūq; cuiuſcūq; q̄litatis vel ↄditiōis exiſtāt ⁊ quacūq; eccl'iaſtica etiā p̄rochiali archiep̄ali ⁊ ep̄ali vł mūdana forēt dignitate ⁊ exēptiōe muniti. In q̄buſcunq; cauſis ꝓ eos mouēdis q̄cūq; rōne vł cā q̄ excogitari poſſit: miniſtrēt eis iuſticie cō

ↄcedit ↄſeruatores fribꝰ ad ꝓcedendū in cāis ſuis

plemētū exequendo qđ ꝑ eos fuerit ordinatū: ⁊ illos quos cenſuras ⁊
penas p̄dictas incurriſſe ꝯſtiterit irritos eē declarent ⁊ faciāt: ⁊ mādent
interdictos ſuſpēſos ⁊ excōicatos publice nūciari ⁊ ab oībus arctiꝰ eui-
tari: ⁊ legitimis ſuꝑ his habēdis ſeruatis ꝓceſſibꝰ illos quotiēs opus
fuerit iteratis vicibꝰ aggrauare ꝓcurēt. Cōtradictores auctāte nr̄a ap
pellatiōe poſtpoſita ꝯpeſcēdo inuocato ad hoc ſi opꝰ fuerit auxilio bra
chij ſecularis. Nō obſtātibus ꝯſtitutiōibus recolēde memorie bonifacij
pape. viij. qbus cauet̄ neqꝫ extra ſuā ciuitatē ⁊ dioceſim niſi in certis ca
ſibꝰ exceptis ⁊ in illis vltra vnā dietā a fine ſue dioceſis ad iudiciū euo
cet̄: ſeu ne iudices a ſede ap̄lica deputati extra ciuitatē ⁊ dioceſim in q-
bus deputati fuerint ꝯtra quoſcūqꝫ ꝓcedere aut alij vel alijs vices ſuas
ꝯmittere p̄ſumāt: ⁊ de duabꝰ dictis in ꝯcilio generali: necnō q̄ incipiūt
ſuꝑ cathedrā bonifacij: ⁊ dudū vienēſis ꝯcilij: ac recolende memorie ca
lixti pape. iij. etiā p̄deceſſoris nr̄i lr̄is alijſqꝫ ap̄licis atqꝫ etiā ꝓuinciali
bus ⁊ ſynodalibꝰ ꝯcilijs editis ſpālibꝰ vel generalibꝰ: necnō ⁊ octonis
⁊ octoboni olim in regno anglie ap̄lice ſedis legatoꝝ ꝯſtitutiōibꝰ: eccle
ſiarū q̄ꝫ ac locoꝝ quorūlibet ſtatutis ⁊ ꝯſuetudinibus: ⁊ inter quoſcūqꝫ
dictoꝝ ordinū fratrū p̄dicatoꝝ ⁊ minoꝝ ꝓfeſſores ac locoꝝ ordinarios
ſeu rectores p̄dictos initis ⁊ ꝯcluſis ac hactenꝰ obſeruatis pactis ⁊ cō
uētiōibꝰ etiā iuramēto ꝯfirmatiōe ap̄lica vel q̄uis firmitate alia robo-
ratis: necnō oībꝰ ⁊ ſingul' q̄ clemēs ⁊ eugeniꝰ p̄fati in p̄dictis eoꝝ lr̄is
voluerūt nō obſtare ꝯtrarijs qbuſcūqꝫ: quibus oībus (illa ac ſi de v̄bo
ad verbū insererent̄ ⁊ derogatoriarū derogatorias clauſulas in ſe ꝯtine
rēt) p̄ntibꝰ ꝓ expr̄ſſis hn̄tes (illis alias in ſuo robore pmanſuris) quoad
p̄miſſa ſpāliter ⁊ expr̄ſſe derogamꝰ. Aut ſi patriarchis archiep̄is ep̄is ⁊
rectoribꝰ p̄fatis ſeu qbuſuis alijs cōiter vel diuiſim a ſede p̄fata indultū
exiſtat q̄ interdici ſuſpēdi vel excōicari aut vltra vel extra certa loca ad
iudiciū euocari nō poſſint ꝑ lr̄as ap̄licas nō faciētes plenā ⁊ expr̄ſſā ac d̄
verbo ad verbū de indulto hmōi mentionē: ⁊ q̄libet alia dicte ſedis in-
dulgētia generali vel ſpāli cuiuſcūqꝫ tenoris exiſtāt ꝑ quā p̄ntibus non
expr̄ſſā vel totaliter nō inſ̄tas effectꝰ earū ⁊ ꝯceſſa i eis iuriſdictiōis exe
cutio impediri poſſit quomodolibet vel differri ⁊ de qua cuiuſqꝫ toto
tenore habenda ſit in noſtris litteris mentio ſpālis. Nos enim ex nunc
illa ⁊ quecūqꝫ alia que in futurū ꝑ nos vel ſedē ap̄licā quomodolibet
ꝯcedi: ſtatui: decerni: vel ordinari ꝯtigerint ꝯtra clemētis eugenij alioꝝ
q̄ꝫ p̄deceſſorū p̄dictorū ⁊ p̄ntium lr̄arum hmōi tenorē: necnō ſi ſecꝰ ſuꝑ
his a quoq̄ꝫ quauis auctāte ſcienter vel ignoranter attentari contigerit:
irrita ⁊ inania nulliuſqꝫ roboris vel momēti eſſe decernimus. Et quia
difficile foret p̄ntes lr̄as ad ſingulas ꝓuincias originaliter deſtinare:
volumꝰ ⁊ dicta auctāte decernimꝰ q̄ trāſūptis earū manu notarij publi
ci ⁊ curie cārū camere ap̄lice aut alicuiꝰ ep̄al' vel archiep̄alis ſigillo mu
nitis ea prorſus in iudicio ⁊ extra vbicunqꝫ exhibita vel oſtenſa fuerint
fides adhibeatur acſi originales lr̄e forent exhibite vel oſtenſe. Nulli er
go oīno hoīum liceat hāc paginā nr̄oꝝ approbatiōis: ꝯſtitutiōis: ordi
nationis; ſtatuti; decreti; conceſſionis; indulti; volūtatis; applicatiōis;

inhibitionis:extẽſiõis:ſolidatiõis:mãdati:⁊ derogationis:infringere: vel ei auſu temerario contraire. Si qs aũt hoc attentare pſumpſerit: indignationem oĩpotentis dei ac beatoꝝ petri ⁊ pauli apl'oꝝ eius ſe nouerit incurſurum. Datũ rome apud ſanctũ petrũ. Anno incarnationis dñice milleſimo quadringẽteſimo ſeptuageſimo quarto pridie kl's ſeptembris pontificatus noſtri anno, quarto

Sixt⁹ papa qr tus approbat lr̃as ſuoꝝ predeceſſorum d̃ ꝓcuratore iſtituẽdo ꝑ ꝑlatos ordinis: ⁊ ꝯcedit: frẽs ſuccedere poſſe acſi cẽnt in ſeculo. Qd̃ poſtea declarauit nõ habere locũ i obſuãtib⁹. vt patet. fo. xxij.

Sixtus ep̃us ſeruus ſeruorum dei ad ꝑpetuã rei memoriã. Dũ fruct⁹ vberes quos ſacri ordinis fratrum minorum ꝓfeſſores circa ꝓpagationem religionis ⁊ fidei in agro militantis eccleſie per incremẽta temporum magnis laboribus crebris vigilijs ⁊ indefeſſo animo produxerunt hactenus ꝓducunt ac in futurũ producturos ſpe firma confidimus diligenter attendim⁹: dignũ cenſemus ⁊ congruũ: vt in ijs que illoꝝ ꝓſperitates ⁊ cõmoda cõcernere poſſent eos benignis fauoribus ꝓſequamur. Dudũ ſiquidem felicis recordationis. Martinus papa qrtus p̃deceſſor noſter cupiẽs honeſta adhibere remedia qb⁹ dicti ordinis pura obſeruãtia in ſuo vigore ſeruaret: ⁊ vt frẽs eiuſdẽ ordinis excluſis qbuſlibet ſollicitudinib⁹ liberi⁹ ⁊ qeti⁹ diuinis vacarẽt obſequijs: ac offerẽtiũ ⁊ donãtiũ aut in vltima volũtate relinquẽtiũ dicto ordini ſeu illi⁹ frib⁹ aliqd̃ ꝓpter deũ pia intẽtio nõ fraudaret: romana quoq; eccl'ia ad quã oĩum reꝝ mobiliũ ⁊ imobiliũ qb⁹ frẽs ipſi vti pñt ius ꝓprietatis ⁊ dñiũ nullo medio ptinet: ⁊ ad quã frẽs ipi quotiẽs neceſſitas igruebat vel vtilitas pſuadebat recurrere ſoliti erãt a cura ⁊ ſollicitudine ꝓuidendi eorũdem fratrũ neceſſitatib⁹ releuaret: necnõ heredũ ⁊ executoꝝ piarũ volũtatũ defũctoꝝ etiã negligẽtijs obuiaret: ipiq; frẽs ſcd̃m modos ꝑmiſſos ⁊ licitos relictis ſibi elemoſinis gaudere valerẽt: ꝑ qſdã lr̃as ſuas aplica auctate ⁊ de ptãtis plenitudine voluit: ſtatuit ⁊ decreuit: q ſpãles pſone ꝑ generalẽ ac ꝓuinciales miniſtros ac cuſtodes dicti ordinis noiande in p̃miſſis adminiſtrationẽ legitimã gñalẽ ⁊ liberam dicta auctate gererẽt ⁊ veri legitimiq; adminiſtratores ſeconomi ſyndici ⁊ actores cẽnt: ac res ipas ⁊ coꝝ p̃ciũ p̃dictaſq; elemoſynas noie ipi⁹ romãe eccl'ie recipent ⁊ in ipoꝝ frũm vtilitates ꝓut eis liceret ex regula vl' eius d̃clarationẽ ſicut ⁊ qñ ab eiſdẽ gñali ⁊ aliq ex ꝓuincialib⁹ miniſtris cuſtodib⁹ i ꝓuincia vl' cuſtodia ſibi decreta vl' ab eiſdẽ frib⁹ de ipoꝝ gñalis vl' ꝓuincial' miniſtri ac cuſtodis aſſenſu forẽt reqſiti: ꝯuertere poſſẽt ⁊ deberẽt cũ plena gñali ⁊ libera ptãte petẽdi: exigẽdi: recipiẽdi: alienandi: trãſigẽdi: paciſcẽdi: ꝯueniẽdi: ꝯpromittẽdi: renũciãdi: refutãdi: qetationẽ faciẽdi: ꝯparẽdi: agẽdi: defẽdẽdi: ac in aĩaz coꝝ de calũnia vitãda ⁊ de v̾itate dicẽda iurãdi: ⁊ cuiuſlibet alteri⁹ generis iuramẽtũ p̃ſtãdi cũ illis ⁊ contra illos qui hmõi res mobiles ⁊ imobiles aut p̃ciũ earũ vel relictas elemoſynas frib⁹ i teſtamẽtis occuparẽt vl' violẽt auferẽt ſine ꝯ volũtatẽ frũz q̃mõlibet detinerẽt: ⁊ gñal'r i oĩb⁹ cãis ꝓ reb⁹ ⁊ locis hmõi ad ipam romanã eccl'iam ſpectãtibus ipſorum fratrũ vſui cõceſſis: necnon pro immunitatibus: libertatibus: iuribus: ꝑuilegijs ⁊ indulgentijs

eoꝝ:ſine cuiuſlibet dationis aut cautionis onere prefata auctoritate in
iudicio ⁊ extra plenam generalē ⁊ liberam poteſtatē haberēt. Conceſſit
quoq; eiſdē generali ⁊ ꝓuincialibus miniſtris necnon cuſtodib⁹ plenā
generalē ⁊ liberam poteſtatē ꝑſonas huiuſmodi q̄ nō eſſent de dicto or
dine pro ſingulorū locoꝝ indigentia nominandi: ⁊ perſonas eaſdem ac
earum quālibet reuocādi: ⁊ eoꝝ loco alios ſubrogandi vel nominandi
per ſupradictum modū nominationis quotiens opportunū foret qui
eādem in predictis vel ſimilē haberēt poteſtatem. Et deinde pie memo
rie Martinus papa. v. etiam predeceſſor noſter ꝑ alias litteras ſuas cō
ceſſit prefato generali (donec aliud per ſedē apoſtolicā foret ordinatū)
facultatē concedendi procuratorib⁹ domoꝝ ⁊ locorum dicti ordinis ꝓ
tempore exiſtentib⁹ vt poſſeſſiones ⁊ bona quecūq; mobilia ⁊ immobi
lia ac annuos prouentus hactenus prefato ordini ⁊ eius cōuentib⁹ reli
cta ⁊ in poſterū relinquenda aut alijs nominibus acquiſita vice ⁊ nōie
romane eccl'ie recipere: tenere: ⁊ poſſidere: ac ipſoꝝ fructus reddit⁹ ⁊ ꝓ
uentus: petere exigere ⁊ percipere ipſoſq; in cōmodum ⁊ vtilitatē ipſo-
rum fratrum conuentuū ⁊ locoꝝ eorūdez ⁊ alias in vſus eius quib⁹ reli
cta ⁊ deputata forent dūtaxat: ⁊ de ipſoꝝ fratrū conſilio requiſitione ⁊
aſſenſu conuertere ⁊ exponere poſſent ⁊ deberēt prout in ſingulis dicto
rum predeceſſoꝝ litteris huiuſmodi plenius continetur. Cum aūt ſicut
exhibita nobis nuper pro parte dilecti filij zaneti de vtino dicti ordinis
generalis miniſtri ⁊ theologie profeſſoris petitio cōtinebat: noſq; etiaz
dū in minoribus conſtituti ipi⁹ ordinis generalis miniſtri fungeremur
officio experientia cōprobauim⁹: dicti ordinis fratres dn̄o benedicen-
te pullulauerint ꝙ ꝓpter eorum multiplicationē frigeſcente nōnunq̄
erga eos in nōnullis mundi partibus fideliū charitate ex incerta men
dicitate ⁊ minutis elemoſynis ſe ſuſtentare: ⁊ illis qui ſacre theologie
ſtudijs vt eoꝝ ingenia rore ſapiētie illuſtrata multos ad fertiles actus
dirigere poſſent operam prebēt neceſſaria miniſtrare: ſtructuras ⁊ edi-
ficia domoꝝ dicti ordinis cōſeruare nō poſſint illaq; plurimū ad ruinā
tendere dignoſcātur: ⁊ a nōnullis reuocetur indubiū, an perſone ꝑ eoſ-
dem generalē ⁊ prouinciales miniſtros ac cuſtodes iuxta litteras pre-
fati martini quarti predeceſſoris noſtri ꝓ tempore nominate heredita-
tes in quib⁹ domus ſeu fratres dicti ordinis aut domoꝝ eorūdem eccle
ſie vel capelle aut picture ſeu fabrice inſtituūtur vel ſubſtituūtur: ⁊ que
ad eos (ſi capaces forēt) alias deuoluerētur petere conſequi ⁊ habere
poſſint nōie prefate romane eccleſie: ⁊ bona hereditatū earūdez vende
re ⁊ in vſus licitos eorūdem fratrū conuertere valeāt iuxta predictaruz
litterarū continentiā: fuerit q; ꝓpterea pro parte dicti zaneti de vtino
nobis humiliter ſupplicatum vt voluntatē: ſtatutū: decretū: ꝯceſſiones
ac quaſcūq; alias litteras a ſede ap̄lica circa premiſſa dicto ordini con-
ceſſas ac in illis contēta dicta predeceſſoꝝ pro illorum ſubſiſtentia fir-
miori noſtre approbatiōis munimine roborare; ac alias predictoꝝ fra
trum neceſſitatib⁹ opportune prouidere de benignitate ap̄lica digna-
remur, Nos igitur p̄fati ordinis ꝗ omniū cōditori gratiſſimus ē ⁊ pie

deuotioni fideliū acceptꝰ: vt illius perſonaꝝ quaꝝ predicatioībꝰ verbi
⁊ euāgelice veritatis ſacrorūq; eloquioꝝ explanatione conſilijs ⁊ chari
tatiuis admonitionibꝰ fideles ipi circa aiaꝝ ſuaꝝ ſalutē magna cōmo
da conſequūtur: ſtatū proſperum ⁊ felicē intenſis deſiderijs affectātes
necnō pias decedentiū quoꝝ amplius nō redit arbitriū voluntates exe
cutioni mandari: ⁊ ex eis q̄ diuine ꝓpiciationis intuitu pia largitione
fidelium concedūtur ſtructuras ⁊ edificia domoꝝ dicti ordinis ac ſtu-
dium ſacre theologie in ordine predicto manu teneri: ⁊ eiuſdeꝫ ordinis
profeſſoribꝰ huiuſmodi ſtudio vacare volentibus vt id cōmode facere
poſſint ſubueniri: chriſtiane rei publice per maxime vtile ac neceſſariuꝫ
fore ac inter ſūme meritoria ⁊ deo grata opera nō immerito cōnumera
ri poſſe ⁊ debere putari: huiuſmodi ſupplicationibꝰ inclinati predictas
⁊ quorūcūq; alioꝝ romanoꝝ pontificum etiaꝫ predeceſſoꝝ noſtrorū ⁊
preſertim recolēde memorie eugenij pape quarti circa premiſſa dicto
ordini ſimiliter cōceſſas litteras aplicas ⁊ in eis contēta dicta auctori-
tate aplica ⁊ ex certa ſciētia ac de plenitudine poteſtatis ſupradicte pre
ſentiū tenore approbamus: ac robur perpetue firmitatis obtinere ⁊ ob
ſeruari debere decernimꝰ. Et nihilominꝰ volumus ac eiſdē auctoritate
ſcientia ⁊ poteſtatis plenitudine ſtatuimus ⁊ ordinamus: q̄ decetero
perpetuis futuris tēporibꝰ inſtitutiones ⁊ ſubſtitutiones: relicta: lega-
ta: donationes inter viuos ⁊ cauſa mortis: alieq; pie ⁊ nō pie diſpoſitio
nes q̄cunq; quocunq; noīe nuncupentur tā ſimplices ⁊ pure q̄ꝫ cōditio
nales ⁊ modales: fratres ⁊ domos dicti ordinis ipaꝛūq; domoꝝ eccle
ſias: capellas: picturas ⁊ fabricā ſeu illorum cōmodū ⁊ fauorē quomo
dolibꝫ cōcernētes hactenus facte ⁊ in poſterū ꝑpetuis futuris tēpori-
bus faciēde: etiā ſi in tēpore inſtitutionū: ſubſtitutionū relictoꝝ fidei cō
miſſoꝝ: legatorum: donationū: aliarūq; diſpoſitionū hmōi fratres ipſi
in quorū fauorē emanarēt nōdum ordinē predictū ingreſſi forēt: eideꝫ
romane eccl'ie ⁊ de illa ordini ⁊ fratribus ac locis eorūdeꝫ facte eſſe intel
ligātur: ⁊ eūdem plenariū ſortiātur effectū quē ſortirētur ſi nominatiꝫ ⁊
expreſſe prefate romane eccl'ie ⁊ de illa ac in eius fauorē facte forēt: nec
poſſint pretextu incapacitatis eorūdem fratrū quouis modo de inuali-
ditate notari. Hereditates vero que eiſdē fratribus ſi in ſeculo forēt ab
inteſtato defferrētur prefate romane eccl'ie que ipoꝝ fratrum locū quo
ad hoc tenet deferātur: ipa quoq; romana eccl'ia quo ad hereditates ⁊
bona q̄ ordinem ipm ingrediētes ſub conditione mortis eoꝝ ſine filijs
reſtituere grauati ſunt: filioꝝ locū teneat: ſicut tenēt monaſteria ꝓpriuꝫ
hñtia in cōi: ſi tales grauati illū igreſſi forēt. Quodq; eadē romana eccl'ia
⁊ ꝑ ea illiꝰ ſyndici iuxta lraꝝ p̄dictaꝝ martini q̄rti p̄deceſſoris nr̄i p̄fa
ti tenorē ꝓ tpe nōiati in ſubſtitutionibꝰ: relictis: legatis: donationibus:
alijſq; pijs ⁊ nō pijs diſpoſitiōibꝰ p̄dictis: necnō ex illis q̄ ab inteſtato
ꝓfeſſoribꝰ dicti ordinis (ſi capaces forēt) deferrent: hereditatibꝰ ⁊ bo
nis q̄ ingrediētes ordinē ipm ſub ꝯditione mortis eoꝝ ſine filijs reſti
tuere grauati ſunt id totū petere ꝯſeq ⁊ hēre poſſint: ac ſi inſtitutiōes:
ſubſtitutiōes: relicta: legata: donationes alieq; diſpoſitiōes hmōi: in

ipſius romane eccl'e vtilitatē noīatis emanaſſent vl' emanarēt: ipſe[que] ab inteſtato hereditates ipſi romane eccl'e ſiue ipi⁹ fiſco delate forent: ⁊ q[uo]d retinerēt filij taliū d̄ reſtituēdo ſub ꝯditiōe mortis ſine filijs grauatoꝝ ſi extarēt. Habeāt q̄[que] ſyndici p̄fati circa p̄miſſa parē: quā idē martin⁹ q̄rt⁹ p̄deceſſor eos hēre voluit circa in eiſdē lr̄is ſuis ꝯtentā facultatez. Volum⁹ tū ꝙ bona q̄ eos nōie eiuſdē romane eccl'e p̄miſſaꝝ ⁊ p̄ſtitiuz litterarū tenorꝫ vigore cōſeq ꝯtigerit iuxta earūdez tenorē alienare ⁊ in vſus licitos eorūdē fratrū (p̄ſertim in fabricā ⁊ reſtaurationē ſtructurarū ⁊ edificioꝝ domoꝝ fratrū eorūdē necnon manutētionem ſtudij ſacre theologie ⁊ ſtudētiū in illa ſuſtētationē) cōuertere debeāt ⁊ teneant̄ de cōſilio ⁊ aſſenſu fratrū ⁊ capituli cōuēt⁹ vl' loci cui talia relicta ⁊ legata ſunt au[c]te dicti geñalis vel miniſtri ꝓuincialis etiā accedēte. Non obſtātib⁹ cōſtitutionīb⁹ ⁊ ordinationīb⁹ ap̄licis ac dicti ordinis regl'aribus inſtitutis ⁊ illoꝝ declarationib⁹: necnō iuramēto cōfirmatiōe apoſtolica vl' q̄uis alia firmitate roboratis ſtatutis: cōſuetudinib⁹: ceteriſ[que] cōtrarijs q[ui]buſcū[que]. Nulli ergo oīno hōminū liceat hāc paginā nr̄e apꝓbationis: decreti: volūtatis: ſtatuti ⁊ ordinationis infringere: vel ei auſu temerario cōtraire. Siquis aūt h̄ attētare p̄ſumpſerit: indignationē oīpotētis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli ap̄loꝝ ei⁹ ſe nouerit incurſuꝝ. Datū rome apud ſanctū petrū Anno incarnatiōis dn̄ice Millesimo q̄drin gēteſimo ſeptuageſimo p̄mo pridie kl's martij Pōtificat⁹ nr̄i anno. i.

Lemens epūs ſeruus ſeruorū dei dilectis filijs magr̄o ⁊ fratrib⁹ ordinis p̄dicatoruz necnō miniſtro geñali ordinis fratrum minoꝝ Salutē ⁊ ap̄licā bn̄dictionē. Obtētu diuini nōis cui⁹ cultui ſub ſacre veſtre religionis obſeruantia ſtudetis mente deuotiſſima deſeruire: votis veſtris libenter annuimus ⁊ petitiones veſtras in his que digne depoſuiſtis fauorabiliter exaudimus. Ex parte ſiquidez veſtra fuit propoſitū corā nobis ꝙ nōnulli prelati clerici ⁊ laici in diuerſis mūdi partibus cōſtituti aſſerētes vos mūdo fore mortuos nec valētes propriuz poſſidere: vos occaſione huiuſmodi a quibuſlibet ſucceſſionib⁹ excludere moliūtur. Quare pro parte veſtra fuit nobis humiliter ſupplicatū: vt ne cōtingat vos propter huiuſmodi preſumptionē taliū aliquod incurrere nocumentū: congruū remediū adhibere paterna diligentia curaremus. Nos ita[que] veſtris petitionibus benign[i]us attēdentes auctoritate apoſtolica declaramus: ꝙ vos in temporalibus bonis in quib⁹ ſuccederetis in ſeculo exiſtētes licite poſſitis ſuccedere ⁊ bonoꝝ ipoꝝ poſſeſſionē app̄hēdere ac vēdere libere bona ipa eorū[que] p̄ciū in vtilitatē veſtrā ꝯuertere: ꝓut vobis meli⁹ videbit̄ expedire. Uniuerſas aūt in[de] dicti ſuſpēſiōis ⁊ excōicatiōis ſn̄ias q̄s ꝯ p̄ntis declaratiōis tenorē p quēcū[que] fieri ꝯtigerit: decernim⁹ irritas ⁊ inanes. Nulli ḡ oīno hōminū liceat hāc paginā nr̄e d̄clarātiōis ac cōſtitutiōis infringere vl' ei auſu temerario ꝯ̄ire. Siq̄s aūt h̄ attētare p̄ſūpſerit. ⁊c. Datū peruſij. ij. idus februarij Pontificatus noſtri Anno Primo.

Clemēs papa q̄rt⁹ concedit: fratres p̄dicatores ⁊ minores cōuentuales poſſe ſuccedere in bonis parentū ſuorū ⁊ alioꝝ: ⁊ licite d̄ eis diſponere ad eoruz libitum.

Sixtus papa
q̄rtꝰ concedit
ꝑlures gr̄as ⁊
exemptões or
dinibꝰ mendi
cantiuȝ vt pa-
tet in bulla p̄-
ſenti q̄ dicitur
aurea,

Sixtus epũs ſeruus ſeruoruȝ
dei ad perpetuã rei memoriã. Sacre predicatoꝝ ⁊ mi
noꝝ fratrũ ordines inſtar duoꝝ primorum fluminum ⁊
celeſtiũ voluptatum ⁊ amenitatum paradiſo egredien-
tium: ſacroſancte vniuerſalis eccleſie terram ne mundanaꝝ cupiditatũ
⁊ vitioꝝ calore areſcat preclare doctrine virtuoſoꝝq; operum multipli
ciũ meritoꝝ imbribꝰ irrigãtes magis atq; magis illã indies fructuoſã
efficiũt. Hi ſunt duo ſeraphim q̄ in ſublime ꝯtẽplatõis ⁊ ſacrificij amo
ris alis eleuati a terreniſq; rebus abſtracti: aſſidue diuinaꝝ laudum cla
more ⁊ immenſoꝝ beneficioꝝ humano generi a ſummo opifice deo ex
hibitoꝝ declaratione feruentiſſimis predicationibꝰ populos inſtruẽdo
⁊ ad celeſte iter dirigẽdo inſiſtentes: multiplicata talenta eis credita do
mino deo munde ſegetis animaꝝ ſcilicet redẽptoris nr̄i ieſu chriſti pre
cioſi ſanguinis effuſione redemptaꝝ copioſos in horrea ſancte eccl'ie
manipulos referunt. Hi ſunt due tube ꝑ quas dn̄s precepit ad ppl'm ſa
cri euangelij: populũ vniuerſuȝ aſſiduis predicationibꝰ aduocare: vt in
omnem terrã exiret ſonus eoꝝ ⁊ redderet ſibi ppl'm acceptabilẽ bonoꝝ
operũ ſectatorẽ. Ad predictorum igitur predicatoꝝ ⁊ minoꝝ fratrum
ordines quos eorum ampliſſimis meritis vberrimis fructibꝰ quos in
dei eccl'ia continue afferũt pre ceteris paterna charitate diligimus, nr̄e
cõſiderationis intuitũ dirigẽtes: illa eis libẽter cõcedimꝰ q̄ in eis opta
te quietis fructum inducãt ⁊ ſtatũ eoꝝ faciant pacificũ ⁊ trãquilluȝ. Du
dum ſiquidẽ vt ordinũ eorũdem profeſſoꝝ ſtatui ⁊ q̄eti cõſuleremꝰ: mo
tu proprio nõnullas litteraꝝ diuerſoꝝ romanoꝝ pontificũ predeceſſo-
rum nr̄orum dictis ordinibꝰ conceſſas ⁊ in illis contẽta approbauimꝰ:
⁊ quo ad aliqua declarauimꝰ: ampliauimus ⁊ extẽdimus: ac nonnulla
eis de nouo conceſſimꝰ: prout in diuerſis nr̄is litteris deſuper cõfectis
plenius continetur. Cum aũt ſicut poſtmodũ accepimꝰ per huiuſmodi
ampliationes: declarationes: extẽſiones ⁊ cõceſſiones: adhuc totali eo-
rũdeȝ ordinũ ⁊ illorum ꝓfeſſorũ quieti plene (vt expedit) nõ cõſulatur:
aſſeraturq; a nõnullis: per eaſdẽ litteras omnes gr̄as ſpirituales ⁊ tem
porales dictis ordinibꝰ ⁊ eoꝝ domibus ⁊ fratribus a p̄deceſſoribꝰ nr̄is
cõceſſas: approbatas non fore. Nos attẽta meditatione pẽſantes quã
tum vtilitatis ad exaltationẽ chriſtiane fidei ⁊ euãgelice veritatis ordi
num predictoꝝ ꝓfeſſores hactenus attullere ⁊ afferre valeãt adiuuãte
dn̄o in futurũ: ac propterea volẽtes vt tenemur eoꝝ tranquillitati vbe-
rius prouidere: motu ſimili non ad ipoꝝ fratrum ⁊ ſoroꝝ aut alteriꝰ ꝑ
eis nobis ſup hoc oblate petitionis inſtantiã ſed de noſtra mera liberali
tate ⁊ ex certa ſcientia: quaſcũq; litteras ⁊ gratias ſpirituales ⁊ tẽpora-
les conceſſiones ⁊ indulgentias ac peccatoꝝ remiſſiones in genere vel
in ſpecie fratribus ⁊ ſororibꝰ predicatorum ⁊ minorum ordinum ⁊ do-
morũ eorũdem necnõ viſitantibꝰ eoruȝ eccleſias ⁊ capellas ⁊ oratoria
conceſſas: quaꝝ tenorẽ ac ſi de verbo ad verbũ p̄ntibꝰ infererẽtur habe
ri volumꝰ pro expreſſo: p̄ntium tenore approbamꝰ ⁊ robur firmitatis

perpetue obtinere decernimus. Proq₃ potiori cautela aplica auctate d̄ nouo iuxta lr̄arum desuper concessarũ continentiã ⁊ tenorẽ concedim⁹ ⁊ largimur, Et vt eccl'ie domus ⁊ oratoria p̄dicatoꝝ ⁊ minoꝝ ordinum predictoꝝ per vniuersũ orbem constructe ⁊ edificate ⁊ que construi ⁊ edificari contingat in futurum congrua deuotiõe a xp̄i fidelibus visitẽtur ac que impfecte sunt perficiãtur ⁊ ad cõplementũ deducãtur ac complete conseruẽtur ⁊ manu teneãtur: necnon parmentis ⁊ alijs ad diuinum cultũ necessarijs debite ornẽtur: ipsiq₃ xp̄i fideles ad dictas eccl'ias eo libentius confluant ⁊ ad p̄missa manus ꝓmptius porrigant adiutrices quo ex hoc ibidem dono celestis gr̄e conspexerint se refectos: De omnipotentis dei misericordia ac beatoꝝ apl'orum eius petri ⁊ pauli auctate confisi: vniuersis ⁊ singulis xp̄i fidelibus vtriusq₃ sexus vere penitentibus ⁊ confessis qui ecclesias ⁊ oratoria domoꝝ fratrum predictorum in singulis sancti dñici ⁊ sancti francisci centum annos ⁊ totidem quadragenas ⁊ in sanctis petro martyre Thome d̄ aquino Vincẽtij ⁊ sancte katherine de senis ac sanctoꝝ Antonij de padua ⁊ Ludouici episcopi Bernardini ⁊ sancte Clare ⁊ beate Helisabet festiuitatũ diebus a primis vesperis ⁊ per totum diem ipsarum festiuitatũ quinquaginta ãnos ⁊ totidem quadragenas deuote visitauerint annuatim ⁊ manus ad premissa aut eorum aliqua porrexerint adiutrices de iniunctis penitẽtijs eis nunc relaxamus p̄ntibus perpetuis futuris tp̄ibus valituris, Et vt predictoꝝ predicatorum ⁊ minoꝝ ordinũ fratres tanto feruentius diuinis beneplacitis insistant quãto maioribus sp̄ualib⁹ se viderint gratijs fore munitos: oibus ⁊ singulis predicatorũ ⁊ minorũ ordinũ predictorum ꝓfessoribus qui nunc ⁊ pro tempore perpetuo erunt: vt confessor idoneus eorũdem ordinũ quem quilibet pro se de sui superioris licẽtia duxerit eligendũ eorũdem cõfessione diligenter audita pro cõmissis per eos excessibus ⁊ peccatis semel in vita in forma confessionalis per nos edita in mortis articulo plenariã absolutionẽ ⁊ peccatoꝝ hmõi remissionem impendere valeat: etiam si ante factã eorũdem ordinũ ꝓfessionẽ eos decedere cõtingeret: similibus motu scia ⁊ auctate indulgem⁹. Facultatem vero a predecessoribus nr̄is concessam magistro generali prioribus ꝓuincialibus ⁊ ꝯuentualibus ac eoꝝ vicarijs predicatoꝝ: ⁊ generali ac ꝓuincialibus ministris ac eoꝝ vicarijs necnon custodibus minorum ordinum predictoꝝ sup absolutiõe fratrũ eorũdem ordinũ suorum ⁊ dispensatione cum eisdem in quibuscũq₃ casibus (preterq₃ illis ꝓ quibus essent ad sedem aplicam mittendi) ⁊ per nos approbatã cum declaratione casuum pro quibus mittendi sunt perstringentes: volumus q̄ magister ⁊ minister generales eorumq₃ vicarij ⁊ illi quibus ipsi pro tẽpore duxerint ꝯmittendũ dumtaxat ⁊ non alij facultate predicta decetero vti possint: illam oibus alijs penitus adimentes, Et ne propter monasteria monialium seu sororũ sub cura ⁊ institutis ordinis predicti fratrum predicatorum ⁊ sancte Clare seu sancti Damiani ordinũ sub eiusdem fratrũ minoꝝ ordinis cura degentia: sancti dñici ⁊ sancti francisci de p̄nia nuncupatoꝝ ordinũ vtriusq₃ sexus personas: contingat eorũdẽ

indulgencias 50. an. y 50 quarentenas

fratrum quietem turbari: motu ſciẽtia ⁊ auctãte predictis ſtatuimus: ꝙ
hmõi monaſteria ⁊ loca eorũq; abbatiſſe poriſſe ꝓcuratores ſyndici ob
lati ⁊ vtriuſq; tertij ordinis predicti de pnia nũcupate perſone predicte:
eiſdem priuilegijs: ⁊ immunitatibus: gratijs: fauoribus: conceſſionibus:
indultis ſpũalibus ⁊ temporalibus predictis fratrum predicatorum ⁊
minorum ordinibus ⁊ illorum profeſſoribus: domibus ⁊ locis: ac ꝓcu
ratoribus: ⁊ ſyndicis: oblatis: ⁊ conuerſis: ſeu alijs quomodolibet per
predeceſſores noſtros aut nos hactenus conceſſis ⁊ impoſterum conce
dendis quauis auctãte (quatenus earum ſexui ⁊ ſtatui non contradi
cant) libere ⁊ licite vti poſſint ⁊ debeant in omnibus ⁊ per omnia pror
ſus ⁊ ſine vlla differentia ac ſi eiſdem monaſterijs: locis: ⁊ perſonis: ab
batiſſis: ſyndicis: procuratoribus: oblatis: ⁊ conuerſis ſororum ⁊ mo
nialium eorũdem ac perſonis vtriuſq; ſexus de penitentia huiuſmodi
nominatim conceſſe forent ⁊ concederentur expreſſe. ¶ Preterea quia vt
intelleximus exortis nonnũq; controuerſijs inter locorum ordinarios
eorũq; vicarios ſeu officiales ⁊ curatos ⁊ fratres predictorum ordinum
varijs occaſionibus: locorum ordinarij eorumq; vicarij ſeu officiales ⁊
curati predicti ne xp̃i fideles fratribus ipſis pias elemoſinas erogare ꝑ
ſumant: ſuadere ac etiam ſub cenſuris inhibere ac erogantes excõmuni
catos fore predicare ſeu predicari facere ſeu ꝓnunciare preſumunt: loco
rum ordinarijs eorumq; vicarijs ſeu officialibus ⁊ curatis predictis ac
etiam alijs quibuſcunq; dicta auctãte mandamus: vt ab huiuſmodi ꝑ
ſuaſionibus: inhibitionibus: ⁊ mandatis: decetero prorſus ⁊ omnino
abſtineant: decernentes inhibitiones ipſas ⁊ mandata nullius exiſtere
firmitatis: ⁊ illis contrauenientes cenſuris huiuſmodi minime ligari: ac
eoſdem perſuadentes ⁊ inhibentes mandatoq; noſtro huiuſmodi obtẽ
perare nõ curantes (niſi penituerint ⁊ perſuaſiones ⁊ inhibitiones ac
predicta reuocauerint infra triduum poſtq; deſuper requiſiti fuerint) eo
ipſo ordinarios interdictum ingreſſus eccleſie ac ſuſpenſiones a regimi
ne ⁊ adminiſtratione ſuarum eccleſiarum: alios vero inferiores ab eis
excõmunicationis ſententiam incurrere. Cum autem nonnulli ad ordi
nes predictos predicatorum ⁊ minorum ſpecialem gerentes deuotiõis
affectum eorum cadauera cum habitu fratrum predicatorum vel mino
rum ſeu fratrum vel ſororum de penitentia vtriuſq; ordinis predictorũ
ſepeliri mandent: ⁊ perſepe anteq; moriantur habitum huiuſmodi eis
poſtulant exhiberi: decernimus habitum huiuſmodi per priorem dom⁹
ordinis predicatorum aut guardianum domus ordinis minorum loci
in quo tales decedere contingeret: vel per ſuperiorem prelatum ipſorũ
ordinum ⁊ domorum ſeu priorat⁹ ⁊ guardianie vel cui illi duxerint cõ
mittendũ dũtaxat ⁊ nõ per aliũ quauis auctãte vel p̃latiõe fungentẽ ex
hiberi debere: qui p̃dictũ habitũ recipiẽtib⁹ declarare teneat̃ apud eorũ
ordinũ eccl̃ias debere ſepeliri in eoꝝ obitu quoꝝ hitũ ſuſcipiãt: ⁊ illoꝝ
ſic indutoꝝ cadauera ſic diſcoopta nullo pallio vel tegumẽto ſupimpo
ſito cũ hitu hmõi ad ſepulturã deferri poſſe: ordinarioꝝ etiã ſub cẽſuris
ꝓhibitiõe ⁊ ordinatiõe locoꝝ qualibet in ꝯtrariũ edita nõ obſtãte: quas

quo ad hoc modificamus, Et ne ex habilitatiõibus ad vnũ vel plura be
neficia eccleſiaſtica in titulũ vel cõmẽdã obtinẽda cũ facultate vt interiꝫ
donec illa aſſequãt̃ pro capellanis alioꝝ in beneficio deſeruire: ⁊ ꝙ etiã
poſtq̃ beneficia hmõi aſſecuti fuerint in domib⁹ dicti ordinis reſidere:
cameras habere in illis: ⁊ in generalib⁹ capitulis fratrũ eorũdem predi-
catoꝝ ⁊ minoꝝ ordinũ vocẽ actiuã ⁊ paſſiuam habere: ac priuilegijs: fa
uorib⁹: gratijs: ⁊ indultis cõceſſis ipoꝝ ordinũ ꝓfeſſorib⁹ gaudere poſ-
ſint: p̃fatis ordinib⁹ ⁊ illoꝝ ꝓfeſſoribus grauamẽ inferat̃: eiſdem motu
⁊ auctate decernim⁹ hmõi cõceſſas ⁊ quas ei concedi cõtigerit habilita
tionis lr̃as intelligi ⁊ interp̃tari debere: vt frẽs ipi quib⁹ lr̃e hmõi con-
ceſſe ſunt ⁊ ꝯcederẽt impoſterũ quãdocũq̃ per ſedẽ p̃dictã: poſtq̃ aliqđ
bñficiũ adepti fuerint pacifice aut ꝓ capellanis in aliquib⁹ eccleſijs cepe
rint deſeruire ꝯceſſiõibus p̃dictis ꝑut vocẽ actiuã ⁊ paſſiuã reſidentiaꝫ
in domib⁹ dictoꝝ ordinũ ac retẽtionẽ dictarũ domoꝝ: camerarũ: ⁊ alia
que ordinũ p̃fatoꝝ ſunt cõcernẽtia de eoꝝ ordinũ p̃latoꝝ cõſenſu dũta-
xat gaudere poſſint ⁊ nõ alias nec alio modo. Idẽ ſtatuẽtes de ꝓmotis
ad cathedrales etiã titulares appellatas eccl̃ias ⁊ alias dignitates eccle
ſiaſticas. Ceterũ vt dictoꝝ ordinũ ꝓfeſſores qui inquiſitores heretice
prauitatis ꝓ tp̃e diuerſis mũdi ꝑtibus deputãtur: tãto diligenti⁹ eoꝝ
officia ſtudeant exercere ac ab illicitis ⁊ eis ꝓhibitis abſtinere: quanto
cognouerint poſſe eorum errores facilius corrigi ⁊ puniri: ꝙ magiſter
p̃dicatorum ⁊ miniſter minorum ordinuꝫ p̃dictoꝝ generales p̃fati nũc ⁊
ꝓ tp̃e exiſtentes geſta pro tp̃e per ipſos inquiſitores ſuoꝝ ordinũ reſpe
ctiue examinare: ⁊ querelas ꝯtra illos ꝓpoſitas audire: ac ſup̱ illis quã
tum eis iuſtũ ⁊ equũ videbitur ſtatuere ⁊ ordinare: ⁊ ſi eos in aliquo deli
quiſſe inuenerint: illos iuxta exceſſuũ exigentiã etiã p̱ eoꝝ ab officio ãmo
tionẽ ac alias corrigere ⁊ punire: dictoſq̃ inq̃ſitores ſcd̃m ꝙ equũ ⁊ iu-
ſtũ aut neceſſariũ videbit̃ (nõ tñ in vna eadẽ dioceſi multiplicare) libere
⁊ licite valeant. Et p̃dicatoꝝ in minoꝝ ⁊ econtra: minoꝝ ordinũ p̃dicto-
rũ inquiſitores in p̃dicatoꝝ ordinũ huiuſmodi profeſſores quoſcũq̃: of
ficio inquiſitionis hmõi fungi: illudq̃ exercere nullaten⁹ poſſint: abſq̃ ſe
dis ap̃lice licentia ſpeciali de p̃ntibus lr̃is ſpecificam ⁊ expreſſam faciẽ-
te mentionem. ¶ Poſtremo quia predicatorum ⁊ minorum fratrũ pre
dictoꝝ ordinum profeſſores pro fidei catholice dilatatione: incremẽto
⁊ defenſione: continue indefeſſe laborant: ⁊ eorum exemplari vita: predi-
cationibus verbi dei: audientia confeſſionum: ſana doctrina: aſſidua ſa-
crarum litterarum inſtructione: ⁊ deuota diuinorum officiorum celebra
tiõe: hereticoꝝ extirpatione: alijſq̃ innumeris pijs opatiõibus, pre cete
ris ordinum mendicantium profeſſoribus fructus in eccleſia dei ſaluta-
res copioſius attulerunt hactenus ⁊ continue afferre nõ ceſſant: atq̃ al-
laturos in futurum deo propitio ſpe firma tenemus: ⁊ propterea conue-
nit: vt ipi pre ceteris ampliores fauores ⁊ gratiarũ prerogatiuas a pre-
fata ſede recipiant ⁊ reportent: aliorũq̃ ordinũ mendicantiũ indultis ⁊
priuilegijs apud ſedẽ p̃fatã gaudeãt ne illis iferiores eẽ videãt̃ oẽs ⁊ ſin-
gulas grãs: ꝯceſſiões: ⁊ pctoꝝ remiſſiões: imunitates: exẽptiões: facul

cõcedit ꝙ magiſter p̃dicatoruꝫ ⁊ miniſter minoꝝ poſſint examiare ⁊ corrigere inq̃ſitores heretice p̃uitatis,

ꝯcedit ꝙ p̃fati ordines, videlicet p̃dicatoꝝ ⁊ minoꝝ gaudeãt indultis ⁊ priuilegijs alioꝝ ordinũ ⁊c̃

tates:ꝑuilegia:⁊ indulta ſpūalia ⁊ tpalia qualiacunqꝫ ſint eremitarum ſancti auguſtini ⁊ carmelitarū ⁊ ſeruoꝝ beate Marie fratrū ordinibus ⁊ illorum eccleſijs:⁊ oratorijs ⁊ domibus:prioribus:fratribus: ⁊ ſororibus:conuerſis:⁊ oblatis:⁊ vtriuſqꝫ ſexus perſonis de pnia nuncupatis a predeceſſoribus noſtris romanis pontificibus predictis ⁊ a nobis aut alijs auctatem hñtibus (que oia ac ſi noiatim exprimerētur haberi hic volumus pro ſufficienter expreſſis) coniunctim vel diuiſim in genere vel in cōi conceſſa eiſdem ⁊ eorum cuilibet:predicatoꝝ ⁊ minorum fratrum ordinibus:domibus:eccleſijs:oratorijs:generali magiſtro: miniſtro:prioribus:⁊ miniſtris ꝓuincialibus: conuentualibus prioribus ⁊ guardianis:ſororibus:oblatis: cōuerſis:⁊ vtriuſqꝫ ſexus tertij ordinis ſeu de pnia nūcupatis ⁊ alijs eorūdem ordinū perſonis denouo concedimus:⁊ in eis locum habere volumꝰ ac ſi eiſdem noiatim directe ⁊ expreſſe conceſſa fuiſſent. Mādantes etiā motu:ſcia: ⁊ auctate predictis vt dum priuilegiorum:indulgentiarum:ꝓrogatiuarū:cōceſſionū: exemptionū:immunitatū:facultatū ⁊ indultorum:dictoꝝ fratrum eremitarū ſancti Auguſtini Carmelitarum ⁊ ſeruorū ſancte marie originales littere ſeu trāſūpta autētica ex illis ꝓ et in fauorem eccl'iarum domoꝝ ⁊ fratrum predictorum predicatorum ⁊ minorū ordinū adducerentur vel exhiberentur:eadem fides indubia exhibeatur tam in iudicio qꝫ extra iudiciū,⁊ alijs locis quibus opus fuerit:ac ſi pro ⁊ in fauorē dictorum ordinum:eccleſiarū:domorum:⁊ fratrum ꝑdicatorum ⁊ minorum a ſede aplica emanaſſent ac eis ⁊ cuilibet ipſoꝝ fuiſſent imediate ꝯceſſe. Inhibentes diſtrictius ipis locorum ordinarijs ſub interdicti ingreſſus eccleſie ⁊ ſuſpenſiōis a regimine ⁊ adminiſtratiōe ſuarum eccleſiarū ⁊ parrochialiū eccleſiarū rectoribus ⁊ alijs quibuſcūqꝫ ſub excōicationis late ſententie ⁊ priuationis earūdem eccleſiarum parrochialium ⁊ omnium aliorum beneficiorum eccleſiaſticorum que obtinent:necnon inhabilitationis ad illa ⁊ alia imposterum obtinenda penis eo ipſo qui contra fecerint incurrendis:ne perſonis quibuſlibet eccleſiaſticis vel ſecularibus in genere vel in ſpecie directe vel indirecte aliquid inhibeant: precipiāt ordinent:vel ſtatuant:quo minus ordines predicti illorum domus ⁊ ꝓfeſſores predictis gratijs ſibi conceſſis libere vti poſſint. Non obſtātibus quibuſcunqꝫ aplicis ſuſpēſionibus:reuocatiōibꝰ:reſtrictiōibꝰ:ac ꝓuincialibus ⁊ ſynodalibus concilijs editis generalibus vel ſpecialibꝰ ꝯſtitutiōibus:necnon pariſieñ.⁊ aliorum locoꝝ generalium ſtudiorum vniuerſitatibus ⁊ curie vicegerentie Auinionis ⁊ quibuſuis ordinarijs prelatis ⁊ perſonis conceſſis ⁊ cōcedēdis lr̄is ⁊ priuilegijs:ac per illos deputatis in eis ꝯſeruatoribus priuilegioꝝ huiuſmodi facultatibus ⁊ iuriſdictione cum quibuſuis clauſulis etiam derogatoriarū derogatorijs ac fortioribus ⁊ inſolitis:quibus oībus illa etiaꝫſi de eis eorūqꝫ totis tenoribus ⁊ datis non per hmōi generales clauſulas etiam ſpālem mentionē importantes:ſed ſpecifica ⁊ indiuidua ac de verbo ad verbū ſeu queuis alia mentio habenda eſſet pn̄tibus pro expreſſis habentes: illis alias in ſuo robore ꝑmanſuris:quo ad premiſſa ſpecifice ⁊ nomina

Ponit penas q̄s incurrāt ꝑlati ⁊ alij non obediētes, ſeu aliquid incontrarū mandantes.

Ponit vō obſtācias q̄s notabis.

tiam derogamus: ⁊ ea nemini in p̄iudiciũ premiſſoꝝ ſuffragari poſſe aut debere: ⁊ irritũ ⁊ inane quicq̃d ſecus cõtigerit attentari decernimus: nec nõ omnibus illis que in dictis lr̃is nr̃is prefatis ordinibꝰ cõceſſis volumus non obſtare ceteriſq; ↄtrarijs quibuſcũq;. Verũ qꝛ difficile foret preſentes lr̃as ad ſingulas ꝓuincias originaliter deſtinare; volumus ⁊ dicta auc̃tate decernimus: q̃ trãſũptis earũ manu notarij publici ⁊ curie cãrum camere apl̃ice auditoris vel ꝓtectoris qui eſt vel ꝓ tp̃e erit: aut alicuius archiep̃alis vel ep̃alis ſeu cuiuſcũq; in dignitate ↄſtituti ſigillo munitis: ea prorſus in iudicio ⁊ extra vbicũq; exhibita vel oſtenſa fuerit fides exhibeat indubia aceſi ip̃e originales lr̃e forent exhibite vel oſtenſe. Nulli ergo omnino hoīum liceat hãc paginã noſtre approbatiõis: conſtitutiõis: ↄceſſionis: largitiõis: indulti: preſcriptiõis: volũtatis: ademptionis: ſtatuti: mandati: decreti: inhibitionis: ⁊ derogationis infringere: vel ei auſu temerario ↄtraire. Si q̃s aũt hoc attentare p̄ſumpſerit: indignatioẽ oīpotentis dei ⁊ btõꝝ petri ⁊ pauli apl̃oꝝ eius ſe nouerit incurſurũ. Datum rome apud ſanctũ petrum. Anno incarnationis dñice milleſimo q̃dringẽteſimo ſeptuageſimo nono ſeptimo kl̃s auguſti põtificatus noſtri Anno octauo

Pius papa. ij declarat vicarios obſeruãtie eſſe veros miniſtros: q̃les voluit btũs franciſcus i regula

PIus ep̃us ſeruus ſeruorum dei. Dilectis filijs vicario generali ⁊ vniuerſis fratribꝰ ordinis beati franciſci de obſeruãtia nũcupatis in vltramontanis ꝑtibus ↄſtitutis: ſalutẽ ⁊ apl̃icam bñdictionẽ. Circa regularis obſeruãtie ꝓfeſſores ſollicitudinis nr̃e vices libẽter impẽdimus: vt ⁊ eoꝝ religio ſalutarẽ fructũ fecundius afferat: ipiq; incrementis ↄtinuis laudabilꝰ in dñō ꝓficiant: dubietates oẽs ꝑ q̃s eoꝝ mentes poſſint ambigue reddi: eas p̄ſertim q̃ ſup ↄceſſis eis a ſede apl̃ica gratijs ⁊ indultis circa eoꝝ modũ viuendi ac ſalutarem regule obſeruantiã ordinatis oriũtur e medio tollimus: ac eaſdem apl̃ice declarationis luce illuſtramus. Cũ itaq; nuꝑ accepimus fuiſſe aliq̃n nõnullos qui dubiũ ducerent vtrũ vos qui in ꝓfeſſione regule veſtre videmini obligati viuere ſub obedientia miniſtroꝝ ordinis iuxta ipſius regule a btõ frãciſco edite ⁊ per ſedẽ apl̃icã multipliciter ↄfirmate ⁊ approbate lr̃am: cũ nunc ex ↄceſſione ⁊ determinatiõe apl̃ica p̄ſertiꝫ felicis recordatiõis Eugenij. iiij. ⁊ Nicolai. v. romanoꝝ põtificũ nr̃oꝝ p̄deceſſoꝝ ⁊ nr̃a: veſtros ſupiores vicarios appelletis ⁊ non miniſtros: regule ipſius mandatũ adimpleatis: an potius p̄ter illã agentes grauiter ⁊ ↄtra votũ ꝓfeſſionis p̄ſertim obediẽtie delinquatis: vnde factũ ſit vt in ↄſciẽtijs aliquoꝝ ex vr̃is ꝓpterea ſcrupulꝰ aliq̃n ſuboriat ex eoꝝ ſnīa qui apl̃icas p̄fatas determinatiões nõ ad plenũ intelligũt. Volẽtes ſup hmõi ãbiguitate vobis ↄſulere ⁊ ↄſciarũ vr̃arum quieti de benignitate apl̃ica ꝓuidere: oīumq; mẽtes p̄terea de vr̃o ſtatu ambiguas paternali affectu q̃tũ in nobis eſt quietas reddere: ⁊ ſalubriter attẽdẽtes q̄ ſicut ſine apoſtolice ſedis auc̃tate nulla regula ſeu modꝰ religioſe viuẽdi recte inſtituitur aut declarat neq; interp̄tari põt. Ita in eius ꝑtãte eſt ⁊ inſtituta ſi ve

lit in melius cõmutare: ⁊ put viuentiũ in eis aiarum ſaluti nouerit cõuenire ſuo arbitrio ordinationes nouas ac determinatiões inſtituere: ⁊ p̄latoꝝ eorũdem vocabula ac denoiationes imutare: alterare: ⁊ interp̄tari: auctate ap̄lica ⁊ ex certa nr̄a ſcia interp̄tamur ⁊ declaramus: q̄ cum ſedes p̄fata vr̄e familie de obſeruãtia poſt generalē totius ordinis miniſtrum generalē ⁊ ꝓuinciales vicarios miniſtroꝝ loco: certis pijs ⁊ ſanctis reſpectibus eſſe voluerit ⁊ decreuerit: vicarij ipſi qui vobis preſunt ⁊ quibus vos ex debito ꝓfeſſionis vr̄e predicte obeditis: veri ⁊ indubitati veſtri miniſtri ⁊ tales quales btũs franciſcus regulã p̄fatã condens fore intendebat ſunt ⁊ ꝑpetuo erunt: quoad vſq; ap̄lica ſedes in cuius arbitrio conſiſtit aliud alio tunc reſpectu ordinare ſtatuerit: differentes a p̄dictis miniſtris ſolo noie: ⁊ id ex p̄miſſa determinatiõe ap̄lica quaʒ ipſi quoq; p̄n̄tium tenore ex ſimili auctate ⁊ ſcia ratã ⁊ gratam hn̄tes ꝯfirmamus ⁊ approbamus. Voſq; qui eiſdem vicarijs obeditis ſecunduʒ determinationē p̄dicte ſedis ap̄lice: regule vr̄e p̄fate ⁊ p̄cipue in ea ꝑte vbi eſt. Precipio firmiter frib⁹ vniuerſis vt obediãt ſuis miniſtris: plene ⁊ integre ſatiſfacitis. pleneq; ⁊ integre ſatiſfacere auctate p̄fata ꝑ p̄ſentes decernimus ⁊ declaram⁹. In ꝯtrariũ faciẽtibus nõ obſtãtib⁹ quibuſcũq;. Datũ rome apud ſanctũ petrũ Anno incarnationis dn̄ice milleſimo quadringẽteſimo ſexageſimo tertio pridie idus ianuarij pontificatus noſtri Anno ſexto.

Alexander papa. vi. confirmat bullã pij ij. ꝯtinẽtẽ vicarios obſerãtie eẽ veros miniſtros aliq̄ alia addens.

Alexander epũs ſeruus ſeruorũ dei venerabilib⁹ frĩbus archiep̄is ⁊ ep̄is in quoꝝ ciuitatib⁹ aut diocesib⁹ vltramõtes ꝯſiſtẽtes dom⁹ frũm minoꝝ de obſeruãtia nũcupatoꝝ ſub generalis ⁊ ꝓuincialium vicarioꝝ obedientia exiſtẽtium ſunt ſite: ⁊ alijs illarũ p̄tium ecc̄liaꝝ p̄latis ſalutē ⁊ ap̄licã bñdictionē. Regularē vitã ꝓfeſſis ſic expedit ſubtrahi ꝑ trãquillitate coꝝ inquietatiõis ⁊ turbatiõis materiã: q̄ ⁊ in contemplatiõis ſuauitate quieſcere valeant: ac trãquillũ dn̄o reddere famulatũ: ⁊ iurgiorũ ac diſſenſiõnis materia de medio ſubtrahaẗ. Exhibita ſiquidē nobis nuꝑ ꝓ parte dilectoꝝ filioꝝ generalis ⁊ ꝓuincialiũ vicariorũ ordinis fratrũ minoꝝ de obſeruantia nũcupatoꝝ in partib⁹ vltramõtanis ꝯmorantiũ petitio continebat: q̄ licet olim in generali cõcilio conſtantienſi non ſine magna ⁊ rõnabili cauſa fuerit determinatũ: ac ꝑ Eugenium. iiij. ⁊ Nicolaum. v. ac alios romanos pontifices predeceſſores noſtros confirmatum ⁊ approbatum: q̄ dicti fratres de obſeruãtia nũcupati ſuperiores haberent qui non miniſtrorũ prout in eorum regula ſed vicariorum noibus appellarentur: quibus dicti fratres ſcd̃m eoruʒ regule preceptum ac q̄ſtum ad ea que regularem concernunt obſeruantiam tenerentur obedire: ⁊ demũ per pie memorie Pium papam. ij. etiã n̄r predeceſſorem noſtruʒ fuerit ordinatum: q̄ cum ſedes apoſtolica in cuius arbitrio eſt inſtituta dicti ordinis ſi velit in melius commutare: in eorũdem fratrum familia loco miniſtrorum generalis ⁊ prouincialium

prout in regula dicti ordinis vicarios generales ⁊ ꝓuinciales eſſe volue rit: qui. ſ. dicti vicarij dictis fribus de obſeruātia nūcupatis preſidentes ⁊ quibus ipſi frēs ex debito ſue ꝓfeſſionis obedientes exiſtunt: tunc erāt ⁊ ppetuo forent eorūdez fratrū veri ⁊ indubitati miniſtri: ⁊ tales quales btūs franciſcus regulā condens intendebat: quouſ eadē ſedes aliud alio tunc reſpectu ordinare decerneret. Quodq dicti frēs eiſdem vicarijs obedientes ſcđm determinationē predictam: regule ſue preſertim in ea parte vbi dicitur. precipio firmiter fribus vniuerſis vt obediant ſuis mi niſtris: plene ⁊ integre ſatiſfaciunt ꝓut in eorūdem predeceſſorum litte ris plenius cōtinet. Nihilominus quia huius determinatiōis: cōfirma tionis: ac līarum predictarum publicatio. nulli extra ordinē prefatum cōmittitur ſeu demandatur: apud clerum ⁊ populum redditur minꝰ no ta: ⁊ ob hoc quidam vtriuſq ſexus ⁊ ſtatus eorūdem fratrū emuli partiz vt creditur inuidia: partiz vero ignorātia ducti: prefatos fratres caninis latratibus lacerantes tanquā ſui ſtatus tranſgreſſores accuſant. Quodq ex eo ꝙ non miniſtris īmediate ſed dictis vicarijs obediunt ⁊ ſubſunt: ſcđm ꝓmiſſam regulam non viuunt falſo aſſerunt: ipſos aut inobedien tes: aut bigottos: aut fratres de bulla: ſeu alijs ignominioſis vocabulis quaſi non eſſent ſub regula approbata tam publice ꝙ priuate aut per li bellos ſeu litteras diffamatorias appellantes: charitatiua ſubſidia ſuo rum benefactorum modis quibus poſſunt impediunt. Non nulli vero religioſi licet ſub ſimili habitu ſub alterius tamen exiſtentes obedientia elemoſynas quibus ipſi fratres de obſeruantia nuncupati ſub dictoruz vicariorum obedientia degentes ſubſtentari deberent: a chriſti fidelibꝰ ſub nomine ac titulo eorūdem fratrum de obſeruantia nuncupatorum indifferenter petunt ⁊ recipiunt in non modicam predictorum fratrum iacturam: ⁊ infamiam plurimorum: pernicioſum exemplum: ac ſimpli cium errorem ⁊ deceptionem. Quare pro parte dictorum vicariorum nobis fuit humiliter ſupplicatum: vt eis ⁊ eorum pro tempore ſucceſſo ribus paterno preſidio aſſiſtentes: predictas litteras per vos in eccle ſijs veſtre iuriſdictioni ſubiectis ⁊ alibi vbi ⁊ quando opus fuerit ſolem niter publicari: ⁊ quo ad premiſſa ⁊ ijs ſimilia ipſos vicarios ⁊ eorum ſubditos coram clero ⁊ populo excuſari ⁊ defendi: ſicq huiuſmodi ob trectatoribus: emulis: eorumq diffamatoribus: ſilentium imponi: ac ipſos fratres ſic vt premittitur ſecundum apoſtolicam determinationez ſub cura ⁊ regimine dictorum vicariorum viuentes in bona fama con ſeruari: ⁊ non permitti aliquos religioſos ſiue ſeculares ſub nomine di ctorum fratrum aut domorum ſiue locorum de dicta obſeruantia ⁊ ſub dictis vicarijs ſecundum predictas conſtitutiones viuentium in ipſorū terminis (niſi fuerint de eadem familia ⁊ ſub dictis vicarijs immedia te conſtituti) publice vel occulte elemoſynas queritare vel recipere: aut eos quomodolibet perturbare ſeu diffamare mandare: aliaſq in premiſſis opportune prouidere de benignitate apoſtolica digna remur. Nos igitur qui vacantibus ſub regulari obſeruantia ſtudio pie vite perſonis apoſtolici fauoris preſidiuz libenter impēdimꝰ: ⁊ in ijs q̄

tranquillitatē coꝝ reſpiciūt nos eis gratioſos ⁊ fauorabiles exhibemꝰ: huiuſmodi ſupplicationibꝰ inclinati: diſcretioni veſtre ꝑ apoſtolica ſcripta cōmittimus ſimiliter atq; mādamꝰ: quatenus quilibet veſtrum ſi ⁊ poſtq; dicte littere eugenij aut pij predeceſſoꝝ predictorum ſibi fuerint preſentate: vel de eis aut altera ipſarum ꝑ earū trāſumpta auctentica ſeu alias fuerit facta fides: ac pro parte vicarioꝝ predictorum nūc ⁊ pro tēpore exiſtentiū vel cōmiſſarioꝝ aut fratrū ꝑ eos deputatoꝝ fuerit legitime requiſitus: ꝑ ſe vel alium ſeu alios ꝑdictas litteras in eccl'ijs ſue iuriſdictioni ſubiectis dum maior inibi populi multitudo fideliū cōuenerit ad diuina ⁊ alibi dū opus fuerit publicent ſolēniter: ⁊ quantum ad premiſſa ⁊ ijs ſimilia eiſdem vicarijs ⁊ eis obedientibꝰ fratribꝰ nūc ⁊ pro tempore efficaci preſidio aſſiſtens: eos coram clero ⁊ populo excuſet ⁊ defendat: ſicq; eorum hmōi detractoribus: emulis ⁊ diffamatoribꝰ: ſuper premiſſis ſilentiū imponat: ac ipſos vicarios ⁊ eis obedientes fratres ſicvt premittitur ſecundū predictam determinationē ſub cura ⁊ regimine dictorū vicarioꝝ viuen. in bona fama cōſeruet: ⁊ iuxta decreta viennēſis concilij contra falſos elemoſynaꝝ queſtores edita dicti ordinis profeſſoribus ſub dictorū tñ obedientia vicariorū ſecundū coꝝ cōſtitutioñ. imediate non degētibꝰ ⁊ quibuſuis alijs etiam ſecularibus: ne falſo aſſeren. ſe eſſe de fratribus ſub dictoꝝ vicarioꝝ obediētia degentibus: aut ꝑ eis ⁊ eorum domibus mēdicare decetero preſertim infra limites domorum eorūdem fratrū ſub dictoꝝ vicariorum obedientia degentiū: ne veꝙ ipſi fratres ſub vicariorū (qui quo ad eos miniſtrorum locum tenēt) obedientia degentes non ſunt veri fratres minores ⁊ regularia dicti ordinis inſtituta nō obſeruēt affirmare: eiſq; iniuriari bigotos aut fratres de bulla ſeu alijs ignominoſis vocabulis publice vel occulte aut ꝑ litteras diffamatorias ſeu libellos eos appellare quoquomodo preſumāt: ſub excōicationis late ſententie pena inhibeat. Et illos qui huiuſmodi inhibitioni cōtraueniēdo excōmunicationis ſententiā predictā incurriſſe conſtiterit: excōmunicatos publice denunciet faciatq; ab alijs nūciari ⁊ ab omnibꝰ arctius euitari: ac legitimis ſup his habendis ꝓceſſibus illos iteratis vicibus aggrauare ꝓcuret: inuocato etiam ad hoc ſi opus fuerit auxilio brachij ſecularis: donec cōpuncti corde preuia ſatiſfactiōe meruerint a dicta excōmunicationis ſententia abſolutionis beneficium obtinere. Contradictores quoſlibet ⁊ rebelles ꝑ cēſurā eccl'iaſticam ac alia iuris remedia compeſcendo. Nō obſtātibꝰ conſtitutionibꝰ ⁊ ordinationibus apoſtolicis cōtrarijs quibuſcūq;. Seu ſi fratribus dicti ordinis ſub dictoꝝ obedientia vicarioꝝ non degētibus aut quibuſuis alijs coniunctim vel diuiſim a ſede predicta indultū extiterit quod interdici: ſuſpendi vel excōmunicari nō poſſint per lr̄as apl'icas non faciētes plenam ⁊ expreſſam ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Et quia difficile foret preſentes litteras ad diuerſa loca in quibus eorum noticia hinc inde conceſſa foret originaliter deſtinare: volumus ⁊ eadem auctoritate decernimus: ꝙ tranſumptis earum ſub ſigillo alicuius perſone in dignitate eccleſiaſtica conſtitute decernendis ac manu

publici notarij ſignādis:ea prorſus in iudicio ⁊ extra vbicunqꝫ exhibita vel oſtenſa fuerint fides adhibeatur indubia:ac ſi originales ipē littere exhibite forent vel oſtenſe. Datum rome apud ſanctum petrum Anno incarnationis dominice Millesimo quadringētesimo nonagesimo tertio Tertio kl's aprilis Pontificatus noſtri Anno primo.

Sixtus epūs ſeruus ſeruorū dei ad futuram rei memoriā. Regimini vniuerſalis eccleſie ꝙꝙ immeriti diſponente domino preſidentes curis perurgemur aſſiduis: vt iuxta creditē nobis deſuper diſpenſationis officium quieti ſubditoꝝ quorūlibet (preſertim ſub regulari obſeruantia ſtudio pie vite vacantiū in quorum vtiqꝫ proſperitate reficimur) iugi quantum nobis ex alto cōceſſum fuerit ſollicitudinis ſtudio intendamus: ⁊ vt illa que pro religionis incremento concordia interueniēte prouidē facta ſunt: in preſeruationis obſeruātia perſiſtāt: nullaſqꝫ vltra quam religionis regularia inſtitutata permittūt vendicare preſumat: noſtre ſollicitudinis partes interponimus efficaces. Dudum ſiquidem felicis recordationis paulus papa ſecūdus predeceſſor noſter de noſtri qui tunc in minoribꝰ conſtituti generalis miniſtri ordinis fratrū minorū fungebamur officio: ⁊ dilecti filij marci de bononia tunc noſtri in ciſmōtanis partibus ſuper fratres dicti ordinis de obſeruantia nuncupatos vicarij generalis ac generalis procuratoris conuētualiū ⁊ cōmiſſariorum de obſeruantia nuncupatoꝝ tam citra ꝙ vltramontañ. fratrum predictorum in romana curia expreſſo conſenſu inter alia inhibuit: ne dicti ordinis profeſſores conuētuales ⁊ de obſeruantia nuncupati generali dum taxat ſeu etiam prouincialibus miniſtris dicti ordinis ſubditi ſeorūqꝫ prelati fratres de obſeruantia nuncupatos ſub vicarijs viuere ſolitos trāſfugas ſeu ad eos fugientes (niſi oſtendāt litteras ſue licētie a prelato ſuo per eos obtentas in quibus contineatur nomen domus a qua receſſiſſent ⁊ illius ad quam remiſſi eſſent) etiam ſub ꝓtextu cuiuſcūqꝫ licentie ſuper hoc ipis fratribus conuētualibus ⁊ alijs dictis vicarijs non ſubditis eorūqꝫ prelatis ab apoſtolica ſede conceſſe (quam idem paulus predeceſſor quo ad hoc penitus reuocauit) acceptare quoquomodo preſumerent: ſed illos ad prelatos ſuos: iuxta quarūdam aliarum litterarum pie memorie pij ſecundi predeceſſoris noſtri ſuper hoc editarum quas idem paulus predeceſſor voluit obſeruari cōtinentiam: remittere tenerētur. Ne ve eiuſdem ordinis ꝑfeſſores de obſeruantia nūcupati ⁊ ſub vicarioꝝ obedientia viuere ſoliti ſcandaloſos ⁊ criminoſos fratres conuentuales nūcupatos diſciplinām ordinis ſubterfugientes recipere: ſed ſimiliter ad prelatos ſuos remittere deberēt prohibuit: ſeruata tamen felicis recordationis eugenij pape quarti ⁊ pij predictorum predeceſſorum noſtrorum aliarum litterarum quo ad hoc editarum forma: alioquin ex tunc inhibitionum predictarum omnium trangreſſores tam conuentuales ꝙ alios de obſeruantia ac alios

Sixtus papa qrtꝰ cōfirmat bullā pauli.ij. q̄ dicit concordia inter cōuētuales ⁊ obſeruantes: p̄lura alia addens.

fratres predictos eiſqꝫ in premiſſis omnibus dantes auxilium: cōſiliū:
vel fauorem publice vel occulte: directe vel indirecte: cuiuſcūqꝫ cōditio
nis: ſtatus vel dignitatis forent in ordine predicto: excōmunicationis
ſententiam promulgauit: a qua nō poſſint niſi a romano pontifice (pre
terqꝫ in mortis articulo conſtituti) abſolutionis beneficium obtinere.
Si vero illi fratres qui de obſeruantia nuncupantur ⁊ ſolum miniſtro
generali ſubſunt inhibitioni predicte cōtrauenerint: vltra premiſſas pe
nas per miniſtros prouinciales eorūqꝫ vicarios a miniſtro ſupra illam
prouinciam exiſtente ad omnē ipſorum fratrum de obſeruantia nuncu
patorum ſub vicarijs viuentium requiſitionem (non obſtante quacun
qꝫ per ſedeꝫ apoſtolicam vel alias conceſſa exemptione) coerceri: ⁊ ad
ſatiſfaciēdum compelli poſſent ⁊ deberent remedijs opportunis. Pre
terea idem paulus predeceſſor cum intellexiſſet nōnullos dicti ordinis
profeſſores ſub obedientia quam vouerant varijs pretenſis coloribus
etiam mediātibus litteris apoſtolicis ſibi procuraſſe domos ⁊ loca in
quibus ſine ſuperiorum obediētia degerent: omnes ⁊ ſingulas per eoſ
dem fratres ſic receptas domos aut generali ⁊ prouincialib⁹ miniſtris
ſeu vicario de obſeruātia nūcupatorum fratrum dicti ordinis ſubeſſe de
bere decreuit: ac fratres qui illam inhabitabant vt infra certum termi-
num tunc expreſſum eligerent ſub teſtimonio publico vtrum generali ⁊
prouincialibus miniſtris: an vero vicarijs de obſeruantia nuncupatis
ſubeſſe mallent. Statuit quoqꝫ ꝙ ⁊ tunc nullus talis frater aliquā do-
mum (etiam quarūcunqꝫ litterarum obtentu) recipere valeret: niſi de
licentia generalis ſeu prouincialium miniſtrorum vel vicarij de obſer-
uātia nūcupatorum fratrum illius prouincie in qua domus cōſiſteret: ⁊
ſi reciperet: ſi ipſe ſubeſſe mallet vicarijs de obſeruātia nūcupatorū fra
trum prelibatis: alioquin ipſis generali ſeu prouincialib⁹ miniſtris ſub
eſſe deberet vt ſupra eſt expreſſum. Et ſi forte recuſarent: domos ipſas ſic
receptas eccleſiaſtico ſuppoſuit interdicto: prout in quibuſdā litteris ipſi⁹
predeceſſoris deſuper confectis plenius continetur. Cū autem ſicut ex-
hibita nobis nuper pro parte dilectorum filiorum generalis vltramon
tani ⁊ prouincialium prouinciarū caſtelle: legioñ. aragonie. portugalie.
valentie ⁊ nauarre: regnis ⁊ principatu cathalonie ⁊ reliquis hiſpania-
rum partibus ſecundū morem dicti ordinis conſiſtentium vicariorum
eorūdem fratrum de obſeruantia nuncupatoꝝ petitio continebat: ꝙ di-
lectus filius Alfonſus de bolano dicti ordinis profeſſor in granate: gui
nee: affrice ac omnibus in mari occano ſitis inſulis pro cōuerſione infi
delium apoſtolice ſedis nuncius ⁊ nonnulli alij eiuſdem ordinis profeſ
ſores in regnis ⁊ principatu ⁊ reliquis hiſpaniaruꝫ partibus predictis
ſub obedientia miniſtrorum aut vicariorum prouincialiuꝫ dicti ordinis
tam conuentualiū qꝫ de obſeruantia nuncupatorum eſſe ⁊ vitam duce-
re recuſant: ⁊ quoſcunqꝫ ab eiſdem fratribus ſub obedientia miniſtrorū
⁊ vicariorum degentibus pro tempore recedentes abſqꝫ prelatorū ſuo-
rum licentia recipiunt ⁊ retinent inter eos: ⁊ per ſepe indoctos: ad or-

dines ⁊ inhabiles: ad officia etiam predicationis ⁊ cõfeſſionis ⁊ ad ſtudia promouent ⁊ promouere preſumũt: illoſqꝫ mittunt ad loca eis grata ⁊ ad que nonnunqꝫ propria trahit eos affectio bona cauſa non precedente: aſſerentes premiſſa facere poſſe ex apoſtolica cõceſſione eis facta ex varijs ⁊ diuerſis cauſis ⁊ preſertim pro conuerſione infidelium partium earũdem: quãqꝫ in regula dictorum fratrum contineatur ꝙ quicũqꝫ fratrum diuina inſpiratione voluerint ire inter ſarracenos ⁊ alios infideles: petant inde licentiam a ſuis miniſtris prouincialibus. miniſtri vero nullis eundi licentiaꝫ tribuant: niſi eis quos viderint eſſe idoneos ad mittendum: ⁊ fratres cõuentuales nuncupati ſub obedientia miniſtrorum prouincialiuꝫ degẽtes illos dicti ordinis profeſſores qui ſuas profeſſiones in domibus eorũdem fratrum de obſeruantia emiſerunt ſine licentia ſuorum ſuperiorum recedentes ⁊ ad eoſdem conuentuales confugientes recipere ⁊ retinere non verentur contra dictarum litterarũ pauli predeceſſoris prefati continentiã. Quedam vero abbatiſſe ⁊ moniales diuerſorum monaſteriorum ordinis ſancte clare ⁊ minoriſſarum ac alie domorum tertij ordinis ſancti franciſci de penitentia nuncupate ſorores in cõmuni viuẽtes ſub certa cura fratrum eorũdeꝫ de obſeruãtia: ac etiam alie non viuẽtes ſub eorum cura vigore quarũdã litterarũ apoſtolicarum etiam (vt aſſerunt) conceſſarum ſibi ipſis viſitatorem quẽ volunt ſine eorũdem fratrum conſenſu cuſtodie intra quam monaſteria ⁊ domus earum conſiſtunt dũtaxat habere ⁊ eligere preſumunt: ⁊ deputatos eis idoneos confeſſores ⁊ viſitatores in prouincialibus capitulis aut alias iuxta morem ⁊ ritum dicti ordinis, vel ſaltem eorũdem fratrum de obſeruantia admittere recuſant: in religionis opprobriuꝫ ⁊ pernicioſum exemplum ⁊ ſcandalum plurimorum: ac contra regularia inſtituta: ritus ⁊ mores dicti ordinis ſecundum quos promotiones predicte cum magna maturitate ac de perſonis idoneis ⁊ habilibus fieri debent ſolum in capitulis prouincialibus ordinis prelibati eorumdem fratrum de obſeruantia. Fuit ꝗ quoqꝫ pro parte generalis vltra montañ. ⁊ prouincialium vicariorum regnorum principatus ⁊ partium predictorum nobis humiliter ſupplicatum: vt pro conſeruatione ⁊ manutentione ordinis memorati et chriſti fidelium deuotionis ad illum in partibus eiſdem ne decetero premiſſa fiant ſub cenſuris ⁊ penis eccleſiaſticis inhibire: ac receptos fratres predictos abſqꝫ ſuorum ſuperiorum licentia poſt concordiam predictam iuxta pauli predeceſſoris formam litterarum ⁊ quos in futurum cõtra illam recipi contigerit: eiſdẽ generali ⁊ prouincialibꝰ vicarijs prouinciarum regnorum ⁊ partiũ predictorũ illos repetẽtibus reſtitui: p̃fatoſqꝫ alios frẽs miniſtris ⁊ vicarijs nõ obediẽtes ad eligẽdũ an ſub miniſtris vl' vicarijs eẽ velint parẽdũqꝫ illis ſub qbꝰ eẽ decreuerint: ⁊ ad ducẽdũ vitã iuxta reglaria dicti ordinis inſtituta obſeruanndũqꝫ contenta in prelibatis litteris pauli predeceſſoris prefati. Abbatiſſas quoqꝫ moniales ⁊ ſorores predictas ad recipiendũ confeſſores ⁊ viſitatores iuxta ſtatuta religionis

ꝓ tempoꝛe per ipſos generalē ⁊ ꝓuinciales vicarios ꝓuinciarū regno-
rum pꝛincipatus ⁊ ꝑtium p̄dictoꝝ (vt p̄fertur ꝓ tp̄e deputatos) ꝯpelli:
ac alios quos aliter deputari contigerit amoueri mādare: aliaſq; eis in
p̄miſſis oppoꝛtune prouidere de benignitate apl̄ica dignaremur. Nos
igitur qui dicti oꝛdinis ⁊ illius ꝓfeſſoꝝ ꝓſperitatem ⁊ pacē intenſis de-
ſideramus affectibus hmōi ſupplicatiōibꝰ inclinati: volumus ⁊ apl̄ica
auc̄tate p̄ntium tenoꝛe declaramꝰ ꝙ in p̄miſſis oībꝰ ⁊ ſingulis quo ad
frēs: ſeruētur lr̄e p̄dicte pauli p̄deceſſoꝛis p̄fati: quo ad moniales vero
ſeruētur ſtatuta oꝛdinis. Et nihilominꝰ venerabilibus frībus nr̄is archi
ep̄is ep̄is ⁊ alioꝝ locoꝝ oꝛdinarijs in eiſdem regnis ⁊ pꝛincipatu ac ꝑti
bus ꝯſtitutis etiā mādamꝰ: q̄tenus quilibet eoꝝūdē qui deſuꝑ fuerit re-
quiſitus: in p̄miſſis oībus ⁊ ſingulis nobis expoſitis faciat auc̄tate nr̄a
in ſua ciuitate ⁊ dioceſi eiuſdē pauli p̄deceſſoꝛis pꝛefati lr̄as ⁊ in eis con-
tenta quo ad frēs: ⁊ ſtatuta oꝛdinis ⁊ religionis quo ad moniales ⁊ ſoro-
res hmōi per quoſcūq; inuiolabiliter obſeruari auc̄tate nr̄a appellatiōe
poſtpoſita ꝯpeſcendo: inuocādo etiā ad hoc (ſi opus fuerit) auxilium
bꝛachij ſecularis. Non obſtātibus p̄miſſis ac ꝯſtitutiōibus ⁊ oꝛdinatiōi
bus apl̄icis iuramēto ꝯfirmatiōe apl̄ica vel quauis alia firmitate robo-
ratis ꝯtrarijs quibuſcūq;: ſeu ſi alfonſo p̄fato aut quibuſuis alijs cōiter
vel diuiſim a ſede pꝛedicta indultum exiſtat ꝙ interdici: ſuſpendi vel ex
cōmunicari: aut vltra vel extra certa loca ad iudiciū vocari nō poſſint ꝑ
lr̄as apoſtolicas non facientes plenam ⁊ expꝛeſſam ac de verbo ad ver-
bum de indulto hmōi mentionem: ⁊ quibuſlibet alijs priuilegijs ⁊ lr̄is
apoſtolicis generalibus vel ſpecialibus Alfonſo prefato vel quibuſli-
bet alijs conceſſis ⁊ pro tempoꝛe concedendis quoꝛumcūq; tenoꝛus exi
ſtant: per que pꝛeſentibus non expꝛeſſa vel totaliter non inſerta effectus
earum impediri poſſet aliquando vel differri: ⁊ de quibus quarumq; to-
tis tenoꝛibus habenda ſit in noſtris litteris mentio ſpecialis: quibus oī
bus (etiam ſi in illis contineretur ꝙ illis per quaſcunq; conceſſiones: ⁊
litteras: ac clauſulas ſpecialem mentionem impoꝛtātes non cenſeretur
eſſe derogatum) quo ad pꝛemiſſa (illis alias in ſuo roboꝛe permanſu-
ris) ſpecialiter ⁊ expꝛeſſe derogamus ceteriſq; contrarijs quibuſcūq;.
Nulli ergo omnino hoīum liceat hanc paginam noſtre confirmationis
appꝛobationis: mandati: conſtitutionis: ⁊ decreti infriūgere: vel ei auſu
temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pꝛeſūpſerit: indi-
gnationem omnipotentis dei ac beatoꝛum apl̄oꝝ eius petri ⁊ pauli ſe
nouerit incurſurum. Datum rome apud ſanctū petrum Anno incarna-
tionis dn̄ice milleſimo quadringēteſimo ſeptuageſimo. tertio kl̄s maij
pontificatus noſtri anno tertio.

Sixtꝰ papa q̄r-
tus appꝛobat
bullā dictā de
ꝯcoꝛdia: ꝯmit
tens ꝓtectoꝛi
vt illā obſerua
ri facia.

Sixtus ep̄us ſeruus ſeruoꝛum
dī. Dilecto filio Juliano tituli ſancti petri ad vincula p̄ſ
bytero cardinali. Salutem ⁊ apoſtolicam benedictionē.
Romanꝰ pōtifex cunctoꝛum (⁊ pꝛeſertī ſub regulari ob
ſeruantia domino famulantium) fidelium tranquillitati

intendens: illis libenter obuiat per que inter fideles ipos cōtentiones ⁊ iurgia conspicit veriſilr poſſe exoriri. Dudum ſiquidē fe. Re. paul⁹ papa. ij. pdeceſſor noſter de nro qui tunc generalis miniſtri ordinis minoꝝ fungebamur officio ac dilectoꝝ filioꝝ Marci de bononia generalis vicarij ciſmontani ac generalis procuratoris cōuentualiū ⁊ cōmiſſariorū de obſeruātia nuncupatoꝝ tam citra q̄ vltra mōtanoꝝ dicti ordinis in romana curia expreſſo conſenſu inter alia per ſuas lr̄as inhibuit: ne dicti ordinis pfeſſores conuentuales ⁊ de obſeruātia nūcupati generali dumtaxat ſeu etiam puincialibus miniſtris dicti ordinis ſubditi eorūq̄ prelati fratres de obſeruātia nuncupatos ſub vicarijs viuere ſolitos trāſfugas ſeu ad eos fugientes acceptare pſumerent: niſi oſtenderent lr̄as ſue licentie a prelato ſuo per eos obtentas in quibus contineretur nomen domus a qua receſſiſſent ⁊ illius ad quam remiſſi eſſent: etiam pretextu cuiuſcunq̄ licentie ſuper hoc ipſis fratribus cōuentualib⁹ ⁊ alijs dictis vicarijs non ſubditis eorūq̄ prelatis ab apl̄ica ſede conceſſe: quā idem Paulus predeceſſor quo ad hoc penitus reuocauit: ſed illos ad ſuos p̄latos iuxta quarūdam aliarum lr̄arum pie memorie pij pape. ij. etiam predeceſſoris noſtri ſuper hoc editarum cōtinētiā remittere tenerētur. ⁊ ne eiuſdem ordinis profeſſores de obſeruātia nuncupati ſcandaloſos ⁊ criminoſos fratres ꝯuentuales nūcupatos diſciplinā ordinis ſubterfugientes recipere: ſed ſimiliter ad prelatos ſuos remittere deberēt (ſeruata tamen felicis. Re. Eugenij pape. iiij. ⁊ dicti pij predeceſſoꝝ noſtrorum aliarum lr̄arum quo ad hoc editarum forma) ſub excōicatiōis pena quā tranſgreſſores dictarū inhibitionū ipſo facto incurrerent: ſimili modo phibuit prout in dictis lr̄is vltimis ꝯtinetur. Cum aūt ſicut exhibita nobis nuper pro parte dilectoꝝ filiorum vicarij generalis ⁊ fratrū dicti ordinis de obſeruantia nuncupatoꝝ vltramōtanī. petitio ꝯtinebat: obſeruātia lr̄arum pauli predeceſſoris hmōi quas etiam nos dicto paulo predeceſſore (ſicut deo placuit) rebus humanis exempto ad apicem ſummi aplatus aſſumpti auctate apl̄ica approbauimus: experientia teſte ad magnā conferat pacem ac per eam cōtentiōibus ⁊ iurgijs obuietur: pro parte eiuſdem vicarij vltramōtanī. ⁊ ſuoꝝ fratrum nobis fuit humiliter ſupplicatum: vt lr̄as pauli pdeceſſoris hmōi obſeruari mandare ⁊ alias ſibi opportune puidere d benignitate apl̄ica dignaremur. Nos igit̄ qui inter quoſuis religioſos ꝯtētiōibus ⁊ iurgijs obuiare ſūmope optamus. hmōi ſupplicatiōibus inclinati: circūſpectiōi tue q̄ ptector dicti ordinis exiſtis ⁊ illius ptectori pro tempore exiſtenti ſeu tuo aut illius locum tenenti per apl̄ica ſcripta mandamus: quatenus tu ⁊ protector ipſe pro tempore exiſtens ac locum tenens qui ſuper hoc pro parte vicarij vltramontani ⁊ ſuoꝝ fratrum predictorum fueris ſeu fuerit requiſitus: lr̄as pauli pdeceſſoris hmōi obſeruari. ⁊ tā predictos fratres conuentuales q̄ de obſeruātia cōtra lr̄arum pauli predeceſſoris huiuſmodi tenorem ⁊ formā pretextu quarūcunq̄ lr̄arum (etiā per nos forſan cōceſſarum) in quibuſuis domibus receptos ⁊ etiam extra illas ſtantes: ad ſuperiores remitti facias ſeu faciat: ⁊ non pmittas ſeu permittat coſ

dem vicariū ⁊ frēs ſuos cōtra tenorē lr̄arū pauli p̄deceſſoris hmōi ſup p̄miſſis quomodolibet moleſtari: moleſtatores ⁊ cōtradictores quoſli bet per cenſurā eccleſiaſticā appellatiōe poſtpoſita cōpeſcēdo. Premiſ ſis ac ꝯſtitutiōib⁹ ⁊ ordinatiōib⁹ ap̄licis necnō dicti ordinis ſtatutis ⁊ ꝯſuetudinib⁹ iuramēto ꝯfirmatiōe ap̄lica vel quauis firmitate alia ro boratis ac oībus que idē paul⁹ p̄deceſſor in dictis lr̄is ſuis voluit nō ob ſtare ꝯtrarijs quibuſcūqꝫ: Aut ſi aliqb⁹ cōiter vel diuiſim a ſede ap̄lica indultū exiſtat ꝙ interdici ſuſpēdi vel excōicari aut extra vel vltra certa loca ad iudiciū euocari nō poſſint ꝑ lr̄as ap̄licas plenā ⁊ exp̄ſſam ac de verbo ad verbū d̄ indulto hmōi nō faciētes mētionē ⁊ quibuſlibet alijs priuilegijs ⁊ lr̄is ap̄licis atqꝫ nr̄is generalib⁹ vel ſpālib⁹ quibuſuis etiā dicti ordinis ꝑſonis ꝯceſſis ⁊ ꝑ tp̄e cōcedēdis quorūcūqꝫ tenorꝝ exiſtāt: ꝑ q̄ p̄ntibus nō exp̄ſſa vel totaliter nō inſerta effect⁹ hmōi impediri va leat quomōlibet vel differri: aut de qbus quorūqꝫ totis tenorib⁹ hn̄da ſit in nr̄is lr̄is mētio ſpālis, quib⁹ oīb⁹ (etiā ſi in eis cōtineret ꝙ in illis ꝑ q̄ſcūqꝫ ꝯceſſiōes ⁊ lr̄as ac clauſulas de ijs mentionē ſpālē faciētes nō cenſeret derogatū) quo ad p̄miſſa illis alias in ſuo robore ꝑmanſuris ſpāliter ⁊ expreſſe derogam⁹: ceteriſqꝫ cōtrarijs qbuſcūqꝫ. Datū rome apud ſanctū petrū Anno incarnatiōis dn̄ice milleſimo q̄dringēteſimo ſeptuageſimo quinto kl's Junij pōtificatus nr̄i Anno q̄rto

DILECTIS FILIIS generali ac ꝓuincialib⁹ vicarijs or dinis minorū de obſeruantia nūcupatoꝝ in ptib⁹ vltramōtañ. ꝯmorañ.

ALEXANDER PAPA. VI.

Alexāder ſpa pa. vi. cōcedit ꝯfeſſorib⁹ mo nialiū: poſſe ex rōnabili ⁊ iu ſta cā ingredi earūdem mo naſteria.

Dilecti filii Salutem ⁊ ap̄licā bn̄dictionē. Exponi nobis fecerūt dilecte in xp̄o filie ab batiſſe ⁊ moniales monaſteriorū ordinis ſancte clare in ptibus illis conſtitutoꝝ: ꝙ licet ꝑ ipaꝝ regulā ꝯcedat ex preſſe. ꝙ confeſſores per vos eaſdem pro tempore deputati neceſſitate ad ueniente pro miniſtrandis ſacramentis eccleſiaſticis poſſint competen ti ſocietate cōmitati clauſuras earūdem monaſterioꝝ ingredi: quia ta men interdū accidit aliquas moniales ipſoꝝ monaſterioꝝ diutina infir mitate detineri: ⁊ quādoqꝫ per annum aut bienniū ita morbo laborare vt pro receptiōe ſacramētoꝝ nō poſſint ad cōem cratem accedere: ſpūa li ꝓpterea conſolatione (illa preſertim qua cetere moniales que in rece ptione eucharíſtie quinto decimo die recreātur) oīno carent: cum ꝯfeſſo res predicti ex eo ꝙ dicte moniales in extrema neceſſitate aut mortis ar ticulo conſtitute non ſint abſqꝫ conſcie ſcrupulo pro earum viſitatione ⁊ adminiſtratione ſacramentoꝝ clauſuras interiores earundem mona ſteriorum ingredi non audent. Quare nobis eedem abbatiſſe ⁊ monia les ſupplicare humiliter curarunt: vt dignaremur ſpirituali conſolatio ni (infirmarum preſertim monialium) circa hoc paterna benignitate conſulere. Nos religioſarum perſonarum (fragilioris preſertim ſexus) votis vt eo feruentius diuino famulatui inſiſtant: q̄ntum cum deo poſſu mus benigne annuentes: hmōi ſupplicationibus inclinati vobis ⁊ fra-

tribus ſeu confeſſoribus per vos pro tempore deputatis vt monaſterio
rum monialium earũdem que veſtro regimini ⁊ adminiſtrationi imme
diate ſubijciũtur . ꝓ eiſdem cauſis ⁊ alijs rationabilibus interduꝫ occur
rentibus pro tempore (prout vobis ſecundũ deuꝫ expedire videbit)
clauſuras interiores ingredi poſſitis, ⁊ moniales predicte portam ma
iorem aperire licite valeant: auctoritate apoſtolica licentiã concedimꝰ
pariter ⁊ indulgemus. Non obſtãtibus conſtitutionibus ⁊ ordinationi
bus apoſtolicis ceteriſqꝫ in contrarium facientibus quibuſcumqꝫ. Volu
mus inſuper ꝙ preſentium litterarum tranſumpto manu publici nota-
rij ſubſcripto ⁊ alicuiꝰ prelati eccl'iaſtici ſeu perſone in dignitate conſti-
tute ſigillo munito: plena ⁊ indubia fides adhibeatur. Datum corneti
ſub anulo piſcatoris die decima ſexta nouembris Milleſimo quadrin-
genteſimo nonageſimo tertio Pontificatꝰ nr̄i Anno ſecundo.

IVlianus epiſcopus oſtienſis

ſanctiſſimi in chriſto patris ⁊ domini noſtri domini inno
centij diuina prouidentia pape octaui maior penitentia-
rius ac ordinis fratrum minorum protector: vniuerſis ⁊
ſingulis ad quos preſentes peruenerint: ſalutem ⁊ ſinceram in domino
charitatem. Noueritis nos litteras ſanctiſſimi domini noſtri prefati
in forma breuis cum quadam ſupplicatione introcluſa nobis pro parte
dilectorum in chriſto vicariorum generalium et prouincialium fratrũ
dicti ordinis de obſeruãtia nũcupatoꝝ citra ⁊ vltra montes cõſiſtẽtium
p̄ſtatas: cũ ea qua decuit reuerẽtia recepiſſe hmõi ſub tenore: videlicet
a tergo dicti breuis venerabili fratri nr̄o iuliano ep̄o oſtienſi cardinali
ſancti petri ad vincula ordinis minorũ protectori: intus vero. Innocen-
tius papa. viij. venerabilis frater noſter ſalutẽ ⁊ aplicã benedictionem.
Ex ſupplicatione p̄ſtibꝰ introcluſa manu venerabilis fratris nr̄i. A. ep̄i
alerieñ. referẽdarij nr̄i domeſtici in p̄ñtia nr̄a ſignata circũſpectio tua
intelliget: q̃ a nobis petãt dilecti filij vltramontañ. ⁊ ciſmontañ. genera
les ⁊ ꝓuinciales vicarij fratrũ minoꝝ de obſeruãtia nuncupatoꝝ: ſuper
qbus ꝓ iniũcto tibi ꝓtectiõis officio opportune ꝓuidere curabis iuxta
ipſius ſupplicationis ſignaturã. Datũ rome apud ſanctũ petrũ ſub an
nulo piſcatoris die decima ſeptima februarij Milleſimo q̃dringenteſi-
mo octogeſimo nono Pontificatꝰ nr̄i anno. v. A. trageziniti. Tenor
vero ſupplicationis ſeqt̃ ⁊ ẽ talis. BEATISSIME pater oliꝫ
fe. re. pius papa. ij. predeceſſor veſter ꝓ quiete vniuerſoꝝ ꝓfeſſoꝝ ordi-
nis fratrũ minoꝝ tã conuẽtualiũ q̃ȝ de obſeruãtia nũcupatoꝝ p quaſdã
ſuas inter alia ſtatuit, ordinauit atqꝫ decreuit: ꝙ pretextu cuiuſuis licen
tie aut conceſſionis etiam per ſedem apoſtolicam generaliter vel ſpecia
liter cuicumqꝫ domui vel ſeculari aut regulari loco aut ſingulari perſo-
ne ſub quacumqꝫ forma vel expreſſione verborũ pro tẽpore cõceſſe. nul-
lus p̄latꝰ cõuẽtus ſeu loci alteriꝰ p̄ſidẽs aut alia ſingl'aris pſona eccl'ia-
ſtica vel mũdana ſecularis vl' regl'aris quocũqꝫ noĩe ⁊ q̃cũqꝫ dignitate

Julianꝰ ep̄ũs oſtieñ. ⁊ protector ordinis ex cõmiſſione innocentij pape viij. fulminauit p̄ñtez ꝓceſſum cõtra fratres de obſeruãtia recedentes a familia.

fangens.recipere aut recipi facere auderet:vel p̄ſumeret aliquem ex fra
tribus predictis de obſeruantia nūcupatis recedentē ex aliquo conuen
tu ſeu loco:niſi ipſe frater de licentia ſui ſuperioris prelati in ſcriptis cō
ceſſa recederet in qua de loco vnde receſſerit ⁊ ad quē ſe conferre debeat
expreſſa mentio fiat:⁊ ipſos fratres ſic receptos ſine licentia huiuſmodi
ad ſuos prelatos reduci ⁊ remitti debere ⁊ illorum correctioni ſubijci:⁊
renitentes ac ipſos retinentes necnon preſtantes ad id auxiliū conſiliū
vel fauorem penas in lr̄is eiuſdem eugenij pape.iiij. p̄deceſſoris veſtri
contentas ſuper predictis incurrere voluit eo ip̄o.Et deinde pie memo
rie paulus papa.ij.etiam predeceſſor veſter per alias ſuas lr̄as inhibuit
dicti ordinis ꝓfeſſoribus ꝯuentualibus ⁊ alijs ſub obedientia vicarioꝝ
eorūdem fratrum de obſeruātia nūcupatoꝝ non degētibus:ne aliquos
fratres de obſeruantia ſub dictis vicarijs viuere ſolitos transfugas ſiue
ad eos fugientes:niſi oſtenderent lr̄as ſue licētie a p̄lato ſuo per eos ob
tentas in quibus pari modo contineretur nomen conuentus a quo rece
derent ⁊ illius ad quē mitterētur:etiam pretextu cuiuſcūq; lnīe ſup hoc
ipſis fratribus conuentualibus ⁊ alijs de obſeruātia dictis vicarijs non
ſubditis eorumq; prelatis ab apl'ica ſede conceſſe:quas reuocauit,atten
tare quoquomō preſumerēt:ſed illos ad p̄latos ſuos remitterent iuxta
lr̄as pij predeceſſoris p̄fati quas voluit obſeruari ſub excōicatiōis late
ſententie pena.illius abſolutione ſedi apl'ice reſeruata.¶Poſtmodū vero
recolende memorie ſixtus papa.iiij.etiam p̄deceſſor veſter per alias ſu
as in forma breuis voluit ⁊ declarauit:ꝙ quicunq; frater cure vicarioꝝ
predictoꝝ ſubiectus abſq; generalis vel ꝓuincialis vicarij licentia pre
ſumeret recedere:ipſo facto excōicatiōis ſnīa ligatus foret:quam penas
vltra contentas in lr̄is dicti pauli p̄deceſſoris etiam receptores illorū
incurrerent:quibuſcūq; priuilegijs lr̄is vel indultis in genere vel in ſpe
cie locis aut perſonis quibuſlibet per eum conceſſis non obſtantib⁹.qui
bus derogauit.Et demum ſanctitas veſtra per alias ſuas lr̄as etiam
in forma breuis in quibus dicti Sixti littere de verbo ad verbum ſunt
inſerte:eaſdem Sixti predeceſſoris litteras ⁊ in eis contenta confirma
uit ⁊ approbauit prout in ſingulis litteris predictis plenius continet.
Cum aūt pater ſancte nōnulli dicti ordinis profeſſores de obſeruantia
nuncupati ſub eorūdem vicarioꝝ obedientia ⁊ cura ſtare ſoliti p̄ſertiꝫ ꝓ
uincie Aragonieñ.ſecundum morē dicti ordinis non obtenta ſuorum ſu
periorum licentia ab illorum domibus ⁊ obedientia receſſerint:ad obe
dientiam generalis ⁊ ꝓuincialium miniſtrorum ac domos conuentua
lium nuncupatorū fratrū predictoꝝ libros ⁊ bona mobilia penes ipos
exiſtentia exportātes ſe transferre:ipſiq; frēs cōuentuales ⁊ eorum pre
lati eos recipere contra lr̄arum eorūdem tenorem non formidauerunt:
aſſerentes ſuper hoc a ſanctitate veſtra ⁊ ſede apl'ica lnīaꝫ habere.Sup
plicant humiliter ſanctitati veſtre ciſmontañ.⁊ vltramontañ.generales
⁊ ꝓuinciales vicarij eorundem fratrum de obſeruantia nuncupatorum
⁊ preſertim dicte ꝓuincie aragonie:quatenus eorundem predeceſſorū
inherendo veſtigijs,oēs ⁊ ſingulos dicti ordinis ꝓfeſſores ſub obediē

tia eorūdem vicarioꝝ degere ſolitos qui ſine ſuperiorum licentia iuxta
lr̃arum predictarum tenorē conceſſa ab eorūdem vicarioꝝ obedientia ⁊
ſubiectione ſe ſubtrahentes ⁊ ad dictos fratres conuentuales eorūq; do
mos ⁊ p̄latoꝝ eorūdem obedientiā hactenus ſe tranſtulerint (etiam cū
quacunq; ſanctitatis veſtre ⁊ ſedis ap̄lice lr̄a) ⁊ quos ſe ſic ſubtrahere
⁊ trāſferre contigerit in futurum perpetuis futuris tp̄ibus: ad eorūdem
vicariorum obedientiā cum libris ⁊ bonis que exportauerunt reduci: ⁊
tam ipſos q̄ꝫ qui eos receperūt ⁊ recipient ⁊ fouent ⁊ fouerūt in eorum
obedientia hm̄oi cenſuris ⁊ penis p̄dictis ligatos fore publice nūciari:
⁊ ab oibus arctius euitari mandare: obtentaſq; per eos ⁊ quas obtine-
rent imposterū a ſanctitate vr̄a ⁊ ſede ap̄lica lr̄as ita demū eis ꝓdeſſe
poſſe: ſi a ſuis ſupioribus lr̄as obtinuerint. ⁊ ſub hm̄oi ꝯditiōe ꝯceſſas
fore cenſeri debere in oibus ⁊ per oia pinde ac ſi hm̄oi conditio in illis
exp̄ſſe adiecta foret ⁊ adijceretur imposterū: decernere. Et ne quiſpiam
eorūdem fratrū de obſeruantia nūcupatoꝝ ſub eorūdem vicarioꝝ obe-
dientia degentiū ſine ſuperioꝝ ſuoꝝ lr̄a deputatiōe ⁊ inſtitutiōe. officiū
ꝯfeſſoris ſiue viſitatoris monaſterioꝝ monialiū aut beguinarū ſiue ſo-
rorum tp̄alium dn̄orum ⁊ aliarum pſonarū ſeculariū ⁊ regularium vtri
uſq; ſexus aſſumere ⁊ exercere decetero p̄ſumat: ⁊ ſi ad id ap̄lica aucta-
te deputaretur: ſub ſimilibus cenſuris ⁊ penis inhibere. Cenſeanturq; de-
putationes hm̄oi illam in ſe ꝯditionem habere vt illa exercere valeat ſi
ad id eorum ſic deputatoꝝ aſſenſus ⁊ lr̄a accederet ⁊ non alias nec alio
modo: decernere dignemini de gr̄a ſp̄ali. non obſtan̄. p̄miſſis ac ꝯſtitu-
tiōibus ⁊ ordinatiōibus ap̄licis ceteriſq; ꝯtrarijs quibuſcūq; cum clau
ſulis opportunis ⁊ conſuetis. Et deinde ſequebatur de alterius manus
lr̄a ſignatura dicte ſupplicatiōis: videlicet. conceſſit ꝙ ꝓtector ꝓuideat
in p̄ſn̄tia dn̄i nr̄i pape. A. Alerien̄. Et deinde ſequebātur nōnulle clauſule
repetitiue contentoꝝ in ſupplicatiōne p̄dicta cum hm̄oi tenore videlicet
Et de his qui hactenus ſe ſubtraxerunt ⁊ in futurū ſubtrahent. cum redu
ctione libroꝝ ⁊ bonis per eos exportatis: ⁊ de inhibitiōe aſſumēdi offi-
cium confeſſionis viſitationis ⁊c̄. late extendendo: ſub eiſdem cenſuris ⁊
mandato ꝙ publicentur predictis cenſuris ligati ipi ⁊ eoꝝ fautores ⁊c̄.
ac officia predicta ſine lr̄a exercentes: ⁊ etiam ſi deſuper lr̄am a ſancti
tate veſtra obtinerent ⁊ a ſede apoſtolica obtinuiſſent vel imposterū ob
tinerent. Et cum decreto. ꝙ tales lr̄e habeant in ſe ꝯditionem ſi ad id ſu
periorum eorūdem accedat aſſenſus ⁊ non alias. Et cōmittatur vniuerſis
locorum ordinarijs ac officiorū ac in dignitate eccleſiaſtica conſtitutis
perſonis ⁊ canonicis metropolitan̄. ⁊ aliarum cathedralium qui fuerint
requiſiti in ſolidum vt reducant ⁊ publicent ⁊c̄. ⁊ per breue directum vi-
carijs prefatis generalibus ⁊ ꝓuincialibus p̄ſn̄tibus ⁊ futuris perpetuo.
Et demū de alterius manus lr̄a ſimili ſignature ſupplicationis ſigna-
tura clauſularum earūdem. conceſſum vt ſupra. A. Alerien̄. ſub ſeque-
baturq; poſtmodum data dicte ſupplicationis alterius manus ſcripta
videlicet. Datum rome apud ſanctum petrum. tertio decimo kl̄s mar
tij. Anno quinto. POSTMODUM vero pro parte venerabili-

um ⁊ religioſorum virorum Euangeliſte de peruſio ⁊ guillermi lemenā-
di dicti ordinis ⁊ obſeruantie ac in romana curia prefatorum vicariorū
generalium cōmiſſariorum ſeu procuratorum fuimus cum debita inſtā-
tia requiſiti: vt ad executionem nobis facte cōmiſſionis predicte per pre-
fatum dñm noſtrum papam procedere curaremus. Nos igitur qui pa-
terno charitatis officio dicti ordinis cuius profeſſorum lrarum ſcientia
⁊ exemplari vita ſacroſancta militaris eccleſia decorata conſpicitur. ſta-
tum reddi cupimus pacificum ⁊ tranquillum: ⁊ que ad perſonarum illi-
us quietem pertinent. quantum poſſumus libenter procuramus, vt te-
nemur. Uniuerſis ⁊ ſingulis locorum ordinarijs ⁊ in dignitate eccleſia-
ſtica conſtitutis perſonis ⁊ metropolitañ. ac aliarum eccleſiarum cano-
nicis vbilibet per orbem vniuerſum conſtitutis eorūdemq; ordinariorꝝ
officialibus ⁊ vicarijs in ſpiritualibus generalibus qui pro parte dicto-
rum vicariorum aut alicuius eorum fuerint legitime requiſiti auctorita-
te prefati ſanctiſſimi dñi noſtri Innocentij mandamus: quatenus oēs
⁊ ſingulos dicti ordinis profeſſores ſub eorūdem vicariorum obediētia
degere ſolitos, qui ſine ſuorū ſupiorꝝ lnſa iuxta litterarū predictarū pau-
li predeceſſoris prefati conceſſa ab eorūdem vicariorum obedientia ſe
ſubtrahere: ⁊ ad dictos fratres cōuentuales eorūq; domos ⁊ prelatorū
obedientiam transferre ſe preſumpſerunt etiā cum quacūq; prefati ſan-
ctiſſimi dñi noſtri ⁊ apoſtolice ſedis licentia: ⁊ quos ſe ſic ſubtrahere ⁊
transferre contigerit in futurum perpetuis futuris temporibus: ad eorū-
dem vicariorum obedientiā cum libris ⁊ bonis que exportauerūt ⁊ pro
tempore exportarent reducere: ⁊ tam ipſos q̄ꝫ qui receperunt ⁊ recepe-
rint ac fauerent eorundem in obedientiam poſtq̄ꝫ eis ſeu eorū alteri le-
gitime conſtiterit: vicarios predictos ſeu eorum loco deputatos ⁊ pro
tempore deputandos: prelatos fratrum conuentualium ſeu locorꝝ eo-
rundem fratrum guardianos in quibus fratres de obſeruantia ſic ab eo-
rum obedientia ſubtracti degunt ⁊ forſan eos degere contigerit in futu-
rum debite requiſi[illegible] ne fratres ſic ſubtractos ac obedientia predicta
in eorum obedientia foueant: ⁊ contra formam ⁊ tenorem predictarum
litterarum in eorum conuentibus ⁊ locis retineant: necnon fratres ſub-
tractos ⁊ ſubtrahendos huiuſmodi fraternaliter ⁊ charitatiue monuiſſe
vt ad priſtinam eorum obſeruantiam cum libris ⁊ bonis per ipſos aſ-
portatis ſe reducant: ſi poſt requiſitionem ⁊ monitionem huiuſmodi ne-
glexerint [illegible] facere ſeu alius eorum neglexerit. huiuſmodi cenſuris ⁊ pe-
[illegible] dictis ligatos fore nuntient publice. ac faciant ⁊ mandent ab om-
nibus arctius euitari: obtentaſq; per eoſdem fratres de obſeruantia ſic
[illegible] trahentes ⁊ redire nolentes ⁊ quas obtinerent impoſterum a ſede
apoſtolica licentias: ita demū eis prodeſſe ſi a ſuis ſuperioribus licenti-
[illegible] erint: ⁊ ſub huiuſmodi conditione conceſſas fore cenſe-
[illegible] omnibus ⁊ per omnia perinde ac ſi huiuſmodi conditio in il-
[illegible] adiecta foret ⁊ adijceretur impoſterum: prefata auctoritate
[illegible] mimus. Et ne quiſpiam eorundem fratrum de obſeruantia nuncu-
patorum ſub eorundem vicariorum obedientia degentiū ſine ſuorum

ſuperiorum lnia deputatione ⁊ inſtitutione officium cōfeſſoris ſeu viſita
toris monaſteriorum monialium beguinarū vel ſororuꝫ quarumlibet aut
temporalium dñorum ⁊ aliarum perſonarū ſecularium ⁊ regulariū vtri
uſqꝫ ſexus aſſumere ⁊ exercere decetero preſumant: etiam ſi ad id apl'ica
auctoritate deputarentur. ſub ſimilibus cenſuris ⁊ penis monitiōe pre-
miſſa per contra facieñ. pari modo incurrendis prelibata auctoritate in
hibemus. Decerneñ. eaſdem deputationes quas ſic fieri contigerit au-
ctoritate predicta huiuſmodi in ſe ꝯditiones habere: vt deputati ad of-
ficia ipſa illa exercere poſſint ſi ad id eorum ſic deputatorum conſenſus
⁊ lnia accedant nec alio mō: ac pari modo mandañ. eis vt pꝼertur hmōi
cenſuris ligatos publice nunciari: ac ab officijs per eos ſine huiuſmodi
lnia hactenus aſſūptis ⁊ que aſſumerent in poſterū: per eoſdē ordinari-
os ⁊ in dignitate ꝯſtitutas pſonas ⁊ canonicos deſup requiſitos amo-
ueri: ꝯtradictores eadē auctate appellatiōe remota cōpeſcendo. Non
obſtañ. premiſſis ac conſtitutiōibus ⁊ ordinatiōibus apl'icis ceteriſqꝫ cō
trarijs quibuſcunqꝫ: ſiue ſi aliquibus cōiter vel diuiſim a ſede apoſtolica
indultum exiſtat ꝙ interdici: ſuſpendi: vel excōmunicari non poſſint per
litteras apoſtolicas non facieñ. plenam ⁊ expreſſam ac de verbo ad ver
bum de indulto huiuſmodi mentionē. In quorum omnium ⁊ ſingulo-
rum fidem ⁊ teſtimoniuꝫ premiſſorum preſentes litteras fieri ⁊ per notari
um noſtrum publicum ſubſcribi ⁊ publicari mandauimus: noſtriqꝫ ſi-
gilli iuſſimus ⁊ fecimus appenſiōe muniri. Datum ⁊ actum rome in do
mibus noſtre ſolite reſidentie apud ſanctos apoſtolos ſub anno a nati-
uitate domini milleſimo quadringenteſimo octogeſimo nono in dictio
ne ſeptima die vero decimo nono menſis februarij pontificatus ſanctiſ
ſimi in chriſto patris ⁊ domini noſtri domini Innocentij pape. viij. pre-
fati Anno quinto. Preſentibus ibidem reuerendo patre domino Julia
no epiſcopo Bretonorieñ. ⁊ circūſpecto viro domino facio de ſantonis
eiuſdem ſanctiſſimi domini noſtri pape cubiculario teſtibus ad premiſſa
vocatis habitis atqꝫ rogatis. Et ego Nicolaus biride clericus attr. oa-
teñ. dioceſis publicus apoſtolica ⁊ imperiali auctoritatibus notarius
qui premiſſis omnibus ⁊ ſingulis dum ſic vt premittitur per reuerendiſ
ſimum in domino patrem ⁊ dominū dñm Julianum miſeratione diui
na epiſcopum oſtieñ. ſanctiſſimi domini noſtri domini Innocentij diui-
na prouidentia pape. viij. maiorem pniarium. ac ordinis fratrum mi-
norum protectorem prefatum dicerentur: ac coram eo agerentur ⁊ fie-
rent vna cum prenominatis teſtibus preſens interfui: eaqꝫ omnia ⁊ ſin-
gula ſic fieri vidi ⁊ audiui ⁊ in notam ſumpſi. ex qua has preſentes litte-
ras manu alterius (me alijs negocijs in romana curia legitime prepe-
dito) fideliter ſcriptas exinde confeci: ſubſcripſi: publicaui: ⁊ in hanc pu
blicam formam redegi: ſignoqꝫ ac nomine meis ſolitis ⁊ conſuetis vna
cum prefati reuerendiſſimi domini Juliani epiſcopi maioris penitentia
rij ⁊ protectoris ſigilli appenſione ſignaui in fidem robur ⁊ teſtimoniuꝫ
omnium ⁊ ſingulorum premiſſorum. Rogatus ⁊ requiſitus

Alexander pa pa. vi. ꝯfirmat bullā ſixti. iiij. diſponētē ſup ĩmaculatā dei genitricis con ceptionem.

ALexander ep̄us ſeruus ſeruorum dei. Ad futurā rei memoriā. Illius qui ſe ꝓ dñici gregis ſaluatiōe in preciū imolari nō abnuit vices q̄q̄ imeriti gereñ. in terris: circa ipſi⁹ excubias gregis nos ſollicitis congruit vigilijs intendere: ne cōtagioſos ꝯpaſcāt feratus: ⁊ nimia curioſitas ſupſtitionē. ⁊ ſupſtitio errores ⁊ ſcādala parturiant: ⁊ ea que ad occurrendū erroribus ⁊ ſcādalis hmōi per p̄deceſſores nr̄os ſalubriter ordinata ſunt quibuſuis ſublatis impedimētis obſeruētur. Dudū ſiquidē a fe. Re. Sixto papa. iiij. p̄deceſſore nr̄o lr̄e emanarūt tenoris ſubſequētis. SIXTVS ep̄us ſeruus ſeruoꝝ dei ad ꝑpetuā rei memoriā. Graue nimis gerim⁹ ⁊ moleſtū cū ſiniſtra nobis ꝯ q̄buſdā eccleſiaſticis ꝑſonis referūtur: ſed in eoꝝ qui ad euāgelizandū verbum dei ſunt deputati exceſſibus predicādo ꝯmiſſis eo grauius ꝓuocamur: quo illi periculoſius remanent incorrecti: quin facile deleri nequeant qui multorum cordibus ſic publice predicādo diffuſius ⁊ dānabili⁹ imprimūtur errores. Sane cū ſancta romana eccl'ia de intemerate ſemꝑq̄ virginis marie ꝯceptione feſtū ſolemniter celebret ⁊ ſpāle ac ꝓpriū ſup hoc officium ordinauerit: nōnulli vt accepim⁹ diuerſoꝝ ordinū p̄dicatores i ſuis ſermōibus ad populū publice p diuerſas ciuitates ⁊ terras affirmare hactenus non erubuerūt ⁊ predicare non ceſſant: omnes illos qui tenēt aut aſſerunt eandem glorioſam ⁊ imaculatā dei genitricem abſq̄ originalis peccati macula fuiſſe conceptam mortaliter peccare vel eſſe hereticos: eiuſdem imaculate ꝯceptionis officiū celebrantes audienteſq̄ ſermones illorum qui eam ſine huiuſmodi macula cōceptam eſſe affirmāt peccare grauiter: ſed ⁊ prefatis predicationibus non cōtenti, confectos ſuper his ſuis aſſertiōibus libros in publicum ediderunt: ex quorum aſſertionibus ⁊ predicatiōibus non leuia ſcandala in mentibus fidelium exorta ſunt: ⁊ maiora merito exoriri formidantur indies. Nos igitur huiuſmodi temerarijs auſibus ac peruerſis aſſertionibus ⁊ ſcandaloſis que exinde in dei eccleſia exoriri poſſunt q̄tum nobis ex alto conceditur obuiare voleñ. motu ꝓprio non ad alicuius nobis ſuper hoc oblate petitionis inſtantiā ſed de noſtra mera deliberatione ⁊ ex certa ſciā hmōi aſſertiones predicatorum eorūdem ⁊. aliorum quorumlibet ⁊ qui affirmare preſumerent eos qui crederent aut tenerent eandem dei genitricē ab originalis peccati macula in ſua conceptione preſeruatam fuiſſe: propterea alicui⁹ hereſis labe pollutos fore vel mortaliter peccare: aut huiuſmodi officium conceptionis celebrātes ſeu huiuſmodi ſermones audientes alicuius peccati reatum incurrere: vtpote falſas ⁊ erroneas ⁊ a veritate penitus alienas editoſq̄ deſuper libros predictos id continentes quoad hoc auctoritate apoſtolica preſentium tenore reprobamus ac dānamus: ⁊ motu ſcientia ⁊ auctoritate predictis ſtatuimus ⁊ ordinamus, ne predicatores verbi dei ⁊ quicunq̄ alij cuiuſcunq̄ ſtatus gradus aut ordinis ac conditionis fuerint qui decetero auſu temerario preſumpſerint in eorum ſermonibus ad populum ſeu alias quomodolibet

approbare ſic per nos improbatas ac damnatas aſſertiões veras eſſe:
aut dictos libros pro veris legere tenere vel habere poſtq̃ de preſenti-
bus noticiam habuerint: excõicationis ſententiam ⁊ eterne maledictio-
nis penam eo ipſo incurrant; a qua ab alio q̃ a romano pontifice ⁊ illi-
us proprio ore expreſſa cauſa huiuſmodi propter quam cenſuras predi-
ctas incurrerint (niſi in mortis articulo conſtituti) nequeant abſolutio-
nis beneficium obtinere. Item motu ſcientia ⁊ auctoritate ſimilibus ſi-
mili pene ac cenſure ſubijcientes eos qui auſi fuerint aſſerere contrariã
opinionem tenentes videlicet glorioſam virginem mariam cum origi
nali peccato fuiſſe conceptã: hereſis crimen vel peccatũ incurrere mor-
tale, cum nondum ſit a romana eccleſia vel apoſtolica ſede deciſũ. Nõ
obſtañ. conſtitutionibus ⁊ ordinationibus apoſtolicis contrarijs qui-
buſcunq;: ſeu ſi aliquibus cõiter vel diuiſim ab eadem ſede indultũ exi
ſtat q̃ interdici ſuſpendi vel excõmunicari non poſſint per litteras apo
ſtolicas non facieñ. plenam ⁊ expreſſam ac de verbo ad verbum de in-
dulto huiuſmodi mentionẽ. Et ne de premiſſis aliquando valeãt igno
rantiam allegare: volumus. q̃ locorum ordinarij requiſiti preſentes lit
teras in eccleſijs conſiſteñ. in eorum ciuitatibus ac in ſuarum dioceſum
locis inſignibus dum maior ibi multitudo populi ad diuina cõuenerit,
ſermonibus ad populum mandent ⁊ faciant publicari. Nulli ergo om
nino hominum liceat hanc paginam noſtre reprobationis: damnatio-
nis: ſtatuti: ordinatiõis: voluntatis ⁊ decreti infringere: vel ei auſu teme
rario contraire. Si quis aũt hoc attentare preſumpſerit: in dignationẽ
omnipotentis dei ac beatorum apoſtolorũ eius petri ⁊ pauli ſe nouerit
incurſurum. Datum rome apud ſanctum petrum. Anno incarnationis
dñice milleſimo q̃dringenteſimo octogeſimo tertio pridie nonas ſeptẽ
bris pontificatus noſtri anno tertio decimo. CUM AUTEM ſi-
cut non ſine animi moleſtia accepimus: nonnulli diuerſorũ ordinum re-
ligioſi effectum litterarum predictarũ forſan ignorantes. aut illas teme-
rarijs auſibus contẽnentes. in ſermõibus ⁊ p̃dicationibus ad populũ
⁊ alias publice per diuerſas ciuitates ⁊ terras varias opiniones circa
contenta in ipſis eiſdem lr̃is contra earum tenorem in medium propo-
nere: ⁊ quidam vnum alij vero reliquũ affirmare nõ erubeſcant: ex q̃bus
in populo varie opiniones imprimũtur ⁊ ſcandala non modica generã
tur. Nos ad quos ex debito paſtoralis officij pertinet a ſancta dei eccle-
ſia (q̃ntum nobis ex alto conceditur) ſcandala remouere: volentes ſcan-
dalis huiuſmodi (vt tenemur) opportunis remedijs occurrere: motu p̱
prio non ad alicuius ſuper hoc nobis oblate petitionis inſtantiã ſed de
noſtra mera liberalitate ⁊ ex certa noſtra ſcientia auctoritate apoſtolica
tenore preſentium decernimus ⁊ declaramꝰ: pre inſertas litteras ac om
nia ⁊ ſingula in eis contenta perpetuis futuris temporibus donec per
ſedem apoſtolicam aliter deciſum ⁊ ordinatum fuerit, inuiolabiter obſer
uari debere. Quo circa vniuerſis ⁊ ſingulis patriarchis archiepiſcopis
epiſcopis ac alijs locorum ordinarijs ⁊ eccleſiarum prelatis ⁊ abbati-
bus ⁊ perſonis alijs in dignitate eccleſiaſtica conſtitutis in virtute ſan-

ete obedientie ⁊ ſub excõicationis pena diſtricte percipiendo mãdam⁹:
quatenus ipſi ⁊ quilibet ex eis per ſe vel alium ſeu alios predictos vbi ⁊
quãdo expedire cognouerint. ⁊ quotiens ſuper hoc requiſiti fuerint: ſolē
niter publicari faciant auctãte noſtra lr̃as ipſas ac in eis contenta inuio
labiliter obſeruari. Contradictores quoſlibet ⁊ rebelles cuiuſcũqꝫ digni
tatis: ſtatus: gradus vel ordinis exiſtentes. etiam ſi mendicantiũ ordi
num quorũcunqꝫ etiam de obſeruantia nuncupatorum prelati miniſtri
aut alij fratres fuerint: per excõicationis ac alias ſnĩas cẽſuras ⁊ penas
eccleſiaſticas ac alia opportuna iuris remedia appellatione poſtpoſita
compeſcendo: inuocato etiam ad hoc ſi opus fuerit auxilio brachij ſecu
laris. Et nihilominus omnes ⁊ ſingulos quos dictã excõicationis ſen
tentiã eis incurriſſe conſtiterit ⁊ eorum quemlibet in eccleſijs dum ma
ior ibi populi multitudo ad diuina conuenerit excõicatos publice nunci
ent: ⁊ faciant ab alijs nunciari ac ab omnibus arctius euitari: donec ad
cor reuerſi ⁊ penitentia ducti ab huiuſmodi excõicationis ſententia ab
ſolutionis beneficium ab eadem ſede meruerint obtinere: ac legitimis
ſuper his habendis ſeruatis proceſſibus ſnĩas cenſuras ⁊ penas huiuſ
modi quotiens opus fuerit iteratis vicibus aggrauare procurent. Non
obſtañ. premiſſis ac conſtitutionibus ⁊ ordinationibus: priuilegijs: exē
ptionis: indultis: ⁊ litteris apoſtolicis quibuſuis perſonis ſecularibus
⁊ regularibus quorũcunqꝫ ordinum etiam mendicantium ⁊ de obſeruã
tia nũcupatorum profeſſoribus ipſis ⁊ ordinib⁹ tam per mare magnũ
⁊ bullam auream nuncupatas q̃ per quaſcunqꝫ litteras alias apoſtoli
cas etiam a nobis emanatas ⁊ iteratis vicibus approbatas etiam ex
quibuſuis vrgẽtiſſimis ⁊ maximis cauſis ⁊ ſub quibuſcunqꝫ formis ⁊
expreſſionibus verborum ⁊ etiam derogatoriarũ derogatorijs alijſqꝫ
fortioribus efficatioribus ⁊ inſolitis clauſulis irritantibuſqꝫ decretis
etiam talibus ꝙ illis nullatenus vel non niſi ſub certis modo ⁊ forma
inibi expreſſis derogari poſſite. etiã motu ſcientia ⁊ auctoritate ſimilib⁹
ac de apoſtolice poteſtatis plenitudine conceſſis: quibus omnibus ⁊ eo
rum ſingulis etiam ſi pro illorum ſufficienti derogatione de eis ipſorũ
qꝫ totis tenoribus ſpecialis: ſpecifica: indiuidua ⁊ expreſſa. ac de verbo
ad verbum non aũt per generales etiam id importantes clauſulas men
tio aut queuis alia expreſſio: vel eorũdẽ ordinum aut alicuius ex eis ꝑ
ſonis intimatio habenda aut alia exquiſita forma obſeruanda foret: te
nores huiuſmodi ac ſi de verbo ad verbum inſerti forent preſentibus ꝓ
ſufficienter expreſſis ⁊ inſertis habentes quo ad ꝑmiſſa duntaxat (illis
alias in ſuo robore permanſuris) harum ſerie ſimilib⁹ motu ⁊ ſcientia
ſpecialiter ⁊ expreſſe derogamus contrarijs quibuſcunqꝫ. Aut ſi aliqui
bus cõmuniter vel diuiſim ab eadem ſit ſede indultũ ꝙ interdici ſuſpē
di vel excõmunicari non poſſint per litteras apoſtolicas non facientes
plenam ⁊ expreſſam ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mē
tionem. Ceterum quia difficile foret ad ſingula queqꝫ loca in quibus ex
pediens fuerit originale deferri: volumus ⁊ ſimiliter auctoritate ſciētia
⁊ motu decernimus ꝙ earundem preſentium lr̃aꝝ tranſũpto manu pu

blici notarij ſubſcripto ⁊ alicuiꝰ ꝑlati eccl'aſtici aut illius curie ſigillo mu‑
nito vbiq; ſtetur, ⁊ eadem prorſus fides adhibeatur in iudicio ⁊ extra‑
q; vbi fuerit exhibitum ⁊ oſtenſum in omnibus ⁊ per omnia: prout eiſ‑
dem preſentibus ſtaretur ſi forent exhibite vel oſtenſe. Nulli ergo omni‑
no hominum liceat hanc paginam noſtre conſtitutionis, declarationis
mandati: derogationis: voluntatis ⁊ decreti infringere: vel ei auſu teme‑
rario contraire. Si quis autem hoc attentare preſumpſerit: indignatio‑
nem omnipotentis dei ⁊ beatorum petri ⁊ pauli apoſtolorum eius ſe no‑
uerit incurſuram. Datum rome apud ſanctum petrum. Anno incarna‑
tionis dominice milleſimo quingenteſimo ſecundo, decimo kl's martij
pontificatus noſtri Anno vndecimo.

DILECTIS FILIIS vniuerſis fratribus ordinis minoꝝ
de obſeruantia nuncupatis.

ALEXANDER PAPA. VI.

Alexander papa. vj. Dilecti fi‑
lij ſalutē ⁊ aplicam bn̄dictionē. Sacre religiōis ſub qua de‑
uotum ⁊ ſedulū exhibere ſtudetis dn̄o famulatū ꝓmeretur
honeſtas: vt vos ſpālibꝰ fauoribus ⁊ gratijs ꝓſequamur,
Hinc eſt q̄ nos volentes quieti ⁊ ꝯmoditati vr̄e ꝓ benemeritis vr̄is pa‑
terna charitate conſulere: vobis vt decetero oībus ⁊ ſingulis gratijs: ꝑ‑
uilegijs: libertatibꝰ: imunitatibꝰ ⁊ indultis ſpūalibꝰ ⁊ tpalibꝰ tā fratruꝫ
ꝑdicatoꝝ q̄ꝫ eremitarū ſancti auguſtini ⁊ beate marie de mōte carmeli
oībuſq; alijs mēdicātibꝰ per ſedē aplicā vel legatos eiuſdē etiā ꝑ lr̄as
aplicas mare magnū nūcupatas etiā quo ad exēptionē a ſolutiōe quar‑
te locoꝝ ordinarijs ⁊ parrochialiū eccliarū rectoribꝰ debite. a qua vos
potiori ꝓ cautela eximimꝰ. hactenus ꝯceſſis: quarū tenores ac ſi de ver‑
bo ad verbū inſererentur haberi volumꝰ ꝓ ſufficiēter expſſis. vti potiri
⁊ gaudere libere ⁊ licite poſſitis ⁊ debeatis in oībus ⁊ ꝑ oīa pinde ac ſi
vobis ſpecifice ꝯceſſa fuiſſent. ꝯſtitutiōibꝰ ⁊ ordinatiōibꝰ aplicis necnō
oībus illis q̄ in lr̄is ꝑdictis ꝯceſſū eſt nō obſtare. ceteriſq; cōtrarijs neq̄‑
q̄ꝫ obſtātibꝰ: auctate aplica tenore pn̄tiū de ſpālis dono gr̄e idulgemꝰ
illaq; vobis de nouo ꝯcedimꝰ. Datū rome apud ſanctū petrū ſub ānu‑
lo piſcatoris die q̄nta februarij milleſimo q̄ngēteſimo primo pontifica‑
tus noſtri Anno nono

Alexander pa‑
pa. vi. cōcedit
oīa priuilegia
ordinibꝰ mēdi‑
cātiū ꝯceſſa frī‑
bꝰ minoribus
ac ſi eis ſpālit'
eſſent indulta.

TENORES VERO priuilegioꝝ de quibus in breui pre inſer‑
to fit mentio ſequūtur ⁊ ſunt tales.

Sixtus epus ſeruus ſeruoꝝ
dei ad perpetuam rei memoriam. Dum attenta medita‑
tione penſamꝰ q̄ virga venuſtiſſima ⁊ oīum virtutū flori‑
bus inſignita virgo dei genitrix glorioſiſſima cuiꝰ plenitu‑
dinem ſol ⁊ luna mirantur cuiuſq; precibus iuuatur populus chriſtianꝰ
⁊ que florem precioſiſſimum imarceſcibilem ⁊ eternū dn̄m nr̄m ieſum
xp̄m ineffabili ſancti ſp̄us cooperāte virtute genuit: ꝑduxitq; ſacrū or‑

Sixtus papa
iiij. ꝯfirmat ac
q̄ꝫ declarat ꝑ‑
uilegia ordinis
carmelitarum
ꝑ ꝑdeceſſores
ſuos conceſſa:
plura alia ad‑
dens.

dinem beate marie de mōte carmelia ſede aplĩca pluribuſq romanis pontificibus predeceſſorib⁹ noſtris approbatū. quē eiuſdē glorioſiſſime dei genitricis ſemperq virginis Marie ſpeciali titulo voluit inſigniri: vt ob ei⁹ virginis reuerentiā ordo ipſe a chriſti fidelibus merito per amplius veneretur: ipſiq fideles ꝓpterea eiuſdē virginis marie adiuti ſuffragijs eterne retributionis premia facilius conſequi mereātur: dūq ſublimi ordinis vtriuſq ſexus perſonarum virtutū merita deo quidē grata, ⁊ in conſpectu apoſtolice ſedis accepta, digna memoria recenſemus: ac ordinem ipſum ⁊ illius perſonas ſub ſedis aplĩce ⁊ eccl'ie romane protectione immediate exiſteñ, ⁊ inter ceteros regulariū ordinū ꝓfeſſores in firmamēto catholice fidei militātes, tanq̄ religionis ſpeculum ⁊ exemplar ſpeciali charitate fulgētes, ſanctorūq prophetarū helie ⁊ heliſei ⁊ alioꝝ patrum qui montē ſanctū carmeli iuxta helie fontē inhabitarūt ſucceſſionē hereditariā tenētes, fructus quoq vberes quos dictus ſacer ordo in agro militātis eccl'ie in propagatione religionis ⁊ fidei ortodoxe hactenus ꝓduxit vtiliter ⁊ producit ac in futurū ꝓducturum indubitāter ſperam⁹, paterna charitate intuemur: dignum potius quinimmo ⁊ debitū reputamus nos ad illa nr̄os dirigere debere cogitatus ꝑ que ea q̄ ꝓ diuini cultus ⁊ dicti ordinis incremento animarūq ſalute a q̄b pluribus romanis pontificib⁹ predeceſſoribus nr̄is ſublatis ambiguitatibus q̄ exinde emerſiſſe noſcūtur in ſua integritate ꝑſiſtāt: ⁊ tāto firmi⁹ obſeruētur: quāto erunt ſepius ſedis aplĩce munimine ſtabilita. Dudū ſiquidem a fe. re. Nicolao. iiij. Bonifacio. viij. Clemēte. iiij. Innocētio. iiij. Alexandro etiā. iiij. Gregorio. xi. Joāne. xxij. Clemente vi. Eugenio. iiij. Pio. ij. Urbano. iiij. Calixto. iij. Nicolao. v. Benedicto. xij. Innocētio. vi. ⁊ Paulo. ij. romanis pontificib⁹ predeceſſorib⁹ nr̄is emanarūt lr̄e: quas in cancellaria noſtra diligēter inſpici: quarūq tenorem de verbo ad verbum preſentibus inſeri fecim⁹. cū incipiant vetuſtate conſumi. ⁊ quas ⁊ eaꝝ tenores innouam⁹ cōfirmamus ⁊ approbamus ac p̄ntis ſcripti patrocinio ꝑpetuo cōmunim⁹. Quaꝝ qd̄ ē lraꝝ tenor talis ē.

Nicolaus papa. iiij. confirmat oīa priuilegia: libertates ſeu exēptiones a q̄buſcūq ordini carmelitaꝝ cōceſſa.

NICOLAUS epūs ſeruus ſeruoꝝ dei dilectis filijs priori generali ⁊ fratrib⁹ ordinis beate Marie de mōte carmeli: ſalutem ⁊ aplĩcā benedictionē. Solet annuere ſedes aplĩca pijs votis ⁊ honeſtis petentiū precibus fauorē beniuolū impartiri. Ea propter dilecti in dn̄o filij vr̄is iuſtis poſtulationib⁹ grato concurrētes aſſenſu: oēs libertates ⁊ immunitates a p̄deceſſorib⁹ nr̄is romanis pōtificib⁹ ſiue ꝑ priuilegia ſeu ꝑ indulgētias vobis vel ordini vr̄o cōceſſas nec nō libertates ⁊ exēptiones ſecularium exactionū a regib⁹ ⁊ principib⁹ ⁊ alijs xp̄i fidelib⁹ rationabiliter vobis indultas: ſicut eas iuſte ⁊ pacifice obtinetis vobis ⁊ per nos eidē ordini auctoritate apoſtolica cōfirmam⁹ ⁊ preſentis ſcripti patrocinio cōmunim⁹. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginā nr̄e cōfirmationis infringere: vel ei auſu temerario cōtraire. Siquis aūt hoc attētare p̄ſumpſerit: indignationē oīpotentis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli aploꝝ ei⁹ ſe nouerit incurſurū. Datū reate ſecūdo idus auguſti Pontificatus noſtri Anno Primo.

BONIFACIUS epūs ſeruus ſeruoꝝ dei venerabilib⁹ fratri-
bus archiepīs ⁊ epīs ad quos lr̄e ipē ꝑuenerint: ſalutē ⁊ aplīcam bene
dictionē. Ex parte dilectoꝝ filioꝝ fratrum eremitaꝝ ordinis ſancte ma
rie de monte carmeli fuit ꝓpoſitū coram nobis: ꝙ cū malicia tēporis
ex creſcente oportuerit eos de loco quē habebāt in mōte ipo fugere an-
te faciem perſequentiū paganoꝝ: velintꝗ cellas ⁊ eccl̄as conſtruere ⁊
habere cimiteriū ⁊ campanā ad opus ipoꝝ in veſtris ciuitatib⁹ ⁊ dioce
ſibus in locis ad hoc ipis pia fideliū liberalitate cōceſſis ⁊ ibi diuina ce
lebrare ac debitū dn̄o reddere valeāt famulatū: nōnulli eos ſup hoc im
pedire preſumūt: exigūtꝗ nihilomin⁹ nōnulla indebite ab eiſdē. Quia
igitur ipis in hac parte tā aplīcus ꝗ veſter fauor eſt miſericorditer im-
pendendus, ad inſtar fe. re. Innocētij pape. iiij. predeceſſoris nr̄i vniuer
ſitatē vr̄am rogandā duxim⁹ ⁊ monēdā: ꝑ aplīca vobis ſcripta mādā
tes: ꝗten⁹ habētes ad eos debite cōpaſſionis affectū, illos ſup pmiſſis
vr̄o pio impēſo ipis ſuffragio nō pmittatis quātū in vobis ē ab aliqb⁹
indebite moleſtari: pces ⁊ mandatū noſtrū in hac parte taliter impletu-
ri: ꝙ deuotionē vr̄am poſſimus exinde in dn̄o cōmendare merito. Da-
tum peruſij ſecūdo kl̄s nouēbris Pōtificat⁹ nr̄i Anno Primo.

Bonifaci⁹ papa viij. mādat ordinarijs ne pmittant frēs circa ꝯſtructiones edificioꝝ ab aliqbus impediri.

INNOCENTIUS epūs ſeruus ſeruoꝝ dei dilectis filijs prio
ri ⁊ fratrib⁹ eremi beate marie de mōte carmeli: ſalutē ⁊ aplīcā benedi-
ctionē. Religionis vr̄e meret honeſtas vt vos in chriſti viſcerib⁹ ample
ctētes: ſupplicatiōib⁹ vr̄is quātū cū deo poſſum⁹ fauorabilr̄ annuam⁹.
Ea ꝓpter dilecti in dn̄o filij vr̄is pcib⁹ inclinati: ꝑſonas vr̄as ⁊ locū in
quo diuino eſtis obſequio mācipati ſub beati petri ⁊ nr̄a ꝓtectione ſuſce
pim⁹: ⁊ pn̄tis ſcripti patrocinio cōmunim⁹. auctoritate vobis pn̄tiū in
dulgētes: vt cū geñale terre fuerit interdictū liceat vobis clauſis ianuis
excōicatis excluſis diuina officia celebrare: dūmodo cauſaꝫ nō dederitis
interdicto: nec id vobis cōtingat ſpecialiter interdici. Nulli ergo oīno
hoīnū liceat hāc paginā nr̄e ꝓtectionis ⁊ cōceſſionis infringere: vel ei
auſu temerario cōtraire. Siquis aūt hoc attentare pſumpſerit: indigna-
tionē oīpotētis dei ac beatoꝝ petri ⁊ pauli apl̄oꝝ ei⁹ ſe nouerit incurſu
rum. Datū lugduni idib⁹ iunij Pontificat⁹ nr̄i Anno ſecundo

Innocēti⁹ papa. iiij. ꝯcedit: frēs tēpore interdicti iuris ſolēnitate ſuata: poſſe diuina celebrare.

GREGORIUS epūs ſeruus ſeruoꝝ dei dilectis filijs priori ge-
nerali ⁊ fratrib⁹ ordinis glīoſiſſime dei genitricis ſempꝗ virginis ma
rie de monte carmeli. ſalutem ⁊ aplīcā benedictionē. Prouiſionis nr̄e
debet ꝓuenire ſubſidio: vt ius ſuū cuilibet conſeruet. Hinc eſt ꝙ nos te
norē quarūdam litterarū fe. re. Innocētij pape. vi. predeceſſoris nr̄i in
regiſtro ipius pdeceſſoris reptū pro eo ꝙ ſicut vr̄a petitio nobis nuper
exhibita cōtinebat, dicto tenore vos aſſeritis indigere: de regiſtro ipo de
verbo ad verbū trāſcribi ⁊ ad veſtre ſupplicationis inſtātiā preſentib⁹
annotari fecimus: qui talis ē. INNOCENTIUS epūs ſeruus
ſeruoꝝ dei dilectis filijs priori generali ⁊ fratrib⁹ ordinis beate marie
de monte carmeli: ſalutē ⁊ aplīcam benedictionē. Sacre veſtre religio
nis in qua relictis ſeculi vanitatib⁹ ſub regulari habitu deuotū ⁊ ſedulū
impenditis famulatū, ꝓmeretur honeſtas: vt votis vr̄is (in ijs preſer-

Gregori⁹, xi, munit bullam innocētij vi, ꝗ cōceditur fratribus declinātib⁹ ad loca interdicto ſuppoſita diuina ibidē celebrare poſſe: ſeruata tn̄ iuris ſolēnitate.

tiā que animarū veſtrarum ſalutē reſpiciūt) quantū cū deo poſſum⁹ fa
uorabiliter annuamus. Sane petitio pro parte veſtra nobis exhibita
continebat: ꝙ cum interdū vos vel aliquem veſtrū ad loca generali in
terdicto ſubiecta declinare contigerit: clerici ſeculares ⁊ regulares eorū
dem locoꝝ ibidē excōmunicatis ⁊ interdictis excluſis ⁊ alias. iuxta cō
ſtitutiones canonicas diuina officia celebrātes: vos ad huiuſmodi diui
na audienda ⁊ inibi celebrāda ⁊ ſacramēta eccl'iaſtica recipiendū admit
tere recuſant: ꝑpter qḋ vos abſqꝫ celebratione ⁊ auditione diuinoꝝ ⁊ ꝑ
ceptione ſacramētoꝝ eccl'iaſticoꝝ plures dies multotiēs trāſire contin
git. Nos igitur ſuꝑ his vobis ꝓuidere volētes: vr̄is in hac parte ſup
plicationibus inclinati: vobis auctoritate ap̄lica tenore preſentiū indul
gemus: vt in locis ſic generali interdicto ſuppoſitis cum ad ea declina
ueritis ad huiuſmodi diuina officia celebrandū ⁊ audiendū ac recipien
dum eccl'iaſtica ſacramenta ibidē recipi ⁊ admitti ianuis tamen clauſis
⁊ excōicatis ⁊ interdictis excluſis nō pulſatis campanis ⁊ voce ſubmiſ
ſa poſſitis ⁊ valeatis: dum tū vos vel hmōi declinātes cauſam nō dede
ritis interdicto: nec id vobis vel eis contigerit ſpecialiter interdici. Nul
li ergo omnino hominū liceat hāc paginā noſtre ꝯceſſionis infringere:
vel ei auſu temerario cōtraire. Siquis aūt hoc attentare preſumpſerit:
indignationē omnipotētis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apl'oꝝ ei⁹ ſe noue
rit incurſurū. Datū apud villā nouam auinionen̄. dioceſis quinto kl's
auguſti. Pontificat⁹ nr̄i anno octauo. CETERUM vt earūdem
litteraꝝ ap̄licarum tenor predict⁹ ſic inſert⁹ omnimodā rei ſeu facti cer
titudinē faciat: auctoritate ap̄lica decernim⁹ vt illud idem robur eāqꝫ
vim eūdēqꝫ vigorē dictus tenor per oīa habeat que haberēt originales
littere ſupradicte: ⁊ eadē prorſus eidem tenori fides adhibeatur quādo
cūqꝫ ⁊ vbicūqꝫ ſiue in iudicio vel alibi vbi fuerit exhibitus vel oſtēſus:
⁊ eidē ſtetur firmiter in omnibus: ſicut eiſdem originalib⁹ l'ris ſtaretur
ſi exhibite forent vel oſtēſe. Per hoc aūt nullū ius vobis de nouo volu
mus acquiri: ſed antiquū ſiquod habetis tantūmodo conſeruari. Nulli
ergo omnino hominū liceat hāc paginā nr̄e cōſtitutionis ⁊ volūtatis
infringere: vel ei auſu temerario contraire. Siquis autē hoc attentare ꝑ
ſumpſerit: indignationē oīpotētis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli aploꝝ
eius ſe nouerit incurſurū. Datū apud pontē ſorgie auinionen̄. dioceſis
ſecundo kl's iunij. Pōtificat⁹ nr̄i anno ſecūdo. IOANNES epūs

Joānes papa xxij. cōcedit fratribus exēptionem ab ordinariis.

ſeruus ſeruoꝝ dei dilectis filijs priori generali ⁊ vniuerſis prioribus ⁊
fratribus ordinis gl'ioſiſſime dei genitricis ſempqꝫ virginis marie de
monte carmeli tā preſentib⁹ qꝫ futuris religioſam vitā profeſſis: ſalutē
⁊ ap̄licā benedictionē. Sacer ordo veſter in agro dn̄ico diuina diſpoſi
tione plātat⁹: ⁊ gl'ioſe v̄ginis marie titulo ſpecial'r inſignit⁹: ap̄licis gra
tijs digne merēt attolli: cui⁹ ꝓfeſſores mūdanis a ſe relegatis illecebris
celeſtium contemplationi vacātes inſiſtūt iugiter profectibus anima
rum. Nos aūt ad dictū ordinē quē in ſtatu firmo ⁊ ſolido ⁊ ſtabili decer
nimus ⁊ volum⁹ ꝑmanere, ap̄lice cōſiderationis intuitū dirigētes: ad ea
libēter intēdim⁹, ꝑ q̄ ꝓfeſſores iā dicti nullū eterne pacis patiātur exci-

diũ:nulluq̃ religionis ſtatꝰ pferãt detrimentũ:ſꝫ eo deuotiꝰ diuino cultui ac ſalutꝫ inſiſtãt opibꝰ:quo qetior fuerit ſtatꝰ eorũdẽ ipſiq; ampliori fuerint libertate dotati. Ea ꝓpt dilecti in dño filij deuotionis vr̃e pcibꝰ fauorabilr̃ annuẽtes:vos ⁊ p̃dictũ ordinẽ.pſonaſ ⁊ eccl'ias.oratoria.domus.res alias ⁊ loca vr̃a ac ſpectãtia ad eadẽ in qbꝰ inhabitatꝫ ad pñs vel inhabitabitis in futuꝝ cũ oibꝰ iuribꝰ ⁊ ptinẽtijs ſuis ac pſonis degẽtibus in eiſdẽ:in ius ⁊ ꝓprietatẽ beati petri ⁊ aplice ſedis aſſumimꝰ: illaq; a cuiuſcũq; dioceſani ⁊ cuiuſlibet alteriꝰ ptãte iuriſdictiõe ⁊ dominio oĩmode in ꝑpetuũ ꝓrſus eximimꝰ de gr̃a ſpãli:decernẽs. ex nũc vos ⁊ ordinẽ veſtrũ.ac pſonas.eccl'ias ⁊ oratoria.domos ⁊ loca p̃fata ac ptinẽtia ad eadẽ:ſoli romano põtifici ⁊ dicte ſedi tã in ſpũalibꝰ q̃ꝫ tpalibꝰ abſq; vllo medio ſubiacere:ita qḋ nec locoꝝ ordinarij nec alia q̃uis pſona eccl'iaſtica in vos ⁊ ordinẽ veſtrũ pſonas.eccl'ias. oratoria.domos ⁊ loca p̃dicta vtpote prorſus exẽpta poſſint excõicationis ſuſpẽſiõis aut interdicti ꝓmulgare ſnĩas vl' alias ptãtem ſeu iuriſdictionẽ aliquã exercere.qḋ ſi forſan quicq̃ꝫ in contrariũ aquoq̃ꝫ fuerit attẽtatũ: illud oĩno ſit irritũ ⁊ inane. Nulli ḡ oĩno hoĩm̃ liceat hãc paginã nr̃e aſſumptiõis exẽptionis ⁊ cõſtitutionis infringere:vel ei auſu temerario cõtraire. Si quis aũt hoc attẽtare p̃ſumpſerit:indignationẽ oĩpotẽtis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apl'oꝝ eiꝰ ſe nouerit incurſuꝝ. Datũ Auinioni tertio idus martij Pontificatus nr̃i anno primo. CLEMENS epũs ſeruus ſeruoꝝ dei dilectis filijs gen̄ali ac alijs priorib ꝰ ⁊ fratribꝰ ordinis gloſiſſime dei genitricꝫ ſempq; v̄ginis marie de mõte carmeli ſalutẽ ⁊ apl'icã bñdictionẽ. Sacer ordo vr̃ in agro dñico diuina diſpoſitiõe plãtatꝰ ⁊ gl'oſe v̄gis marie titulo ſpãlir̃ inſignitꝰ: apl'icis gratijs digne merer̃ attolli:cuiꝰ ꝓfeſſores inſidianis a ſe relegatꝫ illecebris celeſtiũ ꝯtẽplatiõi vacañ.inſiſtũt iugir̃ ꝑfectibꝰ aiaꝝ. Nos aũt ad dictũ ordinẽ quẽ in ſtatu firmo ſolido ⁊ ſtabili volumꝰ ꝑmanere.aplice ꝯſiderationis intuitũ dirigeñ.ad ea libẽt intẽdimꝰ.p q̃ ꝓfeſſores iã dicti nullũ interne pacis patiant̃ excidiũ:nulluq; ſtatꝰ religiõis pferãt detrimẽtũ: ſꝫ eo deuotiꝰ diuino cultui ac ſalutꝫ inſiſtãt opibꝰ:q̃ qetior ſtatꝰ eorũdẽ fuerit ipſiq; ãpliori fuerint libertate dotati. Sane petitio ꝓ pte vr̃a nob nup exhibita ꝯtinebat.ꝙ licꝫ fe re.ioãnes papa.xxij.p̃deceſſor nr̃ tũc i hũanis agẽs vos ⁊ p̃dictũ ordinẽ ac pſonas.eccl'ias.oratoria.domos ⁊ loca vr̃a ac ſpectãtia ad eadẽ in qbꝰ inhitabatis tũc vl' inhitaretis in futurũ cũ oibꝰ iuribꝰ ⁊ ptinẽtijs ſuis ac pſonis degẽtibꝰ in eiſdẽ in ius ⁊ ꝓprietatẽ btĩ petri ⁊ ſedis apl'ice aſſumpſiſſet:illaq; a quibuſcũq; dioceſanis ⁊ cuiuſcunq; alterius poteſtate iuriſdictione ac dño omnimode prorſus in ꝑpetuũ exemiſſet:decernendo ex tunc vos ⁊ ordinem ac perſonas eccleſias.oratoria.domos ⁊ loca prefata ⁊ pertinentia ad eadem ſoli romano pontifici ⁊ dicte ſedi tam in ſpiritualibus q̃ꝫ temporalibus abſq; vllo medio ſubiacere: ita ꝙ nec locorum ordinarij nec alia queuis perſona eccleſiaſtica in vos ⁊ ordinem veſtrũ pſonas.eccl'ias ⁊ oratoria:domos ac loca p̃dicta (vtpote prorſus exẽpta) poſſent excõ s.ſuſpẽſionis aut interdicti ꝓmulgare ſnĩas vel alias ptãtem ſeu iuriſdictionẽ aliquaꝫ exerce.

Clemẽs papa vltra conceſſa in p̃cedenti bulla cõcedit: frẽs nõ poſſe coram ordinarijs ꝯueniri ratione d'licti, cõtractꝰ.ſeu rei d' qua agitur.

re. ꝙ ſi forſan quicq̃ in cõtrarium a quoq̃ attentatum foret illud omni no eſſet irritum ⁊ inane. Tamen quia in indulto huiuſmodi exemptiõis non cauetur ꝙ vos ratione delicti ſeu ꝯtractus aut rei de qua agit̃ ꝯueniri corã ordinariis minime valeretis: vos timen̄. ſup his poſſe forſan in poſterũ moleſtari, nobis humiliter ſupplicaſtis: vt prouidere vobis ſup hoc de opportuno remedio dignaremur. Nos igitur qui vos ⁊ ordinẽ ipm ſpãli ꝓſequimur in dño charitate, veſtris ſupplicatiõib⁹ inclinati: vobis ⁊ ſucceſſorib⁹ vr̃is in ꝑpetuũ auctate aplica tenore p̃ntiũ indulgem⁹: vt p̄fato indulto in ſuo robore ꝑmanẽte corã qbuſcũqʒ diocesanis ⁊ locoꝝ ordinariis rõne delicti ꝯtract⁹ ſeu rei de q̃ agit̃ cõueniri vl impeti nullaten⁹ valeatis. fe. re. Innocẽtii pape. iiii. ꝑdeceſſoris noſtri ⁊ aliis ꝯſtitutiõibus aplicis cõtrariis nõ obſtan̄. quibuſcũq;. Decernen̄. ex nunc irritũ ⁊ inane ſi ſecus ſup his a quoq̃ quauis auctate ſcienter vel ignorãter cõtigerit attentari. Nulli ergo oino hoium liceat hanc paginam nr̃e ꝯceſſionis ⁊ conſtitutionis infringere: vel ei auſu temerario cõtraire. Si quis aũt hoc attentare preſumpſerit: indignationẽ oipotẽtis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apl'orum eius ſe nouerit incurſurum. Datum auinion̄. quarto decimo kl's auguſti pontificatus noſtri anno ſexto.

Nicola⁹ papa v. cõfirmat regulã datã fribus ab Innocẽtio. iiii.

NICOLAUS epiſcopus ſeruus ſeruoꝝ dei. Dilectis filiis priori generali ⁊ fratribus ordinis glorioſiſſime dei genitricis ſempq; virginis marie de monte Carmeli. Salutem ⁊ aplicam bñdictionẽ. Cũ a nobis petitur qđ iuſtum eſt ⁊ honeſtum tam vigor equitatis q̃ ordo exigit rõnis: vt id per ſollicitudinẽ officii noſtri ad debitum perducatur effectũ. Cũq; itaq;. fe. re. Innocentius papa. iiii. predeceſſor noſter ad veſtre ſupplicationis inſtantiam per bone memorie. H. tituli ſancte ſabine p̄ſbyterum cardinalem ⁊ bone memorie. G. antheraden̄. epiſcopum quedam regule veſtre dubia declarari ⁊ corrigi: ac quedaʒ ipſius grauia miſericorditer fecerit mitigari. prout in litteris inde confectis plenius continetur. Nos veſtris precibus inclinati declarationem ⁊ correctionem ac mitigationẽ hmõi adinſtar ipſi⁹ Innocẽtii ac pie memorie alexãdri pape. iiii. ꝑdeceſſoꝝ noſtroꝝ auctate aplica ꝯfirmam⁹: ⁊ p̃ntiʒ ſcripti patrocinio cõim⁹: tenorẽ lr̃aꝝ eiuſdẽ p̄deceſſoris Innocẽtii ꝓut i regiſtro ipi⁹ ꝯtinet̃ de v̄bo ad v̄bũ p̃ntibus inſeri facien̄. qui talis eſt. INNOCENTIUS eps ſeru⁹ ſeruoꝝ dei. Dilectis filiis priori ⁊ frib⁹ eremitis ordinis g'loſiſſime dei genitricis ſempq; v̄ginis marie de mõte Carmeli. Salutẽ ⁊ aplicã bñdictionẽ. Que honorẽ conditoris oiũʒ ⁊ ꝓfectũ ꝯtinẽt aiaꝝ: roboris p̄ſidio ſũt fulciẽda ꝑpetui: ſed p̄cipue ſup qb⁹ aplice ſedis auctas ſalubris ꝓuidẽtie ſtudiũ noſcit̃ hũiſſe. Cũ itaq; nos ad vr̃e ſupplicatiõis inſtãtiã p dilectũ frẽʒ. H. tituli ſancte ſabine p̄ſbyterũ cardinalẽ ⁊ venerabilẽ virũ fratrẽ nr̃m. G. antheraden̄. epm qdam regule vr̃e dubia declarari et corrigi ac etiã quedã ipius grauia miſericorditer fecerimus mitigari: prout inde confectis noſtris lr̃is plenius continetur. Nos veſtris piis deſideriis annuen̄. declarationem ⁊ correctionem ac mitigationẽ huiuſmodi auctoritate apoſtolica ꝯfirmam⁹: ⁊ p̃ntis ſcripti patrocinio cõmunimus. Tenorẽ autem lr̃arum ipſarum

de verbo ad verbū fecimꝰ p̄ſitibꝰ annotari, qui talis ē. FRATER
H. miſeratione diuina tituli ſancte ſabine preſbyter cardinalis ⁊ frater
guillelmus eadē miſeratione antheradeñ. epūs chariſſimis in chriſto fi
lijs priori generali ⁊ diffinitoribꝰ capituli generalis ordinis fratrū glo-
rioſiſſime dei genitricis Marie de mōte carmeli ſalutem in omniū ſalu
tari. Accedētes ad aplicam ſedez fratres clerici Reinaldus ⁊ Petrus
ordinis veſtri ex parte veſtra a dño papa humiliter poſtulauerūt: vt q̄
dam que in veſtro priuilegio ⁊ regula olim vobis a fe. memorie Alber-
to patriarcha hierl'imitañ. tradita continētur dubia: declarare corrige-
re: ⁊ quedam grauia mitigare miſericorditer dignaretur. Cū igitur dñs
papa coꝝ deuotis ſupplicationibus annuendo: nobis cōmiſerit. vt de-
clarationem. correctionē ⁊ mitigationez huiuſmodi faceremꝰ vice ipiꝰ:
ſecundū qđ bono ſtatui ordinis ⁊ fratrum ſaluti expediens videremus.
Religioni veſtre quafungimur auctoritate mandamꝰ: quatenus regulā
a nobis correctaz: declaratā ⁊ mitigatā (prout expedire vidimꝰ) deuo
te recipieñ, eam firmiter obſeruetis: ⁊ ad inſtar eiuſdez alias vr̄as regu
las corrigatis, quam vobis per eoſdem fratres ſub ſigillis noſtris mit-
timus in hac forma. Albertus dei gratia hierl'imitañ. eccl'ie vocatꝰ pa
triarcha dilectis in chriſto filijs, B. ⁊ ceteris eremitis qui ſub eius obe-
dientia iuxta fontē helie in monte carmeli morantur: in domino ſalutē
⁊ ſancti ſpiritus benedictionem. Multifarie multiſqꝫ modis ſancti pa
tres inſtituerunt qualiter quiſqꝫ in quocunqꝫ ordine fuerit vel quēcunqꝫ
modum religioſe vite elegerit in obſequio ieſu chriſti viuere debeat: et
eidez fideliter de corde puro ⁊ bona cōſcientia deſeruire. Uerū quia req
ritis a nobis vt iuxta propoſitū veſtrū tradamus vobis vite formulam
quā tenere in poſterū debeatis: illud in primis ſtatuimus. vt vnū ex vo-
bis habeatis priorem quiex vnanimo omnium aſſenſu vl' maioris ⁊ ſa
nioris partis ad hoc officiū eligatur: cui obedientiā promittat quilibet
aliorum. ⁊ promiſſaz ſtudeat operis veritate ſeruare cum caſtitate ⁊ ab
dicatione proprietatis. Loca autez habere poteritis in eremis vel vbi
donata vobis fuerint: ad veſtre religionis obſeruantiam apta ⁊ cōmo-
da: ſecundū quod priori ⁊ fratribus videbitur expedire. Preterea iuxta
ſituz loci quē inhabitare propoſueritis, ſinguli veſtrū ſingulas habeāt
cellulas ſeparatas ſicut per diſpoſitionē ipſius prioris ⁊ de aſſenſu alio
rum fratrum vel ſanioris partis eedez cellule cuiqꝫ fuerint aſſignate: ita
tamen vt in cōmuni refectorio ea q̄ vobis erogata fuerint communiter
aliquam lectionem ſacre ſcripture audiendo (vbi cōmode poterit obſ-
uari) ſumatis. Nec liceat alicui fratrum niſi de licētia prioris qui pro tē
pore fuerit deputatꝰ ſibi mutare locū: ſiue cū alio pmutare. Cellula prio-
ris ſit iuxta introitū loci. vt veniētibus ad eūdem locum primus occur-
rat: ⁊ de arbitrio ⁊ diſpoſitione ipius poſtmodū que agenda ſunt cūcta
procedāt. Maneant ſinguli in cellulis ſuis vel iuxta eas die ac nocte in
lege domini meditātes. ⁊ in omnibus vigilātes: niſi alijs iuſtis occupa
tionibus occupētur. Ji qui horas canonicas cum clericis dicere norūt:
eas dicāt ſecundū cōſtitutiones ſanctoꝝ patrum ⁊ eccl'ie approbatam

conſuetudinẽ:qui eas non nouerũt:viginti quincꝫ vicibus, Pater nr̃.
dicãt in nocturnis vigilijs:exceptis dñicis ⁊ ſolẽnibꝰ diebꝰ in quoꝝ vi
gilijs predictũ numerũ ſtatuimus duplicari:vt dicatur Pater noſter.
vicibus quinquaginta.ſepties aũt eadem dicatur oratio in laudibus ⁊
matutinis:in alijs quocꝫ horis ſepties ſimiliter eadẽ ſigillatim dicatur
oratio:preter officia veſpertina in quibꝰ ipſam quindecies dicere debea
tis. Nullus fratrum aliquid eſſe ſibi propriũ dicat.ſed ſint vobis oia cõ
munia:⁊ diſtribuãtur vnicuicꝫ per manũ prioris ideſt per fratrẽ ab eo
dem ad id officiũ deputatum prout vnicuicꝫ opus erit:inſpectis etati
bus ⁊ neceſſitatibus ſinguloꝝ. Aſinos aũt ſiue mulos (prout veſtra ex
poſtulauerit neceſſitas) vobis habere liceat:⁊ aliqḋ animaliũ ſiue vo
latilium nutrimentũ. Oratoriũ prout cõmodius fieri poterit cõſtruatur
in medio cellulaꝝ:vbi mane per ſingulos dies ad audiendũ miſſaꝝ ſo
lẽnia cõuenire debeatis:vbi hoc cõmode fieri poteſt. Dñicis quocꝫ die
bus vel alijs (vbi opus fuerit) de cuſtodia ordinis ⁊ aiaꝝ ſalute tracte
tis:vbi etiã exceſſus ⁊ culpe fratrũ (ſi que in aliquo deprehẽſe fuerint)
charitate media corrigantur. Jeiuniũ ſingulis diebus exceptis dñicis
obſeruetis a feſto exaltationis ſancte crucis vſcꝫ ad diem reſurrectionis
dñice:niſi infirmitas vel debilitas corporis aut alia iuſta cauſa ieiuniũ
ſolui ſuadeat:qꝛ neceſſitas non habet legẽ. Ab eſu carniũ abſtineatis ni
ſi pro infirmitate vel debilitatis remedio ſumantur. Et qꝛ vos oportet
frequẽtius mendicare itinerãtes:ne ſitis hoſpitibus oneroſi. extra do
mos vr̃as ſumere poteritis pulmẽta cocta cũ carnibꝰ: ſed ⁊ carnibꝰ ſu
pra mare veſci licebit. Quia vero tẽtatio ẽ vita hominis ſup terram: ⁊
oẽs q pie volũt viuere in chriſto perſecutionẽ patiuntur: aduerſarius
quocꝫ veſter diabolus tanq̃ leo rugiens circuit querẽs quẽ deuoret: oi
ſollicitudine ſtudeatis indui armaturã dei vt poſſitis ſtare aduerſus inſi
dias inimici. Accingendi ſunt lumbi cingulo caſtitatis. Muniẽdum eſt
pectus ſanctis cogitationibꝰ:ſcriptũ eſt eniꝫ. Cogitatio ſancta ſaluabit
te. Induẽda ẽ lorica iuſticie:vt dñm deũ nr̃m ex toto corde ⁊ ex tota aia
⁊ ex tota virtute diligatis ⁊ primũ veſtrũ tanq̃ vos ipos. Sumẽdũ eſt
in omnibus ſcutum fidei in quo poſſitis oia tela nequiſſimi ignea extin
guere:ſine fide eniꝫ impoſſibile eſt placere deo. Galea quocꝫ ſalutis ca
piti imponẽda eſt vt de ſolo ſaluatore ſperetis ſalutẽ:q ſaluũ facit pplꝫ
ſuũ a peccatis coꝝ. Gladius aũt ſpũs qḋ verbũ eſt dei habũdanter habi
tet in cordibꝰ veſtris:⁊ q̃cuncꝫ vobis agẽda ſunt in verbo dñi fiant. fa
ciendũ eſt vobis aliquid opis vt ſemp vos diabolus inueniat occupa
tos:ne ex ocioſitate veſtra aliquẽ intrandi aditũ ad aias vr̃as valeat in
uenire. Habetis in hoc beati pauli apl̃i magiſteriũ pariter ⁊ exẽplum: in
cuius ore chriſtus loquebatur q poſitus eſt ⁊ datꝰ a deo predicator ⁊ do
ctor gentiũ in fide ⁊ veritate:quẽ ſi ſecuti fueritis nõ poteritis oberrare:
in labore inquit ⁊ in fatigatione fuimꝰ inter vos die ac nocte operantes
neq̃ veſtrũ grauaremus:nõ q̃ſi nos nõ hẽremꝰ ptãteꝫ:ſꝫ vt nos met
ipos formã daremus vobis ad imitandũ nos:nã cũ eſſemꝰ apud vos
hoc denũciabamꝰ vobis.qm̃ ſiqs nõ vult opari nõ mãducet. Audiuimꝰ

eniꝫ inter vos quoſdã ambulãtes inquiete nihil opãtes: ĳs aũt q hmõi
ſunt denũciamꝰ ⁊ obſecramus in dño ieſu chriſto vt cũ ſilentio opãtes
ſuũ panẽ manducẽt: hec via ſancta eſt ⁊ bona: ambulate in ea. Cõmen-
dat aũt apl's ſilentiũ cum inꝫo pcipit operãdũ. ⁊ queãdmodũ ꝓpheta
teſtatur. Cultꝰ iuſticie ſilentiũ eſt. Et rurſus. In ſilentio ⁊ ſpe erit fortitu
do vr̃a. Ideoqꝫ ſtatuimꝰ vt dicto completorio ſilẽtiũ teneat vſqꝫ primã
dictã ſequẽtis diei. alio aũt tpe licet ſilentĳ nõ habeatur obſeruatio tãta:
diligẽtius tamen a multiloquio caueatur. qꝛ ſicut ſcriptũ ẽ ⁊ nõ minꝰ ex
periẽtia docet. in multiloquio peccatũ nõ deerit. ⁊ qui incõſideratꝰ ẽ ad
loquendũ: ſentiet mala. Item qui multum vtit' verbis ledit aiam ſuaꝫ.
⁊ dñs in euãgelio. De oi verbo ocioſo qđ locuti fuerint hõines reddent
rationẽ de eo in die iudicĳ. Faciat ergo vnuſquiſqꝫ ſtaterã verbis ſuis ⁊
f. enos rectos ori ſuo ne forte labatur ⁊ cadat in lingua ⁊ inſanabilis ca-
ſus eius ſit ad mortẽ. Cuſtodiẽs cũ ꝓpheta vias ſuas vt nõ delinquat
in lingua ſua. ⁊ ſilentiũ in quo cultꝰ iuſticie eſt; diligenter ⁊ caute ſtudeat
obſeruare. Tu autem frater H. ⁊ quicunqꝫ poſt te inſtitutꝰ fuerit prior
ſemper illud habeatis in mente ⁊ ſeruetis in opere: quod dominus ait
in euãgelio. Quicũqꝫ voluerit inter vos maior fieri: erit miniſter veſter.
⁊ quicũqꝫ voluerit inter vos primus eſſe: erit veſter ſeruus. Uos quoqꝫ
ceteri fratres priorem veſtrum honorate humiliter: chriſtum potius co-
gitãtes qꝫ ipſum qui poſuit illum ſuper capita veſtra. Et eccleſiarũ pre
poſitis ait. Qui vos audit me audit: ⁊ qui vos ſpernit me ſpernit. vt
non veniatis in iudicium de contemptu ſed obedientia mereamini vite
eterne mercedem. Hec breuiter ſcripſimus vobis, conuerſationis ve-
ſtre formulam ſtatuentes ſecundum quam viuere debeatis. Si quis au
tem ſuper erogauerit ipſe dominus cum redierit reddet ei. vtamini ta-
men diſcretione quia virtutum eſt moderatrix. Actum lugduni Anno
domini milleſimo ducenteſimo quadrageſimo octauo domini Pape
Innocentĳ quarti Anno quinto kl's ſeptembris. Nulli ergo omnino
hominum liceat hanc paginam noſtre confirmationis infringere: vel
ei auſu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare preſumpſe-
rit: indignationem omnipotentis dei ac beatorum Petri ⁊ pauli Apo
ſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum lugduni kl's decembris
Pontificatus noſtri anno quinto. Nulli omnino hominum liceat hãc
paginam noſtre confirmationis infringere: vel ei auſu temerario con-
traire. Siquis autem hoc attentare preſumpſerit: indignationem
omnipotentis dei ac beatorum Petri ⁊ Pauli apoſtolorum eius ſe
nouerit incurſurum. Datum reate kl's iulĳ Pontificatus noſtri an-
no ſecundo. EUGENIUS epiſcopus ſeruus ſeruorum dei ad
perpetuam rei memoriam. Romani pontificis prouidentia circumſpe
cta nonnunqꝫ ea que ad propagationem religionum quarũcunqꝫ ⁊ in il-
lis diuinis obſequĳs mancipatarum perſonarum proſperum ſtatum
conſeruandum ac animarum ſalutem earũdem ſalubriter inſtituta fue-
rant: ſi fructum non afferant exoptatum reformat ⁊ moderatur: et
vt religiones ipſe preſertim a Sede Apoſtolica approbate in ſuo

Eugeniꝰ papa
qrtꝰ diſpenſat
i ſupradicta re
gula circa ieiu
nia ⁊ alia.

vigoꝛe perdurēt prout tēpoꝛū qualitate pēſata in dño pꝛoſpicit expedi
re: liberaliter impēdit ſollicitudinis ſue partes. Sane cum ſicut nobis
pꝛo parte dilectoꝝ filioꝝ ioānis faci magiſtri generalis ⁊ pꝛouincialiū
ac clauſtralium pꝛioꝛū ⁊ vniuerſoꝛum fratrū oꝛdinis glorioſiſſime dei
genitricis ſemperq́ʒ virginis marie de montecarmeli nuper fuit expoſi
tum: ꝙ cum in certis capitulis regule fratribus dicti oꝛdinis per bone
memoꝛie Albertū patriarchā hieroſolimitañ. tradite inter cetera cauea
tur expreſſe: ꝙ fratres oꝛdinis pꝛedicti ab eſu carniū abſtineāt niſi ꝓ in-
firmitatis aut debilitatis remedio ſumātur, eiſdē etiam ꝙ nōnullis die
bus (dñicis dūtaxat exceptis) a feſto exaltationis ſancte crucis vſq́ʒ
ad feſtiuitatem reſurrectionis domini noſtri ieſu chꝛiſti ieiunare tenean-
tur: ⁊ etiam ſinguli eoꝝ manere debeāt in cellulis ſuis die ac nocte in le
ge dñi meditātes ⁊ in oꝛationes vigilātes pꝛecipitur. Et propterea nō
nulli ipſius oꝛdinis pꝛofeſſoꝛes ꝓpter arctitudinem ⁊ reguroſitatem re
gule huiuſmodi tam ex fragilitate humana ꝗ̄ ex debilitate coꝛpoꝛea ne
queūtes eādem regulā obſeruare: diſpendiū ſue ſalutis incurrūt. ꝗ̄ plu-
res etiam aſperitatē huiuſmodi pertimeſcētes ab ingreſſu eiuſdeʒ oꝛ-
dinis retrahūtur. Nos vero q ⁊ plantare ſacrā religionē ⁊ plātatā mo
dis omnibus fouere intēſis deſiderijs effectamus: ſuper hoc quantum
nobis eſt poſſibile ꝓuidere ſalubꝛiter cupiētes: rigoꝛē huiuſmodi quan
dam tēperie mitigātes ac regulam ipaʒ moderātes: auctoꝛitate apoſto
lica tenoꝛe pꝛeſentiū ſtatuimus ⁊ oꝛdinamus ac concedimus dicti oꝛdi
nis ꝓfeſſoꝛes qui nūc ſunt ⁊ q pro tempoꝛe erūt tribus dūtaxat diebus
ſingularū ſeptimanarum etiam quibꝰ vt pꝛefertur ieiunare iuxta eādeʒ
regulam ſunt aſtricti: pꝛeterq̄ʒ in aduentu ⁊ quadrageſima ⁊ alijs gene
raliter pꝛohibitis diebus. carnibus veſci: ac hoꝛis congruis in eoꝛum
eccl'ijs ⁊ in illaꝝ clauſtris ac per eaꝝ ambitus manere ⁊ deambulare li
bere ⁊ licite valeant: decernentes eos ⁊ eoꝝ ſingulos circa pꝛemiſſa ad
arctioꝛeʒ obſeruantiā q̄ʒ ſupꝛa expꝛimitur occaſione pꝛofeſſiōis in dicto
oꝛdine emiſſe vel in poſterū emitende minime teneri. Et nihilominꝰ fra
tribus eiſdem qui regulā ipſam ita vt pꝛemittitur moderatā obſeruaue
rint: quod eis in remiſſionē pꝛoficiat peccatoꝝ: ac omnibus ⁊ ſingulis
pꝛiuilegijs. indulgētijs. immunitatibus, libertatibus ⁊ exemptionibus
ꝓtectionibꝰ ⁊ pꝛerogatiuis eidē oꝛdini a ſede ap̄lica ꝑ antea ꝯceſſis vti
⁊ gaudere poſſint: eadem auctoꝛitate concedimꝰ per pꝛeſentes. Cōſtitu
tionibus apoſtolicis ac ſtatutis ⁊ conſuetudinibꝰ pꝛedictis ac alijs oꝛdi
nis ac regule pꝛedictoꝝ capitulis iuramento l cōfirmatione apoſtolica
vel alia quauis firmitate vallatis ceteriſq́ʒ cōtrarijs non obſtātibꝰ qui-
buſcunq́ʒ. Et vt fratres ipi in humilitatis paupertatis ſpiritu ac caſti-
monia virtutum dño famulantes: ad huiuſmodi mitigatam regulā ob
ſeruādam feruentius animentur: omnibus ⁊ ſingulis fratribus dicti oꝛ
dinis pꝛeſentibus ⁊ futuris dūtaxat qui regulā ipam ſicut pꝛemittitur
moderatā deuote obſeruauerint: ſeu in obſeruātia ipſius vixerint: vt ſu-
perioꝛes ipoꝝ dicti oꝛdinis ꝓfeſſoꝛū vel alius quicūq́ʒ idoneus eiuſdē
oꝛdinis ſacerdos. omniū peccatoꝝ ſuoꝛum de quibus coꝛde contriti ⁊

ore confeſſi fuerint. ſemel tantum in mortis articulo plenā remiſſionem eis in ſynceritate fidei vnitate ſancte romane eccleſie ac obedientia ⁊ deuotione noſtra vel ſucceſſoꝝ nſoꝝum romanoꝝ pontificum canonice intrantium necnon obſeruātia predicta perſiſtētib⁹ auctate apoſtolica cōcedere valeant: deuotioni eorum tenore pñtium indulgemus: ſic tamen ꝙ iidem ſuperiores de iis de quibus fuerit alteri ſatiſfactio impendēda eiſdem frībus per ipſos (ſi ſuperuixerint) vel per alios ſi forte tunc tranſierint faciendū iniungant: quā ipſi fratres facere teneantur vt ꝓfertur. Et ne (qđ abſit) ꝓpter huiuſmodi grām predicti frēs reddantur ꝓcliuiores ad illicita in poſteruz cōmittenda: volumus, ꝙ ſi ex confidentia remiſſionis huiuſmodi predicti fratres aliqua forte cōmitterēt: quo ad illa predicta remiſſio eis nullatenus ſuffragetur. Et inſup ꝙ per vnuz annum ex quo pñs noſtra conceſſio ad eorūdem fratrum pro tempore exiſtentium noticiam peruenerit cōputandū: ſingulis ſextis feriis impedimento legitimo ceſſante ieiunent. Qđ ſi predictis feriis ex ꝑcepto eccleſie. regulari obſeruantia: iniuncta pnīa. voto vel alias ieiunare teneātur vna alia die ſingularum ſeptimarum eiuſdem anni qua ad ieiunandum non ſunt aſtricti ieiunent. Et ſi in dicto anno vel aliqua eius parte eſſent legitime impediti: anno ſequenti vel alias ꝙ̄ primū poterūt modo ſimili ſupplere huiuſmodi ieiunium teneantur. ¶ Porro ſi forſan alias prelibatum ieiuniū in toto vel in parte quādocunqꝫ adimplere cōmode non poterint: eo caſu ſuperiores ipſoꝝ ieiuniū ipſum in alia pietatis opera (prout aīarum illorum ſaluti viderint expedire) cōmutare valeant. que ipſi pari modo debeant adimplere: alioquin huiuſmodi noſtra preſens conceſſio quoad non obſeruantes dumtaxat nullius ſit roboris vel momenti. Nulli ergo omnino hoīm liceat hanc paginam noſtroꝝ ſtatuti ordinationis: conſtitutionis: conceſſionis ⁊ voluntatis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Si quis aūt hoc attentare preſumpſerit: indignationē oīpotentis dei ⁊ beatorum apl'orum eius petri ⁊ pauli ſe nouerit incurſurū. Datum rome apud ſanctum petrum. Anno incarnationis dñice milleſimo quadringēteſimo trigeſimo primo. quintodecimo kl's martii pōtificatus nſi. Anno ꝑmo. PIUS EPISCOPUS ſeruus ſeruorum dei. Dilectis filiis priori generali ⁊ fratribus ordinis glorioſiſſime dei genitricis ſemperqꝫ virginis marie de monte Carmeli. Salutem ⁊ apoſtolicam benedictionem. Ad hoc diuina miſeratio in apoſtolica ſede plenitudinem poteſtatis conſtituit: vt roman⁹ pontifex q claues a btō petro ꝑtātis ⁊ diſcretiōis accepit. erga ſingulos fideles ꝑſertim altiſſimo ſub regulari hītu famulātes clemētia vtat ⁊ grā: ac in benigniorē inclinādo ſnīam rigori māſuetudinē āteponat. Cū aūt ſicut exhibita nobis nup ꝓ pte vrā petitio ꝯtinebat: ꝙ fe. Re. Eugeni⁹ papa iiii. ꝑdeceſſor noſter vobis ⁊ aliis eiuſdē ordinis ꝓfeſſorib⁹ q ꝓ tpe eēnt ꝙ trib⁹ dūtaxat dieb⁹ ſingularū ſeptimarū ſiue hebdomadaꝝ qb⁹ iuxta ipi⁹ vrī ordinis inſtituta regularia eſſetis aſtricti: ꝑterqꝫ in aduentu dñi ⁊ quadrageſima ac aliis generalibus dieb⁹ ieiuniis carnibus veſci libere ⁊ licite poſſetis: gratioſe ꝯceſſerat: ⁊ ſicut eadē petitio ſubiūgebat a nō

¶ Pi⁹ papa. ii. ꝯcedit ꝑlat; licentiā diſpēſādi circa ieiunia regule.

nalis eiuſdem ordinis ꝓfeſſoribus reuoceꝛ in dubiū: an illis diebus q̄bus eſus carniū vobis ꝯcediꝛ ieiunare teneamini: ꝓ eo ꝙ in cōceſſione p̄dicta nō ſolū mitigatione abſtinētie ſed ⁊ relaxatione ieiunij petitum fuiſſe ꝯſpiciꝛ, quo fit vt duoꝝ dierum in ebdomada quibus extra diem dn̄icā vobis eſus carniū indulgeꝛ: huiuſmodi ieiuniū fuerit relaxatum. Nos volen̄. ꝯſciarum vr̄arum quieti ⁊ trāquillitati ꝯſulere. ⁊ ābiguitatis p̄dicte ſcrupulū amputare: ꝙ tu dilecte fili prior generalis ⁊ qui pro tp̄e erunt tui in dicto officio ſucceſſores pſonarū locoꝝ ⁊ tēpoꝝ qualitate attenta cū frībus dicti ordinis iuxta ꝯſcie tue arbitriū ſup p̄miſſis diſpenſare valeas: auctate apl̄ica tenore p̄ntium facultatē ꝯcedim⁹ ac etiā ptātem. Nulli ergo oīno hoīum liceat hanc paginā nr̄e volūtatis ⁊ cōceſſionis infringere: vel ei auſu temerario ꝯtraire. Siqs aūt hoc attētare p̄ſumpſerit: indignationē oīpotentis dei ac btōꝝ petri ⁊ pauli aploꝝ rum eius ſe nouerit incurſurū. Datū mantue. Anno incarnatiōis dn̄ice milleſimo quadringēteſimo quinq̄geſimo nono, nonis decēbris pontificatus noſtri Anno ſecundo.

Urban⁹ papa iiij. ꝯcedit fratrib⁹: poſſe recipere loca ſibi ad habitādū cōceſſa. ⁊ inibi diuina celebrare.

URBANUS epiſcopus ſeruus ſeruorum dei. Dilectis filijs generali ac ceteris prioribus ac fratribus ordinis glorioſiſſime dei genitricis ſemper virginis marie de monte carmeli: ſalutem ⁊ apoſtolicam benedictionē. Speciali gratia ⁊ fauore vos illa de cauſa dignos potiſſime reputamus: quia toto cordis affectu ad hoc intenditis, vt per ſancte cōuerſationis ⁊ vite ſtudium conſpectui dei ⁊ hominū placeatis. Hinc eſt ꝙ nos veſtris ſupplicatiōib⁹ annuentes: preſentium vobis auctoritate concedimus: vt ſi aliqui chriſti fideles aliqua loca ad ſe ſpectantia que feudalia ſeu cenſualia non exiſtant vobis contulerint intuitu pietatis: liceat vobis de conſenſu dioceſanorum illa recipere: ac in eorum ſingulis eccleſiam aut oratorium cum cāpanili ad opus veſtrū conſtruere: ⁊ inibi diuina officia celebrare: necnon in huiuſmodi cāpanili pro cōuocandis veſtris fratribus campanā iuxta eccleſiā vel oratoriū ipm̄: cimiterium ⁊ liberā ſepulturam habere: canonica iuſtitia ⁊ parrochiali iure parrochialiū ⁊ vicinarū eccleſiarū in oībus ſemper ſaluis. Nulli ergo oīno hoīum liceat hanc paginam noſtre conceſſionis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Si quis aūt hoc attentare p̄ſumpſerit indignationē oīpotentis dei ⁊ beatorum petri ⁊ pauli aplorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum viterbij decimo ſexto kl's iulij pontificat⁹ nr̄i anno p̄mo

Joānes papa xxij. cōſtitutionē incipientē ſup cathedrā bonifacij. viij. frībus mino. ⁊ p̄di. ꝯceſſā: extendit ad frēs carmelitas.

IOANNES. ep̄us ſeruus ſeruoꝝ dei dilectis filijs generali ⁊ vniuerſis prioribus ⁊ fratribus ordinis glorioſiſſime dei genitricis ſemperq̄ virginis marie de monte carmeli ſalutem ⁊ apoſtolicā benedictionem. Inter ceteros ordines in agro plantatos eccleſie ſacrū veſtrū ordinem claris ſuis exigētibus meritis gerētes in viſceribus charitatis: ad ea vigilanter intendimus, ac opem ⁊ operam ſollicitam impartimur: ꝑ que ſtatus eiuſdem ordinis ad diuini nominis gloriam ⁊ exaltationem catholice fidei ⁊ honorem ordinis ſupradicti proſperis ſemper ſucceſſibus fluat: tranquillis foueatur euentibus ⁊ votiuis proficiat incremētis. Sane pro parte veſtra fuit in conſiſtorio ꝓpoſitum coram nobis. ꝙ or

do veſter cuius inſtitutio conciliū generale preceſſit ab antiquo per ſe
dem apoſtolicam approbatus: in diuerſis mundi partibus in ſacra pa-
gina magiſtris: bachalarijs: lectoꝛibus: ſcholaribus ⁊ ꝗ̄ plurimis ſa-
cerdotibus eruditis ac ſufficiēter inſtructis in predicationis officio ver-
bi dei noſcitur refloꝛere: ac in eiſdem partibus fratres ſufficientes ⁊ vti-
les ad irrigandum agrum fidelium roꝛe verbi diuini ⁊ ex colendum eoꝝ
dem fideliū mentes non ſolū eruditione ſermonis ſed confeſſionum au
ditione ⁊ penitentiarum impoſitione ſalutarium exiſtere dignoſcuntur:
ꝙꝗ a nonnullis prelatis: rectoꝛibus: ſacerdotibus ⁊ clericis parrochia
lium eccleſiarum per diuerſas oꝛbis prouincias conſtitutis vobis ſuper
premiſſis impedimenta preſtantur: ⁊ faciendi predicta licentia volunta
rie denegetur. Quare pro parte veſtra vltra nobis fuit humiliter ſuppli
catum: vt prouidere vobis ſuper hoc de oppoꝛtuno remedio dignare-
mur. Nos igitur ob ſpecialem dilectionis affectum quem ad oꝛdinem
gerimus ſupradictum: volentes vos ſuper premiſſis ⁊ alijs ꝓſequi gra
tioſe, veſtris ſupplicationibus inclinati: de fratrum noſtroꝝ conſilio
auctoꝛitate apoſtolica conſtitutionē que incipit. Sup cathedram dudū
per pie memoꝛie bonifacium papā. viij. editā. ⁊ poſtmoduꝫ per fe. Re.
clemētē papā. v. ꝑdeceſſores nr̄os in viēnenſi cōcilio innouatā. ſup pre-
dicationibus faciendis: iniungēdis penitētijs: abſolutiōibus impēdē-
dis, ac ſepultura ⁊ obuētionibus tam funeralium ꝗ̄ relictoꝝ datoꝝ ⁊ do
natoꝝ ⁊ ceteris alijs in eadem ꝯſtitutione contentis ſicut eadē conſtitu-
tio frēs ꝑdicatoꝝ ⁊ minoꝝ oꝛdinū de quib⁹ dūtaxat ſpālis habet̄ in ea
mētio cōprehendit: ad oꝛdinē veſtrū ⁊ frēs ipſius decernim⁹ extenden-
dā: volētes etiaꝫ ⁊ eadē auctate decernētes: ꝙ p̄fata ꝯſtitutio ſup oīb⁹
⁊ ſingulis tā ſupius deſignatis ꝗ̄ alijs qbuſcūqꝫ in eadē ꝯſtitutiōe con-
tētis: q̄ oīa auctate p̄ntiuꝫ frib⁹ vr̄i ꝑdicti oꝛdinis ꝯpetere volum⁹ ſicut
ꝑ ꝯſtitutionē ipam eiſdē ꝑdicatoꝛib⁹ ⁊ minoꝛib⁹ ꝯpetūt: in vobis ⁊ p̄fa-
ti oꝛdinis frib⁹ in cōcuſſe ⁊ integraliter obſeruet̄: ita ꝙ ꝯſiderata pſona
rū ꝯditiōe quas ad id habueritis idoneas ac cleri ⁊ populi ꝗ̄titate, eoꝝ
dē fratrū quos ad hmōi audiēdarū cōfeſſionū officiū elegeritis metia-
mini numerū: vos infra modū ꝯgruū ꝯtinētes ⁊ nūꝗ̄ in aliquo excedē-
tes: vt ſic moderatiōe ſeruata nec alijs qb⁹ hoc ꝑ eandē ꝯſtitutiōeꝫ ꝯce-
dit̄ ad inuidiā vel ſcādalū: nec locoꝝ oꝛdinarios qb⁹ frēs oꝛdinis vr̄i a
vobis electos pſitare ōbebitis ꝯtra vos aliq̄ten⁹ ꝓuocetis. Nulli ergo
oīno hoīum liceat hāc paginā nr̄arū ꝯſtitutionū ⁊ volūtatū infringere:
vel ei auſu temerario cōtraire. Si qs āt hoc attētare p̄ſūpſerit: indigna
tionē oīpotētis dei ⁊ btōꝝ petri ⁊ pauli apl'oꝝ ei⁹ ſe nouerit incurſuruꝫ.
Datū auinioñ. vndecimo kl's decēbꝛis pōtificat⁹ nr̄i. Anno vndecimo.
CALIXTUS eps̄ ſeru⁹ ſeruoꝝ dei ad futurā rei memoꝛiā. Inter
cetera q̄ nr̄e paſtoꝛali cure ꝯpetūt: ea ip̄a ꝓculdubio potiſſima eē ōcerni
m⁹, qb⁹ xp̄i fideles cūcti ꝓpulſis erroꝛib⁹ i vnitate fidei ac pacꝫ qete vi
uere: gl'iāqꝫ ꝑſeq btāꝫ ꝯſpicim⁹: ſꝫ ⁊ acceptabile dō mltū id eē non ābigi
m⁹, q̄ r̄ligioſas pſōas xp̄o famulātes nr̄e vigilātie miſterio ac iuſticie fa
uoꝛe ꝓuilegijs eiſdē a ſcā ſede aplica matura cū ōliberatōe ꝯceſſis nullo

Calixt⁹ papa iij, confirmat bullas euge- nij. iiij. ⁊ nico- lai. v. approbā tes ꝯſtitutiōeꝫ ſup cathedraꝫ bonifacij. viij. ⁊ reprobantes erroꝛes ſeroꝛtos ſuper illam

oloꝛe impediri ſed libere frui intuemur. Nuper ſiquidē non ſine quadā
animi diſplicētia ex relatiōibus plurimoꝝ fide dignoꝝ ꝑcepimꝰ: ꝙ quāꝫ
fe. Re. Bonifacius papa. viij. ꝑdeceſſoꝛ noſter in ſua ꝯſtitutiōe q̄ incipit
ſup cathedrā. quā ꝯſtitutionē ſiue decretalē poſtmodum pie memoꝛie
Clemēs papa. v. etiā ꝑdeceſſoꝛ noſter in cōcilio vienēſi innouauit: ⁊ que
ſubſequēter ad eremitaruꝫ ſancti auguſtini ⁊ glᷓioſiſſime dei genitricis
ſemperqꝫ virginis marie de monte carmeli oꝛdinū fratres ꝑ ſedē apl̄i-
cam extenſa fuit: inter cetera ſtatuerit ⁊ oꝛdinauerit. ꝙ in ſingulis ciuita
tibus ⁊ dioceſibꝰ in quibꝰ ꝑdicatoꝝ ⁊ minoꝝ oꝛdinū fratrū loca ꝯſiſte-
rent: ac in locis ip̄is vicinis in quibus loca huiuſmodi nō haberēt. ma-
giſtri ⁊ prioꝛes pꝛincipales pꝛedicatoꝝ aut eoꝝ vicarij generales ac ꝓ-
uinciales miniſtri necnon cuſtodes minoꝝ oꝛdinū ꝑdictoꝝ ad p̄ntiaꝫ ꝑ
latoꝝ ibidem ſe ꝯferrēt per ſe vel frēs quos ad hoc idoneos foꝛe putaue
rint humiliter petituri: vt frēs qui ad hoc foꝛent electi in eoꝛum ciuitati
bus ⁊ dioceſibus ꝯfeſſiōes ſuoꝝ ſubditoꝝ ꝯfiteri ſibi volentiū audire li-
bere valerent: ac eiſdē ꝯfitentibus ꝓut ſcḋm deum expedire cognoſce-
rent, pn̄ias imponere ſalutares: ac beneficium abſolutiōis impendere
de lnīa gratia ⁊ beneplacito eoꝛūdem. ꝑfatiqꝫ magiſtri prioꝛes ⁊ mini-
ſtri ſtuderent eligere perſonas idoneas ac ſufficiētes vite ꝓbate diſcre
tas modeſtas atqꝫ peritas ad tam ſalubꝛe miniſteriū ⁊ officiū exequēdū:
quas ſic electas prelatis ip̄is p̄ntarent vel facerent p̄ntari. vt de illoꝛum
lnīa ⁊ beneplacito ciuitatibus ⁊ dioceſibus eoꝛūdē perſone ſic electe hu-
iuſmodi cōfeſſiōes ſibi cōfiteri volentiū audirēt: ⁊ eis imponerēt pn̄ias
ſalutares: ac beneficiū abſolutionis impēderēt: ac etiā bone memoꝛie
ioānes papa. xxij. ꝑdeceſſoꝛ nr̄ certos erroꝛeſ dānauerit ⁊ reprobauerit d̄
aſſēſu frūm ſuoꝝ eccl̄ie romane cardinaliū. necnō celebꝛis recoꝛdatiōis
Eugenius papa. iiij. etiā ꝑdeceſſoꝛ noſter erroꝛes ipſos pꝛo falſis errone
is ⁊ aduerſantibus ſacris canonibus dānatos reprobatoſqꝫ declaraue-
rit cum quibuſdā alijs atqꝫ decreuit. Et ſubſequēter pie memoꝛie Nico-
laus papa. v. ſimiliter ꝑdeceſſoꝛ noſter de fratrum ſuoꝝ cōſilio de quoꝝ
numero tunc eramus. dicti Eugenij ꝑdeceſſoꝛis lr̄as in oībus ⁊ per oīa
appꝛobauerit ⁊ ꝯfirmauerit: pꝛout in ſingulis Eugenij ⁊ nicolai ꝑdeceſ
ſoꝛum lr̄is hmōi plenius ꝯtinet̄. Quarū quidem tenoꝛ ſequit̄ ⁊ ē talis.
NICOLAUS ep̄us ſeruus ſeruoꝝ dei. Uniuerſis ⁊ ſingul' vene-
rabilibꝰ frībꝰ p̄riarchis archiep̄is ⁊ ep̄is ac dilectis filijs electis ⁊ abbati
bus vbilibet ꝯſtitutis ad quos p̄ntes lr̄e ꝑuenerint: ſalutē ⁊ aplīcā bn̄-
dictionē. Prouiſionis nr̄e debet ꝓuenire ſubſidio. vt ea que a bone me
moꝛie ꝑdeceſſoꝛibus noſtris in religionis augmētū vtiliter geſta ſunt: il
leſa ꝑmaneāt: ⁊ ab oībus inuiolabiliter obſeruētur. Hinc eſt ꝙ nos teno
res quarūdam lr̄arum fe. Re. Eugenij pape. iiij. ꝑdeceſſoꝛis noſtri in ip̄i
us regiſtro repertos: de regiſtro ipſo de verbo ad verbū tranſcribi ⁊ p̄-
ſentibus annotari fecimus. qui ſunt tales. EUGENIUS ep̄s ſer-
uus ſeruoꝛum dei. Uniuerſis ⁊ ſingulis venerabilibꝰ frībus patriarchis
archiep̄is ⁊ ep̄is ac dilectis filijs electis ⁊ abbatibus vbilibet ꝯſtitutis
ad quos preſentes lr̄e ꝑuenerint: ſalutem ⁊ apoſtolicam benedictionē.
Gregis nobis crediti curam gerentes peruigilem; ſtudijs efficere cona-

tur aſſiduis: vt pro quoꝝ ſalute languores humanos altiſſimi filius ꝑ
peti voluit: fideles execrandis non inuoluātur erroribus: ſed noſtri dire
ctione miniſterij ꝓut ſuperna gr̄a ꝯtulerit, a noxijs ac diſpendijs iugiter
preſeruētur: ⁊ vt etiam vos in pte ſollicitudinis vocati pro dictis ſtirpā
dis erroribus opem ⁊ operam feruētius impēdatis: vos pro iniuncto
nobis officio excitamus. Dudū ſiquidē fe. re. bonifacius papa. viij. pre
deceſſor noſter in ſua que incipit. Super cathedrā. ꝯſtitutiōe ſiue decre-
tali quā poſtea pie memorie clemēs papa. v. etiā p̄deceſſor nr̄ i viēneñ.
concilio inouauit: ⁊ q̄ ſubſequēter ad eremitarū ſancti auguſtini ⁊ beate
dei genitricis ſempꝗ virginis marie de monte carmeli ordinū frēs per
ſedē ap̄licam extenſa fuit: inter cetera ſtatuit ⁊ ordinauit: ꝙ in ſingulis
ciuitatibus ⁊ dioceſibꝰ in quibꝰ p̄dicatoꝝ ⁊ minoꝝ ordinū fratrum loca
ꝯſiſterent: ac in locis ip̄is vicinis in quibꝰ hmōi loca non haberētur. ma-
giſtri ⁊ priores: ꝓuinciales miniſtri necnō cuſtodes ordinū p̄dictoꝝ ad
p̄ſītiam p̄latoꝝ ibidem ſe cōferrent per ſe vel per frēs quos ad hoc ido-
neos fore putarent: humiliter petituri vt fratres qui ad hoc electi forēt:
in eoꝝ ciuitatibus ⁊ dioceſibꝰ ꝯfeſſiōes ſuoꝝ ſubditoꝝ confiteri ſibi volē
tium audire libere valerēt: ⁊ hmōi cōfitentibꝰ ꝓut ſcd̄m deum expedire
cognoſcerent: pn̄ias imponere ſalutares: ac bn̄ficiū abſolutiōis impen-
dere de lnia gratia ⁊ beneplacito eorūdē: p̄fatiqꝫ priores ⁊ miniſtri ſtu
derent eligere ꝑſonas idoneas, ſufficiētes: vite ꝓbate: diſcretas: mode-
ſtas atqꝫ ꝑitas ad tam ſalubre miniſteriū ⁊ officiū exequendū: quas ſic
electas p̄latis ip̄is p̄ſītarent vel p̄ſītari facerent. vt de eoꝝ lnia ⁊ bn̄pla-
cito in ciuitatibus vel dioceſibus eorūdē: ꝑſone ſic electe hmōi ꝯfeſſiōes
ſibi confiteri voleñ. audirent: ⁊ eis imponerēt pn̄ias ſalutares ac bn̄ficiū
abſolutiōis impenderēt: ꝓut in ip̄a ꝯſtitutiōe ſiue decretali plenius con
tinetur. Et licet poſtmodū ad pie recordatiōis Joānis pape. xxij. etiam
p̄deceſſoris nr̄i noticiā deducto, ꝙ quondā ioānes de poliato magiſter
in theologia ſequētes articulos tenuerat publiceqꝫ docuerat: ꝙ confeſſi
fr̄ibus lniam generalē ꝯfeſſiones audiendi hn̄tibus, eadē peccata que
cōfeſſi fuerant: iterū ꝓprio ſacerdoti confiteri teneātur, ac ſtante ſtatuto
omnis vtriuſqꝫ ſexus in ꝯcilio generali nec deus nec romanus pontifex
facere pōt, ꝙ parrochiani nō tenerētur oīa peccata ſua ſemel in anno ꝓ
prio ſacerdoti, ſ. parrochiali curato ꝯfiteri: ꝙqꝫ nō poſſet papa genera-
lē dare ptātem audiendi ꝯfeſſiones imo nec deus, quin ꝯfeſſus generalē
hn̄ti lniam teneretur eadē iterū ꝓprio ſacerdoti veluti parrochiali cura
to confiteri: dictus Joannes p̄deceſſor a verbis que vas electiōis ꝓtu-
lit exordiū ſūmēs: habita inde per plures ſacre pagine ꝓfeſſores exāia-
tione diligēti, necnon de venerabiliū fratrū ſuoꝝ romane eccl̄ie cardina-
liū conſilio ⁊ aſſenſu: p̄fatos articulos tāqꝫ falſos ⁊ erroneos ⁊ a ſana do
ctrina deuios auctate apoſtolica damnauerit ⁊ reprobauerit: ip̄eqꝫ Joā
nes de poliato veris rōnibus opinioni quā dudū habuerat, ⁊ ꝯtrarijs, ⁊
quibus rn̄dere nō poterat, demōſtratos eoſdē articulos nō eſſe veros
affirmās: illos in cōſiſtorio publico necnō ipſoꝝ Joānis pape ⁊ cardina
liū p̄ſītia reuocauerit: tn̄ ſicuti nuꝑ fratrū ordinū lamētabili eorūdē q̄re

la ad nꝰ m non ſine diſplicentia graui peruenit auditum: plures eccleſia-
ſtice necnon alie vtriuſq; ſexus pſone reprobos ſupſticioſoſq; articulos
huiuſmodi amplexãtes: fideliumq; aĩos inficere: ac eis vt fratribꝰ ordi
nũ hmõi non confiteantur ⁊ ab coꝝ deuotione retrahere molientes: ne
dum predictos ſed ⁊ alios etiã ſacris canonibus oĩno contrarios arti-
culos aſtruere publice non verentur: videlicet ꝙ confeſſio fr̃ibus ſiccle-
ctis ⁊ admiſſis facta: dubitabilis ſit ⁊ incerta: vnde teneꝝ oẽs incertum
dimittere. ⁊ ſic ſolũ ꝯfiteri ſuis ſacerdotibꝰ curã aĩarũ hñtibꝰ ſub pena
peccati mortalis: ac q̃uis ipi frẽs admiſſi auc̃tatẽ habeãt ꝯfeſſiões au-
diendi ⁊ abſoluẽdi: tñ ad eos accedẽdi populꝰ ſubiectꝰ ſine lnia ꝓprij ſa
cerdotis nõ habet ptãtem: frẽs quoq; ꝑuilegia ꝓ ꝯfeſſiõibus audiẽdis
⁊ ſepulturis habẽdis petẽtes in peccato mortali. ⁊ romañ. põtifices il-
la mẽdicãtibus ꝯcedẽtes ſiue ꝯfirmãtes etiã in ſimili peccato ⁊ excõica
ti ſunt: ac dicti frẽs mendicãtes nõ paſtores ſ; fures latrones ⁊ lupi cen
ſentur. ſacerdos aũt curatus mẽdicãtibus ꝯfeſſiones audiẽdi lniam dãs
magis ſup iſto ſtatuto. oĩs vtriuſq; ſexus diſpẽſat q̃; papa fr̃ibus lniaʒ
tribuens iuxta formã decretalis antedicte. Nos igiꝝ aĩarũ ⁊ alia q̃ ꝑmiſ
ſoꝝ articuloꝝ occaſione niſi ꝓdeuntes inde ꝯfutarẽtur errores ſuccede-
re poſſent pericula trepidãtes: ac illis q̃tũ in nobis fuerit obuiare cupi-
entes: oẽs articulos vna cũ venerabilibꝰ fr̃ibus nr̃is ſancte romane ec-
cleſie cardinalibꝰ mature inſpeximꝰ: ⁊ per diuerſos in iure canonico do
ctores ⁊ ſacre pagine ꝓfeſſores diligẽter examiari fecimꝰ. ⁊ q: ꝓtinꝰ illos
falſos ⁊ erroneos ac eiſdẽ canonibus aduerſos fore reperimꝰ: illos d̃ di-
ctoꝝ fratrũ nr̃orum ſancte romane eccleſie cardinaliũ ꝯſilio ⁊ aſſenſu au
ctoritate ap̃lica pro falſis ⁊ erroneis ⁊ aduerſantibꝰ ſacris canonibus
dãnatos reprobatoſq; declaramꝰ atq; decernimꝰ. Quo circa vniuerſita
ti vr̃e per ap̃lica ſcripta mãdamus: q̃tenus ſinguli veſtrũ qui ſup his a
quoq; ꝑdictoꝝ ordinũ ꝑdicatoꝝ minoꝝ ⁊ auguſtiñ. ⁊ glioſiſſime dei ge
nitricis ſemperq; virginis marie de mõte carmeli ſup ꝑmiſſis ꝑuilegia
torum magiſtro generali ac ꝓuinciali miniſtro vicario vel alio gerente
officiũ fueritis requiſiti: ad ꝯfutandos ⁊ reprimẽdos ac penitꝰ tollẽdos
hmõi errores (ꝓut in ꝑfatis decretali ſiue ꝯſtitutione. ſup cathedrã. ac
extrauagãte vas electiõis ꝯtineꝝ) diligẽti ſtudio ac cura ꝓuideatis ⁊ in
tendatis: ꝑfataſq; ꝯſtitutiões integre ſeruãtes faciatis ab oĩbus inuio
labiliter obſeruari. Et ſi quos forſan hmõi dãnatos vt ꝑfertur articulos
aut aliquẽ ſeu aliquos eorũ ꝑtinaciter aſſerere vl' temere ꝑdicare inuenie
tis: ꝯtra illos cõiter vel diuiſim tãq; ꝯtra hereticos ⁊ de catholica fide ſu
ſpectos ꝓcedere: necnon ipſos ⁊ eorum quẽlibet iuxta tantoꝝ exceſſuuʒ
qualitatẽ per cenſurã eccleſiaſticã ⁊ alia opportuna iuris remedia aucto
ritate ꝑdicta cõpeſcere ſtudeatis: in ꝯtrariũ faciẽtibus non obſtãtibꝰ q-
buſcunq;. Nulli ergo oĩno hoĩum liceat hanc paginam noſtre declara-
tionis ⁊ ꝯſtitutionis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Si quis
aũt hoc attentare ꝑſũpſerit: indignationẽ oĩpotentis dei ⁊ beatorum pe
tri ⁊ pauli apoſtoloꝝ eius ſe nouerit incurſurũ. Datum rome apud ſan-
ctum petrum. Anno incarnationis dñice milleſimo quadringenteſimo

quadrageſimo ſexto, decimo ſeptimo kl's februarij pōtificatus nſi anno ſexto decimo. CETERUM vt earūdem lr̄arum tenores maioris roboris ⁊ efficacie cenſeātur: nos de venerabiliū fratrum nr̄oꝝ ſancte romane eccleſie cardinaliū conſilio ⁊ aſſenſu eaſdem p̄deceſſoris nſi lr̄as in oibus ⁊ per oia innouantes: approbamus ꝯfirmamus ⁊ p̄ntis ſcripti patrocinio cōmunimus. Nulli ergo oino hoīum liceat hāc paginā nr̄e inouatiōis: apꝓbatiōis ꝯfirmatiōis ⁊ cōmunitiōis infringere: vł ei auſu temerario cōtraire. Si quiſ aūt hoc attentare p̄ſumpſerit: īdignationē oipotentis dei ⁊ btōꝝum petri ⁊ pauli apl'oꝝum eius ſe nouerit incurſurū. Datū rome apud ſanctū petrū. Anno incarnatiōis dñice milleſimo quadringenteſimo q̄drageſimo octauo. tertio kl's iunij pōtificat⁹ nſi anno ſc̄do. VERUMTAMEN dum pridē in vigilia pentecoſtes ꝓxime p̄terita prefate lr̄e nicolai p̄deceſſoris nſi venerabili frī nr̄o ep̄o pariſieñ. ſeu in eius ep̄ali curia p̄ſentate forent: dilectus filius guillelmus rineti protunc rector vniuerſitatis pariſieñ. eaſdē impediri fecit aſſerens dicti Nicolai p̄deceſſoris noſtri lr̄as ꝺ falſo plurimū ſuſpectas pacis in eadem vniuerſitate ſolemniter iurate ⁊ ſtatus hierarchici in eccleſia ſancta dei plurimū turbatiuas ⁊ ſcandaloſas: ⁊ aduerſas iuris cōmunis ſanctionibus ſacris ⁊ pragmatice ſanctioni: ⁊ q̄ ſuper illis renūciando ⁊ illarum reuocatoria impetrando religioſi quattuor ordinum mendicantium fuerunt attentius ſummati. quod facere rēnuerant ⁊ diſtulerant: per ſuas patentes litteras vniuerſis notum fecit: q̄ ex cauſis premiſſis ⁊ alijs rationabilibus de mandato ac ſpeciali ⁊ matura deliberatione ⁊ concluſione dicte vniuerſitatis omnes ⁊ ſinguli illius de dictis quattuor ordinibus mendicantium a gremio prefate vniuerſitatis erant perpetuo priuati: non iurati aut ab eiuſdem vniuerſitatis conſortio ⁊ graduum in eadem ſuſceptione ſimiliter reſecati. ſi autē dictis ſuis obtemperarent concluſionibus cum effectu eadem vniuerſitas cum eiſdem minime agere intendebat. Et etiam cum ſtatutis ⁊ priuilegijs dicte vniuerſitatis ⁊ precipue. fe. Re. Alexandri. iiij. inter cetera contineri dicatur: q̄ ſi forte magiſtris ⁊ ſcholaribus dicte vniuerſitatis hoſpitioꝝum ſubtrahatur taxatio, aut eis vel alicui ipſoꝝum iniurias vel exceſſus inferrentur enormes vtpote mortis vel membri mutilatio. niſi congrua monitione premiſſa infra quindecim dies foret ſatiſfactum: liceret eiſdem magiſtris ⁊ ſcholaribus vſq; ad ſatiſfationem condignam ſuſpendere lectiones: ⁊ ſi aliquem eoꝝum indebite incarcerari contingeret fas eſſet ipſis (niſi monitione prehabita ceſſaret iniuria) a lectione ceſſare: q̄q; ſi pro aliqua ex cauſis in conſtitutione pie memorie Gregorij pape. viij. contentis eadem vniuerſitas lectiones duceret ſuſpendendas: omnes magiſtri tam regulares q̄ ſeculares ipſas ſuſpendere tenerentur: has niſi cum vniuerſitate minime reſumpturi. eueniatq; interdum vt ex cauſis premiſſis ab huiuſmodi lectionibus ceſſatio fiat: rector ⁊ vniuerſitas religioſos predictos (vt de alijs tacemus) non ſolum a lectionibus huiuſmodi verum etiā a predicationib⁹ verbi dei ceſſare cōpellūt: in ſedis apoſtolice irreuerentiā, ⁊ fidei chriſtiane

diſpendiũ ac perturbationẽ dictoꝝ religioſorum, necnõ malũ exemplũ
⁊ ſcandalũ plurimoꝝ. Quare pro parte dictoꝝ religioſoꝝ nobis fuit hu
militer ſupplicatũ: vt in premiſſis opportune ꝓuidere paterna diligen
tia curaremꝰ. Nos igitur ad quos ex officio nobis cõmiſſo ptinet in p̃
miſſis vigilantie nr̃e curas adhibere: ſciẽtes ꝙ p̃dicte nicolai lr̃e matu
ra cũ deliberatione ꝓceſſerũt: ⁊ ꝙ nullo capite reputãde ſunt de falſitate
aut ſurreptione vl' obreptione ſuſpecte, nec ſtatꝰ hierarchici in eccl'ia dei
turbatiue vel ſcandoloſe, nec ſacris canonibꝰ aduerſantes. ſed potiꝰ con
ſone ⁊ ſaluti aĩaꝝ chriſti fideliũ plurimũ ꝓfecture: eaſq; de venerabiliũ
fratrũ noſtroꝝ cardinaliũ conſilio ⁊ aſſenſu innouamꝰ confirmamꝰ et
approbamꝰ ſerie cum preſenti: mandãtes illas ac oĩa ⁊ ſingula in eis
necnon eugenij predeceſſoris litteris hmõi contenta: ſub excõicationis
⁊ alijs diuerſis ſentẽtijs cenſuris ⁊ penis firmiter obſeruari. Quoq; idẽ
rector prefatos quattuor ordinũ mendicantiũ fratres pro eo ꝙ determi
natiõibꝰ ſacroſancte romane eccl'ie in materia fidei renũciare noluerũt:
reſecatos atq; priuatos vt prefertur notificauit: ſtatutũ quoq; ⁊ priuile
giũ alexandri. iiij. huiuſmodi ſolũ de ceſſatione a lectionibꝰ ⁊ non a pre
dicationibus mentionẽ fecit, hmõi ſupplicationibꝰ inclinati: ne tã cele
bres ordines quoꝝ illa preclara ſuppoſita illã vniuerſitatẽ franciecq; re
gnum ac vniuerſalẽ eccl'iam ſuis doctrinis ⁊ exemplis decorauerũt atq;
decorant: tã ſubito tãq; repente fuerint ab eadez vniuerſitate remaneãt
⁊ ſint vel cenſeantur quoquomodo reſecati: quinimmo ibidẽ ꝑpetue vi
geant: ⁊ notabilia membra facultatis ſacre theologie fuerint ⁊ exiſtant:
priuationẽ reſecationẽ ⁊ litteras rectoris hmõi ac in eis contẽta ⁊ inde
ſecuta q̃cunq; de dictoꝝ fratrũ noſtroꝝ cõſilio ⁊ aſſenſu auctoritate apo
ſtolica ⁊ ex certa ſciẽtia tenore preſentium reuocamus, caſſamus, irrita
mus ⁊ annullamus ac nullius roboris vel momenti fuiſſe ⁊ eſſe decer
nimus: ipſoſq; quattuor ordines mendicantiũ in priſtinũ ⁊ eum ſtatum
in quo ante notificationẽ priuationẽ ⁊ reſecationem predictaſ exiſtebãt:
reſtituimꝰ ⁊ reponimus. eoſq; in aliquo caſuum niſi hoc in ipis litteris
alexãdri ⁊ ſtatutis antedictis caueatur expreſſe ad ceſſandum a predica
tionibus verbi dei: nec ad id per rectorem pro tempore dicte vniuerſita
tis vel quẽcunq; alium ſeu alios compelli poſſe, declaramus. ſed ipos
quattuor ordinũ mendicantium fratres tam iuratos q̃ȝ non iuratos ⁊
alios prelatos doctores ⁊ rectores eccleſiarum ad quos ſpectat verbũ
dei in ſuis eccleſijs ⁊ alijs locis vbi fuerint requiſiti: predicare libere ⁊ lici
te poſſe ⁊ debere in omnibꝰ ⁊ per oĩa perinde ac ſi huiuſmodi ceſſatio nõ
foret in caſibus antedictis: ⁊ ita litteras alexandri ⁊ ſtatuta huiuſmodi
vt iuri conſona debere intelligi declaramus. Nihilominꝰ omnibꝰ ⁊ ſin
gulis fratribus quattuor ordinum mendicantiũ predictoꝝ qui in dicta
vniuerſitate debitos ⁊ conſuetos curſus in theologia inceperint conti
nuauerint ⁊ perfecerint ⁊ in futurũ incipient continuabũt ⁊ perficient du
rante huiuſmodi aut ſimili reſecatione: vt licentie gradus ⁊ doctoratus
inſignia cancellarius dicte vniuerſitatis pro tempore (vt moris eſt) ſibi
impendat. ⁊ ſi forſan dictus cancellarius ad id requiſitus gradus licen

tie ⁊ magiſterij inſignia eis impendere contradiceret: ex tunc liceat anti
quiori magiſtro in theologia predictoꝝ quattuor ordinum mēdicātiū
vel vni ad hoc deputato ab eorūdē quattuor ordinum magiſtris: illis
qui dictos curſus perfecerint: gradus ⁊ inſignia huiuſmodi prout ſua
tis alijs ſolēnitatibus ⁊ examine conſuetis meruerint: abſqꝫ alicui⁹ ſpi
ritualis vel temporalis pene incurſu libere impēdere. Quodqꝫ fratres ſic
per eoſdem magiſtros promoti omnib⁹ ⁊ ſingulis priuilegijs, gratijs
libertatibus, exemptionib⁹, indultis ⁊ immunitatib⁹ gaudeāt ⁊ vtant
ac vti ⁊ gaudere poſſint: ſicuti illi quib⁹ idem cancellarius huiuſmodi
gradus ⁊ inſignia iuxta ſtatuta ⁊ conſuetudines dicte vniuerſitatis im-
pendit: in omnibus ⁊ per omnia perinde ac ſi gradus ⁊ inſinia predicta
ab eodem cancellario recepiſſent, eadē auctoritate cōcedimus pariter ⁊
indulgemus. ¶ Preterea qꝛ pretextu priuilegioꝝ dicte vniuerſitatis oc-
caſione ſeu ex cauſis predictis quidā fratres predicatorum ordinū cita
ti fuerūt atqꝫ moleſtati durante huiuſmodi reſecatione: prefato ⁊ ꝓ tē-
pore exiſtenti rectori conſeruatoribus necnon magiſtris ſcholarib⁹ di-
cte vniuerſitatis in virtute ſancte obedientie ⁊ ſub excōicatiōis pena la-
te ſententie a qua (niſi in mortis articulo) per alium ꝙ per romanum
pontificem abſolui non poſſint: ſi ſecus egerint promulgam⁹, ne pretex
tu priuilegiorum ſupradictorum occaſione ſeu ex cauſa predictis ipſos
fratres vel aliquem ipſoꝝ (niſi apud ſedem apoſtolicā dūtaxat) directe
vel indirecte vel alio quouis queſito colore per ſe vel per aliū ſeu alios
tam ſuper reſecatione a predicationis ceſſatione, ꝙ gradus impoſitiōe
⁊ ꝙ alias occaſione ſeu ex cauſa predicta moleſtare, vexare ſeu pertur-
bare preſumant: eadē auctoritate diſtrictius inhibem⁹, Decernentes ex
tunc irritum ⁊ inane ſi ſecus ſuper his a quoqꝫ quauis auctoritate ſcien
ter vel ignoranter cōtigerit attētari, Nulli ergo omnino hominū liceat
hanc paginam noſtrorum monitionis, confirmationis, approbationis
mandati, reuocationis, caſſationis, irritationis, annullationis, conſtitu
tionis, reſtitutionis, repoſitionis, declarationis, conceſſionis: indulti, ꝓ-
mulgationis, inhibitionis ⁊ decreti infringere: vel ei auſu temerario con
traire. Siquis autē hoc attentare preſumpſerit: indignationē omnipo
tentis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apoſtoloꝝ ei⁹ ſe nouerit incurſurū, Da-
tum rome apud ſanctū petrum anno incarnatiōis dñice milleſimo qua
dringenteſimo quinquageſimo ſexto, decimo kl's aprilis ¶ Pōtificatus
noſtri anno ſecundo. ALEXANDER epūs ſeruus ſeruoꝝ
dei dilectis filijs generali ⁊ ꝓuincialibus priorib⁹ ⁊ fratrib⁹ eremitaꝝ
ordinis glorioſiſſime dei genitricis ſempqꝫ virginis marie de mōte car
meli ſalutē ⁊ apoſtolicā benedictionem. Deuotionis veſtre precib⁹ incli
nati: miniſtrandi eccl'iaſtica ſacramenta familiaribus veſtris, ac traden-
di eos ſepulture eccleſiaſtice cū deceſſerint, vobis auctoritate preſentiū
ſine alieni iuris preiudicio concedim⁹ facultatem, Nulli ergo oino ho-
minū liceat hanc paginam nr̄e conceſſionis infringere: vel ei auſu teme
rario contraire. Siquis autem hoc attentare preſumpſerit: indignatio-
nem omnipotētis dei ac beatorum petri ⁊ pauli apoſtolorum ei⁹ ſe no-

Alexander pa
pa. iiij. ↄcedit:
frēs poſſe ſa-
cramēta eccle-
ſiaſtica ſuis fa
miliarib⁹ mi-
niſtrare: ac eoſ
ſepulture eccle
ſiaſtice tradere

Urbanus .iiij. concedit: frēs poſſe cōfeſſiones ſuoꝝ familiarīū ⁊ aliarū pſonaꝝ de licētia ſuoꝝ platoꝝ audire.

uerit incurſurum. Datum Laterani quinto nonas martij Pontificatꝰ noſtri anno ſecundo. VRBANVS epūs ſeruus ſeruoꝝ dei dilectis filijs generali ac ceteris prioribus ⁊ fratribus preſbyteris ordinis glorioſiſſime dei genitricis ſemperqꝫ virginis marie de monte carmeli ſalutē ⁊ apoſtolicam benedictionē. Uobis adhoc tota mente ſollicitis vt eterno regi per vite glorioſe ſtudium placeatis: que animarum ſalutem paritura credimus: benigno fauore concedere debemus. Hinc eſt ꝙ nos veſtris ſupplicationibꝰ annuentes: preſentiū vobis auctoritate concedimus: vt confratrum ⁊ familiarium veſtroꝝ ac aliorum chriſti fidelium cauſa deuotionis ad vos recurrentium de ſuorum licentia prelatorum confeſſiones audire: ⁊ eis ꝓ cōmiſſis penitentiā ſalutarem iniungere valeatis: niſi forte talia cōmiſerint, propter q̄ ſedes apoſtolica ſit merito conſulenda. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginaꝫ noſtre conceſſionis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Siquis aūt hoc attentare preſumpſerit: indignationē omnipotētis dei ac beatoꝝ petri ⁊ pauli apoſtoloꝝ eius ſe nouerit incurſurum. Datum viterbij idibus maij Pontificatꝰ noſtri anno primo.

Eugeniꝰ papa qrtꝰ ꝯcedit fratribus in his q̄ cōcernūt ſalutē aiaꝝ: talē poteſtatē qlez minores pniarij in curia romana habent.

EVGENIVS epūs ſeruus ſeruoꝝ dei ad futuram rei memoriā. Sacre religionis ſub qua dilecti filij ioānes faci prior generalis ⁊ vniuerſi fratres ordinis glorioſiſſime dei genitricis ſempqꝫ virginis marie de mōte carmeli mūdanis abiectis illecebris deuotum ⁊ ſedulū exhibent altiſſimo famulatū, promeretur honeſtas: vt illa eis fauore beniuolo concedamus, per q̄ fratres ipſi conſcientie pacē ⁊ anime ſalutem deo propitio facilius conſequantur. Hinc eſt ꝙ nos deuotis prefati generalis in hac parte ſupplicationibus inclinati: eidē ac quibuſcunqꝫ ſucceſſoribus ſuis ꝓ tempore exiſtētibus generalibꝰ prioribus necnon ab eo vel ab eis ad id pro tēpore deputādis vicarijs prouincialibꝰ prioribꝰ ac fratribus ordinis predicti: in confeſſionibus audiendis, in abſolutionibus impendēdis ⁊ penitentijs iniungēdis, alijſqꝫ ſalutem animarū dūtaxat concernentibꝰ exequēdis, omniū ⁊ ſingulorum dicti ordinis fratrum preſentiū ⁊ futurorum eādē ⁊ talem poteſtatem ⁊ facultatē: qualē in premiſſis minores penitētiarij noſtri in romana curia preſentes ex officio habēt ⁊ exercent: auctoritate apoſtolica tenore preſentium de ſpeciali gratia concedimꝰ atqꝫ damꝰ. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginam nr̄e conceſſionis infringere: vel ei auſu temerario cōtraire. Siquis aūt hoc attentare preſūpſerit: indignationē omnipotētis dei ac beatoꝝ petri ⁊ pauli aploꝝ eiſe nouerit incurſurum. Datū florentie anno incarnationis dñice milleſimo quadringēteſimo triceſimo quinto Septimo kl's maij Pōtificatꝰ nr̄i Anno quinto.

Clemēs papa ꝯcedit: frēs nō teneri ad ſolutionem canonice portionis de ſibi erogatis ꝓ cultu diuio aut alijs cauſis.

CLEMENS epūs ſeruus ſeruoꝝ dei dilectis filijs generali ⁊ ceteris prioribus ac fratribus ſacri ordinis glorioſiſſime dei genitricis ſempqꝫ virginis marie de monte carmeli ſalutē ⁊ aplicā benedictionē. Neceſſitatibus vr̄is paterno compatientes affectu: vt de hijs q̄ vobis in ornamentis vel pro eis libris, fabrica, luminaribus, anniuerſario, ſeptimo, vigeſimo, triceſimo, ſiue alijs ad perpetuū cultum diuinum ſeu pro pictātijs aut victu ad ſubſtentationē veſtrā vel indumen-

tis aut calciamētis vr̄is pietatis intuitu erogātur vel legātur in vltima
volūtate: necnō ꝓ annuis cēſib⁹ redimēdis ad quoꝝ ſolutionē aliq̄ do-
mus p̄dicti ordinis obligate noſcunt: nulli canonicā iuſticiā ſeu portio-
nem aliquā ſoluere teneamini: dūmodo premiſſa nō cōuertātur in vſus
alios, ſed in illos dūtaxat ꝓ quib⁹ relinquūtur: auctoritate vobis p̄ſētiu3
quādiu ſine poſſeſſionibus extra ſepta monaſterioꝝ ſitis ꝛ in pauptate
vixeritis indulgem⁹. Diſtrictius inbibētes nequis a vobis vel vltimaꝝ
executorib⁹ voluntatū ſeu decedentiū heredibus de p̄miſſis aliquid exi-
gere vel extorq̄re preſumat. Nulli ergo oīno hominū liceat hāc paginā
nr̄e cōceſſionis ꝛ inhibitionis infringere: vel ei auſu temerario cōtraire.
Siquis aūt hoc attētare preſumpſerit: indignationem omnipotētis dei
ac beatoꝝ petri ꝛ pauli apoſtoloꝝ eius ſe nouerit incurſuꝝ. Datū peru-
sij nonis auguſti Pontificatus nr̄i anno primo. NICOLAUS
epūs ſeruus ſeruoꝝ dei dilectis filijs vniuerſis prioribus ꝛ cōuentibus
fratrū ordinis glorioſiſſime dei genitricis ſemperq̄ virginis marie de
monte carmeli ſalutē ꝛ apoſtolicā benedictionē. Inter cetera noſtre ſol-
licitudinis ſtudia id propenſiorib⁹ curis proſequimur: vt nr̄e prouiſiōis
ope religioſe perſone deo ſeruire deſiderātes: a ſingulis quibus eorum
poſſet ſeruitium impediri, oneribus ſubleuētur: eiſq̄ neceſſarioꝝ copia
non deſit in ſeculo: quib⁹ celeſtia preparātur. Hinc eſt q̄ nos vr̄is deuo
tis ſupplicationibus inclinati: vobis ꝛ dicto ordini veſtro ꝑpetuo con-
cedimus, vt de illis q̄ vobis pro fabrica eccl'iarū ꝛ conuentuū veſtroꝝ.
eccl'iaſticis ornamētis, luminarib⁹, anniuerſarijs ſeptimo, vigeſimo, tri
ceſimo ꝛ alijs diuinis cultib⁹: pictātijs, indumētis, calciamētis emēdis
celebrādis ꝛ habēdis in eiſdē, necnon annuis cēſib⁹ redimēdis: ad quo-
rum ſolutionē aliq̄ dom⁹ prediaq̄ cū hortis ꝛ alijs locis ordinis eiuſ-
dem obligate noſcuntur: per chriſti fideles elemoſyna pietatis intuitu ſi
ue in funeralibus oblationib⁹. ſepulturis, vltimis voluntatibus, legatis
aut alias quoquomodo etiam abſolute iā erogate ſunt ꝛ in poſterū for-
ſan erogētur bonis: ꝛ etiā abſolute largiātur: nulli canonicā portionē ali
quam teneamini exhibere: aut ad id valeatis coarctari. Et nequis a vo-
bis vel vltimarum executoribus voluntatū ſeu decedentiū heredib⁹ de
premiſſis bonis aliquid extorq̄re vel exigere preſumat: diſtrictius inhi-
bemus. Non obſtantib⁹ pie memorie clemētis pape. v. p̄deceſſoris nr̄i
in cōcilio vienēn̄. edita q̄ incipit Dudū. ꝛ alijs conſtitutionib⁹ ꝛ ordina
tionibus: necnon priuilegijs gratijs ꝛ cōceſſionibus apoſtolicis in ge-
nere vel in ſpecie quibuſuis perſonis eccleſiaſticis ſeu locis ſub quacun-
q̄ forma aut expreſſione verboꝝ conceſſis: etiā ſi de illis preſentib⁹ ha-
benda foret mentio ſpecialis, per que preſentib⁹ non expreſſa aut totali
ter de v̄bo ad verbū nō inſerta eoꝝ in toto vel in parte effect⁹ valeat ali
q̄liter impediri: ceteriſq̄ ꝯtrarijs q̄buſcūq̄. Nos eni3 ex nūc irritū decer
nim⁹ ꝛ inane, ſi ſecus ſup his a quoq̄ quauis auctoritate ſciēter vl' igno
rāter cōtigerit attētari. Nulli ergo oīno hominū liceat hanc paginam
nr̄e conceſſionis inhibitionis ꝛ cōſtitutionis infringere: vel ei auſu teme
rario contraire. Siquis aūt hoc attētare preſumpſerit: indignationem

Nicolaus papa. v. concedit idem qđ in bulla p̄cedēti cōcedit.

Innocētiꝰ papa concedit vt bulla clemētis vi. ꝯtinētis fratres nō teneri ad ſolutionez decime de ijs que infra eoꝝ ſepta creſcunt: faciat fidē vbiqꝫ.

oīpotentis dei ac beatoꝝ petri ⁊ pauli apoſtolorum eius ſe nouerit incurſuꝝ. Datū rome apud ſanctum petrū. Anno incarnatiōis dñice milleſimo q̄dringenteſimo q̄drageſimo nono. decimo kl'ls martij pōtificatꝰ nr̄i anno tertio. INNOCENTIUS epus ſeruus ſeruorum dei dilectis filijs priori generali ac fratribus ordinis glorioſiſſime dei genitricis ſemperqꝫ virginis marie de monte carmeli: ſalutem ⁊ apoſtolicā benedictionē. Prouiſionis noſtre debet prouenire ſubſidio: vt ius ſuū cuilibet conſeruetur. Hinc eſt ꝙ nos tenorem quarūdam lr̄arum fe. re. Clementis pape. vi. predeceſſoris noſtri in regiſtro ipſius predeceſſoris repertum: pro eo ꝙ ſicut veſtra petitio nobis nuper exhibita cōtinebat, predicte originales lr̄e caſualiter ſūt ammiſſe: de regiſtro ipō de verbo ad verbum ad veſtre petitionis inſtantiā p̄ſītibus annotare fecimus. q talis eſt. CLEMENS epus ſeruus ſeruorum dei. Venerabilibus fr̄ibus archiepis ⁊ epis ⁊ alijs eccleſiarū prelatis ⁊ rectoribus vbilibet conſtitutis: ſalutem ⁊ apl'icam bn̄dictionē. Dilectos filios priorem generalem ⁊ frēs ordinis glorioſiſſime dei genitricis ſempqꝫ virginis marie de mōte carmeli ſuis exigētibus meritis ⁊ ſtudijs precioſis bonorū operū eorūdē paterne dilectiōis plenitudine ꝓſequētes: libēter eos ab ijs que p̄nt eis afferre dāna vel grauamina preſeruamus. Sane dictoꝝ priorum ⁊ fratrum petitio nuper nobis exhibita continebat ꝙ nonnulli ex vobis a dilectis filijs prioribus ⁊ fratribus domorum ⁊ locorūz eiuſdem ordinis de ijs que creſcunt infra loca huiuſmodi nitimini exigere decimas ⁊ etiam extorquere ac ſi magnas poſſeſſiones haberent ⁊ priuilegiati non eſſent. Quare prefati prior generalis ⁊ fratres nobis humiliter ſupplicauerunt: vt prouidere ipſis ſuper ijs de opportuno remedio dignaremur. Nos itaqꝫ huiuſmodi ſupplicatiōibus inclinati: vniuerſitati veſtre per apoſtolica ſcripta mandamus: quatenus de ijs que creſcunt infra ſepta murata locorum ipſius ordinis que ipſi ordo ⁊ frēs iuſte nunc poſſident ſeu in poſterū obtinebunt. decimas petere aut exigere nullatenus preſumatis: quacunqꝫ conſtitutiōe apl'ica in contrarium edita non obſtañ. Datum apud villā nouā auinioneñ. dioceſis decimo kl's ſeptembris pontificatus noſtri anno primo. CETERUM vt earūdem lr̄arū tenor predictus ſic inſertus oīmodam rei ſeu facti certitudinez faciat; auctoritate apoſtolica decernimus: vt illud idē robur ſeā dēqꝫ vim eūdemqꝫ vigorē dictus tenor per oīa habeat: que haberēt originales lr̄e ſupradicte: ⁊ eadē prorſus eidē tenori fides adhibeat quandocūqꝫ ⁊ vbicūqꝫ ſiue in iudicio vel alibi fuerit exhibitus vel oſtenſus: ⁊ ei ſtetur firmiter in oībus, ſicut eiſdē originalibus lr̄is ſtaret ſi forent exhibite vel oſtenſe. Per hoc aūt nullū ius de nouo vobis acquiri volumꝰ: ſed antiquū (ſi quod habetis) tātūmodo ꝯſeruari. Nulli ergo oīno hoīum liceat hanc paginā nr̄e ꝯſtitutionis ⁊ volūtatis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Si quis aūt hoc attentare preſumpſerit: indignationem omnipotētis dei, ⁊ beatorū petri ⁊ pauli apl'oꝝ eius ſe nouerit incurſurum. Datūz rome apud ſanctū petrū ſexto kl's iunij pōtificatꝰ nr̄i anno decimo. CLEMENS eps ſeruꝰ ſeruoꝝ dī dilectis filijs

generali ꝛ prouincialib⁹ priorib⁹ ac fratrib⁹ vniuerſis ordinis glorioſiſ
ſime virginis dei genitricis marie de monte carmeli ſalutē ꝛ apoſtolicā
benedictionē. Speciali gratia ꝛ fauore vos illa de cauſa dignos potiſſi-
me reputam⁹: qꝛ ſicut accepim⁹ toto cordis affectu ad hoc ſemꝑ inten-
ditis: vt ꝑ ſancte cōuerſationis ꝛ vite ſtudiū in cōſpectu dei ꝛ hominum
placeatis. Hinc ē ꝙ nos veſtris ſupplicationib⁹ grato cōcurrentes aſ-
ſenſu: perſonas vr̄as ꝛ loca in quib⁹ eſtis diuino obſequio mācipati, cū
omnib⁹ bonis q̄ in preſentiaꝝ obtinēt aut in futuris iuſtis modis ꝑſtā
te domino poterūt adipiſci: ſub beati petri ꝛ nr̄a protectiōe ſuſcipim⁹:
ſpecialiter aūt loca iſta eccl'ias: domos: oratoria: hortos ꝛ alia bona ve
ſtra ſicut ea oīa iuſte pacifice poſſidetis. vobis ꝛ per vos ordini vr̄o ad
inſtar fe. re. alexādri pape predeceſſoris nr̄i auctoritate aplica cōfirma-
mus: ꝛ pn̄tis ſcripti patrocinio cōmunim⁹: diſtrictius inhibētes. vt nul
lus de hortis ꝛ virgultis vr̄is veſtros ad vſus ꝓprios ꝺputatis q̄ pro
prijs manib⁹ aut ſumptib⁹ collitis: decimas a vobis exigere vel extor-
quere preſumat. Nulli ergo omnino hōinū liceat hāc paginā nr̄e confir
mationis ꝛ inhibitionis infringere: vel ei auſu temerario cōtraire. Siqs
aūt hoc attentare preſumpſerit: indignationē omnipotētis dei ac beato
rum petri ꝛ pauli aploꝝ ei⁹ ſe nouerit incurſurū. Datū peruſij ſexto kl's
octobris Pontificat⁹ nr̄i anno primo. IOANNES epūs ſeruus
ſeruoꝝ dei dilectis filijs generali ꝛ vniuerſis priorib⁹ ꝛ fratrib⁹ ordinis
glorioſiſſime dei genitricis ſemꝑq; virginis marie de mōte carmeli ſalu
tem ꝛ aplicam benedictionē. Sacre religionis in qua virtutum dn̄o de
uotū ꝛ ſedulū exhibetis obſequiū ꝓmeretur honeſtas: vt quo ſtudioſi⁹
diuine cōtemplationi vacatis: eo libenti⁹ veſtre ꝓuidere quieti paterna
diligētia ſtudeam⁹. Pro parte ſiquidē vr̄a fuit expoſitū corā nobis: ꝙ
licet. fe. re. alexāder papa. iiij. predeceſſor noſter duxerit inhibendum. ne
aliqui religioſi profeſſos veſtri ordinis abſq; prioris generalis ipſius
veſtri ordinis q̄ tunc erat ꝛ q̄ ꝓ tempore foret petita licentia ꝛ obtenta
reciperēt ad aliquē ordinē eorūdem: prout in litteris ꝑdeceſſoris ſuper
hoc confectis plení⁹ cōtinetur. Quia tn̄ predicatoꝝ minoꝝ ꝛ eremitaꝝ
ſancti auguſtini ordinū frēs plerūq; ꝓfeſſores eiuſdē vr̄i ordinis abſq;
predeceſſoꝝ tuoꝝ priorū generaliū dicti veſtri ordinis vel tua fili prior
generalis licentia ad eorūdem ordinē receperūt: inter vos, ꝛ eoſdem pre
dicatoꝝ minoꝝ ꝛ eremitaꝝ ſancti auguſtini ordinū fratres fuerūt contē
tiones ꝛ iurgia ſuſcitata. Intendētes igit̄ veſtre ipſorūq; ordinū fratrū
ꝓuidere quieti, paci ꝯſulere. ac hmōi ꝯtētionib⁹ ꝛ iurgijs obuiare: vr̄is
in hac parte deuotis ſupplicationib⁹ inclinati: de fratrum noſtroꝝ con
ſilio prouidim⁹ inhibitionē innouare hmōi: ꝛ penarū adminiculis ad
ſunare. Auctoritate igitur preſentiū diſtrictius inhibemus: ne deinceps
dictoꝝ predicatorum minoꝝ ꝛ ꝛ eremitarum ſancti auguſtini ordinū
fratres prefatū ordinē veſtrum ꝓfeſſos ad ordinē eoꝝ vel ordines reci-
piant vel in eis retineant: ſine tua ꝑdicte prior generalis vl' tuoꝝ ſucceſ
ſorum priorum generaliū dicti veſtri ordinis q̄ pro tēpore fuerint peti-
ta licentia ꝛ obtēta: ſtatuētes auctoritate predicta ꝙ receptio ꝛ retentio

Clemēs papa qrt⁹ ꝯcedit idē qd in ꝑcedenti bulla: recipiēs ſub ꝓtectione romane eccl'ie loca ꝛ alia bona fratrum.

Joānes papa xxij. ꝓhibet ꝓfeſſos i ordine carmellitaꝝ recipi in aliquo alio ordie mēdicantiū.

huiuſmodi eo ipſo iurib⁹ non ſubſiſtant: ⁊ talis ſuſcipiẽs ⁊ retinẽs quo-
libet officio vel adminiſtratione ſui ordinis ſit ipſo facto priuatus, ac in-
habilis ad quoduis officium vel quãuis adminiſtrationez in hmõi ſuo
ordine in poſterũ obtinendũ ac etiam obtinendã. Quoqȝ prelibati predi-
cato⁊ mino⁊ ⁊ eremitarum ſancti auguſtini ordinum fratres ad requi-
ſitionẽ tui prefate prior: vel prioris prouincialis ipſius ordinis veſtri il-
lius prouincie in qua idẽ receptus tunc fuerit, vel prioris loci dicti veſtri
ordinis cuius quidem loci receptus conuẽtualis extiterat: ſeu illius cui
prior prouincialis vł prior huiuſmodi loci ſepefati veſtri ordinis id du-
xerit cõmittendum, eũdem ſic receptum illico ex eis eũ taliter requirenti ſi-
ne difficultate aliqua reſtituere teneãtur: illuȝ ſic reſtitutũ ex tunc nullate-
nus recepturi. Non obſtãtib⁹ quibuſcũqȝ priuilegijs lr̃is ⁊ indulgẽtijs
apoſtolicis cõtrarijs eiſdem predicato⁊ minorum ⁊ eremita⁊ ſancti au-
guſtini ordinũ fratribus ſeu ipſis ordinibus vel quibuſuis alijs cõmuni-
ter vel diuiſim ſub quacunqȝ forma vel expreſſione verbo⁊ cõceſſis: ſeu
quibuſcũqȝ cõſtitutionib⁹ a predeceſſorib⁹ nr̃is romanis pontificibus
in contrariũ editis: de quibus quorũqȝ totis tenoribus oporteret plenã
⁊ expreſſam fieri in preſentib⁹ mentionem. Nulli ergo omnino hominũ
liceat hanc paginã nr̃e inhibitionis ⁊ ſtatuti infringere: vł ei auſu teme-
rario contraire. Siquis aũt hoc attentare preſumpſerit: indignationem
omnipotẽtis dei ac beato⁊ petri ⁊ pauli apoſtolo⁊ ei⁹ ſe nouerit incur-
ſurum. Datũ auinioni octauo idus auguſti Põtificat⁹ nr̃i anno ſexto.

Urban⁹ papa qrt⁹ cõcedit vt bulla bñdicti, xij. inhibentis pfeſſores ordinũ mẽdicãtiuz trãſire ad ordinẽ ciſtercieñ. vł monachoꝝ nigroꝝ faciat fidem vbiqȝ.

URBANUS epũs ſeruus ſeruo⁊ dei dilectis filijs priori genera-
li ⁊ fratrib⁹ ordinis glorioſiſſime dei genitricis ſempqȝ virginis marie
de mõte carmeli ſalutem ⁊ aplicam benedictionẽ. Prouiſionis nr̃e de-
bet prouenire ſtudio: vt ius ſuũ cuilibet ſeruetur illeſum. Hinc eſt ꝙ nos
tenorẽ cuiuſdã conſtitutionis fe. re. benedicti pape. xij. predeceſſoris nr̃i
in regiſtro ipſius repertum: ꝓ eo ꝙ ſicut vr̃a petitio nobis nup exhibita
continebat, vos ⁊ ordo veſter beate dei genitricis ſempqȝ virginis ma-
rie de mõte carmeli eadem cõſtitutione indigere noſcimini: de regiſtro
ipõ de verbo ad verbum trãſcribi ⁊ ad veſtre ſupplicationis inſtantiaȝ
preſentib⁹ annotari fecim⁹ que talis ẽ. BENEDICTUS epũs
ſeruus ſuo⁊ dei ad ꝑpetuã rei memoriã. Regularẽ vitã pfeſſis ſic expe-
dit ſubtrahi omnem inquietudinis ⁊ turbationis materiã: ꝙ in cõtẽpla-
tionis ſuauitate quieſcere valeãt: ⁊ trãquillũ dño reddere famulatũ. Cũ
igitur ex eo ꝙ profeſſores ordinũ mendicantiũ ad monacho⁊ nigro⁊ et
ciſtercieñ. ordines cõſueuerunt plerũqȝ trãſire: multas in dictis ordinib⁹
turbationes, infeſtationes, moleſtias, dãna ⁊ ſcandala ꝓueniſſe experien-
tia docet manifeſte. Nos ijs ex debito paſtoralis officij ꝓ futuro tpe oc-
currere cupiẽtes: de cõſilio fratrũ nr̃o⁊ decernim⁹, nequis cuiuſuis ordi-
nis mendicantiũ pfeſſor ad aliquẽ dicto⁊ duo⁊ ordinuz quequomodo
trãſire valeat: ſine romani pontificis licentia ſpeciali plenã ⁊ expreſſam
faciẽte de cõſtitutione hmõi mentionẽ. Non obſtãtib⁹ priuilegijs apo-
ſtolicis quibuſcũqȝ cõceſſis in contrariũ editis ordinibus mendicantiuȝ
ſeu ipſorum prelatis aut aliquib⁹ corũdem ꝙ quoad hoc nullius ex nũc

ſoꝛe decernimus firmitatis. Nulli ergo oīno hominū liceat hāc paginā
nr̄e conſtitutionis infringere: vel ei auſu temerario ꝯtraire. Siquis aūt
hoc attentare preſumpſerit: indignationē omnipotētis dei ac beatoꝝ
petri ⁊ pauli apoſtoloꝝ eius ſe nouerit incurſurū. Datū Auinioni quar-
to nonas iulij Pontificatus nr̄i anno primo. CETERUM vt eiuſ
dem conſtitutionis tenoꝛ ſic inſertus oīmodam rei ſeu facti certitudinē
faciat: apoſtolica auctoꝛitate decernimꝰ. vt illud idē robur eādēqꝫ vim
eūdēqꝫ vigoꝛeʒ dictus tenoꝛ per oīa habet: q̄ haberet oꝛiginales litte
re dicti predeceſſoꝛis ſi apparerēt ſup eadem conſtitutione cōfecte: ⁊ ea
dem pꝛoꝛſus eidē tenoꝛi fides adhibeatur quādocūqꝫ ⁊ vbicūqꝫ ſiue in
iudicio vel alibi vbi fuerit exhibitꝰ vel oſtēſus: ⁊ eidē ſtetur firmit̄ in om
nibus. ſicut eiſdē oꝛiginalibꝰ lr̄is ſtaretur: ſi foꝛent exhibite vel oſtenſe.
Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginā nr̄e conſtitutionis ⁊ vo
luntatis infringere: vel ei auſu temerario cōtraire. Siquis aūt hoc attē-
tare preſumpſerit: indignationē omnipotētis dei ac beatoꝝ petri ⁊ pau
li apoſtoloꝝ eius ſe nouerit incurſuꝝ. Datum Luce vndecimo kl'๛s ſeptē
bꝛis Pōtificatꝰ nr̄i Anno decimo. NICOLAUS epūs ſeruus
ſeruoꝝ dei ad ꝑpetuā rei memoꝛiā. Romanoꝛū geſta pontificū illa pre
ſertim ꝑ que religioſis euagādi materia p̄cludat̄. recēſeri cōuenit: vt illa
oībꝰ innoteſcāt. Hinc ē ꝙ nos tenoꝛē conſtitutionis fe. re. martini pape
quinti p̄deceſſoꝛis nr̄i ꝑ eū dudū edite. ⁊ ſucceſſiue ꝑ pie memoꝛie Euge-
niū papā. iiij. etiā p̄deceſſoꝛē nr̄m innouate. ⁊ ꝑ nos poſtea cōfirmate. ⁊
in q̄terno cācellarie ap̄lice de ipiꝰ mādato deſcripte: ad dilecti filij pauli
de ſicilia oꝛdinis fratrū gl̄ioſiſſime dei genitricis ſempqꝫ v̄ginis marie
de mōte carmeli ⁊ ſacre theologie ꝓfeſſoꝛis eiuſdē oꝛdinis in romana
curia ꝓcuratoꝛ generalis ipo tenoꝛe indigere aſſerētꝫ ſupplicatiōis inſtā
tiā: de q̄terno ipo extrahi: ⁊ p̄ntibꝰ ꝑ quas illi plenā fidē adhibēdā ac in
iudicio ⁊ extra vbicūqꝫ fuerit exhibitꝰ vl' oſtēſus in oībꝰ ⁊ ꝑ oīa ſtādū fo
re d̄cernimꝰ: vt notioni cuiuſlibet relinquat̄ annotari fecimꝰ: q ſequit̄ in
hec v̄ba. MARTINUS epūs ſeruus ſuoꝝ dei ad futurā rei me-
moꝛiā. Viam ambitioſe cupiditatis religioſis potiſſime mendicantibꝰ
precludere cupientes: ad alios oꝛdines preſertim monaſticos fucatis
tamen coloꝛibus aſſerentibus ob frugem melioꝛis vite aut arctioꝛis ob
ſuātie tā ſācti benedicti ꝙ ciſterciēñ. camalduleñ. vallis vmbꝛoſe. cano
nicoꝛum regulariū ſancti auguſtini. vel alioꝝ monaſterioꝛum oꝛdinum
cōuolare nitentibus: licentiam a ſede ap̄lica ſeu legatis aut nuncijs eiuſ
dem ſedis de tranſferendo ſe a mendicantiū oꝛdinibus. ea ratione pre-
ſertim vt veriſimiliter aut facti experiētia docet ē putandū. ꝙ libentiꝰ
degāt dignitateſqꝫ ⁊ beneficia monaſtica cōſeq valeāt: aut ex certiſ alijs
cauſis honeſtati non cōſonis obtinētibus: ac volentes cōſeruationi oꝛ-
dinū mendicātiū etiā ꝓuidere: auctoꝛitate ap̄lica de certa ſciētia tenoꝛe
p̄ntiū declaramꝰ ac decernimꝰ ſtatuētes. ꝙ decetero nullꝰ religioſus de
oꝛdinibꝰ mēdicātiū quoꝛūcūqꝫ cuiuſcūqꝫ ſtatus cōditionis vel religio-
nis exiſtat. quomodocūqꝫ aut qualitercūqꝫ poſſit vel debeat virtute cu
iuſcūqꝫ licentie aut indulti apoſtolici. ſeu penitētiarie nr̄e curā gerētis

Nicolaꝰ papa vi. concedit vt bulla martini quinti inhibētis frēs oꝛdinum mendicantiuʒ tranſire poſſe ad alios oꝛdines: excepto cartuſieñ. faciat vbiqꝫ fidē.

aut alia quauis auctoritate hactenus etiam per bullas ap̄licas faculta-
tem quarūuis tam legatorum ⁊ nuncioꝝ ſedis ap̄lice necnon penitētia
rie hm̄oi ꝓ tempore curam gerētis ꝙ alioꝝ quorūcunqꝫ ſub quauis po
teſtate vel auctoritate maxime de trāſferēdis fratribus aut aliquibꝰ pre
ſertim ordinū mendicantiū profeſſoribus in genere vel in ſpecie ab ordi
nibus hm̄oi mendicantiū ad monaſticos ſub quacūqꝫ verboꝝ contētio
ne appareant: admitti aut recipi ꝑ aliquos etiā ſuꝑiores ordinis vl̄ mo
naſterij aut loci monaſtici ſeu alias in monachū vel fratrē alicuiꝰ ex or-
dinibus monaſticis p̄dictis vel alijs expreſſis vel nō expreſſis (ordine
cartuſieñ. dūtaxat excepto) ſub pena excōicationis: in quā tā recipiētes
ꝙ recepti ip̄o facto incurrāt: ⁊ quā ex nūc ꝓ ut ex tunc ⁊ ecōtra quēlibet
trāſgreſſorē quomodolibet in premiſſis ſcientia ⁊ auctoritate p̄fatis ꝓ-
ferimus in his ſcriptis: ⁊ a nemine niſi dūtaxat a romano pōtifice (pre
terqꝫ in mortis articulo) excōmunicati hm̄oi abſolutiōis beneficiū poſ
ſint quomodolibet obtinere. Et nihilominꝰ ſecus vel aliter facta nō te-
neant: aut nullius exiſtāt efficacie roboris vel momēti. Decernētes etiā
⁊ volētes: ꝙ ſiquis hactenus virtute cuiuſuis licentie vel indulti huiuſ-
modi fuiſſet receptꝰ ad aliquē ordinem monaſticū ⁊ habitū conſuetum
geſtari ꝑ monachos taliſ ordinis ſuſcepiſſet: ſiue profeſſionem emiſerit
ſiue non: ſub dicta pena teneatur in monaſterio in quo receptus fuit. etiā
ſi beneficia eccl̄iāſtica ſeu rectorias eccl̄iaꝝ quarūuiſ obtineat: ſtare in eiꝰ
totali vocatione in huiuſmodi ordine monaſtico ⁊ altiſſimo deſeruire.
Siquis aūt pretextu hm̄oi licētie cum habitu vl̄ ſine quomodolibet va
gādo incederet: monitione preuia teneatur ⁊ debeat infra terminū qn-
decim dieꝝ a die monitionis huiuſmodi computandorum, ad eius reli
gionem ⁊ ordinem vnde cum licentia vel ſine receſſerit: remeare. quod
ſi efficere neglexerit: poſt ip̄m terminum tanqꝫ notorius apoſtata ⁊ ex-
cōmunicatus in omnibꝰ ⁊ per omnia d̄beat per quēlibet reputari ⁊ tra
ctari: etiam ꝑ inuocationē auxilij brachij ſecularis quotiēs fuerit oppor
tunum. In futurum autē nullus ex profeſſoribꝰ alicuiꝰ ex ordinibꝰ men
dicantiū huiuſmodi ad aliquē monaſticū ordinē (cartuſieñ dūtaxat ex-
cepto) poſſit aut debeat per quēqꝫ recipi vel admitti virtute cuiuſuis li-
centie vel indulti abſqꝫ ſedis eiuſdē licentia ſpeciali ſub dictis penis: et
nihilominꝰ ſecus facta nō teneāt ip̄o iure. Huiuſmodi licētijs ⁊ indultis
necnō conſtitutionibꝰ ap̄licis ⁊ mendicantiū ordinum predictoꝝ etiā
ſi de ijs ſpecialis ⁊ expreſſa mentio ac de verbo ad verbū in noſtris litte
ris habenda foret: ⁊ alijs cōtrarijs nō obſtantibus quibuſcūqꝫ. Nulli
ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtroꝝ declarationis,
decreti, ſtatuti, prolationis ⁊ voluntatis infringere: vl̄ ei auſu temerario
contraire. Siquis autem hoc attētare praſumpſerit: indignationē om-
nipotētis dei ac beatoꝝ petri ⁊ pauli ap̄loꝝum eius ſe nouerit incurſu-
rum. Datum Gebeñ. quarto kl̄s auguſti. Pontificatus noſtri Anno
primo. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginam noſtre cōſtitu
tionis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Siquis autem hoc at
tentare preſumpſerit: indignationem omnipotētis dei ac beatoꝝ petri

⁊ pauli aploꝝ eius ſe nouerit incurſurũ. Datum rome apud ſanctum petrum. Anno incarnatiõis dñice milleſimo q̃dringenteſimo quinq̃geſimo q̃rto. tertio kl's auguſti. põtificat⁹ nr̃i ãno octauo. ALEXANDER epũs ſeruus ſeruoꝝ dei dilectis filijs generali ⁊ vniuerſis prioribus ꝓuincialibus ⁊ frĩbus ordinis glorioſiſſime virginis dei genitricis marie de monte carmeli: ſalutẽ ⁊ aplicam bñdictionẽ. Quieti vr̃e ꝓuidere voleñ. auctate pñtiũ diſtrictius inhibem⁹: ne aliqui religioſi ꝓfeſſores ordinis paris altitudinis vel minoris aliquẽ de frĩbus ordinis veſtri ꝓfeſſum p̃ſumat recipere ſine tua fili prior generalis ſpãli lĩia ⁊ conſenſu. ⁊ ſi forſan aliquẽ aliter receperint: illum vobis reſtituere teneãtur. Nulli ergo oĩno hoĩum liceat hanc paginam noſtre inhibitionis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Si qs aũt hoc attentare p̃ſumpſerit: indignationẽ oĩpotẽtis dei ac btõꝝ petri ⁊ pauli aplorum ei⁹ ſe nouerit incurſurũ. Datum anagnie idibus februarij põtificat⁹ nr̃i ãno quinto.

Alexander papa. iiij. ꝓhibet frẽs ordĩs carmelitaꝝ trãſir̃ ad aliũ ordiẽʒ paris altitudine vel mioris.

IOANNES Eps seru⁹ ſeruoꝝ dei. Dilectis filijs priori generali ⁊ frĩbus ordinis glorioſiſſime dei genitricis ſempq̃ʒ virginis Marie de mõte carmeli: ſalutẽ ⁊ aplicam bñdictionẽ. Merita veſtre religiõis in qua virtutũ dño militatis expoſcunt: vt vos paterna beniuolẽtia ꝓſequẽtes. vr̃is fauorabiliter ãnuam⁹ p̃cibus: ⁊ neceſſitatibus ꝯſulamus. Sane ꝓ parte vr̃a fuit nobis hũiliter ſupplicatũ: vt cũ plerũq̃ʒ ꝯtingat ꝙ locoꝝ ordinarij ſeu dioceſani in locis que iuſte ⁊ pacifice obtinetis, cimiteria vr̃a benedicere ⁊ conſecrare indebite ꝯtradicũt: ꝓuidere vobis ſuper hoc paterna diligẽtia curarem⁹. Nos igitur veſtris ſupplicatiõibus inclinati: vt in quibuſcũq̃ʒ locis que nunc obtinetis ⁊ in poſterũ iuſto titulo dante dño obtinebitis: ſi locoꝝ ipoꝝ ordinarij a vobis ſuper hoc humiliter requiſiti: noluerint aut recuſauerint indebite cimiteria veſtra benedicere ſeu etiam conſecrare: poſſitis huiuſmodi cimiteria per aliquem antiſtitẽ grãm ⁊ cõmunionẽ aplice ſedis habentem. quotiens opus fuerit facere benedici ⁊ etiam cõſecrari: idemq̃ʒ antiſtes huiuſmodi cimiteria auctate noſtra benedicere ⁊ conſecrare valeat ſine iuris preiudicio alieni: deuotioni veſtre tenore pñtium indulgemus. Nulli ergo oĩno hoĩum liceat hanc paginã noſtre cõceſſionis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Si quis aũt hoc attentare p̃ſumpſerit: indignationẽ oĩpotentis dei ac beatorum petri ⁊ pauli aplorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Auinioni octauo idus ianuarij pontificatus noſtri anno quinto decimo.

Joãnes papa xxij. ꝯcedit frib⁹ poſſe cimiteria ſua conſecrare p quẽcũq̃ʒ ãtiſtitẽ iporũ locoꝝ: ordinarijs recuſantibus.

CLEMENS Eps ſeruus ſeruoꝝ dei. Dilectis filijs generali alijſq̃ʒ ꝓuincialibus prioribus ac vniuerſis fratribus ordinis glorioſiſſime dei genitricis ſemperq̃ʒ virginis marie de monte carmeli: ſalutem ⁊ aplicam benedictionem. Statuʒ religionis veſtre tranquillũ ⁊ ꝓſperum affectantes: ad ea libenter intendimus, ex quibus materia ſubmota grauaminis quietis ⁊ pacis vobis cõmodum procuretur. Hinc eſt ꝙ nos veſtris ſupplicatiõibus inclinati: auctoritate apoſtolica inhibemus: quemadmodũ pro nõnullis alijs religioſis de ordinibus mendicantibus per apoſtolicã ſedem inhibitum fore dignoſcitur: ne aliqui religioſi de predictis ordinib⁹ mendicãtiũ eccleſias ſeu queuis

Clemẽs papa iiij. inhibet religioſis ordinũ mẽdicãtiũ poſſe ꝯſtruere edificia iuxta loca frũm carmelitaꝝ infra ſpaciũ cẽtuʒ q̃draginta canarũ

loca de nouo edificare ſeu ꝯſtruere: aut per alios ꝯſtructa ſeu edificata de
nouo recipere aut inhabitare iuxta loca vr̄i ordinis infra ſpaciū centū
quadraginta cānarū menſurandarū etiā per aera vbi alias recte nō per
mitteret loci diſpoſitio mēſurari: quoquomō p̄ſumāt: decernen̄. ſi ſecus
actū fuerit irritū ⁊ inane. Nulli ergo oīno hoīum liceat hāc paginā nr̄e
inhibitiōis ⁊ ꝯſtitutiōis infringere: vel ei auſu temerario ꝯtraire. Si qs
aūt hoc attētare p̄ſūpſerit: indignationē oīpotentis dei ac beatoꝝ petri
⁊ pauli apoſtolorum eius ſe nouerit icurſurū. Datū in prioratu de grau
ſello ꝓpe mala vſanā baſionen̄. dioceſis. nonis nouēbris pontificat⁹ nr̄i
anno. iiij. PIUS Ep̄s ſeruus ſeruoꝝ dei. Dilectis filijs generali ac
vniuerſis ꝓuincialib⁹ priorib⁹ ordinis fratrū glorioſiſſime dei genitricis
ſemp̄qꝫ virginis marie de mōte carmeli: ſalutē ⁊ ap̄licam bn̄dictionē.

Pi⁹ papa. ij. cōcedit lniam frib⁹ reformā di ordinē ſuū ac ꝓteruos pu niēdi,

Pōtificalis auctas nos admonet. vt regulariū exceſſus pſonarū que p̄
ceteris caſtius ⁊ honeſti⁹ ex voto ꝓfeſſionis viuere ſunt aſtricte: eo dili
gētius puniam⁹. quo eoꝝ culpe remanēt dānabili⁹ incorrecte: ⁊ ab alijs
trahūtur facilius in exēplū. Cū itaqꝫ ſicut accepim⁹ nōnulli vr̄i ordinis
ꝓfeſſores ſuoꝝ ſtatus ⁊ ſalutis imemores exceſſus ꝯmittere: ac regula
ribus dicti ordinis inſtitutis que iuxta eoꝝ ꝓfeſſiōes efficaciter ſeruare
ꝓmiſerunt. obuiare: necnō domoꝝ dicti ordinis in quibus degunt refor
mationi ⁊ ad ſtatum priſtinū reductioni per nos faciende non ſolū ꝯtra
dicere minime vereātur: verū etiam ꝓ ſua rebellionis defenſione paren
tes amicos ⁊ laicales pſonas ⁊ dn̄os tp̄ales adire: eoſqꝫ ad ſue obſtina
tiōis ⁊ tergiuerſatiōis fauorē ꝯmouere: ipoꝝqꝫ p̄ſidia flagitare p̄ſumūt:
ꝓpter que ac hmōi inordinatos fauores quib⁹ illi ⁊ nōnulli alij eos mi
nus debite ꝓſequūtur: ipos punire ⁊ emendare nequitis: ac domoꝝ eo
rūdem ⁊ in eis degentiū pſonarū reformatio retardat̄: ac exceſſus rema
nent incorrecti. Nos quoꝝ intereſt ſuper his de opportuno remedio ꝓ
uidere: diſcretioni veſtre p̄ſētium tenore ꝯmittimus ⁊ mādamus: quate
nus iuxta conceſſam vobis a dn̄o grām ⁊ officioꝝ vr̄oꝝ exigentiā oēs
⁊ ſingulos dicti ordinis ꝓfeſſores iuxta ſcōꝝ patrū ⁊ vr̄a regularia inſti
tuta in vita ⁊ in moribus reformare: ac regulari diſcipline ſubdere: ⁊ ad
meliorē vitā reducere ꝓcuretꝭ. ita q̄ p vr̄e laudabil' diligētie ſtudiū i di
cto vr̄o ordine regularis diſciplina ⁊ vite caſtimonia laudabilit̄ obſuēt:
ac in eo deuote ſollicitudinis ſtudio bn̄dicat̄ altiſſim⁹: ⁊ odor bōe fame
pſonarū illi⁹ vtiliter diffundat̄. Et ne quod abſit pueſoꝝ corūdē praui
tas qui paterna ⁊ ꝓficua veſtra correctiones ⁊ monita ſubire recuſant
in ſue ꝓfeſſiōis trāſgreſſiōe dānabiliter pſeueret: aut ſatore zizanie ⁊ ho
ſte humani generis ꝓcurāte in deterius ꝓlabat̄: ⁊ eoꝝ impunitas trahi
poſſit ab alijs in exemplū: vniuerſos ⁊ ſingulos patriarchas. archiep̄os
ep̄os ⁊ ceteros locoꝝ ordinarios. necnō Duces. marchiones. comites.
barones. ſeneſcallos. iudiciarios. ptātes. capitaneos. ceteroſqꝫ dn̄os. tē
porales ⁊ eoꝝ loca tenentes vniuerſitates quoqꝫ ⁊ cōitates ciuitatū ter
rarum caſtrorum ⁊ aliorum quorūcunqꝫ locoꝝ rogamus requirimus ⁊
hortamur attente: ſubditis vero noſtris iniungim⁹ ⁊ mādamus: quate
nus pro tam ſaluberrimi opis ꝯplemēto vobis efficacis fauoris ⁊ adiu

menti preſidio quotiens opportunū fuerit.⁊ ꝑ vr̄i parte fuerint requiſi-
ti,aſſiſtant:⁊ fauores p̄beant opportunos,ita ꝙ vos ⁊ veſtrū quilibet
quoſcūq̄ incorregibiles diſcolos ⁊ delinquētes ipi⁹ veſtri ordinis ꝓfeſ-
ſores punire corri gere,⁊ iuxta ſuā ꝓfeſſionē vitam ducere cōpellere va-
leatis.Ceterū vt optata ipſius ordinis illiuſq̄ domoꝝ ⁊ pſonaꝝ reforma
tio abſq̄ alicuius impedimēti aut obſtaculi machinatiōe ſuccedat: vni-
uerſis ⁊ ſingulis tā ꝓfeſſoribus p̄dictis ꝙ̄ alijs quibuſcūq̄ eccleſiaſticis
⁊ ſecularibus pſonis cuiuſcūq̄ dignitatis:gradus : ſtatus:ordinis vel
ↄditionis exiſtant:diſtrictius inhibem⁹:ne reformationi domorum aut
pſonarū ordinis antedicti quouis queſito colore ſe opponere:aut illam
impedire preſumant ſub excōicationis pena: quā ſi ſecus fecerint:eos ⁊
eoꝝ quēlibet incurrere volumus ipſo facto.⁊ a qua donec a premiſſis re
ſipuerint cum effectu:abſolui nequeant preterꝙ̄ in mortis articulo con
ſtituti.Nō obſtañ.ſi aliqb⁹ a ſede aplica īdultū exiſtat:ꝙ interdici:ſuſpē
di vel excōicari nō poſſint per lr̄as aplicas nō facientes plenam ⁊ expſ-
ſam ac de verbo ad verbū de indulto huiuſmodi mentionē.Datū man-
tue.Anno incarnatiōis dn̄ice milleſimo quadringēteſimo quinq̄geſimo
nono,nonis decembris pōtificatus nr̄i āno ſecundo. PAULUS
Epiſcopus ſeruus ſeruorum dei ad futuram rei memoriam. Circa quo-
rumlibet regularium ordinum profeſſores eo diligentius laboramus:
quo fecundius illorum religionem fructum videmus afferre ſalubrio-
rem:eoſq̄ poſſe ex noſtris inſtitutis laudabilius proficere iugiter incre-
mentis.Sane pro parte dilecti filij Joannis ſorecth ordinis fratrū glo-
rioſiſſime dei genitricis ſemperq̄ virginis marie de monte carmeli no-
bis nuper exhibita petitio continebat: ꝙ olim ne in ipſo ordine ciſſu-
ram aliquam pullulare contingeret:⁊ vt fratribus dicti ordinis ſub ar-
ctiori obſeruantia regule etiam per fe.re.Eugenium papam.iiij.pre
deceſſorem noſtrum mitigate altiſſimo famulantibus fauor debitus im
penderetur:⁊ vt quietius abiecto omni timore humano id efficere poſ-
ſent:⁊ in vnitate fraterne charitatis in premiſſa obedientia permane-
rent:in quibuſdam generalibus ⁊ prouincialibus in ipſo ordine celebra
tis capitulis promouente dicto generali inter cetera ſtatutum extitit:
vt priores prouinciales ob prouinciale capitulum nōn poſſent pro libi-
to eiſdem preficere priores vel etiam amouere ſine eorum conſenſu: ſed
quos elegiſſent confirmare: fratres etiam eorum abſq̄ prioris ⁊ fra-
trum aſſenſu extraponere:ſiue alios preter eorum conſenſum ipſorum
adiungere nequirent conſortio.quod quidem ſtatutum ⁊ nonnulla tunc
expreſſa per pie memorie Calixtum tertiū confirmata ſunt: necnon per
Pium.ij.romanos pontifices ſimiliter predeceſſores.noſtros etiam
deſuper adiectum :ne quis excommunicationis late ſententie pena re-
formationem conuentuum dicti ordinis impediret.aut ſe illi opponeret
quouis queſito colore: a qua quidem ſententia abſolutionem niſi reſpi-
cerent:ſedi apoſtolice duntaxat preterꝙ̄ in mortis articulo reſeruauit.
Quare pro parte dicti generalis nobis fuit humiliter ſupplicatum: vt
ſtatuto ⁊ alijs premiſſis pro eorū ſubſiſtentia firmiori robur apoſtolice

Paul⁹ papa ij.apꝓbat ſta-tutū editū iter frēs ⁊ hic expſſum circa ele-ctionē vl' āmōtionē poꝝ ꝓut lr̄is calixti.iij ⁊ pij.ij.ↄtinet: alia addens.

ꝯfirmatiõis adijcere: ac alias ſup ijs opportune ꝓuidere de benignitate
apl̃ica dignaremur. Nos igit̃ qui dicti ordinis ſtatũ ꝓſpũ ⁊ trãquillũ
paterno zelamus affectu: hmõi ſupplicatiõib⁹ inclinati: ſtatutũ p̃dictũ
ratum hñtes ⁊ gratũ illud ꝓut in lr̃is Caliẋti ⁊ pij p̃deceſſoꝝ hmõi con-
tinet̃, auctãte apl̃ica tenore p̃ñtium ꝯfirmamus ⁊ approbam⁹: ac ple-
nũ robur obtinere decernim⁹, adijcientes nihilomin⁹ ad p̃miſſa ꝙ nul-
lus ꝓuincialis: ꝯuentus dicti ordinis reformatos poſſit per vicariũ viſi-
tare: niſi talẽ ꝯuentus ipi requirãt: ſed pſonaliter teneat̃ eos viſitare cũ
ſocio qui fuerit pſeuerans in vita conſili. Itẽ ꝙ ꝓ cõibus expenſis ordi-
nis ꝯuentus hactenus reformati aut etiã qui in poſterũ reformabũt: vl-
tra ſũmam ꝯſuetã quaꝫ antea pſoluebant taxari vel cõpelli nõ poſſint:
volẽteſqꝫ ⁊ diſtrictius iniũgẽtes ꝙ oĩs prior tam in cõuẽtibus reforma-
tis p̃dictis ꝗꝫ decetero reformandis ꝓmittat tam ꝯfirmãti ꝗꝫ cõuentui
in quo recipietur: fideliter obſeruare ⁊ obſeruari facere regulã ſcðꝫ ipius
eugenij p̃deceſſoris mitigatiõeꝫ: vt p̃miſſum eſt. Si vero ĩ hoc deſes ſeu
negligẽs notabiliter reptus fuerit prior: generalis vel ꝓuincialis tene-
tur eum abſoluere ſub penis ⁊ cenſuris cõtra impediẽtes reformatiõeꝫ
vt ſupra dicit̃ latis. Ceterum vt ꝓuinciales ad plantãdã in dicti ordinis
ꝯuentibus ſuiſqꝫ ꝓuincijs ꝯfouendãqꝫ regularẽ obſeruãtiã per ampli⁹
animẽtur: volumus vt ꝯuentus quos iam reformarũt aut in poſterum
reformabunt: ſub eoꝝ obediẽtia ſeruatis p̃miſſis cõdictiõibus reſeruare
debeant: nec vicarius cuiuſcũqꝫ hoc impedire preſumat. Nõ obſtañ. cõ-
ſtitutiõibus ⁊ ordinatiõibus apl̃icis ac dicto ordini ⁊ illius ꝓfeſſoribus
per ſedem apl̃icaꝫ ſub quauis verboꝝ forma conceſſis priuilegijs. indul-
tis ⁊ lr̃is apl̃icis etiam ſi de illis ⁊ eoꝝ totis tenoribus de verbo ad ver-
bum ſpãlis ⁊ expreſſa mentio foret habenda: ſtatutis quoqꝫ ⁊ ꝯſuetudi-
nibus dicti ordinis iuramento cõfirmatiõe apl̃ica vel quauis firmitate
alia roboratis, ceteriſqꝫ contrarijs quibuſcumqꝫ. Nulli ergo oĩno hoĩuꝫ
liceat hanc paginam noſtre inhibitionis: confirmationis: approbatõis:
adiectionis: voluntatis ⁊ iniunctionis infringere: vel ei auſu temerario
contraire. Si quis aũt hoc attentare preſumpſerit: indignationẽ oĩpo-
tentis dei ac beatorum petri ⁊ pauli apoſtoloꝝ eius ſe nouerit incurſuꝝ.
Datum rome apud ſanctum Marcum. Anno incarnationis dñice mil-
leſimo quadringenteſimo ſexageſimo quinto pridie kl̃s februarij ponti-
ficatus noſtri anno ſecundo. ALEXANDER Ep̃s ſeruus ſeruo-
rũ dei. Dilectis filijs generali ⁊ vniuerſis prioribus ordinis fratrũ glo-
rioſiſſime ſemperqꝫ virginis marie de monte carmeli: ſalutem ⁊ apoſtolicã
benedictionẽ. Prouiſionis noſtre cupim⁹ ꝓuenire ſubſidijs: vt religio
veſtra ſemper in melius deo ꝓpitiante ꝓficiat: ⁊ ſi quid obſtare digno-
ſcit̃. ſollicite corrigatur. Uobis itaqꝫ quos in diuini nominis amore vigi-
les. delectat extirpare vitia ⁊ plantare virtutes: vt apoſtatas ⁊ inſolen-
tes ordinis veſtri niſi veſtris ſalubribus monitis acquieſcãt. excõicare.
capere: ligare ⁊ carceri tradere (ſi videbit̃ expedire) poſſitis: auctorita-
te p̃ñtium concedimus facultateꝫ. Nulli ergo oĩno hoĩum liceat hãc pa-
ginam noſtre cõceſſionis infringere: vel ei auſu temerario cõtraire. Si

Alexander pa pa. iiij. ꝯcedit: frẽs poſſe excõ municare cape ⁊ punire apo- ſtatas ſui ordi- nis.

quiſaūt hoc attentare p̄ſumpſerit: idignationē oīpotentis dei ⁊ btōrum
petri ⁊ pauli apl'orum eius ſe nouerit incurſurū. Datū Anagnie quin
to decimo kl's aprilis pōtificat⁹ nr̄i āno quinto. ALEXANDER
Ep̄s ſeru⁹ ſeruoꝝ dei. Dilectis filijs generali ⁊ ꝓuincialib⁹ prioribus or
dinis fratrū gl'oſiſſime dei genitricis ſemꝑq̄ virginis marie de monte
carmeli: ſalutē ⁊ aplicam bn̄dictionē. Religiōis vr̄e meretur honeſtas:
vt vos ſincera diligentes in dn̄o charitate: petitiōib⁹ veſtris q̄tum cū
deo poſſum⁹ fauorabiliter annuam⁹. Hinc eſt ꝙ nos vr̄is ſupplicatio
nibus inclinati, auc̄tate vobis p̄ntiū indulgem⁹: vt tu prior generalis ⁊
qui ſucceſſerit tibi vbiq̄: ac vos priores ꝓuinciales ⁊ alij qui ꝓ tpe fue
rint in ſuis ꝓuincijs: in eccleſijs ⁊ domibus vr̄i ordinis cū libero ingreſ
ſu ⁊ exitu viſitatiōis ⁊ correctionis officiū exercere, mutare fr̄es, ⁊ reci
pere nouicios libere valeatis: alicuius ꝯtradictiōe irrōnabili nō obſtañ.
Nulli ergo oīno hoīum liceat hāc paginā nr̄e ꝯceſſiōis infringere: vel
ei auſu temerario cōtraire. Si quis aūt hoc attentare p̄ſūpſerit: indigna
tionē oīpotētis dei ac btōꝝ petri ⁊ pauli apl'orum eius ſe nouerit incur
ſurum. Datū laterani, decimo octauo kl's februarij pontificatus nr̄i an
no ſecundo.

Alexander pa pa. iiij. ꝯcedit p̄latis poſſe vi ſitare corrigere ac mutare fr̄es: ⁊ nouicios reci pere.

ALEXANDER Ep̄s ſeruus ſeruoꝝ dei. Dilectis fi
lijs priori generali ⁊ fr̄ibus ordinis glorioſiſſime dei genitricis ſemꝑq̄
virginis marie de mōte carmeli: ſalutē ⁊ aplicam bn̄dictionē. Qui ex
apl'ici cura tenemur officij circa religiōis augmētū ꝓmpti ⁊ vigiles in
ueniri: ſuper ijs vr̄is votis libēter ānuimus: in quib⁹ honorē veſtri ordi
nis ⁊ aiarum ꝓfectū contineri ſentim⁹. Lecta ſiquidē corā nobis veſtra
petitio ꝯtinebat, ꝙ in regula vr̄i ordinis ꝑ ſedē aplicā ꝯfirmata digno
ſcit̄ eſſe ſtatutū: vt fr̄es ipi⁹ ordinis vnū ex eis priorē habeāt: q ex vnani
mi oīum aſſenſu vel eoꝝ maioris ⁊ ſanioris partis ad prioratus officiū
eligatur: cui obediētiā ꝓmittat qlibet alioꝝ, ⁊ ꝓmiſſā ſtudeat opis veri
tate obſeruare cū caſtitate ⁊ abdicatiōe ꝓprietatis, ac etiā ſcd̄m inſtitutio
nes eiuſdē ordinis prior ipius q ꝓ tpe fuerit a priorat⁹ officio abſolui ⁊
amoueri pōt a diffinitorib⁹ capl'i generalis. Et licet tu fili prior ⁊ p̄de
ceſſores tui iuxta eiuſdē ordinis ꝯſuetudinē obſeruatā hacten⁹ ⁊ a ſede
toleratā eadē ſtatim poſtq̄ electi ſecundū ſtatutū hmōi extitiſtis: curam
geſſeritis fratrū ordinis memorati, officiū priorat⁹ plene ⁊ libere in oī
bus exercētes; idēq̄ fr̄es vobis deuote ac hūiliter obedierint intēderint
q̄ reuerēter: q2 tñ de p̄miſſis dubitatiōis ſcrupul⁹ i vr̄is ⁊ plimis dicto
rū fratrū ꝯſciētijs eſt exortus: hūiliter petijſtis, vobis ſup hoc de ꝓuiden
tia ſedis aplice ſubueniri. Nos itaq̄ volen. oēs ābiguitatis ſcrupulū in
hac pte de vr̄is cordib⁹ āputare: ⁊ ordinē ipm a ſede approbatū eadem
honeſtate floridū ⁊ virtute fecūdū. ꝓuilegio apl'ice gratie attollere ſpālī:
ac vr̄is ſupplicatiōibus inclinati: quicqd ſup p̄miſſis pte prior vr̄oſq̄
p̄deceſſores fr̄es ⁊ diffinitores factū ⁊ obſeruatū eſt hacten⁹ ratū hñtes
⁊ firmū: vobis auc̄tate p̄ntiū indulgem⁹, vt ſucceſſores tui prior q erunt
ꝓ tpe ſtatim poſtq̄ electi fuerint ſcd̄m regulā ⁊ ꝯſtitutiōes ordinis vr̄i
eo ipo veri eiuſdē ordinis effecti priores curā aiarū fratrū ipius ordinis
plene habeāt ⁊ libere gerāt: ipoſq̄ fr̄es auc̄tate ꝓpria ligare ⁊ ſoluere

Alexander pa pa. iiij. cōcedit ꝙ priores ſtati vt electi fuerit, hēant curā aiarū ſibi ſubdito rū fratrū

valeāt:necnō in eodē ordine agere q̄ ipi ⁊ p̄fati diffinitores iuxta memo
ratas regulā ⁊ ↄſtitutiōes ſcōm deū eiſdē ordini ⁊ fribus viderint expe
dire, aliaſq3 prioratus officium licite in oībus exercere: idemq3 frēs tibi
priori ac ſucceſſorib⁹ ipſis deuote ac hūiliter obediāt ⁊ intēdāt: ⁊ pfati
ſucceſſores ⁊ tu prior a diffinitorib⁹ capl'i generalis ipius ordinis ſcōm
ↄſtitutiōes iam dicti ordinis abſolui ⁊ āmoueri poſſitis: ↄceſſa tibi ꝑ
tuiſq3 ſucceſſorib⁹ ante abſolutiōez ⁊ amotionē hmōi exequēdi priora-
tus officiū quo ad p̄miſſa oīa ⁊ alia nihilomin⁹ libera facultate. Nulli er
go oīno hoīum liceat hāc paginā nr̄e ↄceſſiōis infringere: vel ei auſu te
merario ↄtraire. Si qs aūt hoc attētare p̄ſūpſerit: indignationē oipotē
tis dei ac btōꝝ petri ⁊ pauli apoſtoloꝝ eius ſe nouerit incurſurū. Da
tū laterani ſexto kl's martij pōtificat⁹ nr̄i anno ſecūdo. PIUS Eps

Pius papa. ij ↄcedit q̄ p̄lati poſſint icarcerare ⁊ punire frēs apoſtataſ ⁊ criminoſos.

ſeru⁹ ſeruoꝝ dei. Dilecto filio priori generali ordinis fratrū gl'ioſiſſime
dei genitricis ſemp̄q3 virginis marie de mōte carmeli: ſalutē ⁊ apl'icā
bñdictionez. Sollicitudo paſtoralis officij nobis licet imeriti ſupna di-
ſpoſitiōe ↄmiſſi ↄtinua nos purget inſtātia: vt religioſoꝝ exceſſus quoſ
antiquus hoſtis eo ſolliciti⁹ ſuſcitat, quo eoꝝ vita meritorie ardentius
emulat': tāto ampli⁹ deteſtātes: quāto ex illis maiora ſcādala in mēbriſ
fideliū generātur: reprimere ⁊ caſtigatiōe debita coercere curem⁹. Nup
ſiquidē ꝑ parte tua nobis fuit expoſitū: q̄ licet tu ꝓut ex debito tibi com
miſſi generalat⁹ teneris officij, ſollicite cures ordinē iuxta ſcōꝝ patrū ⁊
ipi⁹ regularia inſtituta moribus honeſtatis ornare: illiuſq3 ꝓfeſſores vi
te ſubdere regulari. Quia tñ in multis ipius ordinis domib⁹ repiri con
tingit, nōnullos ex dictis ꝓfeſſorib⁹ hmōi bono laudabili q3 propoſito
calcitrare: ⁊ rebelli aīo ↄtraire: tu ꝑ ↄmiſſis per eos exceſſib⁹ ⁊ delictis
p̄miſſis eos caſtigatiōe debita cohibere: ⁊ ad frugē melioris vite reuoca
re nō potes: quo fit vt tā ipi q̄3 nōnulli alij dicti ordinis frēs diſcoli atq3
ↄterui ſalutaria ſuoꝝ ſupioꝝ correctiōes ⁊ caſtigamēta videlicet ieiuni-
orū i pane ⁊ aqua, diſciplinarū, icarceratiōis ⁊ cetera huiuſmodi aut cō
temnāt aut ſubire recuſent: indeq3 ad iniurias aut minas ⁊ verbera quā
doq3 ꝓrumpant: interdūq3 vero in apoſtaſia audati⁹ ꝓlabātur. Quare ꝑ
parte tua nobis fuit hūiliter ſupplicatū: vt ſup ijs de opportuno reme-
dio ꝓuidere paterna diligētia curarem⁹. Nos igit' attēdētes q̄ ſi ad re-
ꝓrimendū inſolētias trāſgreſſoꝝ, ⁊ eoꝝ p̄ſūptiōes temerarias superio-
rū diſciplina lēteſcat: eoꝝ volūtas fit ꝓclinior ad peccādū. ⁊ impunitas
exēplū piculoſi⁹ in alios deriuat': volētes temerarijs auſib⁹ taliū delin-
quētiū opportunis remedijs obuiare: q̄ tu tuiq3 ſucceſſores ⁊ quos tu ⁊
ipi idoneos cenſueritis ⁊ diſcretos ꝓuinciales priores, oēs ⁊ ſingulos a
poſtatas criminoſos incorrigibiles aut delinq̄ntes p̄fatos q tuā ⁊ ſupi
orū ſuorū ſatagūt emēdationē ⁊ correctōez effugere: ⁊ quos p̄miſſis im
pedimētis cauſantib⁹ tu aut alij eoꝝ ſupiores predicti iuxta ipius ordi-
nis ſtatuta ⁊ conſuetudines cōmode punire nequibitis: nō ſolū in eiſdē
ſtatutis contentis, ſed ſi eorum demerita ⁊ exceſſus id exegerint: arctiori
bus penis tā per vos q̄3 locoꝝ ordinarios eorūq3 vicarios ⁊ eorum offi-
ciales ſiue alios miniſtros capi ⁊ carcerali cuſtodie mancipare torq̄re ⁊

torq̄ri facere ⁊ punire poſſitis: ita tñ ꝙ ſi eorūdē frūm exceſſus adeo gra
ues fuerint ⁊ enormes. ꝙ illoꝝ occaſiōe q̄ſtiōibus ſubdi debeāt vel tor-
mētis (citra tñ vltimi ſupplicij mutilatiōiſq3 mēbroꝝ pēnas) q̄ōnibus
hmōi ſubijci neq̄ant vel torq̄ri: niſi cū duoꝝ ex frib9 antiqorib9 dicti or-
dinis ad hoc ꝑ ſupiores ſuos deputatoꝝ pñtia ⁊ aſſenſu. Quo circa vni
uerſos ⁊ ſingulos patriarchas archiep̄os ep̄os locoꝝ ordinarios, nec-
nō duces. marchiones. comites. barones. ſeneſcallos. iudiciarios. pote-
ſtates. capitaneos. baiuloſ ceteroſq3 dños tp̄ales ⁊ eoꝝ loca tenētes vni
uerſitates quoq3 ⁊ cōitates ciuitatū terrarū caſtroꝝ ⁊ alioꝝ quorūcūq3
locoꝝ rogam9 requirim9 ⁊ hortamur attēte: q̄ten9 tibi ⁊ dictis ſucceſſo
rib9 necnō ꝓuincialib9 prioribus p̄fatis efficaci p̄ſidio aſſiſtētes: vt tu ⁊
ſucceſſores ac ꝓuinciales priores p̄dicti apoſtatas diſcolos ⁊ delinq̄n-
tes frēs hmōi corrigere: ⁊ iuxta ipoꝝ exigentiā delictoꝝ eos paterna ca
ſtigatiōe punire valeatis: ꝓ regis eterni ⁊ ſedis ap̄lice reuerētia vobis
auxiliū ꝯſiliū ⁊ fauorē opportunos impendāt: necnō ad requiſitionem
veſtrā vobis familiā p̄beāt opportunā. ita ꝙ apoſtatas diſcholos ⁊ de
linquētes p̄dictos ad rectitudinis viā reducere valeatis: ipoꝝq3 ſaluti
ꝓſpicere: ⁊ ſi q̄ñ opus fuerit illos ad eādē req̄ſitionē capi. detineri. torq̄-
ri ⁊ punire facere vt p̄mittit̄ nō poſtponāt. quib9 oībus ⁊ ſingulis p̄miſ
ſa ad req̄ſitionē vr̄am hmōi dumtaxat faciendi ac exequendi. abſq3 alicu
ius ſniē cenſure vel pene incurſu tenore p̄ñtium lnſam concedim9 ⁊ etiā
facultatē. Nō obſtañ. ꝯſtitutiōib9 ⁊ ordinatiōib9 ap̄licis necnō ſtatutis
⁊ ꝯſuetudinib9 p̄dictis etiā ꝯfirmatiōe ap̄lica vel quacūq3 firmitate alia
vallatis ceteriſq3 contrarijs quibuſcūq3. Nulli ergo oīno hoīum liceat
hanc paginā nr̄e voluntatis ⁊ cōceſſionis infringere: vel ei auſu temera
rio contraire. Si quis aūt hoc attentare preſumpſerit: indignationem
omnipotentis dei ac beatorum petri ⁊ pauli apoſtolorum eius ſe noue-
rit incurſurū. Datum mantue. Anno incarnationis dñice milleſimo qua
dringēteſimo quinquageſimo nono. nonis decembris pontificatus no
ſtri anno ſecundo. CALIXTUS Ep̄us ſeruus ſeruoꝝ dei ad ſin-
cerā rei memoriā. Ad romanū pontificem non dubium pertinere digno
ſcitur: quemcūq3 errantē ad rectā viā reducere: ⁊ preſertim illis qui col-
la ſua in alterius arbitrio ſubmiſerunt. cum in auaricie abyſſū3 dilabi in
cipiunt: ne religionis ⁊ obſeruantie laxatis habenis in tenebras ruant ex
teriores: totis viribus reſiſtere: ⁊ vt ſaltem formidine pene illos retra-
hat ab inceptis. ſtatuit ⁊ decreuit: prout meli9 ac ſalubrius in dño con-
ſpicit expedire. Cum itaq3 ſicut accepimus nōnulli ordinis fratrū glo-
riſſime dei genitricis ſemꝑq3 virginis marie de mōte carmeli ꝓfeſſores
votis per eos emiſſis cōtrauenire nō erubeſceñ. ꝑ diuerſas ꝓuincias ⁊
nationes vt extra domos ⁊ religionem huiuſmodi commodius vaga-
ri valeant: nonnulla beneficia eccleſiaſtica tā ſecularia q̄3 regularia vijs
exquiſitis ⁊ diuerſorum indultorum ſiue diſpēſationū apoſtolicarū ob-
tentu tam in titulum q̄3 i cōmendā ſibi conferri: ⁊ alias concedi obtinue
runt. ⁊ nihilominus in officijs ⁊ adminiſtratiōibus dicti ordinis in ge-
neralibus ⁊ prouincialibus capitulis cum opulentiores ⁊ ditiores con-

Calixt9 papa iij. prohibet ne frēs hñtes bñficia eccelſiaſtica ad officia ordinis admittantur.

tra eorum ſubſtantiale votū ſint: volunt ⁊ cupiunt preeſſe: ⁊ alijs q ſub
regulari obſeruātia in domib⁹ dicti ordinis deſeruiūt frena imponere.
Nos igitur attendētes ꝙ quis ponēs manum ad ara. tū ⁊ proſpiciens
retro regnum celoꝝ nō adipiſcitur: ac cōſiderātes ꝙ qui in ſe regulares
diſciplinā quā ſuſcipere pollicitus ē, nō recipit: alios ad illam reducere
nequit: volētes quoqꝫ ordinis ⁊ profeſſoꝝ huiuſmodi indēnitatib⁹ pro
uidere: hac irrefragabili conſtitutione ꝑpetuo valitura cōſtituim⁹ ſtatui
mus: ac etiā ordinamus. q· nullus dictoꝝ ꝓfeſſorum beneficia ſecularia
ſeu etiā regularia ex noſtra vel predeceſſoꝝ noſtroꝝ romanoꝝ pontificū
aut ſedis apoſtolice vel legatorū eius conceſſione vel indulto aut alias
quouis modo in titulū vel cōmendam pro tēpore obtinētiū: aut qui fu-
turis temporib⁹ quomodolibet obtinebūt, etiā ſi illa ſimpliciter vel alio
quouis modo dimiſerunt, in ꝑdictis capitulis generalib⁹ vł prouincia
libus aut congregationib⁹, ſeu negocijs, officijs vel alijs adminiſtratio
nibus dicti ordinis (niſi generalis pro tēpore cōſenſu interueniēte) quo
modolibet admittātur ſub excōicationis pena: quā admiſſi ⁊ admitten-
tes prout in his ſcriptis ferimus incurrāt ipſo facto: ⁊ ſi dicti beneficia
ti vltro admitti quouis q̄ſito colore contra voluntatē generalis ꝑdicti
ꝓcurauerint: ſimilimodo irrigularitatis ⁊ inhabilitatis maculas incur
rant: beneficijſqꝫ per eos obtentis ipſo facto priuati exiſtant: ⁊ alijs ꝑ-
ſonis idoneis per illos ad quos ipoꝝ collatio pertinere dignoſcitur cō
ferantur: dictiqꝫ beneficia ſeu officia ambiētes vel ꝓcurātes perpetuo
inhabiles ⁊ ineligibiles abſqꝫ alicui⁹ regreſſus ſpe maneant: ⁊ pro tali-
bus perpetuo habeātur. nō obſtañ. conſtitutionibus ⁊ ordinationibus
apl'icis necnon priuilegijs indultis ⁊ lr̄is apoſtolicis quibuſcunqꝫ ſpe-
cialiter vel generaliter cōceſſis ⁊ in futurū cōcedendis, etiā ſi de preſenti
bus expreſſā fecerint mentionē: ⁊ his expreſſe fuerit derogatū: ac etiā
de dictis cōceſſis ⁊ cōcedēdis lr̄is earūqꝫ totis tenoribus ſpecialis mē
tio ſit habenda: ⁊ quib⁹ p̄ntium tenore derogam⁹ ⁊ derogatū eſſe volu
mus, etiam ſi in illis expreſſe caueat. ꝙ eis nequeat quoquomodo dero-
gari, necnon dicti ordinis iuramento cōfirmatione apl'ica vł quauis fir
mitate alia roboratis ſtatutis ⁊ cōſuetudinib⁹ ceteriſqꝫ ꝯtrarijs quibuſ
cunqꝫ. Nos enim ex nunc irritū decernim⁹ ⁊ inane ſi ſecus ſuper his a
quoquā quauis auctoritate ſcienter vel ignorāter cōtigerit attētari. Nul
li ergo oīno hominū liceat hāc paginā nr̄oꝝ conſtitutionis, ſtatuti, ordi-
nationis, derogationis ⁊ volūtatis infringere: vł ei auſu temerario con
traire. Si quis aūt hoc attentare preſumpſerit: indignationē oīpotētis
dei ac beatorum petri ⁊ pauli apoſtoloꝝ ei⁹ ſe nouerit incurſurū. Datū
rome apud ſanctū petrū Anno incarnationis dñice milleſimo quadrin-
genteſimo quinquageſimo quinto idib⁹ martij · Pōtificat⁹ nr̄i anno. i.
NICOLAUS epūs ſeruus ſeruoꝝ dei ad perpetuā rei memoriā.
Cū nulla fidelium cōuentio ſub aliquo religionis colore abſqꝫ ſūmi pō
tificis poteſtate fieri valeat: ne conuētus religioſarū virginum, vidua
rum, biguinarum, mātellatarū aut alique particulares ex ijs ſub habitu
⁊ protectione ordinis beatiſſime dei genitricis ſemperqꝫ virginis ma-

Nicola⁹ papa v. cōcedit: mo-
niales carmeli
tarū poſſe gau
dere priuilegijſ
monialiū ordi-
nis predicatoꝝ
⁊ eremitaꝝ ſan
cti auguſtini,

rie de monte carmeli degentiũ aut que in poſterũ offerẽtur: abſq; apoſto
lice auctoritatis munimine viuere videãtur: harꝝ tenore preſentiũ decer
nimus: vt ordo prefatus ac eiuſdem ordinis magiſter generalis ⁊ prio
res prouinciales circa prefatarꝝ receptionẽ. vite modũ. admiſſionẽ ⁊ p
tectionem illis eiſdem ⁊ prorſus ſimilibus priuilegijs gaudeãt: quibus
ordines predicatorꝝ ⁊ eremitarꝝ ſancti auguſtini gaudent ⁊ vtuntur: dũ
modo virgines, vidue, biguine. mantellate p̄dicte continẽter ⁊ honeſte
viuant ieiunẽtq; ac omnia alia faciant ⁊ obſeruent q̃ virgines vidue. bi
guine ⁊ mantellate ordinũ predicatorꝝ continẽter ⁊ honeſte viuẽtes: ſe
cundum earꝝ ordinationes ⁊ ſtatuta faciũt ⁊ obſeruãt. Nulli ergo oĩno
hominũ liceat hanc paginam nr̃e cõſtitutionis infringere: vel ei auſu te
merario contraire. Siquis aũt hoc attentare preſumpſerit: indignatio
nem omnipotẽtis dei ac beatorꝝ petri ⁊ pauli apoſtolorꝝ eiꝰ ſe nouerit in
curſurum. Datum rome apud ſanctũ petrũ Anno incarnationis dñice
milleſimo quadringẽteſimo quinquageſimo ſecundo nonis octobris
Pontificatꝰ nr̃i anno ſexto. EVGENIVS epũs ſeruus ſeruorũ
dei ad futuram rei memoriã. Ex clemẽti puiſione ſedis ap̃lice necnõ reli
gioſarũ perſonarum ⁊ preſertim ſub regulari obſeruantia altiſſimo fa
mulantiũ ſtudio pie vite deuotionis ⁊ meritis dignoſcitur puenire: vt
romanꝰ pontifex quãdoq; predeceſſorꝝ ſuorꝝ romanorꝝ pontificũ geſta
corroboret ⁊ indulta confirmet. Sane pro parte dilectorꝝ filiorꝝ prioris
generalis ⁊ fratrũ eremitarũ ſancti auguſtini nobis nuper exhibita pe
titio continebat: q̧ olim felicis recordationis martino papa. v. predeceſ
ſori noſtro expoſito: qualiter quõdam bonifacius in ſua tunc obediẽtia
ix. nuncupatus pro propagatione ⁊ augmento ordinis dicti quaſdam
ſuas lr̃as apoſtolicas nonnullas conceſſiones ⁊ ordinationes ⁊ ſtatuta
immunitates ⁊ gratias continẽtes: ſuper receptione quarũdam mulie
rum ad hoc idonearũ que habitũ regularem predicti ordinis ad inſtar
mantellatarꝝ ſeu pinzochearum fratrum minorꝝ ⁊ predicatorꝝ ordinũ
recipere vellent ⁊ geſtare. indulſerat: ac demũ eidẽm predeceſſori ſuppli
cato. vt prefata conceſſiones ⁊ indulta de ſpeciali gratia confirmare au
ctoritate apoſtolica dignaretur: prefatus predeceſſor huiuſmodi ſuppli
cationibus inclinatꝰ: venerabili fratri nr̃o ioanni epõ brioceñ tunc in ro
mana curia reſidenti eius proprio nõie non expreſſo per ſuas certi teno
ris litteras mãdauit: vt ſe ſuper eiſdẽ expoſitis informaret: ⁊ ſi cõceſſa ⁊
indulta prouide facta fuiſſe reperiret: ea auctoritate apoſtolica cõfirma
ret. prout in eiſdẽ predeceſſoris lr̃is in quibꝰ de verbo ad verbum litte
re prefati bonifacij inſerte ſunt plenius continetur. idẽq; epũs ad huiuſ
modi predeceſſoris litterarũ executionem procedẽs: poſt habitã ſup in
dulto huiuſmodi plenariã informationem ⁊ fidelẽ: conceſſiones ⁊ indul
ta prefata auctoritate apoſtolica confirmauit: p vt in inſtrumẽto deſup
confecto ⁊ ipſius epĩ ſigillo munito cuius tenorem haberi volumus pre
ſentibus pro expreſſo dicitur plenius cõtineri. Quare pro parte prioris
⁊ fratrum predictorꝝ nobis fuit humiliter ſupplicatũ. vt litteras predi
ctas ⁊ proceſſus deſuper confectos ac contẽta in eis pro corꝝ ſubſiſten

Eugeniꝰ papa
q̃rtꝰ confirmat
bullã bonifacij
ix. approbatã
p martinũ. v.
cõcedentẽ pre
latos ordinis
ſancti auguſti
ni poſſe recipe
moniales ſub
cura ⁊ habitu
ſuo q̃ gaudeãt
priuilegijs eiuſ
dem ordinis.

ſia firmiori robur apoſtolice cõfirmatiõis adijcere: de benignitate apo
ſtolica dignaremur. Nos itaq̃ q̀ religiõis ⁊ ordinis huiuſmodi proſpe
rum incrementũ quantũ cum deo poſſum⁹ fauorabiliter ꝓcuramus: hu
iuſmodi ſupplicationib⁹ inclinati: litteras ⁊ proceſſus huiuſmodi ⁊ oĩa
inde ſecuta prout prouide facta ſunt auctoritate apoſtolica tenore pre
ſentium confirmam⁹: ⁊ preſentis ſcripti patrocinio cõmunimus. Teno
rem vero predeceſſoris cum miſeratione prefata preſentibus de verbo
ad verbum inſeri fecimus: ⁊ eſt talis. MARTINUS epũs ſeruus
ſeruorum dei venerabili fratri Guillelmo epõ brioceñ in romana curia
reſidenti ſalutem ⁊ aplicam benedictionẽ. Dum fruct⁹ vberes quos ſa
cer ordo dilectoꝝ filiorum fratrum eremitarum ſancti auguſtini in agro
eccleſie militãtis in propagatione religionis ⁊ fidei orthodoxe hacten⁹
produxit vtiliter ⁊ producit atq̃ in poſterum producturum ſpe firma ſpe
ramus. diligẽter attendimus: dignum cẽſem⁹ ⁊ congruum vt circa ea q̃
ipius ordinis incrementũ concernere poterũt: benignis fauoribus intẽ
damus. Exhibita ſiquidem nobis nuper ꝑ parte dilectorũ filiorũ prio
ris generalis eiuſdem ordinis ⁊ fratrum predictoꝝ petitio cõtinebat:
ꝙ dudum quõdam bonifacius in ipſius obediẽtia .ix. nuncupat⁹ p̃miſ
ſa ꝓuida conſideratione recenſens, quaſdã lr̃as aplicas nõnulla ſtatuta
conceſſiones ⁊ ordinationes ⁊ alias immunitates ⁊ gratias continẽtes
eis conceſſit: prout in ipis litteris quarũ tenorem de verbo ad verbum
preſentib⁹ inſeri fecim⁹: plenius continetur. Quare pro parte priorũ et
fratrũ predictoꝝ nobis fuit humiliter ſupplicatum: vt lr̃as predictas ⁊
contẽta in eis pro ipſoꝝ ſubſiſtẽtia firmiori auctoritate aplica cõfirma
re: de benignitate aplica dignaremur. Nos itaq̃ huiuſmodi ſupplica
tionibus inclinati, ac de p̃miſſis certã noticiã non habẽtes: fraternitati
tue per apoſtolica ſcripta cõmittimus ⁊ mãdamus: quatenus de lr̃is ⁊
contẽtis in eis huiuſmodi auctoritate nr̃a te diligenter informes: ⁊ ſi ꝑ
eãdem informationẽ ea prouide ſtatuta ⁊ ordinata ac cõceſſa repereris:
ſuper quo tuã conſcientiã oneramus: lr̃as ⁊ contenta huiuſmodi aucto
ritate prefata approbes ⁊ cõfirmes. Tenor aũt dictarum lr̃aꝝ talis eſt.
BONIFACIUS epũs ſeruus ſeruorum dei ad perpetuam rei
memoriã. In ſinu ſedis aplice ſacer ordo fratrũ eremitaꝝ ſancti augu
ſtini conſiſtẽs ſic ſplẽdet per incrementa virtutũ: ꝙ digne meretur preci
puis attolli fauoribus ac ſpiritualibus gratijs confoueri: ⁊ nos equidẽ
ordinem ipm libenter proſequimur prerogatiua fauoris: ⁊ augmenta
ſuoꝝ ſucceſſuũ in ijs preſertim q̃ diuini cult⁹ augmentum ⁊ ſacre ordinis
ꝓpagationẽ reſpiciũt: paternis affectib⁹ ꝓmouemus. Hinc ẽ ꝙ nos di
lectoꝝ filioꝝ prioris generalis ⁊ fratrũ dicti ordinis p̃cib⁹ annuẽtes: ac
cupiẽtes vt ordo predict⁹ eo ꝓficiat incremẽtis: quo maioribus fuerit
gratijs a ſede aplica cõmunitus: auctoritate aplica p̃ſitiũ tenore ſtatui
mus. concedim⁹. volumus ⁊ ordinam⁹: ꝙ de cetero ꝑpetuis futuris tẽ
porib⁹ tã geñali q̃ cuilibz officiali p̃orib⁹ dicti ordinis ſcd̃m morẽ ⁊ in
ſtituta eiuſdẽ ordinis in q̃buſcũq̃ ꝓuincijs ꝯſtitutꝫ tã p̃ſtib⁹ q̃ futuris
ſit licitũ ac ꝓmiſſum: q̃ſcũq̃ mlieres ſi alias ſint idonee, ⁊ aliud canonicũ

nō obſtātibus quibuſcūq;. bitū reglarē p̄dicti ordinis ad inſtar mātellatarū ſeu pizoq̄rarū ordinū fratrū minorū et p̄dicatorū hēre voluerint et geſtare: tā virgies et matronas q̄ viduas et mātellatas ſeu pinzoq̄ras dicti ordinis eremitarū recipe, et admittere: ac earū ſinglis bitū regularē ac regulā eiuſdē ordinis eremitarū ad inſtar hmōi mantellatarū ſeu pinzoq̄rarū ordinū fratrum minorū et p̄dicatorū p̄fatorū, put ſcdm deū ſaluti aiarū earūdem ſalubrius viſum fuerit expedire. et exhibere: q̄ ſic recipiende auctoritate prefata gaudeāt et gaudere poſſint et debeāt tā exēptionis priuilegio q̄ oibus immunitatibus. libertatibus. indulgētijs ac alijs priuilegijs qbuſcunq; prefato ordini eremitarū eiuſq; fratribus ac pſonis p ſedem apl'icā iam cōceſſis et q̄ in poſterū cōcedentur: q̄tenus hmōi exēptionis priuilegiū. immunitates, libertates. indulgētie. ac q̄cunq; alia priuilegia ipis prioribus et fratribus ordinis eremitarū cōpetūt vel cōpetere poſſint ſeu poterūt: et priores et frēs ac loca ipa eſſe capacia corūdē: volētes inſup et auctoritate p̄dicta decernēt. q̄ exēptionis prefate priuilegiū immunitates libertates et alia ſupradicta etiā ad iā p ipos et fratres ordinis eremitarū receptas et mātellatas ſeu pinzoqueras hmōi plenarie ſe extendant: ipeq; illis gaudere poſſint et debeāt: put de recipiēdis mātellatis et pinzoqueratis hmōi ſepius eſt expreſſum. Conſtitutionibus apl'icis ac ſtatutis et cōſuetudinibus tā veſtri q̄ aliorū ordinū quorūcūq; et alijs nō obſtantibus quibuſcunq;. Nulli ergo oino hominū liceat hāc paginā nr̄e ↄceſſionis. decreti. ſtatuti. volūtatis et cōſtitutiōis infringere: vel ei auſu temerario cōtraire. Siqs aūt hoc attētare p̄ſūpſerit: indignationē oīpotētis dei ac beatorū petri et pauli apl'orū eius ſe nouerit incurſurū. Datū rome apd ſanctū petrū ſeptimo idus nouēbris pōtificatus nr̄i anno .xi. Datū rome apud ſanctos apl'os iij q̄rto idus iulij [?] Pōtificatus nr̄i anno .ix. Nulli ergo oino hominū liceat hanc paginā nr̄e ↄfirmationis et cōmunitionis infringere: vel ei auſu temerario cōtraire. Siquis aūt hoc attētare preſumpſerit: indignationē oipotentis dei ac beatorū petri et pauli apl'orū eius ſe nouerit incurſurū. Datū florētie anno incarnationis dn̄i ce milleſimo q̄dringēteſimo q̄drageſimo q̄rto ſexiodecimo kl's auguſti Pōtificatus nr̄i anno q̄rto. INNOCENTIUS epūs ſeruus ſeruorū dei dilectis filijs priori generali et fratribus ordinis gl'ioſiſſime dei genitricis ſemp̄q; virginis marie de mōte carmeli ſalutē et apoſtolicā benedictionē. Deuotionis veſtre precibus inclinati: auctoritate vobis preſentiū indulgemus. ne de cauſis aliquibus decetero vobis a ſede apl'ica cōmittēdis cognoſcere teneamini: niſi l're cōmiſſionis hmōi plenam de hac indulgētia fecerint mentionē. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginam noſtre cōceſſionis infringere: vel ei auſu temerario cōtraire. Siquis aūt hoc attētare p̄ſumpſerit: indignationē oipotētis dei ac beatorū petri et pauli apl'orū eius ſe nouerit incurſurū. Datū lugduni tertio idus iulij pōtificatus nr̄i anno q̄rto. CLEMENS epūs ſeruus ſeruorū dei dilectis filijs generali ac ceteris prioribus et fratribus ordinis glorioſiſſime dei genitricis ſemp̄q; virginis marie de mōte carmeli ſalutē et apl'icam benedictionē. Deuotiōis augmentū deo ꝓpitio nobis ſubue

Innocentius papa q̄rtus ↄcedit: frēs nō teneri ad cognitionē cauſarū ēt a ſe de apl'ica commiſſarū.

Clemēs papa concedit: frēs poſſe diuina celebrare in locis ſuis cū altari viatico.

uire ꝯſidimꝰ:ſ ſuꝑ ijs q̃ pie cupitis nos benignos ad grām habeatis,
Hinc eſt ꝙ nos hūilitatis vr̄e ꝑcibus inclinati:auctate p̄ntiū vobis in-
dulgemꝰ:vt in locis ⁊ oratorijs vr̄is q̃ ex ꝯceſſiōe romanoꝝ pōtificum
ꝑdeceſſoꝝ nr̄oꝝ aut dioceſanoꝝ locoꝝ pacifice obtinetis:cū altari viati
co poſſitis miſſaꝝ ſolēnia ⁊ alia diuina officia celebrare:oī ꝓchiali iu
re ꝓchialibus eccleſijs reſeruato. Et ne de iure hmōi poſſit aliqua que
ſtio ſuboriri:illud circa oblatiões decimas ⁊ ꝑmitias intelligimꝰ:q̃ a lai
cis ſolent clericis exhiberi:qbus defraudari nolumꝰ ꝓchiales eccleſi-
as occaſiōe indulgētie ſupradicte. Nulli ergo oīno hoīuz liceat hāc pa-
ginā nr̄e ꝯceſſiōis infringere:vel ei auſu temerario cōtraire. Si quis aūt
hoc attentare ꝑſumpſerit:indignationez oīpotētis dei ac btōꝝ petri ⁊
pauli aplōꝝ eius ſe nouerit incurſurū. Datū peruſij quarto nonas iunij
pontificatus nr̄i anno primo. VRBANVS Epſ ſeruꝰ ſeruoꝝ dei

Vrbanꝰ papa iiij. ꝯcedit: frēs poſſe diuīa celebrare vbicꝫ cuz altari portatili.

Dilectis filijs priori generali ⁊ fr̄ibus ordinis glīoſiſſime dei genitricis
ſempqꝫ virginis marie de mōte carmeli:ſalutē ⁊ aplīcam bn̄dictionem.
Deuotiōis vr̄e qua deū ⁊ nos ⁊ romanā eccleſiaz reueremini. ſinceritas
ꝓmeret:vt petitiōibꝰ vr̄is q̄ztū cum deo poſſumꝰ fauorabiliter annua-
mus. Hinc eſt ꝙ nos vr̄is deuotis ſupplicatiōibꝰ inclinati:vt vbicūqꝫ
(in locis tamē ad hoc ꝯgruētibꝰ ⁊ honeſtis) extra loca ⁊ oratoria coraz
p̄latis ⁊ principibꝰ ⁊ magnatibꝰ cum ſuꝑ hoc ꝑ eos vel pro pte ipoꝝ fu
eritis requiſiti:ſuꝑ altari portatili miſſas ⁊ alia diuina officia celebrare:
abſqꝫ tn̄ iuris ꝓchialiū eccleſiarū p̄iudicio valeatis:quibuſcūqꝫ ꝯſtitu
tiōibꝰ aplīcis ⁊ ſtatutis ac cōſuetudinibꝰ vr̄i ordinis ⁊ alijs ꝯtrarijs ne-
quaqꝫ obſtañ. vobis tenore p̄ntiū de ſpāli grā indulgemus. Nulli ergo
oīno hoīum liceat hāc paginā nr̄e ꝯceſſiōis infringere:vel ei auſu teme-
rario ꝯtraire. Si qs āt hoc attētare p̄ſūpſerit:indignationē oīpotētis di
ac btōꝝ petri ⁊ pauli aplōꝝ eius ſe nouerit incurſurū. Datū auinion. ter
tio decimo kl's martij pōtificatꝰ nr̄i āno primo. ALEXANDER

Alexander papa iiij. inhibet vt nullꝰ p̄latꝰ poſſit a fr̄ibꝰ obediētiā recipe ꝯtra tenorē ꝑuilegiorū aplīce ſedis

Epūs ſeruus ſeruoꝝ dei. Venerabilibꝰ fr̄ibus pr̄iarchis archiepīs epīs
in quoꝝ dioceſibꝰ priores ⁊ frēs ordinis glīoſiſſime dei genitricis ſemp
qꝫ virginis marie de monte carmeli ꝯſiſtūt:ſalutē ⁊ aplīcā bn̄dictionē.
Cū p̄latos eccleſiarū ⁊ plātare ſacrā religiōez ⁊ plantatā deceat modis
oībus ꝯfouere:auctate p̄ntiū diſtrictiꝰ inhibemꝰ:vt aliqs vr̄m a dilect
filijs prioribꝰ ⁊ fr̄ibus ordinis btiſſime dei genitricis ſempqꝫ virginis
marie de monte Carmeli qui conſiſtunt in veſtris dioceſibus vel conſi-
ſtent:obediētiam contra tenorē priuilegioꝝ ⁊ indulgētiarū aplīce ſedis
exigere vel recipere non preſumat. Nulli ergo oīno hoīum liceat hanc
paginā nr̄e inhibitiōis infringere:vel ei auſu temerario ꝯtraire. Si qs
aūt hoc attētare preſumpſerit:indignationē oīpotentis dei ac btōrum
petri ⁊ pauli apoſtoloꝝ eius ſe nouerit incurſurū. Datū laterani. decimo
octauo kl's februarij pontificatus noſtri anno ſecundo. NICOLA

Nicolaꝰ papa iiij. cōcedit fr̄ibꝰ poſſe i oratorijs ſuis diuina celebrare.

VS Epūs ſeruus ſeruorum dei. Venerabilibus fratribus patriarchis
archiepīs epiſcopis in quorum ciuitatibus ⁊ dioceſibꝰ fratres ordinis
glīoſiſſime dei genitricis ſemperqꝫ virginis marie de mōte carmeli cō
ſiſtūt:ſalutē ⁊ aplīcā benedictiōem. Ad audientiā nr̄am ꝑuenit ꝙ licet

Dilecti filij fratres ordinis beatiſſime dei genitricis ſemꝑq; virginis ma
rie de mõte carmeli in oī patiẽtia ⁊ hũilitatis ſpiritu ſe vobis deuotos ⁊
placidos ſtudeãt exhibere: mãdatis veſtris in oībus q̃ ſtatutis eiuſdem
ordinis nõ obuiant, prõpta deuotione parendo: nihilq; velint facere ꝑ
qđ eccl'ijs in quarum morãtur parrochijs aliquod preiudiciũ vel diſpẽ-
dium generetur. Nihilominꝰ tñ quidam veſtrũ fratres eoſdẽ nimiũ cõ-
primentes: ip̃os in oratorijs ſui ordinis in eoꝝ ciuitatibus vl' dioceſibꝰ
conſtitutis diuina officia celebrare ꝓ ſue volũtatis arbitrio nõ ꝑmittũt
alias graues exiſteñ. eiſdẽ plurimũ ⁊ infeſti: propter qđ duxerũt ad apo
ſtolice ſedis auxiliũ recurrendũ. Cum igitur indignũ exiſtat. vt ijdẽ fra-
tres eos moleſtos ſentiãt: qui ip̃os ſue religionis obtẽtu tenẽtur in viſce
ribus gerere charitatis: nos circa religionis augmentũ ⁊ aiarũ ꝓfectũ
vigiles inueniri volẽtes: fraternitati veſtre ad inſtar fe. re. alexãdri ⁊ cle
mentis. iiij. romanoꝝ pontificũ predeceſſoꝝ noſtroꝝ per apoſtolica ſcri
pta firmiter precipiẽtes mandamꝰ: quatenꝰ quãdiu p̃dicti fratres man
datis veſtris iuxta premiſſum modũ deuote obedire curauerint: ab ip̃o
rum moleſtijs ⁊ grauaminibꝰ deſiſtẽtes: ac ſubditos v̄ros ab ipſoꝝ in-
quietatione penitus compeſcẽtes: ꝑmittatis ip̃os maxime cum iã ora-
toria ⁊ collegia habeãt in ciuitatibus ⁊ dioceſibus veſtris prout decet vi
ros religioſos approbati ordinis diuina officia in eiſdem oratorijs libe
re celebrare: ita vt fratres p̃dicti ꝓpter hoc ad nos recurrere vlterius nõ
cogãtur. Datum rome apud ſanctã mariã maiorẽ Quinto kl's maij
Pontificatus n̄ri anno tertio. BONIFACIUS epũs ſeruus
ſeruoꝝ dei dilectis filijs prioribus ꝓuincialibꝰ fratrũ ordinis glorioſiſ
ſime dei genitricis ſemꝑq; virginis marie de monte carmeli ſalutem ⁊
apoſtolicã benedictionẽ. Religionis v̄re promeretur honeſtas: vt peti-
tionibus veſtris preſertim aiaꝝ ſalutẽ concernentibꝰ fauorabiliter an
nuamꝰ. Ex parte ſiquidẽ veſtra fuit propoſitũ corã nobis: ꝙ plures fra
tres v̄ri ordinis in theologica facultate inſtructi: deſiderãt chriſti fideli
bus ꝓponere verbũ dei. Nos igitur v̄ris ſupplicationibꝰ inclinati: te-
nore preſentiũ vobis auctoritatẽ concedimꝰ: vt illis ex predictis fratri-
bus quos ad hoc idoneos eẽ cognoueritis. ꝓponendi chriſti fidelibus
predictis verbum dei de dioceſanorum tñ locoꝝ aſſenſu dare licenciam
valeatis. Nulli ergo omnino hominũ liceat hanc paginã n̄re conceſſio
nis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Siquis aũt hoc attenta
re preſumpſerit: indignationẽ omnipotẽtis dei ac beatoꝝ petri ⁊ pauli
apoſtolorum eiꝰ ſe nouerit incurſurũ. Datum anagnie decimo kl's au-
guſti Pontificatus n̄ri Anno primo. URBANUS epũs ſeruus
ſeruoꝝ dei dilectis filijs priori ⁊ fratribꝰ ordinis beatiſſime dei genitri
cis ſemperq; virginis marie de mõte carmeli ſalutẽ ⁊ apoſtolicã bene-
dictionẽ. Meritis veſtre religionis inducimur: vt vos ꝓſequamur gra
tia q̃ v̄ris neceſſitatibus eẽ dignoſcitur opportuna. Hinc ẽ ꝙ nos v̄ris
ſupplicationibus annuẽtes: vt de vſuris ⁊ rapinis ⁊ alias male acquiſi
tis ſi quibꝰ haꝝ reſtitutio fieri debeat omnino inueniri ⁊ ſciri nõ poſſint:
necnon de quibuſcũq; legatis indiſtincte ad pios vſus relictis, dũ modo

Bonifaciꝰ pa-
pa. viij. conce-
dit p̃latis licẽ-
tiã inſtituendi
ſubditos p̃dica
tores.

Urbanꝰ papa
iiij. cõcedit fra-
tribꝰ: poſſe de
rapinis ⁊ male
acq̃ſitis ac reli
ctis in cert; vſ-
q; ad cẽtũ mar
chas recipe.

executoꝝ teſtamentoꝝ ad id accedat aſſenſus: ac redemptionis votoꝝ q̄ fuerint auctoritate dioceſanoꝝ ꝑontificū cōmutata (hieroſolimitan̄ dūtaxat voto excepto) vſq₃ ad ſumā centū marchaꝝ argenti recipe valeatis: auctoritate vobis p̄ntiū duxim⁹ concedēdū: ſi ꝑ ſimiliū receptiōe alias non ſitis a ſede ap̄lica hmōi gratiā conſecuti. Ita ꝙ ſi aliquid de ip̄is centū marchis dimiſeritis vel reſtitueritis. aut dederitis illis a qb⁹ eos receperitis, hmōi dimiſſum vel reſtitutū ſiue datū nihil ad liberatio nem ꝓſit eoꝝ: nec quantū ad id habeātur aliq̄ten⁹ abſoluti. Nulli ḡ oīno hōīnū liceat hāc paginā nr̄e cōceſſionis infringere: vl' ei auſu temerario cōtraire. Siquis aūt hoc attentare p̄ſumpſerit: indignationē oīpotētis dei ac beatoꝝ petri ⁊ pauli ap̄loꝝ ei⁹ ſe nouerit incurſuꝝ. Datū viterbij ſexto decimo kl's Octobris ꝑontificat⁹ noſtri Anno primo.

Urban⁹ papa q̄rt⁹ cōcedit ꝑlatis licētiā abſoluēdi a q̄cunq₃ excōicatiōe ingrediētes religionē ac etiā ꝓfeſſos.

URBANUS epūs ſeruus ſeruoꝝ dei dilecto filio priori generali fratrū ordinis glorioſiſſime dei genitricis ſemp̄q₃ virginis marie de mōte carmeli ſalutē ⁊ ap̄licā benedictionē. Exigētib⁹ ſacre tui ordinis religionis meritis dignū ducim⁹: vt ei⁹ petitionib⁹ maxime q̄ ſalutē continent aiaꝝ, fauore beniuolo annuam⁹. Tuis itaq₃ p̄cib⁹ inclinati: vt eos ex fratrib⁹ tuis qui ꝑ iniectione manuū in ſeip̄os excōis laqueū ante vl' poſt ſuſceptū habitū incurrerūt: necnon ⁊ illos qui ſeculi vanitate relicta cupiētes vr̄e hūilitatis collegio aggregari. ſe aſſeruerint excōicatione ligatos: ꝗ nec ip̄oꝝ ad deū poſſit conuerſio impediri: ꝑ te ⁊ alios abſoluere valeas: ⁊ eis qbus ſup hoc vices tuas cōmiſeris cōcedimus auctoritate preſentiū facultatē: niſi adeo graues ⁊ enormes fuerint exceſſus ꝙ merito ſint ad ſedē ap̄licā deſtinādi. Ita tñ ꝙ ſi ip̄i ordinē veſtrū exiuerint vel dimiſerint: eo ip̄o predictis ſñījs ſint aſtricti: ⁊ hmōi diſpēſatio nullius penit⁹ ſit momēti. Et ſi aliq ex eis ꝓpter debitū ſeu alias ꝑ iure alterius fuerint ſeñījs predictꝫ ligati: ſup his ſatiſfaciāt, vt tenētur. Nulli ergo oīno hōīnū liceat hāc paginā nr̄e cōceſſionis infringere: vel ei auſu temerario cōtraire. Siquis aūt hoc attētare p̄ſumpſerit: indignationē omnipotētis dei ac beatoꝝ petri ⁊ pauli ap̄loꝝ eius ſe nouerit incurſurū. Datū apud montē flaſconū quinto kl's ſeptēbris ꝑōtificat⁹ nr̄i anno primo.

Alexander papa. iiij. cōcedit p̄latis licētiaꝫ abſoluendi venietes ad ordinem: exhibita tñ ſatiſfatione.

ALEXANDER epūs ſeruus ſeruoꝝ dei dilectꝭ filījs priori generali ⁊ vniuerſis priorib⁹ ⁊ fratribus ordinis glīoſiſſime dei genitricis ſemp̄q₃ virginis marie de mōte carmeli ſalutē ⁊ ap̄licam benedictionē. Ex ap̄lici cura tenemur officij circa religionis augmentū attenti ⁊ vigiles inueniri: ſuper ījs digne vr̄is votis annuim⁹ in qb⁹ honorē veſtri ordinis ⁊ aiaꝝ ꝑfectū cōtineri ſentimus. Hinc ē ꝙ nos vr̄e precibus deuotionis inducti: vt voleñ. vr̄o aggregari collegio ⁊ ꝓfeſſionē facieñ. in ordine vr̄o qui ſuſpēſionis aut interdicti vl' excōicatiōis ſentētījs ſunt ligati: vos filīj priores abſolutionis beneficiū iuxta formā eccl'ie impartiri: ⁊ ip̄os in fratres recipe valeatis: auctoritate preſentiuꝫ indulgem⁹. Ita tñ ꝙ ſi aliqui ꝓpter delictū ex eiſdē vel quocūq₃ modo alteri⁹ iure ſentētījs hmōi ſunt aſtricti: ſup ījs ſatiſfaciāt vt tenētur. Nulli ergo oīno hōīnū liceat hāc paginā nr̄e cōceſſionis infringere: vl' ei auſu temerario contraire. Siquis aūt hoc attētare p̄ſumpſerit: indignatio-

nēꝫ oīpotētis dei ac beatoꝝ petri ⁊ pauli apoſtoloꝝ eiꝰ ſe nouerit incur
ſurum. Datū laterani quarto kl's aprilis ·Pōtificatꝰ nr̄i anno ſeptimo.
CVM AVTEM ſicut dilecti filij chriſtophori martignoni gene-
ralis magiſtri dicti ordinis relatione intelleximꝰ: noſq3 etiā expientia di
dicimus in minoribꝰ conſtituti: circa lr̄as ⁊ priuilegia huiuſmodi eorū
q3 vim efficaciā nōnulla dubia ſunt exorta: attendentes vberes fructus
quos dictꝰ ordo vt p̄diximus multa refulgēs gloria meritoꝝ, ⁊ gratia
redolēs ſanctitatis, in agro militātis eccl'ie in propagatione religionis
⁊ fidei orthodoxe hactenꝰ ꝓduxit vtiliter ⁊ producit ac in futurum ꝓdu
cturum ſpe firma tenemus: ac illius ſtatū proſperū ⁊ tranquillū palmi
tes ſuos a mari vſq3 ad mare ⁊ etiam ad barbaras extēdēdo nationes:
ꝓpter illiꝰ antiquitatē in mōte carmelo primariā fundationē intēſis ze
lātes affectibꝰ: ac cupiētes, vt lr̄e ⁊ priuilegia p̄dicta ſublatis qbuſlibet
dubitationibꝰ inuiolabiliter obſeruētur: p̄dictoꝝ quoq3 ⁊ alioꝝ diuerſo
rum romanoꝝ pontificū p̄deceſſoꝝ nr̄oꝝ q ordinē p̄dictū varijs priuile
gijs nō immerito decorauerūt, inherētes veſtigijs: motu ꝓprio non ad
eoꝝ chriſtophori generalis aut dicti ordinis fratrū glorioſiſſime dei ge
nitricis ſemp q3 virginis marie de monte carmeli ꝓfeſſoꝝ, vel alteriꝰ ꝓ
eis nobis ſuper hoc oblate petitionis inſtantiā: ſ3 de nr̄a mera volunta
te ⁊ deliberatione ⁊ ex certa nr̄a ſcientia: p̄dictas lr̄as, nicolai. iiij. boni
facij: viij. clemētis, iiij. innocētij. iiij. ioānis. xxij. gregorij. xi. clemētis, vi.
eugenij. iiij. pij. ij. vrbani. iiij. calixti. iij. nicolai. v. benedicti. xiij. alexandri
iiij. innocētij. vi. vrbani. vi. clemētis. v. pauli. ij. ⁊ alioꝝ plurimoꝝ roma
noꝝ pontificū predeceſſoꝝ lr̄as etiā indulgētiaꝝ ac aliaꝝ qrūlibet gra-
tiarū ſpiritualiū ⁊ temporaliū dicti ordini beate marie de mōte carmeli
⁊ illius domibus aut fratribus in genere vel in ſpecie quomodolibet
conceſſas: quas ac ſi de verbo ad verbum vna cum litteris predictorū
pontificum inſerte forent preſentibus haberi volumus pro expreſſis:
ac omnia ⁊ ſingula in eis contenta auctoritate apoſtolica tenore preſen
tium approbamus ⁊ innouamus ⁊ de nouo concedimus: ac robur per-
petue firmitatis obtinere debere decernimꝰ. ¶Supplētes ex certa ſciē
tia ⁊ proprio motu omnes defectꝰ ſiqui quoquomodo interuenerint in A
eiſdem: ꝑq3 potiori cautela omnia ⁊ ſingula per nicolaū. iiij. bonifaciu3
viij. clementis. iiij. ⁊ nicolaum. v. alioſq3 predeceſſores predictos in eiſ
dem litteris pro ⁊ in fauorem dicti ordinis carmelitaru3 ⁊ illius domo
rum ⁊ perſonarum etiam oblatarum commiſſarum ⁊ mantellatarum
ac aliarum vtriuſq3 ſexus quorūlibet etiam confratru3 ⁊ ſororum eccle
ſias ac domos huiuſmodi viſitantium ac illis pias elemoſynas erogan
tium quomodolibet ordinata, ſtatuta, decreta, conceſſa ⁊ indulta vim ⁊
vigorem ⁊ efficaciam haberi ⁊ fieri obſeruari debere motu ſcientia ⁊ au
ctoritate predictis de nouo ordinamus ⁊ ſtatuimꝰ atq3 decernimꝰ: dicto
q3 ordini ⁊ illius domibus ⁊ profeſſoribus concedimus ⁊ indulgemus.
¶Etiquia ſicut accepimus noſq3 ipſi in minoribus conſtituti experiētia
didicimus circa litteras et priuilegia huiuſmodi nonnulla dubia poſt B
modum ſunt exorta, habita ſuper illis conſideratione decenti, motu

auctoritate ⁊ ſcientia ſimilibus primo lr̃as innocentij.iiij.clemẽtis.iiij. ⁊ innocẽtij.vi.⁊ alexãdri.iiij.per quas dicti ordinis beate dei genitricis marie de monte carmeli profeſſoribus cõceditur:ꝙ ad ſolutionē colle ctarum ſeu exactionũ quarũlibet vel viceſime cogi a nemine valeãt:⁊ in prefatis clementis.iiij.⁊ alexandri.iiij.romanoꝝ pontificũ prefatorum etiam predeceſſorum nr̃oꝝ litteras p̃dictas in ea parte in qua concedũt dictis fratribus de noualib⁹ eorũ q̃ proprijs manibus aut ſumptibus colunt:ac de hortis virgultis ⁊ piſcationib⁹ eoꝝ nullus ab eiſ decimas exigere preſumat:ad q̃cunq; bona dictoꝝ fratrum ⁊ queecũq; onera q̃ etiã ſub cenſuris alterius collecte vel ſubſidij etiam charitatiui aut dacij vl̃ pedagij vel gabelle ſeu alio quouis nõie indicerẽtur etiam ꝑ l'apoſtolice ſedis legatos locorum ordinarios vel clerum aut populum vel ſeculares principes ⁊ dominos tẽporales ⁊ alios quoſcunq; exigerentur q̃uis etiam apoſtolica auctoritate:necnon ad quaſcunq; decimas etiã q̃s vulgus papales appellat ⁊ ap̃lica ſedes ꝓ chriſtiane fidei defenſione aut alijs imminẽtib⁹ ei per ſepe neceſſitatibus indici extendim⁹:ac decernimus dicti ordinis ꝓfeſſores etiam ſi decime ⁊ onera huiuſmodi ꝑ quoſcunq; exemptos etiam mendicantiũ ordinũ ꝓfeſſores ſolui mandarentur cum quibuſuis etiam derogatoriaꝝ derogatorijs ac fortioribus efficaciorib⁹ ⁊ inſolitis clauſulis ad decimarum ⁊ onerũ huiuſmodi ſolutionem non teneri.⁊ in eoꝝ ſolutione ceſſando:cẽſuras ⁊ penas aliq̃n do non incurrere:niſi p̃ntibus nõ ꝑ generales aut alias clauſulas ſpecialem mentionẽ importan̄.ſed alias ſit derogatũ ſpecifice earũ de verbo ad verbum inſerto tenore.Et vt virgines ⁊ vidue ⁊ coniugate pſone mantellate ſeu pinzochere dicti ordinis nuncupate predicte tãto feruentius iuxta eaꝝ viuendi ritum ⁊ morem ſub cura ⁊ ſecũdũ inſtituta dicti ordinis:ac ordinata per bonifaciũ.ix.in ſua obedientia nuncupatũ et martinum.v.ac eugenium.iiij.predeceſſores predictos cõfirmata:quo ad moniales virgines ⁊ viduas coniugatas ⁊ mantellatas pinzocheras ordinis eremitaꝝ ſancti auguſtini ⁊ per prefatum nicolaũ.v.etiã ꝑdeceſſorem noſtrũ quo ad oĩa ⁊ ſingula indulta priuilegia ⁊ indulgẽtias ordinum p̃dicatoꝝ ⁊ eremitaꝝ ad virgines viduas coniugatas pſonas mantellatas pinzocheras ordinis beatiſſime dei genitricis ſemperq; virginis marie de monte carmeli extẽſa:⁊ ad quas virgineſ mãtellatas pinzocheraſq; dicti ordinis beatiſſime dei genitricis ſemperq; virginis marie de monte carmeli ſingula priuilegia ⁊ indulgentias ordini minorum conceſſa ⁊ indulta:motu ⁊ ſciẽtia ſimilib⁹ quoad oĩa extendim⁹. ⁊ extẽſa volum⁹ ⁊ mandamus:vt eo attenti⁹ diuinis ſtudeãt vacare beneplacitis:quãto maiorib⁹ priuilegijs ⁊ fauorib⁹ p̃dicte ſedis cognouerint ſe fore refectas motu ſcientia ⁊ auctoritate p̃dictis volum⁹ ⁊ eiſdẽ pſonis concedimus:ꝙ omnibus ⁊ ſingulis priuilegijs.immunitatib⁹. fauoribus.gratijs ⁊ indultis in ſpiritualibus ⁊ temporalibus predictis ordinibus videlicet predicatoꝝ minorum eremitaꝝ ſancti auguſtini et eoꝝ fratribus:⁊ pro fratribus beatiſſime dei genitricis ſempq; virginis marie de monte carmeli conceſſis ⁊ concedendis ⁊ quibus illi in genere

quomodolibet potiũtur ⁊ gaudent tam in vita ꝙ̃ in mortis articulo eti
am circa peccatoꝝ remiſſionẽ ⁊ iniunctarum pniarum relaxationẽ: vti
potiri ⁊ gaudere ac participes eſſe poſſint ⁊ debeant. ¶ Liceatqꝫ fratrib⁹
predictis eiſdem pinzocheris ⁊ mãtellatis pſonis in earũ etiã domib⁹ A
quotiens opus fuerit, ꝯfeſſiõibus diligẽter auditis de abſolutiõis bene
ficio ꝓuidere: ⁊ eucharistie ac extreme vnctiõis ſacramẽta miniſtrare: ⁊
dum eos vel eas decedere contigerit, illoꝝ cadauera ad eorũdem fratrũ
eccleſias tumulãda deferre: etiam eccliarũ parrochialiũ pſonaꝝ eorũdẽ
rectoꝝ licẽa deſuper minime requiſita ⁊ ꝯtradictiõe quacũqꝫ nõ obſtañ.
¶ Et ne oblati ⁊ oblate eiuſdẽ ordinis ſuoꝝ iure deuotiõis ad ordinẽ ipꝫ
fruſtrẽtur effectu: oĩa ⁊ ſingula circa frẽs ⁊ ſorores mãtellatas ſeu pinzo B
cheras nũcupatas pſonas p̃dictas in pñtib⁹ lr̃is ſtatuta ꝯceſſa ⁊ ordi-
nata: aut illis fr̃ibuſqꝫ p̃dictis in eoꝝ ꝯmodũ ⁊ fauorẽ indulta: ad eaſdẽ
dicti ordinis nũc ⁊ ꝓ tp̃e oblatas ⁊ ꝯmiſſas vtriuſqꝫ ſexus pſonas eiſdẽ
ſcia motu ⁊ auctate extendim⁹ ⁊ ampliamus: ac in eis locuꝫ habere d̃
bere perinde ac ſi ꝓ eiſdẽ oblatis ⁊ ꝯmiſſis pſonis ⁊ circa illas emanaſ
ſent: decernimus volum⁹ ⁊ ordinam⁹. ¶ Et q2 ex ꝯceſſione ꝯtinet̃ dicto
rũ Innocẽtij. iiij. Alexãdri. iiij. ⁊ Gregorij. xi. p̃deceſſoꝝ: ꝙ liceat eis cuꝫ
interdictũ generale terre fuerit. dũmodo cãm non dederint interdicto: C
clauſis ianuis, excõicatis ⁊ interdictis excluſis. ſubmiſſa voce, miſſas ⁊
alia officia diuina celebrare: eorũdem fratrũ deuotiõi non plene ꝯſulitur:
ꝯceſſionẽ eandẽ extendẽdo. eiſdẽ fr̃ibus vt liceat eis habere altare por-
tatile cum debitis reuerẽtia ⁊ honore. ſup quo in locis ad hoc ꝯueniẽti-
bus ⁊ honeſtis p̃terqꝫ in eccleſijs ab ordinarij obedientia non exemptis
quotiẽs id eis ꝯtigerit interdici: poſſint miſſas ⁊ alia diuina officia i quo
rũcunqꝫ pñtia celebrare: ⁊ interdicti tp̃e ad diuina hmõi cum eis mãtel
latas ⁊ pinzocheras ac oblatas ꝯmiſſaſqꝫ pſonas ⁊ ipoꝝ fratrũ ac mo-
naſterioꝝ monialiũ ordinis p̃dicti ꝓcuratores. aduocatos p̃dictos. ⁊ ne
gocia gerẽtes. vtriuſqꝫ ſexus admittere: p̃fatis ſcia motu ⁊ auctate in-
dulgemus. ¶ Jis vero qui veſtris imorãtur obſequijs: cuncta libere mi D
niſtrare poſſitis eccleſiaſtica ſacramenta: ⁊ ipſos cum decedunt in veſtris
cimiterijs ſepelire. ¶ Si quando aũt in terras in quibus reſidetis vel in E
earum perſonas excõicatiõis ſeu interdicti ſnĩas contigerit ꝓmulgari:
pueri veſtris ſeruicijs deputati. negocioꝝqꝫ vr̃oꝝ ꝓcuratores ⁊ oparij.
qui in vr̃is locis eoꝝ opibus pſonaliter ꝯtinuo inſiſterent: huiuſmodi
ſnĩe obnoxij minime habeãtur: ibiqꝫ poſſint queãdmodũ frẽs diuina au
dire iuxta formã que locis ipis ⁊ eoꝝ vtriuſqꝫ ſexus perſonis in eo caſu
a ſede aplica eſt ꝯceſſa: niſi eidem interdicto cãm dederint: vel excõica-
ri ſpecialiter vel interdici ꝯtingat eoſdem. ¶ Et quia vos voluntariam
patientes pauptatẽ exhortatiõis pio ſtudio bonos ad potiora dirigitis: F
⁊ errãtes in rectitudinis ſemitã laudabiliter reuocatis: ꝯcedimus. vt in
excõicatoꝝ terris libere cõmorari: ⁊ ab eis tunc ⁊ etiam quãdo ꝑ ipſos
vos tranſire contigerit. neceſſaria vite depoſcere ac recipere valeatis.
¶ Generalis quoqꝫ in toto ordine libere ⁊ ſinguli ꝓuinciales in eorum G
⁊ de ſuis prouincijs predictis fratribus cõſtitutis ibidem necnõ ⁊ frib⁹

alijs eiuſdem ordinis interdū ad eos declinātibus vndecunqꝫ abſoluti
one ⁊ diſpenſatione indigentibus: ſiue priuſqꝫ intrauerint ordinem ſiue
poſt in caſibus exceſſerint pro quibus excōicatiōis vel interdicti aut ſu
ſpenſionis incurrant ſnias a iure. vel a iudice generaliter promulgatas:
⁊ huiuſmodi ſententijs inodati. aut in locis ſuppoſitis eccleſiaſtico iter
dicto diuina officia celebrañ. vel ſuſcipiētes ordines. ſic ligati notā irre
gularē incurrant: abſolutionis ⁊ diſpenſatiōis beneficiū valeant impar
tiri: niſi in caſibus in pñtibus lr̄is quas vulgus mare magnū appellat
K exceptis. ¶ Frēs quoqꝫ veſtri quos pro tempore vos generalis ⁊ ꝓuin
ciales necnon ⁊ vices vr̄as gereñ. in proprios habueritis cōfeſſores: ab
ſolutionis ⁊ diſpēſatiōis beneficiū vobis cū expedierit valeant imparti
ri: iuxta formā ꝯceſſiōis ſuper abſolutione ⁊ diſpenſatione fratrum eiuſ
L dem ordinis in pñtibus lr̄is vobis facte. ¶ Ad hec voleñ. veſtre aggre
gari ſacre religioni qui ſuſpenſionis aut interdicti vel excōicationis ſen
tentijs a iure vel a iudice promulgatis generaliter ſunt ligati: abſolutio
nis beneficiū obſeruata forma canonica impartiri; ipſoſqꝫ in fratres re
cipere: ac eos qui poſt aſſumptum habitum ⁊ profeſſionē emiſſā reco
luerint ſe talibus in ſeculo fuiſſe ſentētijs innodatos; ſcđm formā ipſam
vos generalis magiſter ⁊ ꝓuinciales priores ac vices vr̄as gereñ. vale
atis abſoluere: ⁊ cum irregularibus diſpēſare ſi forſan talibus innodati
ſentētijs vel i locis iterdicto ſuppoſitis diuina preſumpſerint officia ce
lebrare vel ordines receperint. ita tamen ꝙ ſi aliqui ex eiſdē ſentētijs ꝓ
pter debitum ſunt aſtricti ſatiſfaciāt vt tenētur. Volumus aūt nihilo
minus ꝙ poſtqꝫ fuerint abſoluti hmōi voleñ. aggregari predicte reli
gioni: niſi inor ordinē veſtrū intrauerint: quacūqꝫ etiam prelatorū eiuſ
dē ordinis ſnia non obſtañ. eoipo i priſtinas ſnias a quibus: eos taliter
abſolui cōtigerit relabant. Ceterū vr̄a diſcretio caute prouideat vt apli
ce ſedis legatoꝝ ipius ⁊ ordinarioꝝ locoꝝ in abſolutionibꝰ huiuſmodi
ſcandalum euitetur. ¶ Preterea Joannis. xxij. ⁊ Eugenij. iiij. ⁊ Calixti
M iij. predeceſſorum veſtigijs inhereñ. ꝯſtitutionē vieneñ. concilij per quā
nonnulli mendicantium ordinū profeſſoribus conceditur: vt in eorum
eccleſijs ⁊ cimiterijs liberā poſſint habere ſepulturam: ſalua iuſticia ec
cleſiarum parrochialium a quibus corpora mortuorum aſſumūtur: ad
eoſdem fratres beatiſſime dei genitricis marie de monte carmeli p Jo
annem. xxij. extenſam: ⁊ quam per preſentes motu ſcia ⁊ voluntate ſimi
libus extēdimus: ⁊ per pñtes iperpetuū vobis ſepulturā in eccleſijs ⁊ ci
miterijs vr̄is ꝯcedimus: ⁊ eā liberā eſſe cenſemus: vt coꝝ deuotiōi ⁊ ex
treme volūtati qui ſe illic ſepeliri deliberauerint. niſi excōicati aut inter
dicti aut etiā publice vſurarij fuerint: nullꝰ obſiſtat. Ut igitur litibꝰ que
exinde oriūtur aut quomodolibet in futurū oriri poterūt. mota ſcia ⁊ au
ctoritate predictis obuiemus: declaramus libertatē huiuſmodi intelli
gi deberi etiam quoad hoc vt frēs ipi nullius ſuper hoc petita lnīa par
rochias in quibus corpora predicta forent. cum cruce ꝓceſſionaliter in
gredi: ⁊ corpora ipa leuare ⁊ ad eorū eccleſias ſepeliēda deferre poſſint
vbi hoc fieri conſuetū foret: vel preſbyteri de leuatiōe requiſiti id facere

recuſarent:nec cōganꝫ inuiti etiam pretextu cuiuſuis conſuetudinis:iſpe
vel defunctorum conſanguinei illa ad parrochiales eccleſias aut alia lo
ca deferre:⁊ cum illis vel ſine inibi celebrare vel celebrari facere pro eiſ-
dem defunctis aliqua diuina officia ante vel poſt ſepulturam eorundē.
¶ Juſticiam aūt eccleſiarū a quibus corpa ipa ſumuntur. iuxta eorūdē p-
deceſſoꝝ nroꝝ ⁊ noſtram voluntatē ſaluā eſſe debere decernimus:eo ca- N
ſu:quo dūtaxat apud loca ipoꝝ fratrū corpa ipa ſepeliūtur. Si vero nō
apud eos ſʒ alios etiā mēdicātiū ordinū ꝓfeſſores corpa ipſa ꝯtingeret
ſepeliri:ex ijs q̄ ad frēs predictos apud quos tūc corpa ipa nō ſepelirēt
⁊ de bonis defunctoꝝ quomodolibet eis obuenirēt q̄uis perticulari vel
vniuerſali titulo directe vel per obliquū:nullā canonicā vel parrochialē
portionem dare teneanꝫ. Nec ſimiliter aliqua portio debeaꝫ de ijs que
ad certos determinatos vſus eiſdē fratribus vel eorum domibus in ge
nere vel in ſpecie danꝫ etiam de bonis eoꝝ quoꝝ cadauera apud eos cō
tingeret ⁊ ſepeliri:nec etiā in caſibus in quibꝰ in eorūdem clemētis.iiij.
bādicti.xi.⁊ nicolai.v.ac alioꝝ p̄deceſſorum nroꝝ ſpāli priuilegio frēs
ipi ab huiuſmodi ſolutione q̄rte ſūt exempti .nec aliquo caſu de candelis
q dantur ad manus frībus quarta aliqua quomodolibet detrahaꝫ. In re
liquis vero caſibus q̄ꝫ in premiſſis in quibus quarta ipſa ſoluenda veni
ret:ꝯuentiōes ſic que ſint inter fratres predictos ⁊ locoꝝ ordinarios ⁊
eccleſiarū rectores inite laudabiles ⁊ honeſte in poſterū obſeruentur.
¶ Et ſi forte per nos aut ſedem apoſtolicam de pie legatis relictis ⁊ di-
ſpoſitis in genere vel in ſpecie decima vel alia portio ſeu quarta alteri O
pie vel non pie cauſe exquauis cauſa hactenus cōceſſa foret aut in poſte
rum ꝯcedi ⁊ ſolui aut dari vel mandari contingeret:fratres predictos ⁊
illoꝝ domos ac eis legata ⁊ relicta aut alias in eorum fauorem diſpoſi-
ta in conceſſione ⁊ mandatis huiuſmodi decernimus ⁊ volumus nō in-
cludi:niſi de ipis fratribus ⁊ preſenti decreto ⁊ voluntate noſtra nō per
generales clauſulas que etiam ſpālem mentionē importare videnꝫ:
ſed vera vt ſpecifica mentio fiat in eiſdem. ¶ Exemptionē quoq3 ordinis
domoꝝ fratrum ⁊ bonorū p̄dictorum per Innocentij.iiij. Alexandri.iiij P
Innocentij.vi.Gregorij.xi.Joānis.xxij.⁊ Clementis.vi.predeceſſoruꝫ
eorundem lr̄as predictas conceſſam:⁊ illius approbationem ⁊ extenſi
onem in clementis.vi.prefati lr̄is predictis contentā:vtpote notorias
allegatione ⁊ probatione non indigere:ac quaſlibet excōicatiōis ſuſpen
ſionis ⁊ interdicti ſententias.⁊ quoſcūq3 ꝓceſſus.quaſuis penas ⁊ ſn̄ias
generales vel ſpāles contineñ.quos ⁊ quas ꝓmulgari vel haberi.⁊ oīa
que ꝯtra frēs domos loca ac perſonas oblatas ⁊ mātellatas dicti ordi-
nis in illius exemptione huiuſmodi quomodolibet ꝯp̄henſa.etiā rōne
cuiuſcūq3 ꝯtractus vel delicti ſeu rei de qua ageretur.vbicūq3 ineaꝫ cō-
tractus.ꝯmittatur delictum ⁊ res ipa conſiſtat.ferri vel haberi ꝯtigerit:
etiā exemptione hmōi aliter non allegata vtpote notoria nullius robo-
ris vel momenti ⁊ pro infectis haberi debere:pari motu ſcia ⁊ auctorita
te decernimus. ¶ Lr̄as vero fe. Re. Urbani. iiij. predeceſſoris prefati Q
per quas conceditur indultum quo cauetur:q̄ fratres predicti ſuoꝝ con

fratrum ⁊ familiariū ⁊ alioꝝ xp̄i fidelium cauſa deuotionis ad eos recur
rentiū de lnīa ſuorum p̄latoꝝ ↄfeſſiones audire: ⁊ eis pro cõmiſſis peni-
tentias iniūgere valeant: niſi forte talia ↄmiſerint propter que merito
ſedes ap̄lica eſſet ↄſulenda: declaramus lniam ſuorum prelatorum illā
intelligi debere: quam ordinarij p̄tatis ad ↄfeſſiones audiendas iuxta
R eiuſdem concilij vieneñ. conſtitutionē dare ſūt aſtricti. ¶ Rurſus qd̄ pre
fatus eugenius predeceſſor conceſſit generali vel ab eo deputatis: vt ha
beat circa oēs ſui ordinis fratres in confeſſionibus eorum audiendis, ⁊
penitentijs iniungendis, alijſq; dumtaxat ſalutē aiarum ↄcerneñ, exeq̄n
dis, eandē p̄tātem ⁊ facultatē: qualem in p̄miſſis minores penitentiarij
pape in romana curia p̄ntes ex officio exercebant ⁊ habebant: ⁊ in hu-
iuſmodi ↄceſſiōe eis ↄcedatꝰ ſuos dicti ordinis frēs ab oībus abſoluere
exceſſibus cenſuris ⁊ penis: niſi talia forent ꝓpter q̄ merito eſſent ad ſe-
dem ap̄licam deſtinādi ⁊ ꝓpterea que ſint illa ꝓpter que frēs ipi ſint ad
ſedē ap̄licam deſtinādi ſepe reuocetꝰ indubiū. vt abſoluētiū ⁊ abſoluen-
dorū diſpenſantiū ⁊ diſpēſandoꝝ ꝓ tpe puritati ↄſcie ↄſulamꝰ: declara-
mus hereticos relapſos, ſciſmaticos, ⁊ qui lr̄as ap̄licas falſificaſſent,
aut ad infideles ꝓhibita detuliſſent, dūtaxat eſſe ad ſedē ap̄licaꝫ merito
deſtinādi. Reliquis vero oībus etiā ſimonie prauitate qualitercūq; irre
titis, poſſe per illos quibus inibi conceditur: abſolutionis beneficiū vel
diſpēſatiōis grām iuxta caſuū exigētiā impertiri. Et qd̄ in p̄dicta eugenij
p̄deceſſoris nr̄i ↄſtitutiōe de frībus fit mētio: ad oēs vtriuſq; ſexus dicti
ordinis profeſſores nos de dono ſpalis grē etiam ꝓprio motu extendi-
S mus. ¶ Et nihilominus vt dicti ordinis ꝓfeſſoribꝰ oīs vagandi tollatꝰ oc
caſio: ⁊ ad ſedem ap̄licā recurrēdi ſubtrahatꝰ propoſſe neceſſitas: gene
rali dicti ordinis ꝓ tpe exiſtenti diſpēſandi cū dicti ordinis glīoſiſſime
dei genitricis marie de mōte carmeli ꝓfeſſoribꝰ defectū nataliū ex adul-
terio, ſacrilegio, inceſtu ⁊ quouis alio nefario ⁊ illicito coitu ꝓuenīēte pa
tientibus: necnon cum ijs qui ex quauis cauſa preter homicidij volunta
rij, bigamie ⁊ mutilationis membrorum irregulares forent: poſtq̄ ordi
nem ipm profeſſi fuerunt: vt defectu ⁊ irregularitate hmōi non obſtañ,
irregulares ipi ad quoſcūq; etiā ſacros ordines ꝓmoueri: ⁊ in illis etiaꝫ
in altaris miniſterio miniſtrare: ⁊ tam ipi irregulares q̄ defectū nataliuꝫ
patieñ, predicti ad quecūq; adminiſtratiōes ⁊ officia dicti ordinis eligi
recipi ⁊ aſſumi: illaq; gerere exercere libere ⁊ licite valeant: motu ſcia ⁊
T auctoritate predictis concedimus per preſentes. ¶ Et quoniam parro-
chialium eccleſiarū rectores prefati erga illos qui dictis fratribꝰ glorio-
ſiſſime dei genitricis marie de monte carmeli eorū peccata confitentur,
perſepe ſe reddant in exhibitiōe eucharistie ⁊ extreme vnctiōis diffici-
les: concedimus ipſis frībus glorioſiſſime dei genitricis marie de mon
te carmeli: vt eiſdem perſonis eis confeſſis quibus rectores prefati ſine
rationabili cauſa denegauerint ſeu malicioſe diſtulerint eucharistie ſeu
extreme vnctionis ſacramenta miniſtrare (ſuper quo eorundem confeſ
ſorum aſſertioni ſtari debeat) illa petentibus poſſint impune exhibere.
V ¶ Et cum aliquando contingat monaſteria monialium dicti ordinis mo

nialibus deſtitui, adeo vt de eorum reformatione ſpes nulla ſuperſit: cō
uenientiusqꝫ ſit ꝙ illorum ſit deſtitutorum bona ad ipos fratres deueni
ant, quorum erant cure cōmiſſa qꝫ ad alios: illa que ſic deſtituta exiſtant
⁊ deſtitui contingeret in futurum cum eorūz bonis oībus perpetuis vſi
bus fratrū domus dicti ordinis eiſdem deſtitutis monaſterijs ꝓpingo-
ribus applicamus: ita vt fratres ipi poſſint de illis ⁊ de eorūdem mona
ſteriorum ſtructuris ⁊ edificijs pro eorum voluntate diſponere. ¶ Pro
uiſo ꝙ illorum eccleſie ⁊ oratoria ad ꝓphanos vſus non redigātur: ſed
in illis quandoqꝫ diuina celebrentur officia. ¶ Inſup cum nonnulli ad
ordinē predictum glorioſiſſime dei genitricis ſempqꝫ virginis marie dē X
monte carmeli ſpālem gerē, deuotionis affectum: ordinent eorum ca-
dauera cum habitu fratrum dicti ordinis glorioſiſſime dei genitricis ma
rie de monte carmeli aut ſororū mātellatarū p̄dictarum ſepeliri: ne ex il
lorum corpoꝝ delatione ad alia loca ordini ⁊ fratribus predictis iniuria
irrogetur: decernimus tales apud fratres ipſos eſſe ſepeliendos etiam
ſi alibi ſuam elegiſſent ſepulturam: nec poſſe etiam in loco per eos electo
cum habitu predicto quomodolibet ſepeliri, aut ad ſepeliendum porta
ri: abſqꝫ fratrum dicte domus vel loci in quo tales deceſſerunt expreſſa
licētia ⁊ aſſenſu: contra dictores vero excōicamus. ¶ Ceterum ne ſi ratiōe Y
parrochialium eccleſiarum apud quos domus fratrum eorundem con
ſtructe fuerunt aut conſtruentur in poſterum, locorum ordinarij in eoſ-
dem fratres aliquam ſuperioritatem vendicare tentarent: fratrum eorū
quies in aliquo perturbaretur: concedimus ipſis fratribus vt in ſic con
ceſſis ⁊ quas eis concedi contigerit curatis eccleſijs: poſſint per capella
num per eos pro eoꝝ nutu ponendū ⁊ amouēdū curam hmōi exercere.
qui qꝫ diu capellanatus hmōi fungetur officio: ac ſi dicti ordinis glioſiſ
ſime dei genitricis marie de monte carmeli profeſſor exiſteret: dictorum
fratrū glioſiſſime dei genitricis marie de monte carmeli libertate ⁊ ex-
emptione fruatur: eccleſie vero predicte ⁊ illarum bona qua domus fra
trum dicti ordinis prerogatiua letentur. ¶ Illi preterea perticule lrārūz
predictarum alexandri. iiij. predeceſſoris prefati in qua fratribus predi- Z
ctis eligendi generalem priorem dicti ordinis facultatem concedit: mo
tu ſcia ⁊ auctāte predictis adijcimus: ꝙ idem generalis prior ſic elect9
poſtqꝫ electionis ſibi p̄ſītato decreto conſenſerit: intelligatur auctāte a-
poſtolica ꝯfirmatus eoipſo: ⁊ libere adminiſtret ⁊ exerceat que ad ſuum
prioratus generalis ptinet officium. reiecta quauis profeſſoꝝ dicti ordi
nis ⁊ alioꝝ ſibi rōne dicti officij ſubditorum appellatione: que ab eius p̄
ceptis, monitiōibus, ordinatiōibus, mādatis ⁊ decretis regulari diſci-
plina eorūdem quomodolibet interponi ꝯtinget. ¶ Priores vero ꝓuinci
ales ⁊ locales ⁊ alij officiales qui ſcdm eiuſdē ordinis ſtatuta aliter qꝫ
p electionē a p̄fati ordinis magiſtro generali inſtituūtur: poſt ipſam inſti
tutionē ſeu ꝓuiſionē de ipis factā, curā aīarum fratrū ſibi ſubditoꝝ ha-
beāt: ipoſqꝫ ligare ⁊ ſoluere poſſint iuxta ipi9 ordinis ſtatuta. ¶ Rurſus
qꝫ intellexim9 ꝙ ⁊ ſi bo. me. Joānes papa. xxij. p̄deceſſor nr̄ illoꝝ opini- Æ
onē qui ⁊ aſſerebāt, ꝙ ꝯfeſſi fr̄ibus p̄dicti ordinis beatiſſime dei gnitricꝫ

marie de monte carmeli ⁊ alioꝝ ordinū mendicantiū ad audiendū con
feſſiones iuxta iuris diſpoſitionē deputatoꝝ ꝑ tp̄e. tenebātur eadē pec-
cata rectori eorum parrochialis eccl'ie iterū ꝯfiteri reprobauerit: ⁊ dein
de p̄fatus eugenius reprobationē hm̄oi approbando: contra talia aſſe-
rentes tā ꝙ̄ de hereſi ſuſpectos per locorum ordinarios inquiri ⁊ proce
di mād auerit: ac ſucceſſiue nicolaus. v. predeceſſor predictus geſta im̄-
miſſis ab eiſdem Joanne ⁊ eugenio p̄deceſſoribus robar perpetue fir-
mitatis obtinere debere decreuit. Nihilomin⁹ adhuc nonnulli eoꝝ in
herentes proteruie: opinionem p̄dictam deſuper falſos damnatos ac
male ſonantes ac reprobatos articulos veros eē affirmare non veren-
tur: vt talium preſumptuoſa temeritas tanto minus inualeſcat: quanto
plurium erit ſuperiorum correctioni ſubiecta: conceſſam contra tales ꝑ
eiuſdem eugenij predeceſſoris lr̄as locoꝝ ordinarijs facultatē: ad inqui
ſitores heretice prauitatis ⁊ ad ꝓtectores dicti ordinis glorioſiſſime dei
genitricis marie de monte carmeli ⁊ aliorum mendicātium videlicet p̄-
dicatoꝝ minoꝝ ⁊ heremitarū ſancti auguſtini qui ſunt ⁊ qui pro tem-
pore erunt. ⁊ auditorem camere apoſtolice. ⁊ ad quēlibet predictoꝝ de ꝑ
ſe extendimus: ac volumus ꝙ predictoꝝ quattuor ordinum mendican
tium protectores necnon auditor. camere apoſtolice ⁊ inquiſitores ipſi
quicunq3 fuerint eadē q̄ua ordinarij contra tales auctoritate fungant.

B ¶ Et ſi per quoſcunq3 proceſſus. lites. cōtrouerſias: quomodolibet inter
ipſos fratres prenotatos ⁊ eccleſiaꝝ rectores ⁊ ordinarios emergētes:
ordinarij ipſi ſeu quicunq3 alij inhibitionē elemoſinarū per chriſti fideles
fratribus ipſis faciendarum quocūq3 mō fuerint prolapſi: volumus ⁊ p̄-
ſentium patrocinio decernimus ꝙ omnes ⁊ ſinguli tales inhibētes ipſo
facto excōicatiōis incurrant ſn̄iam: contra tales ipſi carmelitarū p̄dica-
toꝝ minoꝝ ⁊ eremitarū ſancti auguſtini ꝓtectores ⁊ auditor camere apo
ſtolice qui ſunt ⁊ qui pro tp̄e erunt ⁊ inquiſitores heretice prauitatis ad
p̄dictoꝝ fratrum requiſitionē poſſint ⁊ debeant quilibet eorūdem per ſe

C ſicut ꝯtra hereticos procedere. ¶ Et ne preteꝛtu conſtitutionis Innocen
tij. iiij. p̄deceſſoris nr̄i que incipit volen̄. locoꝝ dioceſani ⁊ alij ordinarij
ac alij quicūq3 legati aut quauis auctate vtētes: in pſonas aut loca ⁊
alia q̄uis bona dictoꝝ fratrū quouis iuſto titulo ad eos ptinētia: contra
Joānis. xxij. ⁊ Clementis. vi. p̄deceſſorum nr̄oꝝ ordinationes ſibi quā-
cūq3 iuriſdictiōem vel ſupioritatē vendicare p̄ſumpſerint: diſtrictius in
hibemus: nequis abſq3 ſedis apoſtolice ſpāli commiſſione ⁊ auctate de
hm̄oi ⁊ alioꝝ p̄deceſſoꝝ nr̄orum nōn in genere ſed de verbo ad verbū
ſpālem faciente mentionē: in pſonas domos loca aut alia dictorum fra
trum btiſſime dei genitricis ſemp q3 virginis marie de monte carmeli
bona vtpote prorſus exempta: aliquas excōicatiōis ſuſpenſionis ⁊ in-
terdicti ſn̄ias ſpāliter vel generaliter quomodolibet ꝓmulgare: aut in ꝑ
ſonas domos aut loca hoīum aliquā ꝑeminētiā ſupioritatē ⁊ iuriſdicti-
onē quomodolibet exercere preſumāt: etiā rōne ꝯtractus vel delicti ſeu
rei de qua agetur. vbicunq3 ineatur contractus cōmittatur delictum
vel res ipa conſiſtat. Decernimus quoq3 ex nunc quaſlibet excōicatiōis

ſuſpenſionis ⁊ interdicti ſniās. ⁊ quoſcunqȝ proceſſus, quaſuis penas ⁊ ſniās generales vel ſpeciales continēn̄. quos ⁊ quas promulgari vel haberi: ⁊ omnia que contra fratres domos ⁊ loca dicti ordinis quomodolibet fieri contigerit etiam eorum exemptione vtpote notoria non aliter allegata: nullius roboris vel momenti eſſe ⁊ pro infectis prorſus haberi debere. ¶ Inſup Innocētij. vi. ⁊ Clemētis. iiij. ac clementis. vi. p̄decessoꝝ nroꝝ indulta de decimis non ſoluendis de hortis. virgultis. nonalibus ad eoꝝ vſum ꝑtinēn̄. ⁊ que ꝓprijs manib⁹ ⁊ ſūptib⁹ colunt: ſpāli priuilegio vt eoꝝ vtamur verbis ea ꝓpter dilecti in dño filij vrīs iuſtis poſtulatiōibus clementer ānuimus. ⁊ domos vrās in quib⁹ diuino eſtis mācipati obſequio ſub beati petri ⁊ nrā ꝓtectiōe ſuſcipimus ⁊ p̄ntis ſcripti priuilegio cōmunim⁹: ⁊ q̄ de ncāriis rebus prefati p̄deceſſoris priuilegia ꝯceſſerunt: ad ſingula bona dictoꝝ fratrū extēdim⁹: videlicet q̄ſcūqȝ hortos ⁊ ſiluas ac quecūqȝ alia bona p̄dicte dom⁹ ⁊ ordinis q̄ in p̄ntiarū iuſte ac canonice poſſident: aut in futurū ꝯceſſiōe pōtificū. largitiōe regū. vel principū oblatiōe. aut fideliū donatiōe. ſiue hereditaria ſucceſſiōe. quā in ſeculo exiſtēn̄. tā de iure q̄ȝ de ꝯſuetudine ad ſuccedendū fuiſſent habiles: ſeu alijs quibuſcūqȝ iuſtis modis p̄ſtāte dño poteritis adipiſci: firma vobis vrīſqȝ ſucceſſorib⁹ ⁊ illibata ꝑmaneant: in quibus hec ꝓprijs duximus exprimēda vocabulis: loca ipā in quib⁹ prefate domus ſite ſunt cū ꝑtinētijs ſuis videlicet cum eccleſijs, hortis: pratis. nemoribus. vſuagijs. paſcuis in boſco ⁊ plano. in aquis ⁊ molēdinis. in vijs ⁊ ſemitis. ac oībus alijs libertatibus ac immunitatib⁹ ſuis. ſane noualiū vroꝝ que ꝓprijs manibus aut ſūptib⁹ colitis ſiue de hortis. virgultis. vineis ⁊ piſcatiōibus vrīs nullus a vobis decimas exigere vel extorq̄re p̄ſumat. ¶ Liceat quoqȝ vobis clericos ⁊ laicos liberos ⁊ abſolutos a ſeculo fugiēn̄. ad ꝯuerſionē recipere: ⁊ eos abſqȝ ꝯtradictiōne aliqua retinere. ¶ Prohibem⁹ inſup vt nulli fratrū vroꝝ poſt factaȝ in domibus vrīs ꝓfeſſionē fas ſit ſine prelati ſui licēa de eiſdem locis diſcedere: diſcedentē vero abſqȝ cōium lr̄aꝝ vrarum cautiōe nullus audeat retinere: q̄ ſi quis forſan retinere p̄ſumpſerit: licituȝ ſit vobis in ipos frēs ⁊ eos qui dictos fratres retinent clericos vel laicos irregularē ſententiā ꝓmulgare. ¶ Inſup auctāte ap̄lica ꝓhibemus, vt null⁹ ep̄us vel quelibet alia perſona ad ſynodos vel ꝯuentus forenſes vos ire: vel in iudicio ſeculari de propria ſubſtātia vel de poſſeſſiōib⁹ veſtris ſubiacere compellat: nec ad domos veſtras cauſa ordinis celebrandi. cauſas tractandi. vel aliquos conuentus publicos conuocandi. venire preſumat: nec regularem magiſtri veſtri generalis electioneȝ impediat: aut de inſtituendo vel remouendo eos qui pro tempore fuerint contra ſtatuta ordinis vrī ſe aliquatenus intromittat. ¶ Et nicolai. iiij. ⁊ alexandri. iiij. inherētes veſtigijs: ⁊ id adijcientes, vt priores ipī ep̄o ſaluo ordine ſuo obedire debeant: ⁊ contra ſtatuta ſui ordinis auctāte ſedis ap̄lice ꝯfirmata nullā obediētiā facere cōpellantur. ¶ Pro cōſecratiōib⁹ vero altariū ſeu eccl'iarū ꝑ oleo ſcō ⁊ quolibet eccleſiaſtico ſacramēto nullus a vobis ſub obtentu cuiuſuis cōſuetudinis vel alio mō quicq̄ȝ audeat extorq̄re:

Margin letters (right margin, in order down the page): D E F G H I

ſꝫ hec oīa vobis gratis epī dioceſani vt tenētur, libere ⁊ gratioſe impen
dant. alioquin liceat vobis quoſcūq̄ malueritis catholicos adire antiſti
tes gratiā ⁊ cōionē aplīce ſedis hn̄tes: q aplīca freti auctoritate: vobis
qđ poſtulatis impendāt, q̄ ſi ſedes dioceſanoꝝ epoꝝ forte vacauerit:
interim omnia ecclīſtica ſacramenta a vicinis epīs libere ⁊ abſq̄ contra
dictione ſuſcipe poſſitis: ſic tn̄ vt ex hoc in poſterū ꝓprijs epīs nullum
preiudiciū generetur. Quia vero interdū proprioꝝ epoꝝ copiā nō ha-
betis: ſi quos epos romane ſedis vt diximꝰ cōionē ⁊ gratiā habētes. ⁊
de quibꝰ plenā noticiā habeatis. ꝑ vos trāſire contigerit: ab eis bene-
dictionem vaſoꝝ ⁊ veſtiū ⁊ conſectationē altariū auctoritate ſedis aplī-
ce recipere valeatis. Chriſma vero, oleū ſanctū, cōſecrationē altariū ſeu
baſilicarū, ordinationes clericoꝝ qui ad ordines fuerint ꝓmouendi: a
dioceſanis ſuſcipiatis epīs, ſi quidē catholice ⁊ rite gratiā ⁊ cōionē ſa-
croſancte romane ſedis habuerint: ⁊ ea vobis voluerint ſine prauitate
aliqua exhibere indulgētes. ¶ Preterea qꝛ veſtri ordinis fratres de lo-
K cis ad loca ipſius ordinis ſepius trāſmittūtur: propter qđ ſtabilē ⁊ per
petuā in certis ⁊ determinatis eiuſdē ordinis domibꝰ non faciūt māſio
nem: preterea qꝛ etiam bonos ⁊ idoneos ac approbatos a vobis frēs
faciatis ad ordines ꝓmoueri: proterea q̄ de ordinibus ſuſcipiēdis ioan
nes. xxij. predeceſſor prefatꝰ fratribꝰ p̄fati ordinis beatiſſime dei genitri-
cis ſemperq̄ virginis marie de monte carmeli p̄ntatis ordinarijs indul-
ſit: declarando: volumꝰ q̄ liceat vobis ordinādos fratres eiuſdeꝫ veſtri
ordinis quibuſcūq̄ malueritis catholicis pōtificibꝰ cōionē ⁊ gratiam
aplīce ſedis habētibus p̄ntare: ipſiſq̄ pontificibꝰ p̄ntatos a vobis frēs
ſine qualibet examinatione per eoſdē pontifices faciēda. ⁊ abſq̄ oī pro
uiſione ⁊ obligatione ipoꝝ ordinandoꝝ fratrū. ad ordines ꝓmouere: ⁊
eiſdem fratribꝰ ordines etiā ſacras libere cōferre. ¶ Et vt quieti eorūdē
L fratrū dicti ordinis vberius cōſulatur: cōſtitutionē fe. re. clemētis pape
quinti etiā. predeceſſoris nr̄i ſup domibꝰ profeſſoꝝ mēdicantiū ꝓpe do
mos alioꝝ ordinum mendicantiū profeſſoꝝ infra ſpaciū cētū quadra-
ginta cānarum de nouo non recipiendis: ad omnes alios religioſos
alioꝝ ordinum tam mendicantiū q̄ non mendicantiū vtriuſq̄ ſexus et
quaſcūq̄ alias ecclīaſticas perſonas ꝓpe domos fratrum dicti ordinis
de monte carmeli nouas ecclīas ⁊ loca cōſtruere: vel alias de nouo reci-
pere ⁊ habere volentes extendimꝰ: ita vt nulli eoꝝ infra predictū ſpaciū
centū quadraginta cānarum etiā per aerē menſurandarūꝫ vbi alias cō-
mode per terrā menſurari nō poſſent. edificare de nouo ſeu conſtruere:
aut edificata ſeu conſtructa de nouo recipe: aut inhabitare iuxta loca p̄
dictoꝝ fratrū de mōte carmeli p̄ſumāt. Siquis vero cuiuſuis cōditiōis
ſtatuꝰ aut dignitatꝫ fuerit q cōtra p̄dicti clemētis p̄deceſſoris cōſtitutio-
nē ⁊ nr̄am ampliationē venire aut agere p̄ſumpſerit: tā ipe q̄ auxilium
vel fauorē p̄ſtātes ipo facto ſententiā excōicationis incurrāt: quam feri-
M mus in his ſcriptis: ⁊ nihilominꝰ cūcta ⁊ ſinglā ab eis facta ꝓ infectis
habeātur. ¶ Ad hec nouas ⁊ indebitas exactiones ab archiepīs epīs ar-
chidiaconis ſeu decanis alijſq̄ oībus ecclīaſticis ſecularibꝰ ve pſonis a

vobis oīno fieri ꝓhibemꝰ. Sepulturā quoqꝫ vt ſupra in eccl̄ijs vr̄is li-
berā eē decernimꝰ. ¶Preterea hortos ⁊ ſiluas ad ius eccliaꝝ vr̄aꝝ expe-
ctāſ q̄ a laicis detinētur: redimēdi ⁊ legitime liberādi de manibꝰ eoꝝ
⁊ ad eccl̄ias ad quas ꝑtinēt reuocādi liberā ſit vobis auctoritate ap̄lica
facultas. ¶Obeūte vero vr̄o generali magiſtro vl̄ ſuoꝝ quolibet ſucceſ-
ſorum: nullus ibidē q̄libet ſubreptionis aſtutia ſeu violētia preponat̄: n
niſi quē fratres cōi cōſenſu vel eoꝝ maior pars cōſilij ſanioris ſecūdū
deū ⁊ beatiſſime dei genitricis marie de mōte carmeli regulā ⁊ cōſtitu-
tiones ꝓuiderint eligendū. ¶Paci quoqꝫ ⁊ tranqllitati paterna in poſte-
rum ſollicitudine ꝓuidere volētes: auctoritate ap̄lica ꝓhibemus vt intra
clauſuras locoꝝ caſtroꝝ nullꝰ rapinā ſeu furtū facere, ignē apponere, ſā-
guinē fundere, hominē tenere, capere vel interficere, ſeu violentiā quācū-
qꝫ valeat exercere. ¶Preterea nicolai. iiij. bonifacij. viij. clemētis. iiij. p-
deceſſoꝝ nr̄oꝝ romanoꝝ pontificū veſtigijs inherētes: oēs libertates, o
indulgētias, peccatoꝝ remiſſiōes, immunitateſqꝫ a predeceſſoribꝰ nr̄is
romanis pōtificibꝰ locis vr̄is cōceſſas: necnō libertates ⁊ exēptiones
ſecularīū exactionū a regibus ⁊ ꝑncipibꝰ ⁊ quaſcūqꝫ res vobis vl̄ alijs
fidelibus indultas auctoritate ap̄lica cōfirmamꝰ: ⁊ p̄ntis ſcripti priuile-
gio cōmunimꝰ. ¶Decernimꝰ ergo ꝙ nulli oīno hōinū liceat p̄fatas do-
mos temere ꝑturbare, aut eiꝰ poſſeſſiones auferre, vl̄ oblatas q̄quomo-
do retinere, ſeu q̄buſlibet vexationibꝰ fatigare: ſed oīa integre cōſeruē- p
tur eoꝝ ꝓ quoꝝ gubernatione ⁊ ſubſtētatione conceſſa ſunt vſibꝰ oīmo-
dis profuturis: ſalua ſedis ap̄lice auctoritate ⁊ dioceſanoꝝ epoꝝ cano-
nica iuſticia in p̄ntibꝰ lr̄is declarata. Statuētes ap̄lica auctoritate ⁊ p̄n-
tium tenore cōcedētes volumꝰ ⁊ ordinamus: ꝙ de cetero ꝑpetuis futu-
ris tēporibꝰ tā magiſtro generali q̄ꝫ cuilibet dicti ordinis officiali prio-
ribus dicti ordinis ſecundū morē ⁊ inſtituta eiuſdē ordinis in quibuſcū-
qꝫ prouincijs cōſtitutis tā p̄ntibꝰ q̄ꝫ futuris ſit licitū atqꝫ ꝑmiſſum: quaſ-
cūqꝫ mulieres ⁊ vtriuſqꝫ ſexus ꝑſonas ſi alias ſint idonee ⁊ aliud cano-
nicum nō obſiſtat: q̄ habitū regularē p̄dicti ordinis ad inſtar mātellata-
rum ſeu pinzochearū aut fratrū de penitētia tertij ordinis fratrū minoꝝ
⁊ p̄dicatoꝝ necnō ⁊ eremitarū ſancti auguſtini habere voluerint ⁊ geſta-
re: tā virgines ⁊ matronas q̄ꝫ viduas ⁊ mantellatas ſeu pinzocheras ⁊
vtriuſqꝫ ſexus ꝑſonas dicti ordinis carmelitarū recipe ⁊ admittere: ac
earum ſingulis habitū regularem ac regulam eiuſdē ordinis carmelita-
rum ad inſtar hmōi mantellataꝝ ſeu pinzocheraꝝ vtriuſqꝫ sexꝰ ordinū
⁊ vtriuſqꝫ ſexus ꝑſonarū ordinū fratrum minoꝝ ⁊ predicatoꝝ ⁊ eremi-
tarum ſancti auguſtini p̄fatoꝝ ꝓut ſecundū deū ſaluti aiaꝝ earūdē per-
ſonarū ſalubrius viſum fuerit expedire: etiā exibere. Que ſic recepte ⁊ in
poſterū recipiēde auctoritate prefata gaudeant ⁊ gaudere poſſint ⁊ de-
beant tā exēptionis priuilegio q̄ꝫ oībꝰ īmunitatibꝰ, libertatibꝰ, indulgē-
tijs ⁊ alijs priuilegijs quibuſcūqꝫ prefato ordini beate dei genitricis ſē-
perqꝫ virginis marie de mōte carmeli eiuſqꝫ fratribꝰ ac ꝑſonis ꝑ ſedem
ap̄licam iā cōceſſe, ⁊ q̄ in poſterū cōcedētur: q̄tenꝰ hmōi exēptionis pri-
uilegiū, immunitates, libertates, indulgētie ac q̄cūqꝫ alia ꝑuilegia ipſis

priorib⁹ ⁊ fratrib⁹ ordinis de mōte carmeli cōpetūt vel cōpetere poſſūt
ſeu poterūt: ⁊ priores ⁊ fratres ac loca ipa eē capacia eorūdē: cōſtitutio
nibus apłicis ac ſtatutis ⁊ cōſuetudinib⁹ tā vr̄i q̄ alioꝝ ordinuꝫ quorū
cūq; ⁊ alijs ꝯtrarijs nō obſtañ. q̄buſcūq;. ¶ Prefati quoq; bonifacij. viij
Q p̄deceſſoris nr̄i cōceſſionē vr̄aꝫ p̄ q̄ua volunt q̄ ꝓuinciales dicti ordinis
poſſint licentiā dare fratrib⁹ idoneis ad chriſti fidelib⁹ ꝓponendū ver-
buꝫ dei de licencia dioceſanoꝝ: petitioni eoꝝ non plene ſatiſfacit: ꝓptea
declarādo volum⁹: ⁊ hoc q꞉ inter ſollicitudines nr̄as illas decet eſſe p̄ci
puam: vt ſup dñicū gregē nobis cōmiſſum obſeruem⁹ vigilias: indeſeſ
ſam exerceamus curā ⁊ exactā diligentiā apponam⁹: ne illum lupus ra
pax inuadat ⁊ eius ſanguis ſecundū ꝓphetā qđ abſit de nr̄is manibus
requiratur: hoc aūt bene fit ſi oleo dulcedinis verbi dei foueātur ſubditi: ⁊
increpationis vino peccatoꝝ ſuoꝝ medeantur vulnera: ⁊ penitentie acri
monia purgata tegātur. Ad id vero exequendū ſcientia diuine legis ex-
poſcitur. deſiderat⁹ ordo ⁊ vite integritas flagitatur. ſcriptū ē enim. tu
ſcientiā repuliſti ⁊ ego te repellam: ne ſacerdotio fungaris mihi: q꞉ labia
ſacerdotis cuſtodiūt ſcientiā ⁊ legē requirūt ex ore eius: alias prout ad
eū p̄tinet inter leprā ⁊ leprā non poſſet diſcernere: nec peccator exiſtēs
dei deberet narrare iuſticias ⁊ teſtamentū illi⁹ aſſumere p̄ os ſuū: nam
cuius vita deſpicitur conſequēs ē vt ei⁹ p̄dicatio contēnat̄: q̄propter vt
ipi gregi eadē cura nr̄a eo plenior impēdat̄: quo plures operarij in agro
dñi fuerint ꝯſtituti: ſacerq; veſter ordo q̄ ſacerdotibus abūdat. ⁊ in ſuis
fratrib⁹ viget ſciētia. ⁊ vite ſynceritate p̄ dei gr̄am pollet. in eodeꝫ agro
fruct⁹ vberes afferat: tu fili prior generalis per te vobiſ vero ꝓuinciales
priores in ꝓuincialib⁹ vr̄is capitulis cū diffinitorib⁹ ipoꝝ capitulorū
fratribus eiuſdē veſtri ordinis ſacerdotib⁹ in ſacra pagina eruditis exa
minatis ⁊ approbatis a vobis predicationis: ⁊ tā ipis q̄ alijs fratribus
dicti ordinis ad id idoneis audiēdi cōfeſſiones. abſoluēdi cōfitētes. in-
iungendi eis penitētias ſalutares. officia auctoritate apłica cōmittēdi:
eiſdē quoq; fratrib⁹ quibus dicta officia p̄ vos taliter cōmiſſa fuerint: q̄
illa libere valeant exercere plenā tenore p̄ntiū dam⁹ ⁊ concedim⁹ facul-
tatem: ac volumus q̄ fratres dicti ordinis quos ſecūdū illius ꝯſtitutio-
nes in domib⁹ ſuis deputari cōtigerit in lectores: cum dicti ordinis ma
giſtri generalis licētia libere in domibus predicti ordinis legere ⁊ doce
re valeāt in facultate theologica: ⁊ principia ſolēniter facere: illis locis
exceptis in quibus ſtudia vigēt generalia: diſtricti⁹ inhibētes. neq; frēs
ipius ordinis quib⁹ dicta officia talr̄ cōmittēda ꝓduxeritis: in executio
ne officioꝝ ipoꝝ audeat quomodolibꝫ impedire. ¶ Et q꞉ ꝓhibētib⁹ cō
R ſtitutionib⁹ vr̄is nulli fratrū vr̄oꝝ eſt licitū ppl̄o predicare: niſi ia magi
ſtro generali vr̄i ordinis exāminat⁹ ⁊ approbat⁹ fuerit: ⁊ ſibi ipi predica
tionis officiū ab ipſo cōceſſum: nos p̄dictis fratrū laborib⁹ ⁊ p̄iculoſis
diſſenſionibus euitādis. necnō vt aīaꝝ ſalus poſſit inde facili⁹ ꝓuenire.
ſup exhibitiōe hmōi opportune ꝓuiſionis remediū apponētes: vt ſinguli
priores ⁊ ꝓuinciales in ſuis prouincijs cū diffinitorib⁹ in ꝓuincialibus
capitulis congregatis fratres in ſacra pagina eruditos examinare et

approbare: ⁊ eis officiū predicationis deum habendo pre oculis committere valeant: ſicut ex forma predicti ordinis cōſtitutionum magiſter poterat generalis, plenā auctoritate preſentiū cōcedim⁹ facultatē. ¶ Cū q̄s p cōceſſiones clementis. iiij. ⁊ vrbani etiā. iiij. predeceſſoꝝ predictorū quibus cauetur q̄ liceat fratribus beatiſſime dei genitricis ſemꝑq̄ virginis marie de monte carmeli tā in locis ⁊ oratorijs ſuis q̄ꝫ in alijs decentibus locis extra loca ⁊ oratoria ſua corā prelatis ⁊ princip ib⁹ ⁊ magnatibus dū ab eis vel eoꝝ ex parte fuerint requiſiti, cū alt⁹ri portatili celebrare: deuotioni eoꝝ non plene conſulitur: conceſſionē eādem extendentes: eiſdem fratribus vt corā quibuſcunq̄ perſonis cuiuſcunq̄ ſexus vel ſtatus tā in eorum domib⁹ q̄ꝫ extra (dū tñ loca ſint honeſta) libere poſſint cū altari portatili miſſas ⁊ alia diuina officia celebrare: ⁊ in locis publicis pplo predicare: abſq̄ꝫ tñ iuris parrochialiū eccl'iarum preiudicio. Et ne de iure hmōi poſſit aliqua q̄ſtio ſuboriri: iuris hmōi appellatione intelligimus decimas ⁊ primicias dūtaxat q̄ a laicis ſolēt clericis exhiberi. ¶ Ceterum cū nō obſtañ. cōceſſione innocētij. iiij. predictis fratribus facta. q̄ cauetur ne de aliquibus cauſis a ſede ap̄lica committendis inuiti cognoſcere teneātur: ſup hmōi cauſis audiēdis ab aliquibus moleſtētur: quieti eoꝝ ⁊ paci prouidere volēn. eis motu ſcientia ⁊ auctoritate predictis q̄d ad id per litteras ap̄lice ſedis aut legatorū a latere ſeu quorūcunq̄ꝫ alioꝝ legatoꝝ vel ſubdelegatorū ipſius ⁊ ad pecuniā colligendam inuiti compelli non poſſint: q̄ q̄ꝫ nullus eoꝝ collectoꝝ vl̄ viſitatorum vel inquiſitorum officiū monaſterijs vel eccl'ijs ſeu quibuſcunq̄ꝫ perſonis impendere: ⁊ ad cognitiones cauſarum citationes partium ⁊ denunciationem ſententiarū interdicti vel excōmunicationū procedere: aut recipere curā monialium ſeu religioſarum quarūlibet perſonarum teneantur p apoſtolicas litteras impetratas vel in poſterū impetrandas: niſi hmōi apoſtolice lr̄e de hoc indulto ⁊ ordine predicto expreſſam fecerint mentionem: predictis motu ſcientia ⁊ auctoritate apoſtolica indulgemus. Concedimus quoq̄ꝫ eiſdē etiam vt ad viſitandum aliqua monaſteria monialiū cuiuſcunq̄ꝫ ordinis. vel ad audiendū confeſſiones earum compelli aliquatenus non poſſint: vel ad recipiendum commiſſiones cauſarum. ſeu ſententiarum executiones. vel alia contingentia cauſas. ipas. p lr̄as ap̄lice ſedis in quib⁹ facta nō fuerit de indulgentia hmōi mētio ſpālis. Nullus inſup legat⁹ vl̄ ſubdelegat⁹. patriarcha. archiepūs. epūs. nulluſq̄ alius prelatus eccl'iaſticus vel eoꝝ vicarij aut officiales ad portandū ſeu deferendū lr̄as vel exeq̄ndum vel denūciandū ſententiā cōtra principes ſeculares cōmunitates pplos ſeu quoſcūq̄ꝫ benefactores eorū: nulluſq̄ꝫ delegatus vel ordinari⁹ iudex ad faciendū citationes vel cōmiſſiones recipiendas: ſiue q̄ ſint in cauſis aliis que coram ipis tractantur: quēpiam ipſorum dicti ordinis fratrum compellere valeant: ſine predicte ſedis mandato vel licentia ſpeciali expreſſam faciente de hac indulgentia mentionem: nec quiſq̄ eorum parere. vel intēdere teneatur ſuper ijs monitionibus mandatis aut inſti-

S

T

V

onibus eorūdē: aut facere vel implere qđ in hac pte duxerint iniūgēdū.
v ¶ Ceterum generalis magister vel priores pūinciales ac ipoꝝ vicarij il
los ex fribus dequibus auctate lrarū sedis aplice vel legatoꝝ ipius ar
chiepis ⁊ epis ac alijs qbuscūqꝫ pmissū extiterit, vel in posterū ꝯtigerit p
uideri: corrigere: ac etiā nō obstante ꝯtradictiōe aliqua possint ad suum
ordinē reuocare: nec p lras eiusdē sedis seu legatoꝝ ipi⁹ iā obtētas ac ď
cetero obtinēdas aliquos de fribus ipi⁹ ordinis pfatis archiepis ⁊ epis
aut alijs teneātur in socios deputare: nisi dicte lre aplice obtinende de
indulto hmōi ⁊ ordine ipo expssam fecerint mētionē: ⁊ alias id honesta
ti ordinis ⁊ illorum saluti viderint expedire. Nullus aūt legatus etiā de
latere nro missus auctate lrarū sedis aplice spālem de hoc indulto ⁊ or
dine vro non facien̄. mentionē: nullusqꝫ platus nec aliqua psona religio
sa vel secularis de frib⁹ eiusdē ordinis ad sua seu eccl'ie negocia pcuran
da vel secū manēdū aliquos assumere valeat: nisi quos generalis magr
in toto ordine ⁊ priores pūinciales in suis pūincijs ipos tāqꝫ idoneos
⁊ discretos sibi duxerint assignādos: quos etiā subiacere volumus ordi
x nis discipline. ¶ Illos vero ipi⁹ ordinis frēs qui ad pdicādū crucē vel in
quirendū ꝯtra prauitatē hereticā seu ad illa hmōi negocia sunt vel fue
runt vbicūqꝫ a sede aplica deputati: tu fili generalis tuiqꝫ successores re
mouere seu reuocare penitus, trāsferre: ipisqꝫ ꝙ supsedeant iniungere, a
liosqꝫ substituere. cum expedire videritis libere ⁊ licite valeatis: ⁊ in eos
si contra venerint censuram ecclesiasticā exercere. Ac quilibet prouincia
lis vel eius vicarius eiusdē ordinis id ipsum in sua pūincia circa fratres
ipius ordinis quibus ab eadē sede similia contigerit in illa cōmitti: face
re possit: non obstan̄. aliquibus lris vel indulgentijs aplicis impetratis
vel etiā in posterū impetrādis: que de hoc nō fecerint mentionē. ¶ Inhi
y bemus quoqꝫ ne quis post pfessionē in ordine vro factā sine generalis
vel sui pūincialis lnia discedat ab ipo: discedentē vero absqꝫ cautiōe lit
terarū alteri⁹ ipoꝝ ptextu alicui⁹ priuilegij aplice sedis nullus audeat
retinere. Qđ si forte retinere presumpserit: generali magistro in toto or
dine ⁊ prouincialibus priorib in suis pūincijs dūtaxat licitū sit in ipos
discedentes fratres sniam excōicationis pmulgare. Si vero aliqui de
fribus vri ordinis post obtentā lniam a sede pdicta aut magro generali
ad religionē aliā trāseūdi: infra duos vel tres mēses se ad aliā religiōeꝫ
sue saluti ꝯgruā nō ꝯtulerint ⁊ ipi⁹ nō susceperint hitū regularē: licitū sit
tibi fili generał ac vices tuas gerenti: ꝯtra ipos tāqꝫ ꝯtra alios ordinis
vri apostatas pcedere: scđm qđ honestati ipius ordinis videritis expe
dire. Illud idem intelligi volumus de illis qui post susceptiōeꝫ habitus
alteri⁹ religiōis infra tēpus pbatiōis nulla pfessiōe facta inde presum
z pserit resilire. ¶ Apostatas quoqꝫ vri ordinis iuxta alexandri. iiij. ꝯstitu
tionē ⁊ nram pn̄tem ꝯcessionē excōicare. capere. ligare incarcerare, ⁊ ali
as subdere discipline rigori possitis per vos ac etiā per alios a vobis de
putatos: in quocunqꝫ habitu ⁊ loco etiam si in curia nostra inueniri eos
contigerit: in qua sicut extra vos sup vros subditos ratione professiōis
tam tacite ꝙ̄ expresse emisse ordinarios pprio motu ⁊ scia sub⁹ aucte

aplica deputamus:inuocato ad hoc ſi op⁹ fuerit brachij ſecularꝫ auxilio.
Inhibem⁹ etiã ne fratres quos ab ordine vr̃o ꝓ ſuis culpis ꝑ generalẽ
magiſtrũ expelli ↄtigerit vl'q egreſſi fuerint ꝓpo ſuo motu:p̃dicare. cõ
feſſiones audire.ſeu docere preſumãt:niſi ad aliũ ordinẽ in quo licite hu
iuſmodi exerceãtur officia trãſierint de nr̃a vel dicti generalis magiſtri
ſpãli licẽcia. Qđ ſi forte ipi cõtra hmõi inhibitionẽ nr̃am aliquid ſuper
premiſſis temere attẽtare p̃ſumpſerint: ꝓuinciales priores ⁊ locales ⁊
eoꝝ vicarij in illos quos infra fines ſuarum prouīciarũ iuxta conſuetu-
dinem ordinis veſtri exiſtẽtes.inuenerint talia preſumentes:monitione
premiſſa auctoritate aplica excõicationis ſentẽtiã valeãt promulgare.
Eiectos aũt de ordine vr̃o vel egreſſos qui a receptione in eodẽ ordine
ſuis culpis exigẽtibus rediderũt ſe indignos :⁊ alios fratres eiuſdeꝫ or-
dinis.ex rationali cauſa ad quoſcunqꝫ ordines approbatos preterq̃ʒ ad
beati auguſtini.tẽplarioꝝ.hoſpitalarioꝝ ⁊ alioruꝫ religioſoꝝ arma por
tantium ad euitandã ocaſionem euagãdi generalis magiſtri tantuꝫ vel
eiuſdem vicarius de ſuo ſcitu cum ſuis teſtimonialib⁹ lr̃is auctoritate
nr̃a licentiandi liberã habeant facultatẽ. Nos enim diſtrictius inhibe-
mus ne tales ad aliũ ordinem taliter tranſire vel aliqui eos recipere ſeu
retinere preſumãt:abſqꝫ licentia ſpeciali ſedis aplice faciente de hac in-
hibitione plenariam mentionẽ. ¶ Inhibemus etiaꝫ vt null⁹ ſiue ſit in A
religione ⁊ ordine ſiue extra ordinẽ conſtitut⁹ habitũ veſtrũ aut ita cõſi-
mileꝫ ꝙ propter eũ frater carmelitarũ credi poſſit. deferre audeat abſqꝫ
ſedis apoſtolice mãdato ſpeciali. Et vt dicta inhibitio maiorẽ cõſequat
effectũ:ſtatuim⁹ vt ij qui habitũ veſtrũ vel ſibi predicto modo conſimi-
lem deferre preſumpſerit:ad deponendũ ipm ꝑ dioceſanos locoꝝ cũ a
vobis requiſiti fuerint.monitione premiſſa per cenſurã eccliaſticã appel
latione poſtpoſita cõpellãtur. ¶ Quia vero nõnulli veſtre religionis ha
bitum ſumẽtes diuerſis perſonis q ſciri ⁊ inueniri nõ poſſunt. interduꝫ B
aliqua bona reſtituere tenẽtur:vobis magiſter generalis ⁊ priores pro-
uinciales ac prioribus localib⁹ concedim⁹:vt ſinguli veſtrũ in locis ſibi
cõmiſſis bona ipſa in pios vſus cõuertere valeãt: ꝓut ſecundũ deũ vi-
derint expedire. ¶ Inhibemus inſuper vniuerſis fratribus veſtri ordi-
nis:ne aliquis eoꝝ niſi neceſſitate vrgente alijs q̃ʒ prelatis ſuis peccata C
ſua cõfiteri p̃ſumat:vel alijs eiuſdẽ ordinis ſacerdotibus ſecundũ reglãʒ
⁊ ipſius ordinis inſtituta. ¶ Uniuerſis aũt eccliarum prelatis ⁊ alijs in-
hibemus:ne cõfeſſiones vr̃as vobis inuitis audire.vel compellere vos
ad ſynodos ſeu cõuocationes ſuas accedere.vel cum eis extra ciuitates D
vel intra ꝓceſſionaliter exigere.aut ſuis cõſtitutionib⁹ ſubiacere. vel iu-
ramento firmatã vel manualẽ obedientiã a priorib⁹ prouincialib⁹ vl' lo
calibus vel quibuſcũqꝫ alijs vr̃is fratribus exigere.aut de ipoꝝ inſtitu-
tione vel deſtitutione ſiue de ſtatutis veſtri ordinis ſe aliq̃ten⁹ intromit-
tere.ſeu ꝓhibere ne ad ciuitates vel villaꝫ vbi religioſe ac honeſte mora
ri poſſitis a populis euocati audeatis accedere.ibiqꝫ pro vr̃is vſib⁹ cõ-
ſtruere edificia eccl'ias ſeu oratoria aut in accedẽtes fratreſ ſeu in cõſtru
entes hmõi vel receptatores ipoꝝ excõicationis ſentẽtias ferre preſu-

G mant. ¶ Concedimus quoqꝫ vobis motu ⁊ ſcientia ſimilibus. vt de illis que in ornamentis vel pro eis aut libris. fabrica. luminaribus. anniuerſario. ſeptimo. vigeſimo. trigeſimo. aut alijs ad perpetuū cultum diuinum ſeu pro pictātijs ſeu victu ad ſubſtentationē veſtram vel indumentis, necnon pro annuis cenſibus redimēdis. ad quorū ſolutionē alique domus veſtri ordinis obligate noſcūtur: vel de domibus predijs ⁊ hortis alijſqꝫ locis vobis ſecundū inſtituta veſtri ordinis opportunis: aut ꝫ ijs que pro huiuſmodi domibꝰ predijs hortis ⁊ locis emendis vobis leguntur: dūmodo premiſſa non conuertātur in vſus alios ſed in illos dūtaxat pro quibus relinquūtur: aut alios etiam qui in nicolai. v. conceſſione ⁊ hac noſtra indulgētia continentur: nulli canonicā iuſticiam ſeu portionem aliquā teneamini exhibere. Et ne quis a vobis vel vltimarū executoribus voluntatū ſeu decedentiū heredibus de premiſſis aliquid exigere vel extorquere preſumat: diſtrictius inhibemus. ¶ Ad hec liceat

H fratribꝰ veſtri ordinis cum de priorībꝰ locis ſuis ad alia loca ſe transferant: tā edificia ſeu omnem edificiorum materiam locorū que dimittūt (dedicatis eccl'ijs dūtaxat exceptis) ꝙ libros calices ⁊ paramēta ſecū ad alia loca transferre: ac edificia ipā cum ſolo ac alijs ad eadem loca ptinentibus (preterqꝫ eccl'ias) per pſonas ad hoc a ſede apoſtolica deputatas vendere: ipſorūqꝫ preciū in alioꝝ locorum ad que dicti fratres ſe transferunt edificationem: ſeu alias in eorum vtilitatem conuertere: ſecundū quod eis melius videbitur expedire: cum ipſa priora ⁊ alia loca fratrum ad apoſtolicam ſedē ⁊ ad predictū ordinem beatiſſime dei genitricis marie de monte carmeli ſpecialiter ⁊ immediate ptinere noſcant. Et ne aliqui archiep̄i vel ep̄i aut alij eccl'iarum prelati ſeu q̄uis alia pſona eccleſiaſtica vel ſecularis predicta loca ſeu bona occupare accipere vel vſurpare aut quoquomodo ſibi vendicare preſumant abſqꝫ dicte ſedis licentia ſpeciali: diſtrictius inhibemus. indulgeñ. vobis vt ad preſtationem procurationū legatorum predicte ſedis vel nuncioꝝ ipius ſeu diœceſanorum locoꝝ aut exactionū vel collectaꝝ ſeu ſubſidioꝝ vel prouiſionum quorūcunqꝫ minime teneamini: nec ad ea ſoluenda p lr̄as dicte ſedis aut legatoꝝ vel nunciorū eiuſdē ſeu rectoꝝ terrarum eccl'ie romane impetratas ſeu in poſterū impetrandas cuiuſcūqꝫ tenoris fuerint in perpetuum cōpelli poſſitis: niſi dicte ſedis lr̄e impetrate aut in poſterū impetrande plenam ⁊ expreſſam de indulto hm̄oi ⁊ dicto ordine fecerint

I mentionem. ¶ Ceterū cū felicis re. Innocentius papa. iiij. p̄deceſſor nr̄ olim duxerit ſtatuendum: vt exēpti quacunqꝫ gaudeāt libertate: nihilominus tamen ratione delicti ſeu contractus aut rei de qua agitur cōtra ipſos rite poſſint corā locoꝝ ordinarijs cōueniri: ⁊ illi quo ad hoc ſuas in ipſos iuriſdictionem prout ius exigit exercere: nos vobis vt occaſiōe cōſtitutionis huiuſmodi nullum libertatibus ⁊ immunitatibus vobis ⁊ ordini veſtro per priuilegia ⁊ indulgentias ab apoſtolica ſede conceſſas preiudiciū generetur: auctoritate preſentiū indulgemus. Decernimꝰ ergo irritum ⁊ inane quicquid contra tenorem cōceſſionum conſtitutionū ⁊ inhibitionum huiuſmodi per quoſcunqꝫ fuerit attentatum: ⁊ interdi-

cti ſuſpenſionis ⁊ excõmunicationis ſententias ſiquas contra conceſſio-
nes.conſtitutiones.inhibitiones eaſdẽ in vos vel veſtrum aliquos aut
loca veſtra ſeu benefactores veſtros vel executores aut heredes predi-
ctos in poſterũ promulgare contigerit:penitus non tenere. ¶ Et quia
in regula eorũdem fratrum carmelitarũ eis ab alberto patriarcha hie- R
roſolimitañ tradita:⁊ ab innocentio.iiij.alexandro etiam.iiij. nicolao ſi
militer.iiij.romanis pontificibus predeceſſoribus nr̃is approbata ⁊ cõ
firmata:⁊ quam nos per preſentes motu ⁊ ſcientia ſimilibus approba-
mus confirmamus ⁊ preſentis ſcripti patrocinio auctoritate apoſtolica
perpetuo cõmunimus:inter cetera cauetur expreſſe: ꝙ fratres ordinis
predicti ab eſu carnium abſtineãt:niſi pro infirmitatis aut ꝺbilitatis re-
medio ſumantur:⁊ eiſdẽ etiã precipitur.ꝙ ſingulis dieb⁹ ꝺñicis ꝺũtaxat
exceptis a feſto exaltationis ſancte crucis vſq; ad feſtiuitatẽ reſurrectio
nis ꝺñice ieiunare teneantur:⁊ ab eugenio papa quarto predeceſſore ꝑ-
fato quadam temperie huiuſmodi rigorem mitigãte cõceditur ſtatuit
⁊ ordinatur:ꝙ dicti ordinis profeſſores qui pro tempore forent tribus
diebus ſingularum ſeptimanarũ etiam quibus vt prefertur ieiunare iux
ta eãdem regulã erant aſtricti.carnib⁹ veſci poſſent: preterq; in aduẽtu
⁊ quadrageſima ⁊ alijs generaliter ꝓhibitis diebus. Cum vt etiã acce-
pimus ab aliquib⁹ reuocetur indubiũ:an illis diebus quib⁹ eis eſus car
nium cõcedit ieiunare teneãtur:pro eo ꝙ in conceſſione predicta Euge-
nij non ſolum mitigationem abſtinẽtie ſed relaxationem ieiunij ab eo-
dem Eugenio predeceſſore petitũ fuiſſe conſpicitur:et propterea pie
memorie Pius papa.ij.predeceſſor noſter prefatus conceſſit: vt prior
generalis predicti ordinis qui pro tempore foret ſuper huiuſmodi poſ
ſet ieiunio diſpenſare. Nos etiam motu ⁊ ſcientia ſimilibus litteras ꝑ-
dictas alberti patriarche hieroſolimitañ.⁊ innocentij.iiij.alexãdri.iiij.
nicolai.iiij.Eugenij.iiij. ⁊ Pij.ij.innouamus ⁊ confirmamus ⁊ appro-
bamus:⁊ perpetue firmitatis eſſe volumus ⁊ mandamus: concedẽtes
ꝙ tu fili generalis ⁊ qui pro tempore erunt tui in dicto officio ſucceſſo-
res:perſonarum locoꝝ ⁊ temporũ qualitate penſata.cum vtriuſq; ſex⁹
dicti ordinis profeſſoribus iuxta tue cõſcientie arbitrium. ſuper premiſ
ſis tam ieiunio q̃ carnium eſu diſpenſare valeas : atq; tres dies plu-
res vel pauciores ad ieiunium faciendum nominare ⁊ remittere vt
poſſitis libere indulgemus. ac illis ex eis qui iuxta huiuſmodi regula-
ria inſtituta dicti ordinis glorioſiſſime dei genitricis ſemperq; virginis
marie de monte carmeli ⁊ eiuſdem Eugenij mitigationem antedictam
noſtrãq; declarationem huiuſmodi vixerint:vt cõfeſſor idoneus quem
quilibet eorum vtriuſq; ſexus de ſuoꝝ ſuperiorum conſenſu duxerit eli-
gendum:eoꝝ confeſſione diligẽter audita ſemel in vita ⁊ in mortis arti
culo plenariã oĩuz ſuoꝝ peccatoꝝ remiſſionẽ ⁊ indulgẽtiã impẽdere va-
leat:auctoritate ap̃lica tenore pñtiũ gratioſe ꝯcedim⁹. ¶ Et qꝛ in eadẽ re I
gula cõcedit ꝙ eiuſdẽ ordinis ꝓfeſſores poſſint habere loca in eremis
vel vbi eis donata forent ad earum religionis obſeruantiam apta et cõ-
moda ſecundũ quod eiſdẽ priori ⁊ fratrib⁹ videbit expedire:⁊ ex cõceſ

ſione prefati vrbani.iiij.predeceſſoris nři ſiqui chriſti fideles aliq̃ loca
ad ſe ſpectantia que feudalia.ſeu cēſualia non exiſtāt eis contulerint pie
tatis intuitu:liceat eis de licētia dioceſanoꝝ illa ſuſcipere ⁊ in coꝝ ſingu
lis eccleſiam vel oratoriū cōſtruere:deuotioni ac petitioni eorum nō ple
ne videtur ſatiſfactum:conceſſionē predictam ad alia quecunq̃ loca do
mos ⁊ eccl'ias etiam parrochiales motu ſciētia ⁊ auctoritate predictis
extendimus:ac conceſſionē ipſam effectū ſortiri volum⁹:nō obſtañ.con
ſtitutione.fe.re.bonifacij pape.viij.ſimiliter p̄deceſſoris nři ꝓhibēte ne
cuiuſuis ordinū mendicantiū fratres ad habitandū noua loca recipere
vel recepta mutare preſumāt ſine dicte ſedis licentia ſpeciali faciēte ſpe
cialem ⁊ expreſſam de ꝓhibitone hmōi mētionē.Et ſi cōtinguat locoꝝ
ordinarios in domos predictoꝝ fratrum in ſuis dioceſib⁹ conſtructas
aliquā iuriſdictionē vel ſupeminētiā ſibi vēdicare:⁊ fratrū eorūdē quie
tem in aliquo ꝑturbare:liceat tūc dictis fratrib⁹ capellanū in dictas do
mos ⁊ eccl'ias inſtituere ⁊ amouere:ꝓut ſuperius in p̄ñtib⁹ lr̃is diximus
⁊ expreſſim⁹. ¶ Prouidā vero calixti pape.iij.predeceſſoris p̄fati con
K ſtitutionē q̃ incipit ad futurā rei memoriā ad romanū pontificē.qua vo
luit:q͞ nullus dicti ordinis profeſſoꝝ beneficia ſecularia ſeu etiam regu
laria quorūuis romanoꝝ pontificū aut ſedis ap̄lice vel legatoꝝ ei⁹ con
ceſſione vel indulto quouis modo in titulū vel in cōmendā ꝓ tēpore ob
tinentiū:aut qui futuris tēporib⁹ quomodolibet obtinebūt:etiam ſi illa
ſimpliciter vel alio quouis modo dimiſerint:in cap̄lis generalib⁹ vl' ꝓ
uincialib⁹ aut cōgregationib⁹ ſeu negocijs officijs vel alijs adminiſtra
tionib⁹ dicti ordinis niſi generalis ꝓ tēpore conſenſu interueniēte quo
modolibet admittatur ſub excōicationis pena:quā admiſſi ⁊ admitten
tes ip̄o facto incurrāt:auctoritate ſcientia ⁊ motu predictis etiam in ar
chiepiſcopali ⁊ ep̄ali dignitate fulgētib⁹ aut monaſteria aliqua vel pro
uinciā in cōmendā obtineñ.locū hēre decernimus.atq̃ p̄dictas lr̃as et
oīa ⁊ ſingula in eis contēta ad eos q̃ in dignitatib⁹ hmōi ſunt cōſtituti
extendimus:diſtricte precipiētes ſub penis in dicta cōſtitutione conten
tis omnibus ⁊ ſingulis predicta bñficia aut dignitates q̇uis auctorita
te vel indulto obtineñ:vt nullo modo de adminiſtratione fratrū aut do
morum aut ꝓuinciaꝝ ſeu conuentuū alioꝝq̃ bonoꝝ ſe impediāt abſq̃
dicti ordinis magiſtri generalis expreſſa licentia:nō obſtañ.quibuſcūq̃
lr̃is etiā a ſede ap̄lica impetratis vel in poſterū impetrādis:quib⁹ ex cer
ta ſcientia ⁊ motu proprio derogam⁹ ⁊ ꝑ p̄ñtes derogari volum⁹ etiā
ſi de illis habenda foret mētio ſpecialis:vt ſingula bona ordinis videli
cet ꝓuincie eccl'ie domus ⁊ ſuppoſita ⁊ vtriuſq̃ ſexus profeſſi vt tenen
L tur ſub integra magiſtri generalis exiſtāt obedientia. ¶ Poſtremo cū
predictoꝝ fratrū glorioſiſſime dei genitricis ſemꝑq̃ virginis marie de
monte carmeli ſicut ⁊ p̄dicatoꝝ minoꝝ ⁊ eremitaꝝ ſancti auguſtini fra
trum ordinū profeſſores pro fidei catholice dilatatione cō:inue indefeſ
ſeq̃ laborēt:fructuſq̃ afferant in eccl'ia dei ſalutares:⁊ ꝓpterea fuerunt
varijs ꝑ ſedem apoſtolicā priuilegijs decorati:vt quos par labor paris
q̃ merita coniungūt paria coniungāt priuilegia ⁊ fauores:eiſdē fratrū

gloꝛioſiſſime dei genitricis ſempq̄ʒ virginis marie de monte carmeli ꝓ
feſſoꝛibus vt ꝯceſſis eiſdẽ frib9 p̄dicatoꝛibꝰ ⁊ minoꝛibꝰ ⁊ eremitis ſan
cti auguſtini priuilegijs indulgentijs gratijs ⁊ fauoꝛibꝰ ac indultis taꝫ
ſpūalibus q̄ʒ tpalibus a p̄dictis ⁊ alijs romanis pōtificibꝰ p̄deceſſoꝛi-
bus nr̄is etiā quomodolibet a nobis aut alijs auctatē h̄ntibus: que oīa
ac ſi noīatim exprimerētur haberi hic volumꝰ ꝓ exp̄ſſis ⁊ nr̄e approba-
tiōis munimine ſolidamus: ac decernimꝰ robur ꝑpetue firmitatis po-
tiri ⁊ gaudere poſſint ⁊ debeant ꝑpetuis futuris tpibꝰ in oībꝰ ⁊ ꝑ oīa ꝑ
ſus ⁊ ſine vlla drīa per inde ac ſi que eiſdē p̄dicatoꝝ ⁊ minoꝝ ⁊ eremita
rum ſancti auguſtini fratrū oꝛdinibus p̄dictis ſunt ꝯceſſa: p̄dicto oꝛdini
gl'ioſiſſime dei genitricis ſempq̄ʒ virginis marie de mōte carmeli noīa-
tim ꝯceſſa fuiſſent aut ꝯcederētur in futurū: ⁊ que magr̄o p̄dicatoꝛū mi-
niſtro generali minoꝝ ac prioꝛi generali eremitarū ſancti auguſtini ꝓ-
uincialibuſq̄ʒ prioꝛibꝰ p̄dicatoꝝ ⁊ miniſtris minoꝝ fratrū ac ꝓuinciali-
bus prioꝛibꝰ eremitarū ſancti auguſtini: necnon monaſterijs monialiuꝫ
ſub eoꝛūdem p̄dicatoꝝ minoꝛum ⁊ eremitarū ſancti auguſtini oꝛdinum
fratrū cura ſcd̄m ipoꝝ p̄dicatoꝝ minoꝛuꝫ ⁊ eremitaruꝫ ſancti auguſtini
fratrū oꝛdinū inſtituta viuentiū ſunt ſtatuta: in magr̄o generali ⁊ ꝓuin-
cialibus prioꝛibꝰ ⁊ vicarijs dicti oꝛdinis gl'ioſiſſime dei genitricis ſem-
perq̄ʒ virginis marie de monte carmeli ⁊ monaſterioꝝ monialiuꝫ dicti
oꝛdinis beatiſſime dei genitricis ſempq̄ʒ virginis marie d̄ mōte carme
li ſub eoꝛum cura ⁊ ſcd̄m ipius oꝛdinis beatiſſime dei genitricis ſemp
q̄ʒ virginis marie de monte carmeli inſtituta viuentiū: vice verſa ſtatuta
ſint ⁊ eſſe cenſeātur. Mandantes etiā ſcia ⁊ motu ⁊ auctate p̄dictis p̄ci-
piendo, vt dum priuilegioꝛuꝫ, indulgentiarū, p̄rogatiuarū, exemptionū
indultoꝛum, imunitatum, dictoꝛum fratrū p̄dicatoꝛum minoꝝ ⁊ eremi-
tarum ſancti auguſtini oꝛiginales lr̄e aut tranſumpta autentica ꝓ parte
⁊ in fauoꝛem fratrū dictoꝛum beatiſſime dei genitricis ſempq̄ʒ virginis
marie de monte carmeli aducerētur vel exhiberētur: eadem fides indu-
bia adhibeatur tam in iudicio q̄ʒ extra iudiciū ⁊ alijs locis quibus opus
fuerit: ac ſi in fauoꝛem dictoꝛum fratrum beatiſſime dei genitricis ſemp
q̄ʒ virginis marie de monte carmeli a ſede apoſtolica emanaſſent: ⁊ eis
fuiſſent imediate conceſſe. Diſtrictius inhiben̄, eiſdem locoꝝ oꝛdinarijs
ſub interdicto ingreſſus eccleſie ⁊ ſuſpenſionis a regimine ⁊ adminiſtra
tione ſuarum eccleſiarū: ac parrochialiū eccleſiarum rectoꝛibus ⁊ alijs
quibuſcunq̄ʒ ſub excōicationis late ſnīe ⁊ priuatiōis earūdem eccleſiaꝝ
parrochialium ac oīum alioꝛum beneficioꝝ eccleſiaſticoꝝ que obtinent
necnon inhabilitationis ad illa ⁊ alia in poſterum obtinenda penis eo
ipo per eos qui contrafecerint incurrendis: ne oꝛdinis predicti fratrum
gl'ioſiſſime dei genitricis ſemperq̄ʒ virginis marie de mōte carmeli do
mos ⁊ ſingula bona ⁊ ꝓfeſſoꝛes p̄ter ⁊ contra predictoꝛum Innocentij
Bonifacij Alexandri Nicolai Clementis, iiij. ⁊. vi. ⁊ alioꝝ quoꝛūcunq̄ʒ
predeceſſoꝛum noſtroꝝ ⁊ p̄ntium tenoꝛem lr̄arum inquietare ſeu mole-
ſtare: ⁊ eos aut teſtamentoꝝ vltimarūq̄ʒ voluntatum executoꝛes ⁊ here-
des p̄dictos ſeu quoſcunq̄ʒ alios directe vel indirecte ad ſolutionē alicu-

ſus quarte parrochialis ſeu canonice vel alterius portiōs ſeu oneris:
⁊ ad faciendū celebrari aliqđ officiū: nec p̄dicari in eoꝝ eccleſijs vel alibi
dum apud ipos frēs decedētiū cadauera tumulātur ante vel poſt eorū
ſepulturā: nec confeſſis dictis fribus ordinis beate marie de mōte car-
meli ꝓ tpe eucbariſtie ſeu extreme vnctiōis ſacramēta ſine rōnabili cau
ſa dnegare: ⁊ illoꝝ exbibitionē malicioſe differre: aut eoꝝ parrochianis
ne dictis fribus ꝯfiteāť ꝓbibere vel ꝑſuadere: nec etiā ad p̄miſſa ſeu ali-
M quod p̄miſſoꝝ auxiliū ꝯſiliū vel fauorē dare directe vel indirecte quoquo
modo p̄ſumāt. ¶ Et nihilomin⁹ dicti ordinis ꝓtectori q ꝓ tpe erit ⁊ cuili
bet in eccleſiaſtica dignitate ꝯſtituto ⁊ metropolitañ. vel alterius cathe
dralis eccleſie canonico ꝑ vniuerſū orbē qui deſup dicti ordinis glioſiſ-
ſime dei genitricis ſemꝑ qꝫ virginis marie de mōte carmeli p̄ores ⁊ fra
tres ac illoꝝ ſeu ad ꝯmodū eoꝝ romane eccleſie ſyndicos deſup reqſit⁹
fuerit per aplica ſcripta inſolidū mādam⁹: quaten⁹ per ſe ſeu aliū vel ali
os p̄miſſa vbi ⁊ quādo opus fuerit ſolēniter publicātes: ac eiſdē fratrū
glioſiſſime dei genitricis ſempqꝫ virginis marie de mōte carmeli ordi
ni illiuſqꝫ domib⁹ ac ꝓfeſſorib⁹ in p̄miſſis efficacis defenſiōis p̄ſidio aſ
ſiſteñ. faciāt eos pacifica poſſeſſiōe vel quaſi priuilegioꝝ ⁊ ꝯceſſionū hu-
iuſmodi gaudere: nō ꝑmittentes eos ſeu teſtamētoꝝ executores ⁊ here-
des p̄dictos ꝯtra illoꝝ tenorē ꝑ ordinarios ⁊ rectores p̄dictos aut quoſ
cūqꝫ alios indebite moleſtari: aut eis grauamina iniurias atqꝫ dāna in
ferri ſeu quomodolibet irrogari: ac etiā ſūmarie ⁊ de plano ſine ſtrepitu
⁊ figura iudicij ſola facti veritate inſpecta ꝯtra quoſcūqꝫ cuiuſcūqꝫ q̄lita
tis vel ꝯditionis exiſtant. ⁊ quacūqꝫ eccleſiaſtica etiā patriarchali archi
ep̄ali aut ep̄ali aut mūdana forēt dignitate ⁊ exēptiōe muniti: in qbuſcū
qꝫ cauſis per eos mouēdis quacūqꝫ rōne vel cauſa que excogitari poſ
ſit. eis miniſtrent iuſticie ꝯplementū: exequentes qđ per eos fuerit ordi-
natum: ⁊ illos quos cenſuras ⁊ penas predictas incurriſſe conſtiterit ir-
retitos eſſe declarent: ac faciant ⁊ mandent interdicto ſuſpenſos ⁊ ex-
cōmunicatos publice nuntiari ⁊ ab oībus arctius euitari: ac legitimis ſu
per ijs habēdis ſeruatis proceſſibus illos quotiens opus fuerit iteratis
vicibus aggrauari ꝓcurent: ꝯtradictores auctate apoſtolica appellatio
ne poſtpoſita cōpeſcendo: inuocato ad hoc ſi op⁹ fuerit auxilio brachij
ſecularis. Non obſtañ. prefati bonifacij. viij. ꝯſtitutiōibus. quibus caue-
tur ne quis extra ciuitatem ⁊ dioceſim niſi in certis exceptis caſibus ⁊ in
illis vltra vnā dietam a fine ſue dioceſis ad iudicium euocetur: ſeu ne iu
dices a ſede apoſtolica deputati extra ciuitatē ⁊ dioceſim in quibus de-
putati fuerint. contra quoſcunqꝫ ꝓcedere: aut alij vel alijs vices ſuas cō
mittere p̄ſumant: ⁊ de duabus dietis in cōcilio generali: necnon que inci
pit ſuper cathedrā bonifacij prefati: ⁊ dudum vieneñ. concilij: ac recolen
de memorie caliſti pape. iij. etiam predeceſſoris noſtri lrīs: alijſqꝫ apli-
cis ac etiam in ꝓuincialibus ⁊ ſynodalibus cōcilijs editis ſp̄alibus ⁊ ge
ralibus: necnon octonis ⁊ octoboni olim in regno anglie apoſtolice ſe-
dis legatorum cōſtitutiōibus: eccleſiarū quoqꝫ ⁊ locorum quorūcunqꝫ
ſtatutis ⁊ ꝯſuetudinibus: ⁊ inter quoſcunqꝫ dicti ordinis fratrū glioſiſ-

ſime dei genitricis ſemperqꝫ virginis marie de monte carmeli profeſſo-
res ⁊ locorum ordinarios ſeu rectores predictos initis ⁊ cõcluſis ac ha-
ctenus obſeruatis pactis ⁊ ↄuentiõibus etiã iuramẽto ↄfirmatiõe apo-
ſtolica vel quauis alia firmitate roboratis: necnõ oibus illis que Inno-
cẽtius bonifacius Alexãder Joãnes Clemẽs. iiij. ⁊. vi. ac Nicola⁹. iiij. ⁊
v. alijqꝫ pdeceſſores pfati in pdictis eorum lr̃is voluerũt non obſtare cõ
trarijs quibuſcũqꝫ. Quibus oĩa illa ac ſi de verbo ad verbũ infererent ⁊
derogatoriarũ derogattorias clauſulas in ſe ↄtinerent. pñtibus pro expſ
ſis hñtes: illis alias in ſuo robore pmanſuris, quoad pmiſſa ſpãliter ⁊
expreſſe derogamus. Aut ſi patriarchis archiepĩs ⁊ epĩs ac rectoribus
prefatis ſeu quibuſuis alijs cõiter vel diuiſim a ſede aplica indultuꝫ exi
ſtat: ꝙ interdici ſuſpendi vel excõicari aut extra vel vltra certa loca ad iu
dicium euocari nõ poſſint per lr̃as aplicas nõ facieñ. plenã ⁊ expſſam
ac de verbo ad verbum de indulto hmõi mẽtionẽ: ⁊ qlibet alia dicte ſe-
dis indulgentia generali ⁊ ſpãli cuiuſcũqꝫ tenoris exiſtat, per quã pñti-
bus nõ expſſã vel totaliter nõ inſertã effectus earũ ⁊ ↄceſſe in eis iuriſdi
ctiõis executio impediri valeat quomodolibet vel differri: ⁊ de qua cu-
iuſqꝫ toto tenore hñda ſit in nr̃is lr̃is mẽtio ſpãlis. Nos eni exnũc illa
⁊ qcũqꝫ alia q̃ in futurũ per nos ⁊ ſedẽ aplicã quomodolibet ↄcedi, ſta-
tui, decerni ⁊ ordinari ↄtigerint ↄtra Innocẽcij Bonifacij Alexãdri Jo
annis Clemẽtis, iiij. ⁊. vi. ⁊ Nicolai. iiij. ⁊. v. ⁊ alioꝝ pdeceſſoꝝ pdictoꝝ
⁊ pñtiũ lr̃arum hmõi tenorẽ: necnõ ſi ſecus ſup his a quoq̃ quauis au-
ctoritate ſciẽter vel ignorãter attẽtari ↄtigerit: irrita ⁊ inania nulli⁹qꝫ ro
boris vel momẽti eſſe decernim⁹. Si qua igitur in futurũ eccleſiaſtica
ſeculariſue pſona hãc nr̃am ↄceſſiõis, declaratiõis, inhibitiõis, indulti,
decreti, ſtatuti, volũtatis, ↄſtitutiõis, derogatiõis, reſeruatiõis, caſſatio-
nis, reſtitutiõis, irritatiõis, ⁊ ãnullationis paginã ſciẽter vl' ignorãter cõ
tra eã temere ↄtraire attentauerit: primo ſcdo tertioue ↄmonita: niſi rea
tum ſuũ ↄgrua ſatiſfactiõe correxerit: ptãtis honoriſqꝫ ſui careat digni-
tate: reumqꝫ ſe diuino iudicio exiſtere de ppetrata iniqtate cognoſcat: ⁊
a ſacratiſſimo corpe ⁊ ſanguine dñi redẽptoris nr̃i ieſu xp̃i aliena fiat
atqꝫ in diſtricto examine diſtricte ſubiaceat vltioni: ac indignationẽ om
nipotentis dĩ ac beatoꝝ petri ⁊ pauli apoſtoloꝝ eius ſe nouerit incurſu-
rum. Cunctis aũt dictis fr̃ibus glorioſiſſime dei genitricis ſemperqꝫ
virginis marie de monte carmeli ſua iura ſeruãtibus ſit pax dñi nr̃i ieſu
chriſti: quatenus ⁊ hic fructũ bone actionis pcipiant: ⁊ apud diſtrictum
iudiciũ premia eterne pacis inueniãt. Amen. Et quia difficile foret pre-
ſentes litteras ad ſingulas pruincias originaliter deſtinare: volum⁹ ⁊ di-
cta auctate decernimus, ꝙ trãſumptis earuꝫ manu notarij publici ⁊ cu
rie cauſarum camere aplice auditoris vel protectoris qui eſt ⁊ qui pro
tpe erit, aut alicuius archiepalis vel epalis vel cuiuſcunqꝫ in dignitate
conſtituti etiã dicti ordinis magiſtri generalis p tpe exiſteñ. ſigillo mu-
nitis: ea prorſus in iudicio ⁊ extra vbicunqꝫ exhibita vel oſtenſa fuerint
fides adhibeatur indubia: ac ſi ipſe originales littere forent exhibite
vel oſtenſe. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam

noſtre innouationis, approbationis, conſtitutionis, ordinatiõis, applicationis, ſtatuti, conceſſionis, indulti, extenſionis, volũtatis, ampliatõis declaratiõis, ꝯfirmatiõis, ſuppletionis, mandati, derogatiõis ⁊ decreti infringere: vel ei auſu temerario ꝯtraire. Si quis aũt hoc attentare pſumpſerit: indignationẽ oĩpotentis dei ⁊ btõꝝ petri ⁊ pauli apl'oꝝ eius ſe nouerit incurſurũ. Datũ rome apud ſanctũ petrum. Anno incarnationis dñice milleſimo quadringẽteſimo ſeptuageſimo ſexto, quarto kl's decembris, pontificatus noſtri anno. ſexto.

Sixtus papa iiij. ꝯfirmat ⁊ ð nouo concedit oẽs indulgentias a p̄ deceſſorib⁹ ſuis viſitantibus eccleſias fratruꝫ conceſſas.

Sixtus epũs ſeruus ſeruoruꝫ dei ad perpetuã rei memoriã. Dum attenta meditatione penſamus q᷑ glorioſiſſima dei genitrix maria virgo venuſtiſſima ⁊ oĩum virtutum floribus inſignita: cuius ineffabilem pulchritudinẽ ſol ⁊ luna mirãtur: cuiuſꝙ; precibus iuuatur popul⁹ xp̄ianus: ⁊ que florẽ imarceſſibilẽ ⁊ eternũ dñm noſtrum ieſum xp̄m imenſa ſancti ſpũs cooperãte virtute genuit: ꝓduxit ꝙ ſacrũ ordinẽ beate marie de monte carmeli a ſancta ſede ap'lica ⁊ pluribus romanis pontificib⁹ p̄deceſſoribus noſtris ⁊ etiã a nobis multipliciter approbatum: quẽ eiuſdem gl'ioſiſſime dei genitricis ſempꝙ; virginis marie ſpãli titulo voluit inſigniri: vt ob eiuſdẽ virginis reuerẽtiã ordo ipſe a xp̄i fidelibus merito per amplius veneraretur: ipiꝙ; chriſti fideles ꝓpterea eiuſdẽ virginis marie ſuffragijs adiuti eterne retributionis p̄mia facilius conſequi mererẽtur: dũꝙ; ſublimiũ dicti ordinis vtriuſqꝫ ſexus perſonarũ virtutũ merita deo quidem grata ⁊ in cõſpectu p̄dicte ſedis accepta digna memoria recenſemus: ac ordinẽ ip̄m ⁊ illius pſonas ſub ſedis ap'lice ⁊ eccleſie romane ꝓtectiõe imediate exiſteñ. ⁊ inter ceteros regulariũ ordinũ ꝓfeſſores in firmamẽto catholice fidei militantes, tanꝙ; religionis ſpeculum ⁊ exemplar ſpãli charitate fulgeñ. ſãctorũqꝫ ꝓphetarũ helie ⁊ heliſei ⁊ enoch necnõ ⁊ aliorum ſanctorũ patrum qui montẽ ſanctum carmeli iuxta helie fontem inhabitarunt: ſucceſſionem hereditaria teneñ. fructus quoꝙ; vberes in quos dictus facer ordo in agro militantis eccleſie in ꝓpagatione religiõis ⁊ fidei ortodoxe actenus ꝓduxit vtiliter ⁊ ꝓducit ac in futurũ ꝓducturũ fore indubitanter ſperamus. paterna charitate intuemur: dignum quinpotius debitum reputamus: nos ad illa debere noſtros dirigere cogitatus. per q̄ ea que pro diuini cultus gloria ⁊ dicti ordinis incremẽto ac xp̄i fidelium aiarum ſalute a ꝙ; pluribus romanis pontificibus p̄deceſſoribus nr̄is conceſſa dicunt᷑: ſublatis ambiguitatibus que exinde emerſiſſe noſcunt᷑ in ſua integritate pſiſtant: ⁊ tanto firmius obſeruẽtur: quãto erũt ſcp̄is p̄dicte ſedis munimine ſtabilita. Sane ſicut exhibita nobis nuper ꝓ parte dilecti filij xp̄ofori martignoni dicti ordinis generalis magiſtri ac ſacre theologie profeſſoris petitio continebat: licet multi romane pontifices predeceſſores noſtri ob reuerentiã gl'ioſiſſime ⁊ intemerate dei genitricꝫ ſemperqꝫ virginis marie de monte carmeli ⁊ ſingularem deuotionem quam ad illam ⁊ predictum ordinem ſub eiuſdem dei genitricis titulo ſpecialiter inſignitũ geſſerunt: diuerſas indulgentias ⁊ peccatoꝝ remiſ-

ſiones ac priuilegia ⁊ indulta ipi ordini ⁊ illius domibꝰ ꝯceſſerunt: que l
eiſdem domibꝰ ſunt recepta: ⁊ quoꝝ ꝯtinētia in publicis ſcripturis ⁊ di
cti ordinis eccleſijs aptiſſime repitur ſub hac videlicet verboruꝫ forma,
¶ Leo papa, iiij, oibus xp̄i fidelibus qui eccleſias btiſſime dī genitricis
ſemp̄qꝫ virginis marie de mōte carmeli hmōi in feſtis natiuitatis dn̄i- A
ce paſche, aplōꝝ petri ⁊ pauli, pentecoſtes, aſſumptiōis, natiuitatis, an
nūciatiōis, purificatiōis eiuſdē beate dei genitricis ſemperqꝫ virginis
marie, ſancti michaelis archāgeli, oīum ſcōꝝ. in duobꝰ feſtis ſancte cru
cis, natiuitatis ſancti ioānis baptiſte, ſcōꝝ martyrū fabiani ⁊ ſebaſtiani
⁊ in die paſceues, ⁊ per octauas p̄dictarū feſtiuitatū ⁊ vocabulis oīum
eccleſiarū dicti ordinis deuote viſitauerint, ⁊ pias elemoſynas largiti fu
erint, ſeu domos ꝯfractas eiuſdē ordinis reficerēt: ſeptē ānos ⁊ duode-
cim quadragenas, ¶ Et Adrianꝰ, ij. Stephanꝰ, v. Sergius, iij. Joānes B
x. Joānes, xi. Sergius, v. ⁊ Innocētiꝰ, iiij, qui dictū ordinē ꝯfirmauit, oi
bus xp̄i fidelibꝰ vere penitētibꝰ ꝯtritis ⁊ ꝯfeſſis qui p̄dictas eccl'ias pie
viſitarent in p̄dictis feſtiuitatibꝰ ⁊ earū octauis: ſeu qui domos fractas
eiuſdē ordinis reficerent, vel pro fabricis ipſarū eccleſiarū munera darēt
vel confratriā dicti ordinis aſſumerent ⁊ eaꝫ intrarent. aut calicē p̄ miſ
ſis celebrādis vel tobalias ſeu mappas erogarent, vel q in p̄miſſis aut
in quolibet p̄miſſoꝝ manus porrigerent adiutrices, vel qui in ſuis vlti-
mis teſtamētis aliquid legarent: tertiā ptē oīum peccatoꝝ in dn̄o rela-
xarunt. ¶ Itē Clemens, iij, Alexāder, ij. Gregoriꝰ, v, ⁊ Gregoriꝰ. vij. in C
p̄dictis feſtis ⁊ in quolibet eorūdē ſimilē grām largiti ſunt. ¶ Item Cle D
mens, iiij, eiſdem xp̄i fidelibus qui p̄dictas eccleſias quater in anno viſi
tarent, videlicet in quattuor feſtiuitatibꝰ eiuſdē dei genitricis virginis
marie: triginta annos ⁊ totidē q̄dragenas pie cōceſſit, ¶ Itē in priuile- E
gio generali Lucij pape, iiij, remittūtur ab eodē peccata leuia, offēſa pa
rentū, negligentie votoꝝ fractoꝝ, dum tn̄ fractor ad vota rediret, ⁊ ma-
le acquiſita ſi neſcitur cui reſtitui debeāt, dūmodo p̄dictis locis ſeu illoꝝ
ꝯuentibus aſſignētur, ¶ Demū Innocētiꝰ, iiij, ⁊ gregoriꝰ, viij. ꝯtulerūt F
qualibet die cuilibet dicenti Pater nr̄. ⁊ Aue maria in dictis eccleſijs ſe
mel pro viuis ⁊ defunctis quadraginta dies indulgentiarum, ¶ Rur- G
ſus Honorius, x, ⁊ Nicolaus, iiij, romani pontifices oibus vere penitē
tibus ⁊ manus adiutrices p̄dictis domibus porrigeñ. ⁊ illarum fribus
oīum peccatorum ſuorū veniā polliciti fuerunt. ¶ Inſuper Honoriꝰ, ix,
oibus vere penitentibus ⁊ ꝯfeſſis dicti ordinis eccleſias viſitañ, ſeu ma
nus illis adiutrices porrigeñ. quadraginta annos ⁊ totidem quadra-
genas de iniunctis eis penitētijs videlicet in feſto vocabuloꝝ ipſarū ec-
cleſiarum, ⁊ in die ſancto paraſceues, necnon in die ſancte crucis, ac in
feſtiuitatibus natiuitatis, annūciatiōis, purificationis, ⁊ aſſūptiōis bea
te dei genitricis ſemperqꝫ virginis marie miſericorditer in dn̄o relaxa-
uit atqꝫ ꝯceſſit. ¶ Vlterius bn̄dictus papa, x. oibus vere penitētibus ⁊
confeſſis qui ter in ſeptimana videlicet quadrageſimali tempe. ij. iiij. ⁊ H
vi. ferijs ⁊ etiam in feſtis vocabulorū oīum eccleſiarum dicti ordinis nec
non diebus ſabbatiuis ob beate dei genitricis marie reuerentiā ⁊ in die

bus dñicis pie viſitarent: quadraginta annos ⁊ totidem quadragenas
⁊ omniũ peccatorum ſeptime partis remiſſionem in dño relaxauit: oẽs
I indulgentias ⁊ peccatoꝝ remiſſiões a ſuis p̃deceſſorib⁹ romanis põtifi
cibus dicto ordini ꝯceſſas in dieb⁹ ⁊ in feſtis p̃dictis duplicãdo. ¶ Itẽ
Ioãnes. xxij. oẽs indulgẽtias ⁊ peccatoꝝ remiſſiões a romanis põtifici
bus p̃deceſſoribus ſuis dicto ordini ꝯceſſas ꝯfirmauit: ⁊ q̃draginta an-
nos ⁊ totidẽ quadragenas de iniunctis penitẽtijs vniuerſis xp̄i fidelib⁹
dicti ordinis eccleſias in q̃libet ſolẽnitate quattuor feſtiuitatũ beate dei
genitricis marie videlicet natiuitatis. annũciationis. purificatiõis ⁊ aſ-
K ſumptiõis ꝯtritis ⁊ ꝯfeſſis in dño pia largitiõe ꝯceſſit. ¶ Succeſſiue vr-
banus papa. v. oẽs indulgentias ſimiliter a ſuis p̃deceſſoribus dicto or
dini ꝯceſſas ꝯfirmauit: atq; in feſto ãnũciatiõis btẽ marie dicti ordinis
eccleſias viſitãtibus. ſeptẽ ãnos ⁊ duodecim q̃dragenas in dño relaxa
L uit. ¶ Poſtremo Nicolaus papa. v. oẽs indulgẽtias ⁊ peccatoꝝ remiſ
ſiones ac oĩa priuilegia dicto ordini a ſupradictis romanis põtificibus
p̃deceſſoribus nr̃is in p̃dictis diebus ⁊ feſtis ꝯceſſas ⁊ cõceſſa. motu ꝓ
prio duplicãdo ꝯfirmauit: atq; ãnos ſeptẽ ⁊ totidẽ quadragenas i dño
M relaxauit. ¶ Tamẽ ſicut p̃fati xp̄ophori generalis dicti ordinis magr̃i re
latione nuper accepim⁹: ꝓ eo q̄ ꝓpter ſingularitatẽ priuilegioꝝ origi-
nales deſuꝑ lr̃e ad manus generalis p̃dicti non ꝑuenerũt: nec de illis ali
ter q̃ȝ vt p̃fertur doceri põt: circa lr̃as ⁊ ꝑuilegia hmõi eorũq; vim ⁊ ef-
ficaciã nõnulla dubia ſunt exorta: aliaq; indies ſuboriri formidãt. niſi ꝑ
nr̃e ꝓuidentie ſtudiũ ſuper hoc ꝓuideat opportune: p̃ſertim cum ex iniũ
cto deſuper nobis apl̃ice ſeruitutis officio ad nos ſpectet ſinguloꝝ ordi
nũ ꝯmodis inuigilare: ⁊ q̃ȝtuȝ valeam⁹ oĩuȝ aĩas altiſſimo lucrifacere:
cupientes itaq; vt indulgentie ac ſingule p̃deceſſoꝝ nr̃oꝝ lr̃e dicto ordi
ni ac eius domibus ⁊ eccleſijs ꝯceſſe ſublatis quibuſcũq; heſitationum
obſtaculis inuiolabiliter obſeruẽtur: eiſq; ꝓut conceſſa dicũtur indubia
fides adhibeat̃: deuotioq; vniuerſi populi etiam augeat̃: atq; dicti ordi
nis eccleſie domus ac ꝯuentus ꝯſeruent̃ edificent̃ ⁊ in eoꝝ edificijs am-
plientur reſtaurẽtur ⁊ reparent̃: p̃dictorũ ⁊ aliorum plurimoꝝ romano-
rum pontificũ p̃deceſſorum nr̃orum qui ordinẽ p̃dictum varijs priuile-
gijs non imerito decorarunt: ⁊ quem etiam nos diuerſis alijs gratijs
ac priuilegijs gratioſiſſime ⁊ liberaliter ornauimus: veſtigijs inheren-
do: motu ꝓprio non ad ipſius xp̄ofori generalis magr̃i aut alteri⁹ dicti
ordinis glorioſiſſime dei genitricis ſemperq; virginis marie de monte
carmeli ꝓfeſſoꝝ vel alterius ꝓ eis nobis ſuper hoc oblate petitiõis in-
ſtantiam: ſed de nr̃a mera voluntate ac deliberatiõe ⁊ ex certa nr̃a ſcia
ſingulas indulgentias nõ tñ plenarias ac alias ſpũales ⁊ tpales gr̃as
a p̃dictis ſeu quibuſcũq; alijs romanis pontificibus p̃deceſſorib⁹ nr̃is
dicto ordini beate marie de monte carmeli ⁊ illi⁹ domib⁹ eccl̃ijs ac ꝑſo-
nis in genere vel ſpecie quomodolibet ꝯceſſas: quarũ oĩum tenores ⁊ ef-
fectus ac ſi de verbo ad verbũ p̄ñtibus inſererẽtur. hic haberi volum⁹
pro ſufficientes expreſſis: auc̃tate apl̃ica tenore p̄ñtiũ in ſuo robore ſua
q; firmitate ꝯfirmam⁹, approbamus ⁊ innouamus ac de nouo concedi

mus:ſupplentes oēs ⁊ ſingulos defectus. ſi qui forſan quoquomodo
interuenerint in eiſdē. Et qm̄ inter ſanctoꝝ ⁊ ſanctarū ſolēnia glioſiſſime
dei genitricis marie ſolemnitates ⁊ feſta numero ſeptē videlicet. ānun-
ciatiōis. viſitatiōis. aſſūptionis. natiuitatis. ↄceptiōis. p̄ſītatiōis. ⁊ pu-
rificatiōis. ac ea que in honorē ſui nōis dedicata ſunt loca eo ſolēnius a
xp̄i fidelibus ↄuenit venerari:quo ip̄a de vtero matris ſue ꝓcedens fecū
da virtutibꝰ. ⁊ ſpū ſancto repleta. caliginā ti mūdo ignorātie tenebriſ ob
ducto ⁊ etiā populo in tenebris ābulanti habitātibuſqꝫ in regione vm-
bre mortis lucē ineffabilē videlicet dn̄m nr̄m ieſū chriſtū redemptorem
oīum einſdē ſpū̄s ſancti cooperāte virtute ex ſuis puriſſimis viſceribus
genuit:⁊ ab angelo ānūciata inter oēs mulieres bn̄dicta p̄dicat̄: ⁊ con-
grue incorꝑabiliter virgo maria bn̄dicta dicit̄:qꝛ mater filij dī effecta ſu
ſcepit gl'iam ⁊ integritatis ſue ſeruauit coronā:⁊ vere eſt bn̄dicta in mu-
lieribus q̄ ſine exēplo muliebris conditiōis cū decore virginitatis gaui-
ſa eſt honore parētis. Idcirco affectātes vt oēs ⁊ ſingule eccl'ie in hono
re ⁊ ſub inuocatiōe nōis glioſiſſime dei genitricis marie de mōte carme
li per vniuerſū orbē fundate ⁊ ↄſtructe. ac deinceps q̄ annuēte diuina cle
mentia edificabūtur ⁊ ↄſtruētur. ↄgrua deuotiōe a xp̄i fidelibꝰ venerent̄
ac que imꝑfecte ſunt ad op̄is ↄplementū deducant̄. ac ↄplete ↄſeruētur:
necnō paramētis ⁊ alijs ad diuinū cultum inibi neceſſarijs debite ornē-
tur:ip̄iqꝫ xp̄i fideles in vniuerſo orbe ↄſtituti ad eaſdē eccl'ias nunc ⁊ ꝓ
tp̄e exiſteñ. eo libentius ↄfluant:⁊ ad ēptionē ornamētoꝝ hmōi necnon
earūdem eccl'iarum ↄplemētū ↄſeruationē ⁊ diuini cultus inibi augmē-
tū manꝰ ꝓmptius porrigāt adiutrices: quo ex hoc ibidē dono celeſtis
gr̄e vberiꝰ ↄſpexerint ſe refectos:de oīpotentis dei miſericordia ac b̄ſa-
toꝝ petri ⁊ pauli apl'oꝝ eius auc̄tate ↄfiſi:oībus xp̄i fidelibus v̄e peni-
tentibus ⁊ confeſſis qui in cōceptionis. p̄ſītationis. natiuitatis. annūtia-
tionis. purificationis. viſitationis. ⁊ aſſumptionis. dicte glorioſiſſime
dei genitricis ſemperqꝫ virginis marie feſtiuitatibus a primis veſpis
vſqꝫ ad occaſū ſolis dierū feſtiuitatū hmōi. dicti ordinis de monte car-
meli p̄dictas eccl'ias vbilibet conſtitutas. necnō per ſeptē dies p̄dictas
feſtiuitates imediate ſequentes. ac etiam in diebus vocabuloꝝ earūdeꝫ
eccl'iarū deuote viſitauerint annuatim:ac ad premiſſa vel earum aliqua
manus porrexerint adiutrices:triginta annos ⁊ totidem quadragenas
de iniunctis eis penitētijs miſericorditer in dn̄o relaxamus p̄ſītibꝰ ꝑpe
tuo valituris. Et quia difficile ad modum foret p̄ſītes lr̄as ad ſingulas
ꝓuincias ⁊ loca originaliter deſtinare:volumus ⁊ dicta auc̄tate decerni-
mus:ꝙ trāſumptis earū manu publici notarij ſubſcriptiōe ⁊ ꝓ tp̄e exi-
ſteñ. dicti ordinis ꝓtectoris:vel alicuiꝰ archiep̄alis vel ep̄alis aut gene
ralis auditoris cārum camere apl'ice vel alterius eccl'iaſtice curie ſeu di-
cti ordinis generalis magr̄i ſigillo munitis ea ꝓrſus in iudicio ⁊ extra
vbicūqꝫ exhibite fuerint vel oſtēſe fides adhibeat̄ indubia:ac ſi ip̄e origi
nales lr̄e forent exhibite vel oſtēſe. Nulli ergo oīno hoīuꝫ liceat hāc pa-
ginam nr̄e cōfirmationis. approbationis. innouatōis. ↄceſſiōis. ſupple
tionis. relaxationis. conſtitutionis ⁊ voluntatis infringere: vel ei auſu

temerario cōtraire, Siquis autē hoc attētare preſumpſerit: indignatio nem omnipotētis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apl'oꝝ eius ſe nouerit incurſurum. Datum rome apud ſanctum petrum Anno incarnationis dominice milleſimo quadringēteſimo ſeptuageſimo ſeptimo. Kl's april' Pōtificatus noſtri Anno Sexto.

Sixt⁹ papa q̄rtus reprobat cōfirmationē calixti .iij. ſup cōſtitutiōe bonifacij. viij. incipiēte Super cathedrā rep̄bantis priuilegia ꝯ eādē cōſtitutionē conceſſa: q̄ idē ſixtus approbat.

Sixtus epūs ſeruus ſeruorum dei ad perpetuā rei memoriā. Quia in futuroꝝ euentib⁹ ſic humani fallitur incertitudo iudicij: vt qđ cōiectura ꝓbabili ⁊ interdū attenta conſideratione vtile ⁊ ad pacem ⁊ quietem tendere videbatur: reperiri dānoſum iurgijs ⁊ diſſenſionibus plenū quādoq꞉ cōtingat: nō debet reprehēſibile iudicari: ſi romanus pontifex que a predeceſſoribus ſuis ex cauſis veriſimiliter probabilib⁹ ſunt ſtatuta cognito ꝙ ex eis diſſenſiones ⁊ iurgia inter perſonas quaſlibet preſertim eccl'iaſticas oriātur: ne noxe grauiores exituſq꞉ peiores inde prodeant: reuocat ⁊ annullat ⁊ in ſtatū priſtinū reducit: prout in dn̄o conſpicit ſalubriter expedire. Dudū ſiquidē poſtq꞉ felicis recor. bonifacius papa. viij. predeceſſor noſter nōnullis diſcordijs q̄ int' prelatos ⁊ parrochialiū eccleſiarū rectores ⁊ ordinū mēdicantiū fratres per diuerſas mundi partes conſtitutos exorte erāt, ſua que incipit Super cathedram conſtitutione finē imponere curauerat: fueratq꞉ cōſtitutio predicta per pie memorie clementē papam. v. etiā predeceſſorē nr̄m in concilio vienēſi innouata: ac per pie memorie ioannē papā. xxij. ſimiliter predeceſſorem noſtrū ad eremitaꝝ ſancti auguſtini ⁊ beatiſſime dei genitricis ſemperq꞉ virginis marie de mōte carmeli ordinū profeſſores extenſa: nōnulli alij romani pōtifices etiā predeceſſores nr̄i vt omnē inter fratres ⁊ prelatos ac rectores prefatos contentionē occaſionē de medio ſubmouerēt: dictoꝝ mendicantiū ordinū profeſſorib⁹ tā in genere q̄ in ſpecie ex diuerſis rationabilibus cauſis varia priuilegia aduerſus cōſtitutionis predicte tenorē ⁊ illius declarationē ⁊ interpretationē conceſſerant: ⁊ deinde pie memorie calixto pape. iij. etiam predeceſſori nr̄o per nōnullos ep̄os alioſq꞉ ſuperiores prelatos necnō parrochialiū eccleſiarū rectores expoſito: ꝙ aliqui dictoꝝ fratrum ſe ſpecialiter q̄ ab ipſa ſede in eorum fauorē aduerſus conſtitutionē eādem emanaſſe aſſerebant: priuilegioꝝ conceſſionū ⁊ indultoꝝ pretextu ne ad dicte conſtitutionis obſeruationē compelli poſſent tuebantur, in eorūdem conquerentium ⁊ parrochialiū eccl'iarum preiudiciū: variaq꞉ propterea inter eoſdem prelatos rectores ⁊ ſacerdotes ac fratres iurgia ⁊ contētiones ac ſcandala exorta erant ⁊ oriebantur indies: quibus obuiaretur ſi cōſtitutio predicta obſeruaretur: ⁊ p eūdē calixtū p̄deceſſorē accepto ꝙ a nonnullis ex ipſis prelatis rectorib⁹ curatis ⁊ ſacerdotib⁹ cōtra tenorē p̄fate cōſtitutionis dictis fratrib⁹ graues iniurie ac moleſtie inferebāt: idem calixtus p̄deceſſor cupiēs hmōi iurgijs cōtentionib⁹ ⁊ ſcādalis obuiare: cōſtitutionē ⁊ illi⁹ innouationē ⁊ extēſionē p̄dictas iuxta illaꝝ ſeriē ⁊ continētiā in oīb⁹ ⁊ p oīa ſuari debere ſtatuit: ⁊ ordinauit ꝙ q̄cūq꞉ pu-

legia cōceſſiões ⁊ indulta ſiq̄ a qbuſuis romanis pontificib⁹ p̄deceſſori bus ſuis aduerſus ꝯſtitutionē ⁊ innouationē ac d̄clarationē p̄dictas ſub q̄cunq; vboꝝ forma ⁊ cū qbuſuis irritantib⁹ decretis ⁊ talib⁹ ꝙ eis ꝑ q̄ſuis alias lr̄as apl̄icas ēt facien̄. plenā ⁊ expreſſā ac de vbo ad vbum de illoꝝ totali tenore mentionē ⁊ ſilis effect⁹ vl' maioris cautele deroga torijs clauſulis q̄litercūq; d̄rogari neqret: ſiue motu ꝓprio ſiue qnouis reſpectu ꝑ qbuſuis ordinib⁹ ſeu eoꝝ domib⁹ ⁊ locis in gen̄e vl' in ſpecie emanaſſent, illoꝝ vſus quātūcūq; ꝯtinua poſſeſſione nullaten⁹ obſiſten̄. caſſauit reuocauit ⁊ ānullauit: ac d̄creuit nulli⁹ eē roboris vl' momēti ꝑ ut in eiſdē ꝑuilegijs ⁊ qbuſdā lr̄is ipi⁹ calixti p̄deceſſoris ſup ſtatuto ⁊ reuocatiōe hm̄ōi cōfectis ⁊ libris cācellarie apl̄ice d̄ illi⁹ mādato deſcri ptis pleni⁹ ꝯtinet. Cū aūt ſicut expiētia efficax rerū magr̄a poſtmoduz mōſtrauit. ⁊ nos ipi tūc t̄pis in minorib⁹ cōſtituti dū generalat⁹ ordinis fratrū mioꝝ fungebamur officio vidim⁹ ex ipi⁹ calixti p̄deceſſoris intētu q̄ꝫ pl̄ima iurgia lites diſſenſiōes ⁊ ſcādala exorta varieq; appellatiōes ꝑ eorūdē fratrū partē ad ſedē apl̄icā interpoſite ⁊ q̄rele d̄late fuerint: ac ꝓpterea idē p̄deceſſor ſcē romane eccl'ie vice cācellario ⁊ in lr̄aꝝ apl̄ica rū expeditiōe ſibi aſſiſten̄. abbreuiatorib⁹ ne dictaꝝ lr̄aꝝ copiā cuiq; tra derēt inhibuerit: dubitatq; vriſimil'r ꝙ niſi lr̄e p̄dicte calixti p̄deceſſoris p̄fati reuocēt exinde indies ſint maiora ſcādala ꝓuētura. Nos q̄rūcūq; cāꝝ p̄miſſoꝝ occaſiōe depēdētiū ab eiſdē tā in rōana curia q̄ꝫ extra eaz pēdētiū corā qbuſcūq; iudicib⁹ tā ordinarijs q̄ꝫ a ſede apl̄ica vl' alias de legat; in q̄cūq; inſtātia ēt appellatiōis ſtat⁹ iudicū ⁊ collitigātiū nōia ⁊ cognoīa dignitates p̄ntib⁹ ꝑ exp̄ſſis h̄ntes: illaſq; ad nos hax ſerie ad- uocan̄. ⁊ litē penit⁹ extinguen̄: ac volen̄. hm̄ōi ꝯtētiōib⁹ diſcordijs ⁊ ſcā dalis quātū poſſum⁹ obuiare: motu ꝓprio nō ad ipoꝝ fratrū vl' alteri⁹ ꝑ eis nob ſup h̄ oblate petitiōis inſtātiā ſꝫ de nr̄a mera liberalitate eiuſdē calixti p̄deceſſoris p̄dictas lr̄as ⁊ in eis cōtēta priuilegioꝝ cōceſſionū ⁊ indultoꝝ hm̄ōi reuocationē: ⁊ ſi q̄ deſup ab alijs p̄deceſſorib⁹ romanis pōtificib⁹ approbatiōes emanarūt. auc̄te apl̄ica tenore p̄ntiū ⁊ ex certa nr̄a ſciētia reuocam⁹ caſſam⁹ irritam⁹ ⁊ ānullamus: ⁊ de libris ac regi- ſtris qbuſlibz deleri mādam⁹: ⁊ ꝑuilegia cōceſſiōes ⁊ indulta p̄dicta il- la oīa q̄liacūq; ſint ac ſi de vbo ad verbū inſererētur p̄ntib⁹ ꝑ expreſſis h̄ntes: in ſuos plenū ⁊ priſtinū robur, necnō p̄fatos mēdicātes frēs qb⁹ cōceſſa ſunt in genere ⁊ in ſpecie quo ad illoꝝ totalē in p̄teritis p̄ntib⁹ ⁊ futuris negocijs cōſequen̄. effectū in ꝑſtinū ⁊ eū ſtatū in quo videlz erāt an̄q; lr̄e calixti ⁊ reuocatio hm̄ōi qūolibz emanarēt plenarie reſtituim⁹ reponim⁹ ⁊ integram⁹: decernen̄. ea oīa in ſuis ꝑorib⁹ virib⁹ ⁊ efficacia fore ⁊ effectū ēt quo ad p̄terita ꝑ appellatione pendētia negocia ſortiri debere in oīb⁹ ⁊ ꝑ oīa ꝑinde ac ſi p̄fati calixti p̄deceſſoris ⁊ in illis cōtē- ta reuocatio p̄dicta nullaten⁹ emanaſſent: necnō irritū ⁊ inane ſi ſecus ſup his aquoq; q̄uis auc̄te ſciēter vel ignorāter ꝯtra illa attētatū forſan eſt hacten⁹ vel in poſterū cōtigerit attētari. Et nihilomin⁹ venerabilib⁹ fratrib⁹ nr̄is beſaren̄. ſabinen̄, minoꝝ ⁊ guillelmo hoſtien̄. eremitaꝝ ſan cti auguſtini ⁊ beatiſſime deigenitricis marie de mōte carmeli ac alano

peneſtrineñ. ꝑdicatoꝝ epis ordinũ ꝑdictoꝝ nũc ⁊ ꝓ tpe exiſteñ. ꝓtectori bus in romana curia ſancte romane eccl'ie cardinalib⁹ ꝑ aplica ſcripta mãdam⁹: q̃ten⁹ q̃libet eoꝝ per ſe vel aliũ ſeu alios premiſſa oĩa vbi ⁊ q̃n do opus fuerit ipiq; deſup fuerint reqſiti ſolẽniter publicari: ⁊ ordini ſue ꝓtectioni cõmiſſo ac illi⁹ ꝓfeſſoribus in p̃miſſis efficacis defẽſionis p̃ſi dio aſſiſteñ. faciãt eos pacifica poſſeſſione vel q̃ſi exemptionũ ⁊ p̃uilegi orũ ꝑdictoꝝ gaudere: nõ ꝑmittẽtes eos cõtra illoꝝ vel cuiuſlibet eoꝝ te norẽ ꝑ locoꝝ ordinarios ⁊ parrochialiũ eccl'iarum rectores ac quoſcun q; alios indebite moleſtari: cõtradictores per cenſurã eccl'iaſticã appel latione poſtpoſita cõpeſcendo: ac legitimis ſup his habẽdis ſeruatis ꝓ ceſſibus eos quotiẽs opus fuerit iteratis vicib⁹ aggrauare ꝓcurẽt: inuo cato ad hoc ſi opus fuerit auxilio brachij ſecularꝫ. Nõ obſtãtib⁹ pie me morie bonifacij pape. viij. et ꝑdeceſſoris nr̃i ⁊ alijs aplicis ꝯſtitutionib⁹ q̃bus cauet ne quis extra ciuitatẽ ⁊ dioceſim niſi in certis exceptis caſi bus ⁊ in illis vltra vnã dietã ad iudiciũ euocet: ſeu ne iudices a ſede apli ca deputati extra ciuitatẽ ⁊ dioceſim in q̃b⁹ deputati fuerint cõtra quoſ cunq; ꝓcedere. aut alij vel alijs vices ſuas cõmittere preſumãt: ⁊ d̃ dua bus dictis in cõcilio generali, ac alijs aplicis cõſtitutionib⁹ cõtrarijs q̃ buſcũq;: ſeu ſi locoꝝ ordinarijs ⁊ parrochialiũ eccl'iarũ rectorib⁹ vl' qui buſuis alijs coniũctim vel diuiſim a ſede p̃fata indultũ exiſtat q̃ interdi ci ſuſpẽdi vel excõicari aut vltra vl' extra certa loca ad iudicium euocari nõ poſſint ꝑ lr̃as aplicas nõ facieñ. plenã ac expreſſaꝫ ac de v̾bo ad ver bũ de indulto hmõi mentionẽ: ⁊ q̃libꝫ alia dicte ſedis indulgẽtia gene rali vel ſpeciali cuiuſcũq; tenoris exiſterẽt: per quã p̃ñtib⁹ nõ expreſſam vel total'r nõ inſertam hmõi dictis ꝓtectorib⁹ facte cõmiſſionis expli catio impediri poſſit quomõlibꝫ vel differri: ⁊ de q̃ cuiuſq; toto tenore hñda ſit in nr̃is lr̃is mẽtio ſpãlis. Nulli ergo oĩno hõĩnũ liceat hãc pa ginã nr̃e aduocationis. volũtatis. extinctionis. reuocationis. caſſatiõis. irritationis. annullationis. mãdati. reſtitutionis. repoſitionis. reintegra tionis ⁊ decreti infringere: vel ei auſu temerario cõtraire. Siquis autẽ hoc attentare p̃ſumpſerit: indignationẽ oĩpotẽtis dei ac beatoꝝ petri ⁊ pauli aploꝝ eius ſe nouerit incurſuꝝ. Datũ rome apud ſanctũ petrũ Anno incarnationis dñice Milleſimo q̃dringẽteſimo ſeptuageſimo p̃ mo. Septimo idus decẽbris Põtificat⁹ nr̃i Anno Primo.

Sixt⁹ papa q̃r tus approbat bullã pauli. ij. inhibentis ne q̃s ſe intromit tat in reformatione cõuẽtua liũ monaſterio rũ ſub excõica tione late ſen tentie.

Sixtus epũs ſeruus ſeruorum

dei ad ꝑpetuã rei memoriã. Dũ ſingulos regulares or dines ⁊ loca ſanctimonie dedita illorumq; perſonas pa terno conſpicimus intuitu: ad eas precipue noſtre diri gimus conſiderationis effectũ. q̃ mũdanis abdicatis illecebris ſpiritũ pauꝑtatis aſſumẽtes: elemoſynaꝝ eiſ erogãdarũ queſtu. poti⁹ q̃z copijs diuitiaꝝ victũ q̃rentes: iugiter preſtãt dño famulatũ: ſuiſq; vite ſãctimo nia ⁊ ſalubrib⁹ ꝑdicationib⁹ ppl'm dei ad bene deuoteq; viuendũ indu cunt: illoſq; ꝓut ex iniũcto nobis celit⁹ ſ̾uitutis officio cõgruit. ab oĩ co nemur vexatione tueri: vt nr̃i miniſterij p̃ſidio eoꝝ ſtat⁹ ꝓſperet. vbili-

bet ⁊ pſone iþe ꝓpulſis qb⁹ obrui poſſint diſpẽdijs :felicis ſtat⁹ eiuſdẽ
ſuſcipiãt incremẽta. Sane dudũ cũ in minorib⁹ ↄſtituti in ordine fratrũ
minoꝝ generalis miniſtri fungeremur officio, intelleximꝰ: ⁊ poſt nr̃am
ad ſummi apl̃at⁹ apicẽ aſſumptionẽ a dilectoꝝ filioꝝ fratrũ p̃dicatorũ
minoꝝ ⁊ eremitaꝝ ſci auguſtini ⁊ btẽ marie virginis de mõte carmeli
ordinũ generalib⁹ magr̃is miniſtro ⁊ p̃orib⁹ q ꝓ tp̃e fuerũt, ⁊ alioꝝ di-
ctorũ ordinũ profeſſoꝝ relatione nõ ſine q̃rela accepimus: ꝙ laici in di-
uerſis mundi partib⁹ ↄſtituti ꝓprijs incũbentes affectib⁹: dũ magr̃i ⁊
miniſtri ⁊ priores ipi tã generales q̃ꝫ ꝓuinciales ⁊ domoꝝ eorũdẽ ordi
nũ cuſtodes, guardiani ac frẽs cõuentualeſ nũcupati dictaꝝ domorũ iu
ra ꝓſequũtur: ac pecunias ⁊ bona ad licitos vſus eorũdẽ fratrum pia
chriſti fideliũ largitione eis ⁊ coꝝ domib⁹ ⁊ ordinib⁹ relicta ſeu lega-
ta aut alias debita ab eiſdẽ laicis exigere curãt: aut ipaꝝ domoꝝ bona
p̃fatis laicis proeoꝝ bñplacitis ⁊ volũtate cõcedere: ſeu ciuiles laicorũ
eorũdem diſſenſiões particulares diſcordias ⁊ factiões ſeq: vl' alias in
ijs q̃ laici ipi a magr̃o miniſtris priorib⁹ guardianis ⁊ fratrib⁹ memo-
ratis min⁹ licite poſtulãt, eiſdẽ laicis cõplacere recuſant: ac alias dũ
laici ipſi magiſtrũ, miniſtros, priores, cuſtodes, guardianos ac frẽs p̃di
ctos alijs varijs plerũqꝫ occaſionibus ea qua debẽt affectione non pro-
ſequũtur: vt ſe de eiſdem magiſtro miniſtris prioribus cuſtodib⁹ guar-
dianis ⁊ fratribus memoratis conuentualibus nũcupatis valeãt vindi
care: aut occupatorum per ipſos laicos bonorum ad domos eorũdem
fratrum pertineñ, reſtitutionẽ differre: ⁊ ſi domus iþe ad fratres dicto
rum ordinum de obſeruãtia nuncupatos peruenient, bona illorum eis
acõmoda emere, ⁊ pro minori p̃cio q̃ꝫ valeãt habere poſſint, exquiſitis
medijs curãt, ꝙ domus iþe ordinũ eorũdem ꝑ predictos fratres cõuẽ
tuales longo tẽpore poſſe eſſe ⁊ inhabitate, fratribus de obſeruãtia vel
alio nõie nuncupatis eorũdẽ ordinũ cõcedãtur nouas gabellas ⁊ one
ra a quib⁹ fratres ipi exempti ſunt, ab eis exigere: varia grauamina eis
inferre: ⁊ alias iniurias irrogare preſumũt: ex quo plurima eiſdẽ fratri-
bus cõuentualibus incõmoda proueniũt: nã metu moleſtiarum hmõi
quas eis inferri formidant, in exigendo ⁊ proſequẽdo domorum ſua-
rũ iura timidiores reddũt: ⁊ eoſdẽ laicos vereri vltra q̃ꝫ deceat: ⁊ alibe
re p̃dicãdo qđ illos tãgit abſtinere: ⁊ illis vltra q̃ꝫ ipoꝝ q̃litas exigat ⁊
ordinũ p̃dictoꝝ vtilitas pſuadeat differre cogãt inuiti, nõ abſqꝫ diuine
maieſtatꝫ offẽſa ⁊ ordinũ eoꝝdẽ graui p̃iudicio ⁊ iactura: adeo vt ꝓpt
icõmoda p̃dicta ẽt aliq dictoꝝ ordinũ ꝓfeſſores nõnũqꝫ domos dẽſerãt,
⁊ ad alios nõ mẽdicãtiũ ordies ſe trãſferãt: tales moleſtias euitare curã
tes: aliq vo q ordines ipos ingrederẽt, ab ingrediẽdo abſtinere cernãt:
qđ ad eorũdẽ ordinũ pnicieẽ paulatim cedere manifeſte dignoſcit. Nos
igit q dũ gñalis miniſtri dicto fũgeremur officio: ꝑ gete vniuerſoꝝ ꝓ-
feſſoꝝ dicti ordinis fratrũ mioꝝ tã ↄuẽtualiũ q̃ꝫ d' obſuãtia ſeu bulla aut
alias iuxta diuerſaꝝ regionũ cõſuetudinẽ nũcupatoꝝ procurauimus: ꝙ
felicis recor. paulus, ij. predeceſſor noſter ſub cenſuris ⁊ penis eccleſia-
ſticis tunc expreſſis inhiberet vniuerſis fratribus predictis: vt predicti

frēs de obſeruantia nūcupati domos eorūdē fratrū ꝯuētualiū ordinis fratrū minoꝝ aut alias ꝓ eoꝝ habitatiōe q̄rere vel recipere: vel ꝙ mōaſteria monialiū cure eorūdem fratrū ꝯuētualiū ꝯmiſſa ipoꝝ fratrū de obſeruantia cure ꝯmitterētur, etiā q̄rere p̄ſumerent: ꝓut in eiſdē p̄deceſſoris lr̄is deſuꝑ ꝯfectis pleniꝰ ꝯtinetur: tot malis quot p̄dicatoꝝ minorū eremitarū ſancti auguſtini carmelitarū ſancte marie ordinū mendicātiū ꝓfeſſores p̄dicti ꝯuētuales nūcupati: quoꝝ ſcia ⁊ doctrina militans eccleſia ꝯtinua ſuſcipit icremēta, ex p̄miſſis patiūt: vt tenemur obuiare cupiētes: motu ꝓprio nō ad p̄dictoꝝ magr̄i miniſtri p̄oꝝ cuſtodū guardianoꝝ ⁊ fratrū ꝯuētualiū vel alteriꝰ ꝓ eis nobis ſuꝑ hoc oblate petitionis inſtantiā, ſed de nr̄a mera deliberatiōe ⁊ ex certa ſcia lr̄as p̄deceſſoꝝ hmōi ratas hn̄tes ⁊ innouatas: oībꝰ ⁊ ſingulis clericis ⁊ religioſis de bulla vel alias d̄ obſeruātia nūcupatꝫ ordinū quorūcūq; ac laicis vtriuſq; ſexus cuiuſuis dignitatis, gradus, ordinis vel ꝯditiōis fuerint, etiam ſi marchionali, ducali, comitali, patriarchali, archiep̄ali, ep̄ali, abbatiali ⁊ alia q̄libet eccleſiaſtica vel mūdana p̄fulgeant dignitate ⁊ auctātate: ſub pena excōicatōis late ſnīe eo ip̄o totiēs q̄tiēs illos ꝯfacere ꝯtigerit incurrenda: ne domus ⁊ loca ꝓfeſſoꝝ dictorūꝫ ordinū ꝯuētualiū nūcupatoꝝ aut monaſteria monialiū eoꝝ cure ꝯmiſſa alijs fr̄ibus monialibꝰ ſeu ſororibꝰ etiā eiuſdē ordinis quouis noīe nūcupatis quomodolibet ꝯcedātur: aut ꝙ āmotis exinde fr̄ibus ⁊ ſororibꝰ illas ⁊ illa inhabitātibꝰ reformēt; ⁊ alij frēs alieue moniales ſeu ſorores eoꝝ loco ſubrogētur ⁊ ſubſtituātur ibidē: ſeu ꝙ monaſteria p̄dicta alioꝝ cure ꝯmittāt ꝓcurare q̄rere attentare niſi apud magr̄m miniſtros priores generales vel ꝓuinciales dictoꝝ ordinū ꝓ t̄pe exiſtētes, q teneāt ⁊ d̄beāt q̄tiēs opportunū fuerit ⁊ poſtq̄ꝫ fuerit req̄ſiti ifra ānū domos ip̄as debite reformare: ⁊ q̄ correctiōe ⁊ emēdatiōe idigerēt, corrigere ⁊ emēdare: nec erat ad effectū hmōi āmotiōis eoꝝ a domibꝰ ſuis eiſdē fr̄ibꝰ ꝯuētualibꝰ ⁊ eoꝝ cure cōmiſſis mōialibꝰ iiurias ⁊ ḡuamina aliq̄ inferre: ſeu ab eiſdē fr̄ibꝰ ꝓ rebꝰ ⁊ bonis q̄ hn̄t ⁊ negotiatiōis cā deferrent ꝑedagia guidagia, gabellas ⁊ alia quouis noīe nūcupata onera noua petere exigere vel leuare quoquomodo preſumant auctoritate apoſtolica preſentium tenore diſtrictius inhibemus ac volumus: ⁊ motu ſcientiaq; predictis ſtatuimus ⁊ ordinamus: ꝙ fratres ip̄i conuentuales ac ſorores ⁊ alij quibuſcunq; reformationibus quas fieri continget per generales aut prouinciales predictos acquieſcere: illaſq; obſeruare omnino teneantur ⁊ debeant: ꝙq; laici predicti in faciendis reformationibus predictis alias q̄ꝫ, vt prefertur nullatenus ſe intromittant: aut ne fiant opponant vel contradicant: nec ꝙ poſtmodum facte reformationes alterentur mutentur aut in eis aliquid vltra addatur, querere audeant ſub eadem excōmunicatiōis ſententia ſi contra fecerint eo ipſo extunc incurrenda: decernentes irritum ⁊ inane ſi ſecus ſuper his a quoq̄ꝫ quauis etiam apoſtolica auctoritate ſcienter vel ignoranter harum nō inſerto tenore ꝯtigerit attētari. Et nihilominꝰ p̄ſn̄tibꝰ ⁊ futuris ꝓ t̄pe dictoꝝ ordinū ꝓtectoribꝰ oībꝰq; ⁊ ſingul' p̄latꝫ ⁊ alijs ꝑſonis eccl'iaſticiꝭ i dignitate conſtitutis, necnō eccl'iaꝝ cathe

diocesium etiā metropolitaneñ. canonicis per apoſtolica ſcripta mādamus: quatenus ipſi ⁊ quilibet eoꝝ per ſe vel alium ſeu alios reſpectiue dictis magiſtro. miniſtris. prioribus. cuſtodibus. guardianis ⁊ fratribus conuētualibus in premiſſis efficacis defenſionis preſidio aſſiſtentes: ac premiſſa oīa ⁊ ſingula vbi ⁊ quādo expedire cognouerint. fuerint ꝙ deſuper requiſiti ſolēniter publicātes: nō permittant eos vel eoꝝ aliquem contra preſentiū tenorē ꝑ quoſcunqꝫ quomodolibꝫ inquietari ſeu moleſtari: ac alios oēs ⁊ ſingulos quos eis hmōi excōicationis ſententias incurriſſe cōſtiterit: quotiēs ſuper hoc pro parte aliquoꝝ ex magiſtro miniſtris. priorib⁹. cuſtodibus. guardianis ⁊ fratribus predictis cōuētualibus fuerint requiſiti: in eccl'ijs ⁊ alijs locis vbi eis videbitur excōmunicatos publice nunciēt: faciātqꝫ ab alijs nūciari ⁊ ab omnib⁹ arctius euitari: donec preuia dbita ſatiſfatione meruerint ab eadē excōicationis ſentētia abſolutionis beneficiū obtinere: contradictores ꝑ cenſuram eccl'iaſticā appellatione poſtpoſita compeſcēdo. Nō obſtātib⁹ premiſſis ac conſtitutionibus ⁊ ordinationibus ap'licis necnon predictoꝝ ordinū iuramento cōfirmatione apoſtolica vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis ⁊ conſuetudinib⁹: quib⁹ oībus etiaꝫ ſi de illis eoꝝūqꝫ totis tenoribus ſpecialis ſpecifica ⁊ expreſſa mentio preſentibus habenda foret tenore pn̄tium quo ad premiſſa ſimili ſcientia derogam⁹: ⁊ illa ꝓ infectis haberi volumus: contrarijs quibuſcūqꝫ: aut ſi perſonis ⁊ fratrib⁹ predictis vel quibuſuis alijs cōiter vel diuiſim a ſede ap'lica indultum exiſtat: ꝙ interdici ſuſpēdi vel excōmunicari nō poſſint per litteras ap'licas non faciētes plenā ⁊ expreſſam ac de verbo ad verbū de indulto hmōi mentionē: ⁊ qualibet alia dicte ſedis indulgentia generali vel ſpeciali cuiuſcunqꝫ tenoris exiſtat: per quā pn̄tibus nō expreſſaꝫ vel totaliter non inſertā effectus eaꝝ impediri ſ valeat quomodolibet vl' differri: ⁊ de qua cuiuſqꝫ toto tenore habenda ſit in lr̄is nr̄is mētio ſpecialis. Poſtremo qꝛ difficile forent pn̄tes lr̄as ad ſingulas ꝓuincias originaliter deſtinare: volumus ⁊ dicta auctoritate decernim⁹ ꝙ tranſumptis earum manu notarij publici ⁊ curie cauſaꝝ camere ap'lice aut alicuius ep̄alis vel archiep̄alis ſigillo munitis ea prorſus in iudicio ⁊ extra vbicunqꝫ exhibita ⁊ oſtenſa fuerint fides adhibeatur: ac ſi ipe originales litteree xhibite forent ⁊ oſtenſe. Nulli ergo oīno hominū liceat hanc paginam nr̄e ratihabitionis. innouationis. inhibitionis. ſtatuti. ordinationis. conſtitutionis. mandati. derogationis. volūtatis ⁊ decreti infringere: vel ei auſu temerario contraire. Siquis aūt hoc attentare preſumpſerit: indignationē oīpotentis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli ap'loꝝ ei⁹ ſe nouerit incurſurum. Datum rome apud ſanctum petrū anno incarnationis dn̄ice milleſimo quadringētesimo ſeptuageſimo quinto kl'is maij Pōtificatus noſtri Anno Quarto.

Sixt⁹ papa q̄rtus approbat lr̄as guillelmi cardinalis ſuꝑ veſtiatione fr̄is alberti ordinis carmelitarum.

Sixtus ep̄us ſeruus ſeruorū dei Ad perpetuā rei memoriam. Celeſtis aule militum numerum adaugeri ſancta letatur eccl'ia: ⁊ propterea eos qui ex hoc ſecu

lo tranſeūtes comuni opinione fidelīū ſupna patria digni reputātur: p̄
ſertim miraculoꝝ celebritate fulgentes, eternitatis memoria decorare
conſueuit: vt eorū laudes frequētioribus valeant reſonare preconijs et
dn̄s in ſanctis eius iugiter collaudari. Idcirco nos ea q̄ pro honorificē
tia beatoꝝ de predeceſſoꝝ noſtrorum romanoꝝ pontificū beneplacito
pie obſeruata fuiſſe comperim⁹: libēter cū a nobis petitur aplico p̄ſidio
conſonemus. Sane ꝓ parte dilecti filij chriſtofori martignoni magiſtri
generalis ordinis fratrū beate marie de monte carmeli nobis nup exhi-
bita petitio continebat: ꝙ dudū felicis re. calixto papa tertio predeceſſo
ri pro parte quōdam ioānis ſoreth tūc magiſtri generalis dicti ordinis
expoſito: ꝙ beatus albert⁹ qui dū vitā celibem ageret in humanis fra
ter dicti ordinis fuit: ⁊ cuius corp⁹ in eccl̄ia beate marie meſſaneñ. in in-
ſula ſicilie fratrū dicti ordinis requieſcit: clareſcētib⁹ miraculis a chriſti
fidelibus illarum ⁊ diuerſis mundi partiū in magna veneratione habe
tur: ⁊ propterea in diuerſis eccl̄ijs per diuerſas mundi partes altaria ⁊
eccl̄ie ad honorē dei ⁊ eiuſdē ſancti alberti cōmemorationem erecta fue
rant: vnde deſiderabat ꝙ chriſti fideles ipi in eorū huiuſmodi laudabili
propoſito per tollerantiā ſedis apoſtolice cōtinuare libere ⁊ licite poſ-
ſent ⁊ valerent: ad quā quidem humilem petitionē cū prefatus calixtus
predeceſſor annuiſſet: venerabilis frater noſter guillelmus epiſcop⁹ oſti
enſis tunc tituli ſancti martini in mōtibus preſbyter cardinalis qui etiā
tunc preſens aderat, de licencia ⁊ conſenſu dicti predeceſſoris ⁊ manda-
to expreſſo viue vocis oraculo ſibi ab eodem facto ad tollēdum ſcrupu-
los de mētibus huiuſmodi ⁊ ad honorē dei ⁊ dicti beati alberti merito
rum exaltationē de premiſſis omnibus ⁊ ſingulis per ſuas patentes
litteras ſuo ſigillo munitas atteſtationē fecit: prout in illis quas inſpici
⁊ examinari diligēter ac p̄ſentib⁹ inſeri fecimus pleni⁹ cōtinetur. Qua-
re pro parte dicti chriſtofori generalis moderni aſſerētis ꝙ in prefata
eccl̄ia ⁊ in diuerſis mūdi partib⁹ per merita ipſius beati alberti alia mi-
racula coruſcant indies: nobis fuit humiliter ſupplicatū: vt atteſtatio-
ni dicti guillelmi epiſcopi ⁊ cardinalis ac omnibus ⁊ ſingulis in eius lit
teris cōtentis huiuſmodi pro illorum ſubſiſtētia firmiori robur apoſto-
lice confirmationis adijcere: ⁊ alias in premiſſis opportune prouidere
de benignitate apoſtolica dignaremur. Nos igitur attendētes ꝙ digne
in memoria vertitur hominū qui ad gaudia tranſiuit angelorum: ⁊ ad
ordinem prefatum qui continua glorioſiſſime dei genitricis ſempq̧ vir
ginis marie protectione fouetur: ⁊ ſub honore eius ſpeciali titulo funda
tus, ac tam per diuerſos romanos pontifices predeceſſores noſtros q̄
etiam per nos apoſtolica fuit auctoritate comprobatus: multiplicibuſ-
q̧ virorum excellentium omni tempore quaſi ſyderibus decoratur or-
namentis: dirigentes paterne conſiderationis intuitū: huiuſmodi quo
q̧ ſupplicationibus inclinati: atteſtationē dicti guillelmi epiſcopi et
cardinalis qui dicti ordinis protector exiſtit, ac l̄ras predictas ratas ha
bentes ⁊ gratas: illas cum omnib⁹ ⁊ ſingulis in eis contentis clauſulis
auctoritate apoſtolica ⁊ ex certa nr̄a ſcientia approbamus ⁊ confirma-

mus: ſupplentes omnes ⁊ ſingulos defectus ſiqui forſan interuenerint
in eiſdem. Non obſtantib⁹ cōſtitutionib⁹ ⁊ ordinationibus aplicis cete-
riſq̃ cōtrarijs quibuſcunq̃. Et q2 difficile foret pñtes lr̃as ad ſingulas
prouintias originaliter deſtinare: volumus ⁊ dicta auctoritate decerni-
mus, ꝙ tranſumptis dictaꝝ lr̃aꝝ manu notarij publici ⁊ curie cauſarū
camere aplice vel protectoris dicti ordinis q nūc eſt ⁊ pro tēpore fuerit,
aut alicuius epalis vel archiepalis ſeu cuiuſcūq̃ in dignitate cōſtituti, ⁊
dicti ordinis magiſtri generalis ꝓ tpe exiſtētis ſigillo munitis ea pror-
ſus in iudicio ⁊ extra fides adhibeat̃ indubia: ac ſi ipe originales lr̃e fo
rent exhibite vel oſtēſe. Tenor autem dictarū lr̃arum ſequit̃ ⁊ eſt talis.
GUILLELMUS miſeratiōe diuina tituli ſancti martini in mō
tibus ſacroſancte romane ecclie preſbyter cardinalis rothomageñ, vni
uerſis ⁊ ſingulis chriſti fidelibus pñtes lr̃as inſpecturis Salutē in eo q
eſt vera omniū ſalus. Dignū ⁊ cōueniens iudicamus de ijs teſtimoniū
reddere: que pacem conſciētie multoꝝ ⁊ deuotionis augmentū cōcerne
re videntur. Notū igitur omnib⁹ facim⁹ ac teſtamur per preſentes: ꝙ
ſanctiſſimus in chriſto pater dñs noſter dñs Calixtus diuina ꝓuiden-
tia papa. iij. nuper viue vocis oraculo nobis preſentibus ⁊ aſtantib⁹ co
ram ſua ſanctitate: conceſſit ⁊ indulſit reuerēdo patri magiſtro ioāni ſo
reth priori generali fratrum ordinis beate Marie de monte carmeli pre
ſenti ⁊ ſupplicanti: ꝙ de beato Alberto de Drapano inſule ſicilie dicti
ordinis dū in hūanis ageret profeſſori in cuius honorem ⁊ reuerentiam
plura altaria ⁊ eccleſie vt idem prior, aſſeruit edificate fuerint: ac eius
crebreſcentibus miraculis publico longo tempore per chriſti fideles
tam in eorundem fratrum q̃3 etiam in alijs eccleſijs (nulla tamen ſecū
dum ritum Romane eccleſie precedente canonizatione) preces ⁊ ſuf
fragia publice perſoluuntur: eadē deuotio ⁊ reuerentia vt p̃mittitur ſine
alicuius peccati labe ⁊ tranſgreſſionis nota ac conſcientie ſcrupulo per
vos atq̃ alios chriſti fideles fieri poſſit ⁊ continuari: quouſq̃ per ec
cleſiam aliud ſolennius decernatur: que omnia cum ſic vt premitti-
tur vere ⁊ recte ſint acta ad cuiuſlibet noticiam reducimus ⁊ dedu-
cenda fore cenſemus. In quorum teſtimonium preſentes litteras per
ſecretarium noſtrum infra ſcriptum fieri iuſſimus, ⁊ noſtri ſigilli feci-
mus appenſione communiri. Datum Rome in domibus noſtre re
ſidentie apud ſanctum Appollinarem die quintodecimo mēſis Octo-
bris. Anno incarnationis Dominice Milleſimo quadringenteſimo
Quinquageſimo Septimo. Pontificatus eiuſdem Domini noſtri
Anno tertio. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc Paginam
noſtre approbationis, confirmationis, ſupplectionis, conſtitutio-
nis et voluntatis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Si quis
autem hoc attentare preſumpſerit: indignationem omnipotentis dei
et beatorum Petri et Pauli apoſtolorum eius ſe nouerit incurſu-
rum. Datum Rome apud ſanctam Mariam maiorem Anno incar
nationis Dominice Milleſimo quadringenteſimo ſeptuageſimo ſex
to. Pridie kl's Junij Pontificatus noſtri Anno Quinto.

Sixtꝰ papa q̄r tus eximit fra- tres a q̄cunq̄ iuriſdictiõe in- q̄ſitoꝝ hereti- ce prauitatis.

SIxtus epūs ſeruus ſeruorum
dei dilectis filijs magiſtro generali ⁊ vniuerſis fratribꝰ
ſacri ordinis glorioſiſſime dei genitricis ſemp̄q̄ virginis
marie de monte carmeli p̄ſētibus ⁊ futuris ſalutē ⁊ apo
ſtolicam benedictionē. Sacer ordo veſter in agro dn̄ico diuina diſpoſi
tione plantatus ⁊ glorioſiſſime dei genitricis marie titulo ſpecialiter in
ſignitus: apoſtolicis gratijs digne meretur attolli: cū illius profeſſores
relegatis a ſe mūdanis illecebris celeſtiū cōtemplationi vacātes inſiſtūt
iugiter ꝓfectibus aīarū: ꝓpter q̄ ad dictum ordinem a pluribus roma
nis pontificibus predeceſſoribꝰ nr̄is ⁊ etiā a nobis multipliciter appro
batū. ap̄lice conſiderationis intuitū dirigētes: ad ea libēter intēdimꝰ,
per que profeſſores ipſi nullum interne pacis patiātur excidium nullūq̄
religionis ſtatus perferāt detrimentū: ſed ab omni moleſtia liberi co de
uotius diuino cultui ac ſalutis intendāt operibꝰ: quo ſtatꝰ eorum quie
tior fuerit ipſiq̄ ampliori cognoſcātur libertate dotati. Sane lȝ dudū
fe. re. ioannes papa. xxij. predeceſſor noſter vos ⁊ ordinē veſtrū predictū
ac eccl'ias. oratoria. domos ⁊ loca q̄cunq̄ tunc ⁊ pro tēpore exiſtētia ad
eūdem ordinem ſpectātia cum in eis degētibus vtriuſq̄ ſexus perſonis
ac omnibus rebꝰ bonis iuribus ⁊ pertinētijs ſuis in ius ⁊ ꝓprietatē bea
ti petri ap̄loꝝ principis ⁊ ſancte ſedis ap̄lice aſſumpſit: voſq̄ ⁊ illa a cu
iuſcunq̄ dioceſani ⁊ alterius p̄tāte iuriſdictione ac dn̄io in perpetuum
prorſus ⁊ omnino exemerit: decernendo ex tunc vos ⁊ ordinē ipſuȝ nec
non eccl'ias. oratoria. domos ⁊ loca prefata cū perſonis. rebꝰ. bonis. iuri
bus ⁊ pertinētijs ſupradictis ſoli romano pontifici ⁊ dicte ſedi tā in ſpi
ritualibus q̄ȝ in temporalibꝰ abſq̄ vllo medio ſubiacere: ita ꝙ nec loco
rum ordinarij nec alia q̄uis eccl'iaſtica perſona in vos ⁊ ordinem ac ec
cleſias. oratoria. domos loca. perſonas. res ⁊ bona predicta vtpotē p̄
ſus exempta poſſent excōmunicationis ſuſpenſionis aut interdicti ſen
tentias promulgare: vl' alias poteſtatē ſeu iuriſdictionē aliquā exercere.
quod ſi forſan quicq̄ȝ in contrariū a quoq̄ȝ atttentatū foret, illud oino eſ
ſe irritum ⁊ inane. ¶Poſtmodū etiā bone memorie clemens papa ſextꝰ
ſimiliter predeceſſor noſter vobis ⁊ ſucceſſoribꝰ vr̄is ꝑpetuo indulſerit:
vt prefati ioānis predeceſſoris exemptione in ſuo robore ꝑmanēte: etiā
coram quibuſcunq̄ dioceſanis ⁊ locorum ordinarijs ratione delicti cō
tractus ſeu rei de qua ageretur conueniri vel impeti nullatenꝰ poſſitis:
pie memorie innocentij pape quarti etiā predeceſſoris nr̄i ⁊ alijs cōſti
tutionibus ap̄licis cōtrarijs nō obſtañ. quibuſcūq̄: decernendo ex tūc
ſimiliter irritū ⁊ inane ſi ſecus ſup̄ his a quoq̄ȝ quauis auctoritate ſcie
ter vel ignorāter contigerit attentari. Cuȝ ſicut nobis dilectꝰ filius chri
ſtoforus martignonus modernus ſacri ordinis veſtri generalis magr̄
nuper expoſuit: nōnulli inq̄ſitores heretice prauitatis etiā mendicantiū
ordinū ꝓfeſſores in diuerſis mundi partibus conſtituti minus veracit
aſſerētes: quoſdā vr̄i ordinis etiam ſacre theologie profeſſores ſeu ba
chalarios res veſanas ⁊ fidei articulis cōtrarias in ſuis ſermonibꝰ aut

diſputatiōibus affirmare: vos ⁊ pfeſſores hmōi vřos pptereā multipli
citervexare: ⁊ contra eos inquirere: ac pcedere exquiſitis modis nō ve-
rentur i ipſius veſtri ordinis vilipendium ⁊ veſtrū non modicū detrimē
tum. Quare dictus chriſtoforus nobis humiliter ſupplicauit: vt vobis
veſtroqȝ ſtatui ⁊ quieti ſup his opportune puidere de benignitate aplī-
ca dignaremur. Nos igitur attentis exemptione ⁊ indulto pmiſſis ac
ex certis alijs rōnabilib⁹ ad id animū noſtrū inducētibus cauſis. hmōi
ſupplicatiōibus inclinati: vos oēs ⁊ ſingulos ac qui nunc ſunt ⁊ p tpe
erunt eiuſdē veſtri ordinis pfeſſores ab oī iuriſdictiōe dñio ⁊ ptāte eorū
dem inquiſitoꝝ ſimiliter nūc ⁊ p tpe exñtium auctate aplica tenore p̄-
ſentiū prius ⁊ oino eximim⁹ ac perpetuo liberamus: ita q̄ deinceps hu
iuſmodi heretice prauitatis inquiſitores etiā ordinū mendicantiū ſupra
dicta aut alia quauis occaſiōe vl' cauſa ꝯtra vos aut dicti ordinis veſtri
pſonas nullatenus inquirere pcedere aut iuriſdictionē aliquā in vos ex
ercere quoquomodo valeāt ſub excōicatiōis late ſnīe pena: quā quilibet
ꝯtra faciens eo ipo incurrat. Sed teneamini ſolū corā nobis ⁊ ſucceſſori
bus noſtris romanis pontificibus canonice intrātibus aut dicti ordinis
vřī ptectore vel curie cauſarū camere apl'ice generali auditore in cauſis
fidei aut officiū inquiſitoꝝ eorūdem ꝯcernētibus de iure reſpōdere: cuȝ
p̄dicatoꝝ ⁊ minoꝝ ordines dicātur ſimilibus priuilegijs inſigniti: de-
cernentes exnunc irritū ⁊ inane ſi ſecus ſup his a quoqȝ quauis auctate
etiā apl'ica ſcieter vel ignorāter ꝯtigerit attentari. Et nihilomin⁹ nūc ⁊ p
tpe exiſtenti dicti ordinis vřī ptectori oibuſqȝ ⁊ ſingulis p̄latis ⁊ alijs p
ſonis eccleſiaſticis in dignitate ꝯſtitutis: necnō cathedraliū eccleſiarum
etiā metropolitanarū canonicis per apl'ica ſcripta mādam⁹: q̄tenus ipi
⁊ quilibet eoꝝ p ſe vel aliū ſeu alios dū ⁊ quotiens opus fuerit ac ſuper
hoc p parte veſtra reſpectiue fuerint requiſiti: vobis in p̄miſſis efficacis
defenſionis p̄ſidio aſſiſtentes ⁊ p̄miſſa oīa ⁊ ſingula vbi ⁊ quando expe-
dire ꝯgnouerint ſolēniter publicātes: nō pmittāt vos vel aliquē vřum
ꝯtra pñtiū tenorē per quoſcūqȝ inqſitores quomodolibet inquietari ſeu
moleſtari: ſȝ eos oēs ⁊ ſingulos quos eis conſtiterit hmōi excōicatiōis
ſnīam incurriſſe: quotiēs ſup hoc p pte vřa aut alicui⁹ veſtrū fuerint req
ſiti: in eccleſijs ⁊ alijs locis vbi eis videbitur excōicatos publice denūci-
ent ⁊ ab alijs denunciari ac ab oibus artius euitari faciat: donec debita
ſatiſfactione preuia meruerint ab eadē excōicatiōis ſnīa abſolutiōis be
neficium obtinere: contradictores per cenſuram eccleſiaſticā appellatio
ne poſtpoſita cōpeſcendo. Nō obſtātibus ꝯſtitutiōibus ⁊ ordinatiōib⁹
apl'icis etiā illis que in lr̄is quas ordinibus minoꝝ ⁊ p̄dicatoꝝ ꝯfirma-
uimus ⁊ quas vulgus mare magnū appellat ꝯtinētur: necnon p̄dictoꝝ
inquiſitoꝝ etiam mendicantiū ⁊ eoꝝ ordinū iuramento confirmatione
aplica vel quauis alia firmitate roboratis. ſtatutis. conſuetudinib⁹. pri-
uilegijs ⁊ indultis: quibus oibus etiam ſi de illis eorumqȝ totis tenorib⁹
ſpecialis ſpecifica ⁊ expreſſa mentio pñtibus habenda foret: tenore pñti
um quoad premiſſa derogamus ⁊ illa pro infectis haberi volumus: cō
trarijs quibuſcunqȝ. Aut ſi inquiſitoribus ⁊ eorum ordinibus predictis

vel quibuſuis alijs cōiter vel diuiſim a ſede p̄dicta indultum exiſtat: q̄ interdici ſuſpendi vel excōicari nō poſſint per lr̄as ap̄licas nō facientes plenā ⁊ exp̄ſſam ac de verbo ad verbū de indulto hmōi mentionē: ⁊ q̄libet alia dicte ſedis indulgētia generali vel ſpāli cuiuſcūq; tenoris exiſtat: per quam preſentibus non expreſſam vel totaliter non inſertam effect⁹ earū iPediri valeat vel differri: ⁊ de q̄ cuiuſq; toto tenore hn̄da ſit in nr̄is lr̄is mentio ſpālis. Ceterū q̄ difficile admodū foret p̄ntes lr̄as ad ſingulas p̄uincias ac loca originaliter deſtinare: volum⁹ ⁊ dicta auctoritate decernimus q̄ trāſūptis earū cū p̄ntibus debite collationatis ac man⁹ notarij publici ſubſcriptiōe necnō p̄ tpe exiſtētis dicti ordinis ꝓtectoris aut alicuius archiep̄alis ſeu ep̄alis vel p̄dicti generalis auditoris cauſarū camere apoſtolice ſeu alteri⁹ eccleſiaſtice curie ſigillo munitis ea prorſus in iudicio ⁊ extra iudiciū vbicūq; exhibita fuerint vl' oſtēſa fides adhibeat indubia: ac ſi ip̄e originales lr̄e forent exhibite vl' oſtēſe. Nulli ergo oīno hoīum liceat hanc paginā nr̄e exemptiōis, liberationis, ꝯſtitutiōis, mandati, derogatiōis, volūtatis ⁊ decreti infringere: vel ei auſu temerario ꝯtraire. Si quis aūt hoc attētare p̄ſumpſerit: indignationē oīpotentis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli ap̄loꝝ eius ſe nouerit incurſurū. Datū rome apud ſanctū petrū. Anno īcarnatiōis dn̄ice milleſimo quadringēteſimo ſeptuageſimo ſeptimo, decimo kl's ſeptembris pontificatus noſtri anno ſexto.

Poſt quaꝝ quidem litterarū ap̄licarū p̄ſentationē ⁊ receptionē nobis ⁊ per nos vt p̄mittitur factas: fuim⁹ per p̄fatū patrē fratrē antoniū ſupradicti ordinis p̄feſſorē noībus quibus ſupra debita cum inſtātia requiſiti: quatenus ad executionē dictarum lr̄arum ⁊ contentoꝝ in eiſdem procedere curaremus iuxta traditam ſeu directā per eas a ſede apoſtolica nobis formā. Nos igitur antonius electus auditor iudex ⁊ executor p̄fatus attendētes requiſitionē hmōi fore iuſtam ⁊ ꝯſonā. q̄ q̄ iuſta petentibus nō eſt denegādus aſſenſus: volenteſq; mādata ap̄lica ſupradicta nobis in hac parte directa reuerēter exequi vt tenemur: idcirco auctate ap̄lica nobis cōceſſa ⁊ qua fungimur in hac parte: p̄fatas lr̄as ap̄licas ⁊ hunc noſtrum p̄ceſſum ac oīa ⁊ ſingula in eis ꝯtenta vobis oībus ⁊ ſingulis ſupradictis cōiter vel diuiſim intimamus inſinuamus ⁊ notificamus: ac ad veſtram ⁊ cuiuſlibet veſtrum noticiā deducimus ⁊ deduci volumus per p̄ntes. Et nihilominus vos dn̄os patriarchas, archiep̄os, ep̄os, vicarios, officiales, rectores p̄fatos, oēſq; alios ⁊ ſingulos ſupradictos in p̄inſertis lr̄is noīatos ⁊ deſcriptos tenore p̄ſentium requirimus ⁊ monemus primo ſcd̄o tertio ⁊ peremptorie cōiter ⁊ diuiſim: ac vobis ⁊ veſtrum cuilibet inſolidū in virtute ſancte obedientie ⁊ ſub infra ſcriptis ſuiarum penis diſtricte precipiendo mandan̄. q̄tenus infra ſex dierum ſpacium poſt p̄ntationē ſeu notificationē dictarū lr̄arum ap̄licarum ⁊ p̄ntis noſtri p̄ceſſus ac requiſitionē vobis ſeu alteri veſtrum pro parte dicti patris antonij ac fratrum ⁊ p̄feſſoꝝ predictoꝝ vel alterius eorum ſuper hoc factas īmediate ſequentiū: quorum

ſex dierum duos pro primo duos ꝓ ſecũdo ⁊ reliquos duos vobis vniuerſis ⁊ ſingulis ſupradictis ꝓ tertio ⁊ peremptorio termino ac monitione canonica aſſignam⁹: patrẽ fratrẽ antoniũ ac frẽs pfeſſores ⁊ eorum quẽlibet priuilegiorum ⁊ ꝯceſſionũ in p̃inſertis lr̃is aplicis ꝯtentorum tam eiſdẽ pr̃i antonio ac fr̃ibus ⁊ pfeſſoribus minorib⁹ ꝯceſſoꝝ: q̃ etiã cõicatoꝝ iuxta formã ⁊ tenorẽ earũdẽ lr̃arũ necnõ ſixti ⁊ alexãdri ac aliorũ romanoꝝ pontificum predictorum voluntatem: vt ⁊ quẽadmodum in dictis lr̃is innouationis. approbationis. conſtitutionis. ordinatiõis. voluntatis. applicationis. ſtatuti. conceſſionis. indulti. extenſionis. ampliationis. declarationis. confirmatiõis. ſuppletiõis. mãdati. derogationis. ⁊ decreti plenius continetur: pacifica poſſeſſione vel quaſi gaudere debere: nec vos ſeu alter veſtrum executores teſtamentorum vltimarũ q̃ voluntatum contra tenorem earũdem preinſertarum lr̃arũ apoſtolicarum in aliquo moleſtetis: nec aliqua grauamina iniurias ſeu damna inferatis ſeu quomodolibet irrogetis: nec vos aut alter veſtrum moleſtet aut iniurias damna ſeu grauamina aliqua huiuſmodi inferat irroget nec inferri ſeu irrogari quoquomodo permittatis. ſeu aliquis eorum permittat: quo minus fratres ⁊ pfeſſores huiuſmodi pacifica poſſeſſione vel quaſi priuilegiorum ⁊ conceſſionum predictorum ac ſingulorum in eis contentorum ac in omnibus ⁊ per omnia pacifice gaudeant ⁊ vtantur: aut quilibet eorum pacifice gaudeat ⁊ libere vtatur: prout romani pontifices prenominati in preinſertis litteris ſuis voluerunt ⁊ mandarunt voluitq́ꝫ eoꝝ quilibet ⁊ mandauit. QUOD SI FORTE premiſſa omnia ⁊ ſingula non adimpleueritis ſeu diſtuleritis contumaciter adimplere: mandatiſq́ꝫ ⁊ monitionibus noſtris huiuſmodi imo verius apoſtolicis non parueritis realiter ⁊ cum effectu: nos in vos ⁊ ſingulos ſupradictos qui culpabiles fueritis in premiſſis. ⁊ generaliter in contradictores quoſlibet ⁊ rebelles ac impediẽ. ipſum dominũ antonium ac fratres ⁊ profeſſores predictos ſeu eorum aliquem aut ſyndicos vel procuratores eorum ſuper premiſſis in aliquo: ac ipſos impedientes dantes auxilium conſilium vel fauorem publice vel occulte directe vel indirecte quouis queſito colore cuiuſcunq́ꝫ dignitatis. ſtat⁹. gradus. ordinis vel conditionis exiſtant. exnunc prout ex tunc ⁊ extunc prout ex nunc ſingulariter in ſingulos predicta ſex dierum canonica monitione premiſſa excõicationis: in capitula vero conuentus ⁊ collegia quecũq́ꝫ in his forſan qḋ abſit delinq̃ntia ſuſpẽſionẽ a diuinis ⁊ in ipoꝝ delinq̃ntiũ ⁊ rebelliũ eccl̃ias monaſteria ⁊ capellas interdicti eccleſiaſtici ſñias ferim⁹ in his ſcriptꝫ ⁊ etiã pmulgam⁹: vobis v̾o reuerẽdiſſimis ⁊ reuerẽdis dñis pr̃iarchis. archiep̃is. ep̃is. p̃fatis dũtaxat exceptis. qb⁹ ⁊ vr̃m cuilibet ob reuerẽtiã vr̃aꝝ põtificaliũ dignitatũ d̾ferim⁹ i hac pte ſi ꝯ p̃miſſa vl̾ ipoꝝ aliqḋ feceritꝫ ſeu fieri mãdaueritꝫ p vos vel ſubmiſſaꝫ perſonam publice vel occulte directe vel indirecte: p̃dicta ſex dierũ canonica monitione premiſſa ingreſſus eccleſiarum interdicimus in his ſcriptis. Si vero huiuſmodi interdictum per alios ſex dies prefatos ſex immediate ſeq̃ntes ſuſtinueritꝫ: vos ⁊ quẽlibet vr̃ꝫ i his ſcriptꝫ ſñi canõica

monitione pmiſſa ſuſpendimus a diuinis. Verū ſi pfatas interdicti & ſuſpenſionis ſnias per alios ſex dies prefatos duodecim imediate ſequētes animis (quod abſit) ſuſtineretis īdurastis: vos & quēlibet vſz ī bis ſcriptis eadē canonica monitione pmiſſa excōicatiōis ſnia auctate aplīca ſupradicta innodamus. CETERUM cum ad executionē pmiſſoꝝ vlteriꝰ faciēdā quoad pñs pſonaliter intereſſe neqamꝰ q̄ plurimis alijs arduis in romana curia legitime ppediti negocijs: vniuerſis & ſingulis dñis abbatibus. prioribus. ppoſitis. decanis. archidiaconis. cātoribus. ſuccentoribus. theſaurarijs. ſcholaſticis. cuſtodibꝰ. ſacriſtis. taꝫ cathedraliū q̄ collegiatarū canonicis. parrochialiūqꝫ eccliarū rectoribꝰ ſeu loca tenētibꝰ eorundem. plebanis. vice plebanis. archipſbyteris. vicarijs. pſbyteris. clericis. notarijs. & tabelliōibꝰ publicis qbuſcūqꝫ p q̄ſcunqꝫ ciuitates & dioceſes ac puincias in diuerſis mūdi ptibus ac alias vbilibet ɔſtitutis & eoꝝ cuilibet inſolidū ſuper vlteriori executiōe dicti mandati aplīci atqꝫ nr̄i faciēda auctate aplīca tenore pñtiū plenarie cōmittimus vices nr̄as: donec eas ad nos ſpāliter & expſſe duxerimꝰ reuocādas. quos nos & eoꝝ q̄mlibet inſolidū eiſdē auctate & tenore reqrimꝰ & monemꝰ primo ſcdo tertio & pemptorie cōiter & diuiſim: eiſqꝫ nihilominus & eoꝝ cuilibet in virtute ſancte obedientie & ſub excōicationis pena quā in eos & eoꝝ quēlibet niſi fecerint q̄ mādamꝰ & ɔmittimꝰ diſtricte pcipiēdo mādātes: q̄tenꝰ infra ſex dies poſt pñtatiōeꝫ ſeu notificationē pñtiū ac reqſitionē p parte pfis antonij ac fratrū & pfeſſoꝝ pdictorum eis ſeu eoꝝ alteri deſup factas imediate ſequētes. Quos dies eis & eoꝝ cuilibet p tertio & pēptorio termino ac mōitionē canonica aſſignamꝰ: ita tñ q in bis exequēdis alter eoꝝ alterū nō expectet nec vnus p alio ſeu p aliū ſe excuſet. Ad vos dños pfiarchas. archiepos. epos vicarios. officiales & rectores pdictos oēs & ſingulos ſupradictos pſonaſqꝫ & loca alia de qbus vbi & qñ ac quotiēs expediēs fuerit pſonaliter accedāt ſeu accedat: & pfatas lr̄as aplīcas hucqꝫ pñtem nr̄m pceſſum ac oīa alia & ſingula in eis ɔtēta vobis oibus & ſingulis cōiter vel diuiſim legāt intimēt inſinuent & fideliter publicare pcurent: ac frēm antoniuꝫ & frēs ac pfeſſores & eoꝝ quēlibet iuxta formā & tenorē pinſertaꝝ lr̄aꝝ aplīcarū & pñtis nr̄i pceſſus exemptionū. conceſſionū. in pinſertis lr̄is aplīciſ cōtentoꝝ pacifica poſſeſſione gaudere faciant: nec executores teſtamētoꝝ ſeu vltimarū voluntatū eoſdem fratruꝫ antoniū ac fratres & pfeſſores pdictos moleſtent: nec aliqua grauamina iniurias ſeu damna eiſdeꝫ aut eoꝝ alicui inferant ſeu quoquomodo irrogēt: nec in aliquo moleſtari ſeu pturbari pmittant: nec aliquis eoꝝ q̄tum in eo eſt vel fuit pturbari permittat. ET SI FORSAN qd abſit vos dñi pfiarche. archiepi. epi. vicarij. officiales & rectores pdicti pceſſibus monitiōibus. reqſitiōibus & mādatis nr̄is hmōi imo verius aplīcis parere & obedire neglexeritis aut recuſaueritis: penas & ſnias & cenſuras pdictas in vos vt pmittitur latas dānabiliter incurrēdo: extunc ſub delegatis nr̄is pdictis ſubdicta excōicatiōis pena ɔmittimꝰ & mandamꝰ: q̄tenus ſingulis diebus dñicis & alijs feſtiuis in ſuis eccleſijs monaſterijs & capellis infra miſſarum & aliarum horarum diuinarū ſolēnia vbi populi multitudo ad diui

na andiendum ſeu alias legitime conuenerit, ac alias vbi quando ⁊ quo
tiens opus fuerit: ⁊ poſtq̄ꝫ pro parte patris antonij ac fratrū ⁊ profeſſo-
rum ſeu aliquorū eorū deinde ſuper requiſiti fuerint, ſeu alter eoꝝ fuerit
requiſitus: interdictos ſuſpenſos ⁊ excōicatos publice denuncient: ⁊ ab
alijs q̄ꝫtum in eis fuerit denūciari ⁊ ab oībus arctius euitari chriſti fide-
libus faciant tam diu donec ⁊ quouſqꝫ aliud a nobis vel ſupiori noſtro
d̄ſuper habuerint in mādatis. SI VERO patriarche, archiepī, epī
vicarij, officiales ⁊ rectores predicti dictas interdicti ſuſpēſionis ⁊ ex-
cōicatiōis ſñias p decē dies poſt illius denūciationē imediate ſequētes
ptinaciter ſuſtinuerint: nos extunc q2 creſcēte ꝯtumacia ⁊ in obedientia
creſcere debet ⁊ pena ne facilitas pene audaciā tribuat delinquendi; pro
ceſſus nr̄os aggrauamꝰ: dictis ſub delegatis nr̄is ſub excōicatiōis pena
p̄dicta mādamꝰ: quatenꝰ ſingulis diebus dñicis ac feſtiuis in eoꝝ mo-
naſterijs eccl̄ijs ⁊ capellis infra miſſarū ⁊ aliarū pſcriptarū orarum ſolē
nia dictas interdicti ſuſpēſionis ⁊ excōicationis ſñias iterādo ⁊ innouā
do: eoſdēq̄ꝫ ſic vt p̄mittit interdictos ſuſpēſos ⁊ excōicatos denūciatos
noiatim campanis pulſatis ⁊ demū candelis accenſis ac demū extinctꝫ
⁊ in terra piectis cruce erecta ⁊ religione induta, aquā bn̄dictā aſpergē-
do ad fugādos demōes qui eos detinēt ſic ligatos ⁊ ſuis laqueis ſic ca
tenatos, orādo q̄ dñs nr̄ ieſus chriſtus eos ad catholicā fidem ⁊ ſancte
matris eccleſie gremiū reducere dignetur. ⁊ ne eos in talibus pꝰerſitate
⁊ duricia dies eoꝝ finire pmittat, cum decātatiōe reſpōſorij. reuelabunt
celi iniquitatē iude ⁊c̄. ⁊ pſalmi deꝰ laudē meā ne tacueris ⁊c̄. ⁊ his fini
tis ad ianuas ſuarū eccleſiarū vna cum clericis ⁊ parrochianis acceden-
do. ⁊ ad terrorē vt eo citius ad obediētiā redeāt tres lapides viſus domꝰ
bitationū ſuarū in ſignū maledictiōis eterne piiciant, quam deus dedit
dathā ⁊ abirom quos terra ſubſtinere non potuit ſed iuſto dei iudicio il-
los viuos abſorbuit: etiā poſt miſſam ⁊ in veſpis ⁊ alijs quibuſcūq̄ꝫ oris
canonicis ſermōibus p̄dicatiōibus publicis ſolēniter publicent ⁊ denū
cient: ⁊ ab alijs q̄ꝫtū in eis fuerit publicari ⁊ denūciari ⁊ ab oībus chriſti
fidelibus arctius euitari faciant: donec a nobis vl' ſuperiori noſtro aliud
ſuper p̄miſſis receperint in mandatis. QUOD SI FORTE pa
triarche, archiepī, epī, vicarij, officiales ⁊ rectores p̄dicti mādatis ⁊ mo-
nitiōibꝰ nr̄is hmōi realiter ⁊ cū effectu nō pꝰerint: vos illuſtriſſimi ⁊ ſe-
reniſſimi principes, reges, duces, barones, marchiones, comites, viceco
mites, ceteriq̄ꝫ principes ⁊ dñi tpales ob honorem ſancte ſedis apoſto-
lice ⁊ romanorum pontificum predictorum reuerentiā auxilium conſili
um ⁊ fauorem ſubdelegatis noſtris ad executionē pn̄tis noſtri pceſſus
faciendam ⁊ ad implendā preſtetis: ⁊ quilibet veſtrum veſtras regales
mageſtates ⁊ dñationes ad prefatam executionem efficaciter huiuſmo-
di ad implendam vt ad vos ⁊ quemlibet veſtrum ſpectat ⁊ pertinet in
domino exortamur: ⁊ nihilominus omnia ⁊ ſingula nobis in hac parte
cōmiſſa plenarie exequantur iuxta predictarum litterarum apoſtolicaꝝ
⁊ preſentis noſtri proceſſus vim formam continentiam ⁊ tenorem: ita
tamen q̄ dicti ſubdelegati noſtri ſeu quicunqꝫ alij nihil in preiudicium

patris antonij ac fatrum ⁊ ꝓfeſſorum vtriuſq₃ ſerus vel ſyndicorū₃ ſeu
procuratorum eorundem attentare valeant quomodolibet in premiſſis
nec in proceſſibus per nos habitis aut ſententijs per nos latis abſoluē
do vel ſuſpendendo aliquid mutare. In ceteris autem que eiſdem patri
antonio ac fratribus ⁊ profeſſoribus vniuerſis predictis nocere poſſent
vel quomodolibet obeſſe: ipſis ſubdelegatis noſtris ⁊ quibuſlibet alijs
poteſtatem omnimodā denegamus. Et ſi contingat nos ſuper premiſ-
ſis in aliquo procedere de quo nobis oīmodam poteſtatē₃ reſeruamus:
non intendimus propterea cōmiſſionem noſtram huiuſmodi in aliquo
reuocare: niſi de reuocatione ipſa ſpecialem ⁊ expreſſam in lr̄is noſtris
fecerimus mentionē. Per proceſſum autem noſtrum huiuſmodi nolu-
mus nec intendimus noſtris in aliquo preiudicare collegis: quo minus
ipſi vel eorum alter ſeruato tamen hoc noſtro proceſſu in huiuſmodi ne
gocio procedere valeant prout ipſis vel eorum alteri viſum fuerit expe-
dire. Prefatas quoq₃ litteras apoſtolicas ⁊ hunc noſtrum proceſſum
ac omnia ⁊ ſingula huiuſmodi negocium tangentia volumus penes di-
ctum antonium ac fratres ⁊ profeſſores aut ſyndicos ſeu procuratores
eorū₃ remanere: ⁊ non per vos aut aliquem veſtrum ſeu quemcunq₃ ali
um ipſis inuitis ⁊ contra eorum voluntatem quomodolibet detineri.
Contrarium vero facientes prefatis noſtris ſententijs prout in his ſcri
ptis per nos late ſunt: predicta canonica monitione premiſſa ipſo fa-
cto volumus ſubiacere. Mandamus tamen copiam fieri de premiſſis
eam petentibus ⁊ habere debentibus: petentium quidem ſumptibus
⁊ expenſis. Abſolutionem vero omnium ⁊ ſingulorum qui prefatas no
ſtras ſententias aut earum aliquā₃ incurrerint: quoquomodo nobis vl'
ſuperiori noſtro tantūmodo reſeruamus. ET INSUPER Attē
dentes ꝙ difficile foret preinſertas litteras originales in forma in qua
exiſtūt ad ſingulas mūdi partes deferre: idcirco nos Antonius electus
auditor ⁊ dicte romane curie iudex ordinarius prefatus ad prenomina
ti patris antonij etiam noībus quibus ſupra inſtantiam ⁊ requiſitione₃
omnes ⁊ ſingulos ſua cōiter vel diuiſim intereſſe putantes eorumq₃ ꝓ
curatores ſi qui tunc erant in romana curia pro eiſdem ad videndum et
audiendum predictas preinſertas lr̄as apoſtolicas dicti dn̄i pij alioꝝ
q₃ romanoꝝ pontificum predictoꝝ coram nobis produci ⁊ exhiberi: il-
laſq₃ tranſumi ⁊ exemplari ⁊ in hanc publicam formam redigi manda
ri. auctoritatemq₃ ⁊ decretum dicte curie ⁊ noſtram vt moris eſt inter-
poni: vel dicendum. ⁊ cauſas ſi quas haberent rationabiles quare id mi
nime fieri deberet allegandum per audientiam publicam litterarum cō
tradictarum dicti domini noſtri pape vt moris eſt citari fecimus ⁊ mā
dauimus ad certum peremptorium terminū₃ competentē: videlicet ad
ad diem ⁊ horam infra ſcriptas. Quibus quidem die ⁊ hora aduenien-
tibus comparuit in iudicio legitime coram nobis dictus dominus fra
ter Antonius etiam nominibus ſupraſcriptis ⁊ data per eum quadam
citatione audientie pergameni cedula in prenominata audientia littera-
rum contradictarum lecta, ſigilloq₃ eiuſdē₃ audientie ſigillata ⁊ vt mo

ris eſt ſignata, aliaſqꝫ inibi debite executioni demandata citatoꝝqꝫ in eadem ꝑgameni citationis cedula ꝯtentorum non cōꝑentiū necꝫ hmōi dieiꝫ termino in aliquo ſatiſfacere curantiū cōtumaciā accuſauit: ipſoſqꝫ ꝯtumaces reputari: ⁊ in eoꝝ ꝯtumaciā dictas originales lr̄as aplīcas ſanas ſiquidē vt p̄fertur ⁊ illeſas nō viciatas non cācellatas nec in aliq̄ eaꝝ ꝑte ſuſpectas ſed oīb⁹ vicijs ⁊ ſuſpitiōibus carentes p̄fatus pater antonius fratrū ⁊ ꝓfeſſoꝝ p̄dictoꝝ quibus ſupra noſbus coram nobis iterū exhibuit atqꝫ ꝓduxit: quas trāſumi ⁊ exēplari ac in publicā tranſūpti formā redigi mandari: auctatēqꝫ nr̄am ordinariam ⁊ dicte curie decretum (vt moris eſt) deſuper interponi per nos debita cumqꝫ inſtantia poſtulauit, Nos igitur antoni⁹ electus auditor ⁊ iudex ordinarius p̄fatus dictos citatos nō ꝯparentes necꝫ hmōi diei termino in aliquo ſatiſfacere curantes reputam⁹ ꝓut erant id ſuadēte iuſticia cōtumaces: ⁊ in eoꝝ ꝯtumacia attēdentes hmōi requiſitionē fore iuſtā ⁊ rōni ꝯſonā ꝙ qꝫ iuſta petentibus non eſt denegand⁹ aſſenſus: ſupradictas lr̄as apoſtolicas iterū ad manus nr̄as recepimus: illaſqꝫ vidim⁹, tenuim⁹, palpauimus ⁊ diligēter inſpeximus: ⁊ qꝛ ipās vt p̄mittit̄ ſanas integras nō viciatas non cācellatas nec in aliqua ſui parte ſuſpectas ſed omni proxſus vicio ⁊ ſuſpitione carentes reperim⁹: idcirco eaſdē lr̄as aplīcas ſuperius de verbo ad verbū deſcriptas p̄ſītibus inſertas ⁊ cū dictis originalibus lr̄is collacionatas auſcultatas ⁊ ꝯcordatas per ꝓuidū virū magiſtrū berandū de molario notariū publicū ⁊ dicte curie cauſarū camere aplīce ſcribam infra ſcriptū trāſumi ⁊ exēplari ⁊ in hanc publicā trāſumpti formam redigi fecimus ⁊ mādauimus, Quibus oībus ⁊ ſingulis ſupraſcriptis tāqꝫ rite ⁊ legitime factis ⁊ celebratis nr̄am ⁊ dicte curie cāꝝ camere apoſtolice auctatē interpoſuim⁹ ordinariā ⁊ tenore p̄ſentium interponim⁹ ⁊ decretū: volentes ⁊ auctate ſupradicta decernētes ⁊ mādātes: ꝙ etiā huic p̄ſti in forma trāſumpti inſtrumēto publico in iudicio ⁊ extra iudicium ac vbiqꝫ locorum ⁊ terraꝝ detur ⁊ adhibeatur decetero ⁊ in antea talis ⁊ tanta fides: qualis ⁊ quāta ipis pre inſertis lr̄is aplīcis originalib⁹ corā nobis ⁊ per nos vt p̄mittit̄ deſcriptis ⁊ de verbo ad verbū inſertis ac fideliter ⁊ diligēter vna cū p̄ſtib⁹ nr̄is lr̄is ⁊ ꝓceſſib⁹ ac trāſūpto publico auſcultatis ⁊ collacionatis data fuit ⁊ exhibita: daturqꝫ ⁊ exhibetur dareturqꝫ ⁊ exhiberetur ſi in medium producerentur ⁊ exhiberentur, IN QUORUM omnium ⁊ in ſingulorum fidem ⁊ teſtimonium premiſſorum preſentes litteras ſiue preſens publicum inſtrumentū hmōi noſtrum ꝓceſſum ⁊ tranſumptū publicum in ſe continentes ſiue ꝯtinens exinde fieri ⁊ per notarium publicum infra ſcriptū ſcribi ⁊ publicari mādauim⁹: ſigilliqꝫ dicte curie cauſarū camere aplīce quo in talibus vtimur hmōi tranſūptum per predictum ac dicte curie camere apoſtolice ſcribam ſubſcriptum vt prefertur iuſſimus ⁊ fecimus appenſione communiri, Datum ⁊ actum Rome in domo habitationis noſtre mane hora ipſius audientie cauſarum cōſueta ad iura reddēdū ⁊ cās audiendū in loco nr̄o ſolito ⁊ ꝯſueto: nobis ad iura reddēdū ⁊ cauſas audiēdum inibi pro tribunali ſedentibus, ſub

Anno a natiuitate dñi Millesimo quigẽtesimo q̃rto idictiõe septia die vo sabbati q̃rtadecima mẽsis Decẽbris põtificat⁹ sctissimi i xp̃o pris ⁊ dñi nr̃i dñi Julij diuina ꝓuidẽtia.papa.ij.Anno.secũdo.Pñtib⁹ ibidẽ discretis viris magr̃is Andrea de portijs ⁊ Philippo de carolis clericis Monarieñ ⁊ florentiñ diocesuz dicte curie cãꝝ camere ap̃lice notarijs testib⁹ ad p̃missa vocatis specialiter atq; rogat; ET EGO BERANDUS.De molario cleric⁹ lugdunẽñ diocesis public⁹ ap̃lica ⁊ ipiali auctãtib⁹ nec nõ curie cãꝝ camere ap̃lice notari⁹ q: p̃missis oĩb⁹ ⁊ singulis dũ sic vt p̃mittitur p dictũ reuerẽdũ i xp̃o prem ⁊ dñz dñz Antoniũ de mõte dei ⁊ ap̃lice sedis gr̃a electũ ciuitatis castelli ⁊ dicte curie cãꝝ camere ap̃lice generalẽ auditorẽ ac romãe curie iudicẽ ordinariũ ⁊ corã eo agerent̃ et fierẽt vna cũ p̃noiatis testib⁹ p̃ns fui ⁊ ea sic fieri vidi:ideo hoc p̃ns publicũ trãsumpti istrumẽtũ manib⁹ diuersis scriptuz cũ supradictis apꝓbatiõib⁹ ex ide cõfeci ⁊ subscripsi:signoq; ⁊ noie meis solitis ⁊ consuetis vna cũ dicte curie cãꝝ camere ap̃lice quo vtit̃ sigilli appẽsiõe signaui ifidẽ ⁊ testimoniũ oĩum ⁊ singuloꝝ p̃missoꝝ rogatus ⁊ reqsit⁹.Gerãdus de molario. 1504 Decẽ. Jo.baptista de eccl'ia mẽsari⁹. Taxam⁹ ad grossos.xij. A. elect⁹.Ci.castelli auditor.

Gregorius.ix. ꝯcedit fratres posse bñficiuz absolutionis ⁊ dispẽsatõis ab archiepiscopis ⁊ ep̃is sue diocesis obtinere.

GRegorius ep̃us seruus seruorũ dei venerabilib⁹ frib⁹ archiep̃is ⁊ ep̃is ad quos lr̃e iste ꝑuenerint:salutẽ ⁊ ap̃licã bñdictionẽ.Cũ ꝓni sũt ab adolescẽtia hois sensus ad malũ ⁊ caro sp vergit i culpã: q̃ntũcũq; fr̃es ordis minoꝝ ꝓ sue scẽ religiõis obſuãtia in eccl'ia dei splẽdere noscũt:ex hũana tñ fragilitate cõtigit q' iterdũ qdã eoꝝ excedũt i casibus i qb⁹ excõicatiõis sentẽtiã ⁊ notã irregularitatis icurrũt.Quare nobis fuit hũiliter supplicatũ:vt cũ oĩno nõ expediat talib⁹ ꝓ absolutiõis bñficio ⁊ dispẽsatiõis gr̃a obtinẽdis discurrere:ne vel eis det̃ vagandi materia vel alijs cõtra ip̃os occasio murmurãdi:ꝓuidere sup hoc misericorditer dignaremur.Nos igit̃ de discretiõe v̄ra plenã in dño fiduciã obtinẽtes:fraternitati v̄re p ap̃lica scripta mãdam⁹:q̃ten⁹ singuli v̄m i ꝓprijs diocesib⁹ frib⁹ ordinis supradicti cõstitutis ibidẽ absolutiõe ⁊ dispẽsatiõe idigẽtib⁹,siue añq; ad religionẽ hmõi cõuolarẽt siue postea excesserit i casib⁹ supradictis,cũ ab eis fueritis reqsiti,auctãte n̄ra ipendatis absolutionis bñficiũ:⁊ ꝓut scd'm deũ expedire videritis dispẽsetis: nisi adeo eẽt difficilis ⁊ enormis excessus q' merito ꝓ hoc deberẽt ad sedem ap̃licã destinari.Datũ anagnie tertiodecimo kl's Martij pontificacatus nostri. Anno sexto.

Gregorius.ix. cõcedit fratres posse tpe interdicti diuina celebrare:seruata tamẽ iuris solẽnitate.

GRegori⁹ ep̃us s̃uus s̃uoꝝ dei dilectis filijs ministro ⁊ frib⁹ ordis minoꝝ salutẽ ⁊ ap̃licaz bñdictionẽ.Deuotiõis v̄re p̃cib⁹ iclinati:vt tpe generalis iterdicti nõ pulsatis cãpanis,excõicatis ⁊ iterdictis exclusis,clausis ianuis ⁊ submissa voce,i eccl'ijs v̄ris diuina possitis officia celebrare:auctãte vobis p̃ntiũ idulgem⁹.Nulli ergo oĩno hoim lice

at hāc paginā nr̃e cōceſſionis infringere: vel ei auſu temerario contraire
Siquis aūt hoc attentare p̄ſumpſerit: indignationē oipotētis dei ⁊ be-
atoꝝ petri ⁊ pauli apl̃oꝝ ei⁹ ſe nouerit icurſurū. Datū anagnie ſexto id⁹
Martij pontificatus noſtri. Anno ſexto.

Gregorius epūs ſeru⁹ ſeruo-
rum dei. Venerabilibus frīb⁹ archiepīs ⁊ epīs ⁊ dilectis
filijs abbatibus. prioribuſ. decanis, archidiaconis. archi
preſbyteris, ⁊ alijs eccleſiaꝝ p̄latis ad quos lr̃e iſte ꝑuene
rint: ſalutē ⁊ apl̃icā bn̄dictionē. Cū dicat dn̄s ꝑ ꝓphetā, dabo vos cun-
ctis ppl̃is in laudē gl̃iam ⁊ honorē: ⁊ per ſe polliceatur ꝙ iuſti ſicut ſol
in conſpectu dei fulgebūt: piū ⁊ iuſtū ē vt quos deus merito ſanctitatis
coronat ⁊ honorat in celis: nos veneratiōis officio laudemus ⁊ glorifi-
cemus i terris: cū ip̄e poti⁹ laudet̃ ⁊ gl̃ificet̃ i illis q ē laudabilis ⁊ gl̃io
ſus i ſcl̃a ⁊ in ſctis. Ut eni ſue virtutis potentiā mirabiliter manifeſtet ⁊
nr̃e ſalutis cām miſicorditer opet̃: fideles ſuos quos ſemꝑ coronat i ce
lo: frequēter etiā honorat i ſcl̃o ad eoꝝ memorias ſigna faciēſ ⁊ ꝓdigia:
ꝑ q̄ prauitas cōfundat̃ heretica ⁊ fides catholica cōfirmet̃: fideles men
tis torpore diſcuſſo ad boni opis excitent̃ inſtantiā: heretici depulſa i q̄
iacēt cecitatꝫ caligīe ab inuio reducāt̃ ad viā, et iudei atq̧ pagāi vo lumie
cognito currūt ad xp̄m lucē. viā. veritatē. ⁊ vitā. Unde nos chariſſimi ⁊
ſi nō quātas debem⁹: quātas tn̄ poſſum⁹ gr̃as agim⁹ gr̃arū oiuꝫ largi
tori: ꝙ dieb⁹ nr̃is ad cōfirmationē catholice fidei ⁊ ad cōfuſionē hereti-
ce prauitatis euidenter innouat ſigna ⁊ mirabilia potenter imutat: faci-
ens illos coruſcare miraculis, q fidē catholicā tā corde q̧ ore nec non ⁊
ope roborarūt. De quoꝝ nūero ſancte memorie beatus Antonius de or
dine fratrū minoꝝ q oliꝫ degēs in ſeculo magnis pollebat meritis: nūc
viuēs in celo multis coruſcat miraculis: vt ei⁹ ſctitas certis indicijs cō-
ꝓbet̃. Cū eni dudū venerabil̃ frater nr̃ epūs ⁊ dilecti filij: ptās ⁊ cōitas
Paduañ nobis per nūcios ſuos ⁊ litteras humiliter ſupplicaſſent: vt cū
dominus eidē ſancto tantā cōtulerit gl̃iaꝫ: vt ad dandā ſcientiā ꝑme ſto
le imortalitatis ip̄ius ⁊ experimētū euidēs de ſecūda: ſepulchrū ei⁹ tot ⁊
tantis daret coruſcare miraculis: ꝙ ei⁹ iter alios ſanctos nō inocari ſuf
fragia ē indignū: de ip̄ius miraculis teſtes recipi mādarem⁹. Nos attē-
dentes ꝙ licet ad hoc vt aliqs ſanctus ſit apud deū in eccl̃ia triūphāte
ſola ſufficiat finalibus ꝑſeuerātia iuxta illud. eſto fidelis vſq̧ ad mortē
⁊ dabo tibi coronā vite: ad hoc tn̄ vt ſctūs habeat̃ apud hoīes in eccl̃ia
militante duo ſunt neceſſaria: virtus moꝝ ⁊ veritas ſignoꝝ: merita vide
licet ⁊ miracula: vt hec ⁊ illa ſibi adinuicē cōteſtēt̃: cū nec merita ſine mi
raculis nec miracula ſine meritis plene ſufficiāt ad ꝓhibendū iter hoīes
teſtimoniū ſctitati. Sed cū merita ſana p̄cedūt ⁊ clara ſuccedūt miracu
la: certū p̄bēt indiciū ſanctitatis. vt nos ad ip̄ius venerationē inducant:
quē deus ex meritis p̄cedētibus ⁊ ſignis ſubſequētibus exhibet venerā
dū: q̄ duo ex verbis euāgeliſte plenius colligūt̃. Illi aūt ꝓfecti p̄dicaue-
rūt vbiq̧ dn̄o cooperāte ⁊ ſmonē cōfirmāte ſeq̄ntib⁹ ſignis Eidē epō ⁊

Gregorius. ſx beatū antoniū catalogo ſan-ctoꝝ aſcribit: ⁊ cōcedit viſitā-tib⁹ eius ſepulchrū ꝑ octauaſ eiuſdē feſti vnū ānū idulgētie.

ano 1233

dilectis filijs fratri Jordano ſcti benedicti. ⁊. J. Scti auguſtini ꝑorib⁹
ordinis fratrū ꝑdicatorū paduanoꝝ receptionē teſtiū demiraculis eiuſ-
dem ſancti duximus cōmittendā. Nup aūt tam per relationē predicto-
rum epi ⁊ priorum quā per depoſitiones teſtium ſuper hocreceptorum
de ipſius virtutibus ⁊ miraculoꝝ inſignijs certiores effecti: ⁊ experti ali
quādo per nos ipſos ſanctitatē vite ⁊ admirabilem cōuerſationē ipſius
vt pote q apud nos fuit aliquādiu laudabiliter cōuerſatus: eidē epiſco
po ⁊ poteſtate ac cōmunitate ꝑdictis ꝑ ſolēnes nuncios ſuos ⁊ litteras
nobis cū inſtantia demo ſupplicātibus ꝙ eundē fratrē ſanctoꝝ catalo-
go aſcribere curarem⁹: vt ancītate (ſicut cōuenit) apſtica dignus honor il
li exhiberet in terris: q ſicut claris ſignis ⁊ euidentib⁹ argumētis appa
ret. honorat in celis: ipꝫ q corporaliter diſſolut⁹ cū xp̄o eſſe meruit in ce
leſtibus: ne illius honore debito ⁊ glorie detrahere quodāmodo videre
mur: ſi glorificatū a dn̄o ꝑmitteremus vlterius humana deuotione pri-
uari: de fratrū noſtroꝝ cōſilio ⁊ prelatoꝝ omniū tunc apud ſedē apſticaꝫ
exiſtentiū catalogo ſanctoꝝ duximus aſcribendū. Cū igit ſecūdū euāge
licam veritatē nemo accendat lucernā ⁊ ponat eam ſub modio ſed ſuper
candelabrū vt oēs q in domo ſunt lumen videāt: ⁊ predicti ſancti lucer
na ſic arſerit hactenus in hoc mūdo: ꝙ per dei gratiā iaꝫ nō ſub modio
ſed ſuꝑ candelabrū meruerit collocari. Uniuerſitatem vr̄am rogamus
monemus attentius ⁊ hortamur per apſtica vobis ſcripta mandantes:
quatenus deuotionē fideliū ad venerationem eius ſalubriter excitātes:
feſtiuitatē ipſius idibus Junij annis ſingulis celebretis ⁊ faciatis ſolē-
niter celebrari: vt eiuſdē ꝑcibus dn̄s exoratus: gratiā in p̄nti ⁊ gl̄iaꝫ vo-
bis tribuat in futuro Nos autē cupientes ſepulchrum tanti confeſſoris
qui miraculorum fulgoribus illuſtrat eccleſiam generalem: cōgruis ho
noribus frequētari: omnibus vere penitentibus ⁊ cōfeſſis illud in feſtiui
tate ipſius vſqꝫ ad octauum diem annis ſingulis cum reuerentia debi-
ta viſitantibus de omnipotentis dei miſericordia ⁊ beatorum Petri ⁊
Pauli apoſtolorum eius auctoritate confiſi: annum vnum de iniuncta
ſibi penitentia miſericorditer relaxamus. Datum ſpoleti Tertio nonas
Junij Pontificatus noſtri. Anno ſexto.

Grego. ix. concedit frēs nō teneri ꝯmiſſiōes cāꝝ recipe: niſi de hoc indulto fecerint mētionem.

Gregorius epūs ſeruus ſeruo-

rum dei Dilectis filijs generali miniſtro ⁊ vniuerſis fra-
tribus ordinis fratrū minoꝝ: ſalutē ⁊ apſticam benedicti-
onē. Quieti veſtre prouidere volētes auctoritate vobis
p̄ſētiū indulgemus: vt cōmiſſiones cāꝝ vel ſententiarū executiones a ſe
de apſtica vel de legatis eius ſeu a quibuſlibet alijs factas vobis: ſine ve
ſtra nō teneamini recipere voluntate: niſi in litteris apoſtolicis ď cōceſſi
one huiuſmodi mētio habeat. Nulli ergo oino hoim liceat hanc pagi
nam nr̄e conceſſionis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Si quis
aūt hoc attentare preſumpſerit: indignationē omnipotentis dei ⁊ beato
rum petri ⁊ pauli apl̄oꝝ eius ſe nouerit incurſurū. Datū Viterbij. quin
to kl's Martij. pontificatus noſtri. Anno nono.

GRegorius epūs ſeruus ſeruorū dei. dilectis filijs generali miniſtro ⁊ vniuerſis fr̄ibus ordinis fratrū minoꝝ: ſalutē ⁊ aplicā bn̄dictionē. Cū iā p ei⁹ grām q que mūdus abbominat̄ aſſumit: vr̄i titul⁹ ordinis adeo ſit inſignis: ꝙ vix credit̄ ab ijs q cōtra vos lr̄as ipetrant ſine malicia ſubticere. Nos ⁊ illoꝝ obuiare fraudib⁹ ⁊ vr̄az innocētiaz fauorabilit̄ ꝯfouere volētes: auctate vobis pn̄tiū indulgem⁹: vt neq̄atis p lr̄as aplicas cōueniri q̄ d̄ hac idulgētia ⁊ vr̄o nō fecerit ordine mētionez. Nulli ergo oīno hoīm liceat hāc paginā nr̄e conceſſionis infringere: vł ei auſu temerario cōtraire. Siqs aūt hoc attētare p̄ſumpſerit: indignationē oīpotentis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli aploꝝ eius ſe nouerit incurſuꝝ. Datū Peruſij quatodecimo kl's Auguſti pōtificat⁹ nr̄i. āno .ix.

Grego. ix. concedit fr̄es non poſſe cōueniri p lr̄as aplicas d̄ hac indulgētia nō faciētes mentionem.

GRegorius epūs ſeruus ſeruorū dei Dilectis filijs generali ⁊ alijs miniſtris puincialibus ⁊ cuſtodibus ordinis fratrū minoꝝ: ſalutē ⁊ aplicā bn̄dictionē. Cū ſecūdū cōſiliū ſapientis nihil ſit ſine conſilio faciendū: ne poſt factū penitudo ſeq̄tur. Expedit cuilibet excelſioris vie ppoſitū aggreſſuro: vt p̄cedant palpebre greſſus ſuos: vires videlicet pprias diſcretionis moderamine metiēdo. ne ſiqd̄ abſit: altiora ſe querēs in cōmotionē dederit pedez ſuū retro reſpiciat in ſalis infatuati ſtatuā cōuertēdus: p eo ꝙ ſui ſacrificiū qd̄ dn̄o fuerat oblaturus ſale ſapiētie nō cōdiuit. Sicut enim ſapiens deſipit ſi nō feruet: ſic feruēs cōfundit̄ ſi nō ſapit. Quare pene in oī religionis ē ordine puide inſtitutū: vt regulares obſeruātias ſuſcepturi: certo tp̄e ipas pbent ⁊ pbent̄ in eis: ne ſit locus decetero penitudini: quā nō poteſt leuitatis occaſio excuſare. Auctate itaq3 vobis pn̄tiū inhibemus: ne aliquē ad pfeſſionē vr̄i ordinis niſi p annū in pbatione fuerit admitatis. Poſt factā v̄o pfeſſionē nullus fratrū ordinē vr̄m reliq̄re audeat: nec relinquētē alieni ſit licitū retinere. Qd̄ ſiqs forte retinere p̄ſumpſerit: licitū ſit vobis i fr̄es ipos regularē ſententiā pmulgare. Inhibemus etiā ne ſub habitu vite vr̄e liceat alicui extra obedientiā euagari: ⁊ pauptatē vr̄e corrūpe pauptatē: ꝙ ſiq forte p̄ſūpſerit: liceat vobis i fr̄es ipos donec reſipuerit cēſurā eccłiaſticā exercere. Nulli ergo oīno hoīm liceat hāc paginā nr̄e inhibitiōis ⁊ cōceſſionis infrigere: vel ei auſu temerario cōtraire. Siqs aūt hoc attētare p̄ſūpſerit: indignationē oīpotētis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli aploꝝ ei⁹ ſe nouerit incurſuꝝ. Datū laterani ſerto kl's Aprilis. pontificatus nr̄i. Anno duodecimo.

Grego. ix. inhibet ne aliqs ad pfeſſionez admittat̄ niſi anno pbationis elapſo. Et p̄la alia.

GRegorius eps ſeruus ſeruorum dei Dilectis filijs generali miniſtro ⁊ vniuerſis fratribus ordinis fratrū minoꝝ ſalutem ⁊ aplicam bn̄dictionem. Inducimur pie cōuerſationis veſtre meritis: vt in ijs que ſecundū deū poſſum⁹ vos fauore beniuolo pſequamur. Hinc eſt ꝙ cum quidam ex prelatis eccleſiarum qui ſicut accepim⁹ vos ſibi deuotos inueniūt: ⁊ in exhibitio

Grego. ix. cōcedit vt nullus p̄latus obediētiā manualē a fr̄ibus exigere valeat.

ne ꝯdigne reuerẽtie ſtudioſos: in eo ſe hũilitati veſtre moleſtos exhibeãt: ꝙ nouã ꝯſuetudinẽ inducere moliẽtes: a vobis corã exigunt manualez. Nos id arbitrãtes incõgruũ ⁊ reputãtes indignũ: vt null⁹ ex ꝓlatis eiſdẽ abſq; mãdato ſedis aplice ſpãli a vobis dictã obedientiã manualez ꝓſumat exigere: auctate ꝑñtiu; diſtricti⁹ inhibem⁹. Nulli ergo oĩno hominũ liceat hanc paginã nr̃e inhibitiõis īfringere: vel ei auſu temerario ꝯtraire. Si quis aũt hoc attẽtare ꝑſũpſerit: indignationẽ oĩpotentis dī ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli aploꝝ eius ſe nouerit incurſurũ. Datum laterani nono kl's martij pontificatus nr̃i anno quartodecimo.

Grego. ix. ꝯcedit ꝓlatis: poſſe tã ingrediẽtes ordinez ꝙ̃ ꝓfeſſos ab excõicatiõis vinculo abſoluer.

Gregori⁹ epiſcopus ſeruus ſeruoꝝ dei. Dilectis filijs generalis ⁊ ceteris miniſtris prouincialib⁹ ordinis fratrũ minoꝝ ꝑñtes lr̃as inſpecturis Salutẽ ⁊ aplicã bñdictionẽ. In iure canonico reperit exꝑſſum: vt ſi qſq̃ eoꝝ q ſimul viuũt ꝑ man⁹ iniectiõe in ſociũ a ꝯmuniõe meruerit fieri alien⁹: ꝓlat⁹ eidẽ recõciliãdi ⁊ pniaz imponẽdi plenariaz hẽat ptãtẽ: niſi forte atrocitas facti grauiorẽ penã expectet. Habet etiã in eodẽ ꝙ de ſclo fugiẽtes qui religiõis habitũ in monaſterio receperũt ⁊ inter cetera poſtmodũ ꝯfitent ſe tale ꝯmiſiſſe delictũ, ꝑ qḋ ipo actu excõicatiõis ſniam incurrerũt: in religiõis fauorẽ ⁊ vt ſubtrahat vagandi materia: ꝑ ſuos ꝓlatos abſolutiõis bñficiũ ꝯſeqñt. Verũ cũ ꝓueniat ex vr̃e ac fratrũ vr̃oꝝ ꝯuerſatiõis pie meritis ꝑ quam vbiq; terraꝝ nomẽ attollit oĩum ꝯditoris: vt quã cũ ipo poſſum⁹ vobis ꝑ aiaꝝ ſalute grãs faciamus: deuotioni veſtre preſentium auctoritate concedimus: vt eos ex frib⁹ vr̃is qui ꝑ iniectiõe manuũ in ſe ipos incurrerũt excõmunicationis vinculum vel incurrerint: aut in illud ante ſuſceptum habitum inciderũt: necnõ vt eos q relicta vanitate ſcli cupiẽtes vr̃e hũilitat; collegio aggregari ſe aſſerũt excõicatiõe ligatos: ne ipoꝝ ad deũ poſſit impediri ꝯuerſio abſoluere valeatis: dũmodo iniuriã ⁊ dãna paſſis ſatiſfaciãt cõpetẽter. Illis tñ except; quoꝝ adeo grauis fuerit ⁊ enormis exceſſus ꝙ merito ſint ad aplicã ſedẽ deſtinãdi. Nulli ergo oĩno hoĩum liceat hanc paginã nr̃e ꝯceſſiõis infringere: vl' ei auſu temerario ꝯ̄ire. Si qs ãt hoc attẽtare ꝑſũpſerit: indignationẽ oĩpotẽtis dei ⁊ btõꝝ petri ⁊ pauli apoſtoloꝝ eius ſe nouerit incurſurũ. Datũ laterani ſcđo idus decẽbris pontificatus noſtri anno quartodecimo.

Grego. ix. prohibet ne vllus extra ordinem hitũ fratrũ ꝓ deferat: deferẽtẽ vo ad eũ deponẽdũ dioceſani compellãt.

Gregorius epũs ſeruus ſeruorũ dei. Dilectis filijs generali miniſtro ⁊ fribus ordinis fratrum minoꝝ Salutẽ ⁊ aplicã bñdictionẽ. Quia ꝯfuſio hit⁹ ſepe cõfuſionẽ inducit ordinũ ⁊ etiã aloꝝ: auctate ꝑñtiũ diſtricti⁹ inhibem⁹: vt nulli ſiue ſit in religiõis ordine vel extra ordinẽ ꝯſtitut⁹ hitũ vr̃m aut ita ꝯſilez ꝙ ꝓpter eũ frater minor credi poſſit deferre liceat abſq; mãdato ſedis aplice ſpãli. Ceterũ vt dicta inhibitio maiorẽ ꝯſeq̄t effectũ ſtatuim⁹: vt ij q hitũ vr̃m vel ſibi ꝑdicto mõ cõſimilẽ deferre ꝑſũpſerit: ad deponẽdũ ipm ꝑ dioceſanos locoꝝ cũ a vobis requiſiti fuerit monitiõe ꝑmiſſa

per cenſurā eccl'iaſticam appellatiōe poſtpoſita compellātur. Nulli ergo omnino hominū liceat hāc paginā noſtre inhibitionis ⁊ cōſtitutionis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Siquis aūt hoc attentare preſumpſerit: indignationem omnipotētis dei ⁊ beatorū petri ⁊ pauli apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurū. Datū laterani idibus decēbris Pontificatus noſtri Anno quartodecimo.

Gregorius .ix. cōcedit: fratreſ nō teneri ad cōmiſſiōes cāꝝ recipiēdas abſq₃ coꝝ volūtate.

Gregorius epūs ſeruus ſeruorum dei dilectis filijs generali miniſtro ⁊ vniuerſis fratribus de ordine fratrū minorū pñtes lr̃as inſpecturis Salutem ⁊ apoſtolicā benedictionē. Qui poſtpoſita vanitate ſeculi elegerūt virtuti dño ſub paupertatis habitu famulari: a nobis illa confouendi ſunt gratia: q̄ ipſorum neceſſitatibus noſcit opportuna. Cum igitur ad hoc ſemꝑ veſtre humilitas conuerſationis inuigilet: vt deo placeat per deuote laudis obſequiu₃ ⁊ fructum ꝓferat animarū: nos deuotionis veſtre precibꝰ inclinati: vt ad recipiendū cōmiſſiones cauſarum ⁊ ſententiaꝝ executiones vel alia cōtingētia cauſas ipſas per lr̃as ſedis ap̄lice legatos ſeu delegatos ipiꝰ vel quoſlib₃ alios cogi non poſſitis inuiti: niſi plena in eiſdē lr̃is de cōceſſione hm̄oi mentio habeatur: vobis auctoritate preſentiū indulgemꝰ. Nulli ergo omnino hominū liceat hāc paginā noſtre conceſſionis infringere: vel ei auſu temerario cōtraire. Siquis autē hoc attētare preſumpſerit: indignationem oīpotentis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli ap̄loꝝ eius ſe nouerit incurſurum. Datū laterani quinto kl'ls maij Pōtificatꝰ nr̄i anno q̄ntodecimo.

Innocētiꝰ .iiij. inhibet: nullu₃ añ annū ꝓbationis cōpletū ad ꝓfeſſionem admitti: ſecus autem factam ꝓfeſſionē irritam eſſe declarat.

Innocentius ep̄s ſeruꝰ ſeruorum dei dilectis filijs magiſtro ⁊ fratribꝰ ordinis fratru₃ predicatorū Salutem ⁊ ap̄licam benedictionē. Nō ſolu₃ in fauorē cōuerſi ſed etiam monaſterij ꝓbationis tēpus a ſanctis patribꝰ eſt indultū: vt illi aſperitatē iſtius ⁊ iſtud mores illiꝰ valeat experiri. In regula quoq₃ beati benedicti precipit: vt ad conuerſionem nouiter venienti nō facilis tribuatur ingreſſus: ſed ſicut docet ap̄ls an ſit ex deo ſpūs cōprobetur: ⁊ dura ⁊ aſpera ꝑ q̄ itur ad deū exponantur. Preterea in eadē regula ſubiūgitur: vt dicatur. Ecce lex ſub q̄ militare deſideras: ſi eam obſeruare potes ingredere: alioquin liber veniſti liber diſcede. Inſuper fe. re. Gregorius papa predeceſſor noſter ſtatuit: vt poſiti in probatione nouicij ante ſuſceptū religionis habitū q dari ꝓfitentibus cōſueuit. ſeu ante ꝓfeſſionē emiſſam ad ſtatū priſtinu₃ redire poſſint libere infra annum: ⁊ ad omnē ambiguitatē penitus amouendā cū in quibuſdā locis religioſis nouicioꝝ habitꝰ nō diſtingātur ab habitu profeſſoꝝ: ꝓfeſſionis tēpore benedicātur veſtes q̄ profitētibus cōcedantur: vt nouicioꝝ ⁊ profeſſoꝝ habitꝰ diſcernatur. Licet igitur zelū animarū habētes eas lucrari dño ſollicite cupiatis: q₂ tamen decet ⁊ expedit vt cōſcientie puritati non deſit iudiciū rationis. ne vnde ſpūalis ꝓfectus queritur: inde ſalutis diſpendiū ſubſequatur. Vobis de fratrū nroꝝ

conſilio in virtute obedientie ſub pena excōicationis auctoritate p̄ſenti-
um diſtrictius inhibemꝰ: ne ante annū ꝓbationis elapſum qui ē maxie
i ſubſidiū fragilitatis hūane regulariter inſtitutus. quēq̄ ad ꝓfeſſionem
vr̄i ordinis ſeu renūciationē ſeculi faciendā recipere p̄ſumatis: nec con
ſtitutum in probatione nouicium aliquatenꝰ impedire. quominus infra
eundē annū probationis ad aliam religionem quā maluerit tranſeat:
ſicut de ſua ꝓceſſerit libera volūtate. Non obſtantibus ſtatuto contrario
ſiquod a vobis eſt editum: quod irritum decernimus ⁊ inane: vel aliq̄-
bus litteris a ſede apoſtolica impetratis ſeu etiam impetrandis que de
p̄miſſis expreſſam non fecerint mentionem. Quod ſi forte contra hu-
iuſmodi noſtram inhibitionem quenq̄ recipere preſumpſeritis: decer-
nimus eum qui taliter receptus fuerit nullatenus veſtro eſſe ordini alli-
gatum: voſq̄ a receptione quorumlibet ad profeſſionem eiuſdem ordi-
nis fore ipſo facto ſuſpenſos: ⁊ inſuper pene ſubijciendos que fratribus
ipſius ordinis pro culpis affligi grauioribus conſueuit. Nulli ergo om
nino hominū liceat hanc paginā noſtre inhibitionis ⁊ conſtitutionis in
fringere: vel ei auſu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare p̄-
ſumpſerit: indignationē omnipotētis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apoſto
lorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum apud ciuitatē caſtellanā. quin
todecimo kalendas Julij. Pontificatus noſtri. Anno. Primo.

Innocētiꝰ. iiij ꝯcedit fratres nō teneri ad cognitionē cauſarum.

Innocentius epūs ſeruus ſer-
uoꝝ dei. Dilectꝭ filijs generali miniſtro ⁊ vniuerſis frībꝰ
ordis fratrū minoꝝ. Salutē ⁊ ap̄licā bn̄dictionē. Quie
ti vr̄e ꝓuidere volentes. auctoritate vobis p̄ntiū indulge
mus: vt cōmiſſiōes cauſaꝝ vł ſentētiarū executiōes a ſede ap̄lica vel de
legatis eius ſeu aquibuſlibet alijs factas vobis ſine vr̄a nō teneamini reci
pere volūtate: niſi i lr̄is ap̄licis de cōceſſiōe hm̄oi mētio habeat. Nul-
li ergo oino hoim liceat hāc paginā nr̄e cōceſſiōis ifringere: vel ei auſu
temerario cōtraire. Siqs aūt hoc attentare p̄ſumpſerit: indignationē oi
potētis dei ⁊ btōꝝ petri ⁊ pauli ap̄loꝝ eiꝰ ſe nouerit icurſuꝝ. Datū ana
gnie ſeptimo idꝰ octobris. Pōtificatꝰ nr̄i. Anno. Primo.

Innocētiꝰ. iiij. concedit fratribuſ tp̄e interdicti ſeruata iuris ſolēnitate poſſe diuina celebrare.

Innocentius epūs ſeruus ſer
uorū dei. Dilectis filijs miniſtro ⁊ fratribus ordinis fra-
trū minoꝝ ſalutē ⁊ ap̄licā benedictionē. Deuotionis vr̄e
p̄cibus inclinati: vt tp̄e generalis interdicti: non pulſatis
cāpanis, excōicatis ⁊ interdictis excluſis. clauſis ianuis ⁊ ſubmiſſa vo
ce in eccleſijs veſtris diuina poſſitis officia celebrare: Auctoritate vo-
bis preſentium indulgemus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc
paginam noſtre conceſſionis infringere: vel ei auſu temerario contraire.
Siquis autem hoc attentare preſumpſerit: indignationem omnipoten
tis dei ⁊ beatorum petri ⁊ pauli apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurū.
Datum anagnie ſeptimo idus octobris. Pontificatus noſtri. Primo.
Anno

INnocentius ep̄us seruus ser
uorū dei, Dilectis filijs generali ⁊ vniuersis ministris ꝓ
uincialib⁹ ordinis fratrū minoꝝ p̄ntes l̄ras inspecturis sa
lutē ⁊ apl'icā b̄n̄dictionē. Licet ad hoc fratrū vestri ordis
pia desudet intentio: vt ab eis i ijs q̄ faciūt prudēter ⁊ ꝓuide ꝓcedat: ꝑ
hoc ⁊ sue religioni ꝓficere ⁊ dei cupientes ecclesiā honorare: t̄n aliq̄n ex
cōditiōis hūane fragilitate cōtingit. q̄ quidā ex ipis excedūt in casib⁹,
in quibus excōicatiōis sentētiā ⁊ notā irregularitatis incurrūt. Quare
a nobis supplicatiōe hūili postulastis: vt cū viri cōtēplationi dediti sint
in religionis fauorē a discursibus cohibēdi: ac ꝓpter viaꝝ ꝑicula eisdē
frib⁹ ad n̄ras ⁊ diocesanoꝝ p̄ntiā ipediat accessus: sup hoc prouidere de
benignitate solita curaremus. Nos itaq̄ pie volētes q̄ v̄ra deuotio in
ijs q̄ digne possumus sedē apl'icā repisse gaudeat graciosam: vt singuli
v̄rm in ꝓuincijs sibi cōmissis p̄dictis frib⁹ cōstitutis ibidē absolutiōe ac
dispensatiōe indigētib⁹ siue priusq̄ ordinē intrauerit siue postea i casib⁹
excesserit memoratis de cōsilio discretoꝝ fratrū vestrorū q litterati sint
⁊ deū timētes impartiri valeāt absolutiōis b̄n̄ficiū: ⁊ dispensare cū eis
iuxta formā archiep̄is ⁊ ep̄is sup hoc ab apl'ica sede traditam: vobis au
ctoritate p̄ntiū cōcedim⁹ facultatē: nisi adeo grauis fuerit ⁊ enormis ex
cessus q̄ merito sint ad sedē apl'icā destinādi. Nulli ergo oino hoium
liceat hāc paginā n̄re cōcessionis infrigere: vel ei ausu temerario cōtrai
re. Siquis aūt hoc attentare p̄sumpserit: indignationē oipotentis dei ⁊
beatoꝝ petri ⁊ pauli apl'oꝝ ei⁹ se nouerit incursuꝝ. Datū anagnie sexto
idus octobris pontificatus nostri, Anno primo,

Innocēti⁹.iiij, cōcedit p̄latis: posse absolutionis ⁊ dispensatiōis b̄n̄ficiū suis subditis impartiri.

INnocētius episcop⁹ seru⁹ ser
uoꝝ dei. Dilectis filijs frībus ordis fratrū minoꝝ p̄sby
teris in terras sarracenoꝝ: paganoꝝ aliorūq̄ infideliū ꝓ
ficiscētibus: Salutē ⁊ apl'icā b̄n̄dictionē. Aiarū salutē de
siderio feruēti querētes: auctoritate vobis p̄ntiū indulgem⁹: vt cū in sar
racenoꝝ ⁊ paganoꝝ aliorūq̄ ifideliū terra fueritis: liceat vobis xp̄ianis
ibidē morantib⁹ cōfessione petōꝝ suoꝝ audita penitētiā salutarē iniūge
re: ac ipis si aliq̄bus excōicatiōis sententijs sint astricti: iuxta formā ec
clesie absolutiōis beneficiū exhibere. Nulli ergo oino hoinū liceat hanc
paginā n̄re cōcessionis infringere: vel ei ausu temerario cōtraire. Siq̄s
aūt hoc attentare p̄sumpserit: indignationē oipotētis dei ⁊ btōꝝ petri
⁊ pauli apl'oꝝ ei⁹ se nouerit incursurū. Datū ianue quarto nonas octo
bris pontificatus n̄ri Añō secundo.

Innocēti⁹.iiij. ꝯcedit: fratres posse xp̄ianos iter sarracenos cōmorantes ⁊ sibi cōfitentes absoluere.

INnocentius ep̄us seruus ser
uoꝝ dei. Dilectis filijs generali ⁊ ꝓuincialibus ministris
ac ceteris frībus ordinis fratrū minoꝝ salutē ⁊ apl'icā b̄n̄
dictionē. Odore suaui ordinis v̄ri continue recreati eum
nō immerito fauore speciali prosequimur: ⁊ ipsius exaltationem plenis

Inno.iiij.cōcedit p̄latis: frēs in iq̄sitores deputatos posse corrigere, remouere, ac alios eorū loco substituere.

deſiderijs affectamus: quietē ei ⁊ alia diligēti ꝓcurare ſolertia intēdentes: ꝑ q̄ ſemper optatū auctore dño ſuſcipere valeat incrementū. Hinc eſt ꝙ nos vr̄is ſupplicatiōib⁹ annuētes: vt tu fili generalis miniſter tui ꝗ ſucceſſores fratres tui ordinis qui ad predicādum crucem vl̄ inquirēdum contra prauitatē hereticaꝫ ſeu ad alia huiuſmodi negocia ſunt vel fuerint vbicunqꝫ a ſede apoſtolica deputati: remouere ſeu reuocare penitus. transferre ipſiſqꝫ ꝙ ſuperſedeāt iniungere, alioſqꝫ ſubſtituere cuꝫ expedire videritis licite ⁊ libere valeatis: ⁊ in eos ſi cōtra uenerint cēſurā eccl'iaſticam exercere: ac quilibet miniſter ꝓuincialis eiuſdeꝫ ordinis id ipſum in ſua prouincia circa fratres ipſius ordinis quibus in illa ſimilia contigerit ab eadē ſede cōmitti facere poſſit: auctoritate preſentium indulgem⁹. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginā nr̄e cōceſſionis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Siquis aūt hoc attētare preſumpſerit: indignationeꝫ omnipotētis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apoſtoloꝝ eius ſe nouerit incurſuꝝ. Datū lugduni idib⁹ ianuarij Pōtificatus noſtri Anno Tertio.

Inno. iiij. cōcedit frēs hactenus non deputatos in monaſterijs ſācti damiani: nec deinceps teneri: ēt ꝑ lr̄as apoſtolicas.

Innocētius epiſcopus ſeruus ſeruorū dei Dilectis fiijs generali miniſtro ⁊ fratrib⁹ ordinis fratrum minorum. Salutē ⁊ apoſtolicam benedictionem. Paci ⁊ trāquillitati veſtre paterna volētes in poſterum ſollicitudine prouidere: auctoritate vobis pn̄tiuꝫ indulgem⁹: vt in monaſterijs monialiū incluſarū ordinis ſancti damiani in quib⁹ tēpore fe. re. gregorij pape predeceſſoris nr̄i aliqui fratres veſtri ordinis deputati nō fuerūt. morari minime teneamini: nec ad id per lr̄as apoſtolicas impetratas ſeu etiā impetrādas arctari poſſitis: niſi lr̄e ipē plenā fecerint de hac indulgētia mentionē. Prouiſo vt in mōaſterijs in qb⁹ tunc temporis fratres deputati fuerunt: ponātur ſecūdū diſcretionē miniſtroꝝ prouincialiū idonei ⁊ maturi. Qui monaſterioꝝ ipſoꝝ monialibus in ſpiritualibus dūtaxat deſeruiāt: iuriſdictioni ⁊ correctioni miniſtrorum ſuorum ſicut ⁊ ceteri nihilominus parituri. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginā noſtre conceſſionis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Siquis aūt hoc attentare preſumpſerit: indignationem omnipotētis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apl'oꝝ eius ſe nouerit incurſurum. Datum lugduni ſexto decimo kl'is auguſti Pontificatus noſtri Anno Tertio.

Innō. iiij. cōcedit fratrib⁹: in oratorijs ſuis cū altari portatili poſſe diuina celebrare.

Innocentius epū̄s ſeruus ſeruorum dei Dilectis filijs fratribus minoribus Saluteꝫ ⁊ apoſtolicā benedictionē. Nos attēdentes veſtrarum orationū ſuffragia plurimū opportuna: qm̄ eo efficacior eſſe debet veſtra interceſſio apud deū quo pfec̄te viuētes ei⁹ digni eſtis gratia potiori. Conſiderātes quoqꝫ vobis negandū nō eſſe vnde nemini de rogatur: dū vr̄a expoſcit religio vt q̄ ſunt etiaꝫ de gratia ſpeciali vobis concedere debem⁹: deuotioni veſtre auctoritate pn̄tiuꝫ veſtris inclinati

p̄ſbus:indulgem⁹ vt in locis in q̄bus degitis liceat vobis habere oratoria:in q̄bus cū viatico altari poſſitis miſſarū ſolēnia ⁊ alia diuina officia celebrare:oī parrochiali iure prochialib⁹ eccl'ijs reſeruato. Et nē de hoc iure poſſit queſtio ſuboriri:illud circa oblationes decimas ⁊ primicias intelligim⁹ q̄ a laicis ſolēt clericis exhiberi:q̄bus defraudari nolumus⁹ prochiales eccl'ias occaſiōe indulgētie ſupradicte. Nulli ergo oīno hoīum liceat hāc paginā nr̄e ↄceſſiōis infringere:vel ei auſu temerario ↄtraire. Si q̄s aūt hoc attētare p̄ſumpſerit:indignationē oīpotentis dei ⁊ btōꝝ petri ⁊ pauli apl'oꝝ ei⁹ ſe nouerit incurſuꝝ. Datū lugduni tertio kl's nouēbris pōtificat⁹ noſtri anno tertio.

Inno.iiij. ↄcedit p̄latis venientes ad ordinē poſſe abſoluere.

Innocentius epūs ſeruus ſeruoꝝ dei Dilectis filijs generali ac ꝓuincialib⁹ miniſtr; ⁊ cuſtodib⁹ ordinis fratrū minoꝝ Salutē ⁊ apl'icā bn̄dictionē. Celeſtis amor patrie mētes vr̄as ſic allexiſſe ꝑſpicit:vt quaſi hoc ſolū delectationē vobis tribuat:qđ diuine volūtati ſit placitū ⁊ ſalutē ꝓferat aiaꝝ. Procedit ex hoc ꝙ nos vr̄is pijs petitionib⁹ fauorē largiri beniuolū delectātes:maxime cū ex aplici cura teneamur officij circa religiōis augmētū attenti ⁊ vigiles inueniri: vobis auc̄tate p̄ntiū indulgem⁹:vt volētibus vr̄o ↄgregari collegio q̄ ſuſpenſiōis aut interdicti vel excōicationū ſentētijs ſunt ligati:abſolutiōis beneficiū iuxta formā eccleſie impartiri ⁊ ipſos in frēs recipere:ac eos q̄ poſt aſſumptū habitū recoluerint ſe talibus in ſeculo fuiſſe ſententijs innodatos ſc̄dm formā ipſam abſoluere valeatis:ita tñ q̄ ſi aliqui ex eiſdem hmōi ſententijs ꝓpter debitum ſint aſtricti:ſatiſfaciant vt tenent. Nulli ergo oīno hoīum liceat hanc paginam nr̄e conceſſiōis infringere:vel ei auſu temerario ↄtraire. Si quis aūt hoc attentare p̄ſumpſerit: indignationē oīpotentis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apl'oꝝ eius ſe nouerit incurſurum. Datū peruſij quinto kl's decembris pontificatus noſtri anno decimo.

Alexāder papa.iiij. inhibet p̄latis obediētiā a frib⁹ exigere poſſe.

Alexander epūs ſeruus ſeruorum dei Dilectis filijs generali miniſtro ⁊ vniuerſis fr̄ibus ordinis fratrū minoꝝ Salutē ⁊ apl'icā bn̄dictionē. Inducimur pie ↄuerſatiōis vr̄e meritis:vt in ijs q̄ ſc̄dm deū poſſumus vos fauore beniuolo ꝓſequamur. Hinc eſt ꝙ cū q̄dā ex p̄latis eccleſiaꝝ qui ſicut accepim⁹ vos ſibi deuotos inueniunt:⁊ in exhibitione condigne reuerentie ſtudioſos:in eo ſe humilitati vr̄e moleſtos exhibeāt:ꝙ nouā ↄſuetudinē inducere molientes, a vobis obediētiā exigūt manualē:nos id reputātes incōgruū ⁊ reptantes idignū:vt null⁹ ex prelatis eiſdem a vobis dictā obedientiā manualem p̄ſumat exigere:auc̄tate p̄ſitium diſtrictius inhibemus. Nulli ergo oīno hoīum liceat hanc paginā nr̄e inhibitionis infringere:vel ei auſu temerario ↄtraire. Si quis aūt hoc attentare p̄ſumpſerit:indignationē oīpotētis dei ⁊ btōꝝ petri ⁊ pauli apl'oꝝ eius ſe nouerit incurſuꝝ. Datū

neapoli duodecimo kl'ſ iunij pontificat⁹ nr̃i anno primo

Alex.iiij. ꝓhibet frib⁹ p̄dicatorib⁹ poſſe ꝓfeſſos ordinis minoꝝ recipe.

ALexander epũs ſeruus ſeruoꝝ̃ dei Dilectis filijs magr̃o ⁊ frib⁹ ordinis fratꝝ p̄dicatoꝝ Salutē ⁊ aplicam bñdictionē. Quo vos in xp̄o ſynceriori charitate diligim⁹: eo pleni⁹ vt in cūctis ꝓuidi ſitis ⁊ vigiles affectam⁹: turbatiōis nō modice ſpūm aſſumētes: ſi de vobis qñq; ꝯtrariū ad nos relatu ꝑueniat aliquoꝝ. Sane admirātes accepimus: ꝙ vos nō abſq; offēſa rectitudinis q̄ in vr̃is ōbet actib⁹ hēri ꝯtinue ſpāl': frēs minores ⁊ coꝝ ordini obligatos freq̄nter ad vr̃m recipitis: vnitatē ſpūs in pacis vinculo nō ſeruātes. Vẽꝝ cū ex hoc ſciſſure poſſit ⁊ ſcādali exoriri materia: q̄ ſolatiū pacis eterne q̄rētib⁹ debet oīb⁹ mōis exiſtere peregrina: vniuerſitati vr̃e ꝑ aplica ſcripta in v̄tute obedientie p̄cipiēdo mādam⁹: q̄ten⁹ tā frēs eoſdē q̄ coꝝ ordini voto vel iuramento etiā obligatos nullaten⁹ decetero p̄textu indulgētie alicui⁹ ſeu aliquoꝝ lraꝝ obtētaꝝ a ſede aplica vel etiā obtinēdaꝝ ipoſteꝝ q̄ de p̄ntib⁹ expſſaꝫ nō fecerint mētionē: niſi prius petita miniſtri ſui fuerit et obtenta licentia: recipe p̄ſumatis. Aliogn decernētes irritū ⁊ inane qcqd ꝑ vos in hac ꝑte ꝯ p̄ceptū nr̃ꝫ ꝯtigerit attētari: p̄ntiū auctate ſtatuim⁹: vt hmōi p̄ſūptores incurrāt excōicatiōis ſniaꝫ ip̄o facto: a q̄ neq̄q; abſolui valeāt niſi ſe apud ſedē aplicā ꝑſonaliter rep̄ſentēt: ab ea ſicut viſū fuerit abſoluēdi. Nulli ergo oīno hoīuꝫ liceat hāc paginā nr̃e ꝯceſſiōis infringere: vel ei auſu temerario ꝯtraire. Si qs aūt hoc attētare p̄ſūpſerit: indignationē oīpotētis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli aploꝝ ei⁹ ſe nouerit incurſurū. Datū neapoli vndecimo kl'ſ iunij pontificatus nr̃i āno primo.

Alex.iiij. concedit p̄latos poſſe apoſtatas ca pere ⁊ incarcerare.

ALexander ep̃s ſuus ſuorum dei dilectis filijs generali miniſtro ⁊ alijs frib⁹ ordinis fratrū minoꝝ Salutē ⁊ aplicā bñdictionē. Deuotiōis vr̃e p̄cib⁹ benignū ipartiētes aſſenſū: capiēdi icarcerādi ⁊ alias ſubdēdi diſcipline rigori apoſtatas vr̃i ordinis ꝑ vos ⁊ etiā alios ſi neceſſe fuerit. in quocūq; hitu eos ꝯtigerit inueniri: plenā vobis ꝯcedim⁹ auctate p̄ntiū facultatē: inuocato ad hoc ſi neceſſe fuerit auxilio brachij ſclaris. Nulli ergo oīno hoīuꝫ liceat hāc paginā nr̃e ꝯceſſiōis ifringere vel ei auſu temerario ꝯire. Si qs āt hoc attētare p̄ſūpſerit: indignatōeꝫ oīptentis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli aploꝝ ei⁹ ſe nouerit incurſuꝝ. Datū anagnie idib⁹ iulij pontificatus noſtri anno primo.

Alex.iiij. ꝓhibet vt null⁹ p̄lat⁹ poſſit quē ꝯ fratrū ſibi i ſociū vl' ꝓ ſuis negocijs aſſumere abſq; apoſtolice ſedis licencia.

ALexander epũs ſeruus ſeruoꝝ dei dilect; filijs gñali ⁊ vniuerſis miniſtris ꝓuicialib⁹ ordinis frũꝫ minoꝝ ſalutē ⁊ aplicā bñdictionē. Vobis ꝑ aplice ſedis ꝓuenire debet auxiliū: ꝙ pia vr̃a religio ſemꝑ fame laudabil' ꝯſeq̄t augmētū: ⁊ illū ſtatum hēat: ex quo vobis aliq̄ clari nois denigratio non incūbat. Sane qdā ex p̄latis ecclīaꝝ ſicut accepim⁹. irreq̄ſitis vobis ſiliꝫ miniſtri ad ſecū morādū vel ꝓ ip̄oꝝ ꝓmouēdis negocijs quoſdaꝫ ex

vſis aſſumūt frib⁹ iuxta ſue libitū volūtatē. Ulex cū ppt h ordo vr̄ ⁊ ſue pacis diſpēdiū ⁊ grauis detractiōis aliqñ pferat detrimētū: nos vr̄e p cib⁹ hūilitatis inducti: ne aliqs legatoꝝ ſedis apl'ice pter illos q de nr̄o latere deſtināt, vel etiā quicūqꝫ plat⁹ ad ſecū manendū, vel p ſuis negocijs pmouēdis aliquē ex fribus vr̄is ſine ſui miniſtri lnia poſſit aſſumere: abſqꝫ ſpāli mādato ſedis eiuſdē faciēte plenā de pn̄tib⁹ mentionem: vobis auctate pn̄tiū indulgem⁹. Et ne frēs ipi aliter cū pdictis morari vel eoꝝ negocia aſſumere audeāt, diſtrictius inhibem⁹: firmiter iniūgentes: vt frēs q de dicto ſpāli mādato nr̄o vel vr̄a licētia ad pdicta aſſumpti fuerint: diſcipline ⁊ correctiōi vr̄e nihilomin⁹ ſicut ⁊ frēs ceteri debeant ſubiacere. Nulli ergo oino hoium liceat hāc paginā nr̄e ꝯceſſionis ⁊ inhibitiōis infringere: vel ei auſu temerario ꝯtraire. Si qs āt hoc attētare pſūpſerit: īdignationē oipotētꝫ dei ⁊ btōꝝ petri ⁊ pauli apl'oꝝ ei⁹ ſe nouerit icurſuꝝ. datū anagnie ſeptio kl's auguſti pōtificat⁹ nr̄i āno pmo

Alexander epūs ſeruus ſeruoruꝫ dei dilectis filijs generali ⁊ vniuerſis miniſtris puincialibus ac cuſtodib⁹ ordinis frūm minoꝝ pn̄tes lr̄as inſpecturis: ſalutē ⁊ aplicā bn̄dictionē. Licet ad hoc fratrū vr̄i ordinis pia deſudet intentio: vt ab eis in ijs q̄ faciūt prudēter ⁊ puide pcedāt: p hoc ⁊ ſue religioni pficere ⁊ dei cupiētes eccliaꝫ honorare: tn̄ aliqñ ex ꝯditiōis hūane fragilitate ꝯtingit: vt qdā ex ipis excedūt in caſib⁹ in qb⁹ excōicatōis ſniam ⁊ notā irregularitatis incurrūt. Quare a nobis ſupplciatione hūili poſtulaſtis: vt cum viri contēplationi dediti ſint in religionis fauore a diſcurſibus cohibendi: ac interdum propter difficiles viaruꝫ labores eiſdem fratribus ad noſtram pn̄tiam impediatur acceſſus: ſuper hoc prouidere de benignitate ſolita curaremus. Nos itaqꝫ volentes q· veſtra d uotio in ijs que digne poſſumus. ſedeꝫ apoſtolicā repperiſſe ſe gaudeat gratioſam: vt ſinguli veſtrum in prouincijs ⁊ cuſtodijs ſibi cōmiſſis predictis fratribus conſtitutis ibidem abſolutione ac diſpenſatione indigētib⁹: ſiue priuſqꝫ ordinem intrauerint ſiue poſtea in caſibus excesserint memoratis: impartiri valeant abſolutionis beneficium ⁊ diſpenſare cū eis iuxta formam archiepis ⁊ epis ſuper hoc ab aplica ſede traditā: vobis auctate pn̄tium durimus concedendū: niſi adeo grauis ⁊ enormis fuerit exceſſus: q̄ ſint ad eandē ſedem merito deſtinādi. Nulli ergo oino hoium liceat hanc paginam nr̄e ꝯceſſionis infringere: vel ei auſu temerario ꝯtraire. Si quis aūt hoc atttentare preſumpſerit: indignationem oipotentis dei ⁊ beatoruꝫ petri ⁊ pauli apl'oꝝ ei⁹ ſe nouerit incurſuruꝫ. Datum anagnie ſeptimo idus octobris pontificatus noſtri anno primo.

Alex. iiij. ꝯcedit platos poſſe abſoluere fratres ſibi ſubditos a q̄cūqꝫ irregularitate ⁊ excōicatione.

Alexander epūs ſeruuſ ſeruorū dī dilectꝫ filijs generali ⁊ vniuerſis prouincialibus miniſtris ⁊ cuſtodibus ordinis fratrū minoꝝ Salutē ⁊ apcā bn̄dictionē. Juſtis petētiū dſiderijs dignum eſt nos

Alex. iiij. ꝯcedit plat̄ in ciectos ab ordine vel egreſſos pdicātes ⁊ ꝯfeſſiones audientes: poſſe excōicatiōis ſniam pmulgare.

acilē p̄bere conſenſū: ⁊ vota que a rōnis tramite nō diſcordāt: effectu
ꝓſequēte ꝯplere. Cū igiť ſicut ex pte vr̃a fuit ꝓpoſitū corā nobis: aliq̄
a vr̃is ſacris collegijs ipoꝝ culpis exigētib⁹ repellātur: quidā on⁹ obe-
diētie temeritate ꝓpria deponētes: quaſi pulli onagri vitā velint duce-
re abſq̄ iugo: ac ydē extra clauſtra veſtri ordinis peragrātes: p̄dicatio-
nū ꝯfeſſionū ⁊ docēdi officia exercere p̄ſumāt in ſuaꝝ aiaꝝ diſpendiū ⁊
ſcādalū plurimoꝝ. Nos vr̃is p̄cib⁹ inclinati: ne p̄dicti quos ab ordine
ꝓ ſuis culpis p vos expelli ꝯtigerit, vel egreſſi fuerint ſuo ꝓprio motu:
p̄dicare ꝯfeſſiōes audire ſeu docere p̄ſumāt: niſi de nr̃a vel vr̃a lr̃a ſpe-
ciali ad aliū trāſierint ordinē: diſtricti⁹ inhibem⁹. Qz ſi forte ꝯtra nr̃az in-
hibitionē aliqd temere fuerit attētatū: liceat vobis i ipos frēs excōicati-
onis ſniam ꝓmulgare. Nulli ergo oīno hoīum liceat hāc paginā nr̃e in-
hibitiōis ⁊ ꝯceſſiōis infringere: vel ei auſu temerario ꝯtraire. Si qs aūt
hoc attētare p̄ſūpſerit: indignationē oipotētis dei ⁊ btōꝝ petri ⁊ pauli
apl'oꝝ eius ſe nouerit incurſurū. Datum anagnie quarto idus octobris
pontificatus noſtri anno primo

Alex. iiij. cōce-
dit frēs ad exe
quēdū ſētētiaſ
vel lr̃as cōtra
aliquos a quo
cūq̄ ꝯpelli non
poſſe.

Alexander epūs ſeruus ſeruorū
dei Dilectis filijs generali ⁊ vniuerſis ꝓuincialib⁹ miniſtris or-
dinis fratrū minoꝝ Salutē ⁊ aplīcā bn̄dictionē. Conuenit vt
ſicut ⁊ lucid⁹ vr̃ ordo ſicut religionis altitudine pollet: ſic p ſedis apli-
ce gr̃az p̄uilegio fulgeat ſpāli. Vr̃is itaq̄ ſupplicatiōib⁹ iclinati: vt nul-
l⁹ archiepūs vel epūs aut quis ali⁹ p̄lat⁹ eccl'iaſtic⁹ ſeu eoꝝ vicarij vel offici-
ales vos aut aliquē de vr̃is fribus ad portādū ſeu deferenduz lr̃as vel
exequendū aut denūciādū ſnias ꝯtra p̄ncipes, ſeculares, cōitateſ, popu-
los ſeu quoſcūq̄ bn̄factores vr̃os cogere valeāt, ſine p̄dicte ſedis man-
dato vel licētia ſpāli expſſam faciēte de hac indulgētia mentionē: neq̄
vos vel quiſq̄ fratrū vr̃i ordinis parere vel intēdere teneamini ſup his
monitiōibus mādatis aut iuſſiōib⁹ eorūdē: auctate p̄ntium indulgem⁹:
decernētes irritū ⁊ inane qcquid citra hoc ꝯtra hmōi indulti tenorem a
quocūq̄ fuerit attētatū. Nulli ergo oīno hoīum liceat hanc paginā no-
ſtre ꝯceſſiōis ⁊ ꝯſtitutiōis infringere: vel ei auſu temerario cōtraire. Si
quis aūt hoc attētare p̄ſūpſerit: indignationē oipotētis dei ⁊ btōꝝ pe-
tri ⁊ pauli apl'oꝝ eius ſe nouerit incurſurū. Datū anagnie decimo ſepti-
mo kl's nouēbris pontificatus noſtri anno primo.

Alex. iiij. cōce-
dit oīb⁹ deuo-
te viſitātibus
eccl'ias fratruz
minoꝝ in feſti
uitatib⁹. ſ. frā-
ciſci ⁊ antonij
q̄draginta di-
es indulgētie.

Alexander epus ſeruus ſeruo-
rum dei Dilectis filijs miniſtro ⁊ frib⁹ ordinis fratꝝ mi-
noꝝ ſalmātiñ. Salutē ⁊ aplīcā bn̄dictionē. Cū ad ꝓme-
rēda ſempiterna gaudia ſcōꝝ ſuffragia ſint nobis pluri-
mū opportuna: loca ſcōꝝ oium pia ſūt deuotiōe fideliū venerāda: vt dn̄i
dei honoram⁹ amicos: ipi nos amabiles dō reddāt: ⁊ illoꝝ nobis q̄dā-
mō vēdicātes pṫocinium apud ipm: qđ merita nr̃a nō obtinēt: eoꝝ mere-
amur interceſſiōibus obtinere. Cupientes igitur vt eccleſia vr̃a in feſti-
uitatibus beatorum franciſci ⁊ antonij confeſſorum que in ipſa eccleſia

ſunt p̄cipue ⁊ ſolēnes, congruis honorib⁹ frequētēt: oībus vere penitē-tibus ⁊ ꝯfeſſis qui eccl'iam ipſam in eiſdem feſtiuitatibus ⁊ vſqꝫ ad octo dies ſequentes deuote ac venerabiliter viſitauerint: de oīpotentis dei miſericordia ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apl'oꝝ eius auctate ꝯfiſi: quadraginta dies de iniuncta ſibi pn̄ia miſericorditer relaxamus. Datuꝫ anagnie quinto kl's auguſti pontificatus noſtri anno primo

Alex. iiij. cōcedit ꝑlatos poſſe quibuſcūqꝫ pōtificib⁹ ordinādos frēs ꝑſentare.

ALexander epūs ſeruus ſeruorū dei Dilectis filijs generali ⁊ vniuerſis ꝓuincialibus miniſtris ordinis fratrū minoꝝ Salutē apl'icam bn̄dictionē. Cōuenit vt ſacer ⁊ lucidus vr̄ ordo ſicut religiōis altitudine pollet: ſic per ſedis apl'ice grām priuilegio fulgeat ſpāli. Attendentes igit̄ ꝙ eiuſdē ordinis frēs de locis ad loca ipſius ordinis ſepius trāſmittūtur: ꝓpter qđ ſtabilē ⁊ ꝑpetuā incertis ⁊ determinatis eiuſdeꝫ ordinis domibus nō faciūt māſionē: ꝯſiderātes etiā ꝙ bonos ⁊ idoneoſ ac approbatos a vobis frēs facitis ad ordines ꝓmoueri: vr̄is ſupplicatiōibus inclinati: vt liceat vobis ordinādos frēs eiuſdē ordinis quibuſcūqꝫ malueritis catholicis pōtificib⁹ cōionē ⁊ grām p̄dicte ſedis hn̄tibus p̄ſ̄tare: ipiſqꝫ pōtificibus p̄ſ̄tatos a vobis frēs ſine qualibet exactione per eoſdē pontifices facienda ⁊ abſqꝫ oī ꝓmiſſiōe vel obligatione ipſoꝝ ordinādoꝝ fratrū ad ordines ꝓmouere: vobis ⁊ ordini veſtro auctoritate p̄ſ̄tium indulgem⁹. Nulli ergo oīno hoīum liceat hanc paginā nr̄e ꝯceſſionis infringere: vel ei auſu temerario ꝯtraire. Si quis aūt hoc attentare p̄ſūpſerit: indignationeꝫ oīpotentis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apl'oꝝ eius ſe nouerit incurſurū. Datuꝫ anagnie decimo ſeptimo kl's nouembris pontificatus noſtri anno primo.

Alex. iiij. cōcedit tp̄e interdicti: iuris ſolēnitate ſuata: frēſ poſſe diuina celebrare.

ALexander ep̄s ſeruus ſeruorū dei Dilectis filijs generali ⁊ ꝓuincialib⁹ miniſtris ac ceteris frībus de ordine fratrū minoꝝ Salutē ⁊ apl'icam bn̄dictionē. Eis qui ſanādis aīarū morbis verbo medentes ⁊ ope ſollerter inuigilant libēter illa de ſpāli grā indulgem⁹: ꝑ q̄ diuinis ſuffulti p̄ſidijs, tutius ⁊ vtili⁹ valeāt hoīum ꝓcurāde ſaluti vacare. Hinc eſt ꝙ vr̄is deuotis ſupplicatiōibus inclinati: p̄ſ̄tium vobis auctoritate ꝯcedim⁹: vt cū ad loca interdicto ſuppoſita vos venire ꝯtigerit: poſſitis in eis excōicatis ⁊ interdictis excluſis, ianuis clauſis, ſupp̄ſſa voce ⁊ nō pulſatis cāpanis diuia officia celebrare: niſi id vobis fuerit ſpāliter interdictū. Nulli ergo oīno hoīum liceat hanc paginā nr̄e ꝯceſſiōis infringere: vel ei auſu temerario ꝯtraire. Si qs āt hoc attētare p̄ſūpſerit: indignationē oīpotentis dei ⁊ btōꝝ petri ⁊ pauli apl'oꝝ ei⁹ ſe nouerit incurſuꝝ. Datū lateraū. kl's decēbris pōtificat⁹ nr̄i āno p̄mo.

Alex. iiij. cōcedit ꝑlatos poſſe abſolui a q̄libet excōione ꝑ confeſſores ab eis electos.

ALexander epūs ſeruus ſeruoruꝫ dei Dilectis filijs generali ⁊ ꝓuincialib⁹ miniſtris ordinis fratrū minoꝝ Salutē ⁊ aplicā bn̄dictionē. Ordinis vr̄i genero-

ſa plātatio q̄ multe religiōis ⁊ boneſtatꝫ flores ⁊ fructꝰ ꝓtulit effuſo longe lateqꝫ laudabilis ꝯuerſatiōis odore nos ꝓuocat: vt ſalutifera veſtra ꝯmoda fauore beniuolo ꝓſeq̄ntes: trāqllitatē vr̄am q̄ꝫtū cū deo poſſimꝰ foueamꝰ. Hinc eſt ꝙ cū ſicut aſſeritis. ex indulto aplīce ſedis vobis liceat vr̄i ordinis frēs cure vr̄e ꝯmiſſos ab excōione abſoluere. ⁊ cū eis ſup irregularitatibꝰ diſpēſare. niſi adeo grauis ⁊ enormis fuerit exceſſꝰ ꝓpter quē merito ſit ſedes ꝯſulēda p̄dicta: vobis auctate p̄ñtiū indulgemꝰ: vt frēs dicti ordinis quos ꝑ tpe ꝓprios būeritis ꝯfeſſores: abſolutiōis ⁊ diſpēſatiōis bn̄ficiū vobis cū expedierit iuxta indulti p̄fati tenorē valeāt imptiri: ne ij qui inter vos preeſſe noſcūt: deterioris ꝯditōis q̄ꝫ ceteri cenſeant. Nulli ergo oino boium liceat hāc paginā nr̄e ꝯceſſionis infringere: vel ei auſu temerario ꝯtraire. Si qs aūt hoc attētare p̄ſūpſerit: indignationē oipotētis dei ⁊ btōꝝ petri ⁊ pauli aploꝝ eius ſe nouerit incurſuꝝ. Datū anagnie vndecimo kl's auguſti pōtificatus noſtri anno ſecūdo.

Alex. iiij. cōcedit ꝓuinciales cuꝫ diffinitoribꝰ capl'r cōgregatis p̄dicatores iſtituer poſſe.

ALexander epūs ſeruus ſeruoꝝ dei Dilectis filijs miniſtris ꝓuincialibꝰ ordinis fratrū minoꝝ p̄ntes lr̄as inſpecturis Salutē ⁊ aplīcā bn̄dictionē. Prohibēte regula vr̄a nulli fratrū vr̄oꝝ eſt licitū p̄dicare populo. niſi a generali miniſtro vr̄i ordinis exaīatus ⁊ approbatꝰ fuerit ⁊ ſibi p̄dicatiōis officiū ab ipo ꝯceſſū: verū cū piū ſit ꝑ dictoꝝ fratꝝ laboribꝰ ⁊ piculoſis diſcurſibꝰ euitādis: necnō ꝙ aiarū ſalus poſſit ꝓuenire facilius: aplīce ſedis circūſpectio ſup ꝓhibitiōe hmōi opportune ꝓuiſionis remediū apponat. Nos deuotiōis vr̄e p̄cibus inclinati: vt ſinguli vr̄m in ſuis ꝓuincijs cū diffinitoribꝰ in ꝓuincialibꝰ capl'is ꝯgregatis frēs in ſacra pagina eruditos exaīare ac approbare: ⁊ eis auctate noſtra officiū p̄dicationis deū hn̄do pre oculis ꝯmittere valeant: ac illi qui taꝫ ab ipo generali miniſtro q̄ꝫ a vobis ſic exaīati ⁊ approbati fuerint: hmōi p̄dicatiōis officiū plene exequi. ⁊ libere exercere poſſint: vobis ⁊ eidē generali miniſtro ⁊ fribus plenā auctate p̄ñtiū ꝯcedimꝰ facultatē. Nulli ergo oino boium liceat hāc paginā nr̄e ꝯceſſiōis infringere: vel ei auſu temerario ꝯtraire. Si qs aūt hoc attētare p̄ſumpſerit: indignationē oipotentis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli aploꝝ eius ſe nouerit incurſurū. Datū lateraū. terciodecimo kl's frebruarij pōtificatꝰ nr̄i anno tertio.

Alex. iiij. ꝓhibet grauamia ⁊ moleſtias fribꝰ a clericꝫ quoquomodo inferri.

ALexande epūs ſeruus ſeruorū dei Dilectꝫ filijs generali ⁊ ꝓuincialibꝰ miniſtris ac alijs fribꝰ ordinis fratrū minoꝝ Salutē ⁊ aplīcā bn̄dictionē. Nimis iniqua viciſſitudine largitori bonoꝝ oium reſpōdet: dū ij q de xp̄i p̄imonio impinguati luxuriāt dāna dānabiliter in codē: xp̄m patēter in famulis ſuis pſeq nō verētur: ac ſi factꝰ ſit impotens dn̄s vltionū. Cū eni abnegātes ſalubriter vos metipos elegeritis in altiſſima pauptate xp̄o paupi ad placitū famulari tāq̄ꝫ nihil hn̄tes ⁊ oia poſſidentes; nō deſunt pleriqꝫ tā eccl'iaruꝫ p̄lati q̄ꝫ alij: q ceca cupiditate

traducti: ꝓprie auiditati ſubtrahi reputātes qcq̄d vobis fideliū ꝑ [illegible]tas
elargit̄: q̄etē vr̄am multipliciter īquietāt ꝯtra vos moleſtiaꝝ varias oc
caſiōes exquirētes. Volūt nāqꝫ (⁊ ſi nō oēs) vobis īuitis vr̄as ꝯfeſſiōeſ
audire: ac vobis iniūgere pn̄ias: ⁊ eucbariſtiā exhibere: nec volūt vt cor
p⁹ xp̄i in vr̄is oratorijs reſeruet̄: ⁊ frēs vr̄os defūctos apud ſuas eccleſi
as ſepeliri ꝯpellūt: ⁊ illoꝝ exequias celebrari. Et ſi qs decedētiū fratruꝫ
alibi q̄ꝫ in eccleſijs ſuis eligit ſepulturā: funus ꝑmo ad eccl'ias ſuas de-
ferri cogunt: vt oblatio ſuis vſib⁹ cedat: nec ſuſtinētes vos habere cāpa-
nā vel cimiteriū bn̄dictū: certis tm̄ tp̄ib⁹ ꝑmittūt vos celebrare diuina.
Volūt etiā in domib⁹ vr̄is certū numerū fratrū ſacerdotū clericoꝝ ⁊ lai
coꝝ necnō cereoꝝ lāpadarū ⁊ ornamētoꝝ ꝓ ſua volūtate taxare: ac reſi
duū cereoꝝ ⁊ cādelarū a vobis exigūt in toto vel in p̄te: q̄n in vr̄is eccle
ſijs apponūt̄. Nec ꝑmittūt vt noui ſacerdotes vr̄i alibi q̄ꝫ in eccl'ijs ſuis
celebrēt ꝑmas miſſas: vos nihilomin⁹ ꝯpellētes vt in quotidianis miſ
ſis quas in locis vr̄is ⁊ altarib⁹ celebratis: oblatiōes ad op⁹ eoꝝ recipi
atis ⁊ etiā conſeruetis: qcquid etiam vobis dum celebratis miſſarum
ſolēnia intra domoꝝ vr̄arū ambitū pia fideliū deuotiōe donatur: a vo-
bis extorquere oblatiōis nōie contendētes. Q̄ꝺ vobis tā in ornamētis
altaris q̄ꝫ in luminarib⁹ eccleſiarū fabricis libris ⁊ alijs neceſſitatib⁹ ve
ſtris abſolute confertur. vel in vltima voluntate legatur: in parte vel in
toto vendicant iuri ſuo: cogendo vos ad ſynodos ſuas vel conuocatōes
accedere: ac ſuis conſtitutionibus ſubiacere. Nec his contenti: capitula
ſcrutinia ⁊ inquiſitiōes in locis veſtris ſeu alibi de vobis facturos ſe cō-
minantur: fidelitatem iuramento firmatam a veſtris miniſtris cuſtodi-
bus ⁊ guardianis nihilominus exigentes. Vobis quoqꝫ vt tam extra
ciuitates q̄ꝫ intra cum eis proceſſionaliter veniatis mandantes: excom
municationis ſententiam fulminant in benefactores veſtros: ⁊ id ipſuꝫ
vobis cōminantes: vos de locis in quibus domino famulamini ſata-
gunt amouere: niſi eis obediatis in omnib⁹ ſupradictis. Ad hec ne vos
ad honorabiles ciuitates ⁊ villas vbi religioſe ⁊ honeſte ꝯmorari poſſi
tis, a populis deuote vocati audeatis accedere: ⁊ ibidē ꝓ vr̄is vſib⁹ edifi
cia eccleſias ſeu oratoria ꝯſtruere inhibentes: tam in accedētes frēs ſeu
conſtruentes hmōi q̄ꝫ in receptatores eorum preſumunt excōicationis
ſniam ꝓmulgare A vobis etiā de hortoꝝ fructib⁹ decimas: necnon de
habitaculis vr̄is ſicut de iudeoꝝ domib⁹ ꝯtēdūt reddit⁹ extorq̄re: aſſe-
rēdo ꝙ niſi vos ibidē moraremini: eis ab illis hītatorib⁹ ꝓuētus aliqui
ſoluerentur. Et vt vos ſue ſubdant totaliter ditioni: vobis miniſtros cu
ſtodes ⁊ guardianos volunt p̄ficere pro ſue arbitrio volūtatis. A qui-
bus omnibus veſtris moleſtijs quidaꝫ ex eis nō oīno abſtinere dicūt̄.
Cum igitur ordo vr̄ a fe. Re. Innocētio. iij. Honorio. Gregorio. ⁊ In
nocentio. iiij. romanis pontificibus p̄deceſſoribus noſtris ⁊ nobis ipſis
veſtris dignis ſit exigentibus meritis approbatus: ⁊ veſtre religionis
obtentu vos inter alios religioſos arctius amplexemur in viſceribus
charitatis: ⁊ intentionis noſtre exiſtat. ꝙ religio veſtra q̄ q̄nto precellit
meritis: tanto preeminere debet prerogatiua fauoris ⁊ gr̄e ſp̄alis: pri-

uilegiata ⁊ immunis ſit in oibus ſupradictis: ne hmōi grauamina vobis ab eiſdē p̄latis vel coꝝ ſubditis vltra ius inferāt auctoritate pñtiū diſtrictius inhibemus: oēs interdicti ſuſpenſionis ⁊ excōicationis ſententias ſiquas ab ipis vel coꝝ aliquo p̄miſſoꝝ occaſione in vos vl' aliquē vr̄m ſeu eccl'ias et oratoria vel benefactores vr̄os ꝓmulgari cōtigerit: decernētes irritas ⁊ inanes. Nulli ergo oino hoim liceat hāc paginā nr̄e inhibitionis ⁊ cōſtitutiōis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Siqs aūt hoc attentare preſumpſerit: indignationē oipotentis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli ap'loꝝ eius ſe nouerit incurſurū. Datū anagnie quinto kl's Septembris, pontificatus noſtri. Anno ſecundo.

Alexander. iiij declarat excōicationē in frēs latā irritā: i alios aūt occaſione coꝝ irritandam eſſe.

ALexander epūs ſeruus ſeruorum dei Dilectis filijs prioribus ⁊ fratribus ordinis predicatoꝝ p hiſpaniā conſtitutis ſalutē ⁊ ap'licā benedictionem. Meritis religionis vr̄e inducimur: vt q̄ digne depoſcitis: ad exauditionis gratiā admittamus. Exhibita ſiquidē nobis vr̄a petitio continebat: q̄ nonulli archiepi epi ⁊ prelati ac rectores eccl'iarū ⁊ alij clerici per hiſpaniā conſtituti indulgentijs ac priuilegijs vobis ab ap'lica ſede conceſſis minime deferentes: interdū in vos cōtra coꝝ tenores interdicti ſuſpenſionis ⁊ excōicationis ſententias ꝓmulgare preſumunt: ſup quo ap'lice ꝓuiſionis remediū implorastis. Nos itaq; vr̄is ſupplicationibus inclinati: omnes ſententias quas dicti archiepi epi p̄lati rectores ⁊ clerici in vos ſeu vr̄m aliquē aut loca vr̄a ſeu quoſcunq; alios occaſione vr̄i taliter cōtra indulta vobis ⁊ ordini vr̄o a prefata ſede conceſſa in poſterū ferre preſumpſerit: quo ad pſonas vr̄as ⁊ loca irritas decernimus ⁊ inanes. quo ad alios vero in quos occaſione vr̄i ferri cōtigerit: eas cenſem⁹ penitus irritandas. Nulli ergo oino hoim liceat hāc paginā nr̄e cōſtitutionis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Siquis aūt hoc attentare p̄ſumpſerit: indignationē oipotentis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli ap'loꝝ ei⁹ ſe nouerit incurſurū. Datū anagnie ſecūdo idus octobris pontificatus noſtri. Anno quinto.

Clemēs. iiij. cētū dies idulgētie concedit in feſtis i hac bulla contentis.

CLemens epūs ſeruus ſeruorum dei Dilectis filijs generali ac ꝓuincialibus miniſtris ⁊ vniuerſis fratribus ordinis minoꝝ ſalutē ⁊ ap'licā bñdictionē. Loca ſanctoꝝ oium pia ⁊ prompta deuotione ſunt a xp̄i fidelibus veneranda: vt dum dei honoramus amicos: ipi nos amabiles deo reddant: ⁊ illoꝝ nobis vendicantes quodāmodo patrociniū apud ipm: quod merita nr̄a nō obtinēt: coꝝ mereamur interceſſionibus obtinere. Cupientes igit' vt eccl'ie locoꝝ vr̄oꝝ cōgruis honoribus frequētētur: oibus vere penitentibus ⁊ cōfeſſis q eccl'ias ipas in dedicationibus ipſarū ac anniuerſario dedicationū eaꝝ die ac vſq; ad octo dies ſequentes: nec nō in beate marie virginis: ſanctoꝝ franciſci. Antonij ⁊ Clare: ac etiā alioꝝ ſanctoꝝ i quoꝝ honore altaria maiora in eccleſijs ipſis ſunt conſtructa feſtiuitatibus cauſa deuotionis venerabiliter viſita

rint: de oīpotentis dei miſericordia ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apl'oꝝ eius auctoritate confiſi: centum dies de iniunctis ſibi penitentijs Annis ſingulis miſericorditer relaxamus. Datum Peruſij quinto idus Octobris pontificatus noſtri. Anno primo.

Grego. x. confirmat libertates ⁊ imunitates a p̄deceſſoribus ſuis ordini minoꝝ cōceſſas

GRegorius epūs ſeruus ſeruorum dei dilectis filijs generali ac prouincialib⁹ miniſtris cuſtodibus guardianis ceteriſqꝫ fratribus ordinis minorum ſalutē ⁊ apl'icam benedictionē. Cū a nobis petitur quod iuſtū eſt ⁊ honeſtum: tam vigor eqtatis q̄ ordo exigit rationis: vt id per ſollitudinē officij nr̄i ad debitū pducatur effectum. Ea ꝓpter dilecti in dn̄o filij vr̄is iuſtis poſtulationibus grato cōcurrētes aſſenſu: oēs libertates ⁊ inmunitates a predeceſſoribus nr̄is romanis pontificibus ſiue ꝑ priuilegia ſeu alias indulgentias ordini veſtro ſeu vobis cōceſſas ſicut eas iuſte ac pacifice obtinetis: vobis ⁊ per vos eidē ordini auctoritate apl'ica confirmamus: ⁊ preſentis ſcripti patrocinio cōmunim⁹. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginam nr̄e confirmationis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare preſumpſerit: indignationem omnipotentis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apoſtoloꝝ eius ſe nouerit incurſurum. Datum lugdun̄. decimo kl's Septēbris pontificatus noſtri. Anno tertio.

NIcolaus epūs ſeruus ſeruorum dei vniuerſis xp̄i fidelibus preſentes lr̄as inſpecturis ſalutē ⁊ apl'icam bn̄dictionē. Vite pēnis gl'ia qua mira benignitas conditoris omniū beatā coronat aciem ciuiū ſupnorū: a redemptis precio ſanguinis fuſi de precioſo corpore redemptoris meritoꝝ debet acqri virtute. inter q̄ illud eſſe pregrande dignoſcit̄: quod vbiqꝫ: ſed precipue in ſanctoꝝ eccl'ijs maieſtas altiſſimi collaudet̄. Cupientes itaqꝫ vt eccl'ia dilectoꝝ filioꝝ guardiani ⁊ fratrū ordinis minorū zamoren̄ congruis honoribus frequentet̄: de oīpotentis dei miſericordia ⁊ beatorū petri ⁊ pauli apl'oꝝ ei⁹ auc̄tate cōfiſi: oībus vere penitentib⁹ ⁊ cōfeſſis qui eandē eccl'iam deuote viſitauerint annuati in ānūciationis. Natiuitatis. Purificationis. ⁊ Aſſūptionis beate marie virginis: ac beatoꝝ franciſci ⁊ antonij confeſſoꝝ feſtiuitatibus ⁊ ꝑ octo dies feſtiuitates ip̄as inmediate ſequentes vnū annū ⁊ quadraginta dies de iniuncta ſibi penitentiaꝫ miſericorditer relaxamus. Datum apud vrbē ueterē decimo kl's Nouembris pontificatus nr̄i anno tertio.

Nicolaus. iiij. ꝓhibet fratres ab ordie egreſſos ad aliquod offi. vl. dignitatē aſſumi poſſe

NIcolaus epūs ſuus ſuorum dei dilectis filijs magiſtro ⁊ fr̄ibus ordinis fratrū p̄dicatoꝝ ſalutē ⁊ apl'icam benedictionē. Inter cetera vobis ⁊ ordini vr̄o ab apl'ica ſede conceſſa: expreſſe reperit̄ ibi bitū: nequis poſt ꝓfeſſionē in ordine veſtro factam ab ip̄o ſine magiſtri vel ſui prioris diſcedat licentia: diſcedentē vero abſqꝫ cautione lr̄arum

alterius ipſorum preteꝛtu alicuius priuilegij apl'ice ſedis nullus audeat re
tinere. ꝙ ſi forte retinere preſumpſerit: vobis magiſter ⁊ ſinguli priores
dūtaxat licitū ſit in ipſos diſcedentes frēs excōicationis ſententiā ꝓmul
gare. Sed nōnulli ordinis vr̄i frēs poſt factam in ipſo ꝓfeſſionē ab eis
infirmitate mentita ⁊ alijs cōfectis mendacijs ac ꝑ malignitatis aſtuti
as occaſionibus varijs adinuentis ⁊ ambitionibus creſcētibus in eiſdē
a ſuperioribus ſuis interdū exeundi de ordine ipſo licentiam poſtulant:
eamqꝫ obtinent ab eiſdem. Interdū vero illicentiati exeūt de eodem ad
alios ordines cōuolantes: in quibus ad dignitates prelaturas ⁊ officia
aſſumunt: nō ſine ꝓprie ſalutis diſpendio ⁊ derogatione nō modica ho
neſtatis ordinis memorati. Nos itaqꝫ volentes huic morbo congrue
medele remedium adhibere. ac aīarum obuiare ꝑiculis: ⁊ euagandi ma
teriam amputare: auctoritate apl'ica ſtatuimus ⁊ etiam ordinamus: vt
frēs veſtri ordinis qui poſt ꝓfeſſionē ab eis in ordine ipſo factā anno pro
bationis cōpleto. ad quoſcūqꝫ ordines alios ꝓfeſſionis cuiuſlibet petita
vel nō petita obtenta vel nō a ſuperioribus ſuis licentia immediate vel ꝑ
alium ſeu alios ordines mediate tranſierūt iam ſiue tranſierint: in ordīe
vel in ordinibus ad quem vel ad quos tranſitum habuerūt: aut eos in
poſterum habere contigerit: vel etiam extra illos: ad nullaꝫ omnino ad
miniſtrationē vel officium curam aīarum habentia: nec etiam ad aliquā
dignitatem vel prelaturā ſeu perſonatum quoquomodo poſſint aſſumi
abſqꝫ apoſtolice ſedis ſpeciali ⁊ expreſſa licentia per ipſius ſedis paten
tes litteras concedenda facientes plenam, certam ⁊ determinatā de ſta
tuto ⁊ ordinatione huiuſmodi mentionem. Nos enim nihilominus ex
nunc irritum ⁊ inane decernimus: ſi ſecus in hac parte fuerit attentatum
Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtri ſtatuti ordīa
tionis ⁊ conſtitutionis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Si
quis autem hoc attentare preſumpſerit indignationem omnipotentis
dei ⁊ beatorum petri ⁊ pauli aplorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum
Reate quinto kl's Auguſti pontificatus noſtri. Anno primo.

Boniſa. viij. liberū ꝓceſſuꝫ in criminibus cōcedit ꝑlatis: apicibus iuris atqꝫ appellati one poſtpoſitꝫ.

B Onifacius eꝑs ſeruus ſeruo
rum dei dilectis filijs generali ⁊ prouincialibus miniſtris
ac vniuerſis fratribus ordinis fratrum minorum ſaluteꝫ
⁊ apoſtolicam benedictionem. Ad augmentū continuuꝫ
religionum ⁊ ordinum quos romana ſuſcepit ⁊ apꝓba
uit eccleſia: paternis ſtudijs intendentes: ⁊ conſiderantes attentius: ꝙ
non intermiſſa ſedulitas diſcipline religiones ⁊ ordines ſupradictos ſta
tuſqꝫ regulares ſalubriter dirigit ⁊ conſeruat. quqꝫ ſi eā perire vel remit
ti contingeret ordo quilibet collabi neceſſario cogeret. Penſantes etiaꝫ
ꝙ ſi regularium perſonarum correctio rimas iuris ⁊ apices ſequeretur
huiuſmodi rigor lenteſceret. ac multiplici laxatione torperet: Nos vr̄is
ſupplicationibus inclinati vobis auctoritate apoſtolica indulgemus: vt
ad correctiones ⁊ punitiones fratrum eiuſdem ordinis delinquentium
infligendas prelati ordinis ſupradicti ad quos eedem ſpectare noſcū

tur:rimulis ⁊ apicibus ip̄is poſtpoſitis libere procedere valeant ſecundum conſuetudines approbatas ⁊ generalia facta ⁊ etiam facienda ipſius ordinis inſtituta, nec volumus eiſdem licere fratribus ab eiſdē correctionibus ⁊ punitionibus aliquatenus appellare: preuia in hoc deliberatione ac maturitate debita obſeruatis. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtre conceſſionis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare preſumpſerit: indignationem omnipotentis dei ⁊ beatorum petri ⁊ pauli apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Rome apud ſanctum petrum ſecundo id⁹ Nouembris pontificatus noſtri. Anno. primo.

Benedict⁹. xi. p̄dicandi atq̄ cōfeſſiones audiendi fr̄ibus liberā facultatem cōcedens cos acanonice portionis ſolutione exiunt.

Benedictus epiſcop⁹ ſeruus ſeruorum dei ad perpetuā rei memoriam. Inter cunctas ſolicitudines noſtras quibus nos paſtorale premit officium ⁊ debitum apoſtolice ſeruitutis aſtringit: illa debet eē precipua: vt gregi dominico nobis ſuperna diſpoſitione commiſſo animarum cura nō deſit: ne illum lupus rapax antiquus ſerpēs humani generis inimicus inuadat: eiuſq̄ ſanguis de noſtris: qd̄ abſit (id clamante ꝓpheta) manibus requiratur. Debemus inſup quantū nobis ex alto p̄mittit pacē inſerere: remouere ſcandala, iurgiorꝫ amputare materiā: ⁊ intelligere ſup pauperē ⁊ egenū: qa nō in finē obliuio erit paupis ⁊ patiētia pauperū nō peribit in finē. Sane dudū bone memorie bonifaci⁹ pa. viij. predeceſſor noſter quādam ſpecialem inter prelatos rectores ſeu ſacerdotes ⁊ clericos parochialium eccl'iarum ex parte vna: ⁊ predicatorum ac minorum ordinū fratres ex altera: ſup faciendarum predicationum audiendarū confeſſionum p eoſdem fratres ac de eis relictis ⁊ ō funeralibus canonice portionis articulis conſtitutionē edidit certū ijs modum imponens: ꝓut in eadem conſtitutione plenius continetur. Sed ꝑ quā intendebat quiete turbatio nata eſt: pro concordia ſunt ſuborta diſſidia: ⁊ pullulate inquietudines pro tranquillitate noſcunt. ſicq̄ dum anſam ſoluiſſe ſe credidit nodum ligaſſe videtur: ⁊ ſeptē vno hydre āputato capite ſuſcitaſſe. nec mirū qa plerūq̄ pariunt nouitates diſcordiā: preſertim dum ab eo qōdiu equum viſum eſt: per nouam conſtitutionē receditur: nec quare recedatur vtilitas euidens, vel alia cauſa ſubeſt. Ideo q̄ cupientes vt ipſi gregi cura noſtra eo plenior impēdatur: quo amplior in agro domini operariorum numerus operetur: Super egenum intendentes ⁊ pauperem ac nouitatem remouentes per eandem conſtitutionem inductā: ſtatuimus de fratrum noſtrorꝫ cōſilio: vt ip̄orꝫ ordinū frēs qui ad hoc deputati fuerint: in eccl'ijs ⁊ locis eorꝫ q̄ in p̄ntiarꝫ hn̄t ⁊ in poſterū obtinebūt: ac in plateis cōmunibus ſeu publicis libere abſq̄ dioceſanorum ⁊ aliorum prelatorum petita licentia valeant clero ⁊ populo predicare. eiſq̄ proponere verbum dei. Caueant tamē omnino ne hora in qua dioceſani predicti predicarent vel coram ſe facerent predicari predicent ijdem fratres. Putamus etenim dignum vt maiori minor ⁊ ſuperiori inferior deferat in hac p̄te: niſi forſan aliud circa hoc fa.

cerent de volūtate dioceſanoꝝ ipoꝝ: aut in ſtudijs generalibus diebus illis dumtaxat quibus ſermones ad clerū fieri ſolent ⁊ ſolēniter p̄dicari ſiue mortuoꝝ funeribus vel eorūdem fratrū feſtis ſpālibus ſeu peculiaribus quia his caſibus cum dioceſanis in p̄dicatiōe ꝯcurrere poterūt. predicarent: vbi vero ijdem dioceſani ꝯuocarent generaliter ad ſe clerū aut aliqua rōne vel vrgente cauſa illum ducerent congregandū: ea hora in ſtudijs memoratis diebus ſepedictis frēs ab hmōi p̄dicatione ceſſabunt. In eccleſijs aūt parrochialib⁹ frēs ipſi inuitis earū rectoribus ſeu ſacerdotibus niſi iuſſi a ſuperiorib⁹ eorūdez: non audeant p̄dicare. Sed quia multotiens ꝓpoſitū verbum dei audientem a peccato non retrahit: idcirco poſt peccatū neceſſariū eſt pnie ſacramentū: circa qđ niſi articulus neceſſitatis occurrat oris ſacerdoti fienda cōfeſſio ꝓut ſcriptū eſt: corde ad iuſticiam creditur: ore aūt fit confeſſio ad ſalutē exigitur: alias fruſtra eſſet in ſacramēto codē ſacerdotis qui inter lepram ⁊ lepram debet diſcernere miniſteriū inſtitutū. Electi igitur ab eiſdem fratrib⁹ ad audiendas confeſſiones ⁊ pnias iniungendas libere auctate apoſtolica abſq; licentia dioceſanoꝝ vel aliorum p̄latoꝝ inferioꝝ exemptoꝝ ⁊ non exemptorum quibus ſubſunt: qui ad confitendū accedunt audiant eis peccata ſua: confiteri volentes (non religioſos qui ſcđm ſtatuta ſuorum ordinum ꝓprijs prelatis confiteri debent aut ab eis ne confiteant̄ alijs ꝓhibentur) abſoluant: ipſiſq; pniam ſalutarem iniungant: infra ſibi deſignatos terminos ad hmōi exercendū officiuz ꝯſtitutos. Excōicatiōis vero vel alias ſnias per p̄latos latas ꝯtra hec vel in eius fraudē denunciamus irritas ⁊ inanes: nec confeſſi ipſis fratribus peccata illa de quibus confeſſi ſunt eis ⁊ abſoluti penitentes de illis ſacerdotibus ꝓprijs teneantur ſicut ⁊ non tenentur iterum confiteri: non obſtante conſtitutione generalis concilij que ſano intellectu: ne ſequatur abſurdum quod p̄ pniam dimiſſa peccata quis confiteri debeat: ⁊ ꝙ liberatus debitor adhuc ad ſoluendū maneat obligatus intelligenda eſt vt ex ea patet: de illis qui ſua peccata legitime ꝯfiteri alij neglexerunt. Sed ſacerdotes ipſi taliter confeſſis ⁊ abſolutis aſtricti ſint miniſtrare eucariſtie ⁊ extreme vnctionis etiam ſacramentū. Super confeſſione aūt facta frībus memoratis cum hic de confitentis ſolius p̄iudicio ſi falſum dicat agatur: in iudicio aīe ſeu pnīali foro ſtabitur ſimplici verbo illius qui ſacramēta petit predicta ⁊ dicit dictis fratribus ſe confeſſum. Duos tamen caſus excipimus. Si ſacerdos aſſerat eum excōicatum: aut notorie peccatorez. Sed videat ne id dicat mendaciter aut indolum vel fraudez: quia ſi hoc egerit: a delicto tali niſi plene ſatiſfecerit: p̄terq; in morte abſolui nequeat: nec đ illo ad pniam aliter admittatur. Vt autez dioceſanis honor debitus reſeruetur: precipimus vt ꝓuinciales priores predicatorum ⁊ miniſtri minorum ordinum prefatoruz per ſe vel alios verbo vel ſcripto eis ſignificent ſe fratres ad hmōi confeſſionum audiendarum ⁊ pniarū iniungendarum officium elegiſſe ⁊ non noīando aut coram ipſis ſiſtendo eos: nec illoruz numerū exprimendo: petant hūiliter a dioceſanis eiſdē ꝙ ijdem electi fratres de ipoꝝ beneplacito ⁊ licencia dictum poſſint in

eorum ciuitatibus ⁊ diocesibus infra eis determinatos fines officium exercere. Q̄d ſi denegent vel infra triduū nō concedant: extūc ijdem frēs nihilominus auctoritate eadem huiuſmodi officium exequātur. Dataꝫ vero licentiā per dioceſanoꝝ mortem nolumus terminari. Per hec autem nō intendimus ꝙ ſepe dicti fratres qui ad hoc eligentur officiuꝫ exercendum: plus habeant in audiendis confeſſionibus ⁊ penitentijs iniūgendis ꝙ̄ꝫ parochiales ſacerdotes noſcunt habere. ſicqꝫ de caſibus epiſcopis ⁊ ſuperioribus quos inferius annotamus ac ſedi apoſtolice reſeruatis: ſe nullatenus intromittent. Obſeruent ergo ſollicite dicti fratres ne ad confeſſioneꝫ recipiant criminoſos criminibus pro quibus eſſet ſolemnis penitentia indicenda. Modo eodē excōmunicatos reſpuant: ⁊ clericos qui ꝓpter delictum irregularitatem aliquā incurrerūt. Incōueniens etenim extimamus vt a peccato abſoluat qui penitentiā ei debitaꝫ imponere aut irregularitatis penam peccati ſequelam vel excōicationē que infligitur maxime a iure quandoqꝫ pro crimine: que ne quem ab eccleſia ⁊ per conſequens a participatione ſacramentoꝝ excludit: remouere nō poteſt. Incēdiarios etiam: eoſqꝫ qui tā enormibus ſunt irretiti peccatis ꝙ ea rationabilis cōſuetudo preſcripta canonice in ep̄atibus aliqbus reſeruauit ep̄is: ſimiliter non admittant. Quam conſuetudinem ex cauſa q̄ iuſte ad id animū noſtrū monet: ſolūmodo circa volūtarie homicidas falſarios, eccl'iarum imunitatis ⁊ libertatis eccleſiaſtice violatores ⁊ ſortilegos approbamus. Qꝫ ſi forſan anteqꝫ ab eo qui poteſtatem habet abſolui poſſint mors talium confiteri volentiuꝫ veriſimiliter timeatur: etiam in predictis caſibus ſepefati fratres eos confiteri volētes audiant: ipſiſqꝫ beneficium abſolutionis impēdant. Sed ſubeant iuramētum: ꝙ liberati ſe ſuis ep̄is ⁊ excōicatoribus preſentabūt: excōmunicātium ſup ꝭ ijs pro quibus ab eis excōmunicati erant ⁊ ep̄oꝝ pro peccato huiuſmodi pariturí mandatis. Veruꝫ qꝛ poſt baptiſmū inter cetera magis ad ſalutem propoſitio verbi dei quo audiētes illud: q̄ ē victoria nr̄a inſtruūtur in fide: docent fugienda fugere: ⁊ ſectanda ſectari: ac quo per peccatum lapſi reſurgūt penitentie ſacramentū ꝓficiūt: grandis nobis ſollicitudo incumbit: vt tales ad hoc promoueant fratres: qui oleo dulcedinis verbi eiuſdem noſtros foueant ſubditos: a peccatis ꝓhibeant: increpationis vino peccatoꝝ ſuoꝝ mordeant vulnera: eoſqꝫ ad illa penitētie acrimonia purgandū ⁊ tergendū ꝓuocent ⁊ inducāt. Ad id vero exequēdum ſcientia diuine legis expoſcitur deſideratur ordo: ⁊ vite integritas etiam poſtulat. Scriptū eſt enim. Tu ſcientiā reppuliſti: ego te repellaꝫ ne ſacerdocio fungaris mihi: qꝛ labia ſacerdotis cuſtodiūt ſcientiā ⁊ legem exqrunt ex ore eius. alias ꝓut ad eū ꝑtinet inter peccatū ⁊ peccatū nō poſſet diſcernere: nec peccator exiſtens dei deberet narrare iuſticias ⁊ teſtamentum illius aſſumere per os ſuum. Nam cuius vita deſpicit: conſequens eſt vt eius predicatio contēnatur. Quare decernimꝰ: vt magiſter ⁊ miniſter generalis ac priores ⁊ miniſtri ꝓuinciales p̄dicatoruꝫ ⁊ minoꝝ ordinū prefatoꝝ vel eorum vicarij de diſcretoꝝ conſilio: ad taꝫ ſalubre officium fratres diuina ſcientia doctos diſcretione vigētes. vita

ꝓbatos ⁊ expertos moribus:alioquin diſtrictam reddant in futuro exa-
mine rationem eligant ⁊ aſſumant. Sic.n. quod predicabūt facient:que
arguent operari ceſabunt:⁊ in eis edificabitur populus verbo pariter ⁊
exemplo. Ceterum licet ſicut predicitur de neceſſitate non ſit iteruꝫ eadē
confiteri peccata;tamen quia propter erubeſcentiam que magna ē peni
tentie pars:vt eorūdem peccatorum iteretur confeſſio reputamus ſalu-
bre:diſtricte iniungimus:vt fratres ipi confitentes attente moneant ⁊ i
ſuis predicationibus exhortentur:ꝙ ſuis ſacerdotibus ſaltem ſemel cō-
fiteantur in anno:aſſerendo id ad animarum ꝓfectum proculdubio ꝑti
nere. Porro vt circa ſepulturam apud loca eorundem fratrum eligenti
um ſepeliri ⁊ portionem canonicam de relictis eiſdeꝫ fratribus minime
detrahendam nequeat in poſterum dubitari:iubemus vt corpora defun
ctorum qui apud eos elegerunt dum viuerent ſepulturam: ꝓceſſionalit
cum cruce thuribulo ⁊ aqua benedicta cantando ſeu legēdo officiū mor
tuorum vel pſalmos:⁊ alienas ingrediendo parochias poſſint aſſume-
re:⁊ ad ſuas deferre eccleſias tumulanda. De quibuſcūqꝫ vero relictis ꝑ
tactis fratribus in cōmuni vel ſingulis in vltimis decedentium volunta
tibus ſiue apud eos ſepeliēdi ſiue ſint alibi:nulla per parochiales ſacer-
dotes morientiū aqua fratres ipſos liberos eſſe volumus:canonica por
tio:⁊ multo minus p̲ epiſcopos epiſcopalis quarta:cuꝫ eis tanqꝫ exem
pti non ſubſint:nec eciam debita iure parrochie ſi forſitan cathedralis
defunctorum eſſet parrochialis eccleſia:detrahatur. De funeralibus au
tem medietatē ſi cōmode diuiſionem recipiant:alias eiuſdem medieta
tis extimationem ſoluant parrochiali eccleſie ⁊ ſacerdotibus antedictꝭ.
Funeralia vero intelliguntur hoc caſu que cum funere deferūtur. De cā
delis tamen quas fratres portant portio non petatur. Moneant auteꝫ
iidem fratres ⁊ pro poſſe inducant confitentes ſibi vt de proprijs bonis
ſuis parochialibus eccleſijs earumqꝫ ſacerdotibus competenter relin-
quant: et que eis debent parochialia iura reddant. Ad hec non murmu-
ret queſumus ſecularis clerus:non gerant moleſte prelati: ꝙ circa p̄miſ-
ſa ſic duximus ꝓuidendum. Attendant quanta ex iis que in primis du
obus articulis ſtatuta ſunt ſalus animarum proueniat. Aduertant quan
ta tollantur iurgia:⁊ prudenter conſiderent ꝙ eorum onera cum alijs
noſtro beneficio ſalubriter ⁊ quaſi neceſſario partiuntur. Circa tertium
vero articulum diligenter intelligant:ꝙ fratres ipi hec per priuilegia ro
manorum pontificum eis benigne conceſſa ante conſtitutionem eandeꝫ
hactenus habuerint:ꝙ cꝫ ſunt pauperes nihil habentes ſinguli nec in
cōmuni ruſtica predia immo nec vrbana vel mobilia:coruꝫ alteri vel eti
am vniuerſi mendicant victum: q̄runt veſtitum ⁊ eatenus ſubſiſtere pſit
quatenus vel viuorum pietas aut morientiū charitas eis neceſſaria ſub
miniſtrant. Quis ergo non miſereatur eorum qui omnia voluntateꝫ ha
bendi etiam reliquerūt? Quis non compatiatur eiſdem operantibus tā
vtiliter in agro predicto? Certe nullus:niſi triturantis bouis os impie
alligare velit:aut eos ſubtractis alimentis necare. Inopes patrimonij
onera ipa non habendi neceſſitate non ſuſtinent. Et a curialibus res ec-

cleſijs vel pijs locis donatas: a quarte preſtatione ſeu lucratiuorum inſcriptionibus lex facit immunes. Relicta pauperibus nõ patiuntur falcidiam ⁊ legata ad fabricam vel pro ornamentis eccleſie aut ad diuinū cultum perpetuum: ſolutioni non ſubiacent canonice portionis. Pauperes autem (vt dictum eſt) ſunt fratres: ⁊ quod eis relinquitur aut in ſua alimenta erogant: aut in fabricam ſiue in cultum diuinum ⁊ eccleſie ornamenta conuertunt. ꝓpter q̄ nos qui debemus intelligere ſuper egenum ⁊ pauperem: ⁊ non obliuiſci eorum (cum humanitatis ſit etiam ſecularis principis proſpicere egenis: ⁊ dare operam: vt pauperibus alimenta non deſinit) non tam pie q̄ quodammodo iuſte in eodem articulo egimus: eoſdem vt p̄mittitur reddendo fratres ab onere canonice portionis exemptos. Hec autem dicta conſtitutione que incipit ſuper cathedram. quam penitus reuocamus: alijſq; quibuſcūq; cõſtitutionibus ſpecialibus ⁊ generalibus, ſtatutis, priuilegijs, indulgentijs, ſub quacūq; forma verboꝝ conceſſis: etiam ſi de ipſis de verbo ad verbum vel aliquorum nominibus in noſtris litteris oporteret fieri mentionem: cõuētionibus, pactis, iuramentis, ſententijs ⁊ conſuetudinibus cõtrarijs nequaq̄ obſtantibus: inuiolabiter obſeruari ſanſimꝰ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum ſtatuti, denunciationis, exēptionis, preceptorum, approbationis, iuſſionis voluntatis: reuocatiõis ⁊ ſanctionis infringere: vel ei auſu temerario contraire. Siquis aūt hoc attentare preſumpſerit: indignationem omnipotentis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli ſe nouerit incurſurum. Datum Laterani tertiodecimo kl'as Martij: pontificatus noſtri. Anno. primo.

Benedictus epiſcopꝰ ſeruus ſeruorum dei venerabilibus fratribus archiep̄o compoſtellan̄ ac vlixbonen̄ ⁊ zamoren̄ epiſcopis ſalutem ⁊ apoſtolicam benedictionem. Super egenum nuper intēdentes ⁊ pauperem ⁊ dantes operam animarum ſaluti: quādã inter prelatos rectores parochialium eccleſiarum ⁊ clerum ſecularem ex parte vna: ⁊ fratres predicatorum ⁊ minorum ordinum ex altera: tam ſuper predicationibus libere ab eiſdem fratribus faciendis ⁊ audiendis confeſſionibꝰ eis peccata ſua confiteri volentium: q̄ ſuper canonica portione et ep̄ali quarta de relictis ipſis fratribus ſiue in cõmuni ſiue eorum ſingulis minime detrahenda ſpecialem conſtitutionem edidimus: prout in eadem conſtitutione que incipit inter cunctas: hec ⁊ alia plenius ⁊ ſerioſius continentur. Sed quia parum eſſet iura cõdere: niſi qui ea tuentur exiſteret: nos volentes conſtitutionem predictam irrefragabiliter obſeruari: fraternitati veſtre ꝑ apoſtolica ſcripta mādamus: quatenꝰ vos vel duo aut vnus veſtrū ꝑ vos vel alium ſeu alios fratribus dicti ordinis minoꝝ prouincie ſancti Jacobi efficacis defenſionis preſidio aſſiſtentes: ⁊ facientes conſtitutionem eandē quo ad oīa eius capitula ꝓut iacet firmiter obſeruari: nõ ꝑmittatis contra tenorem ipſius memoratos fratres moleſtari a predictis prelatis rectoribus ⁊ clero ſiue alijs: vel eis grauami

Benedictꝰ. xi. cõſuatores ex ordinis iſtituit archiep̄m cõpoſtellan̄: vlixbonen̄ atq; zamoren̄ ep̄os.

na aut iniurias irrogari: facturi ipſis fr̄ibus de illatis eis iniurijs moleſta
tionibus ⁊ grauaminibus: ac de extorta ab eis canonica portione ⁊ quar
ta ep̄ali p̄dictis contra tenorem eundē: in illis videlicet que iudicialē req
runt indaginem: per viam iudicij: in alijs vero ꝓut qualitas ipſoꝝ exege
rit iuſticie complementum. Ita ꝙ poteſtas officium ⁊ iuriſdictio veſtra
ex nūc ꝑpetuo cenſeantur: moleſtatores ⁊ iniuriatores hm̄oi necnō con
tradictores ⁊ rebelles quandocūqꝫ ⁊ quotienſcūqꝫ expedierit per cenſu
ram eccleſiaſticam appellatione poſtpoſita cōpeſcendo. Nō obſtantibus
tam de duabus dietis in concilio generali quā fe. re. Bonifacij pape
octaui predeceſſoris noſtri quaꝝ prima cauetur. ne quis certis exceptis
caſibus extra ſuā ciuitatem ⁊ dioceſim: ſecūda vero ne reus alterius dio
ceſis vltra vnam dietam a finibus eiuſdem dioceſis ad iudicium euoce
tur ⁊ alijs quibuſcūqꝫ conſtitutionibus a predeceſſorib⁹ noſtris Roma
nis pontificibus tam de iudicibus delegatis ꝗ̄ cōſeruatoribus aut alijs
editis: que veſtre poſſent in hac parte iuriſdictioni aut poteſtati cuiuſqꝫ li
bere exercitio quomodolibet obuiare: ſeu ſi aliquib⁹ a ſede apoſtolica ſit
indultum ꝙ excōmunicari ſuſpēdi vel interdici nō poſſint per lr̄as apl̄i
cas nō facientes plenam expreſſam ac de verbo ad verbum de indulto
hm̄oi mentionem: ⁊ quibuſlibet alijs indulgentijs priuilegijs ⁊ litteris
apl̄icis quibuſcūqꝫ ⁊ in quacūqꝫ forma verboꝝ conceſſis: per ꝗ̄ p̄ſentib⁹
nō expreſſa vel totaliter nō iſerta dicte iuriſdictiōis ſiue poteſtatis expli
catio poſſit quomodolibet impediri: ⁊ de quibus quorūqꝫ totis tenori
bus vt de verbo ad verbū oporteat in nr̄is lr̄is fieri mentionem. Eandē
inſup vobis eiſdem modo ⁊ forma ꝑ oīa iuriſdictionem ⁊ poteſtatē con
cedimus circa conſeruationē alioꝝ priuilegioꝝ que ijdem fratres a no
bis habeant vel a romanis pontificibus hactenus habuerūt. Datū Ro
me apud ſanctū petrū q̄rto nonas Aprilis pōtificatus nr̄i. āno primo.

Joan. xxij. cōſeruatores ordis iſtituit ɔtra moleſtatores atqꝫ oppreſſoreſ archiep̄oſ ep̄oſqꝫ in his cōtētos.

IOannes ep̄s ſeruus ſeruorū
dei venerabilibus fratribus Bracharen̄ archiep̄o ⁊ min
donien̄ ac legion̄ ep̄is ſalutem ⁊ apl̄icam benedictionē.
Dilectos filios miniſtrum generalem ⁊ fratres ordinis
minoꝝ: qui in decore ſancte religionis virtutū dn̄o militantes ac crucifi
gentes cum vitijs ⁊ concupiſcentijs carnē ſuā: ad diuine maieſtatis ob
ſequia trahunt alios ꝑ exemplū: infra pietatis apl̄ice vbera cōplectētes
dignū eſſe conſpicimus eos congruis preſidijs cōmuniri: vt eo deuoti⁹
quo quietius pacis famularent̄ auctori. Cum itaqꝫ ſicut ex parte dicto
rum miniſtri generalis ⁊ fratrū fuit ꝓpoſitum coram nobis. ipſi a non
nullis qui nomen domini in vacuū recipere non formidant: diuerſis ⁊
grauibus iacturis iniurijs violentijs ⁊ moleſtijs in diuerſis mundi par
tibus extra regnū francie affligantur: Nos eorundē miniſtri ⁊ fratrum
prouidere quieti: ⁊ malignorū conatibus obuiare volentes: fraternitati
veſtre per apl̄ica ſcripta mandamus: quatenus extra dictum regnū vos
vel duo aut vnus veſtrum per vos vel aliū ſeu alios: etiam ſi ſint extra
loca in quibus deputati eſtis conſeruatores ⁊ iudices: eiſdem miniſtro ⁊

fratribus efficacis defenſionis preſidio aſſiſtentes: non permittatis eoſ-
dem a predictis vel quibuſcunqꝫ alijs indebite moleſtari: vel eiſdem dā
na violentias: iniurias ⁊ moleſtias irrogari: facturi eiſdem miniſtro ⁊
fratribus cum ab eis vel procuratore aut procuratoribus eorum fueri-
tis requiſiti de predictis ⁊ alijs perſonis quibuſlibet de quibuſcūqꝫ mo
leſtijs: violētijs iniurijs atqꝫ dānis preſentibꝰ ⁊ futuris: in illis videlicet q̄
iudicialem requirunt indaginem: de plano ſummarie ſine ſtrepitu ⁊ fi
gura iudicij: in alijs vero prout qualitas eorum exegerit iuſticie com-
plementum: moleſtatores preſumptores ⁊ iniuriatores huiuſmodi nec-
non contradictores quoſlibet ⁊ rebelles cuiuſcunqꝫ dignitatis, ſtatus, or
dinis vel conditionis extiterint: etiam ſi pontificali prefulgeant dignita
te: quandocunqꝫ ⁊ quotienſcunqꝫ expedierit per cenſuram eccleſiaſticā
appellatione poſtpoſita compeſcendo: inuocato ad hoc ſi opus fuerit au
xilio brachij ſecularis. Non obſtantibus fe. Re. Bonifacij pape octaui
predeceſſoris noſtri: in quibus cauetur ne aliquis extra ſuam ciuitatem
⁊ dioceſim niſi in certis exceptis caſibus: ⁊ in illis vltra vnam dietam a
fine ſue dioceſis ad iudicium euocetur: ſeu ne iudices ⁊ conſeruatores a
ſede deputati predicta extra ciuitatem ⁊ dioceſim in quibus deputati fu
erint: contra quoſcunqꝫ procedere aut alij vel alijs vices ſuas cōmittere
ſiue aliquos vltra vnam dietam a fine dioceſis eorūdem trahere preſu-
mant: ſeu ꝙ de alijs q̄ꝫ de manifeſtis iniurijs ⁊ violentijs ⁊ alijs que iu-
dicialem indaginem exigunt: penis in eos ſi ſecus egerint ⁊ in id procu-
rantes adiectis: conſeruatores ſe nullatenus intromittant: ⁊ tam de dua
bus dietis in concilio generali: dummodo vltra tertiam vel quartam
dietam aliquis extra ſuam ciuitatem ⁊ dioceſim auctoritate preſentium
ad iudicium non trahatur: quam alijs conſtitutionibus quibuſcunqꝫ a ꝑ
deceſſoribus noſtris romanis pontificibus tam de iudicibus delegatis
⁊ conſeruatoribus q̄ꝫ perſonis vltra certum numerum ad iudicium nō
vocādis: aut alijs editis que veſtre poſſent in hac parte iuriſdictioni aut
poteſtati eiuſqꝫ libero exercitio quomodolibet obuiare: ſeu ſi aliquibus
cōmuniter vel diuiſim a predicta ſit ſede indultum: ꝙ excōmunicari ſu-
ſpendi vel interdici ſeu extra vel vltra certa loca ad iudicium euocari non
poſſint per litteras apoſtolicas non facientes plenam ⁊ expreſſam ac de
verbo ad verbum de indulto huiuſmodi ⁊ eorum perſonis locis ordini-
bus ⁊ nominibus proprijs mentionem ⁊ qualibet alia indulgentia dicte
ſedis generali vel ſpeciali cuiuſcunqꝫ tenoris exiſtat: per quam preſenti
bus non expreſſam vel totaliter non inſertam: veſtre iuriſdictionis expli
catio in hac parte valeat quomodolibet impediri: ⁊ de qua cuiuſqꝫ toto
tenore de verbo ad verbum in noſtris litteris habenda ſit mentio ſpecial'
Ceterum volumus ⁊ auctoritate apoſtolica decernimus: ꝙ quilibet ve-
ſtrum proſequi valeat articulum etiam per alium incboatū: quāuis idē
incboans nullo fuerit impedimento canonico impeditus. Nec addant
preſentium ſit vobis ⁊ vnicuiqꝫ veſtrum in premiſſis omnibus ⁊ eorū
ſingulis ceptis ⁊ non ceptis preſentibus ⁊ futuris perpetuata poteſtas

⁊ iuriſdictio attributa: vt eo vigore eaqꝫ firmitate poſſitis in premiſſis
omnibus ceptis ⁊ non ceptis preſentibus ⁊ futuris ⁊ pro predictis ꝓce-
dere: ac ſi predicta omnia ⁊ ſingula coram vobis cepta fuiſſent ⁊ iuriſdi-
ctio veſtra ⁊ cuiuſlibet veſtrum in predictis omnibus ⁊ ſingulis per cita-
tionem vel modum alium perpetuata legitimum extitiſſe: conſtitutione
predicta ſuper conſeruatoribus ⁊ alia quacunqꝫ in contrarium edita nõ
obſtante. Datum Auinioñ. ſexto calendas Maij pontificatus noſtri an-
no tertio.

PAulus epiſcopus ſeruus ſer-
uorum dei venerabilibus fratribus archiepiſcopo com-
poſtellano ⁊ epiſcopo ſalmantino ac dilecto filio ſchola-
ſtico eccleſie ſalmantiñ. ſalutem ⁊ apoſtolicã benedictio-
nem. Militanti eccleſie licet imeriti diſponente domino preſidentes: cir-
ca curam regularium ordinum quorumlibet ⁊ domorum eorundem ſol-
lertia reddimur indefeſſa ſolliciti: vt iuxta debitum paſtoralis officij eo-
rum occurramus diſpendijs ⁊ profectibus diuina coperante gratia ſalu-
briter intendamus. Sane dilectorum filiorum vicarij prouincialis ⁊ fra-
trum ordinis minorum ſub obſeruantia regulari viuentiũ prouincie ſan-
cti Jacobi ſecundum morem dicti ordinis conqueſtione percepim⁹: ꝗ
nonnulle perſone tam eccleſiaſtice ꝗ̃ ſeculares que nomen domini in va-
num recipere non formidant: contra imunitates ⁊ priuilegia ordini ⁊
fratribus predictis apoſtolica auctoritate conceſſa necnon contra certas
tam per ſancte. Re. Eugenium. iiij. ⁊ Pium. ij. alioſqꝫ romanos ponti-
fices predeceſſores noſtros quam etiam per nos preſertim ſuper con-
cordia inter ipſos de obſeruantia ⁊ alios dicti ordinis fratres conuen-
tuales nuncupatos inita quam etiam alios ſuper domibus ⁊ locis eo-
rundem fratrum de obſeruantia in dicta prouincia conſiſtentibus ac ob-
ſeruatione vite regularis in eiſdem conceſſas litteras multiplices mo-
leſtias ⁊ iniurias inferunt ac iacturas. Quare vicarius ⁊ fratres predi-
cti nobis humiliter ſupplicarunt vt cum eis valde reddatur difficile pro
ſingulis querelis ad apoſtolicam ſedẽ habere recurſum prouidere ipſis
ſuper hoc paterna diligentia curaremus. Nos igitur aduerſus preſum-
ptores moleſtatores ⁊ iniuriatores huiuſmodi illo volentes eiſdem fra-
tribus remedio ſubuenire per quod illorum compeſcatur temeritas ⁊
alijs aditus committendi ſimilia precludatur diſcretioni veſtre per apo-
ſtolica ſcripta mandamus quatenus vos vel duo aut vnus veſtrum per
vos vel alium ſeu alios etiam ſi ſunt extra loca in quibus deputati eſtis
conſeruatores ⁊ iudices prefatis fratribus efficatius defenſionis pre-
ſidio aſſiſtentes non permittatis eos premiſſorum occaſione ab eiſdem
vel quibuſuis alijs indebite moleſtari aut eis grauamina ſeu damna
vel iniurias aliquas irrogari: faciatiſqꝫ predictas precipue concordie

litteras tam ab ipſis de obſeruantia quam alijs conuentualibus fratribus inuiolabiliter obſeruari non permittentes alterutros contra earundem litterarum tenorem ſibi iniurias aliquas inferre: facturi eiſdem fratribus cum ab eis vel procuratoribus ſuis aut eorum ſuperioribus fueritis requiſiti de predictis ⁊ alijs perſonis quibuſlibet ſuper premiſſis necnon de quibuſlibet moleſtijs iniurijs ac damnis preſentibus ⁊ futuris in illis videlicet que iudicialem requirunt indaginem ſummarie ⁊ de plano ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij: in alijs vero prout qualitas eorum exegerit iuſticie complementum: occupatores ſeu detentores preſumptores moleſtatores ⁊ iniuriatores huiuſmodi necnon contradictores quoſlibet ⁊ rebelles cuiuſcunqꝫ dignitatis, ſtatus, gradus ordinis vel conditionis extiterint quandocunqꝫ ⁊ quotienſcunqꝫ expedierit auctoritate noſtra per cenſuram eccleſiaſticam appellatione poſtpoſita compeſcendo: inuocato ad hoc ſi opus fuerit auxilio brachij ſecularis, Non obſtantibus tam felicis recordationis Bonifacij pape octaui etiam predeceſſoris noſtri in quibus cauetur ne aliquis extra ſuam ciuitatem ⁊ dioceſim niſi in certis exceptis caſibus ⁊ in illis vltra vnam dietam a fine ſue dioceſis ad iudicium euocetur: ſeu ne iudices ⁊ conſeruatores a ſede deputati predicta extra ciuitatem ⁊ dioceſim in quibus deputati fuerint contra quoſcunqꝫ procedere ſeu alij vel alijs vices ſuas committere aut aliquos vltra vnam dietam a fine dioceſis eorundem trahere preſumant (dummodo vltra duas dietas aliquis auctoritate preſentium non trahatur) quam alijs quibuſcunqꝫ conſtitutionibus a predeceſſoribus noſtris Romaſi. pontificibus tam de iudicibus delegatis ⁊ conſeruatoribus quam perſonis vltra certum numerum ad iudicium non vocandis aut alijs editis que noſtre poſſent in hac parte iuriſdictioni aut poteſtati eiuſqꝫ libero exercitio quomodolibet obuiare: ſeu ſi aliquibus communiter vel diuiſim a predicta ſit ſede indultum ꝙ excommunicari ſuſpendi vel interdici ſeu extra vel vltra certa loca ad iudicium euocari non poſſint per litteras apoſtolicas non facientes plenam ⁊ expreſſam ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi ⁊ eorum perſonis, locis, ordinibus ⁊ nominibus proprijs mentionem ⁊ qualibet alia dicte ſedis indulgentia generali vel ſpeciali cuiuſcunqꝫ tenoris exiſtat per quam preſentibus non expreſſam vel totaliter non inſertam veſtre iuriſdictionis explicatio in hac parte valeat quomodolibet impediri: ⁊ de qua cuiuſqꝫ toto tenore de verbo ad verbum in noſtris litteris habenda ſit mentio ſpecialis. Ceterum volumus ⁊ apoſtolica auctoritate decernimus qꝺ quilibet veſtrum proſequi valeat articulum etiam per alium inchoatum quāuis idē inchoans nullo fuerit impedimento canonico prepeditus quodqꝫ a datis preſentium ſit vobis ⁊ vnicuiqꝫ vſm in premiſſis oībus ⁊ eorum ſingulis ceptis ⁊ nō ceptꝫ pñtibꝰ ⁊ futuris ꝑpetuata ptās ⁊ iuriſdictio attributa: vt eo vigore eaqꝫ firmitate poſſitis

in premiſſis omnibus ceptis ⁊ non ceptis preſentibus ⁊ futuris ⁊ pro
predictis procedere ac ſi predicta omnia ⁊ ſingula coram vobis cepta fu-
iſſent ⁊ iuriſdictio veſtra ⁊ cuiuſlibet veſtrum in predictis omnibus ⁊ ſin
gulis per citationem vel modum alium perpetuata legitimū extitiſſet
conſtitutione predicta ſuper conſeruationibus ⁊ alia qualibet incontrari-
um edita nō obſtante preſentibus perpetuis futuris temporibus valitu-
ris. Datis Rome apud ſanctum Petrum. Anno incarnationis domini
ce Milleſimo quadringenteſimo ſexageſimo nono tertio kl's Octobris
Pontificatus noſtri Anno ſexto.

Calixtus epiſcopus ſeruus ſer-

uorum dei Venerabilibus fratribus Toletanis ⁊ Compo
ſtellanis archiepiſcopis ſalutem ⁊ apoſtolicam benedictio
nem. Dudum pro quiete ⁊ tranquillitate ordinis minorū
qui inimico humani generis procurante nō nullas turbationes ⁊ diſſenſi
onū ſcandala patiebatur: ⁊ vt inter conuentuales ⁊ de obſeruantia nūcu
patos eiuſdem ordinis fratres omnis diſſidendi materia tolleretur: d' cō
ſilio ⁊ aſſenſu venerabiliū fratrum noſtrorum cardinaliū nō nullas ordina
tiones fecimus ⁊ ſtatuta atq; decreuimus ſuper quibus litteras apoſtoli
cas ſub datis Rome apud ſanctum Petrū Anno incarnationis domi
nice. Milleſimo quinquageſimo quinto Quarto nonis februarij ponti-
ficatus noſtri anno primo expediri mandauimus. Quarum quidem or-
dinationū ſtatutorum ⁊ deſup litterarū emanatarum tenores ac ſi de ver
bo ad verbum preſentibus inſerti forent haberi volumus pro ſufficien-
ter expreſſis. Cupientes igitur vt ordinationes ⁊ ſtatuta huiuſmodi inui-
olabiliter obſeruentur ⁊ cuſtodiantur: fraternitati veſtre tenore preſentiū
cōmittimus ⁊ mandamus quatenus vos vel alter veſtrum per vos vel
alium ſeu alios omnia ⁊ ſingula ſtatuta ⁊ ordinationes prefatas ac in eis
contenta per cenſuram eccleſiaſticam ⁊ alia iuris remedia integre obſer-
uari ⁊ inuiolabiliter ac realiter ⁊ cum effectu cuſtodiri faciatis. Et nihilo-
minus prefatis fratribus de obſeruantia cōmorantibus in omnibus ⁊ ſin
gulis monaſterijs eremitorijs quine Regnis ⁊ dominijs Chariſſimi in
chriſto filij noſtri Henrici caſtelle ⁊ legionis Regis tenent ⁊ poſſident ef
ficacis defenſionis preſidio aſſiſtatis: non permittentes illos aut eorum
domus, conuentus ⁊ eremitoria a quibuſuis perſonis etiā dicti ordinis
miniſtris cuſtodibus ⁊ alijs quibuſuis prelatis ⁊ perſonis cuiuſcūq; di-
gnitatis aut preeminentie exiſtant ⁊ quacunq; auctoritate fungantur: mo
leſtari: vexari aut eos a domibus, monaſterijs ⁊ eremitorijs prefatis ex-
pelli aut alias quomodolibet inquietari vel eis grauamina aut iniurias
ſeu damna irrogari: vt ab eorum incepta obſeruantia ⁊ laudabili propo
poſito retrahi aut impediri quomodolibet poſſint: moleſtatores ⁊ iniuri-
atores ac inquietatores huius modi necnon cōtradictores quoſlibet ⁊ re-
belles cuiuſcunq; ſtatus dignitatis gradus ordinis vel conditionis exti

terit quandocunq; ⁊ quotienſcunq; expediat per cenſuram eccleſiaſticam appellatione poſtpoſita compeſcendo: inuocato ad hoc ſi opus fuerit auxilio brachij ſecularis. Non obſtantibus conſtitutionibus Felicis recordationis Bonifacij pape. viij. in quibus cauetur ne aliquis extra ſuaʒ ciuitatem ⁊ dioceſiʒ. vltra vnam dietam ad iudicium euocetur: ac alijs quibuſcunq; a predeceſſoribus noſtris editis conſtitutionibus ⁊ ordinationibus: que veſtre in hac parte poſſent poteſtati quomodolibet obuiare. Datis Rome apud ſanctum Petrum Anno incarnationis dominice. Milleſimo quadringenteſimo quinquageſimo ſexto, Octauo kl's Maij. Pontificatus noſtri Anno ſecundo.

Innocẽtius epiſcopus ſeruus ſeruorum dei ad perpetuam rei memoriaʒ. Pia deſideria deuotorum ex iniuncto nobis deſuper apoſtolatus officio eo potiori tenemur fauore proſequi: quo in illis ſacre religionis vigor ſuccreſcat vberius: ⁊ deuotionis ſynceritas interuallo ſemoto ſolidius eniteſcat. Sane pro parte dilectorum filiorum vniuerſorum priorum ⁊ fratrum domorum ordinis fratrum eremitarum ſancti Auguſtini congregationis regularis obſeruantie prouincie hiſpanie ſecunduʒ morem dicti ordinis: ⁊ qui eiuſdem congregationis exiſtunt dilectaruʒ in chriſto filiarum prioriſſe ⁊ conuentus monaſterij monialiuʒ beate marie de gratia loci madrigal dicti ordinis abulen̄. dioce. nobis nuper exhibita petitio continebat: q̄ ſi perſone dicte congregationis vigore facultatum eis pretextu litterarum porrigentibus manus adiutrices ad expugnationem infidelium regni Granate vel alias vt a nõnullis aſſeritur cõceſſarum: confeſſores ſibi eligere ⁊ quotiens voluerint peccata ſua eis confiteri poſſent: ſuperioris obedientia eneruaretur: ac plurimis qui ſcirent peccata ſua alijs quam ſuperioribus ſuis vel ab eis deputandis cõfeſſoribus poſſe confiteri liberius delinquendi occaſio preberetur. Quare pro parte eorundem priorum prioriſſe fratruʒ ⁊ conuentus nobis fuit humiliter ſupplicatum: vt q̄ deinceps nulli ex perſonis dicte congregationis nunc ⁊ pro tempore exiſtentibus pretextu alicuius facultatis eis vigore dictarum litterarum aut alias per ſedem apoſtolicam vel eius legatos ſub quibuſuis verborum formis conceſſe ⁊ concedende aliquem alium in confeſſorem ſuum eligere poſſint niſi priorem vel ſuperiorem ſuuʒ vel deputandum ab eo confeſſoreʒ: q̄q; priores prefati ⁊ ab eis pro tempore deputati confeſſores predicti perſonis dicte congregationis vere penitentibus ⁊ confeſſis ac ſub regulari obſeruantia dicti ordinis permanentibus: ſemel quolibet anno in feſto natiuitatis domini noſtri ieſu chriſti ⁊ deinde in mortis articulo plenariam indulgentiam apoſtolica auctoritate impendere valeant ſtatuere ⁊ ordinare: aliaſq; in premiſſis opportune prouidere de benignitate apoſtolica dignaremur. Nos igitur qui ad commoda ⁊ profectum dicte congregationis operoſa meditatione

nota plenariã indulgentiaʒ in die natiuitatis dñi

intendimus ⁊ animarum ſalutem intenſis deſiderijs exoptamus: prio-
res prioriſſam fratres ⁊ conuentus ac ſingulas perſonas conuentus hu-
iuſmodi a quibuſuis excommunicationibus: ſuſpenſionis ⁊ interdicti
alijſqꝫ eccleſiaſticis ſententijs cenſuris ⁊ penis a iure vel ab homine qua-
uis occaſione vel cauſa latis ſiquibus quomodolibet innodati exiſtunt:
ad effectum preſentium dumtaxat conſequendum harum ſerie abſoluen-
tes ⁊ abſolutos fore cenſentes: huiuſmodi ſupplicationibus inclinati: ꝙ
decetero perpetuis futuris temporibus perſone dicte congregationis
vtriuſqꝫ ſexus qui nunc ſunt ⁊ pro tempore erunt: pretextu predicte ⁊ cu-
iuſlibet alterius facultatis eis ⁊ cuilibet earum per predictam ſedem ſeu
eius legatos ſub quibuſuis verborum formis conceſſe ⁊ quam forſan cō-
cedi contingeret infuturum: alium quam priorem vel. ſuperiorem ſuum
aut aliquem ab eodem priore vel ſuperiore ex eis deputatis pro tempo-
re confeſſoribus in ſuum confeſſorem eligere nequeant. Et vt ipſius con-
gregationis domorum: que nunc vt priores ⁊ fratres predicti aſſerunt
nouem ſunt: ⁊ earum quas eidem congregationi aggregari ⁊ incorpora-
ri contigerit infuturum priores nunc ⁊ pro tempore exiſtentes ⁊ confeſſo-
res ab eis pro tempore deputati eiſdem perſonis dicte congregationis
nunc ⁊ pro tempore exiſtentibus vere penitentibus ⁊ confeſſis: dum ſub
regulari obſeruantia dicti ordinis vixerint: ac in ſynceritate fidei: vnitate
ſancte matris eccleſie nec non obedientia ⁊ deuotione noſtra ⁊ ſucceſſo-
rum noſtrorum Romanorum pontificum canonice intrantium permā-
ſerint: ſemel quolibet anno in feſto natiuitatis domini noſtri Jeſu chriſti:
⁊ deinde in mortis articulo omnium peccatorum ſuorum de quibus cor-
de contriti ⁊ ore confeſſi fuerint, plenariam indulgentiam impendere libe-
re ⁊ licite valeant: apoſtolica auctoritate preſentium tenore ſtatuimus et
ordinamus eiſqꝫ concedimus ⁊ indulgemus: non obſtantibus premiſ-
ſis ac conſtitutionibus ⁊ ordinationibus apoſtolicis ceteriſqꝫ contrarijs
quibuſcunqꝫ. Et ne quod abſit perſone dicte congregationis propter hu-
iuſmodi gratiam reddantur procliuiores ad illicita impoſterum cōmit-
tenda: volumus ꝙ ſi ex confidentia remiſſionis huiuſmodi perſone pre-
dicte nunc ⁊ pro tempore exiſtentes dicte congregationis aliqua forte cō-
mitterent: quo ad illa preſentes littere minime ſuffragentur. Nulli ergo
omnino hominum liceat hanc paginam noſtre abſolutionis, ſtatuti, ordi-
nationis, conceſſionis, indulti ⁊ voluntatis infringere: vel ei auſu temera-
rio contraire, Siquis autem hoc attentare preſumpſerit: indignationem
omnipotentis dei ac beatorum Petri ⁊ Pauli apoſtolorum eius ſe no-
uerit incurſurum. Datum Rome apud ſanctum Petrum Anno incar-
nationis dominice Milleſimo quadringenteſimo nonageſimo tertio.
decimo kalendas februarij Pontificatus noſtri anno ſeptimo.

VENERABILIBUS FRATRIBUS archiepiſcopo. Toletañ ⁊ epiſcopo Palentineñ vel eorum alteri.

ALEXANDER PAPA. VI.

VEnerabiles fratres ſalutem ⁊ apoſtolicam benedictionem. Pro parte chariſſimorum in chriſto filiorum noſtrorum Ferdinandi regis ⁊ Heliſabeth regnie hiſpaniarum ⁊ ſicilie catholicorum nobis nuper expoſitum fuit: ꝙ nonnulli fratres minores illarum partium ſub ſtrictiori viuendi modo ⁊ euangelica paupertate ac primeua ordinis fratruꝫ minorum huiuſmodi inſtitutione ſe viuere velle aſſerentes: ⁊ eorum ſuggeſtione aliqui earundem partium nobiles a nobis litteras obtinuerunt: per quas eis conceſſum ſeu concedi mandatum fuit: ꝙ in regis ⁊ regine predictorum regnis ⁊ dominijs domos oratoria ⁊ eremitoria pro vſu ⁊ habitatione dictorum fratrum de nouo conſtruere ⁊ edificare; ac illa ⁊ eis per chriſti fideles conceſſa recipere ⁊ inhabitare: ⁊ in eis fratres dicti ordinis infra certum numerum qui de obedientia fratrum de obſeruantia ad illa volantarie tranſirent introducere ⁊ recipere libere poſſent: ꝙ qꝫ vicarijs prouincialibus eiuſdem ordinis de huiuſmodi obſeruantia licet infra eorum prouinciarum limites domus ipſe exiſtant obedire non debeant: ſed miniſtro generali dicti ordinis minoruꝫ immediate ſubiecte ſint: ⁊ tam predictarum q̄ꝫ aliaruꝫ litterarum a Fe. Re. Sixto papa. iiij. predeceſſore noſtro ſub forma breuis emanatarum ⁊ per nos confirmatarum pretextu nonnulla oratoria ſeu eremitoria vel domos ⁊ in eis fratres de obſeruantia huiuſmodi abſqꝫ ſuorum ſuperiorum licentia receperunt et indies recipere conantur. Cum autem ſicut eadem expoſitio ſubiungebat expremiſſis q̄ in eneruationem reformationis domorum dicti ordinis in predictis partibus non abſqꝫ ipſorum regis ⁊ regine opera ⁊ ſollicitudine ꝓuide ⁊ mature facte cedunt inter eoſdem fratres nō nulla grauia ſcādala exorta fuerint ⁊ niſi deſuper opportune ꝓuideatur in futurum grauiora exoriri formidentur: nos ſcandalis huiuſmodi obuiare ac ipſoruꝫ fratrum paci ⁊ quieti conſulere cupientes: regis ⁊ regine predictoꝝ in hac parte ſupplicationibus inclinati fraternitati veſtre tenore preſentium cōmittimus ⁊ mandamus quatenus vos vel alter veſtrum vnam de ſalusleon per dilectos filios Joannem de figueroa ⁊ aliam de alconchel per Joannem de ſotomaior qui in hoc conſentiunt ⁊ cōſentire parati exiſtūt: conſtructas ⁊ edificatas quas Joannes de guadalupe ſub obedientia dicti miniſtri necnon aliam de truſillo domos ⁊ pacenſis ⁊ placentin. dioceſum quam Petrus de melgar dicti ordinis profeſſores a nonnullis alijs nobilibus huiuſmodi ⁊ quarundam aliarum noſtrarum litterarum ⁊ facultatis dicto miniſtro deſuper vt dicitur conceſſe pretextu reſpectiue receperunt: vicario prouiciali prouincie ſancti Jacobi dicti ordinis nūc ⁊ pro tempore exiſtenti concedere ⁊ aſſignare ac illas ⁊ fratres in eis pro tempore degentes obedientie ⁊ regimini eiuſdem vicarij prouincialis ꝑpetuo ſubijcere: necnon quaſcunqꝫ litteras apoſtolicas Joanni de guadalupe ⁊ Petro predictis ac quibuſuis alijs cuiuſcunqꝫ ſtatus ordinis dignitatis ⁊ conditionis exiſtentibus tam ſuper edificatione domoruꝫ orā

torioꝝ ſeu eremitorioꝝ in regnis ⁊ dominijs prefatis ac fratrib⁹ ſine licentia ſuoꝝ ſuperioꝝ recipientibus q aliter ſuper premiſſis etiã motu ꝓprio ⁊ ex certa ſciẽtia ac ſub qbuſuis clauſulis etiã derogatoriaꝝ derogatorijs alijſqꝫ fortioribus efficacioribus ⁊ inſolitis irritantibuſqꝫ decretis in forma breuis ⁊ alias quõlibet nũc ⁊ ꝓ tpe ꝯceſſas etiã quaſcũqꝫ ſñias cenſuras ⁊ penas in ſe cõtinentes ac ꝓceſſus deſuꝑ ꝓ tpe habitos ⁊ inde ſecuta q̃cunqꝫ nulla ⁊ inualida fore ⁊ ꝓrſus pro infectis haberi. Nec ꝗ fratres de obſeruantia hmõi q ad preſens ſunt ⁊ pro tpe fuerint ad imediatã obedientiã dicti generalis vel alioꝝ cõuentualiũ miniſtroꝝ: ac intra dictã obſeruantiã de vna ꝓuincia ad aliã aut de vna cuſtodia ad aliã quocũqꝫ titulo ſeu colore ſine licẽtia ſui ꝓprij p̃lati inſcriptis habita ⁊ Joãnes de guadalupe ac Petrus de melgar p̃dicti eorũqꝫ ſocij ſub obediẽtijs ⁊ ꝓuintijs a qbus exierũt ꝑpetuo eſſe ⁊ ꝑmanere debeant ſtatuere ⁊ ordinare ⁊ Joannẽ de guadalupe ac Petrũ de melgar ⁊ ſocios p̃dictos vt ad eoꝝ priores obias ⁊ ꝓuicias hmõi ordinate redeãt ac alia oĩa ⁊ ſingula q̃ in p̃miſſis ſeu circa ea neceſſaria fuerint quõlibet ⁊ opportuna facere exercere ⁊ exequi de conſenſu p̃dictoꝝ Jo. de figueroa ⁊ Jo. de ſotomaior auctate nr̃a curetis: ꝯtradictores ꝑ cenſurã eccl'iaſticã ⁊ alia opportuna iuris remedia appellatõe poſtpoſita ꝯpeſcẽdo: inuocatoqꝫ etiã ad hoc ſi opus fuerit auxilio brachij ſecularis: nõ obſtantib⁹ p̃miſſis ꝯſtitutõib⁹ ⁊ ordinatõibus aplicis ac ſtatutis ⁊ ꝯſuetudinibus dicti ordinis etiã iuramẽto ꝯfirmatione aplica vel quauis firmitate alia roboratis: ⁊ p̃dictis ⁊ qbuſuis alijs lr̃is p̃uilegijs ⁊ idultis aplicis mi. ge. ⁊ fratrib⁹ ꝯuẽtualibus necnõ Jo. d̃ guadalupe ⁊ Pe. de melgar p̃fatis ac qbuſuis alijs cõiter vel diuiſim ſub qbuſuis ṽboꝝ formis ⁊ p̃miſſis ac alijs qbuſcũqꝫ clauſulis quantũcunqꝫ fortiſſimis ⁊ efficaciſſimis nũc ⁊ ꝓ tpe ꝯceſſis ꝯfirmatis ⁊ innouatis qbus etiã ſi de illis eorũqꝫ totis tenorib⁹ ꝓ eoꝝ ſufficiẽti derogatiõe ſpãlis ſpecifica exp̃ſſa ⁊ idiuidua ac de ṽbo ad verbũ nõ aũt ꝑ generales clauſulas id iportantes mẽtio ſeu q̃uis alia exp̃ſſio habẽda foret eoꝝ tenores p̃ñtib⁹ ac ſi de ṽbo ad ṽbũ iſererẽt ꝓ ſufficiẽter exp̃ſſis hñtes q̃ ad p̃miſſa dũtaxat ſpãliter ⁊ exp̃ſſe derogam⁹ ceteriſqꝫ ꝯtrarijs qbuſcũqꝫ. Datũ Rome apud ſanctũ Petrũ ſub ãnulo piſcatoris die. ij. Septembris Milleſimo quingenteſimo ſecundo Pontificatus noſtri Anno vndecimo.

QUIBUS quidẽ lr̃is aplicis tam ꝓceſſus p̃noiati originalis ſuper in eo contentis lr̃is apoſtolicis fulminati q̃ꝫ reliquis alijs etiam apoſtolicis litteris coram nobis vt premittitur preſentatis ⁊ per nos receptis pro parte predicti reuerendi patris fratris Joannis del rio vicarij prouincialis fratrum minorum regularis obſeruantie prefatorum predicte prouincie ſancti Jacobi: nobis expoſitum fuit ꝙ dictus pater Vicarius prouincialis ſeu alij eiuſdem religionis fratres alieue perſone de indictis litteris ⁊ ꝓceſſu nominatis aliquibus iuſtis de cauſis diuerſis partib⁹ ex dictis lr̃is ſe adiuuare itendũt ⁊ qr timẽt p̃dictũ ꝓceſſuꝫ originalẽ vel alias aplicas lr̃as ſupra noiatas aq̃. igne. incẽdio. rapina. furto vel aliquo alio

caſu fortuito perdi ſeu amitti poſſe ⁊ occaſione huiuſmodi fratres eiuſ-
dem ordinis maxime regularis obſeruantie aliquod detrimentum pati-
et inde predicte religioni ⁊ alijs perſonis que predictis litteris gaudere
debent non paruam iacturaz euenire: ex parte predicti patris nomine re
liquorum eiuſdem ordinis religioſorum necnon aliarum perſonarū qua
rū intereſt fuit nobis petitum proceſſum originalem ſepe nominatū ali-
aſqꝫ apoſtolicas litteras predictas auctenticari ⁊ exemplari auctorizari
⁊ tranſumptari ⁊ in publicam tranſumpti formam per nos redigi man-
dari notarioqꝫ publico infraſcripto committi quatenus ex eiſdem proceſ
ſu originali ac alijs litteris apoſtolicis vnum duo aut plura publicum et
publica tranſumptum ⁊ tranſumpta extrahi facere cui ⁊ quibus omni-
bus noſtram auctoritatem ⁊ iudiciale decretum interponi in iudicio ⁊ ex
tra vbiqꝫ valituris ſuper quibus noſtrum officium pro parte predicti pa
tris prouincialis Vicarij in ploratum fuit. Nos vero attendendo petiti
onem huiuſmodi iuri conſonam ⁊ rationi noſtrum citationis editum ge
nerale contra omnes ⁊ ſingulos ſua cōmuniter vel diuiſim intereſſe pu-
tantes valuis cathedralis eccleſie huiuſmodi Salmantine ciuitatis affi-
gendum iuxta ſtilum noſtre curie ad certum peremptorium terminū cō
petentem decreuimus ⁊ affigi fecimus ad diem videlicet ⁊ locum ⁊ ho-
ram infraſcriptos quibus aduenientibus deuotus religioſus

nomine predicti patris vicarij ⁊ ali
arum predictarum perſonarum apparuit coram nobis omnium citato-
rum non comparentium ⁊ rebellium contumacias accuſauit ipſoſqꝫ con
tumaces reputari ⁊ ad premiſſa pro parte Vicarij ꝓuincialis petita per
nos procedi debita cum inſtantia poſtulauit. Qua propter nos conſide-
rantes petitionem huiuſmodi nobis factam eſſe iuri conſonam ⁊ rationi
quodqꝫ iuſta petenti non eſt denegandus aſſenſus: omnes ⁊ ſingulos nō cō
parentes reputando prout erant ⁊ fuerunt non immerito contumaces: ꝓ
ceſſum originalem predictum aliaſqꝫ litteras apoſtolicas huiuſmodi ſu
pra inſertas noſtris in manibus recepim⁹ ⁊ aſſumpſimus eaſqꝫ vidim⁹
legimus tenuimus palpauimus ⁊ diligenter examinauimus. Et quia
predictum proceſſum originalem ac alias apoſtolicas litteras omnis ſa-
na non ſciſſa non viciata non cancellata nec in aliqua ſui parte ſuſpecta ſꝫ
omni prorſus vitio ⁊ ſuſpitione carentia inuenimus taliaqꝫ eadem pro-
nūciauimus tenoreqꝫ preſentium pronunciamus: ideo notario publico
infra ſcripto commiſimus ⁊ mandauimus committimuſqꝫ ⁊ manda-
mus per preſentes quatenus ex eiſdem originali proceſſu ⁊ alijs apoſtoli
cis litteris vnum duo aut plura publicum ⁊ publica tranſumptū ⁊ tran
ſumpta extraheret ſeu extrahi faceret cui ⁊ quibus cuꝫ ſuis originalibus
per ipſum fideliter collationato ⁊ collationatis ac ſuo conſueto ſigno ſi-
gnato ⁊ ſignatis noſtram ex tunc prout ex nunc ⁊ econuerſo auctoritateꝫ
ordinariam ⁊ iudiciale decretum interpoſuimus ⁊ interponimus in iudi
cio ⁊ extra vbiqꝫ valituris ſedendo ad hoc pro tribunali. De quibus om
nibus ⁊ ſingulis ſupradictis pro parte predicti patris Vicarij nomine

quo ſupra vnum duo ⁊ plura publicū ⁊ publica inſtrumentuȝ ⁊ inſtrumē
ta in publica forma fieri ⁊ ſibi dari petitum fuit ac per nos ſimiliter man-
darum. Acta fuerunt hec in ciuitate Salmantina in palatio epiſcopali
hora audientie veſperorum cauſarum conſueta, nobis inibi pro tribunali
ſedentibus Anno a natiuitate domini: Milleſimo quingenteſimo
die vero mensis indictione Pontifica
tus ſanctiſſimi domini noſtri domini diuina prouiden
tia pape preſentibus ibideȝ diſcretis viris